

Ooratha Caaquwaa

Dawro New Testament (Ethiopic script)

Contents

ማቶሲ ዓፌዳ ሚሺራቹዋ ቃላ	1
ማርቆሲ ዓፌዳ ሚሺራቹዋ ቃላ	50
ሉቃሲ ዓፌዳ ሚሺራቹዋ ቃላ	81
ዮሃንሲ ዓፌዳ ሚሺራቹዋ ቃላ	131
ዮሱሲ ኪቴዳዋንቱ አሱዋ	165
ጳውሎሲ ሮሜ አሳው ዓፌዳ ኪታ	206
ጳውሎሲ ቆሮንቶሳ አሳው ዓፌዳ ኮይሮ ኪታ	226
ጳውሎሲ ቆሮንቶሳ አሳው ዓፌዳ ላዔንሶ ኪታ	243
ጳውሎሲ ጋላቲያ አሳው ዓፌዳ ኪታ	254
ጳውሎሲ ኮሬሶና አሳው ዓፌዳ ኪታ	261
ጳውሎሲ ፒሊጲሲዮሳ አሳው ዓፌዳ ኪታ	268
ጳውሎሲ ቆላሲያሳ አሳው ዓፌዳ ኪታ	273
ጳውሎሲ ቴሴሎንቂያ አሳው ዓፌዳ ኮይሮ ኪታ	278
ጳውሎሲ ቴሴሎንቂያ አሳው ዓፌዳ ላዔንሶ ኪታ	282
ጳውሎሲ ዒሞቶሳው ዓፌዳ ኮይሮ ኪታ	285
ጳውሎሲ ዒሞቶሳው ዓፌዳ ላዔንሶ ኪታ	290
ጳውሎሲ ቲቶሲ ዓፌዳ ኪታ	294
ጳውሎሲ ፒሊሞናው ዓፌዳ ኪታ	297
ኢብራዌ አሳው ዓፌቴዳ ኪታ	299
ያዩቆቢ ዓፌዳ ኪታ	314
ጴጥሮስ ዓፌዳ ኮይሮ ኪታ	319
ጴጥሮስ ዓፌዳ ላዔንሶ ኪታ	324
ዮሃንሲ ዓፌዳ ኮይሮ ኪታ	327
ዮሃንሲ ዓፌዳ ላዔንሶ ኪታ	332
ዮሃንሲ ዓፌዳ ሄዜንሶ ኪታ	333
ዩሁዳይ ዓፌዳ ኪታ	335
ዮሃንሳው ዩዳ ሳፃ	337

Ooratha Caaquwaa

New Testament in Dawro (ET:dwr:Dawro)

Language: Dawro

Provided by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This print-on-demand edition of Scripture is produced and provided at cost by the Digital Bible Society in partnership with the Bible League of Canada, Open Doors International, and other missions and translation agencies. To order additional copies of this or other Bibles, please visit www.dbs.org (USA), www.bibleleague.ca (Canada), and www.opendoors.org (Europe).

Copyright and Permission to Copy

Copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc. Scripture text used by permission.

PDF, ePub, and MOBI Bible covers and design are copyrighted 2017 by the Digital Bible Society (www.dbs.org).

PDF generated on 2017-08-24 from source files dated 2017-08-24.

81359204-598d-5703-978f-779147bb596c

ISBN: 978-1-5313-0202-3

ማቶሴ ገፊዳ
ሚሺራቸዋ ቃላ
ጌሉዋ

ማቶሴ ገፊዳ ሚሺራቸ፣ ዩሱሲ ያና ጌቴቲያ ሂደታይ ካሴ አደቲ ኡቴዳ ዳሊያ ጊዲያዋኔ ያሳይ ካሴ ኤጫ ጫቁዋን ባሬ አሳሲ ኢሜዳ ሂደታ ቃላ ፖሌዳዌ ዩሱሳ ባጋና ጊዲያዋ አዲያ ሚሺራቸዋ ቃላ አይቁዳዋ። ሃ ሚሺራቸዋ ቃላይ ዩሱሲ ኡንቴንቴ ጊደን ዩሌቲዴ ዲጩዳዌ አዩሁዳቱ ገላሳሳ ጊዴናን፣ አላሚያ ኡባን ዴዲያ አሳሳ።

ማቶሴ ገፊዳ ሚሺራቸዋ ቃላይ ዳሮ አኪካን ገፊቴዳ ማፃፋ። ዩሱሳ ዩሌታን ዶሚዴ፣ ኢ ግማቱዳዋኔ ኢ ፓጩቴዳዋ አዲ ሲሚዴ፣ ጋሊላን ኢ ቃላ አደዳዋ፣ ታማሪሴዳዋኔ ሃርጋንቻቱዋ ፓሴዳዋ አደ። ሄዋፕ ካሊዴ ዩሱሲ ጋሊላፕ ዩሩሳላሜ ቤዳዋኔ ኢ ሃ አላሚያን ጋሚዴዳ ወርሴሳ ሳሚንታን ሃኔዳ ዩዋቱዋ ቆንጩሴ። ሄዋንቴካ ኢ ካቱቶዋ፣ ሃይቁዳዋኔ ዴንዴዳዋ አዲና።

ሃ ሚሺራቸዋ ቃላይ ዩሱሳ፣ ያሳ ሂጊያ ቢሌሳ ኢማናው ማታይ ዴዲያዋኔ ያሳ ካዉቴሳሳ ኤሪሲያ ዎልቃማ ታማሪሲያዋ አሲዴ ሺሼዳ፣ አ ቲሚርቲያፕ ዳሪያ ባጋይ፣ ዱማ ዱማ አጊያን ጊጌቴዳ ኢቼሹ ሳን ቫኪቴ።

1. ያሳ ካዉቴሳን ዴዳና አሳ ኤቫ፣ አሱዋ፣ ማታኔ ወርሴሳ ቃዳ አዲያ ዴሪያ ቦላ ቲሚርቲያ (ማት 5: 1-7:28)።

2. ታማኔ ላዑ ዩሱሳ ካሊያዋንቴ ሚሺራቸዋ ቃላ ታማሪሳናው ቤዳ ዎዴ ኡንቴንቶ ኢሜቴዳ ካሌሉዋ (ማት 10)።

3. ያሳ ካዉቴሳሳ ታማሪሲሺን ሺቁዳ ዱማ ዱማ ሌሚሳቱዋ (ማት 13)።

4. ዩሱሳ ካሊያዋንቱባ ቢሊ አዲያ ቲሚርቲያ (ማት 18)።

5. ሃዲ ዎዲያ ወርሴሳኔ ያሳ ካዉቴሳ ዩሳ ዪሊያዋን ኢሜቴዳ ቲሚርቲያ (ማት 24-25)።

ሺምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ
ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ጉዩ ዜሬሳኔ ዩሌታ (1: 1-2: 23)

ግማቂያ ዮሃኒሳ አሱዋ (3: 1-12)

ዩሱሲ ግማቁቶዋኔ ፓጩቶዋ (3: 13-4: 11)

ዩሱሲ አሱዋ ጋሊላን ዶሞዋ (4: 12-18: 35)

ዩሱሲ ጋሊላፕ ዩሩሳላሜ ቦዋ (19: 1-20: 34)

ዩሩሳላሜኔኔ ኢዚ ዩሹዋን ዩሱሳ ወርሴሳ ሳሚንታ (21: 1-27: 66)

ኑ ጎዳ ዩሱሳ ዴንዱዋኔ ቆንጩሳ (28: 1-20)

ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ዩሌታ ማራ
(ሉቅ 3: 23-38)

1 ሃዌ ዳዊታ ዛሪያኔ አብራሃሜ ዛሬ ጊዴዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ዩሌታ አዲያ ማፃፋ።
² አብራሃሜ፣ ዩሳቃ ዩሌዳ፣ ዩሳቂ፣ ያዩቆባ ዩሌዳ፣ ያዩቆቢ፣ ዩሁዳኔ አ ኢቫቱዋ ዩሌዳ።
³ ዩሁዳይ ቲዲማሪጌ ፓሬሳኔ ዛራሃ ዩሌዳ፣ ፓሬሴ፣ ሄሂርና ዩሌዳ፣ ሄሂርኔ፣ ራማ ዩሌዳ።
⁴ ራሜ አሚናዳባ ዩሌዳ፣ አሚናዳቤ፣ ናዓሶና ዩሌዳ፣ ናዓሶኔ፣ ሴሊሞና ዩሌዳ።
⁵ ሴሊሞኔ፣ ራዓቦ ጌቴቲያ ሚሺራቲፕ ቦዴዛ ዩሌዳ፣ ቦዴዚ፣ ኡሩቶ ጌቴቲያ ሚሺራቲፕ ኢዮቤዳ ዩሌዳ፣ ኢዮቤዴ፣ ኢሴይ ዩሌዳ።
⁶ ኢሴይ ካቲያ ዳዊታ ዩሌዳ።

ካቲያ ዳዊቱ፣ አሪያ ማቻቲፕ ሶሌሞና ዩሌዳ።
⁷ ሶሌሞኔ፣ ሮቢዓማ ዩሌዳ፣ ሮቢዓሜ፣ አቢያ ዩሌዳ፣ አቢያይ፣ አሳፋ ዩሌዳ።
⁸ አሳፌ፣ ዮሳፌ፣ ዮሳፌ፣ ዮሳፌ፣ ኢዮራማ ዩሌዳ፣ ኢዮራሜ፣ አዚያና ዩሌዳ።
⁹ አዚያኔ፣ ኢዮዓታማ ዩሌዳ፣ ኢዮዓታሜ፣ አካዛ ዩሌዳ፣ አካዜ፣ ሂገቂያሳ ዩሌዳ።

³1:5 ኡሩ 4: 18-22፣ 1አድ 2: 13-15

10 ሂዝቂያሴ ሚናሳ ዮሴዳ፤ ሚናሴ፥ አሞፃ ዮሴዳ፤ አሞፂ፥ ኢዮሲያሳ ዮሴዳ። 11 ኢስራዔሊያ አሳይ አሞዴቲዴ፥ ባቢሎኔ ጋዲያ ቤዳ ምዴ፥ ኢዮሲያሴ ኢኮኒያናኔ *አ ኢሻቱሞ ዮሴዳ።^b

12 ባቢሎኔ አሞዱሞፕ ጉዩያን፥ ኢኮኒያናኔ ሳላቲያላ ዮሴዳ፤ ሳላቲያሴ፥ ዜሩባቤላ ዮሴዳ።

13 ዜሩባቤሊ፥ አቢዩዳ ዮሴዳ፤ አቢዩዴ፥ ኤሊያቄማ ዮሴዳ፤ ኤሊያቄማ፥ አዞራ ዮሴዳ። 14 አዞራ ሳዶቃ ዮሴዳ፤ ሳዶቄ፥ አኪማ ዮሴዳ፤ አኪማ ኤሊዩዳ ዮሴዳ። 15 ኤሊዩዴ፥ አሊዓዛራ ዮሴዳ፤ አሊዓዛራ፥ ማታና ዮሴዳ፤ ማታኔ፥ ያዩቆባ ዮሴዳ። 16 ያዩቆቤ፥ ኪሪስቶሳ ጌቱቲያ ዮሴዳ ዮሴዳ ማይራሞ አቼዳ ዮሴዳ።

17 ሲሚ ዮሴታይ ኡባይ አብራሃሞፕ ዳዊታ ጋካናው ታማኔ አይዱ ዮሴታ፤ ዳዊቴፕ ዶሚዴ፥ አሳይ ባቢሎኔ ጋዲያ አሞዴቲዴ ቤዳ ምዴያፕ ኪሪስቶሲ ሰዮሴቴዳ ምዴያ ጋካናው ታማኔ አይዱ ዮሴታ።

ዮሱሲ ኪሪስቶሳ ዮሴታ

(ሉቅ 2:1-7)

18 ዮሱሲ ኪሪስቶሳ ዮሴታይ ሃሞ ማላ፤ አ ዳያ ማይራማ ዮሴፎ አሼታ ቃሺታ ኡታዱ። ሄ ምዴ ዮሴፎና ጋኪቴናን ዴዓዴ፥ ጌሻ አያናን ሻሃራዱ። 19 ኢዞ ጊጊሲ ምሴዳ ዮሴፎ ሂሎ አሳ ቷጊዴዳ ዲራው፥ ኢዞ ካዉሻናው ኮዩቤና፤ ኢባ ቆንጨሴናን ኢዞ አጋናው ቆፕዳ። 20 ሺን ኢ ሄሞ ቆፕሺን፥ ጎዳ ኪታንቻይ አኩሙሞን ሰአናና ጋኪቲዴ፥ «ዳዊቴ ናዓ ዮሴፎ፥ ማይራማ ጌሻ አያናን ሻሃራዳ ዲራው ሰአዞ አካናው ያዮፓ። 21 ኢዞ አቱማ ናዓ ዮላናዉኑ፤ ኔኒካ፥ ኢ አሳ ናጋራፕ አሺያ ዲራው አ ሱንሳ ዮሱሳ ጋዴ ሄሳናሳ» ያጌዳ።^c

22-23 ቃሲ ጎዳይ ናቢያ ባጋና፥ «ምዶራታ ሻሃራናዉኑ፤ ናዓካ ዮላናዉኑ፤ አ ሱንሳይካ አማኔላ ጌቱታናሞ» ያጌዳዌ ፖሌታና ማላ፥ ሃዌ ኡባይ ሃኔዳ፤ «አማኔላ» ያጊያዌ፥ «ዮሳይ ኮናና ዴዔ» ያጊያዌ።^d

24 ዮሴፎ ጌሚራሹሞፕ ቤጎቲዴ፥ ጎዳ ኪታንቻይ ባሬና አዛዞዳን፥ ማይራሞ ባሬ ጎሌ አፌዳ። 25 ሺን ናዓይ ዮሴታና ጋካናው ዮሴፎ ኢዚኮ ሺቂቤና፤ ቃሲ ናዓካ ዮሱሳ ጊዴ ሱንሴዳ።^e

አዋይሬ ዶሊያ ባጋፕ ዮዳ ያሊንቲያ ፓይዲያ አሳቱሞ

2 ዮሱሲ ዮሁዳ ጋዲያን ቤቴሊሄሜ ጌቱቲያ ካታማን ሄሮዲሴ ካዉቲዴ ዴዒያ ምዴ ዮሴቴዳ፤ ሄሞፕ ጉዩያን፥ ያሊንቲያ ፓይዲያ አሳይ **አዋይሬ ዶሊያ ባጋፕ ዮሩሳላሜ ዩዴ፥² «አዩሁዳ ካቲያ ጊዳናው ዮሴቴዳ ናዓይ ሃቃን ዴዒ፥ ነኒ አዋይሬ ዶሊያ ባጋፕ ኬሴዳ አ ያሊንቲያ ቤዒዴ፥ አው ጎዩናናው ዮዶ» ያጊዴ አቼዲያ።

*1:11 ሄሞ ጉሳይ፥ ዮዓኪና ጊያዋ፤ ቃሲ ፓይዱም 12 ዴዒያምካ ቢሌሳይ ኢቱሞ።
†1:17 ኪሪስቶሳ፥ ጊያዌ ግሪኬ ቃላና ጊዶዴ፥ ሜሲህ ጉሳይ ኢቢራዬስሜ ቃላና ጊዲዴ ላዑሞ ቢሌሳይካ «አኬቴዳሞ» ጉሳ።
‡1:19 ዮሴፎ ሂሎ አሳ ጊያ ቆፋው ሄዙ አጊያን ቢሌሳይ ኢሜታና ዳንዳዩ፡ 1. ያሳባው ኡባው ኤና ጊዴ አዛዜቲያ አሳ፤ አማሊያ ሎዶ አሳ። 2. ጋራ (ቃራታንቻ)። 3. ሎዑሞ። ሄሞ ጉሳይ፥ ኡባ ካሳ ሎዶባ አሲያ አሳ ጉሳ።
§1:20 አኩሙሞን ጉሳይ፥ ሮካ ጎሜና አኩሙሞ ጊዴናዳን አዩሁዳቱሞ አኩሙሞ ጉሳይ፥ ያሳይ ሲኬ ቆንጨያ አጊያ።
§1:20 ጌሻ አያናን ሻሃራዳ ዲራው፥ ጉሳይ ኢዞ ሃሞ ጋካናሺን ዮሴታናዳን ናጊያ ናዓይ፥ ያሳ ጌሻ አያናፕ ዮ ጉሳ።
**2:1 ያሊንቲያ ፓይዲያ አሳ ጉሳይ፥ ኤሬቴዳ ማራ ቢሌሳን ኤራንቻ አሳቱሞ ጉሳ።

b1:11 2ካት 24:14-15፤ 2ኦድ 36:10፤ ኤርም 27:20 c1:21 ሉቅ 1:31
d1:22-23 ኢሳ 7:14 e1:25 ሉቅ 2:21

3 ካቲያ ሄሮዲስ፡ ሄዋ ሲሲዴ ዳጋሜዳ፤ ዩሩሳላሜን ዴዲያ አሳይ ኡባይካ ዎዛና ባዩዲኖ። 4 ሄሮዲስ ቁሳቱዋ ካፓቱዋ ኡባቱዋን ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዋንታ ዪሲዴ፡ «ኪሪስቶስ ሃቃን ዩሌታንዴሻ?» ያጊዴ ኦፕዳ።

5-6 ኡንቱንቱ ዛሪዴ፡ «ዩሁዳ ጋዲያን ቤቴሊሄሜ ካታማን ዩሌታናዋ። ናቢ፡

«ዩሁዳ ጋዲያን ዴዲያ ቤቴሊሄሜ፡

ኔኒ ዩሁዳ ጋዲያን ዴዲያ ዎሊቃማ ካታማቱዋ፤ ላፋካ።

ኢስራዔሊያ ሞዲያዌ ኔፕ ኬሳናዋ)

ጊዴ ሃፊዳ» ያጊዲኖ። f

7 ሄዋፕ ካላ፡ ሄሮዲስ አዋይፊ ዶሊያ ባጋፕ ዩሳይ አሳቱዋ ጌማን ዪሲዴ፡ ያሊንቲ ኡንቱንቶ ቤቴዳ ዎዲያ ኡንቱንቱ፤ ጊሺዴ ኤሬዳ። 8 ያቲዴ ቤቴሊሄሜ ኡንቱንታ ዩዲዴ፡ «ቢዴ ናዓ ሎይሲ ኮዩቴ፤ አ ዴሜዳ ዎዴ ታኒካ ባዴ አው ጎዩናናዳን፡ ታናካ ኤሪሲቴ» ያጊዳ።

9 ኡንቱንቱ ካቲ ጊዳዋ ሲሲ ቢዴ ኦጊያን አዋይፊ ዶሊያ ባጋፕ ኡንቱንቱ ካሴ ቢዴዳ ያሊንቲያ ቢዴዲኖ፤ ናዓይ ዴዲያሳ ጋኪዴ ኤቃና ጋካናው፡ ያሊንቲ ኡንቱንታ ካሌሴዳ። 10 ኡንቱንቱ ሄ ያሊንቲያ ቢዴዳ ዎዴ፡ ዛዋይ ባይና ዳሮ ናሹቻ ናሹቴዲኖ። 11 ጎሌ ጊሊዴ፡ ናዓይ ባሬ ዳዩ ማይራሚና ዴዲያዋ ቢዴዲኖ፤ ጉልባቲዴ አው ጎዩኔዲኖ፤ ሄዋፕ ካላ፡ ባሬንቱ ሳዪኒያ ዶዩዴ፡ ዎርቃ፡ ኢፃናኔ ካዋራ ሰተአው ኢሞታ ሺሼዲኖ።

12 ኡንቱንቱ ሄሮዲሳኮ ሲሜና ማላ፡ ያሳይ አኩሙዋን ኡንቱንታ፡ «ሂንቴና ኤሪቴ» ጊና ሃራ ኦጊያና ባሬንቱ ጋዴ ሲሜዲኖ።

ጊብዔ ቤቴሳ

13 ኡንቱንቱ ቤዳዋፕ ጉዩያን፡ ጎዳ ኪታንቻይ አኩሙዋን ዮሴፎ ቤቲዴ፡ «ሄሮዲስ ናዓ ዎዳናው ኮዩያ ዲራው፡ ዴንዳዴ ናዓኔ አ ዳዮ አካዴ ጊብዔ ጋዲያ ቤታ፤ ታኒ ኔው አዳና ጋካናው፡ ያኒ ዴዓሻ» ያጊዳ።

14-15 ዮሴፎ ቃማ ዴንዲዴ፡ ናዓኔ አ ዳዮ አኪዴ፡ ጊብዔ ጋዲያ ቤዳ፤ ጎዳይ ናቢያ ባጋፕ፡ «ታኒ ታ ናዓ ጊብዔ ጋዲያፕ ዪሳዲ» ያጊዳዌ ፖሌታና ማላ፡ ሄሮዲስ ሃይቃና ጋካናው ኢ ያኒ ዴዔዳ። g

ሄሮዲስ ቁሪ ናና ዎዲሴዳ

16 ሄዋፕ ጉዩያን፡ ሄሮዲስ አዋይፊ ዶሊያ ባጋፕ ዩዳዋንቱ ባሬና ጨሜዳዋ ኤሬዳ ዎዴ፡ ዳሮ ሃንቁቲዴ፡ ያሊንቲ ካሴ ቤቴዳ ዎዲያ ኡንቱንቱ፤ ሲሴዳዋዳን፡ ዎታዳራቱዋ ዩዲዴ፡ ቤቴሊሄሜኒኔ ዩሹዋን ዴዲያ ላው ላይሳ አቱማ ናናኔ ላው ላይሳፕ ጋርሳና ዴዲያ አቱማ ናና ኡባ ዎዲሴዳ።

17-18 ናቢያ ኤሮሚያሲ፡

«ዩኩኔ ዘላሳይ ራማ ጌቲያ ካታማን ሲሴቴዳ፤

ራሄላ ባሬ ናናው ዩካው።

ኡንቱንቱ ሃይቁዲጎ ዲራው፡

አጋ ጊና፡ አጊናን ኢፃዱ»

ጊዴ አዴዳዌ ፖሌቴዳ። h

ጊብዔፕ ሲማ

19 ሄሮዲስ ሃይቁዳዋፕ ጉዩያን፡ ጎዳ ኪታንቻይ ጊብዔን ዮሴፎ አኩሙዋን ቤቲዴ 20 አ፡ «ዴንዳ፤ ናዓኔ አ ዳዮ አካዴ፡ ኢስራዔሊያ ጋዲያ ሲማ፡ ናዓ ዎዳናው ኮዩያዋንቱ ሃይቁዲጊዲኖ» ያጊዳ። 21 ዮሴፎ ዴንዲዴ፡ ናዓኔ አ ዳዮ አኪዴ፡ ኢስራዔሊያ ሲሜዳ።

††2:11 ኢፃናኔ ካዋራ፡ ኢፃናዴ፡ ማዲያ ዲሊያ ጊዲዴ፡ ታማን ዩጊያ ዎዴ ሳዋናሳ፤ ካዋራይካ ሳዎ ማዲያ ዲሊያ ጊዲዴ ሺቱዋዳን ማዴ።

f2:5-6 ሚክ 5:2 g2:14-15 ሆስ 11:1 h2:17-18 ኤርም 31:15

22 ሺን የሴፎ አርኪላዎሲ ባሬ አወዋ ሄሮዲሳ አይዲያን ዩሁዳ ጋዲያን ካወቱዳዋ ሲሴዳ ዎዴ፥ ያ ሰናው ያዩዳ፤ ያሳይ አው አኩሙዋን ሂንቴና ኤሪቴ ጊና፥ ጋሊላ ጋዲያ ቤዳ። 23 ናባቱ፥ «አሳይ አ፥ (ናዘራቴያ አሳ) ፡፡፡ጊዴ ያሳና» ያጌዳዌ ፖሌታና ማላ፥ ናዘራቴ ጌቴቲያ ካታማ ቢዴ ዴዔዳ። ፤

ፃማቂያ የሃኒሲ ቃላ አዴዳ

(ማር 1:1-8፤ ሉቅ 3:1-18፤ ዮሀ 1:19-28)

3 1-2 ሄ ዎዴ ፃማቂያ የሃኒሲ አሳ፥ «ሳሉዋ ካወቱሳይ ማታቴዳ ዲራው፥ ሂንቴ ናጋራቴ ሲሚቴ» ያጊዴ፥ ዩሁዳ ሜላ ቢታን አዲዴ ዩዳ። ፤³ አዩሲ ጎፔ፥ ናቢያ ኢሲያሴ፥ የሃኒሳባ አዲዴ፥ «ኢቴ ሜላ ቢታን ባሬ ቃላ ዶቁ ኡዲዴ፥

ሳዳ አጊያ ጊጊሲቴ።

ኢ ሄሜታና ሎሱዋካ

አው ሲቲ ኡዲቴ) ጌዳ»

ያጊዳ። k

4 የሃኒሳው ጋሉዋ ኢስኪያን ዳዴቴዳ ማዩ ዴዔ፤ ቃሲ ባሬ ያሳን ዳፉዋ ዳንጨዳ፤ ኢ ሚያ ቁማይካ ቦሊያኔ ባዙዋ ኤሳ። ፤⁵ አሳይ ሄ ዎዴ ዩሩሳላሜፔ፥ ዩሁዳ ጋዲያ ኡባ ሳፔኔ ዮርዳኖሳ ሻፋ ሄራን ዴዔያ ጋዲያ ኡባፔ አኮ ዩኖ። ፤⁶ ባሬንቴ ናጋራ ፓዲና፥ ዮርዳኖሳ ሻፋን አሳ ፃማቂዳ።

7 ሺን የሃኒሲ ዳሮ ፓሪሳዋቱኔ ፡፡፡ሳዱቃዋናቴ ፡፡፡ፃማቂታናው ባሬኮ ዩያዋንታ ቤዒዴ፥ «ሃ ሾሻቶ፥ ያሳ ሃንቁ ያና ሃኒያዋፔ አታና ማላ፥ ሂንቴው አኔ አዴዳዌ? ፤⁸ ሲሚ ሂንቴ፥ ሂንቴንቴ ናጋራቴ ሲሜዳዋ ኤሪሲያ አሱዋ፥ አሲቴ። ፤⁹ ሂንቴ ሂንቴንቴ ዎዛናን፥ (አብራሃሜ ኑ አባ) ጊዴ ቆፒያዋ ሂንቴው ማላቶፖ፥ አዩሲ ጎፔ፥ ታኒ ሂንቴንቴሲ አዳይ፤ ያሳይ ሃ ሹቻቴዋፔ አብራሃሞሲ ናና ኡዲ ዴንሳናው ዳንዳዩ። ፤¹⁰ ቤጊ ሚሳ ፃዱዋን ቃንፃናው ጊጊ ኡቴዳ፤ ሎዮ አይፊያ አይፊና ሚሳ ኡባይ ቃንፃቲዴ፥ ታማን ዩጌታና።

11 «ሂንቴ ሂንቴንቴ ናጋራቴ ሲሚያዋ ቤሳናው፥ ታኒ ሂንቴና ሃሳን ፃማቃይ፤ ሺን ታፔ ጉዩና ዩያዌ፥ ሂንቴንታ ጌሻ አያናኒኔ ታማን ፃማቃና። *ኢ ታፔ ዳሮ ሚኔ፤ አ ጫማ ቶካናወካ ታኒ ቤሲያ አሳ ጊዲኬ። ፤¹² አ ኩሺያን ካሳ ሲያ ሳይዳይ ዴዔ። ኡዱማን ዴዒያ ካሳ ሎይሲ ጌሼ፤ ባሬ ዛርጋ ዲዩያን ቆላና፤ ሺን ዳላ ቶዔና ታማን ጉዳና» ያጊዳ።

ዩሱሲ ፃማቂቴዳ

(ማር 1:9-11፤ ሉቅ 3:21-22)

13 ዩሱሲ ሄ ዎዴ የሃኒሳን ፃማቂታናው፥ ጋሊላፔ ዮርዳኖሳ ጌቴቲያ ሻፋ አኮ ቤዳ። ፤¹⁴ ሺን የሃኒሲ፥ «ታኒ ኔናን ፃማቂታናው ቤሲያ ዎዴ፥ ኔኒ ታኮ ያይ?» ያጊዴ፥ አ ዲጋናው ኮዩዳ።

15 ሺን ዩሱሲ ዛሪዴ አ፥ «ኑኒ ዒሎቴሳ አሱዋ ኡባ ሃዋዳን ፖላናው ቤሲያ ዲራው፥ ሃዒ ታው ኤኖ ጋ» ያጊዳ። የሃኒሲካ አው ኤኖ ጌዳ።

፡፡፡2:23 ሃዋ ጌዳዌ አኔንቶ ኤራቴና።

፡፡፡3:7 ፓሪሳዋቱዋ፥ ጉሳይ አዩሁዳ አሳቴዋ ካሌሲያ አሳቴዋ ጊዶፔ ጊዲዴ ጌሻ ቃላን ካሴ ኤጫ ጫቁዋ ጊዶን ዴዒያ ቃላ ዎጋ ኡባን አማኒያዋንታ።

፡፡፡3:7 ሳዱቃዋናቴዋ፥ ጉሳይ አዩሁዳ አሳቴዋ ካሌሲያ አሳቴዋ ጊዶፔ ጊዲዴ ጌሻ ቃላን ካሴ ኤጫ ጫቁዋ ጊዶን ዴዒያ ቃላ ዎጋፔ ሙሴ ፃፊዳ ኮይሮ ኢቼሹ ማፃፋቴዋ ጊዶን ዴዒያ ዎጋቴዋ ፃላላን አማኒያዋንታ።

*3:11 ጌሻ አያናኒኔ ታማን ፃማቃና፥ ጉሳይ ዩሱሲ ዩዴ አሳ ጋርሳ አያና አሳቴሳ ሳሚያዋ ታማሪሲያዋ።

፤2:23 ማር 1:24፤ ሉቅ 2:39፤ ዮሀ 1:45 ፤3:1-2 ማት 4:17፤ ማር 1:15

k3:3 ኢሳ 40:3 ፤3:4 1ካት 1:8

16 ዩሱሲ ማጥቁቆዎፔ ጉዩያን፣ ኤሌካ ሃሳፔ ኬሴዳ፤ ሳሉ ዶዩቲና፣ ሶሳ አያናይ ሃራጲያዳን ሳሉዋፔ ምዲዴ ባሬ ቦላ ዩያ ምዴ ቤዔዳ፤ 17 ቃሲ ሳሉዋፔ፣ «ታኒ ሲቂያ፣ ታና ናሼቺያ፣ ታ ናዓይ ሃዋ» ያጊያ ቃላይ ዩዳ። ሠ

ዩሱሲ ፓጩቴዳ

(ማር 1:12-13፤ ሉቅ 4:1-13)

4 ሄዋፔ ጉዩያን፣ ሃላሂያን ፓጩታና ማላ፣ ጌሻ አያናይ አሳይ ዴዔና ሳዓ ዩሱሳ አፌዳ። 2 ዩሱሲ አይታሙ ጋላሳኔ አይታሙ ቃማ ምዋዋፔ ጉዩያን ኮሻቴዳ። 3 ሃላሂ ዩዴ አ፣ «ኔኒ ሶሳ ናዓ ጊዶፔ፣ አኔ ሃ ሹቻቱዋ ኡኪሳ ጊዳና ማላ ጋ» ያጊዳ።

4 ሺን ዩሱሲ ዛሪዴ፣ «ሶሳ ማፃፋን፣ (አሳይ ሶሳይ ሃሳይያ ቃላ ኡባን ዴዓናፔ አቲን፣ ኡኪሳ ሃላላን ዴዔና) ያጊቲ ሃፌቴዳ» ያጊዳ። ሠ

5 ሄዋፔ ጉዩያን፣ ሃላሂ ዩሱሳ ጌሻ ካታማ አፌ ጌሻ ጎሊያ ዔራን ኤሲዴ። 6 «ኔኒ ሶሳ ናዓ ጊዶፔ፣ አኔ ዱጌ ኩንዳ፣ አዩሲ ጎፔ፣ ሶሳ ማፃፋን፣

(ሶሳይ ባሬ ኪታንቻቱዋ

ኔው አዛዛናዋ)

ቃሲ (ኡንቱንቱ ኔ ጊዲ ሹቻን ዱቤቴና ማላ፣

ባሬንቱ ኩሺያን ኔና ዴንሳናዋንታ)

ያጊቲ ሃፌቴዳ» ያጊዳ። ፬

7 ዩሱሲ ዛሪዴ አ፣ «ቃሲካ ሶሳ ማፃፋን፣ (ጎዳ ኔ ሶሳ ፓጩፓ) ያጊቲ ሃፌቴዳ» ያጊዳ። ሰ

8 ቃሲ ሃላሂ ዩሱሳ ኢቲ ዳር ምልቃማ ዴሪያ ዔራ ኬሲዴ፣ ሃ አላሚያን ዴዒያ ካዉቴሳ ኡባኔ ኡንቱንቱ ቦንቺዋ 9 ቤሲዴ አ፣ «ኔኒ ታው ጉልባታዴ ጎዩኖፔ፣ ታኒ ሃዋ ኡባ ኔው ኢማና» ያጊዳ።

10 ሄ ምዴ ዩሱሲ ዛሪዴ አ፣ «ላ ሃ ሴፃናው ሃካ፤ አዩሲ ጎፔ፣ ሶሳ ማፃፋን፣ (ጎዳው፣ ኔ ሶሳው ጎዩና፤ አ ሃላላ ጎሼታ) ጌቴቲ ሃፌቴዳ» ያጊዳ። ፱

11 ሄዋፔ ጉዩያን፣ ሃላሂ ዩሱሳ አጊና፣ ኪታንቻቱ ዩዴ፣ አው አሴዲና።

ዩሱሲ ባሬ ታማሪሲያ አሱዋ ጋሊላን ዶሜዳ

(ማር 1:14-15፤ ሉቅ 4:14-15)

12 ዮሃንሲ ቃሼቴዳዋ ዩሱሲ ሲሴዳ ምዴ፣ ጋሊላ ጌቴቲያ ጋዲያ ቤዳ። 13 ናዘሬቴፔ ኬሲዴ፣ ቂፊሪናሆማ ካታማ ቢዴ፣ ያኒ ዴዔዳ፤ ቂፊሪናሆሚ ዛቢሎናኒኔ ኒፍታሌሜ ጋዲያን ዴዒያ ጋሊላ አባ ማታን ዴዔ። 14 ሃዌ ሃኔዳዌ ናቢያ ኢሲያሲ፣

15 «ዛቢሎኔ ጋዲያኒኔ ኒፍታሌሜ ጋዲያን፣

አባ አጊያን ዮርዳኖሳ ሻፋፔ ሄፊንሳ ባጋን፣

አዩሁዳ ጊዴና አሳይ ዴዒያ ጋሊላን፣

16 ዱማኒ ዴዒያ አሳይ

ምልቃማ ፖውዋ ቤዔዳ።

ቃሲ ሃይቁዋ ኩዋይ ዴዒያ ጋዲያን

ኡቴዳዋንቶ ፖው ኬሴዳ»

ያጊዳዌ ፖሌታና ማላሳ። ፲

17 ሄ ምዲያፔ ዶሚዴ ዩሱሲ፣

«ሂንቱ ናጋራ ፓዒቴ፤ አዩሲ ጎፔ፣

ሳሉዋ ካዉቴሳይ ማታቴዳ ዲራሳ»

ጊዴ ቃላ አዱዋ ዶሜዳ።

፡፱3:17 ዶም 22:2፤ ማዘ 2:7፤ ኢሳ 42:1፤ ማጎ 12:18፤ 17:5፤ ማር 1:11፤ ሉቅ 9:35

፡፱4:4 ዛር 8:3 ፡፬4:6 ማዘ 91:11-12 ፡፱4:7 ዛር 6:16 ፡፱4:10 ዛር 6:13

፡፲4:16 ኢሳ 9:1-2

ዮሱሲ ባሬና ካሊያ አይዳቱዋ ዪጌዳ

(ማር 1: 16-20፤ ሉቃ 5: 1-11)

18 ዮሱሲ ጋሊላ አባ ማታና አዲዴ፡ ላዑ ኢሻቱ ጳጊሮሳ ጌቱቲያ ሲሞኒኔ አ ኢሻ ኢንዲራሲ፡ ሞሊያ አይቂያዋንታ ጊዶ ዲራው፡ ዳባ ተአባን ዩጊያዋንታ ቤዔዳ። 19 ኡንቱንታ፡ «ታና ካሊቴ፤ ታኒ ሂንቴና ሞሊያ አይቂያዋዳን አሳ ታኮ አሂያ አጊያ ታማሪሳና» ያጌዳ። 20 ኡንቱንቱ ኤሌካ ባሬንቱ ዳባ አጊዴ፡ ዮሱሳ ካሌዲኖ።

21 ዮሱሲ ሄዋቴ ሲንሳኮ ቢዴ፡ ሃራ ላዑ ኢሻቱዋ፡ ዛቢዲኖሳ ናና ያዩቆባኔ አ ኢሻ ዮሃኒሳ ቤዔዳ፤ ኡንቱንቱ ባሬንቱ አዉዋ ዛቢዲኖሳና ሃሳ ቦላን ቢያ ዎንጊሪያ ጊዶን ባሬንቱ ዳባ ጊጊሲያዋንታ ቤዔዴ፡ ዪሴዳ። 22 ኡንቱንቱ ኤሌካ ሃሳን ቢያ ዎንጊሪያኔ ባሬንቱ አዉዋ አጊዴ፡ ዮሱሳ ካሌዲኖ።

ዮሱሲ ጮራ አሳ ታማሪሴዳኔ ፓሴዳ

(ሉቃ 6: 17-19)

23 ዮሱሲ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌቱዋን ታማሪሲዴ፡ ካዉቱሳ ሚሺራቹዋ ቃላ አዲዲኔ ቃሲ ሃርጊያ ኡባቴኔ ሳኩዋ ኡባቴ አሳ ፓሲዴ፡ ጋሊላ ጋዲያ ኡባን ዩዩዳ። 24 አ ዋሪ ሶሪያ ጋዲያ ኡባ ጋኬዳ፤ ዱማ ዱማ ሃርጊያን አይቂቲዴ ሃርጊዳ አሳ ኡባ፤ ሃላሃቱዋን አይቂቱዳዋንታ፡ ዩጩዋ ሳኩ ዴዲያዋንታ፡ ቃሲ ጉንዴድዳዋንታ አሳይ ዮሱሳኮ አሄዳ፤ ኢ ኡንቱንታ ፓሴዳ። 25 ጮራ አሳይ ጋሊላቴ፡ ታሙ ካታማቱዋቴ፡ ዩሩሳላሜቴ፡ ዩሁዳቴኔ ዮርዳኖሳቴ ሄሬንሳን ዴዲያ ጋዲያቴ ዮሱሳ ካሌዲኖ።

ዮሱሲ ዴሪያ ቦላን ጊዲዴ ታማሪሴዳ ቲሚርቲያ

(ማጥ 5: 1-7: 29)

5 ዮሱሲ ጮራ አሳ ቤዔዴ፡ ፑዴ ዴሪያ ኬሲዴ ኡቴዳ፡ አ ካሊያዋንቱ አኮ ሸቂዲኖ። 2 ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጊ ታማሪሴዋ ዶሜዳ።

ቱሙ አንጁዋ አኪያ አሳቱዋ

(ሉቃ 6: 20-23)

3 «ባሬንቱ አያና ዴዑዋን ሂዩሳ ጊዴዳዋ ኤሪያዋንቱ አንጄቴዳዋንታ፤ አዩሲ ጎቴ፡ ሳሉዋ ካዉቱሳይ ኡንቱንቱሳ።

4 ካዮቲያዋንቱ አንጄቴዳዋንታ፤

አዩሲ ጎቴ፡ ያሳይ ኡንቱንታ ሚኒሳና። 5

5 አሺኬ ጊዴዳዋንቱ አንጄቴዳዋንታ፤

አዩሲ ጎቴ፡

ኡንቱንቱ ሳዔ ላታና። 6

6 ጊሎቱሳ ኮሻቲያዋንቱኔ ሳሜቲያዋንቱ †

አንጄቴዳዋንታ፤

አዩሲ ጎቴ፡ ያሳይ ኡንቱንታ ካሊሳና።

7 ማሪያዋንቱ አንጄቴዳዋንታ፤

አዩሲ ጎቴ፡

ያሳይ ኡንቱንታ ማራና።

8 ዎዛና ጌሻቱ አንጄቴዳዋንታ፤

አዩሲ ጎቴ፡

†4:18 ዳባ፡ ሃዋ ጉሳይ ሞሊያ ጳራናው ዎይ አይቃናው ሃሳን ዩጊያ አማራሱዋን ማራቢያ ጊያዋ።

‡5:6 ሃዋ ቢሌሳይ ያሳው ኤኖ ጊያዋንታ ዎይ ሎዶባ ዎይ ቱሞባ አሲያዋንታ ጉሳ።

§5:4 ኢሳ 61:2 ፊ5:5 ማዝ 37:11

ኡንቱንቱ ያሳ ቤዓና።

⁹ አሳ ሲገሰገሥክ ከንጄቴዳዋንታ፤

አዩሲ ጎፔ፣ ያሳይ ኡንቱንታ፣

ባሬ ናና ጊዴ ዌሳና።

¹⁰ ዊሎቴሳ ዲራው

ዩዴርሴቲያዋንቱ ከንጄቴዳዋንታ፤

አዩሲ ጎፔ፣ ሳሉዋ ካዉቴሳይ ኡንቱንቱሳ። [¶]

¹¹ «ሂንቱ ታና ካሊያ ዲራው፣ አሳይ ሂንቱና ቦሪያ ዎዴኔ ዋዩሲያ ዎዴ፣ ቃሲ ሂንቱ ቦላ ኢታባ ኡባ ዎርዱዋን ሃሳዩያ ዎዴ፣ ሂንቱ ከንጄቴዳዋንታ። ¹² ሂንቱው ሳሉዋን ዎልቃማ ዎይታይ ዴዒያ ዲራው፣ ናሼቲቴ፤ ሃሹ ጊቴ፤ አዩሲ ጎፔ፣ አሳይ ሂንቱቴ ካሴ ዴዒዳ ናባቱዋ ሄዋዳን ዩዴርሴዲና።

ማዒኒያኔ ፖዑዋ ሴሚሱዋ

(ማር 9:50፤ ሉቅ 14:34-35)

¹³ «አሳ ኡባሲ ሂንቱ ማዒኔ ማላ፤ ሺን ማዒኒ ማልዓና ጳዮፕ፣ ዛሪዴ አ ዎቲ ማልዒሳኔ? ካሬ አሊና፣ አሳይ አ ዩዲ ሃሚታናፕ አቲን፣ ሲንሳው አይኔ ማዴና።

¹⁴ «ሃ አላሚው ሂንቱ ፖዖ፤ ዴሪያ ሁጲያን ከዌቴዳ ካታማይ ጊማና ዳንዳዩና። ¹⁵ ዎምፒያ ዎምፒዴ፣ ሶዩን ዴዒያ አሳ ኡባው ፖዓና ማላ፣ ጵቂያ ሳን ዎሴፕ አቲን፣ ካሚያ ሚሻ ጊዶን ቁምዒ ዎሊያ አሳይ አኒኔ ባዋ። ¹⁶ ሄዋዳንካ፣ አሳይ ሂንቱ ኦሊያ ሎዎ አሉዋ ቤዒዴ፣ ሳሉዋን ዴዒያ ሂንቱ አዉዋ ቦንቻና ማላ፣ ሂንቱ ፖዑ አሳ ሲንሳን ፖዖ።

ሙሴ ሂጊያባ

¹⁷ «ታኒ ሙሴ ሂጊያኔ ናባቱ ታማሪሲያዋ [§]ዳዩሳናው ዩዳዋ ሂንቱው ማላቶፖ፤ ታኒ ፖላናው ዩዳዋፕ አቲን፣ ዳዩሳናው ያቤይኬ። ¹⁸ አዩሲ ጎፔ፣ ታኒ ሂንቱው ቱሙዋ አዳይ፤ ሳሉኔ ሳዓይ አዳና ጋካናው፣ ቃሲ ኡባባይካ ፖሌታና ጋካናው። ^{**}ሂጊያፕ ኢቲ ጫቻይካ ዎይ ቁሪ ፒደሊካ አዴና። ¹⁹ ሄዋ ዲራው፣ ሃ አዛዙዋ ኡባፕ ጉሂያ ኢቲ አዛዙዋ ሜንሲያ ኡራይ አኒኔ፣ ቃሲ ሃራቱካ ባሬዋዳን ሃናናዳን ታማሪሲያ ኡራይ አኒኔ፣ ሳሉዋ ካዉቴሳን ኡባፕ ጉሳ ጊዳና፤ ሺን አዛዙዋ ኦሊያዌኔ ሃራንቱካ አሳናዳን ታማሪሲያዌ አኒኔ ሳሉዋ ካዉቴሳን ጵቃ ጊዳና። ²⁰ አዩሲ ጎፔ፣ ሂንቱ ዊሎቴሳይ ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱ ዊሎቴሳፕ፤ ፓሪሳዋቱዋ ዊሎቴሳፕ ዳራና ጳዮፕ፣ ሳሉዋ ካዉቴሳ ሂንቱ ሙሴ ገሌናዋ ታኒ አዳይ።

²¹ «ቤኒ አሳው፣ (አሳ ዎዶፓ፤ አሳ ዎዴዳ አኒኔ ፒርዴታና) ጌዳዋ ሲሴዲታ። ^{u22} ሺን ታኒ ሂንቱው አዳይ፤ ባሬ ኢሻ ሃንቁቲያ ኡባይ ፒርዴታና፤ ባሬ ኢሻ ቦሪያ ኡባይ ሻንጉዋ ፒርዳው ሺቃና፤ ቃሲ ባሬ ኢሻ፣ (ዱሎዌ) ጊያ ኡባይ ጋናሚያ ታማ ፒርዳው ሺቃና። ²³ ሄዋ ዲራው፣ ኔኒ ያርሺያሳን ያርሺሺን፣ ኔ ኢሻ ናቁዳባይ ኔው ሄዋን ሃሳዩቶፕ። ²⁴ ኔ ያርሹዋ ሄዋን አጋዴ ባ፤ ካሴታዴ ኔ ኢሻና ሲጌታ ዲጋ፤ ሄዋፕ ካላ ያዴ፣ ኔ ያርሹዋ ያርሻ።

²⁵ «ኔና ሞቲያዋና ዎዲ ዴዒሺን ኡሴ አናና ሲጌታ ዲጋ፤ ሄዋ ጳዮፕ፣ ኢ ኔና ዳና ሲንሳ አሳና፤ ቃሲ ዳናይ ኔና ፖሊሴው አሲ ኢሚና፣ ፖሊሲ ኔና ቃሹ ጎሌን ዩጋና። ²⁶ ታኒ ኔው ቱሙዋ አዳይ፤ ኔኒ ኢቲ ሳንቲሚ አቴናን፣ ኔ ማጋጨዋ ዉርሳዴ ጨጋና ጋካናው፣ ሙሉካ ቃሹ ጎሌፕ ከሳካ።

[¶]5:10 ሳሉዋ ካዉቴሳይ ኡንቱንቱሳ፣ ጉሳይ ሄ አሳቱ ሳሉዋ ካዉቴሳ ላታናው ዳንዳዩያዋንታ ጊዲያዋ ቤሴ።

[§]5:17 ሙሴ ሂጊያኔ ናባቱ ታማሪሲያዋ፣ ጉሳይ አዩሁዲያ ጊሻ ማፃፋ፤ ሄዌኔካ ኡጫ ጫቁዋ።

^{**}5:18 ኡባባይካ ፖሌታና ጋካናው፣ ጉሳይ ቃላይ ታማሪሲያ ኡባይ ቱማቴሳን ቆንጫና ጋካናው።

^u5:21 ከስ 20:13፤ ዛር 5:17

ዎሹማባው ኢሜቶ ቲሚርቲያ

27 « (ዎሹማታ) ጌዳዋ ሲሴዲታ። ^{v28} ሺን ታኒ ሂንቴው ያጋይ፤ (ማጫወና ዩሊዴ አሞቲያ ኡባይ፥ ባሬ ዎዛና ጊዶን ሄ ዎዴ ኢናና ዎሹሜዳ።) ²⁹ ኔ ኡሼቻ አይሬ ኔና ናጋራ አሲሶፕ፥ ኔፕ ዎጫዴ አላ አጋ፤ አዩሲ ጎፕ፥ ኔ ባላይ ሙሌካ ጋናሚያ ታማን አሌቲያዋፕ፥ አፕ ኢቱ ፓጪንቶ ኔው ሎዓ። ^{w30} ቃሲ ኔ ኡሼቻ ኩሺ ኔና ናጋራ አሲሶፕ፥ ኔፕ ቃንፃዴ አላ አጋ፤ አዩሲ ጎፕ፥ ኔ ባላይ ሙሌካ ጋናሚያ ታማን አሌቲያዋፕ፥ አፕ ኢቱ ፓጪንቶ ኔው ሎዓ።

ማቺያ ዩዴናዳን ኢሜቶ ቲሚርቲያ

(ማት 19:9፤ ማር 10:11-12፤ ሉቃ 16:18)

31 « (ቃሲ ባሬ ማቻቶ ዩዲያ አኒኔ ኢዞ ዩዲያ ፓራማ ኢሞ) ጌቱቴዳ። ^{x32} ሺን ታኒ ሂንቴው ያጋይ፤ (ባሬ ማቻታ ዎሹሜናን ዴዒሺን ዩዲያ አኒኔ ኢዞ ዎሹማ ኬሴ፤ ቃሲ አሲናይ ዩዴዳ ሚሺራቶ አኪያዌ አኒኔ ዎሹሜ።) ሃ

ጫቄናዳን ኢሜቶ ቲሚርቲያ

33 « ቃሲ ቤኒ አሳው፥ (ዎርዱዋን ጫቆፓ፤ ሺን ኔ ጎዳው ጫቄዳዋ ፖላ) ጌዳዋ ሲሴዲታ። ^{z34} ሺን ታኒ ሂንቴው ያጋይ፤ (ኡባካ ጫቆፓ፤) ሳሉ ያሳ ካውቴሳ አይዲያ ጊዲያ ዲራው፥ (ሳሉዋን ጫቆፓ፤) ³⁵ ቃሲ ሳዓይ አ ጌዲ ዩዲያሳ ጊዲያ ዲራው፥ (ሳዓን ጫቆፓ፤) ቃሲካ፥ ዩሩሳላሜ ዎልቃማ ካቲያ ካታማ ጊዲያ ዲራው፥ (ዩሩሳላሜኒካ ጫቆፓ፤) ^{a36} ኒኒ ኢቲ ቤናናካ ቦሳ ዎይ ካሬሳ ኪሳናው ዳንዳዩና ዲራው፥ (ኔ ሁጲያንካ ጫቆፓ።) ³⁷ ሺን ሂንቴ፥ (ኤ) ዎይ፥ (ጊዴና) ጌቱ፤ ሃዋንቴፕ ሃራይ ሴፃናፕ ዩ።

ኢታ ኢታን ዛሬናዳን ኢሜቶ ቲሚርቲያ

(ሉቃ 6:29-30)

38 « (አዩሬያ ዲራው አዩሬያ፤ አቻ ዲራው አቻ) ጌዳዋ ሲሴዲታ። ^{b39} ሺን ታኒ ሂንቴው ያጋይ፤ (ሂንቴው ኢታባ አሲያ ኡራው ኢታን ዛሬፕቴ፤ አኒኔ ኔ ኡሼቻ ባጋ ሻዩያ ባቆፕ፥ ኔ ሃዲርሳ ባጋ ሻዩያካ አ ቤሳ፤ ⁴⁰ ኔ ሻሚጪያ አካናው ኢቲ ኡራይ ኔና ሞቶፕ፥ ሄ ኡራው ኔ ኮቲያካ ጉጃ ኢማ። ⁴¹ አኒኔ ኔና ኢቲ ሳቲያ ኦጊያ ባሬናና ባናዳን ዎልቃንሶፕ፥ አናና ላው ሳቲያ ኦጊያ ባ። ⁴² ኔና ዎሲያ ኡራው ኢማ፤ ቃሲ ኔፕ ታልዓና ኮዩያ ኡራዉካ ዲጎፓ።)

ሞርኪያ ሲቃና ማላ ኢሜቶ ቲሚርቲያ

(ሉቃ 6:27-36)

43 « (ኔ ላጊሳቱዋ ሲቃ፤ ኔ ሞርኪያ ሞርካ) ጌዳዋ ሲሴዲታ። ^{c44-45} ሺን ታኒ ሂንቴው ያጋይ፤ ሳሉዋን ዴዒያ ሂንቴ አዉዋሲ ናና ጊዳና ማላ፥ ሂንቴ ሞርኪቱዋ ሲቂቱ፤ ሂንቴና ሺቂያዋንታ አንጂቴ፤ ሂንቴና ኢዒያዋንቶ ሎዶባ ኡዲቴ፤ ሂንቴና ዩዴርሲያዋንቶ፥ ያሳ ዎሲቴ፤ አዩሲ ጎፕ፥ ኢታ አሳዉካ ሎዶ አሳዉካ ያሳይ ባሬ አዋ አዋሲ፤ ቃሲ ሂሳቱዋሲካ ናጋራንቻቱዋሲካ ባሬ ኢራ ቡኪሴ። ⁴⁶ ሂንቴ ሂንቴና ሲቂያዋንቱ ዓላላ ሲቆፕ፥ ሂንቴው አይ ዎይታይ ዴዒ፥ ሃራይ አቶ፥ ናጋራንቻቱካ ሄዋዳን ኡዲና። ⁴⁷ ሂንቴ ሂንቴንቱ ኢሻቱዋ ዓላላ ሳርቶፕ፥ ሃራቱ ኡዲያዋፕ አዲያባ አያ ኡዴዲቴ? ሃራይ አቶ፥ አዩሁዴ ጊዴና አሳይካ ሄዋዳን ኡዴ። ⁴⁸ ሄዋ ዲራው፥ ሳሉዋን ዴዒያ ሂንቴ አዉ ፖሎ ጊዶዋዳን፥ ሂንቴካ ፖሎ ጊዲቴ። ^d

---

^v5:27 ኬስ 20:14፤ ^ዛር 5:18   ^w5:29 ማት 18:9፤ ማር 9:47   ^x5:31 ^ዛር 24:1-4፤ ማት 19:7፤ ማር 10:4   ^y5:32 ማት 19:9፤ ማር 10:11-12፤ ሉቃ 16:18፤ 1ቆር 7:10-11
^z5:33 ዎግ 19:12፤ ፓይ 30:2፤ ^ዛር 23:21   ^a5:35 ኢሳ 66:1፤ ማዝ 48:2   ^b5:38 ኬስ 21:24፤ ዎግ 24:20፤ ^ዛር 19:21   ^c5:43 ኬስ 19:18   ^d5:48 ኬስ 19:2፤ ^ዛር 18:13

ሂድሳው ኢሚያ ማራ ታማሪሱዋ

6 «ሂንቱ ሎሞ አሱዋ አሳ ቤሳናው አሳ ሲንሳን አሴና ማላ ናጌቲቱ፤ ሄዌ ዳሮፕ፤ ሳሉዋን ደዒያ ሂንቱ አዉ ሂንቱው ጋቲያ ኢሜና።

² «ሄዋ ዲራው፤ ሂንቱ አዉዴኔ ሂድሳው ኢሚያ ዎዴ፤ ሎዓ ማላቲያ ኢታቱ ባሬንታ ቦንቺሳናው፤ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌኒኔ አጊያን ሃራኒ ቤዔታናው ኡዲያዋዳን ኡድፒቱ፤ ታኒ ሂንቱው ቱሙዋ አዳይ፤ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ጋቲያ አኪዲጌዲኖ። ³⁻⁴ ሺን ኔኒ ሂድሳው ኢሚያ ዎዴ፤ ጌማን ኢማናዳን፤ ኔ ኡሼቻ ኩሺ አሴያዋ ሃዲርሳ ኩሺ ኤሮፖ። ጌማን አሴያዋ ቤዒያ ኔ አቡ፤ ኔ ሎሞ አሱዋ ጋቲያ ዛራናዋ።

ዎሳባ

(ሉቅ 11:2-4)

⁵ «ዎሳ ዎሲዴ፤ ሎዓ ማላቲያ ኢታቱዋዳን ሃኖፒቱ፤ አዩሲ ጎፕ፤ ባሬንታ አሳይ ቤዓና ማላ፤ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌኒኔ አጊያ ዶናን ኡቁዴ፤ ዎሳ ዎሲያዋ ዶሲኖ፤ ታኒ ሂንቱው ቱሙዋ አዳይ፤ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ጋቲያ ኡባካ አኪዲኖ። ⁶ ሺን ኔኒ ዎሳ ዎሲያ ዎዴ፤ ኔ ጎሌ ጌላ፤ ኢፒሳ ቃቻዴ፤ ቤቴና ኔ አዉዋ ዎሳ፤ ጌማን አሴያዋ ቤዒያ ኔ አቡ ኔው ኢማናዋ።

⁷ «ዎሳ ሂንቱ ዎሲያ ዎዴ፤ ዎሳ አማኔና አሳዳን፤ ጮ ሜላ ዛሬሱዋ ዳሪሶፒቱ፤ ኡንቱንቱ ሃሳዎ ዳሩዋን ሲሴቴ ጊዴ ቆፒኖ። ⁸ ሄዋ ዲራው፤ ሄ አሳዳን ሃኖፒቱ፤ አዩሲ ጎፕ፤ ሂንቱ አቡ ሂንቱና ኮሺያዋ ሂንቱንቱ ዎሳናፕ ካሴቲዴ ኤሬ። ⁹ ሲሚ ሂንቱንቱ ሃዋ ማላ ዎሳ ዎሲቴ፤

ሳሉዋን ደዒያ ኑ አቡ፤

ኔ ጌሻ ሱንሳይ አንጄቶ።

¹⁰ ኔ ካዉቴሳይ ዮ፤

ኔ ሺኒ ሳሉዋን ሃይዳዋዳን፤

ሳዓንካ ሃኖ።

¹¹ ጋላሳን ጋላሳን ኮሺያ ቁማ

ኑሲ ሃቼ ኢማ።

¹² ኑኒ ኑና ናቆዋንቱሲ

አቶ ያጊያዋዳን፤

ኔኒካ ኑ ናቁዋ አቶ ጋ።

¹³ ኑና ኢታባፕ አሻፕ አቲን፤

ፓጩያን ጌሊሶፓ።

ካዉቴሳይ፤ ዎልቃይኔ ቦንቹ

ሜዲናዉካ ኔሳ።

አማንዒ)

¹⁴ «ሂንቱንቱ ሂንቱና ናቁዳ ሃራ አሳ ናቁዋ አቶ ጎፕ፤ ሳሉዋን ደዒያ ሂንቱንቱ አዉካ ሂንቱው አቶ ጋና።

¹⁵ «ሺን ሂንቱንቱ ሂንቱና ናቁዳ ሃራ አሳ ናቁዋ አቶ ጋና ዳሮፕ፤ ሂንቱንቱ አዉካ ሂንቱ ናቁዋ አቶ ጌና።^e

ዎማባ

¹⁶ «ቃሲ ሂንቱንቱ ዎሚያ ዎዴ፤ ሎዓ ማላቲያ ኢታቱዋዳን፤ ካሮቲያዋ ማላቶፒቱ፤ አዩሲ ጎፕ፤ ኡንቱንቱ ዎሚያዋ አሳይ ቤዓና ማላ፤ ባሬንቱ ሶምዒያ ቡላሲሲኖ፤ ታኒ ሂንቱንቶ ቱሙዋ አዳይ፤ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ጋቲያ አኪዲኖ።

^{††}6:3-4 ኡሼቻ ኩሺ አሴያዋ ሃዲርሳ ኩሺ ኤሮፖ፤ ጉሳይ ዎሳፕ አቲን፤ አኒኔ ኤሮፖ ጉሳ።

17-18 «ሺን ሂንቴንቴ ምረቃ ምዴ፥ ሂንቴንቴ አቡ ሂንቴ ምረቃ ኤርፕ አቲን፥ አሳይ ኤሬና ማላ፥ ሂንቴ ሰምዲያ ሜጩቲቴ፤ ሂንቴ ሁጲያካ አከቲቴ፤ ያቶፕ፥ ቤቴና ሂንቴ አዉ ሂንቴንቴ አሲያዋ ጌማን ቤዲዴ፥ ሂንቴ ጋቲያ ኢማናዋ።

ሳሉዋን ዴዲያ ሚሻባ

(ሉቅ 12:33-34)

19 «ሚሻ ቢልዓይ ሚያሳኒኔ ቢራታይ ሸዲዴ ባዩዚያሳን፥ ካዩሱካ ቦኪዴ ዉዲያሳን፥ ሃ ሳንን ሂንቴንቴ ሁጲያሲ ዳጋፕፒቴ።^{f20} ሺን ቢልዓይ ሜናሳኒኔ ሸዴና ሳን፥ ካዩሱካ ቦኪዴ ዉዴና ሳን ሂንቴንቴ ሁጲያሲ ሳሉዋን ሚሻ ዳጋዩቴ።²¹ አዩሲ ጎፕ፥ ኔ ምዛናይ ኔ ሚሻይ ዴዲያሳን ዴዓና።

ቦላ ፖዑዋባ

(ሉቅ 11:34-36)

22 «ቦላ ፖዑ አይፊያ፤ ሄዋ ዲራው፥ ኔ አይፊ ፓፃ ጊዶፕ፥ ኔ ቦላ ኡባይ ፖፖ ጊዳና።²³ ሺን ኔ አይፊ ፓፃ ጊዳና ዳዮፕ፥ ኔ ቦላ ኡባይ ዲማና፤ ሲሚ ኔናን ዴዲያ ፖዑ ዲሞፕ፥ ዲማይ አይ ኬና ዳራኔ!

ዴዑዋሲ ሂርጋናው ቤሴና

(ሉቅ 16:13፤ 12:22-31)

24 «ላዑ ጎዳቱዋሲ ሞዴታናው ዳንዳዩያዌ አኒኔ ባዋ፤ አዩሲ ጎፕ፥ ኢቱዋ ኢዲዴ፥ ዮኩዋ ሲቄ፤ ምይ ኢቱዋ ቦንቹዴ፥ ዮኩዋ ካዴ፤ ኢቲ አሳይ ያሳሲኔ ሻሉዋሲ ሞዴታናው ዳንዳዩና።

25 «ሄዋ ዲራው፥ ታኒ ሂንቴንቴ አዳይ፤ ሂንቴ ዴዎ ማናባዉኔ ኡሻናባው፥ ምይ ሂንቴ ቦላው ማናባው ሂርጎፒቴ፤ ሼምፑ ቁማፕ አዴኔ? ቃሲ ቦላይ ማዩዋፕ አዴኔ? ²⁶ ፓሊያ ካፋቱዋ ያሊቴ፤ ኡንቴንቴ ዜሪኪኖ፤ ጫኪኪኖ፤ ዲዩያንካ ቆሊኪኖ፤ ሺን ሳሉዋን ዴዲያ ሂንቴንቴ አዉ ኡንቴንታ ሚዜ፤ ሂንቴንቴ ኡንቴንቴፕ ሎዶሲ ዳርኪቴ። ²⁷ ሂንቴንቴ ጊዶን ዳሪሲ ሂርጊዴ፥ ባሬ ጌሳ ቦላ ኢቲ ዋዳ ጉጃናው ዳንዳዩያዌ አኔ?

28 «አዩሲ ማዩዋሲ ሂርጊቴ? ዴምባን ዴዲያ ጨሻቱ ምቲ ዲጨኖንቶ፥ አከኪ ያሊቴ፤ ኡንቴንቴ ዳቡሪኪኖ ምይ ፑቱዋ ሱቁኪኖ።^{g29} ሺን ታኒ ሂንቴንቴ አዳይ፤ ሃራይ አቶ፥ ሰሎሞኔ ሄዋ ኬና ቦንቹቴዳዋ ጊዲዴ፥ ሄ ጨሻቱዋፕ ኢቱዋ ማላካ ማዩቢና።³⁰ ሺን ላፋ አማኑ ዴዲያዋንቶ፥ ያሳይ፥ ሃቹ ዴዲዴ፥ ምንቲ ታማን ኤዲያ ዴምባ ማታ ማዩዚያዌ፥ ሂንቴና ኡንቴዋፕ አሲዴ ምቲ ማዩዜኔ?

31 ሲሚ፥ (ኑኒ አያ ማኔ? ምይ አያ ኡሻኔ? ምይ አያ ማያኔ?) ያጊዴ ሂርጎፒቴ።³² አዩሲ ጎፕ፥ ሄ ኡባባ ያሳ አማኔናዋንቴ ዳሪሲዴ ኮዩኖ፤ ሄ ኡባይ ሂንቴና ኮሺያዋ ሳሉዋን ዴዲያ ሂንቴንቴ አዉ ኤሬ።³³ ሺን ካሴቲዴ፥ ያሳ ካዉቴሳኔ አ ዲሎቴሳ ኮዩቴ፤ ኢ ሂንቴንቴ ሄ ኡባባ ኢማና።³⁴ ሄዋ ዲራው፥ ምንቲባሲ ሂርጎፒቴ፤ አዩሲ ጎፕ፥ ምንቲ ጋላሳይ ባሬው ሂርጋና፤ ጋላሳ ኡባዉካ አ ሁጲው ጊዲያ ዋዩ ዴዴ።

ሃራ አሳ ቦላ ፒርዳናው ኮሺና

(ሉቅ 6:37-42)

7 «ያሳይ ሂንቴንቴ ቦላ ፒርዴና ማላ፥ ሂንቴካ ሃራቱዋ ቦላ ፒርዶፒቴ።² አዩሲ ጎፕ፥ ሂንቴንቴ ሃራቱዋ ቦላ ፒርዲያዋዳን፥ ያሳይ ሂንቴንቴ ቦላ ፒርዳና፤ ቃሲ ሂንቴንቴ ሃራቱዋሲ ኢማናው ማኪያባን ኢ ሂንቴው ማካና።³ ኔ አይፊያን ዴዲያ ቱሳ ቤዓካ፤ ሺን ኔ ኢሻ አይፊያን ዴዲያ ሱላ አዩሲ ያላይ? ⁴ ምይ ኔ አይፊያን ቱሳይ ዴዲሺን፥ ኔኒ ኔ ኢሻ፥ (ታኒ ኔ አይፊያፕ ሱላ ኬሶ) ዋናዴ ጋናው ዳንዳዩይ? ⁵ ላ ሎዑዋ ማላቲያ ኢታው! ካሴታዴ ኔ አይፊያፕ ቱሳ ኬሳዲጋ፤ ሄዋፕ ጉዩያን፥ ኔ ኢሻ አይፊያፕ ሱላ ኬሳናው ጌሻዴ ያላናው ዳንዳዩ።

^f6:19 ኢያ 5:2-3   ^g6:28 1ካት 10:4-7፤ 2አድ 9:3-6

6 «ጌሻባ ካናቱዋሲ ኢሞፐቴ፤ ኡንቱንቱ ጉዩ ሲሚዴ፥ ሂንቱና ሳዓና፥ ቃሲ ኢንቁዋ ጌቲቲያ ሂንቱንቱ አልዎ ሹቻ ጉዳንሳቱዋ ሲንሳን አሎፐቴ፤ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ጌዲያን ዩዳና።

ዎሲቴ፥ ኮዩቴ፥ ካሪያኮ ዩዴ ያሲቴ

(ሉቅ 11:9-13)

7 «ዎሲቴ፤ ሂንቱ አካና፥ ኮዩቴ፤ ሂንቱ ዴማና፥ ካሪያኮ ዩዴ ያሲቴ፤ ሂንቱው ፔንጊ ዶዩታና፥
8 አዩሲ ጎፔ፥ ዎሲያ ኡባይ አካና፤ ኮዩያ ኡራይ ዴማና፤ ቃሲ ካሪያኮ ዩዴ ያሲያ ኡራው ፔንጊ ዶዩታና፥
9 ዎይ ሂንቱንቱ ጊዶን ባሬ ናዓይ፥ (ኡኪሳ ኢማ) ጎፔ፥ ሹቻ ኢሚያ አዉ ዴዒ? 10 ቃሲ፥ (ሞሲያ ኢማ) ጎፔ፥ አው ሹሻ ኢማናዌ? 11 ሂንቱንቱ ኢታ ጊዲዴ፥ ሂንቱንቱ ናናቱዋሲ ሎዎባ ኢሚያዎ ኤሮፔ፥ ያቲና፥ ሳሉዋን ዴዒያ ሂንቱንቱ አዉ ባሬና ዎሲያዋንቱሲ ሎዎባ ዎቲ ዳሪሲ ኢሚኔ!

12 «ሄዋ ዲራው፥ ሃራ አሳይ ሂንቱው አሳናው ኮዩያ ኡባባ ሂንቱካ አሳው አሲቴ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ሙሴ ሂጊያ ቢሌሳይኔ ናባቱ ታማሪሲያዌ ሃዋ።

ኡንዓ ፔንጊያባ

(ሉቅ 13:24)

13 «ኡንዓ ፔንጊያባ ጌሊቴ፥ አዩሲ ጎፔ፥ ባዩሳው አፊያ ፔንጊ አኩዋ፤ አጊካ ዎጋ፥ ሄዋና ጌሊያ አሳይካ ሙራ።

14 «ሺን፥ ዴዎ አፊያ ፔንጊ ኡንዓ፤ አጊካ ፀንሳ፥ ቃሲ ሄዋ ዴሚያዋንቱካ ጉሳ።

ሚሳይ ባሬ አይፊያን ኤሬቴ

(ሉቅ 6:43-44)

15 «በላ ባጋና ዶርሳ ማላቲዴ፥ ሂንቱኮ ዩያ ዎርዶ ናባቱዋፔ ናጌቲቴ፤ ሺን ኡንቱንቱ ጋርሳ ባጋና ዋላቱዋ ማላ። 16 ኡንቱንቱ አይፊያ አይፊያዋን ሂንቱ ኡንቱንታ ኤራና፤ አጉንሳይ ዎዴንሳ አይፊያ አይፊና፤ ጎሚዎሪካ ኮኪያ አይፊያ አይፊና። 17 ሄዋዳንካ፥ ሎዎ ሚሳ ኡባይ ሎዎ አይፊያ አይፊ፤ ሺን ኢታ ሚሳይ ኢታ አይፊያ አይፊ። 18 ሎዎ ሚሳይ ኢታ አይፊያ አይፊናው ዳንዳዩና፤ ቃሲ ኢታ ሚሳይካ ሎዎ አይፊያ አይፊናው ዳንዳዩና። 19 ሎዎ አይፊያ አይፊና ሚሳ ኡባይ ቃንዬቲዴ፥ ታማን ዩጊታና። 20 ሄዋ ዲራው፥ ሂንቱ ኡንቱንቱ አይፊያ አይፊያዋን ኡንቱንታ ኤራኒታ።

21 «ሳሉዋን ዴዒያ ታ አኮ ጌዳዋ አሲያ ኡራይ ሳሉዋ ካዉቱሳ ጊላናፔ አቲን፥ (ጎዳው፥ ጎዳው) ጊያ ኡባይ ጌሌና። 22 ፒርዳ ጋላሲ ዳሮ አሳይ ታና፥ (ጎዳው፥ ጎዳው፥ ኑኒ ኔ ሱንሳን ዎሳይ ኪቶዋ አዲቤይኮ? ኔ ሱንሳን ዓላሃቱዋ ኬሲቤይኮ? ቃሲ ኑኒ ዎሳይ አሲያ ማላሊሲያባ ኔ ሱንሳን አሲቤይኮ?) ያጋናዋንታ። 23 ታኒ ሄ ዎዴ ኡንቱንታ፥ (ታኒ ሂንቱና ኡባካ ኤሪኬ፤ ኢታባ አሲያዋንቱ ሂንቱ ታ ማታፔ ሃኪቴ) ያጋና።^h

ላዑ ማላ ጎላቱዋ

(ሉቅ 6:47-49)

24 «ሄዋ ዲራው፥ ሃዋ ታ ቃላ ሲሲዴ አሲያ ኡባይ ሚኖ ዛላ ቦላ ባሬ ጎሊያ ኬዲዳ ዎዛናማ አሳ ማላ። 25 ኢራይ ቡኪዴ፥ ዲዑ ዲዔዳ፤ ጫርኩካ ጫርኪዴ፥ ሄ ጎሊያ ሱጌዳ፥ ሺን ጎሊ ሚኖ ዛላ ቦላ ኬዲቱዳ ዲራው፥ ኩንዲቤና።

26 «ሃዋ ታ ቃላ ሲሲዴ አሴና አሳይ ኡባይ፥ ባሬ ጎሊያ ሻፊያ ቦላ ኬዲዳ ቦዛ አሳ ማላ። 27 ኢራይ ቡኪዴ፥ ዲዑ ዲዔዳ፤ ጫርኩካ ጫርኪዴ፥ ሄ ጎሊያ ሱጊና፥ ጎሊ ኤኪካ ኩንዴዳ፥ ሄ ጎሊ ዎልቃማ ኩንዴሳ ኩንዴዳ።»

^h7:23 ማዘ 6:8

28 ዩሱሲ ባሬ ሃሳዬያዋ ዉርሴዳ ዎዴ፥ አሳይ ኢ ታማሪሲያዋን ማላሌቴዲኖ። 29 አዩሲ ጎፔ፥ ኢ ኡንቱንታ ታማሪሲዴ፥ ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱዳን ጊዴናን፥ ማታይ ዴዲያ አሳዳን ታማሪሲ ዲራሳ።

ዩሱሲ አሉ አይቄዳ ቢታኒያ ፓሴዳ
(ማር 1:40-45፤ ሉቅ 5:12-16)

8 ዩሱሲ ዴሪያፔ ዎዴዳ ዎዴ፥ ሮራ አሳይ አ ካሌዳ። 2 ሄ ዎዴ አሉ ፳አይቄዳ ኢቲ ቢታኒ ዩሱሳኮ ዩ አ ሲንሳን ጉልባቲዴ፥ «ጎዳው፥ ኔ ሺኔ ጊዴፔ፥ ታና ፓሳዴ ጌሻናው ዳንዳያ» ያጌዳ።

3 ዩሱሲ ባሬ ኩሺያ ዩዲ አ ቦቺዴ፥ «ታኒ ኮያይ፤ ፓግዴ ጌያ!» ያጌዳ። ኤሌካ አሉ ቢታኒያ ዩዲ አጌዳ። 4 ዩሱሲ አ፥ «ሲሚ ሃዋ አሲኔ አዶፓ፤ ሺን ቄሳኮ ባዴ ኔ ፓግዴ ጌዩዳዋ አ ቤሳ፤ ኔ ፓግዴ ጌዩዳዋ አሳ ኤሪሳናው ሙሴ አዛዘዳ ያርሹዋ ያሳው ያርሻ» ያጌዳ። i

ዩሱሲ ዪቱዋ ካፑዋ ቆማ ፓሴዳ
(ሉቅ 7:1-10)

5-6 ዩሱሲ ቂፊሪናሆማ ካታማ ጌሌዳ ዎዴ፥ ኢቲ ሮማ ጋዴ ዪቱዋ ካፑ አኮ ዩዴ፥ «ታ ጎዳው፥ ታ ቆማ ቦላይ ጉንዲና፥ ዳር ሳኪቲዴ፥ ሶዩን ጊሴዳ፤ ሃያጎዶ ታው ፓሳሪኪ» ያጌ ዎሴዳ።

7 ዩሱሲ፥ «ታኒ ባዴ አ ፓሳና» ያጌዳ።

8 ሺን ዪቱዋ ካፑ ዛሪዴ፥ «ታ ጎዳው፥ ኔና ታ ሶይ ጌሊሳናው ታው ቤሴና፤ ሺን ኔኒ ቃላ ገላላ ሃሳይ፤ ታ ቆማይ ፓግናዋ። 9 አዩሲ ጎፔ፥ ታኒ ታፔ ቦላና ዴዲያዋንቶ ኤኖ ጊያ አሳ፤ ቃሲ ታፔ ጋርሳና ዎታዳራቱ ዴዲኖ። ታኒ ኢቱዋ፥ <ባ!> ጎፔ ቤ፤ ቃሲ ዮኩዋ፥ <ሃያ!> ጎፔ ዩ፤ ታ ቆማ፥ <ሃዋ አሳ!> ጎፔ አሴ» ያጌዳ።

10 ዩሱሲ ሄዋ ሲሴዳ ዎዴ ማላሌቲዴ፥ ባሬና ካሊያ አሳ፥ «ታኒ ሂንቴው ቱሙዋ አዳይ፤ ታኒ ሃዋ ማላ አማኑዋ ሃራይ አቶ፥ ኢስራዴሊያ ጋዲያንካ ቤዓቤይኪ። 11 ሮራ አሳይ አዋዴፊ ዶሊያ ባጋፔኔ ዉሊያ ባጋፔ ዩዴ፥ አብራሃሞና፥ ዩሳቃናኔ ያዩቆባና ሳሉዋ ካዉቴሳ ጋዩታን ኢቲፔ ኡታናዋንታ ያጋይ። 12 ሺን ካዉቴሳን ዴዲኖው ቤሲያ አሳይ ዎልቃማ ጳማ ጋርሳ ካሬ አሌታና፤ ሄዋን ኡንቱንታ ዩካናኔ ባሬንቱ አቻ ጳቃናዋንታ» ያጌዳ።

13 ሄዋፔ ካላ ዩሱሲ ዪቱዋ ካፑዋ፥ «ኔ ሶይ ባ፤ ኔኒ አማኔዳዋዳን ኔው ሃኖ» ያጌዳ፤ ዪቱዋ ካፑዋ ቆማይ ሄ ሳቲያንካ ፓጊ አጌዳ።

ዩሱሲ ሮራ አሳቱዋ ኡንቱንታ ሃርጊያፔ ፓሴዳ
(ማር 1:29-34፤ ሉቅ 4:38-41)

14 ዩሱሲ ጴዊርሳ ሶይ ቤዴ፥ አ ቦሎታታ ቆፁዋ ሃርጋዴ ጊሴዳዉኖ ቤዴዳ። 15 ኢዚ ኩሺያ ዩሱሲ ቦቺና፥ ቆፁ ኢዞ ባሺ አጌዳ፤ ኢዛካ ዴንዳዴ አው ሚያባ ጊጊሳዱ።

16-17 ሳዳይ አማርሴዳ ዎዴ፥ አሳይ ኢታ አያናቱ አይቄዳ ሮራ አሳ ዩሱሳኮ አሄዳ፤ ናቢያ ኢሲያሲ፥ «ኢ ኑ ዳቡራ ባሬው አኪዳ፤ ቃሲ ኑ ሃርጊያካ ቶኪዳ» ያጌዳዬ ፖሌታና ማላ፥ ዩሱሲ ኢታ አያናቱዋ ባሬ ቃላን ኪሲዴ፥ ሃርጊያ አሳ ኡባካ ፓሴዳ። j

ዩሱሳ ካሊያዋንታ ጋኪያ ሜቱዋ
(ሉቅ 9:57-62)

18 ዩሱሲ ሮራ አሳይ ባሬ ዩሹዋን ዴዲያዋንታ ቤዲዴ፥ አባፔ ሄፊንሳ ፒናና ማላ፥ ባሬና ካሊያዋንታ አዛዘዳ። 19 ሄዋፔ ጉዩያን ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያ ኢቱ አኮ ዩዴ፥ «ታማሪሲያዎ፥ ኔኒ ቤያሳ ኡባ ታኒ ኔና ካላና» ያጌዳ።

፳8:2 አሉ አይቄዳ አሳ ቦላይ ቦዪ፥ ሃዌ ሳኪያ አሳይ ሄዎዴ ዴዑዋን አሳና ዴዲያ ዎጋ ኡባፔ ሻኪቲዴ ዴዴ፥ ቃይካ ጌሻ ጊዴና ጌቱቲዴ ሃራ አሳን ዪሴቴ።

i8:4 ዎግ 14: 1-32 j8:16-17 ኢሳ 53:4

20 ዩሱሲ አ፥ «ዎራካናቱዋሲ አላይ ዴዔ፤ ካፋቱዋሲካ ኬላይ ዴዔ፤ ሺን ታው፥ አሳ ናዓው፥ ሹምፓ አኪያሳይካ ባዋ» ያጌዳ።

21 ቃሲ ካሊያዋንቱ ኢቱ ዩሱሳ፥ «ጎዳው፥ ታኒ ሲንሳታ ባዴ ታ አባ ሞጋናው ባ ያጋሪኪ» ያጌዳ።

22 ሺን ዩሱሲ አ፥ «ኔኒ ታና ካላ፤ ሃይቄዳዋንቱ ባሬንቱ አጋ ሞጊኖ» ያጌዳ።

ዩሱሲ ጎቱዋኔ ቤታ ጮው አሴዳ
(ማር 4:35-41፤ ሉቅ 8:22-25)

23 ዩሱሲ ዎንጊሪያን ጌሎዴ፥ አ ካሊያዋንቱ አናና ቤዲኖ፥ 24 ቤታይ ዎንጊሪያ ሚታና ጋካናው፥ አባን ዎልቃማ ሆቢ ዴንዴዳ፤ ሺን ዩሱሲ ጌሚዲሹዳ። 25 አ ካሊያዋንቱ አኮ ቢዴ፥ ጌሚዲሹዋፍ ዴንሴዲኖ፤ ሄዋፍ ሲሚዴ አ፥ «ጎዳው፥ ኑኒ ዳዩቶ፤ ኑና አሻሪኪ» ያጌዲኖ።

26 ዩሱሲ ኡንቱንታ፥ «ሃ አማኑ ፓጠዳዋንቶ፥ አዩሲ ያዩቱ?» ያጌዳ። ሄዋፍ ጉዩያን ዴንዲዴ፥ ጎቱዋኔ ቤታ አጊቱ ጊና፥ ጎቱኔ ቤታይ ጮው ጌዳ።

27 አሳይ ማላሌቲዴ፥ «ሃዌ ላ ሃራይ አቶ፥ ጎቱኔ ቤታይ አዘዙቲያዌ አይባ አሴ?» ያጌዲኖ።

ዩሱሲ ኢታ አያናይ አይቄዳ ላው አሳቱዋ ፓሴዳ
(ማር 5:1-20፤ ሉቅ 8:26-39)

28 ዩሱሲ ጋሊላ አባፍ ሄሬንሳን ዴዲያ ጌርጌሴኖና ጌቲቲያ ጋዲያ ፒኔዳ፤ ኢታ አያናቱ አይቄዳ ላው አሳቱ ሄ ጋዲያን ዴዲያዋንቱ ዱፉዋፍ ኬሲዴ፥ አናና ጋኬቲዲኖ፥ ኡንቱንቱ ዳር ኢታ ጊዲያ ዲሬው፥ አኒኔ ሄ አጊያና አዳናው ዳንዳዩቤና። 29 ኡንቱንቱ ባሬንቱ ቃላ ጴቄ አሲዴ፥ «ዶሳ ናዓው፥ ኑናና ኔው አዩ አላሊ ዴዲ? ዎዲ ጋኬናን ኑና ሙራናው ያዲ?» ያጌዲኖ።

30 ኡንቱንቱ ላፋ ሃኪያሳን ጉዱንሳ ወዲ ሄሜቱ። 31 ኢታ አያናቱ ዩሱሳ፥ «ኔኒ ኑና ኬሲያዋ ጊዶፍ፥ ሂኒ ጉዱንሳ ወዲያ ጊዶ ዩዳርኪ» ያጊዴ ዎሴዲኖ።

32 ዩሱሲ ኡንቱንታ፥ «ቤቴ!» ጊና ኡንቱንቱ ቤታናቱዋፍ ኬሲ ቢዴ፥ ጉዱንሳቱዋን ጌሌዲኖ፥ ጉዱንሳ ወዲ ኡባይ ካካ ላንቂያና ካጆቲዴ፥ አባን ጌሊዴ፥ ሚቲቲ አጌዲኖ።

33 ጉዱንሳ ወዲያ ሄሚያዋንቱ ባቃቲዴ ካታማ ቢ አጌዲኖ፤ ቤዳሳን ኢታ አያናቱ አይቄዳ አሳቱ ሃኔዳባ ኡባ አዴዲኖ። 34 ሄዋ ሲሴዳ ካታማን ዴዲያ አሳይ ኡባይ ዩሱሳና ጋኬታናው ኬሴዲኖ፤ አ ቤዔዳ ዎዴ፥ ባሬንቱ ጋዲያፍ ባና ማላ ዎሴዲኖ።

ዩሱሲ ቦላይ ጉንዴዳ ቢታኒያ ፓሴዳ
(ማር 2:1-12፤ ሉቅ 5:17-26)

9 ሃዋፍ ካላ ዩሱሲ ዎንጊሪያን ጌሊዴ፥ አባ ፒኒዴ፥ ባሬ ካታማ ዩዳ። 2 አማራዳ አሳይ ቦላይ ጉንዴዳዳ ኢቲ ቢታኒያ ሻንቻማን ቶኪዴ፥ ዩሱሳኮ አሄዲኖ፤ ዩሱሲ ኡንቱንቱ አማኑዋ ቤዲዴ፥ ቦላይ ጉንዴዳዳ ቢታኒያ፥ «ታ ናዓው፥ ያዮፓ፤ ኔ ናጋራይ አቶ ጌቱቱዳ» ያጌዳ።

3 ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱ ኢቱ ኢቱ ባሬንቱ ዎዛናን፥ «ላ ሃ ቢታኒ ዶሳ ቦላ ኢታባ ሃሳዩቱ!» ያጊ ቆፍፍኖ።

4 ዩሱሲ ኡንቱንቱ ቆፋ ኤሪዴ፥ ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ሂንቱንቱ ሂንቱ ዎዛናን ሃዋ ማላ ኢታባ አዩሲ ቆፒቱ? 5 (ኔ ናጋራይ አቶ ጌቱቱዳ) ያጊያዌ ማቴዩ? ዎይ፥ (ዴንዳ ኤቃዴ ሃሜታ) ያጊያዌ ማቴ? 6 ሺን ሳዓ ቦላን ናጋራ አቶ ጋናው ታው፥ አሳ ናዓው፥ ማታይ ዴዲያዋ ታኒ ሂንቱና ኤሪሳና» ያጌዴ፥ ሄዋፍ ጉዩ ኢ ሄ ቦላይ ጉንዴዳ ቢታኒያ፥ «ዴንዳ ኤቃ፤ ያታዴ ኔ ሻንቻማ ቶካዴ፥ ኔ ጎሌ ባ» ያጌዳ።

7 ጉንዴዳ ቢታኒካ ዴንዲ ኤቂዴ፥ ባሬ ጎሌ ቤዳ። 8 ሺን ዳር አሳይ ሄዋ ቤዲዴ ያዩዲኖ፤ አሳው ሃዋ ማላ ማታ ኢሜዳ ዶሳ ጋላቲዲኖ።

ዮሴፍ ለዊያ ማቶ 9 ጌሴዳ

(ማር 2:13-17፤ ሉቃ 5:27-32)

9 ዮሴፍ ሄዋና አዲድ፡ ማቶ 9 ያጊያዎ ቃራፃ ቃንጊያ ሳን ኡቴዳዎ ደሚደ። አ፡ «ታና ካላ» ያጊዳ። ማቶሲካ ደንዲ ኤቂደ፡ አ ካሌዳ።

10 ዮሴፍ ማቶ 9 ጎሌን ቁማ ማናው ኡቲ ደዒሺን፡ ቃራፃ አኪያ ጮራ አሳይኔ ናጋራንቻቱ ደደ፡ አናናኔ አ ካሊያዎንቱና ኢቲፔ ጋዩታን ኡቴዲና። 11 ኢቲ ኢቲ ፓሪሳዎቱ ሄዋ ቤዒደ፡ ዮሴፍ ካሊያዎንታ፡ «ሂንቴና ታማሪሲያዎ ቃራፃ ቃንጊያዎንቱናኔ ናጋራንቻቱዋና ቁማ አዩሲ ኢቲፔ ሚ?» ያጊዲና።

12 ሺን ዮሴፍ ኡንቱንቱ ያጊያዎ ሲሲደ፡ «ሃርጋንቻቱዋሳፔ አቲን፡ ፓፃቱዋሲ አኪሚ ኮሺና።

13 ሺን ሂንቴንቱ ቢደ፡ ያሳ ማፃፉይ፡ (ታኒ ማሮቴላ ኮያይፔ አቲን፡ ያርሹዋ ኮዩኪ) ያጊያዎ ዋጊያዌንቶ ኤራቴ፤ አዩሲ ጎፔ፡ ታኒ ናጋራንቻቱዋ ጌሳናው ዩዳዎፔ አቲን፡ ጌላቱዋ ጌሳናው ያቤይኪ» ያጊዳ።

ዮማባ አቼዳ አሻ

(ማር 2:18-22፤ ሉቃ 5:33-39)

14 ሄ ዎደ ዮሃንሳ ካሊያዎንቱ ዮሴፍሱ ዩደ፡ «ኑኒኔ ፓሪሳዎቱ ኡባ ዎደ ያሚቶ፤ ሺን ኔና ካሊያዎንቱ አዩሲ ያሚኪና?» ያጊደ አ አቼዲና።

15 ዮሴፍ ኡንቱንታ፡ «ቡላቻ ዩዳ አሳይ ማቻቶ አኪያዎ ባሬንቱና ደዒሺን፡ ካዮታናው ዳንዳዩና? ዳንዳዩኪና፤ ሺን ማቻቶ አኪያዎ ኡንቱንቱ ማታፔ አፋና ዎዲ ያና፤ ኡንቱንቱ ሄ ዎደ ያማናዎንታ» ያጊዳ።

16 «ኤጫ ማዩዋ ቦላ ኦራሳ ደሬዎ ዎሲደ ሲኪያ አሳይ ባዋ፤ አዩሲ ጎፔ፡ አራሳ ደሬ ኤጫ ማዩዋ ፔደሬሳና፤ ፔደሳይካ ካሴዋፔ ዳራናዋ። 17 ሆዎ ዎዩኒያ ኤሳ ኤጫ አጎሩዋን ናዒያ አሳይ ባዋ። ሺን ናዎፔ፡ ሄ ዎዩኒያ ኤሳይ አጎሩዋ ዳካና፤ ባሬጫካ ዎሬታና፤ አጎሩካ ባያናዋ። ሺን፡ ሆዎ ዎዩኒያ ኤሳ አራሳ አጎሩዋን ናናናው ቤሴ፤ ላዑካ ባይኪና» ያጊዳ።

ያዒሮሳ ናቲባኔ ዮሴፍ ማዩዋ ቦቼዳ ሚሺራቲባ

(ማር 5:21-43፤ ሉቃ 8:40-56)

18 ዮሴፍ ኡንቱንቶ ሄዋ አዲሺን፡ አዩሁደ ዎሳ ጎሌ ካፓቱዋፔ ኢቱ አኮ ዩ አ ሲንሳን ጉልባቲደ፡ «ታ ናታ ሃዒ ሃይቃዱ፤ ሺን ኔኒ ያደ ኔ ኩሺያ ኢዚ ቦላ ዎሳሪኪ፤ ኢዛ ደዑዋን ደዓናውኑ» ያጊዳ።

19 ዮሴፍ ደንዲደ፡ ባሬና ካሊያዎንቱና ኢቲፔ ቢታኒያ ካሊደ ቤዳ። 20 ሄ ዎደ ታማኔ ላዑ ላይሳ ኩሚንሳ፡ ኢዚ ቦላፔ ሱሳይ ጎጊያ ኢቲ ሚሺራታ ጉዩና ሺቃደ፡ ዮሴፍ ማዩዋ ማጫራ ቦቻዱ። 21 ሃዋ ኢዛ ኡዶዌ፡ ኢዛ ባሬ ዎዛናን፡ «ታኒ አ ማዩዋ ፃላላ ቦቻንቶ ፓፃና» ያጋደ ቆፓዱ።

22 ሺን ዮሴፍ ዩዩ ኢዛ ጌሊደ፡ «ታ ናቴ፡ ያዮፓ፤ ኔና ኔ አማኑ ፓሴዳ» ያጊዳ። ሄ ማንጊያንካ ሚሺራታ ፓፃ አጋዱ።

23 ዮሴፍ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌ ካፔዋ ሶይ ጋኪዳ ዎደ፡ ዩኩዋን ዲንካ ፔኒያ አሳኔ ዩኪያ አሳ ቤዒደ፡

24 «ካሬ ኪሲቴ፤ ጉሳ ናታ ጊሚዒሻዱፔ አቲን፡ ሃይቃቤይኩ» ያጊዳ። ሄዋፔ ጉዩያን አሳይ አ ቦላ ዳሪ ሚጩዳ። 25 ሺን ጮራ አሳ ካሬ ኢ ኪሴዳዋፔ ጉዩያን፡ ጎሌ ጊሊደ፡ ናቲ ኩሺያ አይቄዳ፤ ናታካ ደንዳ አጋዱ። 26 ሄ ዋሪ፡ ሄ ማንጊያንካ ሄ ጋዲያን ኡባን ሲሴቴዳ።

ዮሴፍ ላዑ ቆቃቱዋ ፓሴዳ

27 ዮሴፍ ሄዋና አዲድ ቢያ ዎደ፡ ላዑ ቆቃቱ ባሬንቱ ቃላ ዶቁ ኡዲደ፡ «ዳዊቱ ናናው፡ ኑና ማራሪኪ» ያጊደ አ ካሌዲና።

28 ዮሴፍ ጎሌ ጊሴዳ ዎደ፡ ቆቃቱ አኮ ዩዲና፤ ዮሴፍ ኡንቱንታ፡ «ታኒ ሃዋ አሳናው ዳንዳዩያዎ አማኒቴ?» ያጊዳ።

ኡንቱንቱ፡ «ኤ ጎዳው» ያጊ ዛሬዲና።

29 ሄዋጥ ጉዩያን፤ ዩሱሲ ኡንቱንቱ አይፊደ ባሬ ኩሺያን ቦቺዴ ኡንቱንታ፡ «ሂንቴው ሂንቱንቱ አማኑዋዳን ሃኖ» ያጌዳ። 30 ኡንቱንቱ አይፊ ዶዩቲ አጌዳ፤ ዩሱሲ ኡንቱንቶ፡ «ሃዋ አሲኔ አዶፒቴ» ያጌዴ ሚኒሲዴ አዴዳ። 31 ሺን ኡንቱንቱ ቢዴ፤ ሄ ጋዲያ ኡባን ዩሱሳባ አዴዲኖ።

ዩሱሲ ኢቲ ዱዲያ ፓሴዳ

32 ኡንቱንቱ ኬሲዴ ቢያ ዎዴ፤ አማሬዳ አሳይ ኢታ አያናይ አይቂና ዱዴዳ ቢታኒያ ዩሱሳኮ አሄዲኖ። 33 ዩሱሲ ኢታ አያና ኬሴዳዋጥ ጉዩያን፤ ዱዴ ቢታኒ ሃሳዩዳ። አሳይ፤ «ሃዌ አራሳባ፤ ሃዋ ማሳባይ ኢስራዴሊያ ጋዲያን ኡባካ ሃኒቤና» ያጌ ማሳሌቴዲኖ።

34 ሺን ፓሪሳዋቱ፡ «ኢ ኢታ አያናቱዋ ካፑዋ ዎልቃን ሃሳሃቱዋ ኬሴ» ያጌዲኖ። k

ዩሱሲ አሳሲ ቃሬቴዳ

35 ዩሱሲ ኡንቱንታ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌቱዋን ታማሪሲዴኔ ካዉቴሳ ዎንጋላ ሚሺራቼዋ አዲዴ፤ ቃሲ ሃርጊያ ኡባጥኔ ሳኩዋ ኡባጥ አሳ ፓሲዴ፤ ዎጋ ካታማቱዋኒኔ ቄሪ ካታማቱዋ ኡባን ዩዩዳ። 136 ጮራ አሳ ቢዲዴ፤ ሄሚያ አሳይ ባይና ዶርሳዳን አሳይ ሂርጌቲያ ዲራዉኔ አሳ ማዲያባይ ባይና ዲራው፤ አሳው ቃሬቴዳ። m37 ያቲዴ ባሬና ካሊያዋንታ፡ «ቆይቻው ጋካ ካሳይ ዳራ፤ ሺን ጫኪያ አሳይ ጉሳ። 38 ሲሚ ካሳ ጎዳይ ካሳ ጫካናው አሳንቻቱዋ ዩዳና ማላ፤ አ ዎሲቴ» ያጌዳ።

ዩሱሲ ኪቴዳ ታማኔ ላዑ አሳቱዋባ

(ማር 3:13-19፤ ሉቅ 6:12-16)

10 ዩሱሲ ባሬ ታማኔ ላዑ ካሊያዋንታ ዪሲዴ፤ ኡንቱንቱ ኢታ አያና ኬሳና ማላ፤ ቃሲ ሃርጊያ ኡባኔ ሳኩዋ ኡባ ፓሳና ማላ፤ ኡንቱንቶ ማታ ኢሜዳ። 2 ዩሱሲ ኪቴዳ ታማኔ ላዳቱዋ ሱንሳይ፤ ኮይሮዌ ጳጊሮሳ ጌቴቲያ ሲዋናኔ አ ኢሻ ኢንዲራሳ፤ ዛቢዲዮሳ ናና፤ ያዩቆባኔ ዮሃኒሳ፤ 3 ፒሊጶሳ፤ ባርታላሞሳ፤ ቶማሳ፤ ቃራግ አኪያ ማቶሳ፤ ኢልፒዮሳ ናግ ያዩቆባኔ ታዶሳ፤ 4 ባሬ ጋዴው ቃሬቴያ ሲዋናኔ ዩሱሳ አሲ ኢሜዳ አስቆሮቱ ዩሁዳ።

ዩሱሲ ኪቴዳ ታማኔ ላዳቱ ታማሪሳናው ኪቴቴዲኖ

(ማር 6:7-13፤ ሉቅ 9:1-6)

5 ዩሱሲ ሃ ታማኔ ላዳቱዋ ሃዋዳን ያጌዴ ኪቴዳ፤ «አዩሁዳ ጊዴና አሳ ጋዲያ ቦፒቴ፤ ቃሲ ሳማራቱዋ ካታማካ ጌሎፒቴ፤ 6 ሄዋ ዲራ ባዩዳ ዶርሳኮ፤ ኢስራዴሊያ አሳኮ 7 ቢዴ፤ (ሳሉዋ ካዉቴሳይ ማቴዳ) ያጌዴ አዲቴ። n8 ሃርጋንቻቱዋ ፓሲቴ፤ አጋ ሃይቁዋጥ ዴንሲቴ፤ አሉ አይቁዳዋንታ ፓሲቴ፤ ኢታ አያናቱዋካ ኬሲቴ። ሂንቱንቱ ጮ አኪዲታ፤ ጮ ኢሚቴ። 9 ዎርቃ ዎይ ቢራ ዎይ ሳንቲሚያ ሂንቱንቱ ኬሲያን አይቆፒቴ፤ 10 ዎይ አጌው ቃርጨቲያ፤ ዎይ ላዴሲያ ማዩዋ፤ ዎይ ጫማ ዎይ ሃምዳ አይቆፒቴ። አዩሲ ጎጥ፤ አሳንቻው ኮሺያባይ ቁማ። o

11 «ሂንቱንቱ ጌሊያ ካታማን ዎይ ቄሪ ካታማ ኡባን ሂንቱና ሞካናው ናሼቲያዌ እኔንቶ አኪካን ዎሞሲቴ፤ ሂንቱንቱ ሄዋጥ ኬሳና ጋካናው፤ ሄዋን ኡቲቴ። 12 ቃሲ ጎሌ ጌሊዴ ሳርቲቴ። 13 ሄ ጎሌን ዴዲያ አሳይ ሂንቱና ሞኮፕ፤ ሂንቱንቱ ሳርቲቴዳ ሳርታይ ኡንቱንታ ጋኮ። ሺን ኡንቱንቱ ሂንቱና ሞኪናን ኢዮፕ፤ ሂንቱንቱ ሳርቲቴዳ ሳርታይ ሂንቱው ጉዩ ሲዋ። 14 ቃሲ ኢቲ ኢቲ ጎሊ ዎይ ካታማይ ሂንቱና ሞኪናን ዎይ ሂንቱንቱ አዲያዋ ሲሴናን ኢዮፕ፤ ሄ ጎሌፕ ዎይ ሄ ካታማጥ ኬሲዴ፤ ሂንቱንቱ ጌዲያፕ ባና ሾጩቴ። 15 ታኒ ሂንቱው ቱሙዋ አዳይ፤ ያሳይ ፒርዲያ ጋሳሲ ሄ ካታማ አሳፕ፤ ሶዶማ ካታማ አሳዉኔ ጋሞራ ካታማ አሳው ፒርዳ ካዉሺሳና። p

---

k9:34 10:25፤ 12:24፤ ማር 3:22፤ ሉቅ 11:15 19:35 ማጎ 4:23፤ ማር 1:39፤ ሉቅ 4:44 m9:36 ፓይ 27:17፤ 1ካጎ 22:17፤ 2አድ 18:16፤ ሂዝ 34:5፤ ማር 6:34 n10:7 ሉቅ 10:4-12 o10:10 1ቆር 9:14፤ 1ዲሞ 5:18 P10:15 ማጎ 11:24፤ ዶሞ 19:24-28

ጎዳይ ያናፔ ካሴቲዴ፥ ዩዴርሱኔ ሜቱ ሃናና
(ማር 13:9-13፤ ሉቃ 21:12-17)

16 «ቤዒቱ! ታኒ ሂንቴና ዶርሳ ዋሳቱዋ ጊዶ ዩዲያዋዳን ዩዳይ። ሄዋ ዲራው፥ ሾሻዳን ጨንጫ ጊዲቴ፤ ቃሲ ሃራጲያዳን፥ አሺኬ ጊዲቴ። 17 ሺን አሳፔ ናጌቲቴ። አዩሲ ጎፔ፥ አሳይ ሂንቴና ፒርዳ ጎሌው አሲዴ ኢማና፤ ቃሲ ባሬ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌቱዋኒካ ሂንቴና ሊሱዋን ፔዳና። 18 ጋዲያ አዩሲያዋንቱ ሲንሳኒኔ ካታቱዋ ሲንሳን ታ ዲራው ሂንቴንቱ ኤቂዴ፥ ኡንቱንቱሲኔ አዩሁዳ ጊዴና አሳ ሲንሳን ታው ማርካ ጊዳኒታ። 19 ሺን ኡንቱንቱ ሂንቴና ፒርዳው አሲያ ዎዴ፥ ሂንቴንቱ ሃሳያናባ ሄ ሳቲያን ዶሳይ ሂንቴው ኢሚያ ዲራው፥ ሂንቴንቱ ጋናባውኔ ዎይ ዋጊዴ ሃሳያኔንቶኔ ሂርጎፒቴ። 20 አዩሲ ጎፔ፥ ሂንቴንቱን አቂዴ ሃሳዩያዌ ሂንቴንቱ አዉዋ ጌሻ አያናፔ አቲን፥ ሃሳዩያዋንቱ ሂንቴንታ ጊዲኪታ።

21 «ኢሻይ ባሬ ኢሻ፥ አዉ ባሬ ናዓ ቦላ ዴንዳና፤ ናናይ ባሬንቱ አቲኔ አዉዋ ቦላ ዴንዲዴ፥ ኡንቱንታ ዎዲሳና። 22 ቃሲ አሳይ ኡባይ ሂንቴንታ ታ ሱንሳ ዲራው ኢፃና፤ ሺን ዉርሴሳይ ጋካናው ጌንጨያዌ አታናዋ። 23 ኡንቱንቱ ሂንቴና ኢቲ ካታማፔ ዩዴርሱፔ፥ ሃራ ካታማ ቤቴ። አዩሲ ጎፔ፥ ታኒ ሂንቴው ቱሙዋ ጋይ፤ ታኒ፥ አሳ ናዓይ፥ ያና ጋካናው፥ ሂንቴንቱ ሂንቴ አሱዋ ኢስራዔሊያ ካታማ ኡባን አሲዴ ዉርሴኪታ።

24 «ታማሪያዌ ባሬና ታማሪሲያዋፔ ዳሬና፤ ቆማይካ ባሬ ጎዳፔ ዳሬና። 25 ታማሪያዌ ባሬና ታማሪሲያዋ ኪና ጊዲያዌ፥ ቆማይካ ባሬ ጎዳ ኪና ጊዲያዌ አው ጊዳና፤ ኡንቱንቱ ጎሌ ጎዳ ቢዔል-ዜቡላ ጊዴ ዌሶፔ፥ አ ጎሌ አሳ ዋጊ ዩሳኔሻ!

አሲ ያያናው ቤሲንቶ
(ሉቃ 12:2-7)

26 «ሲሚ አሳሲ ያዮፒቴ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ጌንሲ ዎሴዳባይ ቆንጨያ ኪሴናን አቴና፤ ቆሴዳባይካ ኤሬቴናን አቴና። 27 ታኒ ሂንቴንቶ ዲማኒ አዲያባ ፖውዋን ሃሳዩቴ፤ ሂንቴው ሃይሳን ሳሱኪዴ አዴዳዋ፥ ዶቃ ሳን አዋዩቴ። 28 አሹዋ ዎዲያዋንቶ ያዮፒቴ፤ ኡንቱንቱ፥ ሺምፑዋ ዎዳናው ዳንዳይኪና። ሺን ሺምፑዋኔ አሹዋ ጋናሚያን ዳይሳናው ዳንዳይያ ዶሳሲ ያዩቴ። 29 ሳው ሱኒያ ካፋቱ ሳንቲሚያን ዛሲዔቲኪና? ሂንቴንቱ አዉዋ ሺኒያ ጊዳና ዳዮፔ፥ ሄ ሱኒያ ካፋቱዋፔ ኢቲናካ ሳን ዎዳዴ ባዩኩ። 30 ሺን ሃራይ አቶ፥ ሂንቴንቱ ሁጲያን ዴዒያ ቢናናይ ኡባይካ ፓይዱዋን ዴዔ። 31 ሲሚ ያዮፒቴ፤ ዳሮ ሱኒያ ካፋቱዋፔ ሂንቴንቱ አዲታ።

ኪሪስቶሳባ ማርካታናው ቤሴ
(ሉቃ 12:8-9)

32 «ሄዋ ዲራው፥ አሳ ሲንሳን ታባ ማርካቲያ አሲ ጊዶፔቴ፥ ታኒካ ሳሉዋን ዴዒያ ታ አቡ ሲንሳን ማርካታና፤ 33 ሺን አሳ ሲንሳን ታና ካዲያ እናኔ ታኒካ ቃሲ ሳሉዋን ዴዒያ ታ አቡ ሲንሳን አ ካዳና።

34 «ታኒ ሳዓሲ ሳሮቴሳ አሃናው ዩዳዋ ሂንቴሲ ማላቶፖ፤ ታኒ ቶራ አሃናው ዩዳዋፔ አቲን፥ ሳሮቴሳ አሃናው ያቤይኪ። 35 አዩሲ ጎፔ፥ ታኒ ናዓ አ አቡፔ፥ ናቶ ኢዚ ዳዩፔ፥ ናዓ ማቻቶካ ኢዚ ቦሎታቲፔ ሻካናው ያዲ፤ 36 አሳሲ ሞርኪቱ አ ጎሌ አሳቱዋ ጊዳናዋንታ።

37 «ባሬ አባ ዎይ ባሬ ዳዮ ታፔ አሲዴ ሲቂያዌ ታዋ ጊዳናው ቤሴና፤ ባሬ አቱማ ናዓ ዎይ ባሬ ማጫ ናቶ ታፔ አሲዴ ሲቂያዌ ታዋ ጊዳናው ቤሴና። 38 ባሬ ማስቃሊያ ቶኪዴ፥ ታ ጌዱዋ ካሴናዌ ታዋ ጊዳናው ቤሴና። 39 ባሬ ሺምፑዋ አሺያዌ ባዩዛናዋ፤ ሺን ታ ዲራው ባሬ ሺምፑዋ ባዩዚያዌ አሻናዋ።

፩10:17 ማር 13:9-11፤ ሉቃ 12:11-12፤ 21:12-15 ፣ 10:33 2፯ም 2:12
፪10:35 ሚክ 7:6

40 «ሂንቱንታ ሞኪያዌ ታና ሞኪ፤ ቃሲ ታና ሞኪያዌ ታና ኪቴዳዋ ሞኪ። 41 ናቢያ፣ ናቢያ ሱንሳን ሞኪያዌ፣ ናቢያ ጋቲያ እናና ጊሼታናዋ፤ ቃሲ ሂሉዋ፣ ሂሉዋ ሱንሳን ሞኪያዌ፣ ሂሉዋ ጋቲያ እናና ጊሼታናዋ። 42 አኒኔ ሃ ታና ካሊያዋንቱ፤ ጉዲያ ኢቶ፣ ሃራይ አቶ ቡሊያ ሃሳ ሃላላ ኡሻናው ኢሞፕካ፣ ታኒ ሂንቱንቶ ቱሙዋ ጋይ፤ ኢ ባሬ ጋቲያ አካና» ያጌዳ።

ፃጣቂያ የሃንሳፕ ዩሱሳኮ ኪቴቴዳ አሳቱዋ

(ሉቅ 7:18-35)

11 ዩሱሲ ባሬ ታማኔ ላዑ ካሊያዋንታ አዛዚያዋ ፖሌዳ ዎዴ፣ ሄዋፕ ዴንዲዴ፣ ካታማቱዋን ታማሪሳናዉኔ አዳናው ቤዳ።

2 ፃጣቂያ የሃንሲ ቃሾ ጎሌን ዴዒዴ፣ ዩሱሲ አሴዳዋ ሲሲዴ፣ ባሬና ካሊያዋንታ አኮ ኪቲዴ፣ 3 «ያናዌ ኔኔዩ? ዎይ ሃራ ናጋኔ?» ያጌ አቻናዳን ኡዴዳ።

4 ዩሱሲ ዛሪዴ፣ ኡንቱንቶ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ቢዴ ሂንቱንቱ ቢዒያዋኔ ሲሲያዋ የሃንሳው አዲቴ፤ 5 ቆቃቱ ያሊኖ፤ ዎባቱ ሃሜቲኖ፤ አሉ አይቁዳዋንቱ ፓዲዴ ጌዩኖ፤ ፻፲፱ ተላቱ ሲሲኖ፤ ሃይቁዳዋንቱ ዴንዲኖ፤ ሂዩሳቱ ዎንጋላ ሚሺራቼዋ ሲሲኖ። 6 ታባ ሲዴና ኡራይ አንጆቴዳዋ» ያጌዳ።

7 የሃንሳ ካሊያዋንቱ ሲሚ ቤዳ ዎዴ፣ ዩሱሲ የሃንሳባ ሸቱዳ አሳሲ ሃዋዳን ያጌ ሃሳዩዳ፤ «አያ ቤዳናው አሳይ ዴዒና ሜላ ቢታ ኪሴዲቴ? ጫርኩ ቃሲያ ማቃ ቤዳናው ኪሴዲቴ? 8 ያቲና፣ አያ ቤዳናው ኪሴዲቴ? ሎዒያ ማዩዋ ማዩዳ ቢታኒያ ቤዳናው ኪሴዲቴ? ሎዒያ ማዩዋ ማዩዳዋንቱ ካታቱዋ ጎሌን ዴዒኖ። 9 ያቲና፣ አያ ቤዳናው ኪሴዲቴ? ናቢያ ቤዳናው ኪሴዲቴ? ኤ፣ ታኒ ሂንቱው አዳይ፤ ናቢያፕካ አዲያዋ ቤዒዲታ። 10 አዩሲ ጎፕ፣ ዎሳ ማፃፋን፣

ሪዎሳይ፣ «ቤዳ፣ ታኒ ኪቲያዋ

ኔፕ ሲንሳው ዩዳና።

ኢ ኔው አጊያ ጊጊሳናዋ» ያጌዳ)

ጌቱቲዴ የሃንሳባይ ሃጌቴዳ። 11 ታኒ ሂንቱንቶ ቱሙዋ አዳይ፤ አቲ ኡሉዋፕ ዩሉቴዳ አሳ ኡባን ፃጣቂያ የሃንሳፕ አዲያዌ አኒኔ ዴንዲቤና፤ ሸን ሳሉዋ ካዉቴሳን ኡባፕ ላሬያዌ አፕ አዳና። 12 ፃጣቂያ የሃንሳ ዎዲያፕ ዶሚዴ፣ ሃቼ ጋካናው፣ ሳሉዋ ካዉቴሳታ ዳሮ ናቂታው፤ ሚኒ ባዌቲያዋንቱ ኢዞ ዴሚኖ። 13 አዩሲ ጎፕ፣ ናባቱ ኡባቱኔ ሙሴ ሂጊ የሃንሳ ዎዲ ጋካናው፣ ቲሞቢቲያ ሃሳዩዲኖ፤ 14 ሲሚ ሂንቱንቱ ኡንቱንቱ ሃሳዩዋ አማናናዋ ጊዶፕ፣ ያናዋ ጌቱቴዳ ኤላስ ሃ የሃንሳ። 15 ሲሲያ ሃይሳይ ዴዒያዌ ሲሶ!

16 «ሸን ታኒ ሃ ዎዲያ አሳ አያና ሌሚሶ? ኡንቱንቱ ቆጫን ኡቲያ ናና ማላቲኖ፤ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ላጌሳቱዋ ያሲዴ። 17 ሱኒ ሂንቱንቶ ሂዲያዌ ፕኔዶ፤ ሸን ዱሪቤይኪታ፤ ዩኩዋ ዩሳካ ኪሴዶ፤ ሸን ዩኪቤይኪታ) ያጌዳ። 18 አዩሲ ጎፕ፣ የሃንሲ ዎሚዲኔ ዎዩኒያ ኤሳ ኡሸናን ዩና ኡንቱንቱ፣ (አ ቦላ ኢታ አያናይ ዴዒ) ያጌዲኖ። 19 ታኒ፣ አሳ ናዳይ፣ ማዴኔ ኡሻዴ ዩና፣ ኡንቱንቱ ታና፣ (ሃ ናፈሳማኔ ዎዩኒያ ኤሳ ኡሸያዋ ቤዒቴ፤ ቃራፃ ቃንዲያዋንቱና ናጋራንቻቱዋና ሲቁቴ) ያጌዳ፤ ሸን ዎሳ አዴዳ ኤራቴሳይ ባሬ አሉዋን ቱማ ጊዲዴ ቤቴ» ያጌዳ።

አማኔናን ኢዲዳ ዲራው ቶሼቴዳ ካታማቱዋ

(ሉቅ 10:13-15)

20 ሄዋፕ ጉዩያን፣ ዩሱሲ ባሬ ማላታፕ ዳሪያ ባጋ አሴዳ ካታማቱዋን ዴዒያ አሳይ ባሬንቱ ናጋራፕ ሲሚቤና ዲራው፣ ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጌዴ፣ ቶሼያ ዶሜዳ፤ 21 «ኮራዚኔ ካታማው፣ ኔው አዩሮ፤ ቤቴሳይዳ ካታማው፣ ኔዉካ አዩሮ፤ አዩሲ ጎፕ፣ ሂንቱንቱ ቦላ ዎሳይ አሴዳ ማላታይ ዊሮሳ ካታማኒኔ ሲዶና ካታማን አሴቶዋ ጊዲንቶ፣ ኡንቱንቱ ማቂያ ማዩዴ፣ ቢዲንሳ አኪቲዴ፣ ቤኒ ባሬንቱ ናጋራፕ

፻፲11:5 ፓዲዴ ጌዩኖ ጊያዋ ሎይሲ አኪካናው 8:2 ሃዴና ዴዒያ ቢሌሳን ሃጌቴዳዋ ቤዳና ዳንዳዩቴ።

፳11:5 ኢሳ 35:5-6፤ 61:1 ፻11:10 ሚሊ 3:1

፻11:14 ሚሊ 4:5፤ ማት 17:10-13፤ ማር 9:11-13

ሲማናዎንታሺን።^{w22} ታኒ ሂንቴው አዳይ፤ ፐርዳ ጋላሲ ያሳይ ሂንቴፍ ሂሮሳ ካታማውኔ ሲዶና ካታማው ፐርዳ ካዉሺሳና።²³ ቃሲ ቂሬሪናሆማ ካታማው፥ ኔኒ ሳሉዋ ፑዴ ዶቁ ጋናው ኮያዲ? ኔኒ ሲዶሊያ ዱጌ ዩጌታና፤ አዩሲ ጎፕ፥ ኔ ቦላ ያሳይ አሴዳ ማላታይ ሶዶማ ካታማን አሴቶዋ ጊዲንቶ፥ ሶዶማ ካታማይ ሃቼ ጋካናሲካ ዴዓናዎሺን።^{x24} ታኒ ሂንቴው አዳይ፤ ፐርዳ ጋላሲ ያሳይ ኔፕ ሶዶማው ፐርዳ ካዉሺሳና» ያጌዳ።

ዮሱሳን ሽምጥዋ ዴሚያዎ
(ሉቅ 10:21-22)

²⁵ ዮሱሲ ሄ ዎዴ ዛሪዴ፥ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ታ አቦ፥ ሳሉዋ ሳዓ ጎዳው፥ ኔኒ ሃዋ አዴዳ ኤራንቻቱዋፎኔ አኪካንቻቱዋፎ ጌንሳዴ፥ ኤሪና ናናቱዋሲ ቆንጨሴዳ ዲራው፥ ኔና ጋላታይ፤²⁶ ኤ ታ አቦ፥ አዩሲ ጎፕ፥ ሃዌ ኔ ሽኒያዳን አሴቱዳ።

²⁷ «ታ አቡ ታው ኡባባ ኢሜዳ፤ አዉዋፎ ሃራይ ናዓ ኤሪና፤ ናዓፎኔ ናዓይ አዉዋ ቆንጨሳናው ኮዩያ አሳፕ አቲን፥ ሃራይ አዉዋ ኤሪና።

²⁸ «ዳቡራንቻቶ፥ ዴፀዋ ቶኮዎንቶ ኡባቶ፥ ታኮ ሃ ዩቴ፤ ታኒ ሂንቴንታ ሽምጥሳና።²⁹ ታኒ ጋራኔ ታ ዎዛናን አሺኬ ጊዶ ዲራው፥ ታ ሞርጌ ሚሳን ዋዲቲቴ፤ ታፕ ታማሪቲ፤ ሂንቴንቱ ሽምጥዋሲካ ሂንቴ ሽምጥዋ ዴማና።^{y30} አዩሲ ጎፕ፥ ታ ሞርጌ ሚሳይ ጊጋ፤ ቃሲ ታኒ ሂንቴንታ ቶሴዳዌካ ካዉሻ» ያጌዳ።

ሳምባታባሲ ሸቁዳ አሻ
(ማር 2:23-28፤ ሉቅ 6:1-5)

12 ዮሱሲ ሄ ዎዴ ሳምባታ ጋላሲ፥ ቲሻ ባንጋ ጊዶና አዲሺን አ ካሊያዎንቱ ኮሻቲዴ፥ ቲሻ ባንጋ ዱሲዴ፥ ሙሳ ዶሜዲኖ።^{z22} ሺን ፓሪሳዋቱ ሄዋ ቤዒዴ ዮሱሳ፥ «ቤዓ፥ ኔና ካሊያዎንቱ ሳምባታ ጋላሲ አሳናው ዎጋ ጊዴናባ አሲኖ» ያጌዲኖ።

³ ሺን ዮሱሲ ኡንቱንቱሲ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ዳዊቴኔ አናና ዴዒያዎንቱ ኮሻቱዳ ዎዴ፥ ዳዊቴ አሴዳዎ ናባቢቤይኪቴ? ^{a4} ዳዊቴ ያሳ ጎሌ ጌሊዴ፥ ቁሳቱዋ ያላሳይ ማናፕ አቲን፥ ኢኔ አናና ዴዒያዎንቱ ማናው ዎጋ ጊዴና ያሳሲ ያርሼዳ ቁማ ሜዳ።^{b5} ዎይ ሳምባታ ኡባን ጌሻ ጎሊያን ዴዒያ ቁሳቱ ሳምባታ ዎጋ ሜንሲያዎ፥ ቃሲ ኡንቱንቱሲ ሄዌ ባዩዞ ጊዴናዎ ሙሴ ሂጊያን ናባቢቤይኪቴ? ^{c6} ሺን ታኒ ሂንቴው አዳይ፤ ጌሻ ጎሊያፕ አዲያዌ ሃዋን ዴዔ።⁷ ያሳ ማፃፋይ፥ (ታኒ ማርቴሳ ኮያይፕ አቲን፥ ያርሹዋ ኮዩኬ) ያጊያዌ ዋጊያዌንቶ ሂንቴንቱ ኤራቴንቶ፥ ባዩዙ ባይና አሳ ቦላ ፐርዲኪታ።^{d8} አዩሲ ጎፕ፥ ታኒ፥ አሳ ናዓይ፥ ሳምባታ ጎዳ» ያጌዳ።

ዮሱሲ ኩሺ ጉንዴዳ ቢታኒያ ፓሴዳ
(ማር 3:1-6፤ ሉቅ 6:6-11)

⁹ ዮሱሲ ሄዋፕ ዴንዲዴ፥ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌ ቤዳ።¹⁰ ሄዋን ኩሺ ጉንዴዳ ኢቲ ቢታኒ ዴዔ፤ ዮሱሳ ሞታናው ጋሱዋ ኮዩያ አሳቱ፥ «ሳምባታን፥ ሃርጋንቻ ፓሴያዌ ዎጌ?» ያጊዴ አ አቼዲኖ።

¹¹ ዮሱሲ ኡንቱንታ፥ «ሂንቴንቱ ጊዶን ኢቲ ዶርሳይ ዴዒያ ኡራይ፥ ሄ ዶርሳይ ሳምባታ ጋላሲ አላን ኩንዶፕ፥ አይቂዴ ኬሴናዌ አኔ? ¹² ያቲና፥ አሳይ ዶርሳፕ ዎቲ ሎይሲዴ ዳሬኔ! ሄዋ ዲራው፥ ሳምባታ ጋላሲ ሎዋባ አሲያዌ ዎጋ» ያጌዳ።¹³ ሄዋፕ ጉዩያን ቢታኒያ፥ «ኔ ኩሺያ ፐዲ አላ» ያጊና ቢታኒ ፐዲ አሳዋፕ ጉዩያን፥ አ ኩሺ ዮኮ ኩሺያዎዳንካ ፓዲ አጌዳ።¹⁴ ሺን ፓሪሳዋቱ ካሬ ኬሲዴ፥ ዮሱሳ ዎቲ ዎዳኔንቶ ማቂቴዲኖ።

---

w11:21 ኢሳ 23:1-18፤ ሂዝ 26:1-28:26፤ ኢዩ 3:4-8፤ አዋ 1:9-10፤ ዛክ 9:2-4
x11:23 ኢሳ 14:13-15፤ ዶም 19:24-28 y11:29 ኤርም 6:16 z12:1 ዛር 23:25
a12:3 1ሳም 21:1-6 b12:4 ዎግ 24:9 c12:5 ፓይ 28:9-10
d12:7 ማት 9:13፤ ሆስ 6:6

ገሳይ ዶሬዳ አዩሊያ

15 ሺን ዩሱሲ ኡንቱንቱ ዙሬታ ኤሪዴ፥ ሄዋፔ አጊዴ ቢያ ዎዴ፥ ዳር አሳይ አ ካሌዳ፤ ሃርጌዳ አባ ፓሴዳ። 16-17 ገሳይ ናቢያ ኢሲያሳ ባጋና አዴዳዌ ፖሌታና ማላ፥ ዩሱሲ አሳቱዋሲ፥ «ታባ ሃራ አሳሲ አድፎቱ» ያጌዳ። 18 ገሳይ ኢሲያሳ ባጋና ሃዋዳን ያጌዳ፤

«ታኒ ዶሬዳ ታ አዩሊ፥
ታኒ ሲቂያ፥ ታና ናሼቺያዌ ሃዌኩ።
ታኒ ታ አያና አ ቦላ ዎሳና።
ኢ ሱሬ ፐርዳ አሳው አባው አዳናዎ። e

19 ኢ ፓሎሜቴና፤ ዎይ ዋሴና።

ባሬ ቃላካ አጊያን ሲሴና።

20 ሱሬ ፐርዳይ ያኒ ኬሳና ኃካናው።

ቲንጩቴዳ ማቃ ሜንሴና §§

ቃሲ ጩዋቲያ ሙቃዳ ቁንጩቲያካ ኢ ቶዩሴና።

21 አዩሁዳ ጊዴና አሳይ አባይ አቦላ ባሬንቱ ሂዶታ ዎሳና»
ያጌዳ።

ዩሱሳባኔ ቢዔል-ዜቡላባ

(ማር 3:20-30፤ ሉቃ 11:14-23)

22 ሄዋፔ ጉዩያን፥ አማራዳ አሳቱ ኢታ አያናይ አይቂና ዱዴዳ ኢቲ ቆቃ ቢታኒያ ዩሱሳኮ አሄዲኖ፤ ዩሱሲ ሄ ዱዴ ቢታኒያ ፓሴዳ፤ ቢታኒካ ሃሳያኔ ዌላ ዶሜዳ። 23 አሳይ አባይ ማላሌቲዴ፥ «ላ ሃዌ ዳዊቱ ናባ ጊዳንዴሻ?» ያጌዲና።

24 ሺን ፓሪሳዋቱ ሄዋ ሲሲዴ፥ «ሃ ቢታኒ ኢታ አያናቱዋ ካፑ (ቢዔል-ዜቡላ) ባሬው ዎልቃ ኢሚና፥ ዓላሃቱዋ ኬሴ» ያጌዲኖ።

25 ሺን ዩሱሲ ኡንቱንቱ ቆፋ ኤሪዴ፥ ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ባሬ ጊዶን ሻኬቲያ ካውቴሳይ አባይ ዳያና፤ ቃሲ ባሬ ጊዶን ሻኬቲያ ካታማይ ዎይ ጎሌን ዴዲያ አሳይካ ሚኔና። 26 ቃሲ ሴፃናይ ሴፃና ኬሲያዎ ጊዶፐ፥ ባሬ ጊዶን ሻኬቲያ ያቲና፥ አ ካውቴሳይ ዋኒዴ ሚኒ ኤቃናዌ? 27 ታው ቢዔል-ዜቡላ ዎልቃ ኢሚና፥ ታኒ ዓላሃቱዋ ኬሲያዎ ጊዶፐ፥ ሂንቱንቱ አሳው ዎልቃ እኒ ኢሚና ዓላሃቱዋ ኬሳኔ? ሄዋ ዲሬው፥ ኡንቱንቱ ሂንቱ ቦላ ፐርዳና። 28 ሺን ገሳ ጌሻ አያናይ ታው ዎልቃ ኢሚና፥ ታኒ ዓላሃቱዋ ኬሲያዎ ጊዶፐ፥ ሲሚ ገሳ ካውቴሳይ ሂንቱ ቦላ ዩዲጌዳ።

29 «ዎይ አሳይ ካሴቲዴ፥ ዎልቃማ አሳ ቃቼናን ዴዲዴ፥ አ ጎሌ ጌሊዴ፥ አ ሚሻ ቦንቃናው ዋኒዴ ዳንዳዩ? ቃቼዳዎፔ ጉዩያን፥ አ ሚሻ ቦንቃናው ዳንዳዩ።

30 «ታ ባጋ ጊዴና ኡራይ ታዋ ኢዌ፤ ቃሲ ታናና ኢቲፔ ሺሼናዌ ሳሌ። 31 ሄዋ ዲሬው፥ ታኒ ሂንቱው አዳይ፤ ገሳይ አሳው አይ ናጋራ ጊዲናካ፥ ቃሲ አይ ቦሬ ጊዲናካ አቶ ጋና፤ ሺን ጌሻ አያና ቦሪያዎ አቶ ጌና። 32 ታ ቦላ፥ አሳ ናባ ቦላ፥ ኢታባ ሃሳዩያ አ ናጋራኔ ገሳይ አቶ ጋና፤ ሺን ጌሻ አያና ቦላ ኢታባ ሃሳዩያ አ ናጋራኔ ሳዳን ጊዲና፥ ሳሉዋንካ ገሳይ አቶ ጌና።

ሎዎ ሚሳይ ባሬ አይፊያን ኤሬቴ

(ሉቃ 6:43-45)

33 «ሎዎ አይፊያ ዴማናው ሎዎ ሚሳ ዲቻናው ቤሴ፤ ኢታ ሚሳ ሂንቱንቱ ዲቾፐ፥ ኢታ አይፊያ ዴማኒታ፤ አዩሲ ጎፐ፥ ሚሳይ ኤሬቲያዌ ባሬ አይፊያ አይፊያዎና። 34 ሾሻቶ፥ ሂንቱንቱ ኢታ ጊዲዴ፥

§§12:20 አ. ቲንጩቴዳ ማቃ ሜንሴና፤ ሃዋ ጉሳይ፥ ማዱ ባይናዋንቱሲኔ ዳቡራንቻቱዋሲ ዩሱሲ ኬካኔ ጋራ ጉሳ። ብ. ጩዋቲያ ሙቃዳ ቁንጩቲያካ ኢ ቶዩሴና ጉሳይ፥ ዩሱሲ ዳቡራንቻቱዋሲ ጉዙማ ጊዴናዳን ኬካ ጉሳ።

e12:18 ኢሳ 42:1-4

ዎቲ ሎሞባ ሃሳያናው ዳንዳዩቴ? አዩሲ ጎጥ፥ ዶናይ ዎዛና ጊዶን ኩሜዳዎ ሃሳዩ።³⁵ ሎሞ አሳይ ባሬ ሎሞ ሚንጃዎጥ ሎሞባ ኬሴ፤ ቃሲ ኢታ አሳይ ባሬ ኢታ ሚንጃዎጥ ኢታባ ኬሴ።³⁶ ታኒ ሂንቴንቶ አዳይ፤ አሳይ ባሬ ሃሳይ ማዴና ሃሳያ ኡባው ፒርዳ ጋላሲ ዛናዎ ኢማናዎ።³⁷ አዩሲ ጎጥ፥ ኔ ሃሳያይ ኔና ጊሊሳና፤ ዎይ ኔ ሃሳያይ ኔ ቦላ ፒርዲሳና» ያጊዳ።

ማላታ ቤዓናው ሺቄዳ አሻ

(ማር 8:11-12፤ ሉቅ 11:29-32)

³⁸ ሄዎጥ ጉዩያን፥ ሂጊያ ታማሪሲያ ኢቲ ኢቲ አሳይኔ ፓሪሳዎቱ ዛሪዴ ዩሱሳ፥ «ታማሪሲያዎ፥ ኔኒ ማላታ አሲሺን፥ ኑኒ ቤዓናው ኮዩቶ» ያጊዲና።

³⁹ ሺን ኢ ዛሪዴ፥ ኡንቴንቶ ሃዎዳን ያጊዳ፤ «ሃ ዎዲያ አሳይ ኢታኔ ያሳ አማኔና ዲራው፥ ማላታ ኮዩ፤ ናሲያ ዮናሳ ማላታጥ አቲን፥ ሃራ ማላታይ ኢሜቴና።⁴⁰ ዮናሲ ዎጋ ሞሊያ ኡሎዎን ሄዙ ጋላሳኔ ሄዙ ቃማ ዴዔዳዎዳን፥ አሳ ናዓይካ፥ ቢታ ጊዶን ሄዙ ጋላሳኔ ሄዙ ቃማ ዴዓናዎ።⁴¹ ኔኔዌ አሳይ ዮናሲ አዴዳዎን ባሬንቱ ናጋራጥ ሲሜዳ ዲራው፥ ፒርዳ ጋላሲ ዴንዲዴ፥ ሂንቴንታ ሞታናዎንታ፤ ቤይቴ፥ ዮናሳጥ አዲያዌ ሃዎን ዴዔ።⁴² ዱጊ ባጋ ጋዲያ ካታታ ሶሎሞኔው ዴዒያ አዶ ኤራቴላ ሲሳናው ሳዓ ጋዋጥ ዩዳ ዲራው፥ ፒርዳ ጋላሲ ዴንዳዴ፥ ሂንቴንታ ሞታናዉኑ፤ ቤይቴ፥ ሶሎሞኔጥ አዲያዌ ሃዎን ዴዔ።^f

ኢታ አያናይ አሳ ጋርሳ ሲሚዴ ጌሊያዎ

(ሉቅ 11:24-26)

⁴³ «ኢታ አያናይ አሳጥ ኬሴዳ ዎዴ፥ ባሬው ሸምፒያሳ ኮዩዴ፥ ሃሳይ ባይና ሜላሳና ዩዩ፤ ሺን ዴሜና።⁴⁴ ሃ ዎዴ፥ (ታኒ አጋዴ ዩዳ ታ ጎሴ ሲማና) ያጊ፤ ሲሚዴ ዩያ ዎዴ፥ ጎሊ ሜላ ዴዒያዎኔ ፒቴቲ ጌዩዴ፥ ጊጊ ኡቴዳዎ ዴሜ።⁴⁵ ሄዎጥ ጉዩያን፥ ቢዴ ባሬጥ ኢቲያ ላፑ ሃራ አያናቱዎ አኪዴ ዩ፤ ሄ አያናቱ ጌሊዴ፥ ሄዎን ዴዒና፥ ሄ ቢታኒያ ዴው ካሴዎጥ ዳሪ ኢቴ። ሃ ዎዲያ ኢታ አሳዉካ ቃሲ ሄዎዳን ሃናና» ያጊዳ።

ዩሱሳ ዳዮኔ አ ኢሻቱዎ

(ማር 3:31-35፤ ሉቅ 8:19-21)

⁴⁶ ዩሱሲ ዳሮ አሳው ሃሳይሺን፥ አ ዳያኔ አ ኢሻቱ አናና ሃሳያናው ኮዩዴ፥ ካሬን ኤቄዲና።⁴⁷ ሄዎን ዴዒያ አሳጥ ኢቱ አ፥ «ኔ ዳያኔ ኔ ኢሻቱ ኔናና ሃሳያናው ኮዩዴ፥ ካሬን ኤቄዲና» ያጊዳ። *

⁴⁸ ሺን ዩሱሲ ዛሪዴ፥ «ታ ዳያ ኦኔ? ታ ኢሻቱ ኦኔ?» ያጊዳ።⁴⁹ ባሬ ኩሺያን ባሬና ካሊያዎንቱኮ ፆርሲዴ፥ «ቤይቴ፥ ታ ዳያኔ ታ ኢሻቱ ሃዎንቱሺ።⁵⁰ አዩሲ ጎጥ፥ ሳሎዎን ዴዒያ ታ አሱ ሺኒያ አሲያ ኡባይ፥ ታ ኢሻ፥ ታ ሚቻቶኔ ታ ዳዮ» ያጊዳ።

ዜሪያዎ ሌሚሱዎ

(ማር 4:1-9፤ ሉቅ 8:4-8)

13 ዩሱሲ ሄ ጋላሲ ሶዩጥ ኬሲዴ፥ አባ ጋዋን ኡቴዳ።² ዳሮ ጮራ አሳይ ባሬ ዩሹዎን ዩዩ አዲዴ ሸቂና፥ ዎንጊሪያ ጊዶ ጌሊዴ ኡቴዳ፤ አሳይ ኡባይ አባ ጋዋን ኤቄዳ።³ አሳሲ ሌሚሱዎን ዳሮባ ሃዎዳን ያጊዴ አዴዳ፤ «ኢቲ ቢታኒ ዜሬላ ዜራናው ኬሴዳ።⁴ ኢ ዜሪሺን፥ ኢቲ ኢቲ ዜሬላይ አጊያ ዶናን ዎዴዳ፤ ያቲና ካፉ ዩዴ ሜዳ።⁵ ቃሲ ኢቲ ኢቲ ዜሬላይ አንጮ ጊዴዳ ቢታ ቦላ ዎዴዳ፤ ዳሮ ቢታይ ባይና ዲራው፥ ሄ ዜሬላይ ኤሌካ ዶሌዳ።⁶ ሺን አዎይ ኬሴዳ ዎዴ ጫርሻይ ሹሌዳ፤ አዱሳ ጎጃዎ ዩዲቤና ዲራው ሜሊ አጊዳ።⁷ ኢቲ ኢቲ ዜሬላይ አጉንሳ ጊዶን ዎዴዳ፤ ሄዎን ዶሌዳዎ አጉንሳይ ዲጩዴ ጩሌዳ።⁸ ኢቲ ኢቲ ዜሬላይ ቱዔ ቢታን ዎዴዴ ዶሌዳ፤ ኢቱ ዌቱ አይሬያ፥ ኢቱ ኡሱፑን ታሙዎ፥ ኢቱ ሃታሙዎ አይሬዳ።⁹ ሲሲያ ሃይሳይ ዴዒያ ኡራይ ሲሱ!» ያጊዳ።

*12:47 ኢቲ ኢቲ ጌሻ ማፃፋ ቢሌላን ሃ ፓይዱ ባዎ።

^f12:42 1ካት 10:1-10፤ 2አድ 9:1-12

ዮሱሲ ሌሚሱዋን አዶ ጋሱዋ

(ማር 4: 10-12፤ ሉቃ 8:9-10)

10 ዮሱሳ ካለያዎንቱ አኮ ሸቂዴ፡ «ኔኒ አዩሲ አሳሲ ሌሚሱዋን አዳይ?» ያጌዲኖ።

11 ዮሱሲ ዛሪዴ፡ ኡንቱንቱሲ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ሂንቱንቱሲ ሳሉዋ ካዉቱሳ ፀራ ኤሩሳይ ኢሜቱዳ፤ ሺን ኡንቱንቱሲ ኢሜቲቤና። 12 አዩሲ ጎፔ፡ ዴዲያዎ ጉጂታና፤ አው ዳራናዋ፤ ሺን ባይናዋፔ ሃራይ አቶ፡ ሄ ዴዲያዌካ አኪታናዋ። 13 ታኒ ኡንቱንቱ ያሊዴ ያሌናዋዳን፡ ሲሲዴ ሲሴናዋዳን ሃኒድ ዲራው፡ ዎይ ቃሲ አኪኬና ዲራው ኡንቱንቱ ሌሚሱዋን አዳይ።

14 «ኢሲያሲ ኡንቱንቱባ ሃዋዳን አዶዌ ፖሌታናዋ፤

ሂንቱንቱ ሲሳ ሲሳና፤

ሺን ሂንቱንቱ ጌሌና፤

ሂንቱንቱ ያላ ያላና፤

ሺን ቤዲኪታ። 8

15 አዩሲ ጎፔ፡ ሃ አሳ ዎዛናይ ጉዙሜዳ፤

ባሬንቱ ሃይሳ ቱሊሴዲኖ፤

ባሬንቱ አዩፊያካ ጩሉሜዲኖ።

ሃዌ ባዌንቶ፡ ኡንቱንቱ ባሬንቱ አይፊያን ቤዓና፤

ባሬንቱ ሃይሳን ሲሳና፤

ባሬንቱ ዎዛናንካ አኪካና፤

ኡንቱንቱ ታኮ፡ ዶሳኮ ሲማና፤

ታኒካ ኡንቱንታ ፓሳና፤

ያጌ።

16 «ሺን ሂንቱንቱ አይፊ ያሊያ ዲራውኔ ሂንቱንቱ ሃይሳይካ ሲሲያ ዲራው፡ ሂንቱንቱ አንጂቱዳዋንታ። 17 ታኒ ሂንቱንቱ ቱሙዋ አዳይ፤ ዳሮ ናባቱኔ ያላቱ ሂንቱንቱ ቤዲያዎ ቤዓናው አሞቱዲኖ፤ ሺን ቤዲቤይኪኖ። ሂንቱንቱ ሲሲያዎ ሲሳናው አሞቱዲኖ፤ ሺን ሲሲቤይኪኖ።

ዮሱሲ ዜሪያዎ ሌሚሱዋ ቢሌሳ አዴዳ

(ማር 4: 13-20፤ ሉቃ 8: 11-15)

18 «ሲሚ ካሳ ዜሪያዎ ሌሚሱዋ ቢሌሳይ ጊያዎ ሲሲቱ። 19 ካዉቱሳ ቃላ ሲሲዴ፡ አኪኬና አኒኔ አጊያ ዶናን ዎዴዳ ዜሪሳ ማላ፤ ያላሂያ ካፕ ዩዴ፡ ኡንቱንቱ ዎዛናን ዜራቱዳዎ ማጊ ዲጌ። 20 አንጮ ቢታን ዎዴዳ ዜሪሳይ ቃላ ሲሲዴ፡ ኤሌካ ናሺቻን አኪያዋንታ ማላቱ። 21 ሺን ሄ አሳቱ ሃዲሳፔ አቲን፡ ኡንቱንቱን ያጸ ባዋ፤ ቃላ ጋሱዋን ሜቱ ዎይ ዩዴሳይ ዩያ ዎዴ፡ ኤሌካ ዲቤቲ አጊኖ። 22 ቃሲ አጉንሳ ጊደን ዎዴዳዌ ቃላ ሲሲያዎ ቤሴ፤ ሺን ሃ ሳዓ ዴዑዋሲ ሂርጉሳይኔ ዱሬቱሳ ሲቁሳይ ቃላ ጩሌ፤ ሃ ጋሱዋን ሄ ዜራሳይካ አይፊናን አቲ አጌ። 23 ቱዔ ቢታን ዜራቱዳዌ፡ ቃላ ሲሲዴ፡ አኪኪያ አሳ ቤሴ፤ ኢካ አይፊ፤ ኢቱ ያቱዋ፡ ኢቱ ኡሱፕን ታሙዋ፡ ኢቱ ሃታሙዋ አይፊ» ያጌዳ።

ዛሪንጊያ ሌሚሱዋ

24 ዮሱሲ ኡንቱንቱ ሃራ ሌሚሱዋ ሃዋዳን ያጊዴ አዴዳ፤ «ሳሉዋ ካዉቱሳይ ባሬ ጎሻን ሎዎ ዜሪሳ ዜራዳ ቢታኒያ ማላቱ። 25 ሺን ቃማ አሳይ ጌሚዲሺዲጊና፡ አ ሞርኪ ዩዴ፡ ዛርጋ ዜራዳዎ ቦላ ዛሪንጊያ ዜሪዴ ቤዳ። 26 ሺን ዛርጋዶ ዶሊ አይፊዳ ዎዴ፡ ዛሪንጊ ሄ ዎዴ ቤቱዳ።

27 «አ ቆማቱ አኮ ዩዴ፡ ሳዳው፡ ኔኒ ኔ ጎሻን ሎዎ ዜሪሳ ዜራቤይኪ? ያቲና፡ ዛሪንጊ ሃቃፔ ዩዴ?» ያጌዲኖ።

28 «ሄዋፔ ጉዩያን ጎዳይ፡ ሄዋ ሞርኪ አሴዳ) ያጌዳ።

«ቆማቱ፡ ሳኒ ቤዴ ሾዳናዳን ዶሳይ?» ያጌዲኖ።

813:14 ኢሳ 6:9-10

29 «ሺን ኢ፡፡ (አጊቴ፡፡ ዛሪንጊያ ሂንቴንቱ ሾዲዴ፡፡ ዛርጋና ሾዲኒታ፡፡ 30 በሾፒቴ፤ ቆይጫያ ዎዲ ጋካናው፡፡ ኢቲቴ ዲጫና፡፡ ቆይጫያ ዎዲ ጋኮዴ፡፡ ታኒ ቆይጫያዋንታ፡፡ ካሴቲዴ ዛሪንጊያ ማጊቴ፤ ታማን ጉዳናው ፖቺያን ፖቺያን ቃቸቴ፤ ሺን ዛርጋ ሺሺዴ ዲዩያን ቆሊቴ) ጋና» ያጌዳ።

ሳናፊጫያ ጌቴቲያ ሚሳቲ ዜሬሳ ሌሚሱዋ

(ማር 4:30-32፤ ሉቅ 13:18-19)

31 ዩሱሲ ኡንቴንቶ ሃራ ሌሚሱዋ ያጊዴ አዴዳ፤ «ሳሉዋ ካዉቴሳይ ሳናፊጫያ ጌቴቲያ ጉሳ ሚሳቲ አይፊያ ማላቴ፤ ሄ ሚሳቲ አይፊያ አሳይ አኪዴ፡፡ ባሬ ጎሻን ዜሬዳ፡፡ 32 ሄ ዜሬሳታ ሃራ ዜሬሳ ኡባቴ ጉዳው፤ ሺን ዲጫዳ ዎዴ፡፡ ሃራ አታኪልቲያ ኡባቴ ዳራው፤ ካፉ ዩዴ፡፡ ኢዚ ቃንካን ኪዲያዋ ኪና ዎጋ ሚሳ ጊዳዱ» ያጌዳ።

ኢርሾዋ ሌሚሱዋ

(ሉቅ 13:20-21)

33 ቃሲካ ዩሱሲ ሃራ ሌሚሱዋ ኡንቴንቶ ያጊዴ አዴዳ፤ «ሳሉዋ ካዉቴሳይ ኢቲ ሚሺራታ ሄዙ ከሪያ ዲሊያ አካዴ፡፡ ሙናቄዳ ሙናቃይ ኡባይ ዴንዳና ጋካናው፡፡ አኒ ቲጌዳ ኢርሾዋ ማላቴ» ያጌዳ።

ዩሱሲ ሌሚሱዋን ታማሪሴዳ ጋሱዋ

(ማር 4:33-34)

34-35 ዩሱሲ አሳው ሄ ኡባ ሌሚሱዋን አዴዳ፤ ሌሚሱ ባይናን ኢ ኢቲባካ አዴና፤ ናቢ፡፡ «ታኒ ኡንቴንቶ ሃሳዩያ ዎዴ፡፡

ሌሚሱዋን ሃሳያይ።

አላሚ ሜዴቶዴቴ ዶሚዴ

ጌሜዳ ዩዋቱዋ አዳይ»^h

ያጌዳዌ ፖሌታና ማላ፡፡ ሄዋ ኢ አዴዳ።

ዩሱሲ ዛሪንጊያ ሌሚሱዋ ቢሌሳ አዴዳ

36 ሄዋቴ ጉዩያን፡፡ ዩሱሲ አሳ አጊዴ፡፡ ሶይ ጌሌዳ፤ አ ካሊያዋንቱ አኮ ቢዴ፡፡ «ጎሻን ዴዲያ ዛሪንጊያ ሌሚሱዋ ቢሌሳ ኑሲ አዳ» ያጌዲና።

37 ዩሱሲ ዛሪዴ፡፡ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ሎዎ ዜሬሳ ዜሪያዌ አሳ ናዳ፤ 38 ጎሻይ ሃ አላሚያ፤ ሎዎ ዜሬሳይ ዎሳ ካዉቴሳ አሳ፤ ዛሪንጊ ሃላሂያ ካፑዋ ናና፡፡ 39 ዛሪንጊያ ዜሬዳዌ ሞርኪያ ሃላሂያ፤ ቆይቻ ዎዴ፡፡ ዎዲያ ዉርሴሳ፤ ቃሲ ቆይጫያዋንቱ ኪታንቻቱዋ።

40 «ሄዋ ዲራው፡፡ ዛሪንጊያ ማጊዴ፡፡ ታማን ጉዲያዋዳን፡፡ ዎዲያ ዉርሴሳን ሄዋ ማላ ጊዳናዋ። 41 አሳ ናዳይ፡፡ ኪታንቻቱዋ ኪታናዋ፤ ኡንቴንቱ አ ካዉቴሳ ጊዴን ናጋራው ጋሶ ጊዲያ ኡባቱዋኔ ኢታባ አሲያዋንታ ማጊዴ ኪሳናዋንታ። 42 ያቲዴ ቶዔና ታማን አላናዋንታ፤ ሄዋን ኡንቴንቱ ዩካናዋንታኔ አቻ ዳቃናዋንታ። 43 ሄ ዎዴ ያላቱ ባሬንቴ አቡ ካዉቴሳን አዋዳን ፖዳና፡፡ ሲሲያ ሃይሳይ ዴዲያ ኡራይ ሲሶ!

ሞጌቴዳ ሚሻ ሌሚሱዋ

44 «ሳሉዋ ካዉቴሳይ ጎሻን ሞጌቴዳ ሚሻ ቤሴ፤ ኢቲ ቢታኒ ሄ ሚሻ ዴሚዴ፡፡ ዛሪዴ ሞጊ አጌዳ፤ ዳሮ ናሼቲዴ ቢዴ፡፡ ባሬው ዴዲያዋ ኡባ ዛሊዲዴ፡፡ ሄ ጎሻ ሻሚዳ።

ኢንቁዋ ጌቴቲያ ዳሮ አልዎ ሹቻ ሌሚሱዋ

45 «ቃሲ ሳሉዋ ካዉቴሳይ ኢንቁዋ ጌቴቲያ ዳሮ አልዎ ሹቻ ሻማናው ኮዩያ ዛሊዳንቻ ማላቴ። 46 ሄ ዛሊዳንቻይ ዳሮ አልዎ ኢንቁዋ ዴሚዴ፡፡ ቢዴ ባሬው ዴዲያዋ ኡባ ዛሊዲዴ፡፡ አ ሻሚዳ።

^h13:34-35 ማዝ 78:2

ዳባ ሴሚሱዋ

47 «ቃሲ ሳሉዋ ካውቴሳይ ኡባ ቆዋ ሞሊያ እይቂያ፥ አባን ዩጊቴዳ ዳባ ማላቴ። 48 ሞሊ ዳባ ኩሜዳ ዎዴ፥ ሞሊያ እይቂያ አሳቱ አባጥ ፵፱ ኬሲዴ ኡቴዲኖ፤ ያቲዴ ሎዎ ሞሊያ ቆሪዴ፥ ዩጊያ ሚሻን ዩጊዲኖ፤ ሺን ኢታ ሞሊያ ዎራ አሌዲኖ። 49 ዎዲያ ዉርሴሳን ሄዋዳን ሃናና፤ ኪታንቻቱ ዩዴ፥ ናጋራንቻቱዋ ሂላቱዋ ጊዶቴ ቆሪዴ፥ 50 ቶዴና ታማን አላናዋንታ፤ ሄዋን ኡንቱንቱ ዩካናዋንታኔ አቻ ዲቃናዋንታ።

51 «ሃዌ ኡባይ ሂንቱንቶ ጌሌዴ?» ያጊዴ ኡንቱንታ አቼዳ።

ኡንቱንቱ፥ «ኤ፥» ያጊዲኖ።

52 ኢ፥ «ሄዋ ዲራው፥ ሳሉዋ ካውቴሳ ፀራ ሎይሲ ኤሪያ፥ ሂጊያ ታማሪሲያ ኡባይ፥ ባሬ ሚሻ ሺሺ ዎሴዳ ጎሊያቴ አራሳ ሚሻኔ ኤጫ ሚሻ ሻኪ ኬሲያ ኢዛዋ ማላቴ» ያጊ ዛሬዳ።

ናዚሬቴን ዩሱሳ ጋኬዳ ኢፀዋ

(ማር 6:1-6፤ ሉቅ 4:16-30)

53 ዩሱሲ ሃ ሴሚሳቱዋ አዲ ዉርሶዋቴ ጉዩያን፥ ሄዋቴ ዴንዲዴ፥ 54 ባሬ ካታማ ናዚሬቴ ቤዳ፥ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌን ታማሪሲያዋ ሲሴዳ አሳይ ማላሌቲዴ፥ ሃዋዳን ያጊዳ፤ «ሃዌ ሃ አዶ ኤራቴሳኔ ያሳይ አሲያ ማላታ አሳናው ዎልቃ ሃቃቴ አኬዴ? 55 ሃዌ አናጊያ ናሳ ጊዴኔ? አ ዳያ ማይራዎ ጊዴኬ? አ ኢሻቱ ያዩቆባ፥ ዮሴፋ፥ ሲሞናኔ ዩሁዳ ጊዲኪኖ? 56 አ ሚቻቱ ኡባይ ኑናና ዴዲኪኖ? ያቲና፥ ኢ ሃ ኤራ ኡባ ሃቃቴ ዴሜዴ?» ያጊዲኖ። 57 ኡንቱንቱ ኢ ጊያባ አኪናን ኢዲዲኖ።

ሺን ዩሱሲ ሄ አሳሲ፥ «ናቢ ባሬ ጋዲያኒኔ ባሬ ሶይ አሳን ቦንቼቴና፤ ሺን ሃራሳ ኡባን ቦንቼቴ» ያጊዳ። 58 ኡንቱንቱ አማኒቤና ዲራው፥ ዩሱሲ ዳር ማላታ ሄ ሳን አሲቤና።

ፃማቂያ ዮሃንሳ ሃይቁዋ

(ማር 6:14-29፤ ሉቅ 9:7-9)

14 ሄ ዎዴ ጋሊላ ጋዲያ አዩሲያ ሄርዲሴ ዩሱሳባ ሲሴዳ፤ 2 ያቲዴ ባሬ ቆማቱዋሲ፥ «ሃዌ ሃይቁዋቴ ዴንዲዳ ፃማቂያ ዮሃንሳ፤ ያሳይ አሲያ ዎልቃማ ማላታ ኢ አሲያዌ ሄዋሳ» ያጊዳ።

3 አዩሲ ጎቴ፥ ሄርዲሲ ባሬ ኢሻ ፒሊጶሳ ማቻቲ ሄርዲያዲ ጋሶታን ዮሃንሳ አይሲ ቃሺሲዴ፥ ቃሾ ጎሌን ዩጊ ዎሴዳ። 4 አዩሲ ጎቴ፥ ዮሃንሲ ሄርዲሳ፥ «ኔኔ ሄርዲያዶ፥ ኔ ኢሻ ማቻቶ አካናው ሂጊ ዲጌ» ያጊዳ። 5 ሄርዲሲ ዮሃንሳ ዎዳናው ኮዩዳ፤ ሺን ዩሁዳ አሳይ ናቢያዳን ዮሃንሳ ሄሌዳ ዲራው፥ አሳው ያዩዳ።

6 ሺን ሄርዲሲ ዩሌቴዳ ጋላሳ ባላይ ጋኪና፥ ሄርዲያዲ ናታ አሳ ሲንሳን ዱራዴ ሄርዲሳ ናሺቻው። 7 ሄርዲሲ ናቶ፥ «ኔና ሎዔዳዋ አያኔ ጊዶቴ፥ ታና አቻ፤ ታኔ ኔው ኢማና» ያጊዴ ኢዚው ጫቂዳ።

8 ናታ ባሬ ዳይ ዞሪያ አካዴ ሄርዲሳ፥ «ፃማቂያ ዮሃንሳ ሁጲያ ሃ ዎጨቲያን ዎሳዴ ታው ኢማ» ያጋዱ። 9 ካቲ አው ቃሬቴዳ፤ ሺን ባሬ ጫቂዋ ዲራዉኔ ባሬናና ማዳን ኡቴዳ ኢማሳ ዲራው፥ ኢዚው ዮሃንሳ ሁጲ ኢሜታና ማላ አዛዜዳ። 10 ካቲ ኪቲዴ፥ ዮሃንሳ ቆዲያ ቃሾ ጎሌን ሙጨሴዳ። 11 ሁጲያ ዎጨቲያን ዎሲ አሂዴ፥ ናቲው ኢሜዲኖ፤ ናታ ሄ ሁጲያ ባሬ አቲኮ አፋዱ። 12 ዮሃንሳ ካሊያዋንቱ ዩዴ፥ አ አታ አፊዴ ሞጌዲኖ፤ ሄዋቴ ሲሚዴ ሃ ዩውዋ ዩሱሳው ቢዴ አዴዲኖ።

ዩሱሲ ኢቼሹ ሻዓ አሳ ሚዜዳ

(ማር 6:30-44፤ ሉቅ 9:10-17፤ ዮሀ 6:1-14)

13 ዩሱሲ ሄዋ ሲሲዴ፥ ዎንጊሪያን ጌሊዴ፥ ሄዋቴ ባሬካ አሳይ ባይናሳ ቤዳ፤ አሳይ ሄዋ ሲሲዴ፥ ካታማቴ ዴንዲዴ፥ ጌዲያን አ ካሌዲኖ። 14 ዩሱሲ ዎንጊሪያቴ ኬሴዳ ዎዴ፥ ዳር አሳ ቤዲዴ፥ ሄ አሳው ቃሬቴዳ፤ ያቲዴ ኡንቱንቱና ዴዲያ ሃርጋንቻቱዋ ፓሴዳ።

14:4 ዎግ 18:16፤ 20:21

15 ሳዓይ እማርሲያ ዎዴ፥ ዩሱሳ ካሊያዋንቱ አኮ ዩዴ፥ «ሃዌ ሳዓይ አሳይ ባይናሳ፤ ሃሲ ሳዓይ ቃሚዲጌዳ፤ አሳይ ኡባይ ቄሪ ካታማቱዋ ቢዴ፥ ባሬንቶ ቁማ ሻማና ማላ፥ አሳ ሞዩዛ» ያጌዲኖ።

16 ሺን ዩሱሲ ኡንቱንታ፥ «አሳይ ባናው ኮሺና፤ አሳው ሜቲቲያባ ሂንቱንቱ ኢሚቱ» ያጌዳ።

17 ኡንቱንቱ ዛሪዴ አ፥ «ኑሲ ሃዋን ኢቼሹ ኡኪሳፕቴ ላዑ ሞሊያፕ አቲን፥ ሃራይ ባዋ» ያጌዲኖ።

18 ዩሱሲ ኡንቱንታ፥ «ሄዋንታ፥ ሃ ታኮ አሂቱ» ያጌዳ። 19 አሳይ ማታኒ ኡታና ማላ፥ ዩሱሲ አዛዜዳ፤ ኢቼሹ ኡኪሳ፤ ላዑ ሞሊያ አይቂዴ፥ ሳሉዋ ፕዴ ያሊዴ፥ ያሳ ጋላቴዳ፤ ሄ ኡኪሳ ሜንሲዴ፥ ባሬና ካሊያዋንቱሲ ኢሚና፥ ኡንቱንቱ ጮራ አሳው ጊሼዲኖ። 20 አሳይ ኡባይ ሚዴ ካሌዳ፤ አቴዳ ሱፓ ዶካ ታማኔ ላዑ ዛምቤሊያ ኩሜዳዋ ዴንሴዲኖ። 21 ሜዳ አሳይ ማጫ አሳኔ ናና ፓዶዴናን፥ ኢቼሹ ሻዓ ጊዲያዋ ኬና።

ዩሱሲ አባ ቦላና ሃሜቲዴ ቤዳ
(ማር 6:45-52፤ ዮሀ 6:15-21)

22 ዩሱሲ ጮራ አሳ ሞዩዚዴ፥ ባሬና ካሊያዋንታ ዎንጊሪያን ጌሊዴ፥ ባሬፕ ሲንሳቲዴ፥ አባፕ ሄሬንሳ ፒናና ማላ አዛዜዳ። 23 አሳ ሞዩዚዴ፥ ያሳ ዎሳናው ዴሪያ ሁጲያ ባሬካ ኬሴዳ፤ ሳዓይ ቃሚ ዲጊናካ ሄዋን ባሬካ ዴዔ። 24 ሺን ዎንጊሪ ሄ ዎዴ፥ አባ ቦላን ዴዒሺን፥ ሲንሳ ባጋና ጫርኩ ጫርኪያ ዲራው፥ ቤታይ ዎንጊሪያ ያኔ ሃኔ ሱጌ።

25 ባይራ ኩቱ ዋሲ ሲሚና፥ ዩሱሲ አባ ቦላ ሃሜቲዴ፥ ኡንቱንቱኮ ዩዳ። 26 አ ካሊያዋንቱ አባ ቦላ ኢ ሃሜቲሺን ቤዒ ዳጋሚዴ፥ «ሃዌ ሞይቲሊያ ጊዴኔ!» ጊ ያዩዴ ዋሴዲኖ።

27 ሺን ዩሱሲ ኤሌካ ኡንቱንታ፥ «አይኔ ባዋ፤ ታናቴኔ፤ ያዮፕቴ!» ያጌዳ።

28 ጴዊሮሲ ዛሪዴ አ፥ «ታ ጎዳው፥ ሃዌ ኔና ጊዶፕ፥ ታኒ ሃሳ ቦላና ኔኮ ባና ማላ፥ ታና አዛዛሪኪ» ያጌዳ።

29 ዩሱሲ ጴዊሮሳ፥ «ሃያ!» ያጌዳ።

ጴዊሮሲ ዎንጊሪያፕ ዎዲዴ፥ ሃሳ ቦላና ሃሜቲዴ፥ ዩሱሳኮ ቡሳ ዶሜዳ። 30 ሺን ጫርኩዋ ዎልቃ ቤዒዴ፥ ያዩዳ፤ ሃሳይ ባሬና ሚቱዋ ዶሜዳ ዎዴ፥ ባሬ ኮሻ ቆቁ አሲዴ፥ «ታ ጎዳው ታና አሻሪኪ!» ያጊ ዋሴዳ።

31 ሄ ማንዒያንካ ዩሱሲ ባሬ ኩሺያ ዩዲ ጴዊሮሳ አይቂዴ፥ «ላ ሃ አማኑ ላፌዳዎ! አዩሲ ሲሳዲ?» ያጌዳ።

32 ኡንቱንቱ ላዑ ዎንጊሪያን ጌሌዳ ዎዴ፥ ጫርኩ ዎፕ ጌዳ። 33 ዎንጊሪያ ጊዶን ዴዒያ አ ካሊያዋንቱ ዩሱሳ፥ «ኔኒ ያሳ ናዓ ጊዴዳዌ ቱማ» ያጊዴ አው ጎዩኔዲኖ።

ዩሱሲ ጌንሳሬዪን ሃርጋንቻ ፓሴዳ
(ማር 6:53-56)

34 ኡንቱንቱ አባ ፒኒዴ፥ ጌንሳሬፃ ጌቱቲያ ጋዲያ ጋኬዲኖ። 35 ሄ ጋዲያ አሳይ ዩሱሳ ጊዲያዎ ኡሬዲኖ፤ ሄዋ ሄራ ጋዲያ ኡባ ኪቲዴ፥ ሃርጊያ አሳ ኡባ አኮ አሄዲኖ። 36 ሃርጊያ አሳይ አ ማዩዋ ማጫራ ፃላላ ቦቻና ማላ፥ አ ዎሴዲኖ፤ አ ማዩዋ ማጫራ ቦቼዳ ኡባይካ ፓዪዳ።

አዋቱዋ ዎጋባ
(ማር 7:1-13)

15 ሄዋፕ ጉዩያን፥ ሂጊያ ታማሪሲያ ኢቲ ኢቲ አሳይኔ ፓሪሳዋቱ ዩሩሳላሜፕ ዩሱሳኮ ዩዴ፥ 2 «ኔና ካሊያዋንቱ አዩሲ ኑ አዎቱዋ ዎጋ ባይዚኖ? አዩሲ ጎፕ፥ ኡንቱንቱ ቁማ ማናፕ ካሴቲዴ፥ ባሬንቱ ኩሺያ ሜጩቲኪኖ» ያጌዲኖ።

3 ዩሱሲ ዛሪዴ፥ ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ሂንቱንቱ ሂንቱ ዎጋ ዲራው፥ ያሳ አዛዙዋ ፖሊያዎ አዩሲ ኢሂቱ? 4 አዩሲ ጎፕ ያሳይ፥ (ኔ አባኔ ኔ ዳዮ ቦንቻ) ቃሲ፥ ባሬ አባ ዎይ ባሬ ዳዮ ቦሪያዌ ሃዶቆ ያጌዳ። 5⁵⁻⁶ ሺን ሂንቱንቱ፥ (ኢቲ አሳይ ባሬ አባ ዎይ ባሬ ዳዮ ማዲያባይ ባሬው ዴዒና፥

ጵ15:4 ኬስ 20:12፤ 21:17፤ ዛር 5:16፤ ዎግ 20:9

«ሄዌ ያሳዋ» ጎፔ፥ ባሬ አባ ዎይ ባሬ ዳዮ ቦንቻናው ቤሴና) ያጊታ፤ ያቲዴ ሂንቴንቱ ሂንቴንቱ ዎጋ ፖላናው ያሳ ቃላው አዛዜቲኪታ። ⁷ ሃ ሎግ ማላቲያ ኢታ አሳቶ፥ ኢሲያሲ ባሌናን ሂንቴንቱባው ቲምቢቲያ አዲዴ፥

⁸ (ያሳይ ሃዋዳን ያጊዳ፤

«ሃዌ አሳይ ታና

ባሬ ቦላ ዶናን ቦንቼ፤

ሺን ኡንቱንቱ ዎዛናይ

ታፔ ሃኩዋን ዴዔ።

⁹ አሳይ ታው ሜላ ጎዩኔ፤

አዩሲ ጎፔ፥ አሳይ አሴዳ አዛዙዋ

ያሳ ሂጊያ ማላቲሲዴ

ታማሪሴዲኖ» ጊዳ) »

ያጊዳ። ^k

አሳ ቱኒሲያዋንታ

(ማር 7:14-23)

¹⁰ ዩሱሲ ዳሮ አሳ ባሬኮ ዪሲዴ፥ «ሲሲቴኔ አኬኪቴ፤ ¹¹ አሳ ቱኒሲያዌ ዶና ጊዶ ጌሊያዋ ጊዴና፤ ሺን አሳ ቱኒሲያዌ ዶናፔ ኬሲያዋ» ያጊዳ።

¹² ሄዋፔ ጉዩያን፥ አ ካሊያዋንቱ አኮ ዩዴ፥ «ፓሪሳዋቱ ኔኔ ሃሳዩዳዋ ሲሲዴ፥ ሃንቁቴዳዋ አኬካይ?» ያጊዲኖ።

¹³ ሺን ዩሱሲ ዛሪዴ፥ «ሳሉዋን ዴዲያ ታ አቡ ቶኪቤና ሚሳ ኡባይ ሾዴታናዋ። ¹⁴ ኡንቱንቶ ሂርጎፕቴ፤ ኡንቱንቱ ቆቃ ካሌሲያ ቆቃቱዋ፤ ቆቃይ ቆቃ ካሌሶፔ፥ ላዑካ አላን ኩንዴ» ያጊዳ።

¹⁵ ጴጊሮሲ ዛሪዴ፥ «ሃ ሌሚሱዋ ቤሌሳ ኑሲ አዳሪኪ» ያጊዳ።

¹⁶ ዩሱሲ ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጊዳ፤ «ሂንቴንቶ ቃሲ ሃዲ ጋካናዉካ ጌሊቤኔ? ¹⁷ ዶናና ጌሊያ ኡባይ ኡሉዋ ጊዶ ቤዴ፥ ቃሲ ኡሉዋፔ ካሬ ኬሲያዋ ኤሪኪቴ? ¹⁸ ሺን ዶናፔ ኬሲያዌ ዎዛናፔ ኬሴ፤ አሳ ቱኒሲያዌ ሄዋ ማላ። ¹⁹ አዩሲ ጎፔ፥ ዎዛና ጊዶፔ ኢታ ቆፋይ፥ ዎዲያዌ፥ ዎሹሚያዌ፥ ቃሲ ዎሹማናው ካጄሊያዌ ኡባይ፥ ዉዲያዌ፥ ዎርዱዋን ማርካቲያዌ፥ ቦሪ ኬሴ። ²⁰ ሄዋ ማላቲያዌ አሳ ቱኒሲያዋፔ አቲን፥ ሜጫቤና ኩሺያን ሚያዌ አሳ ቱኒሲና» ያጊዳ።

ካናኔ አሳ ጊዴዳ ኢቲ ማጫዉኒ አማኑዋ

(ማር 7:24-30)

²¹ ሄዋፔ ጉዩያን፥ ዩሱሲ ሄዋፔ አጊዴ፥ ዓሮሳኔ ሲዶና ጌቱቲያ ካታማቱ ዴዲያ ጋዲያ ቤዳ። ²² ካናኔ ጌቱቲያ ጋዲያ ማጫዉና ኢቲና ሄዋፔ ዩሱሳኮ ያዴ፥ ባሬ ኮሻ ጶቁ አሳዴ፥ «ታ ጎዳው፥ ዳዊታ ናዓው፥ ታው ቃሬታሪኪ፤ ታ ናቶ ኢታ አያናይ ሎዔና አይሳ አይቁዳ» ያጋዱ።

²³ ሺን ዩሱሲ ኢዚው አይ ቃላኔ ቃቲቤና፤ አ ካሊያዋንቱ አኮ ዩዴ፥ «ሃ ሚሺራታ ኑ ጊዱዋ ካላ ካላዴ፥ ባሬ ኮሻ ጶቁ አሳዴ አዳው፤ ሄዋ ዲራው፥ ኔኔ ኢዞ ዩዳርኪ» ያጊዴ ዎሴዲኖ።

²⁴ ዩሱሲ ዛሪዴ፥ «ታኒ ባዩዳ ዶርሳው፥ ኢስራጫሊያ አሳ ዓላላው ኪቴታዲ» ያጊዳ።

²⁵ ሺን ኢዞ ያዴ፥ «ታ ጎዳው፥ ታና ማዳሪኪ!» ያጋዴ አው ጎዩናዱ።

²⁶ ቃሲ ኢ ዛሪዴ፥ «ናና ቁማ አኪዴ፥ ካና ማራው ኦሊያዌ ሎግ ጊዴና» ያጊዳ።

²⁷ ሚሺራታ፥ «ኤ ታ ጎዳው፥ ሄዌ ቱማ፤ ሺን ሃራይ አቶ ካና ማራቱ ባሬንቱ ጎዳቱ ሚና፥ ሳምፓፔ ላሌቴዳ ሱፓ ሚኖቴኔ» ያጋዱ።

²⁸ ዩሱሲ ዛሪዴ ኢዞ፥ «ሃ ሚሺራቴ፥ ኔ አማኑ ዎልቃማ፤ ኔኒ ኮዩዳዋዳን ኔው ሃኖ» ያጊዳ። ኢዚ ናታ ኤሌካ ፓግ አጋዱ።

^k15:9 ኢሳ 29:13

ዮሱሴ ጮራ ሃርጋንቻቱዋ ፓሴዳ

29 ዮሱሴ ሄዋጥ ዴንዲዴ፡፡ ጋሊላ አባ ማታ ቤዳ፤ ቃሲ ኢቲ ዴሪያ ቦላ ኬሲዴ፡፡ ሄዋን ኡቴዳ፡፡
30 ዳር አሳይ ዎባቱዋ፡፡ ቆቃቱዋ፡፡ ቁናቱዋን ዱዴቱዋ፡፡ ቃሲ ሃራ ጮራቱዋ አኮ አሂዴ፡፡ አ ማታን
ዎሴዳ፡፡ ዮሱሴ ኡንቱንታ ፓሴዳ፡፡ 31 ሄዋ ዲራው፡፡ አሳይ ዱዳቱ ሃሳዩሺን፡፡ ቁናቱ ሱሪሺን ዎባቱ
ሃሜቲሺን፡፡ ቆቃቱ ያሊሺን ቤዲ ማላሌቲዴ፡፡ ኢስራዴሊያ ያሳ ጋላቴዲኖ፡፡

ዮሱሴ አይዱ ሻዓ አሳ ሚዜዳ

(ማር 8:1-10)

32 ዮሱሴ ባሬና ካሊያዎንታ ባሬኮ ያሲዴ፡፡ «ሃ ጮራ አሳይ ታናና ሄዙ ጋላሳይ ጋካናው ጋሚዲዳ
ዲራው፡፡ ታኒ ሃ አሳው ቃራታይ፤ ኡንቱንቶ ሃዲ ሚያዌ ባዋ፡፡ ቃሲ ኡንቱንቱ አጊያን ዳኮሪዴ
ኩንዴና ማላ፡፡ ቁማ ሚዜናን ኡንቱንታ ሚላ ዮዳናውካ ኮዩኪ» ያጊዳ፡፡

33 አ ካሊያዎንቱ ዛሪዴ ዮሱሳ፡፡ «ኑኒ ሃ ባዙዎን ሃዋ ኬና አሳ ካሊሲያ ቁማ ሃቃፕ ዴማኔ?»
ያጊዲኖ፡፡

34 ቃሲ ዮሱሴ ኡንቱንታ፡፡ «ሂንቱንቶ አፑን ኡኪሳይ ዴዲ?» ያጊዴ አቼዳ፡፡

ኡንቱንቱ፡፡ «ላፑ ኡኪሳይይ ሞሌቱዋፕ አማራዳዎንቱ ዴዲኖ» ያጊዲኖ፡፡

35 ዮሱሴ አሳ፡፡ «ሳዓን ኡቲቱ» ያጊዳ፡፡ 36 ሄ ላፑ ኡኪሳይ ሞሊያ አይቂዴ፡፡ ያሳ ጋላቴዳ፤
ሜንጴሬሲዴ ባሬና ካሊያዎንቱሲ ኢሜዳ፤ ቃሲ ኡንቱንቱ ጮራ አሳሲ ኢሜዲኖ፡፡

37 አሳይ ኡባይ ሚዴ ካሌዳ፤ ሚና አቴዳ ላፑ ዛምቤሊያ ኩሜዳ ሱፓ አ ካሊያዎንቱ ዴንጴዲኖ፡፡

38 ሜዳ አሳይ ማጫ አሳይ ናና ፓይዴናን፡፡ አይዱ ሻዓ አቱማ አሳ፡፡ 39 ዮሱሴ አሳ ዮዶዋፕ ጉዩያን፡፡
ዎንጊሪያን ጌሊዴ፡፡ ሜንዶኔ ጌቱቲያ ጋዲያ ቤዳ፡፡

ማላታ ቤዳናው አቼዳ አሻ

(ማር 8:11-13፤ ሉቃ 12:54-56)

16 ኢቲ ኢቲ ፓሪሳዋቱኔ ሳዱቃዋናቱ ዮሱሳኮ ዩዴ፡፡ አ ፓጫናው ኮዩዲኖ፤ ያቲዴ ባሬንታ
ሳሉዋፕ ማላታ ቤሳና ማላ ዎሴዲኖ፡፡ 2 ሺን ዮሱሴ ዛሪዴ፡፡ ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጊዳ፤ «ሳዓይ
ቃሚያ ዎዴ ሂንቱንቱ፡፡ (ሳሉ ዞዴዳ ዲራው፡፡ ሳዓይ ሻማናዋ) ያጊታ፤ 3 ዎንቱማሳን ቃሲ፡፡ (ሳሉ ዞዲዴ
ጉባኔዳ ዲራው፡፡ ሃቼ ኢራይ ቡካናዋ) ያጊታ፤ ሳሉዋ ያሊዴ፡፡ ሳዓይ ሃናናዋ ኤራናው ዳንዳዩታ፤ ሺን
ታ ዩሳ ዎዲያ ማላታ ሻኪ ኤራናው ዳንዳዩኪቱ? †4 ሃ ዎዲያ አሳይ ኢታይኔ ዎሹሚያዌ፡፡ ያሳው
አማኔቴናዌ፡፡ ማላታ ኮዩ፤ ናቢያ ዮናሳ ማላታፕ አቲን፡፡ ሃራ ማላታይ አው ኢሜቴና» ያጊዳ፡፡ ሄዋፕ
ሲሚዴ፡፡ ኡንቱንታ አጊዴ ቤዳ፡፡

ፓሪሳዋቱዋን ሳዱቃዋናቱዋ ኢርሹዋ

(ማር 8:14-21)

5 አ ካሊያዎንቱ አባ ፒኔዳ ዎዴ፡፡ ቁማ አፋናዋ ዶጊዲኖ፡፡ 6 ዮሱሴ ኡንቱንታ፡፡ «ፓሪሳዋቱዋ
ኢርሹዋፕፕኔ ሳዱቃዋናቱዋ ኢርሹዋፕፕ ሂንቱንታ ኤሪዴ ናጌቲቱ» ያጊዳ፡፡

7 ኡንቱንቱ ባሬንቱ ጊዶን፡፡ «ኢ ሃዋ ያጊያዌ ኑኒ ቁማ አሂቤና ዲራሳ» ያጊዴ ሃሳያ ዶሜዲኖ፡፡

8 ሺን ኡንቱንቱ ጊያዋ ዮሱሴ ኤሪዴ፡፡ «ሃ አማኑ ፓጩዳዎንቶ፡፡ ቁማይ ባይና ዲራው፡፡ አዩሲ
ሂንቱንቱ ጊዶን ሃሳዩቱ? 9 ሃዲካ ሂንቱንቶ ጌሊቤኔ? ታኒ ኢቼሹ ኡኪሳ ኢቼሹ ሻዓ አሳ ሚዛዴ
ካሊሴዳዋ፡፡ ቃሲ ሂንቱንቱ አፑን ዛምቤሊያ ኩንሲዴ አቴዳ ሱፓ ዴንጴዲቴንቶ ዎዛና አሲኪቱ?

10 ዎይ ታኒ ላፑ ኡኪሳ አይዱ ሻዓ አሳ ሚዛ ካሊሴዳዋ፡፡ ቃሲ ሂንቱንቱ አፑን ዛምቤሊያ ኩንሲዴ
አቴዳ ሱፓ ዴንጴዲቴንቶ ዎዛና አሲኪቱ? 11 ታኒ ሂንቱንታ ፓሪሳዋቱዋ ኢርሹዋፕፕኔ ሳዱቃዋናቱዋ
ኢርሹዋፕፕ ናጌቲቱ ጊያዋፕ አቲን፡፡ ኡኪሳሳ ሂንቱንቶ ሃሳያቤናዋ ሂንቱንቱ ዋኒዴ አኪኪኪቱ?» ያጊዳ፡፡

†16:3 ኢቲ ኢቲ ጌሻ ማግፋ ቤኒ ቢሌሳቱዋን ዮሱሳ ቃላቱ ሃ ፓይዳቱዋን ባዋ፡፡

12 አ ካሊያዎንቱ ዩሱሲ ባሬንቶ አደዳዎ፣ ፓሪሳዎቱዋ ቲሚርቲያፔኔ ሳዱቃዎናቱዋ ቲሚርቲያፔ ኡንቱንቱ ናጊታና ማላ አደዳዎፔ አቲን፣ ሙናቃን ቲጊያ ኢርሹዎፔ ናጊታና ማላ ጊደናዋ ሄ ዎዴ አከኪዲኖ።

ጴጊሮሳ አማኑዋኔ ማርካቴሳ
(ማር 8:27-30፤ ሉቅ 9:18-21)

13 ዩሱሲ ቂሳሪያ ፒሊጶሳ ጌቱቲያ ጋዲያ ጋኬዳ ዎዴ፣ ባሬና ካሊያዎንታ፣ «አሳይ ታና፣ አሳ ናዓ አና ጊ?» ያጊዴ ኦቼዳ።

14 አ ካሊያዎንቱ ዛሪዴ፣ «ኔና ኢቲ ኢቲ አሳይ፣ ዓማቂያ ዮሃንሳ ያጌ፤ ሃራንቱ ቃሲ ኤሳሳ ያጊኖ፤ ቃሲ ሃራንቱ ኤርሚያሳ ዎይ ናባቱዎፔ ኢቱዋ ያጊኖ» ያጊዲኖ።

15 ዩሱሲ ኡንቱንታ፣ «ያቲና ሂንቱንቱ ታና አና ጊቱ?» ያጊዳ።

16 ሲዋኒ ጴጊሮሲ ዛሪዴ፣ «ኔኒ ዴዑዋ ያሳ ናዓ ኪሪስቶሳ» ያጊዳ።

17 ዩሱሲ ዛሪዴ፣ ሃዋዳን ያጊዳ፤ «ዮና ናዓ ሲሞና፣ ሃዋ ኔው ሳሉዋን ዴዒያ ታ አቡ ኤሪሴዳዎፔ አቲን፣ አሳይ አኒኔ ኔና ኤሪሲቤና ዲራው፣ ኔኒ አንጄቴዳዎ።¹⁸ ጴጊሮሳ፣ ታኒ ኔው አዳይ፤ ኔኒ ሹቻ፤ ታኒ ሃ ዛላ ቦላ ታ ዎሳ ጎሊያ ኪዓና፤ ታ ዎሳ ጎሊያ ሃራይ አቶ፣ ሲዎሊያ ዎልቃይካ ዎናናው ዳንዳዬና።

19 ታኒ ኔው ሳሉዋ ካውቱሳ ቁልፒያ ኢማና፤ ኔኒ ሳዓን ሃኖ ጎዌ ኡባይ ሳሉዋን ያሳ ሲገሳን ሃናና፤ ሺን ኔኒ ሳዓን ሃኖፖ ጊዳዌ ሳሉዋንካ ሃኔና» ያጊዳ።

20 ሄዎፔ ጉዩያን፣ ኢ ኪሪስቶሳ ጊደዳዎ አ ካሊያዎንቱ አሲኔ አደና ማላ፣ ኡንቱንታ አዛዘዳ።

ዩሱሲ ባሬና ጋካና ሜቱዋባኔ ሃይቁዋባ ኮይሮ አዱዋ አደዳ
(ማር 8:31-33፤ ሉቅ 9:22-27)

21 ሄ ዎዲያፔ ዶሚዴ ዩሱሲ፣ «ታኒ ዩሩሳላሜ ቢና፣ ታና ጨማቱ፣ ቁሳቱዋ ካፓቱኔ ሂጊያ ታማሪሲያዎንቱ ዳሪ ዋዩሳናው ቤሴ፤ ኡንቱንቱ ታና ዎዳናውኔ ታኒ ሄዜንሶ ጋላሲ ሃይቁዎፔ ዴንዳናው ቤሴ» ያጊዴ፣ ባሬና ካሊያዎንቱሲ ጊሺዴ አዱዋ ዶሜዳ።

22 ጴጊሮሲ አ ኢቲ ባጋ ዛሪዴ፣ «ታ ጎዳው፣ ያሳይ ኔና ሄዎፔ አሾ፤ ሃዌ ኔ ቦላ ኡባካ ዩና» ያጊዴ አ ዞራናው ዶሜዳ።

23 ሺን ዩሱሲ ጉዩ ሲሚዴ ጴጊሮሳ፣ «ሃ ሴዓናው፣ ኔኒ ታ ማታፔ ኪቻ፤ ኔኒ አሳይ ዶሲያዎ ቆፒያዎፔ አቲን፣ ያሳይ ዶሲያዎ ቆፔና ዲራው፣ ታው ዱቦ ጊዳዳ» ያጊዳ።

ዩሱሳ ካላናው ቤሲያ አጊያ
(ማር 8:34-9:1፤ ሉቅ 9:23-27)

24 ሄዎፔ ጉዩያን፣ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዎንታ ሃዋዳን ያጊዳ፤ «ታና ካላናው ኮይያ ኡራይ ዴዎፔ፣ ባሬና ካይ፤ ያቲዴ ባሬ ማስቃሊያ ቶኪዴ፣ ታና ካሎ።²⁵ አዩሲ ጎፔ፣ ባሬ ሺምፔዋ አሻናው ኮይያ ኡራይ ባይዛናዎ፤ ሺን ባሬ ሺምፔዋ ታ ዲራው ባይዚያ ኡራይ አሻናዎ።²⁶ ኢቲ ኡራይ ሳዓን ዴዒያ ኡባባ ባሬው ሺሺዴ፣ ባሬ ሺምፔዋ ባይዞፔ፣ አ አያ ማዳኔ? ዎይ ኢቲ ኡራይ ባሬ ሺምፔዋ ዎዛናው አያ ኢማና ዳንዳዬ? ²⁷ አዩሲ ጎፔ፣ ታኒ፣ አሳ ናዓይ፣ ታ አቡ ቦንቼዋን ታ ኪታንቻቱዋና ያና ሃናይ፤ አሳ ኡባው ሄ ዎዴ አ አሱዋ ጋቲያ ኢማና።¹²⁸ ታኒ ሂንቱንቶ ቱሙዋ ጋይ፤ አማሬዳ አሳቱ፣ ታኒ፣ አሳ ናዓይ፣ ካቲያ ጊዳዴ ዩያዎ ቤዓና ጋካናው፣ ሃይቁናዎንቱ ሃዋን ዴዒኖ» ያጊዳ።

ዩሱሳ ማላይ ላሜቱዳ
(ማር 9:2-13፤ ሉቅ 9:28-36)

17 ዩሱሲ ኡሱፑን ጋሳሳፔ ጉዩያን፣ ባሬናና ጴጊሮሳ፣ ያዩቆባኔ፣ ያዩቆባ ኢሻ ዮሃንሳ አኪዴ፣ ኡንቱንቱ ዓላላ ዎጋ ዴሪያ ሁጲያ ኪሴዳ።^{m2} ቃሲ ኡንቱንቱ ዌሊሺን፣ ኡንቱንቱ ሲገሳን ላሜቱዳ፤ አ ዴሙ አዋዴፊያዳን ፖዔዳ፤ አ ማዩካ ፖዑዋዳን ጳሌዳ።³ ሙሴኔ ኤሳስ ዩሱሳና ሃሳዩሺን፣

¹16:27 25:31፤ ማዘ 62:12፤ ሮም 2:6 ^m17:1 2ጵፅ 1:17-18

ሃ ሄዙ አ ካሊያዋንቱ ቤዔዲኖ።⁴ ጴጊሮሲ ዩሱሳ፥ «ታ ጎዳው፥ ኑኒ ሃዋን ዴዒያዌ ኑሲ ሎዓ፤ ኔኒ ዶሶፍ፥ ኑኒ ሃዋን ሄዙ ዳሲያ ኢቱዋ ኔው፥ ኢቱዋ ሙሴው፥ ኢቱዋ ኤላሳው ኪዓና» ያጌዳ።

⁵ኢ ሃሳዩሺን፥ ፖዒያ ሻሪ ዩኔ ኡንቱንታ ካሚ አጌዳ፤ ሻሪያ ጊዶፍ፥ «ሃዌ ታኒ ሲቂያ ታና ናሽቺያ ታ ናዓ፤ ኢ ጊያዋ ሲሲቴ» ጊያ ቃላይ ዩዳ።¹¹

⁶አ ካሊያዋንቱ ሄ ቃላ ሲሴዳ ዎዴ፥ ዳሮ ያዩዴ፥ ጉፋኒ አጌዲኖ።⁷ ዩሱሲ ኡንቱንቱዎ ዩዴ፥ ኡንቱንታ ቦቺዴ፥ «ዴንዲቴ፤ ያዮፒቴ» ያጌዳ።⁸ ኡንቱንቱ ጹቁ ጊዴ ያሊያ ዎዴ፥ ዩሱሳ ሃላላፍ አቲን፥ ሃራ አሳ አናኔ ቤዒቤይኪኖ።

⁹ኡንቱንቱ ዴሪያፍ ቤዒቤይኪኖ፥ ዩሱሲ ኡንቱንታ፥ «ታኒ አሳ ናዓይ፥ ሃይቁዋፍ ዴንዳና ጋካናው፥ ሃ ሂንቱንቱ ቤዔዳዋ አሲኔ አዶፒቴ» ያጌዴ አዛዜዳ።

¹⁰አ ካሊያዋንቱ ዩሱሳ፥ «ያቲና፥ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱ አዩሲ፥ (ኤላስ ካሴቲዴ ያናው ቤሴ) ጊኖ?» ያጌዴ አቸዲኖ።⁰

¹¹ኢ ዛሪዴ ያጌዳ፤ «ኤላስ ካሴት ዩዴ፥ ኡባባ ጊጊሳናዋ።¹² ሺን ታኒ ሂንቱንቱ አዳይ፤ ኤላስ ሃዋፍ ካሴ ዩዲጌዳ፥ ሄዎዴ አሳይ አ፥ ባሬንቶ ኮዩዳዋን ኡባ አሴዳዋፍ አቲን አ ኤሪቤይኪኖ፤ ሄዋዳንካ፥ ቃሲ ታና፥ አሳ ናዓ፥ አሳይ ዋዩሳናዋ» ያጌዳ።

¹³አ ካሊያዋንቱ ሄ ዎዴ ባሬንቶ ዩሱሲ ሃማቂያ ዮሃኒሳባ አዲያዋ አኪኬዲኖ።

ዩሱሲ ኢታ አያናይ አይቁዳ ናዓ ፓሴዳ

(ማር 9:14-29፤ ሉቅ 9:37-43)

¹⁴ኡንቱንቱ ዳሮ አሳኮ ዩዳ ዎዴ፥ ኢቲ ቤታኒ ዩሱሳኮ ዩዴ፥ አ ሲንሳን ጉልባቲዴ፥¹⁵ «ታ ጎዳው፥ ታ ናዓ ዎዛና ባዩዚያ ሃርጊ አይቂና፥ ኢ ዳሮ ዎዴ ታማን፥ ቃሲ ዳሮ ዎዴ ሃሳን ኩንዲያ ዲራው፥ ኢ ዳሪ ሳኬቴ፤ አ ፓሳሪኪ።¹⁶ ኔና ካሊያዋንቱካ አ አሃዲ፤ ሺን ፓሳናው ዳንዳዩቤይኪኖ» ያጌዳ።

¹⁷ዩሱሲ ዛሪዴ ኡንቱንታ፥ «አማኔና ሃ ዎዲያ ጌላ አሳው! ታኒ ሂንቱናና አዉዴ ጋካናው ዴዓኔ? ቃሲ ሂንቱንቱባ አዉዴ ጋካናው ዳንዳያኔ? ናዓ ታኮ ሃ አኪዴ ዩቴ» ያጌዳ።¹⁸ ዩሱሲ ኢታ አያና፥ «አቴ ኪሳ» ጊዴ አዛዜና፥ ኢታ አያናይ ናዓፍ ኪሲ አጌዳ፤ ኤሴካ ናዓይ ፓዒ አጌዳ።

¹⁹ሄዋፍ ጉዩያን፥ አ ካሊያዋንቱ ባሬንቱ ሃላላ ዩሱሳኮ ዩዴ፥ «ኑኒ ኢታ አያና ኪሳናው አዩሲ ዳንዳዩቤይኮ?» ያጌዲኖ።

²⁰ዩሱሲ ኡንቱንታ ያጌዳ፤ «ሄዌ ሂንቱንቱ አማኑ ጉዲዳ ዲራሳ፤ ታኒ ሂንቱንቱ ቱሙዋ አዳይ፤ ሂንቱንቱ ሳናፊጩያ ጌቴቲያ ጉሳ ሚላቲ አይፊያ ኪና አማኑ ዴዒንቶ፥ ሂንቱንቱ ሃ ዴሪያ፥ (ሃዋፍ ያ ሺቃ) ያጌንቶ ኢ ሺቃና፤ ሂንቱንቱ አያኔ አሳናዉካ ዳንዳያኒታ።²¹ ሺን ሃዋ ማላ ዎሳፍፍ ምግፍ ሃራባይ ኪሳናው ዳንዳዩና» ያጌዳ።

ዩሱሲ ባሬ ሃይቁዋባ ሳዓንሱዋ አዴዳ

(ማር 9:30-32፤ ሉቅ 9:43-45)

²²አ ካሊያዋንቱ ጋሊሳን፥ ኢቲፍ ሺቂ ኡቲ ዴዒሺን፥ ዩሱሲ ኡንቱንታ፥ «ታና፥ አሳ ናዓ፥ አሳይ አሳው አሲዴ ኢማና።²³ አሳይ ታና ዎዳናዋ፤ ሄዋፍ ጉዩያን ታኒ ሄኬንሲያ ጋሲ ሃይቁዋፍ ዴንዳና» ያጌዳ። አ ካሊያዋንቱ ዳሮ ቃሬቴዲኖ።

ጌሻ ጎሊያ ጊራ ጊሪያዋ

²⁴ዩሱሲኔ አ ካሊያዋንቱ ቂፊሪናሆማ ካታማ ዩዳ ዎዴ፥ ጌሻ ጎሊያሲ ቃራዓ አኪያዋንቱ ጴጊሮሳኮ ዩዴ፥ «ሂንቱንታ ታማሪሲያዌ ጌሻ ጎሊያ ጊራ ጊራኔ?» ያጌዲኖ።^P

²⁵ኢ ዛሪዴ፥ «ጊሬ» ያጌዳ።

¹¹17:5 ዶም 22:2፤ ዛር 18:15፤ ማዝ 2:7፤ ኢሳ 42:1፤ ማት 3:17፤ 12:18፤ ማር 1:11፤ ሉቅ 3:22 ⁰17:10 ሚል 4:5 ^P17:24 ኬስ 30:13፤ 38:26

ጳጊሮሲ ሰይ ጌሌዳ ዎዴ፥ ዩሱሲ ካሴቲዴ አ፥ «ሲሞና፥ ኔ ቆፋይ አዩ? ሃ ሳዓ ካታቱ ቃራዓ ዎይ ጊራ አፕ አኪኖ? ባሬንቱ ጋዲያ አሳፕ አኪኖ ዎይ ሃራ ጋዲያ አሳፕ አኪኖ?» ያጌዳ።

²⁶ ጳጊሮሲ፥ «ሃራ ጋዲያ አሳፕ አኪኖ» ያጌዳ።

ዩሱሲ ጳጊሮሳ፥ «ያቶፕ፥ ጋዲያ አሳይ ጊራናው ቤሴና። ²⁷ ሺን ኮኒ ሃ አሳቱዋ ሃንቁሳናው ኮኮኮ፤ ኔኒ አባ ባዴ አኒ ዳባ ዩጋ፤ ያታዴ ኮይሮ ኬሲያ ሞሊያ አይቃዴ፥ አ ዶና ፖቂያ ዎዴ፥ ጊራው ጊዲያ ሚሻ ኔኒ ዴማና፥ ሄዋ አካዴ፥ ታ ጊራኔ ኔ ጊራ ኡንቱንቶ ኢማ» ያጌዳ።

ኡባፕ አዲያዌ አኔ?

(ማር 9:33-37፤ ሉቃ 9:46-48)

18 አ ካሊያዋንቱ ዩሱሳኮ ሄ ዎዴ ዩዴ፥ «ሳሉዋ ካወቱሳን ኡባፕ አዲያዌ አኔ?» ያጌዲኖ። ² ዩሱሲ ኢቲ ጉሳ ናዓ ዪሲ ኡንቱንቱ ጊዶን ኤሲዴ፥ ሃዋዳን ያጌዳ፤ ³ «ታኒ ሂንቱንቶ ቱሙዋ አዳይ፤ ያሳኮ ሂንቱንቱ ሲሚዴ፥ ጉሳ ናናዳን ሃናና ዳዮፕ፥ ሳሉዋ ካወቱሳ ኡባካ ጊላናው ዳንዳይኪታ። ⁴ ሲሚ ሃ ጉሳ ናናዳን፥ ባሬና ካወሺያ አኒኔ ሳሉዋ ካወቱሳን ኡባፕ አዲያዋ። ⁵ ቃሲ ሃዋ ማላ ናዓ ታ ሱንሳን ሞኪያ አኒኔ ታና ሞኪ። ⁶ ሺን ታና አማኒያ ሃ ጉሳ ናናፕ ኢቱዋ ባሌሲያ አኒኔ፥ ጋጩያ ዎጋ ዎፃ ባሬ ቆዲያን ቃቸዴ፥ አባ ጨሙዋን ሚቱቲያዌ አው ሎዓ።

ዱቡዋሲ ጋሶ ጊዲያዋ

(ማር 9:42-48፤ ሉቃ 17:1-2)

⁷ «አላሚ አሳ ዱቢያ ዲራው፥ ሳዓው አዩሮ፤ አዩሲ ጎፕ፥ ዱቢያባይ ዩሳ አጊና፤ ሺን ዱቡ አ ጋሶታን ዩያ ኡራው አዩሮ።

⁸ «ኔና ኩሺ ዎይ ኔ ጌዲ ኔና ባሌሶፕ፥ ኔፕ ቃንፃ አላ፤ ኔኒ ላዑ ኩሺያናኔ ላዑ ጌዲያና ሜዲና ታማን አሌቲያዋፕ ዎባ ዎይ ዱፃ ኩሺያና ሜዲና ዴዑዋ ጌሊያዌ ኔው ሎዓ። ⁹ ቃሲ ኔ አይሬ ኔና ባሌሶፕ፥ ኔፕ ዎጫ ኬሳ አላ፤ ኔኒ ላዑ አዩሬያና ጋናሚያ ታማን አሌቲያዋፕ ኢቲ አዩሬያና ሜዲና ዴዑዋ ጌሊያዌ ኔው ሎዓ።

¹⁰ «ሂንቱንቱ ሃ ጉሳቱዋፕ ኢቱዋኔ ካዲና ማላ፥ ሂንቱንታ ናጊቴ፤ አዩሲ ጎፕ፥ ታኒ ሂንቱንቶ አዳይ፤ ሳሉዋን ኡንቱንቱ ኪታንቻቱ ኡባ ዎዴ፥ ሳሉዋን ዴዒያ ታ አቡ ሲንሳን ዴዒኖ። ¹¹ አዩሲ ጎፕ፥ ታኒ፥ አሳ ናዓይ፥ ባዩዳዋ አሻናው ያዲ።

ባዩዳ ዶርሳ ሌሚሱዋ

(ሉቃ 15:3-7)

¹² «ኢቲ አሳው ዪቱ ዶርሳቱ ዴዒያዋንቱፕ ኢቱ ባዮፕ፥ ኡዱፕ ታማኔ ኡዱፕኮዋ ዴሪያን አጊዴ፥ ሄ ባዩዳዋ ኮያናው ቤኔ? ሂንቱንቱ ዋጊቴ? ¹³ ታኒ ሂንቱንቶ ቱሙዋ ጋይ፤ ኢ ዴሞፕ፥ ባዩቤና ኡዱፕ ታማኔ ኡዱፕ ዶርሳቱዋፕ አሲዴ፥ ሄ ኢቲ ዶርሳን ናሺቴ። ¹⁴ ሄዋዳንካ፥ ሳሉዋን ዴዒያ ሂንቱንቱ አቡ ሃ ጉሳቱዋፕ ኢቱ ባያናዋካ ኮዩና።

ባይዜዳ አሳሲ አሳናው ቤሲያባ

¹⁵ «ኔ ኢሻይ ኔና ናቆፕ፥ ኔሬካ አኮ ባዴ፥ አ ናቂዋ አው አዳ፤ ኢ ኔዋ ሲሶፕ፥ ኔ ኢሻ ባላፕ ዛራዳ። ¹⁶ ሺን ኢ ኔዋ ሲሴናን ኢያፕ፥ ላዑ ዎይ ሄዙ ማርካይ ማርካቶዋን ዩዉ ኡባይ ቱማቲያ ዲራው፥ ሃራ ኢቲ ዎይ ላዑ አሳ ኔናና ኢቲፕ አፋ። ¹⁷ ኢ ኡንቱንቱባ ሲሴናን ኢያፕ፥ ኡባባ አማኒያ አሳው አዳ፤ ቃሲ አማኒያ አሳይ ጊያዋካ ኢ ሲሴናን ኢያፕ፥ አማኔና አሳዳኒኔ ቃራዓ ሺሺያ አሳዳን አ ፓይዳ።

¹⁸ «ታኒ ሂንቱንቶ ቱሙዋ ጋይ፤ ኔኒ ሳዓን ሃና ጎዌ ኡባይ ሳሉዋን ያሳ ሲንሳን ሃናና፤ ሺን ኔኒ ሳዓን ሃናፖ ጌዳዌ ሳሉዋንካ ሃኔና።

¹⁹ «ቃሲካ ታኒ ሂንቱንቶ አዳይ፤ ሂንቱፕ ላዑ ኡራይ ሳዓን ያሳ ዎሲያዋን አይ ዩዉዋኒኔ ኢቲ ዎዛና ጊያፕ፥ ሳሉዋን ዴዒያ ታ አቡ ሄዋ ሂንቱንቶ ኢማና። ²⁰ አዩሲ ጎፕ፥ ላዑ ኡራይ ዎይ ሄዙ ኡራይ ታ ሱንሳን ሺቂያሳን፥ ታኒ ሄዋን ኡንቱንቱ ጊዱዋን ዴዒያ» ያጌዳ።

አቶ ጊያዎ

21 ጲሮሲ ሄ ዎዴ ዩሱሳኮ ዩዴ። «ጎዳው፥ ታ ኢሻይ ታና አፑ ካላ ናቆፕ ታኒ አው አቶ ጋናው ቤሲ? ላፑኑዎ ጋካናው ናቂኔዩ?» ያጊዴ አ ኦቼዳ።

22 ዩሱሲ ዛሪዴ አ፥ «ጊዴና፥ ታኒ ኔና ላፑን ታሙ ካላ ላፑኑዎ ጋዩፕ አቲን፥ ላፑኑዎ ፃላላ ጊኬ።
q

23 «አዩሲ ጎፕ፥ ሳሎዎ ካውቴሳይ ባሬ ቆማቱዋና ሚሻ ሄቴታናው ቆፕዳ ካቲያ ቤሴ። 24 ሄ ካቲ ሚሻ ሄቴታናው ዶሜዳ ዎዴ። ዳሮ ሚሎኔ ቢራ አጩ ዴዲያ ኢቲ ቢታኒያ አኮ አሄዲና። 25 ሺን ሄ ቆማው አጩዎ ጨጊያዌ ዳዩና፥ አ ጎዳይ ሄ አጩዎ ጨጋናው፥ አ ማቻታኔ ኢኔ አ ናናይ፥ ቃሲ አው ዴዲያ ኡባባይ ዛሊዔ ታና ማላ፥ አ አዛዜዳ። 26 ሄዎ ዲራው፥ ቆማይ ባሬ ጎዳ ሲንሳን ጉልባቲዴ፥ (ታ ጎዳው፥ ሃያጎዶ ጉሳ ዎዲያ ናጋሪኪ፤ ታኒ ኔው ኡባባካ ጨጋና ያጊዴ አ ዎሴዳ። 27 አ ጎዳይ አው ቃራቲዴ፥ አ ዩዲ አጊዳ፤ አ አጩዋካ አው ማሪ አጊዳ።

28 «ሺን ሄ ቆማይ ኬሲዴ፥ ባሬ ላጊሳ ቆማቱዋፕ ኢቱ ባሬፕ ዔቱ ቢራ ሳንቲሚያ ታልዔዳዋና ጋኬቲዴ፥ (ኔ ቦላ ዴዲያ ታ ሚሻ ጨጋ) ያጊ አይቂዴ፥ አ ጩሉዳ።

29 «ያቲና ሄ አ ላጊሳ ቆማይ አ ሲንሳን ጉልባቲዴ፥ (ሃዲ ታዲሻይ ጉሳ ዎዲያ ናጋሪኪ፤ ታኒ ኔው ኡባባካ ጨጋና) ያጊዴ አ ዎሴዳ።

30 «ሺን ኢዲ አኪ ቢዴ፥ አ ላጊሳይ ሄ አጩዎ ቃንፃና ጋካናው፥ ቃሾ ጎሌ ጊሊሴዳ። 31 ሄዎ ዲራው፥ አ ላጊሳ ቆማቱ ሄዎ ቤዲዴ፥ ዳሮ ዩሎቴዲና፤ ባሬንቱ ጎዳኮ ቢዴ፥ ኢ አሴዳ ኡባባ አው አዴዲና።

32 «ሄዋፕ ጉዩያን፥ ጎዳይ ሄ ቆማ ዪሲዴ፥ (ሃ ኢታ ቆማው፥ ኔኒ ታና ዎሴዳ ዲራው፥ ታኒ ሄ አጩዎ ኡባ ኔው ማራ አጋዲ። 33 ታኒ ኔው ሄ አጩዎ ማሬዳዋዳን፥ ኔኒካ ኔ ላጊሳ ቆማው ማራናው ቤሴኔ?) ያጊዳ። 34 ሄዋፕ ሲሚዴ አው ዳሮ ሃንቄቲዴ፥ ባሬ አጩዎ ኡባ ኢ ጨጊ ወርሳና ጋካናው፥ ፓፃ ካዔታና ማላ፥ ቃሾ ጎሌ ጊሊሴዳ።

35 «ሂንቴንቱ ሁጲያን ሁጲያን ሂንቴንቱ ኢሻው ዎዛናፕ አቶ ጋና ዳዮፕ፥ ሄ ጎዳይ ባሬ ቆማ አሴዳዋዳን፥ ሳሎዎን ዴዲያ ታ አቡካ ሂንቴንታ ሄዋዳን አሳና» ያጊዳ።

ዩሱሲ ጌሎዋባኔ አካባ ታማሪሴዳ

(ማር 10: 1-12)

19 ዩሱሲ ሄ ሃሳያ ወርሶዋፕ ጉዩያን፥ ጋሊላፕ ዴንዲዴ፥ ዮርዳኖሳ ሻፋፕ ሄሬንሳን ዴዲያ ዩሁዳ ጋዲያ ቤዳ። 2 ዳሮ አሳይ አ ካሊዴ ቤዳዎ ሄዋን ፓሴዳ።

3 ኢቲ ኢቲ ፓሪሳዋቱ ፓጫናው ዩሱሳኮ ዩዴ። «ኢቲ አሳይ አይ ጋሱዋኒኔ፥ ባሬ ማቻቶ ዩዳናው ኑ ሂጊ አዛዜ?» ያጊዴ አ ኦቼዲና።

4 ዩሱሲ ዛሪዴ፥ ሃዋዳን ያጊዳ፤ «ዎሳይ ኮይሮ ኡንቱንታ ሚዲዴ፥ አቱማዋኔ ማጫወና አሴዳ። 5 ሄዎ ዲራው፥ (ኢቲ አሳይ ባሬ አባኔ ባሬ ዳዮ አጊዴ፥ ባሬ ማቻቲና ኢቲፕ ዴዴ፤ ኡንቱንቱ ላዑ ኢቲ አሳ ጊዲኖ) ያጊያ ቃላ ናባቢይኪቴ? 6 ሄዎ ዲራው፥ ኡንቱንቱ ኢቲ አሳ ጊዲያዋፕ አቲን፥ ላዑ አሳ ጊዲኪኖ፤ ሄዎ ዲራው፥ ዎሳይ ኢቲፕ ዴዳናዳን ጋሶዎ አሳይ ሻኮፖ» ያጊዳ።

7 ፓሪሳዋቱ ዩሱሳ፥ «ያቲና፥ ሙሴ አያው ኢቲ ኡራይ ባሬ ማቻቶ ፒሪማ ፕዲዴ ዩዳና ማላ አዛዜዴ?» ያጊዲኖ።

8 ዩሱሲ ዛሪዴ፥ «ሂንቴንቱ ሂንቴንቱ ማቻቱዎ ዩዳና ማላ፥ ሙሴ ሂንቴንታ አዛዜዳዌ፥ ሂንቴንቱ አዲና ሲሴና ጉዙማ ጊዶ ዲራፕ አቲን፥ ኮይሮ ሄዎ ማላ ጊዴና። 9 ታኒ ሂንቴንቶ አዳይ፤ ባሬ ማቻቶ ዎሹሚናን ዴዲሺን ዩዲዴ፥ ሃራሮ አኪያ ኦኒኔ ዎሹሚ፤ ሃራይ ዩዴዳወና አኪያዌካ ዎሹሚ» ያጊዳ።

10 ዩሱሳካ ካሊያዋንቱ አ፥ «አሲና ጊዱዋኒኔ ማቻቲ ጊዱዋን ዴዲያ ዎጋይ ሄዎ ማላ ጊዶፕ፥ አኪናኒኔ ጌሴናን ዴዲያዌ ሎዓ» ያጊዲኖ።

11 ሺን ዩሱሲ ኡንቱንታ ያጊዳ፤ «ሄዎ ማላ ቲሚርቲ ዎሳይ ኢዋዋንቱሳፕ አቲን፥ አሳ ኡባሳ ጊዴና፤

12 አያው ጎፕ፥ ባሬንቱ ዳዩ ኡሎዋፕ ዩሎቴያ ዎዴካ፥ ሹፋ ጊዴዳዋንቱ ዴዲኖ፤ ቃሲ አሳይ ቃራቲና

ሙራሳ ጊዴዳዎንቱ ዴዲኖ፤ ቃሲ ሳሉዋ ካዉቴሳ ዲራው፣ ባሬንታ ሹፋ ኡዴዳዎንቱ ዴዲኖ፤ ሃ ቲጫርቲያ አካናው ዳንዳዩያዌ አኒኔ አኮ» ያጌዳ።

ዩሱሲ ቄሪ ናና ቦላ ባሬ ኩሺያ ዎሴዳ

(ማር 10:13-16፤ ሉቃ 18:15-17)

13 ዩሱሲ ሄ ዎዴ ባሬ ኩሺያ ጉሳ ናና ቦላ ዎሴዴ፣ ያሳ ዎሳና ማላ፣ ኢቲ ኢቲ አሳይ ናና አኮ አሄዳ፤ ሺን ዩሱሳ ካሊያዎንቱ ሄ አሳ አሄና ማላ ሃንቁቴዲኖ።¹⁴ ሺን ዩሱሲ፣ «ቄሪ ናናይ ታኮ ዩያዎ ዲጎርቲቴ፤ አያው ጎፔ፣ ሳሉዋ ካዉቴሳይ ሄዎንቱ ማላሳ» ያጌዳ።

15 ሄዎፔ ሲጫዴ ባሬ ኩሺያ ኡንቱንቱ ቦላ ዎሴዳዎፔ ጉዩያን፣ ሄዎፔ ባሺ ቤዳ።

ያላጋ፣ ዱራ ቢታኒያ አሻ

(ማር 10:17-31፤ ሉቃ 18:18-30)

16 ኢቲ ቢታኒ ዩሱሳኮ ዩዴ፣ «ታማሪሲያዎ፣ ታኒ ሜዲና ዴዑዋ ዴማናው ሎዎባ አያ አሶ?» ያጌዳ።

17 ዩሱሲ አ፣ «ሎዎባይ አዩንቶ ታና አያው አቻይ? ኢቱዋ ዓላላይ ሎዓ፤ ሺን ኔኒ ሜዲናው ዴዓናው ኮዮፔ፣ አዛዛቱዋ ናጋ» ያጌዳ።

18 ቢታኒ፣ «ሃቃዎንታ?» ያጌዴ አፎዳ።

ዩሱሲ ዛሪዴ፣ «ዎዶጋ፤ ዎሹዋጋ፤ ዉዎጋ፤ ዎርዱዋ ማርካቶጋ፤^{t19} ኔ አባይ ኔ ዳዮ ቦንቻ፤ ኔ ሸሩዋካ ኔ ሁጲያዳን ሲቃ» ያጌዳ።^u

20 ሄ ያላጋ ቢታኒ ዩሱሳ፣ «ታኒ ሄዎ ኡባካ ጉሳቴሳፔ ደማዴ ናጋዲ፤ ያቲና፣ ታው ፓጩያዌ አዩ?» ያጌዳ።

21 ዩሱሲ ቢታኒያ፣ «ኔኒ ፖሎ አሳ ጊዳናው ኮዮፔ፣ ባዴ ኔው ዴዲያዎ ዛሊዓዴ፣ ሄ ሚሻ ሂዩሳው ኢማ፤ ኔኒ ሳሉዋን ዱራታና፤ ያታዴ ያዴ ታና ካላ» ያጌዳ።

22 ሺን ሄ ያላጋ ቢታኒ ሄዎ ሲሴዳ ዎዴ፣ ኢ ዳር ዱራ ጊዲያ ዲራው፣ ቃሬቲዴ ባሺ ቤዳ።

23 ዩሱሲ ባሬና ካሊያዎንቱሲ፣ «ታኒ ሂንቱንቶ ቱሙዋ ጋይ፤ ዱራ አሳይ ሳሉዋ ካዉቴሳ ጌላናዌ ዳር ሜቶ ጊዳናዎ።²⁴ ታኒ ጉጃዴካ ሂንቱንቶ አዳይ፤ ዱራ አሳይ ያሳ ካዉቴሳ ጌላናፔ፣ ጋሉ ማርፒያ ሉኩዋና አዳናዌ ማታቴ» ያጌዳ።

25 አ ካሊያዎንቱ ሄዎ ሲሲ ማላሌቲዴ፣ «ያቲና፣ አኒ አታናው ዳንዳዩ?» ያጌዲኖ።

26 ዩሱሲ ኡንቱንታ ጫዲ ዪሊዴ፣ «ሃዌ አሳው ዳንዳዩቴና፤ ሺን ያሳው ኡባባይ ዳንዳዩቴ» ያጌዳ።

27 ጳጊሮሲ ሄ ዎዴ ዛሪዴ ዩሱሳ፣ «ቤዓ፣ ኑኒ ኑሲ ዴዲያ ኡባባ ባሺዴ፣ ኔና ካሌዶ፤ ያቲዴ ኑኒ አያ ዴማኔሻ?» ያጌዳ።

28 ዩሱሲ ኡንቱንታ ሃዎዳን ያጌዳ፤ «ታኒ ሂንቱንቶ ቱሙዋ ጋይ፤ ታኒ፣ አሳ ናዓይ፣ አራሳ ጋዲያን ታ ካዉቴሳ አይዲያን ኡቲያ ዎዴ፣ ታና ካሌዳ ሂንቱንቱካ ታማኔ ላዑ ኢስራዒሊያ ዛራቱዋ ቦላ ፐርዳናው፣ ታማኔ ላዑ ካዉቴሳ አይዲያን ኡታኒታ።²⁹ ታ ሱንሳ ዲራው፣ ጎሊያ ዎይ ኢሻቱዋ ዎይ ሚቻቱዋ፣ ዎይ አዉዋ ዎይ አቶ ዎይ ማቻቶ፣ ዎይ ናና ዎይ ጋዲያ አጌዳ አኒኔ፣ ዒቱ ዳኩዋፔ ዳናዋ አካና፤ ቃሲ ሜዲና ዴዑዋካ ላታና።³⁰ ሺን ጮራቱ ሃዒ ሲንሳቴዳዎንቱ ጉዩታናዎንታ፤ ቃሲ ጮራቱ ሃዒ ጉዩን ዴዲያዎንቱ ሲንሳታናዎንታ።

ዎዩኒያ ቱራ ጊዶን አሲያ አሳንቻቱዋ ሌጫሱዋ

20 «ሳሉዋ ካዉቴሳይ ዎዩኒያ ጌቱቲያ ቱራ ጊዱዋ አሲያዎንታ ኡኒያ አሲሳናው፣ ዎንታ ጉራን ኬሴዳ ዎዩኒያ ቱራ ጎዳ ቤሴ።² ኢ ሄ አሳንቻቶ ሃፎ ሃፎ አሴዳዎ ዎልቃ ጋቲያ ጨጋናው ኡንቱንቱና ጊጊዴ፣ ባሬ ዎዩኒያ ቱራ ጊዱዋ አሲሳናው ኡንቱንታ ዩዴዳ።

³ «ቃሲ ሄዙ ሳቲያ ጊዶዴ ኬሲዴ፣ አሱ ባይናን ቆጫን ኤቄዳ ሃራ አሳቱዋ ቤዒዴ፣⁴ ኡንቱንታ፣ (ሂንቱንቱካ ቃሲ ታ ዎዩኒያ ቱራ ጊዱዋ አሳናው ቤቱ፤ ታኒ ሂንቱንቶ ቤሲያ ጋቲያ ጨጋና) ያጌዳ፤

^{t19:18} ኬስ 20:13-16፤ ዛር 5:17-20   ^u19:19 ኬስ 20:12፤ ዛር 5:16፤ ዎግ 19:18

ሄዋፔ ጉዩያን ኡንቱንቱ ቢዲኖ። ⁵ ላዔሴዋካ ኡቡፑን ሳቲያኒኔ ኡዱፑ ሳቲያን ኬሲዴ። ሄዋዳን አሴዳ። ⁶ ታማኔ ኢቲ ሳቲያ ሄራን ኢ ኬሲያ ዎዴ። ሃራንቱ ሄዋን ኤቄዳዋንታ ዴሚዴ። (አሱዋ አሴናን ኩሜንሳ ጋላሳ ሃዋን አያው ኤቂ ፔሼዲቱ?) ያጌዳ።

⁷ «ኡንቱንቱ፣ (ጉና አሲሲያ አሳይ ዳዩዳ ዲራው ኤቂ ፔሼዶ) ያጌዲኖ።

«ኢ፣ (ሂንቱንቱካ ቃሲ ታ ዎዩኒያ ቱራ ጊዱዋ አሳናው ቢቱ) ያጌዳ።

⁸ «ሳዓይ አማርሲያ ዎዴ። ዎዩኒያ ቱራ ጎዳይ አሲያዋንቱ ካፑዋ። (አሳንቻቱዋ ሄሳዴ። ወርሴሳን አሱዋን ጌሌዳዋንቱፔ ደማዴ ኮይር ጌሌዳዋንታ ጋካናው። ኡንቱንቱ አሱዋ ዲርጉዋ ጨጋ) ያጌዳ። ^V

⁹ «ታማኔ ኢቲ ሳቲያ ሄራን አሱዋ ደሜዳዋንቱ ዩዴ። ሁጲያን ሁጲያን አሲዴ ፔሼዳ ዎልቃ ጋቲያ አኬዲኖ። ¹⁰ ኮይር አሱዋ ደሜዳ አሳይ ዩዳ ዎዴ። ዳሩዋ አካናው ቆፔዲኖ፤ ሺን ኡንቱንቱካ ሁጲያን ሁጲያን ባሬንቱ አሱዋ ዎልቃ ጋቲያ አኬዲኖ። ¹¹⁻¹² ሄዋፔ ጉዩያን፣ (ሃ ጉዩፔ ዩዳዋንቱ ኢቲ ሳቲያ ሃላላ አሴዲኖ፤ ኩሜንሳ ጋላሳ ዳቡሪዴ ጫዎቱዳ ኑዋና ኡንቱንቱ አሱዋ ዲርጉዋ ቃራ አሳዳ) ያጌዴ ባሬንታ አሱዋን ጌሊሴዳዋ ቦላ ዙዙሚዲኖ።

¹³ «ሺን ኢ ኡንቱንቱፔ ኢቱዋ ሃዋዳን ያጌዳ፤ (ታ ሳጌው፣ ታኒ ኔና ናቃቤይኪ፤ አሳዴ ፔሼዳ ዎልቃ ጋቲያ ታናና ጊጋቤይኪዩ? ¹⁴ ኔዋ አካዴ ባ፤ ታኒ ሃዲ ወርሴሳን አሱዋን ጌሌዳዎካ ኔዋ ኬና ኢማናው ኮያዩ። ¹⁵ ታኒ ታ ሚሻን ታ ኮዩዳዋዳን አሳናው ታው ማታይ ባዌ? ዎይ ታኒ ሎዓ ጊዴዳ ዲራው፣ ኔኒ ቃናታይ?) ያጌዳ።

¹⁶ «ሄዋዳንካ፣ ቃሲ ጉዩቱዳዋንቱ ሲንሳታናዋንታ፤ ሲንሳቱዳዋንቱ ቃይ ጉዩታናዋንታ፤ አያው ጎፔ፣ ሄሴቱዳዋንቱ ጮራ፤ ሺን ደሬቱዳዋንቱ ጉላ» ያጌዳ።

ዩሱሲ ባሬ ሃይቁዋባ ሄዜንሱዋ አዴዳ

(ማር 10:32-34፤ ሉቅ 18:31-34)

¹⁷ ዩሱሲ ዩሩሳላሜ ቢዴ። አጊያን ባሬናና ቢያ ታማኔ ላዑ ባሬና ካሊያዋንታ ጋዓ ኬሲዴ። ዱማ ኡንቱንቱሲ ያጌዳ። ¹⁸ «ቤዲቱ፣ ኑኒ ዩሩሳላሜ ሃዲ ኬሴቶ። ያኒ ታና፣ አሳ ናዓ ቁሳቱዋ ካፓቱዋሲኔ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱሲ አሲዴ ኢማናዋንታ፤ ኡንቱንቱ ታ ቦላ ሃይቁዋ ፒርዳ ፒርዳናዋንታ። ¹⁹ ቃሲ አዩሁዳ ጊዴና አሳሲካ ታና አሲዴ ኢማናዋንታ፤ ሄ አዩሁዳ ጊዴና አሳይ ታ ቦላ ቂሊጫናዋንታኔ ታና ሊሱዋን ሾጫናዋንታ፤ ያቲዴ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሼዴ። ታና ካቃናዋንታ፤ ታኒ ሄዜንሲያ ጋላሲ ሃይቁዋፔ ዴንዳና» ያጌዳ።

ዛቢዲዮሳ ናና ዳዩ ዎሳ

(ማር 10:35-45)

²⁰ ሄ ዎዴ ዛቢዲዮሳ ናና ዳያ ባሬ ናናና ዩሱሳኮ ያዳ፤ አ ሲንሳን ጉልባታዴ ኢቲባ አ ዎሳዱ።

²¹ ዩሱሲ ኢዞ፣ «አያ ኮያይ?» ያጌዴ አፕዳ።

ኢዛ ዛሬዴ፣ «ሃ ታ ላዑ ናናይ ኔ ካዉቱሳን ኢቱ ኔፔ ኡሼቻ ባጋና፣ ቃሲ ኢቱ ኔፔ ሃዲርሳ ባጋና ኡቲኖ ያጋሪኪ» ያጋዴ ዎሳዱ።

²² ሺን ዩሱሲ ዛሬዴ ናና፣ «ሂንቱንቱ አያ ዎሳናው ቢሲንቶ ኤሪኪታ። ታና ጋኪያ ዎሊቃማ ሜቱዋ ሜቶታኒቱ? ታኒ ሃማቂታና ሂንቃታ ሃማቂታናው ዳንዳዩቱ?» ያጌዳ።

ኡንቱንቱ፣ «ኤ ዳንዳዮና» ያጌዲኖ።

²³ ዩሱሲ፣ «ታና ጋኪያ ዎሊቃማ ሜቱዋ ቱማካ ሂንቱንቱ ሜቶታኒታ፤ ሺን ታፔ ኡሼቻ ባጋናኔ ሃዲርሳ ባጋና ኡታናዋንታ ደራናው ታው ማታይ ባዋ፤ ሺን ሄ ሳዓይ ታ አቡ ኢማናው ጊጊሲ ዎሴዳዋንቱሳ» ያጌዳ።

²⁴ ዮኮ ታሙ ዩሱሳ ካሊያዋንቱ ሄዋ ሲሴዳ ዎዴ። ሄ ላዑ ኢሻቱዋሲ ሃንቁቱዲኖ። ²⁵ ሺን ዩሱሲ ኡንቱንቱ ኡባቱዋካ ባሬኮ ሄሲዴ። ሃዋዳን ያጌዳ፤ «አሂዛቤ አሳቱዋ ካፓቱኔ ሃዋንታ ካሴሲያ አሳቱ ባሬንቱ አሳ አዩሲያዎ ኤሪታ። ²⁶ ሂንቱንቱ ጊዱዋን ሄዋ ማላ ጊዴና፤ ሺን ሂንቱንቱ ጊዱዋን ጶቃቱላ ኮዩያ አኒኔ ሂንቱንቶ ቆማ ጊዳናው ቤሴ። ²⁷ ቃሲ ሂንቱንቱ ጊዱዋን ኡባፔ ቦላ ጊዳናው ኮዩያዎ አኒኔ

^V20:8 ዎግ 19:13፤ ዛር 24:15

ሂንቱንቶ አይሌ ጊዳናው ቤሴ።²⁸ ሄዋዳን ታኒ፣ አሳ ናዓይ፣ አሳው አሳናውኔ ዳሮ አሳ ዎዛናው ታ ሼምፑዋ ኢጣናው ዩዳዎፕ አቲን፣ አሳይ ታው አሳና ማላ ያቤይኪ» ያጌዲኖ።

ዩሱሲ ላዑ ቆቃቱዋ ፓሴዳ

(ማር 10:46-52፤ ሉቅ 18:35-43)

²⁹ ዩሱሲኔ አ ካሊያዎንቱ ኢያርኮፕ ኪሲሺን፣ ዳሮ አሳይ ኡንቱንታ ካሌዳ።³⁰ ላዑ ቆቃ አሳቱ አጊያ ዶናን ኡቴዳዎንቱ ዩሱሲ ሄዋና አዲያዋ ሲሲይ፣ ባሬንቱ ኮሻ ጶቁ አሲይ፣ «ጎዳው፣ ዳዊታ ናዓው፣ ኑሲ ቃሬታሪኪ» ያጌዲኖ።

³¹ ዳሮ አሳይ ኡንቱንታ፣ «ሃይዚቴ» ጊዴ ሃንቁቴዳ፤ ሺን ኡንቱንቱ ባሬንቱ ኮሻ ዳሪ ጶቁ አሲይ፣ «ጎዳው፣ ዳዊታ ናዓው፣ ኑና ማራሪኪ!» ያጌዲኖ።

³² ዩሱሲ አጊያን ኡቂዴ፣ ኡንቱንታ ሄሲይ፣ «ታኒ ሂንቱንቶ አያ አሳና ማላ ኮዩቴ?» ያጌዳ።

³³ ቆቃቱ፣ «ጎዳው፣ ኑ አይፊያ ፓሳሪኪ» ያጌዲኖ።

³⁴ ዩሱሲ ኡንቱንቶ ቃሬቲዴ፣ ኡንቱንቱ አይፊያ ቦፔዳ፤ ኤሌካ ኡንቱንቱ አይፊ ሄሊ አጊና፣ አ ካሊ አጌዲኖ።

ዩሱሲ ዎልቃማ ቦንቹዋን ዩሩሳላሜ ጌሌዳ

(ማር 11:1-11፤ ሉቅ 19:28-40፤ ዮሀ 12:12-19)

21 ኡንቱንቱ ዩሩሳላሜ ማቲዴ፣ ዴብሬ ዛይቴ ጌቲቲያ ዴሪያ ላንቁያን ዴዲያ ቤቴፋጌ ጌቲቲያ ቁሪ ካታማ ጋኪዲኖ፤ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዎንቱፕ ላዑዋ ሲንሳው ኪቲዴ።² ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ሂንቱንቱ ሲንሳን ዴዲያ ቁሪ ካታማ ቤቴ፤ ሄዋን ኢቲ ሃራታ ቃሹዋን ዴዲዉኖ ኢዚ ማራና ሂንቱንቱ ቤ ሲዋ ሳንካ ዴማኒታ፤ ኡንቱንታ ቢሊዴ፣ ታው አኪ ዩቴ።³ አኒኔ ሂንቱንታ ኦቾፕ፣ (ጎዳይ ሃዋንታ ኮዩ) ያጌቴ፤ ኤሌካ ኢ ኡንቱንታ ዩዲ አጋናዋ።»⁴⁻⁵ ቲምቤቲያ ኦዲያ ናቢ፣

«ዲዮኔ ካታማ አሳው፣

(ቤዓ፣ ኔ ካቲ አሺኪ ጊዲዴ፣

ሃሪያ ቦላ፣ ሃሬ ማራ ቦላ ኡቲዴ፣

ኔኮ ዩ) ያጌቴ።

ያጌዴ ሃሳዩዳዌ ፖሌታና ማላ፣ ሃዌ ሃኔዳ።^w

⁶ አ ካሊያዎንቱ ቢዴ፣ ዩሱሲ ባሬንታ አዛዘዋዳን አሴዲኖ።⁷ ሃራቶኔ ሃሬ ማራ አሂዴ፣ ባሬንቱ ማዩዋ ኡንቱንቱ ዞኪያን ዎሴዲኖ፤ ሄዋፕ ሲሚና ዩሱሲ ቶጌዳ።⁸ ሄ ጮራ አሳፕ ዳሪያ ባጋይ ባሬ ማዩዋ አጊያን ሂዪዳ፤ ቃሲ ሃራንቱ ሚሳ ሃይሳ ካር ካሪዴ፣ አጊያን ዩጌዲኖ።⁹ ዩሱሳፕ ሲንሳና ሃሜቲያ ጮራ አሳይኔ ቃሲ አ ጌዱዋ ካሊያ ጮራ አሳይ፣ ባሬንቱ ኮሻ ጶቁ አሲይ፣

«ዳዊታ ናዓይ ጋላቴቶ!

ጎዳ ሱንሳን ዩያዌ አንጄቴዳዋ!

ያሳይ ጋላቴቶ!»

ያጌዳ።^x

¹⁰ ዩሱሲ ዩሩሳላሜ ካታማ ጌሌዳ ዎዴ፣ ካታማን ዴዲያ አሳይ ኡባይ፣ «ሃዌ አኔ?» ያጌዴ ሻቢሬቴዲኖ።

¹¹ አሳይ፣ «ሃዌ ጋሊላን ዴዲያ ናዚሬቴ ጌቲቲያ ካታማፕ ዩዳ ናቢያ ዩሱሳ፤» ያጌዳ።

‡21:3 ጎዳይ፣ ሃራቱዋ ጎዳ ጉሳ።

w21:4-5 ዛክ 9:9 x21:9 ማዝ 118:25፣ 26

ዮሴፊ ጌሻ ጎሊያ ጌሌዳ

(ማር 11:15-19፤ ሉቃ 19:45-48፤ ዮሀ 2:13-22)

12 ዮሴፊ ጌሻ ጎሊያ ጌሌዳ፡ ሄዋን ዛሊዲያዋንታኔ ሻሚያዋንታ ኡባ ካሬ ዩዴርሴዳ፤ ቃሲ ሚሻ ላሚያዋንቱ ገራጴዛኔ ዶጎሙዋ ዛሊዲያዋንቱ አይዲያ ጉጲ ዩጊዴ፡ 13 ኡንቱንታ፡ «ዮሳ ማፃፋን፡ (ታ ጎሊ ዮሳ ዎሲያ ጎሊያ ጌቱታና) ያጌቲዴ ገፊቲ ኡቴዳ፤ ሺን ሂንቱንቱ አ ቦንቂያዋንቱ ቆሴቲያ ጎንጎሉዋ ኪሴዲታ» ያጌዳ፡ ሃ

14 ቆቃቱኔ ጌዲ ሲሌዳዋንቱ ዩሱሳኮ ጌሻ ጎሊያ ዩና፡ ኢ ኡንቱንታ ፓሴዳ፡ 15 ሺን ቁሳቱዋ ካፓቱኔ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱ ዩሱሲ አሲያ አራሳባ ቤዔዳ ዎዴኔ፡ ጉሳ ናናይ ጌሻ ጎሊያን ባሬንቱ ኮሻ ጶቁ አሲዴ፡ «ዳዊታ ናናይ ጋላቴቶ» ያጊያዋ ቤዔዳ ዎዴ ሃንቁቱዲኖ፡

16 ያጌቲዴ ዩሱሳ፡ «ሃዋንቱ ጊያዋ ሲሳይ?» ያጌዲኖ፡ ሂ

ዮሴፊ፡ «ኤ ሲሳይ፤ ዮሳ ማፃፋይ፡ (ጉሳ ናናይኔ ዳሚያ ናናይ ኔና ጋላታና ማላ፡ ኡንቱንታ ኤሪሳዳ) ያጊያዋ ኡባካ ናባቢይኪቱ?» ያጌዳ፡ 17 ዮሴፊ ኡንቱንታ አጊዴ፡ ሄ ካታማፕ ቢታኒያ ጌቱቲያ ካታማ ቢዴ፡ ያኒ አቁዳ፡

አይሬ ዳዩዳ ባላሲያ ሚሳቶ

(ማር 11:12-14፤ 20-24)

18 ዮሴፊ ዎንታ ጉራና ካታማ ቤዳ ዲራው ኮሻቱዳ፡ 19 አጊያ ዶናን ኢቲ ባላሲያ ጌቱቲያ ሚሳቶ ቤዲዴ፡ ኢኮ ቤዳ፤ ቢ ጋኪያ ዎዴ ሄ ሚሳቲን ሃይሳ ገላላፕ አቲን፡ አይሬያ አይኔ ዴሚቤና፤ ኢዞ፡ «ላዔሱዋ ሜዲናወካ አይሬፓ» ያጊና፡ ሄ ባላሳታ ማንዲያን ሜላ አጋዴ፡

20 አ ካሊያዋንቱ ሄዋ ቤዲዴ ማላሌቲዴ፡ «ሃ ባላሳታ ዋናዴ ኢቲ ኩሳን ሜላ አጋዴ?» ያጌዲኖ፡

21 ዮሴፊ ዛሪዴ፡ «ታኒ ሂንቱንቶ ቱሙዋ ጋይ፤ ሂንቱንቱ አማኮ ዴዲያዋንታኔ ሲዴናዋንታ ጊዶፕ፡ ሃ ባላሳቶ ታኒ አሴዳዋ ማላ ገላላ አሲኪታ፤ ሺን ሃራይ አቶ ሂንቱንቱ ሃ ዴሪያ፡ (ዴንዳዴ አባን ኩንዳ) ጊንቶካ ሃናና፤ 22 ሂንቱንቱ አማኒዴ ዮሳ ዎሲያዋ አያ ጊዲንቶካ አካና» ያጌዳ፡

ዮሴፊ ማታይ ዩዳሳ

(ማር 11:27-33፤ ሉቃ 20:1-8)

23 ዮሴፊ ጌሻ ጎሊያ ዩዴ ታማሪሲሺን፡ ቁሳቱዋ ካፓቱኔ አዩሁዳ ጨማቱ አኮ ዩዴ፡ «ኔኒ ሃዋ አሳናው ኔው አይ ማታይ ዴዲ? ኔው ሃ ማታ ኦኔ ኢሜዳዌ?» ያጌዲኖ፡

24 ዮሴፊ ዛሪዴ ኡንቱንታ፡ «ታኒካ ሂንቱንታ ኢቲባ አቻና፤ ሂንቱንቱ ታው ሄዋ አዶፕ፡ ታኒ ሃዋ አይ ማታኒ አሳይታንቶ፡ ሂንቱንቶ አዳና፤ 25 ዮሃኒሲ ገማቂያ ማታይ ሃቃፕ ዩዴ? ዮሳፕ ዩዴዩ አሳፕ ዩዴ?» ያጌዳ፡

ኡንቱንቱ ባሬንቱ ጊዱዋን ፓሉማ ዶሚዴ፡ «ኑኒ፡ (ዮሳፕ ዩዳ) ያጎፕ ኢ ኑና፡ (ያቶፕ፡ ዮሃኒሲ አዴዳዋ አያው አማኒቤይኪቱ?) ያጋናዋ፡ 26 ሺን ኑኒ፡ (አሳፕ ዩዳ) ያጎፕ፡ አሳይ ኡባይ ዮሃኒሲ ናቢያ ጊዴዳዋ ኤሪያ ዲራው፡ አሳው ያዩቶ» ያጌዲኖ፡ 27 ኡንቱንቱ ዩሱሳው፡ «ኑኒ ኤርኮ» ያጊዴ ዛሬዲኖ፡

ዮሴፊ፡ «ታኒካ ሃዋ አይ ማታኒ አሳይታንቶ፡ ሂንቱንቶ አዲኪ» ያጌዳ፡

ላው ናና ሌሚሱዋ

28 «ሺን ሂንቱንቱ አያ ቆፒቱ? ላው ናናይ ዴዲያ ኢቲ ቢታኒ ዴዴ፤ ሄ ቢታኒ ባይራ ናናኮ ቢዴ፡ (ታ ናናው፡ ሃቹ ባዴ ታ ዎዩኒያ ቱራ አሳ) ያጌዳ፡ 29 ናናይ ዛሪዴ፡ (ቢኪ) ጌዳ፤ ሺን ጉዩፕ ባሬ ዎዛናን ቆፒ አኪዴ፡ ዎዩኒያ ቱራ አሳናው ቢዳ፡ 30 አዉ ዮኮ ናናኮ ቢዴ፡ ባይራው ጌዳዋዳንካ አው ጌዳ፤ ቱፋ ናናይ ዛሪዴ፡ (ሎዓ ታ ጎዳው) ያጌዳ፤ ሺን ቢቤና፡ 31 ሃ ላው ናናፕ ባሬ አዉ ኮዩዳዋ አሴዳዌ ሃቃዌ?» ያጌዳ፡

ሃ21:13 ኢሳ 56:7፤ ኤርም 7:11 ሂ21:16 ማዝ 8:2

ኡንቱንቱ፡ «ባይራ» ያጌዲኖ።

ዩሱሲ ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ታኒ ሂንቴንቶ ቱሙዋ ጋይ፤ ቃራፃ አኪያዋንቱኔ ዎሹሚያዋንቱ ሂንቴፍ ሲንሳቲዴ፡ ያሳ ካዉቴላ ገላና።³² አዩሲ ጎፍ፡ ፃማቂያ ዮሃንሲ ዒሎቴላ አጊያ ታማሪሲዴ፡ ሂንቴኮ ዩና፡ ኢ ጊያዋ አማኒቤይኪታ። ሺን ቃራፃ አኪያዋንቱኔ ዎሹሚያዋንቱ ኢ ጊያዋ አማኔዲኖ፤ ሂንቴንቱ ሃራይ አቶ ሄዋ ቤዒዲካ፡ ሂንቴንቱ ናጋራፍ ሲሚዴ፡ ኢ ጊያዋ አማኒቤይኪታ» ያጌዳ።

ዎዩኒያ ቱራ ጊዶን አሲያ ጎሻንቻቱዋ ሌሚሱዋ

(ማር 12:1-12፤ ሉቅ 20:9-19)

³³ ቃሲካ ዩሱሲ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ሃራ ሌሚሱዋካ ሲሲቴ፤ ዎዩኒያ ጌቴቲያ ቱራ ቶኬዳ ኢቲ ቢታኒ ዴዔ፤ ዎዩኒያ ቱራ ዩሺ አሲዴ ዲሬዳ፤ ቃሲ ሄ ዎዩኒያ ጉሚዒያ አላካ ቦኬዳ፤ ሄዋ ናጊያ አሳው አዱዳ ሹቻ ጊምቤዳ። ሄዋፍ ጉዩያን፡ ኮላ አሲያ አሳው ኢሚዴ፡ ሃራ ጋዴ ቤዳ።^{a34} ዎዩኒያ አይሬያ ማጊያ ዎዲ ጋኪና፡ ባሬና ጋኪያዋ አኪዴ ያና ማላ፡ ባሬ ቆማቱዋ ባሬ ኮላዋቱዋኮ ኪቴዳ።³⁵ ኮላዋቱ አ ቆማቱዋ አይቂዴ፡ ኢቱዋ ዎዲዲኖ፤ ቃሲ ዮኩዋ ሹቻን ጳልቁዲኖ።³⁶ ቃሲካ ሄ ቢታኒ ካሴዋንቱፍ ዳሪያ ሃራ ቆማቱዋ ኪቴዳ፤ ኮላዋቱ ሄ ቆማቱዋካ ካሴዋንቱዋዳን አሴዲኖ።

³⁷ «ሺን ወርሴላን ኢ፡ (ታ ናዓ ኡንቱንቱ ቦንቻናዋንታ) ያጊዴ ባሬ ናዓ ኡንቱንቱኮ ኪቴዳ።

³⁸ «ሺን ኮላዋቱ ናዓ ቤዒዴ፡ ባሬንቱ ጊዱዋን፡ (ጋዲያ ላታናዌ ሃዋ፤ ቢዴ አ ዎዲዴ፡ ጋዲያ ኑኒ ላታና) ያጌዲኖ።³⁹ ናዓ አይቂዴ፡ ዎዩኒያ ቱራ ጊዶፍ ጋፃ ኬሲዴ ዎዲዲኖ።

⁴⁰ «ሲሚ ዎዩኒያ ቱራ ጎዳይ ዩያ ዎዴ፡ ሄ ኮላዋቱዋ ዎታኔ?» ያጊዴ አቼዳ።

⁴¹ ኡንቱንቱ፡ «ኢ ሄ ኢታ አሳቱዋ ዎዲ ወርሲዴ፡ ዎዩኒያ ቱራይ አይሬያ ዎዴ ባሬና ጋኪያዋ ዎዲያን ሹዲያ ሃራ ኮላዋቱዋሲ ኢማና» ያጌዲኖ።

⁴² ዩሱሲ ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጌዳ፤

« (ጊምቤያዋንቱ ካዲዴ ኢዲዳ ሹቻይ ጎዳ ፃዲዋ ማኒሲያ፡ ኡባፍ አዲያ ሹቻ ጊዴዳ። ሃዌ ጎዳይ አሴዳዋ፤ ቃሲ ኑ ዒላዉካ ማላሲሲያዋ) ያጊያዋ ያሳ ማፃፋፍ ኡባካ ናባቢይኪቴ? ^b

⁴³ «ሄዋ ዲራው፡ ታኒ ሂንቴንቶ አዳይ፤ ያሳ ካዉቴላይ ሂንቴፍ አኪቴዴ፡ ሎዎ አይሬያ ኢሚያ አሳው ኢሚታናዋ።⁴⁴ ሄ ሹቻ ቦላ ኩንዲያ ኡባይ ሜዔሬታና፤ ቃሲ ሄ ሹቻይ አሳ ቦላ ኩንዶፍ፡ ሄ ኩንዶዳ ኡራ ሊቂሳና» ያጌዳ።

⁴⁵ ቁሳቱዋ ካፓቱኔ ፓሪሳዋቱ ዩሱሲ አዴዳ ሌሚሱዋ ሲሴዳ ዎዴ፡ ባሬንቱዋ ሃሳዩያዋ ኤሬዲኖ።

⁴⁶ ኡንቱንቱ ዩሱሳ አይቃናው ኮዩዲኖ፤ ሺን ዩሱሳ ዳር አሳይ ናቢያ ጊዴ ቆፒ ኡቴዳ ዲራው፡ ሄ አሳው ያዩዲኖ።

አካኔ ጌሉዋ አዱዋ ሌሚሱዋ

(ሉቅ 14:15-24)

22 ዩሱሲ አሳው ላዔሱዋ ሌሚሱዋን ሃዋዳን ያጊዴ ሃሳዩዳ፤² «ሳሉዋ ካዉቴላይ ባሬ ናዓው ማቺያ ኢማናው ኡባባ ማኬዳ ካቲያ ማላ።³ ሄ ካቲ ቡላቻው አዲ ዎሴዳ አሳቱዋ ዒሳናው ባሬ ቆማቱዋ ኪቴዳ፤ ሺን አሳቱ ያናው ኮዩቤይኪፍ።

⁴ «ቃሲ ሃራ ቆማቱዋ፡ (ዒሴቴዳዋንታ፡ «ታኒ ቁማ ጊጊሳዲ፤ ታ ሳንጋቱኔ ታ ሞጶ ሚያቱ ሹኪቴዲኖ፤ ኡባባይካ ማኬቴዳ። ቡላቻ ሃ ዩቴ» ያጊቴ) ያጊዴ ኪቴዳ።⁵ ሺን ዒሴቴዳዋንቱ ኮዩናን ኢዲዴ፡ ባሬንቱ አሶ ቤዲኖ፤ ኢቱ ባሬ ጎሻው ቢና፡ ዮኩ ባሬ ዛሊዒው ቤዳ።⁶ አቴዳዋንቱ ቃሲ ካቲያ ቆማቱዋ አይቂ ዋዲዴ ዎዲዲኖ።

⁷ «ካቲ ዳር ሃንቁቴዳ፤ ቃሲ ባሬ ዎታዳራቱዋ ዩዲዴ፡ ሄ ሽምፑዋ ዎዲዳዋንታ ዎዲሲዴ፡ ኡንቱንቱ ካታማ ጉዲሴዳ።⁸ ሄዋፍ ጉዩያን፡ ባሬ ቆማቱዋ፡ (ቡላቻይ ማኬቴዳ፤ ሺን ዒሴቴዳዋንቱ ቡላቻው

^a21:33 ኢሳ 5:1-2   ^b21:42 ማዝ 118:22-23

ቤሲያ አሳ ጊዲኪኖ።⁹ ሄዋ ዲራው፥ ምጋ ቃዳ ቢዴ፥ ሂንቴንቱ ዴሜዳ አሳ ኡባ ቡላቻው ዪሲቴ፥ ያጊዴ።¹⁰ ሄ ቆማቱ ቃዳ ቢዴ፥ ባሬንቱ ዴሜዳ አሳ ኡባ ሎዑዋ ኢታ ሺሺዴ፥ ቡላቻ ዳሲያ ኩንሴዲኖ።

¹¹ «ሺን ካቲ ቁማ ማናው ኡቴዳ አሳ ቤዓናው ጌሌዳ ዎዴ፥ ቡላቻ ማዩዋ ማዩቤና ኢቲ ቢታኒያ ሄዋን ቤዲዴ፥¹² (ታ ላጌው፥ ቡላቻ ማዩዋ ማዩናን ዋናዴ ሃዋ ጌላዲ?) ያጊና ቢታኒያ ጮዑ ጌዳ።

¹³ «ሄዋፕ ጉዩያን፥ ካቲ ባሬ ቆማቱዋ፥ (ሃ ቢታኒያ ኩሺያኔ ጌዲያ ቃቺዴ፥ ካሬ ዲማ ኬሲ ኦሊቴ፤ ኢ ሄዋን ዩካናኔ አቻ ዳቃና) ያጊዴ።

¹⁴ «አዩሲ ጎፕ፥ ዪሴቴዳዋንቱ ዳራ፤ ሺን ዶሬቴዳዋንቱ ጉሳ» ያጊዴ።

ጊራ ዎቲ ጊራኔንቶ ኦፔዳ አሻ
(ማር 12:13-17፤ ሉቅ 20:20-26)

¹⁵ ሄዋፕ ጉዩያን፥ ፓሪሳዋቴ ቢዴ፥ አ ሃሳያፕ ባላ ዴሚዴ፥ አ አይቃና ማላ ማቄቴዲኖ።¹⁶ ቃሲ ባሬንታ ካሊያዋንቱፕ፤ ሄሮዲሳ ባጋቱዋፕ አማራዳዋንታ አከ ኪቴዲኖ፥ አንቴንቱ፥ «ታማሪሲያዎ፥ ኔኒ ቱሙዋ ሃሳዩያዋኔ ያሳ አጊያ ቱማቴሳን ታማሪሲያዋ ኑኒ ኤሬቶ፤ አያው ጎፕ፥ ኔኒ አሳፕ አሳ ሻካካኔ ዱማያካ።¹⁷ ኔ ቆፋዩ አዩንቶ ኑሲ አዳ፤ ኑኒ ሮሜ ጋዲያ ካቲያ ቄሳሬው ጊራ ጊሪያዌ ዎጌዩ ምጋ ጊዴኔ?» ያጊዲኖ።

¹⁸ ሺን ዩሱሲ ኡንቴንቱ ኢታ ቆፋ ኤሪዴ፥ «ሃ ሎዓ ማላቲያ ኢታ አሳቶ፥ አያው ታና ፓጩታ?¹⁹ ጊራ ጊሪያ ሚሻ ታና ቤሲቴ» ያጊዴ። ሄዋፕ ጉዩ ኡንቴንቱ ቤራ ሳንቲሚያ አው አሄዲኖ።²⁰ ኢ፥ «ሃ ማላይኔ ሱንሳይ አዌ?» ያጊዴ።

²¹ ሄዋፕ ሲሚዴ ኡንቴንታ አቺና፥ ኡንቴንቱ፥ «ሮሜ ጋዲያ ካቲያ ቄሳሬዋ» ያጊዲኖ።

ሄዋፕ ጉዩያን፥ ዩሱሲ ኡንቴንታ፥ «ያቶፕ፥ ቄሳሬዋ ቄሳሬሲ፥ ያሳዋ ያሳሲ ኢሚቴ» ያጊዴ።²² ኡንቴንቱ ሄዋ ሲሴዳ ዎዴ፥ ማላሌቲዴ አ አጊዴ ቤዲኖ።

ሃይቄዳዋንቱ ዴንዱዋባ
(ማር 12:18-27፤ ሉቅ 20:27-40)

²³ ሃይቄዳ አሳይ ዴንዴና ጊያ ሳዱቃዋናቱዋፕ ኢቲ ኢቲ አሳቱ ሄ ጋሳሲ ዩሱሳከ ዩዴ፥ ሃዋዳን ያጊዴ፥ አ አፔዲኖ።²⁴ «ታማሪሲያዎ፥ ሙሴ፥ (ኢቲ አሳይ ናዓ ዩሴናን ሃይቆፕ፥ ሄ ሃይቄዳዋ ኢሻይ አ ማቻቶ ላቲዴ፥ ባሬ ኢሻው ናዓ ዩላናው ቤሲ) ያጊዴ።²⁵ ኑናና ላፕ ኢሻቱ ዴዲኖ፤ ባይራይ ማቻቶ አኪዴ፥ ናዓ ዩሴናን ሃይቄዳ፤ ሄዋፕ ጉዩያን አ ማቻቶ አ ኢሻይ አኪዴ።²⁶ ቃሲ ላዔሲያዌካ ሃይቄዳ፤ ሄዬሲያዌካ፥ ላፕንሳ ጋካናዉካ ሄዋዳን ሃኔዲኖ።²⁷ ኡባፕ ጉዩያን፥ ሄ ሚሺራታ ሃይቃዱ።²⁸ ያቲና፥ ሃይቄዳ አሳይ ሃይቄዋፕ ዴንዲያ ጋሳሲ ሄ ሚሺራታ ላፕናቱዋፕ ሃቃዎ ማቼ ጊዳኔ? አዩሲ ጎፕ፥ ላፕናቱ ኡባይካ ኢዞ አኪዲኖ» ያጊዲኖ።

²⁹ ዩሱሲ ዛሪዴ፥ ሃዋዳን ያጊዴ፤ «ያሳ ማፃፋቱዋ ዎይ አ ዎልቃ ሂንቴንቱ ኤሬና ዲራው ባሲታ።³⁰ አዩሲ ጎፕ፥ ሃይቄዳ አሳይ ሃይቄዋፕ ዴንዲያ ጋሳሲ፥ ሳሉዋን ዴዲያ ኪታንቻቱዋ ማላ ጊዳናፕ አቲን፥ አቱማ አሳይኔ አኪና፤ ማጫ አሳይኔ ጌሌና።³¹⁻³² ሺን ሃይቄዳዋንቱ ዴንዱዋባ ጊደፕ፥ ያሳይ፥ (ታኒ አብራሃሜ ያሳ፥ ዩሳቃ ያሳ፥ ያዩቆባ ያሳ) ያጊዴ ሂንቴው አዴዳዋ ኡባካ ናባቢይኪቴ? ያሳይ ፓዓ ዴዲያዋንቱ ያሳ ጊዲያዋፕ አቲን፥ ሃይቄዳዋንቱ ያሳ ጊዴና» ያጊዴ።^d

³³ ዳሮ አሳይ ሄዋ ሲሲዴ፥ አ ቲሚርቲያን ማላሌቴዲኖ።

ኡባፕ አዲያ አዛዙዋ
(ማር 12:28-34፤ ሉቅ 10:25-28)

³⁴ ሺን ዩሱሲ ሳዱቃዋናቱዋ ጮዑ አሴዳዋ ፓሪሳዋቱ ሲሴዳ ዎዴ፥ ኢቲሳ ሺቄዲኖ።³⁵ ኡንቴንቱ ጊደፕ ሂጊያ ታማሪሲያ ኢቲ፥ ዩሱሳ ፓጫናው ኢቲባ አፔዳ።³⁶ «ታማሪሲያዎ፥ ሂጊያ ጊዱዋን ኡባፕ አዲያ አዛዙ ሃቃዌ?» ያጊዴ አ አፔዳ።

።22:24 ዛር 25:5   ።22:31-32 ኬሲ 3:6

37 ዮሴፊ ዛሬም፡ ሃዋዳን ያጌዳ፤ « ኔኒ ጎዳ ኔ ያሳ ኔ ኩሜንሳ ምዛና፡ ኔ ኩሜንሳ ሽምጥ፡ ኔ ኩሜንሳ ቆፋ፡ ሲቃ) ያጌዳ።^{e38} ሄዌ ኡባፕ ዳሪያ አዛዙዋኔ ቃሲ ኡባፕ አዲያ አዛዙዋ።³⁹ ቃሲ ላዔሲያ አዛዙካ አ ማላ፤ ሄዌ፡ (ኔኒ ኔ ሾሩዋ ኔ ሁጲያዳን ሲቃ) ጊያዋ።^{f40} ሙሴ ሂጊያ ኡባይኔ ናባቱዋ ቲሚርቲ ሃ ላዑ አዛዙዋን ቃሹቴ» ያጌዳ።

ኪሪስቶሳባ አጅዳ አሻ

(ማር 12:35-37፤ ሉቃ 20:41-44)

41-42 ፓሪሳዋቱ ኢቲሳ ሺቄዳሳን ዮሴፊ ኡንቱንታ፡ «ኪሪስቶሳባ ዋጊዴ ቆፒቴ? ኢ አ ናዔ?» ያጊዴ አጅዳ።

ኡንቱንቱ፡ «ኪሪስቶሲ ዳዊታ ናዔ» ያጊዲኖ።

43 ዮሴፊ ኡንቱንታ፡ «ያቲና፡ ዳዊቴ ባሬና ገሻ አያናይ ሃሳዬሲና ኪሪስቶሳ ዋጊዴ፡ (ጎዳ) ጊዴ ዌሲ? ቃሲካ ዳዊቴ፡

44 (ጎዳይ ታ ጎዳ፡

«ታኒ ኔ ሞርኬቱዋ ኔኒ ዮዳ ኤቂያዋ አሳና ጋካናው፡

ሃዋን ታፕ ኡሼቻ ባጋና ኡታዴ ታናና ኢቲፕ ዳናታ» ጊዳ)

ያጊዳ።^{g45} ዳዊቴ ኪሪስቶሳ፡ (ጎዳ) ጊዴ ዌሪ፡ ያቲና፡ ኪሪስቶሲ ዋኒዴ ዳዊታ ናዔ ጊዲ?» ያጊዳ።

46 ዮሴፊው ኢቲ ቃላ ዛሬናው ዳንዳዬዳ ኢቲ አሳይኔ ባዋ፤ ቃሲ ሄ ጋላሳፕ ዶሚና፡ ሃራ አሻ አ አቻናው ሃሌዳዌ አኒኔ ባዋ።

ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱኔ ፓሪሳዋቱዋ ኢታቴሳ

(ማር 12:38-39፤ ሉቃ 11:43-46፤ 20:45-46)

23 ሄዋፕ ጉዬያን፡ ዮሴፊ ሺቄዳ አሳወኔ ባሬና ካሊያዋንቶ ሃዋዳን ያጊዴ ሃሳዬዳ፤² «ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱኔ ፓሪሳዋቱ ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያ ማታና ዴዒኖ።³ ሄዋ ዲራው፡ ሂንቱንቱ አሳና ማላ፡ ኡንቱንቱ ሂንቱንታ አዛዘያ ኡባባ አሲቴኔ ቃሲ ናጊቴ፤ ሺን ኡንቱንቱ አሲያዋዳን አሶፒቴ፤ አያው ጎፕ፡ ኡንቱንቱ ባሬንቱ አዲያዋ አሲኪኖ።⁴ ቶካናው ዴዒያ ቶኩዋ ኡንቱንቱ ቃቺዴ፡ አሳ ቶሲኖ፤ ሺን ባሬንቱ ሁጲያን ሃራይ አቶ፡ ሄ ቶኩዋ ቢራዲያን ቦቻናወካ ኮዩኪኖ።

⁵ «ሺን ኡንቱንቱ ባሬንቱ አሶዋ ኡባ አሳይ ቤዓናዳን አሲኖ፤ አያው ጎፕ፡ ባሬንቱ ሶምዲያኒኔ ባሬንቱ ኩሺያ ቁሲያን ቃቺያ ዊቂሲያና ዴዒያ ኪታፋ አሲኖኔ ባሬንቱ ማዩዋ ማጫራካ አዱሲኖ።^{h6} አሳይ ባሬንታ ሾቢዴ አፎሳን ቦንቾ ኡቱዋ ዶሲኖ፤ ቃሲ አዩሁዳ ምሳ ጎሌቱዋኒካ ዳር ሎዒያ አይዲያ ዶሲኖ።⁷ አሳይ ጊዋን ባሬንታ ቦንቺዴ ሳርታና ማላኔ (ታማሪሲያዎ) ጊዴ ባሬንታ ዌሳናዳን ኮዩኖ።

⁸ «ሺን ሂንቱንታ ታማሪሲያዌ ኢቱዋ ሃላላ ጊዴዳ ዲራውኔ ሂንቱንቱ ኡባይ ኢሻቱዋ ጊዴዳ ዲራው፡ ኢቱ ኢቱዋ፡ (ታማሪሲያዎ) ጊዴ ዌሶፒቴ።⁹ ሃ ሳዓን አናኔ (አዉዋ) ጊዴ ዌሶፒቴ፤ አያው ጎፕ፡ ሂንቱንቶ ሳሉዋን ዴዒያ ኢቲ አዉ ዴዒ።¹⁰ ኢቱ ኢቱዋ፡ (ታማሪሲያዎ) ጊዴካ ዌሶፒቴ፤ አያው ጎፕ፡ ሂንቱንቶ ኢቲ ጎዳይ፡ ኪሪስቶሳ ሃላላይ ዴዒ።¹¹ ሂንቱንቱ ጊዶን ኡባፕ ዳሪያዌ ሂንቱንቶ ቆማ ጊዳናው ቤሴ።¹² ባሬና ዳሪሲያዌ አኒኔ ቶሼታና፤ ቃሲ ባሬና ቶቺያዌ አኒኔ ጵቁ ጋና።

ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱኔ ፓሪሳዋቱ ቦሬቴዲኖ

(ማር 12:40፤ ሉቃ 11:39-42፤ 44፤ 52፤ 20:47)

¹³ «ሎዓ ማላቲያ ኢታቶ፡ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱኔ ፓሪሳዋቶ፡ አሳው ሳሉዋ ካዉቴሳ ሂንቱንቱ ጎርዲያ ዲራው፡ ሂንቱንቶ አዩሮ፤ አያው ጎፕ፡ ሂንቱንቱ ሁጲውኔ ጌሊኪታ፤ ቃሲ ጌላናው ኮዩያዋንታካ ጌሊሲኪታ።

^e22:37 ዛር 6:5 ^f22:39 ምግ 19:18 ^g22:44 ማዝ 110:1
^h23:5 ማት 6:1፤ ፓይ 15:37-41፤ ዛር 6:8

14 «ሎዓ ማላቲያ ኢታቶ፥ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቶኔ ፓሪሳዋቶ አምዔቱዋ ጎሊያ ሂንቴንቱ ቦንቂዴ፥ ሂንቴንቶ ሎዓ ማላታናው ያሳ ዎሳ አዳሲታ፤ ሄዋ ዲራው፥ ሂንቴንቶ አዩሮ፤ ኡባፔ አዲያ ፒርዳ ሂንቴንቱ አካና።

15 «ሎዓ ማላቲያ ኢታቶ፥ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቶኔ ፓሪሳዋቶ ሂንቴንቱ ኢቲ ኡራ አማንሳናው አባኒኔ ሳዓን ዩዩያ ዲራውኔ ቃሲ ሂንቴንቱ አ አማንሲያ ዎዴ፥ ሄ ኡራ ሂንቴንቱዋፔ ላዑ ኩሺያ ኢቴዳ ጋናሚው ናዓ አሲያ ዲራው፥ ሂንቴንቶ አዩሮ።

16 « (አኒኔ ጌሻ ጎሊያን ጫቆፔ፥ አይኔ ባዋ፤ ሺን ጌሻ ጎሊያን ዴዒያ ዎርቃን ጫቆፔ፥ ሄ ጫቁ አ ጋኸ) ጊያ ሂንቴንቶ ቆቂ ኡቲዴ አሳ ካሌሲያዋንቶ፥ ሂንቴንቶ አዩሮ። 17 ሃ ኤያቱ፥ ሃ ቆቃቱ፥ ዎርቃይ አዲዩ? ዎርቃ ጌሻ አሲያ ጌሻ ጎሊ አዲ? 18 ቃሲ ሂንቴንቱ፥ (አኒኔ ያርሹዋ ያርሺያባን ጫቆፔ፥ አይኔካ ባዋ፤ ሺን አኒኔ አ ቦላ ዴዒያ ያርሹዋን ጫቆፔ፥ ሄ ጫቁ አ ጋኸ) ያጊዴ ታማሪሲታ። 19 ሃ ኤያቱ፥ ሃ ቆቃቱ፥ ያርሹ አዲዩ? ዎይ ያርሹዋ ጌሻ አሲያ አ ያርሺያባይ አዲ? 20 ሄዋ ዲራው፥ ያርሹዋ ያርሺያባን ጫቂያ ኡራይ ሄ ያርሺያዋኒካ ጫቂ፤ ቃሲ አ ቦላ ዴዒያ ኡባባንካ ጫቂ። 21 ጌሻ ጎሊያን ጫቂያ ኡራይ፥ ሄ ጌሻ ጎሊያኒኔ አ ጊዶን ዴዒያ ያሳን ጫቂ። 22 ሳሉዋን ጫቂያ ኡራይ፥ ያሳ ካዉቴላ አይዲያኒኔ ሄ አይዲያን ኡቲያዋን ጫቂ። 1

23 «ሎዓ ማላቲያ ኢታቶ፥ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቶኔ ፓሪሳዋቶ፥ ሂንቴንቶ አዩሮ። አዩሲ ጎፔ፥ ካራሳ አኑጋፔ፥ ሺላሪያፔኔ አካሺያፔ አሲራታ ሂንቴንቱ ኢሚታ፤ ሺን ሂጊያን ዴዒያ ዳሪ ኮሺያዋንታ አጊታ፤ ሄዋንቱ ፒርዳ፥ ማሮቴላኔ ዒሎቴላ፥ ሃራንታካ አጊናን፥ ሂንቴንቱ አሳናው ቤሲያ ዩዋቱ ሃዋንታ። 24 ሂንቴንቶ ቆቂ ኡቲዴ፥ አሳ ካሌሲያዋንቶ፥ ሂንቴንቱ ኡሻፔ ኡዱንዒያ ጋጩዴ፥ ጋሉዋ ሚቲታ።

25 «ሎዓ ማላቲያ ኢታቶ፥ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቶኔ ፓሪሳዋቶ፥ ሂንቴንቶ አዩሮ። አዩሲ ጎፔ፥ ሂንቴንቱ ሻታኔ ኬሪያ ቦላ ባጋ ጌሺታ፤ ሺን አ ጊዱዋን ቦንቂያኒኔ ኡዜቴላን ኩንሴዲታ። 26 ሃ ቆቃ ፓሪሳዌው፥ ሻታኔ ኬሪያ ጋርሳ ካሴታዴ ጌሻ ዲታ፤ ሄዋፔ ጉዩያን፥ ቦላ ባጋይካ ጌሻ ጊዳናዋ።

27 «ሎዓ ማላቲያ ኢታቶ፥ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቶኔ ፓሪሳዋቶ፥ ሂንቴንቶ አዩሮ። አዩሲ ጎፔ፥ ካሪ ባጋና ቦሺንቻን አኬቲዴ፥ ሎዒ ኡቲዴ፥ ቃሲ ጋርሳ ባጋና ሃይቂዳ አሳ ሜቂሳይኔ ዎቂዳባይ ኡባባይ ኩሜዳ ዱፎቱዋ ማላቲታ። 28 ሄዋዳንካ፥ ቃሲ ቦላ ባጋና አሳ ኡባው ዒሉዋ ማላቲታ፤ ሺን ሂንቴንቶ ጋርሳ ባጋና ሎዓ ማላቲያ ኢታቴላይኔ ማካላይ ኩሚ ኡቴዳ።

29 «ሎዓ ማላቲያ ኢታቶ፥ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቶኔ ፓሪሳዋቶ፥ ሂንቴንቶ አዩሮ። አዩሲ ጎፔ፥ ናባቱዋ ዱፋዋ ቦላ ጎሊያ ኬሚታ፤ ቃሲ ዒላቱዋ ዱፋዋካ ሎይሲታ። 30 ቃሲ ሂንቴንቱ፥ (ኑኒ ቤኒ ኑ አዎቱዋ ዎዴ ዴዒያዋንታ ጊዲንቶ፥ ኡንቴንቱና ኢቲፔ ናባቱዋ ዎዶኮ ሺን) ያጊታ። 31 ሄዋ ጊዶፔ፥ ናባቱዋ ዎዶዳዋንቱ ናና ሂንቴንቱ ጊዴዳዋ ሂንቴንቱ ሁጲያን ማርካቲታ። 32 ሲሚ ሂንቴንቱ አዎቱ ዶሜዳዋ ፖሊኪቴ!

33 «ሃ ሾሻቶ፥ ሾሻ ናናው፥ ጋናሚያ ፒርዳፔ ዋኒዴ አታኒቱ? 34 ሄዋ ዲራው፥ ቤይቱ፥ ታኒ ናባቱዋ አዶ ኤራንቻቱዋኔ ሂጊያ ታማሪሲያዋንታ ሂንቴኮ ኪታና፥ ኡንቴንቱፔ ኢቱዋ ኢቱዋ ሂንቴንቱ ዎዳናኔ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሺዴ ካቃኒታ፤ ቃሲ ኢቱዋ ኢቱዋ ሂንቴንቱ ዎሳ ጎሌቱን ሊሱዋን ሾጫኒታኔ ካታማፔ ካታማ ዩዴርሳኒታ። 35 ሄዋ ዲራው፥ ዒሉዋ አቤላ ዎዶዴፔ ዶሚዴ፥ ጌሻ ጎሊያፔኔ ያርሺያሳፔ ጊዱዋን ሂንቴንቱ ዎዶዳ ባራኪያ ናዓ ዛካራሳ ዎዲያ ጋካናው፥ ሃይቂዳ ዒላቱዋ ኡባቱዋ ሱሳ ዲራው፥ ሂንቴንቱ ሙሬታኒታ። 36 ታኒ ሂንቴንቶ ቴሙዋ አዳይ፤ ሃ ኡባባይ ሃ ዎዲያ አሳ ቦላ ጋካናዋ።

ዩሩሳላሜሲ አዴቴዳ ሚኖ አዱዋ
(ሉቅ 13:34-35)

37 «ዩሩሳላሜ ካታማ አሳው፥ ዩሩሳላሜ ካታማ አሳው፥ ናባቱዋ ሂንቴንቱ ዎዲታ፤ ያሳይ ሂንቴንቱኮ ኪቴዳዋንታካ ሹቻን ጫዲታ፤ ኩታታ ባሬ ማራቱዋ ባሬ ቁፊያን ሃጲያዋዳን፥ ታኒ ሂንቴንቱ አሳ ኢቲሳ ሺሻናው አፑ ካላ ኮያዲታ! ሺን ታና ዲጌዲታ። 38 ቤሳቴ፥ ሂንቴንቱ ጎሊ ኡባካ አና ጊዳናዋ።

i23:22 ኢሳ 66:1፤ ማት 5:34 j23:35 ዶሞ 4:8፤ 2አድ 24:20-21

k39 አዩሲ ጎፔ፥ ታኒ ሂንቴንቶ አዳይ፤ ሂንቴንቱ፥ (ጎዳ ሱንሳን ዩያዌ አንጄቴዳዋ ጋና ጋካናው፥ ላዔንሱዋ ታና ቤሂኪታ) ጋይ» ያጌዳ።¹

ዩሱሲ ጌሻ ጎሊ ኮሌታናዋ ካሴቲዴ አደዳ

(ማር 13:1-2፤ ሉቅ 21:5-6)

24 ዩሱሲ ጌሻ ጎሊያፎ ኬሲዴ ቢያ ዎዴ፥ ጌሻ ጎሊያ ዲርሳ ጊዶን ዴዒያ ጎሊያ ቤሳናው አ ካሊያዎንቱ አኮ ዩዲና፥² ዩሱሲ ዛሪዴ ኡንቱንታ፥ «ሄዋ ኡባ ቤሂቴ? ታኒ ሂንቴንቶ ቱሙዋ አዳይ፤ ሃ ጎሌቱዋን ዴዒያ ኢቲ ሹቻይኔ አቴናን ኡባይ ኮሌታና» ያጌዳ።

ዎዲያ ወርሴሳባ

(ማር 13:3-13፤ ሉቅ 21:7-19)

³ ዩሱሲ ዴብሬ ዛይቱ ጌቱቲያ ዴሪያ ቦላን ኡቲዴዒሺን፥ አ ካሊያዎንቱ ባሬንቱ ሃላላ አኮ ዩዴ አ፥ «ሄዌ አወዴ ሃናኔንቶ፥ ኑሲ አዳሪኪ፤ ቃሲ ኔ ዩሳወኔ ዎዲያ ወርሴሳው ማላይ አያ ጊዳኔ?» ያጌዲኖ።

⁴ ዩሱሲ ዛሪዴ፥ ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ሂንቴንታ አኒኔ ባሌሴና ማላ ናጌቲቱ።⁵ አዩሲ ጎፔ፥ ዳሮ አሳይ ታ ሱንሳን፥ (ታኒ ኪሪስቶሳ) ያጊዴ ያና፤ ያቲዴ ዳሮ አሳ ባሌሳና።⁶ ማታን ዴዒያ አላ ዋሱዋኔ ሃኩዋን ዴዒያ አላ አዱዋ ሲሳናው ሂንቴንቱ ዴዒታ፤ ሄዋ ማላባይ ሃናናው ቤሲያ ዲራው፥ ናጌቲቱ፤ ሂርጎፐቱ፤ ሺን ወርሴሳይ ቤራ።⁷ አዩሲ ጎፔ፥ ኢቲ ጋዲያ አሳይ ሃራ ጋዲያ አሳና አሌታና፤ ቃሲ ኢቲ ካወቱሳይ ሃራ ካወቱሳና አሌታና፤ ኮሻይኔ ቤታ ቃሳይ ኡባሳን ዴዳናዋ።⁸ ሄዌ ኡባይካ ኮይሮ አይሳ ማላ።

⁹ «አሳይ ሄ ዎዴ ሂንቴንታ ዋዩሳናኔ ዎዳናዋ፤ ታ ሱንሳ ዲራው፥ ጋዴ ኡባይ ሂንቴንታ ኢፃናዋ።^{m10} ሄ ዎዴ ጮራ አሳይ አማኑዋ አጋናዋንታ፤ ባሬንቱ ጊዶን ኢቱ ኢቱዋ አሲዴ ኢማናኔ ኢቱ ኢቱዋ ኢፃናዋ።¹¹ ቃሲ ዎርዶ ናባቱ ጮራቱ ዴንዲዴ፥ ዳሮ አሳ ጪማናዋንታ።¹² ማካላይ ዳሪያ ዲራው፥ ጮራ አሳ ሲቁ ኢርፃናዋ።¹³ ሺን ወርሴሳይ ጋካናው ጌንጪያ ኡራይ አታናዋ።¹⁴ አሳው ኡባው ማርካ ጊዳና ማላ፥ ካወቱሳ ዎንጋላ ሚሺራቹ ሳዓ ኡባን አዴታናዋ፤ ሄዋፎ ጉዩያን፥ ወርሴሳይ ጋካናዋ።

ባሻ ቱናቴሳ

(ማር 13:14-23፤ ሉቅ 21:20-24)

¹⁵ «ሄዋ ዲራው፥ ናቢያ ዳኔል አደዳ ባሻ ቱናቴሳይ ጌሻ ሳን ኤቄዳዋ ሂንቴንቱ ቤዓና፤ ሄዌ ዋጊያዌንቶ፥ ናባቢያዌ አኬኮ።ⁿ

¹⁶ «ዩሁዳ ጋዲያን ሄ ዎዴ ዴዒያዎንቱ ዴሪያኮ ኬሲኖ።¹⁷ ጎሊያ ሁጲያን ዴዒያ ኡራይካ ባሬ ሶዩን ዴዒያዋ አካናው ዎዶፖ።¹⁸ ጋዴን ዴዒያዌ ባሬ ማዩዋ አካናው ጉዩ ሲሞፖ።¹⁹ ሄ ዎዴ ሻሃራ ማጫዋንቱሲኔ ዳንሲያ ማጫዋንቱሲ አዩሮ።²⁰ ባልጉዋን ዎይ ሳምባታን ሂንቴንቱ ቤቴና ማላ፥ ያሳ ዎሲቱ፤²¹ አያው ጎፔ፥ አላሚ ሜዴቶዴፎ ሃቹ ጋካናው ዴዒቤናባይኔ ቃሲ ሃዋፎ ሲንሳወካ ኡባ ዴዒና ኢታ ዋዩ ሄ ዎዴ ዴዳናዋ።^{o22} ያሳይ ሄ ጋላሳቱዋ ፓይዱዋ ጉሲያዌ ባዌንቶ፥ አሳ ጊዴዳ አኒኔ አቴና፤ ሺን ኢ ባሬ ዶሬዳ አሳቱዋ ዲራው፥ ሄ ጋላሳቱዋ ፓይዱዋ ጉሳናዋ።

²³ «ሄ ዎዴ አኒኔ ሂንቴንታ፥ (ቤሂቴ፥ ኪሪስቶሲ ሃዋን ዴዔ) ዎይ፥ (ሄዋን ዴዔ) ያጎፎ አዋ አማኖፐቱ።²⁴ አዩሲ ጎፔ፥ ዎርዶ ኪሪስቶሳቱኔ ዎርዶ ናባቱ ዴንዳና፤ ያቲዴ ባሬንቶ ዳንዳዩቶፎ፥ ሃራይ አቶ ያሳይ ዶሬዳዎንታካ ባሌሳናው ዎልቃማ ማላታኔ ማላሊሲያባ ቤሳናዋ።²⁵ ቤሂቴ፥ ታኒ ሂንቴው ሄዋ ካሴታዴ አዳዲ።

²⁶ «ሄዋ ዲራው፥ አሳይ ሂንቴንታ፥ (ቤሂቴ፥ ኪሪስቶሲ ባዙዋን ዴዔ) ጎፔ፥ ያ ቦፐቱ፤ ዎይ ሂንቴንታ፥ (ቤሂቴ፥ ቆልያን ዴዔ) ጊንቶካ፥ ኡንቱንቱባ አማኖፐቱ።²⁷ አዩሲ ጎፔ፥ ዋልቃንሳይ

k23:38 ኤርም 22:5 l23:39 ማዝ 118:26 m24:9 ማት 10:22
n24:15 ዳን 9:27፤ 11:31፤ 12:11 o24:21 ዳን 12:11፤ ሳሕ 7:14

አዋይፊ ዶሊያ ባጋፔ ዋልቃሚዴ፥ አዋይፊ ወሊያ ባጋ ጋካናው ጳልቁጊያዋዳን፥ ታ ዩሳይ፥ አሳ ናዓ ዩሳይ፥ ሄዋዳን ሃናናዋ።

28 «ባኩታይ ዴዲያሳ ሾርቲ ሺቃና።

አሳ ናዓይ፥ ኪሪስቶሲ ላዔሱዋ ያና
(ማር 13:24-27፤ ሉቅ 21:25-28)

29 «ሄ ዎዴ ዋዪያፔ ጉዪያን፥

ማንዲያን አዋይ ዲማና፤

አጊናይ ፖዲያዋ አጋናዋ፤

ዎሊንታቱ ሳሉዋፔ ኩንዳናዋንታ፤

ቃሲ ሳሉዋን ዴዲያ ዎልቃቱካ ቃዲታናዋንታ። P

30 ሄ ዎዴ ታ ማላይ፥ አሳ ናዓ ማላይ፥ ሳሉዋን ቤታናዋ፤ ሳዓን ሄ ዎዴ ዴዲያ አሳ ዛሪ ኡባይ ዩካናዋንታ። ቃሲ ታኒ፥ አሳ ናዓይ፥ ዎልቃናይ ዎልቃማ ቦንቹዋና ሳሉዋፔ ሻሪያ ጊዶና ዩሺን፥ ኡንቱንቱ ቤዓና። 31 ኢ ባሬ ኪታንቻቱዋ ዎልቃማ ማላካታና ኪታና፤ ኪታንቻቱ አላሚው ሃ ጋዋፔ ያ ጋዓ ጋካናው፥ ቃሲ ሳዓን አይዱ ባጋፔ አው ዶሬቱዳ አሳ ሺሻናዋ።

ጎዳይ ያና ጋላሳ ማላታ
(ማር 13:28-31፤ ሉቅ 21:29-33)

32 «ሌሚሱዋ ባላሳቶ ጌቱቲያ ሚሳቲፔ አከኪቱ፤ ባላሳታ አጪያ ዎዴኔ ኢዚ ሃይሳይ ቆሌቲያ ዎዴ፥ ቦኒ ማቴዳዋ ሂንቱንቱ ኤራኒታ። 33 ሄዋዳንካ፥ ሂንቱንቱ ሄ ኡባባ ቤዲያ ዎዴ፥ ኢ ማቲዴ ፔንጊያ ሺቁዳዋ ኤሪቱ። 34 ታኒ ሂንቱንቶ ቱሙዋ አዳይ፤ ሃ ኡባባይ ሃናና ጋካናው፥ ሃ ዎዲያ አሳይ ሃይቁዲጌና። 35 ሳሉኔ ሳዓይ አሳና፤ ሺን ታ ቃላይ ኡባካ አዴና።

ጎዳይ ያና ጋላሳ አኒኔ ኤሬና
(ማር 13:32-37፤ ሉቅ 17:26-30፤ 34-36)

36 «ሺን ሄ ጋላሳኔ ሄ ሳቲያ አወዋ ዓላላፔ አቲን፥ ሃራይ አቶ ሳሉዋን ዴዲያ ኪታንቻቱዋ ጊዲና፥ ዎይ ታና ናዓ ጊዲናካ አኒኔ ኤሪያዌ ባዋ። 37 ታ ዩሳይ፥ አሳ ናዓ ዩሳይ፥ ናሄ ዎዴ ሃናዋ ማላ ጊዳናዋ። 38 አዪሲ ጎፔ፥ ባሻ ሃሳ ዩሳፔ ካሴ ዎዴ፥ ናሄ ማርካቢያን ጌሌዳ ጋላሳይ ጋካናው፥ አሳይ ሜኔ ኡሼኔ፤ ቃሲ አቱማ አሳይ አከኔ ማጫ አሳይ አሲና ጌሌ። 39 ባሻ ሃሳይ ዩዴ፥ ኡንቱንታ ኡባ አፋና ጋካናው፥ ኡንቱንቱ አከኪ ቤይኪኖ፤ ታኒ፥ አሳ ናዓይ፥ ዩያ ዎዲ፥ ሄዋ ማላ ጊዳናዋ። S

40 «ሄ ዎዴ ላዑ አሳቱ ጋዴን አሲያዋንቱፔ ኢቱዋ አፋና፤ ኢቱ አታናዋ። 41 ላዑ ማጫዋንቱ ዎዓን ጋጪያዋንቱፔ ኢቲኖ አፋና፤ ኢቲና አታና።

42 «ሲሚ ሂንቱ ጎዳይ አይ ጋላሲ ያናዌንቶ ሂንቱንቱ ኤሬና ዲራው፥ ናጊ ኡቲቱ። 43 ሺን ካዩሱ ቃማፔ ዎይሳ ዎዲያን ያኔንቶ ጎሊያ ጎዳይ ኤሬዴንቶ፥ ባሬ ጎሊ ቦኪቱና ማላ፥ ቤጎቲዴ ናጊ ኡታናዋ ኤሪቱ። 44 ሄዋ ዲራው፥ ሂንቱንቱካ ጊጊ ኡቲቱ፤ አያው ጎፔ፥ ታኒ፥ አሳ ናዓይ፥ ሂንቱንቱ ቆፔና ሳቲያን ያና።

ኢታኔ ሎዎ ቆማ ሌሚሱዋ
(ሉቅ 12:41-48)

45 «ያቲና፥ ባሬ ሰይ አሳው ቁማ ኮሺያ ዎዲያን ኢማና ማላ፥ አ ጎዳይ ሱንሴዳ አማኔቱዳ ዎዛናማ ቆማይ አኔ? 46 ኢ ሄዋዳን አሲሺን፥ አ ጎዳይ ዩዴ ዴሚያ ቆማይ አንጄቱዳዋ። 47 ታኒ ሂንቱንቶ ቱሙዋ አዳይ፤ ጎዳይ ሄ ቆማ ባሬዋ ኡባ ቦላ ሱንሳና። 48 ሺን ቆማይ ኢታ ጊዶፔ፥ (ታ ጎዳይ ጋሚዲዴ ያናዋ) ያጊዴ ባሬ ዎዛናን ቆፒዴ፥ 49 ባሬ ሳጌሳ ቆማቱዋ ዋሳ ዶዋፔ፥ ማሳቲያዋንቱና

P24:29 ኢሳ 13:10፤ 34:4፤ ሂዝ 32:7፤ ኢዩ 2:10፤ 31፤ 3:15፤ ሳፅ 6:12-13 Q24:30 ዳን 7:13፤ ዛክ 12:10-14፤ ሳፅ 1:7 T24:37 ዶም 6:5-8 S24:39 ዶም 7:6-24

ሞገስ አሸናፊ፣⁵⁰ ሄ ቆማ ጎዳይ ኢ ቆጥቤና ጋሳሳኒኔ ኢ ኤሪቤና ሳቲያን ያና።⁵¹ ሄሞፕ ጉዩያን አ ቃንጫሬሲዴ፣ ሰሎሞን ማላቲያ ኢታ አሳቱ ዴሲያሳን ዎሳና፤ ሄሞን ኢ ዩካናኔ አቻ ዳቃና።

ታሙ ዎዶራቱዋ ሴሚሱዋ

25 «ሄ ዎዶ ሳሉዋ ካወቁሳይ ባሬንቱ ኩራዚያ አይቂዴ፣ ማቻቶ አኪያዋ ሞካናው ካሬ ኬሴዳ ታሙ ዎዶራቱዋ ማላታና።² ኡንቱንቱፕ ኢቸሻቱ በዛቱዋ፤ ቃሲ ኢቸሻቱ ጨንጫ።³ በዛቱ ባሬንቱ ኩራዚያ አይቂዴና፤ ሺን ላምባ አይቂቤይኪና።⁴ ሺን ጨንጫቱ ባሬንቱ ኩራዚያኔ ዓራሙሲያን ላምባ አይቂዴና።⁵ ማቻቶ አኪያዌ ዩናን ጋሚሳና፣ ሄ ዎዶራቱ ባሬንታ ጌሚሳሺሲና ጊሲ አጌዲና።

⁶ «በላሄ ጊዴዳ ዎዶ፣ በላሄ፣ ማቻቶ አኪያዌ ጋኪዳ፣ አ ሞካናው ካሬ ኬሴ፣ ያጊያ ዎልቃማ ጫቡ ዴንዴዳ።

⁷ «ሄ ዎዶ ሄ ዎዶራቱ አባቱ ቤጎቲዴ፣ ባሬንቱ ኩራዚያ ጊጊሴዲና።⁸ በዛቱ ጨንጫቱዋ፣ ኩ ኩራዚ ቶጎና ሃኒያ ዲራው፣ ሂንቱንቱ ላምባፕ ኑሲ ኢሜሪኪቱ) ያጌዲና።

⁹ «ሺን ጨንጫቱ ዛሬዴ ኡንቱንታ፣ (አጊ፣ ኑሲኔ ሂንቱንቱሲ ጊዴና፤ ሄሞ ዲራ ሂንቱው ዛሊሳያዎንቱቱ በዴ ሻሚ አኪቱ) ያጌዲና።¹⁰ ሄሞፕ ጉዩ በዛ ዎዶራቱ ላምባ ሻማናው በዲጊና፣ ማቻቶ አኪያዌ ፑቱ ጊና፣ ጊጊ አቴዳ ኢቸሹ ዎዶራቱ አናና ኢቲፕ ቡላቻ ጎሊያ ጌሴዲና፤ ኢፒሳይካ ጎርዴቲ አጌዳ።

¹¹ «ጉዩፕ ቃሲ ዮኩ ዎዶራቱ ዩዴ፣ (ጎዳው፣ ጎዳው፣ ኑሲ ዶያሪኪ) ያጌዲና።

¹² «ሺን ማቻቶ አኪያዌ ዛሬዴ፣ (ታኒ ሂንቱንቶ ቱሙዋ አዳይ፤ ታኒ ሂንቱንታ ኤሪኪ) ያጌዳ።

¹³ «ሲሚ ታኒ፣ አሳ ናዳይ፣ ያና ጋሳሳ ዎዶ ሳቲያ ሂንቱንቱ ኤሪና ዲራው፣ ናጊ አቲቱ።

ሄዙ ቆማቱዋ ሴሚሱዋ

(ሉቅ 19:11-27)

¹⁴ «አዩሲ ጎፕ፣ ሳሉዋ ካወቁሳይ ባሬ ቆማቱዋ ዒሲዴ፣ ባሬው ዴሲያዋ ኡንቱንቱ ሸዲዴ፣ አጊያ ባና ሃኒያ ቢታኒያ ቤሴ።¹⁵ ኡንቱንቱ ሁሲያን ሁሲያን ኡንቱንቱ ዎልቃ ኬና ኢቶ ኢቸሹ ሻዓ ቢራ፣ ኢቶ ላዑ ሻዓ ቢራ፣ ቃሲ ኢቶ ኢቲ ሻዓ ቢራ ኢሚዴ፣ ባሬ አጊያ ቤዳ።¹⁶ ኢቸሹ ሻዓ ቢራ አኪዳ ቆማይ ኤሴካ ቢዴ ዛሊሳዴ፣ ሃራ ኢቸሹ ሻዓ ቢራ ዎዲሴዳ።¹⁷ ሄሞዳንካ፣ ቃሲ ላዑ ሻዓ ቢራ አኪዳ ቆማይ ሃራ ላዑ ሻዓ ቢራ ዎዲሴዳ።¹⁸ ሺን ኢቲ ሻዓ ቢራ አኪዳዌ ቢዴ፣ አሳ ቦኪዴ፣ ባሬ ጎዳ ሚሻ ሞጊ አጌዳ።

¹⁹ «ዳሮ ዎዲያፕ ጉዩያን፣ ሄ ቆማቱዋ ጎዳይ ዩዴ፣ ባሬ ሚሻ ኡንቱንቱና ሄቴቱዳ።²⁰ ኢቸሹ ሻዓ ቢራ አኪዳ ቆማይ ዩዴ፣ ሃራ ኢቸሹ ሻዓ ቢራ ሸዲዴ፣ (ታ ጎዳው፣ ኔኒ ታው ኢቸሹ ሻዓ ቢራ ኢማዳ፣ ቤዳ፣ ሃራ ኢቸሹ ሻዓ ቢራ ዎዲሳዲ) ያጌዳ።²¹ አ ጎዳይ አ፣ (ሃያናሾ! ኔኒ ሎዓኔ አማኔቲያ ቆማ፤ ኔኒ ጉሳባን አማኔታዳ። ታኒ ኔና ዳሮባው ካፖ አሳና፤ ሃ ጊላዴ ኔ ጎዳና ናሹታ) ያጌዳ።

²² «ቃሲ ላዑ ሻዓ ቢራ አኪዳዌካ ዩዴ፣ (ታ ጎዳው፣ ኔኒ ታው ላዑ ሻዓ ቢራ ኢማዳ፣ ቤዳ፣ ታኒ ሃራ ላዑ ሻዓ ቢራ ዎዲሳዲ) ያጌዳ።²³ አ ጎዳይ አ፣ (ሃያናሾ! ኔኒ ሎዓኔ አማኔቲያ ቆማ፤ ኔኒ ጉሳባን አማኔታዳ። ታኒ ኔና ዳሮባው ካፖ አሳና፤ ሃ ጊላዴ ኔ ጎዳና ናሹታ) ያጌዳ።

²⁴ «ኢቲ ሻዓ ቢራ አኪዳዌ ቃሲ ዩዴ፣ (ታ ጎዳው፣ ኔኒ ዜራቤናሳፕ ቆይጨያ አሳ ጊዲያዎኔ ካሳ ላላቤናሳፕ ማጊያ ሜቁሲ ባይና አሳ ጊዲያዎ ታኒ ኤራዴ።²⁵ ታኒ ያያዲ፤ ያታዴ ባዴ ኔ ቢራ ቢታን ሞጋዲ፤ ቤዳ፣ ኔ ቢራይ ሃዌኩ) ያጌዳ።

²⁶ «አ ጎዳይ ዛሬዴ፣ አ ሃሞዳን ያጌዳ፤ (ሃ ኢታ አዛላ አሺካሬው፣ ታኒ ዜራቤናሳፕ ቆይጨያ አሳ ጊዲያዎኔ ካሳ ላላቤናሳፕ ማጊያ አሳ ጊዲያዎ ኤራዲ? ²⁷ ያቲና፣ ኔኒ ታ ሚሻ ዎዲሲያዎንቱ ማታን ዎሴዳዎ ጊዲያቶ፣ ታኒ ሲሚያ ዎዶ ታ ሚሻ ዎዲያና አካናዋሺን አቴዳ።²⁸ ሄሞ ዲራው፣ ሄ ሚሻ አፕ ዎሲ አኪዴ፣ ታሙ ሻዓ ቢራይ ዴሲያዎ ኢሚቱ።²⁹ አዩሲ ጎፕ፣ ዴሲያ አባው ሃራይ ጉጄታና፤ ኢ ባሬው ጊዲያዎፕ ዳሪሲዴ አካና፤ ሺን ባይናዎ ሃራይ አቶ፣ ሄ አው ዴሲያ ጉሳይካ አፕ አኪታናዎ።³⁰ ጎዳና ቆማ ካሬ ዱማ ኬሲ አሊቱ፤ ሄሞን ኢ ዩካናኔ ባሬ አቻ ዳቃና) ያጌዳ።

¹24:51 አ ቃንጫሬሲዴ፣ ጉሳይ ኬሲ ካሬ አሳናዎ ጊያዎ።

ዎዲያ ወርሱላን ሃናና ፐርዳ

31 «ታኒ፥ አሳ ናዓይ፥ ኪታንቻቱዋ ኡባቱዋና ቦንቹዋን ዪያ ዎይ፥ ታ ቦንቾ ካወቴላ አይዲያን ኡታና፥³² ሳዓን ዴዒያ አሳይ ኡባይ ታ ሲንሳ ሺቃናዋንታ፤ ሄሚያዌ ዶርሳቱዋ ዴሻቱዋ፤ ሻኪያዋን፥ ታኒ ሄ አሳ ላዑ ኪሳይ ሻካና፥³³ ቃሲ ዶርሳቱዋ ታፕ ኡሼቻ ባጋና ኡሳይ፥ ዴሻቱዋ ታፕ ሃዲርሳ ባጋና ኡሳና።

34 «ሄዋፕ ጉዬያን፥ ታኒ ካቲ ታፕ ኡሼቻ ባጋና ዴዒያዋንታ ሃዋዳን ያጋና፤ (ታ አቡ አንጄዳዋንቶ፥ ሃ ዪዴ ሳዓይ ሜዴቶዴፕ ሃቼ ጋካናው፥ ሂንቴንቶ ጊጊዳ ካወቴላ ሳቲቴ።³⁵ አዪሲ ጎፔ፥ ታኒ ኮሻቲና ሚዚይታ፤ ሳሜቲና ኡሼይታ፤ ኢማሳ ጊዳይ ቢናካ ሞኪይታ።³⁶ ታኒ ካሎቲና ማዪይታ፤ ሃርጊና ቢዔይታ፤ ቃሼቲና ታኮ ጋኪዴ አቼይታ) ያጋና።

37 «ሄዋፕ ጉዬያን፥ ሂሳቱ ዛሪይ፥ አ ሃዋዳን ያጋና፤ (ጎዳው፥ ኔኒ ኮሻቲና፥ አወዴ ቢዒዴ ሚዚይ? ዎይ ኔኒ ሳሜቲና፥ አወዴ ቢዒዴ ኡሼይ? ³⁸ ኔኒ ኢማሳ ጊዳይ ዪና አወዴ ቢዒዴ ሞኪይ? ዎይ ኔኒ ካሎቲና አወዴ ማዪይ? ³⁹ ቃሲ ኔኒ ሃርጊና፥ ዎይ ቃሼቲና ኔኮ ቢዴ አወዴ ኔና ቢዔይ?) ያጋናዋንታ።⁴⁰ ታኒ ካቲ ዛሪይ፥ (ታኒ ሂንቴንቶ ቱሙዋ አዳይ፤ ሂንቴንቶ ሃ ታ ኢሻቱዋ ኡባፕ ሃራይ አቶ፥ ላፊያ ኢቶ አሴዳዋ ጊዲንቶካ፥ ሄዋ ታው አሴይታ) ያጋና።

41 «ሄ ዎይ፥ ታፕ ሃዲርሳ ባጋና ዴዒያዋንታ ታኒ ያጋና፤ (ሃ ሼቄቱዳዋንቶ፥ ታ ማታፕ ኪቼቱ፤ ቢዴ ዓላሂያ ካፖኔ አ ኪታንቻቱዋሲ ጊጊዳ ሜዲና ታማን ጊሊቱ።⁴² አዪሲ ጎፔ፥ ታኒ ኮሻቲና፥ ታና ሚዚይታ፤ ሳሜቲና ኡሼይታ።⁴³ ታኒ ኢማሳ ጊዳይ ቢና፥ ታና ሞኪይታ፤ ካሎቲና ማዪይታ፤ ቃሲ ሃርጊና፥ ቃሼቲናካ ታና ቢዒይታ) ያጋና።

44 «ሄ ዎይ ኡንቱንቱ ቃሲ ሃዋዳን ያጊዴ ዛራናዋንታ፤ (ጎዳው፥ ኔኒ ኮሻቲና ዎይ ሳሜቲና፥ ዎይ ኢማሳ ጊዳይ ቢና ዎይ ካሎቲና፥ ዎይ ሃርጊና ዎይ ቃሼቲና፥ አወዴ ቢዒዴ፥ ኔና ማዴናን ኢዪይ?) ያጋናዋንታ።

45 «ሄ ዎይ ታኒ ካቲ ዛሪይ ኡንቱንታ፥ (ታኒ ሂንቴንቶ ቱሙዋ አዳይ፤ ሂንቴንቶ ሃ ኡባፕ ላፊያ ኢቱዋ ማዴናን ኢዪዳዌ፥ ታና ማዴናን ኢዪዳዋ) ያጋና።⁴⁶ ሄዋንቱ ሜዲና ሙራው ባና፤ ሺን ሂሳቱ ሜዲና ዴዎ ባና» ያጊዳ። ሀ

ዮሱሳ ቦላ ማቄቱዲኖ

(ማር 14:1-2፤ ሉቅ 22:1-2፤ ዮሀ 11:45-53)

26 ዮሱሲ ሃ ቲሚርቲያ ኡባ ወርሱላ ዎይ፥ ባሬና ካሊያዋንታ፥² «ላዑ ጋላሳፕ ጉዬያን፥ ፓሲጋ ባላ ቦንቹያ ጋላሳ ጊዲያዋ ኡሪታ፥ ሄ ጋላሲ ታና፥ አሳ ናዓ፥ አሳይ ማሽቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሺዴ ካቃናው አሲዴ ኢማና» ያጊዳ። ሃ

³ ሄ ዎይ ቄሳቱዋ ካፓቱኔ ጋዲያ ጨማቱ ቃያፋ ጌቱቲያ ቄሳቱዋ ኡባቱዋ ካፕዋ ዎጋ ጎሊያን ሺቂይ፥⁴ አሳይ ኡራናን ዮሱሳ አይቂይ፥ ዎዳናው ማቄቱዲኖ።⁵ ሺን ኡንቱንቱ፥ «አሳይ ዋላሳ ኪሳና ማላ፥ ፓሲጋ ቦንቹያ ጋላሲ ሄዋ አሳኮ» ያጊዲኖ።

ኢቲ ማጫ ሚሺራታ ዮሱሳ ሺቱዋ ጫጫፋዳ

(ማር 14:3-9፤ ዮሀ 12:1-8)

⁶ ዮሱሲ ቢታኒያ ካታማን አቱዋ ሃርጊያ ሲዋና ሶዪን ዴዒሺን፥⁷ ኢቲ ሚሺራታ አልባስዒርሳ ጌቱቲያ ቮቻፕ አሴቱዳ ቢልቃሲያ ኩሜዳ ዳሪ አልዎ ሺቱዋ አካዴ ዮዳወና ቁማ ኢ ሚና፥ ሄ ሺቱዋ ዮሱሳ ሁዲያን ጫጫፋዳ።⁸ ሺን ዮሱሳ ካሊያዋንቱ ሄዋ ቢዒዴ፥ «ሃ ሺቱዋ ሮሞ ባዬዙሳይ አያሴ?»⁹ አዪሲ ጎፔ፥ ሃ ሺቱዋ አልዎ ጋቲያን ዛሊዒዴ፥ ሚሻ ሂዮሳው ኢማናው ዳንዳዮቱ» ያጊዲኖ።

¹⁰ ዮሱሲ ኡንቱንቱ ጊያዋ ኡሪይ፥ ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጊዳ፤ «ሃ ሚሺራቶ አያው ዋዩሲቴ? ኢዛ ታው ሎዎባ አሳዳ።¹¹ ሂዮሳቱ ኡባ ዎይ ሂንቴናና ዴዒኖ፤ ሺን ታኒ ሂንቴናና ኡባ ዎይ ዴዒኬ፤

²25:31 ማት 16:27፤ 19:28   ⁴25:46 ዳን 12:2   ⁵26:2 ኪስ 12:1-27

w12 ኢዛ ሃ ሺቱዋ ታ ቦላ ቲጊያዌ ታና ሞጋናው ጊጊሳናሳ። 13 ታኒ ሂንቴንቶ ቱሙዋ አዳይ፤ ሳዓ ኡባን ሃ ዎንጋላ ሚሺራቹዋ አዲያሳን ሃቃኒኒ፤ አሳይ ኢዞ ዎዛና አሳና ማላ፤ ኢዛ አሴዳዌ አደራታናዋ» ያጌዳ።

ዩሁዳይ ዩሱሳ አሲዴ ኢማናው ዩዉዋን ጊጌዳ

(ማር 14:10-11፤ ሉቅ 22:3-6)

14 ሄ ዎዴ ታማኔ ላዑ ዩሱሳ ካሊያዋንቱ፤ ኢቱ ዩሁዳ አስቆርቱ ያጌቲያዌ ቁሳቱዋ ካጉቱዋኮ 15 ቢዴ። «ታኒ ሂንቴንቱሲ ዩሱሳ አይሳፕ፤ ታው አያ ኢማኒቴ?» ያጊና ኡንቴንቱ አው ሃታሙ ቢራ ቆገራ ኢሜዲና። x16 ሄዋፕ ጉዩያን፤ ዩሁዳይ ዩሱሳ አሲ ኢማናው ኢንጄቲያ ዎዲያ ዎቹ።

ዩሱሲ አዩሁዳቱ ፓሲጋ ካዉዋ ባሬና ካሊያዋንቱና ሜዳ

(ማር 14:12-21፤ ሉቅ 22:7-14፤ 21-23፤ ዮሀ 13:21-30)

17 ባላ ዳቡዋ ሚያ ጋላሳ ቦንቺያ ኮይሮ ጋላሲ፤ ዩሱሳ ካሊያዋንቱ አኮ ዩዴ። «ፓሲጋ ቦንቺያ ጋላሲ ኔኒ ማና ቁማ ሃቃን ጊጊሳኔ?» ያጌዲና።

18 ሄዋፕ ጉዩ ዩሱሲ ኡንቴንታ፤ «ካታማ ቢዴ፤ ኢቲ ቢታኒያ፤ (ታማሪሲያዌ ኔና፤ «ታው ዎዲ ጋኬዳ፤ ታኒ ታና ካሊያዋንቱና ፓሲጋ ቦንቺያ ጋላሳ ኔ ሶዩን አሳና» ጌዳ) ጊቱ» ያጌዳ።

19 አ ካሊያዋንቱ ዩሱሲ ባሬንታ አዛዞዳን አሲዴ፤ ፓሲጋ ቦንቺያ ጋላሲ ማና ቁማ ጊጊሴዲና።

20 ሳዳይ አማርሴዳ ዎዴ፤ ዩሱሲ ታማኔ ላዑ አ ካሊያዋንቱና ቁማ ማናው ኡቴዳ። 21 ኡንቴንቱ ሚሺን፤ ዩሱሲ ኡንቴንታ፤ «ታኒ ሂንቴንቶ ቱሙዋ አዳይ፤ ሂንቴፕ ኢቲ ኡራይ ታና አሲዴ ኢማናዋ» ያጌዳ።

22 ኡንቴንቱ ዳሪ ዳጋሚዴ፤ ሁጲያን ሁጲያን፤ «ጎዳው፤ ቱሙ ታኔሻ?» ጉሳ ዶሜዲና።

23 ዩሱሲ ዛሪዴ፤ «ባሬ ኩሺያ ታናና ኢቲፕ ዎጪቲያፕ ዩዲዴ ቱሺያዌ ታና አሲ ኢማና። y24 ታኒ፤ አሳ ናዓይ፤ ያሳ ማፃፋይ ሃይቃና ጌዳዋን ሃይቃና፤ ሺን ታና፤ አሳ ናና፤ አሲ ኢሚያ ኡራው አዩር፤ ሄ ኡራይ ዩሌቴናን አቴዴንቶ አው ሎዓሺን» ያጌዳ።

25 አ አሲ ኢሚያ ዩሁዳይ ዛሪዴ፤ «ታማሪሲያዎ፤ ኔኒ ጊያዌ ታኔ?» ያጌዳ።

ዩሱሲ ዛሪዴ አ፤ «ኔኒ ኔ ሁጲያን ጋዳ» ያጌዳ።

ጎዳ ካዉዋ አኪያ ዎጋ

(ማር 14:22-26፤ ሉቅ 22:15-20፤ 1ቆር 11:23-25)

26 ኡንቴንቱ ሚሺን፤ ዩሱሲ ዳቡዋ አኪዴ፤ ያሳ ጋላቴዳ፤ ሄ ዳቡዋ ሜንሴሬሲዴ፤ ባሬና ካሊያዋንቱሲ ኢሚዴ፤ «ሄይቴ፤ ሚቴ፤ ሃዌ ታ አሾዋ» ያጌዳ።

27 ፁዓ አኪዴ፤ ያሳ ጋላቴዳ፤ ኡንቴንቶ ኢሚዴ፤ «ኡባይ ሃዋፕ ኡሺቴ፤ 28 አያው ጎፕ፤ ሃዌ ዳሮ አሳ ናጋራይ አቶ ጌቱታና ዲራው ጉኪያ ታ ሱሳ፤ ታ ሱሳይ አራሳ ጫቁዋ። z29 ሺን ታኒ ሂንቴንቶ አዳይ፤ ታኒ ታ አቡ ካዉቴሳን አራሳ ዎዩኒያ ኤሳ ሂንቴንቱና ኡሻና ጋላሳይ ጋካናው፤ ላዔሱዋ ሃ ዎዩኒያ ኤሳ ኡባካ ኡሺኪ» ያጌዳ።

30 ማዚሙሪያ ዩዎዋፕ ጉዩያን፤ ዴብሬ ዛይቴ ጌቱቲያ ዴሪያ ቤዲና።

ዩሱሲ ጲዲሮሲ ካዳናዋ ካሴቲዴ አደዳ

(ማር 14:27-31፤ ሉቅ 22:31-34፤ ዮሀ 13:36-38)

31 ዩሱሲ ሄ ዎዴ ኡንቴንታ፤ «ሃቹ ቃማ ሂንቴንቱ ኡባይ ታና አጊዴ ኪቻና፤ አያው ጎፕ፤ ያሳ ማፃፋይ፤

፤(ያሳይ ዶርሳ ሄሚያዋ ዎዳናዋ፤

ሄዋፕ ጉዩያን ዶርሳ ዉዲ ላሌታናዋ)

w26:11 ዛር 15:11 x26:15 ዛክ 11:12 y26:23 ማዝ 41:9

z26:28 ኬሲ 24:8፤ ኤርም 31:31-34

ያጌ።³² ሸን ታኒ ሃይቁዋፔ ዴንዶዋፔ ጉዩያን፣ ሂንቴፔ ካሴታዴ ጋሊላ ባና» ያጌ።

³³ ጴጊሮሲ ዛሪዴ፣ «ኡንቴንቴ ኡባቱ ኔና አጊዴ ኪቻናዋንታ፤ ታኒ ኔና ኡባካ ዩጋዴ ኪቸኪ» ያጌ።

³⁴ ዩሱሲ ጴጊሮሳ፣ «ታኒ ኔው ቱሙዋ አዳይ፤ ሃቼ ቃማ ኩቱ ዋሳናፔ ካሴ፣ ኔኒ ታና ሄዙ ካላ ካዳናላ» ያጌ።

³⁵ ጴጊሮሲ ዛሪዴ፣ «ታኒ ሃራይ አቶ፣ ኔናና ኢቲፔ ሃይቁንቶካ፣ ኔና ኡባካ ካዲኪ» ያጌ። ቃሲ ዩሱሳ ካሊያዋንቴ ኡባቱካ ሄዋዳን ጌዲኖ።

ዩሱሲ ጌቱሴማኒያን ዎሴዳ

(ማር 14:32-42፤ ሉቅ 22:39-46)

³⁶ ዩሱሲ ሄ ዎዴ ባሬና ካሊያዋንቴና ጌቱሴማኒያ ጌቱቲያሳ ቢዴ ኡንቴንታ፣ «ታኒ ሂኒ ባዴ ዎሳ ዎሲሸን፣ ሂንቴንቴ ሃዋን ኡቲሸቴ» ያጌ።³⁷ ሄዋፔ ጉዩ ጴጊሮሳኒ ዛቢዲዮሳ ናና ላዑዋ ባሬናና አፊዴ፣ ዳር ካዩዋኔ ኡጋ ዶሜዳ።³⁸ ቃሲ ኡንቴንታ፣ «ታኒ ሃይቃና ጋካናሲካ ካዮታይ፤ ሃዋን ቤጎቲዴ፣ ታናና ናጊቴ» ያጌ።

³⁹ ላፋ ሲንሳኮ ሸቂዴ፣ ሳዓን ጉፋኒዴ፣ «ታ አቦ፣ ዳንዳዩቲያዋ ጊዶፔ፣ ሃ ፀዓ ታፔ ዲጋ፤ ሸን ኔኒ ኮዩያዋዳን ሃኖፔ አቲን፣ ታኒ ኮዩያዋዳን ሃኖፓ» ያጌዴ ዎሳ ዎሴዳ።

⁴⁰ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቴኮ ሲሚዴ ዩዳ፤ ጌሚዲሾዋንታ ዴሚዴ ጴጊሮሳ፣ «ሂንቴንቴ ኢቲ ሳቴንቶኔካ ጌሚዲሸናን ታናና ናጋናው ዳንዳዩቤይኪቴ? ⁴¹ ፓጩያን ሂንቴንቴ ጌሌና ማላ፣ ሚኒቴኔ ዎሳ ዎሴቴ፤ አያናይ ጊጊ ኡቱዳ፤ ሸን አሳቴሳ ኤሻይ ዳቡራንቻ» ያጌ።

⁴² ዩሱሲ ቃሲ ላዴንሱዋ ቢዴ፣ «ታ አቦ፣ ታኒ ሃ ዎሊቃማ ሜቱዋ አኪናን ዴዲሸን ፀዓ ዴንሳናው ዳንዳዩቴናዋ ጊዶፔ፣ ኔኒ ጊያዌ ሃኖ» ያጌዴ ዎሳ ዎሴዳ።⁴³ ቃሲካ ሲሚ ዩዴ፣ አ ካሊያዋንቴ አይፊያ ጌሚዲሾ ጎዚ ዎሴዳ ዲራው፣ ጌሚዲሾዋንታ ዴሜዳ።

⁴⁴ ቃሲካ ኡንቴንታ ዩጊ ቢዴ፣ ሄዜንሱዋ ካሴ ቃላ ዛሪዴ፣ ዎሳ ዎሴዳ።⁴⁵ ሄዋፔ ጉዩያን፣ ባሬና ካሊያዋንቶ ዩዴ፣ «ሃዲ ጋካናዉካ ጌሚዲሸቴኔ ሸምፒቴ? ቤዲቴ፣ ታና፣ አሳ ናና፣ ናጋራንቻ አሳቱዋሲ አሲዴ ኢሚያ ዎዲ ጋኪዳ።⁴⁶ ዴንዲና ቦይቴ፤ ቤዲቴ፣ ታና አሲ ኢሚያዌ ሃዌኩ ጋኪዳ» ያጌ።

ዩሱሲ ባሬ ሞርኪቱዋን አይቁቴዳ

(ማር 14:43-50፤ ሉቅ 22:47-53፤ ዮሀ 18:3-12)

⁴⁷ ዩሱሲ ሄዋ ቢሮ ሃሳዩሸን፣ ታማኔ ላዑ አ ካሊያዋንቴፔ ኢቱ፣ ዩሁዳይ፣ ጋኪ ዎዴዳ፤ ቃሲ ቁሳቱዋ ካፓቱኔ ጋዲያ ጩማቱ ኪቲና፣ ማሻኔ ሃምዓ አይቁዳ ጮራ አሳይ አናና ኢቲፔ ዩዳ።⁴⁸ ዩሱሳ አሲ ኢሚያዌ ሄ ጮራ አሳ፣ «ታኒ ዩራያዌ አ፤ አ አይቁቴ» ያጌዴ ማላ አዲ ዎሴዳ።

⁴⁹ ኤሌካ ዩሱሳኮ ሸቂዴ፣ «ታማሪሲያዎ፣ ሳር ዴዓይ» ያጌዴ አ ዩራ አኪዳ።

⁵⁰ ዩሱሲ ዩሁዳ፣ «ታ ላጊው፣ ኔኒ አሳናባ አሳ አጋ» ያጌ።

ሄዋፔ ጉዩያን፣ ሄ ጮራ አሳይ ሸቂዴ፣ ዩሱሳ ሎይሲ አይቁዳ።⁵¹ ዩሱሳና ዴዲያዋንቴፔ ኢቱ ባሬ ማሻ ኪሲዴ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፔዋ ቆማ ሃይሳ ቃንጊ አሌዳ።⁵² ዩሱሲ ሄ ዎዴ አ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ኔ ማሻ አኪዳሳኒ ዛራዴ ዎሳ፤ አያው ጎፔ፣ ማሻ ዴንሲያ ኡባይ ማሻን ሃይቃና።⁵³ ታ አቡ ዳር ሻዓ ኪታንቻቱዋ ኢቲ ኩሳን ዩዲዴ፣ ታና ማዳና ማላ፣ ታኒ አ ዎሳናው ዳንዳዩያዋ ኤሪኪ? ⁵⁴ ያቲና፣ ዎሳ ቃላይ ሃዋዳን ሃናናው ቤሴ ያጌዳዌ ዋኒዴ ፖሌታናው ዳንዳዩ?» ያጌ።

⁵⁵ ሄዋፔ ጉዩያን፣ ዩሱሲ ሄዋን ሸቂዳ ጮራ አሳ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ታና ካዩሶ ኪሲዴ፣ ካዩሱዋ አይቁያዋዳን አይቃናው ማሻኔ ሃምዓ አይቁዴ ዩዲቴ? ታኒ ጌሻ ጎሊያን ታማሪሳዴ፣ ጋላሳን ጋላሳን ሂንቴንቴና አሲያ ዎዴ ታና አይቁቤይኪታ፤⁵⁶ ሸን ሃዌ ኡባይ ሃይዳዌ ናባቱ ዎሳ ቃላን ሃፌዳዌ ፖሌታናላ» ያጌ።

ዩሱሳ ካሊያዋንቴ ሄ ዎዴ ኡባቱ አ ዩጊ ቤዲኖ።

³²26:31 ዛክ 13:7

ዮሴፊ ፕሮቶ ሻንጎ አጴዳ

(ማር 14:53-65፤ ሉቃ 22:54-55፤ 63-71፤ ዮሀ 18:13-14፤ 19-24)

57 ዮሴፊ አይቁዳዎንቱ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑዋ ቃያፋኮ፥ ሂጊያ ታማሪሲያዎንቱኔ ጨማቱ ሸቁዳሳ አኪዴ ቤዲኖ። 58 ሺን ጳጳሮሲ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑዋ ዲርሳ ጊዶ ጋካናው፥ ሃኩዋን አ ካሌዳ፤ ዮዉዋ ዉርሴሳ ቤዓናው ዲርሳ ጊዶ ጊሊዴ፥ ናጊያዎንቱና ኡቲ አጌዳ።

59 ቁሳቱዋ ካፓቱኔ ሸቁዳ አሳይ ኡባይ ዮሴፊ ዎዳናው አ ቦላ ዎርዱዋ ማርካ ዴማናው ኮዬዲኖ። 60 ሺን ሃራይ አቶ ጮራ አሳይ ዬዴ፥ አ ቦላ ዎርዱዋን ማርካቲናካ አፕ አይኔ ዴሚቤይኪኖ። ጉዬፕ ላዓቱ ዬዴ። 61 «ሃ ቢታኒ፥ (ታኒ ዶሳ ጌሻ ጎሊያ ኮላዴ፥ ሄዙ ጋላሳን ዛራዴ ኬዓናው ዳንዳያይ) ጌዳ» ያጌዲኖ።

62 ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑ ዴንዲ ኤቂዴ ዮሴፊ፥ «ሃዎንቱ ኔና ሞቲያ ሞቶ ኔው ዛሪያባይ ባዌ?» ያጌዲኖ። 63 ሺን ዮሴፊ ጮዑ ጌዳ፤ ቃሲካ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑ አ፥ «ታኒ ኔና ዴዑዋ ዶሳ ሱንሳን ጫላይ፤ ኔኒ ዶሳ ናዓ ኪሪስቶሳ ጊዶፕ ኑሲ አዳ» ያጌዲኖ።

64 ዮሴፊ ዛሪዴ፥ «ኔኒ ኔ ዑጵዉካ ጋዳ፤ ሺን ታኒ ሂንቱንቱሲ አዳይ፤ ሃዎፕ ሲንሳን፥ ሂንቱንቱ ታና፥ አሳ ናዓ፥ ዎልቃማ ዶሳፕ ኡሸቻ ባጋና ኡቱዳዎኔ ሳሉዋ ሻሪያና ዬሺን ቤዓና» ያጌዲኖ።^b

65 ሃዎፕ ጉዬያን፥ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑ ባሬ ማዬዋ ጴጲ አሊዴ፥ «ሃዌ ቦሬዳ፤ ኑና ሃዎፕ ሲንሳን አያው ሃራ ማርካ ኮሺ? ኢ ሃሂ ቦሪያዋ ሂንቱንቱ ሲሴዲታ። 66 ሂንቱንቱ ቆፋይ አዩ?» ያጌዲኖ።

ኡንቱንቱ፥ «አው ሃይቁ ቤሴ» ያጌዲኖ ዛራዲኖ።^c

67 ሃዎፕ ጉዬያን፥ ኡንቱንቱ አ ዴሙዋን ጨቺዴ፥ አ ዴቼዲኖ፤ ሃራንቱ ቃሲ አ ባቂዴ፥^{d68} «ኪሪስቶሳ! ኔን ኔና ናቤ ጋሳሺን፥ ኔና ሾጩዳዌ አኔንቶ አኔ ኑሲ አዳ!» ያጌዲኖ።

ጳጳሮሲ ዮሴፊ ካዴዳ

(ማር 14:66-72፤ ሉቃ 22:56-62፤ ዮሀ 18:15-18፤ 25-27)

69 ጳጳሮሲ ጎሊያፕ ካሬና ዲርሳ ጊዶን ኡቲዴዒሺን፥ ኢቲ አሸካራታ አኮ ያዴ፥ «ኔኒካ ጋሊላ ዮሴፊና ኢቲፕ ዴዓ» ያጋዱ።

70 ሺን ኢ ኡንቱንቱ ኡባ ሲንሳን ሄ አሸካራቶ፥ «ኔኒ ጊያዌ አዩንቶ ታኒ ኤሪኬ» ያጌዴ ካዴዳ።

71 ቃሲ ቢዴ ዲርሳ ፕንጊያኮ ኬሲሺን፥ ሃራ አሸካራታ አ ቤዓዴ፥ ሄዎን ዴዒያ አሳቱዋሲ፥ «ሃ ቢታኒ ናዘሬቲያ ዮሴፊና ዴዔ» ያጋዱ።

72 ጳጳሮሲ ላዔንሱዋ ጫቂዴ፥ «ታኒ ሄዋ ቢታኒያ ኤሪኬ» ያጌዲኖ።

73 ላፋ ጋሚዒሺን፥ ሄዎን ኤቁዳ አሳይ ጳጳሮሳኮ ዬዴ፥ «ኔኒካ ቱማ ኡንቱንቱና ኢቲፕ ዴዓ፤ አያው ጎፕ፥ ኔኒ ሃሳዬያ ሃሳያይካ ኔና ኤሪሴ» ያጌዲኖ።

74 ሃዎፕ ጉዬያን ጳጳሮሲ፥ «ታኒ ሄዋ ቢታኒያ ኤሪኬ!» ያጌዴ፥ ባሬና ሸቃኔ ጫቂዋ ዶሜዳ።

ሄ ዎዴ ኤሌካ ኩቱ ዋሲ አጌዳ። 75 ጳጳሮሲ ባሬና ዮሴፊ፥ «ኔኒ ኩቱ ዋሳናፕ ካሴ ሄዙ ካላ ታና ካዳናሳ» ጌዳዋ ሃሳዬዴ፥ ካሬ ኬሲዴ፥ ሴሌቲ ዮኬዳ።

ዮሴፊ ጲላዎሳ ሲንሳ ፕሮቶዳው ሸቁዳ

(ማር 15:1፤ ሉቃ 23:1-3፤ ዮሀ 18:28-32)

27 ዎንታ ጉራን ቁሳቱዋ ካፓቱ ኡባቱኔ ጋዲያ ጨማቱ ዮሴፊ ዎዳናው ማቁቱዲኖ፤² ኡንቱንቱ ዮሴፊ ታቺ አፊዴ፥ ጋዲያ አዩሲያ ጲላዎሳው አሲ ኢሜዲኖ።

³ ዮሴፊ ሄ ዎዴ አይሌዳ ዩሁዳይ ጲላዎሲ ዮሴፊ ቦላ ፕሮቶዳዋ ቤዒዴ፥ «አዩሮ! አይሌናን አጋሪኪታ!» ያጌዴ፥ ሄ ማንዒያንካ ሃታሙ ቢራ ቁሳቱዋ ካፓቶኔ ጋዲያ ጨማቶ ጉዬ ዛሪዴ፥⁴ «ታኒ ጌሻ አሳ አይሳዴ ናጋራ አሳዲ» ያጌዲኖ።

ሺን ኡንቱንቱ አ፥ «ሄዌ ኑሲ አያ ሜቱ? ሄዌ ኔ ሸኔ» ያጌዲኖ።

⁵ ዩሁዳይ ቢራ ጌሻ ጎሊያን አሊ አጌዳ፤ ኡንቱንቱ ማታፕ ቢዴ፥ ሱሌቲ ሃይቁዳ።

^b26:64 ዳን 7:13   ^c26:66 ዎግ 24:16   ^d26:67 ኢሳ 50:6

6 ቁሳቱዋ ካፓቱ ቢራ አኪዴ። «ሃ ቢራይ ሱሳ ሚሻ ጊዲሺን፥ ኑኒ ጌሻ ጎሊያ ሚሻና ጋሲያዌ ዎጋ ጊዴና» ያጌዲኖ። 7 ሄዋፔ ጉዬ ኢቲፔ ዞሬቲዴ፥ ኢማሳ አሳው ሞጎ ጋዲያ አሳናው ኡርቃፔ ሚሻ ሜዲያዋንቱ ጋዲያ ሻሜዲኖ። 8 ሄዋ ዲራው፥ ሄ ጋዲ ሃቼ ጋካናጢካ፥ ሱሳ ጋዲያ ጌቱቲዴ ያሴቱ።

9 ናቢያ ኤርሚያሲ፥ «ኡንቱንቱ አው ኢማናው ቆፔዳ ሃታው ሹቻ ቢራ አኪዴ፥ 10 ጎዳይ ታና አዘዋዳን፥ ኡርቃፔ ሚሻ ሜዲያዋንቱ ጋዲያ ሻማናው ኢሜዲኖ» ጌቱቶዌ ሄ ዎዴ ፖሌቴዳ ጌዳ። e

ጲላዎሲ ዩሱሳ ኡባባ አቼዳ

(ማር 15:2-5፤ ሉቅ 23:3-5፤ ዮሀ 18:33-38)

11 ዩሱሲ ጋዲያ አዩሲያዋ ሲንሳ ሸቂና፥ ጋዲያ አዩሲያዌ አ፥ «ኔኒ አዩሁዳቱዋ ካቱ?» ያጊዴ አቼዳ።

ዩሱሲ አ፥ «ኔኒካ ጋዴዓ» ያጊዳ።

12 ቁሳቱዋ ካፓቱኔ ጋዲያ ጩማቱ አ ሞቲና፥ ኡንቱንቶ አይኔ ዛሩዋ ኢሚቢና። 13 ሄ ዎዴ፥ ጲላዎሲ ዩሱሳ፥ «ሃዋንቱ ኔና ሞቲያባ ኡባ ሲሲኪ?» ያጊዳ።

14 ዩሱሲ ሃራይ አቶ፥ ኢቲ ቃላካ ዛሬናን ኢዲና፥ ጋዲያ አዩሲያዋንቱ ዳሪ ማላሌቴዳ።

ዩሱሲ ሃይቆ ፐርዴቴዳ

(ማር 15:6-15፤ ሉቅ 23:13-25፤ ዮሀ 18:39-40፤ 19:1-16)

15 ጋዲያ አዩሲያዌ ፓሲጋ ቦንቺያ ጋላሳን፥ አሳይ ኮዩያ ኢቲ ኡራ ቃሹዋፔ ቢሊያ ዎጋይ ዴዔ። 16 ሄ ዎዴ ኢቲ ባርባና ጌቱቲያ ዩሱሲ ዳር ኤሬቴዳ ኢታ ቢታኒ ቃሹ ጎሌን ዴዔ። 17 ሄዋ ዲራው፥ ጮራ አሳይ ኢቲሳ ሸቂዳሳን ጲላዎሲ፥ «ታኒ ሂንቱንቶ ባርባና ጊያ ዩሱሳ ቢሎ፥ ዎይ ኪሪስቶሳ ጌቱቲያ ዩሱሳ ቢሎ?» ያጊዴ አሳ አቼዳ። 18 አዩሲ ጎፔ፥ ኡንቱንቱ ቃናቲዴ ዩሱሳ አሴዳዋ ኢ ኤሬ።

19 ጲላዎሲ ፐርዳ ጎሌን ኡቲዴዲሺን፥ አ ማቻታ አው፥ «ሄ ጊሎ ቢታኒያ አይኔ አሶፓ፤ አያው ጎፔ፥ ታኒ ሃቼ ቃማ አኩሙዋን አባን ዳሮ ሜቶታዲ» ያጋዴ ኪታዱ።

20 ሺን ቁሳቱዋ ካፓቱኔ ጋዲያ ጩማቱ ጲላዎሲ ባርባና ቢሊዴ፥ ዩሱሳ ዎዳናዳን፥ ሸቂዳ አሳይ አ ዎሳና ማላ፥ አሳ ጩሜዲኖ።

21 ጲላዎሲ ዛሪዴ ኡንቱንታ፥ «ታኒ ኡንቱንቱ ላዓቱዋፔ ሂንቱው አና ቢላናዳን ኮዩቱ?» ያጊና ኡንቱንቱ፥ «ባርባና ቢላናዳን ኮዩቶ» ያጊዲኖ።

22 ጲላዎሲ፥ «ያቲና፥ ኪሪስቶሳ ጌቱቲያ ዩሱሳ ዎቶ?» ያጊዴ ኡንቱንታ አቺና ኡባይ፥ «ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሸቲዴ ካቆቶ» ያጊዲኖ።

23 ጲላዎሲ አሳ፥ «አዩሲ? አይ ኢታባ አሴዴ?» ያጊዳ።

ሺን አሳይ ካሴዋፔካ ባሬንቱ ኮሻ ቶቂ አሲዴ፥ «ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሸቲዴ ኢ ካቆቶ» ያጊዲኖ።

24 ዋሳሳይ ዴንዳናዋፔ አቲን፥ አይኔ ሃኔናዋ ጲላዎሲ ቢዲዴ፥ ሃሳ አኪዴ፥ «ሃ ቢታኒ ሃይቂያዋን ታኒ ጌሊኬ፤ ሄዋ ሂንቱንቱ ኤሬቱ» ያጊዴ ሸቂዳ አሳ ሲንሳን ባሬ ኩሺያ ሜጩቱዳ። f

25 ሸቂዳ አሳይ ኡባይ ዛሪዴ፥ «አ ሱሳ ጎሚ ኑናኔ ኑ ናና ጋኮ» ያጊዳ።

26 ሄዋፔ ጉዩያን፥ ጲላዎሲ ባርባና ኡንቱንቶ ቢሌዳ፤ ሊሱዋን ዩሱሳ ሾጩዴ፥ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሸዴ ካቃናው ኡንቱንቶ አሲዴ ኢሜዳ።

ዎታዳራቱ ዩሱሳ ቦላ ቂሲጩዲኖ

(ማር 15:16-20፤ ዮሀ 19:2-3)

27 ሄዋፔ ጉዩያን፥ ጲላዎሳ ዎታዳራቱ ዩሱሳ ጋዲያ አዩሲያዋ ቤሩዋ አፊና፥ ዎታዳራቱ ኡባይ አ ሚዩያን ዩዩ አዲዴ ኤቂዲኖ። 28 አ ማዩዋ ቃሪ አኪዴ፥ ዞዎ ማዩዋ አ ማዩዜዲኖ። 29 ቃሲ አጉንሳ አኪሊሊያ ጊጊሲዴ፥ አ ሁጲያን ዎሴዲኖ፤ አ ኡሹቻ ኩሺያን ማቃ ፃፃፃ አይሲዴ፥ አ ሲንሳን

°27:10 ዛክ 11:12-13   f27:24 ዛር 21:6-9

ጉልባቲዬ፡ «አዩሁዳቱዋ ካቴው፡ ሳሮ ደዓይ!» ያጊደ፡ አ በላ ቂሊጩዲኖ።³⁰ አ በላ ጩቼዲኖ፤ ሄ ማቃ ምዓ አኪደ፡ አ ሁጲያ ሾጩዲኖ።³¹ ኡንቱንቱ አ በላ ቂሊጩዲኖጥፍ ጉዩያን፡ ዞዎ ማዩዋ አፕ ቃሪ አኪደ፡ አ ማዩዋ አ ማዩዜዲኖ፤ ቃሲ ማስቃሊያ በላ ሚሲማሪያን ዲሺደ አ ካቃናው አፊዴኖ።

ዮሱሲ ካቴቱዳ

(ማር 15:21-32፤ ሉቅ 23:25-43፤ ዮሀ 19:17-27)

³² ኡንቱንቱ ካሬ ኬሲደ፡ ኢቲ ሲሞና ጌቴቲያ ቂሬና ጋዴ አሳ ዴሚደ፡ ዮሱሳ ማስቃሊያ ዎልቃን ቶሴዲኖ።³³ ጎልጎታ ጌቴቲያሳ ጋኬዲኖ። «ጎልጎታ» ያጌቲያዌ «ሁጲያሳ» ጊያዋ።³⁴ ሄዋን ኡንቱንቱ ጫሚዳ ዎዩኒያ ኤሳ ዮሱሳው ኡሻናው ኢሚዲኖ፤ ኢ ሄዋ ጋንዒ ዌሊደ፡ ኡሺናን ኢዌዳ። ፩

³⁵ ኡንቱንቱ ማስቃሊያ በላ ሚሲማሪያን ዲሺደ አ ካቆዋፍ ጉዩያን፡ አ ማዩዋ ሻኪደ፡ ሳማ ዩጊደ አኪዲኖ።^{h36} ሄዋፍ ጉዩያን፡ አ ናጋናው ሄዋን ኡቲ አጌዲኖ።³⁷ ቃሲ፡ «ሃዌ አዩሁዳቱ ካቲያ ዮሱሳ» ያጊደ ሞቱ ሃሬቶዋ አ ሁጲ ባጋና ዎሴዲኖ።³⁸ ዮሱሳና ሄ ዎዴ ላዑ ካዩሳቱዋ ኢቱዋ አፕ ኡሺቻ ባጋና፡ ቃሲ ኢቱዋ አፕ ሃዲርሳ ባጋና፡ ማስቃሊያ በላ ሚሲማሪያን ዲሺደ ካቴዲኖ።

³⁹ አጊያና አዲያ አሳይ ዮሱሳ ካዲደ፡ ባሬንቱ ሁጲያ ቃሲደ በሬዲኖ።ⁱ⁴⁰ «ጌሻ ጎሊያ ኮላደ ሄዙ ጋላሳ ጊዶን ኬዲያዎ፡ ኔ ሁጲያ አሻ፤ ኔኒ ያሳ ናዓ ጊዶ፡ አኔ ማስቃሊያ በላፍ ዎዳ» ያጌዲኖ። ገ

⁴¹ ሄዋዳንካ፡ ቂሳቱዋ ካፓቱ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱናኔ ጩማቱዋና ኢቲፍ ዮሱሳ በላ ቂሊጩደ፡ ሃዋዳን ያጌዲኖ፤⁴² «ሃራንታ አሺዳ፤ ሺን ባሬና አሻናው ዳንዳዩና። ኢ ኢስራዌሊያ ካቲያ፤ አኔ ማስቃሊያ በላፍ ሃዲ ዎዲ፤ ኦኒካ ቃሲ አኒ አማናና።⁴³ ያሳን ኢ አማኔቱ፤ ያሳይ አ አሻናው ኮዮፕ አኔ አሻ፤ አያው ጎፍ፡ ኢ ባሬና፡ (ታኒ ያሳ ናዓ) ጌ» ያጌዲኖ።^k

⁴⁴ ቃሲ ሃራይ አቶ፡ አናና ማስቃሊያ በላ ሚሲማሪያን ዲሺቲደ ካቴቱዳ ካዩሳቱካ ሄዋዳን ጊደ፡ አ በላ ቂሊጩዲኖ።

ዮሱሲ ሃይቄዳ

(ማር 15:33-41፤ ሉቅ 23:44-49፤ ዮሀ 19:28-30)

⁴⁵ ኡሱፕን ሳቲያፍ ዶሚደ፡ ኡዱፕ ሳቲያ ጋካናው፡ ቢታይ ኡባይ ዲሚዳ።⁴⁶ ኡዱፕ ሳቲ ጊዲያ ሄራን ዮሱሲ ባሬ ቃላ ዶቁ አሲደ፡ «ኤሎሄ፡ ኤሎሄ፡ ላማ ሳባቂታኒ?» ያጌዳ። ሄዋ ጉሳይ፡ «ታ ያሳው፡ ታ ያሳው፡ ታና አዩሲ ጮው ጋዲ?» ጉሳ።^l

⁴⁷ ሄዋን ኤቄዳ አሳፍ ኢቱ ሄዋ ሲሲደ፡ «ሃ ቢታኒ ኤላሳ ዌሴ» ያጌዳ።⁴⁸ ሄ ማንዲያንካ ኡንቱንቱፍ ኢቱ ዎዲደ፡ ኢስፖንጂያ አኪደ፡ ጫላ ዎዩኒያ ኤሳ ጊዶ ዩጊደ፡ ሄዋ ማቃ ምዓ ዌራን ዎሲደ፡ ኡሻናው አ ዶናኮ ሺሺዳ።^{m49} ሺን ዮኮንቱ፡ «አኔ ደዓሻ፡ ኤላስ አ አሻናው ያናዌንቶ ቤዓና» ያጌዲኖ።⁵⁰ ዮሱሲ ላዌንሱዋ ባሬ ቃላ ዶቁ አሲ ዋሲደ፡ ሃይቂ አጌዳ።

⁵¹ አኬኪቱ፤ ጌሻ ጎሊያን ካቴቱዳ ጋሪዱ ቆሞፍ ዱጌ ጋካናው፡ ላዑ ኬሲደ፡ ፖሺቲ ዎዴዳ፤ ሳዓይ ቃዲዳ። ቃሲ ዛላይካ ጳልቄቱዳ፤ⁿ⁵² ጮራ ዱፉ ዶዩቱዳ። ያሳ አሳፍ ጮራቱ ሃይቄዳዋንቱ፡ ሃይቄዋፍ ዴንደዲኖ።⁵³ ኡንቱንቱ ዱፉዋፍ ኬሲደ፡ ዮሱሲ ሃይቄዋፍ ዴንደዋፍ ጉዩያን፡ ጌሻ ካታማ ቤዲኖ፤ ሄዋን ኡንቱንታ ጮራ አሳይ ቤዲዳ።

⁵⁴ ዌቱዋ ካፕኔ አናና ዮሱሳ ናጊያ ዎታዳራቱ ሳዓይ ቃዲያዋኔ ሄዋን ሃኔዳዋ ኡባ ቤዲዳ ዎዴ ዳር ያዩዲኖ፤ ያሻ ጋሱዋን፡ «ቱሙ ሃዌ ያሳ ናዓ» ያጌዲኖ።

⁵⁵ ሄዋን ጮራ ማጫዋንቱ፡ ጋሊላፍ ዶሚደ፡ ዮሱሳ ማዲደ ካሊያዋንቱ፡ ሃኩዋን ኤቂደ ዌሊኖ።⁵⁶ ኡንቱንቱ ጊዶን ማግዳላ ጌቴቲያ ካታማፍ ዮዳ ማይራማ፡ ያዩቆቤና ዮሴፎ ዳያ ማይራማኔ ዛቢዲያሳ ናና ዳያ ዴዲኖ።

827:34 ማዝ 69:21   h27:35 ማዝ 22:18   i27:39 ማዝ 22:7፤ 109:25
j27:40 ማት 26:61፤ ዮሀ 2:19   k27:43 ዛር 22:8   l27:46 ማዝ 22:1
m27:48 ማዝ 69:21   n27:51 ኬስ 26:31-33

ዮሱሲ ሞጌቴዳ

(ማር 15:42-47፤ ሉቃ 23:50-56፤ ዮሀ 19:38-42)

57 ሳዓይ አማርኪያ ወይም፡ ዮሱፋ ጌቴቲያ ኢቲ ዱሬ ቢታኒ፡ አርማቲያሳ ካታማ ቢታኒ ዩዳ፤ ኢ ባሬ ሁጵወካ ዮሱሳ ካሊያዎ። 58 ዮሱፎ ጲላላሳኮ ቢዴ፡ ዮሱሳ አጋ አካናው ወይዳ፤ ጲላላሳኮ ዮሱፎ ኢሜታና ማላ አዛዜዳ። 59 ዮሱሳ አጋ አከዴ፡ ጌሻ ሞጉዋ ማዩዋን 60 ሃጂዴ ባሬው ሞጌታናው ሹቻ ወይዳ አራሳ ጎንጎሉዋ ጊዶን አ አጋ ወይዳ፤ ቃሲ ሄ ጎንጎሉዋ ዶናን ወጋ ሹቻ ጎንዶርሲ ወይዳ፡ ባሺ ቤዳ። 61 ማግዳላ ካታማቴ ዩዳ ማይራማኔ ዮኮ ማይራማኔ ሄዋን ጎንጎሉዋኮ ሲሚዴ ኡቴዲኖ።

62 ሳምባታሲ ጊጌቲያ ጋላሳቴ ወንጌል ጋላሲ፡ ቴሳቲዋ ካፓቱኔ ፓሪሳዋቱ ጲላላሳና ጋኬቲዴ፡ ሃዋዳን ያጊዲኖ፤ 63 «ጎዳው፡ ሄ ወርዱ ፓግ ዴዲያ ወይዳ፡ (ታኒ ሄዙ ጋላሳቴ ጉዩያን፡ ሃይቁዋቴ ዴንዳና) ያጎዋ ኑኒ ሃሳዩዶ። 64 ሄዋ ዲራው፡ አ ሞጌዳ ጎንጎሉዋ ሄዙ ጋላሳ ጋካናው፡ ሎይሲ ናጋና ማላ አዛዛሪኪ፤ ሄዌ ዳዮቴ አ ካሊያዎንቱ ቢዴ፡ አ አጋ ወዲዴ አሳው፡ (ሃይቁዋቴ ዴንዳና) ያጋናዋንታ፤ ሳዲንሲያ ባላይ ካሴ ባላቴ ኡባ ያ ኢታና» ያጊዲኖ።

65 ጲላላሳኮ ኡንቱንታ፡ «ሂንቴንቶ ናጊያዋንቱ ዴዲኖ፤ ቢዴ ሂንቴንቶ ዳንዳዩቲያ ኬና ናጊሺቴ» ያጊዳ።

66 ሄዋቴ ጉዩ ኡንቱንቱ ቢዴ፡ ሹቻ ባላ ማታፋ አታሚዴ፡ ቃሲ ናጊያዋ ያኒ ወይዳ፡ ዮሱሳ ሞጌዳ ጎንጎሉዋ ናጊሴዲኖ።

ዮሱሲ ሃይቁዋቴ ዴንዳዳ

(ማር 16:1-10፤ ሉቃ 24:1-12፤ ዮሀ 20:1-10)

28 ሳምባታይ አዲና ወጋ ጋላሲ ወንታ ባካሊያን፡ ማግዳላ ጌቴቲያ ካታማቴ ዩዳ ማይራማኔ ዮኮ ማይራማኔ ዮሱሲ ሞጌቴዳ ጎንጎሉዋ ቤዳናው ቤዲኖ። 2 ጎዳ ኪታንቻይ ሳሉዋቴ ወይዳ ዲራው፡ ሳዓይ ዳር ቃይዳ፤ ሄ ኪታንቻይ ዩዴ፡ ሹቻ ጎንዶርሲ አሊዴ፡ አ ባላ ኬሲ ኡቴዳ። 3 አ ማላይ ዋልቃንሳ ማላቴ፤ አ ማዩካ ሻቻዳን ባላ። 4 ናጊያዋንቱ ኪታንቻው ያሻ ኮኮሪዴ፡ ሃይቁዳ አሳዳን ሃኔዲኖ።

5 ኪታንቻይ ማጫዋንታ ሃዋዳን ያጊዳ፤ «ያዮፒቴ፤ አያው ጎቴ፡ ማስቃሊያ ባላ ሚሲማሪያን ዲሺዴ ካቁዳ ዮሱሳ ሂንቴንቱ ኮዩያዋ ታኒ ኤራይ። 6 ኢ ሃዋን ባዋ፤ አያው ጎቴ፡ ኢ ባሬ ጌዳዋዳንካ ሃይቁዋቴ ዴንዲ ዲጌዳ፤ ሃ ዩዴ፡ ኢ ሞጌቲ ጊሶሳ ቤዲቴ። 7 ሂንቴንቱ ሃዲ ኤሌካ ቢዴ፡ ዮሱሳ ካሊያዎንቶ፡ (ዮሱሲ ሃይቁዋቴ ዴንዲ ዲጌዳ፡ ቃሲ ኢ ሂንቴቴ ካሴቲዴ፡ ጋሊላ ቤ፤ ሂንቴንቱ አ ያኒ ቤዳና) ያጊዴ አዲቴ። ቤዲቴ፡ ታኒ ሂንቴንቱሲ አዳዲ» ያጊዳ።

8 ኡንቱንቱ ያዩዲኔ ቃሲ ዳር ናሺቴዴ፡ ዮሱሲ ሞጌቴዳ ጎንጎሉዋ ማታቴ ኤሌካ ኪቸዴ፡ ዮሱሳ ካሊያዎንቶ አዳናው ወይዳዲኖ።

9 ሄ ማንዲያንካ ዮሱሲ ኡንቱንቱና ጋኬቲዴ ኡንቱንታ፡ «ሳር ዴዲቴ» ያጊ አጊዳ፤ ኡንቱንቱ አኮ ሺቂ አ ጊዲያ አይቂዴ፡ አው ጎዩኔዲኖ። 10 ዮሱሲ ሄ ወይዳ ኡንቱንታ፡ «ያዮፒቴ፤ ታ አሻቱ ጋሊላ ባና ማላ፡ ቢዴ ኡንቱንቶ አዲቴ፤ ኡንቱንቱ ታና ያኒ ቤዳናዋንታ» ያጊዳ።

11 ሄ ማጫዋንቱ ቢያ ወይዳ፡ ጎንጎሉዋ ናጊያ ወታዳራቱዋቴ አማራዳዋንቱ ካታማ ቢዴ፡ ሃይዳዋ ኡባ ቁሳቲዋ ካፓቶ አዴዲኖ። 12 ቁሳቲዋ ካፓቱ ጨማቱዋና ኢቲቴ ሺቂ ዞሬቲዴ፡ ወታዳራቶ ዳር ሚሻ ኢሚዴ። 13 « (ጎኒ ጊሚዲሹዋን ዴዲሺን አ ካሊያዎንቱ ቃማ ዩዴ፡ አ አጋ ወዲዲኖ) ያጊቴ። 14 ሃ ዩወዋ ጋዲያ አዩሲያዌ ሲሶቴ፡ ኑኒ አው አዲ አማንሳና፤ ቃሲ ሂንቴንታ አይኔ ሂርጊሴናዳን አሳና» ያጊዲኖ።

15 ወታዳራቱ ሚሻ አከዴ፡ ባሬንቶ አዴዳዋዳን አሴዲኖ፡ ሃ ዩወ አዩሁዳቲዋ ማታን ሃቼ ጋካናው፡ አዴቴዴ ዴዴ።

ዮሱሲ ባሬና ካሊያዋንቶ ቤቴዳ

(ማር 16:14-18፤ ሉቃ 24:36-49፤ ዮሀ 20:19-23፤ ኪት 1:6-8፤ 1ቆር 15:3-8)

16-17 ሺን ታማኔ ኢቲ ኣ ካሊያዋንቶ ዮሱሲ ባሬንታ ቤቴ ጌዳ ጋሊላ ጋዲያ ቤዴ ኣ ቤዔዳ ምዴ፥ ኣው ጎዩኔዲኖ፤ ሺን ኡንቱንቱፕ ኢቱ ኢቱ ሲዴዲኖ። P

18 ዮሱሲ ኡንቱንቱቱ ሺቂዴ፥ ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ማታይ ኡባይ ሳሉዋኒኔ ሳዓን ታው ኢሜቴዳ። 19 ሄዋ ዲራው፥ ሂንቱንቱ ቤዴ፥ ኣሳ ኡባ ታና ካሊያዋንታ ኦሲቴ፤ ኣዉዋ ሱንሳን፥ ናዓ ሱንሳኒኔ ጌሻ ኣያና ሱንሳን ኡንቱንታ ፃማቂቴ። Q20 ታኒ ሂንቱንታ ኣዛዜዳባ ኡባ ኡንቱንቱ ናጋና ማላ፥ ኡንቱንታ ታማሪሲቴ፤ ታኒ ምዲያ ዉርሴሳይ ጋካናሲካ ኡባ ምዴ ሂንቱንቱና ዴዒያዋ ኣኪኪቴ» ያጌዳ።

ግርቆሲ ዓፌዳ

ሚሺራቸዋ ቃላ

ጌሉዋ

ግርቆሲ ዓፌዳ ሚሺራቸ ኮይሮ ደሚዲካ፡ «ሃዌ ያሳ ናዓ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ሚሺራቸዋ ቃላው ደሜላ» ያጌ። ሃ ሚሺራቸዋ ቃላ ጊደን ዩሱሲ አሱዋ አሳኔ ማታይ ዴዒያ አሳ ጊዲዴ ሸቄዳ። ዩሱሳ ማታይ አ ቲሚርቲያን። ዓላሂያ ጨታ ቦላ አው ዴዒያ ዎልቃኒኔ አሳ ናጋራ አቶ ጊያዋን ቤዔቴዳ። ዩሱሲ፡ «ታኒ አሳ ናዓይ ዩዳዌ፡ አሳ፡ ናጋራ አይሌቴላፕ ላዓ ኪሳናው ታ ዴዑዋ አሳዴ ኢማናሳ» ያጊዴ ኢ ባሬ ሁጵው ሃሳዩዳ።

ግርቆሲ ዩሱሳ ታሪኪያ ሱሬኔ ዎልቃ ኩሜዳ አጊያን አዴዳ። ኢ ጋናው ኮዮ ቆፋይካ ዩሱሳ ቃላኔ ቲሚርቲያ ጊዴናን ኢ አሴዳ ማላሲሲያ አሳቱዋ ቦላና። ዓማቂያ ዮሃንሳ ታሪኪያ፡ ዩሱሳ ጊንቃታኔ ፓጩያ ቃንሳን ኤሪሲ ሲሚዴ፡ ዩሱሳ ቲሚርቲያኔ ፓሱዋባ አሲዴ አዴዳ። ዎዲያፕ ጉዩያን ዩሱሳ ካሊያዋንቱ አ ሎይሲ ኤሪ ቤዳዋ ኪና አናና ኤቁቲያዋንቱ አ ሎይሲ ኢዲዲኖ። ወርሴላ ሽምፓቱ ዩሱሳ ዴዑዋን ወርሴላ ሳሚንታ ጊደን ፓሌቴዳ አሳቱዋ፤ ሄዋንቱካ አ ካቁሳባኔ አ ዴንዱዋባ አዲያዋንታ።

ግርቆሳ ሚሺራቸዋ ወርሴላን ቂንፊያ ጊደን ዴዒያ 16:9-20 ፓይዳቱ ጌሻ ቃላ ኢቲ ኢቲ ቤሌላ ዓላላን ዴዒያዋንታ።

- ሽምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቴዋ
- ሚሺራቸዋ ደሜላ (1:1-13)
- ዩሱሲ አሱዋ ጋሊላን ደሜዳዋ (1:14-9:50)
- ዩሱሲ ዩሩሳላሜን አሶዋ (10:1-52)
- ዩሩሳላሜኒኔ ኢዚ ዩሹዋን ዩሱሳ ወርሴላ ሳሚንታ (11:1-15:47)
- ጎዳ ዩሱሳ ዴንዱዋ (16:1-8)
- ሃይቁዋፕ ዴንዴዳ ጎዳ ቆንጨሳኔ ሳሉዋ ቡሳ (16:9-20)

ዓማቂያ ዮሃንሳ አዋጁዋ

(ማት 3:1-12፤ ሉቅ 3:1-18፤ ዮሀ 1:19-28)

1 ያሳ ናዓ ስዩሱሲ ኪሪስቶሳ ዎንጋላ ሚሺራቸዋ ደሜላ። ² ናቢያ ኢሲያሲ ዓፌዳ ማገፋን ያሳይ፡ «ቤዓ፤ ታ ኪቲያዋ ታኒ ኔፕ ሲንሳው ዩዳና።

ኢ ኔው አጊያ ኪሳናዋ። ^፫

³ ኢቲ ቤታኒ ቤታ ባዙዋን ባሬ ኮሻ ጶቁ አሲዴ፡

ጎዳ አጊያ ጊጊሲቴ።

ኢ ሃሜታና ሎሱዋካ አው ሱሪሲቴ) ጊዳዋናን»

ሃኔዳ።

⁴ ዓማቂያ ዮሃንሲ አሳ ዓማቂዲኔ፡ «ያሳይ ሂንቱ ናጋራ አቶ ጋና ማላ፡ ሂንቱንቱ ናጋራፕ ሲሚዴ ዓማቂቲቴ» ያጊ ቃላ አዲዴ ቤታ ባዙዋን ኪሲ ዎዴዳ። ⁵ ዩሁዳ ጋዲያን ዴዒያ አሳይ ኡባይኔ ዩሩሳላሜ ካታማ አሳይ ኡባይ ዮሃንሳኮ ዩዲኖ። ባሬንቱ ናጋራካ ፓሚና፡ ዮሃንሲ ሄ አሳ ዮርዳኖሳ ሻፋን ዓማቂዳ።

⁶ ዮሃንሲ ጋሉዋ ኢስኪያፕ ዳዴቴዳ ማዩዋ ማዩዴ፡ ባሬ ዒሳን ዳፉዋ ዳንጨዳ፤ ቃሲ ቦሊያኔ ዎራ ኤሳ ሜዳ። ⁷ ዮሃንሲ ቃላ አዲዴ፡ «ታፕ ጉዩና ዳሮ ሚኒያዌ ዩ፤ ሃራይ አቶ፡ አ ጫማካ ጌዲያፕ ኪሳ ቶካናው ታኒ ቤሲኬ። ⁸ ታኒ ሂንቱንታ ሃሳን ዓማቃይ፤ ሺን ኢ ሂንቱንታ ጌሻ አያናን ዓማቃናዋ» ያጌዳ።

§1:1 ያሳ ናዓ፡ ቤኒ ዓፌቴዳ ኢቲ ኢቲ ቤሌላን ሃዌ ባዋ።

፫1:2 ሚል 3:1   §1:6 2ካት 1:8

ዮሱሲ ማጭናዳዎን ፓጩቴዳዎ

(ማጥ 3: 13-17፤ 4: 1-11፤ ሉቃ 3: 21-22፤ 4: 1-13)

9 ዮሱሲ ሄ ዎዴ ጋሊላ ጋዲያን ዴዲያ ናዚሬቴ ካታማቴ ዪና፥ ዮሃንሲ ዮርዳናሳ ሻፋን አ ማጭዳ።
10 ዮሱሲ ሃሳፍ ኬሶሳና ሳሉ ዶዩ-ቲሺና ኔሻ አያናይ ባሬ ቦላ ሃራጲያዳን ዎዲሺን ቢዔዳ። 11 ቃሲ ሳሉ-ዎፍ፥ «ታኒ ሲቂያ ታ ናዓይ ኔና፤ ታና ኔባይ ናሽፍ» ያጊያ ቃላይ ሲሴቴዳ።[†]

12 ኤሌካ ኔሻ አያናይ አሳይ ባዪና ሜላሳ አ ዩዴዳ። 13 ዮሱሲ አሳይ ባዪናሳኒ ባሬና ሴፃናይ ፓጩሺን፥ አይታሙ ጋላሳ ጋሴዳ፤ ዱዓናካ ዴዔዳ፤ ኪታንቻቴካ ዪዴ፥ አው አሴዲኖ።

ዮሱሲ ሞሊያ አይቂያ አይዱ አሳቴዎ ዪሴዳ

(ማጥ 4: 12-22፤ ሉቃ 4: 14-15፤ 5: 1-11)

14 ዮሃንሲ ቃሽቶዎፍ ጉዩያን፥ ዮሱሲ ዶሳ ካውቴላ ዎንጋላ ሚሺራቸዎ አዲዴ፥ ጋሊላ ጋዲያ ቢዴ፥
15 «ዎዲ ጋሴዳ፤ ዶሳ ካውቴላይካ ማታቴዳ፥ ሂንቴንቴ ናጋራፍ ሲሚዴ፥ ዎንጋላ ሚሺራቸዎ አማኒቴ» ያጊዳ።

16 ዮሱሲ ጋሊላ አባ ላንቂያና አዲዴ፥ ሞሊያ አይቂያዎንታ፥ ሲሞናኔ አ ኢሻ ኢንዲራሳ፥ ባሬንቴ ዳባ አባን ዩጊያዎንታ ቢዔዳ። 17 ያቲዴ ኡንቴንታ፥ «ታና ካሊቴ፤ ታኒ ሂንቴንታ ሞሊያ አይቂያዎዳን አሳ ታኮ አሂያ አጊያ ታማሪሳና» ያጊዳ። 18 ሄዎፍ ጉዩያን ኡንቴንቴ ኤሌካ ባሬንቴ ዳባ አጊዴ፥ ዮሱሳ ካሌዲኖ።

19 ዮሱሲ ጉሳ ሲንሳዉኮ ቢዴ፥ ዛቢዲዮሳ ናና ላው ኢሻቴዎ፥ ያዩቆባኔ ዮሃንሳ ዎንጊሪያ ጊዶን ባሬንቴ ዳባ ጊጊሲያዎንታ ቢዔዳ። 20 ኢ ቤዶሳንካ ኡንቴንታ ዪሲና፥ ባሬንቴ አዉዎ፥ ዛቢዲዮሳ፥ አ አላንቻቴዎና ዎንጊሪያ ጊዶን አጊዴ፥ ዮሱሳ ካሊዴ ቢዲኖ።

ኢታ አያናይ አይቂዳ ቢታኒ ፓዪዳ

(ሉቃ 4: 31-37)

21 ኡንቴንቴ ቂሬሪናሆማ ኔቴቲያ ካታማ ዪዴ ጌሌዲኖ፤ ዮሱሲ ሳምባታ ጋላሳይ ጋኮ ዎዴ፥ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌ ጌሊዴ፥ ታማሪሱዎ ዶሚ አጊዳ። 22 ባሬው ማታይ ዴዲያ አሳዳን፥ አሳ ኢ ታማሪሲያዎፍ አቲን፥ ሂጊያ ታማሪሲያዎንቴዳን ታማሪሴና ዲራው፥ አሳይ አ ቲሚርቲያን ማላሌቴዳ።

23 ሄ ዎዴ ኢታ አያናይ ዴዲያ ኢቲ ቢታኒ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌ ጌሎሳናካ ባሬ ኮሻ ዶቂ አሲዴ፥
24 «ናዚሬቲያ ዮሱሳ፥ ኔኒ ኑፍ አያ ኮያይ? ኑና ዳዩሳናው ያዲ? ኔኒ ኦኔንቶ ኤራይ፤ ኔኒ ዶሳፍ ኪቴቴዳ ኔሻ ጊዲኪ!» ያጊዳ።

25 ዮሱሲ ሄ ኢታ አያና፥ «ሃይዛ፤ ቢታኒያፍ ኪሳ» ያጊዴ አዛዜዳ።

26 ኢታ አያናይ ቢታኒያ ቡጩሬሲ፥ ዳሪ ዋሲሲዴ፥ አፍ ኪሲ አጊዳ። 27 አሳይ ኡባይ ማላሌቲዴ፥ «ሃዌ አዩ? ሃ ቢታኒ ባሬ ማታኒ ሃራይ አቶ፥ ኢታ አያናቴዎካ አዛዜዳ፤ ኡንቴንቴካ ቃሲ አው አዛዜቲኖ፤ ሃዌ አይቤ አራሳ ቲሚርቴ?» ያጊዴ፥ ባሬ ጊዶን ኢቱ ኢቱዎ አፍዳ።

28 ጋሊላ ጋዲያን ዴዲያ ሄራይ ኡባይ ኤሌካ ዮሱሳ ዋሪያ ሲሴዲኖ።

ዮሱሲ ዳር ሃርጋንቻቴዎ ፓሴዳ

(ማጥ 8: 14-17፤ ሉቃ 4: 38-41)

29 ዮሱሲ አዩሁዳ ዎሳ ጎሊያፍ ኪሶሳን፥ ያዩቆባናኔ ዮሃንሳና ኢቲፍ ሲሞናኔ ኢንዲራሳ ሶይ ቢ አጊዳ። 30 ሲሞና ቦሎታታ ቆፁዎ ሃርጋዴ ጊሴዳዉኒባ ኢ ያ ጋኮሳናካ አው አዲ አጊዲኖ። 31 ኢ ኢዚኮ ሺቂዴ፥ ኢዚ ኮሺያ አይቂዴ፥ ኢዞ ዴንሳ ኤሴዳ፤ ቆፁ ኢዞ አጊና፥ ኢዞ ኡንቴንቶ አሳዳ።

32 ሃርጊዳ አሳ ኡባይ ኢታ አያናቴ አይቂዳ አሳ ኡባ አማርሲ አዎዩ ዉሌዳዎፍ ጉዩያን፥ አሳይ አኮ አሄዲኖ። 33 ካታማን ዴዲያ አሳይ ኡባይ ሄ ካሪያ ሺቂዳ። 34 ዮሱሲ ዱማ ዱማ ሃርጊያን አይቂቴዳ

†1:11 ዶም 22:2፤ ማዘ 2:7፤ ኢሳ 42:1፤ ማጥ 3:17፤ 12:18፤ ማር 9:7፤ ሉቃ 3:22

ጮራ አሳ ፓሲዴ፣ ጮራ የላሃቱዋካ ኬሴዳ፣ ኢ ኪሪስቶሳ ጊዲያዋ ኢታ አያናቱ ኤሬዳ ዲራው፣ ኡንቱንታ ሃሳዩሴናኒ ዲጌዳ።

ዮሱሴ ጋሊላን ታማሪሴዳ

(ሉቅ 4:42-44)

35 ዮሱሴ ጉራ ዎንቱማሳኒ ዴንዲዴ፣ ሶዩፔ ኬሲዴ፣ አሳይ ባይናሳ ቢዴ ያኒ ያሳ ዎሴዳ። 36 ሲዎኒኔ አናና ዴዲያዎንቱ አ ኮዩዴ ቤዲኖ። 37 ኡንቱንቱ አ ዴሚዴ፣ «አሳይ ኡባይ ኔና ኮዩ» ያጌዲኖ።

38 ሄዎፔ ጉዩ ዮሱሴ ቃሲ ኡንቱንታ፣ «ሄዎ ሄራን ዴዲያ ሃራ ካታማቱዋ ቦይቱ፤ ታኒ ሄዎን ቃላ አዳናው ቤሴ፤ አዩሲ ጎፔ፣ ታኒ ዩዳዌ ሄዋሳ» ያጌዳ። 39 አዩሁዳ ዎሳ ጎሴቱዋን ቃላ አዲዲኔ ኢታ አያናቱዋ ኬሲዴ፣ ጋሊላ ጋዲያ ኡባ ዩዩዳ።

ዮሱሴ አሉ አይቄዳ ቢታኒያ ፓሴዳ

(ማጥ 8:1-4፤ ሉቅ 5:12-17)

40 አሉ አይቄዳ ኢቲ ቢታኒ ዮሱሳኮ ዩዴ፣ አ ሲንሳን ጉልባቲዴ፣ «ኔኒ ኮዮፔ፣ ታና ጌሻ ፓሳናው **ዳንዳያ» ያጌዴ ዎሴዳ።

41 ዮሱሴ አው ቃራቱዳ፤ ባሬ ኩሺያ ዩዲ፣ አ ቦቺዴ፣ «ታኒ ኮያይ፤ ጌያ፤ ፓግ!» ያጌዳ። 42 ኤሌካ አሉ ቢታኒያ ዩዲ አጊና፣ ቢታኒ ጌዩ ፓጊ አጌዳ። 43 ዮሱሴ ዳሪ ሃንቁቲዴ፣ ኤሌካ አ ኬሲ ዩዴዳ። 44 ኢ ቢታኒያ፣ «ኔና ኤራ! ሃዋ አሲኔ አዶፓ፤ ሺን ባዴ ኔ ቦላ ቁሳ ቤሳ፤ ቃሲ ኔኒ ሃዲ ጌሻ ጊዴዳዋ አሳ ኤሪሳናው፣ ሙሴ አዛዜዳ ያርሹዋ ያርሻ» ያጌዳ።

45 ሺን ቢታኒ ቢዴ፣ ዩዉዋ ኡባሳን አሳ ኡባው አዳዎኔ ላሌሳ ዶሜዳ፤ ሄዎ ዲራው፣ ዮሱሴ ቆንጨያ ኬሲዴ፣ ካታማ ጌላናው ዳንዳዩቤና፤ ሺን አሳይ ባይናሳ ጋግን ዴዲዳ፤ ቃሲ አሳይ ኡባሳፔ አኮ ዩዲኖ።

ዮሱሴ ቦላይ ሲሌዳ ቢታኒያ ፓሴዳ

(ማጥ 9:1-8፤ ሉቅ 5:17-26)

2 አማሬዳ ጋሳሳፔ ጉዩያን፣ «ዮሱሴ ቂፊሪናሆማ ጉዩ ሲሚዴ፣ ሶዩን ዴዴ» ጊያ ሃሳያይ ሲሴቱዳ። 2 ጎሊ አኬናን ኢጊና፣ ሃራይ አቶ፣ ካሪካ ኡንዓና ጋካናሲ ጮራ አሳይ ሺቄዳ፤ ሄዎንቱሲ ዮሱሴ ቃላ አዴ። 3 አይዱ አሳቱ ቦላይ ሲሌዳ ኢቲ ቢታኒያ ቶኪዴ፣ አኮ አሄዲኖ። 4 አሳይ ጮራዳ ዲራው፣ ቢታኒያ ዮሱሳኮ አፋናው ኡንቱንቶ ዳንዳዩቱናን ኢጊና፣ ዮሱሴ ዴዲያ ባጋና ጎሊያ ቃሪዴ፣ ካራ ሉኬዲኖ፤ ሄ ሉኬዳሳና ቢታኒያ ኢ ጊሴዳ ሻንቻማና ዱጌ ዎሴዲኖ። 5 ዮሱሴ ኡንቱንቱ አማኑዋ ቤዲዴ፣ ሄ ቦላይ ሲሌዳ ቢታኒያ፣ «ታ ናዓው፣ ኔ ናጋራይ አቶ ጌቱቱዳ» ያጌዳ።

6 ሂጊያ ታማሪሲያዎንቱፔ ሄዎን ኡቱዳ ኢቱ ኢቱ ባሬንቱ ዎዛናኒ፣ 7 «ላ ሃ ቢታኒ ሃዋ ማላ ኢታባ ያሳ ቦላ አዩሲ ሃሳዩ? ያሳ የላላፔ አቲን፣ ሃራይ አኔ ናጋራ አቶ ጋናው ዳንዳዩያዌ?» ያጌዴ ቆፔዲኖ።

8 ኡንቱንቱ ባሬንቱ ዎዛናን ሄዋዳን ቆፖዋ ዮሱሴ ኤሌካ ባሬ አያናን ኤሪዴ፣ ኡንቱንታ «ሂንቱንቱ ሂንቱ ዎዛናን አዩሲ ሄዋዳን ቆፒቱ?» 9 ቦላይ ሲሌዳ ቢታኒያ፣ «ኔ ናጋራይ አቶ ጌቱቱዳ» ጊያዌ ማቱዩ? ዎይ፣ «ዴንዳ ኤቃዴ ኔ ሻንቻማ ቶካዴ ሃሜታ» ጊያዌ ማቱ? 10 ሺን ታኒ፣ አሳ ናዓው፣ ሳዓ ቦላን ናጋራ አቶ ጋናው ማታይ ዴዲያዋ ታኒ ሂንቱንታ ኤሪሳና» ያጌዴ ሄ ቦላይ ሲሌዳ ቢታኒያ፣ 11 «ኔና ጋይ፤ ዴንዳ ኤቃ፤ ያታዴ ኔ ሻንቻማ ቶካዴ ኔ ሶይ ባ» ያጌዳ።

12 ቢታኒ ኤሌካ ዴንዲ ኤቂዴ፣ ባሬ ሻንቻማ ቶኪዴ፣ አሳይ ኡባይ ሄሊሺን ቢና አሳይ ኡባይ ማላሌቲዴ፣ «ኑኒ ሃዋ ማላባ ኡባካ ቤዲ ኤርኮ» ያጌዴ ያሳ ጋላቲዲኖ።

**1:40 ታና ጌሻ ፓሳ፣ ሃዋ ጉሳይ፣ ሃ ሃርጊ ቆፊሬቱዳዌ ላሜታናው ዳንዳዩና ኤሬቱዳ ጋዴ ዎጋኔ ማራኒ፣ ሃራ አሳ ቆፋን ኢቲ አሳይ ጌሻ ጊዴና ጋና ማላ አዲያዋ።

ዮሱሲ ሌዊያ ዪሴዳ

(ማት 9:9-13፤ ሉቅ 5:27-32)

13 ዮሱሲ ጉጂካ ጋሊላ አባ ዶና ቤዳ፤ አሳይ ኡባይ አኮ ዩዳዎንታ ታማሪሴዳ፤ 14 ሄዋና አዲዴ፥ ኢልፒዮሳ ናዓ ሌዊያ፥ ጊያዌ ቃራግ ቃንጊያሳን ኡቴዳዎ ዴሚዴ፥ «ታና ካላ» ያጌዳ፥ ሄዋፔ ጉዩ ሌዊ ዴንዲ ኤቂዴ፥ አ ካሴዳ።

15 ዮሱሲ ቁማ ማናው ሌዊያ ሶዪን ኡቴዳ ዎዴ፥ ቃራግ አኪያ ጮራ አሳይኔ ናጋራንቻቱ አናናኔ አ ካሊያዎንቱና ኢቲፔ ኡቴዲኖ፥ አ ካሊያዎንቱ ጊዶን ሄዋንቱ ማላ አሳቱ ዳሬዲኖ። 16 ሂጊያ ታማሪሴያ ኢቲ ኢቲ ፓሪሳዋቱ ዮሱሲ ናጋራንቻቱዋናኔ ቃራግ አኪያዎንቱና ቁማ ሚሺን ቤዒዴ፥ «ኢ አዩሲ ናጋራንቻቱዋናኔ ቃራግ አኪያዎንቱና ቁማ ሚ?» ያጊዴ፥ አ ካሊያዎንታ አፔዲኖ።

17 ዮሱሲ ኡንቱንቱ ጊያዎ ሲሲዴ፥ «ሃርጋንቻቱዋፔ አቲን፥ ፓግ አሳው አኪሚ ኮሺና፤ ታኒ ናጋራንቻቱዋ ዪሳናው ዩዳዋፔ አቲን፥ ጊላቱዋ ዪሳናው ያቤይኪ» ያጊዴ ኡንቱንቶ ዛሬዳ።

ዎማባ ኤራናው ሺቁዳ አሻ

(ማት 9:14-17፤ ሉቅ 5:33-39)

18 ዓማቂያ ዮሃንሳ ካሊያዎንቱኔ ፓሪሳዋቱ ዎሚኖ፤ አማራዳ አሳቱ ዮሱሳኮ ዩዴ፥ «ዮሃንሳ ካሊያዎንቱኔ ፓሪሳዋቱዋ ካሊያዎንቱ ዎሚኖ፤ ሺን ኔና ካሊያዎንቱ አዩሲ ዎሚኪኖ?» ያጌዲኖ።

19 ዮሱሲ ኡንቱንታ «ቡላቻ ዩዳ አሳቱ ማቻቶ አኪያዌ ባራንቱና ዴዒሺን፥ ዎማናው ዳንዳዩኖ? ማቻቶ አኪያዌ ኡንቱንቱና ዴዒሺን፥ ዎማናው ዳንዳይኪኖ። 20 ሺን ማቻቶ አኪያዎ ኡንቱንቱ ማታፔ አፋና ዎዲ ያናዋ፤ ኡንቱንቱ ሄ ዎዴ ዎማናዋንታ።

21 «ኤጫ ማዩዋ ቦላ አራሳ ዴሬያ ዎሲ ሲኪያ አሳይ ባዋ፤ ኤጫ ዎሲ ሲኮፔ፥ አራሳ ዴሬ ኤጫ ማዩዋ ፔዴሬሴ፤ ፔዴሳይካ ኮይርዋፔ ዳራና። 22 ቃሲ ሆዎ ዎዩኒያ ኤሳ ኤጫ አጎሩዋን ናዒያ አሳይ ባዋ፤ ሺን ናዎፔ፥ ሄ ዎዩኒያ ኤሳይ አጎሩዋ ዳኪ፤ ባሬዉካ ዎሬቴ፤ አጎሩካ ባዩ፤ ሺን ሆዎ ዎዩኒያ ኤሳ አራሳ አጎሩዋን ናጭቴ» ያጌዳ።

ሳምባታባ ኤራናው ሺቁዳ አሻ

(ማት 12:1-8፤ ሉቅ 6:1-5)

23 ዮሱሲ ኢቲ ሳምባታ ጋላሲ ቲሻ ባንጋ ጊዶና አዲሺን፥ አ ካሊያዎንቱና አናና ቤዴ፥ ባንጋ ቲሻፔ ዱሳ ዶሜዲኖ። 24 ፓሪሳዋቱ ዮሱሳ፥ «ቤዓ፤ ኔና ካሊያዎንቱ ሳምባታ ጋላሲ ሂጌ ጊዴናባ አዩሲ አሲኖ?» ያጌዲኖ።

25 ዮሱሲ ኡንቱንታ፥ «ዳዊቱ ኮሻቲዴ፥ ሚያባ ኮዬዳ ዎዴ፥ ባሬናና ዴዒያዎንቱና አሴዳዋ ኡባካ ናባቢይኪቴ? 26 አቢያታሪ ቁሳቶ ኡባቶ ካፓ ጊዴዳ ዎዴ፥ ዳዊቱ ዎሳ ጎሊያ ገሊዴ፥ ቁሳቱዋ ዓላላይ ማናፔ አቲን፥ አኒኔ ማናው ሂጌ ጊዴናዋ ጎዳ ሲንሳን ዎሴዳ ቁማ ሚዴ፥ ባሬናና ዴዒያዎንቱካ ኢሜዳ» ያጌዳ። W

27 ቃሲካ ዮሱሲ ኡንቱንታ፥ «ሳምባታይ አሳው ሜዴቴዳዋፔ አቲን፥ አሳይ ሳምባታው ሜዴቲቤና፥ 28 ሄዋ ዲራው፥ ታኒ፥ አሳ ናዓይ፥ ሃራይ አቶ፥ ሳምባታዉካ ጎዳ» ያጌዳ።

ኩሺ ሲሌዳ ቢታኒያ

(ማት 12:9-14፤ ሉቅ 6:6-11)

3 ዮሱሲ አዩሁዳ ዎሳ ጎሊያ ሺሬቲካ ጌሌዳ፤ ሄዋን ኩሺ ሲሌዳ ኢቲ ቢታኒ ዴዔ። 2 ኢቲ ኢቲ አሳይ ዮሱሳ ሞታናው ኮዩዴ፥ ኩሺ ሲሌዳ ቢታኒያ ሳምባታን ኢ ፓዶፔ ቤዓናው ናጌ። 3 ዮሱሲ ሄ ኩሺ ሲሌዳ ቢታኒያ፥ «ዴንዳ ኤቃዴ ሲንሳው ሃ ያ» ያጌዳ። 4 ሄዋፔ ጉዩያን አሳ፥ «ሳምባታን ሎዎባ አሲያዌ ዎጌዩ ኢታባ አሲያዌ ዎጌ? አሳ ሺምፑዋ አሺያዌ ዎጌዩ ዎዲያዌ ዎጌ?» ያጊዴ አፔዳ።

U2:23 ዛር 23:25 V2:25 1ሳም 21:1-6 W2:26 ዎግ 24:9

ሺን አሳይ ጮው ጌዳ።⁵ ዩሱሲ ሃንቁቲዳ፤ ኡንቱንታ ዩሺ አሲ ዌሊዴ፤ ኡንቱንቱ ኦዲና ሲሴናዋንታ ጊዲያ ዲራው፤ ኡንቱንቶ ዳሪ ካዮቱዳ፤ ሄ ቢታኒያ፤ «ኔ ኩሺያ ፒዲ አሳ» ያጌዳ፤ ቢታኒ ፒዲ አሲና፤ አ ኩሺ ፓዊ አጌዳ።⁶ ፓሪሳዋቱ አዩሁዳ ዎሳ ጎሊያፕ ካሬ ኬሲዴ፤ ዩሱሳ ዎቲ ዎዳኔንቶ ሄሮዲሳና ዴዲያዋንቱና ማቁቱዲኖ።

አሳይ አባ ላንቂያን ዩሱሳኮ ሺቁዲኖ

⁷ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቱና ጋሊላ አባ ቤዳ፤ ጋሊላፕ ጮራ አሳይ አ ካሌዳ።⁸ ቃሲካ ጮራ አሳይ ዩሁዳፕ፤ ዩሩሳላሜፕ፤ ኤዶሚያሳፕ፤ ዮርዳኖሳ ሻፋፕ ሄራንሳ ባጋፕ፤ ሂሮሳ ካታማፕ፤ ሲዶና ካታማፕ ዩሱሲ አሴዳዋ ሲሲዴ፤ አኮ ዩዳ።⁹ ዩሱሲ ጮራ አሳይ ባሬና ሱጊ ኡንዌሴና ማላ፤ ባሬና ካሊያዋንታ ዎንጊሪያ ባሬው ጋሚዳና ማላ አዛዜዳ።¹⁰ ዳሮ አሳ ኢ ፓሴዳ ዲራው፤ ሃርጊያ አሳይ ኡባይ አ ቦቻናው ሱጊራቱ።¹¹ ኢታ አያናዴ ዴዲያ አሳቱካ አ ቤዌዳ ዎዴ ኡባን አ ሲንሳን ጉፋኒዴ፤ ባሬንቱ ቃላ ቶቁ አሲዴ፤ «ኔን ዎሳ ናዓ ጊዲኪ!» ያጌዲኖ።

¹² ዩሱሲ ሄ ኢታ አያናቱ ባሬባ አሳው አዲዴ፤ ባሬና ቆንጩያ ኬሴና ማላ፤ ኡንቱንታ ሚኒሲዴ አዛዜዳ።

ዩሱሲ ባሬ ኪቲያዋንታ ዶራዳ

(ማጎ 10:1-4፤ ሉቃ 6:12-16)

¹³ ዩሱሲ ዴሪያ ቦላ ኬሲዴ፤ ባሬ ኮዩዳ አሳቱዋ ባሬኮ ዌሴዳ፤ ሄዎፕ ጉዩ አኮ ቤዲኖ።¹⁴⁻¹⁵ ኡንቱንቱ ባሬናና ዴዳና ማላኔ ቃላ አዳናው ኡንቱንታ ኪታና ማላ፤ ኢታ አያናቱዋ አሳፕ ኬሳናው ኡንቱንቶ ማታይ ዴዳና ማላ፤ ታማኔ ላቡ አሳቱዋ ዶራዳ።

¹⁶ ኢ ዶራዳ ታማኔ ላዓቱ ሃዋንታ፤ ጳሂሮሳ ያጊዴ ሱንሴዳ ሲዎና፤¹⁷ ቦዓኔርጌሳ ያጊዴ ሱንሴዳ ዛቢዲዮሳ ናና ያዩቆባኔ ያዩቆባ ኢሻ ዮሃኒሳ፤ «ቦዓኔርጌሳ» ጊያዌ «ዎልቃማ አሳቱዋ» ጊያዋ።¹⁸ ኢንዲራሳኔ ፒሊጶሳ፤ ባርታላዎሳኔ ማቶሳ፤ ቶማሳኔ ኢልፒዮሳ ናዓ ያዩቆባ፤ ታዶሳኔ ባሬ ቢታው ሴሌቲያ ሲዎና፤¹⁹ ዩሱሳ አሲ ኢሜዳ ዩሁዳ አስቆሮታ።^x

ዩሱሳኔ ቢዌል-ዘቡላ

(ማጎ 12:22-32፤ ሉቃ 11:14-23፤ 12:10)

²⁰ ዩሱሲ ሶይ ቤዳ፤ ላዌንሱዋካ ቃሲ ጮራ አሳይ ሺቁና፤ ኢኔ አ ካሊያዋንቱና ሃራይ አቶ፤ ቁማ ማኖዉካ ዳንዳይቤይኪኖ፤²¹ አሳይ አ፤ «ጎዬ» ጊያ ዲራው፤ አ ዳባቱ ሄዎ ሲሲዴ፤ አ አካናው ቤዲኖ።

²² ሂጊያ ታማሪሲያ ኢቲ ኢቲ አሳቱ ዩሩሳላሜፕ ዩዴ፤ «ዩሱሳ ቦላ ቢዌል-ዘቡል ዴዌ» ያጌዲኖ፤ ቃሲ፤ «ዓላሃቱዋ ካፕ ባሬው ዎልቃ ኢሚኖ፤ ኢታ አያናቱዋ ኬሴ» ያጊዴ ሃሴዩዲኖ።^y

²³ ዩሱሲ አሳ ባሬኮ ዌሴዴ፤ ሉሚሱዋ አዲዴ፤ «ሴጎናይ ሴጎና ዎቲ ኬሳናው ዳንዳይ? ²⁴ ኢቲ ካዉቱሳይ ባሬ ጊዶን ሻኬቶፕ፤ ሄ ካዉቱሳይ ኤቃናው ዳንዳይና፤²⁵ ቃሲ ኢቲ ጎሌ አሳይካ ባሬ ጊዶን ሻኬቶፕ፤ ሄ ጎሌ አሳይካ ኤቃናው ዳንዳይና።²⁶ ሴጎናይ ባሬናና ዋላቁቲዴ ሻኬቶፕ፤ ባያናፕ አቲን፤ ዴዳና ዳንዳይና።

²⁷ «ሺን ዎልቃማ አሳ ጎሌ ጌሊዴ ካሴቲዴ አ ቃቼናን ዴዲዴ፤ አ ሚሻ ቦንቃናው ዳንዳይያ አሳይ ባዋ፤ ቃቼዳዋፕ ጉዩያን፤ አ ጎሊያ ቦንቃናው ዳንዳይ።

²⁸ «ታኒ ሂንቱንቶ ቱሙዋ ጋይ፤ ዎሳይ አሳ ናናው ናጋራ ኡባኔ ኡንቱንቱ ቦሪያ ቦሪያ ††ኡባ አቶ ጋና፤²⁹ ሺን ጌሻ አያና ቦላ ኢታ ቦሪያ ሃሳዩያ አሲኔ ሜዲናው ናጋራ ጊዳናፕ አቲን፤ ዎሳይ ኡባካ አቶ ጌና» ያጌዳ።³⁰ ዩሱሲ ሄዎ ጌዳዌ፤ ኢቲ ኢቲ አሳቱ፤ «ዩሱሳ ቦላ ኢታ አያናይ ዴዌ» ያጌዳ ዲራሳ።

††3:28 ቦሪያ ቦሪያ፤ ጉሳይ ዎሳ ቦላን አሳይ ሃሳዩያ ኢታ፤ ባላኔ ጌላ ሃሳያ።

x3:19 14:10 y3:22 ማጎ 9:34፤ 10:25 z3:29 ሉቃ 12:10

ዮሱሳ ዳዮኔ ኢሻቱዋ

(ማት 12:46-50፤ ሉቅ 8:19-21)

³¹ ዮሱሳ ዳዮኔ አ ኢሻቱ ዩዴ፣ ካሬን ኤቂ አኮ አሳ ኪቲዴ፣ አ ጌሲሴዲኖ። ³² ጮራ አሳይ አ ማታን ኡቴዲኖ፤ ሄ ኪቴቴዳዌ አ፣ «ቤዓ፤ ኔ ዳዮኔ ኔ ኢሻቱ ካሬን ኤቂዴ፣ ኔናና ጋኪታናው ኮዩኖ» ያጌዳ።

³³ ዮሱሳ ዛሪዴ፣ «ታ ዳዮ ኦኔ? ቃሲ ታ ኢሻቱ ኦኔ?» ያጌዳ። ³⁴ ባሬ ማታን ኡቴዳ አሳ ዩሺ አሲ ጌሲዴ፣ «ቤዒቴ፤ ታ ዳዮኔ ታ ኢሻቱ ሃዋንቱሺ። ³⁵ ያሳይ ኮዩያዋ አሲያ ኡባይ ታ ኢሻ፣ ታ ሚቻቶኔ ታ ዳዮ» ያጌዳ።

ዜሬሳ ዜሪያዋ ሌሚሱዋ

(ማት 13:1-9፤ ሉቅ 8:4-8)

4 ዮሱሳ ሺሬቲካ ጋሲላ አባ ማታን ታማሪሱዋ ዶሜዳ፤ ጮራ አሳይ ባሬ ሚዩያን ዩዩ አዲዴ ሺቂ ኡቲና፣ አባን ዴዒያ ዎንጊሪያ ጊዶ ጊሊዴ፣ አኒ ኡቴዲኖ፤ ቃሲ ሄ አሳይ ኡባይ አባ ሚዩያን ዴዒ። ² ኢ ኡንቱንታ ዳሮባ ሌሚሱዋን ታማሪሲዴ።

³ «ሲሲቴ፤ ኢቲ ቢታኒ ዜሬሳ ዜራናው ኪሴዳ። ⁴ ኢ ዜሪሺን፣ ኢቲ ኢቲ ዜሬሳይ አጊያ ዶናን ዎዴዳ፤ ሄዋ ካፉ ዩዴ ሜዳ። ⁵ ኢቲ ኢቲ ዜሬሳይ አንጮ ቢታ ቦላ ዎዴዳ፤ ዳሮ ቢታይ ባይና ዲራው፣ ሄ ዜሬሳይ ኤሌካ ሞኪዳ። ⁶ አዋይ ኪሴዳ ዎዴ ሹሌዳ፤ አዱሳ ፃጵዋ ዩዲቢና ዲራው፣ ሜሊ አጌዳ። ⁷ ኢቲ ኢቲ ዜሬሳይ አጉንሳ ጊዶን ዎዴዳ፤ ሄዋን ሞኪዳዋ አጉንሳይ ዲጪዴ ጩሊና፣ አይፊናን አቲዳ። ⁸ ኢቲ ኢቲ ዜሬሳይ ቱዔ ቢታን ዜሬቲዴ ሞኪዳ፤ ዲጪዴ ኢቲ ሃታሙዋ፣ ኢቲ ኡሱፑን ታሙዋ አይፊና፣ ኢቲ ጌቱዋ አይፊዳ።» ⁹ ቃይካ ዮሱሳ፣ «ሲሳናው ሃይሳይ ዴዒያ ኡራይ ሲሶ» ያጌዳ።

ዮሱሳ ሌሚሱዋን አዴዳ ጋሱዋ

(ማት 13:10-17፤ ሉቅ 8:9-10)

¹⁰ ታማኔ ላዑ ዮሱሳ ካሊያዋንቱኔ ኢ አዴዳዋ ሲሴዳ ሃራ አሳቱ ኢ ባሬካ ዴዒሺን አኮ ሺቂዴ፣ ሄ ሌሚሱዋ ቢሌሳ አ አቻዲኖ። ¹¹⁻¹² ዮሱሳ ኡንቱንቱሲ፣ «ሂንቱንቶ ያሳ ካዉቴሳ ፀራ ዩዉዋ ኤራይ ኢሜቴዳ፤ ሺን ሃራቱ ካዉቴሳፕ ካሬና ዴዒያዋንቱ፣ ጌላ ጌሊዴ ቢዔና ማላ፣ ቃሲ ሲሳ ሲሲዲካ አኪኪና ማላ፣ ኡንቱንቱ ሺሬቲዴ ያሳኮ ሲሚና፣ ኢ ኡንቱንቱ ናጋራ አቶ ጌና ማላ፣ ኡንቱንቶ ኡባባይ ሌሚሱዋን አዴቴ» ያጌዳ። ^b

ዜሪያዋ ሌሚሱዋ ቢሌሳ

(ማት 13:18-23፤ ሉቅ 8:11-15)

¹³ ዮሱሳ ኡንቱንታ፣ «ሃ ሌሚሱዋ ኤሪኪቴ? ያቲና፣ ሌሚሱዋ ኡባ ዎቲ ኤራኒቱ? ¹⁴ ዜሪያዌ ያሳ ቃላ ዜሬ። ¹⁵ ቃላይ ዜሬቲያ አጊያ ዶናን ዴዒያዋንቱ ሃዋንታ፤ ኡንቱንቱ ቃላ ሲሲያ ዎዴ፣ ሴፃናይ ኤሌካ ዩዴ፣ ኡንቱንቱ ዎዳናን ዜሬቴዳ ቃላ አፊዲጌዳ። ¹⁶ ሃዋዳንካ ቃሲ አንጮቲያ ቢታን ዜሬቴዳዋንቱ ሃዋንታ፤ ኡንቱንቱ ቃላ ሲሲዴ፣ ኤሌካ ናሺቻን አኪኖ። ¹⁷ ኡንቱንቱ ሃዲው ዴዒኖፕ አቲን፣ ኡንቱንቶ ሚኖ ፃጵ ባዋ፤ ጉዩፕ ቃላ ጋሱዋን ዋዩ ዎይ ዩዴርሱ ዩያ ዎዴ፣ ኡንቱንቱ ኤሌካ ጳቢቲ አጊኖ። ¹⁸ ቃሲ አጉንሳ ጊዶን ዜሬቴዳዋንቱ ሃዋንታ፤ ኡንቱንቱ ቃላ ሲሲያዋንታ። ¹⁹ ሺን ሃ ሳዓ ዴዎ ሂርጊያዌ ዱሬቴሳ ሲሲያዌኔ ሃራባ አሞቲያዌ ኡንቱንቱ ዎዳናን ጊሊዴ፣ ቃላ ጩሊና አይፊናን አቲ አጌዳ። ²⁰ ሺን ቱዔ ቢታን ዜሬቴዳዋንቱ ቃላ ሲሲዴ አኪያዋንታ፤ ኢቲ ሃታሙዋ፣ ኢቲ ኡሱፑን ታሙዋ አይፊና፣ ኢቲ ጌቱዋ አይፊዳ» ያጌዳ።

^a4:1 ሉቅ 5:1-3   ^b4:11-12 ኢሳ 6:9-10

የምጥያ ሌሚሱዋ
(ሉቅ 8:16-18)

21 ዮሴፊ ጉጂዴ፥ «የምጥያ አሂዴ፥ ገላጭ ዎይ አርሳጭ ጋርሳና ዎሲያ አሳይ ዴዒ? ጅቃሳን ዎሴኔ? 22 አዩሲ ጎፍ፥ ቆሴዳባይ ኡባይ ቆንጨያ ኬሳናዋ፤ ቃሲ ጌማን ዎሴዳባይ ኡባይ ቤቴናን አቴና፥ 23 ሲሳናው ሃይሳይ ዴዒያ ኡራይ ዴዎፍ ሲሶ» ያጌዳ።

24 ቃሲካ ኡንቴንታ፥ «ሂንቴንቱ ሲሲያዋ አኬኪዴ ሲሲቴ፤ ያሳይ ሂንቴ ማኬዳ ቁንዓን ሂንቴንቶ ማካናዋ። ኢ ሂንቴንቶ ዳሪሲዴ ኢማና፤ 25 ዴዒያ ኡራው ጉጂ ኢማና፤ ባይናዋፍ ሃራይ አቶ፥ አው ዴዒያ ሄ ጉሳቶካ አኪዲጋና» ያጌዳ።

ዲጨያ ዜሬሳ ሌሚሱዋ

26 ዮሴፊ ቃሲካ፥ «የሳ ካዉቴሳይ ጋዴን ካሳ ዜሪያ አሳ ማላ፥ 27 ሄ ቢታኒ ቃማ ጌሚዲሺ፤ ጉራ ዴንዴ፤ ኢ ባሬ ሁጵው ዋኒንቶ ኡሬናን፥ ሄ ዜሬሳይ ሞኬኔ ዲጨ። 28 ቢታይ ካሳ ባሬካ ሞኬኔ አይፌ፤ ኮይሮ ጫርሻይ ጫሬ፤ ጉዩፍ አይፋናው ኩኩሜ፤ ቃሲ ዉርሴሳን ኩሚንሳ አይፌያ አይፌ። 29 ሺን ካሳይ ጋኪያ ዎዴ፥ ካሳ ሺሺያ ዎዲ ጋኪዳ ዲራው፥ ቢታኒ ኡሌካ ባጫን ጫኩዋ ጌሊ አጌዳ» ያጌዳ።^c

ሳናፊጨያ ዜሬሳ ሌሚሱዋ

(ማጎ 13:31-34፤ ሉቅ 13:18-19)

30 ዮሴፊ፥ «ኑኒ ያሳ ካዉቴሳ አያ ማላቴ ጋኔ? ዎይ አያና ሌሚሳኔ? 31 ያሳ ካዉቴሳይ ሳናፊጨያ አይፋቶ ማላቴ። ሄ አይፋታ ዜሪያ ዎዴ፥ ሳዓን ዴዒያ ሚሳ አይፊያ ኡባፍካ ጉፃው፤ 32 ሄና ዜሪና ሞካዴ ሃራ አታኪልቲያ ኡባፍ ዳራው፤ ዳሪ ዳሻ ዳሻው። ካፉ ኢዚ ቃንካ ኩዋን ጎሊያ ኬፃና ዳንዳዩ» ያጌዳ።

33 ዮሴፊ ሃዋ ማላ ዳሪ ሌሚሱዋን አሳይ ሲሳናው ዳንዳዩያዋ ኬና፥ ባሬ ቃላ አዴዳ። 34 አሳው ሌሚሱ ባይናን አዴና፤ ሺን ዮሴፊ ባሬና ካሊያዋንቱ ፃላሳና ዴዒያ ዎዴ፥ ኡንቴንቶ ኡባባ ቢሊዴ አዴ።

ዮሴፊ ቤታ ጮው አሴዳ

(ማጎ 8:23-27፤ ሉቅ 8:22-25)

35 ሄ ጋላሲ ሳዓይ አማርሲና፥ ዮሴፊ ባሬና ካሊያዋንታ «አባፍ ሄሬንሳ ፒኖይቴ» ያጌዳ። 36 አ ካሊያዋንቱ አሳ አጊዴ፥ ዮሴፊ ካሴ ጌሊ ኡቴዳ ዎንጊሪያን ጌሊዴ፥ ዮሴፊ ባሬንቴና አፌዲኖ፤ ሃራ ዎንጊራቴካ ሄዋን ዴዒኖ። 37 ዎልቃማ ጎቱ ዴንዲና፥ ቤታይ ዎንጊሪያ ሾጨና፥ ሃሳይ ኩማና ጋካናው ዎንጊሪያ ጊዶ ጌሌዳ። 38 ሄ ዎዴ ዮሴፊ ዎንጊሪያን ጉዩ ባጋና ቦርኮሳ ቦርኮቲዴ ጌሚዲሺዳ። ዮሴፊ ካሊያዋንቱ አ ዴንሲዴ፥ «ታማሪሲያዎ፥ ኑኒ ዳዩያ ዎዴ ጮው ጋዴ ያላይ?» ያጌዲኖ።

39 ኢ ቤጎቲዴ ጎቱዋ፥ «ጮው ጋ» ጊዴ፥ አባካ፥ «ዎፑ ጋ» ጊዳ፤ ጎቱካ ጮው ጊና፥ ኡባባይካ ዎፑ ጊዳ። 40 ዮሴፊ ባሬና ካሊያዋንታ «አዩሲ ሃዋዳን ያዩቴ? ሂንቴንቱ ዋኒ አማኒኪቴ?» ያጌዳ።

41 ኡንቴንቱ ዳሪ ያዩዴ ባሬንቱ ጊዶን፥ «ሃዌ ላ ሃራይ አቶ፥ ጎቱኔ አባይ አዛዙቲያዌ እኔ?» ያጌዲኖ።

ዮሴፊ ኢታ አያናይ አይቁዳ ቤታኒያ ፓሴዳ

(ማጎ 8:28-34፤ ሉቅ 8:26-39)

5 ዮሴፊኔ አ ካሊያዋንቱ አባፍ ሄሬንሳው ፒኒዴ፥ ጌርጌሴኖና ጌቴቲያ ጋዲያ ጋኪዲኖ።² አሳ ሞጊያ ዱፉ ዴዒያሳፍ ኢታ አያናይ ዴዒያ ኢቲ ቤታኒ ኬሲዴ፥ ዮሴፊ ዎንጊሪያፍ ኬሴዳ ዎዴ፥ ዮሴፊና ጋኪቴዳ።³ ቤታኒ ሄ ዱፉ ዴዒያሳን አቂ ፔሺዴ፥ ያኒ ዴዔ፤ አ አኒኔ ሃራይ አቶ፥ ሳንሳላታን

ቃቻናወካ ዳንዳይቤና።⁴ አዩሲ ጎፔ፣ ኢ ዳሮ ዎዴ ኡቁናኒኔ ሳንሳላታን ቃሼቲዴ ዴዔ፤ ሺን ሳንሳላታ ዱሴሬሴዳ፤ ኡቁናካ ሜንሴሬሴዳ፤ አ ያናናው ዳንዳይዳዌ አኒኔ ባዋ።⁵ ኢ ኡባ ዎዴ ጋላሲኔ ቃማ፣ ሄ ዱፉ ዴዒያሳኒኔ ዴሪያ ቦላ ዋሴ፤ ባሬ ቦላካ ሹቻን ጋሬ።

⁶ ዩሱሳ ሃኩዋን ቤዔዳ ዎዴ፣ አኮ ዎዒ ዩዴ አው ጎዩኔዳ።⁷ ሄ ቢታኒ ባሬ ኮሻ ዶቁ አሲዴ፣ «ኡባፔ ቦላ ያሳ ናናው፣ ዩሱሳ፣ ኔናኔ ታና አዩ ጋሲ? ታና ሙሬና ማላ፣ ታኒ ኔና ያሳ ሱንሳን ዎሳይ» ያጌዳ።⁸ ኢ ሄዋ አዩሲ ጌዴ ጎፔ፣ ዩሱሳ አ፣ «ላ ሃ ኢታ አያናው፣ ሃ ቢታኒያፔ ኬሳ» ያጌዳዋሳ።

⁹ ዩሱሳ አ፣ «ኔ ሱንሳይ አኔ?» ያጌዴ አቼዳ።

ኢ፣ «ኑኒ ጮራ ጊዲያ ዲራው፣ ታ ሱንሳይ ሌጊዮና» ያጌዳ።¹⁰ ኢታ አያናቱዋ ሄ ጋዲያፔ ኬሲ ዩዴና ማላ፣ ዩሱሳ ሚኒሲዴ ዎሴዳ።

¹¹ ሄ ዴሪያ ቦላን ጮራ ጉዱንሳ ወዲ ሄሜቱ፤¹² ኢታ አያናቱ ዩሱሳ፣ «ኑና ሂኒ ጉዱንሳ ወዲያኮ ዩዳርኪ፤ ኡንቱንቱን ቢዴ ገላና» ያጌዴ ዎሲና፣¹³ ዩሱሳ፣ «ቡቱ» ያጌዳ። ኢታ አያናቱ ቢታኒያፔ ኬሲዴ፣ ጉዱንሳቱዋን ጌሌዲኖ፤ ላዑ ሻዓ ጊዲያ ጉዱንሳ ወዲ ካካ ሁጲያና ካጀቲዴ፣ አባን ጌሊዴ፣ ሚቴቲ አጌዳ።

¹⁴ ጉዱንሳ ወዲያ ሄሚያዋንቱ ባቃቲዴ፣ ሃኔዳዋ ካታማኒኔ ካታማፔ ጋዓ ጋዲያን አዴዲኖ፤ ሄዋ ቤዓናው አሳይ ዩዳ።¹⁵ አሳይ ዩሱሳኮ ዩዴ፣ ጮራ ኢታ አያናቱ ቤኒ አይቄዳ ቢታኒ ባሬ ዎዛናይ ሲሚና፣ ማዩዋ ማዩዴ፣ ሄዋን ኡቱዳዋ ቤዒዴ፣ ኡባይ ያዩዳ።¹⁶ ሄዋ ቤዔዳ አሳቱ ኢታ አያናቱ አይቄዳ ቢታኒ ሃኔዳዋኔ ቃሲ ጉዱንሳ ወዲያባ ሄ አሳሲ አዴዲኖ።¹⁷ ሄዋ ዲራው፣ አሳይ ባሬንቱ ጋዲያፔ ዩሱሳ ባና ማላ፣ ዎሳ ዶሜዳ።

¹⁸ ዩሱሳ ዎንጊሪያን ጌሊሺን፣ ኢታ አያናቱ አይቄዳ ቢታኒ ዩሱሳና ዴዓና ማላ፣ ዩሱሳ ዎሴዳ።¹⁹ ሺን ዩሱሳ ኢጊዴ አ፣ «ኔ ሶይ ሲማዴ፣ ጎዳይ ኔው አይ ማላ ዎልቃማባ አሴዴንቶኔ ቃሲ ኢ ኔው አይ ማላ ኬኬንቶ ኔ ሶይ አሳው አዳ» ያጌዳ።²⁰ ቢታኒ ቢዴ፣ ታሙ ካታማ ሺጊያሳን ዩዩዴ፣ ዩሱሳ ባሬው አይ ማላ ዎልቃማባ አሴዴንቶ፣ አዱዋ ዶሜዳ፤ ኢ አዴዳዋ ሲሴዳ አሳይ ኡባይ ማላሌቱዳ።

ያዒሮሳ ናቶኔ ዩሱሳ ማዩዋ ቦቼዳ ሚሺራቶ

(ማት 9:18-26፤ ሉቅ 8:40-56)

²¹ ዩሱሳ ሲሚዴ፣ ዎንጊሪያን ጌሊዴ፣ አባ ፒኔዳዋፔ ጉዩያን፣ ጮራ አሳይ አባ ማታን አኮ ዩዩ አዲዴ ሸቄዲኖ።²² ያዒሮሳ ጊያዌ፣ አዩሁዳ ዎሳ ጎሊያ ካፓቱዋፔ ኢቱ፣ ዩሱሳ ቤዔዳ ዎዴ አኮ ዩ አ ጊዲያን ኩንዲዴ።²³ «ታ ናታ ሃርጋዴ ሃይቃና ሃናው፤ ኢዛ ፓዓዴ ሎዎ ዴዓና ማላ፣ ያዴ ኔ ኩሺያ ኢዚ ቦላ ዎሳሪኪ» ያጌዴ ዩሱሳ ሚኒሲዴ ዎሴዳ።

²⁴ ዩሱሳ ያዒሮሳና ቤዳ፤ ኢ ቢሺን ጮራ አሳይ አ ካሊዴ ሜቶሴዲኖ።

²⁵ ታማኔ ላዑ ላይሳ ኡባ ኢዚ ቦላፔ ሱሳይ ጎጊያ ኢቲ ሚሺራታ ዴዓው።²⁶ ጮራ አኪማቱ ኢዞ አኪሚሺንካ፣ ኢዛ ፓዓ ካዔታዱ፤ ባሬ ሚሻ ኡባ ወርሲናካ ኢዚው ሃ ኢቱዳዋፔ አቲን፣ አይኔ ኢዞ ማዲቤና።²⁷ ሄ ሚሺራታ ዩሱሳባ ሲሳዴ፣ አሳ ጊዶና ዩሱሳፔ ጉዩና ያዴ፣ አ ማዩዋ ቦቻዱ።²⁸ አዩሲ ጎፔ ኢዛ፣ «ታኒ ሃራይ አቶ፣ አ ማዩዋ ቦቻፔካ ፓዓና» ያጋዴ ቆፓዱ።

²⁹ ኢፔ ጎጊያ ሱሳይ ኡሌካ ኡቄ አኔዳ፤ ኢዛ ባሬ ዋዩያፔ ፓዲዳዋ ባሬ ቦላን ኡራ አጋዱ።³⁰ ዩሱሳ ባሬፔ ዎልቃይ ኬሴዳዋ ባሬ ሁጲው ኡሪዴ፣ ኡሌካ ጮራ አሳ ጊዶን ጉዩ ሲሚዴ፣ «ታ ማዩዋ ቦቻዳዌ አኔ?» ያጌዳ።

³¹ ዩሱሳ ካሊያዋንቱ አ፣ «አሳይ ኔና ሱጊያ ዎዴ ቤዓዴ፣ (ታና አኔ ቦቻዳዌ?) ያጋይ?» ጌዲኖ።

³² ዩሱሳ ሄዋ አኔ አሴዴንቶኔ ቤዓናው ዩሺ አሲዴ ያሌዳ፤³³ ሺን ሚሺራታ ባሬው ሃኔዳዋ ኡራዴ፣ ያሻ ኮኮራዴ ያዴ ዩሱሳ ሲንሳን ጉፋናዱ፤ ቃሲ ቱማቱሳን ሃኔዳዋ ኡባ አው አዳዱ።³⁴ ዩሱሳ ኢዞ፣ «ታ ናቱ፣ ኔና ኔ አማኮ ፓሴዳ፤ ሳሩዋን ባ፤ ኔ ዋዩያፔኔ ፓዓ» ያጌዳ።

፳5:20 ታሙ ካታማ፣ ሃዋንቱ ኢቲ ጪታ ጊዴዳ ካታማቱ ሳማሪያፔኔ ጋሊላ ጋዲያ አዋይ ዶሊያ ባጋና ዴዒያዋንታ ጊዲዴ፣ ሄዋንቱን ዴዒያ አሳቱዋ ኤሻይካ ግርኬ አሳቱዋ ዴዑዋ አጊያ ካሊያዋ ቤሴ።

³⁵ ዮሴፊ ሲሮ ሄዋ ጊሺን፣ አዩሁዳ ዎሳ ጎሊያ ካፑዋ ሰዩፍ ኪቴቴዳ አሳቱ ዩዴ፣ «ኔ ናታ ሃይቃዲጋዱ፣ ሲሚ ታማርሲያዋ አዩሲ ዳቡርሳይ?» ያጌዲኖ።

³⁶ ሺን ዮሴፊ ኡንቱንቱ ጊያዋ ሲሲዴ፣ አዩሁዳ ዎሳ ጎሊያ ካፑዋ፣ «አማኖ ፃላላ አማናፕ አቲን፣ ያዮፓ» ያጌዳ። ³⁷ ዮሴፊ ጳዊርሳፕ፣ ያዩቆባፕ፤ ያዩቆባ ኢሻ ዮሃንሳፕ ሃራይ አኒኔ ባሬና ካሌና ማላ ዲጌዳ። ³⁸ ኡንቱንቱ አዩሁዳ ዎሳ ጎሊያ ካፑዋ ሰይ ጋኬዳ ዎዴ፣ ዮሴፊ አሳይ ሎይሲ ዩኪያዋኔ ዘላሊያዋ ቤዔዳ። ³⁹ ጌሊዴ አሳ፣ «አዩሲ ሎይሲ ዩኪቴ? ናታ ጌሚዲሻዱፕ አቲን፣ ሃይቃቤይኩ» ያጌዳ።

⁴⁰ ሄዋፕ ጉዩ አሳይ አ ቦላ ሚጩዳ፣ ሺን አሳ ኡባ ካሬ ኬሲዴ፣ ናቲ አጠዋኔ አቶ ሄዋን ባሬናና ዴዲያ አ ካሊያዋንታኔ አኪዴ፣ ናታ ዴዲያሳ ጌሌዳ። ⁴¹ ዮሴፊ ናቲ ኩሺያ አይቂዴ፣ «ፃሊታ፣ ቁሚ» ⁴² ያጌዳ፣ ሄዋ ቤሌሳይ፣ «ጉሳ ናቴ፣ ታኒ ኔና ዴንዳ ጋይ» ጊያዋ።

⁴² ናታ ኤሌካ ዴንዳ ኤቃዴ ሃሜታዱ፣ ኢዛ ታማኔ ላዑ ላይሳ ናቶ፣ ሄዌ ሃኒያዋን አሳይ ዳሮ ማላሌቴዳ። ⁴³ ዮሴፊ ሄዋ ኡንቱንቱ አሲኔ አዴና ማላ፣ ኡንቱንታ ሚኒሲ አዛዚዴ፣ «ኢዘው ሚያባ ኢሚቴ» ያጌዳ።

ዮሴፊ ናዘሬቴን አኬናን ኢዲዲኖ
(ማት 13:53-58፤ ሉቅ 4:16-30)

6 ዮሴፊ ሄዋፕ ኬሲዴ፣ ባሬ ጋዲያ ናዘሬቴ ካታማ ቤዳ፤ አ ካሊያዋንቱካ አ ካሊዴ ቤዲኖ። ² ሳምባታ ጋላሲ አዩሁዳ ዎሳ ጎሊያን ታማርሲያዋ ዶሜዳ፤ ኢ ታማርሲያዋ ሲሴዳ ጮራ አሳይ ማላሌቴዴ፣ «ሃዌ ሃ ኡባባ ሃቃፕ ዴሜዴ? ሃ አው ኢሜቴዳ አቶ ኤራቴሳይ አዩ? ዶሳይ አሊያ ማላታ ኢ ዎቲ አሊ? ³ ሃዌ አናዲያ ⁴ ሺጌዴ፣ ማይራሚ ናዓ፣ ያዩቆባ ኢሻ፣ ዮሳ ኢሻ፣ ዮሁዳ ኢሻ፣ ሲዋና ኢሻ ጊዴኔ? አ ሚቻቱ ኑናና ሃዋን ዴዲያዋንታ ጊዲኪኖ?» ያጌዴ፣ ኢ ጊያዋ አኬናን ኢዲዲኖ።

⁴ ዮሴፊ ሄ አሳሲ፣ «ናቢ ባሬ ጋዲያን፣ ባሬ ዳባቱዋኒኔ ባሬንቱ ሰይ አሳን ቦንፕቴናዋፕ አቲን፣ ኡባሳን ቦንፕቴ» ያጌዳ። ⁵ ኢ ሄዋን ባሬ ኩሺያ አማሬዳ አሳቱዋ ቦላ ዎሲዴ፣ ኡንቱንታ ፓሌዳዋፕ አቲን፣ ጮራ ማላታ አሳናው አይኔ ዳንዳይቤና። ⁶ አሳይ አማኒቤና ዲራው ማላሌቴዳ።

ዮሴፊ ታማኔ ላዑ ባሬና ካሊያዋንቱ ታማሪሳናዳን ኪቴዳ
(ማት 10:5-15፤ ሉቅ 9:1-6)

ሄዋፕ ጉዩያን፣ ዮሴፊ ሄዋ ሄራን ዴዲያ ቁሪ ካታማቱዋን ዩዩ ዩዩዴ፣ አሳ ታማርሲዳ። ⁷ ዮሴፊ ታማኔ ላዑ ባሬና ካሊያዋንታ ባሬኮ ዪሲዴ፣ ላዑዋ ላዑዋ ኪቴዳ፤ ቃሲ ኡንቱንቶ ኢታ አያናቱዋ ኬሲያ ማታ ኢሜዳ። ⁸ ኡንቱንታ፣ «አጊያ ፃምዓፕ አቲን፣ ቁማ፣ ቃርጨቲያ፣ ሂንቴው ሚሻ አያኔካ አይቆፕቴ። ⁹ ሂንቴንቱ ጌዲያን ጫማካ ዎሲቴ፤ ሺን ላዑ ማዩዋ ማዮፕቴ» ያጌዳ። ¹⁰ ቃሲካ ኡንቱንታ፣ «ሂንቴንታ አሳይ ሃቃን ሞኮፕቴ፣ ሄዋፕ ኬሳና ጋካናው፣ ሄ ጎሊያን ኡቲ አጊቴ። ¹¹ ሂንቴንታ አሳይ ሞኪናሳ ዎይ ሂንቴ ኡዲያባ ሲሴናሳ ሃቃ ጊዶፕቴ፣ ሄ ጋዲያን ዴዲያ አሳው ሄዌ ማርካ ጊዳና ማላ፣ ሄዋፕ ኬሲዴ፣ ሂንቴ ጌዲያፕ ባና ሾጨቴ» *ያጌዳ።

¹² ታማኔ ላዑ አ ካሊያዋንቱ ቤዴ፣ አሳይ ባሬንቱ ናጋራፕ ሲማናዳን፣ ቃላ አዴዲኖ። ¹³ ኡንቱንቱ አሳፕ ዳሮ ኢታ አያናቱዋ ኬሲዴ፣ ሃርጊያ አሳ ጮራ ዛይቲያ አኪዴ ዎሲዲኖ። ^d

¹¹5:41 ፃሊታ፣ ቁሚ፣ ሃ ቃላቱ አራማዩኬ ጌቴቲያ ቃላን ዮሴፊ ዎዲያን ፓሌስቲኔ ጋዴን ሃሳዩቲያዋ። ፃሊታ ጊያዌኔ ቁሚ ጊያዌ አማራሱዋ ቃላ ጊዴና። ሺን ግሪኪያ ቃላ።

¹²6:3 አናዲያ፣ ግሪኪ ቤሌሳን ሹቻ ዎይ ኡርቃ ሜሊሲዴ ሜዲያ አሳ ጊዴ ጎዔቴ።

*6:11 ሂንቴ ጌዲያፕ ባና ሾጨቴ፣ ሃዌ አሳይ ኢዲዳዋ ቤሲያዋ።

ፃግቂያ የሃኒሳ ሃይቁዋ

(ማት 14:1-12፤ ሉቃ 9:7-9)

14 አሳይ ዩሱፍ ሱንሳ ደንሲያ ዲራው፥ ካቲያ ሄሮዲሴ ሄዋ ኡባ ሲሴዳ፤ ኢቲ ኢቲ አሳይ፥ «ፃግቂያ የሃኒሲ ሃይቁዋ፤ ደንደዳ፤ ሄዋሲ አው ዎልቃግ ማላታ አሲያ ዎልቃይ ደዔ» ያጌዳ።

15 ሺን ሃራንቱ አ፥ «ሃዌ ኤላሳ» ያጌዲኖ።

ሃራንቱ ቃሲ፥ «ሃዌ ቤኒ ዎዴ ናባቱዋ ማላቲያ ናቢያ» ያጌዲኖ።

16 ሺን ሄሮዲሴ ሄዋ ሲሴዳ ዎዴ፥ «ሃዌ ታኒ ቆዲያ ሙጨሴዳ ፃግቂያ የሃኒሳ። ኢ ሃይቁዋ፤ ፓዲዳ» ያጌዳ።

17 አዩሲ ጎፔ፥ ሄሮዲሴ ባሬ ኢሻ ፒሲጳሳ ማቻቶ ሄሮዲያዶ አኪ ዎሴዳ፤ ሄሮዲሴ ኢዚ ዲራው፥ ባሬ ሁጲው አሳ ኪቲዴ፥ የሃኒሳ አይሲዴ፥ ቃሺሲ ዎሴዳ። 18 አዩሲ ጎፔ፥ የሃኒሲ ሄሮዲሳ፥ «ኔኒ ኔ ኢሻ ማቻቶ አካናው ቤሴና» ያጌ ዎሴዳ።

19 ሄሮዲያዳ የሃኒሳው ኡሉዋን ሞርኪያ አይቃዴ አ ዎዲሳናው ኮያዱ፤ ሺን ዳንዳያቤይኩ። 20 የሃኒሲ ዒሎ አሳኔ ገሻ አሳ ጊዴዳዋ ሄሮዲሴ ኤሬዳ ዲራው፥ አው ያዩዴ፥ ሎይሲ ናጊ ዎሴዳ፤ የሃኒሲ ጊያዋ ሲሲዴ፥ ባሬ ዎዛናን ዳሪሲ ሜቶቲዴካ አባ ናሼቻን ሲሴዳ።

21 ሄሮዲሴ ባሬ ዩሉቴዳ ጋላሲ፥ ጋዲያ አዩሲያዋንቶ፥ ሻላቃቱዋሲኔ ጋሊላን ደዒያ ዎልቃግ አሳው ሾቢያ ጊጊሴዳ ዎዴ፥ ወርሴሳን ሄሮዲያዳ ኢንጄ ጋላሳ ደማዱ። 22 ሄሮዲያዲ ናታ ኢማሳ ሞኪያሳ ጌላ ዱራዴ፥ ሄሮዲሳኔ አ ኢማሳቱዋ ናሼቻዱ፤ ሄዋ፤ ጉዩ ካቲ ናቲው፥ «ኔና ሎዒዳዋ አያ ጊዶፔኔ ታና አቻ፤ ታኒ ኔው ኢማና» ያጌዳ። 23 ቃሲ ኢዚው ዳሪ ጫቂዴ፥ «ኔኒ አፔዳዋ አያ ጊዶፔካ፥ ታኒ ኔው ኢማና፤ ሃራይ አቶ፥ ታ ካወቴሳፔ ባጋ ጊዶፔካ፥ ታኒ ኔው ኢማና» ያጌዳ።

24 ናታ ካሬ ኪሳዴ ባሬ ዳዮ፥ «አያ ኢማ ጎ?» ያጋዴ አቻዱ።

ኢ ዳያ፥ «ፃግቂያ የሃኒሳ ሁጲያ ኢማ ጋ» ያጋዱ።

25 ናታ ኤሌካ ካቲያኮ ባዴ አ፥ «ፃግቂያ የሃኒሳ ሁጲያ ዎጨቲያን ዎሳዴ፥ ኔኒ ሃዒ ታው ኢማናዳን ኮያይ» ያጋዱ።

26 ሄዋ፤ ጉዩ ካቲ ዳሪ ቃሬቴዳ፤ ሺን ባሬ ጫቁዋ ዲራውኔ ባሬ ኢማሳቱዋ ዲራው ኢዚው ጫቁዳ ጫቁዋ ኮላናው ኮዩቢና። 27 ሄዋ ዲራው፥ ኤሌካ ናጊያዋ ኪቲዴ፥ የሃኒሳ ሁጲያ አሃና ማላ አዛዜዳ፤ ናጊያዌ ቃሾ ጎሴ ቢዴ፥ የሃኒሳ ቆዲያ ሙጨዳ። 28 ሄ ሙጨዳዋ ዎጨቲያን ዎሲ አሃዴ፥ ናቲው ኢሜዳ፤ ናታ ቃሲ ባሬ አቲው ኢማዱ። 29 የሃኒሳ ካሊያዋንቱ ሄዋ ሲሴዳ ዎዴ ዩዴ፥ አ አጋ አፊዴ ሞጌዲኖ።

ዩሱሲ ኢቼሹ ሻዓ አሳ ሚዚዴ ካልሴዳ ታሪኪያ

(ማት 14:13-21፤ ሉቃ 9:10-17፤ ዮሀ 6:1-14)

30 ዩሱሲ ኪቴዳዋንቱ ሲሚዴ፥ ዩሱሳና ጋኪቲዴ፥ ባሬንቱ እሴዳባኔ ባሬንቱ ታማርሴዳባ ኡባ ዩሱሳሲ አዴዲኖ። 31 ቢያ አሳይኔ ዩያ አሳይ ዳሪና፥ ሃራይ አቶ ቁማ ማናወካ ኡንቱንታ ጋሴናን ኢዲዳ ዲራው፥ ዩሱሲ ኡንቱንታ፥ «ኑሬካ ጉሳ ሺምፒ አካናው አሳይ ባይናሳ ቦይቱ» ተያጌዳ።

32 ዩሱሲኔ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ፃላላ ዎንጊሪያን ኡቲዴ፥ አሳይ ባይናሳ ቤዲኖ።

33 ኡንቱንቱ ቢሺን፥ ጮራ አሳይ ኡንቱንታ ቤዒዴ ኤሬዳ፤ ካታማ ኡባፔ ጊዲያን ዎጊዴ፥ ኡንቱንቱ ቢያሳ ኡንቱንቱ ካሴቲዴ ጋኪዲኖ። 34 ዩሱሲ ዎንጊሪያ፤ ኪሲዴ፥ ጮራ አሳ ቤዒዳ፤ አሳይ ሄሚያ አሳይ ባይና ዶርሳ ማላ ጊዴዳ ዲራው፥ ቃሬቲዴ አሳ ዳርባ ታማሪሱዋ ዶሚዳ።^c

35 ሳዓይ አማርሲያ ዎዴ፥ ዩሱሳ ካሊያዋንቱ አኮ ዩዴ፥ «ሃዌ ሳዓይ አሳይ ባይና ሳዓ፤ ሃዒ ሳዓይካ ቃሚዲዳ፤ 36 አሳይ ሄራኔ ቁሪ ካታማቱዋ ጊዶ ቢዴ፥ ባሬንቶ ሚያባ ሻማና ማላ፥ አሳ ሞዩዛ» ያጌዲኖ።

37 ሺን ዩሱሲ ዛሪዴ ኡንቱንታ፥ «አሳው ሚያባ ሂንቱ ኢሚቱ» ያጌዳ።

[†]6:31 አሳይ ባይናሳ፥ ሃዌ ጋሊላ ጌቱቲያ ዎምባፔ ፑዴሃ ዶላ ባጋና ደዒ። 6:45 ዒሊቱ።

^c6:34 ፓይ 27:17፤ 1ካት 22:17፤ 2አድ 18:16፤ ሂዝ 34:5፤ ማት 9:36

ሄዋፔ ጉዩ ኡንቱንቱ፡ «ኑኒ ቢዴ፡ ላዑ ዪቱ ቢራ ሳንቲሚያ ቶቁማ ሻሚዴ፡ አሳይ ማናው ኢማኔ?» ያጊዴ አ ኦቼዲኖ።

38 ዩሱሲ ኡንቱንታ፡ «ሂንቴንቶ አፑን ዳቡ ዴዒ? ቢዴ ቢዒቴ» ያጊዴ።

ኡንቱንቱ ቢዒዴ፡ «ኢፔሹ ዳቡዋኔ ላዑ ሞሊያ» ያጊዴኖ።

39 ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንታ አሳ ኡባ ጨታን ጨታን ሻኪ ሻኪዴ፡ ማታን ኡቲሳና ማላ አዛዜዳ።
40 አሳይ ዪቱ ዪቱኔ ኢሻታሙ ኢሻታሙ ጨታን ጨታን ኡቴዲኖ። 41 ዩሱሲ ኢፔሹ ዳቡዋኔ ላዑ ሞሊያ አይቂዴ፡ ፑዴ ሳሉዋ ዪሊዴ፡ ያሳ ጋላቴዳ፤ ዳቡቱዋ ሜንሲዴ አሳው ጊሻና ማላ፡ ባሬና ካሊያዋንቱሲ ኢሜዳ፤ ቃሲ ላዑ ሞሊያካ ኡንቱንቱ ኡባው ሻኪዴ። 42 አሳይ ኡባይ ሚዴ ካሌዲኖ።
43 ሄዋፔ ጉዩ አቴዳ ዳቡቱዋ ዶካይኔ ሞሊያ ዶካይ ታማኔ ላዑ ዛምቤሊያ ኩሜዳዋ ዩሱሳ ካሊያዋንቱ ዴንሴዲኖ። 44 ዳቡዋ ሜዳ አቱማ አሳይ ኢፔሹ ሻዓ።

ዩሱሲ አባ ቦላን ሃሜቲዴ ቢዳ
(ማት 14:22-33፤ ዮሀ 6:15-21)

45 ኤሌካ ዩሱሲ ሄ ጮራ አሳ ሞዩዚዴ፡ ባሬና ካሊያዋንቱ ዎንጊሪያን ጌሊዴ፡ አባፕ ሄሬንሳን ዴዒያ ቤቴሳይዳ ጊያ ካታማ ባሬፕ ሲንሳቲዴ ባናዳን አዛዜዳ። 46 ኡንቱንታ ሞዩዜዳዋፕ ጉዩያን፡ ያሳ ዎሳናው ዞዚያ ኪሴዳ።

47 ሳዓይ ቃሚያ ዎዴ ዎንጊሪ ዎምባ ጊዱዋን ዴዒሺን፡ ዩሱሲ ዎምባፕ ጋግን ባሬካ ዴዒ። 48 ጫርኩ አ ካሊያዋንቱኮ ጫርኪያ ዲራው፡ ባሬና ካሊያዋንታ ዎምባ ቤታይ ሜቶሲያዋ ዩሱሲ ቢዒዴ፡ ኩቱ ዋሳና ሃኒያ ዎዴ ዎምባ ቦላን ሃሜቲዴ፡ ኡንቱንቱኮ ዩዳ፤ ኡንቱንታ ዩጊ አዳናው ኮዩዳ። 49 ሺን ዎምባ ቦላን ኢ ሃሜቲሺን፡ ኡንቱንቱ አ ቢዒዴ፡ ባሬንቶ ሞይቲሊያ ማላቲና ዋሴዲኖ። 50 አዩሲ ጎፔ፡ ኡንቱንቱ ኡባይ አ ቢዒዴ፡ ያሻ ኮኮሬዲኖ፤ ሺን ኤሌካ ዩሱሲ ኡንቱንታ፡ «አይኔ ባዋ፤ ታናቴኔ ያዮፕቴ» ያጊዴ። 51 ዩሱሲ ኡንቱንቱና ኢቲፕ ዎንጊሪያን ጌሊና፡ ጫርኩ ዎፑ ጊዳ፤ ኡንቱንቱ ዳር ማላሌቴዲኖ። 52 አዩሲ ጎፔ፡ ኡንቱንቱ ዎዛናይ ጆሌዳ ዲራው፡ ኡንቱንቱ ኡኪሳባ አኪኪቤይኪኖ።

ዩሱሲ ጌንሳሬዪን ሃርጋንቻቱዋ ፓሴዳ
(ማት 14:34-36)

53 ኡንቱንቱ አባ ፒኒዴ፡ ጌንሳሬግ ጊያ ቢታ ጋኬዲኖ፤ ያኒ ዎንጊሪያ ጋግ ሸሺ ቃቼዲኖ። 54 ኡንቱንቱ ዎንጊሪያፕ ዎዲያዋን፡ አሳይ ኤሌካ ዩሱሳ ኤሪኔ 55 ሄዋ ሄራን ዴዒያ ጋዲያ ኡባን ዎሜሬቲዴ፡ ሃርጋንቻቱዋ ሻንቻማን ቶኪዴ፡ «ዩሱሲ ዴዒ» ጊና ሲሴዳሳ አሁዋ ዶሜዳ። 56 ዩሱሲ ቤዳሳ ኡባን ቁሪ ካታማን ጊዲና፡ ዎልቃማ ካታማን ጊዲና፡ ሄራ ጊዶን ጊዲናካ፡ ጊያ ዴንባን አሳይ ሃርጋንቻቱዋ አኮ አፌ። ዩሱሲ ባሬ ማዩዋ ማጫራ ጊዶፔኔ ሃርጋንቻቱዋ ቦሺሳና ማላ፡ አሳይ አ ዎሴዳ፤ ቦቼዳ ኡባይ ፓዪዳ።

ዩሱሲ አሳ ዎጋፕ ኮሺናዋ ጳልቄዳ
(ማት 15:1-9)

7 ፓሪሳዋቱኔ ዩሩሳላሚፕ ዩዴ፡ ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያ አማሬዳ አሳቱ ዩሱሳኮ ሸቄዲኖ። 2 ዩሱሳ ካሊያዋንቱኔ ኢቱ ኢቱ ቱና ኩሺያን፡ ሄዋ ጊያዌ ሜጩቴናን ቁማ ሚያዋንታ ሰቢዳዲኖ።
3 አዩሲ ጎፔ፡ ፓሪሳዋቱኔ አዩሁዳ አሳይ ኡባይ ባሬንቱ አዋቱዋ ዎጋ ናጊዴ፡ ባሬንቱ ኩሺያ ሎይሲ ሜጩቴናን ሚኪኖ። 4 ቃሲ ጊያፕ ዩዴካ ሜጩቴናን ዴዒዴ ሚኪኖ። ቃሲ ኡንቱንቱ ባሬንቱ አዋቱዋፕ አኪዳ ሃራ ጮራ ዎጋይ ዴዒ፤ ሄዌካ ዋንጫ፡ ኪሪያ፡ ቢራታፕ ሜዴዳ ሚሻኔ አርሳ ሜጩያ ዎጋ።

---

‡6:37 ቢራ ሳንቲሚያ፡ ቢኒ ዎዲያን አሳ ጋዲያን ኢቲ ጋላሳ ኡኒያ አሲ ፔሺዳ አሳው ኢቲ ቢራ ሳንቲሚ ኢሜቴ። ማት 20:2 ዪሊቴ።
¶7:2 ሜጩቴናን ቁማ ሚያዋንታ፡ አዩሁዴ አሳቱዋ ዎጋን ሜጩቴና ኩሺያን ቁማ ሙሳይ ቱናዳን ፓይዴቴ። ሄዋሲ ቁማ ማናፕ ካሴና ኩሺያ ሜቻ ሎይሲ ሚኒሲኖ።

5 ፓሪሳዋቱኔ ሙሴ ሂጊያ ታግርሲያዋንቱ ዩሱሳ፥ «ኔና ካሊያዋንቱ አዩሲ ኑ አዋቱዋ ምጋ ካሌናን ኢዲዴ፥ ባሬንቱ ኩሺያ ሜጩቱናን ቁማ ሚኖ?» ያጊዴ አቼዲኖ።

6-7 ዩሱሲ ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጊዳ፤ «ኢሲያሲ ቲምቢቲያ አዴዳ ምዴ፥ ሂንቱንቱባ፥ ሎዓ ማላቲያ ኢታቱባ ዓፌዳዋዳንካ፥

(ዖሳይ፥ «ሃዌ አሳይ ታና

ባሬ ቦላ ዶናን ቦንቼ።

ሺን ኡንቱንቱ ምዛናይ ታፔ ሃኩዋን ዴዔ፤

አሳይ ታው ሜላ ጎዩኔ።

አዩሲ ጎፔ፥ አሳይ አሴዳ አዛዙዋ

ዖሳ ሂጊያ ማላቲሲዴ ታግርሲ» ጌዳ)

ያጊዴ ቲምቢቲያ ቱሙዋ አዴዳ።^f

⁸ «ዖሳ አዛዙዋ ሂንቱ አጊዴ፥ አሳ ምጋ ሚኒሲዴ ናጊታ» ያጊዳ።

⁹ ቃሲካ ዩሱሲ፥ «ሂንቱንቱ ሂንቱ ምጋ ናጋናው ዖሳ አዛዙዋ አጊታ።¹⁰ አዩሲ ጎፔ ሙሴ፥ (ኔ አባኔ ኔ ዳዮ ቦንቻ) ቃሲ፥ (ባሬ አባኔ ባሬ አቶ ቦሪያዌ ሃይቁዋን ሙሬቶ) ያጊዳ።⁸¹¹ ሺን ኢቲ ኡራው ባሬ አዉዋ ምይ ባሬ አቶ ማዲያባይ ዴዒሺን ኢ፥ (ሃዌ ቁርባኒያ፤ ሃዋ ጉሳይ ዖሳባ ጊያዋ) ጎፔ፥¹² ኢ ባሬ አዉዋ ምይ ባሬ አቶ ምዴፔ ማዳናዋ አይኔ ኮዩኪታ።¹³ ሃ ሃኖታን ሂንቱ ሂንቱንቱ ምጋ ናጋናው፥ ዖሳ ቃላ ኮሊዴ፥ ሄዋ ማላ ዳርባ አሲታ» ያጊዳ።

አሳ ቱኒሲያዋንታ

(ማት 15:10-20)

¹⁴ ዩሱሲ ጮራ አሳ ቃሲካ ባሬኮ ዪሲዴ፥ «ኡባይ ታኒ ጊያዋ ሲሲቱኔ አከኪቱ።¹⁵ አሳፔ ኬሲያዌ አሳ ቱኒሲያዋፔ አቲን፥ ካሬፔ አሳ ጊዶ ጌሊዴ፥ አሳ ቱኒሲያባይ አይኔ ባዋ፤¹⁶ ሲሳናው ሃይሳይ ዴዒያ ኡራይ አኒኔ ሲሶ» ያጊዳ።

¹⁷ ዩሱሲ ጮራ አሳ አጊዴ ሶይ ጌሌዳ ምዴ፥ አ ካሊያዋንቱ ሄ ሌሚሱዋባ አ አቼዲኖ።¹⁸ ኢ ኡንቱንታ፥ «ሂንቱንቶካ ቃሲ ጌሊቤኔ? ካሬፔ አሳ ምዛናን ጌሊያባይ አይኔ አሳ ቱኒሳናው ዳንዳዩናዋ አከኪቱ? ¹⁹ አዩሲ ጎፔ፥ ቁማይ አሳ ኡሱዋ ጊዶ ጌሊዴ፥ ካሬው ኬሲያዋፔ አቲን፥ አሳ ምዛና ጊዶ ጌሌና» ያጊዳ። ሃዋዳንካ ዩሱሲ ቁማ ኡባይ ቱና ጊዴናዋ ኤሪሴዳ።

²⁰ ቃሲካ ዩሱሲ ሃዋዳን ያጊዳ፤ «አሳ ቱኒሲያባይ አሳ ምዛና ጊዶፔ ኬሲያባ።²¹ አዩሲ ጎፔ፥ አሳ ምዛና ጊዶፔ ኬሲያዌ ኢታ ቆፋ፤ ምሹሚያዋ፤ ዉዲያዋ፤ ምዲያዋ፤ ጫራቱሳ፤²² ዮራቱሳ፤ ኡዚያ ምይ ባሬና ዶሲያዋ፤ ኢታቱሳ ምይ ጨሚያዋ፤ ጌኒያ፤ ማጫዋ አዋቲያዋ፤ ቃናቲያዋ፤ ቦሪያዋ ምይ ዜጊሪያዋ፤ አዩዋ፤ ኤያቱሳ።²³ ሃ ኢታባይ ኡባይ አሳ ምዛና ጊዶፔ ኬሲዴ፥ አሳ ቱኒሴ» ያጊዳ።

ኢቲ ጊሪኬ ሚሺራቲ አማኑዋ

(ማት 15:21-28)

²⁴ ዩሱሲ ሄዋፔ አጊዴ፥ ሂሮሳኔ ሲዶና ጊያ ካታማቱዋ ማታን ዴዒያ ጋዲያ ቢዴ፥ ኢቲ ጎሊያ ጌሌዳ፤ ቃሲ ኢ ያኒ ዴዒያዋ አኒኔ ኤራናዋ ኮዩቤና፤ ሺን ቆሴቲዴ ጋሚዳናው ዳንዳዩቤና።²⁵ ሺን ባሬ ጉሳ ናቲ ቦላ ኢታ አያናይ ዴዒያ ኢቲ ሚሺራታ ዩሱሳባ ሲሳዴ፥ ኤሌካ አኮ ያኔ አ ጌዲያን ጉፋና አጋዱ።²⁶ ሄ ሚሺራታ አዩሁዳ አሳ ጊዱኩ፤ አ ዩሌቱዳዌካ ሶሪያ ጊያ ጋዲያና፤ አ ባሬ ናቲፔ ዓላሂያ ኬሳና ማላ፥ ዩሱሳ ምሳዱ።

²⁷ ሺን ዩሱሲ ዛሪዴ፥ «ናናይ ካሴቲዴ ቁማ ካሊኖ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ናና ቁማ አኪዴ፥ ካናቱዋሲ ስኢያዌ ሎዓ ጊዴና» ያጊዳ።

²⁸ ሚሺራታ ዛሪዴ፥ «ቱማካ ታ ጎዳው፥ ሃራይ አቶ ሳምፓ ሚዩያን ዴዒያ ካናቱካ ናናቱዋፔ አቱዳ ሱፓ ሚኖ» ያጋዱ።

§7:27 ካናቱዋሲ፥ ሃ ቃላ ኢቲ ኢቲ አዩሁዴ አሳይ፥ አዩሁዴ ጊዴና አሳቱዋሲ ጎዴቲያዋ።

^f7:6-7 ኢሳ 29:13   §7:10 ኬስ 20:12፤ 21:17፤ ምግ 20:9፤ ዛር 5:16

29 ዮሱሲ ቃሲ ኢዞ፤ «ሃ ኔኒ ሃሳዬዳ ቃላ ዲራው፤ ሃላሂ ኔ ናተፔ ኬሴዳ፤ ሲሚ ኔ ሶይ ባ» ያጌዳ።
30 ሚሺራታ ባሬ ሶይ ቢያ ዎዴ፤ ኢዚ ናተፔ ሃላሂ ኬሲና፤ ሂጎን ጊሴዳወኖ ዴማዱ።

ዮሱሲ ቱሌኔ ዱዴ ጊዴዳ ኢቲ ቢታኒያ ፓሴዳ

31 ዮሱሲ ሂሮሳ ጋዲያፔ ኬሲዴ፤ ሲዶናናኔ ታሙ ካታማ ጊያ ጋዲያና ካንሲዴ፤ ጋሊላ አባኮ ቤዳ።
32 አሳይ ቱሌኔ ዱዴ ጊዴዳ ቢታኒያ ዮሱሳኮ አሂዴ፤ ባሬ ኩሺያ አ ቦላን ዎሳና ማላ፤ ዮሱሳ ዎሴዲኖ።
33 ዮሱሲ ባሬካ ሄ ቢታኒያ ጮራ አሳፔ ጋፃ ኬሲዴ፤ ባሬ ቢራዲያ አ ሃይሳን ዮዴዳ፤ ቃሲ ጩቻ ጩቻዎ፤ አ ኢንፃርሳ ቦቼዳ።³⁴ ሳሉዋ ፑዴ ሄሊዴ፤ ቶኪ ሺምፒዴ፤ «ኤፍታሂ»^{**} ያጌዳ፤ ሄዋ ጊያዌ ዶዶታ ጊያዋ።³⁵ ቢታኒያ ሃይሳይ ኤሌካ ዶዶቲ አጌዳ፤ ቃሲ አ ሃሳዬና ኢንፃርሳይካ ቢሌቲ አጌዳ፤ ቢታኒ አይኔ ዋዩቴናን ሃሳዬ አጌዳ።

36 ዮሱሲ አሳው፤ «ሃዋ አሲኔ አዶፒቱ» ያጌዴ አዴዳ፤ ሺን ኢ ዳሪሲ ሚኒሲ አዲና፤ አሳይ ቃሲ አዱዋ ያ ዳሪሴዳ።³⁷ ሄዋ ሲሴዳ አሳይ ኡባይ ዳሮ ማላሌቲዴ፤ «ኡባባካ ኢ ሎይሲ አሴ። ሃራይ አቶ ቱሊያካ ሲሴ፤ ቃሲ ዱዲያካ ሃሳዬሴ» ያጌዲኖ።

ዮሱሲ አይዱ ሻዓ አሳ ሚዜዳ

(ማት 15:32-39)

8 ሄዎዴ፤ ጮራ አሳይ ቃሲ ዮሱሳኮ ሸቀዳ፤ አሳው ሚያባይ ዳዩና፤ ዮሱሲ ባሬና ካሊያዋንታ ባሬኮ ሄሲዴ።² «ሃ ጮራ አሳይ ታናና ሄዙ ጋላሳይ ጋካናው ጋሚዲዴ፤ ሚያባ አይኔ ዴሚቤና ዲራው፤ ታኒ ኡንቱንቶ ቃሬታዴ።³ ታኒ ኡንቱንታ ኮሻና ሶይ ዮዶፔ፤ ቢዴ አጊያን ዳቡሪዴ ኩንዳና፤ አዩሲ ጎፔ፤ ኢቱ ኢቱ ሃኮሳፔ ዮዳ» ያጌዳ።

4 አ ካሊያዋንቱ ዛሪዴ፤ «ሃ አሳይ ባዩና ሳን ሃ አሳ ኡባ ሚዛናው ጊዲያ ቁማ ዴማናው ዳንዳዩያዌ አኔ?» ያጌዲኖ።

5 ዮሱሲ ኡንቱንታ፤ «ሂንቱንቶ አፑን ዳቡ ዴዒ?» ያጌዴ አቼዳ።
ኡንቱንቱ፤ «ላፑ ዳቡ ዴዒ» ያጌዲኖ።

6 ዮሱሲ አሳ፤ «ሳዓን ኡቲቱ» ያጌዴ አዛዜዳ፤ ቃሲ ላፑ ዳቡዋ አኪዴ፤ ያሳ ጋላቱዳ፤ ሄ ዳቡዋ ሜንሲዴ፤ አሳው ጊሻና ማላ፤ ባሬና ካሊያዋንቶ ኢሜዳ። ዮሱሳ ካሊያዋንቱ ሄ ጮራ አሳሲ ጊሼዲኖ።
7 ኡንቱንቶ ቃሲካ አማሬዳ ሱፓ ሞሌቱ ዴዒኖ፤ ዮሱሲ ሄዋንቶካ ያሳ ጋላቲዴ፤ አሳው ጊሻና ማላ፤ ባሬና ካሊያዋንታ አዛዜዳ።⁸ አሳይ ኡባይ ሚዴ ካሊና አቱዳ ዶካይ ላፑ ዛምቤሊያ ኩሜዳዋ አ ካሊያዋንቱ ዴንሴዲኖ።⁹ ቁማ ሚዳ አሳይ አይዱ ሻዓ ጊዳና፤ ሄዋፔ ጉዩያን፤ ዮሱሲ አሳ ዮዴዳ።
10 ኢ ቃሲ ባሬና ካሊያዋንቱና ኤሌካ ዎንጊሪያን ጌሊዴ፤ ዳልማኑታ ሰጊያ ጋዲያ ቤዳ።

ፓሪሳዋቱ ባሬንቶ ማላታይ አሴታና ማላ አቼዲኖ

(ማት 16:1-4)

11 ፓሪሳዋቱ ዩዴ፤ ዮሱሳና ፓሉማ ዶሜዲኖ።

ዮሱሳ ፓጫናው ኮዩዴ፤ ሳሉዋፔ ማላታ ባሬንታ ቤሳና ማላ አቼዲኖ።¹² ዮሱሲ ዳሪሲ ቶኪ ሺምፒዴ፤ «ሃ ዎዲያ አሳይ አዩሲ ማላታ ኮዩ? ታኒ ሂንቱንቶ ቱሙዋ አዳይ፤ ሃ ዎዲያ አሳው ማላታይ ኡባካ ኢሜቴና» ያጌዳ።¹³ ቃሲ ኡንቱንታ ሄዋን አጊዴ፤ ዛሪ ዎንጊሪያን ጌሊዴ፤ አባፔ ሄፊንሳ ፒኔዳ።

**7:34 «ኤፍታሂ»: ሃ ቃላይ ዮሱሲ ሃ አላሚያን ዴዒዴ ታማሪሲያ ዎዴ፤ ጎዔቲያ አራማዩኪ ያጌቲያ ቃላን ሃሳዬዳዋ።
††8:10 ዳልማኑታ: ሃዌ ኤሬቴና ሳዓ።

ፓሪሳዎቹዎ አርሾዎን ሄሮዲሳ አርሾዎ
(ማት 16:5-12)

14 ዮሴፍ ካሊያዎንቱ ቁማ አፋናዎ ደገዲኖ፤ ኡንቱንቶ ምንጊሪያ ጊደን ኢቲ ኡኪሳፕ ሃራይ ባዎ።
15 ዮሴፍ ኡንቱንታ፡ «ሂንቱንታ ኤሪቴ፤ ፓሪሳዎቹዎ አርሾዎን ሄሮዲሳ ፡፡አርሾዎፕ ናጌቲቴ» ያጊደ ዓዛዜዳ።

16 ኡንቱንቱ ባሬንቱ ጊደን፡ «ኢ ሃዎ ጊያዌ ኑሲ ቁማይ ባይና ዲራሳ» ያጊደ ሃሳዎ ደሜዲኖ።

17 ዮሴፍ ኡንቱንቱ ጊያዎ ኤሪደ፡ «ሂንቱንቶ ዳቡ ባዩናዎ አዩሲ ሃሳዩቴ? ሃሲ ጋካናው ሂንቱው ጌሴኔ? ምይ አኬኪኪቴ? ሂንቱ ምዛናይ ጆሴደ? 18 ሂንቱንቶ አይፊ ደዔ፤ ቤዒኪቴ? ቃሲ ሃይሳይ ደዔ፤ ሲስኪቴ? ሂንቱንቶ ሃሳዩቴ? ከ19 ታኒ ኢፕሾ ሳቡዎ ኢፕሾ ሻዓ አሳው ሜንሳ ኢሜዳ ምደ፡ አፕን ዛምቤሊያ ኩሜዳ ደካ ዴንሴዲቴ?» ያጊደ።

ኡንቱንቱ፡ «ታማኔ ላዐ ዛምቤሊያ ኩሜዳ ደካ ዴንሴደ» ያጊደኖ።

20 «ታኒ ቃሲካ ላፕ ዳቡዎ አይዱ ሻዓ አሳው ሜንሳዴ ኢሜዳ ምደ፡ አፕን ዛምቤሊያ ኩሜዳ ደካ ዴንሴዲቴ?» ያጊደ።

ኡንቱንቱ፡ «ላፕ ዛምቤሊያ ኩሜዳ ደካ ዴንሴደ» ያጊደኖ።

21 ኢ ቃሲ፡ «ሃሲካ አኬኪቤይኪቴ?» ያጊደ።

ዮሴፍ ቤቴሳይዳን ኢቲ ቆቃ ፓሴዳ

22 ዮሴፍ ኢ ካሊያዎንቱ ቤቴሳይዳ ጊያ ካታማ ቤዲኖ፤ አሳቱ ቆቃ ቤታኒያ ዮሴፍከ አሂደ፡ ሄ ቤታኒያ ቦቻና ማላ፡ አ ምሴዲኖ። 23 ዮሴፍ ቆቃ ቤታኒያ ኩሾያ አይቂደ፡ ሄራፕ ጋዓ ኬሴዳ፤ አ አይፊያን ጩቸደ፡ ባሬ ኩሾያ አ ቦላ ምሴደ፡ «ኔው አዩንቶ ቤቲ?» ያጊደ አቸዳ።

24 ቤታኒ ደቂደ፡ «ታኒ አሳ ቤዳይ፤ ሺን አሳይ ሃሜቲደ፡ ሚሳ ማላቴ» ያጊደ።

25 ሄዎፕ ጉዩያን፡ ዮሴፍ ሸሬቲደ ቤታኒያ አይፊያን ባሬ ኩሾያ ምሴዳ፡ አ አይፊ ፓዪዳ፤ ቤታኒካ ሎይሲ ዌሴዳ፤ ቃሲ ኡባባካ ገሺደ ቤዔዳ። 26 ዮሴፍ ቤታኒያ፡ «ሄራ ጌሎፓ» ያጊ አ ሶይ ዩደዳ።

ጴዊሮሳ አማኑዎን አ ማርካቴሳ

(ማት 16:13-20፤ ሉቅ 9:18-21)

27 ዮሴፍ ባሬና ካሊያዎንቱና ቂሳሪያ ፒሊጶሳ ዴዒያ ቁሪ ሄራቱዎ ቤዳ፤ ኢ ቢሺን ኦጊያን ዮሴፍ፡ «ታና አሳይ አና ጊ?» ያጊደ ባሬና ካሊያዎንታ አቸዳ።

28 አ ካሊያዎንቱ፡ «ኢቲ ኢቲ አሳይ ኔና፡ (ዓማቂያ ዮሃንሳ) ጌ፤ ሃራንቱ፡ (ኤላሳ) ጊኖ፤ ቃሲ ሃራንቱ፡ (ናባቱዎፕ ኢቱዎ) ጊኖ» ያጊደኖ።

29 ዮሴፍ ኡንቱንታ፡ «ሂንቱሺ ታና አና ጊቴ?» ያጊደ አቸዳ።

ጴዊሮሳ፡ «ኔኒ ዶሬቴዳ ኪሪስቶሳ» ያጊደ ዛሬዳ።

30 ዮሴፍ፡ «ታባ አሲኔ አዶፕቴ» ያጊደ ኡንቱንታ አዛዜዳ።

ዮሴፍ ባሬና ጋካና ሜቱዎባኔ ዋዩያባ ኮይናዎ ሃሳዩ

(ማት 16:21-28፤ ሉቅ 9:22-27)

31 ዮሴፍ ባሬና ካሊያዎንታ፡ «ታኒ፡ አሳ ናዳይ፡ ዳሪ ዋዩታናው ቤሴ፤ ጩማቱ፡ ቁሳቱዎ ካፓቱኔ ሂጊያ ታማርሲያዎንቱ ታና ኢዓናው ቤሴ፤ ኡንቱንቱ ታና ምዳናውኔ ታኒ ሄክሽሊያ ጋላላፕ ጉዩያን፡ ሃይቁዎፕ ዴንዳናው ቤሴ» ያጊደ ታማሪሱዎ ደሜዳ። 32 ሄዎ ኢ ኡንቱንቶ ገሺደ አደዳ፤ ጴዊሮሳ አ ኢቲ ባጋ ዛሪደ፡ ዞሬታ ደሜዳ።

33 ሺን ዮሴፍ ጉዩ ሲሚደ፡ ባሬና ካሊያዎንታ ዌሊደ ጴዊሮሳ፡ «ሃ ሴዓናው፡ ኪቻ ታ ማታፕ! ኔን አሳይ ቆፒያዎ ቆፓሳፕ አቲን፡ ያሳይ ቆፒያዎ ጊደና» ያጊደ።

፡፡8:15 ሄሮዲሳ፡ ሃዌ ሄሮዲሴ አንቲጶሳ ጌቲቲያ ምጋ ሄሮዲሳ ጌቲቲያዎ ናዓ።

ከ8:18 ኤርም 5:21፤ ሂዝ 12:2፤ ማር 4:12

ዮሱሳ ካሉሳይ አቺያ ጋቲያ

(ማት 10:38-39፤ 16:24-28፤ ሉቃ 9:23-27፤ 14:26-27)

34 ዮሱሱ ጮራ አሳይ ባሬና ካሊያዋንታ ባሬኮ ያሲዴ። «ታና ካሳና ኮዩያ ኡራይ ዴያ፤ ባሬና ካይ፤ ያቲዴ ባሬ ማስቃሊያ ቶኪዴ። ታና ካሎ። 35 አዩሲ ጎፔ። ባሬ ሽምጥ፣ 36 አሻና ኮዩያ ኡራይ ባዩዛና፤ ሺን ታ ዲራወኔ ዎንጋላ ሚሺራቸዋ ዲራው ባሬ ሽምጥ ባዩዚያ ኡራይ አሻና። 36 ኢቲ ኡራይ ሳዓን ዴዒያ ኡባባ ባሬው ሺሺዴ። ባሬ ሽምጥ ባዩዞ፤ አ አያ ማዳን? 37 ኢቲ ኡራይ ባሬ ሽምጥ ዎዛናው አያ ኢማና ዳንዳዩ? 38 ሶሳ አማኔና ሃ ናጋራንቻ ዮሌታ ዎዲያን። ኢቲ ኡራይ ታናኔኔ ታ ቃላን ዮላቶ፤ ታኒካ። አሳ ናዓይ። ቃሲ ታ አወዋ ቦንቸዋን ጊሻ ኪታንቻቱዋና ዩያ ዎዴካ። አኒ ዮላታና» ያጌዳ።

ዮሱሳ ማላይ ላሜቱዳዋ አዲያ ታሪኪያ

(ማት 17:1-13፤ ሉቃ 9:28-36)

9 ዮሱሱ ኡንቱንታ። «ታኒ ሂንቱንቶ ቱመዋ ጋይ፤ አማሬዳ አሳቱ ሶሳ ካወቱሳይ ዎልቃና ዩያዎ ቤዔናን ሃይቁናዋንቱ ሃዋን ዴዒኖ» ያጌዳ።

2 ዮሱሱ ኡሱፑን ጋላሳ፤ ጉዩያን። ባሬናና ጴጊሮሳ። ያዩቆባኔ ዮሃኒሳ አኪዴ። ኡንቱንቱ ዓላላ ዎልቃዎ ዴሪያ ቦላ ኪሴዳ፤ ኡንቱንቱ ሲንሳን ላሜቱዳ፤ 13 አ ማዩካ ጳሌዳ፤ ሳዓን ማዩዋ ሜጨያ አኒኔ ጊሻናው ዳንዳዩናዋ ኪና ዳሪ ቦዒዳ። 4 ሄ ሄዙ ዮሱሳ ካሊያዋንቱ። ኤላሲኔ ሙሴ ዮሱሳና ሃሲያዋንታ ቤዔዲኖ።

5 ጴጊሮሲ ዮሱሳ። «ታማሪሲያዎ፤ ኑኒ ሃዋን ዴዒያዌ ኑሲ ሎዓ፤ ኑኒ ሄዙ ዳሳቱዋ ኢቱዋ ኔው። ኢቱዋ ሙሴው። ቃሲ ኢቱዋ ኤላሳሲ ኪዩና» ያጌዳ። 6 ኢ ዋጋኔንቶኔ ኤሪቤና፤ አዩሲ ጎፔ። ኢካ ዮኮንቱካ ዳሪ ያዩዲኖ።

7 ሄዋፔ ጉዩያን። ሻሪ ዩዴ ኡንቱንታ ካሚና ሻሪያ፤ «ሃዌ ታኒ ሲቂያ ታ ናዓ፤ ኢ ጊያዎ ሲሲቱ» ጊያ ቃላይ ዮዳ። 8 ኤሌካ ኡንቱንቱ ዩሺ አሲ ያሊያ ዎዴ። ዮሱሳ፤ አቲን። ሃራ አናኔ ባሬንቱ ማታን ቤዒቤይኪኖ።

9 ኡንቱንቱ ዴሪያ፤ ዎዲሺን። ዮሱሱ ኡንቱንታ። «ታኒ። አሳ ናዓይ። ሃይቁዋ፤ ዴንዳና ጋካናው። ሂንቱ ቤዔዳባ አሲኔ አይፒቱ» ያጌዴ አዛዜዳ።

10 ኢ አዛዜዳዋ ኡንቱንቱ። « (ኤኖ) ጊዴ። ሃ ሃይቁዋ፤ ዴንዲያዎ ጊያዌ ዋጊያዌ» ያጌዴ። ባሬንቱ ጊዶን ሃሳዬቱዲኖ።

11 ኡንቱንቱ ዮሱሳ። «ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱ አዩሲ። (ኤላስ ካሴቲዴ ያናው ቤሴ) ጊኖ?» ያጌዴ አቼዲኖ።

12 ኢ ዛሪዴ ያጌዳ፤ «ቱማካ። ኤላስ ካሴት ዩዴ። ኡባባ ጊጊሴ፤ ያቲና። አዩሲ ሶሳ ማገፋይ። (አሳ ናዓይ ዳሪ ዋዩታናኔ ኢዒታና) ያጊ? 13 ሺን ታኒ ሂንቱንቶ አዳይ፤ ኤላስ ዮዳ፤ ቃሲ አባይ ሶሳ ማገፋን ዓፌቱዳዋንካ። አሳይ አ ባሬ ኮዩዳባ አሴዳ» ያጌዳ።

ዮሱሱ ኢታ አያናይ አይቁዳ ናዓ ፓሴዳ

(ማት 17:14-21፤ ሉቃ 9:37-43)

14 ዮሱሱ። ጴጊሮሲ። ያዩቆባኔ ዮሃኒሳ ዮኮ ዮሱሳ ካሊያዋንቱኮ ሲሚዴ ዩያ ዎዴ። ጮራ አሳይ ሄ ካሊያዋንቱ ዩሹዋን ኤቁዳዋኔ ሂጊያ ታማሪሲያ አማሬዳ አሳቱ ኡንቱንቱና ፓሎሜቲያዋንታ ቤዔዲኖ።

15 ሄ ጮራ አሳይ ዮሱሳ ቤዔዳ ዎዴ ማላሌቲ ዳጋሚዴ። ኤሌካ አኮ ዎዲ ዩዴ። አ ሳርቱዳ። 16 ዮሱሱ ባሬና ካሊያዋንታ «ኡንቱንቱና አያ ፓሎሜቲቱ?» ያጌዴ አቼዳ።

17 ሄ ጮራ አሳ ጊዶ፤ ኢቲ ቤታኒ ዛሪዴ። «ታማሪሲያዎ፤ ታ ናዓ ቦላን ሃሳያ ዲጊያ ኢታ አያናይ ዴዒያ ዲራው። አ ኔኮ አካዴ ያዲ። 18 ሃ ኢታ አያናይ አ አይቁያ ዎዴ ኡባን። አ አሌ፤ አ ዶናናካ

118:35 ሽምጥ፣ ግሪኪያ ቃላን ኢዛዋ ዎይ አሳ ሽምጥ ጌቲቲ ቤሌቱዳ።

ሆሙ ፓሮቴ፤ ቃሲ አቻ ጋርጨሴ፤ በላካ ዘሊሴ። አፔ ሃ ኢታ አያና ኬሳና ማላ፥ ኔና ካሊያዋንቶ አዳዲ፥ ሺን ኬሳናው ዳንዳይቤይኪኖ» ያጌዳ።

19 ዮሱሲ ዛሬዬ ኡንቱንታ፥ «አማኔና ሃ ዎዲያ አሳው! ታኒ ሂንቱንቱና አዉዴ ጋካናው ዴዓኔ? ቃሲ ሂንቱንቱባ አዉዴ ጋካናው ዳንዳይኔ? ናዓ ታኮ ሃ አኪ ዪቴ» ያጌዳ። 20 ኡንቱንቱ ናዓ አኮ አሄዲኖ፤ ሄ ኢታ አያናይ ዮሱሳ ቤዔዳ ማንዲያንካ ናዓ ኮኮርሲ አጌዳ፤ ናዓይ ሳዓን ኩንዲዴ፥ ዶናና ሆሙ ጎፑ ጊሺን ጎንዶሬቴዳ። 21 ዮሱሲ ሄ ናዓ አዉዋ፥ «ሃዌ ኔ ናዓ አይቆዴፔ ዎይሳ ዎዴ ጊዳኔ?» ያጌዳ።

ናዓ አቡ፥ «ኢ ናዓቴሳን ዴዲያ ዎዲያፔ ዶሜዳ። 22 አ ዎዳናው ዳር ዎዴ ታማኒኔ ሃሳን አሌዳ፤ ሺን ኔኒ ዳንዳዮፔ፥ ኑሲ ቃሬታዴ ኑና ማዳሪኪ» ያጌዳ።

23 ዮሱሲ አ፥ «ኔኒ ዳንዳዮፔ ጋይ? አማኒያ አሳው ኡባባይ ዳንዳዮፔ» ያጌዳ።

24 ኤሌካ ናዓ አቡ ባሬ ኮሻ ዶቁ አሲዴ፥ «ታኒ አማናይ፤ ሺን ጉጃ አማናናዳን፥ ታና ማዳሪኪ» ያጌዳ።

25 ዮሱሲ አሳይ ዳሪ ዳሪ ቢያዋ ቤዲዴ፥ ኢታ አያና፥ «ናዓ ቴሌኔ ዱዴ ኡዴዳ አያናው፥ ሃ ናዓፔ ኬሳ ጋዴ ኔና ታ አዛዛይ፤ ቃሲ ዛሬሳዴ አኒ ጌሎፓ» ያጌዳ።

26 ሄ ኢታ አያናይ ዋሲዴ፥ ናዓ ዳሪሲ ኮኮርሲዴ፥ አፔ ኬሴዳ፥ ናዓይ ሃይቁዳዋ ማላቲና፥ ዳር አሳይ፥ «ናዓይ ሃይቁዳ» ያጌዳ። 27 ሺን ዮሱሲ ናዓ ኮሺያ አይቂዴ ዴንሲና፥ ናዓይ ዴንዲ ኤቁዳ።

28 ዮሱሲ ሶይ ጌሌዳዋፔ ጉዬያን፥ አ ካሊያዋንቱ ዮሱሳ ዱማ፥ «ኑኒ ሄ ኢታ አያና ኬሳናው አዩሲ ዳንዳይቤይኮ?» ያጌዳ።

29 ዮሱሲ ዛሬዴ፥ «ሄዋ ማላይ ዎሳፔፔ ያማፔ አቲን፥ ሃራባን ኬሳናው ዳንዳዮና» ያጌዳ።

ዮሱሲ ባሬና ጋካና ሜቱዋባኔ ሃይቁዋባ ላዔንሱዋ አዴዳ

(ማጎ 17:22-23፤ ሉቅ 9:43-45)

30 ኡንቱንቱ ሄዋፔ ዴንዲዴ፥ ጋሊላና አዲዴ ቤዲኖ፤ ዮሱሲ ባሬ ዴዲያሳ አኒኔ ኤራና ማላ ኮዩቤና።

31 አዩሲ ጎፔ፥ ኢ ባሬና ካሊያዋንታ «ታና፥ አሳ ናዓ፥ አሳይ አሳው አሲዴ ኢማናኔ ዎዳና፤ ታኒ ቃሲ ሄዙ ጋላሳፔ ጉዬያን፥ ሃይቁዋፔ ዴንዳና» ያጌዳ።

32 ሺን ኡንቱንቶ ኢ ጊያዌ ጌሊቤና፤ ቃሲ አ አቻናዉካ ያዩዲኖ።

ኡባፔ አዲያዌ አኔ?

(ማጎ 18:1-5፤ ሉቅ 9:46-48)

33 ኡንቱንቱ ቂሬሪናሆማ ጊያ ካታማ ቤዲኖ፤ ሶይ ጌሌዳዋፔ ጉዬያን፥ ዮሱሲ ኡንቱንታ፥ «አጊያን አያ ፓሎሜቲቴ?» ያጌዳ።

34 ሺን ኡንቱንቱ ቢዴ አጊያን፥ «ኑ ጊዶን ኑ ኡባፔ አዲያዌ አኔ?» ያጌዳ። ፓሎሜቱዳ ዲራው፥ ጮዑ ጌዲኖ። 35 ዮሱሲ ኡቲዴ፥ ታማኔ ላዑ ባሬና ካሊያዋንታ ዪሲዴ ኡንቱንታ፥ «አኒኔ ሲንሳው አዳና ኮዮፔ፥ ኡባፔ ጉዬ አዲዴ፥ ሄ ኡባው ቆማ ጊዳናው ቤሴ» ያጌዳ።

36 ኢቲ ጉሳ ናዓ አይቂዴ፥ ኡንቱንቱ ጊዶን ኤሴዳ፤ ሄ ጉሳ ናዓ ኢዲሚዴ ኡንቱንታ፥ 37 «ሃዋንቱ ማላ ጉሳ ናናፔ ኢቱዋ ታ ሱንሳን ሞኪያ አኒኔ ታና ሞኪ፤ ቃሲ ታና ሞኪያ አኒኔ ታና ኪቱዳዋ ሞኪያዋፔ አቲን፥ ታ ዓላላ ሞኪና» ያጌዳ።

ዮሱሲ፥ «ኑባ ኤቁቴና ኡራይ ኑ ባጋ» ያጌዳ

(ሉቅ 9:49-50)

38 ዮሃኒሲ አ፥ «ታማሪሲያዎ፥ ኢቲ አሳይ ኔ ሱንሳን ኢታ አያናቱዋ ኬሲያዋ ኑኒ ቤዲዴ፥ ኑ ባጋ ጊዴና ዲራው፥ አ ዲጊዶ» ያጌዳ።

39 ሺን ዮሱሲ ያጌዳ፤ «አኒኔ ታ ሱንሳን ማላታ አሲዴ፥ ኤሌካ ታ በላ ኢታባ ሃሳናው ዳንዳዩያዌ ባዩና ዲራው ዲጎፒቴ፤ 40 አዩሲ ጎፔ፥ ኑባ ኤቁቴና ኡራይ ኑ ባጋ። 41 ታኒ ሂንቱንቶ ቴሙዋ አዳይ፤ ሂንቱ ታዋንታ ኪሪስቶሳዋንታ ጊዲያ ዲራው፥ አኒኔ ሂንቱንቶ ታ ሱንሳን ቡሊያ ሃሳ ኡሻናው ኢሞፔካ፥ ባሬ ጋቲያ አካናዋ።

ናጋራ ጋሱዋ

(ማጥ 18:6-9፤ ሉቃ 17:1-2)

42 «ታና አማኒያ ሃ ጉሳቱዋቴ ኢቱዋ ባሌሲያ እናኔ፤ ጋጪያ ዎጋ ዎጋ አ ቆዲያን ቃቺዴ፥ አባን አ አሊያዌ አው ሎዓ። 43-44 ኔ ኩሺ ኔና ባሌሶፕ፤ ቃንጎ አላ፤ ኔኒ ላዑ ኩሺያና ፳፮ ቃሲ ኡባካ ቶዔና ጋናሚያ ታማን ገሊያዋፕ፤ ዱጎ ኩሺያና ዴዑዋ ገሊያዌ ኔው ሎዓ። 45-46 ኔ ገዲ ኔና ባሌሶፕ፤ ቃንጎ አላ፤ ኔን ላዑ ገዲያና ኡባካ ቶዔና ጋናሚያ ታማን ዩጌቲያዋፕ፤ ዶማ ገዲዴ ዴዑዋ ገሊያዌ ኔው ሎዓ። 47-48 ኔ አይፊ ኔና ባሌሶፕ፤ ዎጫ አላ፤ ኔኒ ላዑ አይፊና ኡባካ ቶዔና ጋናሚያ ታማን ዩጌቲያዋፕ፤ ኢቲ አይፊና ሶሳ ካዉቱሳ ገሊያዌ ኔው ሎዓ።

49 «ቁማን ማህኒያ ዩጊያዋዳን፤ ታማይ አሳ ኡባ ቦላ ዩጊታና፤ 50 ማህኒ ሎዓ፤ ሺን ኢ ማልዓና ዳዮፕ፤ ዛሪዴ አ ዎቲ ማልዔሳኒቴ? ሂንቴንቴን ማህኒ ዴዎ፤ *ያቲዴ ኢቱ ኢቱዋና ሳሮቴሳን ዴዓናው» ያጌዳ።

ማቻቶ ዩዳናው ቤሴና

(ማጥ 19:1-2፤ ሉቃ 16:18)

10 ዩሱሲ ሄዋፕ ዴንዲዴ፥ ዮርዳኖሳ ሻፋፕ ሄፊንሳ ባጋና ዩሁዳ ጋዲያ ቤዳ። ጮራ አሳይ ሺሬቲዴ አኮ ሺቀና፤ ካሴ ኢ አሊያዋዳንካ ሄ አሳ ታማሪሱዋ ዶሜዳ።

2 ኢቲ ኢቲ ፓሪሳዋቱ ፓጫናው ዩሱሳኮ ዩዴ፤ «ኢቲ አሳይ ባሬ ማቻቶ ዩዳናው ኑሲ ሂጊ አዛዚ?» ያጌዴ አ አቼዲኖ።

3 ኢ ዛሪዴ፤ «ሙሴ ሂንቴንታ ዋጊ አዛዜዴ?» ያጌዳ።

4 ኡንቴንቱ፤ «ሙሴ፤ (ኢቲ አሳይ ባሬ ማቻቶ ፓራማ ኢሚዴ ዩዶ) ጌዳ» ያጌዲኖ። j

5 ዩሱሲ ዛሪዴ ኡንቴንታ፤ «ሂንቴንቱ ኦዲና ሲሴናዋንታ ገዲያ ዲራው፤ ሙሴ ሃ አዛዙዋ ሂንቴንቶ ገፊዳ። 6 ሺን ሶሳይ ኮይሮ ሜዲያ ዎዴ፤ አቱማ አሳኔ ማጫ አሳ አሲዴ፤ ኡንቴንታ ሜዴዳ። k7 ሄዋ ዲራው፤ ኢቲ አሳይ ባሬ አባኔ ባሬ ዳዮ አጊዴ፤ ባሬ ማቻቲና ኢቱዋ ገዴ፤ 8 ኡንቴንቱ ላጎቱ ኢቲ አሾ ገዲኖ፤ ሄዋ ዲራው፤ ኡንቴንቱ ኢቲ አሳ ገዲያዋፕ አቲን፤ ላዑ አሳ ገዲኪኖ። 9 ሄዋ ዲራው፤ ሶሳይ ኢቲፕ ጋሴዳዋ አሳይ ሻኮፓ» ያጌዳ።

10 ኡንቴንቱ ሶይ ሲሜዳ ዎዴ፤ ዩሱሳ ካሊያዋንቱ ሃ ዩዉዋባ ዩሱሳ ዛሪ አቼዲኖ። 11 ዩሱሲ ኡንቴንታ፤ «ባሬ ማቻቶ ዩዴዴ፤ ሃራሮ አኪያ ኡራይ አኒኔ ኢዚና ዎሹሜ። 12 ቃሲ ማጫዉናካ ባሬ አሲናፕ ኬሳዴ ሃራ አሲና ገሎፕ ዎሹማው» ያጌዳ።

ዩሱሲ ጉሳ ናና አንጄዳ

(ማጥ 19:13-15፤ ሉቃ 18:15-17)

13 ዩሱሲ ጉሳ ናና ቦቻና ማላ፤ ኢቲ ኢቲ አሳይ ናና አኮ አሄዳ፤ ሺን ዩሱሳ ካሊያዋንቱ ሄ አሳ ሴሬዲኖ። 14 ዩሱሲ ሄዋ ቤዲዴ፤ ባሬና ካሊያዋንታ ሃንቴቱዳ፤ ኡንቴንታ፤ «ጉሳ ናናይ ታኮ ዩዶዋንታ ዲጎፐፕ፤ አዩሲ ጎፕ፤ ሶሳ ካዉቱሳይ ሃዋንቱ ማሳሳ። 15 ታኒ ሂንቴንቶ ቱሙዋ ጋይ፤ ሶሳ ካዉቱሳ ጉሳ ናዓዳን አኪና ኡራይ አኒኔ ሄ ካዉቱሳ ኡባካ ገሌና» ያጌዳ። 16 ጉሳ ናና ኢዲሚዴ፤ ባሬ ኩሺያ ኡንቴንቱ ቦላ ሁጲያን ሁጲያን ዎሲዴ፤ ኡንቴንታ አንጄዳ።

፳፯:43-44 ሃራ ገሻ ማጎፋ ቤሌሳቱ፤ ጉሂኒ ሙሴ ሃይቄናሳኔ ቃሲ ሙሌካ ቶዔና ጋናሚያ ታማን፤ ያጌ። 9:45፤ 47 ጸሊቴ።

*9:50 ሂንቴንቱን ማህኒ ዴዎ፤ ሃዋ ጉሳይ ዩሱሳን አማኒያዋንቱ ባሬንቱ አማኑዋፕ ዴንዶ ጋሱዋን ኡንቴንቱ ቦላ ሜቱ ጋኪንቶካ ኢቱ ኢቱዋና ሳሮቴሳን ዴዓናው ቤሴ።

j10:4 ዛር 24:1-4፤ ማጥ 5:13 k10:6 ዶም 1:27፤ 5:2 l10:8 ዶም 2:24

ሚሻ ሲቁሳይ አሂያ ሜቱዋ

(ማት 19:16-30፤ ሉቅ 18:18-30)

17 ዩሱሲ ባናው ኪሴዳ ዎዴ፥ ኢቲ ቢታኒ ዎዴ ዩ አ ሲንሳን ጉልባቲዴ፥ «ሎዎ ታማርሲያዎ፥ ሜዲና ደውዋ ላታናው ታኒ አያ አሶ?» ያጊዴ አ አቼዳ።

18 ዩሱሲ፥ «አዩሲ ታና ሎዎ ጋይ? ዎሳ ዓላላፕ አቲን፥ ሃራ ሎው አኒኔ ባዎ። 19 ዎሳ አዛዙዎ፥ (ዎዲ፣ ምሹዎ፣ ምሹዎ፣ ወ.ዎ፣ ዎርዱዋ ማርካቶ፣ ጫዎ፣ ኔ አባኔ ኔ ዳዮ ቦንቻ) ያጊያዎ ኤራሳ» ያጊዳ። ሠ

20 ቢታኒ ዩሱሳ፥ «ታማርሲያዎ፥ ታኒ ሄዋ ኡባ ናዓቴሳፕ ደማዴ ሃሂ ጋካናወካ ናጋይ» ያጊዳ።

21 ዩሱሲ ቢታኒያ ደሴዳ፤ አ ጫዲ ዌሊዴ፥ «ኔው ኢቲባይ ፓጩዳ፤ ባዴ ኔው ዴዲያባ ኡባ ዛልዳዴ፥ ሄ ሚሻ ሂዩሳው ኢማ፤ ኔን ሳሉዋን ዱራታና፥ ያቶዋፕ ጉዩያን ያዴ ታና ካላ» ያጊዳ።

22 ሺን ቢታኒ ሄዋ ሲሲዴ፥ ኢ ዳሮ ዱራ ጊዲያ ዲራው፥ ባሬ ሶምዲያ ዱሚሲዴ፥ ናሼቴናን አጊዴ ቤዳ።

23 ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንታ ዩሺ አሲ ዌሊዴ፥ «ዳሮ ዱራ አሳይ ዎሳ ካዉቴሳ ጌላናው ዋኒ ሜታንዴሻ!» ያጊዳ።

24 አ ካሊያዋንታ አ ሃሳያ ሲሲዴ ማላሌቴዲኖ፤ ሺን ዩሱሲ ቃሲካ ኡንቱንታ፥ «ናቶ፥ ዎሳ ካዉቴሳ ጌላናው ዎቲ ሜታንዴሻ! †25 ዱራ አሳይ ዎሳ ካዉቴሳ ጌላናዋ፥ ጋሉ ማርፒያ ዎዲያና አዳናዌ ማታቴ» ያጊዳ።

26 ዩሱሳ ካሊያዋንታ ማላሌቴዴ፥ «ያቲና፥ አኔ አታናው ዳንዳዩያዌ?» ያጊዴ ኢቲ ኢቱዋ አቼዲኖ።

27 ዩሱሲ ኡንቱንታ ጫዲ ዌሊዴ፥ «ሃዌ ዎሳው ዳንዳዩቴያዎፕ አቲን፥ አሳው ዳንዳዩቴና፤ አዩሲ ጎፔ፥ ዎሳው ኡባባይካ ዳንዳዩቴ» ያጊዳ።

28 ጲዊርሲ ዩሱሳ፥ «ቤዓ፤ ኑኒ ኑባ ኡባ አጊዴ፥ ኔና ካሌዶ» ያጊዳ።

29 ዩሱሲ፥ «ታኒ ሂንቴንቶ ቴሙዋ ጋይ፤ ታ ዲራዉኔ ዎንጋላ ሚሺራቼዋ ዲራው፥ ጎሊያ ዎይ ኢሻቱዋ ዎይ ሚቻቱዋ፥ ዎይ አዉዋ ዎይ አቶ ዎይ ማቻቶ፥ ዎይ ናና ዎይ ጋዲያ አጊዳ አሳይ አኒኔ፥ 30 ሃሂ ሃ ዎዲያን ዌቱ ዳኩዋፕ ዳሪያ ጎሌቱዋ፥ ኢሻቱዋ፥ ሚቻቱዋ፥ አቶ፥ ናና፥ ጋዲያ፥ ቃሲ ሜቱዋካ አካናዋ፥ ሲንሳፕ ያና ዎዲያንካ ሜዲና ደውዋ አካናዋ። 31 ሺን ጮራቱ ሃሂ ሲንሳን ዴዲያዋንታ ጉዩ አዳና፤ ቃሲ ጮራቱ ሃሂ ጉዩን ዴዲያዋንታ ሲንሳው አዳና» ያጊዳ።

ዩሱሲ ባሬና ጋካና ሜቱዋባኔ ሃይቁዋባ ሄዜንሱዋ አዴዳ

(ማት 20:17-19፤ ሉቅ 18:31-34)

32 ኡንቱንታ ዩሩሳላሜ ቢዴ፥ አጊያን ዴዲኖ፤ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቱ ሲንሳና ሃሜቴ። ኡንቱንታ ማላሌቴዲኖ፤ አ ካሊያዋንታ ያዩዲኖ፥ ዛሪዴ ታማኔ ላው ባሬና ካሊያዋንታ ጋዓ ኪሲዴ፥ ባሬና ጋካናባ ዱማዩዴ ኡንቱንታሲ ሃዋዳን ያጊዴ አዴዳ፤ 33 «ቢዒቴ፤ ኑኒ ዩሩሳላሜ ሃሂ ኪሶይቴ፤ ያኒ ታና፥ አሳ ናዓ፥ ቄሳቱዋ ካፓቱዋሲ ሙሴ ሂጊያ ታማርሲያዋንታሲ አሲዴ ኢማና። ኡንቱንታ ታ ቦላን ሃይቁዋ ፐርዳ ፐርዳና፤ ቃሲ አዩሁዳ ጊዴና አሳሲካ ታና አሲዴ ኢማና። 34 ሄ አዩሁዳ ጊዴና አሳይ ታ ቦላ ቂሊጫና፤ ጩቻና፤ ታና ሊሱዋን ሾጫና፤ ዎዳና፤ ታኒ ቃሲ ሄዙ ጋሳሳፕ ጉዩያን፥ ሃይቁዋፕ ዴንዳና።»

ያዩቆቢኔ ዮሃንሲ ዎሴዳ ዎሳ

(ማት 20:20-28)

35 ዛቢዲዮሳ ናናይ ያዩቆቢኔ ዮሃንሲ ዩሱሳኮ ዩዴ፥ «ታማርሲያዎ፥ ኑኒ ኔና ዎሲያባ ኡባባ ኑሲ አሳሪኪ» ያጊዲኖ።

36 ዩሱሲ ኡንቱንታ፥ «ታኒ ሂንቴንቶ አያ አሶ?» ያጊዳ።

†10:24 ዎቲ ሜታንዴሻ፡ ሃዋ ኢቲ ኢቲ ቢሌሳይ ባሬው ዴዲያባን አማኔቲያ አሳ ያጊ።

ጠ10:19 ኪስ 20:12-16፤ ዛር 5:16-20

37 ኡንቱንቱ አ፡ «ኔ በንሾ ካውቴሳን ኔኔ ኡቲያ ዎዴ፡ ኑፔ ኢቱዋ ኔፔ ኡሼቻ ባጋና ቃሲ ኢቱዋ ሃዲርሳ ባጋና ኡቲሳሪኪ» ያጌዲኖ።

38 ሺን ዩሱሲ ኡንቱንታ፡ «ሂንቱንቱ አያ ዎሳናው ቤሲንቶካ ኤሪኪታ፤ ታኒ ኡሻናው ቤሲያ ሜቱዋ ፀ-ዓ ኡሻናው ዳንዳዩቴ? ቃሲ ታኒ ማጭታናው ቤሲያ ሂንታታ፤ ማጭታናው ዳንዳዩቴ?» ያጌዲኖ።

39 ሄዋፔ ጉዩ ኡንቱንቱ ዛሪዴ፡ «ኤ ዳንዳዩቶ» ያጌዲኖ።

ዩሱሲ ቃሲ፡ «ታኒ ኡሻናው ቤሲያ ሜቱዋ ፀ-ዓ ሂንቱ ኡሻና፤ ታኒ ማጭታናው ቤሲያ ሂንታታካ ሂንቱ ማጭታና። 40 ሺን ታፔ ኡሼቻ ባጋና ነ ሃዲርሳ ባጋና ኡታናዋንታ ዶሪያዌ ታና ጊዲኪ፤ ሺን ሄ ሳዓይ ያሳይ ኢጣናው ጊጊሲ ዎሴዳዋንቱሳ» ያጌዲኖ።

41 ዮኮ ታሙ ዩሱሳ ካሊያዋንቱ ሄዋ ሲሴዳ ዎዴ፡ ያዩቆባኔ ዮሃሳ ሃንቁቴዲኖ። 42 ዩሱሲ ኡንቱንታ ኡባ ባሬኮ ዌሲዴ፡ ሃዋዳን ያጌዲኖ፤ « (አዩሁዳ ጊዴናዋንታ ሞዲያዋንታ) ጊዴ ቆፒያዋንቱኔ ሄዋንታ ካሴሲያ አሳቱ ባሬንቱ አሳ ሞዲያዋ ኤሪታ። 43 ሺን ሂንቱ ጊዴን ሄዋ ማላ ጊዴና፤ ሂንቱ ጊዴን ዎጋታና ኮዩያ አኒኔ ሂንቱንቶ ቆማ ጊዳናው ቤሴ። 44 ቃሲ ሂንቱ ጊዴን ኡባፔ ቦላ ጊዳና ኮዩያ አኒኔ ሂንቱ ኡባው አዩሉ ጊዳናው ቤሴ። 45 አዩሲ ጎፔ፡ ሃራይ አቶ ታኒ፡ አሳ ናዓይካ፡ አሳው አሳናውኔ ጮራቱዋ ዎዛናው ዩዳዋፔ አቲን፡ አሳይ ታው አሳና ማላ ያቤይኪ» ያጌዲኖ።

ዩሱሲ ቆቃ ባርፃሞሳ አይፊያ ፓሴዳ
(ማት 20:29-34፤ ሉቅ 18:35-43)

46 ኡንቱንቱ ኢያርኮ ጊያ ካታማ ቤዲኖ፤ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቱናኔ ጮራ አሳና ኢያርኮፔ ኪሲሺን፡ ጊሞሳ ናዓይ ቆቃይ፡ ባርፃሞሳ ጊያዌ፡ አጊያ ዶናን ዎሲዴ ኡቱዳ። 47 ባርፃሞስ ናዘሬቲያ ዩሱሳ ጊዴዳዋ ሲሲዴ፡ ባሬ ኮሻ ቶቄ አሲዴ፡ «ዳዊቴ ናዓ ሳዩሱሳ፡ ታና ማራሪኪ!» ያጉሳ ዶሜዳ።

48 ጮራ አሳይ አ፡ «ሃይዛ!» ጊዴ ሃንቁቴዳ።

ሺን፡ ኢ ባሬ ኮሻ ካሴዋፔካ ዳሪሲ ቶቄ አሲዴ፡ «ዳዊቴ ናዓው፡ ታና ማራሪኪ!» ያጌዲኖ።

49 ዩሱሲ አጊያን ኤቂዴ፡ «አ ሃ ዌሲቴ» ያጌዲኖ።

ኡንቱንቱ ቆቃ፡ «አይኔ ባዋ፤ ዴንዳ ኤቃ፤ ኔና ዌሴ» ያጌዴ ዌሴዲኖ። 50 ቆቃይ ባሬ ማዩዋ አሊ አጊዴ፡ ጉፒ ዴንዲ ኤቂዴ፡ ዩሱሳኮ ቤዳ።

51 ዩሱሲ አ፡ «ታኒ ኔው አያ አሳናው ኮያይ?» ያጌዲኖ።

ቆቃይ፡ «ታማሪሲያዎ፡ ታኒ ዌላናዋ ኮያይ» ያጌዲኖ።

52 ዩሱሲ አ፡ «ባ፤ ኔ አማኑ ኔና ፓሴዳ» ያጌዲኖ። ኤሌካ አ አይፊ ዌሊ አጊና፡ አጊያን ዩሱሳ ካሊ አጊዳ።

ዩሱሲ ዎልቃማ በንቼዋን ዩሩሳላሜ ጌሌዳ
(ማት 21:1-11፤ ሉቅ 19:28-40፤ ዮሀ 12:12-19)

11 ኡንቱንቱ ዩሩሳላሜ ማቲዴ፡ ዴብሬ ዛይቱ ዴሪያ ማታን ዴዒያ ቤቴፋጊኔ ቢታኒያ ጋኪዲኖ፤ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቱፔ ላዑዋ ሲንሳው ኪቲዴ። 2 «ሂንቱንቱፔ ሲንሳን ዴዒያ ሄራ ቤቴ፤ ያ ገሎሳና አኒኔ ኡባ ቶጊቤና ቃሹዋን ዴዒያ ሃራ ማራ ሂንቱ ዴማና፤ አ ቢሊ ሃ አኪዴ ዩቴ። 3 አኒኔ ሂንቱንታ፡ «ሄዋ አዩሲ አሲቴ?» ያጌዴ አሾፔ፡ «ጎዳው ስሃዌ ኮሼ፤ ኤሌካ ዛሪ ሃ ዩዳናዋ» ያጌዴ።

4 ኡንቱንቱ ቤዴ፡ ሃራ ማራ ፔንጊያ ማታን አጊያን ቃቺ ዎሴዳዋ ዴሚዴ ቢሌዲኖ። 5 ሄዋን ኤቂዳ ኢቲ ኢቲ አሳቱ ኡንቱንታ፡ «ሃራ ማራ ዎታናው ቢሊቴ?» ያጌዲኖ። 6 ዩሱሳ ካሊያዋንቱ ዩሱሲ ባሬንታ አዛዘዳዋ አዲና፡ አሳቱ ዩዲ አጌዲኖ። 7 ኡንቱንቱ ሃራ ማራ ዩሱሳኮ አሂዴ፡ ባሬንቱ ማዩዋ አ ዞኪያን ዎሴዲኖ፤ ዩሱሲ ሄ ሃራ ማራ ቶጊዳ። 8 ጮራ አሳይ ባሬንቱ ማዩዋ አጊያን ሂዲዳ፤ ቃሲ

፳10:38 ሂንታታ፡ ሃዋ ጉሳይ ዩሱሳ ጋኪዳ ሜቱዋ ፀ-ዓ ጉሳ።
፳10:47 ዳዊቴ ናዓ፡ አዩሁዴ አሳቱ ያሳን አኪቶዌ ዳዊቴ ዜሬሳፔ ዩሉታናዋ ያጌዴ ቆፒያ ዲራው፡ ያሳን አኪቶዌ «ዳዊቴ ናዓ» ያጌቲ ዌሴቴ።
፳11:3 ጎዳ፡ ሃዋ ጉሳይ ሃሪያ ጎዳ።

ሃራንቱ ሚሳ ሃይሳ ካር ካሪዴ፥ አጊያን ሂዳዲኖ።⁹ ዩሱፋፕ ሲንሳና ሃሜቲያ አሳይኔ አ ጌዱዋ ካሊያ አሳይ ባሬንቱ ኮሻ ዶቁ አሲዴ፥

«ዶሳይ ጋላቴቶ!

ጎዳ ሱንሳን ዩያዌ አንጄቴዳዋ።¹¹

¹⁰ ጎዳ ሱንሳን ዩያ ኑ አዉዋ

ዳዊቱ ካዉቴሳይ አንጄቴዳዋ።

ሳሉዋ ኡባፕ ቦላ ሳሉዋን

ዴዲያ ዶሳይ ጋላቴቶ»

ያጌዲኖ።

¹¹ ዩሱሲ ዩሩሳላሜ ቢዴ፥ ጌሻ ጎሊያ ጌሌዳ፤ ቃሲ ኡባባ ዩዩ ዩዩ ዌሌዳዋፕ ጉዩያን፥ ሳዓይ ቃሚያ ዲራው፥ ታማኔ ላው ዩሱሳ ካሊያዋንቱና ቢታኒያ ቤዳ።

ዩሱሲ ሽቄዳ ባላሲያ ሚሳቶ

(ማት 21:18-19)

¹² ዎንቱሳ ጋላሲ ኡንቱንቱ ቢታኒያፕ ኬሲዴ ቢሺን፥ ዩሱሲ ኮሻቴዳ።¹³ ሃኩዋን ኢቲ ባላሲያ ጊያ ሚሳቶ ሃይሳ ማያ ኡቴዳዉኖ ቢዲዴ፥ እኒ ኤሪ ኢ ቦላ አይፊ ቤቶፕኔ ጊዴ፥ ቤዓናው ኢዚኮ ቤዳ፤ ሺን ኢዚኮ ኢ ቢያ ዎዴ፥ ሃይሳ ዓላላፕ አቲን፥ አይኔ አይፊያ ዴሚቤና፤ አዩሲ ጎፕ፥ ባላሲ አይፊያ ዎዴ ጋኪቤና።¹⁴ ዩሱሲ ሄ ባላሳቶ፥ «ኔፕ ሺሬቲዴ ሜዲናው እኒኔ አይፊያ ሞፖ» ያጌዳ። ዩሱሳ ካሊያዋንቱ ኢ ጊያዋ ሲሴዲኖ።

ዩሱሲ ጌሻ ጎሊያን ዛሊዲያዋንታ ኬሴዳ

(ማት 21:12-17፤ ሉቅ 19:45-48፤ ዮሀ 2:13-22)

¹⁵ ኡንቱንቱ ዩሩሳላሜ ቢዲኖ፤ ዩሱሲ ጌሻ ጎሊያ ጌሊዴ፥ ሄዋን ዛሊዲያዋንታኔ ሻሚያዋንታ ካሬ ዩዴርሱዋ ዶሜዳ፤ ቃሲ ሚሻ ላሚያዋንቱ ዓራጴዛኔ ዶጎሙዋ ዛሊዲያዋንቱ አይዲያ አሲ ዩጊዴ፥¹⁶ እኒኔ አዩንቶ ቶኪዴ፥ ጌሻ ጎሊያ ጊቢያ ጊዶና አዳናዋ ዲጌዳ።¹⁷ ዩሱሲ አሳ ሃዋዳን ያጊዴ ታማሪሴዳ፥ «ዶሳ ማፃፋን፥ (ታ ጎሊ አዩሁዳ ጊዴና አሳይ ኡባይ ዶሳ ዎሲያ ጎሌ ጌቴታና) ያጌቲዴ ዓፊቲ ኡቴዳ፤ ሺን ሂንቱ አ ቦንቃንቻቱ ቆሴቲያ ጎንጎሉዋ ኬሴዲታ።»⁰

¹⁸ ቄሳቱዋ ካፓቱኔ ሙሴ ሂጊያ ታማርሲያዋንቱ ሄዋ ሲሲዴ፥ አ ዎዳና አጊያ ኮሻ ዶሜዲኖ፤ ሺን ጮራ አሳይ ኢ ታማሪሲያዋን ማላሌቲያ ዲራው፥ አው ያዩዲኖ።

¹⁹ ሳዓይ አማርሴዳ ዎዴ፥ ዩሱሲኔ አ ካሊያዋንቱ ካታማፕ ጋዓ ኬሴዲኖ።

ባላሲያ ጊያ ሚሳታ ሜላዱ

(ማት 21:20-22)

²⁰ ኡንቱንቱ ዎንቱሳ ጋላሲ ጉራ አጊያና አዲዴ፥ ሄ ባላሳታ ዓጵዋና ሚላዲጌዳዉኖ ቢዴዲኖ።²¹ ጴዌሮሲ ሃሳዩዴ፥ «ታማሪሲያዎ፥ ቤዓ፤ ኔን ሽቄዳ ባላሳታ ሜላዲጋዱ» ያጌዳ።

²² ዩሱሲ ዛሪዴ፥ ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ዶሳ አማኒቱ።²³ ታኒ ሂንቱንቶ ቴሙዋ ጋይ፤ እኒኔ ባሬ ዎዛናን ሲዴናን ባሬ ጌዳባይ ሃናናዋ አማኒዴ፥ ሃ ዴሪያ፥ (ዴንዳዴ አባን ኩንዳ) ጎፕ ሃናና።²⁴ ሄዋ ዲራው፥ ዶሳ ሂንቱ ዎሲያባኔ ኦቺያባ ኡባ አኪዲጎዋዳን አማኒቱ፤ ሂንቱ አካና።²⁵ ዶሳ ዎሳናው ሂንቱ ኤቂያ ዎዴ፥ ሳሉዋን ዴዲያ ሂንቱ አዉ ሂንቱ ናጋራ አቶ ጋና ማላ፥ እኒኔ ሂንቱንታ ናቄዳባይ ዴዎፕ፥ አው አቶ ጊቴ።²⁶ ሺን አሳ ናጋራ ሂንቱ አቶ ጋና ዳዮፕ፥ ሳሉዋን ዴዲያ ሂንቱ አዉካ ሂንቱ ናጋራ ሂንቱንቶ አቶ ጌና።»

¹¹11:9 ማዝ 118:25-26   ⁰11:17 ኢሳ 56:7፤ ኤርም 7:11

ዮሴፊ እያ ማታኒ እሲ ጊያ አሻ
(ማት 21:23-27፤ ሉቅ 20:1-8)

27 ኡንቱንቱ ቃሲካ ዮሩሳላሜ ቤዲኖ፤ ዮሴፊ ጌሻ ጎሊያን ሃሜቲሺን፤ ቄሳቱዋ ካፓቱ፤ ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱኔ ጨማቱ ዮሴፊኮ ዮዲኖ። 28 አ፡ «ኔኒ ሃዋ አሳናው ኔው አይ ማታይ ዴዒ? ዎይ ኔው ሃ ማታ ኢሜዳዌ አኔ?» ያጊዲኖ።

29 ዮሴፊ ዛሪዴ ኡንቱንታ፡ «ታኒካ ሂንቱንታ ኢቲባ አቻና፤ ታው አዲቱ፤ ታኒ ቃሲ ሃዋ አይ ማታን አሳይታንቶ፡ ሂንቱንቶ አዳና። 30 ዮሃኒሲ ፃማቂያ ማታ አከዴዌ ያሳፔዬ ዎይ አሳፔ? ታው አዲቱ» ያጊዲኖ።

31 ኡንቱንቱ ባሬንቱ ጊዶን ፓሉማ ዶሚዴ፡ «ኑኒ፡ (ዮሳፔ ዬዳ) ያጎፔ፡ ኢ ኑና፡ (ያቲና፡ ዮሃኒሲ አዴዳዋ አዶሲ አማኒቤይኪቱ?) ያጋና። 32 ሺን፡ (አሳፔ ዬዳ ጋኔ?) » ያጊዲኖ፤ ቃሲ አሳይ ኡባይ ዮሃኒሲ ናቢያ ጊዴዳዋ ኤሪያ ዲራው፡ አሳው ያዬዲኖ። 33 ሄዋ ዲራው፡ ኡንቱንቱ ዮሴፊው፡ «ኑኒ ኤሮኮ» ያጊዴዎ ዛሬዲኖ፤

ዮሴፊ፡ «ታኒካ ሃዋ አይ ማታን አሳይታንቶ፡ ሂንቱንቶ አዲኪ» ያጊዲኖ።

ዎዶኒያ ቱራ ቶኪያ አሳንቻቱዋ ሌሚሱዋ

(ማት 21:33-46፤ ሉቅ 20:9-19)

12 ዮሴፊ ኡንቱንቶ አዳዋ ሌሚሱዋን ያጊዴ ዶሜዳ፤ «ኢቲ ቢታኒ ዎዶኒያ ጊያ ቱራ ቶኪዴ፡ ዲርሳ ዩሺ አሲዴ ዲራዳ፤ ቃሲ ሄ ዎዶኒያ ጉሚዲያ አላካ ቦኪዳ፤ ሄዋ ናጊያ አሳው ናጊያሳ ኪዴዳ፤ ሄዋፔ ጉዬያን፤ ኮሳ አሲያ አሳው ኢሚዴ፡ ሃራ ጋዴ ቤዳ። P2 ዎዶኒያ አይሬያ ማጊያ ዎዲ ጋኪና፤ ባሬና ጋኪያዋ አኪዴ ያና ማላ፡ ኢቲ ቆማ ባሬ ኮሳዋቱዋኮ ኪቱዳ። 3 ኮሳ አሲያዋንቱ አ ቆማ አይቂ ዋዲዴ፡ ኩሼ ሜላ ዮዴዲኖ። 4 ላዔሱዋ ሃራ ቆማ ኡንቱንቱኮ ኪቱዳ፤ ኡንቱንቱ ሄ ቆማ ሁጲያ ጳልቂዴ ፖኪሲ ዮዴዲኖ። 5 ዎዶኒያ ቱራ ጎዳይ ቃሲካ ሃራ ቆማ ኪቱዳ፤ ሄ ቆማ ዎዴዲኖ፤ ቃሲ ሃራ ጮራቱዋካ ሄዋዳን አሴዲኖ፤ ኢቱዋ ኢቱዋ ዋዲዴ፡ ሃራቱዋ ዎዴዲኖ።

6 «ዎዶኒያ ቱራ ጎዳው ኪታናው ኡባፔ ዉርሴሳን ኢ ዳሪ ሲቂያ አ ናዓ ፃላላይ አቴዳ፤ ኢ፡ (ኡንቱንቱ ታ ናዓ ቦንቼናን አጊኪኖ) ጊዴ፡ ባሬ ናዓ ኡንቱንቱኮ ኪቱዳ።

7 «ሺን ኮሳ አሲያዋንቱ ባሬንቱ ጊዶን፡ (ሳታናዌ ሃዋ፤ ቢዴ አ ዎዶይቱ፤ አው ዴዲያዌ ኑዋ ጊዳና!) ያጊዲኖ። 8 ናዓ አይቂ ዎዲዴ፡ አ አጋ ዎዶኒያ ቱራ ጊዶፔ ጋፃ ኪሲ አሌዲኖ።

9 «ሲሚ ዎዶኒያ ቱራ ጎዳይ ዎታኔ? ዬዴ ሄ ኮሳዋቱዋ ዎዲ ዉርሲዴ፡ ዎዶኒያ ቱራ ኮሳ አሲያ ሃራ አሳው ኢማናዋ።

10-11 (ጊምቢያዋንቱ ካዲ ኢዴዳ ሹቻይ

ጎዳ ፃጵዋ ሚኒሲያ፤

ኡባፔ አዲያ ሹቻ ጊዴዳ።

ሃዌ ጎዳይ አሴዳዋ፤

ቃሲ ኑናካ ማላሊሲያዋ)

ያጊያዋ ያሳ ማፃፋፔ ናባቢቤይኪቱ?» ያጊዲኖ። 9

12 ቄሳቱዋ ካፓቱ፡ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱኔ ጨማቱ ዮሴፊ ሄ ሌሚሱዋ ባሬንቱን ሌሚሴዳዋ ኤራዳ ዲራው፡ አ አይቃናው ኮዬዲኖ፤ ሺን አሳው ያዬዴ፡ ባሺ ቤዲኖ።

ጊራ ጊራኔ አጋኔ ጊያ አሻ

(ማት 22:15-22፤ ሉቅ 20:20-26)

13 ቃሲ አ ሃሳያፕ ባላ ዴማና ማላ፣ ፓሪሳዋቱዋፔኔ ሄሮዲሳ ባጋቱዋፕ **አማራዳዋንቱ አኮ ኪቲና ዩዴ። 14 «ታማሪሲያዎ፣ ኔኒ ቱመዋ ሃሳዩያዋኔ አሳፕ አሳ ሻኪናዋ ኑኒ ኤሬቶ፤ አዩሲ ጎፕ፣ ኔኒ አሳ ዱማያካ፤ ቃሲ ያሳ አጊያ ቱማቴሳን ታማሪሳ። ኑኒ ሮማ ካቲያ ቄሳሬው ጊራ ጊራያዌ ዎጊዬ ዎጋ ጊዴኔ? ጊራ ጊራኔዬ ዲጋኔ?» ያጊዲኖ።

15 ሺን ኡንቱንቱ ሎዓ ማላቲያ ኢታ አሳ ጊዴዳዋ ዩሱሲ ኤሪዴ። «ታና አዩሲ ፓጩቱ? ኢቲ ሳንቲሚያ ሃ ታኮ አሂቱ፤ ታኒ አኔ ቤዓና» ያጊዲኖ። 16 ኡንቱንቱ አው አሄዲኖ፤ «ሃ ማላይኔ ሱንሳይ አዌ?» ያጊዴ ኡንቱንታ አፕዳ።

ኡንቱንቱ፣ «ቄሳሬዋ» ያጊዲኖ።

17 ዩሱሲ ዛሪዴ ኡንቱንታ፣ «ያቶፕ፣ ቄሳሬዋ ቄሳሬሲ፣ ያሳዋ ያሳሲ ኢሚቱ» ያጊና ኡንቱንቱ አባ ማላሌቱዲኖ።

ሃይቁዋፕ ዴንዱዋ አሻ

(ማት 22:23-33፤ ሉቅ 20:27-40)

18 ሃይቁዳ አሳይ ዴንዴና ጊያ ሳዱቃዋናቱዋፕ ኢቲ ኢቲ አሳቱ ዩሱሳኮ ዩዴ። ሃዋዳን ያጊዴ። አ አፕዲኖ፤ 19 «ታማሪሲያዎ፣ መሴ ኑሲ ሂጊያ ሃሬዴ። «ማቻቶ አኪዳ አሳይ ናዓ ዩሌናን ሃይቁፕ፣ ሄ ሃይቁዳዋ ኢሻይ አ ማቻቶ ሳቲዴ። ባሬ ኢሻው ናዓ ዩላናው ቤሴ» ያጊያዋ ሃሬዴ። 20 ኢቲ ዎዴ ላፕ ኢሻቱ ዴዲያዋንቱፕ ባይራይ ማቻቶ አኪዴ። ናዓ ዩሌናን ሃይቁዳ። 21 ሳዲሲያ ኢሻይ ኢዞ አኪዳ፤ ኢካ ናዓ ዩሌናን ሃይቁዳ፤ ሄዜንሲያዋካ ሄዋዳን ሃኔዳ። 22 ላፕናቱካ ኢዞ አኪዴ። ናዓ ዩሌናን ሃይቁዲኖ፤ ኡባፕ ጉዩያን፣ ቃሲ ሄ ሚሺራታ ሃይቃዱ። 23 ያቲና፣ ሃይቁዳ አሳይ ሃይቁዋፕ ዴንዲያ ዎዴ። ኢዛ ኡንቱንቱ ሃቃዎ ማቼ ጊዳኔ? አዩሲ ጎፕ፣ ላፕናቱካ ኢዞ አኪዲኖ።»

24 ዩሱሲ ዛሪዴ ኡንቱንታ፣ «ሂንቱንቱ ባሌቲያዌ፣ ያሳ ማፃፋቱዋኔ አ ዎልቃ ኤሬና ዲራሳ! 25 አዩሲ ጎፕ፣ ሃይቁዳ አሳይ ሃይቁዋፕ ዴንዲያ ዎዴ። ሳሉዋን ዴዲያ ኪታንቻቱዋ ማላ ጊዳናፕ አቲን፣ አቱማ አሳይኔ አኪና፤ ማጫ አሳይኔ ጌሌና። 26 ሺን ሃይቁዳዋንቱ ዴንዱዋባ ጊዶፕ፣ መሴ ማፃፋን ሃሬቴዳ ሃራጋይ ሚያ ቡራባ አዲያ ሳዓን፣ ያሳይ መሳ፣ (ታኒ አብራሃሜ ያሳ፣ ዩሳቃ ያሳ፣ ያዩቆባ ያሳ) ጊዲያዋ ኡባካ ናባቢቤይኪቱ? 27 ኢ ፓዓ ዴዲያዋንቱ ያሳ ጊዲያዋፕ አቲን፣ ሃይቁዳዋንቱ ያሳ ጊዴና፤ ሂንቱ ዳሪሲ ባሌዲታ» ያጊዲኖ።

ኡባፕ አዲያ አዛዙዋ

(ማት 22:34-40፤ ሉቅ 10:25-28)

28 ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱ ኢቱ ኡንቱንቱ ፓሉሜቲያዋ ሺቂዴ ሲሴዳ፤ ቃሲ ዩሱሲ ኡንቱንቶ ሎዎ ዛሪዳዋ ሲሲዴ። «አዛዙዋ ኡባፕ አዲያ አዛዙ ሃቃዌ?» ያጊዴ ዩሱሳ አፕዳ።

29 ዩሱሲ ዛሪዴ። አ «አዛዙዋ ኡባፕ አዲያ አዛዙዋ፣ (ኢሰራዴሲያ አሳይ ሲሲቱ፣ ጎዳይ ኑ ያሳይ ኢቲ ጎዳ። 30 ሂንቱንቱ ጎዳ ሂንቱ ያሳ ሂንቱ ኩሜንሳ ዎዛናፕ፣ ሂንቱ ኩሜንሳ ሽዎፕዋፕ፣ ሂንቱ ኩሜንሳ ቆፋፕ፣ ሂንቱ ኩሜንሳ ዎልቃፕ ሲቂቱ) ያጊ። 31 ቃሲ አዛዙዋ ኡባፕ አዲያ ሳዴንሳ አዛዙ ሃዋ፤ (ኔኒ ኔ ሾሩዋ ኔ ሁጲያዳን ሲቃ) ጊያዋ፤ ሃዋንቱ አዲያ ሃራ አዛዙ ባዋ» ያጊዲኖ። 32 ሂጊያ ታማሪሲያዋ ዩሱሳ ያጊዳ፤ «ታማሪሲያዎ፣ ቱመዋ ጋዳ፤ ኔኒ (ያሳይ ኢቲ ያሳ ሃላላ። አፕ አቲን፣ ሃራይ ባዋ) ጊዳዌ ቱማ። 33 ያሳ ኩሜንሳ ዎዛናፕ፣ ኩሜንሳ ቆፋፕ፣ ኩሜንሳ ዎልቃፕ

**12:13 ሄሮዲሳ ባጋቱዋ፣ ሃዋንታ ጉሳይ ሄዎዴ ዴዲያ ካውቴሳ ፖሉቲካ ባጋና ካሴ ዎጋ ሄሮዲሳኔ አ ናዓ ሄሮድ አንቲጳሳ ባጋቱዋኔ ኡንቱንታ ካሊያ አሳቱዋ።

†12:19 ዛር 25:5   †12:26 ኪስ 3:6   †12:29 ዛር 6:4-5   †12:31 ዎግ 19:18
‡12:32 ዛር 4:35

ዶሲያዌኔ ቃሲ ባሬ ሾሩዋካ ባሬ ሁጲያዳን ሲቂያዌ፥ ጉዲያ ያርሹዋቴኔ ሃራ ያርሹዋ ኡባፕ አዲ» ያጌዳ።^W

³⁴ ዮሱሲ ሂጊያ ታማርሲያዋ ዛሩ አጶ ኤራንቻ አሳ ዛሩዋ ጊዴዳዋ ቤዲዴ፥ «ኔኒ ያሳ ካዉቴሳፕ ሃካቤይካ» ያጌዳ፤ ሄዋፕ ጉዬያን፥ ዮሱሳ ሃራባ አቻናው አኔኔ ባሊቤና።

«ዮሱሲ አ ናዔ» ያጊያ አሻ
(ማት 22:41-46፤ ሉቅ 20:41-46)

³⁵ ዮሱሲ ጌሻ ጎሊያን ታማርሲዴ፥ «ሂጊያ ታማርሲያዋንቱ ኪሪስቶሳ ምቲ ዳዊቴ ናዓ ጊኖ? ³⁶ ዳዊቴ ባሬና ጌሻ አያናይ ሃሳዬሲና፥

ጎዳይ ታ ጎዳ፥ «ታኒ ኔ ሞርኬቱዋ ኔኒ ዮዳ ኤቂያባ አሳና ጋካናው፥ ሃዋን ታፕ ቦንቼታዴ ኡሺቻ ባጋና ኡታ» ጌዳ)

ያጌዳ።^{x37} ዳዊቴ ባሬ ሁጲው ኪሪስቶሳ፥ ጎዳ) ጊዴ ዔሰፕ፥ ያቲና፥ ኪሪስቶሲ ዋኒዴ፥ ዳዊቴ ናዓ ጊዲ?» ያጌዳ።

ጮራ አሳይ ዮሱሲ ጊያዋ ናሼቻን ሲሴዳ።

ዮሱሲ፥ «ሙሴ ሂጊያ ታማርሲያዋንቱ ናጌቲቴ» ያጌዳ
(ማት 23:1-36፤ ሉቅ 20:45-47)

³⁸ ዮሱሲ ታማርሲዴ፥ «ሂጊያ ታማርሲያዋንቱ ናጌቲቴ፤ ኡንቱንቱ አዱሳ ማዩዋ ማዩዴ ዩዩያዋኔ ጌያ ሄራንካ አሳይ ኡንቱንታ ቦንቼዴ ሳርቲያዋ ዶሲኖ።³⁹ ኡንቱንቱ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌቱዋን ዳሪ ሎዲያ አይዲያ ዶሲኖ፤ ቃሲ አሳይ ባሬንታ ኢማላቴሳን ሞኪያሳንካ ቦንቾ ሳዓ ዶሲኖ።⁴⁰ ኡንቱንቱ አምዔቱ ጎሊያ ቦንቂዴ፥ ባሬንቶ ሎዓ ማላታናው ያሳ ዎሳ አዱሲኖ፤ ኡንቱንቱ ኡባፕ አዲያ ሙራ አካናዋንታ» ያጌዳ።

አምዓቲ ሚፀዋታ
(ሉቅ 21:1-4)

⁴¹ ዮሱሲ ጌሻ ጎሊያን ኢዋታ ዩጊያ ሳፅኒያ ማታን ኡቲዴ፥ አሳይ ባሬ ሚሻ ሄ ሳፅኒያን ዩጊያዋ ቤዔዳ፤ ጮራ ዱራ አሳይ ዳሮ ሚሻ ሄ ሳፅኒያን ዩጌዲኖ።⁴² ኢቲ ሂዩሳ አምዓታ ያዴ፥ ኢቲ ሳንቲሚያን ሳሜቲያ ላው ሴምቤራቱዋ ሄ ሳፅኒያን ዩጋዱ።⁴³ ዮሱሲ ባሬና ካሊያዋንታ ዔሲዴ፥ «ታኒ ሂንቱንቶ ቱሙዋ ጋይ፤ ኢዋታ ሳፅኒያን ዩጌዳ አሳ ኡባፕ ሃ ሂዩሳ አምዓታ ዳሪሳዴ ዩጋዱ።⁴⁴ አዩሲ ጎፕ፥ ሃራቱ ኡባይ ባሬንቶ ፓላሄዳ ሚሻፕ ዩጌዲኖ፤ ሺን ኢዛ ባሬ ፓጫፕ፥ ባሬው ዴዲያ ዴዑዋ ሙሴካ ኢማ አጋዱ» ያጌዳ።

ዮሱሲ ጌሻ ጎሊ ኮሌታናዋ ካሴቲዴ አዴዳ
(ማት 24:1-2፤ ሉቅ 21:5-6)

13 ዮሱሲ ጌሻ ጎሊያፕ ኪሲሺን፥ አ ካሊያዋንቱ ኢቱ አ፥ «ታማርሲያዎ፥ ሃዌ አይቤ ሎዎ ሹቻቱንቶኔ ቃሲ አይቤ ሎዎ ሹቻ ጎላቱዋ ቤዓይ!» ያጌዳ።

² ዮሱሲ ዛሪዴ፥ «ሃ ዎልቃማ ሹቻ ጎላቱዋ ቤዓይ? ሃ ጎላቱዋን ዴዲያ ኢቲ ሹቻይኔ አቲናን ኡባይ ኮሌታና» ያጌዳ።

W12:33 ሆስ 6:6 X12:36 ማዝ 110:1

ጎዳይ ያናፔ ካሴቲዴ ጋካና ዩዴርሱዋኔ ዋዩያ
(ማት 24:3-14፤ ሉቅ 21:7-19)

³ ዩሱሲ ገሻ ጎሊያፔ ሂኒ ባጋና ዴብሬ ዛይቱ ዴሪያ ቦላን ኡቱዳ ዎዴ፥ ጳጊሮሲ፥ ያዩቆቢ፥ ዮሃንሲኔ ኢንዲራሲ ባሬንቱ 9ላላ አኮ ዩዴ አ፥ ⁴ «ሄዌ አዉዴ ሃናኔንቶ፥ ኑሲ አዳሪኪ፤ ቃሲ ሄዌ ኡባይ ፖሌታና ዎዲያ ኤሪሲያ ማላቱ አያ ጊዳኔ?» ያጊዴ አቼዲኖ።

⁵ ዩሱሲ ቃሲ ኡንቱንቶ ሃዋዳን ያጊዴ፥ አዱዋ ዶሜዳ፤ «ሂንቱንታ አኒኔ ባሌሴና ማላ ናጌቲቱ።
⁶ ጮራ አሳቱ ታ ሱንሳን፥ (ታኒ ኪሪስቶሳ) ያጊዴ ያናዋ፤ ጮራ አሳ ባሌሳና። ⁷ ማታን ዴዲያ አላ ኮሻኔ ሃኩዋን ዴዲያ አላ አዱዋ ሂንቱ ሲሲያ ዎዴ፥ ሂርጎጉቱ፤ ሄዎ ማላባይ ሃናናው ቤሴ፤ ሺን ዉርሴሳይ ቤራ። ⁸ አዩሲ ጎፔ፥ ኢቲ ጋዴ አሳይ ሃራ ጋዴ አሳና አሌታና፤ ቃሲ ኢቲ ካዉቱሳይ ሃራ ካዉቱሳና አሌታና፤ ቢታ ቃሳይ ኡባሳን ዴዳና፤ ኮሻይካ ዴዳና፤ ሺን ሄዌ ኮይሮ ዩሉዋ አይሳ ማላ።

⁹ «ሺን ሂንቱ ሂንቱንቱ ሁጲው ናጌቲቱ፤ አዩሲ ጎፔ፥ አሳይ ሂንቱንታ አይቂዴ፥ ፐርዳ ጎሌው አሲዴ ኢማና፤ ቃሲ ባሬ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌቱዋኒካ ሂንቱንታ ሲሲዋን ሾጫና፤ ጋዲያ ሞዲያዋንቱ ሲንሳኒኔ ካታቱዋ ሲንሳን ታ ዲራው ሂንቱ ማርካታናው ኤቃና። ¹⁰ ሚሺራቼዋ ቃሳይ ኮይሮና አሳው ኡባው አዴቲዲጋናው ቤሴ። ¹¹ ኡንቱንቱ ሂንቱንታ ፐርዳ ጎሌ አሂያ ዎዴኔ አሲዴ ኢሚያ ዎዴ፥ ዎቲ ሃሳያኒቱንቶ ኮይሮና ሂርጎጉቱ፤ ሄ ሳቲያን ያሳይ ሂንቱንቶ ኢሚያባ ሃሳዩቱ። አዩሲ ጎፔ፥ ገሻ አያናይ ሃሳያናፔ አቲን፥ ሃሳዩያዋንቱ ሂንቱንታ ጊዲኪታ።

¹² «ኢሻይ ባሬ ኢሻ፥ አዉ ባሬ ናዳ ዎዲሳና፤ ቃሲ ናናይ ባሬንቱ አዋቱዋ ቦላኒኔ ባሬንቱ አዩቱዋ ቦላ ዴንዲዴ፥ ኡንቱንታ ዎዲሳና። ¹³ አሳይ ኡባይ ሂንቱንታ ታ ሱንሳ ዲራው ኢሃና፤ ሺን ዉርሴሳይ ጋካናው ጌንጨያዌ አታና።

ዩሩሳላሜ ጋካና ዎልቃማ ኢታ ሜቱዋ
(ማት 24:15-28፤ ሉቅ 21:20-24)

¹⁴ «ሺን ናቢያ ዳኔል አዴዳ ባሻ ቱናቱሳይ ኤቃናው ቤሴናሳን ኤቂሺን ሂንቱ ቤዲያ ዎዴ፥ ሄዌ ዋጊያዌንቶ፥ ናቢያዌ አኪኮ፤ ዩሁዳ ጋዲያን ሄ ዎዴ ዴዲያዋንቱ ዴሪያኮ ቤቲኖ። ¹⁵ ጎሊያ ሁጲያን ዴዲያ ኡራይካ ኢቲባ አካናው ዱጌ ዎዲዴ፥ ባሬ ሶይ ጌሎ። ¹⁶ ጋዴን ዴዲያዌካ ባሬ ማዩዋ አካናው ጉዩ ሲዋ። ¹⁷ ሄ ዎዴ ሻሃራ ማጫዋንቶኔ ዳንሲያ ማጫዋንቶ አዩሮ። ¹⁸ ሺን ሃዌ ኡባይ ሃኒያ ዎዲ ባልጉዋ ጊዴና ማላ፥ ያሳ ዎሲቱ፤ ¹⁹ አዩሲ ጎፔ፥ ያሳይ ሳዳ ኮይሮ ሜዴዳዋፔ ዶሚዴ፥ ሃኒ ጋካናው፥ ኡባካ ዴዲቤና ሜቱ፥ ቃሲ ሃዋፔ ሲንሳዉካ ኡባ ዴዲና ሜቱ አሳ ቦላ ሄ ዎዴ ዴዳና። ²⁰ ጎዳይ ሄ ጋላሳቱዋ ፓይዱዋ ጉሲያዌ ባዌንቶ፥ አሳ ጊዴዳ አኒኔ አቲና፤ ሺን ኢ ባሬ ዶራዳ አሳቱዋ ዲራው፥ ሄ ጋላሳቱዋ ፓይዱዋ ጉሴዳ።

²¹ «ሄ ዎዴ አኒኔ ሂንቱንታ፥ (ቤዲቱ፤ ኪሪስቶሲ ሃዋን ዴዴ) ዎይ፥ (ቤዲቱ፤ ኪሪስቶሲ ሄዋን ዴዴ) ያጎፔ፥ ሄዋ አማኖፐቱ። ²² አዩሲ ጎፔ፥ ዎርዳንቻ ኪሪስቶሳቱኔ ዎርዶ ናባቱ ዴንዲዴ ባሬንቶ ዳንዳዩቶፔ፥ ሃራይ አቶ ያሳይ ዶራዳዋንታካ ባሌሳናው ማላታኔ ማላሲሲያባ ቤሳና። ²³ ሺን ሂንቱ ናጌቲቱ፤ ታኒ ሂንቱንቶ ኡባባ ካሴታዴ አዳዲ።

ኪሪስቶሳ ሳዴንሶ ዩሳ
(ማት 24:29-31፤ ሉቅ 21:25-28)

²⁴ «ሺን ሄ ዎዴ ሄ ዋዩያፔ ጉዩያን፥
አዋይ ዱማና፤
አጌናይ ፖዲያዋ አጋና፤ ^a
²⁵ ያሊንታቱ ሳሉዋፔ ኩንዳና፤

ሃ13:14 ዳን 9:27፤ 11:31፤ 12:11   ሂ13:19 ዳን 12:1፤ ሳፅ 7:14
ጳ13:24 ኢሳ 13:10፤ ሂዝ 32:7፤ ኢዩ 2:10፤ 31፤ 3:15፤ ሳፅ 6:12

ቃሲ ሳሉዋን ዴዲያ ዎልቃቱካ ቃዲታና።^b

²⁶ ሄ ዎዴ ታኒ፤ አሳ ናዓይ፤ ዎልቃማ ዎልቃናኔ በንቹዋና ሻሪያ ጊዶና ዩሺን፤ ኡንቱንቱ ቤዓና።
^{c27} ሄ ዎዴ ታኒ ኪታንቻቱዋ ሳዓ አይዱ ባጋ ኪታና፤ ሳዓ ጋገፔ ሳሉዋ ጋጋ ጋካናው፤ ያሳይ ዶሬዳ አሳ ሺሻና።

ዎዲያ ዉርሴሳይ ጋኬዳዋ ማላታ ቤሲያ ባላሲያ ሚሳቶ

(ማት 24:32-35፤ ሉቅ 21:29-33)

²⁸ «ሌሚሱዋ ባላሳቶ ጊያ ሚሳቲፔ ታማራቱ፤ ባላሳታ አጪያ ዎዴኔ ኢዚ ሃይሳይ ሃይቲያ ዎዴ፤ በኒ ማቴዳዋ ሂንቱ ኤሪታ።²⁹ ሃዋዳንካ ሂንቱ ሄ ኡባባይ ሃኒያዋ ቤዲያ ዎዴ፤ ኢ ሰማታቲዴ ፔንጊያ ሺቄዳዋ ቱኤራቲ።³⁰ ታኒ ሂንቱንቶ ቱመዋ አዳይ፤ ሃ ኡባባይ ሃናና ጋካናው፤ ሃ ዎዲያ ዩሌታይ ሃይቂዲጊና።³¹ ሳሉኔ ሳዓይ አዳና፤ ሺን ታ ቃላይ ኡባካ አዴና።

ዉርሴሳ ጋላሳኔ ሳቲያ አኒኔ ኤሬና

(ማት 24:36-44)

³² «ሺን ሄ ጋላሳኔ ሄ ሳቲያ አዉዋ ዓላላፔ አቲን፤ ሃራይ አቶ ሳሉዋን ዴዲያ ኪታንቻቱዋ ጊዲና፤ ዎይ ታና ናዓ ጊዲናካ አኒኔ ኤሪያባይ ባዋ።³³ ሄ ዎዲ አዉዴ ጊዲኔንቶ፤ ሂንቱ ኤሬና ዲራው፤ ናጊቲቱ፤ ሚኒቲ፤ ያሳ ዎሲቲ።³⁴ ታ ዩሳይ ባሬ ጎሊያ አጊዴ፤ አጊያ ቢያ ቢታኒያ ማላ፤ ቢታኒ ባሬ ቆማቱዋሲ ሁጲያን ሁጲያን አሱዋ ኢሚዴ፤ ኡንቱንታ ባሬ አሱዋሲ ካፖ አሴዳ፤ ቃሲ ካሪያ ናጊያዌካ ሚኒሲዴ ናጋና ማላ አዛዜዳ።

³⁵ «ሄዋ ዲራው፤ ሚኒቲ፤ አዩሲ ጎፔ፤ ጎሊያዉ አማርሳ ጊዲና፤ ዎይ ቃማ ቢላሄ ጊዲና፤ ዎይ ኩቱ ዋሲያ ዎዴ ጊዲና፤ ዎይ ጉራ ዎንቱማሳና ጊዲና አዉዴ ያኔንቶ፤ ሂንቱ ኤሪኪታ።³⁶ ሂንቱንቱ አኬኪናን ኢ ዮፔ፤ ሂንቱንታ ጌሚዲሾዳዋንታ ዴሜና ማላ ሚኒቲ።³⁷ ታኒ ሂንቱንቶ አዲያዋ አሳ አባው አዳይ፤ ሚኒቲ።»

ኪሪስቶሳ ቦላ ማቄቱዲኖ

(ማት 26:1-5፤ ሉቅ 22:1-2፤ ዮሀ 11:45-53)

14 ፓሲጋ ባላ ጊያዋ በንቹያ ጋላሳይኔ ጫሊቤና ኡኪሳ ሙሳ በንቹያ ባላ ጋላሳይ ጋካናው ላዑ ጋላሳይ አቱዳ፤ ቄሳቱዋ ካፓቱኔ ሂጊያ ታማርሲያዋንቱ አሳይ ኤሬናን ዩሱሳ አይቂዴ ዎዳና አጊያ ኮዩኖ።^{d2} «አሳይ ዋላሳ ኬሴና ማላ፤ ፓሲጋ በንቹያ ጋላሲ ሄዋ አሶኮ» ያጊዲኖ።

ዩሱሳ ሺቱዋ አኬዳ ሚሺራቶ

(ማት 26:6-13፤ ዮሀ 12:1-8)

³ ዩሱሲ ቢታኒያ ጋዲያን አሉዋ ሃርጊያ ሲሞና ሶዩን ቄማ ማናው ኡቱዳ ዎዴ፤ ኢቲ ሚሺራታ ቢልቃሲያ ኩሜዳ ናርዶሳ ጊያ ዳሪ አልዎ ሺቱዋ[¶] አካዴ ያዱ፤ ሄ ቢልቃሲያ ሜንሳዴ ሺቱዋ ዩሱሳ ሁጲያን ቲጋዱ።⁴⁻⁵ ሄዋን ዴዲያ አሳፔ ኢቱ ኢቱ ሃንቄቲዴ፤ «ሃ ሺቱዋ ሮሞ አያው ባዩዛይ? ሃ ሺቱዋ ሄዙ ዌቱ ቢራ ሳንቲሚያን^{§§} ዘሊዲዴ፤ ሚሻ ሂዩሳው ኢማናው ዳንዳዩቱ» ያጊዴ ባሬንቱ ጊዶን ሃሳዩኖ፤ ያቲዴ ሄ ሚሺራቶ ዳሪሲ ሃንቄቱዲኖ።

⁶ ሺን ዩሱሲ ሃዋዳን ያጊዳ፤ «ሃ ሚሺራቶ አይኔ ጎፒቲ፤ ኢዞ አዩሲ ሜቶሲቲ? ኢዛ ታው ሎዎባ አሳዱ።⁷ ሂዩሳቱ ኡባ ዎዴ ሂንቱንቱና ዴዲኖ፤ ሂንቱ ኮዩዳ ዎዴ አዉዴኔ ኡንቱንታ ማዳናው

††13:29 ኢ፡ ዩሱሳ ጉሳ።

‡‡13:29 ማቲዴ ፔንጊያ ሺቄዳዋ፡ ጉሳይ፡ ዩሱሳ ዩሳይ ማቴዳ ጉሳ።

¶¶14:3 ዳሪ አልዎ ሺቱዋ፡ ጉሳይ ሎይሲ ሳዊያዋ ጉሳ።

§§14:4-5 ቢራ ሳንቲሚያ፡ 6:37 ዌሊቱ።

^b13:25 ኢሳ 34:4፤ ኢዩ 2:10፤ ሳፅ 6:13   ^c13:26 ዳን 7:13፤ ሳፅ 1:7

^d14:1 ኬስ 12:1-27

ዳንዳዬታ፤ ሺን ታኒ ኡባ ዎዴ ሂንቴንቱና ዴባኬ።⁸ ኢዛ ባሬው ዳንዳዬቱዳዋ አሳዱ፤ ቃሲ ታ አሳቴሳይ ሞጌታናፕ ካሴታዴ ሞሃ ጊጊሳናው ሺቱዋ አካዱ።⁹ ታኒ ሂንቴንቶ ቱሙዋ አዳይ፤ ሳባ ኡባን ምንጋላ ሚሺራቹዋ አዲያሳን ሃቃኒኒካ፤ አሳይ ኢዞ ቆፓና ማላ፤ ሃ ኢዞ አሴዳዌ አዴታና» ያጌዳ።

ዩሁዳ አስቆሮቱ ዩሱሳ አሲዴ ኢማናው ዞሬታ ኤኖ ጌዳ

(ማት 26:14-16፤ ሉቅ 22:3-6)

¹⁰ ታማኔ ላዑ ዩሱሳ ካሊያዋንቱፕ ኢቱ ዩሁዳ አስቆሮቱ *ጊያዌ፤ ዩሱሳ ቁሳቱዋ ካፓቱዋሲ አሲዴ ኢማናው ኡንቱንቱቱቱ ቤዳ።¹¹ ኡንቱንቱ ሄዋ ሲሴዳ ዎዴ ናሹቲዴ፤ «ኑኒ ኔው ሚሻ ኢማና» ያጌዲኖ፤ ዩሁዳ አስቆሮቱ ዩሱሳ አሲዴ ኢማናው ኢንጂቲያ ዎዲያ ዎቹ።

ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቱና ፓሲጋ ቁማ ሜዳ

(ማት 26:17-25፤ ሉቅ 22:7-14፤ 21-23፤ ዮሀ 13:21-30)

¹² ጫሊቤና ኡኪሳ ሚያ ባላ ጋላሳ ቦንቺያ ኮይሮ ጋላሲ፤ ፓሲጋ ቁማ ማናው ዶርሳ ሹኪያ ዎዴ፤ ዩሱሳ ካሊያዋንቱ አ፤ «ፓሲጋ ቦንቺያ ጋላሲ ኔኒ ማና ቁማ ኑኒ ሃቃ ቤዴ ጊጊሳኔ?» ያጌዴ አቼዲኖ።

¹³ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቱፕ ላዓቱዋ ሃዋዳን ያጌዴ ኪቱዳ፤ «ካታማ ቤቱ፤ ሂንቴ ቤሺን፤ አቱዋን ሃሳ ቶኪዳ ኢቲ ቤታኒ ሂንቴንቱና ጋኬታናዋ፤ አ ካሊቱ።¹⁴ ኢ ቤዴ ጌሊያ ጎሊያወዋ፤ (ታማሪሲያዌ ኔና፤ «ታኒ ታና ካሊያዋንቱና ፓሲጋ ቁማ ማናው ታ ኢማሳ ኪፊሊ ሃቃኒ?» ያጌ) ያጌቱ።¹⁵ ጎሊያወ ሂንቴንታ ፖቁያ ቦላን ዴባያ ጊጊ ኡቱዳ አኮ ኪፊሊያ ቤሳና፤ ሄዋን ኑሲ ጊጊሲቱ» ያጌዳ።

¹⁶ ሄ ላዑ ዩሱሳ ካሊያዋንቱ ኬሲዴ፤ ካታማ ቤዲኖ፤ ዩሱሲ ባሬንቶ አዴዳዋዳንካ ኡባባ ዴሚዴ፤ ፓሲጋ ቁማ ጊግሴዲኖ።

¹⁷ ሳዓይ አማርሲያ ዎዴ ዩሱሲ ታማኔ ላዑ ባሬና ካሊያዋንቱና ያ ቤዳ።¹⁸ ኡንቱንቱ ኡቲዴ ሳምፓፕ ቁማ ሚሺን፤ ዩሱሲ ኡንቱንታ፤ «ታኒ ሂንቴንቶ ቱሙዋ አዳይ፤ ሂንቴንቱፕ ኢቱ ታናና ሚያዌ፤ ታና አሲዴ ኢማናዋ» ያጌዳ።^f

¹⁹ አ ካሊያዋንቱ ሎይሲ ሲሴቲና፤ ሁጲያን ሁጲያን አ፤ «ቱሙ ታኔሻ?» ጊያዋ ዶሜዲኖ።

²⁰ ዩሱሲ ዛሬዴ፤ «ኢ ሃ ሂንቴንቱ ታማኔ ላዓቱዋፕ ኢቱዋ፤ ኢ ታናና ኢቲፕ ቱሻናው ባሬ ዳቡዋ ሻታን ዩዲያዋ።²¹ ታኒ፤ አሳ ናዓይ፤ ያሳ ማገፋይ ሃይቃና ጌዳዋዳን ሃይቃና፤ ሺን ታና፤ አሳ ናዓ፤ አሲዴ ኢሚያ ኡራው አዩሮ፤ ሄ ኡራይ ዩሌቱናን አቱዴንቶ፤ አው ሎዓ ሺን?» ያጌዳ።

ጎዳ ካወዋ አኪያ ዎጋ

(ማት 26:26-30፤ ሉቅ 22:14-20፤ 1ቆር 11:23-25)

²² ኡንቱንቱ ሚሺን፤ ዩሱሲ ዳቡዋ አኪዴ፤ ያሳ ጋላቴዳ፤ ሄ ዳቡዋ ሜንሲዴ፤ ባሬና ካሊያዋንቶ አሊሚዴ፤ «ሄይቱ፤ ሃዌ ታ አሹዋ» ያጌዳ።

²³ ፁዓ አኪዴ፤ ያሳ ጋላቲዴ፤ ኡንቱንቶ ኢሜዳ፤ ኡባይ ሄ ፁዓፕ ኡሹዲኖ።²⁴ ዩሱሲ፤ «ሃዌ አራሳ ጫቁዋን ሰጮራ አሳ ዲራው ጉኪያ ታ ሱሳ።²⁵ ታኒ ሂንቴንቶ ቱሙዋ አዳይ፤ ታኒ ያሳ ካወቱሳን አራሳ ዎዴኒያ ኤሳ ኡሻና ጋላሳይ ጋካናው፤ ላዔንሱዋ ሃ ዎዴኒያ ኤሳ ኡባካ ኡሹኬ» ያጌዳ።

²⁶ ማዚሙሪያ ዩዲዳዋፕ ጉዩያን፤ ዴብሬ ዛይቱ ዴሪያ ቤዲኖ።

ጲጊሮሲ ካዳናዋ ዩሱሲ ካሴቲዴ አዴዳ

(ማት 26:31-35፤ ሉቅ 22:31-34፤ ዮሀ 13:36-38)

²⁷ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቶ፤ «ሂንቴንቱ ኡባይ ታና ዩጊዴ ዎገኒታ፤ አዩሲ ጎፕ፤ ያሳ ማገፋይ፤

*14:10 ዩሁዳ አስቆሮቱ፡ 3:19 ጌሊቱ።

†14:24 አራሳ ጫቁዋ፡ ያሳይ ባሬ አሳሲ ዩሱሳ ሃይቁዋ ባጋና ቃላ ጌሌዳ አራሳ ቃላ ጫቁዋ። ሄዌኒካ አ ጋኪያ ፁዓ፡ ኢ ባሬ ሱሳ ጉሲዴ አሲ ኢሜዳ አ ዴዑዋ። ሄዌኒካ፡ ኑ ኤጫ አሳቴሳይ ኡባይ ላሜቲና፡ አራዲዳ ያሳ ሂጊ ኑ ዎዛናኒ ሃፌቱዳዋ አዴ።

©14:7 ዛር 15:11   f14:18 ማዝ 41:9   §14:24 ኬስ 24:8፤ ኤርም 31:31-34

(ዖሳይ ዶርሳ ሄሚያዎ ዎዳና፤

ሄዋፕ ጉዩያን ዶርሳይ ኡባይ ላሌታና ጌ)

ያጌዳ።^{h28} ሺን ታኒ ሃይቁዋፕ ዴንጌዳዋፕ ጉዩያን፥ ሂንቴንቴፕ ካሴታይ ጋሊላ ባና» ያጌዳ።

²⁹ ጴጊሮሲ ዛሪዴ፥ «ኡንቴንቴ ኡባቱ ኔና ዩጊዴ ቦፕካ፥ ታኒ ኔና ሙሌካ ዩጊኪ» ያጌዳ።

³⁰ ዩሱሲ ጴጊሮሳ፥ «ታኒ ኔው ቱሙዋ ኦዳይ፤ ሃቼ ቃማ ኩቱ ላዓሱዋ ዋሳናፕ ካሴ፥ ኔን ታና ሄዙ ጌዴ ካዳና» ያጌዳ።

³¹ ሺን ጴጊሮሲ ካሴዋፕካ ሚኒሲዴ፥ «ታኒ ሃራይ ኦቶ፥ ኔናና ኢቴፕ ሃይቁንቶካ፥ ኔና ሙሌካ ካዲኪ» ያጌዳ። ቃሲ ሃራቱ ኡባቱካ ሄዋዳን ጌዲኖ።

ዩሱሲ ጌቴሴማኒያን ዎሴዳ

(ማት 26:36-46፤ ሉቅ 22:39-46)

³² ጌቴሴማኔ ጊያ ሳዓ ቤዲኖ፤ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንታ «ታኒ ዶሳ ዎሳናሲ፥ ሂንቴንቴ ሃዋን ኡቴሺፕ» ያጌዳ።

³³ ዩሱሲ ጴጊሮሳ፥ ያዩቆባኔ ዮሃኒሳ ባሬናና አፌዳ፤ ዳሪ ካዮቱዳኔ ሜቶቱዳ።³⁴ ቃሲ ኡንቴንታ፥ «ታኒ ሃይቃና ጋካናዉካ ካዮታይ፤ ሃዋን ታኪሺፕ፤ ጌሚዲሾፕፕ» ያጌዳ።

³⁵ ጉሳ ሲንሳኮ ሸቂዴ፥ ሳዓን ጉፋኒዴ፥ ዳንዳዩቲያዎ ጊዶፕ፥ ሄ ዎዲ ባሬፕ አዳና ማላ፥ ዶሳ ዎሴዳ።³⁶ ቃሲካ፥ «አባቦ፥ ቷታ አቦ፥ ኡባባይ ኔው ዳንዳዩቱ፤ ሃ ፀዓ ታፕ ዲጋ፤ ሺን ኔ ሸኒያዳን ሃኖፕ ኦቲን፥ ታ ሸኒያዳን ሃኖፕ» ያጌዳ።

³⁷ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቱኮ ሲሚ ዩዴ፥ ጌሚዲሸዳዋንታ ዴሚዴ ጴጊሮሳ፥ «ሲዎና፥ ጌሚዲሸዲ? ኔን ኢቴ ሳቴንቶኔ ናጋናው ዳንዳዩቤኪ?»³⁸ ፓጩያን ሂንቴ ጌሴና ማላ፥ ናጌቲቴኔ ዶሳ ዎሴ፤ አያናይ ጊጊ ኡቴዳ፤ ሺን አሹ ዳቡራንቻ» ያጌዳ።

³⁹ ቃሲካ ቤዴ ካሴዋዳንካ ዶሳ ዎሴዳ።⁴⁰ አ ካሊያዋንቱኮ ጉዩ ሲሚዴ ኢ ዩያ ዎዴ፥ ጌሚዲሸዳዋንታ ዴሚዳ፤ ኡንቴንቴ አይፊያ ጌሚዲሾ ጎዚ ዎሴዳ ዲራው፥ አው አያ ሃሳዩኖንቶካ ኤሪቤይኪኖ።

⁴¹ ሄዜንሱዋ ኡንቴንቴኮ ዩዴ፥ «ሃዲ ጋካናዉካ ጌሚዲሸቴኔ ሸዎፕፕ፥ ጊዳና፤ ዎዲ ጋኪዳ፤ ቤዲቴ፥ ታና፥ አሳ ናዓ፥ ናጋራንቻ አሳቱዋ ኩሺያን አሲዴ ኢሚያ ዎዲ ጋኪዳ።⁴² ዴንዲና ቦይቴ፤ ቤዲቴ፥ ታና አሲዴ ኢሚያዌ ሃዌኩ ጋኪዳ» ያጌዳ።

ዩሱሲ ባሬ ሞርኬቱዋ ኩሺያን አይቁቴዳ

(ማት 26:47-56፤ ሉቅ 22:47-53፤ ዮሀ 18:3-12)

⁴³ ዩሱሲ ሄዋ ቢሮ ሃሳዩሺን፥ ታማኔ ላዑ አ ካሊያዋንቱፕ ኢቴ፥ ዩሁዳ አስቆሮቱ፥ ኤሌካ ጋኪ ዎዴዳ፤ ቃሲ ቁሳቱዋ ካፓቱ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱኔ ጨማቱ ኪቲና፥ ማሻኔ ፃዎዓ አይቁዳ ጮራ አሳይ አናና ኢቴፕ ዩዳ።⁴⁴ ዩሱሳ አሲ ኢሚያዌ ሄ ጮራ አሳው፥ «ታኒ ዩራያዌ አ፤ አ አይቁዴ ሎይሲ ናጊዴ፥ አፊቴ» ያጊዴ ማላ አዲ ዎሴዳ።

⁴⁵ ዩሁዳ አስቆሮቱ ጋኮሳናካ ዩሱሳኮ ሸቂዴ፥ «ታማሪሲያዎ» ያጊዴ ዩሱሳ ዩሪ አኪዳ።⁴⁶ ሄ ጮራ አሳይ ዩሱሳ ሚኒሲ አይቁዳ።⁴⁷ ሺን ማታን ኤቁዳዋንቱፕ ኢቴ ባሬ ጨቢያ ሾዲኔ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፕቱ ቆማ ሾጨዴ፥ አ ሃይሳ ቃንፂ አሌዳ።

⁴⁸ ዩሱሲ ዛሪዴ፥ ሄ ሸቂዳ ጮራ አሳ፥ «ታና ቦንቃንቻ ኪሲዴ፥ ቦንቃንቻ አይቁያዎዳን አይቃናው ጨቢያኔ ፃዎዓ አይቁዴ ዩዲቴ?»⁴⁹ ታኒ ጌሻ ጎሊያን ታማሪሳዴ፥ ጋላሳን ጋላሳን ሂንቴንቴና ዴዲያ ዎዴ ታና አይቁቤይኪታ፤ ሺን ዶሳ ማፃፍቱ ጌዳዌ ፖሌታናው ቤሴ» ያጌዳ።

⁵⁰ ዩሱሳ ካሊያዋንቱ ኡባቱ አ ዩጊዴ ቤ አጌዲኖ።

⁵¹ ናፃላ ፃላላ ማዩዳ ኢቴ ያላጋ ቢታኒ ዩሱሳ ካሊያዎ አሳይ አይቁዳ።⁵² ሺን ሄ ቢታኒ ናፃላ አሊዴ፥ ካሎ ጊራ ዎዲዳ።

†14:36 አባ፥ ጉሳይ ግሪኬ ቃላንካ «አባ» ጊዲያ ዎዴ፥ አራማዩኪ ቃላኒ «አባ» ጊያዋ።

h14:27 ዛክ 13:7

ዮሱሳ ፐርዲያ ሻንጋቱዋኮ አፌዲኖ

(ማጎት 26:57-68፤ ሉቅ 22:54-55፤ 63-71፤ ዮሀ 18:13-14፤ 19-24)

⁵³ አሳይ ዮሱሳ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑዋ ሶይ፡ ቁሳቱዋ ካፓቱዋ ኡባቱ፡ ጨማቱኔ ሂጊያ ታማርሲያዋንቱ ሸቄዳሳ አፌዲኖ። ⁵⁴ ጴጊሮሲ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑዋ ዲርሳ ጊዱዋ ጋካናሲ ሃኩዋን አ ካሌዳ፤ ያኒ ናጊያዋና ታማ ካሸጊዳ፡ ኡቲ አጊዳ።

⁵⁵ ቁሳቱዋ ካፓቱኔ ሄዋን ሸቄዳ አሳይ ኡባይ ዮሱሳ ዎዳናው አ ቦላ ማርካ ኮዬዲኖ፤ ሺን አይኔ ዴሚቤይኪኖ። ⁵⁶ አዩሲ ጎፔ፡ ጮራ አሳቱ አ ቦላን ዎርዱዋ ማርካቱዲኖ፤ ሺን ኡንቱንቱ ማርካቱሳይ ኢቲ ማላ ጊዴና።

⁵⁷⁻⁵⁸ ኢቲ ኢቲ አሳቱ ዴንዲ ኤቂዴ ዮሱሳ ቦላ፡ «ኢ፡ (ታኒ አሳይ ኬዬዳ ሃ ጊሻ ጎሊያ ኮላዴ፡ አሳይ ኬዲቤና ሃራ ጊሻ ጎሊያ ሄዙ ጋላሳ ጊዶን ኬፃና) ጊሸን፡ ኑኒ ሲሴዶ» ያጊዴ ዎርዱዋ ማርካቱዲኖ። ⁵⁹ ሺን ሃራይ አቶ ኡንቱንቱ ማርካቱሳይ ሄዋን ኢቲ ማላ ጊዴቤና።

⁶⁰ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑ አሳ ኡባ ሲንሳን ዴንዲ ኤቂዴ ዮሱሳ፡ «ሃዋንቱ ኔና ሞቲያ ሞቶ ኔው ዛሪያባይ ባዌ?» ያጊዴ አቸዳ። ⁶¹ ሺን ዮሱሲ ጮው ጊዴ፡ አይኔ ዛሪቤና፤ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑ አ፡ «አንጀቱዳ ዎሳ ናዓይ ኪሪስቶሲ ኔኔ?» ያጊዴ ላዔንሱዋ አቸዳ።

⁶² ዮሱሲ ዛሪዴ፡ «ኤ፡ ታና፤ ሂንቱ ታና፡ አሳ ናዓ፡ ዎልቃማ ዎሳፕ ኡቪቻ ባጋና ኡቲዴዲሸናኔ ሳሉዋ ሻሪያና ዩሸን ቤዓና» ያጊዳ። ¹

⁶³ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑ ባሬ ማዩዋ ፔዲ አሊዴ፡ «ኑና ሃዋፔ ሲንሳን አዩሲ ሃራ ማርካ ኮሺ?» ⁶⁴ ሂንቱንቱ አ ቦሪያ ሲሴዲታ፤ ሂንቱ ቆፋይ አዩ?» ያጊዳ፤ ኡንቱንቱ ኡባይ፡ «ኢ ሃይቃና ቤሴ» ያጊዴ አ ቦላ ፐርዲዲኖ። ¹

⁶⁵ ኡንቱንቱፔ ኢቱ ኢቱ አ ቦላ ጨሸሳ ዶሜዲኖ፤ አ አይፊያ ካሚ ዴቸዴ፡ «ኔና ዴቸዳዌ አኔ? አኔ ቲምቢቲያ ሐዳ!» ያጊዲኖ፤ ቃሲ ናጊያዋንቱካ አ ቂንፃሊያ ባቂዴ አፌዲኖ።

ጴጊሮሲ ዮሱሳ ካዴዳ

(ማጎት 26:69-75፤ ሉቅ 22:56-62፤ ዮሀ 18:15-18፤ 25-27)

⁶⁶ ጴጊሮሲ ዲርሳ ጊዶን ሂርኪና ዴዲሸን፡ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑዋ ማጫ አሸካራቱዋፔ ኢቲና ያዱ። ⁶⁷ ጴጊሮሲ ታማ ካሸያዋ ቤዓዴ፡ ጫዳ ዪላዴ፡ «ኔኒካ ናዘሬቲያ ዮሱሳና ኢቲፔ ዴዓ» ያጋዱ።

⁶⁸ ሺን ጴጊሮሲ፡ «ኔኒ ጊያዌ አዩንቶ ታኒ ኤሪኬ፤ ታው አኬኬቴና» ያጊዴ ካዴዳ፤ ያቲዴ ዲርሳ ፔንጊያኮ ኬሴዳ፤ ኩቱካ ዋሴዳ። ¹

⁶⁹ ሄ አሸካራታ ጴጊሮሳ ቤዓዴ፡ አ ማታን ኤቄዳ አሳቱዋ፡ «ሃ ቢታኒካ ኡንቱንቱና ዴዔ» ጋዴ ጉጃዴ አዱዋ ዶማዱ። ⁷⁰ ሺን ጴጊሮሲ ቃሲካ ካዴዳ።

ጉሳ ጋሚዲሸን፡ ማታን ኤቄዳ አሳቱ ላዔንሱዋ ጴጊሮሳ፡ «ኔኒ ቱማ ኡንቱንቱና ኢቲፔ ዴዓ፤ አዩሲ ጎፔ፡ ኔኒ ጋሊላ ጋዲያ አሳ» ያጊዲኖ።

⁷¹ ሺን ጴጊሮሲ፡ «ታኒ ሄዋ ሂንቱ ጊያ ቢታኒያ ኤሪኬ!» ያጊዴ ባሬና ሺቃኔ ጫቁዋ ዶሜዳ።

⁷² ኤሌካ ኩቱ ላዔሱዋ ዋሲ አጊዳ፤ ጴጊሮስ ባሬና ዮሱሲ፡ «ኔኒ ኩቱ ላዔሱዋ ዋሳናፔ ካሴ ሄዙ ጊዴ ታና ካዳናሳ» ጊዳዋ ሃሳዩዴ፡ ዳሪ ዩኬዳ።

ዮሱሳ ጳላዎሳኮ አፌዲኖ

(ማጎት 27:1-2፤ 11-14፤ ሉቅ 23:1-5፤ ዮሀ 18:28-38)

15 ዎንታ ጉራን ኤሌካ ቁሳቱዋ ካፓቱ ጨማቱዋናኔ ሙሴ ሂጊያ ታማርሲያዋንቱና ሄዋን ሸቄዳ አዩሁዳ ሻንጋቱዋ ኡባና ማቂቲዴ፡ ዮሱሳ ቃቺ አሬዴ፡ ጳላዎሳው አሲዴ ኢሜዲኖ።

² ጳላዎሲ አ፡ «ኔኒ አዩሁዳቱዋ ካቱ?» ያጊዴ አቸዳ።

ዮሱሲ ዛሪዴ አ፡ «ኔ ጊያዋዳና» ያጊዳ።

¹14:68 ኩቱካ ዋሴዳ፡ ሃ ቃላይ ቤኒ ቢሌቱዳ ኢቲ ኢቲ ቢሌሳኒ ባዋ።

¹14:62 ዳን 7:13   ¹14:64 ዎግ 24:16

3 ቁሳቱዋ ካገታቱ ዩሱሳ ዳርባን ሞቲዲኖ። 4 ጲላሶሲ ሸሬቲዴ ዩሱሳ፣ «ኔው ዛሪያባይ ባዌ? ኡንቱንቱ ኔ ባላ ዎዩሳ ሞቱዋ አሂንቶ ቤሂኪ?» ያጊዴ ኦቼዳ።

5 ሺን ዩሱሲ ሃራባ ዛሬናን ኢዲና፣ ጲላሶሲ ማላሌቱዳ።

ዩሱሳ ባላ ሃይቁዋ ፒርዴዲኖ

(ማት 27:15-26፤ ሉቅ 23:13-25፤ ዮሀ 18:39-40፤ 19:1-16)

6 ጲላሶሳው ፓሲጋ ባላ ቦንቺያ ጋላሳን አሳይ ኮዩያ ኢቲ ኡራ ቃሹዋፕ ቢሊያ ዎጋይ ዴዴ። 7 ሄ ዎዴ ኢቲ ባርባና ጊያ ቢታኒ ዋላሳ ኬሲዴ ሸምፑዎ ዎዴዳ አሳቱዋና ኢቲፕ ቃሹ ጎሊያን ዴዴ። 8 ሸቄዳ ጮራ አሳይ ጲላሶሲ ካሴ ኤራቶዋዳንካ ባሬንቶ ማሮታ አላና ማላ፣ አ ኦቼዲኖ። 9 ጲላሶሲ አሳ ዛሪዴ፣ «ታኒ ሂንቱንቶ አዩሁዳቱዋ ካቲያ ቢሊያዋ ኮዩቴ?» ያጊዴ ኦቼዳ። 10 አዩሲ ጎፔ፣ ቁሳቱዋ ካገታቱ ዩሱሳ ቃናቲዴ አሲ ኢሜዳዋ ጲላሶሲ ኤራዳ።

11 ሺን ቁሳቱዋ ካገታቱ ዩሱሳ ኮታ ባርባና ቢላናዳን፣ ሄ ሸቄዳ አሳይ ጲላሶሳ ዎሳና ማላ፣ አሳ ማቄዲኖ። 12 ጲላሶሲ ላዴንሱዋ ዛሪዴ፣ «ያቲና፣ ሃ አዩሁዳ ካቲያ ሂንቱንቱ ጊያዋ ዎቶ?» ያጊዳ።

13 አሳይ ጲላሶሳው ዛሪ ዛሪ ባሬንቱ ኮሻ ዶቄ አሲዴ፣ «አ ካቃ» ያጊዲኖ።

14 ጲላሶሲ አሳ፣ «አዩሲ? ኢ አይ ኢታባ አሴዴ?» ያጊዳ።

ሺን አሳይ ካሴዋፕካ ባሬ ኮሻ ዶቄ አሲዴ፣ «አ ካቃ» ያጊዲኖ።

15 ጲላሶሲ አሳ ናሼቻናው ኮዩዴ፣ ባርባና አሳው ቢሌዳ፤ ያቲዴ ሊሱዋን ዩሱሳ ዎታዳራቱዋን ሾጪሲዴ፣ ካቃና ማላ ኡንቱንቶ አሲ ኢሜዳ።

ዎታዳራቱ ዩሱሳ ቂሊጩዲኖ

(ማት 27:27-31፤ ዮሀ 19:2-3)

16 ሄዋፕ ጉዩያን፣ ዎታዳራቱ ዩሱሳ ጋዲያ ሞዲያዋ ጊቢያ አፊዴ፣ ሃራ ዎታዳራቱዋ ኡባ ኢቲፕ ዪሴዲኖ። 17 ቃሲ ዞዎ ማዩዋ አ ማዩዜዲኖ፤ አጉንሳ አኪሊሊያ ጊጊሲዴ፣ አ ሁጲያን ዎሴዲኖ። 18 ሄዋፕ ጉዩያን አ፣ «አዩሁዳቱዋ ካቴው፣ ሳርታይ ኔው ጊዴ» ያጊ ሳርቲዴ፣ አ ቂሊጩዋ ዶሜዲኖ። 19 ዩሱሳ ሁጲያ ማቃ ገምዓን ሾጩዲኖ፤ ቃሲ አ ባላን ጩቼዲኖ፤ ጉልባቲዴ አው ጎዩኔዲኖ። 20 አ ባላ ቂሊጩዳዎፕ ጉዩያን፣ ዞዎ ማዩዋ አፕ ቃሪ አኪዴ፣ አ ማዩዋ አ ማዩዜዲኖ፤ ያቲዴ ማስቃሊያ ባላን ሚሲማሪያን ጲሺዴ፣ አ ካቃናው አፊዲኖ።

ዩሱሳ ካቄዲኖ

(ማት 27:32-44፤ ሉቅ 23:26-43፤ ዮሀ 19:17-27)

21 ኡንቱንቱ ቢዴ፣ ኢስኪንዲራኔ ሩፎሳ ዩሌዳ አዉዋ፣ ኢቲ ሲዎና ጊያ ቄሬና ጋዲያ አሳይ፣ ጋዋፕ ካታማ ዩያዎና ጋኬቲዴ፣ ዩሱሳ ማስቃሊያ ዎልቃን ቶሴዲኖ። k22 ያቲዴ ጎልጎታ ጌቲቲያሳ ዩሱሳ አፊዲኖ፣ «ጎልጎታ» ጊያዌ «ሁጲያ ጎሲያሳ» §ጊያዎ። 23 ካዋራ ጊያ ዳሊ ዋላኪቴዳ ዎዩኒያ ኤሳ ዩሱሳው ኡሻናው ኢሜዲኖ፤ ሺን ኢ ኡሼናን ኢዲዳ። 24 ኡንቱንቱ አ ካቄዲኖ፤ ቃሲ አና አና ጋካኔንቶ ኤራናው አ ማዩዋ ሻኪዴ፣ ሳማ ዩጊዲኖ። l

25 ኡንቱንቱ አ ካቄያ ዎዴ፣ ዎንታፕ ሄዙ ሳቴ። 26 «አዩሁዳቱዋ ካቲያ» ያጊ አ ሞቲያ ገፉ ገፊቲ ኡቴዳ። 27 ዩሱሳና ላዑ ካዩሳቱዋ ኢቱዋ አፕ ኡሼቻ ባጋና፣ ቃሲ ኢቱዋ አፕ ሃዲርሳ ባጋና ማስቃሊያ ባላ ሚሲማሪያን ጲሺዴ ካቄዲኖ። 28 ዎሳ ማግፋይ፣ «ኢታባ አሴዳ አሳቱዋና ኢ ፓይዴቴዳ» ያጊያዌ ፖሌቴዳ። m

29 ኦጊያና አዲያ አሳይ ዩሱሳ ካዲዴ፣ ባሬንቱ ሁጲያ ቃሲዴ ቦሬዲኖ፤ «ሲሚ፣ ጌሻ ጎሊያ ኮላዴ ሄዙ ጋላሳ ጊዶን ኬዲያዎ፣ n30 አኔ ማስቃሊያ ባላፕ ዎዳዴ፣ ኔ ሁጲያ አሻ» ያጊዲኖ።

§15:22 «ሁጲያ ጎሲያሳ» ጌቲቲያዌ፣ አሳ ሁጲያ ማላቲያ ሹቻይ ሄዋን ዴዲያ ዲራው፣ ሁጲያ ጎሲያሳ ጌቲቲዳ።

k15:21 ሮሞ 16:13 l15:24 ማዝ 22:18 m15:28 ኢሳ 53:12
n15:29 ማዝ 22:7፤ 109:25፤ ግር 14:58፤ ዮሀ 2:19

31 ሃዋዳንካ ቄሳቱዋ ካፓቱ ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱና ኢቲፔ ዩሱሳ ቦላ፣ «ሃራ አሳቱዋ አሼዳ፤ ሺን ባሬና አሻናው ዳንዳዩና፤ 32 ኑኒ ቤዒዴ አማናና ማላ፣ ኪሪስቶሲ ኢስራዔሊያ ካቲ፣ አኔ ማስቃሊያ ቦላ፤ ሃሲ ዎዴ» ጊዴ ቂሊጩዲኖ፣ ቃሲ ሃራይ አቶ፣ አናና ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሼቲዴ ካቄቴዳዋንቱካ አ ቦላ ቂሊጩዲኖ።

ዩሱሳ ሃይቁዋባ

(ማጎት 27:45-56፤ ሉቅ 23:44-49፤ ዮሀ 19:28-30)

33 ኡሱፑን ሳቲያፔ ዶሚዴ፣ ኡዱፑ ሳቲያ ጋካናው፣ ጋዲያ ኡባይ ዲሜዳ። 34 ኡዱፑ ሳቲያን ዩሱሲ ባሬ ቃላ ዶቄ አሲዴ፣ «ኤሎሄ፣ ኤሎሄ፣ ላማ ሳባቂታኒ?» ** ያጊዳ፣ ሄዋ ጊያዌ፣ «ታ ያሳው፣ ታ ያሳው፣ ታና አዩሲ አጋዲ?» ጊያዋ። 0

35 ሄዋን ኤቄዳ አሳፔ ኢቱ ኢቱ ሄዋ ሲሲዴ፣ «ቤዒቱ፤ ኤላሳ ዌሴ» ያጊዳ። 36 ሄ አሳፔ ኢቱ ዎዲ ዩዴ፣ ዛንዛ ማላቲያዋን ጫላ ዎዴኒያ ኤሳ ኩንሴዳ፤ ሄዋ ማቃ ጋቲማ ዌራን ዎሲዴ፣ «ዴዒሺቱ አኔ፤ ኤላሳ ማስቃሊያ፤ አ ዎሳናው ያኔንቶኔ አኔ ቤዶይቱ» ያጊዴ ዩሱሳ ዶናኮ ኡሻናው ሺሼዳ። P

37 ዩሱሲ ቃላ ዶቄ አሲ ዋሲዴ፣ ሃይቂ አጊዳ።

38 ጊሻ ጎሊያን ቃሼቴዳ ጋሪዱ ቆሞፔ ዱጌ ጋካናው፣ ላዑ ኪሲዴ ፖሼቲ ዎዴዳ። q39 ማስቃሊያ፤ ሲንሳ ባጋና ሄዋን ኤቄዳ ኢቲ ዌቱዋ ካፕ፣ ሄዋ ኪና ዩሱሲ ዋሲዴ ሃይቄዳዋ ቤዔዳ ዎዴ፣ «ሃ ቤታኒ ቱሙ ያሳ ናዓ» ያጊዳ።

40 ሄዋን ሃኩዋን ኤቄዴ ዌሊያ አማራዳ ማጫዋንቱ ዴዒኖ፤ ኡንቱንቱ ጊዶን ማግዳላ ጊያ ካታማፔ ዩዳ ማይራማ፣ ቱፋ ያዩቆባኔ ዮሳ ዳያ ማይራማኔ ሳሎማ ዴዒኖ። 41 ሄ ማጫ አሳቱ ዩሱሲ ጋሊላን ዴዒያ ዎዴ፣ አ ካሌዳዋንታኔ አ ማዴዳዋንታ፤ ቃሲ ዩሱሳና ኢቲፔ ዩሩሳላሜ ቤዳ ሃራ ጮራ ማጫ አሳቱ ሄዋን ዴዒኖ።

ዩሱሳ ሞጉዋባ

(ማጎት 27:57-61፤ ሉቅ 23:50-56፤ ዮሀ 19:38-42)

42-43 ሳዓይ አማርሴዳ ዎዴ፣ ሄዋን ሸቄዳ አሳን ቦንጅቴዳ ኢቲ ዮሴፋ ጊያ ቤታኒ፣ ያሳ ካዉቴሳይ ያናዋ ናጊ ኡቴዳዌ፣ አርማቲያሳ ጊያ ካታማ አሳይ ዩዳ፤ ሄ ጋሳሳይ ዎንቱሳ ሳምባታው ጊጌቲያ ጋላሳ ጊዴዳ ዲራው፣ ዮሴፎ ሃሊዴ ጲላዎሳኮ ቤዴ፣ ዩሱሳ አጋ አካናው ዎሴዳ። 44 ጲላዎሲ፣ ዩሱሲ ማንዲያንካ ሃይቄዲጊዳዋ ሲሴዳ ዎዴ ማላሌቴዳ፤ ዌቱዋ ካፕዋ ዌሲዴ፣ «ኢ ሃይቆዴ፤ ጋሚዔዴ?» ያጊዴ አጅዳ። 45 ጲላዎሲ ዩሱሲ ሃይቄዳዋ ዌቱዋ ካፕዋፔ ሲሲዴ፣ አ አጋ ዮሴፎ አካናዳን ኡዴዳ። 46 ዮሴፎ ሞጉዋ ማዩዋ ሻሜዳ፤ ዩሱሳ አጋ ማስቃሊያ፤ ዎሲ ማዩዋን ሃዲዴ፣ ሹቻ ዎጩዳ አሳ ሞጊያ ጎንጎሉዋ ጊዶን አ አጋ ዎሴዳ፤ ቃሲ ሄ ጎንጎሉዋ ዶናን ዎልቃማ ሹቻ ጎንዶርሲዴ ዎሴዳ። 47 ማግዳላ ካታማፔ ዩዳ ማይራማኔ ዮሳ ዳያ ማይራማ ዩሱሳ አጋ ኡንቱንቱ ሃቃን ዎሲንቶ ቤዒኖ።

ዩሱሲ ሃይቁዋፔ ዴንዴዳ

(ማጎት 28:1-8፤ ሉቅ 24:1-12፤ ዮሀ 20:1-10)

16 ሳምባታይ አዲዳዋፔ ጉዩያን፣ ማግዳላ ካታማፔ ዩዳ ማይራማ፣ ያዩቆባ ዳያ ማይራማኔ ሳሎማ ቤዴ፣ ዩሱሳ አጋ አካናው ሸቱዋ ሻሜዲኖ። 2 ዎጋ ጋላሲ ዎንቱማሳ ዳር ጉራን ሃልቂ ኪሲሺን፣ ሄ ጎንጎሉዋ ቤዒኖ። 3 ኡንቱንቱ ባሬንቱ ጊዶን ኢቱ ኢቱዋና፣ «ጎንጎሉዋ ዶና፤ ጉሲ ሹቻ አኔ ጎንዶርሲዴ ዲጋናዌሻ?» ያጊዴ ሃሳዩኖ።

4 ኡንቱንቱ ዌሊያ ዎዴ፣ ሄ ዳር ዎልቃማ ሹቻ ጎንዶርሲዲጊዳዋ ቤዔዲኖ። 5 ዩሱሲ ሞጌቴዳ ጎንጎሉዋ ጊዶ ጊሊያ ዎዴ፣ ኢቲ ዎዳላ ቤታኒ ቦሳ ማዩዋ ማዩዴ፣ ኡሼቻ ባጋና ኡቴዳዋ ቤዒዴ ዳጋሜዲኖ።

** 15:34 «ኤሎሄ ... ላማ ሳባቂታኒ»: ሃ ቃላቱ ዩሱሲ ሃ አላሚያን አሹዋ ማዩዴ ሲሜሬቲያ ዎዴ ሃሳዩቲያ አራማዩኪ ጌቴቲያ ቃላን ሃሴዩቶዋ።

6 ሺን ኢ ኡንቱንታ፡ «ዳጋሞፒቴ። ማስቃሊያ ቦላ ካቁቴዳ ናዚሬቲያ ዩሱሳ ሂንቴንቱ ኮዩያዋ ኤራይ። ኢ ሃዋን ባዋ፤ ዴንዲዲጌዳ። ኡንቱንቱ ኣ ዎሴዳሳ ሃዋ ቤዒቴ። 7 ሺን ቤዴ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቶኔ ጳጊሮሳው፡ «ዩሱሲ ሂንቴንቱቴ ካሴቲዴ ጋሊላ ቤ፤ ኢ ሂንቴንቶ ኦዴዳዋዳንካ ሂንቴንቱ ኣ ያጊ ቤዓና) ያጊዴ ሃዋ ኦዲቴ» ያጊዳ።

8 ማጫ አሳቱ ያሻን ኮኮሪዴ፡ ዩሱሲ ሞጊቴዳ ጎንጎሎዋቴ ኪሲዴ ባቃቲ ኣጊዲኖ፤ ቃሲ ኡንቱንቱ ያዩዳ ዲራው፡ አሳው ሄዋ ኦሲኔ አይኔ ኦዲቤይኪኖ።

ማጫ አሳቱ ቤዴ፡ ባሬንቶ ኦዴቴዳባ ኡባ ጳጊሮሳውኔ ኣናና ዴዒያዋንቶ ቃንሳን ኦዴዲኖ፤ ሄዋቴ ጉዩያን፡ ዩሱሲ ባሬ ሁጳው ባሬና ካሊያዋንቱ ቦላ፡ ሜዲናው ኣሺያ ላሜቴና ጌሻ ሚሺራቹዋ ቃላ፡ ኣዋይ ሞኪያሳቴ ወሊያሳ ጋካናው ኪቴዳ።

ዩሱሲ ማግዳላ ማይራሚው ቤቴዳ
(ማት 28:9-10፤ ዮሀ 20:11-18)

9 ዩሱሲ ሃይቁዋቴ ዴንዲዳዋቴ ጉዩያን፡ ዎጋ ጋላሲ ጉራ፡ ላፑ ኢታ ኣያናቱዋ ኪሴዳ ማግዳላ ካታማቴ ዩሱ ማይራሚው ካሴቲዴ ቤቴዳ። 10 ኢዛ ባዴ ካሴ ኣናና ዴዒያዋንቶ፡ ቃሬቲዲኔ ዩኪዴ ኡቴዳዋንቶ ኦዳዳ፤ 11 ሺን ዩሱሲ ፓዓ ዴዒያዋኔ ኢዚው ቤቴዳዋ ኡንቱንቱ ሲሴዳ ዎዴ፡ ኢዚ ኦዱዋ ቱማ ጊቤይኪኖ።

ዩሱሲ ላዑ ባሬና ካሊያዋንቱሲ ቤቴዳ
(ሉቅ 24:13-35)

12 ሄዋቴ ጉዩያን፡ ኡንቱንቱቴ ላዓቱ ካታማቴ ኪሲዴ ቢሺን፡ ኦጊያን ዩሱሲ ኮይሮዋቴ ዱማቲዴ፡ ኡንቱንቶ ቤቴዳ። 13 ኡንቱንቱ ጉዩ ሲሚዴ፡ ሃራቱዋሲ ኦዴዲኖ፤ ሺን ሄዋንቱ ኡንቱንቱ ኦዱዋ ቱማ ጊቤይኪኖ።

ዩሱሲ ታማኔ ኢቲ ባሬና ካሊያዋንቱሲ ቤቴዳ
(ማት 28:16-20፤ ሉቅ 24:36-49፤ ዮሀ 20:19-23፤ ኪት 1:6-8)

14 ጉዩቴ ታማኔ ኢቲ ዩሱሳ ካሊያዋንቱ ቁማ ሚሺን፡ ዩሱሲ ኡንቱንቶ ቤቴዳ። ኡንቱንቶ ኣማኑ ባይና ዲራው፡ ኢ ኡንቱንታ ሴሬዳ፤ ቃሲ ሃይቁዋቴ ኢ ዴንዴዳዋ ቤዴዳዋንቱ ኡንቱንቶ ኦዲና፡ ኡንቱንቱ ኣማኔናን ኢዲዳ ዲራውኔ ኦዲና ሲሴናዋንታ ጊዲያ ዲራው፡ ኢ ኡንቱንታ ሴሬዳ።

15 ኢ ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጊዳ፤ «ኣላሚያ ኡባ ቤዴ፡ አሳ ኡባው ዎንጋላ ሚሺራቹዋ ቃላ ኦዲቴ። 16 ኣማናዌኔ ፃማቁቶዌ ኣታና፤ ሺን ኣማኔናዋ ቦላ ያሳይ ፒርዳና። 17 ታናን ኣማኒያዋንቱ ሃ ማላታቱዋ ኦሳናዋንታ፡ ኡንቱንቱ ታ ሱንሳን ኢታ ኣያናቱዋ ኪሳናዋንታ፤ ቃሲ ኡንቱንቱ ዱማ ዱማ ኦራሳ ቃላን ሃሳያናዋንታ። 18 ኡንቱንቱ ሾሻ ኦይቆቴካ፡ ዎይ ኣያኔ ዎዲያ ማርዚያ ኡሺንቶካ ኡንቱንታ ቆሄና። ቃሲ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ኩሺያ ሃርጋንቻቱዋ ቦላ ዎሳና፤ ሄ ሃርጋንቻቱ ፓዓና» ያጊዳ።

ዩሱሲ ሳሉዋ ፑዴ ኪሴዳ
(ሉቅ 24:50-53፤ ኪት 1:9-11)

19 ጎዳ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቱና ሃሳዩዳዋቴ ጉዩያን፡ ያሳይ ኣ ፑዴ ሳሉዋ ኣሬና፡ ያሳቴ ኡሺቻ ባጋና ኡቴዳ። 20 ኣ ካሊያዋንቱ ቤዴ፡ ኡባሳን ዎንጋላ ሚሺራቹዋ ኦዴዲኖ። ጎዳይካ ኡንቱንቱና ኢቲቴ ኦሴ፤ ኡንቱንቱ ኦዲያ ቃላይካ ቱማ ጊዴዳዋ ኡንቱንቱ ኦሴያ ማላታቱዋን ኤሪሴዳ። ††

††16:20 ኢቲ ኢቲ ቤኒ ጌሻ ማፃፋቱዋን ሃ ፓይዳቱ ባዋ።

ሉቃስ 9፩ዳ

ሚሺራቸዋ ቃላ

ጌሉዋ

ሉቃስ 9፩ዳ ሚሺራቸ፣ ዩሱስ ኮይሮ ያናዋ ያጌቲ ናባቱዋን አባይ አዴቴዳዋ፣ ዳሮ ዎዲያ፣ ናጌቴዳ ሂዶታው ሁጵ ጊዴዳዋ፣ ኢስራዲያ አሳይ ናጊዴ ዴዲያ ያሳኒ አኬቴዳዋ፣ አሳ ዜሬላ ኡባ አሺያዋ ጊዲያዋ ቆንጨሴ። ዩሱስ ያሳ አወዋፎ ሂዶሳቶ ሚሺራቸዋ ቃላ አዳናው ኪቴቴዳዋ ጊዲያዋን ሃ ሚሺራቸዋ ቃላይ አሳሲ ዴዲያ ዱማ ዱማ ሜቱዋ ቃሪያ ዎልቃ አይቴዳዋ ጊዲያዋ ሉቃስ አዴ። ሉቃስ ሚሺራቸዋ ቃላ ጊዶን፣ ዩሱስ ዩሳባ አዲያ ኮይሮ ሽምጋቱዋንኔ ቃሲካ ዩሱስ ሳሉዋ ፑዴ ኬሴዳዋ አዲያ ወርሴላ ሽምጋቱዋን ሎይሲዴ፣ አዴቴዳዋ ናሺቻባ፣ ዩሱስ ሳሉዋ ኬሴዳዋፎ ጉዩያን አማኑዋባይ ዋኒ ዲጩዴንቶኔ ዋኒ አኬዴንቶ አዲያ ታሪኪያ ሃ ማፃፋ 9፩ዳ ቢታኒ ዩሱስ ኪቴዳዋንቱ አሉዋ ማፃፋን አዴዳ።

ኪታንቻቱዋ ዩሳባይ፣ ዩሱስ ዩሴቴዳ ዎዴ ወዲያ ሄሚያዋንቱ ቢዴ ቤዔዳዋ አዲያ ታሪኪ፣ ዩሱስ ናዓቴላን ዴዲዴ ጌሻ ጎሊያ ቤዳባይ፣ ቃሪታንቻ ሳሚራዊያኔ ባዩዴ ቤቴዳ ናዓ ታሪኪ ሉቃስ ሚሺራቸዋ ዓላላን ቤቲያዋንታ። ሃ ሚሺራቸዋ ቃላ ጊዶን ሃ ጋፃፎ ሂኒ ጋፃ ጋካናው ሁጵ ጊዲዴ ዪሴቴዳባይ ዎሳባ፣ ጌሻ አያናባ፣ ዩሱስ አሉዋ ጊዶን ማጫ አሳው ዴዲያ ሳባኔ ያሳይ ናጋራ አቶ ያጊያባ።

ሽምጋቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቴዋ

ጌሉዋ (1:1-4)

ፃማቂያ ዮሃንሳኔ ዩሱስ ዩሴታ (1:5-2:52)

ፃማቂያ ዮሃንሳ አሉዋ (3:1-20)

ዩሱስ ዪንቃታኔ ፓጩያ (3:21-4:13)

ዩሱስ አሉዋ ጋሊላን ዶሞዋ (4:14-9:50)

ዩሱስ ጋሊላፎ ዩሩሳላሜ ቦዋ (9:51-19:27)

ዩሩሳላሜንኔ ኢኪ ዩሹዋን ዩሱስ ወርሴላ ሳሚንታ (19:28-23:56)

ጎዳ ዩሱስ ዴንዱዋ፣ ቆንጨሳኔ ሳሉዋ ቡሳ (24:1-53)

1 ¹⁻⁴ ቦንቹቴዳ ቶፊሎሳ፣ ኮይሮ ባሬንቱ አይፊያን ቤዔዳዋንቱኔ ባሬንቱ ቃላን ማርካቴዳዋንቱ ኑሲ አዴዲኖ፣ 9፩ቴዳ ዩወዋ ታ ባጋን ኡባ ፃጵዋፎ ቢዳ ዪሎዋፎ ጉዩ፣ ታሪኪያ ማራ ናጌዳ አጊያን ኔው ፃፋናው ሎዓ ጊዴዳዋ ታው ቤቴዳ።

ፃማቂያ ዮሃንሳ ዩሴታይ ኮይሮ አዴቴዳ

⁵ ዩሁዳ ጋዲያ ካቲያ ሄሮዲሳ ዎዲያን፣ ^{፳፯}አቢያ ቄሳቴላ አሉዋ ባጋፎ ጊዴዳ ዛካራሳ ጌቴቲያ ኢቲ ቄሳይ ዴዴ። ^፲ማቻታካ ኤልሳቤያ ጌቴቲያ አሮኔ ያራፎ ዩሴቴዳወኖ። ⁶ ላዓቲካ ጎዳ አዛዙዋኔ ሴራ ዳሪሲዴ ናጊያዋንታኔ ካዴ ባንታን ያሳ ሲንሳን ዴዲያ ዪሳቱዋ። ⁷ ጊዶፎ አቲን ኤልሳቤያ ማንሳ ጊዶ ዲራው፣ ዩሉ ኡንቱንቶ ባዋ። ላዓቲካ ላይሳ ሱጊዳዋንታ።

⁸ ኢቲ ጋላሲ ዛካራሲ ባሬ ባጋ ካላን ያሳ ሲንሳን ቄሳቴላን አሊያ ዎዴ፣ ⁹ ባሬ ቄሳቴላ ዎጋ ዶያዳን ጌሻ ጎሊያ ጊሊዴ ኢፃና ጩዊሱዋ ^{፲፱}ሳማይ አ ጋኬዳ። ¹⁰ ኢፃያይ ጩዊያ ዎዴ አሳይ ኡባይ ካሬን ኤቂዴ ዎሲ ዴዴ።

---

^{፳፯}1:5 ዩሁዳ፣ ሃዋኒ ዩሁዳ ጋዲያ ጌቴቴዳዋ ፊልሰፊሜ ጋዲያ ኡባ ቤሲያዋ።
^{፲፱}1:9 ኢፃና ጩዊሱዋ፣ ሃዋ ጉሳይ ጩዋይ ዎሳ ኮታ ያሳኮ ጋኬ ጊዴ ዎንታኔ አማርሲ ዎዴ ጩዊሲያ ዎጋ።

11 ጎዳ ኪታንቻይ ኢግና ያርሹዋሳፕ ኡሼቻና ኡቂዴ አው ቤቴዳ። 12 ዛካራሲካ ቤዔዳ ዎዴ ዳጋሚዴ ያሻን ሚቴቴዳ። 13 ኪታንቻይካ ቃሲ ያጌዳ። «ዛካራሳ፣ ያዮፓ፤ ኔ ዎሳይ ሲሴቴዳ፣ ኔ ማቻታ ኤልሳቤግ አቱማ ናግ ዩላናዉጉ። 14 አ ዩሌታን ናሽታይኔ ኢሻሉ ኔው ሃናናዋ፤ ጮራቱካ ኢ ዩሌቶ ዲራው ሃሹ ጋናዋንታ፤ 15 ኢካ ጎዳ ሲንሳን ዳራ ጊዳናዋ። ማሶዩያ ዎዩኒያ ኡሻ ጊዶ ሃራ ማሶዩያ ኡሻ አይኔ ኡሼና፤ ባሬ ዳይ ኡሉዋን ዴዒሺን አያና ጌሻይ አኒ ኩማናዋ። 5

16 «ኢሲራዔሊያ አሳቱቁፕካ ጮራቱቁ ኡንቱንቱ ጎዳ ያሳኮ፣ ኢ ዛራናዋ። 17 ኢካ ጊጌና አሳ ጎዳው ጊጊሳናው፣ አዋቱዋ ዎዛና ናናቱዋኮ፣ አዛዜቴናዋንታካ ሂሎቴሳ ኤራኮ ዛራናው፣ ኤላሳ 88አያናኒኔ ዎልቃን ጎዳፕ ሲንሳና ቤ።» †

18 ዛካራሲካ ኪታንቻ፣ «ታኒ ጨማዴ፣ ታማቻታካ ባሬ ሳይሳን ሱጊዳዉና፣ ሃዋ ታኒ አያን ኤራኒታ?» ጌዳ።

19 ኪታንቻይካ ዛሪዴ፣ «ታኒ ያሳ ሲንሳን ኡቂያ ጋብሬላ፤ ሃዋ ሚሺራቹዋ ኔው አዳናው ኔኮ ኪቴታዲ፤ u20 ሄኮ ሄ ዎዲያን ሃናና ታ ቃላ ኔ አማና ቤና ዲራው፣ ሃ ዩው ሃናና ጋላሳይ ጋካናው ኔኒ ዱዴ ጊዳናሳ፤ ሃሳያናዉካ ዳንዳያካ» ጌዳ።

21 ሄ ዎዴ አሳይ፣ ዛካራሲ ጌሻ ጎሊያፕ ኪሴናን አያው ጋሚዔዴንቶ ማላሌቴዴ ናጊና። 22 ኪሴዳ ዎዲያንካ ሃሳያናው ዳንዳይቤና፤ ጌሻ ጎሊያን ሳግ ኢ ቤዔዳዋ አኪኪዲና፤ ኢካ ሃሳያናው ዳንዳይቤናዋ ያርሲ ቤሲዴ፣ ዱዴ ጊዲዴ ዴዔዳ።

23 ዛካራሲካ ባሬ አሱዋ ዎዲያ ዉርሶ ዎዴ፣ ባሬ ጎሌ ሲሜዳ። 24 ሄዎፕ ጉዩያን አ ማቻታ ኤልሳቤግ ሻሃራዴ ኢቹሹ አጊና ባሬና ጌንሳዱ። 25 ኤልሳቤግካ፣ «ታ ቶሺያ አሳ ጊዶፕ ዲጋናው *ጎዳይ ባሬ ማሮቴሳን ታና ሂሎ ዎዴ፣ ሃዋዳን ታው አሴዳ» ጋዱ።

ዮሱሳ ዮሌታይ ካሴቴዴ አዴቴዳ

26 ኡሱፑንሳ አጌናን ያሳ ኪታንቻ ጋብሬል ጋሊላ ጋዲያን ናዜሬቴ ካታማ 27 ዳዊታ ያራፕ ጊዴዳ ዮሴፋ ጌቴቴያ ቤታኔው አሼታ ቃሼቴዳ ዎዶራቴኮ ያሳ ማታፕ ኪቴቴዳ፤ ዎዶራቴ ሱንሳይካ ማይራዎ ጌቴቴ። v28 ኪታንቻይካ ማይራሚኮ ዩዴ፣ «ዳሪሳዴ ዶሴታዉኔ፣ ሳሮቴሳይ ኔው ጊዶ፤ ጎዳይካ ኔናና ጋሶ ዴዔ፤ ኔኒካ ማጫዋንቱ ጊዶን አንጄቴዳዉና» †ያጌዳ።

29 ማይራማካ አ ሃሳያፕ ዴንዶዋን ዳሪሳ ዳጋማዴ፣ «ሃዌ አያ ማላ ሳሮታ ጊዳኔ» ጋዴ ዩውዋ ቆፓዱ። 30 ኪታንቻይ ኢዜ፣ «ሃኔ ማይራማ፣ ያሳ ማታን ሳባ ዴማዳ ያዮፓ። 31 ኔኒ ሻሃራዴ፣ አቱማ ናግ ዩላናሳ፤ አ ሱንሳካ ዮሱሳ ጋናሳ። w32 ኢካ ዳራ ጊዳናዋ፤ ኡባፕ ዲቃ ያሳ ናግ ጌቴታና፤ ጎዳ ያሳይ አ አኮ ዳዊታ ካዉቴሳ አይዲያ አው ኢማናዋ። 33 ኢካ ያዩቆባ ጎሌን ሚዲናው ካዉታናዋ፤ አ ካዉቴሳዉካ ዉርሴሳይ ባዋ» ያጌዳ። x

34 ማይራማካ ኪታንቻ፣ «ታኒ ዎዶራቶ ጊዶ ዲራው፣ ሃዌ ዎቲ ሃናናዌ?» ያጋዱ።

35 ኪታንቻይካ ዛሪዴ ኢዚው፣ «አያና ጌሻይ ኔ ቦላ ያናዋ፤ ዲቃ ያሳ ዎልቃይ ኔናን ሺዎፓናዋ። ሄዋ ዲራው፣ ኔፕ ዮሌቴያዌ ጌሻ ያሳ ናግ ጌቴታና። 36 ኔ ዳባታ ኤልሳቤግ ባሬ ጨማቴሳ ዎዲያን አቱማ ናግ ሻሃራዱ። ማንሳ ጌቴቴዳዉና ኤልሳቤግ ሻሃራዴፕ ኡሱፑንሳ አጊና አይቃዱ። 37 ያሳ ያኒያ ዩው ባዋ» ሃያጌዳ።

38 ማይራማካ፣ «ታኒ ጎዳ አይላቶ፤ ኔኒ ጎዋዳን ሃና» ጋዱ። ሄዋፕ ጉዩያን ኪታንቻይ ኢዚ ማታፕ ቤዳ።

88:1:17 ኤላሳ፣ ሃዌ ጌቴቴዳዌ፣ ካሴ ኤጫ ጫቁዋ ማግፋን ናቢያ ኤላስ አራሳባ አሲያ ዎልቃኒ ኤራቴዳዋ ዲራሳ።

*1:25 ታ ቶሺያ አሳ ጊዶፕ ዲጋናው፣ አሲና ጌሌዳ ሚሺራታ ናግ ዮሌናን አቶፕ፣ ኢሲራዔሊያ አሳ ቆፋን፣ «ያሳይ ኢዜ ሙሪ ዴዔ» ያጌታው።

†1:28 ኔኒካ ማጫዋንቱ ጊዶን አንጄቴዳዉና፣ ሃ ቆፋይ ቤኒ ጨማዳ ግሪኪያ ማግፋን ባይናዋ ጊዲያ ዲራው፣ ኢቲ ኢቲ ኢንጊሊዜሱዋንኔ አማራሱዋ ማግፋኒካ ባዋ።

s1:15 ፓይ 6:3 †1:17 ሚል 4:5፣ 6 u1:19 ዳን 8:16፣ 9:21 v1:27 ማት 1:18 w1:31 ማት 1:21 x1:33 2ሳዎ 7:12፣ 13፣ 16፤ ኢሳ 9:7 y1:37 ዶዎ 18:14

ማይራማካ ኤልሳቤዳ አቻናው ባዱ

39 ማይራማካ ሄ አጌና ጊደን ደንዳዴ ከሊ ዘኔቲያ ዩሁዳ ጋደን ደዒያ ኢቲ ካታማ ኤሌላ ኬሳዱ።
 40 ዛካራሳ ጎሌ ጌላዴ ኤልሳቤዳ ሳሮታዱ። 41 ኤልሳቤዳካ ማይራሚ ሳሮታ ሲሴዳ ዎዴ፥ ኢዚ ኡሉዋን ደዒያ ሻሃራይ ጉፕዳ፤ ኤልሳቤዳካ አያና ጌሻን ኩማዱ። 42 ባሬ ኮሻካ ዶቁ አሳዴ፥ «ኔኒ ማጫዋንቱ ጊደፕ አንጄቴዳዉና። ኔፕ ዩሉቲያዌካ አንጄቶዎ። 43 ኔኒ ታ ጎዳ ዳያ ታኮ ያናው ታኒ አኔ? 44 ሄኮ ኔ ሳሮታ ኮሻይ ታ ሃይሳን ሲሴቴዳ ዎዴ፥ ታ ኡሉዋን ደዒያ ሻሃራይ ናሼቻን ጉፕዳ። 45 ጎዳይ ፖሌቴ ጊደ ኢዚው አደዳዎ አማኔዳዉና ኢዛ አንጄቴዳዉና» ያጋዱ።

ማይራሚ ጋላታ ዩሳ

(1: 46-53)

46 ማይራማካ፥

«ታ ሼምፓታ ታ ጎዳ ቦንቻው፥

47 ታ አያናይካ ታ ዎሳ፥ ታ ዳሊያን

ሎይሳ ናሼታው።

48 ኢካ ባሬ አይላቲ ቶሺያ

ጌሌዳ።

ሃፔፕ ደሚዴ ዩሉታይ ኡባይ

አንጄቴዳዉኔ ጊኖ።

49 ዎልቃማ ጊዴዳ ኢ ዳሮ

ዩዉዋ ታው አሴዳ፤

አ ሱንሳይካ ጌሻ።

50 አ ማሮታይ ያዩያዋንቱሲ ዩሉታፕ ዩሉታይ ጋካናው ደዒ።

51 ባሬ ዎልቃን ሚኖ ከታ ከቴቴዳ፤

ባሬንቱ ዎዛና ቆፋን ኦቶሬቲያዋንታ

ላሌዳ።

52 ዎዲያዋንታ ካዉቴሳ ማታ አይዲያፕ ዎሴዳ፤

አሺካቱዋካ ቃሲ ዶቁ ዶቁ አሴዳ።

53 ኮሻቴዳዋንታ ሎዎ ዩዉዋን ካሊሴዳ፤

ዱራቱዋ ቃሲ ሜላ ዩደርሴዳ

54 ባሬ ማሮቴሳ ቆፒዴ

ባሬ አይሊያ ኢስራዔሊያ ማዴዳ።

55 ኑ አዋቶ ኢ አደዳዎዳን

አብራሃሜዉኔ አ ያራው ጊዳዋ

ሜዲናው ናጋና ዲራሳ»

ያጋዱ።

56 ማይራማካ ሄዙ አጌና ኬና ኤልሳቤዳ ማታን ጋሚዎዎፕ ጉዩያን ባሬ ጎሌ ሲማዱ።

ፃማቂያ ዮሃንሳ ዩሌታ

57 ኤልሳቤዳዉካ ዩሊያ ዎዲ ጋኪና፥ አቱማ ናዓ ዩላዱ። 58 ኢዚ ሾራቱኔ ኢዚ ዳቦ ጊዴዳዋንቱ፥ ጎዳይ ማሮቴሳ ኢዚው አሴዳዎ ሲሲዴ ኢዚና ኢቲፕ ናሼቴዲኖ።

59 ሆስፑንሳ ጋላሳን ናዓ ቃፃራናው ዩዲኖ፤ አ፥ አዉዋ ሱንሳን ዛካራሳ ጊዴ ሱንሳናው ኮዩዲኖ።

260 አ ዳያ ቃሲ፥ «ሃኔና፥ ዮሃንሳ ጌቱታናው ኮሼ» ያጋዱ።

61 ኡንቱንቱክ ኢዞ፡ «ኔ ዳባቱዋፔ ሃቼ ጋካናው ኢቱክ ሃ ሱንሳን ዪሴቲቤና» ያጌዲኖ።

62 አ አባ፡ አና ጊያ ሱንሳን ዪጌታናው ኮዪንቶ ያርሲ አቼዲኖ።

63 አ አቡካ ዓሬያባ አቺ አኪዴ፡ «ናዓ ሱንሳይ ዮሃንሳ» ጊዴ ዓሬና፡ አባቱክ ዩዉዋን ማለቴዲኖ።

64 ሄዋንካ ዛክራሳ ዶናይ ዶዩቱዳ፡ አ ኢንፃርሳይካ ቢሌቲና ሃሳያ ዶሜዳ፡ ያሳካ ጋላቴዳ።

65 አ ሾራቱክ ዴዲያሳ አባን ያሻን ኩሜዲኖ። ሃ ዩዉካ ዘዜቲያ ዩሁዳ ጋዲያ አባን ዳሪ ሃሳዩቱዳ።

66 ሃዋካ ሲሴዳዋንቱ አባቱ፡ «ሃ ናዓይ አያ ጊዳኔሻ?» ያጊዴ ዩዉዋ ባሬንቱ ዎዛናን አይቄዲኖ፤ ያሳይክ አናና ዴዲያዋ ኤሬዲኖ።

ዛክራሳ ጋላታኔ ቲምቢቲያ አዱዋ

67 ዮሃንሳ አቡ ዛክራሲ አያና ጌሻን ኩሚዴ ቲምቢቲያ ያጊ አዴዳ፡

68 «ኢስራዔሊያ ጎዳይ ያሳይ አንጄቶ፤

ዩዴ ባሬ አሳ ያሞሴዳኔ ዎዜዳ።

69 ባሬ አይሊያ ዳዊቱ ጎሊያን፤

ዎልቃማ አሺያዋ ኑሲ ጊጊሴዳ።

70 ሃዋካ ቤኒ ጎዳ ጌሻ ናባቱዋ

ዶናን አዴቶዋዳን፤

71 ኢ ኑና፡ ኑ ሞርኬቱዋፔኔ

ኑናና ኤቄቲያዋንቱ ኩሺያፔ አሻናሳ።

72 ሃዋካ ኢ አሴዳዌ፡ ኑ አዋቶ

ማሮቴሳ ቤሳናሳኔ፤

ባሬ ጌሻ ጫቁዋ ዎዛና አሳናሳ።

73 ኑ አዉዋ አብራሃሞሲ

ጫቄዳ ጫቁዋ ቆፓናው፤

74 ኑ ሞርኬቱዋ ኩሺያፔ ኬሲዴ

ያሻይ ባንታን አው አሳናዳን

ማታ ኑሲ ኢሜዳ።

75 ሃዌኔካ፡ ኑና ኑ ዎዲያ አባን

ጌሻቴሳኒኔ ዪሎቴሳን

ባሬ ሲንሳን ኤሳና ዲራሳ።

76 ዛሪዴካ፡ ኔኖ፡ ታ ናዓው፡

ጶቃ ያሳ ናቢያ

ጌቱታናሳ፤

አጊያ ጊጊሳናው ጎዳፔ ሲንሳና

ባናሳ።

77 አሳ ናጋራ ማሪያ አቶቴሳ ኤራ

አንቱንቶ ኢማናሳ።

78 ሄዋካ ኪሊፔ ዩዳ ፖዑ፡

ኑና ያሞሴዳዌ ኑ ያሳ ማሮቴሳኔ

ቃሬታ ጋሱዋና።

79 አ ፖዑካ ዱማኒኔ ሃይቁዋ ኩዋን

አቴዳዋንቶ ፖዒሴ፤

ኑ ጌዲያካ ሳሮቴሳ አጊያን ሱሪሴ።»

80 ናዓይካ ዲጪዴ፡ አያናን ማኔዳ፤ ኢስራዔሊያ አሳው ቤቴዳ ጋላሳይ ጋካናው ሜላ ቢታን ዴዲዳ።

ዮሴፍ ዮሴታባ

(ማጥ 1: 18-25)

2 ሄ ዎዴ ቛሮማ ካዉቴሳ ጋርሳን ዴዲያ አሳይ ኡባይ ሱንሳ ሃፌታናዳኒኔ ፓይዴታናዳን አዉጊስቦሴ ቁሳሬፔ ፊክዙ ኬሴዳ። ² ሄዌኔካ፥ ቁሬኔዮሴ ስሪያ ጋዲያ ሞዲያ ዎዴ ሃኔዳ ኮይር አሳ ፓይዴዎ። ³ ሃዎ ዲራው ኢቲ ኢቲ አሳይ ሃፌታናው ባሬ ካታማ ባሬ ካታማ ቤዳ። ⁴ ዮሴፎካ ዳዊታ ጎሊያፔኔ ያራፔ ጊዲያ ዲራው ጋሊላ አዉራጃን ዴዲያ ናዘሬቴ ካታማፔ ዴንዲዴ ዳዊታ ካታማ ጊዴዳዉኒኮ ዩሁዳን ዴዲያ ቤቴሊሄሜ ጌቴቲያ ካታማ ኬሴዳ። ⁵ ሄ ዎዴ ዮሊያ ዎዲ ማቴዳ አው አሺታ ኡቴዳ ማይራማካ አናና ኢቲፔ ባዱ። ⁶ ኡንቱንቱ ሄዎን ዴዲሺን አዘው ዮሊያ ዎዲ ጋኪ አጊዳ። ⁷ ኢዛካ ባይራ ናዓ **ጊዴዳ አቱማ ናዓ ዮላዱ፤ ኢማሳይ ሺምፒያሳ ዴማ ቤና ዲራው፥ ናዓ ማዩዎን ሃዓዴ ጋዳቲያን ††ቁራዱ።

ዉዲያ ሄሚያዎንታኔ ኪታንቻቱዎ

⁸ ሄ ጋዲያን ቃማ ባሬንቱ ዉዲያ ሄሚዴ ዴምባን አቂያዎንቱ ዴዲያ። ⁹ ዎሳ ኪታንቻይ ቆፔናን ዩዴ ኡንቱንቱ ሚዩያን ኤቁዳ፤ ጎዳ ቦንቹ ኡንቱንቱ ዩሹዎን ፖዔዳ ዎዴ፥ ዎልቃማ ያሻይ ኡንቱንታ አይቁዳ። ¹⁰ ኪታንቻይ ኡንቱንታ፥ «ያዮፒቴ፥ አሳው ኡባው ሃኒያ ዳር ናሺቹያ ሚሺራቹዎ ታኒ ሂንቱንቶ አሃዲ። ¹¹ ሃቹ ዳዊታ ካታማን አሺያዌ ዮሌቴዳ። ኢካ ጎዳ ኪሪስቶሳ። ¹² ሃዌ ሂንቱንቶ ማላ ጊዶ፥ ጋጠኖ ናዓይ ማዩዎን ሃዒቲዴ ጋዳቲያ ጊዶን ጊሴዳዎ ዴማኒታ» ያጊዳ።

¹³ ቆፔናን ጮራ ዎሳ ኪታንቻቱ ኮይር ኪታንቻና ኢቲፔ ቆንጩዲና።

¹⁴ ዎሳካ ጋላቲዴ፥ ሃዎዳን ጊዲያ።

«ቦንቹ ዎሳው

ቦላ ሳሉዎን ጊዶ።

ሳዓን ኢ ዶሲያ አሳው

ሳሮቴሳይ ጊዶ»

ያጊዲያ።

¹⁵ ኪታንቻቱ ኡንቱንቱፔ ሻኬቲዴ ሳሉዎ ኬሶዎፔ ጉዩ፥ ዉዲያ ሄሚያዎንቱ፥ «ጎዳይ ኑሲ ቆንጩሴዳዎ፥ ሃዎ ሃኔዳ ዩዉዎ ቤዓናው ቤቴሊሄሜ ቦይቴ» ጌቴቴዲና።

¹⁶ ኡንቱንቱካ ኤሌሊዴ ቤዲና። ማይራሞኔ ዮሴፋ ዴሚዴ፥ ጋጠኖ ናዓይካ ጋዳቲያን ጊሴዳዎ ቤዔዲና። ¹⁷ ሄዎፔ ጉዩያን ጉሳ ናዓ ዲራው አዴቴዳዎ ቆንጩሴዴ አዴዲና። ¹⁸ ሃዎ ሲሴዳ ኡባይ ኡንቱንቱ አዴዳ ዩዉዎን ማላሌቴዲና። ¹⁹ ማይራማ ቃይ ሃዎ ኡባ ባሬ ዎዛናን አይቃዴ ቆፓዴ ጋሚዓዱ። ²⁰ ዉዲያ ሄሚያዎንቱካ ኡባ ዩዉ ኡንቱንቶ አዴቴዳዎዳን ሃኒና ዴዎ ዲራው፥ ሲሴዳዎኔ ቤዔዳዎ ኡባው ዎሳ ቦንቹዲኔ ጋላቲዴ ሲሚዲና።

²¹ ናዓው ሆስፑን ጋላሳ ጊዲና ቃዓሬቲያ ዎዲ ጋኮ ዎዴ፥ ኢ አቲ ኡሉዎን አታናፔ ካሴ፥ ኪታንቻይ ኬሶ ሱንሳን፥ ዮሴፍ ጌቴቴዳ። ^a

‡2:1 ሄዎዴ፥ ጌቴቶዌ ሃማቂያ ዮሃኒሲ ዮሌቲ ሲሚዴ ቢሮ ጉሳቴሳን ዴዲሺን ዮሱሲ ዮሉቶ ዎዲያና።

¶2:1 ቁሳሬ፥ ጊያ ሱንሳይ ካቲያ ጉሳ፥ ሄዌኔካ ጮራ ጋዲያ ሞዲያ ዎልቃይ ዴዲያ ጮራ ካታቱዎ ካቲያ ጉሳ።

§2:2 ቁሬኔዮሳ፥ ጌቴቲያዌ ሮማ ካቲ አዉጊስቦሴ፥ ሶሪያ ጌቴቲያ ዩሁዳኔ ጋሊላ አዉራጃቱዎ አይቁዳ ጋዲያን ሱንሳዩዳዎ።

**2:7 ባይራ ናዓ፥ ኢሲራዔሊያ አሳይ ዮሌቴዳ ናዓ ኡባ ጎሊያንካ ዎሳው ቤሲያዎ ጊኖ።

††2:7 ጋዳቲያ፥ ሃ ሚሻይ ሚያይ ሚያባይ ሳዓን ላሌቴናን ማና ማላ ዮጊዴ ኢሚያባ።

^a2:21 ዎግ 12:3፥ ሉቅ 1:31

ዮሴፍ ገሻ ጎሊያን ያሳው ሽዴቱዳ

22 መሴ ምጋ ማራዳን ጊዩያ ወዲ ቷ፡፡ ፖሌቴዳ ወዴ ዮሴፍ ማይራማ ጋጩኖ ናዓ ያሳው ሽዳናው ዮሩሳላሜ አኪ ቤዲኖ። 23 ሄዌኔካ ጎዳ ምጋን፡ «አቱማ ናዓ ጊዴዳ ባይራ ናዓይ ሰፍኦባይ ያሳው ዱማቴዳዋ ጊዳናዋ» ጌቴቲ ፃፊቴዳዋዳኒ፤ b24 ቃሲካ ጎዳ ምጋን፡ «ላዑ ደጎማቴዋ ወይ ላዑ ሃራጴ ማራቴዋ» ጌቴቶዋዳን፡ ጎዳው ያርሹዋ ያርሻናው አፌዲኖ።

25 ሄ ወዴ ጊሎኔ ጌንጫ ጊዴዳ ሲሞና ጌቴቲያ ኢቲ ቢታኒ ዮሩሳላሜን ዴዔ። ኢካ፡ ኢስራዔሊያ አሳው አቶቴላ ሂዶታ ናጊያዋ ኢያና ጌሻይ አ ቦላን ሽምፕዳ አሳ። 26 ጎዳን አኬቴዳ ኪሪስቶሳ ቤዔናን ሃይቄናዋ አያና ጌሻን አው ቆንጨሴዳ።

27 ኢካ ሄ ወዴ አያና ጌሻይ ካሌሲና፡ ጌሻ ጎሊያ ጌሌዳ። ናዓ ዮላዋንቱ ኤሪያ ምጋ ማራዳን፡ ኮሺያዋ አው ፖላናው ጉሳ ናዓ ዮሴፍ አይቂዴ ጌሎ ወዴ፡ 28 ሲሞኔ ሞኪ አኪ ናዓ ኢዲሚዴ ያሳ ጋላቲዴ ሃዋ ያጌዳ።

29 «ጎዳው፡ ኔኒ ቃላ ጌሎ ማራዳን

ሃዒ ታና ኔ አይሊያ ሳሩዋን ኔኮ አፋ።

30-31 ጋሱካ፡ ታ አይፋቴ

አሳ ኡባ ሲንሳን ኔኒ ጊጊሴዳ፤

አሺያ ሂዶታ ቤዔዲኖ።

32 ሄዌካ ኢስራዔሊያ ጊዴና አሳው

ቆንጨሳ ኢሚያ ፖዑዋ።

ቃሲ ኔ አሳው ኢስራዔሌው ቦንቸዋ።»

33 ዮሴፍ ኔ አ ዳያ አ ዲራው ሃሳዮቴዳ ዮውዋሲ ማላሌቴዲኖ። 34 ሲሞኒካ አንጂዴ ማይራሞ፡ «ሃዌ ናዓይ ኢስራዔሊያን ጮራቴዋሲ ዴንዱዋሲ ኩንዴሳው ጋሶ ጊዳናው፡ ቃሲካ ኢታ ሃሳዮያዋንቱሲ ማላ ጊዳናው ደራቴዳ። 35 ጮራቶካ ወዛና ቆፋይ ቆንጮዋ ጊዳናው፡ ኔ ሽምፕካ ማሻን ቃንያዋዳን ሴሌታናዋ » ያጌዳ።

36 ቃሲካ አሴራ ያራፔ ጊዴዳ ፓኑኔላ ናታ ሃኖ ጌቴቲያ ናባታ ዴዓው፤ ኢዛካ ሎይሳ ጨማዱ። ባሬ ወዶሮቴሳን ጌሌዳ አሲናና ላፑ ላይሳ ዴዔዳወኖ። 37 ኢዚ ላይሳይካ ሆስፑን ታማኔ አይዱዋ ጊዳና ጋካናው ጋላሳኔ ቃማ ጌሻ ጎሊያፔ ሻኬቴናን ያማኒኔ ወሳን ኪቴታዴ አምዔ ስፍገዳዴ ጋሚዳዱ።

38 ሄ ወዴካ ሺቃዴ ያሳ ጋላታዱ፤ ቃሲካ ዮሩሳላሜ አሳይ ወዜታናው ናጊያዋንቶ ኡባቶ ጋጩኖ ናዓ ዮሴፍ አዳዱ።

ዮሴፍ ማይራማ ናዚራቴ ሲሜዲኖ

39 ዮሴፍ ማይራማ ጎዳ ሂጊያን አዛዜቴዳዋ ኡባ ፖሎዋፔ ጉዬ ጋሊላ አወራጃን ዴዒያ ባሬንቱ ካታማ ናዚራቴ ሲሜዲኖ። c40 ጉሳ ናዓይካ ዲጨዴኔ ማኒኒዴ ቤዳ፤ አዶ ኤራኒካ ኩሜዳ፤ ያሳ አዶ ኬካቴሳይ አቦላን ሽምፕዳ።

ጉሳ ናዓ ዮሴፍ ጌሻ ጎሊያን

41 ዮሴፍ ማይራማ ላይሳን ላይሳን ፓሲጋ ባላ ቦንቻናው ዮሩሳላሜ ካታማ ቢኖ። d42 ናዓወካ ታማኔ ላዑ ላይሳ ጊዶ ወዴ ዶያዳን ባላው ሂኒ ዮሩሳላሜ ኬሴዲኖ። 43 ባላ ፖሎዋፔ ካላ ባሬንቱ ጎሌ

፡፡2:22 ጊዩያ ወዲ፡ አዩሁዳቴዋ ማጫ አሳይ አቱማ ናዓ ዮሎዋፔ ጉዬያን፡ «ጌሻ ጊዱኩ» ያጊ ቆፒኖ። ቃይካ ሄ ናዓይ ቃፃሬታና ጋካናው ኢዛ ሶዩፔ ኬሴናዳን ኡዴታው። ሃ ወዲ፡ ጊዩያ ወዲያ ጌቴቴ።

¶12:23 ባይራ ናዓይ፡ 2:7 ሄሊቴ።

§§2:37 አምዔ፡ አምዔ ጉሳይ አሲናይ ሃይቄና ጌሌናን ጋሚዳዳ ማጫወኖ። ሃ ፓይዱዋን ፃፊቴዳ ሚሺራታ ላፑ ላይሳ ፃላላ አሲናና ጋሚዳዋፔ ጉዬ 84 ላይሳ ኡባ አምዔ ጊዳዴ ጋሚዳዱ።

ኡንቱንቱ ሲሞዴ ጉላ ናዓ ዩሱሲ ዮሴፎኔ ማይራማ ኤሬናን ዩሩሳላሜን አቲ አጌዳ።⁴⁴ ኡንቱንቱና ኢቲፎ ዴሲያዎ ማላቲና ኢቲ ጋላሳ አጊያ ሃሜቴዲኖ። ጉዩፔ ቃሲካ ባሬንቱ ዳባቱዋናኔ ባሬንቱ ሲቁቲያዋንቱ ማታን ኮሻ ዶሜዲኖ።

⁴⁵ ዳዮ ዎዴ ኮዩዴ ሂኒ ዩሩሳላሜ ሲሜዲኖ።⁴⁶ ሄዙ ጋላሳፕ ጉዩ፥ ታማሪሲያዋንቱ ጊዶን ዩሱሲ ኡቲዴ ኡንቱንቱ ጊያዎ ሲሲዴኔ ኡንቱንታ ኦቺዴ ጌሻ ጎሊያ ጋርሳን ዴሲያዎ ቤዔዲኖ።⁴⁷ ሲሲያዋንቱ ኡባቱካ፥ አ አከካኒኔ አ ዛሩዋን ማላሌቴዲኖ።

⁴⁸ ዮሴፎኔ አ ዳዮ አ ቤዎ ዎዴ ማላሌቴዲኖ። አ ዳዮካ፥ «ታ ናዓው፥ አያው ኑና ሃዋዳን አላይ? ኔ አቡኔ ታኔ ኔና ኮዩዴ፥ ዳሮ ሜቶቴዶ» ያጋዱ።

⁴⁹ ዩሱሲካ ኡንቱንቶ፥ «አያው ታና ኮዩቴ? ታ አቡ ጎሌን *ዴዓናው ታው ኮሺያዎ ኤሪቤይኪቴ?» ያጊ ዛሬዳ።⁵⁰ ሄዎ ያጊ አዶፔ አቲን፥ ኡንቱንቶ ኢ አዴዳ ዩሬ አያ ጊንቶ ጌሊቤና።

⁵¹ ሄዎፕ ሲሚዴ፥ ኡንቱንቱና ኢቲፎ ሂኒ ናዚሬቴ ቤዳ፤ ሄዋንካ ኡንቱንቶ አዛዜቴ። አ ዳዮካ ሄዋ ኡባ ባሬ ዎዛናን ዎሳዱ።⁵² ዩሱሲካ ኤራኒኔ ጌሳን፥ ሳባኒካ ያሳኔ አሳ ሲንሳን ዲጩዳ።^c

ፃማቂያ ዮሃንሲ ዩሱሳው አጊያ ጊጊሴ

(ማት 3:1-12፤ ማር 1:1-8)

3 ዒባሪዮሳ ጌቱቲያ ካቲ ካውቴዳ ታማኔ ኢቼቪሲያ ላይሳን ጴንፍዊያ ጲላዎሲ ዩሁዳ ሞዲያ ዎዴ፥ ሄሮዲዬ ጋሊላን አይዴንሲያ ሻኩዋ ሞዲያ ዎዴ፥ አ ኢሻይ ፒሊጶሲካ ኢፀራያኒኔ ጊርኮንዶሳን አይዴንሲያ ሻኩዋ ሞዲያ ዎዴ፥ ሊሳኒዮሲካ አቤሌኔን አይዴንሲያ ሻኩዋ ሞዲያዎ ጊዲዴ ሞዲ ዴዲሺን።² ሃኒኔ ቁያፋይ ቁሳቱዋ ካፓቱዋ ሰጊዲዴ ዴዲሺን፥ ያሳ ቃላይ ዛካራሳ ናዓ ዮሃንሳኮ ሜላ ቤታን ዩዳ።³ ዮሃንሲ ዮርዳኖሳ ሻፋ ሄራ ኡባ ቤዴ፥ «ሂንቱ ናጋራይ አቶ ጌቱታና ማላ ናጋራ ፓዲዴ ፃማቂቲቴ» ያጊ ታማሪሴዳ።

⁴ ናቢያ ኢሲያሳ ማፃፋን ፃፌቴዳ ቃላዳን፥^f

«ሜላ ቤታን ዋሲያ ቤታኒያ ኮሻይ፥
(ኅዳው አጊያ ጊጊሲቴ፤
አ አጊያካ ሱሪሲቴ።

⁵ « (አላይ ኡባይ ኩሞ፤

ዴሪኔ ዘዚ ዴንባ ጊዶ፥
ጊጌና አጊ ኡባይ ጊጎ፥
ሃንቺሮ አጊ ኡባይ ሊቆ።

⁶ « (ሄዋ ጊዶፔ አላይ ኡባይ ያሳይ አሺያዎ ቤዓና) »

ያጊዳ።

⁷ ሃዎ ዲራው ዮሃንሲ አ ኩሺያን ፃማቂታናው ኪሴዳ አሳው ሃዋዳን አዱዋ ዶሜዳ፥ «ሄንቱኖ፥ ሾሻ ናቶ፤ ዩያ ሃንቁዋፔ አታና ማላ ሂንቱንታ አኒ ማቄዴ?»⁸ ሲሚ ሂንቱንቱ ናጋራፔ ሲሜዳዋንቶ ቤሲያ አይፊያ አይፊቴ። ሂንቱንቱ ዎዛናን አብራሃሞ ኑ አቡ ዴዔ ጎፒቴ። ያሳይ አብራሃሞሲ ቶና ሃ ሹቻቱዋፔ ዴንሳናው ዳንዳዩ ያጋዴ ታኒ ሂንቱንቶ አዳይ።⁹ ሃዒ ኡባ ቤዒ ሚሳ ፃጲዋን ቃንፃናው ጊጊ ኡቴዳ፤ ሲሚ ሎዎ አይፊያ አይፊና ሚሳይ ኡባይ ቃንፃቲዴ ታማን አሌታናዋ።^h

¹⁰ «ያቲና ሃዒ ኑ አያ ኡዳኔ?» ያጊዴ አ ጮራ አሳይ አቼዳ።

¹¹ ዮሃንሲካ፥ «ላው ማዩ ዴዲያዌ ባይናዎ ኢሞ፤ ቁማይ ዴዲያዌካ ባይናዎ ጊሾ» ያጊ ዛሬዳ።

---

*2:49 ታ አቡ ጎሌን፥ ጉሳይ፥ ታ አቡ ኪቴዳ አሱዋ ፖላናው ቤሴ ጉሳ።
†3:2 ቁሳቱዋ ካፓቱ ሃኒኔ ቁያፋይ፥ ሃና ካፓቱሳ ዎዲ ዩሱሲ ዩሌታናፔ ካሴ 6-15 ላይሳ ጋካናሳ።
‡3:8 አብራሃሞሲ ናና፥ አዩሁዳ አሳቱ ባሬንታ ያሳይ ዶሬዳ አሳ ያጊ ቆፒኖ፥ ጋሱኒካ፥ ቤኒ ሂዶታ ቃላይ ያሳፔ ኑ አቡ አብራሃሞሲ ኢሜቴዳ ያጊዴ ቆፒያ ዲራሳ።

12 ቃራፃ ሸሺያዋንቱካ ፃማቄታናው ዩዴ፡ «ታማርሲያዎ፡ ኑ አያ ኡዳኔ?» ያጊ አቼዲኖ፡ ፤

13 ኢ ኡንቱንቶ፡ «ጌቴቶዋፍ አዶ ቃራፃ አሲ ሸሸጊጌፍ» ያጊ አዴዳ፡፡

14 ሄዋፍ ካላ ዎታዳራቱ፡ «ኑኒሸ፡ አያ ኡዳኔ?» ያጊ አ አቼዲኖ፡፡

የሃኒሲካ፡ «አሳ ሻሎዋ ናቁዋን ቦንቂ አኮፒፍ፡ አናኔ ዎርዱዋን ሞቶፒፍ፡ ሂንቴንቱ ዲርጉ ሂንቴንቶ ጊዳና።» ያጊ ዛሬዳ፡፡

15 ሄ ዎዴ አሳይ ኡባይ ኪሪስቶሳ ዩሳ ናጊዴ ዴዲያ ዲራው የሃኒሳ፡ «ሃዌካ ኪሪስቶሳ ጊዴናን አቴና» ያጊዴ ባሬንቱ ዎዛናን ማሌዲኖ፡፡ 16 የሃኒሲ ኡባቴዋካ፡ «ታኒ ሃሳን ፃማቃይ፤ ጊዶፍ አቲን ታፍ ዎልቃማይኔ ታኒካ አ ጫማ ቃሹዋ ቢላና ዳንዳዩናዌ ሰቢሮ ያናዋ፤ ኢካ አያና ጌሻኒኔ ታማን ፃማቃናዋ፤ 17 አ ኩሺያን ካላ ዳላፍ ሻኪ ጌሺያ ላይዳይ ዴዴ፡፡ ካላ ኡዱማን ቡኮዋ ጌሺ ፑኒዴ አይፊያ ዲዩያን ቆሌ፤ ሸን ዳላ ቶዴና ታማን ጉዴ፡፡»

18 የሃኒሲካ ሃራ ጮራ ቃላን ጮራ አሳ ማቂዴ ሚሸራቸዋ ቃላ አዴዳ፡፡

ሄርዲሴ ፃማቂያ የሃኒሳ ቃቼዳ

19 ኃሊላ ሞዲያ ሄርዲሳ ቃሲ ባሬ ኢሻ ፒሊጳሳ ማቻቶ ሄርዲያዶ ኢ አኬዳ ዲራውኔ ሃራካ ጮራ ኢታ ኪታ ኪቴቶ ዲራው፡ የሃኒሲ ሴሬዳ፡፡ 20 ሃዋ ዲራው ሃ ኡባ ጉጂዴ ሄርዲሴ የሃኒሳ ቃሹ ጎሌ ጌልሴዳ፡፡ j

የሃኒሲ ዩሱሳ ፃማቂዳ

(ማት 3:13-17፤ ማር 1:9-11)

21 አሳይ ኡባይ ፃማቂቲ ሲሞዋፍ ጉዩያን ዩሱሲ ፃማቂቴዳ፡፡ ኢ ዎሲ ዴዲሸንካ ሳሉ ዶዩቲ አጊዳ፡፡ 22 ጌሻ አያናይካ ሃራጲያ ማላቲዴ አ ቦላን ዎዴዳ፡፡ ሳሎዋፍካ፡ «ታ ዶሲያ ናዳይ ኔና፤ ኔናን ታኒ ናሸታይ» ያጊያ ቃላይ ዩዳ፡፡ k

ዩሱሳ ዩሌታይ ካሴ ጉዩ ማዩዛፍ ዴዲያ ፓይዱዎ

(ማት 1:1-17)

23 ዩሱሲ ታማርሱዋ ዶሞዴ አው ሃታሙ ላይሳ ጊዴዳ፤ ጮራ አሳይካ ባሬንቶ ማላቶዋዳን አ ዮሴፎ ናዳ ያጊኖ፤ ዮሴፎ ኤሌ ናዳ፤ 24 ኤሌ ማቴ ናዳ፤ ማቴ ሌዊያ ናዳ፤ ሌዊ ሚልኬ ናዳ፤ ሚልኬ ዮና ናዳ፤ ዮኒ ዮሴፎ ናዳ፤ 25 ዮሴፎ ማታቲያ ናዳ፤ ማታቲ አሞዴ ናዳ፤ አሞዴ ናዳ፤ ናዳ፤ ኤሲሊሜ ናጌ ናዳ፤ 26 ናጌ ማዓቴ ናዳ፤ ማዓቴ ማታቲያ ናዳ፤ ማታቲያ ሴሜዩ ናዳ፤ ሴሜዩ ዮሴቆ ናዳ፤ ዮሴቆ ዮዳ ናዳ፤ 27 ዮዲ ዮናና ናዳ፤ ዮናኒ ሬሴ ናዳ፤ ሬሴ ዜሩባቤላ ናዳ፤ ዜሩባቤላ ሳላቲያላ ናዳ፤ ሳላቲያሌ ኔሌ ናዳ፤ 28 ኔሊ ሚልኬ ናዳ፤ ሚልኬ ሃዴ ናዳ፤ ሃዴ ዮሳሴ ናዳ፤ ዮሳሴ ቆሳማ ናዳ፤ ቆሳማ ኤልማዶሜ ናዳ፤ ኤልማዶሜ ኤሬ ናዳ፤ 29 ኤሬ ዮሴዴ ናዳ፤ ዮሴዴ፡ ኤሊዴዜራ ናዳ፤ ኤሊዴዜራ፡ ዮራሚ ናዳ፤ ዮራሚ ማዓቴ ናዳ፤ ማዓቴ ሌዊያ ናዳ፤ 30 ሌዊ ሲሞና ናዳ፤ ሲሞኔ ዩሁዳ ናዳ፤ ዩሁዳይ ዮሴፎ ናዳ፤ ዮሴፎ ዮናና ናዳ፤ ዮናኒ ኤሊያቂማ ናዳ፤ 31 ኤሊያቂማ ሚሊያ ናዳ፤ ሚሊዩ ማዩናና ናዳ፤ ማዩናኒ ማዓቴ ናዳ፤ ማዓቴ ናታኔ ናዳ፤ ናታኔ ዳዊቱ ናዳ፤ 32 ዳዊቱ ኢሴይ ናዳ፤ ኢሴይ ኢዮቤዳ ናዳ፤ ኢዮቤዳ ቦዴዛ ናዳ፤ ቦዴዚ ሳልሞና ናዳ፤ ሳልሞኒ ናዳ፤ ሳልሞኒ ናዳ፤ 33 ሳልሞኒ አሚናዳባ ናዳ፤ አሚናዳቢ ራማ ናዳ፤ ራማ አሪና ናዳ፤ አሪናይ ሄዝሮና ናዳ፤ ሄዝሮኒ ፕሬዛ ናዳ፤ ፕሬዚ ዩሁዳ ናዳ፤ 34 ዩሁዳይ ያዩቆባ ናዳ፤ ያዩቆቢ ዩሳቃ ናዳ፤ ዩሳቂ አብራሃም ናዳ፤ አብራሃም ታራ ናዳ፤ ታራ ናኮራ ናዳ፤ 35 ናኮራ ሴሮሄ ናዳ፤ ሴሮሂ ራጋዋ ናዳ፤ ራጋዊ ፔሌጋ ናዳ፤ ፔሌጊ አቤራ ናዳ፤ አቤራ ሳላ ናዳ፤ 36 ሳሊ ቃይናና ናዳ፤ ቃይናኒ አርፋኪሲዴ ናዳ፤ አርፋኪሲዴ ሴሜ ናዳ፤ ሴሚ ኖሄ ናዳ፤ ኖሄ ላሜኔ ናዳ፤ 37 ላሜኒ ማቱሳላ ናዳ፤ ማቱሳሊ ሄናኪ ናዳ፤ ሄናኪ ያሬዳ ናዳ፤ ያሬዲ

፪3:16 አ ጫማ ቃሹዋ ቢላና ዳንዳዩናዌ፡ ሃዌ ቆማ ዎይ ዳንጋጊራቲ አሱዋ።

i3:12 ሉቅ 7:29 ፤ j3:20 ማት 14:3-4፤ ማር 6:17-18

k3:22 ዶም 22:2፤ ማዝ 2:7፤ ኢሳ 42:1፤ ማት 1:17፤ ማር 1:11፤ ሉቅ 9:35

ማላሊዔሳ ናዓ፤ ማላሊዔሊ ቃይናና ናዓ፤³⁸ ቃይናኒ ሄኖሳ ናዓ፤ ሄኖሲ ሴቴ ናዓ፤ ሴቴ አዳማ ናዓ፤ አዳሚ ያሳ ናዓ።

ዮሱሳው ሸቄዳ ዓላሂያ ፓጩያ

(4: 1-13፤ ማት 4: 1-11፤ ማር 1: 12፤ 13)

4 ዮሱሲ ጌሻ አያናን ኩሚዴ ዮርዳኖሳ ሻፋፔ ሲሜዳ፤ አያናን ሜላ ሳዓ ካሌሴቲዴ ቤዳ።² ሄዋን አይታው ጋላሳ ዳቢሎሳን ፓጩቴዳ። ሄ ጋላሳቱዋን አያኔ ሚቤና ዲራው ወርሴሳ ፖሎዋ ሄራን ኢ ኮሻቴዳ።

³ ዳቢሎሲካ፡ «ኔኒ ያሳ ናዓ ጊዶፔ ሃ ሹቻ፡ «ኡኪሳ ጊዳ» ጋዴ አዛዛ» ያጌዳ።

⁴ ዮሱሲካ፡ « (አሳይ ያሳ ቃላ ኡባፔ አቲን ኡኪሳ ዓላላን ዴዔና) ጌቴቲ ያሳ ቃላን ዓፌቴዳ» ያጊ ዛሬዳ።¹

⁵ ዳቢሎሲካ ዶቃ ጊዴዳ ዴሪያ ዮሱሳ ኬሲዴ አላሚያ ካወቴሳ ኡባ ሊጶ አይፊ ሲማናው ቤሴዳ።

⁶ ዳቢሎሲካ፡ «ሃ ካወቴሳ ማታይኔ ቦንቹ ኡባይ ታው ኢሜቴዳ። ታኒ ታ ዶሲያ አሲኔ ኢማና፤ ኔወካ ኢማና።⁷ ሄዋ ጊዲያ ዲራው፡ ኔ ታ ሲንሳን ታው ጎዬኖፔ ሃ ኡባይ ኔሳ ጊዳናዋ» ያጌዳ።

⁸ ዮሱሲካ ዛሬዴ፡ « (ጎዳ ያሳው ጎዬና፡ አ ዓላላ ጎዳያ) ጌቴቲ ያሳ ቃላን ዓፌቴዳ» ያጌዳ።

⁹⁻¹¹ ዳቢሎሲካ ዮሱሳ ዮሩሳላሜ አፊዴ ጌሻ ጎሊያ ሁጲያ ኬሲዴ፡

« (ያሳይ ኔና ናጋና ማላ ኪታንቻቱዋ ኪታናዋ፤ ኡንቱንቱካ ኔ ጊዲ ሹቻን ዱቤቴና ማላ ባሬንቱ ኩሺያን ኔና ዴንሳናዋንታ) ያጌቴዴ ጌሻ ማፃፋን ዓፌቴዳ፤ አኔ ኔኒ ያሳ ናዓ ጊዶፔ ሃዋፔ ዱጌ ኔና አላ»^m ያጌዳ።

¹² ዮሱሲካ ዛሬዴ፡ « (ኔ ጎዳ ያሳ ፓጮፓ) ጌቴቴዳ» ያጌዳ።

¹³ ዳቢሎሲካ ፓጩያ ኡባ ወርሶዋፔ ጉዬ ጉሳ ዎዴው ዮሱሳፔ ሻኬቴዳ።

ዮሱሲ ጋሊላን አሱዋ ዶሜዳ

(ማት 4: 12-17፤ ማር 1: 14፤ 15)

¹⁴ ዮሱሲካ አያና ዎልቃን ጋሊላ ጋዲያ ሲሜዳ። አ ዋሪካ ዩሹዋን ዴዒያ ኡባ ጋኬዳ።¹⁵ ዮሱሲካ አዩሁዳቱዋ ያሳ ጎሊያን ታማሪሲዴ አሳን ኡባን ጋላቴቴዳ።

ናዘሬቴን ዮሱሳ አዲዲኖ

(ማት 13: 53-58፤ ማር 6: 1-6)

¹⁶ ኢ ባሬ ዲጮ ካታማ ናዘሬቴ ዮዳ፤ ካሴ አሲያዋዳንካ ሳምባታ ጋላሲ አዩሁዳቱዋ ዎሳ ጎሌ ጌሊዴ ናባባናው ዴንዲዴ ኤቴዳ።¹⁷⁻¹⁹ ናቢያ ኢሲያሳን ዓፌቴዴ ዓፄቴዳ ማፃፋ አው ኢሜዲኖ። ሄ ማፃፋ ቢሊዴ፡

«ታኒ ሂዮሳቱዋሲ ሚሸራቹዋ አዳናው አኬቴዳ ዲራው ጎዳ አያናይ ታ ቦላን ዴዔ። ቃሼቴዳዋንቱሲ ቢሌሳ፤ ቆቃቱዋሲ ዓላና ማላ አዳናው፤ ቃይካ ናቁቴዳዋንታ ናቁዋፔ ኬሳና ማላ ዶሴቴዳ ጎዳ ላይሳ አዳና ማላ፤ ታና ኪቴዳ»

¹4:4 ዛር 8:3   ^m4:9-11 ማዘ 91: 11-12

ጌቴቲ ዓፌቴዳሳ ዴሜዳ። ፡፡^{፡፡}

²⁰ ማገፋካ ገፂዴ አዩሁዳቱዋ ዎሳ ጎሊያን አሲያዎ ኢሚዴ ኡቴዳ። አዩሁዳቱዋ ዎሳ ጎሊያን ዴዒያ አሳይ ኡባይ አ ጫዲ ዪሌዳ።²¹ ዩሱሲካ። «ሃቼ ሂንቴው ናባቤቲና ሂንቴንቱ ሲሴዳ ቃላይ ፖሌቴዳ» ያጌዳ።

²² ኡባይ አው ማርካቴዲና። አ ዶናፕ ኬሲያ አዶ ኬካቴሳ ቃላፕ ዴንዴዳዋን ማላሌቲዴ። «ሃዌ ዮሴፎ ናዓ ጊዴኔ?» ጌዲና።

²³ ዩሱሲካ ሲዴ ባንታን ሃ ሌሚሱዋን። «ሂንቴንቱ ታው (ዳሊያ ጎዳው። ኔ ሁጲያ ፓሳ። ኔኔ ቂሬሪናሆማን አሲና ኑ ሲሶዋ ኡባ ሃ ኔ ካታማኒካ ቃሲ አሳ) ያጌዴ አዲታ» ያጌዳ።²⁴ ቃሲካ። «ቱሙዋ ያጋይ። ናቢ ባሬ ዩሌቶ ጋዲያን ጋማካ ቦንቼቴና። ፡፡

²⁵ «ዩዉዋን ቃሲ ቱሙዋ አዳይ። ኤላሳ ዎዲያን ሄዙ ላይሳኔ ኡሱፕን አጌና ኢራይ ቡኬናን ኢዪና ሳዓ ኡባን ዎልቃማ ኮሻይ ጌሌዳ ዎዴ። ኢስራዔሌን ጮራ አምዓቱ ዴዒና።^{p26} ኤላሲካ ሲዶና ጋዲያን ዴዒያ ሴራፍታ ሄራ ኢቲ አምዓቲኮ ኬቴቴዳፕ አቲን አኮኔ ኬቴቲ ቤና።^{q27} ናቢያ ኤልሳዓ ዎዲያንካ ኢስራዔሊያን ጮራ አሉዋ ሃርጊያን §አይቴቴዳዋንቱ ዴዒና፤ ሶሪያ ቢታን ዴዒያ ኒዒማኔፕ አቲን ኡንቴንቱ አኔኔ ፓሲ ቤና» ያጌዳ። ፡፡

²⁸ አዩሁዳቱዋ ዎሳ ጎሊያን ዴዒያዋንቱ ኡባቱ ሃዋ ሲሲዴ ዳሪሲዴ ሃንቄቴዲና።²⁹ ኡንቴንቱ ዴንዲዴ ዩሱሳ ካታማፕ ጋፃ ኬሲዴ ዱጌ አላናው ካታማይ ኬሄቴዳ ዴሪያ ሁጲያ አፌዲና።³⁰ ሺን ዩሱሲ ኡንቴንቱ ጊዱዋና አዲዴ ቤዳ።

ኢታ አያናይ አይቄዳ ቢታኒያ
(4:31-37፤ ማር 1:21-28)

³¹ ሄዋፕ ጉዩያን ዩሱሲ ጋሊላ ጋዲያን ዴዒያ ቂሬሪናሆማ ካታማ ቤዳ። ሳምባታ ጋላሳንካ አሳ ታማሪሴዳ።³² ኢ ታማሪሲያ ቲሚርቲ ማታን ጊዲያ ዲራው ሲሴዳ አሳይ ኡባይ ማላሌቴዲና። ፡፡⁵

³³ አዩሁዳቱዋ ዎሳ ጎሊያን ኢታ አያናይ አይቄዳ ቢታኒ ዴዒ፤ ባሬ ኮሻ ዶቄ ኡዲ ዋሲዴ።³⁴ «ሃያ ጎዶ አጋሪኪ ናዘሬቲያ ዩሱሳ፤ ኑሲ ኔናና አይ ኢቲቴቴሳይ ዴዒ? ኑና ባዩዛናው ያዲ? ኔኔ አኔንቶ ኤራዲ፤ ኔኔ ያሳ አዉ ኬቴዳ ገሻ ጊዲኪ!» ያጌዳ።

³⁵ ዩሱሲካ። «ጮው ጋ። አፕካ ኬሳ» ያጌ ሴሬዳ። ኢታ አያናይ ቢታኒያ ኡንቴንቱ ጊዱዋን ኩንዲሲዴ አይኔ ቆሄናን አፕ ኬሴዳ።

³⁶ አሳይ ኡባይ ማላሌቲዴ ኢቱ ኢቶ። «ሃዌ አያ ቃሌ? ባሬው ዴዒያ ማታኒኔ ዎልቃን ኢታ አያናቱዋ ሴሬ፤ ቃሲ ኢታ አያናይካ ኬሴ» ያጌዴ ሃሳዩዲና።³⁷ አ ዋሪካ ሄ ዩሹዋን ዴዒያ ጋዲያ ኡባ ጋኬዳ።

ዩሱሲ ጮራ ሃርጋንቻ አሳ ፓሌዳ
(ማት 8:14-17፤ ማር 1:29-34)

³⁸ ዩሱሲ አዩሁዳቱዋ ዎሳ ጎሊያፕ ዴንዲዴ ሲዋና ጎሊያ ጌሌዳ። ሲዋና ቦሎታታ ዎልቃማ ቆፁዋ ሃርጊያን ሃርጌታዴ ጊሴዳዉኒው ዩሱሲ ኢዞ ፓሳናዳን አሳይ አ ዎሴዳ።³⁹ ኢ ማታን ኤቂዴ ቆፁዋ ሃርጊያ ሴሪና። ሃርጊ ዩዲሼዳ፤ ሄዎዲያንካ ዴንዳዴ ኡንቴንቶ ኬቴታዳ።

⁴⁰ አዋይ ዉሉ ዎዲያን ዱማ ዱማ ሃርጊያን አይቴቴዳ ሃርጋንቻቱዋ ኡባ አኮ አሄዲና፤ ኢካ ኢቱዋ ኢቱዋ ቦላ ባሬ ኩሺያ ዎሊዴ ፓሌዳ።⁴¹ ኢታ አያናቱካ። «ኔኔ ኪሪስቶሳ ያሳ ናዓ» ያጌ ዋሲዴ ጮራ አሳፕ ኬሴዲና። ኢ ኪሪስቶሳ ጊዶዋ ኡንቴንቱ ኤራዳ ዲራው ሃሳዩና ማላ ዲጌዳ።

---

§4:27 አሉዋ ሃርጊያ፡ ያሳ ቃላይ ታማሪሴቲያ ዎዲያ ኡባን፡ «አሉዋ» ጊያ ቃላይ ጋልባ ቦላን ሳኪያ ሳኩዋ ኡባሲ አኬቲያዋ።

^{፡፡}4:17-19 ኢሳ 61:1-2   ^{፡፡}4:24 ዮሀ 4:44   ^{፡፡}4:25 1ካት 17:1
^{፡፡}4:26 1ካት 17:8-16   ^{፡፡}4:27 2ካት 5:1-14   ^{፡፡}4:32 ማት 7:28፤ 29

ዮሱስ ጋሊላን ታማሪሴዳ

(ማጥ 4:23-25፤ ማር 1:35-39)

42 ሳይዎ ዎንቶ ዎዴ አሳይ ባይናሳ ቤዳ፤ አሳይ ኡባይ አ ኮዬዴ ኢ ዴዲያሳ ዮዲኖ። ባሬንቱፕ ሻኬቲ ቤናዳን ዲጋናው ኮዬዲኖ። 43 ኢ ቃይ፡ «ሂኒ ሃራ ካታማቱቀሲ ባይ ያሳ ካዉቴሳ ሚሺራቸዎ ቃላ አዳናው ኮሼ፤ ታኒ ኪቴቴዳዌ ሃዎ ዲራሳ» ያጌዳ።

44 ጋሊላን ዴዲያ አዩሁዳቱዎ ዎሳ ጎሌን ቃላ ታማሪሴዴ ጋሚዔዳ።

ዮሱስ ኮይሮ ባሬና ካሊያዎንታ ዶሬዳ

(ማጥ 4:18-22፤ ማር 1:16-20)

5 ኢቲ ጋላሲ ዮሱሲ ጌንሳሬዌ አባ **ጋገን ኤቂዴ ዴዲሺን ጮራ አሳይ አኮ ሺቂዴ ያሳ ቃላ ሲሳናው ሱጌቲ ዴዲኖ። 12 ሄ ዎዴ ላዑ ዎንጊራቱ ††አባ ጋገን ኤቆዎ ኢ ቤዔዳ፤ ሞሊያ ጲሪያዎንቱ ቃሲ ዎንጊራቱዎፕ ዎዲዴ ባሬንቱ ዳባ ሜጪ ዴዲኖ። 3 ዮሱሲ ዎንጊራቱዎ ጊዶፕ ሲሞናዉያ ጊዴዳዉኒኒ ገሊዴ ሳዓፕ ያ አባኮ ጉሳ ሺሻናዳን አቸዳ። ሄዎፕ ጉዬ ዎንጊሪያ ቦላን ኡቲዴ አሳ ታማሪሱዎ ዶሜዳ።

4 ታማሪሱዎ ቤሶዎፕ ጉዬያን ሲሞና፡ «ዎንጊሪያ ያ አባ ጪሙዋኮ ሺሺቱ፤ ሂንቴንቱ ዳባካ ሞሊያ ጲራናው አሊቱ» ያጌዳ።

5 ሲሞኒካ፡ «ጎዳው፡ ቃማ ኩሜንሳ ዳቡሪ አቂዴ አዩኔካ አዩቂቤይኮ፤ ሺን ሃዲ ኔኒ ጎዎዳን ዳባ አሌቶ» ያጌ ዛሬዳ። 11

6 ሄዎዳንካ አሴዳ ዎዴ፡ ዳሮ ጮራ ሞሊያ አይቂዲኖ። ኡንቱንቱ ዳባቱካ ዱዌሬታናው ሃኔዲኖ። 7 ሃራ ዎንጊሪያን ዴዲያ ላጌሳቱ ዩዴ ማዳናዳን ዉቴዲኖ፤ ኡንቱንቱ ላዑ ዎንጊራቱዎንካ ሞሊያ ኩንሲና ዎንጊራቱ ሚቴቱሳ ዶሜዲኖ።

8 ሲሞኒ ጲዊሮሲካ ሃዎ ቤዔዳ ዎዴ ዮሱሳ ጉልባታን ኩንዲዴ፡ «ጎዳው፡ ታኒ ናጋራንቻ አሳ ጊዶ ዲራው ታፕ ሻኬታ» ያጌዳ። 9 ሃዎ ጌዳዌ ኢኔ አናና ኢቲፕ ዴዲያዎንቱ ኡባይ ባሬንቱ አይቂዳ ሞሊያ ጮራቴሳን ማላሌቴዲኖ። 10 ሄዎዳንካ ቃይ ሲሞና ላጌሳ ጊዴዳዎንቱ ዛቢዲዮሳ ናናቱ ያዩቆቢኔ ዮሃኒሲ ማላሌቴዲኖ።

ዮሱሲካ ሲሞና፡ «ያዮፓ ሃዎፕ ጉዬያን አሳ ጲሪያዎ ጊዳናሳ» ጌዳ።

11 ኡንቱንቱካ ዎንጊራቱዎ ሃሳፕ ጋገ ኪሲዴ፡ ኡባባ አጊዴ ዮሱሳ ካሌዲኖ።

ዮሱሲ አሉ አይቂዳ ቢታኒያ ፓሴዳ

(ማጥ 8:1-4፤ ማር 1:40-45)

12 ዮሱሲ ካታማቱዎፕ ኢቱዎን ዴዲሺን አሉ ††ቦላ ኡባ ሜዳ ቢታኒ ዴዲያዌ ዮሱሳ ቤዔዴ አ ሲንሳንካ ኩንዲዴ፡ «ጎዳው፡ ኔኒ ኮዮፕ ታና ፓሳናው ዳንዳያ» ያጌዴ ዎሴዳ።

13 ዮሱሲካ ባሬ ኩሺያ ዮዲ ቦቺዴ፡ «ዶሳይ ጊያ!» ጌዳ። ሄማንዲያንካ አሉ አ ዩዴዳ።

14 ዮሱሲ አ፡ «ሃዎ አሲኔ አዶፓ፡ ሺን ቄሳኮ ባዴ ኔና ቤሳ። ሄዎፕ ጉዬ አሉዎ ሃርጊያፕ ፓዌዳዎሲ ማርካ ጊዳናዳን ሙሴ ሂጊያን አዛዜቴዳ ያርሹዎ ሺሻ» ጌዳ።

15 ጊዶሺን አ ዋሪ ሎይሲ አኪዴ ቤዳ፤ ዳሮ ጮራ አሳይካ ዮሱሲ አዲያዎ ሲሳናዉኔ ባሬንቱ ሃርጊያፕ ፓገናው ሺቂዲኖ። 16 ዮሱሲ ጮራ ዎዴ ጊማሳ ቢዴ ዎሴ።

**5:1 ጌንሳሬዌ አባ፡ ጋሊላ አባሲ ኢሜቴዳ ዱማ ሱንሳ።
††5:2 ዎንጊሪያ፡ ዎንጊሪያ ጌቴቶዌ፡ ዎጋ ሃሳ ዎይ አባ ቦላን አሳይ ሄሬንሳ ባጋ ፒናናው ጎዔቲያ ሚሻ፡ ሃይቆ አሳይ ሞጌቲያዎ ጊዴናዎ ኡራናው ኮሼ።
††5:12 አሉዎ፡ 4:27 ያሊቱ።

ዮሴፊ በላይ ሲሌዳ ቢታኒያ ፓሴዳ

(5: 18-26፤ ማት 9: 2-8፤ ማር 2: 3-12)

17 ኢቲ ጋላሲ ዮሴፊ ታማሪሲዴ ዴዲሺን ጋሊላቴኔ ዩሁዳ ሄራ ኡባፕ፥ ዩሩሳላሚ ዮዳ ፓሪሳዋቱኔ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱ ኡቲ ዴዲሺን ሃርጋንቻቱዋ ፓሳና ማላ ያሳ አዉዋ ዎልቃይ አው ኢሜቱዳ። 18 ሄ ዎዴ በላይ ሲሌዳ 11 ኢቲ ቢታኒያ አማሬዳ አሳይ ሻንቻማን ቶኪ አሂ ጎሌ ጌልሲዴ ዮሴፊ ሲንሳን ዎሳናው ኮዬዲኖ። 19 አሳ ጮራቴሳፕ ዴንዴዳዋን ዮሴፊኮ ሺቃናው ዳንዳዩ ቢይኪኖ። ሄዋ ዲራው በላው ጊዳ ጎሊያ ካራ 20 ሻንቻማና አሳ ጊዴን ዮሴፊ ሲንሳን ዎሴዲኖ።

20 ዮሴፊካ ኡንቱንቱ አማኑዋ ቢዲዴ። «ሃ ቢታኒው፥ ኔ ናጋራይ አቶ ጌቴቱዳ» ያጊዳ።

21 ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱኔ ፓሪሳዋቱ፥ «ሃዌ ያሳ ቦሪያዌ አኔ? ኢቲ ያሳፕ አቲን ናጋራ አቶ ጋናው አኒ ዳንዳዩ?» ያጊ ቆፋ ዶሜዲኖ።

22 ዮሴፊካ ኡንቱንቱ ቆፋ ኤሮ ዲራው ሃዋዳን ጊዳ፥ «አዩሲ ሂንቱንቱ ዎዛናን ሃዋዳን ቆፒቱ?

23 (ኔ ናጋራይ አቶ ጌቴቱዳ) ጋናዋፕኔ (ዴንዳዴ ባ) ጋናዋፕ ሃቃዌ ማቱ? 24 ዩዉዋን ቃሲ ሃዋ ታኒ ጊዳዌ፥ አሳ ናዳይ ቢታ በላን ናጋራ ማራናው ማታይ ዴዲያዋ ሂንቱንቱ ኤራናዳና።» ሄዋፕካ ጉንዴዳ ቢታኒያ፥ «ዴንዳ ኔ ሻንቻማ ቶካዴ ኔ ጎሌ ባ ጋይ» ያጊዳ።

25 ጉንዳይካ አሳ ሲንሳን ዴንዶዋሺን ባራ ሻንቻማ ቶኪዴ ያሳ ጋላቲዴ ባራ ሶይ ቤዳ። 26 ሃ ዎዴ ኡባቲካ ዳሪ ማላሌቴዲኖ፤ ያሳካ ጋላቲዴ፥ «ሃቼ ማላባ ቤዴዶ» ያጊዴ ያሻን ኩሜዲኖ።

ዮሴፊ ሌዊያ ዶሬዳ

(5: 27-32፤ ማት 9: 9-13፤ ማር 2: 13-17)

27 ሄዋፕ ጉዩያን ዮሴፊ ኪሲዴ ቤዳ፤ ሌዊያ ጌቴቲያ ቃራፃ ሺሺያዌ፥ ቃራፃ ሺሺያሳን ኡቶዋ ቤዲዴ፥ «ታና ካላ» ጊዳ። 28 ኢካ ዴንዲዴ ኡባባ አጊዴ አ ካሌዳ።

29 ሄዋፕ ሲሚዴ ሌዊ ባራ ጎሌን ዳሮ ሾቢያ ጊጊሴዳ፤ ጮራ ቃራፃ ሺሺያዋንቱኔ ሃራ ጮራ አሳይካ ኡንቱንቱና ኡቲዴ ሚዴዲኖ። 30 ፓሪሳዋቱኔ ሂጊያ ታማሪሲያ፥ ኡንቱንቱና አሲያዋንቱ፥ ዮሴፊ ካሊያዋንቱ በላን፥ «አዩሲ ቃራፃ ቃንጊያዋንቱኔ ናጋራንቻቱዋና ሚቴኔ ኡሺቴ?» ያጊዴ ዙዙሚዲኖ። w

31 ዮሴፊካ፥ «ሃርጋንቻ አሳፕ አቲን ፓፃ አሳሲ አኪሚያ ኮሺና። 32 ታኒ ዩዳዌ፥ ናጋራንቻቱ ባራንቱ ናጋራ ፓጊዴ ሲማናዳናፕ አቲን፥ ጊላቱዋ ጊሳናው ያቤይኪ» ያጊ ዛሬዳ።

ዮሴፊ ያማባ አሺቴዳ

(5: 33-39፤ ማት 9: 14-17፤ ማር 2: 18-22)

33 ሃዋፕ ጉዩያን ዮሴፊ፥ «ዮሃኒሳ ካሊያዋንቱኔ ፓሪሳዋቱዋ ካሊያዋንቱ ኡባ ዎዴ ማሪኖኔ ዎሲኖ፤ ሺን ኔና ካሊያዋንቱ ቃሲ ኡባ ጋላሲ ሚኖኔ ኡሺኖ» ያጊዴ አቼዲኖ።

34 ዮሴፊካ፥ «ሚሺራይ ኡንቱንቱና ዴዲሺን ሚያታቱ ያማናው ዳንዳዩኖ? 35 ዩዉዋን ቃሲ ሚሺራይ ኡንቱንቱኔ ሻኪቲዴ ባና ዎዲ ያናዋ፤ ሄ ዎዴ ያማናዋንታ» ያጊ ዛሬዳ።

36 ዮሴፊካ ካሊያ ሌሚሱዋ አዴዳ፥ «አራሳ ማዩዋፕ ፕዲ አኪዴ ኤጫ ማዩዋ በላን ዴፒያዌ ባዋ፤ ጋሱካ ሃዋዳ ኡዶፕ አራሳ ማዩዋ ፕዴ፤ አራሳ ዴሬካ ኤጫ ማዩዋን ጊጊና። 37 ሃዋዳንካ ኤጩዳ

115:18 በላይ ሲሌዳ፥ ሃዋ ጉሳይ ግሪኬ ቃላን «ፓራሉሞዳይ» ጌቴቲያዋ፥ ሃ ቃላ ቢሌሳይ ኢንጊሊዜሱዋን «ፓራላዩዚድ» ጉሳ፥ ሃ ላዓቱዋካ ዳዉሮሱዋን ቢሌሳ ኢዋዴ፥ ኪቼዳዋ ዎይ ቃዲና ማላ ዳቡራዳዋ ጉሳ።

205:19 ካራ፥ ሃ ፓይዱዋን ጌቴቱዳ ጎሊያ ካራይ ዳዉሮዋ ማላ ጊዴናዳን፥ ፓሌስቲኔ ጋዴን ጎሊያ በላን ዴዲያ ካራይ ጊዴ ቄራቲዴ ኪዲቴ። ሄዌ ያቲዴ ቃይ ዱሬቲዴ ጋፃን ጋፃን ሃራ ሚሳይ ቴጩቲና ሎይሲ ኪዲቴ። ሄዋ ማላ ኪዳይ አራሳ ቃላ ጫቁዋ ዎዲያን ኤራቴዳዋ።

ጨልጊያን *አራሳ ዎድኒያ ኤሳ ዎሲያዌ ባዋ፤ ዎሶፔ ቃይ አራሳ ዎድኒያ ኤሳይ ጨልጊያ ዱሴ፤ ኤሳይካ ጉኩ፤ ጨልጋዩካ ባዩ።³⁸ አራሳ ዎድኒያ ኤሳ፣ አራሳ ጨልጊያን ዎሳናው ቤሴ።³⁹ ኤጫ ዎድኒያ ኤሳ ኡሺዴ አራሳ ኮዩያዌ አኒኔ ባዋ፤ ጋሱካ ኤጫይ ማልዔ ጊያ ዲራው።»

ዩሱሲ ካሊያዋንቱ ሳምባታን ቲሻ ዱሴዲና

(ማት 12:1-8፤ ማር 2:23-28)

6 ሳምባታ ጋላሲ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቱና ኢቲፔ ኢቲ ጎሻ ጊዱዋና አዲያ ዎዴ አ ካሊያዋንቱ ዛርጋፔ ቲሻ ዱሴዴ ባሬንቱ ኩሺያን ሺጌቺዴ ሙሳ ደሜዲና።² ፓሪሳዋቱዋ ጊዶፔ፣ «ሳምባታ ጋላሳን አሳናው ዎጋ ጊዴናዋ አያው አሴቱ?» ያጌዲና።³ ዩሱሲ፣ «ካቲያ ዳዊቱኔ ኢቲፔ ዴዲያዋንቱ ኮሻቱዳ ዎዴ አሴዳዋ ናባቢ ቤይኪቱ?»⁴ ዳዊቱ ዶሳ ጎሊያ ጌሊዴ ቁሳቱዋፔ አቲን ሃራ አሳይ ሜናዳን ዲጌቱዳ፣ ዶሳው ያርሺቴዳ ቁማ ሜዳ። ኢቲፔ ዴዲያዋንቱካ ኢ ኢሚናዴ ሜዲና» ያጌ ዛሬዳ።^x
⁵ ሃዋፔ ካሊዴ ዩሱሲ፣ «አሳ ናዳይ ሳምባታው ጎዳ!» ጌዳ።

ዩሱሲ ኩሺ ጉንዴዳ ቢታኒያ ፓሴዳ

(ማት 12:9-14፤ ማር 3:1-6)

⁶ ሃራ ሳምባታ ጋላሳን ዩሱሲ አዩሁዳቱዋ ዎሲያ ጎሊያ ጌሊዴ ታማሪሲ ዴዴ። ሄዋንካ ኡሼቻ ኩሺ ሲሌዳ ቢታኒ ዴዴ።⁷ ሂጊያ ታማርሲያዋንቱኔ ፓሪሳዋቱ ዩሱሳ ሞቲያ ጋሱዋ ደማናው ኢ ሳምባታን አሳ ፓሶፔ ቤዓና ጊዴ ናጊ ዴዲና።⁸ ኢካ ኡንቱንቱ ቆፋ ኤሪዴ ኩሺ ሲሌዳ ቢታኒያ፣ «ዴንዳ አሳ ጊዱዋን ኤቃ» ያጌዳ። ቢታኒካ ዴንዲ ኤቆዳ።

⁹ ሃዋፔ ሲሚዴ ዩሱሲ፣ «ሃኒንቶኔ ሳምባታ ጋላሳን ሎዶባ አሳናው ቤሲዩ ኢታባ አሳናው ቤሲ? ሼምፑዋ አሻናው ቤሲዩ ዎዳናው ቤሲ?» ያጌዳ።¹⁰ ዩሱሲ ባሬ ዩሹዋን ዴዲያ አሳ ኡባ ዪሎዋፔ ጉዩያን ቢታኒያ፣ «ኔ ኩሺያ ሚጫ!» ያጌዳ። ኢካ ሚጨዴ ፓዪዳ።

¹¹ ኡንቱንቱ ሎይሲ ሃንቁቲዴ ዩሱሳ ቦላ አሳናዋ ባሬንቱ ጊዶን ማቁቲዲና።

ዩሱሲ ታማኔ ላዑ ኪቴቱዳዋንታ ዶሬዳ

(ማት 10:1-4፤ ማር 3:13-19)

¹² ሄ ዎዲያን ዩሱሲ ዴሪያ ቦላ ዎሳናው ኬሴዳ፤ ሄዋንካ ቃማ ኩሜንሳ ዶሳኮ ዎሲዴ አቆዳ።¹³ ሳዳይ ዎንቶዋን ባሬና ካሊያዋንታ ዪሴዳ። ሄዋንቱፔካ ታማኔ ላዎቱዋ ዶሪዴ፣ «ኪቴቱዳዋንታ» ተያጊዴ ሱንሴዳ።¹⁴ ኡንቱንቱ ሱንሳይካ፣ ጳዪሮሳ ጊዴ ኢ ሱንሴዳ ሲሞና፣ አ ኢሻ ኢንዲራሳ፣ ያዩቆባ፣ ዮሃኒስ፣ ፒሊጳሳኔ ባርታላሞሳ፣¹⁵ ማቶሳ፣ ቶማሳ፣ ኢልፒዮሳ ናዳ ያዩቆባ፣ ባሬ ጋዴው ሴሌቲያ ሲሞና፣¹⁶ ያዩቆባ ናዳ ዩሁዳኔ ዩሱሳ አሲ ኢሜዳ አስቆርቱ ዩሁዳ። †

ዩሱሲ ጮራ አሳ ታማሪሴዳኔ ፓሴዳ

(ማት 4:23-25)

¹⁷ ዩሱሲካ ኡንቱንቱና ኢቲፔ ዴሪያፔ ዎዲዴ ዴምባሳን ኤቆዳ። አ ካሊያዋንቱፔካ ጮራ አሳይ ሄዋን ዴዴ። ቃይካ አፔ ሲሳናውኔ ባሬንቱ ሃርጊያፔ ፓፃናው ዩሁዳ ጋዲያፔ፣ ዩሩሳላሜ ካታማፔ፣ አባ ማታን ዴዲያ ዪሮሳፔኔ ሲዶናፔ ዩዳ ጮራ አሳይ ሄዋን ዴዲና።¹⁸ ሃ አሳይካ አ ሲሳናውኔ ባሬንቱ ሃርጊያፔ ፓፃናው ዩዲና። ቱና አያናን አይቁቲዴ ሜቶቲያዋንቱካ ፓዪዲና።¹⁹ ዎልቃይ አፔ ኬሲዴ ኡባ ፓሲያ ዲራው አሳይ ኡባይ አ ቦቻናው ኮዩ።

*5:37 ጨልጊያ፣ ሃዎ ዳወርሱዋን ኢሜቲያ ጉሻ ቢሌሳይ ኤሳ ናዲያ አጎሩዋ።

†6:13 ኪቴቱዳዋንታ፣ ሃዋ ጉሳይ ታማኔ ላዑ ዩሱሲ ኪቴዳ ሃዋራቱዋ ጉሳ።

‡6:16 አስቆርቱ፣ ሃዋ ጉሳይ አዩሁዳ ጋዲያን ዴዲያ አስቆርቱ ጌቱቲያ ጋዲያፔ ዩናን አቴና ጉሳ፣ ሃ ሱንሳ ቢሌሳይ፣ «ዎርዳንቻ»። ቃይካ፣ «ሃይቆ አሲ ኢሚያዋ» ጉሳ።

አንጹዋባይ ሜቱዋባ

(ማጥ 5:1-12)

20 ባሬና ካሊያዋንታ ዓሊዴ ያጌዳ፡

«ሂንቴንቱ ማንቃቱ አንጄቴዳዋንታ፤

አዩሲ ጎፔ፥ ያሳ ካዉቴሳይ ሂንቴንቱዋ።

21 ሂንቴንቱ ሃዲ ኮሻቲያዋንቱ አንጄቴዳዋንታ፤

ጊዲኒ ካላኒታ፤ ሂንቴንቱ ሃዲ ዩኪያዋንቱ

አንጄቴዳዋንታ፤

ጊዲኒ ማጫኒታ።

22 «አሳ ናዓ ዲራው ሂንቴንታ አሳይ ኢጊያ ዎዴኔ ቶቺያ ዎዴ፥ ሂንቴንቱ ሱንሳካ ኢታን ዴንሲያ ዎዴ፥ አንጄቴዳታ። 23 ሳሉዋን ሂንቴንቱ አካና ዎይታይ ዳራ ጊዲያ ዲራው ሄ ጋላሲ ናሼቻን ጉፒቴ፤ ጋሱካ ካሴ ሂንቴንቱ አዎቱ ናባቱዋ ቦላን ሃዋዳን አሲዴ ዴዔዲኖ።

24 ዩዉዋን ቃሲ ዱሬ አሳቶ

ሂንቴንቶ አዩ፤ ሂንቴንቱ ኢሻሎ ዴዑዋን ዴዔዲታ።

25 ሂንቴንቶ ሃዲ ካሉዳዋንቶ አዩ፤

ጊዲኒ ኮሻታኒታ፤

ሂንቴንቶ ሃዲ ማጫያዋንቶ አዩ፤

ጊዲኒ ካዮታኒታኔ ዩካኒታ።

26 አሳይ ኡባይ ሂንቴንቱ ሎዎቴሳባ ሃሳዩያ ዎዴ፥

ሂንቴንቶ አዩ፤

ካሴ ሂንቴንቱ አዎቱ ዎርዶ ናባቶ

ሃዋዳን አሴዲኖ።

ሞርኪያ ሲቃናው ቤሴ

(ማጥ 5:38-48፤ 7:12)

27 «ሺን ታኒ ኦዲያዋ ሲሲያዋንቶ ያጋይ፡ ሂንቴንቱ ሞርኪቱዋ ዶሲቴ፤ ሂንቴና ኢጊያዋንቶ፥ ሎዑዋ አሲቴ፤ 28 ሂንቴና ሽፎያዋንታ አንጄቴ፥ ሂንቴና ናቂያዋንቶ፥ ዎሲቴ። 29 ኢቲ ባጋ ሻዩያ ባቂያዎ፥ ሳዔሱዋካ ቤሳ፤ እኒኔ ኔ ኮቲያ አኪያዎ፥ ኔ ሻሚጫያካ ዲጎፓ።

30 «ኔው ዴዔዲያዋ ኔና ዎሲያዎ፥ ኢማ፤ ኔዎ አኪዳዋ፥ ዛራ ጋዴ አቾፓ። 31 አሳይ ሂንቴንቶ አሳና ማላ ሂንቴንቱ ዶሲያዋዳን፥ ሂንቴንቱካ ሃራው ሃዋዳን አሲቴ።

32 «ሂንቴንታ ዶሲያዋንታ ፃላላ ዶሶፔ አይ ጋላታይ ዴዔ? ሃዋ ጊዶፔ ናጋራንቻቱካ ባሬና ዶሲያዋንታ ዶሲኖ። 33 ሂንቴንቶ ሎዎባ አሲያዋንቱ ፃላላው ሂንቴንቱ ሎዎባ አሶፔ ሄዎ አይ ጋላታይ ዴዔ? ናጋራንቻቱካ ሃዋዳን አሲኖ። 34 ታልዒዴ ሂንቴው ዛራናው ዳንዳዩያዋንቱ ፃላላው ታልዎፔ አይ ጋላታይ ዴዔ? ባሬ ታልዒዳዋ ዛሪዴ አካናው ናጋራንቻቱካ ባሬንቱ ጋርሳን ታልዒቲኖ። 35 ሺን ሂንቴንቱ፥ ሂንቴንቱ ሞርኪያ ዶሲቴ፤ ኡንቴንቶካ ሎዎባ አሲቴ፤ ሂንቴንቱፔ ታልዎዋ ዛሪዴ አካናው ቆፖፒቴ። ሃዋ ሂንቴንቱ ፖሎፔ ሂንቴንቶ ጋቲ ዳራናዋ። ቃሲ ሂንቴንቱ ኡባፔ ቦላ ያሳ ናና ጊዳኒታ። ኢ ኢታቶኔ ጋላቴናዋንቶካ ኪካ። 36 ሂንቴንቱ አቡ ማሪያዋ ጊዶዋዳን ሂንቴንቱካ ማሪያዋንታ ጊዲቴ።

ሃራ አሳ ፒርዳናው ቤሴና

(ማጥ 7:1-5)

37 «አ ቦላንካ ፒርዶፒቴ፥ ሂንቴንቱ ቦላንካ ፒርዴቴና፤ ሃራ ቦላ ኩናኒያ አሶፒቴ፤ ሂንቴንቱ ቦላንካ ኩናኒ አሴቴና። አቶ ጊቴ፤ ያሳይ ሂንቴንቶ አቶ ጋና። 38 ኢሚቴ፤ ሂንቴንቶ ኢሜታና። ሂንቴንቱ ማኪዳ ማካን ሂንቴንቶ ማኪታና። ባቂ ናቂና ሲሊ ኩሚ ፓላህ ላሌቲያ ማካ ሂንቴንቱ ኪዉዋን ኢዲንሳና» ጌዳ።

39 ቃሲካ ዩሱሲ ሃዋጥ ካሊያ ሌሚሱዋ አደዳ፤ «ቆቃይ ቆቃ ካሌሳናው ዳንዳዩ? ቆቃይ ቆቃ ካሌሶፕ ላዓቱክ አይቁቲደ ያላን ኩንዲኪኖ? ሃ⁴⁰ ታማሪያዌ ባሬና ታማሪሲያዋፕ አጅና፤ ታማሪያዌ ሚኒ ታማሮፕ ባሬና ታማሪሶዋ ማላ ጊዳናው ዳንዳዩ።

41 «ኔ አይፊያ ጊደን ደዒያ ቱሳ ኬሴናን ደዓደ ሃራ ኔ ላጊያ አይፊያ ጊደን ደዒያ ሱላ አያው ያለይ? 42 ኔ አይፊያ ጋርሳን ደዒያ ቱሳ ቤዔናን ሃራ አሳኮ ሺቃይ፥ (ታ ኢሻው፥ ኔ አይፊያ ጋርሳፕ ሱላ ታ ኬሶ?) ያጋናው ዎታ ዳንዳዳይ? ሃ ሎዑዋ ማላቲያ ኢታው፥ ኮይሮታደ ኔ አይፊያ ጊደን ደዒያ ቱሳ ኬሳ። ሄዋፕ ጉዩያን ኔ ኢሻ አይፊያ ጊደን ደዒያ ሱላ ኬሳናው ጌሻደ ያላናው ዳንዳዳይ።

ሚሳቶኔ ኢዛ አይፊዳ አይፊያ
(ማት 7:16-20፤ 12:33-35)

43 «ሎዎ ሚሳይ ኢታ አይፊያ አይፊና፤ ሄዋዳንካ ኢታ ሚሳይ ሎዎ አይፊያ አይፋናው ዳንዳዳይና። 44 ሚሳይ ኡባይ ባሬ አይፊያ አይፊያዋን ኤሬቴ። አጉንሳፕ ዎደንሳ አይፊ ማዒቴና፤ ሃዋዳንካ፥ ፁንዱቂያፕ ላዲያ አይፊያ ማዓናው ዳንዳዳይና። 45 ሎዎ አሳይ ባሬ ሎዎ ዎዛናፕ ሎዎ ዩዉዋ ሃሳይ። ቃይ ኢታ አሳይ ባሬ ኢታ ዎዛናፕ ኢታ ዩዉዋ ሃሳይ። አዩሲ ጎፕ፥ አሳይ ባሬ ዶናን ሃሳይያዌ ባሬ ዎዛናን ኩሜዳዋ ዶናይ ሃሳይያ ዲራሳ።

ላዑ ቆዋ ጎሊያ ኬዲያ አሳ
(ማት 7:24-27)

46 «ታኒ አዶዋ አሲኪታ፥ ሺን አያው ጎዳው፥ ጎዳው፥ ያጊደ ታና ያጊቴ? 47 ታኮ ዩያ ኡባይ ታ ቃላካ ሲሲደ አሱዋን ፔሺያዌ አና ማላቲንቶ ታ ሂንቴንታ ቤሳና፤ 48 ኢካ ጎሊያ ኬዲደ ዳር አሳ ቦኪደ ዛላ ቦላ ጊንቢደ ኬዲዳ አሳ ማላቴ፤ ዲዑ ዲዒደ ሄ ጎሊያ ሱጊናካ፥ ሚኖ ዛላ ቦላ ኬዲቶ ዲራው ቃሳናው ዳንዳዳይና። 49 ቃይ ታ ቃላ ሲሲደ አሱዋን ፔሺና ኡራይ ባሱ ባንታሳ ሻፊያ ቦላን ጎሊያ ኬዲዳዋ ማላቴ። ዲዑ ዲዒደ ሄ ጎሊያ ሱጎ ዎደ ማንዲያንካ ኩንደዳ፤ ሄ ጎሊካ ኢታ ዎዳ ዎዲደ ባዩዳ» ያጌዳ።

ዩሱሲ ዪቱዋ ካፕዋ ቆማ ፓሴዳ
(ማት 8:5-13፤ ዮሀ 4:43-54)

7 ዩሱሲካ ሃዋ ኡባ አሳ ሲንሳን ሃሳይ ዉርሶዋፕ ጉዩያን ሂኒ ቂፊሪናሆማ ቤዳ። ² ሄዋንካ ኢቲ ዪቱዋ ካፕ ደዒ። ኢ ዳርፕ ደሲያ አ ቆማይ ሃርጊደ ሃያናው ማቴዳ። ³ ኢካ ዩሱሳባ ሲሴዳ ዎደ፥ ባሬ ቆማ ዎሲደ ፓሳና ማላ ዩሁዳ ጪማቱዋ ሂኒ አኮ ኪቴዳ።

⁴ አንቱንቱክ ዩሱሳኮ ዩደ፥ «ሃ ቢታኒ፥ ኔኒ አ ማዳናዳን ዳርፕ ኮዩዳ፤ ⁵ ጋሱካ ኑ አሳ ኢ ዳርፕ ደሲደ አዩሁዳቱዋ ዎሲያ ጎሊያ ኬዲሳዌካ አ» ያጊደ ዳርፕ ዎሴዲና።

⁶ ዩሱሲካ አንቱንቱና ኢቲፕ ቤዳ፥ ኢካ ሂኒ ጎሊያ ሄራ ጋኬዳ ዎደ ዪቱዋ ካፕ ባሬ ላጊሳቱዋ ባሬኮ ዪሲደ፥ «ታ ጎዳው፥ ዳቡሮፓ፤ አዩሲ ጎፕ፥ ኔና ታ ጎሊያ ካራፕ ጋርሳ ባጋና ጌልሳናው ታው ቤሴና። ⁷ ሃዋ ዲራው ኔ ሲንሳን ኤቃናዉካ ሃራይ አቶ ቤሲያዋ ጊዲኬ። ሺን ኔኒ ቃላ ሃላላ አዳ፤ ታ ቆማይካ ፓዓናዋ። ⁸ ታኒ ታፕ ቦላና ማታይ ደዒያዋንቱሲ ኤኖ ጋደ ደዒያ አሳ። ታፕ ጋርሳናካ ታኒ ኪቲሲያ ዎታዳራቱ ደዒኖ። ኢቱዋ፥ (ባ) ያጊያ ዎደ፥ ቤ፤ ሃራካ ቃይ፥ (ሃያ) ጎፕ ዩ። ታ ቆማይካ፥ ሃዋ (አሳ) ጊያ ዎደ አዛዜቴ፤ አሌ» ያጌዳ።

⁹ ዩሱሲካ ሃዋ ሲሲደ አ ዩዉዋን ማላቱዳ፤ ጉዩ ሲሚደ አ ካሊያ ዳር አሳ፥ «ታኒ ሂንቴንቶ ቱሙዋ ጋይ፤ ታኒ ሃዋ ማላ አማኑዋ ሃራይ አቶ፥ ኢስራዔሊያ ጋርሳንካ ቤዓይኪ» ያጌዳ። ¹⁰ ካሲ ኪቴቱዳ አሳቱክ ዪቱዋ ካፕዋ ጎሌ ጉዩ ሲሚያ ዎደ፥ አ ቆማይ ፓዎዋ ቤዒዲኖ።

¹6:44 ፁንዱቂያ፥ ሃ ሚሳይ ጎሚሪያ ዛሪያ ጊዲደ አ አዩፊ አያውኔ ማደናዋ።

ዮሴፊ አምዓቲ ናዓ ሃይቁዋፔ ዴንሴዳ

11 ዎንቲሳ ጋላሲ ዮሴፊ ባሬና ካሊያዎንቱናኔ ጮራ አሳና ኢቲፔ ናይኖ ጌቲቲያ ካታማቶ ቤዲኖ።
12 ዮሴፊ ካታማ ጋካና ማቶ ዎዴ፡ አሳይ ሃይቁዳ አጋ ቶኪዴ ኬሴዲኖ። ሃይቆዌካ ባሬ ዳዬው ሜዒ ኢቲ ናዓ፤ አታካ አሲናይ ባይና አምዓቶ። ዳር ካታማ አሳይካ ኢዞ ካሌዲኖ።

13 ዮሴፊካ ኢዞ ቤዔዳ ዎዴ ቃሬቲዴ፡ «ዩኮፓ!» ያጌዳ። 14 ሺቂዴ ሻንቻማ ቦቼዳ፤ ቶኮዎንቱካ ኤቁዲኖ። ዮሴፊ፡ «ኔኖ ያላጋው፡ ዴንዳ ጋይ!» ያጌና። 15 ቢታኒ ሱሪ ኡቴዳ። ሃሳያካ ዶሜዳ። ዮሴፊካ አ፡ አ ዳዬው ኢሜዳ።

16 ኡባይካ ያሻን ኩሚዴ፡ «ዎልቃማ ናቢ ኑ ጋርሳን ዴንዴዳ፤ ያሳይካ ባሬ አሳ አሻናው ዮዳ!» ያጌዴ ያሳ ጋላቴዲኖ። 17 ሄዌኔካ ዮሴፊ ዋሪ ዩሁዳ ዩሹዋን ዴዒያ ጋዲያ ኡባን ሲሴቴዳ።

ፃማቂያ ዮሃንሳ

(ማጎ 11:1-19)

18 ዮሃንሳ ካሊያዎንቱ ሃኖዋ ኡባ አው አዴዲኖ። ዮሃንሲካ ባሬና ካሊያዎንቱ ላዓቱዋ ዒሲዴ፡
19 «ያናዌ ኔኔዩ? ዎይ ኑኒ ሃራ ናጋኔ?» ያጌ፡ ኡንቱንቱ አቻና ማላ ሂኒ ዮሱሳኮ ኪቴዳ።

20 አሳቱካ ዮሱሳኮ ዩዴ፡ «ፃማቂያ ዮሃንሲ፡ ያና ጌቴቴዳዌ ኔኔዩ? ዎይ ሃራ ናጋኔ? ያጌዴ አቻና ማላ ኔኮ ኪቴዳ» ያጌዲኖ።

21 ሄ ዎዲያን ዮሴፊ ጮራ አሳ ዱማ ዱማ ሃርጊያፔ ፓሴዳ፤ ቱና አያናቱዋካ አሳፔ ኬሴዳ፤ ጮራ ቆቃቱዋ አይፊያ ዶዩዳ። 22 ዮሴፊካ ዮሃንሲ ኪቶዎንቶ፡ «ቢዴ ሂንቱንቱ ቤዔዳዋኔ ሲሴዳዋ ዮሃንሳው አዲቴ፤ ቆቃቱ ዒላናዎንታ፤ ጉንዳቱ ሃሜታናዎንታ፤ አሉ አይቆዎንቱ ጌያናዎንታ፤ ቱሌዳዎንቱ ሲሳናዎንታ፤ ሃይቁዳዎንቱ ዴንዳናዎንታ፤ ሂዮሳቱዋሲካ ሚሺራቼዋ ቃላይ አዴታናዋ። 23 ታናን ዱቤቴና አሳይ ኡባይ አንጄቴዳዎንታ» ያጌዳ።

24 ዮሃንሲ ኪቴዳዎንቱ ቢዲጎዋፔ ጉዩያን ዮሴፊ አሳው ዮሃንሳባ አዱዋ ዶሜዳ፡ «አያ ቤዓናው ቢታ ባዙዋ ኬሴዲቴ? ጫርኩ ቃሲያ ኡሱንሳ? 25 ዎይ አያ ቤዓናው ኬሴዲቴ? ሎዎ ማዩዋ ማዩዳ አሳ ዴዑዋ? ሎዎ ማዩዋ ማዩዳዎንቱኔ ባሬና ጊጊሲያዎንቱ ካቲያ ጎሌን ዴዒኖ። 26 ዎይ አያ ቤዓናው ኬሴዲቴ? ናቢያ ቤዓናው ኬሴዲቴ? ኤ፤ ታኒ ሂንቱንቶ ያጋይ፤ ሂንቱንቱ ቤዓናው ኬሶዌ ናቢያፔካ አዱዋ። 27 ያሳ ማፃፍን፡ (ኔ አጊያ ኔፔ ሲንሳና ጊጊሲያ ኪታንቻ ኔፔ ሲንሳያዴ ኪታና) ጌቴቲ ዮሃንሳባይ ፃሬቴዳዌ ሃዋ። 28 ማጫዎንቱፔ ዩሌቴዳዎንቱ ጋርሳን ፃማቂያ ዮሃንሳፔ አዲያ አኒኔ ባዋ። ያሳ ካውቴሳን ቃሲ ኡባፔ ላፋ ጌቴቲያዌካ አፔ አዳናዋ» ያጌዳ።

29 ሃራይ አቶሺን ቃራፃ ኬሲያዎንቱ አቴናን ሃዋ ዮሴፊ ሃሳዮዋ ሲሴዳ ኡባይ ዮሃንሳ ኩሺያን ፃማቂቶዎንቱ ያሳው ቤሲያ ቦንቼዋ ኢሜዲኖ። 30 ሺን ሂጊያ ታማሪሲያዎንቱኔ ፓሪሳዋቱ ዮሃንሳን ፃማቂቲቤና ዲራው፡ ያሳይ ኡንቱንቶ ቆፔዳዋ ኢዒዲኖ።

31 ዮሴፊ፡ «ሲሚ ታኒ ሃ ዎዲያ አሳ አያና ሌሚሳ? ኡንቱንቱ አያ ማላቲኖ? 32 ኡንቱንቱ ጌያሳን ኡቴዴ ኢቱ ኢቱዋ ዒሲዴ፡ (ሱሱሊያ ሂንቱንቶ ፕኒናካ ካዒቤይኪታ፤

ዩኩዋ ዮሳ ኬሴዶሺንካ

ዩኪቤይኪታ

ያጌቲያ ናና ማላቲኖ) ጌዳ።

33 ፃማቂያ ዮሃንሲ ቂማ ሜናን ዎዩኒያ ኡሳካ ኡሺናን ዩና፡ (አ ቦሳን ጋሌናይ ዴዔ) ያጌዲታ። 34 ታኒ አሳ ናዓይ ማዴኔ ኡሻዴ ዩና፡ (ሃዌ ናሬሳማ፤ ዎዩኒያ ኡሳካ ኡሺያዋ፤ ቃራዒያዎንቱኔ ናጋራንቻቶ ዳቡዋ) ያጌታ። 35 ጊዩፔ አቲን ያሳ አዳ ኡራቴሳይ ባሬ አሱዋን ቱማ ጊዲዴ ቤቴዳ» ያጌዳ።

፳7:29 ማጎ 21:32፤ ሉቃ 3:12

ፓሪሳዊያ ሲሞና

36 ፓሪሳዊቱዋጥ ኢቱ ባሬናና ቁማ ማና ማላ ሸቢና፤ ዩሱሲ አ ሶይ ቢዴ ማናው ኡቴዳ። 37 ሄ ካታማን ናጋራንቻ ጌቴቴዳ ኢቲ ሚሸራታ ዴዔወና፤ ዩሱሲ አ ሶይን ኡቴዳዋ ሲሳይ፤ አልባስፂሮሳ ጌቴቲያ ሹቻቴ አሴቴዳ ቢልቃሲያ ኩሜዳ ሺቱዋ አካ ያዱ። 38 ጉዩና አ ጌዲያ ማታን ኤቃይ፤ ዩካዴ አ ጌዲያካ ባሬ አፎላን አካ ደማዱ፤ ኢዚ አፎላይ ባዩዜዳ አ ጌዲያካ ባሬ ሁጲያ ቢናናን ቁጫዴኔ አ ጌዲያ ዩራዴ ጌዲያን ሺቱዋካ ጫጫፋዱ። b39 ዩሱሳ ባሬ ሶይ ዪሴዳ ፓሪሳዊካ ሃዋ ቤዒዴ፤ «ሃዌ ናቢያ ጊዴዴንቶ፤ ሃና አ ቦቺያ ሚሸራታ እኔንቶኔ ቃይካ ኢዛ ናጋራንቻ ጊዲያዋ ኢ ኤራናሺን» ያጌዳ።

40 ዩሱሲካ ዛሪዴ፤ «ሲሞና፤ ታኒ ኔው አዲያ ዩው ዴዔ» ያጌና፤

ሲሞኒካ፤ «ታማሪሲያዎ፤ አዳ» ያጌዳ።

41 ዩሱሲ፤ «ኢቲ ቢታኒያጥ ሚሻ ታልዔዳ ላዑ አሳቱ ዴዒኖ። ኢቱዋ ማታን ኢቸሹ ዪቱ ዲናሪ፤ ቃይ ዮኩዋ ማታን ኢሻታሙ ዴዔ። 42 ላዓቶካ ጩጊያዌ ዳዩና፤ ላዓቱዋ አጩዋካ ማሪ አጌዳ፤ ሃዋንቱፕ ሃቃዌ ሎይሲ ዶሲያዋ ማላቲ?» ያጌዳ።

43 ሲሞኒካ ዛሪዴ፤ «ዳሩዋ አጎዋ ማላቱ» ያጌዳ። ዩሱሲካ፤ «ቱሙዋ ዛራዳ» ያጌዳ።

44 ዩሱሲ ሚሸራቲኮ ዪሲዴ፤ ሲሞና ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ሃኖ ሚሸራቶ ቤዓዲ? ታኒ ኔ ጎሌ ዩና ሃራይ አቶሺን ሃሳካ ታ ጌዴው ኢማቤይካ፤ ሺን ኢዛ ባሬ አፎላን ታጌዲያ ኢርፂሳዱ፤ ባሬ ሁጲያ ቢናናኒካ ቁጫዱ። 45 ኔኒ ታና ዩራ ቤይካ፤ ሺን ኢዛ ታኒ ጌሎዴፕ ደማዴ ታጌዲያ ዩራያዋ አጋ ቤይኩ። 46 ኔኒ ታ ሁጲያን ዛይቲያ አካ ቤይካ፤ ሺን ኢዛ ታ ጌዲያን ሺቱዋ ጫጫፋዱ። 47 ሃዋ ዲራው ታ ሂንቴንቶ አዳይ፤ ዳሮፕ ኢዛ ዶሴዳዋ ዲራው፤ ዳሮ ናጋራይ ኢዚው ዴዒያዌ ማሬቴዳ፤ ጉሳይ ማሬቲያዌ ጉሳ ዶሴ» ያጌዳ።

48 ዩሱሲ ሚሸራቶ፤ «ኔ ናጋራይ ቁጩቴዳ» ያጌዳ።

49 ዩሱሳና ኢቲፕ ቁማ ማናው ኡቴዳዋንቱ ባሬንቱ ዎዛናን፤ «ናጋራ ማራናው ዳንዳዩያዌ ሃዌ አኔ?» ያጌዲኖ።

50 ዩሱሲ ሚሸራቶ፤ «ኔ አማኑ ኔና አሸዳ፤ ሳሮቴላን ኔ ጎሌ ባ» ያጌዳ።

ዩሱሳ ካሴዳ ማጫዋንታ

8 ዩሱሲ ሃዋፕ ሲሚዴ፤ ሳባኪዲኔ ያሳ ካወቴሳ ሚሸራቸዋ ቃላ ካታማኒኔ ሄራን አዲዴ አዴዳ። ታማኒ ላዑ ዩሱሳ ካሊያዋንቱካ ኣናና ኢቲፕ ዴዒኖ። 2 ኢታ ኣያናፔኔ ዎልቃማ ሃርጊያፕ ፓዪዳዋንቱ ኢቲ ኢቲ ማጫዋንቱካ ዴዒኖ። ሄዋንቱካ፤ ላፕ ፃላሂ ኬሴዳ ማግዳላ ጌቴቲያ ካታማፕ ዩዳ ማይራሞኔ፤ 3 ሄራዲሳ ጎሊያን ሱንሳ ጊዴዳ ኩዛ ማቻቲ ዮሃና፤ ሶሲና ጌቴቴወናኔ ሃራ ጮራቱዋና ኢቲፕ ጊዲዴ፤ ዩሱሳኔ አ ካሊያዋንታ ሚሻን ማዴዲኖ።

ዜሬሳ ሌሚሱዋ

(ማት 13:1-9፤ ማር 4:1-9)

4 ጮራ አሳይ ዳሮ ካታማቱዋፕ ሸቲዴ፤ ዩሱሳኮ ዩዳ ዎዲያን ሌሚሱዋን፤ 5 «ዜራያዌ ዜሬሳ ዜራናው ኬሴዳ። ዜራያ ዎዴ ኢቲ ኢቲ ዜሬሳይ፤ አጊያ ዶናን ዎዲዴ ዩዴቴዳ። ያቲና ሳሉዋ ካፉ ሄዋ ሜዳ። 6 ሃራይ ቃይ ዛላ ቦላ ዎዲዴ ዶሴዳ ዎዴ ኮሺያ ሃሳ ዴሜና ዲራው ሜሴዳ። 7 ሃራ ዜሬሳይ አጉንሳ ጋርሳን ዎዴዳ። አጉንሳይ ኢቲፕ ዲጩዴ ሚቴዳ። 8 ሃራይ ሎዒያ ቱቴ ቢታን ዎዴዳ። ዶሎዋፕ ጉዩያን፤ ዜሬቶዋፕ ዪቱ ኮሺያ ዳኩዋ ሞኪዳ» ያጌዳ።

ዩሱሲ ሌሚሱዋን ሃሳዩዳ ጋሱዋ

(ማት 13:10-17፤ ማር 4:10-12)

ዩሱሲ ሃዋ ሃሳዩዴ፤ «ሃይሳይ ዴዒያ ኡባይ ሲሶ» ያጌ ቃላ ዶቱ ኡዲዴ ዋሴዳ።

b7:38 ማት 26:7፤ ማር 14:3፤ ዮሀ 12:3

9 አ ካሊያዎንቱ፡ «ሃ ሌሚሱ አያ ጉሴ?» ያጊ አ አቼዲኖ።¹⁰ ኢካ ዛሪዴ፡ ር

«ሂንቴንቶ ያሳ ካውቴሳ ፀራ ኤራይ ኢሜቴዳ፤ ሺን ሃራቶ፡ ዌሊዲካ ኤሪና ማላ፡ ሲሲዲካ አኬኪና ማላ ሌሚሱዎን አዳይ» ያጊዳ።

ዮሱሲ ዜሬሳ ሌሚሱዎ ቢሊዴ አዴዳ

(ማት 13:18-23፤ ማር 4:13-20)

11 ዮሱሲ፡ «ዜሬሳ ሌሚሱ ሃዋ፡ ዜሬሳይ ያሳ ቃላ።¹² አጊያ ጋግን ዎዴዳ ዜሬሳይ፡ ጉሳ ዎዴው ቃላ ሲሲያ አሳ፤ ኤሌካ ግላሂ ዩኔ፡ ኡንቴንቱ ሲሰዋን አማን አቴና ማላኔ ቃላይ ዎዛናፔ ዶጊታና ማላ አሴ።¹³ ዛላ ቦላን ዎዴዳ ዜሬሳይ፡ ኮይሮ ቃላ ናሼቻን ሲሲያዎንታ። ሄዋንቱካ ጉሳ ዎዲያ አማኒኔ ፓጩ ጋኪያ ዎዲያን ገጹ ባንታ ዲራው ኤሌካ አማኑዋ ካዲኖ።¹⁴ አጉንሳ ጋርሳን ዎዴዳ ዜሬሳይ፡ ቃላ ሲሲያዎንታ፤ ሺን ዴዑዋ ሂርጋይኔ ዱሬቴሳ ኢሻሎ ጩሌዳዎንታ። ሄዋንቱ ሎዎ አይፊያ ኢማናው ዳንዳዩኪኖ።¹⁵ ሎዎ ቱዔ ቢታን ዎዴዳ ዜሬሳይ ቤሲያዌ፡ ሎዓኔ ሂሎ ዎዛናን ቃላ ሲሲዴ ናጊያ አሳኔ ሄ ቃላን ማኒ ኤቂዴ ሎዎ አይፊያ አይፊያዎንታ።

ያምፒያ

(ማር 4:21-25)

16 «ያምፒያ ሳሲዴ ኢቲባን ቁምዒ አጊያዌ ዎይ አርሳፔ ጋርሳና ዎሲያዌ አኒኔ ባዋ።^{d17} ቆንጩናን ቆሱዋን አቲያባይ ኢቲ ዩውኔ ባዋ። ኤሬቴናኒኔ ቤቲያሳ ኬሴናን አታናባይ አይኔ ባዋ።^{e18} ሄዋ ጊዲያ ዲራው ሎይሲ አኬካን ሲሲቱ። ዎዛናፔ ሲሲያዎ ኡባው ጉጂ አኬካይ ኢሜታና፤ አኬኪናዎፔ ሄ አው ዴዒያዎ ማላቲያ አኬካይካ አኬታናዋ» ያጊዳ።^f

ዮሱሳ ዳዮኔ አ ኢሻቱዋ

(ማት 12:46-50፤ ማር 3:31-35)

19 ሄ ዎዲያን አታኔ ኢሻቱ ዮሱሳና ጋኪታናው አኮ ዩዲኖ፤ ሺን አሳ ጮራቴሳፔ ዴንዶ ጋሱዋን አ ዴማናው ዳንዳይቤይኪኖ።²⁰ ኢቲ ቤታኒ፡ «ኔ ዳያኔ ኔ ኢሻቱ ኔናና ጋኪታናው ኮዮ ዲራው ካሬን ዩዴ ኤቁዲኖ» ያጊ አዴዳ።

21 ኢካ፡ « ታ ዳያኔ ታ ኢሻቱ፡ ያሳ ቃላ ሲሲዴ አሱዋ ቦላን ፔሺያዎንታ» ያጊ ዛሬዳ።

ዮሱሲ ቤታ ጮው አሴዳ

(ማት 8:23-27፤ ማር 4:35-41)

22 ኢቲ ጋላሲ ዮሱሲ ባሬና ካሊያዎንቱና ኢቲፔ ዎንጊሪያ ጌሊዴ፡ «አባፔ ሄሬንሳ ቦይቴ» ጌዳ። ኡንቴንቱካ ዴንዲዴ ሃሜታ ዶሜዲኖ።²³ ፒኒ ዴዒያ ዎዴ፡ ዮሱሲ ጊሚዒሺዳ። አባን ጎቱዋ ጫርኩ ዴንዶ ዲራው፡ ዎንጊሪያ ጋርሳን ሃሳይ ኩሚና ዳሮ ሜቶቴዲኖ።²⁴ ኡንቴንቱ ዮሱሳኮ ሺቂዴ፡ «ጎዳው፡ ጎዳው! ኑኒ ባዮይቴቱ!» ያጊዴ አ ቤጎሴዲኖ።

ኢካ ቤጎቲዴ ጎቱዋኔ ሃሳ ቤታ ሴሪና፡ ጎቱኔ ሃሳ ቤታይ ኤቂዳ፤ ኡባባይካ ጮው ጌዳ።²⁵ ኢካ፡ «ሂንቴንቶ አማኑ ሃቃን ዴዒ?» ያጊዳ።

ኡንቴንቱካ ያዩ ማላሌቲዴ ኢቱ ኢቱዋ፡ «ሃዋዳን ጫርኩኔ ሃሳይ ጮው ጊቱ ጊና አዛዜቲያዌ ሃዌ አኔ?» ያጊቴዲኖ።

^c8:10 ኢሳ 6:9   ^d8:16 ማት 5:15፤ ሉቅ 11:33   ^e8:17 ማት 10:26፤ ሉቅ 12:2
^f8:18 ማት 25:29፤ ሉቅ 19:26

ዮሴፍ ገላሂ አይቄዳ ቢታኒያ ፓሴዳ
(ማጥ 8:28-34፤ ማር 5:1-20)

26 ጋሊላ አባጥ ሄራንሳና ዴዲያ ገርጌሴኖና ጌቲቲያ ጋዲያ፣ ዮሴፍን እና ካሊያዋንቱ፣ ዎንጊሪያን ገኘደዎ ጋኬዲኖ። 27 ሄ ሃሳፕ ገኘ ሳዓ ዎዶ ዎዶ፣ ኢታ አያናን አይቄቱዳ ኢቲ ቢታኒ፣ ካታማፕ ኬሲዴ አናና ጋኬቱዳ። ዳር ዎዲያፕ ደሚዴ ማዩዋ ማዩናን ካሎ ጎሊያ አጊዴ ዱፉዋን ዴዔ።

28 ዮሴፍ ዴዋዋፕ ጉዩያን፣ ዋሲ አ ሲንሳን ጉፋኒዴ ዎልቃማ ኮሻን፣ «ዎልቃማ ያሳ ናዓ ዮሴፍ፣ ታወኔ ኔው አይቤ ኢቲፕቱሳይ ዴዒ? ታና ዋዩሶፓርኪ፤ ታ ኔና ዎሳይ» ያጌዳ። 29 ኢ ሄዋ አዩሲ ጌዴ ጎፕ፣ ቢታኒያ ዩጊ ኬሳና ማላ ዮሴፍ አ አዛዞ ዲራሳ።

ኢታ አያናይ ቢታኒያ አይቆጭፕ ዳር ዎዶ ጊዶ ዲራው፣ ቢራታ ሳንሳላታን ጌዲያኔ ኩሺያ ቃሺቲዴ ናጌቱ። ሳንሳላታ ዱሲ አኪዴ ኢታ አያናይ ካሌሲና ባዙዋ ቤ።

30 ዮሴፍን፣ «ኔ ሱንሳይ አኔ?» ያጊ አቼዳ። ኢካ ጮራ ኢታ አያናይ ጌሊ ኡቶ ዲራው፣ «ሌጊዮና» ፆያጌዳ። 31 ባሬንታ ዮሴፍ፣ «ሂኒ ጩዋ አሳ ቤቱ» ያጌና ማላ ዎሴዲኖ።

32 ሄዋን ዴዲያ ዘዚያ ጋዓን ሄሜቲያ ጮራ ጉዱንሳቱ ዴዒኖ፣ ጮራ ቱና አያናቱ፣ ሄ ጉዱንሳቱዋ ጋርሳ፣ «ጌሊቱ» ጋና ማላ ዮሴፍ ዎሴዲኖ፣ ኢካ፣ «ቢዴ ጌሊቱ» ጌዳ። 33 ኢታ አያናቱካ ቢታኒያፕ ኬሲዴ ጉዱንሳቱዋ ጋርሳ ጌሌዲኖ፣ ጉዱንሳ ወዲካ ላንቂያፕ ካጆቲዴ ኤሌካ አባን ሚቱቱዲኖ።

34 ጉዱንሳ ሄሚያዋንቱ ሃኖዋ ኡባ ቤያ ዎዶ ሃራሳ ቢዴ፣ ሄ ካታማኒኔ ዩሹዋን ሃኖዋ አዴዲኖ።

35 አዩ ሃኔዴንቶ ቤዓናው ኬሲዴ፣ አሳይ ዮሴፍን ዩዲኖ፣ ኢታ አያናይ ኬሴዳ ቢታኒ፣ አ ዎዛናይ ሲሚና ማዩዋ ማዩዴ ዮሴፍ ጌዲያ ማታን ኡቶዋ ቤዒዴ ያዩዲኖ።

36 ኢታ አያናን አይቄቱዳ ቢታኒ ዎቲ ፓዲዴንቶ ቤዔዳ አሳይ፣ ሃራ አሳው አዴዲኖ። 37 ገርጌሴኖና ጋዲያኒኔ ሄ ሄራን ዴዲያ አሳይ ኡባይ ዳሪ ያዩዳ ዲራው፣ ዮሴፍ ባሬንቱ ማታፕ ባና ማላ ዎሴዲኖ። ኢካ ዎንጊሪያን ጌሊዴ ቤዳ። 38 ኢታ አያናይ ኬሴዳ ቢታኒካ ዮሴፍን ባና ጌዴ፣ አ ዎሴዳ፤ ሺን ዮሴፍ፣ 39 «ኔ ጎሌ ሲማዴ ያሳይ ኔው አሶ ዎልቃማባይ አዩንቶ ማርካታ» ያጊ ዩዴዳ።

ሃይቄዳ ናቶኔ ሳኬቲያ ሚሺራቶ
(ማጥ 9:18-26፤ ማር 5:21-43)

40 ዮሴፍ ሲሜዳ ዎዶ አሳይ ኡባይ ናጊ ዴዲያ ዲራው፣ አ ዋኪ አኬዲኖ። 41 ሄ ዎዶ፣ አዩሁዴ አሳ ዎሳ ጎሌው ሱንሳ ጌዴዳ ያዲሮሳ ያጌቲያ ቢታኒ አኮ ዩዳ። ኢካ ዮሴፍ ጌዲያ ሲንሳን ኩንዲዴ፣ ባሬ ጎሌ ጌላና ማላ ዎሴዳ። 42 ጋሶቱሳይካ ታማኔ ላው ሳይሳይ ኩሜዳ አው ዴዲያ ኢቲ ናታ ሃይቃናው ማታ ኡቶ ዲራሳ።

ዮሴፍ ቢያ ዎዶ ጮራ አሳይ አ ዩሹዋን ሱጌቲዴ ሜቶሴዲኖ። 43 ሄ አሳ ጊዶን ሄ ዎዲያን ታማኔ ላው ሳይሳ ኡባ ሱሳይ ጎጊያ ሚሺራታ ዴዓው። ባሬ ዴዲያ ሻሉዋ ኡባ ዳሊያ ኤሪያዋንቶ ወርሲናካ ፓሳናው ዳንዳዮዌ አኒኔ ባዋ።

44 ጉዩና ያዴ አ ማዩዋ ማጫራ ቦቻዱ፤ ሄ ማንዲያንካ ኢፕ ጎጊያ ሱሳይ ኤቂ አጌዳ። 45 ዮሴፍ፣ «አኔ ታና ቦቻዌ?» ያጌዳ።

ኡባይ ካዲና ጳረሮሲ፣ «ጎዳው፣ አሳይ ሱጌቲዴ ሜቶሴያ ዎዶ፣ (አኔ ታና ቦቻዌ) ያጋይ?» ጌዳ።

46 ሺን ዮሴፍ፣ «ኢቲ አሳይ ታና ቦቻዳ፤ ዎልቃይካ ታፕ ኬሶዋ ታኒ ኤራይ» ያጌዳ። 47 ሚሺራታካ፣ ዮሴፍ ኢዛ ቦቻዌ ኤራቱናን አቲቤናዋ ኤራዴ፣ ኮኮራዴ ዮና ዮሴፍ ሲንሳን ኩንዳ አጋዱ። አያ ጋሱዋን ዮሴፍ ቦቻዴንቶ ኢዛ ፓዎዋ ኡባ አሳ ሲንሳን አዳዱ።

48 ኢካ ኢዚው፣ «ሃ ሚሺራቱ! ኔ አማኑ ኔና ፓሴዳ፤ ሳር ባ» ያጌዳ።

49 ዮሴፍ ሃሳይ ዴዲሺን፣ አዩሁዳ አሳ አማኒያዋንቱ ሱንሳ ሶዩፕ ኢቲ ቢታኒ ዩዳዌ፣ «ኔ ናታ ሃያዱ፤ ሲሚ ታማሪሲያዋ ሜቶሶፓ» ያጌዳ።

50 ዮሴፍ ሃዋ ሲሲዴ፣ «ያዲሮሳ፣ አማናፕ አቲን፣ ያዮፓ! ኢዛ ፓዓናወኑ» ያጊ ዛሬዳ።

ፆ8:30 ሌጊዮና፣ ሃ ሱንሳይ ጊሪኬ ጌቲቲያ ቃላፕ አኬቱዳ። ሱንሳ ቢሌሳይ «ጮራ» ጉሳ።

⁵¹ ሰይጣን ገሊዴ፡ ጳጳሮሳ፤ ያዩቆባ፤ የሃረሳ፤ ናቲ አቡፔን ናቲ ዳዩ፤ አኒኔ ገላናዳን ኤኖ ገቤና። ⁵² አባይ ሄ ናቲው ዩኪዴኔ ካዮቲዲ ዴዲኖ። ሺን ዩሱሲ፡ «ዩኮፒቴ፡ ገሳዱ፤ አቲን ሃያቤይኮ» ያገዳ።

⁵³ ኢዛ ሃይቁዳዋ ኤሪዴ አ ቦላ ሚጨዳኖ። ⁵⁴ ገደ፤ አቲን ዩሱሲ ኢዚ ኩሺያ አይቂዴ፡ «ሃ ናቲ፡ ቤጎታ!» ያገዳ። ⁵⁵ ኢዚ ሽምፑካ ሲሚና ኤሌካ ዴንዳ ኤቂና ማናባ ኢሚና ማላ፡ ዩሱሲ አዛዜዳ።

⁵⁶ ኢዚ አቡኔ ኢዚ ዳያ ማላሌቴዳኖ። ሺን ዩሱሲ ኡንቱንታ፡ ሃኖ ዩወዋ አሲኔ አዴና ማላ አዛዜዳ።

ዩሱሲ ባሬና ካሊያ ታማኔ ላዓቱዋ ኪቴዳ

(ማጥ 10:5-15፤ ማር 6:7-13)

9 ዩሱሲ ታማኔ ላዐ አ ካሊያዋንታ ኢቲ፤ ባሬኮ ያሲዴ፡ ሃላሂያ አባ አሳ፤ ኪሳናወኔ ሃርጊያዋንታ ፓሳና ማላ ዎልቃኔ ማታ ኢሚዳ። ² ዶሳ ካወቴሳባ አዳናወኔ ሃርጋንቻቱዋ ፓሳና ማላ ኡንቱንታ ኪቴዳ። ³ ኢ ኡንቱንታ ኪቴዴ፡ «አጊያ ቢዴ፡ ሃምዓ ገዲናካ፡ ዎይ ቃርጨቲያ፡ ዎይ ቁማ፡ ዎይ ሚሻ ገዲናካ አያኔ አይቆፒቴ፤ ላዔሲያ ማዩዋካ አይቆፒቴ።» ⁴ ሂንቱና አሳይ ሃቃን ሞኮፔ፡ ሄዋ፤ ኪሳና ጋካናው፡ ሂንቱንቱ ገሌዳ ጎሊያን ጋሚዲቴ። ⁵ ሄ ካታማ አሳይ ሂንቱና ሞኪናን ኢዎ፤ ሄዋ፤ ኪሲዴ፡ ኡንቱንቱ ሂንቱና ሞኪናን ኢዎ ማርካ ገዳና ማላ፡ ሂንቱንቱ ገዲያ፤ ባና ሾጨ ዲጊዴ ቢቴ» ያገዳ።

⁶ አ ካሊያዋንቱ ቢዴ፡ ቁሪ ካታማ ኡባን ሚሺራቹዋ ቃላ አዲዴኔ ሃርጋንቻ ፓሲዴ ዩዩዳኖ።

ሄርዲሴ አሴዳባ

(ማጥ 14:1-12፤ ማር 6:14-29)

⁷ ሃሂ ጋሊላ ቢታ ካቲያ ሄርዲሴካ ሃኔዳ ዩወዋ ሲሲዴ ያቲ ጌዳ። ጋሶቴሳይኔካ ኢቲ ኢቲ አሳይ፡ «የሃረሲ ሃይቁ፤ ዴንዴዳ» ያገዳ። ⁸ ሃሂ አሳይ፡ «ኤላሲ ኪሲዴ ቤቴዳ» ያገዳ ዎዴ፡ ሃራንቱ ቃሲ፡ «ቤኒ ናባቱዋ፤ ኢቱ ሃይቁ፤ ዴንዴዳ» ያገዳ። ⁹ ሄርዲሴካ፡ «ታኒ የሃረሳ ቆዲያ ቃንገሳ ዲጋዲሺን፡ ሃዋዳን አሳይ ሃሳዩያ ቢታኒ አኔ?» ያገዳ። ዩሱሳ ቤዓናው ኮዩዳ።

ዩሱሲ ኢቹሾ ሻዓ አሳ ሚዚዴ ካሊሴዳ

(ማጥ 14:13-21፤ ማር 6:30-44፤ ዮሀ 6:1-14)

¹⁰ ዩሱሲ ኪቶዋንቱ ሲሚዴ፡ ኡንቱንቱ አሴዳዋ ኡባባ ዩሱሳው አዴዳኖ። ኢካ ኡንቱንታ አኪዴ፡ ቤቴሳይዳ ያገቲያ ካታማ ማታን ዴዲያ ታካሳ ቤዳ። ¹¹ አሳይ ኢ ዴዲያሳ ኤሪዴ ካሊና፡ ኡንቱንታ ሞኪ አኪዴ ዶሳ ካወቴሳባ አዴዳ፤ ሃርጊያ፤ ፓዓናው ቤሲያዋንታካ ፓሴዳ።

¹² ሳይ አማርሲያ ዎዴ፡ ዩሱሳ ካሊያ ታማኔ ላዓቱ አኮ ዩዴ፡ «ሃ አሳይ ኡባይ ኑ ዩሾዋን ዴዲያ ሄራ ገደኔ ቁሪ ካታማቱዋ ገደ ቢዴ፡ አቂያሳኔ ቁማ ዴማና ማላ ሞዩዛ፤ አያው ጎፕ ኑኒ ሃዋን አሳይ ባይናሳን ዴዴቶ» ያገዳ።

¹³ ሺን ዩሱሲ ኡንቱንታ፡ «አሳው ሚቴቲያባ ሂንቱንቱ ኢሚቴ» ያገዳ።

ኡንቱንቱ ዛሪዴ፡ «አኔ ቢዴ፡ ሃ ኡባ አሳው ቁማ ሻሚናን ዳዮ፤ ኑሲ ኢቹሾ ሶሉዋ፤ ላዐ ሞሊያ፤ ሃራይ ባዋ፤ ሄዋሲ ኑኒ ሃ ሮጫ አሳው ቁማ ሻማና ማላ ኮያይ?» ያገዳ። ¹⁴ [ጋሶካ፡ ሄዋን ዴዲያ አሳይ ኢቹሾ ሻዓ ኪና] **

ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንታ፡ «ኢሻታሙ ኢሻታሙ አሳ ጨታን ጨታን ሻኪ ሻኪ ኡቲሲቴ» ያገዳ።

¹⁵ ኡንቱንቱካ ኢ ጎዋዳን ኡባ አሳካ ኡቲሴዲኖ። ¹⁶ ዩሱሲካ ኢቹሾ ሶሉዋ፤ ላዐ ሞሊያ አይቂዴ፡ ፑዴ ሳሉዋ ቦንጎቲ ያሊዴ ዶሳ ጋላቴዳ፤ ዱሲዴ፡ አሳው ገሻና ማላ አ ካሊያዋንቱ ኢሚዳ። ¹⁷ አሳይ ኡባይካ ሚዴ ካሌዳኖ፡ ኡንቱንቱ አቴዳ ዶካ፡ ታማኔ ላዐ ሳምፓ ኩሜዳዋ ዴንጌዳኖ።

**9:14 ኢቹሾ ሻዓ፡ ኢስራዴሊያ ዎጋን ማጫዌኔ ቁሪ ናናይ ፓይዴቴና ዲራው፡ ኢቹሾ ሻዓ ጉሳይ ማጫዌኔ ቁሪ ናና ፓይዴናን ኩሜዳዋ። ሃ ፓይዴ ዴዲያ ኮይሮ ማራይ ቤኒ ማግፋ ኢቱዋ ኢቱዋን ባዋ።

ጴጊሮሲ ዩሱሳባ አዋዬዳ

(ማጥ 16:13-19፤ ማር 8:27-29)

18 ኢቲ ጋላሲ ዩሱሲ ባሬካ ዎሲያ ዎዴ፥ አ ካሊያዎንቱካ አናና ኢቲፔ ዴዲሺን፥ «አሳይ ታና አና ጊኖ?» ጊዴ ኡንቱንታ አቼዳ።

19 ኡንቱንቱ ዛሪዴ፥ «አሳይ ኔና ግማቂያ ዮሃንሳ ያጌ፤ ሃራ አሳይ ቃሲ ኤላሳ ሰያ፤ ሃራይ ቃሲ ቤኒ ናባቱዋፔ ኢቱ ዴንዴዳ ያጌ» ያጌዲኖ።^h

20 ዩሱሲ ኡንቱንታ፥ «ሂንቱሺ፥ ታና አና ጊቱ?» ያጌዳ።ⁱ

ጴጊሮሲካ ዛሪዴ፥ «ኔኒ ያሳይ አኬዳ ኪሪስቶሳ» ያጌዳ።

ዩሱሳ ካሊያዎንቱ ሃናናው ቤሲያባ

(ማጥ 10:38-39፤ 16:24-26፤ ማር 8:34-38፤ ሉቃ 14:26-27)

21 ዩሱሲካ ኡንቱንታ፥ «ሃዋ አሲኔ አዶፒቱ» ያጊ ሚኒሲ አዛዚዴ፥²² «ታኒ፥ አሳ ናዓይ፥ ዳሮ ሜቱዋ አካናው ቤሴ፤ ጨማቱዋን፥ ቁሳቱዋ ካፓቱዋኒኔ ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዎንቱን ኢዲታናው ኮሼ፤ ኡንቱንቱ ታና ዎዳናዎንታ፤ ታኒካ ሄዜንሶ ጋላሲ ሃይቁዋፔ ዴንዳናው ቤሴ» ያጌዳ።

23 ዩሱሲካ አሳ ኡባ፥^j «ታና ካላናው ዶሲያዌ ዴዎፔ፥ ባሬ ሁጲያ ካዶ፤ ባሬ ማስቃሊያ ስፍራ ጋላሳን ጋላሳን ቶኪዴ ታና ካሎ።²⁴ ባሬ ሼምፑዋ አሻናው ዶሲያዌ ኡባይ ባዩዚ፤ ሺን ታ ዲራው ባሬ ሼምፑዋ ባዩዚያዌ ኡባይ አሹ።²⁵ ኢቲ ኡራይ ሃ አላሚያባ ኡባ አሺዴ ባሬ ሼምፑዋ ባዩዚያ ዎይ ባሬው ፓጩሶፔ፥ አያ ማዲ?²⁶ አሳይ ታናኒኔ ታቃላን ዩላቶፔ፥ ታኒ አሳ ናዓይ፥ ታ ቦንቼዋናኔ ጊሻ ኪታንቻቱዋ ቦንቼዋና ዩያ ዎዴ አኒ ዩላታናዋ።²⁷ ታኒ ሂንቱንቶ ቱሙዋ ያጋይ፤ ሃዋን ዴዲያ አሳፔ፥ ያሳ ካዉቴሳ ቤዓና ጋካናው ሃይቁዋ ሃይቁናዎንቱ ኢቱ ኢቱ ዴዲኖ» ያጌዳ።

ዩሱሳ ማላይ ላሜቴዳ

(ማጥ 17:1-8፤ ማር 9:2-8)

28 ዩሱሲ ሃዋ ጎዋፔ ጉዩያን፥ ኢቲ ሳሚንታ ኬና ጋሚዲዴ፥ ጴጊሮሲኔ ዮሃንሳ፥ ያዩቆባካ አኪዴ፥ ዎሳናው ዴሪያ ሁጲያ ኬሴዳ።^{k29} ኢ ዎሲሺን፥ አ ዴሙዋ ማላይ ላሜቴዳ፤ አ ማዩካ ቦዲዴ ጳልቁዳ።³⁰ ቆፔናን ላዑ አሳቱ፥ ሙሴኔ ኤላስ ኬሲ ቤቲዴ፥ ዩሱሳና ሃሳይ ዴዲኖ።³¹ ኡንቱንቱ ቦንቼዋን ቆንጨ ቤቲዴ፥ ዩሱሲ ያሳ ቆፋ ፖላናው ዩሩሳላሜን ሃይቃናዋ^l አናና ሃሳይዲኖ።³² ጴጊሮሲኔ አናና ኢቲፔ ዴዲያዎንታ ጌሚዲሾ ጌሮዩሳሺን፥ ኤሌካ ቤጎቲዴ አ ቦንቼዋኔ አናና ጋሶ ኤቁዳ ላዑ አሳቱዋ ቤዴዲኖ።³³ ሄ ላዑ አሳቱ፥ ዩሱሳ ሚዩያፔ ሻኬቲያ ዎዴ፥ ጴጊሮሲ ዩሱሳ፥ «ጎዳው፥ ሃዋን ዴዲያዌ ኑሲ ሎዓ ጊዲያ ዲራው፥ ሄዙ ዳሲያ ኢቱዋ ኔው፥ ኢቱዋ ሙሴው፥ ኢቱዋ ኤላሳው ኬዓና» ያጌዳ።

34 ጴጊሮሲ ሄዋ ሃሳይ ዴዲሺን፥ ሻሪ ዩዴ ኡንቱንታ ካሚ አጊና ዩሱሳ ካሊያዎንቱ ያዩዲኖ።

35 ሻሪያፔካ፥ «ታኒ ዶሬዳ ታ ናዓይ ሃዋ፤ ኢ ጊያዋ ሲሲቴ» ያጊያ ቃላይ ዩዳ።

36 ቃላይ ሲሴቶዋፔ ጉዩያን፥ ዩሱሲ ባሬ ዓላላ ጊዲዴ ቤቴዳ፤ ኡንቱንቱካ ዩውዋ ባሬንቱ ዎዛናን አይቂዴ ሄ ዎዲያን አኒኔካ አያኔ አዲቤና።

††9:19 ኤላሳ፡ ሃ ናቢ ኢ ሃይቆዴፔ ዳሮ ዎዴፔ ጉዩ፥ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ቢታ ቦላን ታማሪሲዴ ዴሪያ ቦላ ዎሳው ኬሲዴ ላሜቲ ቦዲያዋፔ ጉዩ ባጋን አናናኔ ሙሴና ሃሳይዳ። ሄዋ ጉሳይ ሃይቂ ሲሚዴ ዳሮ ሮራ ዎዲያፔ ጉዩ ፓግ ቆንጨዳ ጉሳ።

‡‡9:23 ማስቃሊያ፡ ሃዋ ጉሳይ፥ ኢቲ አሳይ ባሬ ላይሳ ኡባን ያሳ ካሊዴ ሻኬቴናን ቶካናው ቤሲያ ሜቱዋኔ ዋዩያ።

¶¶9:31 ሃይቃናዋ፡ ግሪኬ ማገፋ ቆፋን ሃዋ ጉሳይ፥ «ዩሱሲ ሳሉዋ ቢያዋ»፤ ሃዌ ቃይ ኢ ሃይቁዋፔ ዴንዲያዋኔ ያቲዴ ሳሉዋ ቢያዋ ኡባ ሺሺ አይቁዳ ቆፋ።

h9:19 ማጥ 14:1፤ 2፤ ማር 6:14፤ 15፤ ሉቃ 9:7፤ 8 ፤ i9:20 ዮሀ 6:68፤ 69

j9:23 ማጥ 10:38፤ ሉቃ 14:27 ፤ k9:28 2ጵፅ 1:17፤ 18

ዮሴፊ ኢታ አያናን አይቁቴዳ ላዑ አሳቱዋ ፓሴዳ

(ማጥ 17:14-18፤ ማር 9:14-27)

37 ዎንቴሳ ጋላሲ፥ ዮሴፊኔ ሄዙ አ ካሊያዎንቱ ዴሪያፔ ዱጌ ዎዲያ ዎዴ፥ ጮራ አሳይ ዮሴፊና ጋኬቴዳ፥ 38 ሄ ዎዴ አሳፔ ኢቲ ቢታኒ ባሬ ኮሻ ዶቁ አሲዴ፥ «ታማሪሲያዎ፥ ታው ዴዲያዌ ኢቲ ናዓ ጊዶ ዲራው፥ ኔኒ አ ቤዓና ማላ ኔና ዎሳይ፤ 39 ቃሲ ኢታ አያናይ ዎዛና አሴናን ዴንዲዴ አ ዋሲሴ፤ ዶናና ፓሮያና ጋካናው አ ኮኮርሲዴ፥ ኡባ ጋላሲ ሜቶሲያዎፔ አቲን፥ አ ኤሌ ዮዴና፥ 40 ኔና ካሊያዎንቱ ሄ ኢታ አያና ኬሳና ማላ፥ ታኒ ኡንቱንታ ዎሳዲ፤ ሺን ዳንዳይቤይኪኖ» ያጌዳ።

41 ዮሴፊ ዛሪዴ ኡንቱንታ፥ «አማኔና ሃ ዎዲያ ዴሻ አሳው፥ ታኒ ሂንቴናና አዉዴ ጋካናው ዴዓኔ? ቃሲ ሂንቴንቱባ አዉዴ ጋካናው ዳንዳይኔ? ኔ ናዓ ሃ አካያ» ያጌዳ።

42 ናዓይ ዩዴ ዴዲሺን፥ ኢታ አያናይ አ ሳዓን አሊዴ ኮኮርሲዳ፤ ዮሴፊ ኢታ አያና አጋ ጊ ናዓ ፓሴዴ አ አቦ ዛሪዴ ኢሜዳ። 43 አሳይ ኡባይካ ዶሳ ዎልቃማ ዎልቃፔ ዴንዶዎን ማላሌቴዲኖ።

ዮሴፊ ባሬ ሃይቁዋባ ሳዴንሱዋ አዴዳ

(ማጥ 17:22-23፤ ማር 9:30-32)

44 «ታና አሳ ናዓ፥ አሳይ አሳ ኩሺያን አሊዴ ኢማናዎ፤ ሂንቴንቱ ሃ ዩዉዋ ዶጎፒቴ» ያጌዳ። 45 ሺን ኢ ጊያዎ ኡንቱንቱ አኪኪቤይኪኖ። ኡንቱንቶ ጌሌና ማላ ኡንቱንቱፔ ጌሜዳ ዲራው፥ ሃ ዩዉዋ ዮሴፊ አቻናው ያዩዲኖ።

ኡባፔ አዲያዌ አኔሻ? ያጊያ አሻ

(ማጥ 18:1-5፤ ማር 9:33-37)

46 አ ካሊያዎንቱ፥ «ኑ ጊዶፔ ዳሪያዌ አኔ?» ያጊዴ ፓሉሜቴዲኖ። 147 ዮሴፊ ኡንቱንቱ ዎዛና ቆፋ ኤሪዴ፥ ጉሳ ናዓ አሂዴ፥ ባሬ ማታን ኤሲዴ፥ 48 «ሃ ጉሳ ናዓ ታ ሱንሳን ሞኪያዌ አኒኔ ታና ሞኪዳ፤ ቃሲ ታና ሞኪያ ኡባይ፥ ታና ኪቴዳ ታ አባ ሞኪ። ሂንቴንቱ ኡባፔ ጉሊያዌ ኡባፔ ዳራ» ያጌዳ።

ሂንቴንቱ ጊያዎ ጳልቁና ኡራይ ሂንቴንቱ ባጋ

(ማር 9:38-40)

49 ዮሃኒሲካ ዛሪዴ፥ «ጎዳው፥ ኢቲ አሳይ ኔ ሱንሳን ኢታ አያናቱዋ ኬሲያዎ ኑኒ ቤዲዴ፥ ኑ ባጋ ጊዴና ዲራው፥ አ ዲጊዶ» ያጌዳ።

50 ሺን ዮሴፊ አ፥ «ሂንቴንቱ ጊያዎ ጳልቁናዌ ሂንቴንቱ ባጋ ጊዲያ ዲራው፥ አ ዲጎፒቴ» ያጌዳ።

ሳማሪያ ካታማ አሳቱ ዮሴፊ ሞካናው ኮዩቤይኪኖ

51 ዮሴፊ ሳሉዋ ቢያ ዎዲ ማቲና፥ ባሬ ዎዛና ቆፋ ዩሩሳላሚኮ ዛሬዳ። 52 ባሬፔ ሲንሳው ኡባ ዩዉዋ ጊጊሳና ማላ፥ ኪቴቲያ አሳ ሳማሪያ ካታማ ኪቴዳ። 53 ሺን ኢ ዩሩሳላሚ ባናው ዴንዴዳ ዲራው፥ አሳይ አ ሞኪቤይኪኖ። 54 አ ካሊያዎንቱ ያዩቆቤኔ ዮሃኒሲ ሄዋ ቤዲዴ፥ «ጎዳው፥ ኑኒ ኤላሲ ኡዶዎዳን፥ 55 ታማይ ሳሉዋፔ ዩዴ ኡንቱንታ ማናዳን ዒሳና ማላ ኮያይ?» ያጌዲኖ።

55 ሺን ዮሴፊ ጉዩ ሲሚዴ፥ ኡንቱንታ ሴሬዳ። *56 «ታኒ፥ አሳ ናዓይ፥ አሳ ሺምፑዋ አሻናው ዮዋፔ አቲን፥ ባዩዛናው ያቤይኪ» ያጌዳ። ኡንቱንቱ ሃራሳን ዴዲያ ቁሪ ካታማ ቤዲኖ።

§§9:54 ኤላሲ ኡዶዎዳን፥ ኢቲ ኢቲ ጌሻ ማፃፋ ቢሌሳን፥ «ሃ አሳ ዉርሳናው» ያጌ።
*9:55 ኡንቱንታ ሴሬዳ፥ ኢቲ ኢቲ ጌሻ ማፃፋን ዴዲያ ቢሌሳይ፥ «ኔኒ አዩ ማላ አያኔንቶ፥ ኔና ኤሪኪ? አሳ ናዓይ አሳ ሺምፑዋ አሻናው ዩዳፔ አቲን፥ ባዩዛናው ዩቤና» ያጌ።

ዮሴፍ ካሊያዋንታ ጋኪያ ፓጩያ
(ማጥ 8: 19-22)

57 ኡንቱንቱ አጊያና ቢሺን፣ ኢቲ ቢታኒ ዮሴፍ፣ «ጎዳው፣ ኔኒ ቢያሳ ኡባ ታኒ ኔና ካላና» ያጌዳ።

58 ዮሴፍ አ፣ «ዎራካናቶ አላይ፣ ሳሉዋ ካፋቶካ ጎሊ ዴዔ፤ ሺን ታኒ፣ አሳ ናዓይ፣ ጌላ ሺምፓ አኪያሳይ ታው ባዋ» ያጌዳ።

59 ዮሴፍ ሃራ ኡራ፣ «ታና ካላ» ያጌዳ።

ሺን፣ ቢታኒ፣ «ጎዳው፣ ታኒ ካሊያን ባዴ ታ አባ ሞጋና» ያጌዳ።

60 ዮሴፍ፣ «ሃይቆዋንታ ባራንቱ ሃይቆዋንቱ ሞጊኖ፤ ኔኒ ባዴ፣ ያሳ ካዉቴሳባ ኡዳ» ያጌዳ።

61 ቃሲ ሃራ ቢታኒ፣ «ጎዳው፣ ታኒ ኔና ካላና፤ ሺን ኮይሩዋን ታ ሶይ አሳ ባዴ ሳሮታና» ያጌዳ። m

62 ሺን ዮሴፍ አ፣ «ቦራ ጎሻናው ዶሞዌ አኒኔ ጉዬ ዪሎፕ ያሳ ካዉቴሳው ቤሴና» ያጌዳ።

ሚሺራቸዋ ቃላው ኪቴቴዳ አሳቱዋ

10 ሃዋፕ ካላ ጎዳይ ሃራ ላፑን ታሙ ፊአሳ ሱንሲዴ ላዑዋ ላዑዋ ኡዲዴ ኢ ባናው ዴዒያ ካታማ ኡባ ኪቴዳ። 2 ዮሴፍ ኡንቱንታ፣ n

«ቆይቻው ጋኪዳ ካሳይ ዳራ፤ ኪቴቲያ አሳይ ጉሳ። ሲሚ ቆይጩቲያ ካሳ ጎዳይ፣ ቆይቻው ኪቴቲያዋንታ ዮዳና ማላ ዎሲቴ። 3 ታኒ ዶርሳቱዋዳን ዋላቱዋ ጊዶ ሂንቴና ኪታይ፣ ቢቴ። 4 ሂንቴንቱ አጊው አያኔ አይቆጥቱ፣ ቦርሳ፣ ቃርጨቲያ፣ ጫማ፣ ጊዲናካ አይቆጥቱ፤ አሳና ሳሮቲቲዴ አጊያን ዎዲያ ወርሶጥቱ። †p

5 «ሂንቴንቱ ጌሊያ ጎሌ ኡባ ካሊያን፣ (ሳሮቴሳይ ሃ ጎሌው ጊዶ) ያጌቴ። 6 ሄ ጎሊያን ሳሮቴሳ ዶሲያ አሳይ ዴዎፕ፣ ሂንቴንቱ ሳሮታይ ሄ ጎሊያን አቃናዋ፤ ኮዬናዋ ጊዶፕ፣ ሂንቴንቱ ሳሮታይ ሂንቴንቶ ሲማናዋ። 7 ሄ ጎሊያን ኡንቱንቶ ዴዒያዋፕ ሚዲኔ ኡሺዴ ዴዒሺቴ፤ አሳንቻው አ ዲርጉዋ ጨጋይ ኮሺ፤ ኢቲ ጎሊያፕ ሃራ ጎሊያ ዩዮጥቱ። q

8 «አይ ካታማኔ ሂንቴንቱ ጌሊያ ዎዴ፣ አሳይ ሂንቴና ሞኪ አኪዴ ሚዛናው ሺሾዋ አያኔ ሚቴ። 9 ሄ ካታማቲን ዴዒያ ሃርጋንቻቱዋ ፓሲዴ አሳው፣ (ያሳ ካዉቴሳይ ሂንቴኮ ማቴዳ) 11 ያጌዴ አዲቴ። 10 ዮዉዋን ቃሲ አይ ካታማኔ ጌሎዴ፣ አሳይ ሂንቴንታ ሞኪ አኪናዋንታ ጊዶፕ ሄ ካታማ ቃዳኮ ኪሲኔ፣ 11 (ጎኒ ሂንቴና ዮላያናው፣ ሃራይ አቶ ኑ ጌዲያ ቦላን ዴዒያ ሂንቴንቱ ካታማ ባናካ ሂንቴንቶ ቆቆፌቶ §፤ ዮዉዋን ቃሲ፣ ያሳ ካዉቴሳይ ሂንቴንቱኮ ማቴዳዋ ኤሪቴ) ያጌቴ። 12 ፐርዳ ጋሳሲ ሃ ካታማቲፕ ሶዶማ ካታማ ጋኪዳ ሙራይ ካዉሻናዋ ያጋዴ ታኒ ሂንቴው አዳይ። s

†10:1 ላፑን ታሙ፡ ኢቲ ኢቲ ጌሻ ማፃፋ ቢሌሳን፣ «ላፑን ታማኔ ላዓ»። አዩሁዳ ዎጋን ቢታ ቦላን ዴዒያ አሳ ዜራሳይ ላፑን ታማ። ሺን ካሴ ኤጫ ግሪኬ ማፃፋ ቢሌሳን ዴዒያዋ፣ «ላፑን ታማኔ ላዓ»። አኒ ኤሪ ዮሴፍ ባራ ቃላ አላሚያ ዩሹዋን ጋሳናው ሃ ፓይዱዋና ቃራ አሳ ሱንሲዴ ኪቴናን አጊና ያጊያ ቆፋይ ዴዔ።

‡10:4 አሳና ሳሮቴቲዴ አጊያን ዎዲያ ወርሶጥቱ፣ ሄ ጋላሳን ጋራቴሳን ኡዲያ ሳሮታይ ዎዲያ ሎይሲ ሚያ ዲራው፣ ሃዌ ሃሳዩቴዳ።

¶10:9 ያሳ ካዉቴሳይ ሂንቴኮ ማቴዳ፣ ሃዋ ጉሳይ፣ «ያሳ ካዉቴሳይ ሃዋን ዎይ ሂንቴንቱ ጊዶን ዴዔ» ጉሳ።

§10:11 ባናካ ሂንቴንቶ ቆቆፌቶ፣ ሃዋ ጉሳይ፣ ኢጱዋ ቤሲያዋ።

m9:61 1ካት 19: 20 n10:2 ማጥ 9: 37፣ 38 o10:3 ማጥ 10: 16
p10:4 ማጥ 10: 7-14፤ ማር 6: 8-11፤ ሉቃ 9: 3-5 q10:7 1ቆር 9: 14፤ 1ፂም 5: 18
r10:11 ኪት 13: 51 s10:12 ዶም 19: 24-28፤ ማጥ 10: 15፤ 11: 24

አማኔናን ኢዲዳ ካታማቱዋ

(ማጥ 11:20-24)

13 «አዩ ኔው ኮራዚኔ፤ አዩ ኔው ቤቴሳይዴ፤ ሂንቴንቱን ሃይዳ ማላታቱ ዊሮሳ ካታማኔ ሲዶና ካታማን ሃይዴንቶ፥ ሄዋን ዴዲያ አሳቱ ካዩዋ ማዩዎ ማዩዎ፥ ቢዲንሳ ቦላን ኡቲዴ፥ ቤኒፔ ባሬንቱ ናጋራፔ ሲማናዋንታሺን። 14 ሃዋ ዲራው፥ ሙራቲያ ጋላሲ ሂንቴንቱፔ አሲዴ ዊሮሳ ካታማዉኔ ሲዶና ካታማው ሙራይ ካዉሻናዋ። 15 ሃኔ ቂሬሪናሆሜ፥ ኔኒ ሳሉዋ ፕዴ ቶቁ ጋናው ኮያዲ? ዱጌ ሲዶሊያ ዎዳናሳ። ፊ

16 «ሂንቴንቱ ጊያዋ ሲሲያ አሳይ፥ ታኒ ጊያዋ ሲሴ፤ ሂንቴንታ ኢዲያ ኡራይ ታና ኢዴ፤ ታና ኢዲያ ኡራይ ታና ኪቴዳዋካ ኢዴ» ያጌዳ። ሀ

አ ካሊያዋንቱ ኪቴዳሳፔ ሲሜዲኖ

17 ላፕን ታሙ አሳቱካ፥ «ጎዳው፥ ኢታ አያናቱካ ኔ ሱንሳን ኑሲ አዛዜቴዲኖ» ያጌዴ ናሺቻን ሲሜዲኖ።

18 ዩሱሲካ ኡንቱንቶ፥ «ሴፃናይ ዋልቃንሳዳን ሳሉዋፔ ዎዲሺን ቤዳዲ። 19 ሲሚ ሾሻኔ ሶጉዋ ዩዳናዳን ሂንቴንቱ ዋርኪያ ፃላሂያ ዎልቃ ዎናና ማላ ማታ ኢማዲ። ሂንቴንታ ቆሃናዌ አይኔካ ዴዴና። 20 ጊዶፔ አቲን ሂንቴንቱ ሱንሳይ ሳሉዋ ማዚጎቢያን ፃፌቶ ዲራው፥ ናሺቲቴፔ አቲን ኢታ አያናቱ አዛዜቶ ዲራው ናሺቶፒቴ» ያጌዳ።

ዩሱሲ ባሬ ናሺቻ ቆንጨሴዳ

(ማጥ 11:25-27፤ 16:13-17)

21 ሄ ዎዲያን ዩሱሲ አያና ጌሻን ዳሮ ናሺቲዴ፥ «ሳሉዋኔ ሳዓ ጎዳው፥ ኔኒ ሃ ዩዉዋ ታማሮዋንቱፔ ኦጶ ኤራንቻቱዋፔ ጌንሳዴ፥ ቂሪ ናናው ቆንጨሶ ዲራው፥ ኔና ጋላታይ፤ ኤ፥ ታ አቦ፥ አዩሲ ጎፔ፥ ሃዋ አሳናው ኔ ሎዎ ሸኔ ጊዴዳ።

22 «ኡባ ዩዉ ታው ታ አቡፔ ኢሜቴዳ። ናዓይ አኔንቶ አዉዋፔ አቲሺን አኔኔ ኤሪያዌ ባዋ፤ ሄዋዳንካ አዉ አኔንቶ ናዓፔኔ ኢ ቆንጨሳናው ኮዮ ኡራፔ አቲን፥ ሃራይ አኔኔ ኤሪያዌ ባዋ» ያጌዳ።

23 ካሊዴካ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቱ ሲሚ ዎዲዴ፥ ኡንቱንቱ ፃላላ፥ «ሂንቴንቱ ቤዲያዋ ጌሊያ አይፋቱ አንጄቴዳዋንታ። 24 ታ ሂንቴው አዲያዌ አዩ ጎፔ፥ ጮራ ናባቱኔ ካታቱ ሂንቴንቱ ቤዲያዋ ቤዓናው አሞቴዲኖሺን ቤዲቤይኪኖ፤ ሂንቴንቱ ሲሲያዋካ ሲሳናው አሞቴዲኖ፤ ሺን ሲሲቤይኪኖ» ያጌዳ።

አሳው ቃሬቲያ ሳማሪያ ቢታኒያ

25 ኢቲ ጋላሲ ሂጊያ ኤሪያዌ ኢቱ ዩሱሳ ፓጫናው አኮ ዩዴ፥ «ታማሪሲያዎ፥ ሜዲና ዴዑዋ ሳታናው፥ ታኒ አያ ኡዶ?» ያጌ አቼዳ።

26 ዩሱሲ ዛሪዴ፥ «ሙሴ ሂጊያ ማፃፋን ፃፌቶዌ አዩ? ኔኒ አያ ጋዴ ቢሳይ?» ያጌዳ።

27 ቢታኒካ፥ «ሙሴ ሂጊያ ማፃፋዴ፥ (ዖሳ ኔ ጎዳ ፖሎ ኔ ዎዛናፔ፥ ፖሎ ኔ ሸምፕዋፔ፥ ፖሎ ኔ ዎልቃፔ፥ ፖሎ ኔ ቆፋፔ ሲታ፤ ሄዋዳንካ ኔ ላጌሳካ ኔ ሁጲያዳን ዶሳ) ጌ» ያጌዳ። ሄ

28 ዩሱሲ አ፥ «ሊኬ፥ ቱሙዋ ጋዳ፤ ሲሚ ኔኒካ ሃዋ አሳ፤ ዴዑዋን ዴዓናሳ» ያጌዳ።

29 ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያ ቢታኒ ቃይ ባሬና ጊሎ አሳናው ኮዩዴ ዩሱሳ፥ «ሃናሺን? ታ ላጌሳይ አኔ?» ያጌዴ አቼዳ።

30 ዩሱሲ ዛሪዴ፥ «ኢቲ ቢታኒ ዩሩሳላሜፔ ኢያርኮ ቢዴ ዴዲሺን፥ አጊያ ቦላን ፓናቱ አ ዴሚዴ፥ አ ማዩዋ ቃሮዋፔ ጉዩ ሾጪዴ፥ ሃይቃናው ፖሎ ጎዴ አሊዴ ቤዲኖ። 31 ቆፔናን ኢቲ ቂሳይ ሄ አጊያና ቤዴዲያዌ፥ ሾጩቲዴ ኩንዴዳ ቢታኒያ ቤዴዳ ዎዴ፥ አያኔ ኡዴናን ሚዩያና አዲዴ ቤዳ። 32 ሄዋዳንካ

ፊ10:15 ኢሳ 14:13-15 ሀ10:16 ማጥ 10:40፤ ማር 9:37፤ ሉቃ 9:48፤ ዮሀ 13:20 ሃ10:27 ዎግ 19:18፤ ዛር 6:5

ኢቲ ሌዌ ሄ አጊያና ቢዴዴ። ኢካ ቢታኒያ ቢዴዴ። ሚዬቲ አደዳ።³³ ሺን ሳማሪያ አሳ ጊዴዳ ኢቲ ቢታኒ። ሄ ባጋና አዲዴ። ሃ ቢታኒያኮ ዩዳ። አ ቤዴዳ ዎዴ አው ቃራቱዳ።^{w34} አኮካ ሺቂዴ። ዛይቲያኔ ዎዩኒያ ኤሳ^{**} አ ማይሳን ቲጊዴ። ቃቼዳ። ሄዎፕ ጉዩ ባሬ ሃሪያ ቶጊሲዴ። ኢማሳይ አቂያ ጎሊያ አኪ ቤዳ፤ ሄዎን ቢዳዩዴ ናጊዳ።³⁵ ዎንቱሳ ጋላሲ ጉሳ ቢራ ባሬ ኪሲያፕ ኪሲዴ። ኢማሳይ አቂያ ጎሊያ ጎዳው ኢሚዴ። (ሃ ቢታኒያ ታው ሎይሳ ቢዳያ፤ ሃዎፕ ዳሩዎ ኔኔ ኬሶፕካ። ታኒ ሲሚያ ዎዴ ኔው ጨጋና) ያጊዳ።

³⁶ «ሲሚ ሃ ሄዙ አሳቱዎፕ። ፓናቱዎ ኩሺያን ሾጩቲዴ ኩንዴዳ ቢታኔው። ላጌ ጊዴዳዌ ሃቃዎ ማላቲ?» ያጊዳ።

³⁷ ሂጊያ ታማሪሲያዌካ። «ሄ አው ቃራቶዎ» ያጊዳ።

ዩሱሲካ አ። «ሲሚ ባዴ ኔኒካ ሄዎዳን አሳ» ያጊዳ።

ዩሱሲ ማርቲኔ ማይራሚ ሶይ ቤዳ

³⁸ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዎንቱና አጊያ ቢዴ። ኢቲ ሄራ ጋርሳ ጋኬዳ። ሄዎን ማርቶ ጌቱቲያ ኢቲ ማሺራታ ባሬ ጎሌን ሞካዱ።^{x39} ኢዚዉካ ማይራዎ ጌቱቲያ ሚቻታ ዴዓው፤ ሄናካ ዩሱሳ ጊዳያ ማታን ኡታዴ። ኢ አዲያዎ ሃይዛዴ ዴዓው።⁴⁰ ማርታ ቃይ ሶይባ ጊጊሳዴ ዳቡራ ዴዓው፤ ሄዎ ዲራው ዩሱሳኮ ሺቃዴ። «ሃና ታ ሚቻታ። ኪታ ኡባ ታ ቦላ አሊና። ታኒ ታራካ ላባኖዴ ዌላዴ ጮው ጋይ? ሃያና ታና ማዳናዳን ኢዚው አዳ» ያጋዱ።

⁴¹ ዩሱሲካ ዛሪዴ ኢዞ። «ማርቱ። ማርቱ። ኔኒ ጮራ ዩዉዎ ቆፓዴ ሂርጋ፤ ቃሲካ ሜቶታ።⁴² ሺን ኮሺያዌ ኢቲባ፤ ማይራማ ባሬፕ ኦኒኔ አኪና ሎዎባ ዶራዱ» ያጊዳ።

ዩሱሲ ዎሳባ ታማሪሴዳ

(ማት 6:9-13፤ 7:7-11)

11 ኢቲ ጋላሲ ዩሱሲ ኢቲሳን ዎሳ ዎሲ ዴዴ። ዎሳ ዉርሶዎፕ ጉዩ አ ካሊያዎንቱፕ ኢቱ። «ጎዳው! ዮሃኒሲ ባሬና ካሊያዎንታ ዎሳ ታማሪሶዎዳን። ኑናካ ኔኒ ዋጊ ዎሳኔንቶ ታማሪሳ» ያጊዳ።

² ኢካ ኡንቱንታ። «ዎሳ ዎሲዴ ያጊ ዎሲቱ።

(ሳሉዎን ዴዲያ ኑ አቦ።

ኔ ሱንሳይ አንጄቶ፤

ኔ ካዉቱሳይ ዮ፤

ኔ ሺኒ ሳሉዎን ሃኖዎዳን ሳዓንካ ሃኖ፤

³ « (ጋላሳን ጋላሳን ኮሺያ ቁማ

ኑሲ ሃቼ ኢማ፤

⁴ « (ኑኒ ኑና ናቂዳዎንቱዎ

ኡባ አቶ ጎዎዳን።

ኔኒካ ኑናቁዎ አቶ ያጋ፤

ኑና ኢታፕ ናጋፕ አቲን።

ፓጨያን ጌልሶፓ)

ያጊቱ» ያጊዳ።

⁵ ቃይካ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዎንታ። «ሂንቱንቱፕ ኢቶ ሲቆ ላጊ ዴዲንቶ ጊዶ ቢላሂያን አኮ ዩዴ። (ታ ሲቆ ላጊው። ታው ሄዙ ሶሉዎ ታልዓ፤⁶ አዩሲ ጎፕ። ኢቲ ታ ላጌሳይ ዩና አ ሚዚያዎ ዳያዲ) ያጊ ዎሴዳ ጎይቱ።⁷ ባሬ ጎሌን ዴዲያ አ ሲቆ ላጊ ሶዩፕ ሃሳዩዴ። (ታና ሜቶሶፓ፤ ፕንጊ ቃሺቱዳ፤ ታናናይካ ታናና ጊሴዲኖ፤ ሄዎ ዲራው ታኒ ዴንዳዴ ኔው አይኔ ኢማናው ዳንዳይኪ) ጋናዌ? ⁸ ታኒ

^{**} 10:34 ዛይቲያኔ ዎዩኒያ ኤሳ። አራሳ ጫቁዎ ዎዲያን ሃዎንቱ ዳሊያዎንታ ጌቱቲዴ አኬቲኖ። ኡባ ሃዎኒ ሃፌቱዳ ዛይቲ። አራሳ ዳሊያ ማላታ ጌቱቱ። ያይ 5:14 ዌሊቱ።

ሂንቴንቶ አዲያዌ አዩ ጎፔ፣ ኢ አው ሲቆ ላጊያ ጊዶ ዲራው፣ ኢሜኔንቶኔካ ኡንዲሶ ዲራው ኢ ኮዩያዋ ኡባ ኢሜ።⁹ ሃዋ ዲራው፣ (ዎሲቴ፣ ሂንቴንቶካ ኢሜታናዋ፣ ኮዩቴ፣ ዴሚኒታ፣ ካሪያ ዩዴ ሄሲቴ፣ ሂንቴንቶ ዶዩታናዋ) ያጋይ።¹⁰ ጋሱካ፣ ዎሲያ ኡባይ አካናዋ፣ ኮዩያ ኡራይካ ዴሚናዋ፣ ካሪያ ዩዴ ሄሲያ ኡራው፣ ካሪ ዶዩታናዋ።

¹¹ «ሂንቴንቶ ጊዶ፣ ባሬ ናዓው፣ ዋሲያ ዎሲና ሾሻ፣ ቁማ ኢማ ጊና ሹቻ ኢሚያ አዉ ዴዓ? ¹² ዎይ ቁቁሊያ ዎሲና ሱጉዋ ኢሚዩ? ¹³ ሂንቴንቶ ኢታ ጊዲ ዴዓዴ ሂንቴንቶ ናናው ሎዎባ ኢሚያዋ ኤሮፔ፣ ያቲና ሳሉዋን ዴዒያ ሂንቴንቶ አዉ ባሬና ዎሲያዎንቶ አያና ጌሻ ዎቲ ዳሪሲዴ ኢማንዴሻ?» ያጊዳ።

ዩሱሳኔ ቢዔል-ዘቡላ

(ማት 12:22-30፣ ማር 3:20-27)

¹⁴ ኢቲ ጋላሲ ዩሱሲ ኢቲ ቢታኒያፔ ዱዲሲያ አያና ኬሰዋፔ ጉዩ ዱዴ ቢታኒ ሃሳያ ዶሚና፣ አሳይ ማላሌቱዳ።¹⁵ ሺን ኡንቴንቶፔ ኢቲ ኢቲ፣ «ጋሌናቱዋ ካፕዋ ቢዔል-ዘቡላ አው ዎልቃ ኢሚና ጋሌናቱዋ ኬሴ» ያጊዲኖ። ሃ

¹⁶ ኢቲ ኢቲ ቃሲ ዩሱሳ ፓጫናው ሳሉዋፔ ማላታ ቢሳናዳን አፔ ኮዩዲኖ።¹⁷ ሺን ዩሱሲካ ኡንቴንቶ ቆፋ ኤሪዴ ኡንቴንታ ሃዋ ያጊዳ፣ «ባሬ ጊዶን ሻኬቲያ ካዉቱሳይ ኡባይ ዳያናዋ፣ ሻኬቲያ ጎሊካ ኩንዴ።¹⁸ ያቲና ሴፃና ካዉቱሳይ ባሬ ጊዶን ሻኬቶፔ አ ካዉቱሳይ ዎቲ ኤቃናዌ? ሂንቴንቶ ታና፣ (ሃላሂያ ካፕዋ ቢዔል-ዘቡላ ኔው ዎልቃ ኢሚና ኬሳ) ያጊ ሃሳዩታ።¹⁹ ሲሚ ታኒ ቢዔል-ዘቡላ ዎልቃን ጋሌናቱዋ ኬሲያዋ ጊዶፔ ሂንቴንቶ ናናይ አ ዎልቃን ኬሳናዋንቴ? ሃዋ ጊዲያ ዲራው፣ ኡንቴንቶ ሂንቴንቶ ቦላን ፐርዲያዋንታ ጊዳናዋንታ።²⁰ ሺን ታኒ ጋሌናቱዋ ኬሲያዌ ያሳ ዎልቃና ጊዶፔ፣ ሲሚ ያሳ ካዉቱሳይ ሂንቴንቶኮ ዩዳዋ ኤሪቴ።

²¹ «ዎልቃማ አሳይ ቢሲያዋን ሚኒዴ ባሬ ጎሊያ ናጎፔ፣ አ ሻሉ ሎይሲ ናጊታናዋ።²² ዩዉዋን ቃሲ አፔ ሚኑዋ ዳሪያዌ ዩዴ አ ቆሆፔኔ ያኖፔ ኢ አማኔቱዳ ቶራኔ ጎንዳሊያ አፔ ዎሲ አኪዴ፣ አው ዴዒያ ሚሻ ጊሼቲ አኪ።

²³ «ታ ባጋ ጊዴናዌ ታናና ኤቁቴ፤ ታናና ሺሺ ቤናዌካ ላሌ።» ለ

ቱና አያናይ ካሴ ዩጊ ቤዳ አሳኮ ሲሚዴ ዩያ ጋሱዋ

(ማት 12:43-45)

²⁴ «ቱና አያናይ አሳፔ ኬሴዳ ዎዴ፣ ባሬው ሽምፒያሳ ኮዩዴ፣ ሃሳይ ባንታሳና አዲ ቤ። ሽምፒያሳ ዴሚናን አቶፔ፣ (ታኒ ካሴ ዩጋ ኬሴዳ ታ ጎሊያ ሲማና) ያጊ፤²⁵ ሲሚያ ዎዴካ ጎሊ ፒቴቲዴ ጊጎዋ ዴሚ።²⁶ ሄዋፔ ካላ፣ ቢዴ ሃራ አፔ ኢታ ላፕ ቱና አያናቱዋ አኪ ያ ጌሊዴ፣ ሄዋን ዴዒኖ፣ ሄ ቢታኒያ ዴዑ ኮይሮዋፔ ካላዌ ኢቶዋ ጊዴ» ያጊዳ።

²⁷ ዩሱሲ ሃዋ ሃሳይ ዴዒሺን፣ ኢቲ ሚሺራታ ጮራ አሳ ጊዶፔ ባሬ ኮሻ ዶቁ አሳዴ፣ «ኔና ዩሌዳዉናኔ ዳንሴዳ ኔ ዳያ አንጄቴዳዉኖ» ያጋዱ።²⁸ ዩሱሲ ቃሲ፣ «አንጄቴዳዋንቶ ያሳ ቃላ ሲሲዴ አዛዘቴያዋንታ» ያጊ ዛሬዳ።

ዮሳፔ አሴቶ ማላታ

(ማት 12:38-42፣ ማር 8:12)

²⁹ ጮራ አሳይ ሺቆ ዎዴ ዩሱሲ፣ «ሃ ዩሌታይ ኢታ፤ አራሳ ማላታ ኮዩ፤ ሺን ናቢያ ዮናሳ ማላታፔ ሃራይ ኢሜቴና።³⁰ ጋሱካ ዮናሲ ኔኔዌ ካታማ አሳው ማላታ ጊዶዋን፣ ታኒ፣ አሳ ናዓይካ፣ ሃ ዩሌታው ማላታ ጊዳና።³¹ አዋይ ሞኪያሳ ሄሊያ ዎዴ፣ ኡሼቻ ዱጊባጋና ዴዒያ ጋዲያ ካታታ ሰሎሞኔው ዴዒያ አዶ ኤራቴሳ ሲሳናው ቢታ ጋፃፔ ዩዳ ዲራው፣ ፐርዳ ዎዴ ሃ ዩሌታን ዴንዳዴ

ሃ11:15 ማት 9:34፣ 10:25   ሂ11:16 ማት 12:38፣ 16:1፣ ማር 8:11
ጳ11:23 ማር 9:40   ቆ11:29 ማት 16:4፣ ማር 8:12   ር11:30 ዮን 3:4

ፐርዳናዊነት፤ ቤዒቱ፤ ሰሎሞንቴካ አዲያዌ ሃዋን ዴዔ።^{d32} ኔኔዌ አሳይ ፐርዳ ዎዴ ሂንቴንቱ ቦላ ዴንዲዴ ፐርዳናዋንታ፤ አያው ጎፔ፥ ኡንቴንቱ ዮናሲ አዶዋ ሲሲዴ ባሬንቱ ናጋራ ፓጊ ሲሜዳ ዲራሳ፤ ቤዒቱ፥ ዮናሳፔ አዲያዌ ሃዋን ዴዔ።^e

ቦላ ፖሊሲያ ምግፍ

(ማጥ 5:15፤ 6:22-23)

³³ «ሰይ ጌሊያ አሳው ፖዳናዳን፥ ምግፍ ምግፍ ደቃሳን ዎሳናፔ አቲን፥ ጌማሳን ዎይ ፖዑዋ ካሚያ ዩጢዋፔ ጋርሳና ዎሊያዌ አኒኔ ባዋ።^{f34} ኔ አሳቴሳው ኔ አይፊ ምግፍ ማላ፤ ኔ አይፊ ፓፃ ጊዶፔ ኔ ኩሜንሳ አሳቴሳይካ ፖዑዋ ዴሜ፤ ሺን ኔ አይፊ ሃርጎፔ ኔ ኩሜንሳ አሳቴሳይካ ዱማ።
³⁵ አኪካ፤ ሄዋ ጊዲያ ዲራው፥ ኔ ጋርሳን ዴዒያ ፖዑ ዱሚናዳን ናጌታ።³⁶ ሲሚ ኔ አሳቴሳይ ኡባይ ፖዑዋን ኩሜዳ ጊዶፔ፥ ዱሜዳ አሳቴሳይ ኔናን ባይናዋ ጊዶፔ፥ ኔ አሳቴሳይ ኡባይ፥ ምግፍ ባሬ ፖዑዋ ኔ ቦላን ፖሊሲያዋዳን፥ ኔ ቦላን ዋጋጋ ፖዑዋ ጊዳናዋ» ያጌዳ።

ዩሱሲ ፓሪሳዋቱዋኔ ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዋንታ ኩናኔዳ

(ማጥ 23:1-36፤ ማር 12:38-40፤ ሉቃ 20:45-47)

³⁷ ዩሱሲ ሃሳያ ጩሶዋፔ ካላ፥ ኢቲ ፓሪሳዌ ቢታኒ ባሬ ጎሌን ቁማ ማናዳን አታሌዳ፤ ዩሱሲካ ኢቲፔ ጌሊዴ ጋዶታን ኡቴዳ።^{††38} ፓሪሳዊካ ዩሱሳ ቁማ ማናፔ ካሲያን ኩሺያ ሜጩቲ ቤናዋ ቤዒዴ ማላሌቲና፥³⁹ ጎዳይካ፥ «ሂንቴንቶ ፓሪሳዋቶ፥ ፀዓኔ ሻታ ቦላ ባጋ ጌሺታ፤ ሺን ሂንቴንቱ ጋርሳይ ኡዚያኒኔ ኢታቴሳን ኩሜዳ።⁴⁰ ሂንቴንቶ ኤያቶ! ቦላ ባጋ ሜዴዳዌ ጋርሳ ሜዲቤኔ? ⁴¹ ሺን ሂንቴንቱ ፀዓኒኔ ሻታ ጋርሳን ዴዒያዋ ሂዮሳቶ ኢሚቱ፤ ሄዎዴ ኡባባይካ ሂንቴው ጌሻ ጊዳናዋ።

⁴² «ሺን ሂንቴንቶ ፓሪሳዋቶ፥ ሂንቴው አዩ! አያው ጎፔ፥ አኑጋፔኔ ፃሎቲያፔ፥ አጉፐያ ዶዑዋፔ፥ ታሙ ኩሺያፔ ኢቲ ኩሺያ ያሳው ኢሚታ፤ ሺን ቱሙ ፐርዳኔ ያሳ ሲቂያዋ ሂንቴንቱ አጊታ፥ ዩጢዋን ቃሲ ሄዋ አጌናን ሃዋ አሳናው ቤሴ።[§]

⁴³ «ሂንቴንቶ ፓሪሳዋቶ፥ ሂንቴው አዩ! አያው ጎፔ፥ አዩሁዳ አሳ ዎሳ ጎሌን ቦንቾ ኡቱዋ፥ ጌያ ጊዶኒካ ቦንቾ ሳርታ ኮዶታ።

⁴⁴ «አሳይ ኤሬናን ቦላና ሃሜቲያ ቤቴና ዱፉዋ ማላቲያ ዲራው ሂንቴው አዩ!» ያጌዳ።

⁴⁵ ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱፔ ኢቱ፥ «ታማሪሲያዎ፥ ኔኒ ሃዋ ያጋ ሃሳዮ ዲራው ኑና ቦራዳ» ያጊ ዛሬዳ።

⁴⁶ ዩሱሲ፥ «ሂንቴና ሂጊያ ኤሪያዋንቶ፥ ሄንቴው አዩ! አያው ጎፔ፥ አሳይ ቶኪዴ ዳንዳዩና ዴያ ቶኩዋ ሃራ ቶሲታ፤ ሺን ሂንቴንቱ ሂንቴ ሁጺው ቢራዲያንካ ቦቺኪታ።

⁴⁷ «ሂንቴንቱ አዎቱ ዎዴዳ ናባቱዋ ዱፉዋ ሎይሲያ ዲራው ሂንቴው አዩ! ⁴⁸ ሲሚ ሂንቴንቱ አዎቱ ናባቱዋ ዎዲና፥ ሂንቴንቱ ኡንቴንቱ ዱፉዋ ቦላን ጎሊያ ኪዲያ ዲራው፥ (ናባቱዋ አሱ ሎዓ) ያጊዴ፥ ኡንቴንቱዋ ማርካቲታ።⁴⁹ ሃዋ ዲራው፥ ያሳ አዶ ኤራቴሳይ፥ (ታኒ ናባቱዋኔ ዩሱሲ ኪቶዋንታ ኡንቴንቱኮ ኪታና፤ ኡንቴንቱካ ሄዋንቱፔ ኢቱዋ ኢቱዋ ዎዲናዋንታ፤ ኢቱዋ ኢቱዋ ሚቶሳናዋንታ) ያጌዳ።⁵⁰ ሃዋ ጊዲያ ዲራው፥ ሃ አላሚ ሚዴቶዴፔ ዶሚዴ ጉኪዳ ናባቱዋ ሱሳው ሃ ዩሌታይ አሺቴ።⁵¹ አቤላፔ ዶሚዴ ያርቩዋፔኔ ጌሻ ጎሊያፔ ጊዱዋን ጉኪዳ ዛካራሳ^{‡‡}ሱሳ ጋካናው ኮዩቴ። ኤ! ታኒ ጋይ፤ ሃ ዩሌታይ ሃዎ አሺቲያዋ።

††11:37 ጋይታን ኡቴዳ፥ ቁማ ማናው ኡቴዳ ጉሳ።

‡‡11:51 አቤላፔ ዶሚዴ ... ዛካራሳ፥ አዩሁዳቱዋ ማፃፋቱዋ ጋርሳን ዶሚሳ ማፃፋይ ኮይሮ ማፃፋ። ኢካ፥ አቤሊ አሳ ኡባፔ ኮይሩዋን ኢሻይ አ ዎዴዳዋ አዴ። አዩሁዳቱዋ ጌሻ ማፃፋቱዋን ጩሲሳ ማፃፋይ ሳሴሲያ ኦዱዋ ማፃፋ። ሄ ማፃፋን ዛካራሲ ጩሲሳን ሃይቂዳዋ ኦዲያ ዲራሳ ሉቃሲ አቤላፔ ዛካራሳ ጋካናው ጌዳዌ።

d11:31 1ካት 10:1-10፤ 2ኦድ 9:1-12 e11:32 ዮን 3:5

f11:33 ማጥ 5:15፤ ማር 4:21፤ ሉቃ 8:16 §11:42 ዎግ 27:30

52 «ሂንቴንቶ ሙሴ ሂጊያ ኤሪያዋንቶ፣ ሂንቴው አዩ! አያው ጎፔ ኤራ ፔንጊያ ዶዩያ ቁልጥሮ አከዲታ። ሂንቴንቱ ሂንቴ ሁጲዉካ ገሊቤይኪታ፤ ቃሲ ገላናው ኮዩያዋንታካ ዲጊዲታ» ያጊዳ።

53 ዩሱሲ ሄዋቴ ከሶዋፔ ጉዩያን፣ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱኔ ፓሪሳዋቱ አ አሻን ኡርጉንሱሳኔ ኤቁቱሳ ዶሚዲኖ። 54 አ ዶናፔ ሎዔናባይ ከሶፔ አይቃናው ጊዲኖ፤ ሺን ዴሚቤይኪኖ።

ሎዔ ማላቲያ ኢታቴሳፔ ናጊታና ማላ ሴራ

(ማት 10:26፣ 27)

12 ሄ ዎዲያን ጮራ ሻዓን ፓይዴቲያ አሳይ ኢቱ ኢቱዋ ዩዳና ጋካናው ሺቂ ዴዲሺን፣ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቶ ኮይሮ አዳናው ዶሚዴ። «ፓሪሳዋቱዋ ኢርሹዋፔ ናጊቲቱ፤ ሃዌካ ሎዔ ማላቲያ ኡንቴንቱ ኢሚያ ኢታ ቲሚርቲያ።^{h2} ሺን አያኒኔ ካሜቱዳ ዩዉ ቆንጨያ ከሴናን አቴና፤ ቃሲካ ጊሚዳ ዩዉ ኤራቴናን አቴና።³ ሄዋ ዲራው ሂንቴ ዱማኒ ሃሳዋዌ ኡባይ፣ ጋላሲ ፖዑዋን ሲሴታናዋ፤ ሂንቴንቱ አሳይ ባይናሳን ሂኒ ጊሶ ጎሊያን ሃይሳን ሳሱኮዌ ኡባይ ዶቁ ጊዳ ሲሴቲያ ቆንጨሳን አዋጄታናዋ።

ኢቲ ያሳ ሃላላው ያያና ቤሴ

(ማት 10:28-31)

4 «ታናዳን አማኒያዋንቶ፣ ታኒ ሂንቴው ያጋይ፤ ሃዲ አሹዋ ዎዲያዋንታ፣ ሄዋፔ ካላ ቃይ አያኔ አሳናው ዳንዳዩናዋንታ ያኖፒቱ።⁵ ዩዉዋን ቃሲ ሂንቴንቱ አሲ ያያናው ቤሲንቶ ታኒ ሂንቴንታ ኤሪሳና፤ ሄዌካ ዎዶዋፔ ጉዩያን ጋናሚያን አሳናው ማታይ ዴዲያ ያሳ ሃላላው ያዩቱ፤ ኤ፣ አው ያዩቱ ያጋይ።

6 «ኢቼሹ ሱኒያ ካፋቱ ሳንቲሚያን ሻሜቲኪኖዩ? ሄዋንቱፔ ኢቲኖኔ ኡሳ ያሳይ ዶጊና።⁷ ሺን ሃራይ አቶ ሂንቴንቱ ሁጲያን ዴዲያ ቤናናይ ኡባይካ ፓይዴቴዳዋ፤ ሃዋ ዲራው ያኖፒቱ፤ ሂንቴንቱ ጮራ ሱኒያ ካፋቱዋፔ ዳሪታ።

ዩሱሳን አማኒያዋንታኔ አ ኢዲያዋንታ

(ማት 10:32፣ 33፤ 12:32፤ 10:19፣ 20)

8 «ታኒ ሂንቴው አዳይ፤ ታባ አሳ ሲንሳን ማርካቲያዎ አሲኔ ታኒካ አሳ ናዓይ፣ ቃሲ ያሳ ኪታንቻቱዋ ሲንሳን ማርካታና፤⁹ ሺን አሳ ሲንሳን ታና ካዲያዋንታ ታኒካ አሳ ናዓይ፣ ቃሲ ያሳ ኪታንቻቱዋ ሲንሳን ካዳና።

10 «ታ ቦላ፣ አሳ ናዓ ቦላ፣ ቦሪያ ቃላ ሃሳዩያዌ ዴዎፔ አ ናቁ አቶ ጌቱታና፤ ሺን ጊሻ አያና ቦላ ቦሪያ ቃላ ሃሳዩያዌ ዴዎፔ ቃይ አ ናቁ አቶ ጌቱቱና።ⁱ

11 «አሳይ ሂንቴንታ አዩሁዴ ዎሲያ ጎሊያኮ፣ ጋዲያ አዩሲያዋንቱኮኔ ማታይ ዴዲያዋንቱ ሲንሳ ፒርዳሲ ሺሺያ ዎዴ፣ (ዋጊ ዛራኔሻ? ዎይ አያ ጊዴ ሃሳዩኔሻ?) ያጊዴ ሂርጎፒቱ፤¹² አያው ጎፔ፣ ሂንቴና አያና ጊሻይ ሂንቴንቱ ሄ ሳቲያን ሃሳያናው ቤሲያባ ታማሪሳናዋ» ያጊዳ።^j

ዱራ ቤታኒያ ቦዛቴሳ አዲያ ሌሚሱዋ

13 አሳ ጋርሳፔ ኢቲ ቤታኒ ዩሱሳ፣ «ታማሪሲያዎ፣ ኑ አሱ ሃይቂና ኑኒ ላታና ማላ አቴዳባ፣ ታው ጊሻና ማላ ሃያጎዶ ታ ኢሻው አዳ» ያጊዳ።

14 ዩሱሲ ቃይ፣ «ሃ ቤታኒው፣ ሂንቴንቱ ቦላን ፒርዲያዎ ጊዳናዳኔ ሄዋ ሂንቴው ጊሻናዳን ታና ኦኔ ሱንሴዳዌ?» ያጊዳ።

15 ጉጂዴካ ኡባቱዋ፣ «አሳ ሺምፑዋሲ ሻሱዋ ዱራቴሳይ ዴዑዋ ኢሜና ዲራው፣ ያራቲያዋፔኔ ዮራቲያዋፔ ናጊቲቱ፤ ዱራቴሳ አሙዋ ኡባፔካ ሂንቴና ናጊቲቱ» ያጊዳ።

^{h1}12:1 ማት 16:6፤ ማር 8:15   ⁱ12:10 ማት 12:32፤ ማር 3:29
^j12:12 ማት 10:19-20፤ ማር 13:11፤ ሉቃ 21:14-15

16 ካሊዲካ ሃዋዳን ያጊ ሌሚሱዋ ኡንቱንቶ እደዳ፡ «አው ደዒያ ቢታይ ዳሪሲዴ ካላ ሞኬዳ ኢቲ ዱሬ ቢታኒ ደዴ።¹⁷ ሃ ቢታኒ፥ (ታው ታ ካላ ዎሳናው ጊዲያ ሳዓይ ባንታዋ ዲራው አያ ኡዶሻ?) ያጊደ፥ ባሬ ዎዛናን ቆፕዳ፤¹⁸ ሃዋዳን ያጊ ማሌዳ፤ (ታኒ ዎታኔ ጎፔ፥ ታው ደዒያ ዩሲያ ኮላደ፥ ሃራ አኪያ ዩሲያ ሜዳና ያጊደ ማሌዳ፤ ሄዋን ታ ካላኔ ታው ደዒያ ሚሻ ኡባ ዎሳና።¹⁹ ያታደዳ ታና፥ «ኔ ካጫይ ዳሮ ሎዓ፤ ኔው ዳሮ ዎዲያሲ ጊዲያ ማፀዋ ሺሻዳ፤ ሲሚ ሸምፓደ ማ፥ ኡሻ፥ ናሸታ» ጋና) ያጊደ።

20 «ሺን ያሳይ አ፥ (ሃ ቦዛው፥ ሃቼ ቃማ ኔኒ ሃይቃ፥ ያቲና ሃ ኔኒ ሸሼዳ ማፀ ኡባይ አሲ ጊዳናዌ?) ያጊዳ።

21 «ባሬው ቢታ ቦላን ሻሉዋ ሸሸያዌ፥ ያሳ ሲንሳን ቃይ ማንቆ ጊደዳ አሳይ ሃቢታኒያ ማላ» ያጊዳ።

ኡባ ዎደ ያሳን አማኔቱላ ኮሸ

(ማት 6:25-34)

22 ሃዋፕ ካላ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንታ፥ «ሃዋ ዲራው፥ ታ ሂንቴው አዳይ፥ ሂንቴንቱ ፓዓ ደዓናው አያ ማኔ? ሂንቴንቱ ቦላሲ አያ ማያኔ? ያጊደ ሂርጎፕፕ።

23 «ጋሱካ፥ ሸምፕ ቁማፕ፥ ቃሲ አሳቴሳይ ማዩዋፕ አደኔ? 24 አኔ ቁራቱዋ ያሊቴ፤ ኡንቱንቱ ዜሪኪኖ፤ ጫኪኪኖ፤ ኡንቱንቶ ካላ ሸሸያ ሳዓይ ዎይ ዩሲ ባዋ፤ ሃኖፕ አቲን፥ ኡንቱንታ ያሳይ ሚዜ፤ ሂንቴንቱ ካፋቱዋፕ ዳሮፕ ዳሪኪቴ? 25 ሂንቴንቱ ዳሪ ቆፕደ ዳሮ ዎዲያ ደዓናው ዳንዳዩያዌ አኔ?

26 «ሲሚ ሂንቴንቱ ሃ ላፋባ አሳናው ዳንዳዩናዋንታ ጊደፕ አያው ሃራባው ሂርጎፕፕ፥ 27 ጫሻቱ ዎቲ ዲጫኖንቶ አኔ ያሊቴ፤ ኡንቱንቱ ኪታን ዳቡሪኪኖ፤ ፕቱዋ ሱቁኪኖ፤ ጊደሺን ታኒ ሂንቴው አዲያዌ፥ ሶሎሞኔ ሄዋ ኪና ቦንቼቴዳዋ¹ ጊዲደ፥ ሄ ጫሻቱዋፕ ኢቱዋ ማላኔ ማዩቤና።^{k28} ሂንቴንቶ ላፋ አማኑ ደዒያዋንቶ፥ ያቶፕ ያሳይ ሃቼ ቤቲደ፥ ዎንቲ ታማን ኤዓናው አሌቲያ፥ ደንባን ደሊያ ማታ ሃዋዳን ማዩዚያዋ ጊደፕ፥ ሂንቴንታ ዎቲደ ኡንቱንቱ አሲደ ማዩዜኔ?

29 «ሃዋ ዲራው፥ (አያ ማኔ? አያ ኡሻኔ?) ያጊደ ኡባ ዎደ ኮዮፕቴኔ ሂርጎፕፕ።³⁰ አያው ጎፔ፥ ሃዋ ደማናው ሃ አላሚደን ደዒያ ያሳን አማኔቴና አሳይ ሂርጎፕፕ፥ ሂንቴንቶ ሃዌ ኡባይ ኮሸያዋ ሳሉዋን ደዒያ ሂንቴንቱ አወ ኤሬ።³¹ ሄዋ ሃኒያዋ አጊደ፥ ያሳ ካወቴላ ኮዩቴ፤ ኢ ሂንቴንታ ኮሸያዋ ኡባ ኢማናዋ።

ሳዓን ባሬ ዱራቴሳን አማኔቶዌ ሳሉዋን ዋኒ?

(ማት 6:19-21)

32 «ሂንቴንቱ ጉሳ ጊዲንቶኔ፥ ሳሉዋ ሂንቴንቱ አወ ባሬ ካወቴላ ሂንቴንቶ ኢማናው ናሸቴዳ ዲራው ያዮፕፕ።

33 «ሂንቴው ደዒያዋ ዛሊዲደ ማንቆ ኢሚቴ፤ ካዩሱ ሸቄናሳን፥ ቢልዓይካ ሜናሳን፥ ሳሉዋን ወሬና ሚሻ ዳጋዩደ፥ ኤጩና ቃርጫታቱዋ ሂንቴንቱ ሁጲው ዎሲቴ።³⁴ አያው ጎፔ፥ ሂንቴንቱ ዎዛናይ ሂንቱ ሚሻይ ደዒያሳን ደዓናዋ።

ሚኖ አሳንቻ

35 «ሂንቱ ያሳይ ዳንጩቶዋ፥ ሂንቱ ያምፒካ ፖዒዳዋ ጊደ።^{l36} ሂንቴንቱካ፥ ባሬንቱ ጎዳይ ዩደ ፕንጊያ ቆሂያ ዎደ፥ ኤሌካ ደያናው ቡላቻፕ ሲማና ጋካናው ናጊያ አሳንቻቱዋ ማላቲቴ።^{m37} ባሬንቱ ጎዳይ ሶይ ዩዳ ዎደ ቤጎቲ ደዒሺን ደሚያ ሄ አሳንቻቱ አንጄቴዳዋንታ። ታኒ ቱሙዋ ጋይ፤ ኢ ኡንቱንታ፥ (አቲቴ) ጊደ፥ ባሬ ዳንጩዋ ሚኒሲደ ኡንቱንቶ ቁማ አሲደ ሸባናዋ።³⁸ ጎዳይ ሄካ ቢላሂያን ዎይ ሄካ ቢላሂያፕ ካላ ዩዳ ዎደ፥ ቤጎቲደ ጌንጫ ናጊደ ቤቲያ ቆማቱ አንጄቴዳዋንታ።

¹12:27 ሶሎሞኔ ሄዋ ኪና ቦንቼቴዳዋ፥ አዩሁዳ አሳይ ሶሎሞኔ ባሬ ደዒዳ ላይሳ ኡባን ዳሮ ዱራቴሳን ደዒዳ ጊደ ቆፕፕ።

^k12:27 1ካት 10:4-7፤ 2አድ 9:3-6   ^l12:35 ማት 25:1-13   ^m12:36 ማር 13:34-36

39 ሃዋ ቃይ ኤሪቴ፤ ካዩሱ አይ ሳቲያን ዩንቶ ጎሊያዉ ኤሪንቶ፣ ጎሊ ቦኪቲያ ዎዴ ጮው ጊዴ ጸሌናሺን።⁴⁰ አሳ ናዓይ ቆፔና ሳቲያን ያናዋ፤ ሂንቴንቱ ጊጌቲ ናጊቴ» ያጌዳ።

41 ጴጊሮሲካ «ጎዳው፣ ሃ ሌሚሱዋ ኔኒ አዲያዌ ኑጎላላሴ ሃራ ኡባሲካ ኢቲፔ አዳይ?» ያጌዳ።

42 ጎዳይካ፣ «ሲሚ ኡንቱንቱ ባሬ ሰይ አሳው ቁማ ኢማናው ቤሲያ ሳቲያን ኢማና ማላ፣ አ ጎዳይ ሱንሲያ አማኔቴዳኔ ኤሪንቻ ሚዚያ ቆማይ አኔ?» ያጌዳ።⁴³ ጎዳይ ሲሚያ ዎዴ ሃዋዳን ኪቴቲና ዴሚያ ቆማይ ኢ አንጄቴዳዋ።⁴⁴ ታኒ ሂንቴው ቱሙዋ አዳይ፤ ዴሚያ ማጮዋ ኡባ ቦላን አ ሱንሳናዋ።

45 ዩ.ወ.ዋን ቃሲ ሄ ቆማይ፣ «ታ ጎዳይ ኤሌ ዩና፤ ጋሚዓናዋ» ያጊ ባሬ ዎዳናን ቆፖፔኔ አቱማኔ ማጫ ቆማቱዋ ሸቻ ዶሞፔ፣ ቃይካ ኮዮዋዳን ሙሳኔ ኡሻ፣ ማላቴሳካ ዶሞፔ፣⁴⁶ ሄ ቆማ ጎዳይ፣ ኢ ቆፔና ጎላሲኔ ሲጲቤና ሳቲያን ያናዋ፤ ሄ ዎዲያን አ ቃንጌሬሲዴ፣ አ ጊሹዋ ማዳራካ አማኔናዋንቱና ኢቲሳ ኡዳናዋ።

47 ባሬ ጎዳ ሸኒያ ኤሪዴ ጊጌናዌኔ አሸኒያዳን ኪቴቴና ቆማይ፣ ኢ ኢታ ጶባ ጶቤታናዋ።⁴⁸ ኤሪቤናዌ ቃይ ጶቤታናው ቤሲያዋ ኡዴዳዌ፣ ጉሳ ጶቤቴ። ዳሮባይ ኢሜቴዳ አሳ ኡባፔ፣ አፕ ዳሮባይ ኮዩቴ፤ ዎልቃማ ሃዳራይ ኢሜቶዋፔ፣ አፕ ዳሪሲዴ ኮዩቴ።

49 ዩሱሲ፣ «ታኒ ዩዳዌ፣ ሃ ሳዓ ቦላ ታማ ሳሳናሳ፤ ሃዒካ ኤዲዴንቶ፣ ታና አይ ኪና ናሺቻናዌሻ።⁵⁰ ታኒ ግማቁታና ሜቱዋ ዒንቃታይ ፖሎታና ጋካናው ዋናዴ ኡንዲታይታ! ⁵¹ ሃ ሳዓ ታኒ ዩዳዌ፣ ሳሮቴሳ አሃናሳ ማላቲዩ? ሂንቴው ማላቶፖ። ታኒ ዮዌ፣ ሳሮታሲ ጊዴናን ሻካናሳፔ አቲን።⁵² አያው ጎፔ፣ ሃዒፔ ዶሚና ኢቲ ጎሊያን ዴሚያ ኢቼሹ አሳቱ ሻኪታናዋንታ፤ ሄዛቱ ላዓቱዋ ቦላ፣ ላዓቱካ ሄዛቱዋ ቦላ ዴንዲዴ ዋላቁታናዋንታ።⁵³ አዉ ናዓ ቦላ፣ ናዓይካ አዉዋ ቦላ፣ አታ ናቲ ቦላ፣ ናታካ አቲ ቦላ፣ ቦሎታታ ናዓ ማቺ ቦላ፣ ናዓ ማቻካ ቦሎታቲ ቦላ፣ ዋሳሳን ዴንዲዴ ሻኪታናዋንታ» ያጌዳ።

p

ዎዲያ ሃናታ ኤሩዋ

(ማት 16:2-3)

54 ቃይካ ዩሱሲ አሳሲ፣ «አዋይ ዉሊያ ባጋና ሂንቴ ሻሪያ ቤዎፔ፣ (ሃዒ ሃ ሳቲያን ሄኮ ዎልቃማ ኢራይ ቡካና ሃኔ) ያጊታ፤ ቱሙካ ቃይ ቡኪ።⁵⁵ ዱጌ ባጋና ጫርኩ ጫርኩዴ፣ (ሃቼ ሻማናዋ) ያጊታ፤ ጌቴቶዋዳንካ ቃይ ሃኔ።⁵⁶ ሂንቴዋ ሎዓ ማላቲያ ኢታቶ፣ ሳሳኔ ሳሎዋ ዌሊዴ፣ ሃናናዋ ኤሪታ፤ ሺን ሃ ዎዲያባ ዎቲ ኤራናው ዳንዳይኪቴ?

ሲጋቴሳባኔ ሞቱዋባ

(ማት 5:25-26)

57 «ዎዴ ሂንቴንቱ ዒሎ ጊዴዳ ዩ.ወ.ዋ ሂንቴንቶ አያው ፒርዲኪቴ? ⁵⁸ ኔ ሞርኪያና ኢቲፔ ፒርዲያ ዳና ሲንሳን ሺቃናው ቦዴ፣ ቢሮ አጊያ ቦላ ዴዒሺን ሲጌታ ዲጋ። ሄዌ ዳዮፔ ኔና ጎቺዴ ፒርዲያ ዳናኮ አፋና፤ ዳናይካ ፖሊሴው አሲ ኢማናዋ፤ ፖሊሲ ቃሾ ጎሌን ዩጋናዋ።⁵⁹ ታኒ ኔው አዲያዌ፣ ዉርሴሳ አጩዋ ጫጋና ጋካናው ሄዎፔ ኪሳካ» ያጌዳ።

ናጋራፔ ሲሜና ኡባይ ዳያና

13 ሄ ዎዲያን ኢቲ ኢቲ አሳቱ ዩሱሳኮ ዩዴ ጲላሶሲ ጋሊላ አሳ ዎዲዴ ኡንቱንቱ ሱሳ ያርሹዋና ኢቲፔ ዋላኪዳዋ አው አዴዲና።² ዩሱሲካ ዛሪዴ፣ «ሃዋንቱ ጋሊላ አሳቱ ሃይቁዳ ዲራው፣ ያቲና ኡንቱንቶ ሃራ ጋሊላ አሳ ኡባፔካ አዲዴ ናጋራንቻቱዋ ጊዶዋንታ ማላቲያ? ³ ታኒ ያጋይ፣ ሃዋዳን ጊዴና፤ ዩ.ወ.ዋን ቃሲ ሂንቴ ናጋራ ፓዒዴ ናጋራፔ ሲሜናን ኢያፔ፣ ሂንቴንቱ ኡባቱካ ሄዋዳን ሃይቁታ።⁴ ዎይ ሳሊሆማ ጊምቢ ኡንቱንቱ ቦላ ኩንዲዴ፣ ዎዴዳ ታማኔ ሆስፔን አሳቱዋ ዩሩሳላሜን ዴሚያዋንቱ ኡባፔ አዲዴ ናቆዋንታ ማላቲያ? ⁵ ሃዋዳን ጊዴና ያጋይ፤ ዩ.ወ.ዋን ቃሲ ናጋራ ፓዓና ዳዮፔ ኡባቱካ ሃዋዳን ባያኒታ» ያጌዳ።

ⁿ12:39 ማት 24:43፤ 44   ^o12:50 ማር 10:38   ^p12:53 ሚክ 7:6

6 ዩሱሲካ ሃዋዳን ያጊ ሌሚሱዋ አደዳ፤ «ኢቲ ቢታኔው ዎድኒያ ቱራ ጎሻ ጋዴን ቶኬቴዳ ባላሲያ ጌቴቲያ አይፊ ሜቴቲያ ሚሳታ ዴዓው፤ ሄ ቢታኒካ ሚሳታ አይፋዴንቶኔ ጊዴ ዮዳዌ፤ አይኔካ አይፊያ ዴሚቤና። 7 ዎድኒያ ቱራ ናጊያዋ ኢ፤ (ታኒ ሃ ባላሲያ ጌቴቲያ ሚሳቲፔ አይፊያ ዴማናው ሄዙ ላይሳ ሲሚሬታዴ አያኔ ዴማቤይኬ። ሄዋ ዲራው ዴካ ዴንሳ ዲጋ፤ አያው ቢታ ጮ ሜሊሳይ?) ያጊዳ። 8 ናጊያዌካ ዛሪዴ፤ (ጎዳው፤ ታኒ ኢ ዩሹዋ ሃሩማናሲኔ ፒቱዋ አላናሲ፤ ሃ ላይሳ ሃላላው ባሻ። 9 ሲንሳው አይፎፔ ሎዓ፤ ሺን አይፊናን ኢያፔ ዴኬቱ) ጊዳ» ያጊዳ።

ዩሱሲ ቁና ሚሺራቶ ሳምባታ ጋላሳ ፓሴዳ

10 ዩሱሲካ ኢቲ ሳምባታ ጋላሲ አይሁዳ ዎሳ ጎላቱዋፔ ኢቱዋን ታማሪሲ ዴዔ። 11 ሄዋኒካ ታማኔ ሆስፑን ላይሳ ኩሚንሳ ቱና አያናይ ቁኒሴዳ ሚሺራታ ዴዓው። ኢዛካ ሱራዴ ኤቃናው አይኔ ዳንዳያቤይኩ። 12 ዩሱሲካ ኢዞ ቤዔዳ ዎዴ ያሲዴ። «ሃ ሚሺራቱ፤ ኔ ሃርጊያፔ ፓዓዳ» ያጊዳ።

13 ዩሱሲ ባሬ ኩሺያ ኢዚ ቦላ ዎሲና፤ ሄዎዴ ሱራ ሲቲ ጋ ኤቃዴ ባሬ ያሳ ጋላታዳ።

14 ሺን አይሁዳ ዎሳ ጎሌ ካፑ ቃሲ ዩሱሲ ሳምባታን ፓሴዳዋ ዲራው ሃንቁቲ ዛርዋሺን አሳቱዋ፤ «ከቱታናው ቤሲያ ኡሱፑን ጋላሳቱ ዴዒኖ፤ ሄ ጋላሳቱን ዩዴ ፓዒቱፔ አቲን ሳምባታን ጊዴና» ያጊዳ። 9

15 ጎዳይካ ዛሪዴ፤ «ሃ ሎዓ ማላቲያ ኢታ አሳቶ፤ ሂንቴንቴ ኢቱኔካ ሳምባታ ጋላሲ ቦራ ማጋዱዋፔ ዎይ ሃሪያ ጋዓታፔ ቢሊዴ ሃሳ ኡሻናው አፊኔ? 16 ሃና አብራሃዋ ያራ ጊዴዳዉና፤ ታማኔ ሆስፑን ላይሳ ኩሚንሳ ሃላሂ ቃፔዳዉና ሳምባታ ጋላሲ ሄ ቃሹዋፔ ቢሴታናው ቤሴኬ?» ያጊዳ። 17 ሃዋ አዴዳ ዎዴ ኤቁቲያዋንቱ ኡባይ ዩላቲዲኖ፤ አሳይ ኡባይ ቃይ ኢ አሴዳ ማላሊሲያ አሱዋን ኡባን ናሹቴዲና።

ሳናፊጪያ አይፊያ ዜሬሳ ሌሚሱዋ

(ማር 4:30-32)

18 ዩሱሲካ፤ «ዎሳ ካዉቴሳይ አያ ማላቲ? ኢ አያ ማላቲንቶ፤ ታኒ ሂንቴንታ ዎታ ቤሶ? 19 ያሳ ካዉቴሳይ ሳናፊጪያ ጌቴቲያ ቁሪ ሚሳቲ አይፊያ ማላቱ። ሄ ሚሳቲ አይፊያ አሳይ አኪዴ ጎሻ ጋርሳን ዜሬዳ፤ ዜሬቶና ዲጫዴ ዎጋ ሚሳ ጊዳዱ፤ ያቲና ሳሉዋ ካፋቱካ ኢዚ አጫ ቦላ ባሬንቶ ጎሊያ ኬዜዲኖ» ያጊዳ።

ኢርሹዋ ሌሚሱዋ

(ማጥ 13:33)

20 ዩሱሲካ ዛሪዴ፤ «ዎሳ ካዉቴሳይ አያ ማላቲንቶ፤ ታኒ ሂንቴንታ ዎታ ቤሶ? 21 ኢቲ ሚሺራታ ሄዙ ኬሪያ ዲሲያ አካዴ፤ ሙናቄዳ ሙናቃይ ኡባይ ዴንዳና ጋካናው፤ አኒ ቲጊዳ ኢርሹዋ ማላቱ» ያጊዳ።

ኡንዓ ፔንጊያባ

(ማጥ 7:13፣ 14፣ 21፣ 22)

22 ሄዋፔ ካላ ዩሱሲ ዩሩሳላሜ ቢዴ፤ ዎጋ ካታማኒኔ ቁሪ ካታማን ዴዒያ አሳ ታማሪሲዴ አደዳ።

23 ሄ ዎዴ ኢቲ ቢታኒ ሺቁዴ አ፤ «ጎዳው፤ ያሳ ፒርዳፔ አቲያዋንቱ ጉሳ አሳ ሃላሌ?» ያጊዳ።

ሄዋፔ ጉዩ ዩሱሲ ኡንቴንታ፤

24 «ታኒ ሂንቴንቶ አዳይ፤ ኡንዓ ፔንጊያና ጊላናው ባዒቲቴ። ጮራ አሳይ ጊላናው ኮዩኖ፤ ሺን ዳንዳይቤይኪኖ። 25 ጎሊያዉ ዴንዲዴ፤ ኢፒሳ ቃሹዋፔ ጉዩ ሂንቴንቱ ካሬን ኤቁዴ፤ (ጎዳው፤ ጎዳው፤ ኮሲ ዶያሪኪ) ያጊዴ ያሳ ዶሚያ ዎዴ፤ ኢካ ዛሪዴ፤ (ሃቃፔ ዩዲቴንቶ፤ ታኒ ሂንቴንታ ኤሪኬ) ያጋናዋ።

26 «ሄ ዎዴ ሂንቴንቱ፤ (ኮኒ ኔናና ኢቲፔ ሜዶ፤ ኡሹዶ፤ ኔኒ ኮ ሄራንካ ታማሪሳዳ) ያጋናዋንታ።

27 «ዩሱሲ ቃሲ፤ (ታኒ ሂንቴንቶ አዳይ፤ ሂንቴንቱ ሃቃፔ ዩዲቴንቶ፤ ታኒ ሂንቴንታ ኤሪኬ፤ ኡባቱካ ማካላንቻቱ ታማታፔ ሃኪቴ) ያጋናዋ። 1

28 «አብራሃም፣ ዩሳፂ፣ ያዩቆቤኔ ናባቱ አባይ ሂንቴንቴ ካሬን ኤቂሺን፣ ያሳ ካዉቴሳን ዴሲያዋንታ ሂንቴንቴ ቤሲያ ዎዴ፣ ሂንቴንቶ ዩኮኔ አቻ ዳቁዋ ጊዳናዋ።⁵

29 «አሳይ አዋይ ዶሊያሳፔኔ ዉሊያሳፔ፣ ቃሲ ኪሊባጋፔኔ ሂርኪባጋፔ ዩዴ፣ ያሳ ካዉቴሳ ጋዩታን አቲኖ።³⁰ ቤሲቴ፤ ጉዩቴዳዋንቴ፣ ሲንሳታናዋንታ፤ ሲንሳቴዳዋንቴ ቃይ ጉዩታናዋንታ» ያጌዳ።¹

ዮሱሲ ዩሩሳላሜን እሴዳባ

(ማት 23:37-39)

31 ሄ ዎዴ ፓሪሳዋቱዋፔ ኢቱ ኢቱ ዮሱሳኮ ዩዴ፣ «ሄሮዲዜ ኔና ዎዳናው ኮዩያ ዲራው፣ ሃዋፔ ባዲጋ» ያጌዲኖ።

32 ዮሱሲ ዛሪዴ፣ «ቢዴ ሄ ዎራካናሲ፣ (ሃቼኔ ዎንቲ ኢታ አያናቱዋ ኪሳና፤ ሃርጋንቻቱዋካ ፓሳና፤ ሄዜንሶ ጋላሲ ታ አሱዋ ዉርሳና) ያጌቴ።³³ ሃኖፔ አቲን ናቢ ዩሩሳላሜፔ ሃራሳን ሃይቃናው ቤሴና ዲራው፣ ታኒ ሃቼ፣ ዎንቲኔ ዎንቲፔሺ አጊያ ቦላ ዴዓናው ቤሴ።

34 «ዩሩሳላሜ ካታማ አሳው፣ ዩሩሳላሜ ካታማ አሳው፣ ናባቱዋ ዎዲያዋንቶ፣ ሂንቴንቴኮ ኪቴቶዋንታ ሹቻን ጫዲያዋንቶ፣ ኩታታ ባሬ ማራቱዋ ባሬ ቁሬያፔ ጋርሳና ሺሻ ሃጺያዋዳን፣ ታኒ ሂንቴንቴ ናና ኢቲ ጋዲያ ሺሻናው አፑ ጌዴ ኮያዲታ! ሺን ታና ዲጌዲታ።³⁵ ቤሲቴ፤ ያሳይ ሂንቴንቴ ጎሊያ አይኔ አሊቤና፤ ታኒ ሂንቴንቶ ያጋይ፤ ሂንቴንቴ፣ (ጎዳ ሱንሳን ዩያዌ አንጄቴዳዋ) ጋና ጋካናው፣ ታና ቤሲኪታ» ያጌዳ።

ዮሱሲ ሃርጋንቻ ሳምባታን ፓሴዳ

14 ሳምባታ ጋላሲ ፓሪሳዋቱዋ ሱንሳቱዋፔ ኢቱዋ ጎሴ ዮሱሲ ቁማ ማናው ጌሴዳ ዎዴ፣ አያ ኪቴቲንቶ ቤዓናው አሳቱ ናጊዴሲኖ።² ቦላይ ጋፊና ሜቶቲያ ኢቲ ቤታኒ ዮሱሳፔ ሲንሳና ዴዴ።³ ዮሱሲ ሂጊያ ታማሪሲያዋንታኒ ፓሪሳዋቱዋ፣ «ሳምባታን ፓሳናው ዳንዳዩቲ ዳንዳዩቴ?» ጊዴ አቼዳ።

⁴ ኡንቴንቴካ ጮው ጌዲኖ። ኢ ሄ ቤታኒያ ቦላ ቦቺ ፓሲዴ አ ሞዩዜዳ።⁵ ዮሱሲ ኡንቴንታ፣ «ሂንቴንቴፔ ሃሪ ዎይ ቦራይ አላን ኩንዲንቶ፣ ሳምባታ ጊዴ ኤሌሊ ኪሴናዌ አኔ?» ጌዳ።¹¹

⁶ ኡንቴንቴካ ሃ ዩዉዋሲ ኢቲ ዛሩዋኔ ኢማናው ዳንዳዩቤይኪኖ።

አሺኪቴሳባ

⁷ ዮሱሲ ሾቤቶዋንቴ ቦንቾሳ ዶሪያ ዎዴ ዌሲዴ።⁸ «አኒኔ ቡላቻ ዌሶፔ፣ ቦንቼቴዳሳን ኡቶፓ፤ አኒ ኤሪ ኔፔ አሲዴ ቦንቼቶዌ ዌሴቴዳዋ ጊዳናዋ።⁹ ኔናኔ አኔ ዌሳዌ ዩዴ፣ (ሃዎ፣ ኡቱዋ አው ዩዳ) ያጊና፤ ሄዎዲያን ዩሳታዴ ዓዴና ዴሲያሳን ኡቱዋ ዶማሳ፤¹⁰ ዩዉዋን ቃሲ ኔኒ ዌሴቶ ዎዴ ኔና ዌሶዌ ዩዴ፣ (ታ ላጊው፣ ኪሊ ዶቃሳን ኡታ) ጋና ማላ፣ ባዴ አባፔ ሆካሳን ኡታ፤ ሄ ዎዴ ኔና ኢቲፔ ኡቴዳዋንቴ ኡባቱዋ ሲንሳን ኔው ቦንቼ ኢሜታናዋ፤¹¹ ባሬ ሁጲያ ዶቁ ኡዲያ ኡባይ ቶሼታናዋ፤ ባሬ ሁጲያ ቶቺያዋንቴ ዶቁ ጊኖ» ያጊ ሌሚሱዋ ኡንቴንቶ አዴዳ።¹⁶

¹² ዮሱሲ ባሬና ዌሴዳዋ ዛሪዴ፣ «ኔኒ ላፃ ዎይ ካዉዋ ጊጊሴዳ ዎዴ፣ ኔ ላጊሳቱዋ ዎይ ኔ ኢሻቱዋ ዎይ ዱሬ ኔ ሾራቱዋ ዌሶፓ፤ አያው ጎፔ፣ ኡንቴንቴ ኔና ባሬንቴ ታራንቴ ዌሲዴ ኩሺያ ጨጋና ዳንዳዩኖ።¹³ ሺን አታሊያባ ጊጊሴዳ ዎዴ፣ ሂዩሳቱዋ፣ ጉንዳቱዋ፣ ዶማቱዋ ኔ ቆቃቱዋ ዌሳ።¹⁴ ኡንቴንቴ ኔው ኩሺያ ዛራናው ዳንዳዩናዋንታ ጊዲያ ዲራው፣ ኔኒ አንጄታናሳ፣ ዌላቱ ሃይቁዋፔ ዴንዲያ ዎዴ ያሳይ ኔው ኩሺያ ዛራናዋ» ያጌዳ።

⁵13:28 ማት 22:13፤ 25:30፤ 13:28፤ 29፤ ማት 8:11፤ 12

¹13:30 ማት 19:30፤ 20:16፤ ማር 10:31 ¹¹14:5 ማት 12:11

¹⁶14:8 ሌም 25:6፤ 7 ¹⁶14:11 ማት 23:12፤ ሉቅ 18:14

ዎልቃማ ባላ ሌሚሱዎ

(ማት 22:1-10)

15 ዩሱሲ ሃሳይ ወርሲያ ዎዴ፥ ቁማ ማናው ኡቶ አሳፔ ኢቱ ሃዎ ሲሲዴ፥ «ዎሳ ካወቴላ ጋዩታን ኡቲያዌ አንጄቴዳዎ» ጌዳ።

16 ዩሱሲካ ሃዎዳን ጌዳ፤ «ኢቲ ቢታኒ ዳሮ ሎዎ ካወዎ ጊጊሲዴ፥ ጮራ አሳቱዎ ጌዳ። 17 ካወዎ ዎዴ ጋኪና፥ ካሴ ጌሴቶዎንታ፥ (ሃዲ ካወ ጊጊዳ፥ ሃዩቴ) ጊዴ ጌሳና ማላ ባሬ ጎሌን ኪቴቲያ ቆማ ኡንቱንቱኮ ኪቴዳ። 18 ሺን ኡባቱካ ኢቲፔ፥ ቤናዳን አጋና ማላ ዎሴዲኖ፤ ኮይሮ ቢታኒ ቆማው አዲዴ፥ (ታኒ ቢታ ሻሜዳ ዲራው ባዴ ቤዓናው ኮሼ፤ ሄዎ ዲራው ሃያ ጎዶ ታው ሃንቁቶፓሪኪ) ጌዳ።

19 «ላዲሲያዌ ቃሲ፥ (ታኒ ኢፔሹ ሞሳ ቦራቱዎ ሻሜዳዎንታ ዋዓ ቤዓናው ቢያ ዲራው፥ ሃያ ጎዶ ታው ሃንቁቶፓሪኪ) ጌዳ።

20 «ሃራይ ቃሲ፥ (ታኒ ማቻቶ አኪዳ ዲራው፥ ያናው ዳንዳያቤይኪ) ጌዳ።

21 «ቆማይካ ዩዴ ባሬ ጎዳው፥ ሃናዎ ኡባ አዴዳ። ሄ ዎዴ ጎዳይ ዳሮ ሃንቁቲዴ፥ ባሬ ጎሊያን ኪቴቲያ ቆማ፥ (ሂኒ ካታማ አጊያኔ ሎሶ አጊያ ኤሌላዴ ኪሳ፤ ማንቃቱዋኔ ጉንዳቱዋ፥ ዶማቱዋኔ ቆቃቱዎ ሃ አካዴ ያ) ጌዳ።

22 «አ ቆማይካ፥ (ጎዳው፥ ኔኒ ታና አዛዞዳን አሳዲ፤ ሺን ሃዲካ ሃራ አሳ አኪያሳይ ዴዔ) ጌዳ።

23 ጎዳይካ ባሬ ቆማ፥ (ታ ጎሊ ኩማናዳን ሂኒ አጊያፔ ካሬ ባጋኔ ዲርሳ ጋዓ ኡባ ኪሳዴ፥ አሳ ታ ጎሌ አካዴ ያ። 24 አያው ጎፔ፥ ኮይሮ ታ ጎሌ ሾቤቴዳዎንቱፔ ኢቲ አሳይኔ ታ ቁማ ሜና) ጌዳ።

ዩሱሳ ካሳናው ባሬና ያርሹሳ ኮሼ

(ማት 10:37-38)

25 ጮራ አሳይ ዩሱሳና ኢቲፔ ቢዴዲያ ዎዴ፥ ኢካ አሳኮ ጉዩ ሲሚዴ፥ 26 «አኒኔ ታኮ ዩያዌ ዴዎፔ ባሬ አባኔ አቶ፥ ባሬ ማቻቶኔ ባሬ ናና፥ ባሬ ኢሻቱዋኔ ሚቻቱዋ፥ ባሬ ዴዑዎ አሸናን ታፔ አሲ ዶሶፔ፥ ታና ካሊያዎ ጌቱታናው ዳንዳዩና። x27 አኒኔ ባሬ ማስቃሊያ ቶኪዴ፥ ታ ጌዱዎ ካሌናን ዳዮፔ፥ ታና ካሊያዎ ጊዳናው ዳንዳዩና። y

28 «ሂንቱንቱፔ ኢቱ ሹቻ ጎሊያ ኪዓናው ኮዮፔ፥ ኪታ ወርሳናው ጊዲያ ሻሉዎ ካሴቲዴ ኡቲ ሄቴናዌ አኔ? 29 ሄዌ ዳዮፔ፥ ጎሊያ ዶሚዴ፥ ኪታ ወርሳናው ዎልቃይ ኢዎፔ፥ 30 ቤዔዳዎንቱ ኡባይ፥ (ሃ ቢታኒ ኪዓናው ዶሜዳ፤ ሺን ኪታ ወርሳናው ኢዔቴዳ) ጊዴ ቂሊጪኖ።

31 «ዎይ ታው ሻዓ አላንቻቱዎ አይቁዳ ኢቲ ካቲ፥ ሃራ ላታሙ ሻዓ አላንቻቱዎ አይቁዳዎንቱና አሌታናው ዳንዳዮፔኔ ኮይሮና፥ ታኒ ያናኔ ያኒኪታሻ ጊዴ ኡቲ ቆፔኔ? 32 ባሬው ዳንዳዮፔናን ዳዮፔ፥ አላው ዩያ ዮኮ ካቲ ሃኩዋን ዴዲሺን ኪቲዴ ሲጌታናው ዎሴ። 33 ሲሚ ሃዎዳንካ ሂንቱንቱፔ አኒኔ ባሬው ዴዲያዎ ኡባ አጌናዌ፥ ታና ካሊያዎ ጊዳናው ዳንዳዮና።

ጎዔና ማጊኒያባ

(ማት 5:13፤ ማር 9:50)

34 «ማጊኒ ሎዳ፤ ሺን ሎቂሎቂናን ዳዮፔ፥ ላዔሶ አ ዎቲ ሎቂሎቂሳናው ዳንዳዮቲ? 35 ቢታወካ ሎዔና፤ ቱዔያናወካ ማዴናዎ ጊዶ ዲራው፥ አሳይ አ ኦሊ አጌ፥ ሲሲያ ሃይሳይ ዴዲያዌ ሃዎ ሲሶ» ያጌዳ።

ባዩዳ ዶርሳ

(ማጥ 18:12-14)

15 ኢቲ ጋላሲ፡ ቃራፃ ሸሺያዎንቱኔ ናጋራንቻቱ ኡባይ ዩሱሳ ሲሳናው ኣኮ ሸቄዲኖ።
2 ፓሪሳዎቱኔ ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዎንቱ፡ «ሃ ቢታኒ፡ ናጋራንቻቱዋ ሸሺያዎኔ ኡንቱንቱና ቁማ ሚያዎ» ያጊዴ ዙዙሜዲኖ። 23 ዩሱሲካ ሌሚሱዋን ዛሩዋ ሃዋዳን ያጊ ኣዴዳ።

4 «ጂቱ ዶርሳይ ዴዲያ ኡራይ ሂንቱንቱ ጊዶፔ ዴዲንቶ ሄዋፔ ኢቱ ባዩንቶ ኡዱፕ ታማኔ ኡዱፕዎ ዴንባን ኣጊዴ ባዩዳዎ ቤታና ጋካናው ኮዩናዌ ኣኔ? 5 ዴሜዳ ዎዴ ናሼቻን ባሬ ሃሺያ ቦላን ዶርሳ ቶኪ። 6 ባሬ ጎሌ ሲሚዴ፡ ባሬ ዶሲያዎንታኔ ሾራቱዋ ኢቲፔ ጄሲዴ፡ (ባዩዳ ታ ዶርሳ ዴዎ ዲራው፡ ታናና ኢቲፔ ናሹቲቱ) ያጊዴ ኣዴ። 7 ሄዋዳንካ ናጋራ ፓጂላ ኮሺና ኡዱፕ ታማኔ ኡዱፕ ግላቱዋፔ ኣሲዴ ናጋራ ፓጂያ ኢቲ ናጋራንቻን ሳሉዋን ዳሮ ናሼቻይ ጊዳናዎ።

ባዩዴ ቤቴዳ ሳንቲሚያ

8 «ቃይካ ታሙ ናሃሲያ ሳንቲሚያ ስፍዴዲያ ሚሸራታ ታሙዋፔ ኢቱ ባዩንቶ ዴማና ጋካናው ዎምፕ ዎምፕ ዴ፡ ጎሊያ ፒታዴ ሎይሳ ኮዩናውና ኢዛ ኣኔ? 9 ኢዛካ ዴሜዳ ዎዴያን ባሬ ዶሲያዎንታኔ ባሬ ሾራቱዋ ኢቲፔ ግላዴ፡ (ታፔ ባዩዳ ሳንቲሚያ ዴሜዳ ዲራው፡ ታናና ኢቲፔ ናሹቲቱ) ያጋዴ ኣዳው። 10 ሄዋዳንካ ናጋራ ፓጂያ ኢቲ ናጋራንቻ ጋሶቱላን ያሳ ኪታንቻቱዋ ሲንላን ናሼቻይ ሃናናዎ» ያጊዳ።

ባያ ናዓ

11 ጉጂዴ ዩሱሲ፡ «ላው ናናይ ዴዲያ ኢቲ ቢታኒ ዴዴ፤ 12 ኡንቱንቱፔካ ቴፋ ናዓይ፡ (ኔ ማፀዋፔ ታና ጋኪያዎ ኢማ) ጊዳ። ኣዉካ ባሬ ማፀዋፔ ናናቶ ጊሼዳ። 13 ጉላ ዎዴያፔ ጉዩያን ቴፋ ናዓይ ባሬና ጋኪዳዎ ኡባ ሸሺ ኣኪዴ ሂኒ ሃኮ ጋዴ ቤዳ፤ ሄዋን ባሬ ኣኪዳ ሚሻ ኡባ ላሊ ዉርሲ ኣጊዳ። 14 ኢካ ዴዲያዎ ኡባ ዉርሲዳዎፔ ጉዩያን ሄ ጋዴን ዎልቃማ ኮሻይ ጌሌዳ፤ ኢካ ሜቱዋን ኡንዔቱሳ ዶሜዳ። 15 ሃዎ ዲራው ሄ ጋዴን ዴዲያዎንቱፔ ኢቱዋኮ ሸቄዴ፡ (ታና ኔው ቆማ ኣሳሪኪ?) ያጊና፡ ቢታኒካ ባሬ ጉዱንሳ ዉዲያ ሄማና ማላ ኣ ዴምባ ዩዴዳ። 16 ጉዱንሳ ዉዲ ሚያ ሃልዑዋ ማናው ኣሞቴዳ፤ ሸን ሄዌንቶካ ኣው ኢሚያዌ ቤቲቤና።

17 ባሬ ባዩዙዋ ኤሮ ዎዴ፡ (ቁማይ ያኒዴ ሳዓን ኣቲያ ታ ኣቦ ኣሲያዎንቱ ኣፕኔ፤ ሸን ታኒ ሃዋን ኮሻን ሃይቃና ማታይታ? 18 ዴንዳዴ ታ ኣቡኮ ባኔ) ሃዋዳን ያጋና፤ (ታ ኣቦ፡ ያሳካ ኔናካ ናቃዲ፤ 19 ሃኒፔ ጉዩ ኔ ናዓ ያጊታዴ ጄሲታናው ቤሲኪ፤ ኔው ኪቴቲያዎንቱፔ ኢቱዋዳን ታና ዎሳሪኪ ጋና) ጊዳ። 20 ሄ ማንዲያንካ ዴንዲዴ ባሬ ኣቡኮ ዩዳ።

«ኢ ቢሮ ሃኩዋን ዴዲሸን፡ ኣዉ ቤዲዴ፡ ኣው ቃራቴዳ፤ ኣኮ ዎጂ ቢዴ፡ ኣ ኢዲሚ ዩሬዳ።

21 «ናዓይካ፡ (ታ ኣቦ፡ ታኒ ያሳካ ኔናካ ናቃዲ፤ ሃኒፔ ጉዩ ኔ ናዓ ጌቱታዴ ጄሲታናው ቤሲኪ) ያጊዳ።

22 ሸን ኣዉ ባሬ ኣሳንቻቱዋ፡ (ኤሌሊ ቢዴ፡ ኡባፔ ዶሬቴዳ ሎዎ ማዩዋ ኣሂዴ፡ ኣ ማዩዚቱ፤ ኣ ቢራዲያን ሚጊዱዋ፡ ኣ ጊዲያንካ ጫማ *ዎሲቴ። 23 ሞዴዳ ኮሩማ ኣሂዴ ሸኪቱ፤ ሞይቱ፡ ናሹቶይቱ። 24 ኣያው ጎፔ፡ ሃዌ ታ ናዓይ ሃይቁዳ፤ ሸን ሃዲ ፓጂዳ፤ ባዩዳ፤ ሸን ሃዲ ቤቴዳ) ያጊና፡ ናሹቻ ዶሜዲኖ።

§§15:8 ናሃሲያ ሳንቲሚያ፡ ግሪኪ ቃላ ቢሌሳኒ ኢቲና፡ ኢቲ ጋላሳ ሙሚያ ኣሲ ፔሼዳ ዎልቃ ኣሳንቻው ጫጌቲያ ሚሻ ኪና ጊዲያዎ ኣዴ።

*15:22 ሚጊዱዋ ... ጫማ፡ ሃ ቃላቱ ናዓ ኣቡ፡ ኣ ፖሎ ዎዛናፔ ኣኮዋ ቤሲያዎንታ። ሚጊዱ፡ ሄ ናዓይ ጎሌን ዴዲያ ኣሳቱዋ ኡባፔ ሎዎ ጄሌቴዳዎ ቤሲ። ጫማይ ቃይ፡ ኢ ባሬ ኣቡሲ ኣይሌ ጊዴናዳን ናዓ ጊዲያዎ ቤሲ። ኣይላቱ ሄዎዴ ጫማ ዎሲኪኖ።

ጊ15:2 ሉቅ 5:29-30

25 «ሄ ዎዲያን፣ ባይራ ናዓይ ጋዴን ዴዲያዌ ዩዴ ጎሌኮ ማቲያ ዎዴ፣ ዩሳኔ ዱሩፍ ኮሹንቻ ሲሴዳ።²⁶ ኢካ ዩዉ አዩንቶ ኤራናው ኮዩዴ፣ ቆማቱዋፔ ኢቱዋ ዒሲዴ፣ (ሃዌ አዩ?) ጊዴ አቼዳ።²⁷ ቆማቱካ፣ (ኔ ኢሻይ ሳር ዩዳ ዲራው፣ ኔ አቡ ሞዶ ኮሩማ አው ሹኪዳ) ያጊ አዴዲኖ።

28 «ባይራ ናዓይ ሃንቁቲዴ ጎሌ ጊሊኬ ያጊ ኢዒና፣ አዉ ካሬው ኬሲዴ፣ ጊሳናዳ ዎሴዳ።²⁹ ሺን ኢ ዛሪዴ ባሬ አባ፣ (ሄኮ ሃዋ ኬና ዎዲያ ቆማዳን ኔው ኪቱታዲ፤ ኔ አዛዘዋፔ ኢቱዋኔካ ፓጩሳ ቤይኪ፤ ታ ላጌላቱዋና ኢቲፔ ናሺታና ማላ ሃራይ አቶ ኢቲ ዴሻ ቡልዑዋኔ ታው ኢማ ቤይካ፤³⁰ ሺን ሃዌ ኔ ናዓይ ኔ ሚሻ ጫራቱዋና ኢቲፔ ዲፊሲዴ ዩና፣ ዲኮ ቦራ ሹካዳ) ያጊዳ።

31 «አዉካ አ፣ (ታ ናዓው፣ ኔኔ ኡባ ጋላሳ ታናና ኢቲፔ ዴዓ፤ ታሳ ጊዴዳባይ አባይካ ኔዋ።³² ሺን ሃዌ ኔ ኢሻይ፣ ሃይቱዳዌ ፓዎ ዲራውኔ ባዩዳዌ ቤቶ ዲራው፣ ኑኔ ሚዲኔ ኡሺዴ ናሺታናው ቤሴ) ያጊዳ» ጊዴ አዴዳ።

ጋርሳና ሱንሳቴሳ አኪዳ ጨንጫ ቢታኒያ

16 ዩሱሲ ባሬና ካሊያዎንቶ አዲዴ፣ «ኢቲ ዱሬ ቢታኒ፣ ባሬ ጎሊያ ኡባ ባላ ሱንሴዳ ኢቲ ቢታኒ ዴዒ፤ ሺን ሃ ቢታኒ አ ሚሻ ባዩዜ ያጊያ ዜጊርሳይ አ ጋኪዳ፤² ሄዋ ዲራው ባሬ ሱንሴዳ ቢታኒያ ዒሲዴ፣ (ሃዌ ታኒ ሲሲያ ዩዉ አዩ? ሃኒፔ ጉዩ ኔኔ ታ ጎሊያኒኔ ታ ሚሻ ባላ ታፔ ጋርሳና ሱንሴታዴ ኪቱታናው ዳንዳያቤና ዲራው፣ ሃቼ ጋካናው ኪቱቱዳዋ ሄታዴ ሺዳ) ያጊዳ።

3 «ሱንሴቱዳዌ ባሬ ዎዛናን፣ (ታ ጎዳይ ታና ሱንሳቴሳፔ ኮላና ሃኔ፤ ሺን ታ ዋኖሻ? ጎሻናው ዎልቃይ ታው ባዋ፤ ዎሳናው ቃሲ ታው ፖኪ።⁴ ታ አሳናባ ታ ኤራይ፤ ኢ ታና ሱንሳቴሳፔ ኪሶፔ፣ ባሬንቱ ጎሌ ቢና፣ ታና ሞኪያ ላጌላቱዋ ታኒ ዴማና) ያጊዳ።

5 «ባሬ ጎዳፔ ሻሉዋ ታልዔዳ አሳቱዋ ሁጲያን ሁጲያን ዒሲዴ፣ ኮይር ቢታኒያ፣ (ኔኔ ታ ጎዳፔ ዎይሳ ኬና ሻሉዋ ታልዓዲ?) ያጊዳ።

6 «ኢካ፣ (ታኒ ዒቱ ባሬታ ኩሜዳ ዛይቲያ ታልዓዲ) ያጊዳ።
«ሱንሴቱዳ ቢታኒካ፣ ኔኔ ፓራማና ዋራቃታ ሄይ፤ ኡታዴ ኤሌካ (ኢሻታማ) ጋዴ 9ፋ ያጊዳ።

7 «ሄዋፔ ሃራ ቢታኒያ፣ (ኔኔ አፕኑዋ ታልዓዲ?) ያጊዳ።
« (ዒቱ ቁንዓ ዛርጋ) ያጊዳ።

«ሱንሳይካ፣ (ዋራቃታ ሄይ፤ ሆስፔን ታማ ጋዴ 9ፋ) ያጊዳ።

8 «ሄ ሱንሳይ ጨንጫቴሳን እሴዳ ዲራው፣ አ ጎዳይ አ ጋላቴዳ፤ አያው ጎፔ፣ ሃ አላሚያ አሳይ ባሬንቱዎ ፖዑዋ አሳፔ አዲዳ ጨንጫቱዋ።

9 «ታኒ ሂንቱንቶ ያጋይ፣ (ሃ አላሚያ ሻሉ ዉሪያ ዎዴ፣ ጫዲናው ዉሪና ጎሊያን ሂንቱንታ ሞካና ማላ፣ ሃ ሚሻን ሂንቱንቶ ላጊያ ዴሚቱ።¹⁰ ላፋ ዩዉዋን አማኔቱዳዌ፣ ዎጋባኒካ አማኔቱ። ሺን ላፋ ዩዉዋን አማኔቲቤናዌ፣ ዎጋባኒካ አማኔቱና።¹¹ ሲሚ ሂንቱንቱ ሃ አላሚያ ሻሉዋን አማኔቱናዋ ጊዶፔ፣ ቱማቱሳ ሻሉዋ ሂንቱንቶ እኔ ሃዳራ ጊዴ ኢማናዌ? ¹² ሂንቱንቱ ሃራ አሳ ሻሉዋን አማኔቱናዋ ጊዶፔ፣ ሂንቱንቱ ሚሻ እኔ ሂንቱንቶ ኢማናዌ?) ጊዳ።

13 «ኢቲ ካላ ላዑ ጎዳቶ ቆማታናው ዳንዳዩያዌ አይ ቆማይካ ባዋ፤ አያው ጎፔ፣ ኢቱዋ ኢዒዴ፣ ሃራ ዶሴ፤ ዎይ ኢቱዋ ቦንቹዴ፣ ሃራ ካዲ፤ ያሳዉኔ ሻሉ ሞዴታናው ዳንዳይኪታ» ያጊዳ።¹⁴ ሻሉዋ ዶሲያ ፓሪሳዋቱ ሃዋ ኡባ ሲሲዴ፣ ዩሱሳ ባላ ቂሲጩዲኖ።¹⁵ ሺን ዩሱሲ ኡንቱንታ፣ «ሂንቱንቱ አሳ ሲንሳን ሂንቱንታ ዒሎ አሳ አሲያዋንታ፤ ሺን ያሳይ ሂንቱንቱ ዎዛና ኤሬ፤ አያው ጎፔ፣ አሳ ሲንሳን ቦንቹቱዳዌ ያሳ ሲንሳን ቱና ጊዴ።

ሙሴ ሂጊያባኔ ጌሉዋ አካባ

(ማጥ 5:31-32፤ 11:12-13፤ ማር 10:11-12)

16 «ሙሴ ሂጊያኔ ናባቱ ገፊዳ ማገፋ ጥራሃሂ ምዲያ ጋካናው አሳይ አዛዜቲዬ ደዔዲኖ፤ ሄዋፕ ካላ ቃይ ያሳ ካወቴሳይ እደቴዳ፤ አሳይ ኡባይ ያ ጌላናው ኬሴቴ።^{a17} ሺን ሂጊያፕ ኢቲባይ አቲያዋፕ ሳሉኔ ሳዓይ አዲያዌ ማታቴ።^b

18 «ባሬ ማቻቶ ቢሊደዎ ሃራሮ አኪያዌ ኡባይ ምሹሜ፤ ቃሲ አሲናፕ ቢሌቴዳ ማጫዉኖ አኪያዌ አኒኒካ ምሹሜ።^c

ዱሬ ቢታኒያባኔ ማንቆ ጊደዳ አሊዓዛራባ

19 «ጋቲ ሎይሲደዎ አልዎ ጊደዳ ማዩዋ ማዩዲኔ ጋላሳን ጋላሳን አቶሩዋን ናሹቲደዎ ደዔዲያ ኢቲ ዱሬ ቢታኒ ደዔዲ።²⁰ ቃሲካ ኩሚንሳ አሳቴሳን ማይሳይ ደዔዲያ ኢቲ አሊዓዛራ ጌቴቲያ ሂዩሳይ፤ ሃ ዱሬ ቢታኒያ ካሪያን ጊሴዳ።²¹ ሃ ዱሬ ቢታኒያ ሳምፓፕ ላሌቴዳ ሱፓ ማናው አዋቴ፤ ሃራይ አቶ ካናቱካ ዩደዎ አ ማይሳ ላጪኖ።

22 «ሃ ሂዩሳ ቢታኒ ሃይቂና፤ ኪታንቻቱ አ አብራሃዋ ባጋ ቦንቾሳ አፊዲኖ፤ ዱሬ ቢታኒካ ቃሲ ሃይቂደዎ ሞጌቴዳ።²³ ሲዎሊያን ዳሮ ሴሌቲደዎ ደዔዲሺን፤ ጅቁ ጊደዎ ሃኩዋን አሊዓዛራ፤ አብራሃዋ ባጋን ደዔዲያዋ ቢዔዳ።

24 «ኢካ ባሬ ኮሻ ጅቁ ኡዲደዎ፤ (አብራሃዋ፤ ታ አቦ፤ ታው ቃሬታ። ሃ ታማ ሴላን ሜቶታ ደዔዲያ ዲራው፤ አሊዓዛር ባሬ ቢራዲያ ዔራ ሃሳን ቦቺደዎ፤ ታ ኢንግርሳ ኢርጊሳናዳን ሃያና ታኮ ኪታሪኪ) ያጌዳ።

25 «አብራሃዋ ቃሲ፤ (ታ ናዓው፤ ኔኒ ፓግ ደዓደዎ፤ ሎዎ ደዑዋ ደዔዲና፤ አሊዓዛር ሎዔና ሜቶ ደዑዋ ደዔዲዳዋ ቆፓ። ሃዲ ቃይ ኢ ሃዋኒ ናሹቲያ ምደዎ፤ ኔኒ ሜቱዋ ቦላ ደዓዳ።

26 « (ሃዋፕ ሃራይ ቃይ፤ ሃዋፕ ያ ሂንቴንቱኮ አሳናው ኮዩያዋንቱ አዲናዳን፤ ያኒ ደዔዲያዋንቱካ ቃሲ ሃ ኮኮ ፒኔናዳን፤ ኑ ጊደኒኔ ሂንቴንቱ ጊደን ምጋ አፉ ሜዴቴዳ) ያጌዳ።

27 «ዱሬ ቢታኒካ፤ (አብራሃዋ፤ ሲሚ ሄዋ ጊደፕ፤ ኔኒ አሊዓዛራ ታ አቡ ጎሌ ዩዳና ማላ፤ ኔና ምሳይ።²⁸ አያው ጎፕ፤ ታው ኢቼሹ ኢሻቱ ደዔዲያ ዲራው፤ ኡንቴንቱ ቃይ ሃ ሜቱዋሳ ዩና ማላ፤ ኡንቴንቶ አሊዓዛር ቢደዎ ማርካቶ) ያጌዳ።

29 «አብራሃዋ ቃሲ፤ (ሙሴኔ ናባቱ ገፊዳ ማገፋይ ኡንቴንቶ ደዔዲ፤ ሄ ማገፋይ ጊያዋ ኡንቴንቱ ሲሲኖ) ያጌዳ።

30 «ዱሬ ቢታኒ፤ (ሂዲ፤ አብራሃዋ፤ ታ አቦ፤ ሄዋ ጊደና፤ ሺን ኢቲ ቢታኒ ሃይቂዋፕ ደንዲደዎ፤ ኡንቴንቱኮ ቢንቶ፤ ኡንቴንቱ ባሬንቱ ናጋራ ፓዲደዎ፤ ሲማናዋንታ) ያጌዳ።

31 «አብራሃዋካ፤ (ኡንቴንቱ ሙሴኔ ናባቱ ገፊዳ ማገፋ ሲሴናዋ ጊደፕ፤ ሃራይ አቶ ኢቲ ኡራይ ሃይቂዋፕ ደንዲ ዩንቶካ አማኒኪኖ) ጌዳ» ያጌዳ።

ናጋራባ ዩሱሲ አደዳ

(ማጥ 18:6፤ 7፤ 21፤ 22፤ ማር 9:42)

17 ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንታ፤ «አሳ ባሌሲያዌ ዩናን አቴና፤ ሺን ባሌሲያዋ አሂያ ኡራው አው አዩ፤² ሄ ቢታኒ ሃ ጉሳቱዋፕ ኢቱዋ ባሌሲያዋፕ፤ ጋጪያ ምግ ባሬ ቆዲያን ቃሹቲደዎ አባን ሚቴቲያዌ አው ሎዓ።³ ሂንቱ ሁጲው ናጌቲቴ።

«ኔ ኢሻይ ኔና ናቆፕ፤ አ ዞራ። ቃሲ ናጋራፕ ኢ ሲሞፕ፤ አው አቶ ያጋ።⁴ ኢቲ ጋላሲ ኢ ኔና ላፑ ጌደ ናቂደ፤ ላፑ ጌደካ፤ (ኔና ታ ናቃዲ፤ ታና ማራ) ጊደዎ ኔኮ ዮፕ፤ አው አቶ ጋ» ያጌዳ።

⁵ ኪቴቴዳዋንቱካ ጎዳ፤ «ኑሲ አማኑዋ ጉጃ» ያጊደዎ አቼዲኖ።

[†]16:16 ሙሴ ሂጊያኔ ናባቱ ማገፋ፡ አዩሁዳቱዋ ጌሻ ማገፋቱዋ፤ ሄዋንታ ጉሳይ ኤጫ ጫቁዋ ማገፋ።

^a16:16 ማጥ 11:12፤ 13   ^b16:17 ማጥ 5:18   ^c16:18 ማጥ 5:32፤ 1ቆር 7:10፤ 11

6 ጎዳይካ፡ «ሂንቴው ሳናፈጠረ አይፈያ ኪና አማኑ ዴቢንቶ፡ ሂንቴንቱ ሃ በቢያ፡ (ሃዋፕ ሾዴታዴ፡ አባን ቶኪታ) ጊንቶ ሂንቴው ኤኖ ጋና» ያጌዳ።

ቆማይ አሳናው ቤሲያ አሱዋ

7 ቃሲካ ዩሱሲ፡ «ሂንቴፕ ጎሽያዌ ወይ ሚያ ሄሚያ ቆማይ ዴቢያ አሳይ ሃቀት ዴፖፕ፡ ጎሻ ጋዴፕ ወይ ሚያ ጋዴፕ ሲዋ ወይ ኤሌካ፡ (ሃያ ሽምፓ አካ፡ ቁማ ማናው ኡታ) ያጊያዌ እኔ? 8 ዩዉዋን ቃሲ፡ (ታ ማና ካዉዋ ጊጊሳ፤ ታ ማና ኡሻና ጋካናው ሚናዴ ታና ኤቃዴ ሚዛ። ሄዋፕ ጉዩ ኔው ማ፡ ኡሻ) ያጊያዋ ጊዴኔ? 9 ሄ ቆማይ ኪቴቴዳባ አሴዳ ዲራው፡ ሄ ቢታኒ ጋላታናው ቤሴኔ? 10 ሄዋዳንካ ሂንቴ ቃሲ አሳይ ሂንቴና ኪቶ አሱዋ አሴዳ ወይ፡ (ኑኒ ማዴና ቆማቴዋ፤ ኑ አሶ 9ላላ አሴዶ) ያጊቴ» ያጌዳ።

ዩሱሲ አሉ አይቄዳ ታሙ አሳቱዋ ፓሴዳ

11 ዩሱሲ ዩናሳላሜ ቢዴ፡ ጋሊላፕኔ ሳማሪያ ጊያ ጋዳቱዋፕ ጊዱዋና አዴዳ። 12 ኢ ኢቲ ጉሳ ካታማቶ ጊሊያ ወዲያን፡ ሃኩዋን ኤቄዳ ታሙ አሉዋን አይቄቴዳዋንቱ አ ቤዴዲኖ። ኡንቴንቱካ ሃኩዋን ኤቄዴ፡ 13 ባሬንቱ ኮሻ ጅቁ ኡዲዴ፡ «ዩሱሳ፡ ጎዳው፡ ሃያ ጎዶ ኑና ፓሳሪኪ!» ያጌዲኖ።

14 ዩሱሲ ኡንቴንታ ቤዴዴ፡ «ቢዴ፡ ሂንቴንቱ ቦላ ቄሳቱዋ ቤሲቴ» ያጌዳ።

ኡንቴንቱካ ቄሳቱዋኮ ቤዴዲዴ አሉዋፕ ፓዲዲኖ። d

15 ኡንቴንቱፕ ኢቱ ባሬ ሃርጊያፕ ፓዲዳዋ ቤዴዴ፡ ባሬ ኮሻ ጅቁ ኡዲዴ፡ ያሳ ቦንቺዴ ሲሜዳ።

16 ጋላቲዴካ ዩሱሳ ጌዲያ ማታን ጉልባቴዳ፡ ሄ ቢታኒ ሳማሪያ አሳ።

17 ዩሱሲ ዛሪዴ፡ «ታሙ ፓዲቤይኪኖ? ያቲና ኡዱፕናቱ ሃቃን ዴቢኖ? 18 አዩሁዳ አሳ ጊዴና ሳማሪያ ቤታኒያፕ አቲን፡ ያሳ ቦንቻናው ሲሜዳዋንቱ ባዋ ጉሴ?» ያጌዳ። 19 ዩሱሲ አ፡ «ዴንዳ ባ፤ ኔ አማኑ ኔና ፓሴዳ» ያጌዳ።

ዮሳ ካዉቴሳ ዩሳባ

(ማት 24:23-28፤ 37-41)

20 ፓሪሳዋቱ ኢቲ ጋሳሲ፡ «ዮሳ ካዉቴሳይ አዉዴ ያኔ?» ጊዴ አቺና ዩሱሲ፡ «ዮሳ ካዉቴሳይ ሂንቴንቱ ናጊያ አጊያን ዩና» ያጊ ዛሬዳ። 21 ቃሲካ፡ «አኒኔ፡ (ዮሳ ካዉቴሳይ ሃዋን ዴዔ)፡ ወይ (ሄዋን ዴዔ) ጋናው ዳንዳዩና፤ ዮሳ ካዉቴሳይ ሂንቴንቱ ወዛና ጊዶን ዴዔ» ያጌዳ።

22 ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቶ አዲዴ፡ «አሳ ናዓይ ቆንጨያ ጋላሳቱዋፕ ኢቱዋ ቤዓናው ሂንቴንቱ አዋቲያ ወዲ ያና፤ ሺን ቤዒኪታ። 23 ቃሲ ኡንቴንቱ ሂንቴና፡ (ሃዌኩ ሃዋና) ወይ (ሄዋና) ያጋናዋንታ። ሺን ኡንቴንታ ካሊዴ፡ ኡንቴንቱና ቦፒቴ። 24 ዋልቃንሳይ ሳሉዋን ወልቃሚያ ወይ፡ ሃ ጋፖፕ ሂኒ ጋፖ ፖሁ ፖዲያዋዳን፡ አሳ ናዓ ዩሳይካ ሄዋዳን ሃናናዋ። 25 ሺን ኮይሮቲዴ አሳ ናዓይ ዳሮ ሜቱዋ ሜቶታናዉኔ ሄ ወዲያን ዴቢያ ዩሉታን ኢዲታናው ቤሴ።

26 «ኖሄ ወዲያን ሃኖዋዳንካ፡ አሳ ናዓይ ቆንጨያ ጋላሳንካ ሄዋዳን ሃናናዋ። e27 ኖሄ ማርካቢያ ጌሎ ጋላሳይ ጋካናው ኡንቴንቱ፡ ሚዲኔ ኡሺዴ፡ አኪዲኔ አኪቲዴ ዴዒሺን፡ ባሻ ሃሳይ ዩዴ ኡባ አሳካ ባዩዜዳ። f

28 «ሄዋዳንካ፡ ሎዲ ቆዳዳን፡ አሳይ ሚዲኔ ኡሺዴ፡ ዛሊዲዴ፡ ቶኪዲኔ ጎሊያ ኪዲዴ ዴዔዲኖ። 29 ሺን ሎዲ፡ ሶዶማፕ ኪሶ ጋላሳን ቃሲ ሳሉዋፕ ታማይኔ ኤዲያ ቦንቆ ሹቻይ ቡኪዳ፤ አባባካ ሚዴ ወርሴዳ። g

†17:28 ኖሄ ... ሎዲ፡ ያሳይ ቢታ ባሻ ሃሳን ባዩዜዳ ወይ፡ ኢ ኖሃኔ አ ጎሌ አሳ አሺዳ። ያሳይ ሶዶማፕ ጋዋራ ካታማቱዋ፡ ኢዚን ዴቢያ ኢታ አሳቱዋ ኡባ ታማን ባዩዜዳ ወይ፡ ሎዳኔ አ ጎሌ አሳ አሺዳ (ዶም 19:1-29 ያሊቴ)።

d17:14 ዎግ 14:1-32 e17:26 ዶም 6:5-8 f17:27 ዶም 7:6-24 g17:29 ዶም 18:20-19:25

30 «አሳ ናዓይ ቆንጨያ ጋላሳንካ ሃዋዳን ሃናናዋ።³¹ ሄ ጋላሳን፣ ጎሊያ ሁጲያን ዴዒያዌ፣ ጎሌ ጋርሳን ዴዒያ ሚሻ አካናው ዎድፓ፤ ሃዋዳንካ ጎሻ ጋዴን ዴዒያዌ፣ ጉዬ ሲዎፓ።^{h32} አኔ ሎጄ ማቻቲባ ቆፒቱ! ⁱ³³ ባሬ ሼምፑዋ አሻናው ኮዩያ ኡባይ፣ ባዩዜ፤ ባሬ ሼምፑዋ ባዩዜያ ኡባይ፣ ዴዑዋን ናጌ።^{j34} ታ ሂንቱው አዲያዌ አዶ ጎፔ፣ ሄ ቃማን ላዑ አሳቱ ኢቲ ጊሱዋን ጊሳናዋንታ፤ አንቱንቱፔ ኢቱ አክቲና ላዔሲያዌ አታናዋ።³⁵ ላዑ ማጫ አሳቱ ኢቲ ዎፃን ጋጫናዋንታ፤ ኢቲና አክቲና፣ ኢቲና አታናዉኑ።³⁶ ላዑ አሳቱ ጎሻ ጋርሳን ዴዒያ፤ ኢቱ አክቲናዋ፣ ላዔሲያዌ አታናዋ» ያጌዳ።^k

³⁷ አ ካሊያዋንቱ ዩሱሳ፣ «ጎዳው፣ ሄዌ ሃቃን ሃናናዌ?» ያጌዲኖ።
ኢካ ዛሬዴ፣ «ባኩታይ ዴዒያሳ ሾርቲ ሺቃናዋ» ያጌዳ።

ማንቆ ጊዴዳ አምዓቲባኔ ማካላንቻ ዳናባ

18 ዩሱሲ ባሬና ካሊያውንቱ፣ ሳሌቴናን ኡባ ጋላሲ ዎሳናዳን ሌሚሱዋን አዴዳ።² ኢካ፣ «ኢቲ ካታማን ያሳው ያዩናዌ፣ አሳካ ቦንቸና ኢቲ ዳናይ ዴዔ።³ ሄ ካታማን አምዔ ሚሺራታ ዴዓው። ኢዛካ ሄ ዳናኮ ያዴ፣ (ታ ሞርኪዉኔ ታው ዴዒያ ዩዉዋ ፐርዳ) ያጋዱ።

⁴ «ዳር ዎዲያን ኢዚው ፐርዴናን ኢዲዳ። ሺን ባሬ ዎዛናን ቆፒዴ፣ (ታኒ፣ ኡባ ያሳው ያያና ጳዮፔካ፣ አሳካ ቃይ ቦንቻና ጳዮፔ፣⁵ ሃ አምዔ ሚሺራታ ታና ላባንሲያ ዲራዉኔ ኡባ ዎዴ ታኮ ያዴ ታና ዳቡርሴና ማላ፣ ታኒ ኢዚው ፐርዳና) ጌዳ።

⁶ «ሄ ማካላንቻ ዳናይ ጎዋ አክኪቴ።⁷ ያሳይ ጋላሲኔ ቃማ ባሬንታ ማዳና ማላ፣ ዳንዳያን አኮ ዋሲያ ዶሬታዋንቱሲ ፐርዴኔዩ? ኢ አንቱንቶ ኤሌካ ዛሬኔ? ⁸ ታኒ ሂንቱንቶ ያጋይ፤ አንቱንቶ ኤሌሊ ፐርዳና፤ ሺን አሳ ናዓይ ዩያ ዎዴ ሃ ቢታን አማኑዋ ዴማኔሻ?» ያጌዳ።

አቶሬቲያ ፓሪሳዊያኔ ባሬና ካዉሺሴዳ ቃራፃ ቃንጊያ ቢታኒያ

⁹ ባሬንታ ጌሻ ጊዴ አማኔቲያዋንቶኔ ሃራ ኡባ ዳሪ ካዲያዋንቶ፣ ዩሱሲ ሃ ሌሚሱዋ አዴዳ።¹⁰ «ላዑ አሳቱ ዎሳናው ጌሻ ጎሊያ ስጌዲኖ። ሄዋንቱፔ ኢቱ ፓሪሳዊያ፤ ኢቱ ቃይ ቃራፃ ቃንጊያዋ።¹¹ ፓሪሳዊ ዴንዲ ኤቂዴ ባሬ ዎዛናን ዎሲዴ፣ (ያሳው፣ ታኒ ሃራ አሳዳን፣ ቦንቂያዋንቱዳን፣ ማካሊያዋንቱዳን፣ ዎሹሚያዋንቱዳን፣ ዎይ ሃዋዳን ቃራፃ ሺሼና ዲራው ኔና ጋላታይ።¹² ሳሚንታን ላዑ ካላ ያማይ፤ ታኒ ዴሚያ ኡባፔ ታሙ ኩሺያፔ ኢቱዋ ኢማይ) ያጌዳ።

¹³ «ሺን ቃራጊያ ቢታኒ ሃኩዋን ኤቂዴ፣ ባሬ አይፊያን ፑዴ ሳሉዋ ቶቂ ጊዴ ጊሳናዉካ ኮዩቢና። ሺን ባሬ ቲራ ባቂዴ፣ (ያሳው፣ ታኒ ናጋራንቻ፤ ታና ማራ) ያጌዳ።¹⁴ ታኒ ሂንቱንቶ አዲያዌ አዩ ጎፔ፣ ካሴ ቢታኒያፔ አዲዴ ሃ ቢታኒ ጊሉ ጊዲዴ ባሬ ጎሌ ሲሜዳ፤ ባሬና ቶቂ አሲያ ኡባይ ካዉሻና፤ ባሬና ቃይ ካዉሺሲያ ኡራይ ቶቂ ጋና» ያጌዳ።

ዩሱሲ ጉሳ ናና አንጄዳ

(ማት 19:13-15፤ ማር 10:13-16)

¹⁵ ዩሱሲ ባሬ ኩሺያ ዎሲዴ አንጄና ማላ አሳይ ጉሳ ናና አከዴ አኮ ዩዲኖ። አ ካሊያዋንቱካ ቤዒዴ፣ አሳ አሄና ማላ ጌዲኖ።¹⁶ ዩሱሲ ቃሲ ጉሳ ናና ባሬኮ ጊሲዴ፣ «ጉሳ ናናይ ታኮ ያና ማላ አጊቴ፣ ዲጎፒቱ፤ ያሳ ካዉቴሳይ ሃዋንቱ ማላሳ።¹⁷ ታኒ ሂንቱንቶ ቱሙዋ አዳይ፤ ያሳ ካዉቴሳ ጉሳ ናዓዳን አከናዋንቱ ኡባይ ሄ ካዉቴሳ ሙሌካ ጌሌና» ያጌዳ።

¹⁸ ዩሱዳ ቢታ ሞዲያዋንቱፔ ኢቱ፣ «ሎዎ ታማሪሲያዎ፣ ታኒ ሜዲና ዴዑዋ ላታናው አያ አሳናው ቤሲ?» ያጌዴ ዩሱሳ አቸዳ።¹⁹ ዩሱሲካ አው፣ «አያው ታና ሎዎ፣ ያጋይ? ኢቲ ያሳፔ አቲን፣ ሎዑ አኒኔ ባዋ፤²⁰ ያሳ አዛዛቱዋ፣ (ዎሹሞፓ፣ ዎድፓ፣ ዉዶፓ፣ ዎርዱዋ ማርካቶፓ፣ ኔ አባኔ ኔ ዳዮ ቦንቻ ያጊያዋ ኤራ) » ያጌዴ ዛሬዳ።²¹ ቢታኒ ዛሬዴ፣ «ሃዋ ኡባ፣ ናዓቴሳፔ ዶማዴ ናጋዲ» ያጌዳ።

^h18:10 ዎሳናው ጌሻ ጎሊያ፣ አዩሁዳ አሳይ ኡባ ዎዴ ጌሻ ጎሊያን ዎንታ ጉራኒኔ ጋላሳ ዎሲኖ።

^h17:31 ማት 24:17፣ 18፤ ማር 13:15፤ 16 ⁱ17:32 ዶም 19:26

^j17:33 ማት 10:39፤ 16:25፤ ማር 8:35፤ ሉቃ 9:24፤ ዮሀ 12:25 ^k17:36 ማት 24:40

22 ዩሱሲክ ሃዋ ሲሲደ፡ «ኢቲባይ ኔኒ ቢሮን አሴናኒ አቶዌ ደዔ፤ ሄዌኔካ፤ ኔው ደዒያዋ ኡባ ዛሊዓደ ማንቃቶ ኢማ፤ ሃዋ አሶፕ ሳሉዋንካ ኔኒ ዱሬታና፤ ሄዋፕ ጉዩ ታ ጌዱዋ ካላ» ያጌዳ። 23 ሄ ቢታኒ ቃሲ ሄዋ ሲሲደ ዳሮ ዱሬ ጊዶ ዲራው ዳሮ ካዮቴዳ።

24 ዩሱሲክ ሃ ቢታኒ ዳሮ ካዮቶዋ ቤዒደ፡ «ዱሬ አሳይ ያሳ ካዉቴሳ ገላናው ዎቲ ሜታንደሻ! 25 ዱሬ አሳይ ያሳ ካዉቴሳ ገላናዋፕ ጋሉ ማርፒያ ያዒያና አዳናዌ ማታቴ» ያጌዳ። 26 ሄዋ ሲሲዳ አሳይ፡ «ሲሚ አኒ አታናው ዳንዳዩ?» ያጌዲኖ።

27 ኢካ ቃይ ዛሪደ፡ «አሳው ዳንዳዩቴናዌ ያሳው ዳንዳዩቴ» ያጌዳ። 28 ጴጊሮሲ ዛሪደ፡ «ሲሚ ኑኒ ኑሲ ደዒያ ኡባ አጊደ ኔና ካሌዶ» ያጌዳ። 29 ኢካ፡ «ቴሙዋ ጋይ፡ ያሳ ካዉቴሳ ዲራው ባሬ ጎሊያ፡ ዎይ ባሬና ዩላዋንታ፡ ዎይ ባሬ ማቺያ፡ ዎይ ባሬ ናና፡ ዎይ ኢሻቴዋ አጌዳዌ፤ 30 ሃዎዲያን ዳሮ ዳኩዋ፡ ሲንሳ ዩያ ካዉቴሳኒካ ሜዲና ደዑዋ አኬናዌ አኒኔ ባዋ» ያጌዳ።

ዩሱሲ ባሬ ሃይቁዋባ ሄዜንሱዋ አደዳ
(ማት 20:17-19፤ ማር 10:32-34)

31 ዩሱሲክ ታማኔ ላዑ ባሬና ካሊያዋንታ ባሬኮ ያሲደ፡ «ሲሚ ዩሩሳላሜ ባና፤ አሳ ናዓባይካ ናባቱ ማፃፋን ገፌቴዳባይ ኡባይ ያኒ ፖሌታና። 32 አዩሁደ ጊደናዋንቶ አ አሲ ኢማና፤ ቂሊጫና፤ ዳሮ ሜቶላና፤ አ ቦላን ጩቻና፤ 33 ሾጮዋፕ ጉዩያን ዎዳና፤ ሄዜንሲያ ጋላሲ ኢ ደንዳና» ያጌዳ።

34 ኡንቴንቴካ ሃ ዩውዋፕ አያኔ አኬኪቤይኪኖ፤ ሃዩቱካ ኡንቴንቶ አኬኪቲቤና ዲራው ኢ ሃሳዮባካ ኡሪቤይኪኖ። 35 ዩሱሲ ኢያርኮኮ ማቴዳ ዎዲያን፡ ኢቲ ቆቃ ቢታኒ ዎሲደ አጊያ ጋፃን ኡቴዳ። 36 ጮራ አሳይ አዲያዋ ሲሲደ፡ «ሃዌ አዩሻ?» ያጌ አቴዳ። 37 አሳይካ አው፡ «ናዜሬቲያ ዩሱሲ ሃዋና አዲደ ደዔ» ያጌ ዛሬዲኖ።

38 ኢካ፡ «ዳዊቴ ናዓ ዩሱሳ፡ ታና ማራሪኪ» ጊደ ዋሴዳ። 39 አፕ ሲንሳና ቢደ ደዒያዋንቴካ፡ ጮው ጋናዳን ሃንቁቴዲኖ። ኢ ቃይ፡ «ዳዊቴ ናዓው፡ ታና ማራሪኪ» ጊደ ዳሪ ዋሴዳ።

40 ዩሱሲክ ኡቂደ፡ ባሬኮ አሃናዳን አሳው አደዳ። 41 ዩሱሳኮ ኢ ማቶ ዎዲያን፡ ዩሱሲ፡ «ታኒ ኔው አያ አሳናዳን ኮያይ?» ያጌደ አ አቴዳ።

ኢካ ዛሪደ፡ «ጎዳው፡ ያላናው ኮያይ» ጌዳ።

42 ዩሱሲክ፡ «ያላ፡ ኔ አማኑ ኔና ፓሴዳ» ያጌዳ። 43 ሄ ዎዲያንካ ያሊ አጌዳ፤ ያሳካ ቦንቺደ አ ጌዱዋ ካሌዳ።

አሳይ ኡባይ ቢታኒያ ያሊደ፡ ያሳ ጋላቴዲኖ።

ዩሱሳኔ ዛኪዮሳ

19 ዩሱሲ ሂኒ ኢያርኮ ካታማ ገሊደ፡ ሄዋና አዲ ደዔ። ² ሱንሳይ ዛኪዮሳ ጌቴቲያ ኢቲ ዱሬ ቢታኒ ሄዋን ደዔ። ኢካ ቃራጊያዋንቴሲ ካፕዋ። ³ ዛኪዮሲ ዩሱሳ ጌቴቲያዌ ሃቃዌንቶ ቤዓናው ኮዩሺን ቃንሳ ጊደዳዋ ዲራው፡ አሳ ጮራቴሳፕ ደንደዋን ቤዓናው ዳንዳዩቤና። ⁴ ዩሱሲ ሄ አጊያና አዲያ ዲራው፡ ሲንሳው አዲደ ኢቲ ቦዒያ ቦላ ኬሴዳ።

⁵ ዩሱሲ ሄ ሳዓ ጋኪደ፡ ቶቁ ጊ ፕደ ያሊደ፡ «ዛኪዮሳ፡ ሃቹ ኔ ጎሌን ፕሻናው ቤሲያ ዲራው ኡሌ ዎዳ» ያጌዳ። ⁶ ኢካ ኡሌሊ ቦዒያፕ ዎዲደ፡ ናሺቻን ዩሱሳ ሞኪዳ። ⁷ ሄዋን ደዒያ አሳ ኡባይ ሃዋ ቤዒደ፡ «ሃዌ ናጋራንቻ ጎሌን ገሊደ ኢማሳ ጊዲደ ሾቤታና ሃኔ» ጊደ ኡባቴካ ዙዙንሳ ዶሜዲኖ።

⁸ ዛኪዮሲክ ቃሲ ኡቂደ ጎዳ፡ «ጎዳው፡ ሲሚ ታው ደዒያዋ ኡባፕ ባጋ ሂዩሳቶ ኢማና፤ አፕኔካ ዎርዱዋን አኪዳዋ ጊዶፕ፡ አይዱ ዳኩዋ ኡዳደ ዛራና» ያጌዳ።

⁹ ዩሱሲክ ዛኪዮሳው አደደ፡ «ኔኒካ አብራሃዎ ሺሻ ጊዲያ ዲራው፡ ሃቹ አቶቴሳይ ሃ ጎሌ አሳው ዩዳ። ¹⁰ አያው ጎፕ፡ አሳ ናዓይ ባዩዳዋ ኮያናዉኔ አሻናው ዩዳ» ያጌዳ። ¹

¹19:10 ማት 18:11

ታሙ ቆማቱዋ ሌሚሱዋ

(ማጥ 25:14-30)

11 አሳይ ሃዋ ሲሲዴ ዴዲሺን ዮሱሲ፣ ሂኒ ዩሩሳላሜ ማቶ ዲራወኔ ኡንቱንቶ ያሳ ካዉቴሳይ ሃዲካ ቆንጩያዋ ማላቶ ዲራው ሌሚሱዋ አዴዳ።^{m12} ሃዋዳን ያጊ ዶሜዳ፤ «ኢቲ ዎልቃማ ቢታኒ ባሬው ካዉቴሳ ቦንቸዋ አኪዴ ሲማናው፥ ሂኒ ሃኮ ጋዲያ ቤዳ።¹³ ባሬ ቆማቱዋ ጊዶፕ ታሙዋ ያሲዴ፥ ኡንቱንቶ ታሙ ሚና ስጌቴቲያ ሚሻ ኢዋዋሺን፥ (ታኒ ሲማዴ ያና ጋካናው፥ ሃሚሻን ዛሊዲሺቴ) ያጊዳ።

14 «ሺን አ ጋዲያ አሳይ አ ኢያ ዲራው፥ (ሃ ቢታኒ ኑ ቦላ ካዉታናዳን ኑኒ ኮዮኮ) ያጊዴ፥ ጉዮና ኢ ዴዲያሳ አሳ ኪቴዲና።¹⁵ ጊዶፕ አቲን፥ ሃ ቢታኒ ካቴ ጊዲዴ ሂኒ ባሬ ጋዴ ሲሜዳ፥ ሄ ቆማቱ ሁጲያን ሁጲያን ኢ ኢዋ ሚሻን ዛሊዲዴ አይ ኬና ዎዲሴዲናንቶ ኤራናው ያሲሴዳ።

16 «ኮይሮ ቆማይ ሺቂዴ፥ (ጎዳው፥ ኔኒ ታው ኢሜዳ ታሙ ሚና ዎዲያ ታሙዋ ዴማዲ) ያጊዳ።

17 አ ጎዳይ አ፥ (ሃያናሽ! ኔኒ ሎዎ ቆማ፤ ኔኒ ጉሳ ዩዉዋን አማኔቴዳዋ ጊዳዴ ቤቶ ዲራው፥ ታሙ ካታማቱዋ ቦላን ማታይ ኔው ኢሜቴዳ) ያጊዳ።

18 «ላዲሲያዌካ ሺቂዴ፥ (ጎዳው፥ ኔኒ ታው ኢሜዳ ኢቸሹ ሚና ጌቴቲያ ሚሻይ ኢቸሹዋ ዎዴዳ) ያጊዳ።¹⁹ አ ጎዳይካ አ፥ (ኔው ኢቸሹ ካታማቱዋ ቦላን ማታይ ኢሜቴዳ) ያጊዳ።²⁰ ሃራ ሄዜንሲያ ቆማይ ሺቂዴ፥ (ጎዳው፥ ጩርቃን 99 ዎሴዳ ኔ ሚሻ ሃዋ ቤዳ።²¹ አያው ጎፕ፥ ኔኒ ዎሳቤናሳፕ አኪያዋ፤ ዜራቤናዋ ቆይጩያ ሜቁሲ ባይና አሳ ጊዲያ ዲራው፥ ኔው ያያዲ) ያጊዳ።

22 «ጎዳይካ፥ (ሃ ኢታ ቆማይ፤ ኔኒ ሃሳዮ ቃላን ኔ ቦላ ታኒ ፐርዳና፥ ዎሳቤናዋ አኪያዋ፥ ዜራቤናዋ ቆይጩያ ሜቁሲ ባይና አሳ ጊዲያዋ ኤሮፕ፥²³ ታኒ ያዴ ታ ሚሻ ዎዲያና አካና ማላ፥ አዩሲ ዎዲሲያዋንቶ ኢማቤይኪ?) ያጊዳ።

24 «ጎዳይካ፥ ሄዋን ኤቆዋንታ፥ (ሃ ሚሻ አፕ ዎሲ አኪዴ ታሙ ሚናይ ዴዲያዎ ኢሜቴ) ያጊዳ።

25 ኡንቱንቱካ፥ (ጎዳው፥ አው ታሙ ሚናይ ዴዴ) ያጊዲና።

26 «ኢካ፥ (ታኒ ሂንቱንቶ አዲያዌ፥ ዴዲያዎ ኡባው ጉጄታናዋ፤ ባይናዋፕ ቃሲ ሄ ዴዲያዌካ አኪታናዋ።ⁿ²⁷ ዩዉዋን ቃሲ ታኒ ኡንቱንቱ ቦላን ካዉቴናዳን ኮዮዳ ታ ሞርካቱዋ ታኮ አሂዴ ታ ሲንሳን ሹኪቴ) ጊዳ» ያጊዳ።

ዮሱሲ ዳሮ ቦንቸዋን ዩሩሳላሜ ጌሌዳ

(ማጥ 21:1-11፤ ማር 11:1-11፤ ዮሀ 12-19)

28 ዮሱሲ ሃዋ ጎዋፕ ካላ ሂኒ ዩሩሳላሜ ኪሳናው ባሬና ካሊያዋንቱፕ ሲንሳቲዴ ቤዳ።²⁹ ዴብሬ ዛይቴ ጌቴቲያ ዴሬያ ማታን ዴዲያ ሂኒ ቤቴፋጌን ቢታኒያ ጌቴቲያ ሄራ ካታማቱዋኮ ሺቂዳ ዎዴ ባሬና ካሊያዋንቱፕ ላዓቱዋ።³⁰ «ሂንቱንቱፕ ሲንሳን ዴዲያ ቁሪ ካታማቱዋ ቤቴ፤ ያ ሂንቱንቱ ጌሊያ ዎዴ፥ አኒኔ ቢሮ ኡቲቤና ሃሬ ማራይ ቃሽቲ ኡቴዳዋ ዴማኒታ፤ አ ቢሊዴ ሃ አኪ ዩቴ።³¹ አኒኔ ሂንቱንታ፥ (ሃዋ አያው ቢሊቴ?) ጊዴ አቾፕ፥ (ኢ ባሬ ጎዳው **ኮሺያ ዲራሳ) ያጊቴ» ያጊዳ።

32 ኪቴቴዳዋንቱካ ቢዴ፥ ዮሱሲ ኡንቱንቶ አዶዋዳን ሃኒና ዴሜዲና።³³ ኡንቱንቱ ሃሬ ማራ ቢሊያ ዎዴ ቢዲዴ ሃሪያ ጎዳይ፥ «ሃሬ ማራ አያው ቢሊቴ?» ያጊዳ።³⁴ ኡንቱንቱካ፥ «ጎዳው ሃዌ ኮሺ» ያጊዴ።³⁵ ሃሬ ማራ ዮሱሳኮ አሄዲና፤ ባሬንቱ ማዩዋ አ ቦላን ዎሲዴ ዮሱሳ ሃሪያ ቶጊሴዲና።³⁶ አሳይካ ዮሱሲ ቢያ ኦጊያ ቦላ ባሬንቱ ማዩዋ ሂዲዲና። ††

§19:13 ሚና፥ ሚና ጌቴቲያዌ፥ ግርኬ ቃላን (ሚናስ) ጊያዋ። ሃዋ ቢሌሳይ፥ ሄዎዴ ዴዲያ አሳንቻ አሳው ኢሜቲያ ሄዙ አጌና ዲርጉዋ።

**19:31 ጎዳው፥ ሃዋን ጎዳው ጌቴቶዌ፥ ሃሬ ማራ ጎዳፕሺን፥ ያሳ ጊዴና።

††19:36 ማዩዋ ሂዲዲና፥ ሃዋ ጉሳይ፥ አዩሁዳ አሳ ዎጋን፥ ኤሬቴዳኔ ቦንቸቲያ አሳው ኡዴቲያ ኢማሳ ሞካ ዎጋ።

37 ኢ. ደብሬ ዛይቴ ጌቴቲያ ደራሪያ ዱጊሳ አፊያ አጊያ ማቴዳ ዎዴ፥ ዳሮ ጮራ ጊደዳ አ ካሊያዎንቱ ቤዔዳ ሶሳይ አሴዳ ማሳታው ኡባው ናሺቲዴ፥ ባሬንቱ ኮሻ ዶቁ አሲዴ፥

38 «ጎዳ ስንሳን ዩያ ካቲ አንጄቴዳዋ፤

ሳሉዋን ሳርታይ ጊዶ።

ቃሲ ኪሊ ዶቃ ሳሉዋን

ደዒያ ሶሳይ ቦንቹቶ»

ያጌዲኖ። 0

39 አሳ ጋርሳን ደዒያ ኢቲ ኢቲ ፓሪሳዋቱ ዩሱሳ፥ «ታማርሲያዎ፥ ኔና ካሊያዎንታ ጮው አሳሪኪ» ያጌዲኖ። 40 ኢካ ዛሪዴ፥ «ታኒ ሂንቱንቶ አዳይ፥ ኡንቱንቱ ጮው ጎፔ፥ ሹቻይካ ዋሳናዎ» ያጌዲ።

41 ዩሱሲ ዩሩሳላሜ ማቴዳ ዎዴ፥ ካታማቶ ቤዒዴ፥ ዩኪዴ፥ 42 «ኔ ሳርታው ጊዲያዎ ኔኒ ሃቼ ኤራዲንቶ ሎዓ፤ ሺን ሃዒ ሄዌ ኔ አይፊያፔ ጌሜዳ። 43 አያው ጎፔ፥ ኔ ቦላ ያና ዎዲ ደዒ፤ ሄ ዎዴ ኔና አጊያዎንቱ ኔ ዩሹዋን ዲርሳ ዲሪዴ፥ ያፔኔ ሃፔኔ ዶዲዴ፥ ኔና ኡንዒሲያ ዎዲ ያናዎ። 44 ኔናኔ ኔ ዲርሳ ጋርሳን ደዒያ ኔ አሳ ሜንሴሬሳና፥ ሶሳይ ኔና ቤዓናው ዩዳ ዎዲያ ኔኒ ኤራቤና ዲራው፥ ኔና አጊያዎንቱ ሹቻ ኡባ ኢቱዋ ኢቱዋ ቦላፔ ደንሲዴ ላላናዎ» ያጌዲ።

ዩሱሲ ጌሻ ጎሊያን ዛሊዲያዎንታ ዩደርሴዳ

(ማት 21:12-17፤ ማር 11:15-19፤ ዮሀ 2:13-22)

45 ሃዎፔ ካላ ዩሱሲ ጌሻ ጎሊያ ጊሊዴ፥ ዛሊዲያዎንታ ሄዋፔ ኪሴዳ። 46 ዩሱሲ ዛሪዴ፥ « (ታ ጎሊ ሶሳ ዎሲያ ጎሊያ ጊዳናዎ) ጌቴቲዴ ሶሳ ቃላን ዓፌቴዳ፥ ሺን ሂንቱንቱ አ ፓኑዋ ጎንጎሉዋ አሴዲታ» ያጌዲ። P47 ዩሱሲ ኡባ ዎዴ ጌሻ ጎሊያን ታማሪሲ ደዒሺን፥ ቁሳቱዋ ካፓቱ፥ ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዎንቱ ከላ አይሲያዎንቱ አ ዎዳናው ኮዩና። Q48 ሺን አሳይ ኡባይ አ ሃሳያፔ ኢቱኔ አቴናን ሲሲ ኡቶ ዲራው፥ አ ዎዲያ አጊያ ኡንቱንቱ ዳዩዲኖ።

ዩሱሳ ማታ ቦላ ደንደዳ አሻ

(ማት 21:23-27፤ ማር 11:27-33)

20 ኢቲ ጋላሲ ዩሱሲ አሳ ጌሻ ጎሊያን ታማሪሲዴኔ ሚሺራቹዋ ቃላ አዲዴ ደዒያ ዎዴ፥ ቁሳቱዋ ካፓቱኔ ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዎንቱ ጋዲያ ጨማቱዋና ኢቲፔ ዩሱሳኮ ዩዲኖ። 2 ኡንቱንቱካ፥ «ሃ ዩወዋ ኔኒ ኡዲያዌ አይ ማታኔንቶ አዳ፤ ሃ ማታካ ኔው ኢሜዳዌ ኢ አኔ?» ያጌዴ አቼዲኖ። 3 ኢካ፥ «ታ ሂንቱና ኢቲ አሻ አቼያዌ ደዒያዎ አኔ ዛሪቴ። 4 ዮሃኒሳ ሂንቃታይ ሶሳፔ ዎይ አሳፔ?» ያጌ አቼዳ።

5 ኡንቱንቱ ባሬ ጊዶን ማቱቲዴ፥ «ሶሳፔ ጎፔ፥ ሄዋ ጊዶፔ (አያው አማኒቤይኪቴ) ኑና ያጋናዋ፤ 6 (አሳፔ) ጎፔ፥ አሳይ ኡባይ ዮሃኒሲ ናቢያ ጊዲያዎ አማኒያ ዲራው ሹቻን ኑና ደቻናዎንታ» ያጌዲኖ። 7 ሃዋሲ፥ «ሃቃፔ ዩደንቶ ኤርኮ» ጊዴ አው ዛሬዲኖ። 8 ዩሱሲካ፥ «ሃዋ ጊዶፔ ታካ፥ ታኒ አ ማታን ሃ ዩወዋ አሳይታንቶ ሂንቱንቶ አዲኪ» ያጌዲ።

9 ሃዎፔ ሲሚዴ ዩሱሲ አሳው ሃ ለሚሱዋ ያጌ አዱዋ ዶሜዳ፥ ፣«ኢቲ ቢታኒ ዳሮ ዎዩኒያ ቱራቱዋ ቶኪዳ፥ ጎሻንቻቱዋሲ ኮሳው ኢሚዴ፥ ኢ ሂኒ ሃራ ጋዲያ ቢዴ ጮራ ዎዲያ ጋሚዒዳ። 10 ዎዩኒ አይፊያ አይፎ ዎዴ፥ ዎዩኒያ ጎሻ ጎዳይ ባሬና ጋኪያዎ አሃናዳን ኢቲ ቆማ ኮሳዋቱዋኮ ኪቴዳ፥ ኪቴቲ ቤዳዋካ ዶቢዴ፥ ሚላ ኩሺያ ዩደዲኖ። 11 ሄዋፔ ሃራ ቆማ ኪቴዳ፥ ኡንቱንቱ ሄዋካ ቃሲ ዶቢዴ፥ ቶቺዴ፥ ሚላ ኩሺያ ዩደዲኖ። 12 ሃዒካ ሃራ ሄኬንሲያ ቆማ ኪቴዳ፥ ኡንቱንቱካ ቃሲ አ ማሱንሲዴ፥ ሂኒ ካሬ አሴዲኖ።

13 «ሄ ዎዩኒያ ቱራ ጎዳይካ፥ (ሲሚ አያ ኡዶ? አኔ ሃዒ ታ ዶሲያ ናዓ ኪታና፤ አኒ ኤሪ አ ቦንቶፔ) ጌዳ። 14 ጎሻንቻቱ ቃሲ ናዓ ቤዒዳ ዎዴ፥ (ሃዌ አ ላቲያዎ ጊዶ ዲራው፥ ሃዩፔ ዎዶይቴ፤

019:38 ማዝ 118:26 P19:46 ኢሳ 56:7፤ ኤርም 7:11 Q19:47 ሉቃ 21:37
T20:9 ኢሳ 5:1

ሄዋ፤ ጉዩ፤ ቢታይ ኑሳ ጊዳናዎ) ጊዴ ዘሬቴዲኖ።¹⁵ ዎዩኒያ ቱራ ሳግፔ፤ ሂኒ ካሬው ኬሲዴ አ ዎዴዲኖ።

«ዎዩኒያ ቱራ ጎዳይካ ኡንቱንታ አያ አሳንዴሻ? ¹⁶ ዮፔ ሄ ጎሻንቻቱዋ፤ ዎዳናዎ፤ ዎዩኒያ ቱራ ሳግካ ሃራንቶ ኢጣናዎ» ያጌዲኖ።

አሳቱካ ሃዎ ሲሶ ዎዴ፤ «ሃዎ ማላባ አሆፖ» ያጌዲኖ።¹⁷ ዩሱሲካ ሂኒ ኡንቱንቱኮ ያሊዴ፤

« (ሲጊ ሹቻ ጎሊያ ኬዲያዎንቱ ካዴዳ ሹቻይ፤

ኢ ዋና ጎሊያ ሚኒሲያ ሁጴ ሹቻ ጊዴዳ)

ጌቴቲዴ ዓፌቴዳዎ ቢሌሳይ አዩ? ¹⁸ ሃ ሹቻ ቦላን ኩንዲያ ኡባይ ሜዒሬቴ፤ ሹቻይካ አ ቦላን ኩንዲያ ኡባይ ቡንቼታናዎ» ያጌዲኖ።

ጊራ፤ ጊራኔ አጋኔ ጊያ አሻ

(ማት 22:15-22፤ ማር 12:13-17)

¹⁹ ሙሴ ሂጊያ ዓፌያዎንቱኔ ቁሳቱዎ ካፓቱ ዩሱሲ ሃሳዩዳ ሌሚሱ፤ ኡንቱንቱ ቦላን ጌቴቶዎ ኡር ዲራው፤ ሄ ሳቲያንካ አ አይቃናው ኮዩዲኖ። ሺን አሳው ያዩዲኖ።²⁰ ዩሱሳ፤ ሄ ጋዲያ ሞዲያዎሲኔ አ ማታሲ አሲዴ ኢጣናው አ ዶናፔ ኬሲያ ቃላን አይቃናው ኢንጂቲያ ዎዲያ ናጊኖ። ሄዎ ዲራው ጊሻ ማላቲዴ አይሳናው ዎቼያዎንታ ከቴዲኖ።²¹ ሄ ከቴቶዎንቱካ ዩሱሳ፤ «ታማሪሲያዎ፤ ኔኒ ቱማ ዩውዎ ሃሳዩያዎኔ ታማሪሲያዎ፤ ሄዎዳንካ ቃይ ያሳ አጊያ ቱማቴላን ታማሪሲያዎኔ አሲኔ ዱማዩናዎ ኑኒ ኡሬቶ።²² ቃሲካ ኡንቱንቱ፤ ሮማ ካቲያ ቁሳሬው ጊራ ጨጋናው ኮሺ ዎይ ኮሺኔ?» ያጊ አቼዲኖ።

²³ ኢ ቃሲ ኡንቱንቱ ዴሻቴላ ኡሪዴ፤²⁴ «አኔ ታና ኢቲ ዲናሪያ ቱቱቢቴ፤ ሄዎ ቦላን ዴዲያ ሚሲሊኔ ዓፌቶዩ አና ቤሲ?» ጌዳ።²⁵ ኡንቱንቱካ፤ «ቁሳሬዎ» ጊዴ ዛሬዲኖ። አኔካ፤ «ሄዎ ጊዶፔ፤ ቁሳሬዎ፤ ቁሳሬው ኢሚቴ፤ ያሳዎ፤ ያሳው ኢሚቴ» ያጌዲኖ።²⁶ ኡንቱንቱካ፤ ኢ ሃሳዩዳ ቃላን አሳ ሲንሳን አይቃናው ዳንዳዩ ቤይኪኖ። አ ዛናዎን ማላሌቲዴ ጮው ጌዲኖ።

ሃይቁዎ፤ ዴንዱዋባ አሻ

(ማት 22:23-33፤ ማር 12:18-27)

²⁷ ሳዱቃዎናቱ፤ ኢቱ ኢቱ ዩሱሳኮ ዩዴ፤ አሻ አው ሺሺዲኖ።²⁸ ኡንቱንቱካ ዩሱሳ፤ «ታማሪሲያዎ፤ ኢቲ ቢታኒ ማቻቶ አኪዴ ናዓ ዩሌናን ሃዩያዎ ጊዶፔ፤ ሚሺራቶ ሄዎ ኢሻይ ሳታ አኪ ናዓ ዩሊዴ ባሬ ኢሻው ዜሬሳ ዎሳና ማላ ሙሴ ኑሲ ዓፌዳ።²⁹ ኢቲ ዎዲያን ላፑ ኢሻቱ ዴዲያዎንቱ፤ ባይራይ ማቻቶ አኪዴ ዩሌናን ሃይቁ አጌዳ።³⁰ ላዴሲያዌካ ኢዞ ላቴዳ።³¹ ሄይንሲያዌካ ቃሲ ኢዞ አኪዳ፤ ላፑናቱካ ኢዞ አኪዴ ናዓ ዩሌናን ሃይቁዲኖ።³² ወርሴላን ሚሺራታካ ሃይቃ አጋዱ።³³ ሲሚ ላፑናቱካ ሄ ሚሺራቶ አኪዳ ዲራው፤ ሃይቁዎ፤ ዴንዱዳ ዎዴ፤ ኢዛ አሲ ማቼ ጊዳኔ?» ያጊ አቼዲኖ።

³⁴ ዩሱሲካ፤ «ሃ አላሚያ ናናይ አኪኖኔ አኪቲኖ።³⁵ ሺን ሃይቁዎ፤ ዴንዲዴ፤ ሲንሳፔ ዩያ ዎዲያን ዴዳናው ቤሲያዎንቱ አኪኪኖኔ አኪቲኪኖ።³⁶ ኡንቱንቱ ያሳ ከታንቻ ማላቲዴ ዴዲያ ዲራው፤ ሄዎ፤ ሲሚዴ ሃይቁኪኖ። ሃይቁዎ፤ ዴንዲያዎንታ ጊዲያ ዲራው ኡንቱንቱ ያሳ ናና።³⁷ ሙሴ፤ ያሳይ አው ቆንጨዳ ዎራባ ዓፌዳ ታሪኪያ ጋርሳን፤ ጎዳ ያሳ፤ «አብራሃዎ ያሳ፤ ዩሳቃ ያሳ፤ ያዩቆባ ያሳ» ያጌዴ ያሱሳይ፤ ሃይቃዎንቱ ዴንዲያዎ ቤሴ።³⁸ ኡባይካ አው ሃይቁ ቤናዎንታ ጊዲያ ዲራው፤ ኢ ሃይቁቤናዎንቱ ያሳ፤ አቲን፤ ሃይቆዎንቱዎ ጊዴና» ያጌዲኖ።

³⁹ ኢቲ ኢቲ ሙሴ ሂጊያ ዓፌያዎንቱካ፤ «ታማሪሲያዎ፤ ሎዑዎ ሃሳዳዳ» ያጌዲኖ።⁴⁰ ሃዎ፤ ሲሚዴ፤ ኢቱካ አ አቻናው ዓሎዌ ባዎ።

†20:24 ዲናሪያ፤ ሄዎዴ ሮማ ቢታ አሳይ ጎዴቲያ ሚሻ።

§20:17 ማዝ 118:22   †20:27 ኪት 23:8   †20:28 ዛር 25:5   †20:37 ኬስ 3:6

ዮሴፊ እኔ ጊያ አሻ

(ማጥ 22:41-46፤ ማር 12:35-37)

41 ሃዋጥ ካለ ዮሴፊ ኡንቱንታ፡ «አሳይ ከሪስቶስ ምቲ (ዳዊቴ ናዓ) ያጊኖ? 42-43 ጋሶቴሳይኔካ፡ ዳዊቴ ባሬ ሁጳው ማዚሙሬ ማፃፋ ጋርሳን፡ (ኅዳይ ታ ጎዳ፡ «ታኒ ኔ ሞርኪቴዋ ኔ ጌዲያፍ ጋርሳና ዴዓናዳን አሳና ጋካናው፡ ታ ኡሼቻን ኡታ» ጌዳ) ያጌዳ፡

44 «ሲሚ ዳዊቴ ከሪስቶስ፡ (ኅዳ)፡ ጊዴ ዪሲያዋ ጊዶፕ፡ ምቲ አው ናዓ ጊዳና ዳንዳይ?» ያጌዳ፡

ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱፍ ናጌታና ማላ፡ ዮሴፊ ሴሬዳ ሴሬ

(ማጥ 23:1-36፤ ማር 12:38-40)

45 አሳይ ኡባይ ሲሲሺን ባሬና ካሊያዋንቶ፡ 46 «ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቱፍ ናጌቲቱ፤ ኡንቱንቱካ፡ አዳሳ ቃሚሺያ ማዬዴ ዩያናው፡ ጌያይ ዴዒያሳን ቦንቾ ሳሮታ አካናው፡ ምሲያ ጎሌን ቦንቾ አይዲያን ኡታናው፡ ሾቤቴዳሳን ቦንቾሳ ኮዬያዋንታ፡ 47 ሄዋንቱካ አምዓቱዋ ጎሊያ ካሎዬያዋንታ፤ ባሬንታ ቤሳናው ምሳ አዳሲያዋንታ፤ ኡንቱንታ ኢታ ፒርዳይ ናጌ» ያጌዳ፡

አምዓቲ ኢዋታ

(ማር 12:41-44)

21 ዮሴፊ ዶቄ ጊዴ ዪሊያ ዎዴ፡ ዱሬ አሳይ ጌሻ ጎሊያን ኢዋታ ሺሺያ ሚሻ ጊዶን ባሬንቶ ዴዒያዋፍ ኡንቱንቱ ዩጊያ ዎዴ ቤዳዳ፡ 2 ቃሲካ ኢቲ ሂዩሳ አምዔ ሚሺራታ ላው ሴምቤሪያ ሄዋን ዩጊያ ዎዴ ቤዳዴ፡ 3 «ታ ሂንቴው ቱሙዋ ጋይ፡ ሃ ሂዩሳ አምዔ ሚሺራታ፡ አፕኔ ዳሩዋ ኢማዱ፡ 4 ሃ አሳይ ኡባይ ባሬንቶ ፓላሆዋፍ ኢሜዲኖ፤ ሺን ኢዛ ባሬ ሂዩሳቴሳ ዎልቃን ባሬው ዴዒያዋ ኡባ ኢማዱ» ያጌዳ፡

ጌሻ ጎሊ ኮሌታናዋ ዮሴፊ ካሴቲዴ አዴዳ

(ማጥ 24:1-2፤ ማር 13:1-2)

5 አ ካሊያዋንቱ ኢቱ ኢቱ፡ «ጌሻ ጎሊ ሎዎ ሹቻኒኔ ባለ ሺቁዋ ኢዋታን ሎዴዳዋ» ያጌ ሃሳዬያ ዎዴ ዮሴፊ፡ 6 «ሃዌ ሂንቱንቱ ቤዳያዌ ኡባይ ኮሌቴናን፡ ሹቻይ ሹቻ ቦላን ኪሌቲዴ አቴና ዎዲ ያናዋ» ያጌዳ፡ 7 ኡንቱንቱካ፡ «ታማሪሲያዎ፡ ሲሚ ሃዌ ሃናናዌ አወዴ? ቃሲካ ሃዌ ሃናናው ማላይ አዩ?» ያጌዲ አቼዲኖ፡

ዮሴፊ ሜቱዋ ዎዲኔ ናሺቻ ዎዲ ያናዋ አዴዳ

(ማጥ 24:3-13፤ ማር 13:3-13)

8 ኢካ፡ «አኒኔ ባሌሴናዳን ናጌቲቱ፤ ሮጫ አሳይ፡ (ታኒ ከሪስቶስ) ያጌዴ ቃሲካ፡ (ዎዲ ማቴዳ) ያጌዴ ታ ሱንሳን ያናዋንታ፤ ሂንቱንቱ ቃሲ ኡንቱንታ ካሎፒቱ፡ 9 አላ ዩዉዋኔ አሳ ማካላባ ሲሲያ ዎዴ ዳጋሞፒቱ፤ ሃዌ ኮይር ሃናናው ቤሲያዋ ጊዶ ዲራፕ አቲን ዉርሴሳይ ቢራ» ያጌዳ፡

10 ሄዋፍ ካሊዴ አሳው፡ «አሳይ አሳ ቦላ፡ ካዉቴሳይካ ካዉቴሳ ቦላ፡ ዴንዳናዋ፤ 11 ዎልቃማ ቢታ ቃሳይ ሃናናዋ፤ ከሻይኔ ሃርጊ፡ ዱማ ዱማሳን ሜዴታናዋ፤ ያሺያ ዩዉኔ ኡባካ ዎልቃማ ማላታይ ሳሎፕፍ ሃናናዋ፡

12 «ሃዌ ኡባይ ሃናናፍ ካሲያን ቃሲ አሳይ ሂንቱንታ አይቃናዋንታ፡ ሜቶሳናዋንታ፤ ሂኒ አዩሁዳቱዋ ዎሳ ጎሌ አሳው አሲ ኢማናዋንታ፤ ቃሾ ጎሌካ ጌሊሳናዋንታ፤ ካታቱዋ ሲንሳኒ ሞዲያዋንቱ ሲንሳን ሺሻናዋንታ፤ ሃዌ ኡባይ ታ ሱንሳ ጋሶዋን ሂንቱንታ ጋካናዋ፡ 13 ሃዌካ ማርካታናው ሂንቴው ሎዎ ቃዳ ጊዳናዋ፡ 14 ሃዋ ጊዲያ ዲራው፡ አይ ዛሩዋ ኢማኔ ጊዴ ኮይርቲዴ ሂንቱንቱ ኡንዔቴና ማላ ሃዋ ዎዛና አሲቴ፡ 15 ኤቁቲያዋንቱ ኡባይ፡ ኤቁታናዉኔ ሳካናው ዳንዳይና ቃሳኔ አዶ ጨንጫቴሳ ታኒ ሂንቱንቶ

ኢማና። ^{w16} ሂንቴንታ ዩሌዳዋንቱኔ ሂንቴንቱ ኢሻቱ፤ ሂንቴንቱ ዳባቱኔ ሂንቴንቱ ላጌሳቱክ አቴናን ሂንቴንታ አሲ ኢማናዋንታ፤ ሂንቴንቱፔካ ኢቱዋ ኢቱዋ ዎዳናዋንታ። ¹⁷ ታ ሱንሳ ዲራው አሳ ኡባ ማታን ኢዲቴዳዋንታ ጊዳኒታ። ¹⁸ ዩሌዳዋን ቃሲ ሂንቴንቱ ሁጲያ ቢናናፔካ ኢቲናኔ ባዩኩ። ¹⁹ ሚኒ ኤቂዴ ሂንቴንቱ ሽምፑዋ አሺታ።

ዩሱሲ ዩሩሳላሜ ባዩሳባ አዴዳ
(ማት 24:15-21፤ ማር 13:14-19)

²⁰ «ዩሩሳላሜ አላ አሳን ዶዴቴዳ ዎዴ፤ ኢዚ ባዩሳይ ማቴዳዋ ኤሪቴ። ²¹ ሄ ዎዴ ዩሁዳን ዴዲያዋንቱ ዴሪያኮ ባቃቲና፤ ካታማን ዴዲያዋንቱ ቃይ ሄዋፔ ኬሲና፤ ባላጋሪያን ዴዲያዋንቱክ ያ ካታማኮ ጌሎፒና፤ ²² ዶሳ ቃላን ገፌቴዳዌ ኡባይ ፖሌታናዳን ሃዌ ሃሉዋ ኬሲያ ዎዲያ። ^{x23} ቢታ ቦላን ዎልቃማ ሜቱ ሃናናዋ፤ ሃሲ ዴዲያ አሳ ቦላን ሃንቁ ያናዋ፤ ሄዋ ዲራው ሄዎዲያን ሻሃርዋንቱኔ ዳንሲያዋንቶ አዩ! ²⁴ አሳይ ኡባይ ማሻን ሃይቃናዋንታ፤ ዶሳ ኤሬና ጋዲያ ኡባቱክ አዋዳዋን ባናዋንታ፤ ዩሩሳላሜክ አዩሁዳ ጊዴናዋንቱ ዎዲ ፖሌታና ጋካናው፤ ኡንቴንቱን ዩዴቴዳወና ጊዳናወኑ።

ኪሪስቶሳ ላዴሶ ዩሳ
(ማት 24:29-31፤ ማር 13:24-27)

²⁵ «አዋ፡ አጊናኒኔ ዶሊንቲያ ቦላ ማላታይ ሃናናዋ፤ አባፔኔ ቤታ ኮሻፔ ዴንዶ ጋሱዋን ቢታ ቦላን ዴዲያ አሳይ ኡባይ ኡንዴታናዋንታ፤ ሂርጋናዋንታ። ^{y26} ሳሉዋ ዎልቃይ ኡባይ ቃዲያ ^{¶1} ዲራው አሳይ ያሻኒኔ አላሚያ ቦላ አዩ ያናዌሻ ያጊዴ ናጉዋን ዳቡራናዋንታ። ²⁷ ሄ ዎዴ አሳ ናዓይ ዎልቃኒኔ ዎልቃማ ቦንቹዋን ሻሪያን ዩያ ዎዴ ቤዓናዋንታ። ²²⁸ ሂንቴንቱክ፡ ሃ ዩሌ ፖሌቱሳ ዶሚያ ዎዴ፤ ዎዙ ማቶ ዲራው ሲቲ ጊዴ ኤቂቴ፤ ፑዴ ጶቄ ጊዴ ዌሊቴ» ጌዳ።

ባላሲያ ጌቲቲያ ሚሳ ሌሚሱዋ
(ማት 24:32-35፤ ማር 13:28-31)

²⁹ ካሊዴክ፡ ሃዋ ያጊ ሌሚሱዋ አዴዳ፤ «ዎዴንሳፔኔ ሃራ ሚሳ ኡባፔ ዌሊቴ፤ ³⁰ ሃይሳይ አጪና ቤዲያ ዎዴ፤ ሄ ዎዴ ቦኒ ማቴዳዋ ሂንቴንቱ ኤሪታ። ³¹ ሄዋዳንክ ቃሲ ዩዋቱ ፖሌቲያዋ ቤዲያ ዎዴ፤ ዶሳ ካዉቴሳታ ማቴዳወና ኤሪቴ።

³² «ታኒ ሂንቴው ቱሙዋ ጋይ፤ ሃዌ ኡባይ ፖሌታና ጋካናው ሃ ዩሌታይ አዴና። ³³ ሳሉኔ ሳዓይ አዳና፤ ሺን ታ ቃላይ አዴና። ³⁴ ሲሚ ዛዋይ ባይና ዴዑዋን፤ ኡሻ ዳሩዋኔ ዴዑዋባን ኡንዴቲሺን ሂንቴንቱ ዎዛናይ ሌፔናዳኒኔ ሄ ጋላሳይ ጲሪያዳን ቆፔናን ሂንቴና ጋኬናዳን ናጌቲቴ፤ ³⁵ ሃዌ ቢታ ኡባን ዴዲያዋንቱ ኡባቱዋ ቦላን ጋካናዋ። ³⁶ ሲሚ ዩያ ኢታባ ኡባፔ ሂንቴንቱ አታናዳኒኔ አሳ ናዓ ሲንሳንክ ኤቃናው ዳንዳያና ማላ፤ ኡባ ዎዴ ሚኒ ዎሲቴ» ያጊዳ።

³⁷ ዩሱሲ ጋላሲ ጋላሲ ጌሻ ጎሊያን ታማሪሲዴ፤ ቃማ ቃማ ዴብሬ ዛይቴ ያጌቲያ ዴሪያኮ ኬሲዴ አቄ። ³⁸ አሳይ ኡባይ አ ሲሳናው ጉራን ያ ጌሻ ጎሊያ አኮ ዩና።

ኪሪስቶሳ ዎዳናው ማቄቴዲና
(ማት 26:1-5፤ ማር 14:1-2፤ ዮሀ 11:45-53)

22 ፓሲጋ ጌቲቲያ ማጋጌ ኡኪሳ ሚያ ባላይ ማቴዳ። ^{a2} ቄሳቱዋ ካፓቱኔ ሙሴ ሂጊያ ገፊያዋንቱ ዩሱሳ ዎቲ ዎዳኒንቶ፤ ዎዲያ አጊያ ጌማን ኮዩና፤ ሺን አሳው ያዩና። ³ ዓላሂክ ታማኔ ላዑ

^{¶1}21:26 ሳሉዋ ዎልቃይ ኡባይ ቃዲያ፡ ሃዋ ጉሳይ፤ ቤኒ ዎዴ አሳይ፤ ሳሉዋን ዴዲያ ዶሊንቲ ኡባይ አያና ዎልቃና ዴዴ ጊዴ ቆፔ።

w21:15 ሉቅ 12:11-12   x21:22 ሆስ 9:7
y21:25 ኢሳ 13:10፤ ሂዝ 32:7፤ ኢዩ 2:31፤ ሳፅ 6:12፤ 13
z21:27 ዳን 7:13፤ ሳፅ 1:7   a22:1 ኬስ 12:1-27

ካሊያዎንቱ፤ ኢቱዋ ጊደዳ አስቆሮቱ ዩሁዳን ጌሌዳ።⁴ ኢካ ቢዴ፥ ዩሱሳ ዎቲ አሲ ኢማኔንቶ ቄሳቱዋ ካጋቱዋና ኒሻ ጎሊያ ናጊያዎንቱ ካጋቱዋና ኢቲ፤ ሃሳዩዳ።⁵ ኡንቱንቱካ ናሹቲዴ፥ ሚሻካ ዩሁዳው ኢማናው ወሌቴዲና።⁶ ኢካ ኤኖ ጌዳ፤ አሳይ ባይና ሳን ዩሱሳ አሲ ኢማናው ኢንጂቲያ ዎዲያ ኮዩ።

ዩሱሲ አዩሁዳቱዋ ፓሲጋ ማናው ጊጌቱዳ

(ማጥ 26:17-25፤ ማር 14:12-21፤ ዮሀ 13:21-30)

⁷ ማጋጌ ኡኪሳ ሚያ ባላ ቦንቺያ ዎዲ ጋኬዳ፤ ሄ ዎዲካ ፓሲጋው ዶሮሳ ሹካናው ቤሲያ ዎዲያ።⁸ ዩሱሲ ጳይሮሳኔ ዮሃንሳ፥ «ፓሲጋ ቁማ ኑኒ ማናዳን ቢዴ ጊጊሲቴ» ጊዴ ኪቴዳ።

⁹ ኡንቱንቱካ ዛሪዴ፥ «ሃቃን ጊጊሳናዳን ኮያይ?» ያጊ አፍዲና።¹⁰ ኢካ፥ «ሂንቱንቱ፥ ካታማ ጌሊያ ዎዴ አቱዋና ሃሳ ቶኪዳ ቢታኒ ፤ሄሂንቱንቱና ጋኪታናዋ፤ ኢ ጌሊያ ጎሊያ አ ካሊዴ ጌሊቴ፤¹¹ ሄ ጎሊያዋካ፥ (ታማሪሲያዌ ኔና፥ «ታኒ፥ ታና ካሊያዎንቱና ኢቲ፤ ፓሲጋ ቁማ ሚያ ኢማሳ ኪፊሊ ሃቃ ባጋና ዴዒ?» ያጌ) ጊቴ።¹² ሄ ቢታኒካ ፖቂያ ቦላን ዴዒያ ሂደቲ አቴዳ አኮ ኪፊሊያ ሂንቱንታ ቤሳናዋ፤ ሄዋኒካ ሳዓ ጊጊሲቴ» ያጌዳ።

¹³ ኡንቱንቱ ቢዴ፥ ዩሱሲ ጎዋዳንካ ቢታኒያ ዴሚዴ ፓሲጋ ቁማ ጊጊሴዲና።¹⁴ ፓሲጋ ቁማይ ሜቴቲያ ሳቲ ጋኮ ዎዴ፥ ታማኔ ላዑ ኪቴቶዋንቱና ኢቲ፤ ቁማ ማናው አቴዳ።¹⁵ ኢካ፥ «ታና ሜቱ ጋካና፤ ካሲያን ሂንቱንቱና ሃ ፓሲጋ ቁማ ማናው ዳሮ አዋታዴ ዴዓይ።¹⁶ አዩሲ ጎፕ፥ ታ ሂንቱው አዲያዌ፥ ሃዌ ያሳ ካዉቴሳን ፖሌታና ጋካናው፥ ታኒ ላዔሱዋ ሃዋ፤ ሚኪ» ያጌዳ።

¹⁷ ፀዓ አኪዴ፥ ያሳ ጋላቲዴ፥ «ሃዋ ሄይቴ፥ ሂንቱንቱ ጊዳዋን ጊሹቲ አሹቴ።¹⁸ አዩሲ ጎፕ፥ ታ ሂንቱንቶ ያጋይ፥ ያሳ ካዉቴሳይ ያና ጋካናው፥ ሃፍፕ ዶማዴ ዎዲያ ኤሳ አሹኪ» ያጌዳ።

¹⁹ ቃሲ ማጋጌ ኡኪሳ አኪዴ፥ ያሳ ጋላቲዳ፤ ሄ ኡኪሳ ሜንሳ ኡንቱንቶ ኢሚዴ፥ «ሃዌ ሂንቱንቶ ኢሜቲያዌ ታ አሹዋ፤ ሃዋን ታና ቆጋና ማላ ሃዋ ሚቴ» ያጌዳ።²⁰ ካዉዋ ሞዋፕ ጉዩያን፥ ካሲዋዳን ፀዓ ዴንሳ ኡንቱንቶ ኢሚዴ፥ ሃዋዳን ያጌዳ፥ «ሃ ፀዓይ፥ ታ ሂንቱንቱ ዲራው ጉሲያ ታ ሱሳ ቆፕሲያ አራሳ ጫቁዋ።^{b21} ሺን ቤዒቴ፥ ታና አሲ ኢማናው ዴዒያ ቢታኒ ጋዩታን ታናና ኢቲ፤ ሜ።²² አዩው ጎፕ፥ ታኒ አሳ ናዓይ ያሳይ ጎዋዳን ባይ፤ ሺን ታና አሲዴ ኢሚያ አራው አው አዩ።» ያጌዳ።²³ ኡንቱንቱ ጊዩፕ ሄዋ አሳናው ዴዒያዌ አና ጊዳኔንቶ፥ ባሬንቱ ጊዩን አሻ ዶማዲና።

አባፕ አዲያዌ አኔ? ያጊያ አሻ

²⁴ ቃሲ ባሬንቱ ጊዩፕ አኒ አዲንቶ ያጌቲያ ፓሉማይ ኡንቱንቱ ጊዩን ኪሴዳ።²⁵ ዩሱሲ ኡንቱንታ ያጌዳ፥ «ሃ አላሚያ ሞዲያዎንቱ ባሬንቱ አሳ ቦላ ጎዳቲና፤ ኡንቱንታ ሞዲያዎንቱ ኪካቱዋ ጌቴቲና።²⁶ ሺን ሂንቱንቱ ሃዋዳን ሃኖፕቴ፤ ዩዉዋን ቃሲ ሂንቱንቱ ዶቃ ጊዴዳዌ ሂንቱ አባፕ ጉሊያዋ፤ ሂንቱንታ ሞዲያዌካ፥ ሂንቱንቶ ቆማዳን ሃና።^c

²⁷ «ቁማ ማናው አቴዳዋ፤ ቁማ አሳው አሲያዋ፤ አኒ ቦንቺ፤ ቁማ ማናው አቴዳዋ ጊዴ፤ ታኒ ቃሲ ሂንቱንቱ ጊዩን ቁማ አሲያ ቆማ ማላ።²⁸ ቃሲ ታኒ ፓጩቲያ ዎዲያን ሂንቱንቱ ታናና ኢቲ፤ ሚኒ ኤቆዳዋንታ።²⁹⁻³⁰ አ ካዉቴሳ አይዲያን አታና ማላ ታ አኮ ታና ሱንሶዋዳን፥ ታኒ ቃሲ ታ ካዉቴሳን ታ ጋይታ፤ ማናዳኒኔ አሻናዳን፥ ታማኔ ላዑ ኢስራዔሊያ ያራቱዋ ቦላ ፐርዲዴ፥ ካዉቴሳ አይዲያን አታና ማላ ሂንቱንታ ሱንሳዲ» ያጌዳ።

ጳይሮሲ ካዳናዋ ዩሱሲ ካሴቲዴ አዴዳ

(ማጥ 26:31-35፤ ማር 14:27-31፤ ዮሀ 13:36-38)

³¹ ጎዳይ፥ «ሲሞና፥ ሲሞና፥ ታኒ አዲያዎ ሲሳ፤ ሃላሂ ሂንቱንታ አሳይ ዛርጋ ሃልዲያዋዳን፥ ሃልዳናው ያሳ ዎሴዳ።³² ሺን ታኒ ኔ አማኮ ባዩናዳን ኔ ዲራው ጋናታዲ። ኔኒ ታኮ ሲሚያ ዎዴ ኔ ኢሻቱዋ

---

§§22:10 ሃሳ ቶኪዳ ቢታኒ፥ ሄ ዎዴ ሄ ጋዴን አሳ ጎሌን ኪቴቲያ አቱማ ቆማይ ሃሳ ቶኮ፤ ሄ ጎሊ ዱሬ ጊዲያዋ ቤሴ።

^b22:20 ማጥ 26:26-28፤ ማር 14:22-24፤ 1ቆር 11:23-25

^c22:26 ማጥ 23:11፤ ማር 9:35

ሚኒሳ» ያጌዳ።³³ ሲሞኒ ዛሪዴ፥ «ጎዳው፥ ታኒ ኔናና ቃሼታናውኔ ኔናና ኢቲፔ ሃይቃናው ጊጋ ኡታዲ» ያጌዳ።

³⁴ ዩሱሲ ቃሲ፥ «ጲባሮሳ፥ ታኒ ኔው ያጋይ፤ ሃቼ ቢላሂያን፥ ኩቱ ዋሳናሲ ሄዙ ጌዴ ታና ኔኒ፥ (አ ታኒ ኡሪኬ) ጋዴ ካዳናሳ» ያጌዳ።³⁵ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቶ፥ «ኮሮጁ፥ ቃርጨቲኔ ጫማይ ባንታን ታኒ ሂንቱንታ ኪቶ ዎዴ፥ ሂንቱንቶ ኢቲባይ ፓጮዌ ዴዒ?» ያጌዳ።

ኡንቱንቱካ፥ «ኢቲ ባይኔ ኮሲ ፓጨ ቤና» ያጌዳ።^d

³⁶ ኢካ ዛሪዴ፥ «ሃሪ ቃሲ ኮሮጁ ዴዒያዌ አኪ ቦ፤ ቃርጨቲ ዴዒያዌካ ሄዋዳን ኡዶ፤ ባይናዌ ቃይ ባሬ ማዩዋ ዛሊዒ ዴ ማሻ ሻዋ።³⁷ አያው ጎፔ ታ ሂንቱው ያጋይ፥ (ሃዌ ማካላንቻቱና ኢቲፔ ፓይዴቴዳ) ያጌቲ ያሳ ማፃፋን ፃፌቴዳዌ፥ ታናን ፖሌቴናን አቴና፥ ኤ፥ ታው ጌቴቴዳዌ ሃሊ ፖሌታናዋ» ያጌዳ።^e

³⁸ አ ካሊያዋንቱ፥ «ጎዳው፥ ሃዋን ላው ማሻይ ዴዒ» ያጊና ኢካ፥ «ሄዌ ጊዳናዋ» ያጌዳ።

ዩሱሲ ዴብሬ ዛይቴ ዴሪያን ዎሴዳ
(ማት 26:36-40፤ ማር 14:32-42)

³⁹ ዩሱሲ ካታማፔ ኬሲዴ፥ ሃራ ጋላሲ ቢያዋዳንካ ዴብሬ ዛይቴ ቤዳ፥ ቃሲ አ ካሊያዋንቱካ አ ጌዱዋ ቤዲና።⁴⁰ ሃ ሳዓ ጋኪዴ፥ «ፓጨያን ሂንቱንቱ ጌሌናን አታና ማላ፥ ዎሲቴ» ያጌዳ።⁴¹ ሹቻ ኦሊና ጋኪያሳ ኬና ኡንቱንቱፔ ሃኪ ቤዳ፥ ጉልባቲዴ፥⁴² «ታ አቦ፥ ኔኒ ኮዩያዋ ጊዶፔ፥ ሃ ሜቱዋ ፁዓ ታፔ ዲጋ፤ ሺን ታ ሸኔ ጊዶፓ፤ ኔ ሸኔ ጊዶፔ አቲን» ያጌዴ ዎሴዳ።⁴³ ሳሉዋፔ ዩዴ ሚኒሲያ ኪታንቻይ አው ቤቴዳ።⁴⁴ ባሬ ዎዛና ጊዶን ሴሌቲዴ፥ ዳሪ ዎሴዳ፥ ኢ ጫዎቲያ ጫወካ ሳዓ ቦላን ያኪያ ሱላ ማላቴዳ።

⁴⁵ ዎሳፔ ዴንዲዴ፥ ባሬና ካሊያዋንቱኮ ጉዩ ቤዴ፥ ኡንቱንቱ ዳሮፔ ቃሬቴዳ ዲራው፥ ዳቡሪዴ ጊሚዒሾዋንታ ዒሊዴ።⁴⁶ «አያው ጊሚዒሹቴ? ፓጨያን ጌሌናዳን ዴንዲ ዎሲቴ» ያጌዳ።

ዩሱሲ ባሬ ሞርኬቱዋ ኩሺያን አይቄቴዳ
(ማት 26:47-56፤ ማር 14:43-50፤ ዮሀ 18:3-11)

⁴⁷ ዩሱሲ ሄዋ ሃሳይ ዴዒሺን፥ ጮራ አሳይ ዩዲና፥ ታማኔ ላው አ ካሊያዋንቱፔ ኢቱዋ ጊዴዳ ዩሁዳ ጌቴቲያዌ ሄ አሳ ካሌሲዴ ዩራናው ዩሱሳኮ ሺቄዳ።⁴⁸ ዩሱሲ ቃይ፥ «ዩሁዳው፥ ኔኒ ታና አሳ ናዓ ዩራዴ አሳ ኢማይ?» ያጌዳ።

⁴⁹ አ ዩሹዋን ዴዒያ አ ካሊያዋንቱ ሃኔቲያ ዩዉዋ ቤዎ ዎዴ አ፥ «ጎዳው፥ ሃ አሳ ኑኒ ማሻን ቃንፃኔ?» ያጌዲና።⁵⁰ ኡንቱንቱፔ ኢቱ፥ ቄሳቱዋ ኡባቱዋ ካፔዋ ቆማ ሾጨዴ፥ አ ኡሹቻ ሃይሳ ቃንፂ አሌዳ።

⁵¹ ዩሱሲ ቃይ ዛሪዴ፥ «አጊቴ፥ ባሺቴ» ያጌዳ። ቢታኒያ ሃይሳካ ቦቺዴ ፓሴዳ።⁵² ዩሱሲካ ባሬኮ ዩዳ ቄሳቱዋ ካፓቶ፥ ጌሻ ጎሊያ ናጊያዋንቶ፥ ሱንሳቱዋሲኔ ጋዲያ ጨማቶ፥ «ፓኑዋ አይቄያዋዳን ማሻኔ ፃምዓ አይቄዴ ዩቴ?»⁵³ ጌሻ ጎሊያን ታኒ ጋላሳን፥ ጋላሳን ሂንቱንቱና ዴዒያ ዎዴ፥ ታና አይቄቤይኪታ፤ ሺን ሃሊ ሃዌ ሂንቱንቱ ዎዴኔ ዱማ ዎልቃ ዎዴ» ያጌዳ።

ጲባሮሲ ዩሱሳ ካዴዳ

(ማት 26:57-58፤ 69-72፤ ማር 14:53-54፤ 66-72፤ ዮሀ 18:12-18፤ 25-27)

⁵⁴ ዩሱሳ አይቄ ቃቺዴ፥ ቄሳቱዋ ኡባ ካፔዋ ጎሌ አፊዴ ጌሊሴዲና። ጲባሮሲካ ኡንቱንቱፔ ጉዩ ሃኩዋን ኡንቱንቱ ጌዱዋ ካሌ።⁵⁵ ዲርሳ ጊዶን ታማ ኡሲዴ፥ ኢቲፔ ኡቲ ዴዒሺን፥ ጲባሮሲ ኡንቱንቱ ጊዶን ዩዴ ኡቲ አጌዳ።⁵⁶ ታማይ ፖዒያ ባጋና ጲባሮሲ ኡቲዴ ዴዒሺን፥ ኢቲ አሺካራታ ሎዶላ ዒላዴ፥ «ሃዌካ አናና ኢቲፔ ዴዒ» ያጋዱ።

⁵⁷ ጲባሮሲ ቃይ፥ «ሃኔ ሚሺራቴ፥ ታኒ አ ኡሪኬ» ያጌ ካዴዳ።⁵⁸ ጉላ ዎዲያፔ ጉዩያን፥ ሃራ ቢታኒ ጲባሮሳ ቤዒዴ፥ «ኔኒ ኡንቱንቱና ጋሶ ዴዒ» ያጌና፤

^d22:35 ማት 10:9፤ 10፤ ማር 6:8፤ 9፤ ሉቃ 9:3፤ 10:4   ^e22:37 ኢሳ 53:12

ጴጊሮሲ ቃሲ፡ «ሃዎ ቢታኔው፥ ታኒ እናና ጋሶ ደዒኪ» ያጌዳ።

⁵⁹ ኢቲ ሳቴ ጊዲያዎ ጋሚዲዬ ሃራ ቢታኒ ቆንጨሲዬ፥ «ኢ ጋሊላ ጋዴ አሳ ጊዲያ ዲራው፥ ሃ ቢታኒ እናና ኢቲፍ ደዒያዌ ቱማ» ያጌዳ። ⁶⁰ ጴጊሮሲ ቃሲ፡ «ሃ ቢታኔው፥ ኔኒ ጊያዌ አዩንቶ ታኒ ኤሪኪ» ያጌዳ። ሄ ዎዲያን ኢ ቢሮካ ሃሳይ ደዒሺን፥ ኤሌካ ኩቱ ዋሲ አጌዳ። ⁶¹ ጎዳይ ጉዩ ሲሚዴ፥ ጴጊሮሳ ያጌዳ። ጴጊሮሲ ጎዳይ ባሬና፥ «ሃቼ ኩቱ ዋሳና ጋካናው፥ ሄዙ ጌዴ ታና ካዳናሳ» ጌዳ ጎዳ ቃላይ አው ቆሬቲ አጌዳ። ⁶² ጴጊሮሲ ዲርሳፍ ካሬ ኪሲዴ፥ ሴሌቲዴ ዩኪዳ።

⁶³ ዩሱሳ አይቄዳ አሳይ ቂሊጨኖኔ ሾጨኖ። ⁶⁴ አ አይፊያ ጎዚ ባቂዴ፥ «ኔና ባቂዳዌ እኔ? ናቢያ ጊዶፍ ኔና ዴቻዎ እኔ አዳ» ያጌዴ አ አቼዲኖ። ⁶⁵ ቃሲ አ ሃራ ጮራ ቦሪያ ቦሬዲኖ።

ዩሱሳ ፒርዳው አፌዲኖ

(ማት 26:59-66፤ ማር 14:55-64፤ ዮሀ 18:19-24)

⁶⁶ ሳዳይ ዎንቲና ጋዲያ ጨማ አሳቱ፥ ቄሳቱዎ ካፓቱኔ ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዎንቱ፥ ዩሱሳ ባሬንቱ ሺቄዳሳ አፊዴ። ⁶⁷ «ኪሪስቶሲ ኔኔ? እኔ ኑ አዳ» ያጌዲኖ።

ሺን ኢ፥ «ታኒ ሂንቱንቶ አዶፍ ታና አማኒኪታ፤ ⁶⁸ ቃሲ ሂንቱንታ ታኒ አቾፍ አዲኪታ፤ ዎይ ቃሹዋፍ ታና ቢሊኪታ። ⁶⁹ ሺን ሃ ሳቲያፍ ዶሚን ታኒ አሳ ናዳይ፥ ሃዲፍ ዶማዴ፥ ዎልቃማ ዳሳ ኡሼቻ ባጋና ኡታና» ያጌዳ።

⁷⁰ ኡንቱንቱ ኡባይ ዩሱሳ፥ «ያቲና ኔኒ ያሳ ናዔ?» ያጌዲኖ።

ኢካ ዛሪዴ፥ «ታኒ ያሳ ናዓ ጊዶዎ ሂንቱንቱ ሃሳዩዲታ» ያጌዳ። ⁷¹ ኡንቱንቱካ፥ «ኑኒ ኑ ሁጴው አ ዶናፍ ሲሴዶ፤ ሃዎፍ ሲንሳው አይ ማርካ ኮሺ?» ያጌዲኖ።

ጲላዎሲ ዩሱሳ አቼዳ

(ማት 27:1፤ 2፤ 11-14፤ ማር 15:1-5፤ ዮሀ 18:28-38)

23 ሄዎን ሺቄዳ ኡባቲካ ኢቲፍ ዴንዲዴ፥ ዩሱሳ ጲላዎሲ አፌዲኖ። ² ኡንቱንቱካ፥ «ሃቢታኒ ኑ አሳ ባሌሲዴ፥ አሳይ ሮማ ቢታ ካወዎ ቄሳራው ጊራ ኢሜና ማላ ዲጊዴ፥ ቃሲ፥ «ታኒ ካቲያ» ያጌሺን ዴሜዶ» ያጌዴ ሞቱዎ ዶሜዲኖ።

³ ጲላዎሲካ ዩሱሳ፥ «ሃዎ፥ አዩሁዳቱዎ ካቲ ኔኔ?» ያጌዴ አቼዳ።

ዩሱሲ ዛሪዴ አ፥ «ኔኒ ጋ ዴዓሳ» ያጌዳ። ⁴ ጲላዎሲ ቄሳቱዎ ካፓቱዋሲ ኦሳሲ አዲዴ፥ «ታኒ ሃ ቢታኒያ ቦላን አይኔ ኢታ አሱዎ ዴማ ቤይኪ» ያጌዳ።

⁵ ጊዶፍ አቲን ኡንቱንቱ፥ «ሃ ቢታኒ ጋሊላፍ ዶሚዴ፥ ሃራይ አቶ ሃዎ ጋካናወካ፥ ዩሁዳ ጋዲያ ኡባ ባሬ ቲማርቲያን ቃሲዴ ዴዔ» ያጌዴ ማኒሲ አዴዲኖ።

ዩሱሲ ሄሮዲሳ ሲንሳ ሺቄዳ

⁶ ጲላዎሲካ ሃዎ ሲሲዴ፥ «ኢ ጋሊላ አሴ?» ያጌዴ ኤራናው አቼዳ። ⁷ ጲላዎሲ ሄሮዲሴ ሞዲያ ጋዲያፍ ዩሱሲ ዩዳዎ ኤሬዳ ዎዴ፥ ሄሮዲሴካ ቃይ ሄዎዲያን ዩሩሳላሜን ዴዒያ ዲራው፥ አኮ ዩሱሳ ዩዴዳ።

⁸ ሄሮዲሴ ዳሮ ዎዲያፍ ዶሚዴ ዩሱሳ ቢዓናው አሞቲ ዴዒያ ዲራው፥ አ ቢዔዳ ዎዴ ዳሮፍ ናሹቱዳ። ዩሱሳ ዋሪያ ሲሴዳዎ ዲራው፥ ኢ ኦራሳባ አሲሺን ቢዓናው ሂዶታን ጋሚዲኖ። ⁹ ሄሮዲሴ ዩሱሳ ዳሮባ አቼዳ፤ ሺን ዩሱሲ አው አያኔ ዛሪቤና። ¹⁰ ቄሳቱዎ ካፓቱኔ ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዎንቱ ሄዎን ኤቂዴ፥ ዩሱሳ ሎይሲ ሞቲዴ ዴዒኖ። ¹¹ ሄሮዲሴ ኦ ዎታዳራቱ ዩሱሳ ካዲዴ፥ አ ቦላ ቂሊጨዲኖ፥ ቦንቼቱዳ ማዩዎ አ ማዩዚዴ፥ ጲላዎሲካ ዛሪዴ ዩዴዲኖ። ¹² ሄሮዲሴ ጲላዎሲ ሃዎፍ ካሴና ሞርኪያን ዴዒኖ፤ ሺን ሄ ጋሳሲ ሲጌቱዲኖ።

ዩሱሳ ሃይቃና ማላ ሞቱዲኖ

(ማት 27:15-26፤ ማር 15:6-15፤ ዮሀ 18:39-19:16)

¹³ ጲላዎሲ ቄሳቱዎ ካፓቱዎ፥ አዩሲያዎንታኔ ሃራ ጮራ አሳ ኢቲፍ ያሲዴ፥ ¹⁴ ሃዎዳን ያጌዳ፥ « (ሃ ቢታኒ አሳ ማካላቴሳው ዴንሴሴ)፥ ያጌዴ ታኮ አሄዲታ፤ ታካ ሂንቱንቱ ሲንሳን ቢዳ ያላዴ፥

ሂንቴንቱ ሸሽዳ ሞቱዋን ኢቲ ባላኔ አ ቦላን ዴማ ቤይኬ።¹⁵ ቃሲ ሄሮዲሴካ አ ቦላን አይኔ ዴሚቤና ዲራው። ሃ ኑኮ ዛሪ ዩዴዳ፤ ሂንቴንቱ ቤዲያዋዳንካ፤ ሃቢታኒ አ ሃይቆ ጋሲያባ አይኔ ኡዲቤና።¹⁶ ሃዋ ዲራው ታኒ አ ሙራዴ ቢላና።¹⁷*

¹⁸ አሳይ ኡባይ ኢቲፕ ጊዲዴ፡ «ሃ ቢታኒያ ያ ዲጋ! ባርባና ጊያ ዩሱሳ ኑሲ ቢላ!» ያጊዴ ጫቦቴዲና።¹⁹ ባርባን ካታማን ዋላሳ ዴንሲዴ፡ አሳ ዎዴዳ ዲራው፡ ቃሽቴዳዋ።

²⁰ ጲላሶሲ ዩሱሳ ቢላናው ኮዩዴ፡ አሳው ላዴሱዋ ጉጂዴ ሃሳዩዳ።²¹ ሺን ኡንቴንቱ፡ «ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሻዴ ካቃ! ካቃ!» ያጊ ዋሴዲና።

²² ጲላሶሲካ ሄዜንሱዋ ኡንቴንታ፡ «አያው? ሃቢታኒ አሴዳ ኢታ አሱ አዩ? ታኒ አ ሃይቆ ጋሲያ ናቁዋ አይኔ አፕ ዴማቤይኬ፤ ሃዋ ዲራው፡ አ ሙራዴ ቢላ ዩዳና።» ያጊዴ።²³ ሺን ኡንቴንቱ ባሬንቱ ኮሻ ዶቁ አሲዴ፡ ካቁታናዳን ዳሪ ዋሴዲና። ኡንቴንቱ ዋሱካ ጲላሶሳ ቆፋ ላሜዳ።²⁴ ሃዋ ዲራው፡ ጲላሶሲካ ኡንቴንቱ አሻይ ሲማናዳን ዩሱሳ ቦላን ፒርዴዳ።²⁵ አሳ ማካላው ዴንሴሲዴኔ ሸምፕዋ ዎዲዴ፡ ቃሽቴዳ ቢታኒያ ቢሌታናዳን ኡንቴንቱ ዎሶ ዲራው፡ ሄ ቢታኒያ ቢሌዳ። ሺን ዩሱሳ ባሬንቱ ሸኒያዳን ኮዮዋ አላና ማላ፡ አሲ ኢሜዳ።

ዩሱሲ ማስቃሊያን ካቁቴዳ

(ማት 27:31-44፤ ማር 15:21-32፤ ዮሀ 19:17-27)

²⁶ ዩሱሳ አይቂ አፊዴ ዴዲሺን፡ ሲዋና ጌቴቲያ ቁሬና ቢታኒ ሄራፕ ዩዴ ዴዲሺን ዴሚዴ፡ ማስቃሊያ ቶሲዴ ዩሱሳና ባና ማላ ኡዴዲና።²⁷ ዳሮ ጮራ አሳይኔ ዩኪያ ማጫዋንቱ ጉዩና ካሊና።²⁸ ዩሱሲ ጉዩ ሲሚዴ ኡንቴንቶ፡ «ሂንቴና፡ ዩሩሳላሜ ማጫዋንቶ፡ ሂንቴንቱ ሁጲውኔ ሂንቴንቱ ናናው ዩኪቴፕ አቲን፡ ታው ዩኮፒቴ፤²⁹ (ማንሳ ጊዴዳዋንቱቴ ዩሊቤና ኡሱ፡ ዳንሲቤና ዳንሳይ፡ አንጄቴዳዋንታ) ጌቴቲያ ዎዲ ያናዋ።³⁰ ሄ ዎዲያን፡ (ዞዛቶ፡ ኑ ቦላ ዎዲቴ፤ ዙኩላቴዋካ፡ ኑና ቆሲቴ) ያጋኒታ።³¹ ሲሚ ቃዩ ሚሳን ሃዋዳን ሃናፕ፡ ሚላ ሚሳን ዋናናዌ?» ያጊዳ።

³² ዩሱሳና ኢቲፕ ካቁታና ማላ፡ ኢታ አሱዋ አሴዳ ሃራ ላው አሳቱዋካ አፊዴና።³³ ቁራኔው ጌቴቲያሳ ጋኬዳ ዎዲያን፡ ዩሱሳ ካቁዲና፡ ኢታ አሶዋንታካ፡ ኢቱዋ ኡሸቻና፡ ዮኩዋ ሃዲርሳና ካቁዲና።

³⁴ ዩሱሲ፡ «ታ አቦ፡ ኡንቴንቱ ባሬንቱ አሲያዋ ኤሬና ዲራው፡ ኡንቴንቱ ናጋራ አቶ ጋ» ያጊዳ። ኡንቴንቱካ አ ማዩዋ ሳማ ዩጌቲዴ ጊሸቲ አኬዲና።³⁵ አሳይ ኤቂ ያሊሺን፡ ጋዲያ ሞዲያዋንቱ፡ «ሃራንታ አሸ፤ ዶላን ዶራቴዳ ኪሪስቶሲ አ ጊዶፕ፡ አኔ ባሬ ሁጲያ አሸኔ?» ያጊዴ ቂሊጩዲና።

³⁶ ቃሲ ዎታዳራቱካ ሸቂዴ ቂሊጩዲና፤ ጫሜዳ ዎዩኒያ ኤሳ አው አሂ ኢሚዴ።³⁷ «ሃዎ፡ ኔኒ አዩሁዳ ካቲያ ጊዶፕ፡ ኔ ሁጲያ አሻ!» ያጊዲና።

³⁸ ሁጲሳናካ፡ «ሃዌ አዩሁዳ ካቲያ» ያጊያ ፃፉዋ ፃፊዲና።³⁹ ኢታ አሲዴ ካቁቴዳዋንቱፕ ኢቱ፡ ቦሪዲኔ ቶቺዴ፡ «ሃዎ ኔኒ ኪሪስቶሳ ጊዲኪ? አኔ አ ጊዶፕ፡ ኔ ሁጲያኔ ኑና አሻ» ያጊዳ።

⁴⁰ ዮኩ ቃይ አ፡ «ኔኒ ሃዋ ማላቲያ ፒርዳ ቦላ ዴዳዴካ ዶሳው ያዩኪ?»⁴¹ ኑኒ ኪቴቴዳ ባላን ሙራ አኪዴ ዴዴቶ፤ ኑሲ ቢሲያ ሙራ ቦላን ዴዴቶ፤ ሺን ሃ ቢታኒ ኢቲ ኢታባኔ አሲቤና» ያጊ ዛሬዳ።

⁴² ኢ ዩሱሳ፡ «ኔኒ ኔ ካዉቴላ ዎሊቃን ዩያ ዎዴ፡ ታና ቆፓ» ያጊዳ።⁴³ ዩሱሲካ፡ «ታኒ ኔው ቱሙዋ አዳይ፡ ሃቼ ታናና ኢቲፕ ጋናቲያን ዴዳናሳ» ያጊዳ።

ዩሱሳ ሃይቁዋ

(ማት 27:45-56፤ ማር 15:33-41፤ ዮሀ 19:28-30)

⁴⁴ ሄ ዎዴ ኡሱፑን ሳቱ ጊዲያ ኪና፤ ሄዋፕ ኡዱፑ ሳቲያ ጋካናው፡ ቢታ ኡባ ቦላን ዲማ ጊዴዳ።⁴⁵ አዋይካ ባሬ ፖራዋ ዲጊዳ፤ ጌሻ ጎሊያ ጋሪዱካ ፔዴቲዴ ላውዋ ኪሴዳ።⁴⁶ ዩሱሲካ ዳሮ ዶቁ ጌዳ

*23:17 ሃ ፓይዱ፡ «ጲላሶሳው ፓሲጋ ባላ ቦንቹዋ ጋላሳን ኢቲ ኡራ ቃሸዋፕ ቢሊያ ዶያይ ዴዴ» ያጊ። ሺን፡ ዳውሮሱዋ ጌሻ ማፃፋ አራሳ ጫቁዋ ጊዱዋን ሃ ፓይዱ ፃፊቲ ቤና ጋሱ፡ ሃራ ጌሻ ማፃፋቱዋ ቢሌላቱዋን ኡባቱዋንካ ፃፊቲ ቤና ዲራሳ።

†23:30 ሆስ 10:8፤ ሳፅ 6:16

ቃላን ዋሲደ፡ «ታ አቦ፡ ታኒ ታ ሼምጥጥ ኔ ኩሺያን አሳ ኢማይ!» ያጊ ሲሞጥጥ ጉዩያን ኢ ሃይቄዳ፡

47 ያቱዋ ካፕ ሃኔዳ ዩወዋ ቤዔዳ ዎደ፡ «ሃ ቢታኒ ቱማካ ዊሎ አሳ» ያጊደ ዎሳ ጋላቴዳ፡ 48 ሃዋ ቤዓናው ኢቲሳ ሺቄዳ አሳይ ኡባይ ሃኔዳ ዩወዋ ቤዔደ፡ ባሬንቱ ቲራ ባቂደ ሲሜዲኖ፡ 49 ዩሱሳ ኤሪያ አሳይ ኡባይኔ ጋሊላፕ ደሚደ አ ካሌዳ ማጫዎንቱ ሃዋ ዊሊደ፡ ሃኩዋን ኤቄዲኖ፡

ዩሱሲ ሞጌቴዳ

(ማጥ 27:57-61፤ ማር 15:42-47፤ ዮሀ 19:38-42)

50 አዩሁዳ ሻንጋቱዋ ጊደዳዋንቱፕ ኢቱ፡ ዮሴፋ ጌቴቲያ ሎዓኔ ዊሎ ቢታኒ ደዔ፡ 51 ሃ ቢታኒ ሻንጋቱዋ ማቄዋኔ ኡንቱንቱ አሱዋን ኢቲፕቴላ አሲቤና፡ ዎሳ ካወቴላ ዩሳ ሂዶታን ናጊደ ደዔ፡ 52 ዮሴፎካ ጲላዎሳኮ ቢደ፡ ዩሱሳ አጋ አካናው ዎሴዳ፡ 53 አካናዳን ጌቴቶጥፕ ጉዩ፡ አጋ ቦላፕ ዎሲደ፡ ሎዎ ሞጉዋ ማዩዋን ሃዊደ፡ ሹቻፕ ዎጩቲደ ማጴቴዳ፡ አኒኔ ካሴ ሞጌቲ ቤና አላ ጊዶን ዎሴዳ፡ 54 ጋላሳይካ ሳምባታ ሞካናው ጊጊያ ጋላሳ፤ ሳምባታይካ ጌላና ሃኔ፡

55 ጋሊላፕ ደሚደ ዩሱሳና ኢቲፕ ዩዳ ማጫዎንቱ ካሊደ፡ ዱፉዋን አ አጋ ዎቲደ ዎሴዲኖንቶ ቤዔዲኖ፡ 56 ኡንቱንቱ ሃዋፕ ሶይ ሲሚደ፡ ሺቱዋኔ አኪያዎ አጋው ጊጊሴዲኖ፡

ሂጊያ ማራዳን ሳምባታ ጋላሲ ሼምጥጥ፡

ዩሱሲ ሃይቄዋፕ ደንደዳ

(ማጥ 28:1-10፤ ማር 16:1-8፤ ዮሀ 20:1-10)

24 ሳሚንታፕ ኮይሮ ጋላሳ፡ ማጫዎንቱ ጊጊሴዳ ሺቱዋ አይቂደ ዳሪ ጉሪደ ዱፉዋኮ ቤዲኖ፡ 2 ሹቻይካ ዱፉዋ ደናፕ ጎንደሬቲና ቤዔዲኖ፡ 3 ኡንቱንቱ ዱፉዋ ጋርሳ አላ ጌሎ ዎደ፡ ጎዳ ዩሱሳ አጋ ደሚቤይኪኖ፡ 4 ማጫዎንቱ ሲጲደ ደዒሺን፡ ዋጪዋጪያ ማዩዋ ማዩዳ ላዑ አሳቱ፡ ቆፕናን ኡንቱንቱ ማዩያን ኤቄዲኖ፡

5 ማጫዎንቱካ ያሻፕ ደንደዋን ሳዓ ዊሊደ ደዒሺን፡ ላዑ አሳቱ፡ «ደዑዋን ደዒያዋ፡ አ አያው ሃይቆዎንቱ ጊዶፕ ኮዩቴ? 6-7 ኢ ደንደዳ፤ ሃዋን ባዋ፡ ቃይካ ጋሊላን ደዒያ ዎዲያን፡ (አሳ ናዓይ ናጋራንቻቱዋ ኩሺያን አጲ ኢሜታናዋ፤ ማስቃሊያ ቦላን ካቂታናዋ፡ ሄዜንሶ ጋላሲ ሃይቄዋፕ ደንዳናዋ) ያጌቶዋ ቆፕቴ» ያጊዲኖ፡

8 ማጫዎንቱካ ሄ ዎደ ቃላ አኪኪዲኖ፡ 9 ኡንቱንቱካ ዱፉዋፕ ሲሚደ ሃ ኡባ ዩወዋ ታማኔ ኢቲ ኪቴቶዋንቶኔ ኡንቱንታ ካሊያዋንቶ ኡባቶ አደዲኖ፡ 10 ሃዋ ዩሱሲ ኪቶዋንቶ አደዳዎንቱ፡ ማግዳላፕ ዩዳ ማይራዎ፡ ዮሃና፡ ያዩቆባ ዳዮ ማይራዎኔ ኡንቱንቱና ኢቲፕ ደዒያ ሃራ ማጫዎንታ፡ 11 ኡንቱንቶ ማጫዎንቱ አዲያ ቃላይ ቃጂያዎ ማላቲና አማኒቤይኪኖ፡

12 ሺን ሄ ዎደ ጲዊሮሲ ደንዲደ ዱፉዋኮ ዎዊዳ፡ ያ ጋኪደ ሆኪ ዊሊያ ዎደ፡ ጋርሳን ሞጉዋ ማዩ ሃላላይ ደዒያዋ ቤዔዳ፡ ሃኖ ዩወዋንካ ማላሌቲደ፡ ጎሌ ሲሜዳ፡

ኤማሁሳ አጊያን ዩሱሲ ላዑ አሳቱዋሲ ቆንጩዳ

(ማር 16:12፤ 13)

13 ሄ ጋላሲ ዩሱሳ ካሊያዎንቱፕ ላዑ አሳቱ ዩሩሳላሜፕ ላዑ ሳቲያ ሃኪያ ኤማሁሳ ጌቴቲያ ሄራ ቤደ፤ 14 ኢቱ ኢቱዋና ሃኔዳ ዩወዋ ኡባ ሃሳይ ደዒኖ፡ 15 ኡንቱንቱ ሃሳዩዲኔ ዞሬቲደ ደዒሺን፡ ዩሱሲ ባሬ ሁጵው ዩደ ኡንቱንቱ ማዩያ ሺቂደ ኡንቱንቱና ቤደ ደዔ፡ 16 ሺን ኡንቱንቱ ባሬ አይፊያን ዊሊደ አ ጊዲያዋ ሻኪ ኤራናው ዳንዳይቤይኪኖ፡

17 ዩሱሲ፡ «ሂንቱንቱ አጊያ ቦላን ኢቱ ኢቱዋና ሃሳዩያዌ አዩ?» ያጊ አቼዳ፡ ኡንቱንቱካ ዳጋማን ሌቼሚደ ኤቄዲኖ፡ 18 ኡንቱንቱፕ ኢቱ ቂሊዮጳ ጌቴቲያዌ፡ «ሃ ጊዱዋን ዩሩሳላሜን ሃኖ ዩወዋ ኤራናዌ ኔ ሃላላይ ሃጋደው ኢማሴ?» ያጊ ዛሬዳ፡

19 ዩሱሲ፡ «ኢ አዩ?» ያጊና፡ ኡንቱንቱካ፡ «ዎሳ ሲንሳኒኔ አሳ ኡባ ሲንሳን ቃላኒኔ ኪታን ሚኖ ናቢያ ጊደዳ ናዘሬቲያ ዩሱሳባ ሃሳዩቶ፡ 20 አካ ቄሳቱዋ ካጋቴኔ ኑና ሞዲያዎንቱ ሃይቄዋ ፒርዳው አሲ ኢሜዲኖ፤ ማስቃሊያ ቦላን ዎዲዲኖ፡ 21 ኑኒ ካሴና፡ (ኢስራዔሊያ አሳ ዎዛናዋ) ያጊ ሂዶቶዌ አ፤

ሺን ሃ ዩዉ ሃኔቲዴ አድዴፕ ሄዙ ቃማ ገዴዳ። 22 ኑ ገደፕ ኢቲ ኢቲ ማጫዋንቱ ኑና ማላሊሴዲኖ። ኡንቱንቱ ጉራን ሂኒ ዱፉዋ ቤዲኖ። 23 ሺን ዩሱሳ አጋ ኡንቱንቱ ዳዮ ዎዴ ሺሬቲ ሲሚዴ። «ኢ ዴንዴዳ፤ ያጊያዋ ከታንቻቱ አዲሺን ቤዴዶ» ያጊ አዴዲኖ። 24 ኑ ገደፕካ ኢቲ ኢቲ አሳይ ዱፉዋ ቢዴ ኡንቱንቱ ጎዋዳን ሃኒና ቤዴዲኖ፤ ሺን ዩሱሳ አጋ ዴሚቤይኪኖ» ያጊዲኖ።

25 ዩሱሲ ኡንቱንቶ። «ሂንቴኖ። አክኪና አሳቶ። ሂንቴንቱ ዎዳናን ናባቱ አዶዋ ኡባ ኤሌ አማኔናዋንቶ፤ 26 ከሪስቶሲ ሃ ሜቱዋ አካናዉኔ ባሬ ቦንቸዋኮ ጌላናው ቤሴኔ?» ያጊዳ። 27 ሄዋፕ ሲሚዴ ዩሱሲ ሙሴ ማፃፋቱዋፕኔ ናባቱ ዓፌዳ ማፃፋቱዋፕ ዶሚዴ። ያሳ ማፃፋቱዋ ኡባን ዓፌቴዳ ባሬባ ኡንቱንቶ ቢሊዴ አዴዳ።

28 ኡንቱንቱ ቢዴዲያ ሄራ ማቴዳ ዎዴ። ዩሱሲ ሃራሳ ቢያዋ ማላቴዳ። 29 ሄ ዎዴ ኡንቱንቱ አ። «ጋሳሳይ ቃሚዴ ዴዲያ ዲራው። አማርሳይ ማቴዳ፤ ኑና ኢቲፕ አቃ!» ያጊ ሚኒሲ ዎሴዲኖ። ሃዋ ዲራው። ኢካ ኡንቱንቱና ኢቲፕ አቃናው ጌሌዳ። 30 ኡንቱንቱ ኢቲፕ ጋዬታን ኡቴዳ ዎዴ። ዳቡዋ ዴንሲዴ አንጄዳ፤ ሜንሲዴ ኡንቱንቶ ኢሜዳ። 31 ኡንቱንቱ አይሬካ አ አክካና ማላ ዶዩቲና። ዩሱሳ ገዲያዋ ኤሬዲኖ። ኢካ ኡንቱንቱ ሲንሳፕ ገሜዳ። 32 ኡንቱንቱካ ኢቱ ኢቱዋ። «ቃዳን ኢቲፕ ኑ ዴዲሺን፤ ኑና ኢ ሃሳዩሲያ ዎዲያኒኔ ያሳ ማፃፋቱዋካ ኑሲ ቆንጨሲዴ ኢ አዲያ ዎዲያን፤ ኑ ዎዳና ገደን ታማዳን ሴሌ ገዴኔ?» ጌቴቴዲኖ።

33-34 ሄ ዎዲያንካ ዴንዲዴ ዩሩሳላሜ ሲሜዲኖ። ዩሱሲ ኪቶ ታማኔ ኢታቶኔ ኡንቱንቱና ኢቲፕ ዴዲያዋንቶ። «ጎዳይ ቱሙዋካ ዴንዴዳ፤ ሲዋናዉካ ቤቴዳ» ያጊዴ ሄዋን ኢቲፕ ሺቂ ኡቴዳዋንታ ዴሜዲኖ።

35 ሄ ሳዓቱ፤ ቃዳን ሃኔዳዋፕ ዩሱሲ ዳቡዋ ሜንሲያ ዎዴ ዎቲ አ ኤሬዲኖንቶ ኡንቱንቶ አዴዲኖ።

ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቶ ቤቴዳ

(ማት 28፡16-20፤ ማር 16፡14-18፤ ዮሀ 20፡19-23፤ ኪት 1፡6-8)

36 ሃዋ ኡንቱንቱ ሃሳይ ዴዲሺን፤ ዩሱሲ ኡንቱንቱ ገደን ኤቂዴ። «ሳራቴሳይ ሂንቴው ገደ» ያጊዳ። 37 ኡንቱንቶ ሞይቲሊያ ቤዎዋ ማላቲና ዳጋሚዴ። ያሻን ኩሜዲኖ። 38 ኢካ ኡንቱንታ። «አያው ዳጋሚቴ? አያ ዲራው ሂንቴንቱ ዎዳናይ ሲዲ? 39 ታኒ ዩሱሳ ገዲያዋ ኤሬናው። አኔ ታ ኩሺያኔ ታ ጌዲያ ቤዲቴ፤ ታናን ሂንቴንቱ ቤዲያዋዳን፤ ሞይቲሌው አሹኔ ሜቄሳይ ባዋ። አኔ ታና ሂንቴንቱ ኩሺያን አይቂ ቤዲቴ» ያጊዳ።

40 ሃዋ ያጊ ሲሚዴ። ባሬ ኩሺያኔ ባሬ ጌዲያ ቤሴዳ። 41 ኡንቱንቱካ ናሼቻፕ ዴንዶዋን፤ አማኔናን ማላሌቲ ዴዲሺን ኢ። «ሃዋን ሜቴቲያዌ ሂንቴንቶ ዴዲ?» ያጊ ኡንቱንታ አቸዳ። 42 ኡንቱንቱካ፤ ጊዬቴዳ ሞሊያፕ ላፋ ፕሩዋ አው ኢሜዲኖ። 43 ኢካ አኪዴ ኡንቱንቱ ሲንሳን ሜዳ።

44 ኢካ። «ታኒ ሂንቴንቱና ኢቲፕ ዴዳዴ፤ (ሙሴ ማፃፋን፤ ናባቱዋ ማፃፋኒኔ ቃላን ዓፌቶ ማዚሙራቱን ታ ዲራው ዓፌቴዳ ኡባይ ፖሌታናው ቤሴ) ያጋዴ ሂንቴንቶ አዴዳ ዩዉ ሃዋ» ያጊዳ።

45 ሄ ዎዲያንካ ያሳ ማፃፋቱዋን ጌቴቶዋ አክካና ማላ፤ ኡንቱንቱ ዎዳና ዶዩዳ። 46 ኡንቱንቶ፤ «ከሪስቶሳ ሜቱ ጋካናዋ፤ ሄይንሲያ ጋላሲ ሃይቁዋፕ ዴንዳናዋ። 47 አ አሱንሳን ናጋራ ፓዳሳይኔ ማርታ ዴሙሳይ ዩሩሳላሜፕ ዶሚዴ አሳው ኡባው አዴታናዋ) ያጊቲዴ ዓፌቴዳ።

48 «ሂንቴንቱካ ሃዎ ማርካቱዋ። 49 ታ ሂንቴንቶ፤ ታ አቡ ቃላ ጌሌዳ ሂዶታ ዩዳና፤ ሄዌ ጋካናዉኔ ሂንቴንቶ ዎልቃይ ሳሉዋፕ ኢሜታና ጋካናው፤ ዩሩሳላሜ ካታማን ናጊሺቴ» ያጊዳ።

ዩሱሲ ሳሉዋ ሲሚዴ ቤዳ

(ማር 16፡19፤ 20፤ ኪት 1፡9-11)

50 ሃዋፕ ጉዩያን፤ ቢታኒያ ጌቴቲያ ካታማ ጋካናው፤ ኡንቱንታ አፌዳ፤ ባሬ ኩሺያ ሚጨዴ ኡንቱንታ አንጄዳ። 51 ኡንቱንቱ ሻኪቲዴ፤ ሳሉዋ ቤዳ። 52 ኡንቱንቱ አው ጎዩኒዴ፤ ዳሮ ናሼቻን ዩሩሳላሜ ሲሜዲኖ። 53 ቃሲ ፓጩናን ያሳ ጋላቲዴ። ጌሻ ጎሊያን ዴዲያዲኖ።

ዮሐንስ ገፊዳ

ሚሺራቸዋ ቃላ

ጌሉዋ

ዮሐንስ ገፊዳ ሚሺራቸ፡፡ ዮሱስ አሸዋ ማዬዴ አሳ ጊዱዋን ቤቴዳ ዴዑዋ ያሳ ቃላ ጊዲያዋ ቆንጨሴ፡፡ ሃ ማፃፋይ ባሬ ሁጴው ቆንጨሴያዋዳን ሃ ሚሺራቸዋ ቃላይ ገፊቴዳዌ፡፡ አ ናባቢያ አሳይ ዮሱስ አሳ አሺያ ዳሊያ ጊዲዴ ያናዋ ጌቴቴዳ ያሳ ናዓ ጊዲያዋ አማናና ማላኔ አኒ አማኖ ጋሱዋን ሜዲና ዴዑ ኡንቴንቴሲ ዴዓናዋ ኡንቴንቴ ኤራና ማላ ገፊቴዳ (20:31)፡፡

ሚሺራቸዋ ቃላው ኮይሮ ሻኩ ሜዲና ያሳ ቃላይኔ ዮሱሱኔ ኢቲዋ ጊዲያዋ አዲ ሲሚዴ፡፡ ዮሱሱ አሺያዋ ጊዲዴ ያና ጌቴቴዳ ያሳ ናዓ ጊዲያዋ ቤሲያ ዱማ ዱማ ማላታቲዋ ሸሼ፡፡ ሄዋፕ ካሊዴ ቃሲ ሃ ማላታቲዋፕ ቤቴዳ አይፊያ አዲያ ታሪካቲ ካሊኖ፡፡ ሃ ኪፊሊ ኢቲ ኢቲ አሳይ ዮሱሳን አማኖ፡፡ አ ካሊያዋንታ ጊዲዳዋ አዲ፤ ሃራቲ ቃሲ አ አያው ኢዲዳንቶኔ አኒ አያው አማኖኮ ጌዴንቶ አዲኖ፡፡ (ሼምፕዋ 13-17) ዮሱሱ አይቄቴዳ አማርሲ አው አ ካሊያዋንቲና አይ ኬና ሚኖ ኢቲፕቴሳይ ዴዒንቶኔ፡፡ ቃሲ ኢ ካቄታናው ማቴዳ ዎንቴሳ ጋላሲ ኡንቴንቴሲ ጊጌታና ማላኔ ሚናና ማላ ኢ ሃሳዬዳ ቃላ አዲኖ፡፡ ዉርሴሳ ሼምፓቲ ዮሱሱ አይቄቴዳዋኔ ፐርዳው ሸቄዳዋ፡፡ አ ካቄዋኔ አ ዴንዱዋ፡፡ ቃሲካ ዴንዱዋፕ ጉዬያን ባሬና ካሊያዋንቴሲ ኢ ቆንጨዳ ሃኖታ አዲኖ፡፡

ዮሐንስ ጎዳ ዮሱሱ ኪሪስቶሳ ባጋና ቤቲያ ሜዲና ዴዑዋ ቆንጨያን ቤሲያ ሃ አጵ ኪካቴሳይ ሃፒፕ ዶሚዴ ዮሱሱ አጌ፡፡ ቴማኔ ዴዎ ጊዲያዋ አማኒያዋንቴሳ፡፡ ዮሐንስ ገፊዳ ሚሺራቸዋ ቃላ ሃራቲዋፕ ዱማዬያዌ፡፡ አያና ቴማቴሳቲዋ ታማሪሳናው ዴዑዋ ኡባን አሳይ ሜዜቴዳ ቃላቲዋ ጎጄቲያ ዲራሳ፡፡ ሄዋንቴካ፡፡ ሃሳ፡፡ ሶሉዋ፡፡ ፖዑዋ፡፡ ሄንሳንቻ፡፡ ዶርሳ፡፡ ዎዩኒያ ሚሳ፡፡ ዎዩኒያ አይፊያኔ ሄዋንታ ማላቲያዋንታ፡፡

ዎሹማዴ አይቄቴዳ ሚሺራቲ ታሪኪያ 7:53-8:11 ጮራ ቢሌሳቲኔ ቤኒ ማፃፋቲ ባሬንቴን ጉጂኪኖ፤ ሃራቲ ዮሐንስ ሚሺራቸዋን 21:24 ጉዬያን ጌሊሲኖ፤ ሃራንቴ ቃሲ ሉቃሳ ሚሺራቸዋ 21:38 ጉዬያን ጌሊሲኖ፤ ኢቲ ቤኒ ገፊቴዳ ቢሌሳይ ዮሐንስ ሚሺራቸዋ 7:36 ጉዬያን ጌሊሴዳ፡፡

ሼምፓቲዋ ኡባቲዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቲዋ

ሃ ማፃፋ ገፊዳዋ ቆፋ (1:1-18)

ፃማቂያ ዮሐንሳኔ ዮሱሳ ኮይሮ ካሌዳዋንታ (1:19-51)

ዮሱሳ አሱዋ ዶሜሳ (2:1-12:50)

ዮሩሳላሜኒኔ ኢኪ ዩሹዋን ዉርሴሳ ጋላሳቲዋን ሃኔዳ ዮሱሳ አሱዋ (13:1-19:42)

ጎዳ ዮሱሳ ዴንዱዋኔ ቆንጨሳ (20:1-31)

ዉርሴሳ ቄቲያ፡፡ ጋሊሳን ዛሪዴ ባሬና ካሊያዋንቴሲ ዮሱሱ ቆንጨዳዋ (21:1-25)

ዴዑዋ ቃላ

1 ቃላይ ኮይሮ ዴዒ፤ ቃላይካ ያሳና ኢቲፕ ዴዒ፤ ቃላይካ ያሳ፡፡ ²ኢ ኮይሮፕካ ያሳና ዴዒ፡፡ ³ኡባባይ ቃላ ባጋና ሜዴቴዳ፡፡ ሜዴቴዳባኒ ኡባባኒ ኢ ባይናን ኢቲባይኔ ሜዴቴቤና፡፡ ⁴አኒ ዴዑ ዴዒ፤ ዴዑ አሳው ፖዑዋ፡፡ ⁵ፖዑ ዱማኒ ፖዒ፤ ዱማይ ፖዑዋ ያኒቤና፡፡

⁶ዋሳፕ ኪቴቲ ዮዳ አ ሱንሳይ ዮሐንሳ ጌቴቲያ ኢቲ ቤታኒ ዴዒ፡፡ ⁷አሳይ ኡባይ አ ባጋና አማናና ማላ፡፡ ፖዑዋባ ማርካታናው ዮዳ፡፡ ⁸ፖዑዋባ ማርካታናው ዮዳፕ አቲን፡፡ ኢ ባሬ ሁጴው ፖዑዋ ጊዴና፡፡ ⁹ኢካ ቴሙ ፖዑዋ ጊዴዳዌ አሳው ፖዒሳናው ሃ ሳዓ ዩያዋ፡፡

¹⁰ቃላይ አሳሚያን ዴዒ፤ ያሳይ ቃላን አሳሚያ ሜዴዳ፤ ሸን አሳሚ አ ኤሪቤና፡፡ ¹¹ኢ ባሬ ባጋቲዋኮ ዮዳ፤ ሸን ኡንቴንቴ አ ሸሸ አኪቤይኪኖ፡፡ ¹²ጊዶፕ አቲን ኢ ባሬና ሸሸ አኪዳ ኡባቶ፡፡ ባሬ ሱንሳኒ

፩1:6 ማት 3:1፤ ማር 1:4፤ ሉቅ 3:1-2

አማኔዳዎንቶ፡ ሦሳ ናና ጊዳና ማላ፡ ማታ ኢሜዳ።¹³ ኡንቱንቱ ሦሳ፤ ጉሉቴዲኖ፤ ኣቲን፡ ኣሳይ ዩሊያ ማራኒ ወይ ኣሹዋ ሸኒያን ወይ ኣቲማ ኣሳ ሸኒያ ዓላላን ዩሉቲቤይኪኖ።

¹⁴ ቃላይ ኣሳ ጊዲዴ፡ ኣቶ ኪካቴሳኒ፤ ቱማቴሳን ኩሚዴ ኑ ጊዱዋን ዴዔዳ፡ ኑኒ፡ ኢ ባሬ ኣቦ ኢቲ ናዓ ጊዲዴ ኣኪዳ ኣው ዴዒያ ባሬ ኣወዋ ቦንቸዋ ቤዔዳ።

¹⁵ ጥሃኒሳ ኣባ ባሬ ኮሻ ቶቁ ኣሲዴ፡ «ታኒ፡ (ታ፤ ካላ ዩያዌ ታ፤ ቦላ፤ ኣዩሲ ጎ፤ ታ ዩሉታና፤ ካሴና ኢ ዴዒያዋ) ጋዴ ሂንቱንቶ ኣዶዌ ሃዋ» ያጊ ማርካቴዳ።

¹⁶ ኑኒ ኡባይ ኣ ኩሜንሳ ኣቶ ኪካቴሳን ፓላሄዳ ኣንጾዋ ኣኪዴ።¹⁷ ሦሳይ ሂጊያ ሙሴ ባጋና ኢሜዳ፤ ሸን ኣቶ ኪካቴሳይ፤ ቱማቴሳይ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ባጋና ዩዳ።¹⁸ ሦሳ ቤዔዳ ኣሳይ ኣኒኒ ባዋ፤ ባሬ ኣወዋ ማታን ዴዒያ ባሬ ሁጲው ሦሳ ጊዴዳዌ ኢቲ ናዓ ዓላላይ ኣባ ማርካቴዳ።

ዓማቂያ ጥሃኒሳ ማርካቴሳ

(ማት 3:1-12፤ ማር 1:1-8፤ ሉቅ 3:1-18)

¹⁹ ዩሩሳላሚን ዴዒያ ኣዩሁዳቴዋ ኣዩሲያዎንቱ ቁሳቱዎኒ ሌዋቱዋ ጥሃኒሳት፡ «ኔኒ ኣኔ?» ጊዴ ኣ ኦቻና ማላ ኪቲና፡ ጥሃኒሳ ኡንቱንቱሲ ማርካቴዳ ማርካቴሳይ ሃዋ።

²⁰ ጥሃኒሳ፡ «ታኒ ኪሪስቶሳ ጊዲኪ» ያጊዴ ገሺ ማርካቴዳዎ፤ ኣቲን፡ ማርካቴሳ ኢዲቤና።

²¹ ኡንቱንቱ፡ «ያቲና፡ ኔኒ ኣኔ? ኔኒ ኤላሴ?» ያጊዴ ኣቸዲኖ።

ጥሃኒሳ፡ «ኣ ጊዲኪ» ያጊዳ።

ቃሲካ ኡንቱንቱ፡ «ኔኒ ናቤ?» ያጊዴ ኣቸዲኖ።

ጥሃኒሳ፡ «ጊዲኪ» ያጊ ዛሬዳ።^h

²² ኡንቱንቱ፡ «ያቲና ኔኒ ኣኔ? ኑኒ ኑና ኪቴዳዎንቶ ኦዳና ማላ፡ ኔኒ ኔና ኣና ጋይ?» ያጊዲኖ።

²³ ጥሃኒሳ ዛሬዳ፡ «ናቢያ ኢሳያሴ ጌዳዋዳን፡ ወራን ባሬ ቃላ ቶቁ ኡዲዴ፡

(ጎዳ ኦጊያ ሲቲ ኣሲቴ!) ጊያ ኮሻይ ታዋ»

ያጊዳ።ⁱ

²⁴ ቃሲ ፓሪሳዋቱ ኪቴዳ ኣሳቱ²⁵ ጥሃኒሳ፡ «ኔኒ ኪሪስቶሳ ወይ፡ ኤላሳ ወይ ናቢያ ጊዳና ዳዮ፤ ስያቲና ኣዩሲ ዓማቃይ?» ያጊዴ ኣቸዲኖ።

²⁶ ጥሃኒሳ፡ «ታኒ ሃላን ዓማቃይ፤ ሸን ሂንቱንቱ ኤሬናዌ ኢቱ ሃዋኒ ሂንቱንቱ ጊዱዋን ዴዔ።²⁷ ኢ ታ፤ ካላ ዩ። ታኒ ኣ ጫማ ቃሹዋ ቢላናወካ ቤሲኪ» ያጊ ዛሬዳ።

²⁸ ሃዌ ኡባይ ዮርዳኖሳ ሻፋ፤ ሄሬንሳ ባጋ ጥሃኒሳ ዓማቂያሳ ቢታኒያን ሃኔዳ።

ሦሳ ኦርጌ ዶርሳ

²⁹ ጥሃኒሳ ዎንቱሳ ጋላሲ ዩሱሲ ባሬኮ ዩያዋ ቤዒዴ፡ «ሦሳ ኦርጌ ዶርሳ፡ †ኣላሚያ ኣሳ ናጋራ ዳዩሲያዌ፡ ሃዌሺ!³⁰ ታኒ፡ (ታ፤ ካላ ኢቱ ያናዋ፤ ኢ ታ፤ ቦላ፤ ኣዩሲ ጎ፤ ታ ዩሉታና፤ ካሴና ኢ ዴዒያዋ) ጋዴ ኣዴዳዌ ሃዋ።³¹ ኢ ኣኔንቶ ታኒ ኤሪኪ፤ ሸን ኢስራዔሊያ ኣሳው ኣ ቆንጫሳናው ሃላን ዓማቃይ ያዲ» ያጊዳ።

³² ጥሃኒሳ ማርካቴዳ፡ «ጊሻ ኣያናይ ሳሉዋ፤ ሃራጲያዳን ዎዲሺናኔ ኣ ቦላን ኡቲሸን፡ ታኒ ቤዓዲ።

³³ ታኒ ኣ ኤሪኪ፤ ሸን ሃላን ዓማቃይ ማላ ታና ኪቴዳ ሦሳይ፡ (ጊሻ ኣያናይ ዎዲዴ፡ ኢቲ ኣሳ ቦላ ሸምፕሺን፡ ኔኒ ቤዓና፤ ኢካ ጊሻ ኣያናን ዓማቁ) ያጊዴ ታው ኣዴዳ።³⁴ ታኒ ሄዋ ቤዓዲ፤ ኢ ሦሳ ናዓ ጊዲያዋካ ማርካታይ» ያጊዳ።

---

†1:29 ሦሳ ኦርጌ ዶርሳ፡ ፓሲጋ (ኪሱዋ)፡ ኣዩሁዴ ኣሳቱዋ ፓይዱዋን ኒሳን ጌቴቲያ ኣኒና ጊዲዴ ቶጲያ ኣሳ ፓይዱዋን ላፑኒያኔ ሆስፑኒያ ኣኒናቱዋ። ኣዩሁዴ ኣሳን ፓሲጋ ጌቴቶዌ፡ ሦሳይ ኢስራዔሊያ ኣሳቱዋ ጊብዌ፤ ዎልቃማ ማላታን ኪሴዳ ዎዲያ ጊዲያ ዲራሳ። ዎግ 23:5-8 ዓሊቴ። ሦሳ ኦርጌ ዶርሳ፡ ኦራሳ ጫቁዋን ኪሪስቶሳን ዒሴቶ ጋሱ፡ ኢ ሃ ኣላሚያ ኣሳ ሃይቁዋሲ ባሬና ኣሲ ኢሚዴ ሜዲያ ሙራ፤ ኪሲ ኣኮ ዲራሳ፡ 1ቆር 5:7፤ 1ጵፁ 1:18-19 ዓሊቴ።

^h1:21 ዛር 18:15፤ 18፤ ሚል 4:5   ⁱ1:23 ኢሳ 40:3

ዮሱስ ኮይሮ ባሬና ካሊያዋንቱ ደሬዳ

35 ዎንቱሳ ጋላሲ ጥሃኒሲ ሸሬቲዴካ ባሬና ካሊያዋንቱ ላዓቱዋና ኢቲፔ ኤቁዳ፤ 36 ኢ ዮሱሲ አዲሽን ቤዒዴ፥ «ዶሳ ዶርሳይ ሃዌሺ!» ያጌዳ።

37 ጥሃኒሳ ካሊያ ላዓቱ ጥሃኒሲ ጊያዋ ሲሲዴ፥ ዮሱሳ ካሌዲኖ። 38 ዮሱሲ ባሬና ካሊያዋንታ ጉዩ ሲሚ ቤዒዴ፥ «አያ ኮዩቱ?» ያጌ አቼዳ።

ኡንቱንቱ ዛሪዴ፥ «ሬቢ፥ ኔኒ ሃቃን ዴዓይ?» ያጌዲኖ። «ሬቢ» ጉሳይ «ታማሪሲያዎ» ጊያዋ።

39 ዮሱሲ ኡንቱንታ፥ «ሃ ዩዴ ቤዒቱ» ያጌዳ። ኡንቱንቱ ቢዴ፥ ኢ ዴዒያሳ ቤዒዲኖ፤ ሄ ጋላሲ ሳዓይ ታሙ ሳቱ ሄራ ጊዲያ ዲራው፥ ኡንቱንቱ አናና ፔሼዲኖ።

40 ጥሃኒሲ ጌዳዋ ሲሲዴ፥ ዮሱሳ ካሌዳ ላዑ አሳቱዋፔ ኢቱ፥ ሲሞና ጴጌሮሳ ኢሻ ኢንዲራሳ።

41 ኢንዲራሴ ኮይሮ ባሬ ኢሻ ሲሞና ዴሚዴ፥ «ኑኒ ዶሳይ ኪቴዳዋና ጋኬቱዶ» ያጌዳ። ሄዋ ጉሳይ «ኪሪስቶሳ» ጊያዋ። 42 ኢንዲራሴ ሲሞና ዮሱሳኮ አሄዳ።

ዮሱሲ ሲሞና ቤዒዴ፥ «ኔኒ ጥሃኒሳ ናዓ ሲሞና፤ ኔ ሱንሳይ ኬፋ ጌቱታናዋ» ያጌዳ። «ኬፋ» ጊያዋ ቢሌሳይ «ጴጌሮሳ» ዎይ «ዛላ» ጊያዋ።

ዮሱሲ ፒሊጶሳኔ ናቲናዔላ ዓጌዳ

43 ዎንቱሳ ጋላሲ ዮሱሲ ጋሊላ ባናው ቆፋ ቃቼዳ፤ ኢ ፒሊጶሳና ጋኬቲዴ፥ «ታና ካላ!» ያጌዳ።

44 ፒሊጶሲ፥ ኢንዲራሴ ጴጌሮሴ ዴዔዳ ቤቴሳይዳ ጌቱቲያ ካታማፔ ዩዳ አሳ።

45 ፒሊጶሲ ናቲናዔላና ጋኬቲዴ፥ «ሙሴ ማፃፋቱዋኒኔ ናባቱዋ ማፃፋቱዋን ፳አባይ ዓፌቴዳዋን፤ ዮሱፎ ናዓ ዮሱሲ ናዘሬቴ ካታማን ዴዒያዋና ኑኒ ጋኬቱዶ» ያጌ አዴዳ።

46 ናቲናዔላ ዛሪዴ፥ «ናዘሬቴ ካታማፔ ሎዶባይ ኪሳናው ዳንዳዩ?» ያጌዳ።

ፒሊጶሲ፥ «ያዴ ቤዓ» ያጌዳ።

47 ናቲናዔላ ባሬኮ ዩያዋ ዮሱሲ ቤዒዴ፥ «ማካላይ ባይና ቱሙ ኢስራዔሊያ አሳይ ሃዋ!» ያጌዳ።

48 ናቲናዔላ ዮሱሳ፥ «ኔኒ ታና ሃቃን ኤራይ?» ያጌ አቼዳ።

ዮሱሲ ዛሪዴ፥ «ፒሊጶሲ ኔና ዒሳናፔ ካሴ፥ ኔኒ ባላሲያ ጌቱቲያ ሚሳፔ ሂርኪና ዴዒሺን፥ ታኒ ኔና ቤዓዲ» ያጌዳ።

49 ናቲናዔላ ዛሪዴ፥ «ታማሪሲያዎ፥ ኔኒ ዶሳ ናዓ! ኔኒ ኢስራዔሊያ ካቲያ!» ያጌዳ።

50 ዮሱሲ፥ «ታኒ ኔና ባላሲያ ጌቱቲያ ሚሳፔ ሂርኪና ቤዓዲ ጌዳ ዲራው አማናይ? ኔኒ ሃዋፔ አዲያዋ ቤዓና!» ያጌዳ። 51 ቃሲካ ዮሱሲ፥ «ታኒ ሂንቱንቱሲ ቱሙዋ አዳይ፤ ሳሉ ዶዩቲና፥ ዶሳ ኪታንቻቱ ታ ቦላ፥ አሳ ናዓ ቦላ፥ ፑዴ ኪሲሸናኔ ዱጌ ዎዲሸና፥ ሂንቱንቱ ቤዓና» ያጌዳ። ፤

ዮሱሲ ቃና ካታማ ቡላቻሳ ቤዳ

2 ሄዜንሶ ጋላሲ ጋሊላ ጋዲያን ቃና ጌቱቲያ ካታማን ቡላቻይ ቡላቼቱዳ፤ ዮሱሳ ዳያ ሄ ቡላቻን ዴዓው። 2 ዮሱሲካ ባሬና ካሊያዋንቱ ኢቲፔ ሄ ቡላቻ ዒሴቱዳ። 3 ዎዩኒያ ኡሻይ ወሪዲጊና፥ ዮሱሳ ዳያ አ፥ «ኡንቱንቱሲ ዎዩኒያ ኡሻይ ወሪዲጊዳ» ያጋ አቻዱ።

4 ዮሱሲ ዛሪዴ፥ «ታ ዳዩ፥ ሃዌ ታ አሱዋ ጊዲያ ዲራው፥ ኔ ያያና ኮሼና፥ ታ ዎዲ ሰሮ ጋኪቤና» ያጌዳ።

5 ዮሱሳ ዳያ ኪቴቲያዋንቱሲ፥ «ኢ ሂንቱንቱሲ አዲያዋ አያ ጊዶፔኔ አሲቱ» ያጋ አዳዱ።

6 አዩሁዳቱ ካሴ አሲያ ዶዶዳን፥ ሜቻ ዎጋው ኢቱ ኢቱ ዒቱ ዓሪሙሲያ አይቂያ ኡሱፑን ሹቻ ባሳቱ ሄዋን ዴዒኖ። 7 ዮሱሲ ኪቴቲያዋንታ፥ «ባሳቱዋኒ ሃሳ ኩንሲቱ» ያጌዳ፤ ጌቱቱዋዳንካ ኡንቱንቱ

፳:145 ሙሴ ማፃፋቱዋኒኔ ናባቱዋ ማፃፋቱዋን፤ አዩሁዳቱዋ ማፃፋ፥ ኤጫ ጫቁዋ።
፳:14 ታ ዎዲ፥ ሃዋ ጉሳይ ዮሱሳ ቱሙ ቦንቹ ቤዔታናው ቤሴኔ ኢ ዶሳ ናዓ ጊዶዌ ኤራታናው ቤሴ ጊያዋ።

ባላቱዋኒ ዶና ጋካናው ሃሳ ኩንሴዲኖ።⁸ ዩሱሲ ኡንቱንታ፡ «ሃሲ ዱቂዴ፡ ቡላቻ ካፖ ኢሚቴ» ያጌዳ፤ ኡንቱንቱ አው አፊዴ ኢሚዲኖ።

⁹ ቡላቻ ካፕ ዎዩኒያ ኡቫ ጊዴዳ ሃሳ ጋንጊ ዌሊዴ፡ ሃቃፕ ዩዴንቶ ኤሪቤና፤ ሺን ሃሳ ኩንሴዳ አሳንቻቱ ኤሪኖ። ቡላቻ ካፕ ማቻቶ አኪያዎ ዌሲዴ።¹⁰ «አኒኔ አዩፊ ጊዴዳ ዎዩኒያ ኡቫ ኢማሳ አሳ ካሴቲዴ ኡቪ፤ ያቲዴ አሳይ ዳሪሲ ኡቪዳዎፕ ጉዩያን፡ ቂራሪያ ኡቪ። ሺን ኔኒ አዩፊ ጊዴዳ ዎዩኒያ ኡቫ ሃኖ ጋካናው ናጋዳ!» ያጌዳ።

¹¹ ዩሱሲ ባሬ አሴዳ ዎልቃማ ማላታቱዋፕ ሃዎ ኮይሩዎ ጋሊላ ጋዲያን ቃና ጌቱቲያ ሄራን አሴዳ፤ ሄዋን ባሬ ቦንቹዎ ኢ ቆንጨሲና፡ አ ካሊያዎንቱ አኒ አማኔዲኖ።

¹² ሄዋፕ ጉዩያን፡ ዩሱሲ ባሬ ዳዩና፡ ባሬ ኢቫቱዋናኔ ባሬና ካሊያዎንቱና ኢቲፕ ቂሬሪናሆማ ጌቱቲያ ካታማ ቢዴ አማራዳ ጋላሳ ታኪዲኖ።

ዩሱሲ ጌሻ ጎሊያ ጊቢያፕ ዛሊዲያዎንታ ኬሴዳ
(ማጥ 21:12-13፤ ማር 11:15-17፤ ሉቅ 19:45-46)

¹³ አዩሁዳቱ ቦንቹያ ፓሲጋ ባላ ጋላሳይ ማታቲና፡ ዩሱሲ ዩሩሳላሚ ቤዳ።¹⁴ ጌሻ ጎሊያ ጊቢያን ሚዛ፤ ዶርሳኔ ዶጎማቱዎ ዛሊዲያ አሳ ዴሜዳ፤ ቃሲ ሃራቱ ባሬንቱ አይዲያን ኡቲዴ፡ ሚሻ ላሚያዎንታ ዴሜዳ።¹⁵ ኢ ጎላ ጂራፊያ ዶቂዴ፡ አሳ ኡባ ዶርሳናኔ ሚያና ጌሻ ጎሊያ ጊቢያፕ ካሬው ኬሲዴ ዩዴሪቤዳ። ሚሻ ላሚያዎንቱ አይዲያካ አሲ ዩጊዴ፡ ኡንቱንቱ ሚሻ ላሌዳ።¹⁶ ዶጎሙዎ ዛሊዲያዎንታ ኢ፡ «ሃ ዶጎማቱዎ ሃዋፕ ኬሲቱ፤ ታ አቡ ጎሊያ ጌያ አሶፒቱ!» ያጌዳ።

¹⁷ ዩሱሳ ካሊያዎንቱ ያሳ ማፃፋን፡ «ታኒ ኔ ጎሌው ሴሌቲያ ሴላይ ታና ታማዳን ጉዴ» ጌቱቲዴ ፃፌቱዳዎ ሃሳዩዲኖ።^k

¹⁸ ሄዋፕ ጉዩ፡ አዩሁዴ አሳ አዩሲያዎንቱ ዛሪዴ፡ «ኔው ሃዎ አሳናው ዳንዳዩያ ማታይ ዴዲያዎ ኑና አያ ማላታ ቤሳኒ?» ያጌዲኖ።

¹⁹ ዩሱሲ፡ «ሃ ጌሻ ጎሊያ ኮሊቱ፤ ታኒ ሄዙ ጋላሳኒ ዛራዴ ኬፃና» ያጌዳ።

²⁰ ቃሲካ አዩሁዴ አሳ አዩሲያዎንቱ፡ «ሃ ጌሻ ጎሊያ ኬፃናው አይታማኔ ኡሱፕን ላይሳ አኬዳ፤ ሺን ኔኒ ሄዙ ጋላሳኒ ኬፃ?» ያጌዲኖ።

²¹ ሺን ኢ ሃሳዩዳ ጌሻ ጎሊ ባሬ አሳቴሳባ።²² ሄዎ ዲራው፡ ዩሱሲ ሃይቁዋፕ ዴንዴዳዎፕ ጉዩያን፡ ዩሱሳ ካሊያዎንቱ ኢ ሄዎ ጌዳዎ ሃሳዩዲኖ። ቃሲ ኡንቱንቱ ያሳ ማፃፋይ ጌዳዎን ዩሱሲ ሃሳዩዳዎ አማኔዲኖ።

²³ ፓሲጋ ባላ ቦንቹያ ዎዴ፡ ዩሱሲ ዩሩሳላሚን ዴዲሺን፡ ኢ አሴዳ ማላታ ቤዲዴ፡ ጮራ አሳይ አ አማኔዲኖ።²⁴ ሺን ዩሱሲ አሳ ኡባ ኤሪያ ዲራው፡ ሄዋንታ አማኔቤና።²⁵ አሳባ አኒኔ አው ማርካታና ማላ ኮዩቤና፤ አዩሲ ጎፕ፡ አሳ ዎዛናኒ አዩ ዴዲንቶ፡ ኢ ባሬ ሁዳው ኤሪያ ዲራሳ።

ዩሱሳኔ ኒቆዲሞሳ

3 ፓሪሳዎቱዋፕ ጊዴዳ ካፕዎ ኒቆዲሞሳ ጌቱቲያ ኢቲ ቢታኒ ዴዴ።² ኒቆዲሞሲ ቃማ ዩሱሳኮ ዩዴ፡ «ታማሪሲያዎ፡ ኔኒ ኑና ታማሪሳና ማላ ያሳይ ከቱዳ ጊዲያዎ ኑኒ ኤሬቶ፤ አዩሲ ጎፕ፡ ያሳይ አናና ዴዲያ አሳፕ አቲን፡ ሃ ኔኒ አሲያ ዎልቃማ ማላታቱዋ አሳናው ዳንዳዩያ አሳይ ባዎ» ያጌዳ።

³ ዩሱሲ ዛሪዴ፡ «ታኒ ኔው ቱሙዎ አዳይ፤ አሳይ ላዴንሱዎ ዩሌታና ዳዮፕ፡ ያሳ ካዉቱሳ ቤዳናው ዳንዳዩና» ያጌዳ።

⁴ ኒቆዲሞሲ፡ «ጨማ አሳይ ዋኒዴ ላዴንሱዎ ዩሌታናው ዳንዳዩ? ባሬ ዳይ ኡሉዎ ሲሚ ጊሊዴ፡ ላዴንሱዎ ዩሌታናው አሳይ ዳንዳዩ?» ያጌዳ።

⁵ ዩሱሲ ዛሪዴ፡ «ታኒ ኔው ቱሙዎ አዳይ፤ አሳይ ሃሳፕኔ ጌሻ አያናፕ ዩሌታና ዳዮፕ፡ ያሳ ካዉቱሳ ጊላናው ዳንዳዩና።⁶ አሳይ አቫዎን አሳፕ ዩሌቱ፤ ሺን አሳይ አያናኒ ጌሻ አያናፕ ዩሌቱ፤⁷ ሂንቱንቱ ላዴንሱዎ ዩሌታናው ቤሴ) ጋዴ ታኒ አዴዳ ዲራው፡ ማላሌቶ።⁸ ጫርኩ ባሬ ኮዩዳሳ ጫርኬ። ኔኒ

k2:17 ማዝ 69:9

አ ኩሾንቻ ሲሰሳ፤ ሺን ኢ ሃቃፍ ዩንቶ ዎይ ሃቃ ቢንቶ ኤራካ። ጌሻ አያናፍ ዩሌቴዳ ኡባይ ሄዎ ማላ» ያጌዳ።

⁹ ኒቆዲሞሲ፡ «ሃዌ ዋኒዴ ሃናናው ዳንዳዩ?» ያጌዴ አቼዳ።

¹⁰ ዩሱሲ ዛሪዴ፡ «ኔኒ ኢስራጫላቱዋ ታማሪሲያዋ ጊዳዴ ሃዋ ኤሪኪ? ¹¹ ታኒ ኔው ቱሙዋ አዳይ፤ ኑኒ ኤሪያዋ ሃሳዩቶኔ ቤዔዳዋ ማርካቴቶ፤ ሺን ኑኒ ማርካቴያዋ ሂንቴንቱ አኪኪታ። ¹² ታኒ ሂንቴንቱሲ ሳዓባ አዲና፡ አማኔናዋንታ ጊዶፍ፡ ሳሉዋባ አዲና ዋኒ አማናኒቴ? ¹³ ሳሉዋፍ ዎጴዳ ታፍ አቲን፡ ሳሉዋ ኪሴዳዌ አኒኔ ባዋ፤ ሳሉዋን ዴዲያ አሳ ናዓይ ታና።

¹⁴⁻¹⁵ «ሙሴ ዎራን ማንቂማሉዋ ሾሻ ሱሌዳዋዳን፡ ታና አማኔዳ ኡባይ ሜዲና ዴዎዋ አካና ማላ፡ ታኒ አሳ ናዓይ ማስቃሊያ ቦላ ፕዴ ዴንዳና ቤሴ። ¹

¹⁶ «ዎሳ ናዓ አማኒያ ኡባይ ሜዲና ዴዎዋ አካናፍ አቲን፡ ዳዩና ማላ፡ ያሳይ ሃ አላሚያ አሳ ሎይሲ ሲቄዳ ዲራው፡ ባሬ ሜዒ ኢቲ ናዓ ኢሜዳ። ¹⁷ አዩሲ ጎፍ፡ ያሳይ ባሬ ናዓ ሃ አላሚያ አሳ ፒርዳናው ኪቲቤና፤ ሺን ኡንቱንታ አ ባጋና አሻናው ኪቱዳ።

¹⁸ «አ ናዓ አማኒያ አኒኔ ፐርዴቴና፤ ሺን ናዓን አማኔና አኒኔ፡ ያሳ ናዓ ኢቱዋ አማኒቤና ዲራው፡ ሃዒካ ፐርዴቲ ሱቱዳ። ¹⁹ አሳ ቦላ ዩያ ፐርዳይ ሃዋ፡ ፖዑ ሃ አላሚያ ዩዳ፤ ሺን አሳ ኪታይ ኢታ ጊዲያ ዲራው፡ ፖዑዋፍ አሲዴ፡ ዱማ ሲቄዳ። ²⁰ ኢታባ አሲያ አኒኔ ፖዑዋ ኢዒ፤ አዩሲ ጎፍ፡ ባሬ ኪታይ ቆንጩና ማላ፡ ፖዑዋኮ ሺቄና። ²¹ ሺን ቱሙዋ አሲያ አኒኔ ያሳይ አዘዘዳዋዳን፡ ኢ አሴዳዋ ፖዑ ቆንጩሳና ማላ፡ ፖዑዋኮ ሺቄ» ያጌዳ።

ዩሱሳኔ ማግቂያ ጥሃኒሳ

²² ሄዎፍ ጉዩያን፡ ዩሱሳኔ አ ካሊያዋንቱ ዩሁዳ ጋዲያ ቤዲና፤ ዩሱሲ ሄ ጋዲያን ኡንቱንቱና አማራዳ ዎዲያ ኡቲዴ፡ አሳ ማግቂዴ ዴዔ።

²³ ቃሲ ጥሃኒሲ ሳሌሜ ማታን ዴዲያ ሄናና ጊያ ሳን ዎጋ ሃሳይ ዴዲያ ዲራው፡ አሳይ አኮ ዩና ማግቂ። ²⁴ ሄዎ ሃኔዳዌ ጥሃኒሲ ቃሾታናፍ ካሴና።

²⁵ ሄዎፍ ጉዩያን፡ ጥሃኒሳ ካሊያዋንቱና አማራዳ አዩሁዳቱዋ ሜቻ ዎጋባ §ፓሉሜቴዲና። ²⁶ ኡንቱንቱ ጥሃኒሳኮ ቢዴ፡ «ታማሪሲያዎ፡ ዮርዳኖሳ ሻፋፍ ሄፊንሳን ኔናና ዴዲያዌ፡ ኔኒ አባ ማርካቶዌ፡ ቤዓ ሃዒ ማግቂ፤ አሳይ ኡባይካ አኮ ቤ» ያጌዲና።

²⁷ ጥሃኒሲ ዛሪዴ፡ «ዮሳይ ኢማና ዳዮፍ፡ አሳይ አይኔ አካናው ዳንዳዩና። ²⁸ (ታኒ ኪሪስቶሳ ጊዲኪ፤ ሺን ታኒ አፍ ሲንሳው ኪቱታዲ) ጌዳዋሲ ሂንቴ ሂንቴንቱ ሁጳው ማርካ። ²⁹ ሚሺራ ማጫዉና ዴዲያ ኡራይ ኢካ ሚሺራ፤ ሄ ሚሺራ ሚያታይ ኤቄዴ፡ ኢ ጊያዋ ሲሲያዌ አ ሃሳያን ዳሮ ናሾቴ። ሄዎ ዲራው፡ ሃዌ ታ ናሾቻይ ፖሌቴዳ። ³⁰ ኢ ዳሪና ታ ጉፃና ቤሴ» ያጌዳ።

³¹ ቦላፍ ዩያዌ ኡባፍ ቦላ፡ ሳዓፍ ቤቴዳዌ ሳዓሳ፡ ኢካ ሳዓባ ሃሳዩ። ሳሉዋፍ ዩያዌ ኡባፍ ቦላ። ³² ኢ ባሬ ቤዔዳባኔ ሲሴዳባ ማርካቴ፤ ሺን አ ማርካቴሳ አኪያዌ ባዋ። ³³ አ ማርካቴሳ አኪያ አኒኔ ያሳይ ቱማንቻ ጊዲያዋ ሄዋን ማርካቴ። ³⁴ ያሳይ ኪቱዳዌ ያሳ ቃላ አዴ፤ አዩሲ ጎፍ፡ ያሳይ ባሬ ጌሻ አያና ፓላሂሲዴ ኢሜ። ³⁵ ያሳይ ባሬ ናዓ ሲቄዴ ኡባባ አ ኩሺያን ዎሴዳ። ³⁶ ናዓ አማኒያ ኡራው ሜዲና ዴዑ ዴዔ፤ ሺን ናዓ አማኔናዋ ቦላ ያሳ ሃንቱ ዴዓናዋፍ አቲን፡ ኢ ዴዑዋ ቤዔና።

ዩሱሳኔ ሳማሪያ ሚሺራቶ

4 ¹⁻³ ዩሱሲ ጥሃኒሳዋፍ ዳሪያ ባሬና ካሊያዋንታ ባሬኮ ሺሼኔ ማግቂ ጊያዋ ፓሪሳዋቱ ሲሴዳዋ ዩሱሲ ኤራዳ ዎዴ፡ ዩሁዳ አጊዴ፡ ጋሊላ ቤዳ፤ ጊዶፍ፡ ዩሱሳ ካሊያዋንቱ ማግቂዳዋፍ አቲን፡ ዩሱሲ ባሬ ሁጳው አናኔ ማግቂቤና። ⁴ ጋሊላ ቤዴ፡ ሳማሪያና አዳናዌ አ አሽናባ ጊዴዳ።

§3:25 አዩሁዳቱዋ ሜቻ ዎጋባ፡ ሃዋ ጉሳይ አዩዳቱ ባሬንቱ ጎይናና ጋሳናው አሲያ ዱማ ዱማ ባሬንታ ሜቻባይኔ ባሬንቱ ሳኒያ ሜጪያ ዎጋቱ ዴዲያዋ ቤሴ።

13:14-15 ፓይ 21:9

5 ሄዎ ዲራው፡ ያዩቆቢ ባሬ ናዓ ዮሴፎ ኢሜዳ ጋዲያ ማታን ዴዒያ ሲከሮ ጌቴቲያ ሳማሪያ ካታማ ቤዳ።^{፲፩} ሄ ሳዓን ያዩቆባ ሃሳ አላይ ዴዒ፤ ዮሱሲ ሃሜታን ዳቡሪዴ፡ ሄ ሃሳ አላ ማታን ኡቴዳ። ሄ ዎዴ ሳዓይ ኡሱፑን ሳቲያ ሄራ።

7 ሳማሪያ ሚሺራታ ሃሳ ዱቃናው ዮዳወኖ ዮሱሲ፡ «ታና ሃሳ ኡሻሪኪ!» ያጌዳ።⁸ ዮሱሳ ካሊያዋንቱ ቁማ ሻማናው ካታማ ቤዲኖ።

9 ሄ ሚሺራታ ዛራዴ አ፡ «ኔኒ አዩሁዳ አሳ ጊዳዴ፡ ሳማሪያ ማጫ አሳ ጊዳዳ ታና፡ ዎታ ዴዐዎ ኢሚያ ሃሳ ኡሻ ጋይ?» ያጋዱ፤ አዩሲ ጎፔ፡ አዩሁዳቶኔ ሳማሪያ አሳው ኢቲፔቴላይ ባይና ዲራሳ።^{፲፱}

10 ዮሱሲ ዛሪዴ ኢዞ፡ «ኔኒ ያሳ ኢዎታኔ ቃሲ ኔና (ታና ሃሳ ኡሻ) ጊያዌ አኔንቶ ኤሪያዎ ጊዲንቶ፡ አ ዎሳናሳ፤ ኢካ ኔው ዴዐዎ ኢሚያ ሃሳ ኢማና» ያጌዳ።

11 ሚሺራታ ዛራዴ፡ «ጎዳው፡ ኔው ዱቂያባይ ባዋ፤ አላይካ ጨሙዋ። ያቲና፡ ዴዐዎ ኢሚያ ሃሳ ሃቃፕ አካኒ? ¹² ኑሲ ሃ ሃሳ አላ ኢሜዳ ኑ አወዋ ያዩቆባፕ ኔኒ ዳራይ? ኢ፡ አ ናናይኔ አ ሚሂ ሃዋፕ ኡሺዲኖ» ያጋዱ።

13 ዮሱሲ ዛሪዴ፡ «ሃ ሃሳፕ ኡሺያ አኒኔ ሳዒንሱዎ ሳሜታናዎ። ¹⁴ ሺን ታኒ ኢሚያ ሃሳ ኡሺያ አኒኔ ሳዒንሱዎ ሳሜቴና። ታኒ ኢሚያ ሃሳይ ሄ አ ጊዶን ሜዲና ዴዐዋሲ ፑልቲያ ፑልቲዋ ጊዳናዎ» ያጌዳ።

15 ሚሺራታ፡ «ጎዳው፡ ታኒ ሳሜቴና ማላኔ ሃሳ ቲካናወካ ሃ ዩና ማላ፡ ታው ሄ ሃሳ ኢማ!» ያጋዱ።

16 ዮሱሲ ኢዞ፡ «ባዴ ኔ አሲና ዌሳዴ ሃ ሲማ» ያጌዳ።

17 ሚሺራታ ዛራዴ፡ «ታው አሲናይ ባዋ» ያጋዱ።

ዮሱሲ፡ «ታው አሲናይ ባዋ ጊያዋን ቱሙዋ ጋዳ። ¹⁸ ኔኒ ኢፔሹ አሲና ጌላዳ፤ ሃሂ ኔናና ዴዒያ ቢታኒ ኔ አሲና ጊዴና። ኔኒ ሃሂ ታው አዴዳዌ ቱማ» ያጌዳ።

19 ሚሺራታ ቃይ፡ «ጎዳው፡ ኔኒ ናቢያ ጊዲያዎ ታ ሃሂ ኤራዲ፤ ²⁰ ኑ ሳማሪያ አሳ አዋቱ ሃ ዴሪያን **ጎዩኔዲኖ፤ ሺን አዩሁዳቱ ሂንቴንቱ አሳይ ያሳው ጎዩናናው ቤሲያ ሳዓይ ዮሩሳላሜና ያጌታ» ያጋዱ።

21 ዮሱሲ፡ «ሃ ሚሺራታ፡ ታና አማና፤ ሃ ዴሪያን ዎይ ዮሩሳላሜን አወዋ ያሳው ሂንቴንቱ ጎዩኔና ዎዲ ያናዎ። ²² ሂንቴንቱ ሳማሪያ አሳይ ሂንቴ ኤሬናባው ጎዩኒታ፤ ያሳይ ኑና አዩሁዳቱዎ ጎዩቲዴ አቶቴሳ አሂያ ዲራው፡ ኑኒ ኑ ኤሪያዎ ጎዩኔቶ። ²³ ሺን አወዋ ያሳው ቱሙዋፕ ጎዩኒያዋንቱ አ፡ ጌሻ አያና ዎልቃኒኔ ያሳ ያሳቴሳዳን ጎዩኒያ ዎዲ ማታቴዳ፤ ኡባ ሃሂካ ጋኪዳ። አዩሲ ጎፔ፡ አሳ ባሬው ጎዩናና ማላ፡ አወ ያሳይካ ሃ አጊያን ጎዩኒያዋንታ ኮዩ። ²⁴ ያሳይ አያና፤ አው ጎዩኒያዋንቱካ ጌሻ አያና ዎልቃኒ ያሳ ያሳቴሳዳን ጎዩናናው ቤሴ» ያጌዳ።

25 ሚሺራታ፡ «ማሲሂያ ጌቴቲያ አኪቶዌ ያናዎ ታኒ ኤራይ። ኢ ዩያ ዎዴ ኑሲ ኡባባ አዳናዎ» ያጋዱ።

26 ዮሱሲ፡ «ሃ ኔናና ሃሳዩያዌ ታኒ አ» ያጌዳ።

27 ሃዎ ኡንቱንቱ ሃሳዩሺን፡ ዮሱሳ ካሊያዋንቱ ቤዳሳፕ ሲሜዲኖ። ዮሱሲ ሚሺራቲና ሃሳዩሺን ኡንቱንቱ ቤዒዴ ዳሪሲ ማላሉቴዲኖ፤ ሺን ሚሺራቶ፡ «አያ ኮያይ?» ዎይ ዮሱሳ፡ «ኢናና አዩሲ ሃሳያይ?» ጊዴ አቾዌ አኒኔ ባዎ።

28 ሄዋፕ ጉዩያን፡ ሚሺራታ ባሬ ሃሳ አቱዋ አጋ ባሻ ጉዩ ካታማ ባዴ አሳው። ²⁹ «ታኒ አሴዳዎ ኡባ ታው አዴዳ ቢታኒያ ቤዓናው ዴንዲቴ፤ ሄዌ ኪሪስቶሳ ጊዳንዴሻ?» ያጋዱ። ³⁰ አሳይ ካታማፕ ኬሲዴ፡ ዮሱሳኮ ቤዳ።

31 ሄዌ ሃኒሺን፡ አ ካሊያዋንቱ ዮሱሳ፡ «ጉሳባ ማሪኪ!» ያጌዴ ዎሴዲኖ።

32 ሺን ኢ፡ «ታው ሂንቴንቱ ኤሬና ቁማይ ታኒ ሚያዌ ዴዒ» ያጌዳ።

33 ሄዎ ዲራው፡ አ ካሊያዋንቱ ባሬንቱ ጊዶን፡ «አው ሚያባ አሄዳ አሳይ ዴዓንዴሻ?» ያጌዲኖ።

34 ዮሱሲ ኡንቱንቱሲ፡ «ታ ቁማይ ታና ኪቴዳዎ ሺኒያ ኡዱሳኔ አ አሱዎ ፖሉሳ። ³⁵ ሂንቴንቱ፡ (አይዱ አጌናፕ ጉዩያን፡ ካሳይ ጫኪታናዎ) ጊኪቴዩ? ታኒ ሂንቴንቱሲ አዳይ፤ ጎሻ ሎይሲ ዌሊቴ፤

**4:20 ሃ ዴሪያን፡ ጊያዌ ዴሪያ ጌሪዛና ጊዲዴ ሴኬማ ጌቴቲያ ካታማ ማታን ዴዒያዎ።

ካሳይ ጫካ ቤሴዳ።³⁶ ዜሪያዌኔ ጫኪያዌ ኢቲፔ ናሺታና ማላ፣ ጫኪያዌ ዲርጉዋ አክኔ ካሳ ሜዲና ዴያ ሺሼ።³⁷ ሃ ጋሱዋን፣ (ኢቱ ዜሬ፤ ቃሲ ኢቱ ጫኪ) ጊያ ሃሳያይ ቱማ።³⁸ ሂንቴንቱ ዳቡሪቤናዋ ጫካና ማላ፣ ታኒ ሂንቴንታ ኪታዲ፤ ሃራቱ አሲ ዳቡራዲኖ፤ ሂንቴንቱ ሃራቱዋ ዳቡራን ጌሴዲታ» ያጌዳ።

³⁹ ሚሺራታ፣ «ኢ ታኒ አሴዳ ኡባባ አዴዳ» ጋዴ ማርካቴዳ ዲራው፣ ሄ ካታማን ዴዲያ ሳማሪያ አሳፕ ጮራይ ዩሱሳ አማኔዳ።⁴⁰ ሳማሪያ አሳይ ዩሱሳኮ ዩዳ ዎዴ፣ ባሬንቱ ማታን ጋሚናና ማላ፣ ዩሱሳ ዎሲና ኢ ያኒ ላዑ ጋላሳ ኡቴዳ።

⁴¹ ኢ አዲያ ቃላ ዲራው፣ ካሴዋፕ ጮራ አሳይ አማኔዳ፤⁴² ቃሲ ኡንቴንቱ ሚሺራቶ፣ «ኑኒ ኑ ሁጲው ኢ ጊያዋ ሲሲዴ አማኔዳዋፕ አቲን፣ ኔኒ ማርካቴዳ ዲራሳ ጊዴና፤ ኢ ቱሙ አላሚያ አሳ አሺያዋ ጊዲያዋካ ኑኒ ኤራዶ» ያጌዲኖ።

ዩሱሲ ኢቲ ካፕዋ ናዓ ፓሴዳ

⁴³ ላዑ ጋላሳፕ ጉዩያን፣ ዩሱሲ ሳማሪያፕ ኬሲዴ፣ ጋሊላ ጋዲያ ቤዳ።⁴⁴ አዩሲ ጎፔ፣ ኢ ባሬ ሁጲው፣ «ናቢ ባሬ ጋዲያን ቦንቼቱና» ያጌ አዴዳ።⁴⁵ ዩሱሲ ጋሊላ ጋኬዳ ዎዴ፣ ጋሊላ አሳይ አ ሞኬዳ፤ ፓሲጋ ቦንቼያ ጋላሲ ኡንቴንቱ ዩሩሳላሜን ዴዲያ ዲራው፣ ኢ አሴዳ ኡባባ ቤዴዲኖ።

⁴⁶ ዩሱሲ ሃሳ ዎዩኒያ ኡሻ ኬሴዳ፣ ጋሊላን ዴዲያ ቃና ካታማ ቤዳ፣ ቂሬሪናሆማን አ ናዓይ ሳኬቲያ፣ ካቲያ ጎሌን አሊያ ኢቲ ካፕ ዴዴ።⁴⁷ ዩሱሲ ዩሁዳፕ ጋሊላ ዩዳዋ ሄ ካፕ ሲሲዴ፣ አኮ ዩዴ ሃይቃናው ማቴዳ ባሬ ናዓ ቤዴ ፓላና ማላ፣ ዩሱሳ ዎሴዳ።

⁴⁸ ዩሱሲ ሄ ካፕዋ፣ «ዎሳይ አሊያ ማላታኔ ሄቾ ጊሲያባ ቤዴናኒ ዴዲዴ፣ ሂንቴንቱ አዩኔ አማኒኪታ» ያጌዳ።

⁴⁹ ሄ ካፕ ዛሪዴ፣ «ጎዳው፣ ታ ናዓይ ሃይቁናን ዴዲሺን፣ ታናና ባሪኪ» ያጌዳ።

⁵⁰ ዩሱሲ፣ «ባ፤ ኔ ናዓይ ፓዓ ዴዳናዋ!» ያጌዳ።

ሄ ካፕ ዩሱሲ ጌዳዋ አማኒዴ ቤዳ።⁵¹ ኢ ባሬ ጎሌ ቢሺን፣ አ ቆማቱ አናና አጊያን ጋኬቲዴ አ፣ «ኔ ናዓይ ፓዓ ዴዴ» ጌዲኖ።

⁵² ኢ ባሬ ቆማቱዋ ባሬ ናዓው አይ ሳቲያን ኬኬዴንቶ አቺና ኡንቴንቱ፣ «ዚኖ ላፕ ሳቲያን ቆፁ አ አጊዳ» ያጌዲኖ።⁵³ ናዓ አዉ ዩሱሲ ባሬው፣ «ኔ ናዓይ ፓዓ ዴዳናዋ» ጌዳዌ ሄ ሳቲያና ጊዴዳዋ ሃሳዩዳ፣ ሄዋ ዲራው፣ ኢኔ አ ሶይ አሳይ ኡባይ አማኔዲኖ።

⁵⁴ ሃዌ ዩሱሲ ዩሁዳፕ ጋሊላ ዩዴ አሴዳ ሳዴንሶ ማላታ።

ዩሱሲ ጉንዳ ቢታኒያ ዳጋቲ ኡቴዳ ሃሳ ማታን ፓሴዳ

5 ሄዋፕ ጉዩያን፣ ዩሱሲ አዩሁዳቱ ቦንቼያ ባላው ዩሩሳላሜ ቤዳ።² ዩሩሳላሜን ዶርሳ ፔንጊያ ማታን ኢብራዩስዌ ቃላን ቤቴሳይዳ ጌቴቲያ ዳጋቲ ኡቴዳ ሃሳይ ዴዴ፤ ሄ ዳጋቲ ኡቴዳ ሃሳ ዩዩ አዴዳ ኢቼሾ ካሻይ ዴዴ።³ ሄዋን ጮራ ሃርጋንቻቱ፣ ቆቃቱ፣ ዎባቱኔ ሲሴዳዋንቱ ጊሴዲኖ። [ሃሳይ ቃዲያዋ ናጊኖ።⁴ አዩሲ ጎፔ፣ ኢቲ ኢቲ ጌዴ ጎዳ ኪታንቻይ ሄ ዳጋቲዳ ሃሳኮ ጌሊዴ፣ ሃሳ ቃሴ፤ ሃሳይ ቃዲያዋፕ ጉዩያን፣ ኮይሮ ጌሴዳ ኡራይ ባሬና አይቁዳ አይ ሃርጊያፕካ ፓዲ።] ††5 ሄዋን ሃታማኔ ሆሰፕን ላይሳ ሳኬቴዳ ኢቲ ቢታኒ ዴዴ።⁶ ሄ ቢታኒ ሄዋን ጊሴዳዋ ዩሱሲ ቤዴዴ፣ ዳሮ ዎዲያ ሳኬቴዳዋካ ኤሪዴ ቢታኒያ፣ «ፓዓናው ኮያይ?» ያጌዳ።

⁷ ሳኬቲያ ቢታኒ ዛሪዴ፣ «ጎዳው፣ ሃሳይ ቃዲያ ዎዴ፣ ታና ሃሳን ዩጊያ አሳይ ዳዩዳ፤ ታኒ ጌላና ሃኒያ ዎዴ፣ ሃራ ኡራይ ታፕ ካሴቲዴ ጌሊ አጌ» ያጌዳ።

⁸ ዩሱሲ አ፣ «ዴንዳ ኤቃ፤ ኔኒ ጊሶዋ ቶካዴ ባ» ያጌዳ።⁹ ቢታኒ ኤሴካ ፓዲ አጌዳ፤ ባሬ ጊሱዋ ቶኪዴ ቤዳ።

ሄዌ ሃኔዳዌ ሳምባታ ጋላሳና።¹⁰ ሄዋ ዲራው፣ አዩሁዳቱ ፓዲዳ ቢታኒያ፣ «ሃቼ ሳዓይ ሳምባታ፤ ኔኒ ኔ ጊሱዋ ቶካ ቢያዌ ዎጋ ጊዴና» ያጌዲኖ።⁰

††5:4 ሃ ፓይዱ ኢቲ ቤኒ ኮይሮቲዴ 9ፌቴዳ ጌሻ ማፃፋቱዋን ባዋ።

11 ሺን ቢታኒ፡ «ታና ፓሴዳዌ፡ ርኔ ጊሱዋ ቶካዴ ባ) ያጌዳ» ጊዴ ኡንቱንቱሲ ዛሬዳ።

12 ኡንቱንቱ ኣ፡ «ኔና፡ ርኔ ጊሱዋ ቶካዴ ባ) ጌዳዌ ኢ ኣኔ?» ጊዴ ኦቹዲና።

13 ሺን ሄዋን ጮራ ኣሳይ ዴዲያ ዲራወኔ፡ ዮሱሲካ ጌሜቴዳ ዲራው፡ ቢታኒ ባሬና ፓሴዳዌ ኣኔንቶ ኤሬና። 14 ዮሱሲ ጉዮፕ ሄ ቢታኒያ ጌሻ ጎሊያን ዴሚዴ፡ «ቤዓ፡ ኔኒ ሃሲ ፓዓዳ፤ ሃዋፕካ ኢታባይ ኔና ጋኪና ማላ፡ ሳኔንሶ ናጋራ ኣሶፓ» ያጌዳ። 15 ሄዋፕ ጉዮያን፡ ቢታኒ ቢዴ፡ ባሬና ፓሴዳዌ ዮሱሳ ጊዲያዋ ኣዩሁዳ ኣሳ ካፓቶ ኦዴዳ።

16 ዮሱሲ ሃዋ ሳምባታን ኣሴዳ ዲራው፡ ኡንቱንቱ ዮሱሳ ዮዴሳን ዋዩሱዋ ደሜዲና። 17 ዮሱሲ ዛሬዴ ኡንቱንቱሲ፡ «ታ ኣቡ ኡባ ዎዴ ኣሴ፤ ታኒካ ኣሳናው ቤሴ» ያጌዳ።

18 ሄዋ ዲራው፡ ዮሱሲ ሳምባታ ጋላሳ ቦንቹና ዲራ ሃላላሳ ጊዴናን፡ ባሬና ያሳና ቃራዮዴ፡ «ዮሳይ ታ ኣባ» ጌዳ ዲራው፡ ኣዩሁዳ ኣሳ ካፓቶ ኣ ዎዳናው ካሴዋፕ ሚኒሲዴ ኮዩና።

ዮሳ ናዓ ማታ

19 ዮሱሲ ዛሬዴ ኡንቱንቱሲ፡ «ታኒ ሂንቱንቱሲ ቱሙዋ ኦዳይ፤ ናዓይ ባሬካ ኣይኔ ኦሴና። ኢ ባሬ ኣቡ ኣሲሺን ቢዲያዋ ሃላላ ኣሴ፤ ኣዉ ኣሲያዋ ናዓይካ ኣሴ። 20 ኣዩሲ ጎፔ፡ ኣዉ ባሬ ናዓ ሲቁ፤ ቃሲ ኢ ኣሲያ ኣሱዋ ኡባባ ባሬ ናዓ ቤሴ። ኡባ ሂንቱንቱ ማላሌታና ጋካናው፡ ኢ ሃዋፕ ኣዲያ ኣሱዋካ ባሬ ናዓ ቤሳናዋ። 21 ጋሱኔ፡ ኣዉ ሃይቁዳዋንታ ሃይቁዋፕ ዴንሲዴ ሼምፕዋና ዎሲያዋን፡ ናዓይካ ቃሲ ባሬ ኮዮዋንታ ሼምፕዋና ዎሴ። 22-23 ኣሳይ ኡባይ ኣዉዋ ቦንቹያዋን፡ ናዓካ ቦንቻና ማላ፡ ኣዉ ፒርዳ ኡባ ናዓው ኢሜዳዋፕ ኣቲን፡ ኢ ኣናኔ ፒርዴና፤ ናዓ ቦንቹና ኡራይ፡ ኣ ኪቴዳ ኣዉዋካ ቦንቹና።

24 «ታኒ ሂንቱንቱሲ ቱሙዋ ኦዳይ፤ ታ ቃላ ሲሲያዎኔ ታና ኪቴዳዋን ኣማኒያዎ ሜዲና ዴዑ ዴዔ። ሃይቁዋፕ ዴዎ ኢ ፒይዳዋፕ ኣቲን፡ ፒርዴቴና። 25 ታኒ ሂንቱንቱሲ ቱሙዋ ኦዳይ፤ ሃይቁዳ ኣሳይ ያሳ ናዓ ኮሻ ሲሲያ ዎዲ ያናዋ፤ ሄይኔካ ሃዓ፡ ሄ ኮሻ ሲሲያዋንቱ ሼምፕዋና ዴዓና። 26 ኣዩሲ ጎፔ፡ ኣዎ ዴዑዋ ኢሚያ ዎልቃይ ዴዲያዋን፡ ዴዑዋ ኢሚያ ሄ ዎልቃ ባሬ ናዓዉካ ኢሜዳ። 27 ያሳ ኣዉ ባሬ ናዓው ፒርዲያ ማታ ኢሜዳ፤ ኣዩሲ ጎፔ፡ ናዓይ ኣሳ ናዓ።

28 «ሃዋን ማላሌቶፒቴ፤ ኣዩሲ ጎፔ፡ ዱፉዋን ዴዲያዋንቱ ኣ ኮሻ ሲሲያ ዎዲ ዮ። 29 ሲሲዴ ኡንቱንቱ ዱፉዋፕ ጋዓ ኪሳና፤ ሎዎባ ኣሴዳዋንቱ ዴዑዋን ዴዓናው ዴንዳና፤ ቃሲ ኢታባ ኣሴዳዋንቱ ፒርዴታናው ዴንዳናዋንታ። P

ዮሱሳሲ ማርካቴዳ ኣሳቱዋ

30 «ታኒ ታፕ ኣይኔ ኣሳናው ዳንዳዩኬ፤ ያሳይ ታው ኣዴዳዋን ፒርዳይ። ታ ፒርዳይ ቱማ፤ ኣዩሲ ጎፔ፡ ታኒ ታና ኪቴዳዋ ሺኒያ ፖሊያዋፕ ኣቲን፡ ታኒ ዶሲያዋ ኣሲኬ።

31 «ታኒ ታ ሁጴው ታባ ማርካቴ፡ ታ ማርካቴሳይ ቱማ ጊዴና። 32 ታባ ማርካቴያዌ ሃራይ ዴዔ፤ ኢ ታባ ማርካቴያዌ ቱማ ጊዲያዋ ታኒ ኤራይ።

33 «ሂንቱንቱ ዮሃኒሳኮ ኣሳ ኪቴና፡ ኢ ኡንቱንቶ ቱሙዋ ማርካቴዳ። 34 ታኒ ሄዋ ሂንቱንታ ኣቲና ጋዴ ጊያዋፕ ኣቲን፡ ኣሳ ማርካቴሳይ ታው ኮሺና ጊዴና። 35 ዮሃኒሲ ሙቃዳዳን፡ ኤዌዳኔ ፖዲሴዳ፤ ሂንቱንቱካ ኣማሬዳ ዎዲያ ኣ ፖዑዋን ናሼታናው ኮዩዲታ።

36 «ሺን ታው ዮሃኒሳዋፕ ኣዲያ ማርካቴሳይ ዴዔ፤ ኣዩሲ ጎፔ፡ ታኒ ዉርሳናው ታ ኣቡ ታው ኢሜዳ ኪታይ፡ ሃ ታኒ ኣሲያዌ፤ ኢ ታና ኪቴዳዋ ጊዲያዋ ማርካቴ።

37 «ቃሲ ታና ኪቴዳ ታ ኣቡ ባሬ ሁጴው ታባ ማርካቴ፡ ሂንቱንቱ ኣ ኮሻ ኣይኔ ሲሲቤይኪታ፤ ኣ ማላካ ቤዲቤይኪታ። 38 ኢ ኪቴዳዋ ኣማኔና ዲራው፡ ኣ ቃላይ ሂንቱንቱ ዎዛናን ባዋ።

39 «ዮሳ ማፃፋቱዋፕ ሜዲና ዴዑዋ ዴሚያዋ ሂንቱው ማላቲና፡ ኡንቱንታ ቢዲታ፤ ኡንቱንቱካ ታባ ማርካቴያዋንታ። 40 ሺን ዴዑዋ ዴማናው ታኮ ዩያዋ ሂንቱንቱ ኮዩኪታ።

41 «ታኒ ኣሳና ቦንቹዋ ኮዩኪ። 42 ሺን ታኒ ሂንቱንቱ ዎዛናን ያሳ ሲቁ ባይናዋ ኤራይ። 43 ታኒ ታ ኣቡ ሱንሳን ያዲ፤ ሺን ታና ኣኪቤይኪታ። ሺን ሃራ ኣሳይ ባሬ ሱንሳን ዩያ ዎዴ፡ ኣ ኣኪታ።

44 ሂንቴንቴ ኢቱ ኢቱዋ በንቺታ፤ ሺን ኢቲ ያሳፔ ዪያ በንቺዋ ኮዩኪታ። ያቲና፣ ዋኒዴ አማናናው ዳንዳዩቱ?

45 «ታኒ ታ አቡ ሲንሳን ሂንቴንታ ሞቲያዋ ሂንቴው ማላቶፓ፤ ሂንቴንታ ሞቲያዌ፣ ሂንቴ ሂዶታ ዎሲያ ሙሳ።» 46 ሂንቴንቴ ሙሳ አማኔዳባ ጊዲንቶ፣ ታናካ አማናኒታ፤ አዩሲ ጎፔ፣ ታባ ዓፌዳዌ አ። 47 ሺን ሂንቴንቴ ኢ ዓፌዳዋ አማኔናን ኢዎፔ፣ ታኒ ጊያዋ ዎቲ አማናኒቴ?» ያጌዳ።

ዩሱሲ 5000 አሳ ሚዜዳ

(ማጥ 14:13-21፤ ማር 6:30-44፤ ሉቃ 9:10-17)

6 ሄዋፔ ጉዩያን፣ ዩሱሲ ጋሊላ አባፔ ዎይ ዒቢሪያዶሳ አባፔ ሄፊንሳ ፒኔዳ። 2 ኢ ሃርጋንቻቱዋ ባላ አሴዳ ዎልቃማ ማላታ ቤዔዳ ዲራው፣ ጮራ አሳይ አ ካሌዳ። 3 ዩሱሲ ዴሪያ ኬሲዴ፣ ያኒ ባሬና ካሊያዋንቱና ኢቲፔ ኡቴዳ። 4 አዩሁዳቱ በንቺያ ፓሲጋ ጋላሳይ ጋኪዳ። 5 ዩሱሲ ሲንሳኮ ዒሊዴ፣ ጮራ አሳይ ባሬኮ ዩያዋ ቤዒዴ ፒሊጳሳ፣ «ሃ አሳ ኡባ ሚዛናው ጊዲያ ቁማ ሃቃፔ ሻማኔ?» ያጌዳ። 6 ኢ ሄዋ ፒሊጳሳ ፓጫናው ጊዳ፤ አዩሲ ጎፔ፣ ኢ ባሬ ሁጳው አያ አሳና ቤሲንቶ አሳናባ ኤፊ።

7 ፒሊጳሳ ዛሬዴ ዩሱሳ፣ «ሁጳያን ሁጳያን፣ ሃራይ አቶ ኢቲ ኢቲ ባርሱዋ ጋሳናው፣ ላዑ ዒቱ ዲናሪያን ሻማዳ ኡኪሳይካ ጊዴና» ያጌዳ።

8 ቃሲ ዩሱሳ ካሊያዋንቱ ኢቱ፣ ሲሞኒ ጳዒሮሳ ኢሻይ ኢንዲራሲ። 9 «ባንጋ ኡኪሳ ኢቻሹኔ ላዑ ሞሊ ዴዒያ ኢቲ ናዳይ ሃዋን ዴዔ፤ ሺን ሃ አሳ ኡባው ሄዌ ዎቲ ጊዳኔ?» ያጌዳ።

10 ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንታ፣ «አሳይ ኡታናዳን ኡዲቴ» ያጌዳ። ሄ ሳዓን ዳር ማታይ ዴዔ። አሳይ ኡባይ ኡቴዳ፤ አቱማ አሳይ ኢቻሹ ሻዓ ጊዲያዋ። 11 ዩሱሲ ኡኪሳ አኬዳ፤ ያሳ ጋላቲዴ፣ ሄዋን ኡቴዳ አሳው ጊሼዳ። ሞሊያካ ሄዋዳን አሲና አሳይ ባሬ ኮዩዳዋ ኬና ሜዳ። 12 ኡንቱንቴ ኡባይ ካሌዳዋፔ ጉዩያን፣ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንታ «ኢቲባይካ ጮ ባዩና ማላ፣ አቴዳ ዶካ ሺሹቴ» ያጌዳ።

13 ሄዋ ዲራው፣ ኡንቱንቴ ኡባካ ሺሹዲኖ፤ አሳይ ካሊና አቴዳ ባንጋ ኡኪሳ ዶካ ሺሹዴ፣ ታማኔ ላዑ ዛምቤሊያ ኩንሴዲኖ።

14 አሳይ ዩሱሲ አሴዳ ዎልቃማ ማላታ ቤዔዳ ዎዴ፣ «ሃዌ ቱሙዋፔ ሃ ሳዓ ያና ጊዳ ናቢያ» ያጌዲኖ። 15 ኡንቱንቴ ዩዴ ባሬና ዎልቃን አይቂ ካቲያ አሳናው ሃኒያዋ ዩሱሲ ኤሪዴ፣ ባሬካ ዴሪያ ባላ ሺሬቲዴ ኬሴዳ።

ዩሱሲ አባ ባላን ሃሜቲዴ ቤዳ

(ማጥ 14:22-33፤ ማር 6:45-52)

16 ሳዓይ አማሪሴዳ ዎዴ፣ ዩሱሳ ካሊያዋንቱ አባኮ ቤዲኖ፤ 17 ሳዓይ ቃሜዳ፤ ሺን ዩሱሲ ኡንቱንቴኮ ሄ ሳቲ ጋካናው ዩቤና፤ ሄዋሲ ኡንቱንቴ ዎንጊሪያን ጌሊዴ፣ አባ ፒኒ ሄፊንሳ ቂፊሪናሆማ ቤዲኖ።

18 ዎልቃማ ጫርኩ ጫርኩዳ ዲራው፣ አባይ ቃሜዳ፤ 19 ኢቲ ሳቲያ ኬና ኡንቱንቴ አባ ሻንዋፔ ጉዩያን፣ ዩሱሲ አባ ባላና ሃሜቲዴ ዩያዋ ቤዒዴ ያዩዲኖ። 20 ሺን ኢ፣ «ያዮፒቴ፤ ታናቴ!» ያጌዳ።

21 ኡንቱንቴ ዎንጊሪያን አ ጌሊሳናው ኮዩዲኖ፤ ዎንጊሪ ኡንቱንቴ ቤዲሳ አባ ጋግ ኤሌካ ጋኪ አጌዳ።

ዩሱሲ ዴዑዋ ኡኪሳ

22 ዎንቴሳ ጋላሲ፣ አባፔ ሄፊንሳና አቴዳ ጮራ አሳይ አባ ባላ ኢቲ ዎንጊሪያ ዓላላይ ዴዒያዋ ቤዔዲኖ፤ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቱና ዎንጊሪያን ጌሊዴ፣ ኡንቱንቴና ቤናን፣ ኡንቱንቴ ባሬካ ቤዳዋ አኬኬዲኖ። 23 ሺን ዒቢሪያዶሳፔ ሃራ ዎንጊራቱ ዩሱሲ ያሳ ጋላቲና፣ አሳይ ኡኪሳ ሜዳሳ ማታ ዩዲኖ። 24 አሳይ ዩሱሲ ዎይ አ ካሊያዋንቱ ሄዋን ባይናዋ ቤዒዴ፣ ዩሱሳ ኮያናው ዎንጊሪያን ጌሊዴ፣ ቂፊሪናሆማ ቤዲኖ።

25 አሳይ ዩሱሳ አባፔ ሄፊንሳን ዴሜዳ ዎዴ፣ «ታማሪሲያዎ፣ ሃዋ አዉዴ ያዲ?» ያጌዲኖ።

26 ዩሱሲ ዛሬዴ፣ «ታኒ ሂንቴንቴሲ ቱሙዋ አዳይ፤ ሂንቴንቴ ታና ኮዩያዌ ኡኪሳ ሜዳ ዲራሳኔ ካሌዳ ዲራሳ ጊዲያዋፔ አቲን፣ ዎልቃማ ማላታ ቤዔዳ ዲራሳ ጊዴና።» 27 ሜዲና ዴዑዋ ቁማው፣ ታኒ አሳ ናዓይ ሂንቴንቴሲ ኢማናዎ፣ አሲቴፔ አቲን፣ ሳሚያ ቁማው አሳፒቴ፤ አዩሲ ጎፔ፣ አዉ ያሳይ ሄዋ ዲሺሳናው ማታፋ አታሚ ዎሴዳ» ያጌዳ።

28 ሄዋጥ ጉዩያን ኡንቱንቱ፡ «ኑኒ ያሳ አሱዋ አሳናው አያ አሳናው ቢሲ?» ያጊዴ ዩሱሳ ኦፕዲኖ።

29 ዩሱሲ ዛሪዴ፡ «ሂንቱንቱ አሳና ማለ፡ ያሳይ ኮዩያ ኪታይ ሃዋ፤ ኢ ኪቴዳዋን አማኒቴ» ያጊዳ።

30 ኡንቱንቱ ዛሪዴ፡ «ኑኒ ቤዒዴ፡ ኔናን አማናና ማለ፡ አይ ዎልቃማ ማለታ አሳኒ? አያ ኪቴታኒ?

31 ያሳ ማፃፋን፡ (ኡንቱንቱ ማና ፳፻፲፱ ሳሉዋፕ ኡኪሳ ኢሜዳ) ያጊቴ ፃፌቶዳን፡ ኑ አዋቱ ሜላ ቢታን ማና ሜዲኖ» ያጊዲኖ። 9

32 ዩሱሲ፡ «ታኒ ሂንቱንቱሲ ቱሙዋ አዳይ፤ ሂንቱንቱሲ ሳሉዋፕ ቱሙ ኡኪሳ ኢሜዳዎ ታ አባፕ አቲን፡ ሂንቱንቱሲ ሳሉዋፕ ኡኪሳ ኢሜዳዎ ሙሳ ጊዴና። 33 አዩሲ ጎፕ፡ ቱማ ጊዴዳ ያሳ ኡኪሳይ፡ ሳሉዋፕ ዎዲያዎ ሃ አላሚያ አሳው ዴዑዋ ኢሜ» ያጊዳ።

34 ኡንቱንቱ ዛሪዴ፡ «ጎዳው፡ ኑካ ሄ ኡኪሳ ኡባ ዎዴ ኢማ» ያጊዲኖ።

35 ዩሱሲ፡ «ታኒ ዴዑዋ ኡኪሳ፤ ታኮ ዩያ ኡራይ ኡባካ ኮሻቴና፡ ቃሲ ታና አማኒያ ኡራይ አይኔ ሳሜቴና። 36 ሺን ታኒ ሂንቱንቱሲ አዴዳዎዳን፡ ሂንቱንቱ ታና ቤዒዲታ፤ ሺን አማኒኪታ። 37 ታ አቡ ታው ኢሚያ ኡባይ ታኮ ያናዋ፤ ቃሲ ታኮ ዩያ አናኔ ኡባካ ታኒ ካራ ዩዲኪ። 38 አዩሲ ጎፕ፡ ታኒ ታና ኪቴዳዎ ሺኒያ ፖላናው ሳሉዋፕ ያዲፕ አቲን፡ ታ ሺኒያ ፖላናው ያቤይኪ። 39 ታና ኪቴዳዎ ኮዩያዎ ሃዋ፤ ታኒ ኢ ታው ኢሜዳ ኡባቱዋካ ወርሴሳ ጋላሲ ዴንሳናፕ አቲን፡ ኢቴዋካ ባዩዛና ማለ ኮዩና። 40 አዩሲ ጎፕ፡ ታ አቡ ኮዩያዎ ሃዋ፤ ታና ናዓ ቤዒዴ፡ አማኒያ ኡባቱ ሜዲና ዴዑዋ አካናዋንታ፤ ታኒካ ሄ ኡባቱዋ ወርሴሳ ጋላሲ ዴንሳና» ያጊዳ።

41 ዩሱሲ፡ «ታኒ ሳሉዋፕ ዎዲዳ ኡኪሳ» ጊዳ ዲራው፡ አዩሁዳቱ አ ቦላ ዙዙሜዲኖ። 42 ኡንቱንቱ፡ «ሃዎ ኑኒ አ አወዋኔ አ አቶ ኤሪያ ዮሴፎ ናዓ ዩሱሳ ጊዴኔ? ያቲና፡ ኢ ዋጊዴ፡ (ታኒ ሳሉዋፕ ዎዲዳ) ጋናው ዳንዳዩ?» ያጊዲኖ።

43 ዩሱሲ ዛሪዴ፡ «ኢቱ ኢቴዋና ዙዙሚያዎ አጊቴ። 44 ታና ኪቴዳ ታ አቡ ታኮ አሄዳ አሳፕ አቲን፡ ታኮ ያናው ዳንዳዩያ አሳይ ባዋ፤ ታኒካ ወርሴሳ ጋላሲ አ ዴንሳና። 45 ናባቱ (የሳይ አሳ ኡባ ታማሪሳና) ያጊዴ ፃፌዲኖ፤ አወ ጊያዎ ሲሲያዌኔ አወዋፕ ታማሪያዎ አኒኔ ታኮ ዩ። 46 ያሳ ማታፕ ዩዳዋፕ አቲን፡ ያሳ ቤዒዳ አሳይ ባዋ፤ አ ፃላሳይ ያሳ ቤዒዳ።

47 «ታኒ ሂንቱንቱሲ ቱሙዋ አዳይ፤ ታና አማኒያ ኡራው ሜዲና ዴዑ ዴዒ። 48 ታኒ ዴዑዋ ኡኪሳ። 49 ሂንቱንቱ አዋቱ ሜላ ቢታን ማና ሜዲኖ፤ ሺን ሃይቄዲኖ። 50 አሳይ አፕ ሚዴ ሃይቄና ኡኪሳይ ሳሉዋፕ ዩያዎ ሃዋ። 51 ሳሉዋፕ ዎዲዳ ዴዑዋ ኡኪሳይ ታና፤ አኒኔ ሃ ኡኪሳፕ ሞፕ፡ ሜዲናው ዴዓናዋ፤ ቃሲ ሃ አላሚያ አሳው ዴያ ጊዳና ማለ፡ ታኒ ኢማና ኡኪሳይ ታ አሸዋ» ያጊዳ።

52 አዩሁዳቱ፡ «ሃ ቢታኒ ባሬ አሸዋ ኑኒ ማና ማለ፡ ኑሲ ዎቲዴ ኢማናው ዳንዳዩ?» ያጊዴ ባሬንቱ ጊዱዋን ፓሉሜቴዲኖ።

53 ሄዋ ዲራው፡ ዩሱሲ ኡንቱንታ፡ «ታኒ ሂንቱንቱሲ ቱሙዋ አዳይ፤ ታ አሸዋ፡ አሳ ናዓ አሸዋ፡ ሂንቱንቱ ማና ዳዮፕ፡ ቃሲ ታ ሱሳካ ኡሻና ዳዮፕ፡ ሂንቱው ዴዑ ባዋ። 54 ታ አሸዋ ሚያ ኡራወኔ፡ ታ ሱሳ ኡሺያ ኡራው ሜዲና ዴዑ ዴዒ። ታኒ ወርሴሳ ጋላሲ ኡንቱንታ ዴንሳና። 55 አዩሲ ጎፕ፡ ታ አሸ ቱሙ ቁማ፤ ታ ሱሳይካ ቱሙ ኡሻ። 56 ታ አሸዋ ሚያ ኡራይኔ ታ ሱሳ ኡሺያ ኡራይ ታናን ዴዒ፤ ታኒካ አናኒ ዴዒይ። 57 ዴዑዋ አወ ታና ኪቴና፡ ታኒ አ ጋሱዋን ዴዒያዎዳን፡ ታና ሚያ ኡራይካ ታ ጋሱዋን ዴዒና። 58 ሳሉዋፕ ዎዲዳ ኡኪሳይ ሃዋ፤ ሂንቱንቱ አዋቱ ሚዴ ሃይቄዳ ማና ማለ ጊዴና፤ ሃ ኡኪሳ ሚያ ኡራይ ሜዲናው ዴዒና» ያጊዳ።

59 ዩሱሲ ቂፊሪናሆማ ካታማን አዩሁዳ ዎሳ ጎሌን ታማሪሲዴ፡ ሃዋ አዴዳ።

ሜዲና ዴዑዋ ቃላ

60 ዩሱሳ ካሊያዋንቱፕ ዳሪያ ባጋይ ሄዋ ሲሴዳ ዎዴ፡ «ሃዎ ገሌና ቲሚርቲያ፤ ሃዋ ኦኒ አካናዌ?» ያጊዲኖ።

፳፻፲፱:31 ማና፡ ኢስራጌሊያ አሳይ ጊብዜ ጋዲያፕ ኪሲ ካናኔ ቢዴ ሜላ ቢታን ሃሜቲዴ ቢያ ዎዴ፡ ኡንቱንቱ ማናዳን ያሳይ ኢሜዳ ማልዒያ ቁማ። ማና ጉሳይ ኢብራዩስኒያ ቃላን «ሃዎ አዩ?» ጊያዋ።

61 ሺን ዩሱሲ ባሬና ካሊያዋንቱ ሄዎ ዙዙሜዳዋ ኮሪዴ። «ሃዌ ሂንቴንታ ዱቢ? 62 ሲሚ ታኒ፥ አሳ ናዓይ፥ ካሴ ዴዒያሳ ፑዴ ኬሲሺን ቤዒንቶ አያ ጋኒቴ? 63 ጌሻ አያናይ ዴዑዋ ኢሜ፤ አሳ ሚኖታይ አይኔ ጎዔና፥ ታኒ ሂንቴንቱሲ አዴዳ ቃላይ አያናኔ ዴዑዋ። 64 ሺን ሂንቴንቱ ጊዱዋን አማኔናዋንቱ ዴዒኖ» ያጌዳ፤ አዩሲ ጎፔ፥ አማኔናዋንቱ ሃቃዋንቴንቶኔ ባሬና አሲ ኢማናዌ አኔንቶ ዩሱሲ ኮይሮፔ ዶሚዴ ኤሬዳ። 65 ቃሲካ ዩሱሲ፥ «ታ አቡፔ ጊዳና ዳዮፔ አኔኔ ታኮ ያናው ዳንዳዩና ያጋዴ ታ አዴዳዌ ሄዋ ዲራሳ» ያጌዳ።

66 ሄዋ ጋሱዋን፥ ዩሱሳ ካሊያዋንቱፔ ጮራቱ አ አጊዴ፥ ጉዩ ሲሜዲኖ፤ ላዒንሶ አ ካሊቤይኪኖ።

67 ዩሱሲ ቃሲ ታማኔ ላዑ ባሬና ካሊያዋንታ፥ «ሂንቴካ አጊዴ ባናው ኮዩቴ?» ያጌዳ።

68 ሲሞኒ ዲዲሮሴ ዛሪዴ፥ «ጎዳው፥ ኑኒ አኮ ባኔ? ኔው ሜዲና ዴዑዋ ቃላይ ዴዒ። 69 ኔኒ ያሳ ጌሻ ጊዲያዋ ኑኒ አማኔቶኔ ኤሬቶ» ያጌዳ።

70 ዩሱሲ አንቴንታ፥ «ታኒ ሂንቴንታ ታማኔ ላዓቱዋ ዶራቤይኪታ? ቃሲ ሂንቴፔ ኢቱ ዓላሂያ» ያጌዳ። 71 ዩሱሲ ሄዋ ሲሞና ናዓ ዩሁዳ አስቆሮታ 71፤ አዩሲ ጎፔ፥ ዩሁዳይ ዩሱሳ ካሊያ ታማኔ ላዓቱዋፔ ኢቱዋ፤ ኢ ዩሱሳ አሲ ኢማናዋ።

ዩሱሲ ዳሲያ ባላሲ ዩሩሳላሜ ቤዳ

7 ሄዋፔ ጉዩ፥ ዩሱሲ ጋሊላን ያ ሃ ዩዩዳ፤ አዩሁዳቱ አ ዎዳናው ኮዩያ ዲራው፥ ዩሁዳን ዩያና ኮዩቤና። 2 አዩሁዳቱ ቦንቺያ ዳሲያ ባላይ ጋኪ ኡቴዳ። 3 ሄዋ ዲራው፥ ዩሱሳ ኢሻቱ አ፥ «ኔና ካሊያዋንቱ ኔኒ አሲያዋ ቤዓና ማላ፥ ሃዋፔ ዴንዳዴ ዩሁዳ ጋዲያ ባ። 4 አዩሲ ጎፔ፥ ባሬው ኤሬታናው ኮዩያ አሳይ አኔኔ ባሬ አሱዋ ጌንፎና። ኔኒ ሃዋንታ አሲና፥ ኔባ አላሚያ ኡባይ ኤሮ!» ያጌዲኖ። 5 አዩሲ ጎፔ፥ ሃራይ አቶ አ ኢሻቱካ አ አማኒቤይኪኖ።

6 ዩሱሲ አንቴንታ፥ «ታው ኢንጄቲያ ዎዲ ጋኪቤና፤ ሺን ሂንቴንቱሲ አይ ዎዴካ ኢንጄቴ። 7 ሳዓይ ሂንቴንታ ኢዓናው ዳንዳዩና፤ ሺን ታኒ ሳዓ ኪታይ ኢታ ጊዲያዋ ማርካቲያ ዲራው፥ ታና ኢዲዳ። 8 ባላ ቦንቺያሳ ሂንቴንቱ ቤቴ፤ ታው ኢንጄቲያ ዎዲ ጋኪቤና ዲራው፥ ታኒ ባላ ቦንቺያሳ ባናዌ ቤራ» ያጌዳ። 9 ኢ ሃዋ ጊዴ፥ ጋሊላን አቴዳ።

ዩሱሲ ዳሲያ ባላሳን ቤቴዳ

10 ሺን አ ኢሻቱ ባላ ጋላሳ ቦንቺያሳ ቤዳዋፔ ጉዩያን፥ ኢካ አሳይ ቤዔናን ጌማን ያ ቤዳ። 11 አዩሁዳቱ ባላ ጋላሳ ቦንቺያሳን አ ኮዩኖኔ፥ «ኢ ሃቃን ዴዒ?» ያጌዴ፥ አ ላቢኖ።

12 አሳ ጊዱዋን ዳሮ ዙዙንሳይ ዴንዴዳ፥ አማሬዳ አሳይ፥ «ኢ ሎዎ አሳ» ያጌ፤ ሃራቱ ቃሲ፥ «አ፥ ኢ አሳ ባሌሴ» ያጌኖ። 13 ሺን አዩሁዳቱ ያዩዳ ዲራው፥ አኔኔ አባ ቆንጨያን ሃሳዩና።

14 ባላ ቦንቺያ ጋላሳ ባጋን፥ ዩሱሲ ጌሻ ጎሊያ ቤዴ፥ ታማሪሱዋ ዶሜዳ። 15 አዩሁዳቱ ማላሌሱቲዴ፥ «ሃ ቢታኒ አይኔ ታማሪናን ሃዋ ኬና ዋኒ ኤሬዴ?» ያጌዲኖ።

16 ሄዋ ዲራው፥ ዩሱሲ ዛሪዴ፥ «ታና ታማሪሲያዌ ታና ኪቴዳ ያሳ ማታፔ ዩያዋፔ አቲን፥ ታዋ ጊዴና። 17 ያሳ ሺኒያ አሳናው ዶሲያ አኔኔ ሃ ታኒ ታማሪሲያዌ ያሳ ማታፔ ዩንቶ ዎይ ቃሲ ታኒ ታፔ ሃሳዩታንቶ ኤራና። 18 ባሬዋ ሃሳዩያ ኡራይ ባሬ ሁጲያሲ ቦንቺዋ ኮዩ፤ ሺን ባሬና ኪቴዳዌ ቦንቺታና ማላ ኮዩያ ኡራይ ቱማንቻ፤ አኒ ዎርዶባይ ባዋ። 19 ሙሴ ሂንቴንቱሲ ሂጊያ ኢሚቤኔ? ሺን ሂንቴፔ ኢቱኔ ሂጊያ ናጌና፥ ታና አዩሲ ዎዳናው ኮዩቴ?» ያጌዳ።

20 አሳይ ዛሪዴ፥ «ኔናን ዓላሂ ዴዒ፤ ኔና ዎዳናው አኔ ኮዩዳዌ?» ያጌዳ።

21 ዩሱሲ፥ «ታኒ ኢቲ ዎልቃማባ አሲና፥ ሂንቴንቱ ኡባይ ማላሌቱዲታ። 22 ሂንቴንቱ ናና ሂንቴንቱ ዶካላና ማላ፥ ሙሴ ሂንቴንታ አዛዜዳ። ሺን ዶካሉሳይ ሂንቴንቱ አዋቱዋና ዩዳዋፔ አቲን፥ ሙሴና ዩቤና፤ ሄዋሲ ሂንቴንቱ ሳምባታን አቱማ ናና ዶካሊታ። 23 ሙሴ ሂጊ አዛዜዳ ዲራው፥ ሂንቴንቱ

71፤6:71 አስቆሮታ፥ ሃ ቃላ ቢሌሳይ፥ «ዎሬቲያ ቢታኒያ» ዎይ «ሃይቆ አሲ ኢሚያ ቢታኒያ» ጊያዋ።

ሳምባታን ደካሊያዋ ጊዶፔ፥ ያቲና ታኒ ኢቲ አሳው ኩሜንሳ ቦላ ፓሴዳ ዲራው፥ ታና አዩሲ ሃንቁቲቱ? ²⁴ ቱሙ ፒርዳ ፒርዲቴፔ አቲን፥ አሳ ዴሙዋ ዪሊዴ ፒርዶፒቱ» ያጌዳ።

ሃዌ ኪሪስቶሴ?

²⁵ ሄዋ ዲራው፥ ዩሩሳላሜ አሳፕ ኢቱ ኢቱ፥ «ኡንቱንቱ ዎዳናው ኮዩያ ቢታኒ ሃዋ ጊዴ፤ ²⁶ ቤዒቲ፥ ቆንጨያን ኢ ሃሳዩ፤ ኡንቱንቱ አ አይኔ ጊኪኖ፥ ሃዌ ኪሪስቶሳ ጊዲያዋ ኑ ካፓቱ ቱሙ ኤሪኖሻ? ²⁷ ሺን ኑኒ አ ሃቃፔ ዩዴንቶ ኤርይቴ፤ ኪሪስቶሴ ዩያ ዎዴ፥ ኢ ሃቃፔ ዩንቶኔ አኒኔ ኤሬና» ያጌዲኖ።

²⁸ ሄዋፔ ጉዩያን፥ ዩሱሲ ጌሻ ጎሊያን ታማሪሲዴ፥ ባሬ ቃላ ጶቁ ኡዲዴ፥ «ሂንቱንቱ ታና ኤሪታ፤ ቃሲ ታኒ ሃቃፔ ዩዴንቶካ ኤሪታ፥ ታኒ ታ ሺኒያን ያቤይኪ፤ ሺን ታና ኪቴዳዌ ቱማንቻ፤ ሂንቱንቱ አ ኤሪኪታ፥ ²⁹ ሺን ታኒ አ ኤሪይ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ኢ ታና ኪቲና፥ ታኒ አ ማታፔ ያዲ» ያጌዳ።

³⁰ ሄዋ ዲራው፥ ኡንቱንቱ አ አይቃናው ኮዩዲኖ፤ ሺን አ ዎዲ ቢር ጋኪቤና ዲራው፥ አኒኔ አ ቦላ ኩሺያ ዎሲቤና፥ ³¹ ሺን ዳር አሳይ ዩሱሳ አማኒዴ፥ «ኪሪስቶሴ ዩያ ዎዴ፥ ሃ ቢታኒ አሴዳ ማላታፔ ዳሪያዋ አሳኔዩ?» ያጌዲኖ።

ዩሱሳ አይቃናው ዎታዳራቱ ኪቴቴዲኖ

³² ፓሪሳዋቱ ዳር አሳይ ዩሱሳዋ ዙዙሚያዋ ሲሴዲኖ፤ ቁሳቱዋ ካፓቱኔ ፓሪሳዋቱ አ አይቂ ቃሺሳናው አማራዳ ዎታዳራቱዋ ኪቴቴዲኖ።

³³ ዩሱሲ፥ «ታኒ ሂንቱናና ሳፋ ጋሚሳና፤ ሄዋፔ ጉዩያን፥ ታና ኪቴዳዋኮ ባና፥ ³⁴ ሂንቱንቱ ታና ኮያና፤ ሺን ዴሚኪታ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ታኒ ዴዲያ ሳዓ ሂንቱንቱ ባናው ዳንዳዩኪታ» ያጌዳ።

³⁵ አዩሁዳቱ ኢቱ ኢቱዋና፥ «ሃዌ ኑኒ አ ዴሜናሳ ሃቃ ባና ሃኒ? አዩሁዳቱ ዴዲያ ጊሪኬ ካታማ ቢዴ፥ ጊሪኬ አሳቱዋ ታማሪሳና ሃኒ? ³⁶ ኢ፥ «ሂንቱ ታና ኮያና፤ ሺን ዴሚኪታ» ቃሲ፥ «ታኒ ዴዲያሳ ሂንቱንቱ ባናው ዳንዳዩኪታ» ያጌ፤ ሄዋ ጊያዌ ዋጊያዌ?» ያጌዲኖ።

ዴዎዋ ኢሚያ ሃሳ

³⁷ ሄ ባላ ጋላሳ ቦንቺያ ጋላሳፔ ዋናቲያ ዉርሴሳ ጋላሳኒ ዩሱሲ ዴንዲ ኤቂዴ፥ ባሬ ቃላ ጶቁ ኡዲዴ፥ «ሳሜቴዳ ኡራይ አኒኔ ታኮ ዩዴ ኡሾ። ^{u38} ታናን አማኒያዎ፥ ያሳ ማፃፋይ ጊያዋዳን፥ አ ኡሉዋፔ ዴዎዋ ኢሚያ ሃሳ ፑልቱ ጎጋናዋ» ያጌዳ። ^{v39} ኢ ሄዋ አ አማኔዳዋንቱ አካና ጌሻ አያናባ ሃሳዩዳ፥ ዩሱሲ ቢር ባሬ ቦንቺዋኮ ኬሲቤና ስደራው፥ ሄ ዎዴ ጌሻ አያናይ ኡንቱንቶ ኢሜቲቤና።

አሳ ጊዶን ሜዴቴዳ ጳልቂሳ

⁴⁰ ሄ አሳፕ ዳሪያ ባጋይ ኢ ጊያዋ ሲሲዴ፥ «ቱሙ ሃዌ ናጌቲያ ናቢያ» ያጌዲኖ።

⁴¹ ሃራንቱ፥ «ሃዌ ኪሪስቶሳ» ያጌዲኖ።

ሺን ሃራንቱ ቃሲ፥ «ኪሪስቶሴ ጋሊሳፔ ዩና። ⁴² ያሳ ማፃፋይ፥ «ኪሪስቶሴ ዳዊቱ ዛሪያፔ፥ ዳዊቱ ዴዲያ ቤቴሊሄሜ ካታማፔ ያና» ጌኔዩ?» ያጌዲኖ። ^{w43} ዩሱሳ ጋሱዋን አሳይ ባሬ ጊዱዋን ሻኬቴዳ። ⁴⁴ ሄ አሳፔ ኢቱ ኢቱ አ አይቃናው ኮዩዲኖ፤ ሺን ኩሺያኒኔ አ ቦቺቤይኪኖ።

⁴⁵ ጌሻ ጎሊያ ናጊያዋንቱ ቁሳቱዋ ካፓቱዋከኔ ፓሪሳዋቱዋኮ ሲሚ ዩዳ ዎዴ ኡንቱንቱ ናጊያዋንታ፥ «አዩሲ አ አሂቤይኪቱ?» ያጌዴ ኦቼዲኖ።

⁴⁶ ጌሻ ጎሊያ ናጊያዋንቱ ኡንቱንቱሲ፥ «ሃ ቢታኒ ሃሳዩዳዋዳን፥ ኡባካ አኒኔ ሃሳዩቤና!» ያጌዴ ዛሬዲኖ።

---

§§7:39 ዩሱሲ ቢር ባሬ ቦንቺዋኮ ኬሲቤና፥ ፮ሃኒሳ ሚሺራቼዋ ቃላን፥ ዩሱሳው ኩሜንሳ ቦንቺ ኢሜቴዳዌ፥ ኢ ማስቃሊያ ቦላን ካቁቴዳ ዎዴኔ ባሬ አቡ ኡሺቻ ባጋን ኡታናው ሃይቁዋ ዶኒዴ ዴንዴዳ ዎዲያና ጊዲያዋ ቆንጨሴ።

^u7:37 ዎግ 23:36   ^v7:38 ሂዝ 47:1፤ ዛክ 14:8   ^w7:42 2ሳም 7:12፤ ሚክ 5:2

47 ፓሪሳዋቱ ዛሬዎ፡ «ኢህ ሂንቴናካ ባሌሱዋ? 48 ካፓቱዋ፤ ወይ ፓሪሳዋቱዋ፤ አ አማኔዳ አሳይ ዴዒ?» 49 ሺን ሂጊያ ኤራና ሃ አሳይ ሹቁቱዳዋ» ያጌዲኖ።

50 ኡንቴንቴቱ ኢቱ ካሴና ዮሱሳኮ ቤዳ ኒቆዲሞሲ ኡንቴንታ፡ 51 «ኢቲ ኡራይ ጊያባ ሲሴናን ወይ ኢ አያ አሴዴንቶ ኤራናን ዴዒዴ፡ ካሴቲዴ አ ቦላ ፐርዲያዌ ኑ ሂጊያን ዴዒ?» ያጌዳ።

52 ኡንቴንቴ ዛሬዎ አ፡ «ኔኒካ ቃሲ ጋሊላ ጋዲያ አሴ? ጋሊላ ጋዲያ፤ ናቢ ቤቴናዋ ያሳ ማፃፋቱዋ ቢዳዴ ኤራ» ያጌዲኖ።

ዎሹማዴ አይቁቱዳ ሚሺራቶ

53 አሳይ ኡባይ አጊዴ፡ ባሬ ሶይ ባሬ ሶይ ቤዳ።

8 ሺን ዮሱሲ ዎጋራ ሚሳን ኤራቱዳ ዴሪያኮ ቤዳ፡ 2 ዎንቴሳ ጋሳሲ ጉራን ጌሻ ጎሊያ ሲሜዳ፤ ኡባ አሳይ አኮ ዩና፡ ኡቲዴ ኡንቴንታ ታማሪሱዋ ዶሜዳ። 3 ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዋንቴኔ ፓሪሳዋቱ ዎሹሚሺን አይቁቱዳ ኢቲ ሚሺራቶ አኮ አሃዲኖ። ኡንቴንቴ አሳ ኡባ ሲንሳን ኢዞ ኤሲዴ ዮሱሳ፡ 4 «ታማሪሲያዎ፤ ሃ ሚሺራታ ዎሹማዴ አይቁታዱ። 5 ሂጊያ ቦላን ሙሴ ሃኒ ማላ ማጫ አሳ ሹቻን ጫዳና ማላ፡ ኑና አዛዜዳ፡ ያቲና ኔኒ ዋጋይ?» ያጌዲኖ። *

6 ኡንቴንቴ ሄዋ ጌዳዌ ዮሱሳ ሞቲያዋ ዴሚዴ አ ፓጫናሳ፤ ሺን ዮሱሲ ሆኪዴ፡ ባሬ ቢራዲያን ቢታ ቦላ ዓፌዳ። 7 ኡንቴንቴ አ ኦቺዴ አጊናን ኢዲና፡ ፑዴ ጶቁ ጊዴ፡ «ሂንቴንቴ ጊዳዋን ናጋራ አሲቤና አሳይ ካሴቲዴ፡ ኢዞ ሹቻን ጫዶ» ያጌዳ። 8 ቃሲካ ሆኪዴ፡ ቢታ ቦላ ዓፌዳ።

9 ኡንቴንቴ ሄዋ ሲሴዳ ዎዴ፡ ካሴቲዴ ጨማቱ ኬሲና፡ ኢቱ ኢቱ ኬሲዴ ወራዲኖ፤ ኢ ሲንሳን ሚሺራታ ኤቃ ዴዒሺን፡ ዮሱሲ ባሬ ዓላላ አቴዳ። 10 ኢ ፑዴ ጶቁ ጊዴ ሚሺራቶ፡ «ሚሺራቱ፡ አሳቱ ሃቃን ዴዒኖ? አኒኔ ኔ ቦላ ፐርዲቤኔ?» ያጌዳ።

11 ሚሺራታ፡ «ጎዳው፡ አኒኔ ታ ቦላ ፐርዲቤና» ያጋዱ።

ዮሱሲ ኢዞ፡ «ታኒካ ኔ ቦላ ፐርዲኬ፤ ባ፤ ላዴንሳዴ ናጋራ አሶፓ» ያጌዳ። *

12 ቃሲካ ዮሱሲ አሳው፡ «ታኒ አላሜው ፖዑዋ፤ ታና ካሊያ አኒኔ ዴዑዋ ኢሚያ ፖዑዋ ዴማና፤ አቲን፡ ዲማኒ ኡባካ ሃሜቴና» ያጊዴ ሃሳዬዳ።

13 ሄዋ፤ ጉዬ ፓሪሳዋቱ፡ «ኔኒ ኔባ ማርካታሳ፤ ኔ ማርካቴሳይ ቱማ ጊዴና» ያጌዲኖ።

14 ዮሱሲ ዛሬዎ፡ «ታኒ ታባ ማርካቶ፤ ታ ማርካቴሳይ ቱማ፤ አዩሲ ጎፔ፡ ታኒ ሃቃ፤ ያዲታንቶኔ ቃሲ ሃቃ ባይታንቶ ኤራይ፤ ሺን ሂንቴንቴ ኤሪኪታ። 15 አሳይ ፐርዲያ አጊያን ሂንቴንቴ ፐርዲታ፤ ታኒ ኢቲ ኡራ ቦላካ ፐርዲኬ። 16 ሺን ታኒ ፐርዲያዋ ጊዶፔኔ፡ ታ ፐርዳይ ቱማ፤ አዩሲ ጎፔ፡ ታና ኪቴዳ ታ አቡ ታናና ዴዔፔ አቲን፡ ታኒ ታሬካ ዴዒኬ። 17 ላዑ አሳ ማርካቴሳይ ቱማ ጊዲያዌ ሂንቴንቴ ሂጊያን ዓፌቲ ኡቴዳ። 18 ታኒ ታባ ታ ሁዲው ማርካታዲ፤ ቃሲ ታና ኪቴዳ ታ አቡካ ታባ ማርካቴ» ያጌዳ።

19 ኡንቴንቴ፡ «ኔ አቡ ሃቃን ዴዒ?» ያጊዴ ዮሱሳ አፔዲኖ።

ዮሱሲ ዛሬዎ፡ «ሂንቴንቴ ታናካ ወይ ታ አባካ ኤሪኪታ፤ ታና ኤሬዳዋ ጊዲንቶ፡ ታ አባካ ኤራኒታ» ያጌዳ።

20 ዮሱሲ ጌሻ ጎሊያ ታማሪሲዴ፡ ኢሞታ ሚሻይ ኡቲያ ሳዒኒያ ማታን ሄዋ ሃሳዬዳ፡ አ አኒኔ አይቁቤና፤ አዩሲ ጎፔ፡ አ ዎዲ ቢር ጋኪዲጊቤና።

አማኔናን ኢዳዳዋንቴሲ ኢሜቴዳ ሚኖ አክኪሱዋ

21 ቃሲካ ዮሱሲ ኡንቴንታ፡ «ታኒ ባና ሂንቴንቴ ታና ኮያና፤ ሺን ሂንቴንቴ፡ ሂንቴንቴ ናጋራን ሃይቃኒታ። ታኒ ቢያ ሳዓካ ባናው ሂንቴንቴ ዳንዳዩኪታ» ያጌዳ።

22 አዩሁዳቱ፡ «ኢ፡ (ታኒ ቢያሳ ሂንቴንቴ ባናው ዳንዳዩኪታ) ያጌ፤ ኢ ባሬና ባሬካ ዎዳኔዬ?» ያጌዲኖ።

*8:11 ኢቲ ኢቲ ቤኒ ዓፌቱዳ ጌሻ ማፃፋቱዋን ሃ ፓይዱ ባዋ።

፳8:5 ዎግ 20:10፤ ዛር 22:22-24 ፃ8:17 ዛር 19:15

23 ዮሱሲ ዛሪዴ፡ «ሂንቴንቱ ጋርሳ አሳ፤ ታኒ በላ አሳ፡ ሂንቴንቱ ሃ አላሚያ አሳ፤ ታኒ ሃ አላሚያ አሳ ጊዲኬ። 24 ሂንቴንቱ፣ ሂንቴንቱ ናጋራን ሃዩቃናዋ ታኒ ሂንቴንቱሲ አደዳዌ ሃዋሳ፤ ታኒ ታና ጎጊዲያዋ ሂንቴንቱ አማናና ዳዮፕ፡ ሂንቴንቱ፣ ሂንቴንቱ ናጋራን ሃያኒታ» ያጌዳ።

25 ኡንቴንቱ፣ «ኔኒ አኔ?» ያጊዴ አቼዲኖ።

ዮሱሲ ዛሪዴ፡ «ታኒ ታና። 26 ታኒ ሂንቴባ ሃሳዩያባይኔ ፐርዲያባይ ዳርባይ ዴዔ። ሺን ታና ኪቴዳዌ ቱማንቻ፤ ቃሲ ታኒ አፕ ሲሴዳዋ አላሚያ አሳው አዳይ» ያጌዳ።

27 ኢ ባሬ አዉዋባ ሃሳዩያዋ ኡንቴንቱ አኪኪቤይኪኖ። 28 ሄዋ ዲራው፣ ዮሱሲ ኡንቴንታ፡ «ታና አሳ ናዓ ሂንቴንቱ ማሰቃሊያ በላ ፕዴ ዴንሲያ ዎዴ፡ ታኒ ታና ጊዲያዋኔ ቃሲ ታኒ ታ አቡ ታና ታማሪሴዳዋን ሃሳዩያዋፕ አተን፤ ታ ሸኒያን አይኔ አሴናዋ ሂንቴንቱ ኤራኒታ። 29 ቃሲ ታና ኪቴዳዌ ታናና ዴዔ፤ ታኒ ኡባ ዎዴ አ ናሽቺያዋ አሲያ ዲራው፡ ኢ ታ ገላላ አገቢና» ያጌዳ።

30 ዮሱሲ ሄዋ ሃሳዩሺን ሲሴዳ ዳር አሳይ አ አማኔዲኖ።

ናጋራ አይሌቴሳፕ ላዓ ኪሳ

31 ዮሱሲ ባሬና አማኔዳ አዩሁዳቱዋ፡ «ሂንቴንቱ ታኒ ታማሪሴያዎ አዛይቶፕ፡ ቱሙ ታና ካሊያዋንታ። 32 ሂንቴንቱ ቱማቴሳካ ኤራኒታ፤ ቃሲ ቱማቴሳይ ሂንቴንታ አይሌቴሳፕ ኪሳናዋ» ያጌዳ።

33 ኡንቴንቱ ዛሪዴ፡ «ኑኒ አብራሃም ዛሬ፤ ኑኒ አሲኒካ አይሌቴቤይኮ። ያተና ኔኒ ዋጋዴ፡ (አይሌቴሳፕ ሂንቴንቱ ኪሳኒታ) ጋይ?» ያጌዲኖ።

34 ዮሱሲ፡ «ታኒ ሂንቴንቱሲ ቱሙዋ አዳይ፤ ናጋራ አሲያ አኒኔ ናጋራ አይሊያ። 35 አይሊ ኡባ ዎዴ ሶዩን ዴዔና፤ ሺን ናዓይ ሜዲናው ጎሌን ዴዔ። 36 ናዓይ ሂንቴንታ አይሌቴሳፕ ኪሳፕ፡ ሂንቴንቱ አይሌቴሳፕ ቱሙ ኪሳኒታ። 37 ሂንቴንቱ አብራሃም ዛሬ ጊዲያዋ ታኒ ኤራይ፤ ሺን ታ ታማሪሴያዋ ሂንቴንቱ አኪና ዲራው፡ ታና ዎዳናው ኮዩታ። 38 ታኒ ታ አቡ ታና ቤሴዳዋ ሃሳያይ፤ ቃሲ ሂንቴንቱካ ሂንቴንቱ አዉዋፕ ሲሴዳዋ አሲታ» ያጌዳ።

39 ኡንቴንቱ ዛሪዴ፡ «ኑ አቡ አብራሃማ» ያጌዲኖ።

ዮሱሲ ኡንቴንታ፡ «ሂንቴንቱ አብራሃም ናና ጊዴዴንቶ፡ ኢ አሴዳ አሱዋ ማላ አሳኒታ። 40 ሺን ሶሳፕ ሲሴዳ ቱሙዋ አደዳ ታና ሂንቴንቱ ዎዳናው ኮዩታ፤ አብራሃሜ ሄዋዳን አሲቤና። 41 ሂንቴንቱ፡ ሂንቴንቱ አዉ አሴዳዋ አሲታ» ያጌዳ።

ኡንቴንቱ ዛሪዴ፡ «ኑኒ ዎሹማን ዲቃላቴሳ ዩሌቴቤይኮ፤ ኑሲ ኢቲ አዉ፡ ሶሳ ገላላይ ዴዔ።» ያጌዲኖ።

42 ዮሱሲ ኡንቴንታ፡ «ሂንቴንቱ ሶሳ ናና ቱሙ ጊዴዴንቶ፡ ታና ሲቃና፤ አዩሲ ጎፕ፡ ታኒ ሶሳ ማታፕ ያዴ ሃዋን ዴዔይ። ታና ኢ ኪቴዳዋፕ አተን፡ ታኒ ታ ሸኒያን ያቤይኪ። 43 ታኒ ታማሪሴያዋ ሂንቴንቱ አኪኪናዌ አያሴ? ታኒ ታማሪሴያዋ ሂንቴንቱ አኪና ዲራሳ። 44 ሂንቴንቱ፡ ሂንቴንቱ አዉዋ ኢታ አያና ናና፤ ቃሲ ሂንቴንቱ፡ ሂንቴንቱ አዉ አዋቲያዋ አሳናው ኮዩታ። ኢ ካሴፕ ዶሚዴ፡ ሸምፕ ዎዴዳዋ፤ ቱማቴሳይ አኒ ባይና ዲራው፡ ቱማቴሳኮ ሺቂ ኤሬና። ኢ ዎርዱዋ ሃሳዩያ ዎዴ፡ ባሬፕ ሃሳዩ፤ አዩሲ ጎፕ፡ ኢ ዎርዳንቻኔ ቃሲ ዎርዶካ አዉዋ። 45 ሺን ታኒ ቱሙዋ ሃሳዩያ ዲራው፡ ሂንቴንቱ ታና አማኒኪታ። 46 ሂንቴፕ ታና ናጋራ አሲሺን ቤዓዲ ጋናው ዳንዳዩያዌ አኔ? ታኒ ቱሙዋ ሃሳዩያዋ ጊዶፕ፡ ታና አዩሲ አማኒኪቱ? 47 ሶሳ አሳ ጊዴዳ ኡራይ ሶሳይ ጊያዋ ሲሴ፤ ሂንቴንቱ ሶሳ አሳ ጊዴና ዲራው፡ ሶሳይ ጊያዋ ሲሴኪታ» ያጌዳ።

ዮሱሲ አብራሃምፕ ካሴናካ ዴዔ

48 አዩሁዳቱ ዛሪዴ፡ «ኑኒ ኔና፡ (ኔኒ ሳማሪያ አሳ፤ ኔናን ኢታ አያናይ ዴዔ) ጊዴ ባዩዜዶ?» ያጌዲኖ።

†8:24 ታኒ ታና፡ አዩሁዴ አሳሲ ዎልቃማኔ ገሻ ጊዴዳ ሶሳ ሱንሳይ «ያህዌህ» ጊዲዴ፡ ሃዋ ቢሌሳይካ ታኒ ታና ጊያዋ።

49 የሱሲ ኡንቱንታ፡ «ታ በላ ኢታ አያናይ ባዋ። ታኒ ታ አባ በንቻይ፤ ሺን ሂንቴንቱ ታና ካወሸታ።» 50 ታኒ ታ ሁጲያሲ በንቹዋ ኮዩኪ፤ ሄዋ ታው ኮዩያዌኔ ፒርዲያዌ ዴዔ። 51 ታኒ ሂንቴንቱሲ ቱሙዋ አዳይ፤ ታኒ ታማሪሲያዋ ናጊያ አኒኔ ኡባካ ሃይቄና» ያጌዳ።

52 አዩሁዳቱ ዛሪዴ፡ «ኔ በላ ኢታ አያናይ ዴዒያዋ ኑኒ ሃዒ ኤራዶ። አብራሃሜ ሃይቄዳ፤ ናባቱ ሃይቄዲኖ፤ ሺን ኔኒ፡ (ታ ቃላ ናጊያ አኒኔ ኡባካ ሃይቄና) ያጋ።» 53 ኔኒ ሃይቄዳ ኑ አወዋ አብራሃሞፕ ዳራይ? ናባቱ ቃሲ ሃይቄዲኖ። ኔኒ ኔና አና ጋዴ ቆፓይ?» ያጌዲኖ።

54 የሱሲ፡ «ታኒ ታና በንቹ፤ ታ በንቹ ሜላ፤ ሂንቴንቱ ኑ ያሳ ጊያ ታ አቡ ታና በንቹ።» 55 ሂንቴንቱ አ ኤራና ዳዮፕካ፤ ታኒ አ ኤራይ። ታኒ አ ኤሪኪ ጎፔ፤ ሂንቴንቱዋዳን ዎርዶ ጊዳይ፤ ሺን ታኒ አ ኤራይ፤ ቃሲ አ ቃላካ ናጋይ። 56 ሂንቴንቱ አወ አብራሃሜ፤ ታ ዩሳ ዎዲያ ቤዓናው ላዋቱዳ፤ ቤዒዴካ ናሼቴዳ» ያጌዳ።

57 አዩሁዳቱ ዛሪዴ አ፡ «ኔው ሃራይ አቶ ኢሻታሙ ላይሳ ኩሚቤናዌ አብራሃሞ ቤዓዲ?» ያጌዲኖ።

58 የሱሲ ኡንቱንታ፡ «ታኒ ሂንቴንቱሲ ቱሙዋ አዳይ፤ አብራሃሞ ዩሌታናፕካ ካሴ ታኒ ታና» ያጌዳ።

59 ሄዋ ዲራው፡ ኡንቱንቱ የሱሳ ጫዳናው ሹቻ አኬዲኖ፤ ሺን የሱሲ ኡንቱንቱፕ ጊሜቲዴ፡ ጌሻ ጎሊያፕ ቤዳ።

የሱሲ ቆቃ ጊዲዴ የሌቴዳ ቢታኒያ ፓሴዳ

9 የሱሲ ቤዴ፡ የሌቶዴፕ ቆቃ ጊዲዴ ዴዒያ ኢቲ ቢታኒያ ቤዴዳ። 2 የሱሳ ካሊያዋንቱ የሱሳ፡ «ታማሪሲያዎ፤ ሃ ቢታኒ ቆቃ ጊዲዴ የሌታናዳን፤ ናጋራ አሴዳዌ አኔ? ኢ አሴዴዬ? ዎይ አ የሌዳዋንቱ አሴዲኖ?» ያጌዴ አፕዲኖ።

3 የሱሲ፡ «ዶሳ ኪታይ አ በሳን ቆንጫና ማላ ቆቄዳፕ አቲን፤ ኢ ዎይ አ ዳይ ኔ አቡ ናጋራ አሲቤይኪኖ።» 4 ኑኒ ሳዓይ ቃሜናን ዴዒሺን፤ ታና ኪቴዳዋ አሱዋ አሳናው ቤሴ፡ አኒኔ አሳናው ዳንዳዩና ቃማይ ዩ። 5 ታኒ አላሚያን ዴዓዴ አላሜው ፖያ» ያጌዳ።

6 የሱሲ ሄዋ ጊዴ፡ ሳዓን ጩቹዳ፤ ባራ ጩቻኒ ጉሳ ኡርቃ ሹጊሲዴ፡ ሄ ኡርቃኒ ቆቃ ቢታኒያ አይፊያ አኪዴ። 7 «ባዴ ሳሊሆማ ጊያ ዳጋቴዳ ሃሳን ኔ አይፊያ ሜጫ» ያጌዳ። «ሳሊሆማ» ጊያዌ «ኪቴቴዳዋ» ጉሳ። ሄዋ ዲራው፡ ቢታኒ ቤዴ፡ ባራ አይፊያ ሜጩቲዴ፡ ዪሊዴ ሲሜዳ።

8 ቢታኒያ ሾራቱኔ ቤታኒ ካሴ ዎሲሺን ቤዴዳ አሳይ፡ «ሃዌ ኡቲዴ ዎሲያ ቢታኒያ ጊዴኔዬ?» ያጌዲኖ።

9 ቃሲ አማራዳዋንቱ፡ «ሃዌ አቱኔ» ያጌዲኖ። ሃራንቱ ቃሲ፡ «ቱይቲ፤ ሃዌ አ ማላቲያዋፕ አቲን፤ አ ጊዴና» ያጌዲኖ። ሺን ቢታኒ፡ «ታኒ አቱ» ያጌዳ።

10 ኡንቱንቱ ቢታኒያ፡ «ያቲና፤ ኔ አይፊ ዋኒ ዪሌዴ?» ያጌዴ አፕዲኖ።

11 ኢ ዛሪዴ፡ «የሱሳ ጌቴቲያ ቢታኒ ጉሳ ኡርቃ ሹጊሲዴ፡ ታ አይፊያ አኪዴ፡ (ሳሊሆማ ጌቴቲያ ዳጋቴዳ ሃሳን ባዴ ኔ አይፊያ ሜጩታ) ያጌዳ። ታኒ ባዴ ሜጩታዴ ዪላዲ» ያጌዳ።

12 ኡንቱንቱ አ፡ «ኢ ሃቃን ዴዒ?» ያጌዴ አፕዲኖ። ቢታኒ፡ «ታኒ ኤሪኪ» ያጌዳ።

13 ኡንቱንቱ ካሴ ቆቄዴ ዪሌዳ ቢታኒያ ፓሪሳዋቱዋኮ አፊዲኖ። 14 የሱሲ ኡርቃ ሹጊሲዴ፡ ቢታኒያ አይፊያ ፓሴዳ ጋላሳይ ሳምባታ ጋላሳ። 15 ሄዋ ዲራው፡ ቢታኒ ዋኒ ዪሌዴንቶኔ ፓሪሳዋቱ አ ጉጂዴ አፕዲኖ። ቢታኒ ኡንቱንቱሲ፡ «ኢ ታ አይፊያን ጉሳ ኡርቃ ዎሴዳ። ታ አይፊያ ሜጩታዴ ሃዒ ዪላዲ» ያጌዳ።

16 ፓሪሳዋቱዋፕ ኢቱ ኢቱ፡ «ሃዋ አሴዳ ቢታኒ ሳምባታ ሂጊያ ናጌና ዲራው፡ ያሳ ማታፕ ዩቤና» ያጌዲኖ።

ሺን ሃራንቱ፡ «ናጋራንቻ አሳይ ሃዋ ማላ ዎልቃማ ማላታ ዋኒ አሳናው ዳንዳዩ?» ያጌዴ ኡንቱንቱ ባራንቱ ጊዱዋን ሻኪቴዲኖ።

17 ሄዋ ዲራው፡ ፓሪሳዋቱ ቢታኒያ ኢቲ ካላ ጉጂዴ፡ «ኢ ኔ አይፊያ ዶዬዳ ዲራው፡ አባ ዋጋይ?» ያጌዲኖ።

ቢታኒ፡ «ኢ ናቢያ» ያጌዳ።

18 አዩሁዳቱ ሄ ዌሌዳ ቢታኒያ አቶኔ አወዋ ዌሲዴ አቻና ጋካናው፡ ቢታኒ ቆቃ ጊዴዳዋኔ ሃሂ ኢ ዌሊያዋ አማኒቤይኪኖ። 19 አዩሁዳቱ አ አቶኔ አወዋ፡ «ሂንቱንቱ፡ (ቆቃ ጊዴዴ ዩሌቴዳ) ጊያ ሂንቱንቱ ናዓይ ሃዌ? ያቲና፡ ሃሂ ዋኒዴ ዌሌዴ?» ያጊዴ አቸዲኖ።

20 ቢታኒያ ዳያኔ አወ፡ «ሃዌ ኑ ናዓ ጊዴዳዋኔ ቆቃ ጊዴዴ ዩሌቴዳዋ ኑኒ ኤሬቶ። 21 ሺን ሃሂ ኢ ዋኒ ዌሌዴንቶ፡ ኑኒ ኤርኮ፤ ወይ አ አይፊያ ኦኒ ፓሴዴንቶ፡ ኑኒ ኤርኮ። አ አቸቴ፤ ኢ ዶንዛ አሳ፤ ባሬባ ሃሳናው ዳንዳዩ!» ያጊዴኖ። 22 ቢታኒያ ዳያኔ አወ አዩሁዳቶ ያዩዳ ዲሬው፡ ሄዋ ጊዴኖ፤ አዩሲ ጎፔ፡ አዩሁዳቱ ዩሱሲ ኪሪስቶስ ያጊዴ ማርካቲያ ኡራይ ዴዎፔ፡ ሄ ኡራ አዩሁዳ ዎሳ ጎሊያፔ ኬሳናው ካሴት ቆፋ ቃቺ ወሴዲኖ። 23 አ ዳያኔ አወ፡ «ኢ ዶንዛ አሳ፤ አ አቸቴ!» ጊዳዌ ሃዋሳ።

24 ሄዋ ዲሬው፡ ቆቃ ጊዴዴ ዩሌቴዳ ቢታኒያ ኡንቱንቱ ላዔንሱዋ ዌሲዴ፡ «ዶሳ ጋሳታ፤ ሃ ቢታኒ ናጋራንቻ ጊዴያዋ ኑኒ ኤሬቶ» ያጊዴኖ።

25 ቢታኒ፡ «ኢ ናጋራንቻ ጊዴያዋኔ፡ ጊዴናዋ ኤሪኬ፤ ታኒ ቆቃ ጊዴያዋኔ ሃሂ ዌሊያዋ ሄ ኢቲባ ኤራይ» ያጊዳ።

26 ኡንቱንቱ ዛሬዴ ቢታኒያ፡ «ኢ ኔው አያ አሴዴ? ኢ ኔ አይፊያ ዎቲ ፓሴዴ?» ያጊዴኖ።

27 ኢ ኡንቱንታ፡ «ታኒ ሂንቱንቱሲ አዳዲ፤ ሲሲቤይኪታ፡ አዩሲ ላዔንሱዋ ሲሳናው ኮዩቴ? ሂንቱካ ዩሱሳ ካሊያዋንታ ጊዳናው ኮዩቴ?» ያጊዳ።

28 ኡንቱንቱ አ ቦሪዴ፡ «ኔኒ ሄ ቢታኒያ ካሊያዋ፤ ኑኒ ሙሳ ካሊያዋንታ። 29 ዶሳይ ሙሴሲ ሃሳዩዳዋ ኑኒ ኤሬቶ፤ ሺን ሃ ቢታኒያ ጊዶፔ፡ ኢ ሃቃፔ ዩዴንቶኔ ኑኒ ኤርኮ» ያጊዴኖ።

30 ቢታኒ፡ «ኢ ሃቃፔ ዩዴንቶኔ ሂንቱንቱ ኤሬናዌ ማላሊሲያዋ፤ ሺን ኢ ታ አይፊያ ፓሴዳ! 31 ዶሳው ያዩያ ኡራይኔ ዶሳይ ኮዩያዋ አሲያ ኡራይ ዴዎፔ፡ ሄ ኡራባ ዶሳይ ሲሲያዋፔ አቲን፡ ናጋራንቻቱዋባ ሲሴና። 32 ቆቃ ጊዴዴ ዩሌቴዳ አሳ አይፊያ ኦኒኔ ፓሲና፡ ሳዓይ ሜዴቶዴፔ ዶሚና፡ ሲሴቲ ኤሬና። 33 ሃ ቢታኒ ዶሳፔ ዩቤናዋ ጊዴንቶ፡ ኢቲባኔ አሳናወካ ዳንዳዩና» ያጊዳ።

34 ኡንቱንቱ ዛሬዴ አው፡ «ኔኒ ናጋራን ዩሌታዴ ዲጩዳዌ ኑና ታማሪሳናው ኮያይ?» ያጊዴኖ፤ አዩሁዳ ዎሳ ጎሊያፔ ካሬ አ ኬሴዲኖ።

ዎዛና ቆቃቴሳ

35 ኡንቱንቱ ቢታኒያ ካሬ ኬሴዳዋ ዩሱሲ ሲሴዳ፤ ዩሱሲ ቢታኒያ ዴሚዴ፡ «አሳ ናዓ አማናይ?» ያጊዳ።

36 ቢታኒ ዩሱሳ፡ «ጎዳው፡ ታኒ አ አማናዳን ኢ ኦኔ? ታው አዳሪኪ!» ያጊዳ።

37 ዩሱሲ ቢታኒያ፡ «ኔኒ አ ቤዓዳ፤ ሃ ኔናና ሃሳዩያዌካ አ» ያጊዳ።

38 ቢታኒ ዛሬዴ፡ «ጎዳው፡ አማናይ» ያጊዴ ዩሱሳው ጎዩኔዳ።

39 ዩሱሲ፡ «ቆቃቱ ዌላና ማላኔ ዌሊያዋንቱ ቆቃና ማላ፡ ታኒ ፒርዳናው ሃ ሳዓ ያዲ» ያጊዳ።

40 አናና ዴዒያ አማሬዳ ፓሪሳዋቱ ሄዋ ሲሴዴ፡ «ኑኒካ ቆቆ?» ያጊዴ አቸዲኖ።

41 ዩሱሲ፡ «ሂንቱንቱ ቆቃ ጊዴዴንቶ፡ ሂንቱንቱሲ ናጋራ ጊዴና፤ ሺን ሃሂ ሂንቱንቱ፡ ሱኒ ዌሌቶ» ያጊታ፤ ሂንቱንቱ ናጋራና ዴዒታ» ያጊዳ።

ዩሱሲ ሎዎ ሄንሳንቻ

10 ዩሱሲ፡ «ታኒ ሂንቱንቱሲ ቱሙዋ አዳይ፤ ዶርሳ ሲኩዋ ፔንጊያና ጌሌናን ሃራሳና ጌሊያ ኦኒኔ ካይሱዋኔ ፓኑዋ። 2 ሺን ፔንጊያና ጌሊያዌ ዶርሳ ሄሚያ አሳ፤ 3 ፔንጊያ ናጊያዌ አው ፔንጊያ ዶዩ፤ ዶርሳቱካ አ ኮሻ ሲሳና፤ ኢ ባሬ ዶርሳቱዋ ኡንቱንቱ ሱንሳን ሱንሳን ዌሲዴ፡ ካሬ ካሌሳና። 4 ኢ ባሬዋንታ ካሬ ኬሴዳዋፔ ጉዩያን፡ ኡንቱንቱፔ ሲንሳና ሃሜቱ፤ ኡንቱንቱካ አ ኮሻ ኤሪያ ዲሬው፡ አ ካሊኖ። 5 ሃራ ኡራ ኮሻ ኡንቱንቱ ኤሬና ዲሬው፡ አፔ ባቃታናፔ አቲን፡ አ ጊዱዋ ካሊኪኖ» ያጊዳ። 6 ዩሱሲ ኡንቱንቱሲ ሃ ሌሚሱዋ አዴዳ፤ ሺን ኢ ኡንቱንቱሲ አይ ኦዲንቶኔካ ኡንቱንቱ አክኪቤይኪኖ።

7 ዩሱሲ ቃሲካ ኡንቱንቱሲ፡ «ታኒ ሂንቱንቱሲ ቱሙዋ አዳይ፤ ታኒ ዶርሳቶ ጌሊያ ፔንጊያ።

8 ታፔ ካሴ ዩዳ ኡባይ ካዩሱዋኔ ፓኑዋ፤ ሺን ዶርሳቱ ኡንቱንቱ ጊያዋ ሲሲቤይኪኖ። 9 ፔንጊ ታና፤

ታናን ጌሊያ እንኔ አታናዋ። ኢ ጌላናኔ ከሳና፤ ቃሲ ሎዎ ማታይ ዴዒያ ሳዓካ ዴማናዋ። ¹⁰ ካዩሱ ወዓናው፥ ምዳናውኔ ዳዩሳናው ዩያዋፍ አቲን፥ ሃራባው ዩና፤ ታኒ ኡንቱንቱሲ ዴዑ ዴዓና ማላኔ ኩሚዴ ፓላሃና ማላ ያዲ።

¹¹ «ታኒ ዶርሳ ሎይሳ ሄሚያዋ፤ ዶርሳ ሎይሲ ሄሚያዌ ሄ ዶርሳቱዋ ዲራው ሃይቁ። ¹² ሚሻ አኪዴ ሄሚያ ኡራይ ዋሊያ ዩያዎዴ ቤዒዴ፥ ዶርሳቱዋ ዩጊ ባሺዴ ባቃቱ። አዩሲ ጎፍ፥ ዶርሳቱ አዋንታ ጊዲኪኖ፤ ቃሲ ኢካ ዶርሳቱዋ ሄሚያዋ ጊዴና። ሄዋ ዲራው፥ ዶርሳቱዋ አይቁኔ ላሌ። ¹³ ሻሉዋ አኪዴ ሄሚያዌ ባሬ ሻሎ ሄሚያ ዲራውኔ ዶርሳባይ አ ቆሬሴና ዲራው፥ ዶርሳቱዋ አጊዴ ባቃቱ።

¹⁴⁻¹⁵ «ታኒ ዶርሳ ሎይሳ ሄሚያዋ፤ ታ አቡ ታና ኤሪያዋዳን፥ ታኒካ ቃሲ ታ አባ ኤሪይ። ሄዋዳንካ፥ ታኒ ታ ዶርሳቱዋ ኤሪይ፤ ታ ዶርሳቱካ ታና ኤሪኖ። ቃሲ ታኒ ታ ዶርሳቱዋ ዲራው፥ ሃይቃናው ኮያዲ። ¹⁶ ሃ ሲኩዋን ባይና ሃራ ዶርሳቱካ ታው ዴዒኖ። ታኒ ኡንቱንቱካ አሃናው ቤሴ። ቃሲ ኡንቱንቱ ታ ኮሻ ሲሳና፤ ኢቲ ወዲ ዴዓና፤ ሄሚያዌካ ኢቱዋ ጊዳናዋ።

¹⁷ «ታኒ ታ ሺምፑዋ ዛራዴ አካና ማላ፥ አሳዴ ኢማናው ኮዩያ ዲራው፥ ታ አቡ ታና ሲቁ። ¹⁸ ታኒ ዶሳዴ ታ ሺምፑዋ አሳ ኢሚያዋፍ አቲን፥ ታፕ አንኔ አኪና። ታው ታ ሺምፑዋ አሳ ኢሚያ ማታይ ዴዒ፤ ቃሲ ዛራዴ አካናወካ ማታይ ዴዒ። ታኒ ሃ አዘዙዋ ታ አወዋፍ አካዲ» ያጌዳ።

¹⁹ ሃ ሃሳያ ዲራው፥ አዩሁዳቱዋ ጊዱዋን ቃሲካ ሻኩ ሚዴቴዳ። ²⁰ ኡንቱንቱፍ ዳሪያ ባጋይ፥ «አኒ ዓላሂ ዴዒ! ኢ ጎዬ! አ ሃሳያ አዩሲ ሲሲቴ?» ያጌዳኖ።

²¹ ሃራቱ ቃሲ፥ «ዓላሂ አይቁዳ አሳይ ሃዋዳን ሃሳዩና፤ ዓላሂ ቆቃ አሳ አይፊያ ዌሊሳናው ዳንዳዩዩ?» ያጌዳኖ።

ዩሱሲ ኢጌቴዳ

²² ዩሩሳላሜን ጌሻ ጎሊያ አንጂሴዳ ጋላሳ ሃሳዩሲያ ባላይ ጋኪዳ፤ ሳዓይ ሄ ዎዴ ባልጉዋ። ²³ ዩሱሲ ጌሻ ጎሊያን ሶሎሞና ባራጉዳን፥ ያኔ ሃኔ ሃሜቴ። ²⁴ አዩሁዳቱ ዩሱሳ ማታን ዩዩ አዲዴ፥ «ኔኒ ኑና አወዴ ጋካናው ሲዲሳዴ ዎሳኒ? ኔኒ ኪሪስቶሳ ጊዶፍ፥ ኑሲ ጌሻዴ አዳ» ያጌዳኖ።

²⁵ ዩሱሲ ኡንቱንቱሲ ዛሪዴ፥ «ታኒ ሂንቱንቱሲ አዳዲ፤ ሺን ታና አማኒኪታ፤ ታኒ ታ አቡ ሱንሳን አሲያ ኪታይ ታባ ማርካቱ። ²⁶ ሺን ሂንቱንቱ ታ ዶርሳ ጊዴና ዲራው አማኒኪታ። ²⁷ ታ ዶርሳቱ ታ ኮሻ ሲሲኖ፤ ታኒ ኡንቱንታ ኤሪይ፤ ኡንቱንቱካ ታና ካሊኖ። ²⁸ ታኒ ኡንቱንቱሲ ሜዲና ዴዑዋ ኢማይ፤ ቃሲ ኡንቱንቱ ኡባካ ሃይቁኪኖ። አንኔ ታ ኩሺያፍ ኡንቱንታ ዎሲ አካናው ዳንዳዩና። ²⁹ ኡንቱንታ ታው ኢሜዳ ታ አቡ አፕኔ ፳አዴ፤ አንኔ ታ አቡ ኩሺያፍ ኡንቱንታ ዎሲ አካናው ዳንዳዩና። ³⁰ ታኒ ታ አቡ ኢቱዋ» ያጌዳ።

³¹ አዩሁዳቱ ዩሱሳ ጫዳናው ቃሲካ ሹቻ ዴንሴዲኖ። ³² ዩሱሲ ኡንቱንታ፥ «ታኒ አሳናው ታ አቡ ታው ኢሜዳ ዳሮ ሎዎ አሱዋ ሂንቱንታ ቤሳዲ፤ ሄዋንቱፍ ሃቃዋንቱ ዲራው፥ ታና ሹቻን ጫዳናው ኮዩቴ?» ያጌዳ።

³³ አዩሁዳቱ ዛሪዴ፥ «ኑኒ ኔና ሎዎ አሱዋ ዲራው፥ ሹቻን ጫዳናው ኮዩኮ፤ ሺን ኔኒ ያሳ ቦላ ቦሪያ ቃላ ሃሳዩያ ዲራውኔ ቃሲ አሳ ጊዳዴ ኔ ሁጲያ ያሳ አሴዳ ዲራው፥ ጫዳናው ኮዩቶ!» ያጌዳኖ። ^z

³⁴ ዩሱሲ ዛሪዴ፥ «ሂንቱንቱ ሂጊያን ያሳይ፥ (ሂንቱ ያሳቱዋ) ጌዳዌ ዓፌቲቤኔ? ^{a35} ያሳ ማግፋቱዋ ላማናው ዳንዳዩቴና፤ ያሳይ ባሬ ቃላይ ዩዳ አሳቱ፥ (ያሳቱዋ) ጊዴ ዌሴዳዋ ጊዶፍ። ³⁶ ታኒ፥ (ታኒ ያሳ ናዓ) ጌዳ ዲራው፥ ታ አቡ አንጂዴ፥ ሳዓ ኪቴዳ ታና፥ (ያሳ ቦላ ቦሪያ ቃላ ሃሳያ) ያጌቴ? ³⁷ ታኒ ታ አቡ አሲያዋ አሳና ዳዮፍ፥ ታና አማኖፒቴ። ³⁸ ሺን ታኒ አሲያዋ ጊዶፍ፥ ሃራይ አቶ ሂንቱንቱ ታና አማናና ዳዮፍ፤ ታ አቡ ታናን ዴዒያዋኔ ታኒካ ታ አቡን ዴዒያዋ ኤራናዳኒኔ አኪካናዳን፥ ታ አሱዋ አማኒቱ» ያጌዳ።

³⁹ ቃሲካ ኡንቱንቱ አ አይቃናው ኮዩዲኖ፤ ሺን ኢ ኡንቱንቱ ኪሲ አኪዴ ቤዳ።

፳10:29 አፕኔ፥ ኡባፍ ጉሳ።

^z10:33 ዎግ 24:16   ^a10:34 ማዝ 82:6

40 ፮ሃኒሲ ካሴ ሃማቂያሳ የርዳኖሳ ሻፋፔ ሄሬንሳ ዩሱሲ ፒኒዴ፡ ያኒ ዴዔዳ። 41 ዳሮ አሳይ ዩሱሳኮ ዩዴ፡ «፮ሃኒሲ ዎልቃማ ማለታ አሲቤና፤ ሺን ኢ ሃ ቢታኒያባ ሃሳዩዳባይ ኡባይ ቱማ» ያጌዲና። 42 ያኒ ዳሮ አሳይ ዩሱሳ አማኔዳ።

አሊዓዛራ ሃይቁዎ

11 ቢታኒያ ጊያ ቁሪ ካታማን አሊዓዛራ ጊያ ኢቲ ቢታኒ ሃርጌዳ፤ ሄ ካታማይ ማይራማኔ ኢዚ ሚቻታ ማርታ ዴዔዳ ካታማ። 2 ሳዳ ጌዲያ ሺቱዎ አካዴ፡ ባሬ ቢናናን አ ጌዲያ ቁጩዳዳና ሄ ማይራዎ፤ ሃርጌዳዌ ቃሲ ኢዚ ኢሻ አሊዓዛራ። 3 ሄዎ ዲራው፡ ሚቻቱ፡ «ጎዳው፡ ኔኒ ሲቂያዌ ሃርጌዳ» ጊዴ ዩሱሳው ኪቴዲና።

4 ዩሱሲ ሄዎ ሲሴዳ ዎዴ፡ «ታኒ ያሳ ናዓይ ሃርጊያ ጋሱዎን ቦንቼታና ማላ፡ ያሳ ቦንቼዋሲ ሃ ሃርጊ አሊዓዛራ አይቁዳፔ አቲን፡ ዎዲያ ሃርጊያ ጊዴና» ያጌዳ።

5 ዩሱሲ ማርቶ፡ ኢዚ ሚቻቶኔ አሊዓዛራ ሲቁ፤ 6 አሊዓዛር ሃርጌዳዎ ዩሱሲ ሲሴዳ ዎዴ፡ ባሬ ዴዲያ ሳዓን ላዑ ጋላሳ ፔሼዳ። 7 ሄዎፔ ጉዩያን፡ ዩሱሲ ባሬና ካሊያዎንታ «ላዔንሱዎ ዩሁዳ ጋዲያ ቦይቱ» ያጌዳ።

8 ዩሱሳ ካሊያዎንቱ ዛሪዴ፡ «ታማሪሲያዎ፡ ጉሳ ዎዲያፔ ካሴ አዩሁዳቱ ኔና ሹቻን ጫዳናው ኮዩዲኖ፤ ቃሲካ ያ ባኒ?» ያጌዲና።

9 ዩሱሲ፡ «ኢቲ ጋላሳን ታማኔ ላዑ ሳቲ ዴዔኔዩ? ጋላሲ ሃሜቲያ አሳይ ዱቤቱና፤ አዩሲ ጎፔ፡ ኢ ሃ ሳዓ ፖዑዎ ቢዔ። 10 ሺን ቃማ ሃሜቲያ ኡራይ ዴዎፔ፡ ፖዑ አኒ ባይና ዲራው፡ ዱቤቱ» ያጌዳ። 11 ዩሱሲ ሄዎ ጌዳዎፔ ጉዩያን፡ ቃሲካ ኡንቱንቱሲ፡ «ኑ ዳቡ አሊዓዛር ጌሚዲሼዳ፤ ሺን ጌሚዲሹዎፔ አ ዴንሳናው ታኒ ባይ» ያጌዳ።

12 ዩሱሳ ካሊያዎንቱ ዛሪዴ፡ «ጎዳው፡ ኢ ጌሚዲሼዳዎ ጊዶፔ፡ አው ሎዓናዎ» ያጌዲና።

13 አሊዓዛር ሃይቁዳዎ ዩሱሲ አዴዳ፤ ሺን አሊዓዛር ጌሚዲሼዴ ጊሴዳዎ አዴዳ ጊዴ፡ ኡንቱንቱ ቆፔዲኖ። 14 ሄዎ ዲራው፡ ዩሱሲ ጌሺዴ ኡንቱንታ፡ «አሊዓዛር ሃይቁዳ። 15 ሂንቱንቱ አማናና ማላ፡ ታኒ ሄ ሳዓን ዴዔናዎ፡ ሂንቱንቱ ዲራው ናሼታይ። ሺን ዴንዲቱ፤ አኮ ቦይቱ» ያጌዳ።

16 ሄዎፔ ጉዩያን፡ ማንቲያ ጌቴቲያ ቶማሲ ባሬ ላጌሳቱዎ ዩሱሳ ካሊያዎንታ፡ «ዩሱሳና ሃይቃናው ኑኒካ ቃሲ ቦይቱ!» ያጌዳ።

ዩሱሲ፡ ዴንዱዋኔ ዴዑዎ

17 ዩሱሲ ጋኪያ ዎዴ፡ አሊዓዛራው ሞጌቶዴፔ አይዱ ጋላሳ ጊዴዳዎ ዴዔዳ። 18 ቢታኒያ ካታማይ ዩሩሳላማፔ ሄዙ ኪሎ ሚቲሪያ ኬና ሃኬ። 19 ዳሮ አዩሁዳቱ ማርቶኔ ማይራዎ ኡንቱንቱ ኢሻይ ሃይቁዳዎ ሜንሴሳናው ዩዲና።

20 ማርታ ዩሱሲ ዩዳዎ ሲሳዴ፡ አ ሞካናው ኪሳዱ፤ ሺን ማይራማ ጎሌን አታዱ። 21 ማርታ ዩሱሳ፡ «ጎዳው፡ ኔኒ ሃዎን ዴዔዳዎ ጊዲንቶ፡ ታ ኢሻይ ሃይቁና። 22 ሺን ኔኒ ዎሲያዎ አይ ጊዶፔ፡ ያሳይ ኔው ሃራይ አቶ ሃዲካ ኢማናዎ ታኒ ኡራይ» ያጋዱ።

23 ዩሱሲ፡ «ኔ ኢሻይ ሃይቁዎፔ ዴንዳና» ያጌዳ።

24 ማርታ፡ «ዎዲያ ወርሴሳን ምዴዳዎ ጋላሲ፡ ኢ ሃይቁዎፔ ዴንዳናዎ ታኒ ኡራይ» ያጋዱ።

25 ዩሱሲ ኢዚው፡ «ታኒ ዴንዱዋኔ ዴዑዎ፤ ታና አማኒያ ኡራይ ሃራይ አቶ፡ ሃይቆፔካ ዴዑዎን ዴዓናዎ። 26 ቃሲ ዴዑዎን ዴዲያ ኡራይኔ ታና አማኒያ ኡራይ ኡባይ ኡባካ ሃይቁና፤ ሄዎ ኔኒ አማናይ?» ያጌዳ።

27 ማርታ ዛሪዴ፡ «ጎዳው፡ ኤ ታኒ አማናይ፤ ኔኒ ያሳ ናዓ፡ ሳዓ ያናው ዴዲያ ኪሪስቶሳ ጊዲያዎ ታኒ አማናይ» ያጋዱ።

28 ማርታ ሄዎ ጌዳዎፔ ጉዩያን፡ ባዴ ባሬ ሚቻቲው ጌማን ዪሳዴ፡ «ታማሪሲያዌ ዩዴ፡ ኔና ኮዩ» ያጋዱ። 29 ማይራማ ሄዎ ሲሴዳ ዎዴ፡ ኤሌላ ዴንዳ ኤቃዴ ዩሱሳኮ ባዱ። 30 ዩሱሲ ማርታ አ ሞኬዳ ሳዓን ዴዔፔ አቲን፡ ቢሮ ቁሪ ካታማ ጋኪቤና። 31 ማይራዎ ሜንሴሲዴ፡ ጎሌን ኢዚና

፻11:24 ዎዲያ ወርሴሳን፡ ያሳይ አሳ ዜራሳ ኡባ ፒርዳው ሺሺያ ዎዴ ጉሳ።

ዴዲያ አዩሁዳቱ፣ ኢዛ ኤሌካ ዴንዳ ኤቃዴ ካሬ ኬሲያዋ ቤዲዴ፣ አሊዓዛር ሞጌቴዳ ዱፉዋ ባዴ ያኒ ዩካናው ሃናው ያጊዴ፣ ኢዞ ካሊዴ ኬሴዲኖ።

³² ማይራማ ዩሱሲ ዴዲያሳ ባዴ ዩሱሳ ቤዴዳ ዎዴ፣ አ ጌዲያ ቦላን ኩንዳዱ፤ «ሳዳው፣ ነኒ ሃዋን ዴዴዳዋ ጊዲንቶ፣ ታ ኢሻይ ሃይቄና ሺን!» ያጋዱ።

³³ ዩሱሲ ኢዛ ዩኪያዋኔ ቃሲ ኢዚና ዩዳ አዩሁዳቱካ ዩኪያዋ ቤዲዴ፣ ባሬ ዎዛናን ዳር ሴሌቴዳ፤ ቃሲ ቶኪ ሸምጥዳ። ³⁴ ኡንቱንቱ፣ «ሃቃን ሞጌዲቴ?» ያጊዴ አቺና፣ «ሳዳው፣ ያዴ ቤዓ» ያጊዴ ዛሬዲኖ።

³⁵ ዩሱሲ አፎዴዳ። ³⁶ ሄዋ ዲራው፣ አዩሁዳቱ፣ «አሊዓዛራ ኢ አይ ኬና ሲቂንቶ ቤዲቴ!» ያጌዲኖ።

³⁷ ሺን ኡንቱንቱቴ ኢቱ ኢቱ፣ «ሃዌ ቆቃ ቢታኒያ ዌሊሴዳዌ ሃ ቢታኒ ሃይቄናዳን ኡዳናው ዳንዳዩኔ?» ያጌዲኖ።

ዩሱሲ አሊዓዛራ ሃይቄዋቴ ዴንሴዳ

³⁸ ዩሱሲ ቃሲካ ዎዛናቴ ቃሬቲዴ፣ አሊዓዛር ሞጌቴዳ ዱፉዋኮ ቤዳ፤ ሄ ዱፉ ጎንጎሉዋ ጊዲዴ ሹቻን ቁምዔቲ ኡቴዳ። ³⁹ ዩሱሲ፣ «ሹቻ ዲጊቴ!» ያጊዴ አዛዜዳ።

ሃይቄዳ ቢታኒያ ሚቻታ ማርታ፣ «ሳዳው፣ ኢ ሃይቆዴቴ አይዱ ጋላሳ ጊዴዳ ዲራው፣ ሃዲ ሂንቃናዋ!» ያጋዱ።

⁴⁰ ዩሱሲ ማርታ፣ «አማኒያዋ ጊዶቴ፣ ነኒ ያሳ ቦንቸዋ ቤዓናዋ ታኒ ኔው አዳቤይኪታ?» ያጌዳ።

⁴¹ ኡንቱንቱ ሹቻ ዴንሴዲኖ፤ ዩሱሲ ሳሉዋ ፑዴ ዌሊዴ፣ «አዎ፣ ታኒ ጊያዋ ነኒ ሲሴዳ ዲራው፣ ኔና ጋላታይ። ⁴² ነኒ ኡባ ዎዴ ሲሲያዋ ታኒ ኡራይ፤ ሺን ሃዋን ዩዩ አዲዴ ኡቁዳ አሳይ ነኒ ታና ኪቴዳዋ አማናና ማላ፣ ሃዋ ታኒ ኡንቱንቱ ዲራው ጋይ» ያጌዳ። ⁴³ ዩሱሲ ሄዋ ጌዳዋቴ ጉዩያን፣ ባሬ ቃላ ጶቁ ኡዲዴ፣ «አሊዓዛራ፣ ሃ ኬሳ!» ያጌዳ። ⁴⁴ ሃይቄዳ አሊዓዛራ ኩሺኔ ጌዲ ሻሉዋን ቃሼቲ ኡቲዴ አ ዴሙካ አፊላን ካሜቲ ኡቴዳዌ ኬሲና ዩሱሲ ኡንቱንታ፣ «ቢሊ አጊቴ! ቦ!» ያጌዳ።

ኪሪስቶሳ ቦላ ማቄቴዲኖ

(ማጥ 26:1-5፤ ማር 14:1-2፤ ሉቃ 22:1-2)

⁴⁵ ሄዋ ዲራው፣ ማይራሚኮ ዩዳ አዩሁዳቱዋቴ ጮራቱ ዩሱሲ አሴዳዋ ቤዲዴ፣ አ አማኔዲኖ።

⁴⁶ ሺን ኡንቱንቱቴ ኢቱ ኢቱ ፓሪሳዋቱዋኮ ቤዴ፣ ዩሱሲ አሴዳዋ ኡንቱንቱሲ አዴዲኖ። ⁴⁷ ሄዋቴ ጉዩያን፣ ቁሳቱዋ ካፓቱኔ ፓሪሳዋቱ ያዓ ሺሺዴ፣ «ሃ ቢታኒ ዳር ዎልቃማ ማላታ አሊያ ዲራው፣ አያ አሳኔ? ⁴⁸ ኑኒ አ ጮሁ ጊዴ፣ አጎቴ፣ አሳይ ኡባይ አ አማናናዋ፤ ቃሲ ሮሜ ጋዲያ አሳቱ ዩዴ፣ ኑ ጌሻ ጎሊያኔ ኑ አሳ ዳዩሳና» ያጌዲኖ።

⁴⁹ ኡንቱንቱቴ ኢቱ ቃያፋ ጊያ፣ ሄ ላይሲ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፓ ጊዴዳዌ፣ «ሂንቱንቱ አይኔ ኡሪኪታ! ⁵⁰ አሳይ ኡባይ ዳዩያዋቴ አሳ ኡባ ዲራው፣ ኢቲ አሳይ ሃይቄያዌ ሎዓ ጊዲያዋ ሂንቱንቱ አኪኪቴ?» ያጌዳ። ⁵¹ ኢ ሄዋ ባሬቴ ጊቤና፤ ሺን ሄ ላይሲ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፓ ጊዲያ ዲራው፣ ዩሱሲ አዩሁዳ አሳ ዲራው ሃይቃናው ቤሲያዋ ናቢ አዴዳ። ⁵² ቃሲ ዩሱሲ አዩሁዳ አሳ ሃላላው ሃይቄና፤ ሺን ላሌቲ ዴዲያ ያሳ ናና ኢቱዋ ኡዲ ሺሻናው ሃይቃናዋ።

⁵³ ሄ ጋላሳቴ ዶሚዴ፣ ኡንቱንቱ አ ዎዳናው ማቄቴዲኖ። ⁵⁴ ሄዋ ዲራው፣ ዩሱሲ አዩሁዳቱ ጊዱዋን ቆንጨያን ያ ሃ ሃሜቲቤና፤ ሺን ሜላ ቢታ ጋፃን ዴዲያ ጋዲያ፣ ኤፊሬማ ጌቲቲያ ካታማ ቤዳ፣ ባሬና ካሊያዋንቱና ሄዋን ታኪዳ።

⁵⁵ አዩሁዳቱ ፓሲጋ ቦንቺያ ጋላሳይ ማቴዳ፤ ቃሲ ዳር አሳይ ባሬና ጌሻናው፣ ፓሲጋ ቦንቺያ ጋላሳይ ጋካናቴ ካሴ ዱማ ዱማ ሳቴ ዩሩሳላሜ ቤዳ። ⁵⁶ ኡንቱንቱ ዩሱሳ ኮዩኖ፤ ጌሻ ጎሊያን ኡቁዴ፣ «አያ ቆጥቴ? ፓሲጋ ቦንቺያሳ ዩሱሲ ዩኔ?» ያጊዴ ኢቱ ኢቱዋ አቺዲኖ። ⁵⁷ ቃሲ ቁሳቱዋ ካፓቱኔ ፓሪሳዋቱ ዩሱሳ ቃቻናው፣ ኢ ዴዲያሳ ኡሪያዌ አኒኔ ባሬንቶ አዳና ማላ አዛዜዲኖ።

ዮሴፍ ሸቱዋ እኬዳ ሚሺራቶ
(ማጥ 26:6-13፤ ማር 14:3-9)

12 ፓሲጋ በንቺያ ጋላሳ፣ ኡሱፑን ጋላሳ ካሴቲዴ፣ ዮሴፍ ኢ ሃይቁዋ፣ ዴንሴዳ አሊዓዛር ዴዒያ ቢታኒያ ጊያ ካታማ ቤዳ። ² ሄ ሳዓን ኡንቱንቱ አው ካወዋ ካሴዲኖ፤ አሊዓዛር አናና ኡቲዴ ኢቲፕ ሚያዋንቱ ጊዶን ኡቲ ዴዒሺን፣ ማርታ ካወዋ ጊሻ ሚዛዱ። ³ ማይራማ ዳሮ ሻሉዋን ዛሊዔቲያ ኢቲ ሃራሙሲያ ጊዲያ ናርዶሳ ጌቱቲያ ጊሻ ሸቱዋ አሃዴ፣ ዮሴፍ ጊዲያ እካዴ ባሬ ቢናናን አ ጊዲያ ቁጫዳ፤ ጎሊያ ኡባይ ሸቱዋ ሳወዋን ቶሺኩ ጌ።

⁴ ሺን ዮሴፍ ካሊያዋንቱ ኢቱ፣ ዮሴፍ አሲ ኢማናዌ፣ ዮሁዳ አስቆሮቱ፣ ⁵ «ሃ ሸቱ ሄዙ ዌቱ ዲናሪያኒ ዛሊዔቲና፣ አያሲ ሄዌ ሂዮሳው ኢሜቱኔ?» ያጊዳ። ⁶ ኢ ካዮሱዋ ጊዴዳ ዲራው፣ ሄዋ ጊዳፕ አቲን፣ ሂዮሳው ቃሬቲዴ ጊቤና፤ ኢ ሚሻ ቃርጨቲያ አይቂያዋ ጊዲያ ዲራው፣ ኡባ ዎዴ አፕ ባሬው እኬዳ።

⁷ ዮሴፍ፣ «ሃ ሸቱዋ ታኒ ሞጌቲያ ጋላሳይ ጋካናው ኢዛ አያው ሚንጃኔ? ኢዞ አገቱ። ⁸ ሂዮሳቱ ኡባ ዎዴ ሂንቱናና ዴዓና፤ ሺን ታኒ ኡባ ዎዴ ሂንቱናና ዴዒኪ» ያጊዳ። ^b

⁹ አዩሁዳቱዋፕ ዳሮ አሳይ ዮሴፍ ቢታኒያን ዴዒያዋ ሲሲዴ፣ ያ ቤዳ፤ ኡንቱንቱ ዮሴፍ ቤዓና ጊሻ ሃላላው ጊዴናን፣ ኢ ሃይቁዋ፣ ዴንሴዳ አሊዓዛራካ ቤዓናው ቤዲኖ። ¹⁰ ሄዋ ዲራው፣ ቁሳቱዋ ካፓቱ አሊዓዛራካ ቃሲ ዎዳናው ማቂቱዲኖ። ¹¹ አዩሲ ጎፕ፣ አሊዓዛራ ጋሱዋን ዳሮ አዩሁዳቱ ባሬና ካሴሲያዋንታ አገዴ፣ ዮሴፍ አማኒኖ።

ዮሴፍ በንቺዋን ዮሩሳላሜ ጌሌዳ
(ማጥ 21:1-11፤ ማር 11:1-11፤ ሉቃ 19:28-40)

¹² ዎንቴሳ ጋላሲ ፓሲጋ በንቺያሳ ዮዳ ዳሮ አሳይ ዮሴፍ ዮሩሳላሜ ቢያዋ ሲሴዳ። ¹³ ያቲዴ ዛምባ ሃይሳ አይቂዴ፣ [§]አ ሞካናው ኬሴዲኖ። ባሬንቱ ኮሻ ቆቂ ኡዲዴ፣ «ዎሳይ ጋላቴቶ!

ዎሳ ሱንሳን ዩያ ኢስራዔሊያ ካቲ አንጄቴዳዋ!» ያጊዲኖ። ^c

¹⁴⁻¹⁵ ዎሳ ማፃፋይ፣ «ዒዮኔ ካታማው፣ ያዮፓ!

ቤዓ፣ ኔ ካቲ ሃሬ ማራ ቦላ ኡቲዴ ዮ»

ጊያዋዳን፣ ዮሴፍ ሃሬ ማራ ዴሚዴ፣ አ ቶጊዳ።

¹⁶ ዮሴፍ ካሊያዋንቱ ሄዋ ካሴ እኬኪቤይኪኖ፤ ሺን ዮሴፍ በንቺቴዳዋፕ ጉዩያን፣ ዎሳ ማፃፋይ ሄዋ ኡባ ጊዳዋኔ ቃሲ ኡንቱንቱካ ሄዋ ኡባ ዮሴፍው አሴዳዋ ሃሳዩዲኖ።

¹⁷ አሊዓዛር ሞጌቱዳ ጎንጎሉዋፕ ዮሴፍ አ ጂሲዴ፣ ሃይቁዋ፣ ዴንሴዳ ዎዴ፣ ዮሴፍና ዴዒያ ዳሮ አሳይ ዮሴፍው ማርካቱዳ። ¹⁸ ዳሮ አሳይ አ ሞካናው ኬሴዳዌ፣ ኢ ሄ ዎልቃማ ማላሊያዋ አሴዳ ዲራሳ። ¹⁹ ሄዋ ዲራው፣ ፓሪሳዋቱ ኢቱ ኢቱዋ፣ «ሂንቱንቱ አይኔ አሳናው ዳንዳዩናዋ ቤዒቱ! ቤዒቱ፣ ጋዴ ኡባይ አ ጌዱዋ ካሌዳ» ያጊዲኖ።

²⁰ ፓሲጋ በንቺያ ጋላሲ ጎዩናናው ዮሩሳላሜ ቤዳዋንቱ ጊዶን ኢቲ ኢቲ ጊሪኬ አሳቱ ዴዒኖ። ²¹ ኡንቱንቱ ጋሊላ ጋዲያን ቤቴሳይዳ ጌቱቲያ ካታማፕ ዮዳ ፒሊጳሳኮ ቢዴ፣ «ጎዳው፣ ኑኒ ዮሴፍ ቤዓናው ኮዩቶ» ያጊዴ ዎሴዲኖ። ²² ፒሊጳሲ ቢዴ፣ ኢንዲራሳው አዲና ሳዓቱካ ቢዴ፣ ዮሴፍው አዴዲኖ።

²³ ዮሴፍ ኡንቱንቱሲ ሃዋዳን ያጊዳ፤ «ታኒ፣ አሳ ናዓይ፣ በንቺቲያ ሳቲ ጋኬዳ። ²⁴ ታኒ ሂንቱንቱሲ ቱሙዋ አዳይ፤ ኢቲ ዛርጋ አይፋታ ቢታን ዎዳዴ ዎቃና ዳዮፕ፣ ባሬካ አታው። ሺን ሄ ዛርጋ አይፋታ ዎቆፕ፣ ዳሮ አይፊያ አይፋው። ²⁵ ባሬ ሽምፑዋ ሲቂያ አኒኔ ባዩኬ፤ ቃሲ ባሬ ሽምፑዋ ሃ ሳዓን

§12:13 ዛምባ ሃይሳ አይቂዴ፣ ሃዌ አዩሁዳ አሳይ ኤሬቴዳ አሳ ሞኪያ ዎጋ።

^b12:8 ዛር 15:11   ^c12:13 ማዝ 118:25

ኢሊያስ እንደ ሜዲና ደቦ አሾ።²⁶ እንደ ታው አሶ፤ ታና ካሳናው ቤሴ፤ ቃሲ ታኒ ደዲያ ሳግን ታው አሲያዌካ ደግናዋ። ታው አሲያ አናኔ፤ ታ አቡካ አ ቦንቻናዋ።

²⁷ «ሃዲ ታ ሸምፑ ዳር ኡንዔቴዳ፤ ያተና ዋን? ታኒ፤ (ታ አቦ፤ ታና ሃ ሳታተፔ አሻርኪ) ያጎ? ቱይቴ፤ ታኒ ሃ ሳተያን ዩዳዌ ሃዋ ዲራሳ።²⁸ ታ አቦ፤ ኔ ሱንሳ ቦንቻ» ያጌዳ።

ሄ ዎዴ ሳሉዋ፤ «ታኒ ታ ሱንሳ ቦንቻዲ፤ ቃሲካ ጉጃዴ ቦንቻና» ያጌያ ቃላይ ዩዳ።

²⁹ ሄ ሳግን ኤቁዳ ጮራ አሳይ ሄ ቃላ ሲሲዴ፤ «ሄዌ ጉጉንሳ» ያጌዳ።

ሃራንቱ ቃሲ፤ «ኪታንቻይ አው ሃሳዩዳ» ያጌዲኖ።

³⁰ ዩሱሲ ዛሪዴ ኡንቱንታ፤ «ሃ ቃላይ ሂንቱንቱ ዲራው ዩዳዋፔ አተን፤ ታ ዲራሳ ጊዴና።³¹ ሃ ሳግይ ፒርዴቴያ ዎዲ ሃግ፤ ሃ ሳግ **ዋዲያዌ ሃዲ ካሬ አሌታናዋ።³² ቃሲ ታኒ ማስቃሊያ ቦላ ካቁተያ ዎዴ፤ አሳ ኡባ ታኮ ጎቻና» ያጌዳ።³³ ኢ ሄዋ ጌዳዌ አይ ማላ ሃይቁዋ ኢ ሃይቃኔንቶኔ ኡንቱንታ ኤሪሳናሳ።

³⁴ ዳሮ አሳይ ዛሪዴ ዩሱሳ፤ «ኑ ሂጊ ኪሪስቶሲ ሜዲናው ደዲያዋ አዴ። ያተና፤ ኔኒ ዋጋዴ፤ (አሳ ናግይ ማስቃሊያ ቦላ ካቁታና) ጋይ? ሄ አሳ ናግይ እኔ?» ያጌዲኖ።^d

³⁵ ዩሱሲ፤ «ፖው ሂንቱናና ጉሳ ዎዲያ ጋሚግናዋ። ሂንቱንቱሲ ጳሜና ማላ፤ ፖው ደዲሺን፤ ፖውዋን ሃሜተቱ። ጳሚን ሃሜተያ ኡራይ ሃቃ ቢንቶኔ ኤሬና።³⁶ ፖውዋ አሳ ጊዳና ማላ፤ ሂንቱንቱሲ ፖው ደዲሺን፤ ፖውዋ አማኒቱ» ያጌዳ።

አዩሁዳቱ አማኔናን ኢዲዳ ሃኖታ

ዩሱሲ ሄዋ ሃሳዩዳዋፔ ጉዩያን፤ ቢዴ ኡንቱንቱፔ ጌሜቱዳ።³⁷⁻³⁸ ኢ ሄዋ ኪና ዎልቃማ ማላታ ኡንቱንቱ ሲንሳን አሶፔካ፤ ናቢያ ኢሳያሴ፤

«ጎዳው፤ ኑ ማርካቴሳ እኒ አማኔዴ?»

ጎዳይ ባሬ ዎልቃ አና ቤሴዴ?»

ጌዳዌ ቱማ ጊዳና ማላ፤ ኡንቱንቱ አ አማኒቤይኪኖ።^e

³⁹⁻⁴⁰ ኢሳያሴ ቃሲካ፤

«ኡንቱንቱ አይፊ ጌሌና ማላ፤

ኡንቱንቱ ዎዳናይካ አኪኪና ማላ፤

ኡንቱንቱ ያሳኮ ሲሚና፤ ኢ ኡንቱንታ ፓሴና ማላ፤

ያሳይ ኡንቱንቱ አይፊያ ቆቂሴዳ።

ኡንቱንቱ ዎዳና ዳሚሴዳ»

ጌዳ ዲራው፤ ኡንቱንቱ አማናናው ዳንዳዩቤይኪኖ።^f

⁴¹ ኢሳያሴ ዩሱሳ ቦንቻዋ ቤዔዳ ዲራውኔ ቃሲ አባ ሃሳዩዳ ዲራው፤ ††ሄዋ ጌዳ።

⁴² ሄዋ ጊዲናካ፤ ሃራይ አቶ አዩሁዳቱ ካፓቱዋፔካ ጮራቱ ዩሱሳ አማኔዲኖ። ሺን ፓሪሳዋቱ ባሬና አዩሁዳቱ ዎሳ ጎሊያፔ ኪሲኖ ጊዴ ያዩዳ ዲራው፤ አማኔዳ ጊዴ ማርካቴቤይኪኖ።⁴³ አዩሲ ጎፔ፤ ኡንቱንቱ ያሳ ሳባፔ አሲዴ፤ አሳ ሳባ ሲቆዲኖ።

⁴⁴ ዩሱሲ ባሬ ቃላ ጵቁ ኡዲዴ ያጌዳ፤ «ታና አማኒያ እንደ ታና ኪቴዳዋካ አማኒያዋፔ አተን፤ ታ ሃላላ አማኔና።⁴⁵ ታና ቤዲያ እንደ ታና ኪቴዳዋካ ቤዔ።⁴⁶ ታና አማኒያ ኡባይ ጳሚን ደዲና ማላ፤ ታኒ ፖውዋ ጊዳዴ ሳግ ያዲ።⁴⁷ ታ ቃላ ሲሲዴ አዛዜቴና ኡራ አናኔ ታኒ ፒርዲኪ፤ አዩሲ ጎፔ፤ ታኒ አላሚያ አሻናው ዩዳዋፔ አተን፤ ፒርዳናው ያቤይኪ።⁴⁸ ታና ኢሊያ አናኔ ቃሲ ታ ቃላ አኪና አናኔ ፒርዲያዌ ዴዔ። ታኒ አዴዳ ቃላይ ወርሴሳ ጋላሲ ሄ ኡራ ፒርዳና።⁴⁹ አዩሲ ጎፔ፤ ታኒ ሃዋ ታፔ

** 12:31 ሃ ሳግ፤ ጉሳይ ሃ አላሚያ ጊዲዴ ሃ ጥሃኒሳ ሚሺራቸዋን ደዲያ ሃ ሳግ ጊያዌ ሃ ሳግ ቦላ ደዲያ አሳኔ ኡንቱንቱ ካሃ ባሬሳ ኡዲዴ ዋዲያ ኢታ አያና ዎልቃ ቤሴ።

†† 12:41 ኢሳያሴ ዩሱሳ ቦንቻዋ ቤዔዳ ዲራውኔ ቃሲ አባ ሃሳዩዳ ዲራው፤ ዎይ ኢሳያሴ ያሳ ቦንቻዋ ቤዔዳ ዲራውኔ ቃሲ ዩሱሳባ ሃሳዩዳ ዲራው፤

^d12:34 ማዝ 110:4፤ ኢሳ 9:7፤ ሂዝ 37:25፤ ዳን 7:14   ^e12:37-38 ኢሳ 53:1
^f12:39-40 ኢሳ 6:10

ሃሳያቢይኬ፤ ሺን ታና ኪቴዳ ታ አቡ ታኒ ጋናዋኔ ሃሳያናዋ ታና አዛዘዳ።⁵⁰ ቃሲ አ አዛዙ ሜዲና ደዑዋ አሂያዋ ታኒ ኤራይ፤ ሄዋ ዲራው፣ ታኒ አዲያዌ ታ አቡ ታና አዳ ጊዴ አደዳዋ» ያጌዳ።

ዮሱሲ ባሬ ካሊያዋንቱ ጌዲያ ሜጩዳ

13 ፓሲጋ ቦንቺያ ጋላሳይ ጋካናፕ ካሴቲዴ፣ ሃ ሳዓፕ ሻኬቲዴ፣ አዉዋኮ ቢያ ዎዲ ጋኬዳዋ ዮሱሲ ኤራይ፤ ሃ ሳዓን ደዒያ ባሬዋንታ ኡባ ዎዴ ሲቄዳ፤ ዉርሴሳይ ጋካናው ኡንቱንታ ሲቄዳ።

² ዮሱሲኔ ካሊያዋንቱ ካዉዋ ሚሺን፣ ሲሞና ናዓ ዩሁዳ አስቆርቱ ዮሱሳ አሲ ኢጣናዳን፣ ሃላሂ አ ቆሬሲ ዎሴዳ።³ ዮሱሲ ባሬ አዉ ኡባባ አ ኩሺያን ዎሴዳዋ፣ ቃሲ ያሳ ማታፕ ኢ ዩዳዋ፤ ሲሚዴ አኮ ባናዋ ኤራዳ።⁴ ዮሱሲ ሚያሳፕ ደንዲ ኤቂዴ፣ ቦላ ባጋ ማዩዋ ታሪ ዎሲዴ፣ ፖፃ ባሬ ዩሳን ዳንጨዳ።⁵ ሄዋፕ ጉዩያን፣ ሃሳ ሜቻ ሚሻን ቲጊዴ፣ ባሬና ካሊያዋንቱ ጌዲያ ሜቻኔ ባሬ ዩሳን ዳንጨዳ ፖፃን ቁጩሳ ደሜዳ።

⁶ ዮሱሲ ሲሞኒ ጳጊርሳኮ ዩና ጳጊርሴ፣ «ጎዳው፣ ኔኒ ታ ጌዲያ ሜጩናው ሃናዩዩ?» ያጌዳ።

⁷ ዮሱሲ ዛሬዴ አ፣ «ታኒ አሲያዋ ኔኒ ሃዒ ኤራካ፤ ሺን ጉዩፕ ኤራናሳ» ያጌዳ።

⁸ ጳጊርሴ፣ «ኔኒ ታ ጌዲያ ኡባካ ሜጩካ!» ያጌዳ።

ዮሱሲ አ፣ «ታኒ ኔ ጌዲያ ሜጩና ዳዮፕ፣ ኔዉኔ ታዉኔ ኢቲፕቴሳይ ባዋ» ያጌዴ ዛሬዳ።

⁹ ሲሞና ጳጊርሴ ዮሱሳ፣ «ጎዳው፣ ያቶፕ፣ ታ ጌዲያ ሃላላ ሜጩፓ፤ ታ ኩሺያካ ታ ሁጲያካ ሜጩ!» ያጌዳ።

¹⁰ ዮሱሲ ዛሬዴ፣ «ቦላ ሜጩቲዲጌዳ ኡራይ አኒኔ ጌዲያፕ ሃራባ ሜጩታናው ኮሺና፤ አው ኡባሳይካ ጊሻ፣ ቃሲ ሂንቴንቱካ ጊሻ፤ ሺን ኡባይ ጊሻ ጊዲኪታ» ያጌዳ።¹¹ አዩሲ ጎፕ፣ ዮሱሲ ባሬና አሲ ኢጣና ኡራይ አኔንቶኔ ኤራዳ፤ ኢ፣ «ሂንቴንቱ ኡባይ ጊሻ ጊዲኪታ» ጌዳዌ ሃዋላ።

¹² ኡንቱንታ ጌዲያ ሜጩዳዋፕ ጉዩያን፣ ዮሱሲ ባሬ ማዩዋ ማዩዴ፣ ባሬሳ ጉዩ ሲሚ ቢ ኡቲዴ ኡንቱንታ ያጌዳ፤ «ታኒ ሂንቴንቱሲ አሴዳዋ አኪኪቴ?»¹³ ሂንቴንቱ ታና፣ ታማሪሲያዎኔ ጎዳው ጊታ፤ ታኒ ሄ ሂንቴንቱ ጊያዋ ጊዲያ ዲራው፣ ሎይሴዲታ።¹⁴ ታኒ ሂንቴንቱሲ ጎዳኔ ሂንቴንታ ታማሪሲያዋ ጊዳዴ፣ ሂንቴንቱ ጌዲያ ሜጩያዋ ጊዶፕ፣ ሂንቴንቱካ ኢቱ ኢቱዋ ጌዲያ ሜጩናው ቤሴ።¹⁵ አዩሲ ጎፕ፣ ታኒ ሂንቴንቱሲ አሴዳዋዳን፣ ሂንቴንቱካ አሳና ማላ፣ ሂንቴንቱሲ ሌሚሱዋ ጊዳዲ።¹⁶ ታኒ ሂንቴንቱሲ ቱሙዋ አዳይ፤ ቆማይ ባሬ ጎዳፕ አዲና፣ ቃሲ ኪቴቴዳ ኡራይካ ባሬና ኪቴዳዋፕ አዲና።¹⁷ ሂንቴንቱ ሄዋ ኤራይ አሲያዋ ጊዶፕ አንጄቴዳዋንታ።

¹⁸ «ታኒ ሂንቴንቶ ኡባባ ሃሳዩኬ፣ ታኒ ዶሬዳዋንታ ኤራይ፤ ሺን ያሳ ማፃፋይ፣ (ታኒ ባርሴዳዌ ታ ኩሺያ ሳዴዳ) ጌዳዌ ቱማ ጊዳናው ቤሴ።¹⁹ ሄዌ ሃኒያ ዎዴ ታኒ ታና ቱ፤ ጌዲያዋ ሂንቴንቱ አማናና ማላ፣ ሄዌ ሃናናፕ ካሴታዴ ሂንቴንቱሲ ሃናናዋ አዳይ።²⁰ ታኒ ሂንቴንቱሲ ቱሙዋ አዳይ፤ ታኒ ኪቲያ አናኔ ሞኪያ ኡራይ ታናካ ሞኪ፤ ቃሲ ታና ሞኪያ አኒኔ ታና ኪቴዳዋ ሞኪ» ያጌዳ።

ዮሱሲ ባሬና አሲ ኢጣናዌ አኔንቶ ካሴቲዴ አደዳ
(ማጥ 26:20-25፤ ማር 14:17-21፤ ሉቅ 22:21-23)

²¹ ዮሱሲ ሄዋ ሃሳዩዳዋፕ ጉዩያን፣ ባሬ ዎዛናን ዳር ሜቶቲዴ፣ «ታኒ ሂንቴንቱሲ ቱሙዋ አዳይ፤ ታና ሂንቴፕ ኢቱ አሲ ኢጣናዋ» ጊዴ ቆንጨያን አደዳ።

²² ኢ አና ሃሳዩንቶኔ፣ ካሊያዋንቱሲ ኡባካ ኤራቴናን ኢሂና፣ ኢቱ ኢቱዋ ዩሌዲኖ።²³ ዮሱሳ ካሊያዋንቱፕ ኢቱ፣ ዮሱሲ ሲቄያዌ፣ ዮሱሳ ማታን ኡቱዳ።²⁴ ሄዋ ዲራው፣ ሲሞና ጳጊርሴ ሄ ካሊያዋ ሲሚዲዴ፣ «ኢ አና ጊንቶ፣ አኔ አ አቻ» ያጌዳ።

²⁵ ሄዋ ዲራው፣ ሄ ካሊያዌ ዮሱሳ ሃይሳኮ ሺቂዴ፣ «ጎዳው፣ ኢ አኔ?» ያጌዳ።

²⁶ ዮሱሲ ዛሬዴ፣ «ታኒ ኡኪሳን ጫባ ቱሻዴ ኢሚያዌ አ» ያጌዳ። ቃሲ ኡኪሳ ሜንሲ አኪዴ፣ ጫባ ቱሺዴ፣ ሲሞና ናዓ፣ ዩሁዳ አስቆርቱሲ ኢሜዳ።²⁷ ዩሁዳይ ኡኪሳ ሜንሶዋ አኮዋፕ ጉዩያን፣

‡13:19 ታኒ ታና፣ ዮሀ 8:24 ዩሊቴ።

ሴዓናይ ኤሌካ ዩሁዳን ጌሌዳ። ዩሱሲ አ፥ «ኔኒ አሳናዎ ኤሌላ አሳ!» ያጌዳ። 28 ሺን ሄ ሳዓን ኡቴዳዎንቱቴ አኒኔ ዩሱሲ ሄዎ አ አዩሲ ጌዴንቶኔ ኤሪቤና። 29 ዩሁዳይ ሚሻ ቃርጨቲያ አይቂያ ዲራው፥ ካሊያዎንቱቴ ኢቱ ኢቱ ዩሱሲ ዩሁዳ፥ «ፓሲጋ ቦንቺያ ጋሳሳው ባራና ኮሺያዎ ባዴ ሻማ ዎይ ሂዩሳው ሚፁዎታ ኢማ ጌዳ» ያጌዴ ቆጥዲኖ።

30 ዩሁዳይ ኡኪሳ ሚንሶዎ አኪዴ፥ ኤሌካ ካሬ ኪሴዳ፤ ሄ ዎዴ ሳዓይ ቃማ።

አራሳ አዛዙዎ

31 ዩሁዳይ ካሬ ኪሴዳዎቴ ጉዩያን፥ ዩሱሲ ያጌዳ፤ «ሃሂ ታኒ አሳ ናዓይ ቦንቺታዲ፥ ያሳይካ ታ ባጋና ቦንቺቱዳ። 32 ያሳይ ታ ባጋና፥ አሳ ናዓ ባጋና ቦንቺቶቴ፥ ኢ ባሬ ሁጲው ታና አሳ ናዓ ቦንቻናዎ፤ ቃሲ ኢ ታና ኤሌካ ቦንቻናዎ። 33 ታ ናቶ፥ ታኒ ሂንቴናና ዳር ዎዲያ ጋሚሂ። ሂንቴንቱ ታና ኮያና፤ ሺን ታኒ አዩሁዳቱዎ፥ (ታኒ ቢያሳ ሂንቴንቱ ባናው ዳንዳዩኪታ) ጌዳዎዳን፥ ሂንቴወካ ሃሂ አዳይ። 34 ታኒ ሂንቴንታ አራሳ አዛዙዎ አዛዛይ፤ ኢቱ ኢቱዎ ሲቂቱ፥ ታኒ ሂንቴንታ ሲቂዳዎዳንካ፥ ሂንቴንቱ ኢቱ ኢቱዎ ሲቃና ቤሴ። 35 ሂንቴንቱ ኢቱ ኢቱዎና ሲቂቶቴ፥ ታና ካሊያዎንታ ጌዲያዎ አሳይ ኡባይ ኤራና» ያጌዳ።

ጳጊሮሴ ካዳናዎ ዩሱሲ ካሴቲዴ አዴዳ

(ማጥ 26፡31-35፤ ማር 14፡27-31፤ ሉቅ 22፡31-34)

36 ሲሞኒ ጳጊሮሴ ዩሱሳ፥ «ጎዳው፥ ኔኒ ሃቃ ባይ?» ያጌዳ።

ዩሱሲ ዛሪዴ፥ «ታኒ ቢያሳ ኔኒ ሃሂ ታና ካሳናው ዳንዳያካ፤ ሺን ጉዩቴ ካሳና» ያጌዳ።

37 ጳጊሮሴ፥ «ጎዳው፥ ታኒ ኔና ሃሂ ካሳናው አዩሲ ዳንዳዩኪታ? ታኒ ኔ ዲራው፥ ሃይቃናወካ ጌጋ ኡታዲ!» ያጌዳ።

38 ዩሱሲ ዛሪዴ፥ «ታ ዲራው ሃይቃናው ሃሂ ቱሙ ጌጋ ኡታዲ? ታኒ ኔው ቱሙዎ አዳይ፤ ኩቱ ዎሳናቴ ካሴ፥ ኔኒ ታና ሄዙ ጌዴ ካዳናሳ» ያጌዳ።

ዩሱሲ፥ አዉዋኮ አፊያ አጊያ

14 ዩሱሲ ካሊያዎንታ «ሂንቴንቱ ዎዛናይ ሂርጎፖ፤ ያሳን አማኒቱ፤ ታናንካ አማኒቱ። 112 ታ አቡ ጎሴን ዳር ሳዓይ ዴዔ። ሄዎ ጌዴኔንቶ፥ ታኒ ሂንቴንቱሲ ሄዎ አዲኪ፤ ታኒ ሂንቴንቱሲ ሳዓ ጊጊሳናው ባይ። 3 ታኒ ባዴ ሳዓ ጊጊሴዳዎቴ ጉዩያን፥ ታኒ ዴዒያ ሳዓን ሂንቴንቱካ ዴዓና ማላ፥ ሲማ ያዴ ሂንቴንታ ታኮ አካ አፋና። 4 ቃሲ ሂንቴንቱ ታኒ ቢያ አጊያ ኤሪታ» ያጌዳ።

5 ቶማሲ፥ «ጎዳው፥ ኔኒ ቢያሳ ኑኒ ኤሮኮ፤ አጊያ ዋኒዴ ኤራናው ዳንዳዩቶ?» ያጌዳ።

6 ዩሱሲ ዛሪዴ፥ «አጊ፥ ቱሙኔ ዴቡ ታና፤ ታ ባጋናቴ አቲን፥ አኒኔ ታ አቡኮ ባናው ዳንዳዩና፥ 7 ሂንቴንቱ ታና ኤሪያዎ ጌዲንቶ፥ ታ አባካ ኤራና፤ ሃሂቴ ዶሚዴ፥ ሂንቴንቱ አ ኤሪታኔ ቃሲ አ ቤዔዲታ» ያጌዳ።

8 ፒሊጳሲ ዩሱሳ፥ «ጎዳው፥ አዉዎ ኑና ቤሳ፤ ሄዌ ኑሲ ጊዳናዎ» ያጌዳ።

9 ዩሱሲ ዛሪዴ ያጌዳ፤ «ፒሊጳሳ፥ ታኒ ሃዎ ኪና ዎዲያ ሂንቴናና ዴዒናካ ታና ኤሪኪ? ታና ቤዔዳ ኡራይ አዉዋካ ቤዔዳ፤ ያቲና፥ ኔኒ ዋጋዴ፥ (አዉዎ ኑና ቤሳ) ጋይ?» 10 ታኒ አዉዎ ጊዶን ዴዒያዎ ቃሲ አዉካ ታ ጊዶን ዴዒያዎ ኔኒ አማኒኪ? ታኒ ሂንቴንቱሲ አዲያ ቃላ ታኒ ታቴ አዲኪ፤ ሺን ታ ጊዶን ዴዒያ አዉ ባሬ አሱዎ አሴ። 11 ታኒ አዉዎ ጊዶን ዴዒያዎኔ ቃሲ አዉካ ታ ጊዶን ዴዒያዎ ታና አማኒቱ፤ ሄዌ ጳዮቴ፥ ታ አሱዋባው ታና አማኒቱ።

12 «ታኒ ሂንቴንቱሲ ቱሙዎ አዳይ፤ ታና አማኒያ ኡራይ ታኒ አሲያ አሱዎ አሳና፥ ታኒ አዉዋኮ ቢያ ዲራው፥ ሄ ኡራይ ሃዎቴ አዲያ አሱዎ አሳና። 13 አዉ ናዓ ጋሱዋን፥ ታ ባጋና ቦንቺታና ማላ፥ ታ ሱንሳን ሂንቴንቱ ዎሲያ ኡባባ ታኒ ሂንቴንቱሲ ፖላና። 14 ሂንቴንቱ ታ ሱንሳን ታና አያኔ አቾቴካ፥ ታኒ ፖላና።

112 14:1 ያሳ አማኒቱ፤ ታናካ አማኒቱ። ያሳን አማኑ ሂንቴው ዴዔ ጉሳይ፥ ታናንካ አማኑ ዴዔ ጉሳ።

ዮሴፊ አያና ገሻ ኪታናው ኢሜዳ ሂደታ

15 «ሂንቴንቱ ታና ሲቂያዎ ጊዶፔ፣ ታ አዛዙዋ ናጋና።¹⁶⁻¹⁷ ታኒ አዉዋ ዎሳና፤ ሂንቴናና ሜዲናው ደዓና ማላ፣ ቱማቴሳ አያና፣ ሃራ ሜንጴሲያዎ ሂንቴንቱሲ ኢ ኢማና፣ ሃ ሳዓይ ሄ ቱማቴሳ አያና ቤዔናዋኔ ኤሬናዋ ጊዲያ ዲራው፣ አ አካናው ዳንዳዬና፤ ሺን ኢ ሂንቴናና ደዓዲያ ዲራውኔ ሂንቴንቱ ጊዶን ደዓና ዲራው፣ ሂንቴንቱ አ ኤሪታ።

18 «ታኒ ሂንቴንታ አዉኔ አታ ባይና ዩዎ ናናዳን ሂንቴሬካ አጋባሺኬ፤ ታኒ ሲማይ ሂንቴንቱኮ ያና።¹⁹ ጉሳ ዎዲያፔ ጉዬያን፣ አላሚ ታና ላዔንሱዋ ቤዔና፤ ሺን ሂንቴንቱ ታና ቤዓና፣ ታኒ ደዑዋን ደዓዲያ ዲራው፣ ሂንቴንቱካ ቃሲ ደዑዋን ደዓና።²⁰ ታኒ ታ አዉዋ ጊዶን ደዓዲያዋኔ ሂንቴንቱ ታ ጊዶን ደዓዲያዋ፣ ቃሲ ታኒ ሂንቴንቱ ጊዶን ደዓዲያዋኔ ሂንቴንቱ ሄ ጋላሲ ኤራና።

21 «ታ አዛዙ አ ማታን ደዓዲያ አሳይ፣ ቃሲ ሄ አዛዙዋካ ናጊያዌ፣ ኢ ታና ሲቂያ አሳ፣ ታና ሲቂያ አሳ ታ አቡካ ሲቆ፤ ታኒካ አ ሲቃይ። ታኒ አው ቆንጫና» ያጊዳ።

22 ዩሁዳ አስቆሮታ ጊዶና ዩሁዳይ ዮሴሳ፣ «ጎዳው፣ ኔኒ ኔ ሁጲያ አላሚያ ቤሴናን፣ ኑና ቤሳና ጊያዎ ዋጋዴ ጋይ?» ያጊዳ።

23 ዮሴፊ፣ «ታና ሲቂያ አኒኔ ታ ቃላ ናጊ፤ ታ አቡ አ ሲቃናዋ፤ ቃሲ ታ አቡኔ ታኒኔ አቡ ዩዶ፣ አናና ደዓና።²⁴ ታና ሲቂና ኡራይ አኒኔ ታ ቃላው አዛዜቴና፤ ሂንቴንቱ ሲሲያ ቃላይ ታና ኪቴዳ አዉዋፔ አቲን፣ ታዋ ጊዶና።

25 «ታኒ ሂንቴናና ኢቲፔ ደዓዳዎ ሃዋ ሂንቴንቱሲ አዳዲ፤²⁶ ሺን ገሻ አያናይ፣ ሜንጴሲያዌ፣ አዉ ታ ሱንሳን ኪታናዌ፣ ሂንቴንታ ኡባባ ታማሪሳናዋ፣ ታኒ ሂንቴንቱሲ አደዳ ኡባባካ ሂንቴንታ ሃሳዩሳናዋ።

27 «ታኒ ሳሮቴሳ ሂንቴናና ዎሳይ፤ ታ ሳሮቴሳ ሂንቴንቱሲ ኢማይ፣ ታኒ አላሚ ኢሚያ ሳሮቴሳ ማላ ኢሚኬ፣ ሂንቴንቱ ሂርጎፐቴኔ ያዮፐቴ።²⁸ ታኒ ሂንቴንቱሲ፣ (ታኒ ባይ፤ ሺን ሲማይ ሂንቴንቱኮ ያና) ጊዳዎ ሲሴዲታ፤ ሂንቴንቱ ታና ሲቂዳዎ ጊዲንቶ፣ ታፔ አዉ ዳሪያ ዲራው፣ ታኒ አዉዋኮ ቢያዋን ሂንቴንቱ ናሺታኒታ።²⁹ ሄዌ ሃኒያ ዎዴ ሂንቴንቱ አማናና ማላ፣ ሄዌ ሃኔናን ደዓዲሺን፣ ሃናና ካሴታዴ ታኒ ሂንቴንቱሲ አዳዲ።

30 «ሃ አላሚያ ሞዲያዌ ዩያ ዲራው፣ ታኒ ሃዋፔ ሲንሳን ሂንቴናና ሎይሳ ሃሳዩኬ። ታና ኢ አይኔ አሳናው ዳንዳዬና።³¹ ሺን ታኒ አዉዋ ሲቂያዎ አላሚ ኤራናው ቤሴ፤ ቃሲ ታኒካ አዉ ታና አዛዜዳዋዳን አሳይ። ደንዲ ኤቂቴ፤ ሃዋፔ ቦይቴ።

ዎዩኒያ ጊያ ቱራው ቱሙ አኑ ዮሴሳ

15 «ታኒ ዎዩኒያ ጌቲቲያ ቱራው ቱሙ አኖ፤ ጎሻንቻይ ታ አባ።² ታ ጊዶን ደዓዲያ አይሬያ አይሬና ቱራ ማራ ኡባ ኢ ካሬ፤ አይሬያ ቱራ ማራ ኡባይ ካሴዋፔ ሎይሲ አይፋናዳን፣ ሄ ማራ ዌራ ኢ ጨጊደዴ ገሻና።³ ታኒ ሂንቴንቱሲ ሃዲ አደዳ ቃላ ጋሱዋን፣ ሂንቴንቱ ገሻ።⁴ ታ ጊዶን ደዓዲቴ፤ ታኒካ ሂንቴንቱ ጊዶን ደዓና። ዎዩኒያ ቱራ ማራይ አኑዋና ኢቲፔ ደዔናን ዳዮፔ፣ ሄ ማራይ ባሬካ አይሬያ አይፋናው ዳንዳዬናዋዳን፣ ሂንቴንቱካ ታ ጊዶን ደዔናን ዳዮፔ፣ አይሬያ አይፋናው ዳንዳዬኪታ።

5 «ታኒ ዎዩኒያ ቱራው አኖ፤ ሂንቴንቱ ሄ ቱራ ማራቱዋ። ታ ጊዶን ደዓዲያ ኡራይ፣ ታኒካ አ ጊዶን ደዓዲያ ኡራይ፣ ዳሮ አይሬያ አይፋና፤ አዩሲ ጎፔ፣ ታኒ ባይናን ሂንቴሬካ አይኔ አሳናው ዳንዳዬኪታ።

6 ታ ጊዶን ደዔና ኡራይ ቱራ ማራዳን፣ ካሬን ዩጊና ሜሌዳዎ ሺሺዴ ታማን ዎሲና፣ ኢ ኤገናዋ።⁷ ሂንቴንቱ ታ ጊዶን ደዎፔ፣ ቃሲ ታ ቃላይካ ሂንቴንቱ ጊዶን ደዎፔ፣ ሂንቴንቱ ኮዩዳዎ አያ ጊዲናካ ዎሲቴ፤ ሂንቴንቱ አካኒታ።⁸ ሂንቴንቱ ዳሮ አይሬያ አይሬፔኔ ቃሲ ታና ካሲያዋንታ ጊዶፔ፣ ሄዋን ታ አቡ ቦንቼታናዋ።⁹ አዉ ታና ሲቂዳዋዳን፣ ታኒካ ሂንቴንታ ሲቃዲ፤ ታ ሲቂዋን ደዓዲቴ።¹⁰ ታኒ ታ አቡ አዛዙዋ ናጋዴ አ ሲቂዋን ደዔዳዋዳን፣ ሂንቴንቱካ ታ አዛዙዋ ናጎፔ፣ ታ ሲቂዋን ደዓኒታ።

11 «ታ ናሺቻይ ሂንቴናና ደዓና ማላኔ፣ ሂንቴንቱ ናሺቻይ ኩሜንሳ ጊዳና ማላ፣ ታኒ ሃዋ ሂንቴንቱሲ አዳዲ።¹² ታ አዛዙ ሃዋ፤ ታኒ ሂንቴንታ ሲቂያዎዳን፣ ሂንቴንቱካ ኢቱ ኢቱዋና ሲቂቴቴ።¹³ ባሬ

ሼምጥዋ ባሬ ላጌው አሲዴ ኢሚያዋቴ አዲያ ሲቱ አሲኒካ ባዋ። ¹⁴ ታኒ ሂንቴንታ አዛዜዳዋ ኡባ አሳፎ። ሂንቴንቱ ታ ላጌቱዋ።

¹⁵ «አይሊ ባሬ ጎዳይ አሲያዋ ኤሬና ዲራው። ታኒ ሂንቴንታ ሃዋቴ ሲንሳው አይላቱዋ ጊኪ፤ ሺን ታኒ ሂንቴንታ ታ ላጌቱዋ ጋዲ። አይሊ ጎፎ። ታ አወዋፎ ሲሴዳ ኡባባ ታኒ ሂንቴንቱሲ አዳዲ። ¹⁶ ታኒ ሂንቴንታ ዶሬዳዋቴ አቲን። ሂንቴንቱ ታና ዶሪቤይኪታ። ሂንቴንቱ ቤዴ አይሬያ አይፋና ማላኔ ዴዓና ማላ። ታኒ ሂንቴንታ ሱንሳዲ። ቃሲ አወካ ሂንቴንቱ ታ ሱንሳን ^{§§}ዎሴዳዋ ኡባ ኢማና። ¹⁷ ታኒ ሂንቴንታ አዛዜያዌ ሃዋ፤ ኢቱ ኢቱዋና ሲቁቲቱ።

ዮሱሲ ሃ አላሚ ኢዲያዋ አዴዳ

¹⁸ «አላሚ ሂንቴንታ ኢዮፎ። ካሴቲዴ ታና ኢዲያዋ አኪኪቱ። ¹⁹ ሂንቴንቱ አላሚያሳ ጊዴዴንቶ። አላሚ ባሬዋዳን ሂንቴንታ ሲቃና፤ ሺን ታኒ ሂንቴንታ አላሚያፎ ዶሬዳዋቴ አቲን። ሂንቴንቱ አላሚያሳ ጊዲኪታ፤ አላሚ ሂንቴንታ ኢዲያዌ ሃዋሳ። ²⁰ (አይሊ ባሬ ጎዳቴ ዳሬና) ጋዴ ታኒ ሂንቴንቱሲ አዴዳዋ ሃሳዬቱ። ኡንቱንቱ ታና ዮዴርሴዳዋ ጊዮፎ። ሂንቴናካ ዮዴርሳና። ኡንቱንቱ ታ ቃላ ናጊዳዋ ጊዮፎ። ሂንቴንቱ ቃላካ ናጋናዋንታ። ²¹ ሺን ኡንቱንቱ ታና ኪቱዳዋ ኤሬና ዲራው። ሃ ኡባ ታ ጋሱዋን ኡንቱንቱ ሂንቴንቱ ባላ አሳናዋንታ። ²² ታኒ ያዴ ኡንቱንቱሲ አዴናዋ ጊዲንቶ። ኡንቱንቱሲ ናጋራ ጊዴና፤ ሺን ሃዲ ኡንቱንቱ አሲያ ናጋራ ጋሶዬያዌ ባዋ። ²³⁻²⁴ ታና ኢዲያዌ ታ አወዋካ ኢዲያ። አኒኔ አሲቤና አሱዋ ኡንቱንቱ ጊዮን ታኒ አሳቤናባ ጊዲንቶ። ኡንቱንቱሲ ናጋራ ጊዴናን አታናዋ፤ ሺን ሃዲ ኡንቱንቱ ታኒ አሴዳ አሱዋ ቤዲዴ። ታናካ ታ አወዋካ ኢዲያዋ። ²⁵ ሺን ኡንቱንቱ ሂጊያን። (ታና ጮ ኢዲያና) ጌቱቲዴ ገሬቴዳዌ ፖሌታና ማላ። ሃዌ ሃኔዳ። ^h

²⁶ «ሺን አወዋፎ ዬያ ቱማቱላ አያናይ ሜንፊሲያዌ ያናዋ። ታኒ አወዋፎ ሂንቴንቱሲ አ ዮዳና፤ ቃሲ ኢ ታባ ማርካታናዋ። ²⁷ ሂንቴካ ቃሲ ካሴፎ ዶሚዴ። ታናና ዴዲያ ዲራው። ታባ ማርካታና።

16 «ታኒ ሃዋ ሂንቴንቱ ዱቤቴና ማላ። ሂንቴንቱሲ አዳዲ። ² ኡንቱንቱ ሂንቴንታ ባሬንቱ አይሁዳ ዎሳ ጎሊፎቴ ኪሲ ዮዳናዋንታ። ሄዋ ባላ ቃሲ ሂንቴንታ ዎዲያ ኡራይ ያሳው አሲያዋ አው ማላቲያ ዎዲ ያናዋ። ³ ኡንቱንቱ ሄዋ ሂንቴንቱ ባላ አሲያዌ ታናኔ አወዋ ኤሬና ዲራሳ። ⁴ ሺን ኡንቱንቱ ሄዋ ሂንቴንቱ ባላ አሲያ ዎዲ ጋኪያ ዎዴ። ታኒ ሂንቴንቱሲ አዴዳዋ ሂንቴንቱ ሃሳያና ማላ። ታኒ ሂንቴንቱሲ ሃዋ አዳዲ።

ጌሻ አያና አሱዋ

«ታኒ ሂንቴናና ዴዲያ ዲራው። ኮይሮ ሄዋ ሂንቴንቱሲ አዳቤይኪ። ⁵ ሺን ሃዲ ታኒ ታና ኪቱዳዋኮ ባይ፤ ሺን ሂንቴፎ አኒኔ። (ሃቃ ባይ?) ጊዴ ታና አቺያዌ ባዋ። ⁶ ሺን ታኒ ሃዋ አዴዳ ዲራው። ሂንቴንቱ ዎዛናን ዳሮ ካዩ ዴዴ። ⁷ ሺን ታኒ ሂንቴንቱሲ ቱሙዋ አዳይ፤ ታኒ ቢያዌ ሂንቴንቱሲ ሎዓ። አይሊ ጎፎ። ታኒ ባና ዳዮፎ። ሜንፊሲያዌ ሂንቴንቱኮ ዮና፤ ሺን ታኒ ቦፎ። አ ሂንቴንቱኮ ዮዳና። ⁸ ቃሲ ሜንፊሲያዌ ዬዴ። ኡንቱንቱ ናጋራባ። ያሳ ጊሎቴላባኔ ፐርዳባ ሃ ሳዓ አሳይ ባዬዜዳዋ ቢሳናዋ። ⁹ ናጋራባይ አሳይ ታና አማኔና ዲራሳ። ¹⁰ ጊሎቴላባይ ቃሲ ታኒ አወዋኮ ቢያ ዲራው። ሂንቴንቱ ታና ላዒንሱዋ ቤዲኪታ። ¹¹ ያሳ ፐርዳባይ ቃሲ አላሚያ ሞዲያዌ ፐርዴቴዳ ዲራሳ።

¹² «ታኒ ሂንቴንቱሲ አዲያባይ ዳሮባይ ዴዴ፤ ሺን ሃዲ ሂንቴንቱሲ ጌሌና። ¹³ ቱማቱላ አያናይ ዬያ ዎዴ። ሂንቴንታ ቱማቱላ ኡባካ ካሌሳናዋ። አይሊ ጎፎ። ኢ ባሬ ሲሴዳዋ አዳናፎ አቲን። ባሬፎ አይኔ አዴና። ቃሲ ሲንሳፎ ያናባ ሂንቴንቱሲ ኢ አዳናዋ። ¹⁴ ኢ ታና ቦንቻናዋ፤ አይሊ ጎፎ። ኢ ታው ዴዲያዋፎ አኪዴ። ሂንቴንቱሲ አዳናዋ። ¹⁵ አዎ ዴዲያባይ ኡባይ ታዋ፤ ሜንፊሲያዌ ታው ዴዲያባፎ አኪዴ። ሂንቴንቱሲ አዳናዋ ታኒ ጊዳዌ ሃዋሳ።

§§15:16 ታ ሱንሳን፣ ዎይ «ታና ካሊያዋንታ ጊዲያ ዲራው»

^h15:25 ማዝ 35:19፣ 69:4

ዮሴፍ ካሊያዋንቱ ካዩ ናሼቻው ላሚታና

16 «ጉሳ ወዲያ፤ ጉዩያን፤ ሂንቴንቱ ታና ቤዒኪታ፤ ቃሲ ጉሳ ወዲያ፤ ጉዩያን፤ ሂንቴንቱ ታና ቤዒና» ያጌዳ።

17 ዮሴፍ ካሊያዋንቱ፤ ኢቱ ኢቱ ባሬንቱ ጊዶን፤ « ጉሳ ወዲያ፤ ጉዩያን፤ ሂንቴንቱ ታና ቤዒኪታ፤ ቃሲ ጉሳ ወዲያ፤ ጉዩያን፤ ሂንቴንቱ ታና ቤዒኒታ፤ አዩሲ ጎፔ፤ ታኒ አዉዋኮ ባይ) ጊያዌ ሄዌ ዋጊያዌ?» ያጌዲና። 18 « ጉሳ ወዲያ፤ ጉዩያን) ጊያዌ ዋጊያዌ? ኢ አዩሲ ሃሳዩንቶኔ ኑሲ ኤሬቴና» ያጌዲና።

19 ኡንቱንቱ ባሬና አቻናው ኮዩያዋ ዮሴፍ ኤሪዴ። ኡንቱንታ ያጌዳ፤ «ታኒ፤ ጉሳ ወዲያ፤ ጉዩያን፤ ሂንቴንቱ ታና ቤዒኪታ፤ ቃሲ ጉሳ ወዲያ፤ ጉዩያን፤ ሂንቴንቱ ታና ቤዒና) ጊዳዎ ሂንቴንቱ ኢቱ ኢቱዋ አቸቱ? 20 ታኒ ሂንቴንቱሲ ቱሙዋ አዳይ። ሂንቴንቱ ዩካናኔ ካዮታና፤ ሺን ሃ አላሚ ናሼታና። ቃሲ ሂንቴንቱ ካዮታና፤ ሺን ሂንቴንቱ ካዮቶዌ ናሼቻ ጊዳናዋ። 21 ኢቲ ሚሺራታ ናዓ ዩላና ሃኒያ ዎዴ፤ ባሬ ዩሊያ ዎዲ ጋኪዳ ዲራው፤ አይቆታው፤ ሺን ናዓይ ዩሉቴዳዋ፤ ጉዩያን፤ ናዓይ ሃ ሳዓን ዩሉቴዳ ናሼቻ ዲራው፤ ባሬ አይሳ ሃሳዩኩ። 22 ሄዋ ዲራው፤ ሂንቴንቱካ ሂንቴንቱ ዎዛናን ካዮቲታ፤ ሺን ታኒ ሳዔንሱዋ ሂንቴንታ ቤዒና፤ ቃሲ ሂንቴንቱ ዎዛናይ ሎይሲ ናሼታና፤ ሂንቴንቱ ናሼቻ አኒኔ ሂንቴ፤ አኪና።

23 «ሄ ጋላሲ ሂንቴንቱ ታና አይኔ ዎሲኪታ። ታኒ ሂንቴንቱሲ ቱሙዋ አዳይ፤ ሂንቴንቱ ታ ሱንሳን ዎሲያዋ ኡባ አዉ ሂንቴንቱሲ ኢማናዋ። 24 ሃኒ ጋካናሲ ታ ሱንሳን አይኔ ዎሲይኪታ፤ ሂንቴንቱ ናሼቻይ ፖሉታና ማላ፤ ዎሳ ዎሲቴ፤ ሂንቴንቱ አካና።

25 «ሃዋ ታኒ ሂንቴንቱሲ ሌሚሱዋን አዳዲ፤ ሺን ታኒ ሌሚሱዋን አዴና ዎዲ ያናዋ፤ ሺን አዉዋባ ታኒ ሂንቴንቱሲ ቆንጫያን አዳና። 26 ታኒ ሄ ጋላሲ፤ ሂንቴንቱ ታ ሱንሳን አዉዋ ዎሳና፤ ቃሲ ሂንቴንቱ ዲራው፤ ታኒ አዉዋ ዎሳና ጊኪ። 27 አዩሲ ጎፔ፤ አዉ ባሬ ሁጲው ሂንቴንታ ሲቄ፤ ሂንቴንቱ ታና ሲቄያ ዲራውኔ ታኒ አዉዋ ማታ፤ ዩዳዋ አማኖ ዲራው፤ ኢ ሂንቴንታ ሲቄ። 28 ታኒ አዉዋ ማታ፤ ሃ አላሚያ ያዲ፤ ቃሲ ሃ አላሚያ አጋዴ አዉዋኮ ባና» ያጌዳ።

29 ዮሴፍ ካሊያዋንቱ ዛሪዴ ዮሴፍ፤ «ቤዓ፤ ሃኒ ኔኒ ቆንጫያን ሃሳዩሳ፤ ሌሚሱዋን አይኔ ሃሳዩካ። 30 ኔኒ ኡባባ ኤሪያዋ ኑኒ ሃኒ ኤራቶ፤ ቃሲ ኔና አኒኔ አቻና ማላ፤ ኔኒ ኮዩናዋ ኤራቶ። ሄዌ ኑና ኔኒ ዎሳ፤ ዩዳዋ አማንሴ» ያጌዲና።

31 ዮሴፍ ዛሪዴ ኡንቱንታ፤ «ሃኒ አማኒቴ? 32 ቤዒቴ፤ ሂንቴንቱ ሂንቴንቱ ጎሌ ጎሌ ላሉቲያ ዎዲኔ ታ ዓላላ ዩጊ ባሺያ ዎዲ ያናዋ፤ ሃኒካ ዩዲጌዳ። ሺን አዉ ታናና ዴዒያ ዲራው፤ ታ ዓላላ ጊዴኪ። 33 ሂንቴንቱ ታ ጊዶን ዴዒዴ፤ ሳሮ ዴዒና ማላ፤ ታኒ ሃዋ ሂንቴንቱሲ አዳዲ። አላሚያን ሂንቴንቱ ዋዩታና። ሺን ሚኒቴ፤ ታኒ አላሚያ ያናዲ» ያጌዳ።

ዮሴፍ ዎሳ

17 ዮሴፍ ሄዋ ሃሳዩዳዋ፤ ጉዩያን፤ ፑዴ ሳሉዋ ያሊዴ። ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ታ አቦ፤ ዎዲ ጋኪዳ፤ ኔ ናዓይ ኔና ቦንቻና ማላ፤ ኔኒካ ኔ ናዓ ቦንቻ። 2 አዩሲ ጎፔ፤ ኔኒ አው ኢሜዳ ኡባው ሜዲና ዴዑዋ ኢ ኢማና ማላ፤ አሳ ኡባ ቦላን አው ማታ ኢማዳ። 3 አሳይ ኔና ኢቲ ቱሙ ዎሳ ጊዴዳዋ ኤራና ማላ፤ ቃሲ ኔኒ ኪቴዳ ዮሴፍ ኪሪስቶሳ ኤራና ማላ፤ ሃዌ ሜዲና ዴዑዋ። 4 ኔኒ ታው አሳናው ኢሜዳ አሱዋ ፖላዴ። ኔና ሳዓን ቦንቻዴ። 5 ሃኒካ ቃሲ አዎ፤ አላሚ ሜዴታና፤ ካሴ ኔ ማታን ታው ዴዒያ ቦንቻዋን ኔ ሲንሳን ታና ቦንቻ።

6 «አላሚያ አሳ፤ ኔኒ ታው ኢሜዳዋንቶ ኔ ሱንሳ ኤሪሳዲ፤ ኡንቱንቱ ኔዋንታ፤ ቃሲ ኔኒ ኡንቱንታ ታው ኢማዳ። ኡንቱንቱ ኔ ቃላዉካ አዛዜቴዲና። 7 ሃኒ ኔኒ ታው ኢሜዳ ኡባባይ ኔ፤ ዩዳዋ ኡንቱንቱ ኤሪና። 8 አዩሲ ጎፔ፤ ኔኒ ታው ኢሜዳ ቃላ ታኒ ኡንቱንቱሲ ኢማዲ፤ ኡንቱንቱካ ሄ ቃላ አኪዲና። ታኒ ኔ ማታ፤ ዩዳዋ ቱማ ጊዲያዋ ኤሪዴ ኔኒ ታና ኪቴዳዋካ አማኔዲና።

9 «ታኒ ኡንቱንቱሲ ዎሳይ፤ አሳሜው ኔና ዎሲኪ። ሺን ኔኒ ታው ኢሜዳ አሳው ዎሳይ፤ አዩሲ ጎፔ፤ ኡንቱንቱ ኔዋንታ። 10 ታው ዴዒያ ኡባባይ ኔባ፤ ቃሲ ኔው ዴዒያ ኡባባይካ ታባ። ታኒ ኡንቱንቱ ባጋና ቦንቻታዲ። 11 ታኒ ሃዋ፤ ጉዩያን፤ አላሚያን ዴዒኪ፤ ኡንቱንቱ አላሚያን ዴዒና፤ ታኒ ሃኒ

ይኮ ባይ። ገሻ አዎ፤ ሃ ነኒ ታው ኢሜዳዋንቱ ነኒኔ ታኒ ኢቱዋ ጊዲያዋዳን፤ ኡንቱንቱ ኢቱዋ ጊዳና ማላ፤ ኡንቱንታ ኔ ሱንሳን ናጋ።¹² ታኒ ኡንቱንቱና አላሚያን ዴዓዴ፤ ነኒ ታው ኢሜዳ ኔ ሱንሳ ዎልቃን ኡንቱንታ ናጋዲ። ታኒ ኡንቱንታ ናጋዲ፤ ያሳ ማፃፋይ ጌዳዌ ፖሌታና ማላ፤ ባሻይ ቤሲያ ኡራፕ አቲን፤ ኡንቱንቱፕ ሃራይ ኦኒኔ ባይቤና።¹

¹³ «ሃሂ ታኒ ነኒ ባይ፤ ኡንቱንቱ ዎዛናን ታ ናሽቻይ ፖሌታና ማላ፤ ሃዋ ታኒ አላሚያን ሃሳያይ።
¹⁴ ታኒ ኡንቱንቱሲ ኔ ቃላ ኢማዲ፤ ታኒ አላሚያሳ ጊዴናዋዳን፤ ኡንቱንቱካ አላሚያሳ ጊዴና ዲራው፤ አላሚ ኡንቱንታ ኢዪዳ።¹⁵ ነኒ ዓላሂያፕ ኡንቱንታ ናጋና ማላ ዎሲያዋፕ አቲን፤ አላሚያፕ ኬሳና ማላ ዎሲኪ።¹⁶ ታኒ አላሚያሳ ጊዴናዋዳን፤ ኡንቱንቱካ አላሚያሳ ጊዲኪኖ።¹⁷ ነኒ ቱማቴሳን ኡንቱንታ ኔዋንታ አሳ፤ ኔ ቃላይካ ቱማቴሳ።¹⁸ ነኒ ታና አላሚያ ኪቴዳዋዳን፤ ታኒካ ኡንቱንታ አላሚያ ኪታዲ፤
¹⁹ ቃሲ ኡንቱንቱ ቱማቴሳን ኔው ዱማታና ማላ፤ ኡንቱንቱ ዲራው፤ ታኒ ታ ሁጲያ ኔው ዱማያዲ።

²⁰ «ታኒ ኡንቱንቱ ዓላላው ዎሲኪ፤ ሺን ኡንቱንቱ ቃላ አዳና፤ ታና አማኔዳዋንቶካ ዎሳይ።
²¹ ኡንቱንቱ ኡባይ ኢቱዋ ጊዳና ማላ፤ ታኒ ዎሳይ። አዎ፤ ነኒ ታ ጊዶን ዴዲያዋዳን፤ ቃሲ ታኒካ ኔ ጊዶን ዴዲያዋዳን፤ ኡንቱንቱ ኑ ጊዶን ዴዲኖ። ቃሲ ነኒ ታና ኪቴዳዋ አላሚ አማናና ማላ፤ ኡንቱንቱ ኢቱዋ ጊዲኖ።²² ነኒኔ ታኒ ኢቱዋ ጊዲያዋዳን፤ ኡንቱንቱ ኢቱዋ ጊዳና ማላ፤ ነኒ ታና ቦንቼዳዋዳን፤ ታኒካ ኡንቱንታ ቦንቻዲ።²³ ታኒ ኡንቱንቱ ጊዶን ዴዲና፤ ነኒ ታ ጊዶን ዴዲና፤ ቃሲ ነኒ ታና ሲቂያዋዳን፤ ኡንቱንታካ ሲቆዎኔ ነኒ ታና ሃ አላሚያ ኪቴዳዋ አላሚ ኤራናዳን፤ ኡንቱንቱ ኡባ ኢቱዋ ጊዲኖ።

²⁴ «አዎ፤ ሳዓይ ሜሴታናፕ ካሴ ነኒ ታና ሲቆዳ ዲራው፤ ታው ኢሜዳ ታ ቦንቼዋ ኡንቱንቱ ቤዓና ማላ፤ ነኒ ታው ኢሜዳዋንቱ ታኒ ዴዲያ ሳዓን ታናና ዴዓና ማላ ኮያዲ።

²⁵ «ዒሎ አዎ፤ አላሚያ አሳይ ኔና ኤራና፤ ሺን ታኒ ኔና ኤራይ። ቃሲ ነኒ ታና ኪቴዳዋ ሃዋንቱ ኤራኖ።²⁶ ነኒ ታና ሲቆዳ ሲቆ ኡንቱንቱ ጊዶን ዴዓና ማላ፤ ቃሲ ታኒካ ኡንቱንቱ ጊዶን ዴዓና ማላ፤ ታኒ ኔ ሱንሳ ኡንቱንታ ኤራሳዲ፤ ሲንሳዉካ ኤራሳና» ያጌዳ።

ዮሱሲ ባሬ ሞርኬቱዋ ኩሺያን አይቄቴዳ

(ማጥ 26:47-56፤ ማር 14:43-50፤ ሉቅ 22:47-53)

18 ዮሱሲ ሄዋ ጊዴ። ያሳ ዎሴዳዋፕ ጉዩያን፤ ባሬና ካሊያዋንቱና ቄዲሮና ጊያ ዛንጋራ ፒኔዳ። ሄ ሳዓን አቲኪልቲያ ሳዓይ ዴዔ፤ ዮሱሲኔ ዮሱሳ ካሊያዋንቱ ጌሌዲኖ።² ዮሱሳ አሲ ኢሜዳ ዩሁዳይ ሄ ሳዓ ኤራዳ፤ አዩሲ ጎፕ፤ ዮሱሲ ኡባ ዎዴ ባሬና ካሊያዋንቱና ሄዋን ሸቄ።³ ሄዋ ዲራው፤ ካሌሲያ ቄሳቱዋ ካፓቱኔ ፓሪሳዋቱ ዩሁዳና ባናዳን ኢሜዳ ሮማ ዎታዳራቱኔ ገሻ ጎሊያ ናጊያዋንቱ ኩራዚያ፤ ያቢያኔ ቶራ አይቄዴ ሄ ሳዓ ቤዲኖ።

⁴ ዮሱሲ ባሬና ጋካናው ሃኒያ ኡባባ ኤራዴ፤ ጋፃ ኬሲዴ፤ «አና ኮዩቱ?» ያጌዳ

⁵ ኡንቱንቱ ዛሪዴ፤ «ናዚሬቲያ ዮሱሳ ኮዩቶ» ያጌዲኖ።

ዮሱሲ ዛሪዴ፤ «ታኒ አ» ያጌዳ።

ዮሱሳ አሲ ኢሜዳ ዩሁዳይካ ሄዋን ኡንቱንቱና ኤቄዳ፤⁶ ዮሱሲ፤ «ታኒ አ» ጌዳ ዎዴ፤ ኡንቱንቱ ጉዩኮ ሸቄዴ፤ ሳዓን ኩንዴዲኖ።⁷ ዮሱሲ ቃሲካ፤ «አና ኮዩቱ?»

ያጌ አቺና ኡንቱንቱ፤ «ናዚሬቲያ ዮሱሳ» ያጌዲኖ።

⁸ ዮሱሲ ዛሪዴ፤ «ታኒ አ ጊዲያዋ ሂንቱንቱሲ አዳዲ፤ ሲሚ ሂንቱንቱ ታና ኮዩያዋ ጊዶፕ፤ ሃዋንታ ዩዲቱ» ያጌዳ።⁹ ኢ፤ «ታ አቦ፤ ነኒ ታው ኢሜዳዋንቱፕ ሃራይ አቶ፤ ኢቱዋካ ባዩዛቤይኪ» ጌዳዌ ፖሌታና ማላ፤ ሄዋ ጌዳ።

¹⁰ ሲሞኒ ጲሪሮሳው ማሻይ ዴዒ፤ ኢ ሄ ማሻ ሾዲኔ ቄሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑዋ ቆማ ኡሺቻ ሃይሳ ሾጪዴ፤ ቃንፃ ዩጌዳ። ሄ ቆማ ሱንሳይ ማልኮሳ።¹¹ ዮሱሲ ጲሪሮሳ፤ «ኔ ማሻ ሾኩዋን ዛራዴ ዎሳ! ታ አቡ ታው ኢሜዳ ሜቱዋ ፁዓ ታኒ ኡሺኪታ?» ያጌዳ።

¹17:12 ማዘ 41:9፤ ጥህ 13:18

ዮሴፍ ጭላቱዋ ካጥዋ ሃና ሲገሳ ሺቄዳ

12 ሻላቃይ፥ ዳር ምታዳራቱኔ ቃሲ ጌሻ ጎሊያ ናጊያዋንቱ ዮሴሳ አይቂዴ ስቃይዳ።¹³ ኮይሮ ዮሴሳ ሃናኮ አፌዲኖ፤ ሃኒ ሄ ላይሲ ጭላቱዋ ካጥቱዋ ጊዴዳ ቃያፋ ቦሉዋ።¹⁴ «አሳ ኡባ ዲራው፥ ኢቲ አሳይ ሃይቂንቶ ሎዓ» ጊዴ አይሁዳቱዋ ዘሬዳዌ ቃያፋ።

ጳጊሮሴ ዮሴሳ ካዴዳ

(ማጥ 26:69-70፤ ማር 14:66-68፤ ሉቃ 22:55-57)

15 ሲሞኒ ጳጊሮሴኔ ሃራ ኢቲ ካሊያዌ ዮሴሳ ካሊዴ ቤዲኖ። ሄ ሃራ ካሊያዋ ጭላቱዋ ካጥ ኤሬዳ፤ ሄዌ ዮሴሳና ጭላቱዋ ካጥዋ ዲርሳ ጋርሳ ጌሌዳ።¹⁶ ሺን ጳጊሮሴ ካሬና ዲርሳ ፔንጊያን ኤቄዳ። ጭላቱዋ ኡባቱዋ ካጥ ኤሬያ ሃራ ካሊያዌ ካሬ ኬሲዴ። ፔንጊያ ናጊያ ናቲው አዲዴ፥ ጳጊሮሳ ዲርሳ ጋርሳ ጌሊሴዳ።¹⁷ ፔንጊያ ናጊያ ናታ ጳጊሮሳ፥ «ኔኒ ሃ ቢታኒያ ካሊያዋንቱ፤ ኢቱዋ ጊዲኪዮ?» ያጋዱ።

ኢ፥ «ቱይቲ፥ ታኒ ጊዲኪ» ያጊዳ።

18 ሳዳይ ሜጊያ ዲራው፥ አይላቱኔ ጌሻ ጎሊያ ናጊያዋንቱ ታማ ኤዲዴ። ቦንቄዳዋ ዩዩ አዲ ኤቂዴ ካሺኖ፤ ጳጊሮሴካ ኡንቱንቱና ኤቂዴ፥ ሄ ታማ ካሺ።

ጭላቱዋ ካጥ ዮሴሳ አቾ አሻ

(ማጥ 26:59-66፤ ማር 14:55-64፤ ሉቃ 22:66-71)

19 ጭላቱዋ ኡባቱዋ ካጥ፥ ዮሴሳ ካሊያዋንቱባኔ አ ቲሚርቲያባ አቼዳ።²⁰ ዮሴሲ አው ዛሪዴ፥ «ታኒ አሳ ኡባው ቆንጨያን አዳዲ፥ ታኒ አይሁዳ ኡባይ ሺቂያ አይሁዳ ምሳ ጎሌኒኔ ጌሻ ጎሊያን ኡባ ምዴ ታማሪሳዲ፤ ጌማን አይኔ ሃሳያቤይኪ።²¹ ያቲና፥ ኔኒ ታና አይሲ አቻይ? ታኒ አዴዳዋ ሲሴዳ አሳ አቻ፤ ሄ አሳይ ታኒ አዴዳዋ ኤሬዳ» ያጊዳ።

22 ዮሴሲ ሄዋ ጊዳ ምዴ፥ ሄዋን ኤቄዳ ምታዳራቱዋ፤ ኢቱ ዮሴሳ ባቂዴ፥ «ጭላቱዋ ኡባቱዋ ካጥዋ ቦላ ሃዋዳን ዛራይ?» ያጊዳ።

23 ዮሴሲ ዛሪዴ፥ «ታኒ ባላባ ሃሳያዳዋ ጊዴ፤ ሃዋን ዴዲያ አሳ ኡባው አዳ፤ ሺን ታኒ ቱሙዋ ሃሳዮዳዋ ጊዴ፤ ታና አይሲ ባቃይ?» ያጊዳ።

24 ሄዋ ዲራው፥ ሃኒ፥ ቃሺቲ ኡቴዳ ዮሴሳ፥ ጭላቱዋ ኡባቱዋ ካጥዋ፥ ቃያፋኮ ዩዴዳ።

ጳጊሮሴ ዮሴሳ ላዔንሱዋ ካዴዳ

(ማጥ 26:71-75፤ ማር 14:69-72፤ ሉቃ 22:58-62)

25 ጳጊሮሴ ሄዋን ኤቂዴ፥ ታማ ካሺ፤ ሃራንቱ አ፥ «ኔኒ ሃ ቢታኒያ ካሊያዋንቱ፤ ኢቱዋ ጊዲኪዮ?» ያጊዳ።

ጳጊሮሴ፥ «ቱይቲ፥ ታኒ ጊዲኪ» ያጊዴ ካዴዳ።

26 ጭላቱዋ ኡባቱዋ ካጥዋ ቆማቱዋ፤ ኢቱዋ፥ ጳጊሮሴ ሃይሳ ቃንጄዳ ቢታኒያ ዳቡ ጳጊሮሳ፥ «ታኒ ኔና አናና ዳር አታኪልቲያ ጊዴን ቤዓቤይኪታዮ?» ያጊዴ አቼዳ።

27 ጳጊሮሴ ቃሲካ ካዴዳ፤ ኤሌካ ኩቱ ዋሲ አጊዳ።

ዮሴሲ ጲላዳሳ ሲገሳ ሺቄዳ

(ማጥ 27:1-2፤ 11-14፤ ማር 15:1-5፤ ሉቃ 23:1-5)

28 ኡንቱንቱ ዮሴሳ ቃያፋ ጎሌ፤ ሮሜ አሳ አይሲያዋ አሶ ጎሊያ አፌዲኖ። ሳዳይ ምንታ ጉራ፤ አይሁዳቱ ፓሲጋ ቦንቺያ ጋላሳ ቁማ ማናው፥ ባሬንቱ ሁጲያሲ ቱኔና ማላ፥ ሮሜ አሳ አይሲያዋ አሶ ጎሊያ ጌሊቤይኪኖ።²⁹ ሄዋ ዲራው፥ ጲላዳሲ ኡንቱንቱኮ ካሬ ኬሲዴ፥ «ሃ ቢታኒያ ሂንቱንቱ አያኒ ሞቲቱ?» ያጊዳ።

30 ኡንቱንቱ፥ «ኢ ኢታባ አሲቤናዋ ጊዲንቶ፥ ኑኒ አ ኔኮ አሆኮ» ያጊዲኖ።

31 ጲላዳሲ ዛሪዴ ኡንቱንቱሲ፥ «ሂንቱንቱ አ አሬዴ፥ ሂንቱንቱ ሂጊ ጊያዋዳን፥ አ ቦላ ፒርዲቱ» ያጊዳ።

አዩሁዳቱ፥ «እናኔ ዎዲያ ማታይ ኑሲ ባዎ» ያጌዲኖ።³² ሃዌ ሃኔዳዌ ዩሱሲ አይ ማላ ሃይቁዎ ሃይቃኔንቶ ኤሪሳናው ሃሳዩዳዌ ፖሌታናሳ።

³³ ጲላዎሲ ባሬ አሱዎ ጎሌ ላዔሱዎ ጌሊዴ፥ ዩሱሳ ጌሲዴ፥ «ኔኒ አዩሁዳ ካቴ?» ያጌዴ አ ኦቼዳ።

³⁴ ዩሱሲ ጲላዎሳ፥ «ሃ አሻ ኔኒ ኔፕ አቻዩዩ ዎይ ሃራ አሳይ ኔው ታባ አዴዴ?» ያጌዳ።

³⁵ ጲላዎሲ ዛሪዴ፥ «ታና አዩሁዳ አሳ ጋይ? ኔ ዛሬቱኔ ቁሳቱዎ ካፓቱ ኔና ታው አሲ ኢሜዲኖ፤ ኔኒ አያ አሳዲ?» ያጌዳ።

³⁶ ዩሱሲ፥ «ታ ካዉቴሳይ ሃ አላሚያና ጌዴና። ታ ካዉቴሳይ ሃ አላሚያና ጌዴዴንቶ፥ ታና አዩሁዳቶ አሲ ኢሜናዳን፥ ታው አሲያዋንቱ ታው አሌታና፤ ሺን ታ ካዉቴሳይ ሃ አልሚያና ጌዴና» ያጌዳ።

³⁷ ሄዎ ዲራው፥ ጲላዎሲ ዩሱሳ፥ «ያቲና፥ ኔኒ ካቴዩ?» ያጌዴ አቼዳ።

ዩሱሲ ዛሪዴ፥ «ኔኒ ታና ካቲያ ጋዳ። ታኒ ቱማ ማርካታና ዲራው ዩሌታዲ፤ ቃሲ ሄዎ ዲራው፥ ሃ አላሚያ ያዲ። ቱሙዎ ባጋ ጌዴዳ አኒኔ ታኒ ጌያዎ ሲሴዳ» ያጌዳ።

³⁸ ጲላዎሲ፥ «ቱሙ አዩ?» ያጌዳ።

ጲላዎሲ ሄዎ ጌዳዎፕ ጉዩያን፥ አዩሁዳቱዋኮ ካሬ ኬሲዴ፥ «ታኒ አኒ አይ ባላኔ ዴማቤይኬ።³⁹ ሺን ፓሲጋ ቦንቺያ ጋላሲ፥ ኢቲ አሳ ታኒ ሂንቴንቱሲ ቃሹዋፕ ቢሊያ ዶያይ ዴዔ፤ ታኒ ሂንቴንቱሲ አዩሁዳቱ ካቲያ ቢሊያዎ ኮዩቴ?» ያጌዳ።

⁴⁰ ኡንቱንቱ ዛሪዴ፥ ባሬንቱ ኮሻ ቶቁ ኡዲዴ፥ «ባርባና ቢላፕ አቲን፥ አ ጌዴና!» ያጌዲኖ። ሺን ባርባኒ ፓኑዋ።

ዎታዳራቱ ዩሱሳ ቦላ ቂሊጩዲኖ
(ማት 27:27-32፤ ማር 15:15-21)

19 ሄዎፕ ጉዩያን፥ ጲላዎሲ ዩሱሳ አይቂዴ፥ ሊሱዋን ሾጩዳ።² ዎታዳራቱ አጉንሳፕ አኪሊሊያ ጌጊሲዴ፥ አ ሁጲያን ዎሴዲኖ፤ ቃሲ ዞዎ ማዩዋካ አ ማዩዜዲኖ።³ አኮ ሺቂዴ፥ «አዩሁዳ ካቴው፥ ሽምፕዎ ጋሚዳ!» ያጌዴ አ ሻዩያ ባቂዲኖ።

⁴ ጲላዎሲ ቃሲካ ካሬ ኬሲዴ አዩሁዳቱዋ፥ «ቢዲቴ፥ ታኒ አኒ አይ ባላኔ ዴማቤናዎ ሂንቴንቱ ኤራና ማላ፥ አ ሂንቴንቱኮ ካሬ ኬሳና» ያጌዳ።⁵ ሄዎፕ ጉዩያን፥ ዩሱሲ አጉንሳ አኪሊሊያ ባሬ ሁጲያን ዎሲዴ፥ ዞዎ ማዩዋ ማዩዴ፥ ካሬ ኬሴዳ፤ ጲላዎሲ አዩሁዳቱዋ፥ «ቢታኒያ ሃዎ ቤዲቴ» ያጌዳ።

⁶ ቁሳቱዎ ካፓቱኔ ዎታዳራቱ አ ቤዔዳ ዎዴ፥ ባሬንቱ ኮሻ ቶቁ ኡዲዴ፥ «ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሻዴ አ ሱላ! ሱላ!» ያጌዲኖ።

ጲላዎሲ ኡንቱንታ፥ «ሂንቴንቱ አ አፊዴ፥ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሻዴ ሱሊቴ፤ አዩሲ ጎፕ፥ ታኒ አይ ባላኔ ዴማቤይኬ» ያጌዳ።

⁷ አዩሁዳቱ ዛሪዴ፥ «ኑሲ ሂጊ ዴዔ፤ ኑ ሂጊ ጌያዋዳን፥ ኢ ሃይቃናው ቤሴ፤ አዩሲ ጎፕ፥ ኢ ባሬና ያሳ ናዔ አሴዳ» ያጌዲኖ።

⁸ ጲላዎሲ ሄዎ ሲሴዳ ዎዴ፥ ካሴዋፕ ሎይሲ ያዩዳ።⁹ ቃሲካ ጲላዎሲ ባሬ አሱዎ ጎሌ ሲሚ ጌሊዴ ዩሱሳ፥ «ኔኒ ሃቃፕ ያዲ?» ያጌዴ አቼዳ፤ ሺን ዩሱሲ አው አይኔ ዛሪቤና።¹⁰ ሄዎ ዲራው፥ ጲላዎሲ አ፥ «ታው አዲኪ? ኔና ቢላናው ዎይ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሻዴ ካቃናው ታው ማታይ ዴዲያዎ ኤሪኪዩ?» ያጌዳ።

¹¹ ዩሱሲ፥ «ዮሳይ ኔው ቦላፕ ማታ ኢሚቤናባ ጌዲንቶ፥ ኔው ታ ቦላ ማታይ ዴዔና ሺን። ሄዎ ዲራው፥ ታና ኔው አሲ ኢሜዳዌ አዲያ ናጋራ አሴዳ» ያጌዳ።

ዩሱሳ ሃይቆ ፒርዴዲኖ
(ማት 27:15-31፤ ማር 15:6-20፤ ሉቃ 23:13-25)

¹² ጲላዎሲ ሄዎ ሲሴዳ ዎዴ፥ ዩሱሳ ቢላናው አጊያ ኮዩዳ፤ ሺን አዩሁዳቱ ባሬንቱ ኮሻ ቶቁ ኡዲዴ፥ «ኔኒ አ ቢሊያዎ ጊዩፕ፥ ካቲያ ቁሳሬ ዳቦ ጊዳካ! ባሬና ካቲያ ጊያ አኒኔ ቁሳሬ ሞርኪ!» ያጌዲኖ።

13 ጲላዎሲ ሄዋ ሲሲዴ፡፡ ዩሱሳ ካሬ ኬሴዳ፡፡ ያቲዴ ሹቻ ባሱዋ ጊያ ሳዓን ፒርዳ አይዲያን ኡቴዳ፤ ኢብራዩስዔ ቃላን ሄ ሳዓይ ጋይታ ጊያዋ፡፡ 14 ሄ ጋላሳይ ፓሲጋ በንቺያ ጋላሳው ጊጊሲያ ጋላሳ፤ ሳዓይ ኡሱፑን ሳቲያ ሄራ ጊዳናዋ፡፡ ጲላዎሲ አዩሁዳቱዋ፡፡ «ሂንቴንቱ ካቲያ ሃዋ ቤዒቴ!» ያጌዳ፡፡

15 አዩሁዳቱ ባሬንቱ ኮሻ ጵቁ ኡዲዴ፡፡ «ዲጋ! ዲጋ! ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሻዴ ሱላ!» ያጌዲኖ፡፡

ጲላዎሲ ዛሬዴ፡፡ «ሂንቴንቱ ካቲያ ታኒ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሻዴ ሱሊያዋ ኮዩቴ?» ያጌዴ አቼዳ፡፡

ቁሳቱዋ ካፓቱ፡፡ «ቁሳሬፔ ሃራ ካቲ ኑሲ ባዋ!» ያጌዲኖ፡፡

16 ሄዋፔ ጉዩያን፡፡ ኡንቴንቱ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሺዴ፡፡ ዩሱሳ ካቃና ማላ፡፡ ጲላዎሲ ኡንቴንቱሲ አሲ ኢሜዳ፡፡

ዩሱሳ ሱሴዲኖ

(ማት 27:32-44፤ ማር 15:21-32፤ ሉቅ 23:26-43)

ኡንቴንቱ ዩሱሳ አይቂዴ፡፡ አፌዲኖ፡፡ 17 ዩሱሲ ባሬ ማስቃሊያ ቶኪዴ፡፡ ጉጊያሳ ጌቴቲያሳ ቤዳ፡፡ «ጉጊያሳ» *ጊያዌ ኢብራዩስዔ ቃላን «ጎልጎሳ» ጊያዋ፡፡ 18 ኡንቴንቱ ሄ ሳዓን ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሺዴ፡፡ ዩሱሳ ካቁዲኖ፤ ቃሲ አናና ሃራ ላዑ አሳቱ፡፡ ኢቱዋ ያ ባጋና ቃሲ ኢቱዋ ሃ ባጋና ዩሱሳ ጊዳዋን ዎሲዴ፡፡ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሺዴ ካቁዲኖ፡፡ 19 ጲላዎሲ ዒፋቲያ ዓሬዴ፡፡ ማስቃሊያ ቦላ ዎሴዳ፡፡ ኢ ዓሬዳዌ፡፡ «አዩሁዳቱ ካቲያ፡፡ ናዘራቲያ ዩሱሳ» ያጌ፡፡ 20 ዩሱሲ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሹቲዴ ሱሴቴዳ ሳዓይ ካታማ ማታን ዴዒያ ዲራው፡፡ ዳሮ አዩሁዳቱ ሄ ዒፋቲያ ናባቤዲኖ፡፡ ዒፋቲ ኢብራዩስዔ ቃላን፡፡ ሮማይስጥ ቃላኒኔ ጊሪኬ ቃላን ዓሬቴዳ፡፡ 21 ሄዋ ዲራው፡፡ አዩሁዳ ቁሳቱዋ ካፓቱ ጲላዎሳ፡፡ « (ሃ ቤታኒ ባሬና አዩሁዳ ካቲያ ያጌዳ) ጋዴ ዓፋፔ አቲን፡፡ (አዩሁዳ ካቲያ) ጋዴ ዓፋፓ» ያጌዲኖ፡፡

22 ጲላዎሲ፡፡ «ታኒ ዓሬዳዋ ዓፋ ዲጋዲ» ያጌዴ ዛሬዳ፡፡

23 ዎታዳራቱ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሺዴ፡፡ ዩሱሳ ካቁዳዋፔ ጉዩያን፡፡ አ ማዩዋ አኪዴ፡፡ አይዱ ኬሲ ሻኬዲኖ፤ ኢቲ ኢቲ ዎታዳራ ኢቲ ሻኩ ጋኬዳ፡፡ አ አዱሳ ማዩዋካ አኪዲኖ፤ አዱሳ ማዩ ሃሺያፔ ዶሚዴ፡፡ ዱጌ ጋካናው ዩዲ ማዩቲያዋፔ አቲን፡፡ ቃንዌቲዴ ሲኬቲቤና፡፡ 24 ዎታዳራቱ ኢቱ ኢቱዋ፡፡ «አና ጋካኒንቶ፡፡ ሳማ ዎይ ኤዓ ዩጋናፔ አቲን፡፡ ማዩዋ ፔጵኮ» ያጌዲኖ፡፡ ሄዌ ሃኔዳዌ ያሳ ማዓፋይ፡፡ «ታ ማዩዋ ሻኪ አኪዲኖ፤ ታ አዱሳ ማዩዋን ሳማ ዩጌዲኖ» ጊያዌ ፖሌታናሳ፡፡ ሄዋ ዲራው፡፡ ዎታዳራቱ ሄዋ አሴዲኖ፡፡ j

25 ሺን ዩሱሳ ማስቃሊያ ማታን አ ዳያ፡፡ አ አቲ ሚቻታ፡፡ ቃሊዮጳ ማቻታ ማይራማኔ ማግዳላ ጌቴቲያ ካታማፔ ዩዳ ማይራማ ኤቁዲኖ፡፡ 26 ዩሱሲ ባሬ ዳያኔ ኢ ሲቂያ ካሊያዌ ሄዋን ኤቁዳዋንታ ቤዒዴ፡፡ ባሬ ዳዮ፡፡ «ሃ ሚሺራቴ፡፡ ኔ ናዓ ሃዋ ቤዒ!» ያጌዳ፡፡

27 ሄዋፔ ጉዩያን፡፡ ሄ ካሊያዋ «ኔ ዳዮ ሃኖ ቤዒ!» ያጌዳ፡፡ ሄ ካሊያዌ ኢዞ ሄ ሳቲያፔ ዶሚዴ፡፡ ባሬ ሶይ አፌዳ፡፡

ዩሱሳ ሃይቁዋ

(ማት 27:45-56፤ ማር 15:33-41፤ ሉቅ 23:44-49)

28 ሄዋፔ ጉዩያን፡፡ ዩሱሲ ኡባባይ ሃዒ ፖሌቴዳዋ ኤሪዴ፡፡ ያሳ ማዓፋይ ጌዳዌ ፖሌታና ማላ፡፡ «ታና ሳሜ» ያጌዳ፡፡ k

29 ሄ ሳዓን ኢቲ ፁጋ ኩሜዳ ጫላ ዎዩኒያ ኤሳይ ዴዒ፡፡ ኡንቴንቱ ኢስፖንጂያ ሄ ዎዩኒያ ኤሳን ዩጊዴ፡፡ ሂሶጲያ ጌቴቲያ ሚሳ ዔራን ዎሲዴ፡፡ ዩሱሳ ዶናኮ ሺሸዲኖ፡፡ 30 ዩሱሲ ዎዩኒያ ኤሳ ጋገዒ ቤዒዳዋፔ ጉዩያን፡፡ «ፖሌቴዳ» ያጌዳ፡፡

*19:17 «ጉጊያሳ» ሄዋን አሳ ጉጊያ ማላቲ ሜዴቴዳ ዎጋ ሹቻይ ዴዒያ ዲራው፡፡ «ጉጊያሳ ጌቴቲዳ»፡፡

j19:24 ማዝ 22:18 k19:28 ማዝ 69:21፤ 22:15

ዮሴፍ ሚዴያ ቶራን ጫዴዲኖ

ቃሲ ሄዋፔ ጉዩያን፣ ባሬ ሁጲያ ቶቺዴ፣ ባሬ ሽምጥዋ ኢሜዳ።

³¹ ሄ ጋላሳ አዩሁዳቱዋሲ ጊጌቲያ ጋላሳ ሰጊዲያ ዲራውኔ ቃሲ ሄ ሳምባታይ ዳሮ ቦንሾ ጊዲያ ዲራው፣ ሳምባታን አሳቱዋ አጋይ ማስቃሊያ ቦላ ፔሼና ማላ፣ ሱሌቴዳ አሳቱዋ ሱዩሊያ ሜንሴዴ፣ ማስቃሊያ፣ ምላ፣ አዩሁዳቱ ጲላዳሳ ምሴዲኖ። ³² ሄዋ ዲራው፣ ምታዳራቱ ዩዴ፣ ዮሴፍ ሱሌቴዳ ኮይሮ ቢታኒያ ሱዩሊያ ሜንሴዲኖ፤ ቃሲ አናና ሱሌቴዳ ላዔሶ ቢታኒያ ሱዩሊያካ ሜንሴዲኖ። ³³ ሺን ዮሴፍ ኮይሮ ቢታኒያ ዮዳ ምዴ ኢ ሃይቂዲጌዳዋ ቤዒዴ፣ አ ሱዩሊያ ሜንሴዲኖ። ³⁴ ጊዶፔ፣ ምታዳራቱዋ፣ ኢቱ አ ሚዴያ ቶራን ጫዴዳ፣ ኤሌካ ሱሳይ፣ ሃሳይ ጎጊ አጌዳ። ³⁵ ሂንቴንቱ አማናና ማላ፣ ሃዋ ቤዒዳዌ ማርካቴዳ፣ ኢ ማርካቴያዌካ ቱሙዋ፤ ቃሲ ባሬ ሃሳይ ቱማ ጊዲያዋ ኢ ኤሬዳ። ³⁶ ሄዌ ሃኒዳዌ ያሳ ማግፋይ፣ «አ ሜቄሳቱዋ፣ ኢቱኔ ሜዒና» ጌዳዌ ፖሌታናሳ። ¹³⁷ ቃሲካ ያሳ ማግፋይ ሃራይ፣ «አሳይ ባሬ ጫዴዳዋ ቤዒና» ያጌ። ^m

ዮሴፍ ሞጌቴዳ

(ማጥ 27:57-61፤ ማር 15:42-47፤ ሉቅ 23:50-56)

³⁸ ሄዋፔ ጉዩያን፣ አርማቲያሳ ጌቲቲያ ካታማፔ ዮዳ ዮሴፍ ዮሴፍ ሱሳ አጋ አኪዴ አፋናው ጲላዳሳ ምሴዳ፤ ዮሴፍ አዩሁዳቱ ያዩዳ ዲራው፣ አሳይ ኤሬናን ዮሴፍ ካሊያዋ።

ዮሴፍ ምሴና ጲላዳሳ፣ «አፋ» ያጌዳ። ሄዋ ዲራው፣ ዮሴፍ ቢዴ፣ ዮሴፍ አጋ አፊዳ። ³⁹ ቃሲ ኒቆዲሞሲ ሄዋፔ ካሴ ዮሴፍ ቃማ ዮዳዌ፣ ካዋራናኔ ጎዳሬ ኡሳና ዋላኪቴዳ አይታማኔ ኢቸቮ ኪሎ ጊራሜ ጊዲያዋ ኬና ሸቱዋ አይቂ አኪዴ፣ ዮሴፍና ዮዳ። ⁴⁰ ሄ ላዑ አሳቱ ዮሴፍ አጋ አኪዴ፣ አዩሁዳቱ አጋ ግዲያ ምታዳን፣ ሸቱዋና ጋሴዴ፣ ሞጉዋ አፊላን ግዲያ። ⁴¹ ዮሴፍ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሸቲዴ ሱሌቴዳ ሳዓን ዳሮ አቲኪልቲያ ሳዓይ ዴዒ፤ ሄ አቲኪልቲያ ሳዓ ጊዶን ሹቻ ምጪ ኬሴዳ ቢሮ አኒኔ ሞጌቲቤና አራሳ ዱፋ ዴዒ። ⁴² ሄ ዱፋ ማታን ዴዒያ ዲራውኔ ቃሲ አዩሁዳቱ ሳምባታው ጊጌቲያ ጋላሳ ጊዲያ ዲራው፣ ዮሴፍ ያኒ ምሴዲኖ።

ዮሴፍ ሃይቁዋፔ ዴንዴዳ

(ማጥ 28:1-8፤ ማር 16:1-8፤ ሉቅ 24:1-12)

20 ምጋ ጋላሲ ጉራን፣ ቢሮ ዳቢዳቢያዋን፣ ማግዳላ ጌቲቲያ ካታማፔ ዮዳ ማይራማ ዮሴፍ ሞጌቴዳ ዱፋዋኮ ባዴ ሹቻይ ሄ ጎንጎሎዋ ዶናፔ ዴንዲኪቼዳዋ ቤዒዳ። ² ሲሞን ጲዒሮሳኮኔ ዮሴፍ ሲቂያ ዮኮ ካሊያዋ፣ ኢዞ ምግዴ ባዴ፣ «ዱፋዋፔ ጎዳ አፊዲጌዲኖ፤ ሃቃን አ ምሴዲኖንቱኔ ኮኒ ኤሮኮ» ያጋዱ።

³ ሄዋ ዲራው፣ ጲዒሮሲኔ ዮኮ ካሊያዌ አጊዴ፣ ዱፋዋኮ ቤዲኖ። ⁴ ላዑካ ኢቲፔ ምዲኖ፤ ሺን ዮኮ ካሊያዌ ጲዒሮሳፔ አጲ ካሴቲዴ፣ ሄ ዱፋዋኮ ጋኪዳ። ⁵ ሄ ካሊያዌ ሆኪዴ፣ ሞጉዋ አፊላ ቤዒዳ፤ ሺን ጊዶ ጌሊቤና። ⁶ ሲሞን ጲዒሮሴ አ ካሊ ዩዴ፣ ዱፋዋ ጊዶ ጌሌዳ። ያቲዴ ሞጉዋ አፊላይ ሄዋን ዴዒያዋ ቤዒዳ፤ ⁷ ቃሲ ዮሴፍ ሁጲያን ግዲቲ ኡቴዳ አፊላይ ሄ ግዲቴዳዋዳንካ ዱማ ኢቲ ሳዓን ዴዒያዋ ቤዒዳ፤ ሄ አፊላይ ዱማ ዴዒቴ አቲን፣ ሞጉዋ አፊላና ኢቲፔ ዴዒና። ⁸ ሄ ምዴ፣ ካሴቲዴ ጎንጎሎዋኮ ጋኪዳ ዮኮ ካሊያዌ ጌሊ ቤዒዴ አማኔዳ። ⁹ ዮሴፍ ሃይቁዋፔ ዴንዳናው ቤሲያዋ አዲያ ያሳ ማግፋ ኡንቴንቱ ቢሮ አኪኪቤይኪኖ። ¹⁰ ሄዋፔ ጉዩያን፣ ካሊያዋንቱ ባሬንቱ ጎሌ ሲሚዴ ቤዲኖ።

[†]19:31 አዩሁዳቱዋሲ ጊጌቲያ ጋላሳ፣ ፓሲጋይ ሳሚንታፔ ኢቲ ጋላሳ አወዴኔ ጊዳና ዳንዳዩ፤ ሺን የሃኒሳ ሚሸራቹ ታማሪሲያዋዳን፣ ፓሲጋ ምዲ ሃናናው ቤሲያዌ፣ ላይሳ ላይሳን ዮሴፍ ማስቃሊያን ካቂቲ ሃይቄዳ ሳምባታን ጊዳና ኮሼ።

[‡]19:31 ሱሌቴዳ አሳቱዋ ሱዩሊያ ሜንሴዴ፣ ሃ ምታይ ሮሜ ካወቴሳ ምታዳን፣ ማስቃሊያን ሱሌቴዳ አሳቱ ኤሌካ ሃይቃና ማላ ኡዲያ አጊያ ጉሳ።

^l19:36 ኬስ 12:46፤ ፓይ 9:12፤ ማዝ 34:20 ^m19:37 ዋክ 12:10፤ ሳፅ 1:7

ዮሴፊ ማግዳላ ማይራሚው ቤቴዳ
(ማጥ 28:9-10፤ ማር 16:9-11)

11 ሺን ማይራሚ ሄ ዱፋዋ ደናን ኤቃዴ ዮካዴ ሆካዴ ዱፋዋ ጊዶ ያለዱ። 12 በሳ ማዩዋ ማዬዳ ላዑ ኪታንቻቱ ዮሴፊ አጋይ ጊሴዳ ሳዓን ኢቱ ሁጺሳና ኢቱ ጌዲሳና ኡቴዳዋንታ ቤዓዱ። 13 ኡንቱንቱ ኢዞ። «ሚሺራቴ፥ አዩሲ ዮካይ?» ያጊዴ አቼዲኖ።

ኢዞ። «አሳቱ ታ ጎዳ አሌዲጌዲኖ፤ ኡንቱንቱ ሃቃን ዎሴዲኖንቶኔ ታኒ ኤሪኪ» ያጋዱ።

14 ሄዋ ጌዳዋፕ ጉዩያን፥ ጉዩ ሲማ ያለዱ፥ ዮሴፊ ኤፍዳዋ ቤዓዱ። ሺን ኢ ዮሴፊ ጊዴዳዋ አኪካቤይኩ። 15 ዮሴፊ ኢዞ። «ሚሺራቴ፥ አዩሲ ዮካይ? አና ኮያይ?» ያጊዴ አቼዳ።

ማይራሚ አቲኪልቲያ ናጊያዋ ጋዴ፥ «ጎዳው፥ ኔኒ አኪዳዋ ጊዶፕ፥ አ ሃቃን ዎሳዲንቶ፥ ታው አዳሪኪ፤ ታኒ አ አካና» ያጋዱ።

16 ዮሴፊ ኢዞ፥ «ማይራሚ» ያጊዳ።

አ አኮ ሲማዴ፥ ኢብራዩስዪ ቃላን «ራቡኒ» ያጋዱ፤ ሄዋ ቢሌሳይ «ታማሪሲያዎ» ጊያዋ።

17 ዮሴፊ ኢዞ፥ «ታኒ ቢር ታ አዉዋኮ ባቤና ዲራው፥ ታና ቦቾፓ፤ ሺን ታ ኢሻቱዋኮ ባዴ፥ (ታኒ ታ አዉዋኮኔ ሂንቱንቱ አዉዋኮ፥ ታ ያሳኮኔ ሂንቱንቱ ያሳኮ፥ ፑዴ ባይ ጌዳ) ጋዴ ኡንቱንቱሲ አዳ» ያጊዳ።

18 ማግዳላ ጌቴቲያ ካታማፕ ዮዳ ማይራሚ ጎዳ ቤዔዳዋኔ ኢዚው ኢ ሄዋ ኦዴዳዋ ባዴ ካሊያዋንቱሲ አዳዱ።

ዮሴፊ ባሬ ካሊያዋንቶ ቤቴዳ

(ማጥ 28:16-20፤ ማር 16:14-18፤ ሉቃ 24:36-49)

19 ሄ ዎጋ ጋላሲ አማርሲ፥ ካሊያዋንቱ አዩሁዳቱው ያዩዳ ዲራው፥ ፔንጊያ ጎርዲዴ፥ ሺቂ ኡቲ ዴዲሺን፥ ዮሴፊ ዩዴ፥ ኡንቱንቱ ጊዱዋን ኤቂዴ፥ «ሳርቴሳይ ሂንቱንቱሲ ጊዶ» ያጊዳ። 20 ሄዋ ጌዳዋፕ ጉዩያን፥ ባሬ ኩሺያኔ ባሬ ሚዩዩ ኡንቱንታ ቤሴዳ፤ ካሊያዋንቱ ጎዳ ቤዔዳ ዎዴ ሎይሲ ናሺቴዲኖ። 21 ዮሴፊ ላዔንሱዋ ኡንቱንቱሲ፥ «ሳርቴሳይ ሂንቱንቱሲ ጊዶ፤ ታ አቡ ታና ኪቴዳዋዳን፥ ታኒካ ሂንቱንታ ኪታይ» ያጊዳ። 22 ሄዋ ጌዳዋፕ ጉዩያን፥ ኡንቱንቱ በላ ኡፋ ጊዴ ሸምፕዳ፤ ቃሲ፥ «ጌሻ አያና አኪቴ» 23 ሂንቱንቱ አቶ ጌዳ አሳ ናጋራይ አቶ ጌቴታናዋ፤ ሂንቱንቱ አቶ ጌናዋንቱ ናጋራይ አቶ ጌቴቴና» ያጊዳ።

ዮሴፊን ቶማሳ

24 ሺን ታማኔ ላዑ ካሊያዋንቱፕ ኢቱ፥ ማንቲያ ጊያ ቶማሲ፥ ዮሴፊ ዮዳ ዎዴ ኡንቱንቱና ባዋ። 25 ሄዋ ዲራው፥ ዮኮ ካሊያዋንቱ ቶማሳው፥ «ኑኒ ጎዳ ቤዔዶ!» ያጊዲኖ።

ሺን ቶማሲ ኡንቱንቱሲ፥ «ሚሲማሪያን ኢ ጫዴቴዳ አ ኩሺያን ዴዲያ ማላ ቤዔናኒኔ ሄ ማላ ታ ቢራዲያን ቦቼናን፥ ቃሲ ታ ኩሺያ አ ሚዩያን ዮዳ ቤዔናን ታኒ አማኒኪ» ያጊዳ።

26 ሳሚንታፕ ጉዩያን፥ ዮሴፊ ካሊያዋንቱ ቃሲካ ጎሌን ሺቂ ኡቴዲኖ፤ ቶማሲካ ኡንቱንቱና ዴዔ፥ ፔንጊ ቃሺቲ ኡቲ ዴዲሺን፥ ዮሴፊ ዩዴ፥ ኡንቱንቱ ጊዱዋን ኤቂዴ፥ «ሳርቴሳይ ሂንቱንቱሲ ጊዶ» ያጊዳ። 27 ሄዋፕ ጉዩያን፥ ዮሴፊ ቶማሳ፥ «ኔ ኩሺያ ሃ አሃዴ፥ ታ ኩሺያ ቤዓ፥ ቃሲ ኔ ኩሺያ ሃ አሃዴ፥ ታ ሚዩያን ዮዳ ቤዓ፥ ኔኒ አማኒያዋ ጊዳፕ አቲን፥ አማኒናዋ ጊዶፓ!» ያጊዳ።

28 ቶማሲ ዛሪዴ፥ «ታ ጎዳው፥ ታ ያሳው!» ያጊዳ።

29 ዮሴፊ፥ «ኔኒ ታና ቤዔዳ ዲራው አማናዳ፤ ቤዔናን አማኔዳዋንቱ አንጄቴዳዋንታ» ያጊዳ።

ሃ ማግፋ ቆፋ

30 ዮሴፊ ሃ ማግፋን ገፌቲቤና ሃራ ዳር ማላታቱዋ ባሬና ካሊያዋንቱ ሲንሳን አሌዳ። 31 ሺን ዮሴፊ፥ ኢ ኪሪስቶሳ፥ ያሳ ናዓ ጊዲያዋ ሂንቱንቱ አማናና ማላኔ፥ ቃሲ አ አማኒዴ አ ሱንሳን ዴዑዋ ሂንቱንቱ ዴማና ማላ፥ ሃዌ ገፌቴዳ።

ዮሱሲ ላፑ ካሊያዋንቶ ቤቴዳ

21 ሄዎ፣ ጉዩያን፣ ዮሱሲ ዲቢሪያዶሳ ጌቴቲያ አባ ጋፃን ባሬ ካሊያዋንቱሲ ላዔንሱዋ ቤቴዳ። ኢ ኡንቱንቱሲ ሃዋዳን ቤቴዳ። ² ሲሞኒ ጳዊሮሲኔ ማንቲያ ጌቴቲያ ቶማሲ፣ ቃና ጋሊላፕ ዮዳ ናቲናዔሊ፣ ዛቢዲዮሳ ናናይኔ ፤ ዮሱሳ ካሊያዋንቱፕ ሃራ ላዓቱ ኢቲፕ ዴዒኖ።

³ ሲሞኒ ጳዊሮሲኔ ኡንቱንቱሲ፣ «ታኒ ሞሊያ አይቃናው ባይ» ያጌዳ።

ኡንቱንቱ፣ «ኑኒካ ኔናና ባና» ያጌዴ። ከሲዴ ዎንጊሪያ ጊዶ ጌሌዲኖ፤ ሺን ኡንቱንቱ ሄ ጋላሲ ቃማ ሞሊያ አይኔ አይቂቤይኪኖ።

⁴ ዎንቲያ ዎዴ አዋይ ኬሳናፕ ካሴ፣ ዮሱሲ አባ ጋፃን ኤቁዳ፤ ሺን አ ካሊያዋንቱ ዮሱሳ ጊዴዳዋ ኤሪቤይኪኖ። ⁵ ዮሱሲ ኡንቱንታ፣ «ናቶ፣ ሞሊያ አይቂቤይኪቴዬ?» ያጌዳ።

ኡንቱንቱ ዛሪዴ፣ «አይኔ አይቂቤይኪ» ያጌዲኖ።

⁶ ኢ ዛሪዴ፣ «ሂንቱንቱ ዳባ ዎንጊሪያፕ ኡሺቻ ባጋኮ ዩጊቴ፤ አማራዳዋ ሂንቱንቱ አይቃና» ያጌዳ። ሄዋ ዲራው፣ ዳባ ኡሺቻ ባጋኮ ዩጊና፣ ሞሊ ዳራዳ ዲራው፣ ጎቺ ኬሳናዌ ኡንቱንታ ያኔዳ።

⁷ ዮሱሲ ሲቂያ አ ካሊያዌ ጳዊሮሳ፣ «ሃዌ ጎዳቴኔ!» ያጌዳ። ሲሞኒ ጳዊሮሴ ጎዳ ኢ ጊዴዳዋ ሲሴዳ ዎዴ፣ ካሎ ዴዒያ ዲራው፣ ባሬ ማዩዋ ማዩዴ፣ አባ ጊዶ ጉፐ ጌሌዳ። ⁸ ሺን ዮኮ ካሊያዋንቱ ሞሊ ኩሚ ኡቴዳ ዳባ ጎቺዴ፣ ዎንጊሪያን አባፕ ጋፃ ኬሴዲኖ፤ ኡንቱንቱ አባፕ ላዑ ዪቱ ዋዳ ኬና ሃኪዴ ዴዒኖፕ አቲን፣ ሎይሲ ሃኪዴ ዴዒኪኖ። ⁹ ኡንቱንቱ አባፕ ጋፃ ኬሴዳ ዎዴ፣ ዒፁንሳ ቦንቁዋን ሞሊ ዴዒያዎኔ ኡኪሳ ቤዔዲኖ።

¹⁰ ዮሱሲ ኡንቱንታ፣ «ሃሂ ሂንቱንቱ አይቁዳ ሞሊያፕ አማራዳዋ ሃሚቴ» ያጌዳ።

¹¹ ሲሞኒ ጳዊሮሴ ዎንጊሪያን ጌሊዴ፣ ዪታኔ ኢሻታማኔ ሄዙ ዎጋ ሞሌቱ ኩሚ ኡቴዳ ዳባ ጎቺዴ፣ አባፕ ጋፃ ኬሴዳ፤ ሞሊ ሄዋ ኬና ዳሮ ጊዲናካ ዳባይ ዳኪቲቤና።

¹² ዮሱሲ ኡንቱንታ፣ «ሃ ዩዴ፣ ቃንዲያ ቃንዲቴ» ያጌዳ። ዮሱሳ ካሊያዋንቱፕ ኢቱኔ፣ «ኔኒ አኔ?» ጊዴ አ አቻናው ፃሊቤና፤ አዩሲ ጎፕ፣ ጎዳ ኢ ጊዴዳዋ ኡንቱንቱ ኤራዲኖ። ¹³ ዮሱሲ ዩዴ፣ ኡኪሳ አኪዴ፣ ኡንቱንቱሲ ኢሜዳ፤ ሞሊያካ ሄዋዳን ኢሜዳ።

¹⁴ ዮሱሲ ሃይቁዋፕ ዴንዴዳዋፕ ጉዩያን፣ ባሬ ካሊያዋንቱሲ ቤቲሺን ሃዌ ሄዜንሱዋ።

ዮሱሳኔ ጳዊሮሳ

¹⁵ ኡንቱንቱ ቁማ ሜዳዋፕ ጉዩያን፣ ዮሱሲ ሲሞኒ ጳዊሮሳ፣ «ጥሃኒሳ ናዓ ሲሞና፣ ታና ሃዋንቱፕ አሳዴ ሲቃይ?» ፤ ያጌዳ።

ሲሞኒ ጳዊሮሴ፣ «ኤ ጎዳው፣ ታኒ ኔና ዶሲያዋ ኔኒ ኤራሳ» ያጌዳ።

ዮሱሲ አ፣ «ታ ዶሮሳ ማራቱዋ ሄማ» ያጌዳ።

¹⁶ ዮሱሲ ቃሲካ፣ «ጥሃኒሳ ናዓ ሲሞና፣ ታና ሲቃይ?» ያጌዳ።

ሲሞኒ ጳዊሮሴ፣ «ኤ ጎዳው፣ ታኒ ኔና ዶሲያዋ ኔኒ ኤራሳ» ያጌዳ።

ዮሱሲ፣ «ታ ዶሮሳቱዋ ሄማ» ያጌዳ።

¹⁷ ዮሱሲ ሄዜንሱዋ፣ «ጥሃኒሳ ናዓ ሲሞና፣ ታና ዶሳይ?» ያጌዳ።

ዮሱሲ ሄዜንሱዋ ሲሞኒ ጳዊሮሳ፣ «ታና ዶሳይ?» ያጌዴ አቼዳ ዲራው፣ ጳዊሮሴ አዛኒዴ፣ «ጎዳው፣ ኔኒ ኡባባ ኤራሳ፤ ታኒ ኔና ዶሲያዋ ኔኒ ኤራሳ» ያጌዳ።

ዮሱሲ፣ «ታ ዶሮሳቱዋ ሄማ። ¹⁸ ታኒ ኔው ቱሙዋ አዳይ፤ ኔኒ ዎዳላቴሳን ዴዒያ ዎዴ፣ ኔ ዒሳን ሳቂያ ኔሬካ ዳንጫዴ፣ ኔኒ ኮዩዳሳ ባሳ። ሺን ጨሜዳዋፕ ጉዩያን፣ ኔ ኩሺያ ሚጫ ቤሳሳ፣ ኔና ሃራ ኡራይ ዳንጨሳናዋ፤ ኔኒ ዶሴናሳካ አሬ» ያጌዳ። ¹⁹ ዮሱሲ ሄዋ ጳዊሮሴ አይ ማላ ሃይቁዋ ሃይቁዴ፣ ዶሳ ቦንቹሳኔንቶኔ ኤራሳናው ጊዳ፤ ቃሲ ሄዋ ጌዳዋፕ ጉዩያን፣ ዮሱሲ ጳዊሮሳ፣ «ታና ካላ» ያጌዳ።

---

¹21:2 ዛቢዲዮሳ ናና፣ ኢሻቱዋ ጊዴዳ ያዩቆባኔ ጥሃኒሳ።
²21:15 « ... ታና ሃዋንቱፕ አሳዴ ሲቃይ?» ሃዋ ጉሳይ፣ «ታና ሃ ዩዋቱዋ ሲቂያዋፕ አሳዴ ሲቃይ?» ጉሳ።

ዮሱሳኔ ዮኮ ካሊያዎ

²⁰ ጴጊሮሴ ጉዬ ሲሚዴ፥ ዮሱሲ ሲቂያ ካሊያዌ ባሬፔ ጉዬና ዩያዎ ቤዔዳ፤ ሄ ካሊያዌ ካዉዎ ሚያ ሳዓን ዮሱሳኮ ሺቂዴ አ፥ «ጎዳው፥ ኔና አሲ ኢማናዌ አኔ?» ያጌዳዎ። ²¹ ጴጊሮሴ ሄ ካሊያዎ ቤዔዴ ዮሱሳ፥ «ጎዳው፥ ሃ ቢታኒ ቃሲ ዋናኔ?» ያጌዳ።

²² ዮሱሲ አ፥ «ታኒ ያና ጋካናው ኢ ዴዓና ማላ ታኒ ኮዮፔ፥ ሄዌ ኔና አያ ሜቲ? ኔኒ ታና ካላ» ያጌዳ።

²³ ሄዎ ዲራው፥ ሄ ካሊያዌ ሃይቁና ጊያ ሃሳያይ ኢሻቱዎ አባኮ ጋኬዳ፤ ሺን ዮሱሲ፥ «ታኒ ያና ጋካናው፥ ኢ ዴዓና ማላ፥ ታኒ ኮዮፔ፥ ኔና አያ ሜቲ?» ጌዳዎፔ አቲን፥ «ሃይቁና» ጊቤና።

²⁴ ሄ ዩዉዎባ ማርካቴዳዌኔ ቃሲ ሄዎ ሃፌዳዌ ሄ ካሊያዎ አ ማርካቴሳይ ቱማ ጊዲያዎ ኑኒ ኤሬቶ።

²⁵ ዮሱሲ አሴዳ ሃራ ዳሮባይካ ዴዔ፤ አባባይ ሁጲያን ሁጲያን ሃፌቲንቶ፥ ሃፌቲያ ማፃፋቶ ሃ ሙሌ አላሚ ጊዳናዎ ታው ማላቴና።

ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱ

አሱዋ

ጌሉዋ

ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱ አሱዋ ጌቴቲያ ማፃፋይ፣ ሉቃሳ ሚሺራቸዋ ካሊዴ ፃፊቴዳ ማፃፋ። አው ዴዒያ ሁጵ ቆፋይ ኮይሮ ዮሴፊ ካሌዳ አሳቱ ጌሻ አያናን ካሌሴቲዴ። አባ አዲያ ሚሺራቸዋ ቃላ «ዮሩሳላሜን፣ ዩሁዳ ጋዲያ ኡባን፣ ሳማርያን፣ ሳዓ ጋፃ ጋካናው» ሚሺራቸዋ ቃላ ምቲ ጋዲያ ኡባ ጋሴዴንቶ አዳናሳ (ኪት 1:8)። ማፃፋይ ኪሪስቲና አማኑ አዩሁዳ አሳቱዋ ጊዶን ዶሜቲዴ፣ ኩሜንሳ አላሚያን ዴዒያ አሳ ኡባ አማኑዋ ጊዳና ጋካናው ዋኒ አኪዴንቶ አዲያ ታሪኪያ። ፃፊ፣ አማኒያ አሳቱ ሮማ ካዉቴሳ አላናው ጋርሳና ማቄቲያ አሳ ጊዴናዋኔ ኪሪስቲና አማኑ አዩሁዳቱዋ አማኑዋ ኩሜንሳ ኡዲያዋ ጊዲያዋ ኤሪሳናው ዳሪሲ ዳቡሪዴ አሴዳ።

ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱ አሱዋ ዮሴፊን አዲያ ሚሺራቸዋ ቃላይ ጋኪያ ሳዓይ ምዲያን ምዲያን አኪ አኪ ቢያዋኔ ምሳ ጎሊ ኤቄዳዋ ቆንጨሲያዋ ሄዙ ሁጵ ሳን ሻካናው ዳንዳዩቴ።

1. ኪሪስቲና አማኑ ዮሴፊ ሳሉዋ ፑዴ ቢ ሲሚና ዶሜቴዳባ፤
2. ኢስራኤሊያ ጋዲያ ኡባ ጋኪዳባኔ
3. ሮማ ጉጂዴ ሜዲቴራኒያ አባ ዩሹዋን ዴዒያ ጋዲያን አኪዳዋ አዴ።

ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱ አሱዋ ማፃፋን ዳሮፔ ኤሬቶዌ ጌሻ አያና አሱዋ ጊዲሺን፣ ጳንጌቆስቱ ጋላሲ ዮሩሳላሜን ዴዒያ አማኒያዎንቱ ቦላ ምልቃፔ ኢ ምዴዳዋ፣ ሃዋዳንካ ማፃፋ ጊዶን አዴቴዳ አሳቱዋ ኡባን ቤቴዳዋዳን፣ ጌሻ አያናይ ምሳ ጎሊያኔ ምሳ ጎሊያ ካሌሲያዋንታ ካሌሴዳዋኔ ሚኒሴዳዋ ጉጂዴ አዴ። ቤኒ ምዴ አሴቲያ ኪሪስቲና ኪታይ ዱማ ዱማ አዴዳ ቃላ ጊዶፔ ማፂ ኪሲና፣ ቃንሳን ሺቄዳ። ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱ አሱዋ ጊዶን ፖሌቴዳ ኪታቱካ ሄ አሱ አማኒያ አሳ ዴዐ-ዋኒኔ አማኒያዎንቱ ኢቲፔቴሳን ዴዒያ ምልቃይ አይ ኬና ዳሬንቶ አዴ።

- ሼምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ
- ማርካቴሳው ጊጉዋ (1:1-26)
- ዉርሴሳን ዮሴፊ ኢሜዳ አዛዙዋኔ ሂዶታ (1:1-14)
- ዩሁዳ ኮታ ጌሌዳዋ (1:15-26)
- ዮሩሳላሜን አሴቴዳ ማርካቴሳ (2:1-8:3)
- ዩሁዳንኔ ሳማሪያን አሴቴዳ ማርካቴሳ (8:4-12:25)
- ጳዉሎሲ ኪቴቴዳ አሱዋባ (13:1-28:31)
- ጳዉሎሲ ኪቴቴዳ አሱዋሲ ኮይሮ ሃሜታ (13:1-14:28)
- ዮሩሳላሜ ሺቄዋ (15:1-35)
- ጳዉሎሲ ኪቴቴዳ አሱዋሲ ላዒሶ ሃሜታ (15:36-18:22)
- ጳዉሎሲ ኪቴቴዳ አሱዋሲ ሄዜንሶ ሃሜታ (18:23-21:16)
- ዮሩሳላሜን፣ ቄሳሪያኒኔ ሮሜን ሃኔዳ ጳዉሎሳ ቃሹዋ (21:17-28:31)

1 ¹⁻² ቶፊሎሳ፣ ^፲ዮሴፊ ሳሉዋ ቤዳ ጋላሳይ ጋካናው፣ አሳናውኔ ታማሪሳናው ዶሜዳዋ ኡባባ ታኒ ታ ኮይሮ ማፃፋን ^{**}ፃፋዲ። ሳሉዋ ባናፔ ካሴ ኢ ባሬ ዶሪዴ ኪቴዳዎንታ ጌሻ አያናን አዛዜዳ። ³ ኢ ባሬ ኪቴዳዎንቶ አይታሙ ጋላሳ ቤቲዲኔ ቃሲ ያሳ ካዉቴሳባ ኡንቱንቶ አዲዴ፣ ባሬ ዋዩያፔ ጉዩያን፣ ሃይቄዋፔ ዴንዴዳዋ ሲዴ ባይናን ሎይሲ አማንሲዴ፣ ባሬና ኡንቱንታ ቤሴዳ። ⁴ ኡንቱንቱና ኢቲፔ ዴዒዴ፣ ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጊዴ አዛዜዳ፤ «ዮሩሳላሜፔ ኬሶፒቱ፤ ሺን ሂንቱንቱ ታፔ ሲሴዳ ታ አቡ ሂንቱንቶ ኢማና ጊዴ ሂዶቴዳዋ ናጊቴ። ⁰⁵ አዩሲ ጎፔ፣ ዮሃኒሲ ሃሳን ፃማቄዳ፤ ሺን ጉሳ ምዲያፔ ጉዩያን፣ ጌሻ አያናን ሂንቱንቱ ፃማቄታኒታ» ያጊዳ።

**1:1-2 ታ ኮይሮ ማፃፋን፣ ሉቃሳ ሚሺራቸዋ ማፃፋ።

ዮሴፊ ሳሉዋ ቤዳ

(ማር 16:19-20፤ ሉቃ 24:50-53)

⁶ ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱ ዮሴፊና ጋኬቴዳ ዎዴ አ፥ «ጎዳው፥ ሃ ዎዴያን ኢስራዔላቱዋሲ ካዉቴሳ ዛራኒ?» ያጊዴ ኦቼዲኖ።

⁷ ዮሴፊ ኡንቱንታ፥ «ታ አቡ ባሬ ጎዳቴሳን ኬሬዳ አጊናኔ ዎዴያ ሂንቱንቱ ኤራናሳ ጊዴና። ⁸ ሺን ጌሻ አያናይ ሂንቱንቱ ባላ ዎዴያ ዎዴ፥ ዎልቃ ሂንቱንቱ አካኒታ፤ ያቲዴ ዮሩሳላሜኒኔ ዪሁዳ ጋዲያ ኡባን፥ ሳማሪያኒኔ ጋዲያ ጋፃ ኡባ ጋካናው ታው ማርካቲያዎንታ ጊዳኒታ» ያጊዳ።

⁹ ሄዋ ጊዳዋፕ ጉዬያን፥ ኡንቱንቱ ዪሊሺን፥ ጶቁ ጶቁ ጊዴ፥ ሳሉዋ ቤና፥ ኡንቱንቱ አይፊያፕ ሻሪ አ ጊንጴዳ።

¹⁰ ዮሴፊ ባላው ዴንዲያ ዎዴ፥ ኡንቱንቱ ሳሉዋ ጫዲ ዪሊሺን፥ ባላ ማዩዋ ማዬዳ ላዑ አሳቱ ኤሌካ ኡንቱንቱ ማታን ኤቂዴ። ¹¹ «ጋሊላ አሳቶ፥ ሳሉዋ ዪሊዴ፥ ሂንቱንቱ አዩሲ ኤቁዲቴ? ሃ ሂንቱንቱፕ ሳሉዋ ቤዳ ዮሴፊ ሳሉዋ ቤያዋ ሂንቱንቱ ቤዔዳዎዳንካ፥ ሲሚዴ ያናዋ» ያጊዲኖ።

ዪሁዳ ኮታ ማቲያሲ ዶሬቴዳ

(ማጥ 27:3-10)

¹² ሄዋፕ ጉዬያን፥ ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱ ዴብሬ ዛይቱ ጌቲቲያ ዎጋራ ሚሳ ዴሪያፕ ዮሩሳላሜ ሲሚዲኖ። ዎጋራ ሚሳ ዴሪ ዮሩሳላሜፕ ኢቲ ኪሎ ሚቲሪያ ኪና። ¹³ ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱ ዮሩሳላሜ ጌሊዴ፥ ባሬንቱ ዴዒያ ሳሳ ጶቃ ፑዴ ኬሴዲኖ፤ ያ ኬሴዳዎንቱ ሱንሳይ ጳዒሮሳ፥ ዮሃኒሳ፥ ያዩቆባ፥ ኢንዲራሳ፥ ፒሊጶሳ፥ ቶማሳ፥ ባርታላዋሳ፥ ማቶሳ፥ ኢልፒዮሳ ናሳ ያዩቆባ፥ ባሬ ጋዲያሲ ሴሌቲያ ተሰሊዋናኔ ያዩቆባ ናሳ ዪሁዳ። ¹⁴ ሃዋንቱ ኡባቱ ማጫዎንቱና፥ ዮሴፊ ዳዩ ማይራሚናኔ ዮሴፊ ኢሻቲዋና ኡባይ ኢቲ ዎዛና ጊዲዴ፥ ኡባ ዎዴ ኢቲፕቴሳን ዎሳው ሸቂኖ።

¹⁵ ሄ ዎዴ፥ ጳዒሮሲ ዪታኔ ላታማ ጊዲያ አማኒያ አሳ ሸቂኖን ኢቲፕ ዴዒያ ባሬ ኢሻቲዋ ጊዶን ዴንዲ ኤቂዴ፥ ሃዋዳን ያጊዳ፤ ¹⁶ «ታናዳን አማኒያዎንቶ፥ ዮሴፊ አይቁዳዎንታ ካሌሴዳ ዪሁዳባ ጌሻ አያናይ ካሴ ዳዊቲ ዶናን አዴዳ ያሳ ማፃፋ ቃላይ ፖሌታናው ቤሴ። ¹⁷ አዩሲ ጎፕ፥ ዪሁዳ አስቆሮቱ ኑናና ዴዔ፤ ቃሲ ኑናና ኢቲዋ ጊዲ ፓይዴቲዴ እስጥ ባጋይ ዴዓና ማላ ዶሬቴዳ» ያጊዳ።

¹⁸ ዪሁዳ አስቆሮቱ ባሬ ኢታ እስጥን ዴሜዳ ሚሻን ጋዲያ ሻሜዳ፤ ሲንሳው ጉፋኒዴ ኩንዲና፥ አ ኡሉ ጊዱዋፕ ዳኬቴዳ፤ አ ማራጫ ኡባይካ ካሬው ጳዲላቲ ኬሲ አጊዳ። ¹⁹ ዪሁዳ ባላ ሃኔዳዋ ዮሩሳላሜን ዴዒያ አሳይ ኡባይ ሲሴዳ፤ ሄዋ ዲራው፥ ሄ ጋዲያ ባሬንቱ ቃላን አኬልዳማ ጊዴ ሱንጴዲኖ፤ ሄዋ ቤሌሳይ ሱላ ጋዲያ ጊያዋ።

²⁰ ጳዒሮሲ አዲዴ፥ «አዩሲ ጎፕ፥ ማኪሙሪያ ማፃፋን፥ ፆ

(አ ጎሊ ሚላ አቶ፤

አኒኔ ሄዋን ዴዎፕ)

ቃሲ

(አ ሱንሳቴሳካ ሃራይ አኮ)

ጌቲቲዴ ፃፌቴዳ፥ ²¹⁻²² ሄዋ ዲራው፥ ኢቲ አሳይ ጎዳ ዮሴፊ ዴንዱዋ ማርካታናው፥ ኑናና ጋኬታናው ቤሴ፤ ዮሃኒሲ ፃማቁዳ ዎዲያፕ ዶሚዴ፥ ዮሴፊ ኑፕ ሳሉዋ ቤዳ ዎዴ ጋካናሲ፥ ጎዳ ዮሴፊ ኑናና ሃሜቴዳ ዎዲያ ኡባን ኢ ኑናና ዴዒያዎንቱፕ ኢቲዋ ጊዲ ሱንጴታናው ቤሴ።»

²³ ሄዋፕ ጉዬ አማኒያ አሳይ ዶሩዋሲ ዮስዶሳ ጊያ ባርሳባ ጌቲቲያ ዮሴፊኔ ማቲያሳ ላዑዋ ኤሴዲኖ። ²⁴⁻²⁵ ሄዋፕ ጉዬያን፥ ያሳ ዎሲዴ፥ «ኡባ ዎዛና ኤሪያ ጎዳው፥ ዪሁዳ አስቆሮቱ ባሬሳ ባናው ዮጊዴ ቤዳ እስጥኔ ዮሴፊ ኪቴዳ እስጥ ሃዳራ አካናዳን፥ ሃ ላዑ አሳቲዋፕ ኢቲዋ ኔኒ ዶሬዳዋ ኑና ቤሳ»

††1:13 ባሬ ጋዲያሲ ሴሌቲያ፥ ሃ ሱንሳይ ካላፕ ሮሜ አሳና ኤቁቲዴ አሌቴዳ አዩሁዴ አሳሲ ኢሜቴዳዋ።

ያጌዲኖ።²⁶ ኡንቱንቱን ሳማ ዩጌዲኖ፤ ሳማይ ማቲያሳ ቦላን ዎዲና፣ ማቲያሲ ዮሴፊ ኪቴዳ ታማኔ ኢቲ ኪቴታዎንቱና ፓይዴቴዳ።

ዮሴፊ ካሊያዎንቱ ቦላ ጌሻ አያና ዎዲሳ

2 ጴንዪቆስቱ^{፳፯} ጊያ ጋላሳይ ጋኬዳ ዎይ፣ አማኒያዎንቱ ኡባቱ ኢቲፔ ጊዲዴ፣ ኢቲሳ ሸቂ ዴዲሺን፣²⁸ ዎልቃማ ጎቱዋዳን ጉሚያ ጉንሳይ ዎዛና አሴናን ሳሉዋፔ ዩዴ፣ ኡንቱንቱ ኡቴዳ ጎሊያ ኡባ ኩሜዳ።³ ቃሲ ታማ ላጩዋዳን ፖዱጊያዌ ኡንቱንቶ ቤቲዴ፣ ሻኬቲ ሻኬቲ፣ ኡንቱንቱ ኡባ ቦላ ዎዴዳ።⁴ ኡንቱንቱ ኡባን ጌሻ አያናይ ኩሚዴ፣ ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳያና ማላ፣ ኡንቱንታ ዳንዳዩሲና፣ ሃሳያ ዶሜዲኖ።

⁵ ሳዓን ዴዲያ አሳ ዜሬሳ ኡባፔ ዩዴ፣ ያሳው ያዩያ ኢቲፔ ዴዲያ አዩሁዳቱ ዩሩሳላሜን ዴዲኖ።⁶ ሃ ጉንሳ ሲሴዳ ዎዴ፣ አሳይ ኡባይ ሸቂዳ፣ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ቃላን ቃላን ሃሳዩሺን ሲሴዳ ዲራው፣ ጊያዎ ዳዩዲኖ።

⁷ አሳይ ኡባይ ማላሉቲዴኔ ሃዌ አራሳባ ጊዴ፣ «ቤዲቱ፤ ሃ ሃሳዩያዎንቱ ኡባቱ ጋሊላ አሳቱዋ ጊዲኪኖ?»⁸ ያቲና፣ ኑኒ ኑ ዩሉቴዳ ጋዴ ቃላን ኡንቱንቱ ሃሳዩሺን ዋኒዴ ሲሴቶ?⁹ ኑኒ ጳርቱ አሳቱ፣ ሜዶኔ አሳቱ፣ ኤላሜዪ አሳቱ፣ ላው ሻፋቱዋፔ ጊዱዋን ዴዲያዎንቱ፣ ዩሁዳን፣ ቃጳዶቂያን፣ ጳንዶሳን፣ ኢሲያን፣¹⁰⁻¹¹ ፐርጊያን፣ ጳኒሬሊያን፣ ጊብዪን፣ ቁሬና ባጋን ዴዲያ ሊቢያ ዎራዳቱዋን ዴዲያዎንቱ፣ ሮሜፔ ዩዳ ኢማላቱ፣ አዩሁዳቱ፣ አዩሁዳቱሳው ላሜቴዳ ኑፔ አማሬዳዎንቱ፣ ቃሪዪሴ አሳቱ፣ አራቢያ አሳቱ፣ ያሳይ አሴዳ ዎልቃማ እስጥ ኑ ቃላን ኡንቱንቱ ሃሳዩሺን ሲሴዶ» ያጌዲኖ።¹² ኡባይካ ማላሉቲዴ፣ ዩዴ ባሬንቶ ጌሴናን ኢዪና ባሬንቱ ጊዶን፣ «ላ ሃዌ ዋጊያዌ?» ያጌዲኖ።¹³ ሺን ሃራ አሳቱ አማኒያዎንቱ ቦላን ቂሊጪዴ፣ «ሃዎንቱ ኡሺዴ ማሳቴዲኖ?» ያጌዲኖ።

ጴዊሮሳ ሃሳያ

¹⁴ ሺን ጴዊሮሲ፣ ዮሴፊ ኪቴዳ ሃራ ታማኔ ኢቲ ኪቴቶዎንቱና ዴንዲ ኤቂዴ፣ ባሬ ኮሻ ጶቁ አሲዴ፣ ኡንቱንቶ ሃዋዳን ያጊ አዴዳ፤ «አዩሁዳቶ፣ ቃሲ ዩሩሳላሜን ዴዲያ ኡባቶ፣ ታኒ አዲያዎ ሲሴቱ፣ ሃዌ ሂንቱንቶ ኤሬቶ፤ ሂንቱንቱ ቆፒያዋዳን፣ ሃዎንቱ ማሳቴቤይኪኖ።¹⁵ አዩሲ ጎፔ፣ ዎንታፔ ቢሮ ሄዙ ሳቱ ጊዴ።¹⁶ ሺን ሃዌ ናቢያ ኢዩዔል ሃሳዩዳዎ።

¹⁷ «ኢ ሃሳዩዴ፣ ሩሳይ ሃዋዳን ያጌዳ፤ ዎዲያ ዉርሴሳን ሃዋዳን ሃናናዎ። ታኒ አሳ ኡባ ቦላን ታ አያና ጉሳና። ሂንቱንቱ አቱማ ናናይኔ ሂንቱንቱ ማጫ ናናይ ቲምቢቲያ አዳናዎንታ። ሂንቱንቱ ዎዳላ ናናይካ ሳዓ ቤዓናዎንታ፤ ሂንቱንቱ ጪማቱካ አኩሙዋ አኩሜታናዎንታ።¹⁷

¹⁸ ሄ ጋላሳቱን ታ አቱማ ቆማቱዋ ቦላኒኔ ታ ማጫ አሺካራቱዋ ቦላን ታኒ ታ አያና ጉሳና። ሄዋፔ ጉዩ ኡንቱንቱ ቲምቢቲያ አዳናዎንታ።¹⁹ ቃሲ ታኒ ቦላ ሳሉዋን አራሳባ፣ ጋርሳ ሳዓንካ ማላታ ቤሳና። ሱሳይ፣ ታማይኔ ሻሪያዳን ካሜዳ ጩዋይ ዴዓና።²⁰ ዎልቃማኔ ቦንቾ ጊዴዳ ጎዳ ጋላሳይ

፳፯:1 ጴንዪቆስቱ፣ አዩሁዲያ አሳይ ፓሲጋ ባላ ቦንቾዴፔ ኢሻታሙ ጋላሳይ አዲ ሲሚና ቦንቼቲያ ዛርጋ ቆይቻ ባላ ጌቱቲያዎ።

ጋካናፕ ካሴ አዋይ ዲማና፤

አጌናይካ ሱሳ ማላታና።

21 ሄ ዎዴ ሃዋዳን ሃናናዋ፤

ጎዳ ሱንሳ ያሲያ አኒኔ አታና)

ያጌዳ።

22 «ኢስራዔሊያ አሳቶ፣ ሃ ቃላ ሲሲቴ፤ ናዘሬቲያ ዮሴፊ ሂንቴንቱ ጊዶን ሶሳይ ባሬናን አሴዳ ዎልቃማ አሱዋን፣ አራሳባኒኔ ማላታን ሂንቴንቶ ዲሺሴዳ አሳ፤ ሄዋ ሂንቴንቱካ ኤሪታ። 23 ዮሴፊ ሂንቴንቶ ኢሜታና ማላ፣ ሶሳይ ካሴ ባሬ ሸኒያኒኔ ባሬ ኤሪን ባሬ ቆፋ ቃቺ ዎሴዳ፤ ያቲና፣ አ ሂንቴንቱ ናጋራንቻቱዋ ኩሺያን ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሺሲዴ፣ ካቂሲ ዎዲሴዲታ። 24 ሺን ሃይቁ ዮሴፊ አይቃናው ዳንዳዬቤና ዲራው፣ ሶሳይ ሃይቁዋ ሴላ አፕ ዳዩሲዴ፣ አ ዴንሴዳ። 25 አዩሲ ጎፕ፣ ዳዊቱ ዮሴፊ ባ ሃዋዳን ያጌዳ፤

(ታኒ ሜቶቴናዳን፣

ጎዳይ ታ ኩሺቻን ዴዒያ ዲራው፣

ታኒ ኡባ ዎዴ ጎዳ ታ ማታን ቤዓይ። 5

26 ሄዋ ዲራው፣ ታ ዎዳናይ ናሼቴዳ፤

ታ ኢንፃርሳንካ ናሼቻይ ኩሜዳ።

ቃሲ ታ ቦላይካ ሎዎ ዴዓና ጊዴ፣

ናሼቻን ናጌ።

27 አዩሲ ጎፕ፣ ታ ሸምፑዋ

ሲዎሊያን አጋካ።

ቃሲ ኔ ጌሻ ናዓ አጋካ ዎቁሳካ።

28 ኔኒ ታና ዴዑዋ አጊያ ኤርሳዳ።

ኔኒ ታናና ዴዒያዋን

ታኒ ዳሪ ናሼታይ)

ያጌዳ።

29 «ኢሻቶ፣ ኑ አዋቱዋ ካፑዋ ዳዊቱባ ታኒ ሂንቴንቶ ጌሻዴ አዳናው ቤሴ፤ ዳዊቱ ሃይቁዴ ሞጌቴዳ፤ አ ዱፉ ሃቺ ጋካናዉካ ኑ ማታን ዴዔ። 30 ዳዊቱ ናቢያ ጊዴዳ ዲራዉኔ ሶሳይ አ ናና ዜሬሳፕ ኢቱዋ አ ካዉቴሳ አይዲያን ኡቲሳናው አው ጫቁዳዋ ኤሬዳ ዲራው፣ 31 ኪሪስቶሳ ዴንዱዋ ሲንሳው ያሊዴ፣ (አ ሸምፑ ሲዎሊያን አቲቤና፤ አ ቦላይካ ዎቁቤና) ጊዴ አዴዳ።

32 «ሶሳይ ዮሴፊ ሃይቁዋፕ ዴንሴዳዋሲ ኑኒ ኡባይ ማርካ። 33 ሄዋ ዲራው፣ ሶሳይ ባሬፕ ኡሺቻ ባጋን 34 አ ዶቁ ዶቁ ኡዲዴ፣ አው ጌሻ አያና ኢማና ጌዳዋዳን፣ ጌሻ አያና አኪዴ፣ ሃዋ ሂንቴንቱ ሃዒ ቤዒያዋኔ ሲሲያዋ ኑ ቦላ ጉሴዳ። 34-35 አዩሲ ጎፕ፣ ዳዊቱ ባሬ ሁጲው ሳሉዋ ኬሲቤና፤ ሺን ያጌዳ፤

(ጎዳይ ታ ጎዳ፤ «ታኒ ኔ ሞርኪቱዋ

ኔኒ ጌዲያን ዮዳ ኤቁያዋ አሳና ጋካናው

ሃዋን ታፕ ኡሺቻ ባጋና ኡታ» ጌዳ)

ያጌዳ። 11

36 «ሄዋ ዲራው፣ ሶሳይ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ሃ ሂንቴንቱ ዲሺዴ ካቁዳ ዮሴፊ ጎዳኔ ኪሪስቶሳ አሴዳዋ ኢስራዔሊያ አሳ ዜሬሳይ ኡባይ ቱሙፕ ኤር» ያጌዳ።

37 አሳይ ጳዒሮሲ ጌዳዋ ሲሴዳ ዎዴ፣ አሳው ዎዳናይ ዳርፕ ቦሼቲና፣ ጳዒሮሳኔ ዮሴፊ ኪቴዳ ሃራቱዋ፣ «ኑ ኢሻቶ፣ ያቲና ኑኒ አያ ኡዳኔ?» ያጌዲኖ።

38 ጳዒሮሲ ኡንቴንታ፣ «ሂንቴንቱ ናጋራይ አቶ ጌቴታና ማላ፣ ናጋራፕ ሲሚዴ፣ ሂንቴንቱ ሁጲያን ሁጲያን ዮሴፊ ኪሪስቶሳ ሱንሳን ፃማቁቲቱ። ሶሳይ ኢሚያ ጌሻ አያና ሂንቴንቱ አካና። 39 አዩሲ

11 2:33 ኡሺቻ ባጋ፣ ጉሳይ ቦንቹዋኔ ዎልቃ ቤሲያ ሳዓ።

5 2:25 ማዝ 16:8-11 12:30 ማዝ 132:11፤ 2ሳም 7:12-13 12:34-35 ማዝ 110:1

ጎፔ፣ ያሳይ ኢጣና ጌዳ ቃላይ ሂንቴንቱሳ፣ ሂንቴንቱ ናናቱዋሳኔ ጎዳይ ኑ ያሳይ ባሬኮ ያሲያ ሃኩዋን ዴዲያዎንቱ ኡባሳ» ያጌዳ።

⁴⁰ ጴጊሮሴ ኡንቴንቱ ቃላ ሃራካ ጉጂ ማርካቲዴ፣ «ሃ ዎዲያ ጌላ አሳፕ ሂንቴንቱ ሁጲያ አሺቴ» ያጌዴ ዞሬዳ። ⁴¹ ጴጊሮሴ አዴዳዋ አኪዳዎንቱ ዓማቄቴዲኖ፤ ሄ ጋላሲ ሄዙ ሻዓ ጊዲያ አሳይ አማኔዲኖ። ⁴² ኡንቴንቱ ዮሱሴ ኪቴዳዎንቱ ቲጣርቲያን፣ ኢቲፔቴሳን ኡኪሳ ሜንሲ ሚያዎሂኔ ያሳ ያሳን ጌንጨኖ።

አማኒያ አሳይ ኢሻቴሳኒኔ ኢቲፔቴሳን ዴዲያ ዴዑዋ

⁴³ ዮሱሴ ኪቴዳዎንቱ ኩሺያን ዳር አራሳባይኔ ማላታቱ አሴቲና፣ አሳ ኡባ ያሻይ አይቄዳ። ⁴⁴ አማኔዳ ኡባቱ ኢቲፔ ዴዲኖ፤ ቃሲ ባሬንቶ ዴዲያባ ኡባካ ኢቲፔ ሻኪ አኪዲኖ። ⁴⁵ ኡንቴንቱ ባሬንቱ ጋዲያኔ ባሬንቶ ዴዲያባ ዛሊዲ ዛሊዲዴ፣ አናኔ ኮሼዳ ኪና ሚሻ ኡባው ሻኪዲኖ። ⁴⁶ ቃሲ ኡባ ጋላሲ፣ ኢቲ ዎዛና ጊዲዴ፣ ጌሻ ጎሊያን ፓጩናን ጋኪቲዴ፣ ባሬንቱ ጎሌ ጎሌ ያሴቲዴ ናሼቻኒኔ ፓሺካ ዎዛናን ቁማ ሚኖ። ⁴⁷ ያሳ ጋላቲዴ፣ አሳ ኡባን ሳቤቴዲኖ። ቃሲ ጎዳይ አማኒ ኢቲያዎንታ ጋላሲ ጋላሲካ ኡንቴንቱ ቦላ ጉጂ።

ኢቲ ዎባ ቢታኒ ፓጌዳ

3 ኢቲ ጋላሲ፣ ጴጊሮሴኔ ዮሃኒሲ ያሳ ያሳናው ኡዱፑ ሳቲያን ጌሻ ጎሊያ ቤዲኖ። ² ዮሌቶዴፕ ዶሚዴ፣ ጉንዳ ጊዲዴ ዴዲያ ኢቲ ቢታኒ ጌሻ ጎሊያ ጌሊያ አሳፕ ሚሻ ያሳናው፣ ኡባ ጋላሲ ዳሪ ሎዓ ጊያ ጌሻ ጎሊያ ፔንጊያን አሳይ አፊዴ ዎሲያዌ ዴዔ። ³ ሄ ዎባ ቢታኒ፣ ጴጊሮሴኔ ዮሃኒሲ ጌሻ ጎሊያ ጌላና ሃኒሺን ቤዲዴ፣ ሚሻ ኡንቴንታ ዎሴዳ።

⁴ ጴጊሮሴ ዮሃኒሳና አ ጫዲ ያሊዴ፣ «ኑኮ ሃ ያላ» ያጌዳ። ⁵ ዎባ ቢታኒ ኡንቴንቱፔ ኢቲባ አካናው ኮዬዴ፣ ኡንቴንቱኮ ያሌዳ። ⁶ ሺን ጴጊሮሴ አ፣ «ታው ሚሻይ ባዋ፤ ሺን ታው ዴዲያባ ታኒ ኔው ኢጣና፤ ናዚሬቲያ ዮሱሴ ኪሪስቶሳ ሱንሳን ዴንዳዴ ሃሜታ» ያጌዳ።

⁷ ያቲዴ፣ ዎባ ቢታኒያ ባሬ ኡሼቻ ኩሺያን አይቄዴ፣ ፑዴ ዴንሴዳ፤ ኤሌካ አ ጌዲኔ ሜሺ ሜቄሳይ ሚኒ አጌዳ። ⁸ ቢታኒ ፑዴ ጉፐዴ፣ ዴንዲ ኤቄዳ፤ ያኔ ሃኔ ሃሜታ ዶሜዳ። ሄዋፔ ጉዬያን ሃሜቲዴ፣ ጉፐዲኔ ያሳ ጋላቲዴ፣ ኡንቴንቱና ኢቲፔ ጌሻ ጎሊያ ጌሌዳ።

⁹ ኢ ሃሜቲሺናኔ ያሳ ጋላቲሺን፣ አሳይ ኡባይ አ ቤዔዳ። ¹⁰ ያቲዴ፣ ሚሻ ያሳናው ዳሪ ሎዓ ጊያ ጌሻ ጎሊያ ፔንጊያን ኡቴዳዌ አ ጊዴዳዋ አኪኪዲኖ፤ ኢ ሃኔዳዋ ቤዲዴ ማላሌቴዲኖ።

ጴጊሮሴ ጌሻ ጎሊያን ሃሳዬዳ ሃሳያ

¹¹ ቢታኒ ጴጊሮሳኔ ዮሃኒሳ አይቄ ኡቴዳ ዎዴ፣ አሳይ ኡባይ ማላሌቲዴ፣ ሶሎሞኔ ባሬንዳ ሸጊያሳን ኢቲፔ ኡንቴንቱኮ ዎዲዲኖ። ¹² ጴጊሮሴ አሳ ቤዔዳ ዎዴ ኡንቴንቶ ያጌዳ፤ «ኢስራዔሊያ አሳቶ፣ አዩሲ ሃዎ ማላሌቲቴ? ዎይ አዩሲ ኑና ጫዲ ያሊቴ? ኑኒ ኑ ዎልቃን ዎይ ያሳ ማላቲያዎን ሃ ቢታኒያ ሃሜሴዳዋ ሂንቴንቶ ማላቲ? ¹³ አብራሃዎ ያሳይ፣ ዩሳቃ ያሳይ፣ ያዩቆባ ያሳይ፣ ኑ አዋቱዋ ያሳይ፣ ሂንቴንቱ አሲ ኢሜዳዋ ጲላዎሲ ቢላናው ቆፐ ኡቴዳ ዎዴ፣ ሂንቴንቱ አ ሲንሳን፣ (ኑኒ አ ኤሮኮ) ጌዳ ባሬ ናዓ ዮሱሳ ቦንቹዳ። ¹⁴ ሺን ሂንቴንቱ ጌሻኔ ያሉዋ፣ (ኑኒ አ ኤሮኮ) ጊዴ፣ ሺዎፑዎ ዎዴዳዋ አ ዲራ ሂንቴንቶ ቢላናው ጲላዎሳ ዎሴዲታ። ¹⁵ ዴዑዋ ኢሚያዎ ሂንቴንቱ ዎዴዲታ፤ ሺን ያሳይ ሃይቁዋፔ አ ዴንሴዳዋሲ ኑኒ ማርካ። ¹⁶ ሃ ዎባ ቢታኒያ ዮሱሳ ሱንሳ ዎልቃይ ሚኒሴዳ፤ ሂንቴንቱ ቤዲያዌኔ ኤሪያዌካ ኢ አ ሱንሳን አማኒያዎን አሴቴዳ፤ ሃ ሂንቴንቱ ኡባ ሲንሳን አ ሃዋዳን ሎይሴዳዌ፣ ዮሱሳ ኢ አማኒያዎ።

¹⁷ «ሃዲካ ታናዳን አማኒያዎንቶ፣ ሂንቴንቱካ ሂንቴንታ ካሊያዎንቱዳን፣ ኤሬናን አሴዳዋ ታኒ ኤራይ። ¹⁸ ሺን ያሳይ ቤኒ፣ ናባቱዋ ኡባቱዋ ዶናን፣ (ኪሪስቶሲ ዋዩታና ቤሴ) ያጌዴ አዴዳ፤ ባሬ አዴዳዋካ ሄዋዳን ፖሌዳ። ¹⁹⁻²⁰ ሲሚ ያሳይ ሂንቴንቱ ናጋራ ማራናዳን፣ ጎዳ ማታፔ አያና ሚኖቴሳ ዎዲ ሂንቴንቶ ያናዳኒኔ ያሳይ ዮሱሴ ኪሪስቶሳ ካሴ ሂንቴንቶ አዴቶዳዳን ዮዳናዳን፣ ሂንቴንቱ ናጋራ ፓዲዴ ያሳይ

§§3:11 ሶሎሞኔ ባሬንዳ፣ ጌሻ ጎሊያ አዋይ ዶሊያ ሲንሳ ባጋና ጮራ አሳይ ሺቂያ አዱሳኔ አኮ ሳዓ።

ሲሚቱ።²¹ ያሳይ ገሻ ጊደዳ ባሬ ናባቱዋ ዶናን ቤኒፔ ዶሚዴ ሃሳዬዳዎዳን፣ ኡባባይ ኦራዲያ ዎዲ ጋካናው፣ ዮሴፊ ሳሉዋን ጋሚዳናው ቤሴ።²² ሙሴ፣ ሳዳይ ያሳይ፣ ሂንቴንቱ ዛሪያ ጊዶፔ ሂንቴንቶ ታናዳን ናቢያ ዴንሳና፤ ሂንቴንቱ ኢ ጊያዋ ኡባ ሲሲቱ።^{v23} ሄ ናቢ ኦዲያዎ ሲሴና አሳይ ኦኒኔ አሳ ጊዶፔ ሻኬቲ ዳዮ) ያጌዳ።^w

²⁴ «ቃሲ ሳሚሳፔ ዶሚዴ፣ አፔ ካሳ ዴንዴዳ ናባቱ ኡባቱ፣ ሃ ዎዲያባ ኦዴዲኖ።²⁵ ሂንቴንቱ ናባቱዋ ናና፤ ቃሲ ያሳይ አብራሃሞሲ፣ ሳዳን ዴዲያ አሳ ኡባ ታኒ ኔ ዜሬሳ ባጋና አንጃና) ያጊዴ ኑ አዋቱዋና ጫቄዳ ጫቄዋ ላቲያ ናና።^{x26} ያሳይ ሂንቴንታ ኡባቱዋ ሂንቴንቱ ኢታ እስጥፔ ዛሪዴ አንጃና ማላ፣ ባሬ ቆማ *ዴንሲዴ፣ ሂንቴንቶ ኮይሮ ዮዴዳ» ያጌዳ።

ጳዊሮሲኔ ዮሃኒሲ አዩሁዳቱዋ ሻንጋቱዋ ሲንሳ ሺቁዲኖ

4 ጳዊሮሲኔ ዮሃኒሲ አሳሲ አዲሺን፣ ቁሳቱዋ ካፓቱ፣ ገሻ ጎሊያ ዎታዳራቱዋ አዛዚያዌኔ ሳዱቃዎናቱ፣² ኡንቴንቱ አሳ ታማሪሲያ ዲራውኔ ሃራ አሳቱ ሃይቁዋፔ ዴንዳናዎ ማርካ ጊዳና ማላ፣ ዮሴፊ ሃይቁዋፔ ዴንዴዳዎ ኦዴዳ ዲራው፣ ዳሪ ዩሎቲዴ፣ ኡንቴንቱዎ ዩዲኖ።³ ኡንቴንታ አይቁዴ፣ ሳዳይ አማርሲዲን ዲራው ዎንታናሲ ቃሻ ጎሴ ገሊሴዲኖ።⁴ ሺን ቃላ ሲሴዳዎንቱፔ ጮራቱ አማኔዲኖ፤ አቱማ አሳ ፓይዱ ኢቼሹ ሻዳ ኪና ጊዴዳ።

⁵⁻⁶ ዎንቴሳ ጋላሲ፣ ኡንቴንታ ዋዲያዎንቱ፣ አዩሁዳ አሳ ጩማቱ፣ ሙሴ ሂጊያ ታማርሲያዎንቱ፣ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፓቱ ሃኒ፣ ቃያሬ፣ ዮሃኒሲ ኢስኪንዲሪኔ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፓቱዋ ዳባቱ ኡባይ ዩሩሳላሜን ሺቁዲኖ።⁷ ዮሴፊ ኪቴዳዎንታ ባሬንቱ ጊዱዋን ኤሲዴ፣ «አያ ዎልቃን ዎይ ኦ ሱንሳን ሃዋ ሂንቴንቱ አሴዲቱ?» ያጊዴ አቼዲኖ።

⁸ ሄ ዎዴ ጳዊሮሲ ባሬናን ገሻ አያናይ ኩሚና፣ ኡንቴንታ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «አሳ ካሴሲያዎንቶ፣ አዩሁዳ አሳ ጩማቶ፣⁹ ሃቼ ሃ ሃርጋንቻ ቢታኒያሲ አሴቱዳ ሎዎ እሱዋባኔ ኢ ዋኒ ፓዲዴንቶ፣ ሂንቴንቱ ኑና አቸፔ፣¹⁰ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ሂንቴንቱ ዲሺዴ ካቂና፣ ያሳይ ሃይቁዋፔ ዴንሴዳ ናዚሬቲያ ዮሴፊ ኪሪስቶሳ ሱንሳን ሃ ቢታኒ ፓዲዴ፣ ሂንቴንቱ ሲንሳን ኤቁዳዌ ሂንቴንቱ ኡባሲኔ ኢስራዴሊያ አሳ ኡባው ኤሬቶ።¹¹ ጎሊያ ኪዲያዎንቱ ሂንቴንቱ ካዲዴ ኢዲዳ ተሳይ ጎሊያ ኡባ ቶኪያ ኮሺያ ቱሳ ጊዴዳ።^{y12} አሳይ አቶቱሳ ዮሴፊ ባጋና ዴማናፔ አቲን፣ ሃራ ኦ ባጋናኔ ዴማና፤ ኑኒ ኦ ሱንሳን አሳናው ቤሴ፤ አዩሲ ጎፔ፣ ያሳይ ሳሉዋፔ ጋርሳን አሳሲ ኢሜዳ ሃራ ሱንሳይ ባዋ» ያጌዳ።

¹³ ሺቁዋ አሳይ ጳዊሮሲኔ ዮሃኒሲ ዓሌዳ ዓላ ቤዔዳ ዎዴ፣ ኡንቴንቱ ታማሪቤና ጮ አሳ ጊዴዳዋ አኪኪዴ ማላሌቱዲኖ፤ ኡንቴንቱ ዮሴፊና ዴዲያዋካ ኤሬዲኖ።¹⁴ ቃሲ ፓዲዳ ቢታኒ ጳዊሮሲናኔ ዮሃኒሳና ኤቁዳዎ አሳይ ቤዲዴ፣ ጊያዋ ዳዩዲኖ።¹⁵ ሺን ጳዊሮሲኔ ዮሃኒሲ ሺቁዋፔ ካሬ ኪሳና ማላ አሳይ አዛዚዴ፣ ባሬ ጊዶን ዞሬቲዴ፣¹⁶ «ሃ አሳቱዋ አያ ኡዳይ? አዩሲ ጎፔ፣ ኡንቴንቱ ኩሺያን አሴቱዳ ዎልቃማ ማላታቱ ዩሩሳላሜን ዴዲያ ኡባው ቤቱዳ፣ ኑኒ ሄዎ ኤሮኮ ጋናው ዳንዳዮኮ።¹⁷ ሺን ዩዉ አሳው ላሌቱና ማላ፣ ሃዋፔ ሲንሳው ሃ አሳቱ ዮሴፊ ሱንሳ አሲኔ ኦዴናዳን፣ ሚኒሲዴ ኡንቴንታ፣ ሂንቴና ኤሪቱ» ያጌዲኖ።

¹⁸ ኡንቴንቱ ሄሲዴ፣ ዮሴፊ ሱንሳ ሙሉካ ዴንሴናዳኒኔ አባ ታማሪሴናዳን አዛዚዲኖ።¹⁹ ሺን ጳዊሮሲኔ ዮሃኒሲ ዛሪዴ፣ «ዮሳው ኤኖ ጊያዋ አጊዴ፣ ሂንቴንቶ ኤኖ ጊያዌ ያሳ ሲንሳን ሎዔንቶኔ አኔ ሂንቴ ፐርዲቱ።²⁰ አዩሲ ጎፔ፣ ኑኒ ቤዔዳባኔ ሲሴዳባ ኦዴናን አጋናው ዳንዳዮኮ» ያጊዴ ሺቁዳ አሳው አዴዲኖ።

²¹ ሺቁዳ አሳይ ኡንቴንታ ሙራናው ጋሶቲያባይ ዳዩና፣ ሳዔሱዋ ዳሪሲ ፓሎሜቲዴ፣ ሃኔዳባው አሳይ ኡባይ ያሳ ጋላቲያ ዲራው፣ ኡንቴንታ ቢሊዴ ዮዴዲኖ።²² ሄ ሃርጊያፔ ፓሲያ ማላታቱ አው አሴቱዳ ቢታኒ ዩሎቶዴፔ ሳይሳይ አው አይታሙዋፔ አዲዳ።

*3:26 ቆማ፣ ያሳ አዉዋን ዶራቱዳ ናዓ።

ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱን ሃራ አማኒያ አሳቱ ጳጳማ ዎዴ ዎሴዳ ዎሳ

²³ ጴጊሮሲን ዮሃንሲ ቢሌቲድ፣ ባሬንቱ ዳባቱዋኮ ቢዴ፣ ቄሳቱዋ ካፓቱኔ አዩሁዳ ጨማቱ ባሬንታ ጌዳባ ኡባ ኡንቱንቶ አዴዲኖ። ²⁴ ኡንቱንቱ ሄዋ ሲሴዳ ዎዴ፣ ኢቲ ዎዛና ጊዲዴ፣ ዎሳ ሃዋዳን ያጊዴ ዎሴዲኖ፤ «ኡባ ሞዲያ ጎዳው፣ ሳሉዋ፣ ሳዓ፣ አባኔ ኡንቱንቱ ጊዶን ዴዲያ ኡባባ ሜዴዳዎ፣ ²²⁵ ኔኒ ኔው አሲያ ኑ አወዋ ዳዊቴ ዶናን ጌሻ አያናን ሃሳያዴ፣

(አዩሁዳ ጊዴና አሳይ አዩሲ ዩሎቴዴ?)

ቃሲ አሳይ አዩሲ ዳንቤናባው ማቄቴዴ?

²⁶ ሳዓ ካታቱ ጊጌቴዲኖ፤

ጋዲያ ሞዲያዎንቱ ጎዳ ቦላኒኔ

ኢ አኬዳ ኪሪስቶሳ ቦላ ኢቲፕ ዴንዴዲኖ)

ያጋዴ ሃሳያዳ። ^a

²⁷ «አዩሲ ጎፕ፣ ሄሮዲሲኔ ጴንጊናዊያ ጲላፖሲ አዩሁዳ ጊዴና አሳናኔ ኢስራዴሲያ አሳና፣ ኔኒ አኬዳ ኪሪስቶሳ ኔ ጌሻ ናዓ ዩሴሳ ቦላ ዴንዳናው፣ ሃ ካታማን ሸቄዳዊ ቱማ። ²⁸ ቃሲ ኔኒ ኔ ዎልቃኒኔ ኔ ሸኒያን ሃናና ጋዴ ቆፓ ኡቴዳባ ኡባ አሳናው ሸቄዲኖ። ²⁹ ሃዲካ ጎዳው፣ ኡንቱንቱ ናሲያ ዊላ፤ ኑኒ ኔና ካሊያዎንቱ፣ ኔ ቃላ ኩሜንሳ ቆንጨቴሳን አዳናዳን፣ ኑና ዳንዳዩሳ። ³⁰ ፓሳናው ኔ ዎልቃ ቤሳ፤ ቃሲ ኔ ጌሻ ናዓ ዩሴሳ ሱንሳን አራሳባኔ ማላታ አሲሳ) ጊዴ ዎሴዲኖ።

³¹ ኡንቱንቱ ዎሳ ዎሴዳዋፕ ጉዩያን፣ ሄ ኡንቱንቱ ሸቄዳሳይ ቃዲዳ፣ ኡንቱንቱ ኡባን ጌሻ አያናይ ኩሚና፣ ዎሳ ቃላ ቆንጨቴሳን አዴዲኖ።

ኮይሮ አማኔዳ አሳቱዋ ኢቲፕቴሳ ዴዐዋ

³² አማኒያዎንቱ ኡባቱ ቆፋኒኔ ዎዛናን ኢቱዋ ጊዴዲኖ። ኡንቱንቱ ሜሂ ኡባይ ኢቲፕ ዴዲያዋፕ አቲን፣ ባሬው ዴዴዳባ ኦኒኔ ባሬንቱባ ጊቤና። ³³ ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱ ጎዳ ዮሴፊ ሃይቁዋፕ ዴንዴዳዎ ዎልቃማ ዎልቃን ማርካቲኖ፤ ቃሲ ዎሳይ ኡንቱንቶ ኡባው አጾ ኪካቴሳ ዳሪሲዴ ኢሜዳ።

³⁴ አማኒያዎንቱ ጊዶን ሜቶታንቻይ ኢቱኔ ባዋ፤ አዩሲ ጎፕ፣ ቢታይ ዎይ ጎሊ ዴዲያዎንቱ ኡባቱ ዛሊዲዴ፣ አኬዳ ሚሻ አሂዴ። ³⁵ ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱሲ ኢሚኖ፤ ሄ ሚሻይ አሳው ኮሺያዋዳን ሻኬቲ፣ ሁጲያን ሁጲያን ኢሜቴ።

³⁶ ቆጲሮሳ ጌቴቲያ ሳን ዩሌቴዳ ዮሴፋ ጊያ ሌዊያ ዛሪ ኢቱ ዴዴ፤ አ ሱንሳ ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱ ባርናባሳ ጌዲኖ። ሄዋ ቢሌሳይ «ሜንሌሲያ ናዓ» ጊያዋ። ³⁷ ባርናባሲ ባሬው ዴዲያ ጋዲያ ዛሊዴዳ ሚሻ አሂዴ። ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱሲ ኢሜዳ።

ሃናኒያኔ አ ማቻቲ ሳጲሮ

5 ኢቲ ሃናኒያ ጌቴቲያ ቢታኒ ባሬ ማቻቲ ሳጲሮና ጋዲያ ዛሊዴዳ። ² ሄ ዛሊዴዳ ሚሻፕ ባሬ ማቻታ ኤሪሺን አሺዴ፣ አቶዋ ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱሲ ኢሜዳ።

³ ሺን ጴጊሮሲ ሃናኒያ፣ «ኔኒ ጌሻ አያና ጨማዴ ኔ ጋዲያ ዛሊዴዳ ሚሻፕ ሻካ አሻና ማላ፣ ሃላሂ ኔ ዎዛናን አዩሲ ጌሌዴ? ⁴ ኔኒ ዛሊዳናፕ ካሴ ጋዲ ኔዋ ጊዴኔ? ቃሲ ኔኒ ዛሊዳ ሲሚናካ ሚሻይ ኔሳ ጊዴኔ? ያቲና፣ ሃዋ ማላባ አሳናው አዩሲ ኔ ዎዛናን ቆፓዲ? ኔኒ ዎሳው ዎርዶቶዋፕ አቲን፣ አሳው ዎርዶታቢይካ» ያጊዳ።

⁵ ሃናኒ ሄ ቃላ ሲሴዳ ማንዲያንካ ኩንዲዴ ሃይቁ አጌዳ፤ ሄዋ ሲሴዳ ኡባይ ዳሮ ያዩዳ። ⁶ ዎዳላ አሳቱ ሶይ ጌሊዴ፣ አ አጎ ሃዲዴ፣ ካሬው ኪሲ አ ሞጌዲኖ።

⁷ ሄዙ ሳቱ ጊዶዋፕ ጉዩያን፣ ሃናኒያ ማቻታ ሄዋ ኤሬናን ዴዳዴ ጌላዱ። ⁸ ጴጊሮሲ ኢዞ፣ «ሂንቱንቱ ጋዲያ ሃኒ ኪና ሚሻን ዛሊዴዲቴ? አኔ ታው አዳ» ያጌዳ።

ኢዞ፣ «ኤ ሃኒ ኪና ሚሻን ዛሊዴዶ» ያጋዱ።

²⁴:24 ኪስ 20:21፤ ናህ 9:6፤ ማዝ 146:6 ³⁴:26 2:1-2

⁹ ጴጊሮሲ ሚሺራቶ፡ «ኔኒኔ ኔ አሲናይ ጎዳ አያና ፓጫናው አዩሲ ዘሬቴዲቴ? ቤዓ፤ ኔ አሲና ሞጌዳ አሳቱ ካሬን ዴዲኖ፤ ኔ አጋካ ኡንቱንቱ ካሬ ኬሳና» ያጌዳ።

¹⁰ ሚሺራታ ሄ ማንዲያንካ ጴጊሮሳ ጌዲያ ማታን ኩንዳዴ ሃይቃ አጋዱ፤ ዎዳላ አሳቱ ጌሊያ ዎዴ ሃይቁዳወኖ ዴሚዴ፡ ካሬ ኬሴዳዎፕ ጉዩ፡ ኢዚ አሲና ዱፉዎ ማታን ሞጌዲኖ። ¹¹ አማኒያ አሳ ኡባይኔ ሄዎ ሲሴዳ ሃራ አሳይ ኡባይ ዳሪ ያዩዳ።

ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱ ኩሺያን እሴቴዳ አራሳባቱዎኔ ማላሊሲያዎንታ

¹² ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱ ዳሮ ማላታኔ አራሳባ አሳ ጊዶን አሲኖ፤ አማኒያ ኡባቱ ሰሎሞኔ ባራንዳን ኢቲቴ ሸቂኖ። ¹³ ሃራ አሳፕ ኡንቱንቱና ጋኪታናው ሃራይ አቶ ኢቲኔ ሃሊቤና፤ ሺን አሳይ ኡንቱንታ ቦንቼ። ¹⁴ አማኒያ አቱማ አሳይኔ ማጫ አሳይ ካሴዎፕ ጮራይ ጎዳሲ ጉጄቴ። ¹⁵ ሄዎ ዲራው፡ አሳይ ሃርጋንቻቱዎ ሻንቻማኒኔ ሳሌናን ቁሪ ቶኪዴ፡ ጴጊሮሲ ሄዎና አዲያ ዎዴ ሃራይ አቶ፡ አው ኩዌንቶኔ ኡንቱንቱቴ ኢቱዎ ኢቱዎ ቦላና አዳና ማላ፡ ካታማ አጊያ ዶና ኬሲዴ ዎሴ። ¹⁶ ቃሲ ጮራ አሳይ ዩሩሳላሚ ማታን ዴዲያ ካታማቱዎፕ ሃርጋንቻቱዎኔ ኢታ አያናን አይቁቴዳ አሳቱዎ አኪ ዩዲኖ፤ ኡባቱካ ፓጺዲኖ።

ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱ ቦላ ዩዴሳይ ዴንዴዳ

¹⁷ ሄዎፕ ሲሚና ቁሳቱዎ ካፑኔ አናና ዴዲያ ሳዱቃዎናቱ ኡባቱ ዮሴፊ ኪቴዳዎንታ ዳሮ ቃናቲዴ፡ ኡንቱንቱ ቦላ ዴንዴዲኖ። ¹⁸ ቃሲ ዮሴፊ ኪቴዳዎንታ አይቁዴ፡ ኡባ አሳ ቃቺያ ጎሊያን ዩጌዲኖ። ¹⁹ ሺን ጎዳ ኪታንቻይ ቃማ ቃሾ ጎሌ ፔንጊያ ዶዩዴ፡ ዮሴፊ ኪቴዳዎንታ ካሬ ኬሲዴ። ²⁰ «ሂንቱንቱ ቢዴ፡ ጌሻ ጎሊያን ኤቁዴ፡ ሃ አራሳ ዴቦዎ ቃላ ኡባ አሳው አዲቴ» ያጌዳ። ²¹ ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱ ሄዎ ሲሴዳ ዎዴ፡ ዎንቱማሳን ጌሻ ጎሊያ ጌሊዴ፡ ታማርሳናው ዶሚዲኖ።

ቃሲ ቁሳቱዎ ካፑኔ አናና ዴዲያዎንቱ ዩዴ፡ ሸቂዳ አሳና ኢስራዴሊያ ጨማቱዎ ኡባቱዎ ኢቲቴ ያሲዴ፡ ዮሴፊ ኪቴዳዎንታ ባሬንቱ ሲንሳ አሃና ማላ፡ ዎታዳራቱዎ ቃሾ ጎሌ ኪቴዲኖ። ²²⁻²³ ሺን ዎታዳራቱ ቃሾ ጎሌ ቢዴ፡ ዮሴፊ ኪቴዳዎንታ ዴሚቤይኪኖ፤ ጉዩ ሲሚዴ ሸቂዳ አሳው፡ «ኑኒ ቢያ ዎዴ ቃሾ ጎሌ ካሪያ ዳሮ ሚኒሲ ቃቺና፡ ናጊያዎንቱካ ፔንጊያን ኤቁዳዎንታ ዴሚዴ፤ ሺን ኑኒ ቃሾ ጎሊያ ዶዩያ ዎዴ፡ ጎሌ ጋርሳን ሃራይ አቶ ኢቲ አሳይኔ ባዎ» ያጌዲኖ። ²⁴ ጌሻ ጎሊያ ዎታዳራቱዎ ኪቲያዌኔ ቁሳቱዎ ካፓቱ ሄዎ ሲሴዳ ዎዴ፡ «ሃዌ ዋኑዎሻ? ቃሲ ጊዲኒ አዩ ሃናንዴሻ?» ያጊዴ ሂርጌዲኖ።

²⁵ ሄዎፕ ጉዩያን፡ ኢቲ ቢታኒ ኡንቱንቱቱ ዩዴ፡ «ቤዲቴ፤ ቃሾ ጎሊያን ሂንቱ ቃቼዳ አሳቱ ጌሻ ጎሊያን ኤቁዴ፡ አሳ ታማሪሲኖ» ያጊዴ ኡንቱንቶ አዴዳ። ²⁶ ጌሻ ጎሊያ ዎታዳራቱዎ አዛዚያዌ ዎታዳራቱዎና ቢዴ፡ ዮሴፊ ኪቴዳዎንታ አሄዳ፤ ሺን ኡንቱንቱ ባሬንታ አሳይ ሹቻን ጫዳናዎንታ ጊዴ ያዩዳ ዲራው፡ ኡንቱንታ ሎዳን አሄዲኖ።

²⁷ ኡንቱንቱ ዮሴፊ ኪቴዳዎንታ አሂዴ፡ ሄዎ ሸቂዳ ሻንጉዎ ሲንሳን ኤሲና፡ ቁሳቱዎ ካፑ ኡንቱንታ፡ ²⁸ «ሂንቱንታ ኑኒ ሄ ቢታኒያ ሱንሳን ታማሪሴና ማላ ሚኒሲዴ አዛዚቤይኮ? ቤዲቴ፤ ሂንቱ ቲማርቲያ ዩሩሳላሚ ካታማ ኡባ ጋሴዲታ፤ ቃሲ ሄ ቢታኒያ ሺምፕዎን ኑና አይሳናው ቆርታ!» ያጊዴ አቼዳ።

²⁹ ጴጊሮሲኔ ዮሴፊ ኪቴዳ ሃራንቱ ዛሪዴ ያጌዲኖ፤ «ኑኒ አሳው አዛዚታናፕ ያሳው አዛዚታናው ቤሴ። ³⁰ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሸ ካቂዴ፡ ሂንቱ ዎዴዳ ዮሴፊ ኑ አዋቱዎ ያሳይ ሃይቁዎፕ ዴንሴዳ፤ ³¹ ኢስራዴላቱዎሲ ናጋራፕ ሲማኔ ናጋራ አቶ ጉሳ ዮሴፊ ኢሚና ማላ፡ ያሳይ ሞዲያዎኔ አሺያዎ አ አሲዴ፡ ባሬፕ ኡሹቻ ባጋን ድቁ ድቁ አሴዳ። ³² ሄዋሲ ኑኒ ማርካ፤ ቃሲ ያሳይ ባሬው አዛዚቲያዎንቱሲ ኢሚዳ ጌሻ አያናይካ ማርካ» ያጌዲኖ።

³³ ሸቂዳ አሳይ ሄዎ ሲሴዳ ዎዴ፡ ዳሮ ዩሎቲዴ፡ ዮሴፊ ኪቴዳዎንታ ዎዳናው ቆፕዲኖ። ³⁴ ሺን አሳ ኡባን ዳሮ ቦንቼቴዳ ጋማሊያላ ጌቴቲያ፡ ሂጊያ ታማሪሲያ ኢቲ ፓሪሳዊ፡ ሸቂዎን ዴንዲ ኤቁዴ፡ ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱ ጉሳ ዎዲያ ካሬ ኬሳና ማላ ³⁵ አዛዚዴ ሄዎን ሸቂዳ አሳ ሃዎዳን ያጌዳ፤ «ኢስራዴሊያ አሳቶ፡ ሂንቱ ሃ አሳቱዎ አሳና ቆፕያዎን ሂንቱንታ ናጊቴ። ³⁶ አዩሲ ጎፕ፡ ሃዎፕ ካሴ ዎዲያን ቴዎዳሳ ጌቴቲያዌ ባሬና ዎልቃማ ጊዴ ዴንዴዳ፤ ዴንዲና አይዱ ዌቱ ጊዲያ አሳቱ አናና ጋኪቴዲኖ፤ ሺን አ ዎዲኖ፡ አ ካሴዳ ኡባቱካ ላሌቲዴ፡ ማዴና አሳ ጊዲዴ አቴዲኖ። ³⁷ ሄዎፕ ጉዩያን፡ አሳይ ፓይዴቲያ

ዎዴ፡ ጋሊላ ዩሁዳይ ዴንዲዴ፡ ዳሮ አሳ ፓኑዋ ኡዲዴ ካሌሴዳ፤ ሺን አካ ዎዲና፡ አ ካሌዳ አሳይ ኡባይ ላሌቴዳ።

³⁸ «ሃዲካ ታኒ ሂንቴንቶ አዳይ፤ ሃ አሳቱዋፕ ሻኬቲቴ፤ ኡንቴንታ ቦቾፒቴ። አዩሲ ጎፕ፡ ሃ ቆፋይኔ ሃ አሱ አሳይ አሴዳዋ ጊዶፕ ዳያና። ³⁹ ሺን ሃ ቆፋይኔ ሃ አሱ ያሳፕ ዩዳዋ ጊዶፕ፡ ሂንቴ ኡንቴንታ ዳዩላናው ዳንዳይኪታ፤ አኒ ኤሪ ሃዋ ሃሂዴ ያሳና ሂንቴ ኢቴቴናዳን?» ያጊዳ።

⁴⁰ ሄዋፕ ጉዩ ሺቄዳ አሳይ ጋማሊያላ ዞሪያ አኪዴ፡ ዮሴፊ ኪቴዳዋንታ ሄሲዴ፡ ሊሱዋን ሹጨሴዲኖ፤ ሄዋፕ ጉዩያን ኡንቴንታ፡ «ዮሴፊ ሱንሳ ላዔሱዋ ኡባካ ዴንጎጎፒቴ። ጊ ቢሊዴ ዩዴዲኖ። ⁴¹ ዮሴፊ ሱንሳ ዲራው፡ ኡንቴንቱ ኡጋቴዴ ዩላታናው ቤሲያባ ቆፕዳ ዲራው፡ ሻንጉዋ ሲንሳፕ ናሹቲዴ ኬሴዲኖ። ⁴² ኡንቴንቱ ኡባ ጋላሲ ጌሻ ጎሊያኒኔ አሳ ሶዩን ዮሴፊ፡ ኪሪስቶሳ ጊዴዳዋ ታማሪሲያዋኔ አዲያዋ ያ ጉጂዲኖ።

ዎሳ ጎሊያ ማዲያ ላፑ አሳቱ ዶራቴዲኖ

6 ሄ ዎዴ፡ ካሊያዋንቱ ፓይዱ ዳሪ ዳሪ ቢሺን፡ ጊሪኬ ቃላ ሃሳዩያ አዩሁዳቱኔ ዩሁዳን ዴዲያ አዩሁዳቱ ዋላቄቴዲኖ፤ አዩሲ ጎፕ፡ ጊሪኬ ቃላ ሃሳዩያ አዩሁዳቱ፡ «ኡባ ጋላሲ ጊሹቲያ ቁማን ኑ አሲናይ ሃይቆ ማጫዋንቱ ናቄቲኖ» ያጊዲኖ። ² ዮሴፊ ኪቴዳ ታማኔ ላዓቱ ዎሳ ጎሌ አሳ ኡባ ሄሲዴ፡ ሃዋዳን ያጊዲኖ፤ «ኑኒ ያሳ ቃላ አዲያዋ አጊዴ፡ ቁማ ጊሻናው ኑሲ ቤሴና። ³ ኢሻቶ፡ ሎዓ ጌቴቲያዋንታ ጌሻ አያናይኔ አዶ ኤራቴሳይ ኩሜዳ ላፑ አሳቱዋ ሂንቴ ጊዶፕ ዶራቴ፤ ኑኒ ቃሲ ኡንቴንታ ሃ አሱዋሲ ሱንሳና። ⁴ ሺን ኑኒ ያሳ ዎሳኒኔ ቃላ አዳዋን ሚናና» ያጊዲኖ።

⁵ ዮሴፊ ኪቴዳዋንቱ ሃሳዩዳ ሃሳያይ አሳ ኡባ ናሹፕዳ፤ ሄዋፕ ጉዩ፡ አማኑኔ ጌሻ አያናይ ኩሜዳ ኢስባፋኖሳ፡ ፒሊጶሳ፡ ጲሮኮሮሳ፡ ኒቃሮና፡ ሂዋና፡ ጳሪሜኔኔ አዩሁዳቱዋ አማኑዋን ጌሌዳ አንዮኪያ ኒቆላዎሳ ዶራዲኖ። ⁶ ያቲዴ ዮሴፊ ኪቴዳዋንቱ ሲንሳን ኡንቴንታ ኤሲና፡ ዮሴፊ ኪቴዳዋንቱ ያሳ ዎሴዳዋፕ ጉዩያን፡ ባሬንቱ ኩሺያ ኡንቴንቱ ቦላ ዎሴዲኖ።

⁷ ያሳ ቃላይ አኪ አኪ ቤዳ፤ ካሊያዋንቱ ፓይዱዋን ዩሩሳላሜን ዳሪሲ ዳሪ ዳሪ ቤዳ፤ ቃሲ ጮራ ቄሳቱካ አማኔዲኖ።

ዎሳ ጎሊያ ካሌሴያ ኢስባፋኖሲ አይቄቴዳ

⁸ አዶ ኬካቴሳይኔ ዎልቃይ ኩሜዳ ኢስባፋኖሲ፡ አሳ ጊዶን ኡራሳባኔ ዎልቃማ ማላታ አሴ። ⁹ አይሌቴሳፕ ኬሴዳ አሳ ጊያ አዩሁዳ አማኒያዋንቱ፤ ቄሬና፤ ኢስኪንዲሪያ አሳቱዋ፤ ኪልቂያፕኔ ኢሲያፕ ዩዳ ኢቲ ኢቲ አሳቱ ዴንዲዴ፡ ኢስባፋኖሳና ፓሱሜቴዲኖ። ¹⁰ ሺን ኢስባፋኖሲ አዶ ኤራቴሳኒኔ አያናን ሃሳዩያዋ ዲጋናው ዳንዳይቤይኪኖ።

¹¹ ሄ ዎዴ ኡንቴንቱ፡ «ሙሴ ቦላኔ ያሳ ቦላ ኢ ቦሪያ ቃላ ሃሳዩሺን ሲሴዶ» ጊያ ዎርዶ አሳቱዋ ሻሜዲኖ። ¹² አሳ ኡባ፡ ጨማቱዋኔ ሙሴ ሂጊያ ታማሪሲያዋንታ ሃንቄሴዲኖ፤ ኢስባፋኖሳኮ ዩዴ አ አይቄዴ፡ ሺቄዳ አሳኮ አሂና። ¹³ አ ቦላ ሄሴዳ ዎርዶ ማርካቱ፡ «ሃ ቢታኒ ሃ ጌሻ ጎሊያኔ ሙሴ ሂጊያ ቦሪያዋ አዉዴኔ አጊና። ¹⁴ አዩሲ ጎፕ ኢ፡ «ሃዌ ናኪሬቲያ ዮሴፊ ሃ ጌሻ ጎሊያ ኮላና፤ ሙሴ ኑሲ ኢሜዳ ሂጊያካ ላማና» ያጊሺን፡ ኑኒ ሲሴዶ» ያጊዲኖ።

¹⁵ ሺቄዋን ኡቴዳ አሳይ ኡባይ ኢስባፋኖሳ አኬኪዴ ሄሊያ ዎዴ፡ አ ሶምዒ ኪታንቻ ሶምዒያ ማላቴ።

ኢስባፋኖሳ ሃሳያ

7 ቄሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑ ኢስባፋኖሳ፡ «ሃዌ ቱሜ?» ያጊዴ አፕዳ። ² ኢስባፋኖሲ «ታናዳን አማኒያዋንቶ፡ ታ አዋቶ፡ ሲሲቴ! ኑ አዉዋ አብራሃዎ ቢሮ ካራኔ ባናፕ ካሴ ማሲጶዎያን ዴዲሺን፡ ቦንቾ ያሳይ አው ቤቲዴ። ^{b3} ርኒ ቢታፕኔ ኔ ዳባቱዋፕ ሻኬታዴ፡ ታኒ ኔና ቤሲያ ጋዲያ ባ) ያጊዳ። ⁴ ሄ ዎዴ አብራሃዎ ካሳዳዋፕ ጋዲያፕ ኬሲዴ፡ ካራኔን ዴናናው ቤዳ። አ አኮ ሃይቄዳዋፕ ጉዩያን፡ ያሳይ አ ሃ ጋዴ ሂንቴ ሃሂ ዴዲያሳ አሄዳ። ^{c5} ኢ ሃ ጋዲያፕ ሃራይ

b7:2 ዶም 12:1 c7:4 ዶም 11:31፤ 12:4

አቶ፥ ጌዲያን ዮዲያ ሳዓካ አብራሃምሲ ኢሚቢና፤ ሺን አው ናዓይ ዳዮቴካ፥ ያሳይ አ፥ (ታኒ ኔጠኔ ኔፔ ጉዩያን፥ ኔ ዜሬሳው ሃ ጋዲያ ላታ አሳዴ ኢማና) ያጌዳ።^{d6} ያሳይ አብራሃምሲ፥ (ኔ ዛራቱ ሃራ ጋዲያን ዴዓና፤ ያኒ አይዱ ዪቱ ላይሳው ኡንቱንቱ አይሌታናኔ ናቂታና።^{e7} ሺን ታኒ ኔ ዜሬሳ ሞዲያ አሳ ቦላ ፐርዳና፤ ሄዋፔ ጉዩያን፥ ኡንቱንቱ ሄ ጋዲያፔ ኬሲዴ፥ ሃዋን ታው ጎዩናና) ያጌዳ።^{f8} ያሳይ አብራሃም ዜሬሳይ ቃፃሬታና ማላ አናና ጫቂና፥ ዩሳቃ ኢ ዩሊዴ፥ ሆስፑንሳ ጋላሲ ቃፃሬዳ፤ ዩሳቂ ያዩቆባ ቃፃሬና፥ ቃሲ ያዩቆቢ ታማኔ ላዑ አዋቱዋ ካፓቱዋ ቃፃሬዳ። g

⁹ «አዋቱዋ ካፓቱ ዮሴፋ ቃናቲዴ፥ ጊብዜ ጋዲያሲ አይሌታናዳን፥ አ ዛሚዲኖ፤ ሺን ያሳይ አናና ኢቲፔ ዴዔ።^{h10} ያሳይ ዋዩያ ኡባፔካ አ ኬሴዳ፤ ቃሲ ጊብዜ ካቲያ ሲንሳንካ ናሹዋኔ አይ ኤራቴላ አው ኢሜዳ፤ ጊብዜ ካቲ ዮሴፎሲ ጊብዜ ጋዲያኔ ባሬ ጎሊያ ኡባ ሞዳናዳን፥ ሱንሳቴላ ኢሜዳ። i

¹¹ «ጊብዜ ጋዲያኒኔ ካናኔ ጋዲያን ኡባን ከሻይ ጌሊዴ፥ ጮራ አሳ ሜቶሴዳ፤ ሄ ጋሱዋን ኑ አዋቱ ቁማ ዴሚቤይኪኖ።^{j12} ያዩቆቢ ጊብዜ ጋዲያን ካሳይ ዴዒያዋ ሲሲዴ፥ ኑ አዋቱዋ ከይሮ ያ ዩዴዳ።

¹³ ላዒሱዋ ቡሳን ዮሴፎ ባሬ ኢሻቱዋሲ ኤራቴዳ፤ ቃሲ ጊብዜ ካቲካ ዮሴፎ ዛሪያ ኤራዳ።^{k14} ዮሴፎ ባሬ አወዋ ያዩቆቢኔ ባሬ ዳቡ ኡባይ ሙሴካ ላፑን ታማኔ ኢቼሹ አሳይ ባሬኮ ያና ማላ፥ ኪቲዴ ዪጊሴዳ።

¹⁵ ያዩቆቢ ጊብዜ ጋዲያ ዎዲዴ ሃይቁዳ፤ ኑ አዋቱካ ያኒ ሃይቁዳኖ።^{m16} ኡንቱንቱ አጋይ ሄዋፔ ሴኪማ ጌቱቲያ ጋዲያ ቶኪቲዴ፥ ያኒ አብራሃም ሃምራ ናናፔ ዳሮ ቢራን ሻሜዳ ዱፉዋን ሞጌቱዳ። n

¹⁷⁻¹⁸ «ሺን ያሳይ አብራሃምሲ ኢማና ጌዳዌ ፖሌቲያ ዎዲ ጋካና ማቲና፥ ዮሴፋ ኤራና ሃራ ካቲ ጊብዜ ጋዲያን ዴንዳና ጋካናሲ፥ አሳይ ዳሪ ዳሪ ቤዳ።^{o19} ሄ ካቲ ኑ ዛሪያ ጨሚዴ፥ ጉላ ናናይ ሃይቃና ማላ፥ ካሬ ኡንቱንታ ኬሲ አላናዳን፥ ኑ አዋቱዋ ኡንዔሴዳ። p

²⁰ «ሙሴ ዩሌቴዳዌ ሄ ዎዴ፤ ያሳ ሲንሳን ኢ ዳሮ ሎዎ ናዓ ጊዴዳ፤ ባሬ አወዋ ጎሊያን ሄዙ አጊና ጋካናሲ ዲጩዳ።^{q21} ሙሴ ዎራ አሌቴዳ ዎዴ፥ ጊብዜ ካቲያ ናታ ዴማዴ ባሬ ናዓዳን አ ዲቻዱ።^{r22} ሙሴ ጊብዳቱዋ አይ ኤራቴላ ኡባ ታማሪዴ፥ ቃላኒኔ እስጥን ዎልቃማ አሳ ጊዴዳ።

²³ «ሺን ሙሴው ዩሌቶዴፔ ላይሳይ አይታሙዋ ኩሜዳ ዎዴ፥ ባሬ ኢሻቱዋ፥ ኢስራዔሊያ አሳቱዋ ቤዓናው ባሬ ዎዛናን ቆፔዳ።^{s24} ኢስራዔላቱዋፔ ኢቱዋ ጊብዜፔ ኢቱ ናቂሺን ቢዴዴ፥ ሄ ኢስራዔሊያ ማዴዳ፤ ሄ ናቂዳ ጊብዜ ቢታኒያ ዎዲዴ፥ አ ሃሉዋ ኬሴዳ።^{t25} ሙሴ ባሬ ኢሻቱዋ ባሬ ባጋና ያሳይ አሻና ሃኒያዋ ኡንቱንቱ አኪኪዲኖ ጊዴ ቆፔዳ፤ ሺን ኡንቱንቱ አኪኪቤይኪኖ።

²⁶ «ዎንቱላ ጋላሲ ላዑ ኢስራዔሊያ አሳቱ ኢቱ ኢቱዋና ዋዴቲያዋንታ ዴሚዴ፥ ኡንቱንታ ሲጌላናው ከዩዴ፥ (አሳቶ፥ ኢሻቱ ሂንቱንቱ አይሲ ኢቱ ኢቱዋ ናቂቱ?) ያጌዳ።

²⁷ «ሺን ሄ ባሬ ሾሩዋ ናቂያዌ ሙሳ፥ (ኔና ኑ ቦላ ሞዲያዋኔ ዳና ኡዲዴ፥ ሱንሴዳዌ እኔ? ²⁸ ኔኒ ዚኖ ጊብዜ ቢታኒያ ዎዲዳዋዳን፥ ታናካ ዎዳናው ከያይ?) ያጌዴ፥ ሙሳ ካሬው ሱጊ ዩጌዳ።²⁹ ሙሴ ሄዋ ሲሴዳ ዎዴ ጊብዜፔ ኬሲዴ፥ ሚዲያማ ጋዲያን ቤቱ ጊዲ ዴዒዴ፥ ላዑ አቱማ ናና ያኒ ዩሌዳ።
t

³⁰ «ጎዳ ኪታንቻይ አይታሙ ላይሳፔ ጉዩያን፥ ሲና ዴሪያ ማታን ዴዒያ ባዙዋ ቡራን ኤዪያ ታማ ላጩዋ ጊዶን ሙሴው ቤቱዳ።^{u31-32} ሙሴ ባሬ ቢዔዳዎ ማላሌቲዴ፥ አኪኪ ዪላናው ቡራ ማታን ኢ ሺቂዴዒሺን፥ ጎዳ ቃላይ፥ (ታኒ ኔ አዋቱዋ ያሳ፥ አብራሃም ያሳ፥ ዩሳቃ ያሳ፥ ያዩቆባ ያሳ) ያጌዴ ሙሴኮ ዩዳ። ሙሴ ያሻ ከኮሪዴ፥ ዪላናው ፃሊቤና።

³³ «ጎዳይ ሙሳ፥ (ኔኒ ኤቁዳ ቢታይ ጌሻ ጊዲያ ዲራው፥ ኔ ጌዲያን ዴዒያ ጫማካ ኬሳ።³⁴ ታኒ ጊብዜን ዴዒያ ታ አሳ ዋዩያ ጌሻ ቤዳዴ፥ ቃሲ ኡንቱንቱ አሊያካ ሲሳዴ፥ ኡንቱንታ አሻናው ዎዳዲ፥ ሃዒ ሃ ያ። ታኒ ኔና ጊብዜ ኪታና) ያጌዳ።

---

d7:5 ዶም 12:7፤ 13:15፤ 15:18፤ 17:8   e7:6 ዶም 15:13-14   f7:7 ኬስ 3:12
g7:8 ዶም 17:10-14፤ 21:2-4፤ 25:26፤ 29:31-35:18
h7:9 ዶም 37:11፤ 28፤ 39:2፤ 21   i7:10 ዶም 41:39-41   j7:11 ዶም 42:1-2
k7:13 ዶም 45:1፤ 16   l7:14 ዶም 45:9-10፤ 17-18፤ 46:27   m7:15 ዶም 46:1-7፤
49:33   n7:16 ዶም 23:3-16፤ 33:19፤ 50:7-13፤ ኢያ 24:32
o7:17-18 ኬስ 1:7-8   p7:19 ኬስ 1:10-11፤ 22   q7:20 ኬስ 2:2
r7:21 ኬስ 2:3-10   s7:23 ኬስ 2:11-15   t7:29 ኬስ 18:3-4   u7:30 ኬስ 3:1-10

35 «ሄ ሙሳ ኢስራዌላቱ፤ (ኔና ኑና ሞዲያዎኔ ዳና ኡዲዴ ሱንሴዳዌ አኔ?) ያጊዴ ኢዪዲኖ፤ ቡራ ጊዶን አው ቤቴዳ ኪታንቻን ሞዲያዎኔ አሺያዎ ጊዳና ማላ፤ ያሳይ አ ኪቴዳ።^{v36} ሄ ሙሴ ኢስራዌላቱዎ ጊብዔ ጋዲያን ዘዎ አባኒኔ ሜላ ቢታን፤ አይታሙ ላይሳው አራሳባኔ ማላታ አሲዴ፤ ጊብዔፍ ካሌሴዳ።^w

37 «ኢስራዌሊያ አሳሲ፤ (የሳይ ታና ዴንሴዳዎዳን፤ ሂንቴ ዛሪያ ጊዶፍ ታ ማላ ናቢያ ሂንቴንቶ ዴንሳናዎ) ያጊዳዌ ሄ ሙሳ።^{x38} ኢ ኢስራዌሊያ አሳ ማባራና ኢቴፍ ሜላ ቢታን ዴዔዳዎ፤ ኢ ኑ አዋቱዎኔ ሲና ዴሪያ ቦላን ባሬው ሃሳዬዳ ኪታንቻና ኢቴፍ ዴዔዳ። ያቴዴ ያሳፍ ዴዑዎ ቃላ ኑሲ ኢማናው አኬዳ።^y

39 «ሙሴው ኑ አዋቱ አዛዜታናው ዶሲቤይኪኖ፤ ሺን ጊዴ አ ሱጊ አሊዴ፤ ጉዬ ጊብዔ ሲማናው አዋቱዲኖ።⁴⁰ ቃሲ አርና፤ (ኑና ካሌሴያ ያሳቱዎ ኑሲ ሜዳ፤ አዬሲ ጎፍ፤ ሃ ኑና ጊብዔፍ አሄዳ ሙሴ ዋኔዴንቶ ኑኒ ኤርኮ) ያጊዲኖ።^{z41} ሚዛ ማራ ማላቲሲዴ፤ ሄ ዎዴ ኤቃ አሴዲኖ፤ ሄ ኤቃሲ ያርሹዎ ያርሺዴ። ባሬንቱ ኩሺ አሴዳ እሱዎን ናሹቴዲኖ።^{a42} ሺን ያሳይ ኡንቱንቶ ዘኪያ ዛሬዳ፤ ኡንቱንቶ ሳሉዎ ያሊንቲያሲ ጎዬናናዳን፤ ኡንቱንታ አጊዳ፤ ናባቱዎ ማፃፋን፤

(ኢስራዌሊያ አሳቶ፤ አይታሙ ላይሳ አሳይ ባይና ሳን ሹኬዳ ሜሂያኔ ያርሹዎ ታው ያርሹዲቴ?

43 ሂንቴንቱ ሂንቴንቶ ጎዬናናው አሴዳ ኤቃቱዎ፤ ሞሎካ ዱንካኒያኔ ሬፋና ጊያ ሂንቴ ያሳ ያሊንቲያ ቶኬዲታ። ታኒ ሂንቴንታ ባቢሎኔፍ ሂኒ ባጋ ዩዳና) ጌቴቲዴ ፃፌቴዳ።^b

44 «ሙሴ ባሬ ቤዔዳዎ ማላቲሲዴ፤ ጎዳይ አው አዴዳዎዳን ሜዴዳ ማርካ ዱንካኒ ኑ አዋቱዎሲ ሜላ ቢታን ዴዔ።^{c45} ቃሲ ኑ አዋቱ ዱንካኒያ ባሬንቱ አዋቱዎፍ ካላን አኪዴ፤ ያሳይ ካሴ ዩዴርሴዳ አዩሁዳ ጊዴና አሳ ቢታ አይቁዳ ዎዴ፤ ኢያሱና ጌሊሴዲኖ፤ ሄ ዱንካኒ ዳዊቴ ዴዒያ ዎዲ ጋካናዉካ ሄዎን ዴዔዳ።^{d46} ዳዊቴ ያሳን ሳቤቴዳ፤ ቃሲ ያዩቆባ፤ ጎዳይ ዴዓና ጎሊያ ኬፃናው ያሳ ዎሴዳ።^{e47} ሺን አው ጎሊያ ኬዪዳዌ ሶሎሞና።^f

48-50 «ሺን ናቢ፤ (ጎዳይ፤ «ሳሉ ታ ካዉቴሳ አይዲያ፤ ሳዓይካ ታ ጌዲ ዩዲያሳ። ያቴና፤ ታው አያ ማላ ጎሊያ ኬፃኒቴ? ዎይ ታኒ ሺምፓናሳይ ሃቃኔ? ሃ ኡባባ ታ ኩሺያን ሜዳቤይኪታ?» ያጊ)

ጊዳዎዳን፤ ኡባፍ ቦላ ያሳይ አሳይ ኬዪዳ ጎሊያን ዴዔና።^g

51 «ሂንቴንቱ አይቤ ሞርጊ ሚኖ አሴ? ሂንቴንቱ ዎዛናይ ያሳ ቃላ አካናው አይቤ ዳሜዳዌ? ሂንቴንቱ ሃይሳይካ ዋኒ ቱሌዴ? ኡባ ዎዴ ጌሻ አያናሲ አዛዜቴናን ኢዪታ።^{h52-53} ናባቱዎን ሂንቴንቱ አዋቱ ዩዴርሴቤናዎ አኔ? ያሳ ናዓይ ዒሉ ያናዎ ካሴቲዴ እዴዳዎንታካ ዎዴዲኖ። ሃዒ ሂንቴንቱካ ኪታንቻቱዎ ኩሺያፍ ያሳ ሂጊያ አኪዴ አዛዜቲቤናዎንቱ፤ ዒሉዎ አሲ ኢሚዴ ዎዴዲታ» ያጊዳ።

---

v7:35 ኬስ 2:14   w7:36 ኬስ 7:5፤ 14:21፤ ፓይ 14:33   x7:37 ዛር 18:15፤ 18
y7:38 ኬስ 19:1-20:17፤ ዛር 5:1-33   z7:40 ኬስ 32:1   a7:41 ኬስ 32:2-6
b7:43 አዎ 5:25-27   c7:44 ኬስ 25:9፤ 40   d7:45 ኢያ 3:14-17
e7:46 2ሳም 7:1-16፤ 1ኦድ 17:1-14   f7:47 1ካት 6:1-38፤ 2ኦድ 3:1-17
g7:48-50 ኢሳ 66:1-2   h7:51 ኢሳ 63:10

ኢስሂፋኖሳ ሹቻን ዴቺዴ ዎዴዲኖ

54 ኡንቱንቱ ሄዎ ሲሴዳ ዎዴ፥ ባሬንቱ ዎዛናን ኢስሂፋኖሳሲ ዳሮ ዩሎቲዴ፥ ባሬንቱ ሜንቲርሻ ሳዲዴ ናሴዲኖ። 55 ሺን ኢስሂፋኖሳሲ ባሬናን ገሻ አያናይ ኩሚና፥ ሳሎዋ ፑዴ ጫዲ ዌሊዴ፥ ያሳ ቦንቹዎኔ ዮሴፊ ያሳፕ ኡሹቻ ባጋን ኤቁዳዎ ቤዔዳ። 56 ያቲዴ፥ «ዌሊቴ፥ ታኒ ሳሎ ዶዩቲና፥ አሳ ናዳይ ያሳፕ ኡሹቻ ባጋን ኤቁዳዎ ቤዔዳ» ያጌዳ።

57 ኮሻ ዶቁ አሲ ዋሲዴ፥ ባሬንቱ ሃይሳ ቱጫዴ፥ ኢቲፕ ጊዲ አኮ ዎዲዲኖ። 58 ካታማፕ ጋዳ አ ኬሲዴ፥ ሹቻን ጫዴዲኖ። ማርካቱካ ባሬንቱ ማዩዋ ኬሲዴ፥ ኢቲ ሳዳ ጌቲቲያ ዎዳላ ማታን ዎሴዲኖ።

59 ኢስሂፋኖሳ፥ «ታ ጎዳ ዮሴፊ፥ ታ ሺዎፕዋ አካ» ያጌዴ ዌጊሺን፥ ኡንቱንቱ ሹቻን አ ዴቺና። 60 ሄ ዎዴ ኢ ጉልባቲዴ፥ ባሬ ኮሻ ዶቁ አሲዴ፥ «ታ ጎዳው፥ ሃ ናጋራ ኡንቱንቶ አቶ ጋ» ያጌዳ። ሄዎ ጊኔ ሃይቂ አጌዳ።

ሳዶሊ አማኒያ አሳ ዩዴርሴዳ

8 ሳዶሊ ኢስሂፋኖሴ ሃይቁ ሎዓ ጊ አኬዳ። ሄ ጋላሲ ዩሩሳላሚን ዴዒያ አማኒያዎንቱ ቦላ ዎልቃማ ዩዴርሴ ዴንዴዳ፤ ዮሴፊ ኪቴዳዋንቱፕ አቲን፥ አማኒያዎንቱ ኡባቱ ዩሁዳ ጋዲያጊኔ ሳማሪያ ጋዲያን ላሌቲዲኖ። 2 ያሳ አሳቱ ኢስሂፋኖሳ ሞጊዲኖ፤ ቃሲ አው ዳሮ ዩኬዲኖ። 3 ሺን ሳዶሊ አማኒያ አሳ ዳዩሳናው ባዌቲ፤ ኡባ ጎሊያ ጌሊ ጌሊዴ፥ አቱማ አሳኔ ማጫ አሳ ጎቺ ጎቺዴ፥ ቃሾ ጎሌ ዩዴ።

ዎንጋላ ሚሺራቹ ሳማሪያን አዴቴዳ

4 ላሌቴዳ አማኒያዎንቱ ቃላ አዲዴ፥ ኡባሳ ቤዲኖ። 5 ፒሊጳሲ ሳማሪያ ካታማ ዎዲዴ፥ ኪሪስቶሳባ አሳሲ አዴዳ። 6 ጮራ አሳይ ፒሊጳሲ ጌዳዎ ዳሪሲ አኬኪዴ ሲሴዳ፤ ኢ አሲያ ማላታካ ቤዔዳ። 7 አዩሲ ጎፕ፥ ኢታ አያናቱ ኮሻ ዶቁ አሲ ሃሳዩዴ፥ ጮራ አሳፕ ኬሴዲኖ፤ ቃሲ ጮራ ሲሌዳዎንቱኔ ዎባቱ ፓዌዲኖ። 8 ሄ ካታማን አሳይ ዳሮ ናሹቴዳ።

9 ሺን ሲዎና ጌቲቲያ ኢቲ ቤታኒ ካሴ፥ ባሬና ዎልቃማ ጊ ካዩዲ፥ ሳማሪያ አሳ፥ «ላ ሃዌ አይቤ አራሳቤ» ጊሲዴ ሄ ካታማን ዴዔዳ። 10 ጉሳቴሳፕ ዶሚዴ፥ ዎጋቴሳ ጋካናው፥ አሳይ ኡባይ፥ «ያሳ ዎልቃይ ዳሮ ዎልቃማይ ሃዎ» ጊዴ አባ ሲሴ። 11 ዳሮ ዎዲያፕ ዶሚዴ፥ ካዩዎን ሳማሪያ አሳ «ላ ሃዌ አይባ አራሳቤ» ጊሴዳ ዲራው፥ አሳይ አባ ሲሴ። 12 ሺን ፒሊጳሲ ያሳ ካውቴሳባኔ ዮሴፊ ኪሪስቶሳ ሱንሳባ አቱማዎንቱሲኔ ማጫዎንቱሲ ሚሺራቹዎ አዲዴ፥ ኡንቱንቱ አባ አማኒያ ማጭቲዲኖ። 13 ቃሲ ሲሞኒካ ባሬ ሁጺው አማኒያ ማጭቲዳዎፕ ጉዩያን፥ ፒሊጳሳን ኢቲፕ ዴዒዴ፥ አሴቲያ ማላታኔ ያሳይ አሴዳ ዎልቃማ ማላታ ቤዒዴ ማላሌቴዳ።

14 ዮሴፊ ኪቴዳ ዩሩሳላሚን ዴዒያዎንቱ፥ ሳማሪያ አሳይ ያሳ ቃላ አኬዳዎ ሲሴዳ ዎዴ፥ ጳዒሮሳኔ ዮሃኒሳ ኡንቱንቱቱ ዩዴዲኖ። 15 ጳዒሮሳኔ ዮሃኒሲ ዎዲዴ፥ አማኒያዎንቱ ገሻ አያና አካና ማላ፥ ኡንቱንቶ ያሳ ዎሴዲኖ፤ 16 አዩሲ ጎፕ፥ ሳማሪያ አሳቱ ጎዳ ዮሴፊ ሱንሳን ዌንቃታ ሃላላ ማጭቲዳዎፕ አቲን፥ ኡንቱንቱ ኢቱዎ ቦላኒኔ ገሻ አያናይ ዎዲቤና። 17 ሄ ዎዴ ጳዒሮሳኔ ዮሃኒሲ ባሬንቱ ኩሺያ ኡንቱንቱ ቦላ ዎሶዎፕ ጉዩያን ኡንቱንቱ ገሻ አያና አኬዲኖ።

18 ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱ ባሬንቱ ኩሺያ ኡንቱንቱ ቦላ ዎሲና፥ ኡንቱንቶ ገሻ አያናይ ኢሜቴዳዎ ሲሞኒ ቤዔዳ ዎዴ፥ ጳዒሮሳሲኔ ዮሃኒሳሲ ሚሻ አሂዴ። 19 «ታኒካ ታ ኩሺያ ዎሲያ ኡባይ ገሻ አያና አካና ማላ፥ ሃ ማታ ታውካ ኢሜሪኪቴ» ያጌዳ።

20 ሺን ጳዒሮሲ አው ሃዎዳን ያጌዳ፤ «ኔኒ ያሳ ኢሞታ ሚሻን ሻማናው ቆፕዳ ዲራው፥ ኔ ሚሻይ ኔናና ጮ ዳዮ። 21 ኔ ዎዛናይ ያሳ ሲንሳን ሱራ ጊዴና ዲራው፥ ኔው ሃዎን ጊሹ ባዎ። 22 ያቶዎፕ ጉዩያን ሃ ኔ ዎዛና ኢታ ቆፋ ዲራው፥ ናጋራፕ ሲማ፤ አኒ ኤሪ ኔ ዎዛናን ዴዒያ ኢታ ቆፋ ያሳይ አቶ ጋኔንቶኔ ያሳ ዎላ። 23 አዩሲ ጎፕ፥ ኔኒ ዳሮ ቃናቲያ አይቃዴ ናጋራ ቃሹዋን ዴዒያዎ ታኒ ቤዔዳ» ያጌዳ።

24 ሄዎፕ ጉዩ ሲሞኒ ጳዒሮሳሲኔ ዮሃኒሳሲ ዛሪዴ፥ «ሂንቱንቱ ጌዳዎፕ ኢቲባይኔ ታና ጋኬና ማላ፥ ሂንቱ ታው ያሳ ዎሲቴ» ያጌዳ።

25 ጲረሮሲኔ የሃሂሲ ማርካቴዳዎፔኔ ጎዳ ቃላ አደዳዎፔ ጉዩያን፣ ጉዩ ዩሩሳላሜ ሲሜዲኖ፤ ያቲዴ ሳማሪያን ዴዒያ ዳር ቁሪ ካታማቱዋን ሚሺራቹዋ ቃላ አደዳዲ።

ፒሊጶስ ቶጲያ አሳ ጊዴዳ ሹፋ ማጭዳ

26 ጎዳ ኪታንቻይ ፒሊጶስ፣ «ዴንዳዴ ዩሩሳላሜፔ ጋዛ አፊያ አሲ ባይና ሜላ ሳዓ አጊያኮ ባ፤ ሄ አጊ አዋይ ኬሲያሳ ጌሊያ ዎዴ ኡሼቻ ዱጌሃ ባጋና ዴዔ» ያጌዳ። 27 ፒሊጶስ ዴንዲዴ ቤዳ። ሂንዴኮ ጌቴቲያ ቶጲያ ካታቲሲ ቢታ ዋዲያ ኢ ሚሻ ኡባካ ናጊያ ቶጲያ አሳ ጊዴዳ ኢቲ ሹፋይ ዴዒያዌ ጎዩናናው ዩሩሳላሜ ቤዳ። 28 ፓራይ ጎቺያ ጋሪያን ኡቲዴ፣ ዩሩሳላሜፔ ጉዩ ሲሚዴ፣ ናቢያ ኢሲያሳ ማፃፋ ናባቢ።

29 ጊሻ አያናይ ፒሊጶስ፣ «ሄ ጋሪያኮ ሸቃዴ ኢቲፔ ጊዳ» ያጌዳ።

30 ፒሊጶስ ዎጊ ዩዴ፣ ናቢያ ኢሲያሳ ማፃፋ ሹፋይ ናባቢን ሲሲዴ አ፣ «ኔኒ ናባቢያዋ አኬካይ?» ያጌዳ።

31 ሹፋይ፣ «ታው አዲዴ አኬኪሲያ አሳይ ባይናን ዋኒዴ አኬኬቲ?» ያጌዳ፤ ቃሲ ባሬናና ጋሪያን ኬሲዴ ኡታና ማላ፣ ፒሊጶሳ ዎሴዳ። 32 ሹፋይ ናባቢያ ማፃፋይ

«ዶርሳዳን ኢ ሹኬታናው ላጌቱ።

ዶርሳ ማራይ ባሬ ኢሲኪያ

ቃንጊያዋ ሲንሳን ጮው ጊያዋዳን፣

ኢካ ባሬ ዶና ፖኪቤና።

33 ኢ ካዉሼዳዋዳን አው ጊሎ ፐርዳይ ጳዩዳ።

ዮሴፊ ዴው ሃ ሳዓፔ ፑዴ አኬቲዲጌዳ ዲራው፣

አ ዛሪያባ እኔ አዳናዌ?»

ያጌዳ።ⁱ

34 ሹፋይ ዛሪዴ ፒሊጶሳው፣ «ናቢ ሃዋ አዋ አዲ? ባሬባ አዲዬ ዎይ ሃራ አሳባ አዲ? ታው አዳሪኪ» ያጌዳ። 35 ፒሊጶስ ዛሪዴ፣ ዎሳ ማፃፋ ኢ ናባቢያሳፔ ዶሚዴ፣ ዩሴሳባ ሚሺራቹዋ ቃላ አው አደዳ።

36 ኡንቱንቱ አጊያ አይቂ ቤዴ፣ ሃሳይ ዴዒያሳ ጋኬዲኖ፤ ሹፋይ፣ «ሃሳ ሃዋ ቤዳ፤ ማጭቲያዋ ታና ዲጊያዌ አዩ?» ያጌዳ።

37 ፒሊጶስ አ፣ «ኔኒ ኔ ኩሜንሳ ዎዛናፔ አማናፔ፣ ዳንዳያ» ያጌዳ።

ኢ ዛሪዴ፣ «ዮሴፊ ኪሪስቶሲ ዎሳ ናዓ ጊዲያዋ ታኒ አማናይ» ያጌዳ።

38 ጋሪ ኤቃና ማላ ሹፋይ አዛዘና፣ ኢኔ ፒሊጶስ ሳዓቱ ዱጌ ዎዲዴ፣ ሃሳን ጌሊና ፒሊጶስ አ ማጭዳ። 39 ኡንቱንቱ ሃሳፔ ጋፃ ኬሴዳ ዎዴ፣ ጎዳ አያናይ ፒሊጶሳ ሊጲ ኡዲዴ፣ አፊ አጌዳ፤ ሳዒሱዋ ሹፋይ ፒሊጶሳ ቤዒቤና፤ ሺን ባሬ አጊያ ናሼቲዴ ቤዳ። 40 ፒሊጶስ ባሬ ሁጲው አዞዎሳን ዴዒያዋ ኤሬዳ፤ ቃሲ ቂሳሪያ ያና ጋካናዉካ፣ ካታማ ኡባን ዩዩዴ ሚሺራቹዋ ቃላ አደዳ።

ሳዎሊ ኪሪስቶሳን አማኔዳ

(ኪት 22:6-16፤ 26:12-18)

9 ሺን ሳዎሊ ጎዳ ካሊያዋንታ ዎዳናው ማንዲዴ፣ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፔዋኮ ቤዳ። ² ያቲዴ ጎዳ አጊያ ካሊያ አሳቱዋ ማጫዋንታኔ አቱማዋንታ ዴዋፔ፣ ቃቺዴ ዩሩሳላሜ አሃናው፣ ዳማስቆን ዴዒያ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌቶ ዳቢዳቢያ ሃፋናው አ ዎሴዳ።

3 ኢ ቤዴ፣ ዳማስቆ ካታማ ጋካና ማቶዴ፣ ቆፔናን ሳሉዋፔ ዎልቃማ ፖው አ ዩሹዋ ኡባኒ ፖዔዳ።

4 ሳዎሊ ሳዓን ኩንዲ ኡቲና፣ «ሳዎላ ሳዎላ፣ አዩሲ ታና ዋዩሳይ?» ጊያ ቃላ ሲሲዳ።

5 ሳዎሊ፣ «ታ ጎዳው፣ ኔኒ አኔ?» ያጌዴ አቼዳ።

ዮሴፊካ፣ «ታኒ ኔኒ ዩዶርሳዴ ዴዒያ ዮሴፊ።» ያጌዳ።

6 ሺን ሳዎሊ ኮኮራዲኔ ማላሌቲዴ፣ «ታ ጎዳው፣ ታኒ አያ አሳናዳን ኮያይ?» ያጌዳ።

ጎዳይ አ፣ «ዴንዳዴ ካታማ ጌላ፤ ኔኒ አሳናው ቤሲያባይ ኔው ያኒ አዴታናዋ» ያጌዳ።

7 ሳዖላና አጊያን ቢያ አሳቱ አይኔ ሃሳቡናን ኤቂ አጊዴ፡ ኮሻ ሲሲኖ፤ ሺን አናኔ ቤዒቤይኪኖ።
8 ሳዖሊ ሳዓፔ ዴንዲና፡ አ አይፊ ዶዩቴዳ ዎዴ፡ አይኔ ዌላናው ዳንዳዩቤና፤ ሄዋ ዲራው፡ ኡንቱንቱ አ ኩሺያ አይቂ ጎቺዴ፡ ዳማስቆ ጌሊሴዲኖ።⁹ ሄዙ ጋላሳ ጋካናዉካ ኢ ዌሊቤና፤ አይኔ ሚቤና፤ አያኔካ ኡሺቤና።

10 ዳማስቆን ኢቲ ሃናኒያ ጊያ ካሊያዌ ዴዔ፤ ጎዳይ ሳዓን አ፡ «ሃናኔው» ያጌዳ።
ሃናኒ፡ «ታ ጎዳው፡ ሃዋን ዴዓይ» ያጌዳ።

11 ጎዳይ አ፡ «ዴንዳዴ ሱሬ ጌቴቲያ አጊያ ባዴ፡ ዩሁዳ ሶዩን ኢቲ ሳዖላ ጊያ ዌርሴሴፔ ዩዳ ቢታኒያ ኮያ፤ አዩሲ ጎፔ፡ ኢ ዎሴ።¹² ቃሲ ሃናኒያ ጊያ ቢታኒ ጌሊዴ፡ ሳዖሊ ላዔንሱዋ ዌላናዳን፡ ባሬ ኩሺያ አ ቦላ ዎሲያዋ ሳዓን ቤዔዳ» ያጌዳ።

13 ሃናኒ ዛሪዴ፡ «ታ ጎዳው፡ ዩሩሳላሜን ኔ ጌሻ አሳ ቦላ ሄ ቢታኒ አይ ኬና ኢታባ አሴዴንቶ፡ ታኒ ዳር አሳፔ ሲሳዲ።¹⁴ ቃሲ ዳማስቆን ኔ ሱንሳ ዌሲያዋንታ ኡባ ቃቻናው፡ ቁሳቱዋ ካፓቱ አው ማታ ኢሜዲኖ» ያጌዳ።

15 ሺን ጎዳይ አ፡ «ሳዖሊ አዩሁዳ ጊዴና አሳ ሲንሳን፡ ካታቱዋ ሲንሳኒኔ ኢሰራዔሊያ አሳ ሲንሳን፡ ታ ሱንሳ ኤሪሳናዉኔ ታው አሳናዳን ዶራቴዳ ሚሻ ጊዲያ ዲራው፡ ኔኒ ባ።¹⁶ አዩሲ ጎፔ፡ ታ ሱንሳ ዲራው፡ ኢ አዩኬና ዋዩታናው ቤሲንቶ፡ ታኒ አ ቤሳና» ያጌዳ።

17 ሃናኒ ቢዴ፡ ሶይ ጌሊዴ፡ ባሬ ኩሺያ ሳዖላ ቦላ ዎሲዴ፡ «ታ ኢሻው ሳዖላ፡ ኔኒ ዩያ አጊያን ኔው ቤቴዳ ዮሱሲ፡ ኔኒ ዌላና ማላኔ ጌሻ አያናይ ኔናን ኩማና ማላ፡ ታና ኪቴዳ» ያጌዳ።¹⁸ ኤሌካ፡ አዩንቶ ፖቁዋ ማላይ ሳዖላ አይፊያፔ ዎዲና፡ ሳዖሊ ላዔንሱዋ ዌሌዳ፤ ቃሲ ዴንዲዴ ማጭቱዳ።¹⁹ ቁማ ሚዴ ሚኔቲ፡ ዳማስቆን ዴዒያ ካሊያዋንቱና አማራዳ ጋላሳ ጋሚዔዳ።

ሳዖሊ ዳማስቆን ታማሪሴዳ

20 ኤሌካ፡ «ዮሱሲ ኪሪስቶሲ ዶሳ ናዓ» ያጌዴ፡ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌቱዋን ቃላ አዴዳ።

21 ሄዋ ሲሴዳ ኡባይ ማላሌቲዴ፡ «ሃዌ ዩሩሳላሜን ዮሱሳ ሱንሳ ዌሲያዋንታ ዳዩሲያዋ ጊዴኔ? ቃሲ ኡንቱንታ ቃቺዴ፡ ቁሳቱዋ ካፓቱዋ ሲንሳ አፋናው ዩቤኔይ?» ያጌዲኖ።

22 ሺን ሳዖሊ ቃላ አዲያ አዱ ሚኒ ሚኒ ቤዳ፤ ዮሱሲ ቃሲ ኪሪስቶሳ ጊዲያዋካ ኢ አኬኪሲዴ አዴዳ ዲራው፡ ዳማስቆን ዴዒያ አዩሁዳቱ አው ዛሪያዋ ዳዩዲኖ።

23 ጮራ ጋላሳፔ ጉዩያን፡ አዩሁዳቱ ሸቂዴ፡ ሳዖላ ዎዳናው ዘራቴዲኖ።²⁴ ሺን አዩሁዳቱ ባሬና ዎዳናው ቆፖዋ ሳዖሊ ሲሴዳ፤ ኡንቱንቱ አ ዎዳናው ቃማኔ ጋላሲ ካታማ ፔንጊያ ናጊኖ።²⁵ ሺን ካሊያዋንታ አ ቃማ አፊዴ፡ ዲርሳ ሁጲያና ታዩያን ዱጌ ዎሴዲኖ።

ሳዖሊ ዩሩሳላሜን ታማሪሴዳ

26 ሳዖሊ ዩሩሳላሜ ጋኬዳ ዎዴ፡ ካሊያዋንቱና ኢቲፔ ጋኬታናው ሸቂ ቤዔዳ፤ ሺን ካሊያዋ ኢ ጊዴዳዋ ኡባይ አማኔናን ኢዲዴ፡ አው ያዩዲኖ።²⁷ ሺን ባርናባሲ ሳዖላ ዮሱሲ ኪቴዳዋንቱኮ አፊዳ፤ አጊያን ጎዳ ኢ ዋኒዴ ቤዔዴንቶ፡ አው ጎዳይ ዎቲ ሃሳቡዴንቶኔ ቃሲ ሳዖሊ ዳማስቆን ዮሱሳ ሱንሳን ያዩናን ዎቲ ቃላ አዴዴንቶ፡ ኡንቱንቶ ጌሺዴ አዴዳ።²⁸ ሳዖሊ ዩሩሳላሜን ዩዩዴኔ ጎዳ ዮሱሳ ሱንሳን ያዩናን ቃላ አዲዴ፡ ዮሱሲ ኪቴዳዋንቱና ኢቲፔ ዴዔዳ።²⁹ ቃሲ ሳዖሊ ጊሪኬ ቃላ ሃሳቡያ አዩሁዳቱዋና ሃሳቡ፤ ፓሉሜቱ፤ ሺን ኡንቱንቱ አ ዎዳናው ኮዩዲኖ።³⁰ ኢሻቱ ሄዋ ሲሲዴ፡ ሳዖላ ዱጌ ቁሳሪያ አፊዴ፡ ዌርሴሴ ዩዩዲኖ።

31 ዩሁዳን፡ ጋሊላኒኔ ሳማሪያን ኡባን ዴዒያ አማኒያ አሳቱ ሳርቴሳን ዴዔዲኖ፤ ቃሲ ሚኔዲኖ፤ ጎዳሲ ያዩያዋንኔ ጌሻ አያና ማዱዋን ጌሜቲዴ፡ ፓዩዱዋንካ ዳሪ ዳሪ ቤዲኖ።

ጴዳሮሲ ሊዲያኒኔ ዮጴን ታማሪሴዳ

32 ጴዳሮሲ ኡባሳን ዩዩዴ፡ ሊዳን ዴዒያ ጌሻ አሳቱዋኮ ቃሲ ዎዴዳ።³³ ያቲዴ ሄዋን ሆስፔን ሳይሳ ሲሊዴ፡ አርሳን ጊሲዴ ዴዒያ ኢቲ ኤኒያ ጊያ ቢታኒያ ዴሜዳ።³⁴ ጴዳሮሲ ኤኒያ፡ «ኤናው፡ ዮሱሲ

ኪሪስቶስ ኔና ፓሴ፤ ዴንዳዴ ኔ ሂፃ ዩጋ» †ያጌዳ። ሄዋፕ ጉዩ ኤሌካ ዴንዳ ኤቁዳ። 35 ሊዳኒኔ ሳሮናን ዴዲያ አሳይ ኡባይ ኤኒያ ቤዲዴ፥ ጎዳኮ ሲሜዲኖ።

36 ዮጲ ካታማን ኢቲ ፃቢቶ ጌቴቲያ አማኔውና ዴዓው፤ ፃቢቶ ጉሳይ ጊሪኬ ቃላን ዶርቆ ጊያዋ። ኢዛ ባሬ ዴዔዳ ዎዲያ ኡባን ሎቦባ አሳዴኔ ሂዩሳ ማዳዴ ዴዓው። 37 ሄ ዎዴ ኢዛ ሃርጋዴ ሃይቂና፥ አሳይ ኢዚ አጋ ሜጨዴ፥ ፖቂያ ፕዴ ኬሲዴ ጊሲሴዳ። 38 ሊዳይ ዮጲሲ ማታ፤ ካሊያዎንቱ ጴጊሮሲ ሊዲያን ዴዲያዋ ዮጲን ሲሲዴ፥ «ሃያና ኑኮ ኤሌካ ያሪኪ» ያጊያ ኪታ ላው አሳቱዋ ቦላ አኮ ኪቴዲኖ።

39 ሄዋፕ ጉዩ ጴጊሮሲ ዴንዳዴ፥ ኡንቱንቱና ቢ ጋኪና፥ ፖቂያ ፕዴ አ ኬሲዴ፥ ኪፊሊያ ጌሲሴዲኖ። አሲኒ ባይና አምዔ ማጫዎንቱ ኡባይ ዩኪዴኔ ዶርቃ ኡንቱንቱና ዴዲያ ዎዴ አሴዳ ቃሚሻቱዋኔ ማዮቱዋ ኡባ ጴጊሮሳ ቤሲዴ፥ አ ዩሹዋን ዩዩ አዲዴ ኤቁዲኖ። 40 ጴጊሮሲ ኡንቱንታ ኡባ ካሬ ኬሲዴ፥ ጉልባቲ ያሳ ዎሴዳ፤ ቃሲ አጋኮ ሲሚዴ፥ «ፃቢቴ፥ ዴንዳ» ያጌዳ፤ ፃቢታካ ባሬ አይፊያ ዶያ ጴጊሮሳ ቤዳዴ፥ ጶቃ ኡታዱ። 41 ጴጊሮሲ ኢዞ ባሬ ኩሺያን ማዲዴ፥ ዴንሲ ኤሴዳ፤ ሄዋፕ ጉዩያን፥ አማኒያዎንታኔ አሲኒ ባይና አምዔ ማጫዎንታ ዪሲዴ፥ ፓጊዳወኖ ኡንቱንቶ ኢሚዳ።

42 ሃ ዩው ዮጲ ካታማ ኡባን ላሱቲና ሮጋር አሳይ ጎዳ አማኔዲኖ። 43 ጴጊሮሲ ዮጲን ኢቲ ሲሞና ጊያ ጋልባ ቃጨያዋና ዳሮ ዎዲያ ጋሚዔዳ።

ጴጊሮሳኔ ቆርኔሊዮሳ

10 ቁሳሪያን «ፃላቱዋ አላ አሳቱዋ» ጌቴቲያ አላንቻቶ ኢቲ ዪታቱዋ ካፕ ቆርኔሊዮሳ ጊያዌ ዴዴ። 2 ቆርኔሊዮሲ ያሳ ሎይሲዴ አማኒያ አሳኔ፥ ባሬ ሶይ አሳ ኡባና ኢቲፕ ያሳሲ ጎዩኒያ አሳ፤ አዩሁዳ ሂዩሳካ ኢ ዳሮ ማዴ፤ ቃሲ ያሳ ኡባ ዎዴ ዎሴ። 3 ኢቲ ጋሳሲ ኡዱፕ ሳቲያ ሄራን፥ «ቆርኔሊዮሳ» ጊዴ ዪሲያ ያሳ ኪታንቻይ ባሬኮ ጌሊሺን፥ ቆርኔሊዮሲ ሳፃን ጌሺዴ ቤዔዳ።

4 ቆርኔሊዮሲ ያዩዴ፥ ኪታንቻ ጫዲ ዪሊዴ፥ «ታ ጎዳው፥ ኢ አዩ?» ያጌዳ።

ኪታንቻይ ዛሪዴ፥ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ኔ ዎሳይኔ ኔኔ ሂዩሳ ማዲያዌ ያሳ ሲንሳን ሃሳዩታናው ሳሉዋ ቤዳ። 5 ሃዲ ዮጲ አሳ ኪታዴ፥ ጴጊሮሳ ጌቴቲያ ሲሞና አሂሳ። 6 ጴጊሮሲ አባ ዶናን ዴዲያ ጋልባ ቃጨያ ሲሞና ጎሌን ኢማሳቴሳኒ ኡቴዳ፤ ኔኔ አሳናው ቤሲያዋ ኢ ኔው አዳናዋ» ያጌዳ።

7 ቆርኔሊዮሲ ባሬው አይዳ ኪታንቻይ ቢና፥ ባሬ ቆማቱዋፕ ላዓቱዋኔ ያሳሲ ጎዩኒያ ባሬፕ ሻኬቴና ዎታዳራቱዋፕ ኢቱዋ ዪሲዴ። 8 ኡንቱንቶ ኡባባ አዲዴ፥ ኡንቱንታ ዮጲ ኪቴዳ።

9 ዎንቴሳ ጋሳሲ ኡንቱንቱ ቢዴ፥ ዮጲ ካታማኮ ማቲሺን፥ ጴጊሮሲ ኡሱፕን ሳቲያ ሄራን ጎሊያ ቦላን ዴምባዩዴ አሴዳሳ ያሳ ዎሳናው ኬሴዳ። 10 ቃሲ ኮሻቲዴ፥ ቁማ ማናው ኮዩዳ፤ ሺን ቁማይ ካዲሺን፥ ሳፃ ቤዔዳ። 11 ሳሉ ዶዩቲና፥ ዎልቃማ ማዩዋ ማላቲያባይ አይዱ ባጋና አይቁቲዴ፥ ሳዓን ዎዲሺን፥ ጴጊሮሲ ቤዔዳ። 12 ሄዋን አይዱ ጌዲያና ዴዲያ ሜሂ፥ ዶዳይ፥ ሾሻይ፥ ዛሪኔ ካፋ ኡባይ ዴዴ። 13 «ጴጊሮሳ፥ ዴንዳ ኤቃዴ ሹካ ማ» ጊያ ቃላይ አኮ ዩዳ።

14 ሺን ጴጊሮሲ፥ «ታ ጎዳው፥ ሃኔና! ታኒ ቱናባኔ ሺኔዩያባ ኡባካ ማ ኤሪኪ» ያጌዳ።

15 ቃሲ ላዔንሱዋ፥ «ዶሳይ ጌሺዳዋ ኔኔ ቱኒሶፓ» ጊያ ቃላይ አኮ ዩዳ። 16 ሄዙ ጌዴ ሄዋዳን ጌዳ፤ ሄዋፕ ጉዩያን፥ ኤሌካ ሄ ዎልቃማ ማዩዋ ማላቲያዌ ፕዴ ሳሉዋ አኪቲ አጌዳ።

17 ጴጊሮሲ ባሬ ቤዔዳ ሳፃ ቢሌሳይ አያ ጊዳንዴሻ? ያጌዴ፥ ባሬ ዎዛና ጊዶን፥ «ላ ሃዌ አዩ?» ጊሺን፥ ቆርኔሊዮሲ ኪቴዳ አሳቱ ሲሞና ጎሊ ዴዲያሳ ኮዩዴ፥ አ ፕንጊያን ኤቁዲኖ። 18 ባሬጎን ኮሻ ጶቁ አሲዴ፥ «ጴጊሮሳ ጌቴቲያ ሲሞና ጊያ ኢማሳይ ሄዋን ዴዲ?» ያጌዴ አቻዲኖ።

19 ጴጊሮሲ ሳፃን ቤዔዳባ አኪካናው ቆፋን ሼኪዴዲሺን፥ ጌሻ አያናይ አ፥ «ቤዓ፥ ሄዙ ፳አሳቱ ኔና ኮዩኖ፤ 20 ዴንዳዴ ዎዳ፤ ታኒ ኡንቱንታ ኪቴዳ ዲራው፥ ሲዴናን ኡንቱንቱና ባ» ያጌዳ።

21 ጴጊሮሲ አሳቱዋኮ ዎዲዴ፥ «ሂንቱንቱ ኮዩያዌ ታና፥ አያ አካና ዩዲቴ?» ያጌዳ።

22 ኡንቱንቱ፥ «ዶሳሲ ያዩያ ዪሉ አዩሁዳ አሳ ኡባን ዳሮ ቦንቼቴዳ ዪታቱዋ ካፕዋ ቆርኔሊዮሲ፥ ኔና ባሬ ሶይ አፊሲዴ፥ ቃላ ኔፕ ሲሳና ማላ፥ ያሳ ጌሻ ኪታንቻይ አው አይዳ» ያጌዲኖ። 23 ጴጊሮሲ አሳቱዋ ኢማሳ ኡዲ ሾባናው ሶይ ሞኪዳ።

†9:34 ሂፃ ዩጋ፥ ሃዋ ጉሳይ ሜቴቲያባ ጊጊሳ ጉሳ።

‡10:19 ሄዙ፥ ኢቲ ኢቲ ማፃፋቱ ሮጋር ጊኖ፤ ኢቲ ማፃፋይ ላው ያጌ።

ዎንቴሳ ጋላሲ፣ ዴንዲዴ ኡንቴንቱና ቤዳ፤ ዮጴ ካታማን ዴዲያ ኢሻቱዋፕ ኢቱ ኢቱ አናና ኢቲፕ ቤዲኖ።²⁴ ዎንቴሳ ጋላሲ፣ ቂሳሪያ ጋኬዲኖ፤ ቆርኔሊዮሲ ባሬ ዳባቱዋኔ ባሬ ላጌሳቱዋ ኢቲፕ ዌሲ ሺሺዴ፣ ጴዊሮሳ ናጌ።²⁵ ጴዊሮሲ ጌላና ሃኒሺን፣ ቆርኔሊዮሲ አናና ጋኬቲዴ፣ አ ሲንሳን ኩንዲዴ፣ አው ጎዩኔዳ።²⁶ ሺን ጴዊሮሲ፣ «ዴንዳ! ታኒካ ታ ሁጴው አሳ» ያጊዴ አ ዴንሴዳ።

²⁷ ጴዊሮሲ ቆርኔሊዮሳና ሃሳዩዴ፣ ሰይ ጌሌዳ፤ ኢ ጌሊያ ዎዴ ጮራ አሳይ ሸቄዳዋ ዴሚዴ፣²⁸ አሳ፣ «አዩሁዳ አሳይ ሃራ ዛሪያና ኢቲፕቴሳን ዴዳናው፣ ዎይ ጋኬታናው ዎጋ ጊዴናዋ ሂንቴ ሁጴው ኤሪታ፤ ሺን ታኒ አናኔ ቱና ዎይ ሸኔዩያባ ጌና ማላ፣ ያሳይ ታና ቤሴዳ።²⁹ ሄዋ ዲራው፣ ሂንቴ ታው ኪቲና፣ ፓሎማይ ባይናን ያዲ። ሃዲ፣ (ታና አዩሲ አሂሴዲቴ?) ያጋዴ ሂንቴንታ አቻይ» ያጊዳ።

³⁰ ቆርኔሊዮሲ ሃዋዳን ያጊዳ፤ «ታኒ ሃቼ አይዱ ጋላሳፕ ካሴ ሃ ሳቲያን ኡዱፕ ሳቲያ ዎሳ ታ ሶዩን ያሳ ዎሲሺን፣ ጳልቂያ ማዩዋ ማዩዳ አሳይ ታ ሲንሳን ኤቂዴ።³¹ ታና፣ (ቆርኔሊዮሳ፣ ያሳይ ኔ ዎሳ ሲሴዳ፤ ኔኒ ሂዩሳ ማዲያዋካ ሃሳዩዳ።³² ሲሚ አሳ ዮጴ ኪታዴ፣ ሲሞኒ ጴዊሮሳ ጊያዋ ዌሲሳ፤ ሲሞኒ ጴዊሮሲ ሲሞና ጊያ ጋልባ ቃጪያዋ ጎሌን አባ ዶናን ኢማሳቴሳ ኡቴዳ» ያጊዳ።³³ ሄዋ ዲራው፣ ታኒ ኔኮ ኤሌካ ኪታዲ፤ ኔኒኔ ያዴ ሎይሳዳ፤ ሲሚ ኔኒ ኑሲ አዳናው ያሳይ ኔና አዛዜዳዋ ኡባ ሲሳናው ሃዲ ኑኒ ኡባይ ሃዋን ያሳ ሲንሳን ዴዴቶ» ያጊዳ።

ጴዊሮሳ ሃሳያ

³⁴⁻³⁵ ጴዊሮሲ ሃሳያ ሃዋዳን ያጊ ዶሜዳ፤ «ያሳይ አሳ ሶምዲያ ዌሌና፤ ሺን ጋዴ ኡባን ባሬው ያዩያዋኔ ዌሎ አሱዋ አሲያዋ ጋላቲያዋ ታኒ ቱሙ አኪካዲ።³⁶ ያሳይ አሳ ኡባ ጎዳ፣ ዮሴፊ ኪሪስቶሳ ባጋና፣ ሳርቴሳ አዲዴ፣ ሃ ዎንጋላ ሚሺራቸዋ ኢስራዴሊያ አሳሲ ኪቴዳዋ ሂንቴንቱ ኤሪታ።³⁷ ዮሃኒሲ ቃላ አዴዳ ሂንታታፕ ጉዩያን፣ ጋሊላፕ ዶሚዴ፣ ዩሁዳ ጋዲያ ኡባን ሃይዳዋ ሂንቴ ኤሪታ።³⁸ ያሳይ ናዘሬቲያ ዮሴፊ ጌሻ አያናኒኔ ዎልቃን ኩንሴዳ፤ ያሳይ አናና ዴዲያ ዲራው፣ ሎዎባ ኢ ኦሲዲኔ ሃላሂያ ካፕዋሲ ሞዴቴዳ ኡባ ፓሲዴ ዩዩዳ።

³⁹ «አዩሁዳ ጋዲያኒኔ ዩሩሳላሚን ኢ አሴዳ ኡባባሲ ኑኒ ማርካ። ኡንቴንቱ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሺ ካቂዴ፣ አ ዎዴዲኖ።⁴⁰ ሺን ያሳይ ሄዜንሲያ ጋላሳን ሃይቁዋፕ አ ዴንሴዴ ቤሴዳ።⁴¹ ያሳይ ኮይሮ ዶሬዳ ማርካቱዋ ኑና፣ አ ቤሴዳፕ አቲን፣ አሳ ኡባ ጊዴና፤ ሃይቁዋፕ ኢ ዴንዴዳዋፕ ጉዩያን፣ ኑኒ አናና ሜዶኔ ኡሺዶ።⁴² ያሳይ ዎንጋላ ሚሺራቸዋ አሳሲ ኑኒ አዳናዉኒ፣ ፓዳ ዴዲያዋንቱ ቦላኒኔ ሃይቁዳዋንቱ ቦላን ፐርዳናው ኢ ሱንሴዳዌ ዮሴፊ ጊዴዳዋ ኑኒ ማርካታናው ኑና አዛዜዳ።⁴³ ያሳይ አኒ አማኒያ ኡባ ናጋራ አ ሱንሳን አቶ ጋናዋ ናባቱ ኡባቱ ማርካቲያ» ያጊዳ።

አዩሁዳ ጊዴና አሳቱ አማኒዴ ጌሻ አያና አኪዲኖ

⁴⁴ ጴዊሮሲ ቢሮ ሄ ዩውዋ አዲሺን፣ ቃላ ሲሲያ ኡባ ቦላ ጌሻ አያናዎ ዎዲ አጌዳ።⁴⁵ ጴዊሮሳና ዮጴፕ ዩዳ፣ አማኒያ ቃግሬቴዳ አዩሁዳ ኡባቱ አዩሁዳ ጊዴናዋንቱ ቦላንካ ጌሻ አያና ኢሞታይ ጉኪዳ ዲራው ማላሌቴዲኖ።⁴⁶ አዩሲ ጎፕ፣ ኡንቴንቱ ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳዩሺኒኔ ያሳ ዳርቴሳ ሳቢሺን ሲሴዲኖ።

ሄ ዎዴ ጴዊሮሲ ዛሪዴ።⁴⁷ «ሃዋንቱ ቃሲ ኑናዳን ጌሻ አያና አኪዳዋንቱ ማቆቴናዳን፣ ሃሳ ኡንቴንታ ዲጋናው ዳንዳዩያዌ አኒ?» ያጊዳ።⁴⁸ ኡንቴንቱ ዮሴፊ ኪሪስቶሳ ሱንሳን ማቆታና ማላ፣ ኡንቴንታ አዛዜዳ፤ ሄዋፕ ጉዩያን፣ ኡንቴንቱ ባሬንቱና አማራዳ ጋላሳ ኡታና ማላ፣ አ ዎሴዲኖ።

ጴዊሮሲ አዩሁዳ ጊዴና አሳፕ አማኒዳዋንቱ ሰይ አያው ጌሌዴንቶ አዴዳ

11 ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱኔ ዩሁዳ ኡባን ዴዲያ ኢሻቱ፣ አዩሁዳ ጊዴናዋንቱካ ያሳ ቃላ አኪዳዋ ሲሴዲኖ።² ጴዊሮሲ ዩሩሳላሚ ቤዳ ዎዴ፣ ቃግሬቴዳ አሳቱ አናና ፓሎሜቲዴ።³ አ፣ «ኔኒ ቃግሬቲቤናዋንቱካ ጌላዴ፣ ኡንቴንቱና ቁማ ማዳ» ያጊዲኖ።

ገ10:34-35 ዛር 10:17

4 ሺን ጳጊሮሲ ሃኔዳዎ ኮይሩዋፔ ዶሚዶ። ማራን ማራን ሃዋዳን ያገደደ አደዳ፤ 5 «ታኒ ዮጵ ካታማን ያሳ ዎሲሺን። ታኒ አያናኒ ጊዳዴ ሳዓ ቤዓዲ፤ ዎልቃማ ማዩዋ ማላቲያዌ አይዱ ባጋና አይቁቲዶ። ሳሉዋፔ ዎዲዶ። ታኮ ዮዳ። 6 ሄዋ ጊዱዋ ታኒ ጫዳ ዌሊያ ዎዶ። አይዱ ጌዲ ደዓዲያ ሜሂያ። ዱዳ። ሾሻ። ዛሪያኔ ካፉዋ ቤዓዲ። 7 ቃሲ። (ጳጊሮሳ። ደንዳ፤ ሸካ ማ) ጊያ ቃላ ታኒ ሲሳዲ።

8 «ሺን ታኒ። (ታ ጎዳው። ሃኔና! ቱናባይ ዎይ ሸኔይያባይ ኡባካ ታ ዶናኮ ሸቂ ኤሬና) ጋዲ።

9 «ቃላይ ሳሉዋፔ ላዕሱዋካ። (ዶሳይ ጌሸዳዋ ኔኒ ቱና ጎፓ) ያገደደ ታው ዛሬዳ።

10 «ሄዌ ሄዙ ጌዶ ሃኒና። ወርሴሳን ኡባባይ ሳሉዋ ፑዶ ጎሸቴዳ። 11 ሄ ማንዲያንካ ሄዙ አሳቱ ቁሳሪያፔ ታኮ ኪቴቲዶ። ታኒ ደዓዲያ ጎሊያ ጋኪ አጌዲና። 12 ታኒካ ሲዴናኒ ኡንቱንቱና ባና ማላ። ጌሻ አያናይ ታው አደዳ። ቃሲ ሃ ኡሱፑን ኢሻቱ ዮጵፔ ታናና ቁሳሪያ ቢና። ኑኒ ቆርኔሊዮሳ ሶይ ጌሌዶ። 13-14 ኪታንቻይ ባሬ ሶዬን ኤቂዶ ባሬና። (ጳጊሮሳ ጌቴቲያ ሲሞና ዌሳናው አሳ ዮጵ ኪታ፤ ኔኒኔ ኔ ጎሌ አሳይ ኡባይ አቲያ ቃላ ኢ ኔው አዳናዋ) ጌዳዋ ቆርኔሊዮሲ ዎቲ ሲሴዴንቱ። ኑሲ አደዳ።

15 «ታኒ ሃሳያናው ዶሚያዎን ጌሻ አያናይ ኮይሮ ኑ ቦላ ዎዴዳዋዳን። ኡንቱንቱ ቦላካ ዎዲ አገዳ።

16 ጎዳይ። (ዮሃኒሲ ሃሳን ማወቁዳ፤ ሺን ሂንቱንቱ ጌሻ አያናን ማወቁታኒታ) ያገደደ ቃላ ታኒ ሃሳያዲ።

17 ዶሳይ ኑሲ ጎዳ ዮሴፊ ኪሪስቶሳ አማኔዳዎንቱሲ ኢሜዳ ኢሞታ ማላ አይሁዳ ጊዴናዎንቶካ ቃሲ ኢሞፔ። ሲሚ ዶሳ ዲጋናው ታኒ አኔ?» ያገደደ።

አማኒያዎንቱ ኪሪስታኒ ጌቴቲዳኖ

18 ኡንቱንቱ ሃዋ ሲሴዳ ዎዶ ባሬንቱ ፓሉማ አገደደ። «ያቲና። ዶሳይ አይሁዳ ጊዴናዎንቱካ ቃሲ ናጋራፔ ሲሚዶ ደዓናዳን። ኡንቱንታ ቃደዳ» ያገደደ ዶሳ ጋላቴዲኖ።

19 ኢስባፋኖሳ ቦላ ጋኪዳ ዋዩያ ጌዱዋን ላሌቴዳ አማኒያዎንቱ ቃላ አይሁዳቱዋ ዓላላፔ አቲን። ሃራሲ ኢቴዋሲኔ አደናን። ፒንቁ። ቆጲሮሳኔ አንዎኪያ ጋካናው ዩዩዲኖ። 20 ሺን ቆጲሮሳኔኔ ቁሬናፔ ዮዳ ኢቲ ኢቲ አማኒያ አሳቱ አንዎኪያ ቢዴ። ጎዳ ዮሴፊ ዎንጋላ ሚሺራቼዋ አዲዶ። ጊሪኬ አሳሲካ ሳዲዲኖ። 21 ጎዳ ዎልቃይ ኡንቱንቱና ደዓ፤ ቃሲ ጮራ አሳይ አማኒዶ። ጎዳኮ ሲሜዲኖ።

22 ሃ ዩው ዩሩሳላሜን ደዓዲያ አማኒያ አሳሲ ሲሴቲና። አማኒያ አሳይ ባርናባሲ አንዎኪያ ኪቴዳ።

23 ባርናባሲ አንዎኪያ ቤዳ ዎዶ። ዶሳ አዶ ኬካቴሳ እስጥ ቤዒዶ ናሸቴዳ፤ ኡንቱንቱ ኡባይ ጎዳን ባሬንቱ ኩሜንሳ ዎዛናፔ ሚኒ ደዓናዳን። ኡንቱንታ ዞሬዳ። 24 አዩሲ ጎፔ። ባርናባሲ ጌሻ አያናይኔ አማኑ ኩሜዳ ሎዎ አሳ፤ ሄ ጋሱዋን ጮራ አሳይ ጎዳኮ ዩዲኖ።

25 ሄዋፔ ጉዩያን። ባርናባሲ ሳዎላ ኮያናው ዌርሴሴ ቤዳ። 26 ያቲዶ ሳዎላ ደሜዳ ዎዶ። አንዎኪያ አሄዳ። ባርናባሲኔ ሳዎሊ አማኒያ አሳና ኢቲ ላይሳ ኩሜንሳ ኡቲዶ። ጮራ አሳ ታማሪሴዲኖ፤ ካሊያዎንቱ አንዎኪያን አማኒያ አሳ ጌቴቲዶ። ኮይሮ ዌሴቴዲኖ።

27 ናባቱ ዩሩሳላሜን አንዎኪያ ሄ ዎዶ ዎዴዲኖ። 28 ኡንቱንቱ ጊዶፔ አጋቦሳ ጊያዌ ደንዲዶ። ሳዓ ኡባን ዎልቃማ ኮሻይ ደንዳናዋ አያና ዎልቃን ቲምቢቲያ አደዳ፤ ሄዌ ሃኔዳዌ ቃላወደዮሳ ካወቴሳ ዎዲያና። 29 ካሊያዎንቱ ሁጲያን ሁጲያን ባሬንቱ ዎልቃ ከና ሚሻ ኬሲዶ። ዩሁዳን ደዓዲያ ባሬንቱ ኢሻቱዋሲ ማዱዋ ዩዳናው ቆፋ ቃቼዲኖ። 30 ኡንቱንቱ ሄዋዳን አሲዶ። ሚሻ ባርናባሲ ቦላኒኔ ሳዎላ ቦላ ዎሳ ጎሌ ጨማቶ ዩዲዲኖ።

ዎሳ ጎሌን ዎልቃማ ኢታ ዩደሳይ ዶሜዳ

12 ካቲያ ሄሮዲሴ ሄ ዎዶ ዎሳ ጎሌ አሳፔ አማራዳዎንታ ዋዩሱዋ ዶሜዳ። 2 ዮሃኒሳ ኢሻ ያዩቆባ ማሻን ዎዲሴዳ። 3 ሄዌ አይሁዳቱዋ ናሸቴዳዋ ቤዒዶ። ጉጂ ጳጊሮሳካ አይቂዳ፤ ሄዌ ማጋጌ ኡኪሳ ባላ ቦንቺያ ጋላሳቱዋና። 4 ጳጊሮሳ አይቂዶ ቃቼዳ። ፓሲጋ ባላ ቦንቺያ ጋላሳቱዋፔ ጉዩያን። ጋዶ አሳ ሲንሳ አሳናው ቆፒዶ። አይዱ አይዱ ዎታዳራቱ አ ናጋናዳን። ታማኔ ኡሱፑን ዎታዳራቱዋሲ

፲11:20 ግሪኬ አሳ። ሃዋ ጉሳይ ግሪኬ ቃላ ሃሳይያ አይሁዶ ዎይ ሃራ አሳ።
፳2:1 ሄሮዲሳ። ሃዋ ጉሳይ ሄሮዲሴ አግሪጳ ኮይሩዋ ጊዲዶ። ፓሌስቲኔ ጊያ ጋዲያ ኡባ ሞዲያዋ። ሄዌኔካ ዎጋ ሄሮዲሴ ሄዜሳ ዩሌታ።

አሲዴ ኢጫዳ።^{k5} ሄዋ ዲራው፡ ጴጊሮሲ ቃሾ ጎሊያን ናጌቱ፤ ሺን ዎሳ ጎሌ አሳይ አው ሚኒሲዴ ዎሳ ዎሴ።

ኪታንቻይ ጴጊሮሳ ቃሾ ጎሌፕ ኬሴዳ

⁶ ሄሮዲሴ ጴጊሮሳ አሳ ሲንሳ አሳናው ቆጋናፕ ካሴ ቃማ፡ ጴጊሮሲ ላዑ ሳንሳላታን ቃሹቲዴ፡ ላዑ ዎታዳራቱዋፕ ጊዱዋን ጌሚዲሼዳ፤ ናጊያዋንቱካ ቃሾ ጎሌ ፔንጊያን ኤቂዴ ናጊና። ⁷ አኬኬናን ዴዲሺን፡ ጎዳ ኪታንቻይ ሄዋን ኤቂ አጌዳ፤ ቃሾ ጎሌንካ ፖው ፖራ አጌዳ። ኪታንቻይ ጴጊሮሳ ሚዴያ ዴቺ ቤጎሊዴ አ፡ «ኤሌ ዴንዳ» ያጌዳ፤ ሄ ማንዲያንካ ሳንሳላታይ አ ኩሺያፕ ዎዲ አጌዳ። ⁸ ኪታንቻይ አ፡ «ኔ ሱሪያ ዳንጫ፤ ኔ ጫማካ ዎሳ» ያጊና፡ ጴጊሮሲ ሄዋዳን አሴዳ፤ ኪታንቻይ፡ «ኔ ማዋዋ ማያዴ ታና ካላ» ያጌዳ።

⁹ ጴጊሮሲ ቃሾ ጎሊያፕ ኬሲዴ፡ ኪታንቻ ካሌዳ፤ አው ሳፃ ቤዲያዋ ማላቴዳፕ አቲን፡ ኪታንቻይ አሲያባይ ቱማ ጊዴዳዋ ኤሪቢና። ¹⁰ ኪታንቻይ፤ ጴጊሮሲ ኮይሮ ዎታዳራፕ ነ ላዲንሶ ዎታዳራፕ አዲዴ፡ ካታማ አፊያ ቢራታ ፔንጊያኮ ጋኬዲና፤ ፔንጊካ ኡንቱንቶ ባሬካ ዶዩቲ አጌዳ፤ ኡንቱንቱ ኬሲዴ ኢቲ አጊያና ቢሺን፡ ኪታንቻይ ኤሌካ ጴጊሮሳፕ ሻኬቲ አጌዳ።

¹¹ ጴጊሮሲ ባሬና ጋኬዳባ አኬኪዴ፡ «ታና ጎዳይ ባሬ ኪታንቻ ኪቲዴ፡ ሄሮዲሳ ኩሺያፕ ኤዩሁዳ አሳይ ናጊ ኡቴዳ ኡባባፕ አሺዳዋ ሃዲ ቱሙ ኤራዲ» ያጌዳ።

¹² ኢ ሄዋ አኬኬዳ ዎዴ፡ ጮራ አሳይ ኢቲፕ ሺቂዴ ዎሳ ዎሲያሳ፡ ማርቆሳ ጊያ ዮሃንሳ ዳዩ ማይራሚ ሶይ ¹³ ቢዴ ፔንጊያን ዪሲና፡ ኢቲ ሮዶ ጊያ አሺካራታ ዶያናው ያዱ። ¹⁴ ሮዳ ጴጊሮሳ ቃሳ ጊዴዳዋ ኤሬዳ ዎዴ፡ ባሬና ናሹቸና፡ ፔንጊያ ዶዩናን ጉዬ ዎፃዴ፡ ጴጊሮሲ ካሬን ኤቂዳዋ አሳሲ አዳዱ።

¹⁵ አሳይ ኢዞ፡ «ሃኔ፡ ኔኒ ጎያ» ያጌዳ። ሮዳ ጴጊሮሳ ጊዴዳዋ ጊሻዴ አዳዱ፡ ኡንቱንቱ፡ «ሄዌ አ ኪታንቻ» ** ያጌዲና።

¹⁶ ሺን ጴጊሮሲ ካሬን ዪሲዴ አጌናን ኢጊና፡ አሳይ ካሪያ ዶዩ፡ አ ቤዲዴ ማላሌቴዲና። ¹⁷ ሺን ኡንቱንቱ ጮው ጋና ማላ፡ ጴጊሮሲ ባሬ ኩሺያን ያርሲዴ፡ ጎዳይ ቃሾ ጎሊያፕ አ ዎቲ ኬሴዴንቶ፡ ኡንቱንቶ ቆንጨሲ አዲዴ፡ «ሃዋ ያዩቆባሲ ከፍተኛው ስራ» ጊዴ፡ ኬሲ ሃራሳ ቢዳ።

ሄሮዲሳ ሃይቁዋ

¹⁸ ሳዳይ ዎንቱዳ ዎዴ፡ ጴጊሮሲ ሃቃ ቢዲጌዴንቶ ጊና ዎታዳራቱዋ ጊዶን ዳሮ ዋሳሳይ ኬሴዳ። ¹⁹ ሄሮዲሴ ጴጊሮሳ ኮዩሺን፡ ኢ ዳዩዳ ዎዴ፡ ናጊያዋንታ ቆሪዴ፡ ኡንቱንታ ዎዳና ማላ አዛዜዳ፤ ሄዋፕ ጉዩያን፡ ዩሁዳፕ ቂሳሪያ ዎዲዴ፡ ሄዋን አማራዳ ዎዲያ ኡቴዳ።

²⁰ ሄሮዲሴ ጊሮሳ አሳሲ፤ ሲዶና አሳሲ ሎይሲ ሃንቁቴዳ፤ ኡንቱንቱ ጋዴ አሳይ ካሳ ሄሮዲሳ ጋዴ አሳፕ ዴሚያ ዲራው፡ ኡንቱንቱ ኢቲፕ ጊዲዴ፡ አ ጎሊያ ካፕዋ ቢላስዎሳ ባሬንቱ ባጋ አሲዴ፡ ሲጌታና ማላ ዎሳናው ሄሮዲሳኮ ቤዲና።

²¹ ሄሮዲሴ ሱንሴቴዳ ጋላሲ፡ ባሬ ካዉቴሳ ማዋዋ ማዩዴ፡ ካዉቴሳ አይዲያን ኡቲዴ፡ አሳሲ ሃሳዬዳ። ²² አሳይ፡ «ሃዌ ዎሳ ቃላ፤ አሳ ቃላ ጊዴና» ያጊዴ ኮሻ ዶቂሲዴ ሃሳዬዳ። ²³ ሄሮዲሴ ሳሳ ቦንቺቤና ዲራው፡ ሄ ማንዲያንካ ጎዳ ኪታንቻይ አ ዴቸና፡ ጉፀኒያን ሜቱቲዴ፡ ሃይቂ አጌዳ።

²⁴ ሺን ዎሳ ቃላይ ዲጩኔ ዳር ዳር ቤ።

²⁵ ባርናባሲ፤ ሳዎሊ ባሬንቱ እስጥ ፖሊዴ፡ ማርቆሳ ጊያ ዮሃንሳ ባሬንቱና አኪዴ፡ ዩሩሳላሜፕ ሲሚዲና።

**12:15 አ ኪታንቻ፡ አ ናጊያ ኪታንቻ ጊዴናን አጌና ጉሳ።

††12:17 ያዩቆባ፡ ጎዳ ኢሻ።

‡‡12:17 ኢሻቱዋሲ፡ አማኒያ ሃራቱዋሲ።

ባርናባሲኔ ሳዖሊ ጌሻ አያናይ ዶሪና፥ ታማሪሳናው ኪቴዳዎ

13 አንጾኪያን ደዲያ አማኒያ አሳ ጊዶን ናባቱኔ ታማርሲያዎንቱ ደዲኖ፤ አንቱንቱካ ባርናባሳ፥ ካሪሳ ጊያ ሲሞና፥ ቄሪናፕ ዩዳ ሉቂዮሳ፥ ጋዲያ ሞዲያ ሄሮዲሳና ¹¹ዲጩዳ ሚናሃኔ ሳዖላ፥ ²አንቱንቱ ጎዳሲ ጎዩኒሺናኔ ያሚሺን፥ ጌሻ አያናይ፥ «ታኒ ዪሴዳ እስጥሲ ባርናባሳኔ ሳዖላ ታውዱማዩቴ» ያጊዳ።

³አንቱንቱ ያሚዳዎፕቴኔ ዎሴዳዎፕቴ ጉዩያን፥ ባሬንቱ ኩሺያ ባርናባሳ ሰላኒኔ ሳዖላ ሰላን ዎሴዴ፥ አንቱንታ ዩዴዲኖ።

ባርናባሲኔ ሳዖሊ ቆጲሮሳ ቤዲኖ

⁴ሄዎ ዲራው፥ ጌሻ አያናይ አንቱንታ ኪቲና፥ ሴሉቂያ ዎዴዲኖ፤ ሄዎፕ ዎንጊሪያን ጌሊዴ፥ ቆጲሮሳ ሃሳኒ ደዴቴዳሳ ቤዲኖ። ⁵አንቱንቱ ሲልማና ጋኪዴ፥ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌቱዋን ያሳ ቃላ አዴዲኖ፤ አንቱንታ ማዳናው ዮሃኒሲ ⁸⁸አንቱንቱና ደዴ።

⁶አንቱንቱ ቆጲሮሳ ሃሳን ደዴቴዳ ሳዓ ኡባ ጳፉ ጋካናው ዩዩዴ፥ ናቢያ ኢቲ ዎርዳንቻ፥ አዩሁዳ አሳ ባር-ዮሱሳ ጊያ ሻሬቹዎ ደዴዲኖ። ⁷ሄ ሻሬቹ ጋዲያ ሞዲያ ሳርጊዮሳ ጳውሎሳ ጊያ አኪካንቻ ቢታኒያና ደዴ። ሳርጊዮሳ ጳውሎሳ ባርናባሳኔ ሳዖላ ባሬኮ ዪሲዴ፥ ያሳ ቃላ ሲሳናው ኮዩዳ። ⁸ሺን ሻሬቹዎ ኤሊማሲ (ጊሪኬ ቃላን ሄዎ አ ሱንሳ) ጋዲያ ሞዲያዎ አማኑዎ ዲጋናው ኮዩዴ፥ አንቱንቱ ሃሳያ ጳልቁዳ።

⁹ሺን ጳውሎሳ ጊያ ሳዖሊ ባሬናን ጌሻ አያናይ ኩሚና፥ ሻሬቹዎ ጫዲ ዪሊዴ፥ ¹⁰አ፥ «ላ ሃ ሃላሂያ ካፑዎ ናዓው፥ ጌኔቴሳይ ኡባይኔ ኢታቴሳይ ኡባይ ኩሜዳዎ፥ ዪሎቴሳ ኡባ ሞርኪው፥ ጎዳ አጊያ ሱሪያ ጌሳዩያዎ አጊኪ? ¹¹ቤዓ፤ ሃዲ ጎዳ ኩሺ ኔ ሰላ ደዴ፤ ኔኒ ቆቃ ጊዳና፤ አማራዳ ዎዲ ጋካናው፥ አዎ ፖጦዎ ቤዓካ» ያጊዳ።

ሄ ማንዲያንካ ሻኖቻይኔ ጳማይ አ አይፊያ ጎዚና፥ ባሬ ኩሺያ አይቂዴ፥ ካሌሲያ ኡራ ኮዩዴ ዩዩዳ። ¹²ሄ ዎዴ ጋዲያ ሞዲያዎ ሄዎ ቤዴዳ ዎዴ፥ ጎዳይ ታማሪሲያዎን ማላሌቲዴ አማኔዳ።

ባርናባሲኔ ጳውሎሲ ጳሲዲያን ደዲያ አንጾኪያ ቤዲኖ

¹³ጳውሎሲኔ አናና ደዲያዎንቱ ጳፉፕ ደንዲዴ፥ ጳኒፊሊያን ደዲያ ጴርጌ ዎንጊሪያን ቤዲኖ፤ ዮሃኒሲ አንቱንቱፕ ሻኪቲ፥ ዩሩሳላሜ ሲሜዳ። ¹⁴ሺን አንቱንቱ ጴርጌፕ አዲዴ፥ ጳሲዲያን ደዲያ አንጾኪያ ጋኪዲኖ፤ ሳምባታ ጋላሳን አዩሁዳ ዎሳ ጎሌ ጌሊዴ ኡቴዲኖ። ¹⁵ሙሴ ሂጊኔ ናባቱዎ ማፃፋይ ¹ናባቤቴዳዎፕቴ ጉዩያን፥ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌ ካፓቱ፥ «ኑ ኢሻቶ አሳ ሚኒሲያ ቃላይ ሂንቱንቶ ደዴፕ፥ አሳው ሃሳዩሪኪቴ» ያጊዴ አንቱንቶ ኪቴዲኖ።

¹⁶ጳውሎሲ ደንዲ ኤቂዴ፥ ባሬ ኩሺያን ዎርሲዴ፥ ሃዎዳን ያጊዳ፤ «ኢስራዔሊያ አሳቶ፥ ያሳሲ ያዩያዎንቶ ሲሲቴ። ¹⁷ሃ ኢስራዔሊያ አሳ ያሳይ ኑ አዎቱዎ ዶሪዴ፥ ጊብዜ ጋዲያን ኢማሳቴሳን አንቱንቱ ደዴሺን፥ አንቱንታ ሙሪሴዳ፤ ባሬ ዎልቃማ ዎልቃኒካ ጊብዜ ጋዲያፕ አንቱንታ ኪሴዳ። ¹¹⁸ባዙዎን አይታሙ ላይሳ ኪና ኑ አዎቱዎ ኢ ዳንዳዩዳ። ^{m19}ካናኔ ጊያ ጋዲያን አዩሁዳ ጊዴና ላፑ ካዉቴሳ ጳዩሲዴ፥ አንቱንቱ ጋዲያ ባሬ አሳ ላቲሴዳ። ⁿ²⁰ሄዎፕ ጉዩያን፥ ናቢያ ሳሚላ ዎዲያ ጋካናሲ፥ አይዱ ዪታኔ ኢሻታሙ ላይሳ ኪና ዳናቱዎ አንቱንቶ ኢሜዳ። ^{o21}ሄዎፕ ጉዩያን፥ አንቱንቱ ባሬንቶ ካቲያ ኢማና ማላ ዎሲና፥ ያሳይ ቢኒያማ ዛሪያፕ ቂሳ ናዓ ሳዖላ አይታሙ ላይሳው ካዉታና ማላ፥ አንቱንቶ ኢሜዳ። ^{p22}ያሳይ ሳዖላ ሻሬዳዎፕቴ ጉዩያን፥ አንቱንቱ ሰላ ዳዊቱ ካዉታና ማላ።

¹¹13:1 ሄሮዲሳ፥ ሄሮድ አንቲጳሳ ጌቲያ ዎጋ ሄሮዲሴ ናዓ። ሄዩኔካ ጋሊላ ጊያ ጋዲያ ሞዲያዎ፥ ሉቅ 3:1 ዪሊቴ።

⁸⁸13:5 ዮሃኒሳ፥ ሃራ ሱንሳይ ማርቆሳ። 12:12፥25 ዪሊቴ።

^{*}13:15 ሙሴ ሂጊያኔ ናባቱዎ ማፃፋ፥ አዩሁዳቱዎ ማፃፋ፥ ኤጫ ጫቂዎ ማፃፋ።

¹13:17 ኪስ 1:7፤ 12:51 ^m13:18 ፓይ 14:34፤ ዛር 1:31 ⁿ13:19 ዛር 7:1፤ ኢያ 14:1 ^o13:20 ዳት 2:16፤ 1ሳም 3:20 ^p13:21 1ሳም 8:5፤ 10:21

አ ዴንፊዳ፤ ዳዊቴባ ማርካቲዴ፡ (ታኒ ኮዩያ ኡባባ ታ ዎዛናዳን እሲያ ኢሴይ ናዓ ዳዊታ ዴማዲ) ያጌዳ። ፍ

23 «የሳይ፡ (ታኒ ዳዊታ ዛሪያፕ ኢስራዬሊያ አሳ አሺያዋ አሃና) ቃላ ጌሌዳዎዳንካ፤ ዮሴፊ አሄዳ። 24 ዮሴፊ ያናፕ ካሴ ኢስራዬሊያ አሳይ ኡባይ ባሬንቱ ናጋራፕ ሲሚዴ ምጭታና ማላ፡ ዮሃኒሲ ቃላ አዴዳ። 25 ቃሲ ዮሃኒሲ ባሬ እሱዋ ዉርሳና ሃኒዴ አሳ፡ (ታና አና ጊዴ ቆፒቴ? ታኒ ሂንቱ ናጊያዋ ጊዲኬ፤ ሺን ቤዒቴ፡ አ ጊዲያ ጫማ ቃሹዋካ ጊዲያፕ ቢላናው ታው ቤሴናዌ ታፕ ጉዩና ዩ) ያጌዳ።

26 «ታናዳን አማኒያዎንቶ፡ አብራሃሜ ዜሬሳቶ፡ ቃሲ ሃዋን አዩሁዳ ጊዴናዎንቶ ያሳሲ ያዩያዎንቶ፡ ሃ አቶቴሳ ቃላይ ኑሲ ኪቴቴዳ። 27 አዩሲ ጎፕ፡ ዩሩሳላሜን ዴዒያ አሳይኔ ኡንቱንቱ ካጋፕ ዮሴፊ ሳምባታ ጋላሳ ኡባን ናባቤቲያ ናባቱዋ ቃላ አከኪቤና ዲራው፡ አ ቦላ ፒርዲዴ፡ ናባቱዋ ቃላ ፖሌዲና። 28 ዮሴፊ ዎዲሳናው ኢቲ ጋሱካ ኡንቱንቶ ቤቴናን ኢዒና፡ ጳላሶሲ አ ዎዳና ማላ ዎሴዲና።

29 «ኡንቱንቱ ዮሴፊባይ ያሳ ማፃፍን ሃሬቴዳዎ ኡባ ፖሌዳ ዎዴ፡ ማስቃሊያፕ አ ዎሴዴ ሞጌዲና። 30 ሺን ያሳይ ሃይቁዋፕ ዮሴፊ ዴንፊዳ። 31 ሄዋፕ ጉዩያን ኢ ባሬናና ጋሊላፕ ዩሩሳላሜ ዩዳ አሳቶ ጮራ ጋላሳ ቤቴዳ ኡንቱንቱ ሃኒ አባ አሳሲ ማርካቲና።

32 «የሳይ ኑ አዋቱዋሲ ኢማና ጌዳ ዎንጋላ ሚሺራቸዋ ኑኒ ሂንቱንቶ አዴቶ። 33 ዳዊቴ ማዚሙሪያ ማፃፍን ላዔሶ ሸምፕዋን፡

«ኔኒ ታ ናዓ፡ ሃቼ ታኒ ኔ አዉዋ ጊዳዲ»

ጌቴቲዴ ሃሬቴዳዎዳን፡ ያሳይ ዮሴፊ ዴንፊዴ፡ ኑ አዋቱዋሲ ኢማና ጌዳዎ ኑሲ ኡንቱንቱ ናናሲ ፖሌዳ። 34 ላዔንሱዋ ኢ ሃይቁና ማላ፡ ሃይቁዋፕ አ ዴንፊዳዋሲ ያሳይ፡ (ታኒ ዳዊቴው ኢማና ጌዳ አማኔቴዳ ጊሻ አንጃዋ ሂንቱንቶ ኢማና) ያጊዴ ሃሳዩዳ። 35 ሄዋ ዲራው፡ ማዚሙሪያ ማፃፍን ሃራሳን ቃሲ፡ «ኔ ጊሻ ናዓ አጋካ ሙሲሳካ» ያጌዳ። 36 አዩሲ ጎፕ፡ ዳዊቴ ባሬ ዎዲያን ያሳ ቆፋ አሌዳዎፕ ጉዩያን ሃይቁዴ፡ ባሬ አዋቱዋና ሃይቁ ሙሴዳ። 37 ሺን ያሳይ ሃይቁዋፕ ዴንፊዳዎ ሙሲቢና።

38-39 «ሄዋ ዲራው፡ ታናዳን አማኒያዎንቶ፡ ናጋራ አቶ ጌቴቴዳዎ ሂንቱንቶ ዮሴፊ ባጋና አዴቴዳዌኔ፡ ሙሴ ሂጊያን ሂላናው ሂንቱንቶ ዳንዳዩቴና ኡባባፕ አኒ አማኒያ ኡባይ ሂላናዌ ሂንቱንቶ ኤሬቶ። 40 ሄዋ ዲራው፡ ናባቱ ጌዳዌ ሂንቱ ቦላ ጋኬና ማላ ናጌቴቴ፤

41 (የሳይ ጌዳባ ቂሊጪያዎንቶ፡ ስ ስዒቴ፤ ሃራይ አቶ ኢቲ ኡራይ ሂንቱንቶ አዲንቶካ፡ ሂንቱ አማኔና እሱዋ ታኒ ሂንቱንቱ ዎዲያን እሲያ ዲራው፡ ፖራ ጌቴ፤ ሃይቁቴ) ጌዲና» ያጌዳ።

42 ጳውሎሲኔ ባርናባሲ አዩሁዳ ዎሳ ጎሊያፕ ኬሲሺን፡ አሳይ ኡንቱንታ ላዔንሱዋ ሳምባታንካ ሄዋ ጉጂዴ አዳና ማላ ዎሴዲና። 43 ሸቂ ላሌቴዳዎፕ ጉዩያን፡ ጮራ አዩሁዳቱኔ አዩሁዳቱዋ አማኑዋን ጌሲዴ ያሳው ያዩያ ጮራቴ፡ ጳውሎሲኔ ባርናባሲ ካሌዲና፤ ዮሴፊ ኪቴዳዎንቱ ያሳ አዶ ኬካቴሳን ሚኒ ዴዓና ማላ፡ ኡንቱንቶ አዲዴ ሚኒሴዲና።

44 ላዔንሱዋ ሳምባታን አማሬዳ አሳቱዋፕ አቲን፡ ካታማ አሳይ ኡባይ ያሳ ቃላ ሲሳናው ሸቂዳ። 45 ሺን አዩሁዳቱ ጮራ አሳ ቤዔዳ ዎዴ፡ ጳውሎሲ ቃናቴዲና፤ አ ሃሳያ ጳልቂዴ፡ አ ቦሬዲና።

46 ጳውሎሲኔ ባርናባሲ ሃሊዴ፡ «የሳ ቃላይ ካሌቲዴ ሂንቱንቶ አዴታናው ኮሼ፤ ሺን ቃላ ሂንቱ ኢዲዳ ዲራውኔ ሜዲና ዴዑዋ አካናው ሂንቱንቶ ቤሴና ጊዴ፡ ሂንቱ ሂንቱንቱ ሁጲያን ፒርዴዳ ዲራው፡ ቤዒቴ፡ ኑኒ አዩሁዳ ጊዴናዎንቱቱ ሲሜቶ። 47 አዩሲ ጎፕ፡ ጎዳይ ኑና፡ ሂ

« (አሳይ ኡባይ ሂንቱ ባጋና አታና ማላ፡ ሂንቱንታ ታኒ አዩሁዳ ጊዴናዎንቶ ፖዑዋ አሳዲ) ያጊ አዛዜዳ» ያጌዲና።

ባ13:22 1ሳም 13:14፤ 16:12፤ ማዘ 89:20 ፊ13:24 ማር 1:4፤ ሉቃ 3:3 ል13:33 ማዘ 2:7 ፊ13:35 ማዘ 16:10 ሳ13:41 ኢምብ 1:5 ሂ13:47 ኢሳ 42:6፤ 49:6

48 አዩሁዳ ጊዴናዋንቱ ሄዋ ሲሴዳ ዎዴ፣ ናሼቲዴ ያሳ ቃላ ቦንቼዲኖ፣ ቃሲ ሜዲና ዴዑዋሲ ዶራቴዳ ኡባይ አማኔዲኖ።

49 ጎዳ ቃላይ ሄ ጋዲያ ኡባ ጋኪዳ። 50 ሺን አዩሁዳቱ ያሳው ጎዩኒያ ቦንቼቴዳ ማጫዋንታኔ ካታማን ዴዲያ ዎልቃማ አሳቱዋ ጳውሎሳ ቦላኒኔ ባርናባሳ ቦላ ዴንፊሲና፣ አሳቱ ኡንቱንታ ዩዴርሰዋ ዶሚዴ፣ ባሬንቱ ጋዲያፕ ኬሴዲኖ። 51 ሺን ዮሴፊ ኪቴዳዋንቱ ኡንቱንታ ኢዲያዋንቱሲ ማላታ ጊዳና ማላ፣ ባሬንቱ ጊዲያፕ ባና ሾጪዴ፣ †ኢቆኒዮኔ ካታማ ቤዲኖ። 52 ቃሲ አንዮኪያን ዴዲያ ካሊያዋንቱኒካ ጌሻ አያናይኔ ናሼቻይ ኩሜዳ።

ጳውሎሲኔ ባርናባሲ ኢቆኒዮኔ ቤዲኖ

14 ከሴዋዳንካ ጳውሎሲኔ ባርናባሲ ኢቆኒዮኔን አዩሁዳቱዋ ዎሳ ጎሴ ገሊዴ፣ ቃላ አዴዲኖ፣ ሄዋፕ ጉዩያን ጮራ አዩሁዳቱኔ አዩሁዳ ጊዴናዋንቱ አማኔዲኖ። 2 ሺን አማኒቤና አዩሁዳቱ አዩሁዳ ጊዴናዋንቱ ዎዛና ላሚዴ፣ ኢሻቱዋ ቦላ ሃንቁሴዲኖ። 3 ዮሴፊ ኪቴዳዋንቱ ሄዋን ዳር ዎዲያ ጋሚዴዲኖ፣ ኡንቱንቱ ጎዳባ ያዩናን አዴዲኖ፣ ጎዳይ ማላታኔ አራሳባ ኡንቱንቱ አሳና ማላ፣ ኡንቱንቱ ዎልቃ ኢሜዳዋን ባሬ አዶ ኬካቴሳ ቃላባይ ቱማ ጊዴዳዋ ማርካቴዳ። 4 ሺን ካታማ አሳይ ሻኬቲ፣ ባጋይ አዩሁዳቱዋኮ፣ ባጋይ ዮሴፊ ኪቴዳዋንቱኮ ሲሜዲኖ።

5 አዩሁዳ ጊዴናዋንቱኔ አዩሁዳቱ ባሬንቱ ካፓቱዋና ኢቲፕ ዮሴፊ ኪቴዳዋንታ ቆሃናውኔ ሹቻን ጫዳናው ቆፕዳ ዎዴ፣ 6 ዮሴፊ ኪቴዳዋንቱ ሄዋ ኤሪዴ፣ ሊስባራኔ ዴርቤ ጌቱቲያ ሊቃዶኒያ ካታማቱዋኔ ኡንቱንቱ ሄራን ዴዲያ ጋዲያ ቤ አጌዲኖ፣ 7 ሄዋን ዎንጋላ ሚሺራቼዋ አዲኖ።

8 ባሬ ዳዩ ኡሉዋፕ ዩሉቶዴፕ ዶሚዴ፣ ላዑ ጌዲ ሲሊና፣ ኡባካ ሃሜቴና ኢቲ ቤታኒ ሊስባራን ዴዴ። 9 ሄ ቤታኒ ጳውሎሲ አዲሺን ሲሴ፣ ጳውሎሲ አ ጫዲ ዪሊያ ዎዴ፣ ፓፃናው አው አማኑ ዴዲያዋ ቤዲኖ፣ 10 ኮሻ ዶቂሲዴ አ፣ «ሲቲ ጋዴ ኔ ጌዲያን ኤቃ» ያጌዳ፣ ጉፒ ዴንዲዴ፣ ሃሜታ ዶሚዴ።

11 ጳውሎሲ አሴዳዋ አሳይ ቤዲኖ፣ ባሬ ኮሻ ሊቃዶኒያ ቃላን ዶቂ አሲዴ፣ «ዮሳቱ አሳ ማላቲዴ ኑኮ ዎዴዲኖ» ያጌዳ። 12 አሳይ ባርናባሳ፣ «ዲያ» ‡ጊዴ፣ ጳውሎሲ ሃሳያሲ ዋናቲያ ዲራው፣ አ፣ «ሄርሜሳ» ጊዴ ሱንፊዳ። 13 ጌሻ ጎሊ ካታማ ማታን ዴዲያ ዲያ ቁሳይኔ አሳይ ኮራማቱዋኔ ዳሪ ሎዲያ ጫሻቱዋ ዮሴፊ ኪቴዳዋንቱሲ ያርሹዋ ያርሻናው ኮዩዴ፣ ፔንጊያ አሄዲኖ።

14 ሺን ዮሴፊ ኪቴዳ ባርናባሲኔ ጳውሎሲ ሄዋ ሲሴዳ ዎዴ ባሬንቱ ማዩዋ ፔዲዴ፣ አሳ ጊዶ ዎዲዴ፣ 15 ባሬንቱ ኮሻ ዶቂ አሲዴ፣ ሃዋዳን ያጌዲኖ፣ «አሳው፣ ሃዋ አዩሲ አሲቴ? ኑኒካ ሂንቱንቱዋዳን ሜዴቴዳ አሳ፣ ሃ ፓሴና ዩወዋፕ ሳሉዋኔ ሳዳ፣ አባኔ ኡንቱንቱ ጊዶን ዴዲያ ኡባባ ሜዴዳ ዴዑዋ ያሳኮ ሂንቱ ሲማና ማላ፣ ሂንቱንቱ ኑኒ ዎንጋላ ሚሺራቼዋ አዴቶ።» w16 ኢ ቤኒ አሳ ዜሬሳይ ኡባይ ባሬንቱ አጊያ ባና ማላ ዩዲ አጌዳ። 17 ሂንቱንቱ ኢራ ሳሉዋፕ ቡኪሴዳ፣ ካሳካ ኢ ዎዲያን ኢሜዳ፣ ቃሲ ቁማ ኢሚዴ፣ ሂንቱንታ ሎይሲ ናሼቼ፣ ያቲዴ ሂንቱንቱ ሎዶባ አሲዴ፣ ኡባ ዎዴካ ባሬው ማርካ ዳዩቤና» ያጌዲኖ። 18 ዮሴፊ ኪቴዳዋንቱ ሄዋ ጊዴ፣ ባሬንቱ አሳይ ያርሺና ማላ፣ ሜቶቲዴ ዲጌዲኖ።

19 አንዮኪያፕቴ ኢቆኒዮኔፕ ዩዳ አዩሁዳቱ አሳ ባሬንቱ ባጋ ዛሪዴ፣ ሹቻን ጳውሎሳ ጫዴዲኖ፣ ኡንቱንቱ ሃይቁዳዋ ማላቲና፣ ካታማፕ ካሬው አ ጎቺ ኬሴዲኖ። 20 ሺን ካሊያዋንቱ አ ማታን ዩዩ አዲዴ ኤቂሺን፣ ኢ ዴንዲዴ፣ ካታማ ጌሴዳ፣ ዎንቱሳ ጋሳሲ ባርናባሳና ኢቲፕ ዴርቤ ቤዳ።

ጳውሎሲኔ ባርናባሲ አንዮኪያ ሲሜዲኖ

21-22 ኡንቱንቱ ዴርቤ ካታማን ዎንጋላ ሚሺራቼዋ አዲዴ፣ ጮራ አሳይ ዮሴፊ አማናና ማላ አሴዳዋፕ ጉዩያን፣ ሊስባራ፣ ኢቆኒዮኔኔ ጳሲዲያን ዴዲያ አንዮኪያ ሲሜዲኖ፣ ያቲዴ ሄዋን ካሊያዋንታ ሚኒሲዴኔ ኡንቱንቱ አማኑዋን ሚኒ ዴዳና ማላ ዞሪዴ፣ «ኑኒ ያሳ ካወቴሳ ጌላናው ሎይሲ

†13:51 ባሬንቱ ጊዲያፕ ባና ሾጪዴ፣ ሃዌ አሳይ አኪናን ኢዶዋ ቤሲያ አጊያ።
‡14:12 ዲያ፣ ጉሳይ ግሪካቱዋ ያሳቱዋ ኡባቱዋፕ ቦላ ጌቱቲ ፓይዴቲያ ኡንቱንቱ ኤቃ።

w14:15 ኬስ 20:11፣ ማዝ 146:6

ሞይታና ቤሴ» ያጌዲኖ።²³ ቃሲ አማኒያዎንቶ ዴዲያሳን ዴዲያሳን ጨማቱዋ ዶሪዴ፣ ያሜዳዋፔኔ ምሴዳዋፔ ጉዩያን፣ ኡንቱንቱ አማኔዳ ጎዳሲ ኡንቱንታ ሃዳራ ኢሜዲኖ።

²⁴ ጲሲዲያ ጋዲያፔ አዲዴ፣ ጲኒራሊያ ዩዲኖ፤ ²⁵ ጴርጌን ቃላ አዴዳዋፔ ጉዩያን፣ አፃሊያ ቤዲኖ።
²⁶ ሄዋፔ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ፖሌዳ እስጥ ዲራው፣ አሳይ ኡንቱንቱ ሃዳራ ያሳ አጾ ኪካቴሳው ኢሜዳ አንጾኪያ ማርካቢያን ሲሜዲኖ።

²⁷ አንጾኪያ ጋኬዳ ምዴ አማኒያ አሳ ሺሺዴ፣ ያሳይ ባሬንቱና ኢቲፔ ኦሴዳ ኡባባጌ፣ አዩሁዳ ጊዴና አሳይ አማናና ማላ፣ ኡንቱንቱ ፔንጊያ ዶዩዳዋ፣ አሳው አዴዲኖ።²⁸ ያቲዴ ሄዋን ካሊያዋንቱና ዳሮ ምዲያ ጋሚዔዲኖ።

ዩሩሳላሜ ሸቀዋ

15 ኢቲ ኢቲ አሳቱ ዩሁዳፔ አንጾኪያ ምዲዴ፣ «ሙሴ ምጋዳን፣ ሂንቱ ቃፃሬቴናዋ ጊዶፔ፣ አታናው ዳንዳይኪታ» ያጊዴ ኢሻቱዋ ታማሪሱዋ ዶሜዲኖ።^{x2} ጳጳሱሲኔ ባርናባሲ ኡንቱንቱና ዳሪሲ ሞላቀቲዴ ፓሉሜቲና፣ አንጾኪያን ዴዲያ ኢቲ ኢቲ ሃራ አሳቱ ሄ ፓሉማ ዲራው፣ ጳጳሱሳናኔ ባሪናባሳና ዩሩሳላሜ ቤዴ፣ ዩሴሲ ኪቴዳዎንቱናኔ ጨማቱዋና ጋኬታናው ቆፋይ ቃሺቴዳ።

³ አማኒያ አሳቱ ኡንቱንታ ኪቲዴ አጊያን ማዲሺን፣ አዩሁዳ ጊዴናዋንቱ ያሳኮ ሲሜዳዋ አዲዴ፣ ፒንቁያናኔ ሳማሪያና አዴዲኖ፤ ሄዋ ኢሻቱዋ ኡባ ሎይሲ ናሼፔዳ።⁴ ኡንቱንቱ ዩሩሳላሜ ጋኬዳ ምዴ፣ አማኒያዎንቱ፣ ዩሴሲ ኪቴዳዎንቱኔ ጨማቱ ኡንቱንታ ሞኪዲኖ፤ ያሳይ ባሬንቱን አሴዳዋ ኡባ አዴዲኖ።⁵ ሺን ፓሪሳዋቱዋ ባጋፔ አማኔዳ ኢቲ ኢቲ አሳቱ ዴንዲ ኤቁዴ፣ «ሂንቱንቱ ኡንቱንታ ቃፃራናውኔ ሙሴ ሂጊያ ናጋና ማላ አዛዛናው ቤሴ» ያጌዲኖ።

⁶ ዩሴሲ ኪቴዳዎንቱኔ ጨማቱ ሄዋ ዞራታናው ሸቁዲኖ።⁷ ሎይሲ ሃሳዩዳዋፔ ጉዩያን፣ ጲደርሲ ዴንዲ ኤቁዴ፣ ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ታናዳን አማኒያዎንቶ፣ አዩሁዳ ጊዴናዋንቱ ምንጋላ ሚሺራፔዋ ቃላ ታ ዶናፔ ሲሲዴ አማናና ማላ፣ ታና ያሳይ ሂንቱ ጊዶፔ ቤኒ ዶራዳዋ ሂንቱንቱ ኤሪታ።⁸ አሳ ምዛና ኤሪያ ያሳይ ጌሻ አያና ኑሲ ኢሜዳዎዳን፣ ኡንቱንቶካ ኢሚዴ ቱማዩዳ።⁹ ኡንቱንቱ አማኔዳ ዲራው፣ ኢ ኡንቱንቱ ምዛና ጌሺዴ፣ ኑ ጊዱዋኒኔ ኡንቱንቱ ጊዱዋን ዱማቴሳ ምሲቤና።¹⁰ ሄዋ ዲራው፣ ኑ አዋቱኔ ኑኒ ቶካናው ዳንዳይቤና ምልቃማ ቶኩዋ ካሊያዎንቱ ሞርጊያን ምሲዴ፣ ሃላ ሂንቱ አዩሲ ያሳ ፓጩቱ? ¹¹ ሺን ጎዳ ዩሴሲ ኪሪስቶሳ አጾ ኪካቴሳን ኡንቱንቱ አቴዳዎዳን፣ ኑኒካ አቴዳዋ አማኔቶ» ያጌዳ።

¹² አሳይ ኡባይ ጮው ጊዴ፣ ባርናባሲኔ ጳጳሱሲ አዩሁዳ ጊዴና አሳ ጊዶን ባሬንቱ ባጋና ያሳይ አሴዳ ማላታኔ ኦራሳባ ኡባ አዲሺን ሲሴ።

¹³ ኡንቱንቱ ሃሳያ ጩርሴዳዋፔ ጉዩያን፣ ያዩቆቢ ሃዋዳን ያጊዴ ዛሬዳ፤ «ኢሻቶ፣ ታኒ ጊያዋ ሲሲቴ።¹⁴ ያሳይ አዩሁዳ ጊዴናዋንቱ ጊዶፔ ባሬው ሃኒያ አሳ አካናው አዩሁዳ ጊዴናዋንቶ ኮይሮ ምቲ ቆፔዴንቶ ሲሞኒ አዴዳ።¹⁵⁻¹⁸ ናቢያ ቃላይ ሃዋና ጊጌ፤ ጎዳይ ዳሮ ምዲያፔ ዶሚዴ፣ አሳ ሃዋ ኤሪሲዴ፣ ያሳ ማፃፋን ሃዋዳን ያጌዳ፤ ሃ

- ሃዋፔ ጉዩያን፣ ሳዓን ዴዲያ
- ሃራ አሳይ ኡባይኔ ታዋ ጊዳናው
- ታኒ ዩሴዳ አዩሁዳ ጊዴና አሳይ ኡባይ
- ጎዳ ኮያና ማላ፣ ታኒ ሲማና።
- ታኒ ኮሌቲዴ ኩንዴዳ ጎሊያዳን
- ሃኔዳ ዳዊቱ ካጩቱሳ ዴንሳና።
- ኮሌቴዳዋካ ዛራዴ ኪፃና፤
- ታኒ ሳዔሱዋ አ ኤሳና)
- ያጌዳ።

¹⁹ «ሄዋ ዲራው፣ ታ ቆፋ ጊዶፔ፣ አዩሁዳ ጊዴናዋንቱፔ ያሳኮ ሲሚያዋንታ ኑኒ ሜቶሳናው ኮሺና።
²⁰ ሺን ኡንቱንቱ ኤቃኒ ቱኔዳዋ ሜና ማላ፣ ምሹሜና ማላ፣ ባኩቴዳ ሜሂያ አሸዋ ሜና ማላኔ ሱሳ

^{x15:1} ምግ 12:3 ሃ15:15-18 አዎ 9:11-12

ኡሼና ማላ፣ ኡንቱንቶ ኑኒ ዳቢዳቢያ ዓፋናው ኮሼ።²²¹ አዩሲ ጎፔ፣ ሙሴ ሂጊያ ካሴ ዩሌታፔ ዶሚዴ ሳምባታን ሳምባታን አዩሁዳ ዎሳ ጎሌቱዋን ናባቢዴ፣ አ ቃላ ካታማ ኡባን ኦዲያዋንቱ ዴሚኖ» ያጌዳ።

²² ሄዋፔ ጉዩያን፣ ዮሴፊ ኪቴዳዋንቱኔ ጨማቱ ዎሳ ጎሌ አሳ ኡባና ኢቲፔ ባሬንቱ ጊዶፔ አማሬዳ አሳቱዋ ዶሪዴ፣ ጳውሎሳናኔ ባሪናባሳና አንዶኪያ ዩዳናው ቆፋ ቃቼዲኖ፤ ኡንቱንቱ ዳሮ ቦንቼቱዳ ላዑ አሳቱዋ ባርሳባ ጌቱቲያ ዩሁዳኔ ሲላሳ ዶሪዲኖ።²³ ያቲዴ ሃዋዳን ጊያ ዳቢዳቢያ ገፊዴ፣ ኡንቱንቱ ቦላ ኪቴዲኖ፤ «ኑኒ ዮሴፊ ኪቴዳዋንቱኔ ጨማቱ ሂንቱ ኢሻቱ፣ አንዶኪያን፣ ሶሪያኒኔ ኪልቂያን ዴሚያ አዩሁዳ ባጋ ጊዴና ኢሻቱዋሲ ኑ ሳሮታ ኪቴቶ።

²⁴ «ኑኒ አዛዚቤና አሳቱ ኑ ጊዶፔ ቢዴ፣ «ሂንቱንቱ ቃግሬታናውኔ ሙሴ ሂጊያ ናጋናው ቤሴ) ጊዴ፣ ሂንቱንታ ሜቶሴዳዋኔ ዩሎዮዳዋ ሲሲዴ፣²⁵⁻²⁶ ኑ ጎዳ ዮሴፊ ኪሪስቶሳ ሱንሳ ዲራው፣ ባሬንቱ ሼምፔዋ አሌዳ ኑኒ ሲቂያ ባርናባሳናኔ ጳውሎሳና ዶሪቴዳ አሳቱዋ ሂንቱንቱክ ኪታናው ኢቲ ዎዛናን ኑ ቆፋ ቃቼዶ።²⁷ ሄዋ ዲራው፣ ኑኒ ገፊዳዋ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ሁጳው ባሬንቱ ዶናን ሂንቱንቶ አዳና ማላ፣ ዩሁዳኔ ሲላሳ ኪቴዶ።

²⁸⁻²⁹ «አዩሲ ጎፔ፣ ኡቃው ያርሼዳዋ ሞፐቱ፤ ሱሳ ኡሾፐቱ፤ ባኩቱዳ ሜሂያ አሹዋ ሞፐቱ፤ ዎሹሞፐቱ፤ ሃ ኮሺያዋንቱ አቲን፣ ሃራ ዴሚያ ዩወዋ ሂንቱንታ ቶሴና ማላ፣ ኑኒኔ ገሻ አያናይ ዩወዋ ኤኖ ጊዴ አኬዶ፤ ሃ ኡባባፔ ሂንቱ ሁጳያ ናጎፔ፣ ሂንቱንቱ ሎዎባ አሲታ። ሲሚ ሳሮ ዴሚቴ» ያጌዲኖ።

³⁰ ሄዋ ዲራው፣ ኪቴዳዋንቱ ሞዩዜቲ፣ አንዶኪያ ዎዲዴ፣ አማኒያ አሳ ሺሺዴ፣ ዳቢዳቢያ አሳሲ ኢሜዲኖ።³¹ ኡንቱንቱ ሄ ሚኒሲያ ዳቢዳቢያ ናባቢዳ ዎዴ፣ ናሼቱዲኖ።³² ቃሲ ዩሁዳዶኔ ሲላሴ ባሬንቱ ሁጳው ናባቱዋ ጊዲያ ዲራው፣ ኢሻቱዋ ሎይሲ ማቂዴ ሚኒሴዲኖ።³³ ኡንቱንቱ አንዶኪያን አማሬዳ ጋላሳ ኡቱዳዋፔ ጉዩያን፣ ኢሻቱ ሳሮቱላን ሞዩዚና፣ ባሬንታ ኪቴዳዋንቱክ ሲሜዲኖ።³⁴ ሺን ሲላሴ ያኒ አታናው ባሬ ቆፋ ቃቼዳ።[¶]

³⁵ ቃሲ ጳውሎሲኔ ባርናባሲ ሃራ ጮራ አሳቱዋና ኢቲፔ ጎዳ ቃላ ታማሪሲዴኔ ዎንጋላ ሚሺራቼዋ አዲዴ፣ አንዶኪያን ኡቱዲኖ።

ጳውሎሲኔ ባርናባሲ ሻኬቱዲኖ

³⁶ አማሬዳ ጋላሳፔ ጉዩያን፣ ጳውሎሲ ባርናባሳ፣ «ኑኒ ጎዳ ቃላ አዴዳ ካታማ ኡባን ኑ ኢሻቱ ዎቲ ዴሚኖንቶ፣ ጉዩ ሲሚዴ፣ ያሞሲ ቤዶይቱ» ያጌዳ።³⁷ ሄዋፔ ጉዩ ባርናባሲ ማርቆሳ ጌቱቲያ ዮሃንሳ ባሬንቱና አፋናው ኮዩዳ።³⁸ ሺን ጳውሎሲ ማርቆሳ ባሬንቱና አፋናው ኮዩቤና፤ አዩሲ ጎፔ፣ ኢ ኡንቱንቱፔ ጳኒሬሊያን ሻኬቱዳ፤ ቃሲ ኡንቱንቱና አሱዋሲ ቢቤና።³⁹ ኡንቱንቱ ጊዱዋን ሎዴና ዋሳሳይ ኬሲና፣ ኢቱ ኢቱዋፔ ሻኬቱዳ፤ ባርናባሲ ማርቆሳ አኪዴ፣ ማርካቢያን ቆጲሮሳ ቤዳ።⁴⁰ ሺን ጳውሎሲ ሲላሳ አኪና፣ ኢሻቱ አ ሃዳራ ዎሳ አጾ ኬካቱላው ኢሜዳዋፔ ጉዩያን ቤዳ።⁴¹ ያቲዴ አማኒያ አሳቱዋ ሚኒሲዴ፣ ሶሪያናኔ ኪልቂያና አዴዳ።

ጊሞቶሴ ጳውሎሳናኔ ሲላሴና ጋኬቱዳ

16 ጳውሎሲ ቃሲ ዴርቤኔ ሊስጊራ ቤዳ፤ ሄዋን ጊሞቶሳ ጌቱቲያ ካሊያዌ፣ ኢቲ አማኒያ አዩሁዳ ሚሺራቲ ናዓይ ዴዴ፤ አ አኩ ጊሪኬ አሳ።² ሊስጊራኒኔ ኢቆኒያን፣ ዴሚያ ኢሻቱ ጊሞቶሳባ ሎይሲ ማርካቱዲኖ።³ ጳውሎሲ ጊሞቶሳ ባሬናና አፋናው ኮዩዴ፣ አ አኩ ጊሪኬ[§] አሳ ጊዴዳዋ ሄዋን ዴሚያ አዩሁዳ ኡባይ ኤሪያ ዲራው፣ አ አይቂዴ ቃግሬዳ።⁴ ኡንቱንቱ ካታማቱዋና ቢዴ፣ ዮሴፊ ኪቴዳ ዩሩሳላሚን ዴሚያዋንቱኔ ጨማቱ ዎሴዳ ሂጊያ አማኒያዋንቱ ናጋና ማላ፣ ኡንቱንቶ አዲዴ አዴዲኖ።⁵ ሄዋ ዲራው፣ አማኒያዋንቱ አማኑዋን ሚኒ፣ ፓይዱዋንካ ጋላሳፔ ጋላሳን ዳሪ ዳሪ ቤዲኖ።

[¶]15:34 ሲላሴ አንዶኪያን አታናው ባሬ ቆፋ ቃቼዳ፣ ጊያዌ ጮራ ሃራ ቃላ ቢሌላን ባዋ።
[§]16:3 አ አኩ ግሪኬ ... አ አይቂዴ ቃግሬዳ፣ ግሪኬ አሳይ ባሬንቱ ናና ቃግሪኪኖ። ሺን ጊሞቶሴ ቃግሬታና ዳዮፔ፣ አዩሁዴ አሳይ አ አኪና ዲራው፣ ጳውሎሲ አ አይቂዴ ቃግሬዳ።

^z15:20 ኬሲ 34: 15-17፤ ዎግ 17: 10-16፤ 18: 6-23

ጳውሎስ ማቀድኒያ ባናዳን ዌጌቱዳ

⁶ ኢሲያን ቃላ አደና ማላ፤ ጌሻ አያናይ ኡንቱንታ ዲጌዳ ዲራው፤ ፒርጊያ ጋዲያናኔ ጋላቲያ ጋዲያና አዲያና። ⁷ ኡንቱንታ ሚሲያ ዛዋ ጋኬዳ ዎዴ፤ ቢቲኒያ ባናው ኮዩዲያ፤ ሺን ዮሱሳ አያናይ ኡንቱንታ ዲጌዳ። ⁸ ሄዋ ዲራው፤ ኡንቱንታ ሚሲያ ማታና አዲያ፤ ጊርዓዳ ዎዴያና። ⁹ ጳውሎስ ቃማ ሳገን ኢቲ ማቀድኒያ ቢታኒ ባራና፤ «ማቀድኒያ ፒናዴ ኮና ማዳሪኪ» ያጊዴ ኤቂ ዎሲሺን ቤዔዳ። ¹⁰ ሳገ ኢ ቤዔዳዎፕ ጉዩያን፤ ኮኒ ኤሌካ ማቀድኒያ ባናው ኮዩዲያ፤ አዩሲ ጎፕ፤ ዎንጋላ ሚሺራቸዋ ያኒ ዴዒያ አሳሲ አዳናው፤ ያሳይ ኮና ዌሴዳዋ ኮሲ ማላቱዳ።

ሊዲያ ፒሊጲሲዮሳን ኪሪስቶሳ አማናዳ

¹¹ ሄዋ ዲራው፤ ጊርዓዳፕ ዴንዲዴ፤ ሲቲ ጊዴ ማርካቢያን ሳሞቲራቄ ቤዶ፤ ዎንቱሳ ጋላሲ ናኡሌ ቤዶ። ¹² ሄዋፕ ፒሊጲሲዮሳ ቤዶ፤ ፒሊጲሲዮሲ ማቀድኒያ ቢታው ሁጴ ካታማ፤ ቃሲ ሮሜ አሳይ ዴዒያ ካታማ፤ ኮኒ ሄ ካታማን አማራዳ ጋላሳ ኡቴዶ።

¹³ ሳሞባታ ጋላሲ፤ ካታማፕ ጋገን ሻፋ ዶናን አዩሁዳቱ ያሳ ዎሲያ ሳሳይ ዴዒያዋ አከኪዴ ቤዶ፤ ሄዋን ኡቲዴ ሺቄዳ ማጫ አሳሲ ቃላ አዴዶ።

¹⁴ ኢቲ ሊዲያ ጌቱቱወና፤ ቲያጊርና ካታማፕ ያዴ ያሳ አማኔወና፤ ዞዎ ማዩዋ ዛሊዲያ ሚሺራታ፤ ኮኒ አዲያዋ ሲሳዳ፤ ጳውሎስ አዲያዋካ ኢዛ ሲሳና ማላ ያሳይ ኢ ዎዛና ዶዩዳ። ¹⁵ ሊዲያ ባራ ሶይ አሳና ኢቲፕ ማቀቱዳዎፕ ጉዩያን ኮና፤ «ሂንቱንቱ ታና ጎዳ ቱማቱሳን አማናው ጊዴ ቆፖፕ፤ ታ ሶዩን ዴዒሺቱ» ጋዴ ዎሳዳ፤ ሚኒሳዴ ሾባዳ።

ጳውሎስኔ ሲላሴ ቃሼቱዲያ

¹⁶ ኮኒ ያሳ ዎሲያሳ ቢሺን፤ ኢታ አያናይ ኢዚ ቦላ አቂና ካዩያ ኢቲ አሸካሪ ናታ ኮናና ጋኬታዳ፤ ሄ ናታ ካያዴ ዳር ሚሻ ባራ ጎዳቱዋሲ ዴማዳ። ¹⁷ ጋኬታዴ ጳውሎስኔ ኮና ካላዴ፤ «ሃዋንቱ ሂንቱንቶ አታና አጊያ አዲያዎንቱ፤ ኡባፕ ቦላ ያሳ አይሌቱዋ» ጋዴ ኮሻ ጴቄ አሳዴ ሃሳዎው።

¹⁸ ኡባ ጋላሲ ሄዋዳን ጋው፤ ሺን ጳውሎስ ዩሎቲዴ ጉዩ ሲሚ፤ ሄ ኢታ አያና፤ «ኔኒ ኢፕ ኬሳና ማላ ዮሱሲ ኪሪስቶሳ ሱንሳን ኔና አዛዛይ» ያጊዳ፤ ሄ ማንዲያንካ ኢታ አያናይ ኢፕ ኬሲ አጊዳ።

¹⁹ ሺን ኢዚ ጎዳቱ ባራንቱ ሚሻ ዴማና አጊ ዳዩዳዋ ቤዒዴ፤ ጳውሎስኔ ሲላሳ አይቂዴ፤ ጌያ ሳገን ዴዒያ ዳናቱዋ ሲንሳ ጎቼ ኬሴዲያ። ²⁰ ዳናቱዋ ሲንሳ ኡንቱንታ አፊዴ፤ «ሃዋንቱ አዩሁዳ አሳ ጊዲዴ፤ ኮ ካታማ አሳ ሎይሲ ሜቶሲያ። ²¹ ኮኒ ሮሜ ጋዲያ አሳ ጊዲዴ፤ አካናወኔ አሳናው ዎጋ ጊዴናባ ታማሪሲያ» ያጊዲያ።

²² አሳይ ኢቲ ባጋ ጊዲዴ፤ ጳውሎስ ቦላኒኔ ሲላሳ ቦላ ዴንዴዳ፤ ዳናቱካ ኡንቱንቱ ማዩዋ ቃሪ አከዴ፤ ማምግን ኡንቱንታ ሾጫና ማላ አዛዛይዳ። ²³ ኡንቱንቱ ዳሪሲ ዋዴዳዎፕ ጉዩያን፤ ቃሾ ጎሊያን ዩጊዲያ። ቃሾ ጎሊያ ናጊያዌካ ኡንቱንታ ሚኒሲ ናጋናዳን አዛዛይዳ። ²⁴ ቃሾ ጎሊያ ናጊያዌ ሄ አዛዙዋ አከዴ፤ ጳውሎስኔ ሲላሳ ቃሾ ጎሊያ ቆልዎ ጌሊሴዳ፤ ኡንቱንቱ ጌዲያካ ሚሳና ጋሲ ዳራጊዴ ቃቹዳ።

²⁵ ሺን ቃማ ቢላሄ ጊዲያ ሄራን ጳውሎስኔ ሲላሴ ያሳ ዎሲዴ፤ ማዚሙሪያ ዩዒዴ ያሳ ጋላቲያ፤ ቃሼቶ አሳይ ኡንቱንቱ ጊያዋ ሲሴ። ²⁶ ቃሾ ጎሊያ ገጹ ቃገና ጋካናው ዎዛና አሴናን ቢታይ ዳሪሲ ቃዲዳ፤ ሄ ማንዲያንካ ፔንጊካ ኡባይ ዶዩቲ አጊና፤ ቃሼቱዳ አሳ ኡባ ሳንሳላታይ ቢሌቲ ዎዴዳ። ²⁷ ቃሾ ጎሊያ ናጊያዌ ጊሚራቸዋፕ ቤንቲያ ዎዴ፤ ቃሾ ጎሊያ ፔንጊካ ኡባይ ዶዩቱዳዋ ቤዒዴ፤ ቃሼቶ አሳይ ኬሲ አከዴ ቢዲጌዳዋ አው ማላቲና፤ ባራና ዎዳናው ቆፒዴ፤ ጩቢያ አከዳ። ²⁸ ሺን ጳውሎስ ኮሻ ጴቄ አሲዴ፤ «ኔኒ ኔና አያኔ ኡዶፓ፤ አዩሲ ጎፕ፤ ኮኒ ኡባይ ሃዋን ዴዔቶ» ያጊዳ።

²⁹ ቃሾ ጎሊያ ናጊያዌ ያምፒያ ዎሲ አከዴ፤ ኤሌካ ቆልዎ ዎዲዳ፤ ኮኮሪዴ ጳውሎስ ሲንሳኒኔ ሲላሴ ሲንሳን ጉፋኔዳ። ³⁰ ኡንቱንታ ካራ ኬሲዴ፤ «ታ ጎዳቶ፤ ታኒ አታናው አያ አሳና ቢሲ?» ያጊዳ።

³¹ ጳውሎስኔ ሲላሴ አ፤ «ጎዳ ዮሱሲ ኪሪስቶሳ አማና፤ ኔኒ አታና፤ ኔ ሶይ አሳይካ» ያጊዲያ። ³² ኡንቱንቱ አወኔ አ ሶዩን ዴዒያ ኡባው ጎዳ ቃላ አዴዲያ። ³³ ቃማ ሄ ሳቲያንካ ቃሾ ጎሊያ ናጊያዌ ኡንቱንታ አፊዴ ኡንቱንቱ ማይሳ ሜጩዳ፤ ሄ ማንዲያንካ ባራ ሶይ አሳ ኡባና ማቀቲ አጊዳ።

34 ጳውሎስን ሲላሳ ጥይቅ ሰይ አፈደ። ኡንቱንቶ ቁማ አሴዳ፤ ኢ ባሬ ሰይ አሳ ኡባና ያሳ አማኔዳ ዲራው። ናሼቴዳ።

35 ዎንቲና ዳናቱ፣ «ሄ አሳቱዋ ቢላ» ያጊደ። ፖሊሲያ ካፓቱዋ አኮ ኪቴዲኖ። 36 ሄዋፔ ጉዬ ቃሾ ጎሊያ ናጊያዌ፣ «ሂንቱንቱ ቢሌታና ማላ፣ ዳናቱ ታው ኪቴዲኖ፤ ሲሚ ሃዲ ኬሲደ ሳሮቴሳን ቢቴ» ያጊደ ሄ ኪታ ጳውሎሳው አደዳ።

37 ሺን ጳውሎሲ ሄ ፖሊሲያ ካፓቱዋ፣ «ኑኒ ሮሜ ጋደ አሳ **ጊዲሺን፣ ኡንቱንቱ ኑና ፒርዳይ ባይናን አሳ ሲንሳን ዋዲደ። ቃሾ ጎሊያን ዩጊዲኖ። ሃዲ ኑና ጌማን ኬሲ ዩዲኖ? ሃኔና፤ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ሁጳው ዩደ። ኑና ኬሲኖ» ያጊዳ።

38 ፖሊሲያ ካፓቱ ዳናቱዋሲ ሄዋ አዲና፣ ጳውሎሲን ሲላሴ ሮሜ ጋደ አሳ ጊደዳዋ ሲሴዳ ዎደ፣ ያዩዲኖ። 39 ሄዋ ዲራው፣ ዳናቱ ዩደ ኡንቱንታ፣ «ኑኒ ሂንቱንታ ናቁደ» ጌዲኖ። ቃሾ ጎሊያፔ ካሬ ኡንቱንታ ኬሲደ። ካታማፔ ኬሲደ ባና ማላ ዎሴዲኖ። 40 ጳውሎሲን ሲላሴ ቃሾ ጎሊያፔ ኬሲደ፣ ሊዲያ ሰይ ቤዲኖ፤ ያኒ ኢሻቱዋና ጋኬቲደ፣ ኡንቱንታ ሚኒሲደ ሄዋፔ ቤዲኖ።

ቴሴሎንቄን ደንደዳ ዋላሳ

17 ጳውሎሲን ሲላሴ፣ አምፕጅሊሳናን አጅሎኒያና አዲደ፣ ቴሴሎንቄ ዩዲኖ፤ ቴሴሎንቄን አዩሁዳ ዎሳ ጎሊ ደዔ። 2 ጳውሎሲ ባሬ ዶያዳንካ ያ ጌሌዳ፤ ሄዋን ሄዙ ሳምባታ ጋላሳቱዋን ያሳ ማፃፋቱዋፔ አሳና ሃሳዩዳ፤ 3 ኪሪስቶሲ ዋዩያ አካናዉኔ ሃይቁዋፔ ደንዳናው ቤሲያዋ ኡንቱንቶ ቢሊደ አዲዲኔ ቱማ ጊደዳዋካ ኡንቱንታ ኤሪሲደ። «ዮሴፊ ሃ ታኒ ሂንቱንቶ አዲያዌ ኪሪስቶሳ» ያጊ። 4 ኡንቱንቱፔ ኢቱ ኢቱ ዩው ቱማ ጊደዳዋ አኬኪደ። ጳውሎሳናን ሲላሴና ጋኬቴዲኖ፤ ሃዋዳንካ፣ ያሳሲ ጎዩኒያ ጮራ ጊሪኬ አሳይኔ ጮራ ቦንቸቴዳ ማጫዋንቱ፣ ጳውሎሳናን ሲላሴና ጋኬቴዲኖ።

5 ሺን አዩሁዳቱ ቃናቲደ፣ ኢቲ ኢቲ አሱ ባዩና ኢታ አሳቱዋ ቆጫፔ ሺሺደ ካታማ አሳ ዋላሴዲኖ፤ ጳውሎሳን ሲላሳ አሳኮ ኬሳና ማላ ኮዩደ። ያሶና ጎሊያ ዶደዲኖ። 6 ጳውሎሲን ሲላሴ ኡንቱንቶ ቤቴናን ኢዲና፣ ያሶናን ኢቲ ኢቲ ኢሻቱዋ ካታማ ካፓቱዋኮ አፈደ። «ሃዋንቱ ጋዲያ ኡባ ሜቶሴዳዎንቱ፣ ሃዋካ ዩዲኖ። 7 ያቲና ያሶኒ ኡንቱንታ ባሬ ሰዩን ዎሴዳ፤ ሃዋንቱ ኡባይ፣ (ዮሴፊ ጊያ ሃራ ካቲ ደዔ) ጊደ ቁሳሬ አዛዙዋ ሚኒሲኖ» ያጊደ። ኮሻ ጵቁሲደ ሃሴዩዲኖ።

8 ሺቄዳ አሳይኔ ካታማ ካፓቱ ሄዋ ሲሲደ ሜቶቴዲኖ። 9 ካፓቱ ያሶናን ሃራቱዋ ዋሲያን ቢሌዲኖ።

ጳውሎሲን ሲላሴ ቤሪያ ቤዲኖ

10 አማኒያዎንቱ ጳውሎሳን ሲላሳ ሳዓይ ቃሚያዋኒ ኤሌካ ቤሪያ ዩደዲኖ። ያ ጋኪደ፣ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌ ጌሌዲኖ። 11 ቤሪያ አሳቱ ቴሴሎንቄን ደዒያ አሳቱዋፔካ አዲ ዶዩቶ ዎዛናይ ደዒያ ዲራው፣ «ጳውሎሲ ጌዳዌ ቱሜንቶኔ» ያጊደ። ኡባ ጋላሲ ያሳ ማፃፋቱዋ ታማሪደ። ቃላ ኩሜንሳ ላዎታን አኬዲኖ። 12 ሄዋ ዲራው፣ ኡንቱንቱፔ ጮራቱ፣ ጊሪካቱዋፔ ቦንቸቴዳ ጮራ ማጫዋንቱኔ ጮራ አቱማ አሳቱ አማኔዲኖ።

13 ሺን ቴሴሎንቄን ደዒያ አዩሁዳቱ ጳውሎሲ ያሳ ቃላ ቤሪያንካ አደዳዋ ሲሴዳ ዎደ፣ ቤሪያ ዩደ። አሳ አናና ዋላሴዲኖ። 14 ሄዋፔ ጉዩያን፣ ኢሻቱ ኤሌካ ጳውሎሳ አባ ማታን ዩዲ አጊዲኖ፤ ሺን ሲላሴን ዲዋቶሴ ቤሪያን አቴዲኖ። 15 ጳውሎሳ ሞዩዜዳ አሳቱ አቴና ጋሴዲኖ፤ ሄ አሳቱ ሲላሴን ዲዋቶሴ ባሬንቶ ዳንዳዩቴዳዋዳን፣ ኤሌካ ባሬኮ ያና ማላ፣ ጳውሎሲ ኪቴዳ ኪታ አኪደ። ቤሪያ ሲሚዲኖ።

ጳውሎሲ አቴና ቤዳ

16 ጳውሎሲ አቴናን ሲላሳን ዲዋቶሳ ናጊደ። ካታማን ኤቃይ ኩሜዳዋ ቤዒደ ዩሎቴዳ። 17 ሄዋ ዲራው፣ አዩሁዳ ዎሳ ጎሊያን አዩሁዳቱዋናን ያሳሲ ጎዩኒያ አዩሁዳ ጊደና አሳቱዋና ፖሎሜቴ፤ ቃሲ

** 16:37 ሮሜ ጋደ አሳ፣ ሮሜ ካዉቴሳን ኤሬቲደ ደዒያ ጉሳ አሳይ ሄ ጋደ አሳቱዋ ጌቴቲኖ። ሄዋንቶካ ቃይ ሃራቱዋፔ ዱማቲያ ማታደኔ ካጫይ ደዔ።

አብ ጋላሲ ጌያን ባሬናና ጋኬቲያ አሳናካ ፓሉሜቱ።¹⁸ ቃሲ ኤፒቆሮሳፔኔ ††ኢስሶላኪያፔ ‡‡ዩዳ ኢቲ ኢቲ ኤራንቻቱ ጳውሎሳና ፓሉሜቲዲኖ፤ ኡንቱንቱፔ ኢቱ ኢቱ፤ «ሃ ቶሬናይ አያ ሃሳያናው ኮዩ?» ያጌዲኖ።

ሃራቱ ጳውሎሳ ዮሴፊን ሃይቁዋፔ ኢ ዴንዴዳዋ ባሬንቶ አዲያ ዲራው፤ «አራሳ ያሳቱባ አዲያዎ ማላቱ» ያጌዲኖ።

¹⁹⁻²⁰ ጳውሎሳ አይቂዴ፤ «ሃ ነኒ ታማሪሲያ አራሳ ዩው አዩንቶ ኑና ኤሪሳሪኪ? አዩሲ ጎፔ፤ ነኒ ኑሲ አራሳባ አዳሳ፤ ሲሚ ሃዌ አዩንቶ ኑኒ ኤራናው ኮዩቶ» ያጌዴ ጳውሎሳ አሪዮስፓጎሳ ጌቱቲያሳ አጴዲኖ።²¹ አቴና አሳይ ኡባይኔ ሄዋን ዴዲያ ኢማሳቱ አራሳባ ሃሳዩዲኔ ሲሲዴ ፔሺያዎፔ አቲጎ፤ ሃራባን ፔሺኪኖ።

²² ጳውሎሲ አሪዮስፓጎሳን ዴዲያ ሺቁዋ ሲንሳን ኤቂዴ፤ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «አቴና አሳቶ፤ ያሳቱዋሲ አብባሪ ሂንቱንቱ ዳሪ ያዩያዎ ታኒ ቢዳይ።²³ አዩሲ ጎፔ፤ ታኒ ሂንቱንቱ ጎዩኒያዎ ሄላዴ አዲሺጎ፤ (ኤራቴና ያሳሲ) ጌቱቲዴ ገፊቴዳ ያርሹዋ ሳዓ ቃሲ ዴማዲ፤ ሄዋ ዲራው፤ ሃ ሂንቱ ኤራናን ጎዩኒያዎ ታኒ ሂንቱንቶ አዳይ።

²⁴ «አላሚያኔ አላሚያን ዴዲያ ኡባባ ሜዴዳ ያሳይ ሳሉዋኔ ሳዓ ጎዳይ፤ አሳይ ኪዴዳ ጌሻ ጎሊያን ዴዲና።²⁵ አዩንቶ ፓጩዳ አሳዳን፤ አሳ ከሺያ ኢ ሄሌና፤ አዩሲ ጎፔ፤ ኢ ባሬ ሁጳው ዴዑዋ ሹምፕዋኔ ኡባባ አሳ ኡባው ኢሜዳ።²⁶ ያሳይ አሳ ዛሪያ ኡባ ኢቲ ኡራፔ ሜዲዴ፤ ጋዲያ ኡባን ዎሴዳ፤ ኢ ባሬ ሁጳው ኡንቱንቱ ዴዳና ዎዲያኔ ሳዓ ካሴ ዛዋዩዳ።

²⁷ «ኢ ሄዋ አሴዳዌ ኡንቱንቱ አይቂ አይቂ ሄሊዴ፤ ባሬና ኮዩዴ፤ አኒ ኤሪ ዴማናዋንቱሻ ጊያዋና፤ ጊዶፔኔ፤ ያሳይ ኑፔ አሲኔ ሃኮ ጊዴና።²⁸ አዩሲ ጎፔ፤ ሂንቱንቱ ኢቲ ኢቲ ኤራንቻቱ፤ (ኑኒ አናና) ጌዳዋዳን፤ ኑኒ አኒ ፓዳ ዴዲያኔ ቃዲቱቶ።²⁹ ሲሚ ኑኒ ያሳናና ጊዴዳ ዲራው፤ ያሳይ አሳ ጨንጫቴሳኒኔ ቆፋን ዎርቃፔ ዎይ ቢራፔ ዎይ ሹቻፔ አሴቴዳዎ ማላቱ ያጌዴ፤ ቆፓናው ቤሴና።³⁰ ሄዋ ዲራው፤ ያሳይ አሳይ ኤሪቤና ዎዲያ አሴዳ፤ ሺን ሃዲ ኡባሳን አሳይ ኡባይ ናጋራፔ ሲማና ማላ አዛዘዳ።³¹ አዩሲ ጎፔ፤ ያሳይ ዎዲያ ኪሪ ዎሴዳ፤ ሄ ዎዲያን ባሬ ዶራዳ ኡራን ሳዓን ዴዲያ አሳ ኡባ ቦላ ሂሎ ፐርዳ ኢ ፐርዳና፤ አሳ ኡባው ሃይቁዋፔ ዮሴፊ ዴንጴዳዋን ሄዋ ቱማዩዳ» ያጌዳ።

³² ኡንቱንቱፔ ኢቲ ኢቲ አሳቱ ሃይቁዋፔ ዴንዴዳዋ ጳውሎሳፔ ሲሲዴ፤ አ ቦላ ቂሊጩዲኖ፤ ሺን ሃራ አሳቱ አ፤ «ኑኒ ሃዋ ኔፔ ጉጂዴ ሲሳና ኮዩቶ» ጌዲኖ።³³ ሄዋ ዲራው፤ ጳውሎሲ ኡንቱንቱ ጊዶፔ ኪሴዳ።³⁴ ሺን ኢቲ ኢቲ አቱማ አሳቱ ጳውሎሳና ጋኬቲዴ አማኔዲኖ፤ ኡንቱንቱ ጊዱዋን አሪዮስፓጎሳን ዴዲያ ፐርዳ ጎሌ ዳናይ ዲዮናሲዮሲ፤ ዳማሪሶ ጌቱቲያ ኢቲ ሚሺራቲና ሃራ አሳቱ ዴዲኖ።

ጳውሎሲ ቆሮንቶሳ ቤዳ

18 ሄዋፔ ጉዩያን፤ ጳውሎሲ አቴናፔ ኪሲዴ፤ ቆሮንቶሳ ቤዳ።² ሄዋን አቂላ ጊያ ኢቲ አዩሁዳ ቢታኒያ ዴሜዳ፤ አቂላይ ጳንዶሳን ዩሌቴዳ፤ አዩሁዳ አሳይ ኡባይ ሮሜፔ ኪሳና ማላ፤ ቃላወዴዮሲ አዛዘዳ ዲራው፤ አማራዳ ዎዲያፔ ካሴ፤ ኢ ባሬ ማቻቲ ጳሪስቂላና ገሊያፔ ዩዳ፤ ጳውሎሲ ኡንቱንቱና ጋኬታናው ቤዳ።³ አ አሱኔ ኡንቱንቱ እሱ ኢቲ ማላ ዱንካኒያ ሲካ ጊዴያ ዲራው፤ ኡንቱንቱና ኡቲዴ፤ ኢቲፔ አሴዳ።⁴ ጳውሎሲ ሳምባታ ኡባን አዩሁዳቱዋና ጊሪካቱዋ አማንሳናው አዩሁዳ ዎሳ ጎሊያን ፓሉሜቱ።

⁵ ሲሳሳኔ ሂዋቶሴ ማቂዶኒያፔ ዩዳ ዎዴ፤ ጳውሎሲ አዩሁዳቱዋሲ ዮሴፊ ባሬ ሁጳው ኪሪስቶሳ ጊዴዳዎ ቃላ አዱዋ ቶሴዳ።⁶ ሺን ኡንቱንቱ ጳውሎሳ ሃሳያ ጳልቂናኔ አ ቦሪና፤ ጳውሎሲ ባሬ ማዩዋፔ

††17:18 ኤፒቆሮሳ፡ ሃዌ ጋዲያ ጊዲዴ፤ ሃ ጋዲያን ዴዲያ አሳቱ ናሺፔያ አሳ ዴዑዋሲ ኮይሮ ሳዓ አይቂዳ ያጌ ታማሪሲያ ኤፒቆሮሳ ጊያ ቢታኒያ ቲሚርቲያ ካሊያዋንታ።
‡‡17:18 ኢስሶላኪያ፡ ሃዌካ ጋዲያ ጊዲዴ፤ ሃ ጋዴን ዴዲያ አሳቱ፤ ባሬና ሞዳሳኔ ባሬ ቆፋን ካሌሴቲያዎ አሳይ ታማራና ቤሴ፤ ያጌያ ቲሚርቲያ ታማሪሲያ ዜኖ ያጌቲያ ቢታኒያ ቲሚሪቲያ ካሊያዋንታ።

፩17:24 1ካት 8:27፤ ኢሳ 42:5፤ ኪት 7:48

ባና ቆቆፊዴ።¹¹ «ሂንቴንቱ ኢታቴሳይ ሂንቴንታ አይቆ፤ ታኒ ሄዋን ጌሊኬ፤ ሃዋፔ ሂኒ ባጋን ታኒ አዩሁዳ ጊዴና አሳኮ ባይ» ያጌዳ።

⁷ ሄዋፔ ኬሲዴ። ሦሳሲ ጎዩኒያ ዮስዶሳ ጊያ ቢታኒያ ሶይ ቤዳ፤ ዮስዶሳ ጎሊ አዩሁዳ ዎሳ ጎሊያ ማታን ዴዔ።⁸ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌ ካፕ ቃሪሲጳሲ ባሬ ሶይ አሳ ኡባና ጎዳ አማኔዳ፤ ቆሮንቶሳ አሳቱዋፔካ ጮራቱ ዎሳ ቃላ ሲሴዳ ዎዴ። አማኒዴ ማጭቱዲኖ።

⁹⁻¹⁰ ጎዳይ ኢቲ ቃማ ሳፃን ጳጴሎሳ። «ያዮፓ፤ አዳ፤ ጮዑ ጎፓ። ታኒ ኔናና ዴዒያ ዲራው። ኔና ቆሃናው ኢታባን ዩጋና አሳይ አኒኔ ባዋ፤ አዩሲ ጎፔ። ታው ሃ ካታማን ጮራ አሳይ ዴዔ።» ያጌዳ።
¹¹ ጳጴሎሲ ዎሳ ቃላ አሳ ታማሪሲዴ። ኢቲ ላይሳኔ ኡሱፑን አጌና ኡንቱንቱና ኡቴዳ።

¹² ጋሊዮሴ አካዩያ ጋዲያ ሞዲያ ዎዴ። አዩሁዳቱ ኢቲፔ ጳጴሎሳ ባላ ዴንዲዴ። ፒርዳ ጎሌ አ አፊዴ።¹³ «ሃ ቢታኒ ሙሴ ሂጊያ ኢዲዴ። አሳይ ዎሳሲ ጎዩናና ማላ ጨሜ» ያጌዲኖ።

¹⁴ ጳጴሎሲ ሃሳናና ሃኒሺን። ጋሊዮሴ አዩሁዳቱ። «አዩሁዳቶ። ሄዌ ባላ እስጥ ዎይ ኢታ ናቆ ጊዶፔ። ታኒ ሂንቴንቱባ ዳንዳያዴ ሲሳናው ቤሴ።¹⁵ ሺን ቃላሲ ሱንሳሲኔ ሂንቴ ሁጲ ሂጊያሲ ሂንቴንቱ ፓሎሜቶፔ። ሂንቴ ሁጲው ኤራቱ፤ ሃዋ ታኒ ፒርዲኬ» ያጌዳ።¹⁶ ፒርዳ ጎሊያፔ ካሬው ኡንቱንታ ኬሴዳ።¹⁷ ሄዋፔ ጉዩያን። ጊሪኬ አሳይ ኡባይ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌ ካፕዋ ሶስቴኒሳ አይቂዴ። ፒርዳ ጎሊያ ሲንሳን ሾጮዲኖ፤ ሺን ጋሊዮሳ ሄዌ አይኔ ሜቲቤና።

ጳጴሎሲ አንዶኪያ ቤዳ

¹⁸ ጳጴሎሲ ዳሮ ዎዲያ ቆሮንቶሳን ኡቴዳዋፔ ጉዩያን። ኢሻቱዋ ሳሮቲዴ። ጳሪስቂሊናኔ አቂላና ማርካቢያን ሶሪያ ቤዳ፤ ባሬው ሺቁዳ ጋሱ ዴዒያ ዲራው። ኪንኪሪያ ካታማን ባሬ ሁጲያ ሜዴቱዳ።
§§¹⁹ ኡንቱንቱ ኤፌሶኔ ጋኬዳ ዎዴ። ጳጴሎሲ ጳሪስቂሎኔ አቂላ ያኒ ዩጊ ዩዳ፤ ሺን ባሬው አዩሁዳ ዎሳ ጎሌ ጌሊዴ። አዩሁዳቱዋና ፓሎሜቱዳ።²⁰ ኡንቱንቱ ባሬንቱና ዳሮ ዎዲያ ኡታና ማላ ጳጴሎሳ ዎሲና ኢ ኢዲዳ።²¹ ሺን ኡንቱንቱፔ ሻኬቲዴ። «ዎሳይ ጎፔ። ላዔሱዋ ሂንቴንቱቱ ሲማና» ያጌዴ ኤፌሶናፔ ማርካቢያን ቤዳ።²² ቂሳሪያ ጋኬዳ ዎዴ ዩሩሳላሜ ቤዴ። አማኒያ አሳ ሳሮቱዳዋፔ ጉዩያን። አንዶኪያ ዎዴዳ።

²³ ያኒ አማራዳ ዎዲያ ጋሚዲዴ ቤዳ፤ ካሊያዋንታ ኡባ ማኒሲዴ። ጋላቲያናኔ ፒርጊያና አዴዳ።

አጲሎሲ ኤፌሶናኔ ቆሮንቶሳ ቤዳ

²⁴ ኢስኪንዲሪያን ዩሌቴዳ አዩሁዳ አሳ ኢቲ አጲሎሳ ጊያ ሎዎ ሃሳዩያዌ ኤፌሶኔ ቤዳ፤ ዎሳ ማፃፋቱዋ ኢ ዳሪሲ ኤሪያ አሳ።²⁵ ጎዳ አጊያካ ታማራዳ አሳ፤ ዮሃኒሳ ሂንቃታ ፃላላ ኤሪዴ። አያናን ባሬ ጋርሳን ኤዌቲዴ። ዩሱሳባ ሱሪሲዴ ሃሳዩዳኔ ታማርሴዳ።²⁶ ያቲዴ አዩሁዳ ዎሳ ጎሊያን ያዩናን ሃሳያ ዶሜዳ። ጳሪስቂላይኔ አቂላይ ኢ ኦዲያዋ ሲሴዳ ዎዴ። ባሬንቱና ሶይ አ አፊዴ። ዎሳ አጊያ ካሴፔ ሱሪሲዴ። አው ጌሺ አዴዲኖ።

²⁷ አጲሎሲ አካዩያ ፒናና ኮዩና። ኢሻቱ አ ሚኒሲዴ። አካዩያን ዴዒያ ካሊያዋንቱ አ ሞካና ማላ። ኡንቱንቶ ዳቢዳቢያ ጎሬዲኖ፤ ኢ ያ ጋኪዴ። ዎሳ አጾ ኬካቴሳን አማኒያዋንታ ዳሮ ማዴዳ።²⁸ አዩሲ ጎፔ። ዩሱሲ ባሬ ሁጲው ኪሪስቶሳ ጊዴዳዋ አዩሁዳቱዋሲ ዎሳ ማፃፋቱዋፔ ቆንጨሲዴ። አሳ ሲንሳን ማኒሲዴ አዴዳ።

---

¹¹18:6 ማዩዋፔ ባና ቆቆፊ። ሃዋ ጉሳይ ጌዲያፔ ባና ቆቆፊያዋና ኢታ።
§§18:18 ሁጲያ ሜዴቱዳ። ጳጴሎሲ ጉሳ ዎዲያሲ «ዱማታና» ጊዴ ጫቁዳ። ሃዋ ጉሳይ። ባሬ ሁጲያካ ሜዴቱና፤ ዎዩኒያካ ኡሺና ጉሳ። ሺን ኢ ጫቁዳ ዎዲ ወርዴ። ባሬ ሁጲያ ሜዴቲዴ ዎሳው ያርሹዋ ያርሻናው ቤሴ ጉሳ።

^b18:18 ፓይ 6:18

ጳውሎስ ኤፌሶኔ ቤዳ

19 አጲሎስ ቆርንቶሳን ዴዲሺን፣ ጳውሎስ ቆሞ ባጋና አዲዴ፣ ኤፌሶኔ ቤዳ፤ ኢቲ ኢቲ ካሊያዋንታ ዴሜዳ። ² ጳውሎስ ኡንቱንታ፣ «ሂንቱንቱ አማኔዳ ዎዴ ጌሻ አያና አኬዲቱ?» ያጊዴ አቼዳ።

ኡንቱንቱ፣ «ቱይቲ፣ አኪቤይኮ፤ ሃራይ አቶ፣ ጌሻ አያና ዴዲያዋካ ሲሲቤይኮ» ያጊዲኖ።

³ ጳውሎስ ኡንቱንታ፣ «ያቲና፣ አያን ማቆቱዲቱ?» *ያጊዳ።

ኡንቱንቱ፣ «ኑኒ ዮሃንሳ ሂንታታኒ ማቆቱዲ» ያጊዴ ዛሬዲኖ።

⁴ ጳውሎስ፣ «ዮሃንሲ ባሬፕ ጉዩያን ዩያ ዮሴፊ ኪሪስቶሳን አሳይ አማናና ማላ፣ አሳሲ አዲዴ፣ ናጋራፕ ሲሚያ ሂንታታኒ ማቆዳ» ያጊዳ።

⁵ ኡንቱንቱ ሄዋ ሲሴዳ ዎዴ፣ ጎዳ ዮሴፊ ኪሪስቶሳሲ ጊዳናው ማቆቱዲኖ። ⁶ ጳውሎስ ባሬ ኩሺያ ኡንቱንቱ ቦላ ዎሴዳ ዎዴ ጌሻ አያናይ ኡንቱንቱ ቦላን ዎዲና፣ ዳማ ዳማ ቃላን ሃሴዩዲኖ፤ ቃሲ ቲምቢቲያካ አዴዲኖ። ⁷ ሄዋን ታማኔ ላው አሳቱዋ ጊዲያዋንቱ ዴዲኖ።

⁸ ጳውሎስ አዩሁዳ ዎሳ ጎሴ ገሊዴ፣ ዎሳ ካውቱሳባ ፓሎሜቲዲኔ አኬኪሲዴ፣ አሳና ሄዙ አጊና ጊዲያዋ ኪና ያዩናን ሃሳዩ። ⁹ ሺን ኡንቱንቱፕ ኢቱ ኢቱ ማካሊዴ፣ ጮራ አሳ ሲንሳን ጎዳ አጊያ ቦሪዴ አማኔናን ኢዲና፣ ጳውሎስ ኡንቱንቱፕ ሻኬቲ፣ ባሬና ካሊያዋንታ ባሬናና አፌዳ፤ ሂራኖሳ ጊያ ቲሚርቱ ጎሊያን ኡባ ጋላሲ ፓሎሜቱ። ¹⁰ ጳውሎስ ላው ላይሳ ጋካናው ቃላ አዴዳ፤ ሄዋ ዲራው፣ ኢሲያን ዴዲያ አሳይ ኡባይ፣ አዩሁዳቱካ አዩሁዳ ጊዴናዋንቱካ ጎዳ ቃላ ሲሴዲኖ።

ዎሳይ ጳውሎሳ ኩሺያን አሴዳ አራሳባ

¹¹ ዎሳይ ጳውሎሳ ባጋና ዳማ ማላታ አሴዳ። ¹² ሄዋ ዲራው፣ አሳይ አ ቦላይ ቦቼዳ ማራቢያ ዎይ ማዋ ሃርጋንቻቱዋሲ አፌ፤ ሃርጋንቻቱካ ፓዲኖ፤ ኢታ አያናቱካ ኡንቱንቱፕ ኬሲኖ።

¹³ ኢታ አያናቱዋ ኬሲዴ ዩዩያ አዩሁዳቱዋፕ ኢቱ ኢቱ፣ «ጳውሎስ ቃላ አዲያ ዮሴፊ ሱንሳን ኑኒ ሂንቱንታ ኬሲቱ ጊዴ አዛዜቶ» ያጊዴ። ኢታ አያናቱ ዴዲያ አሳቱዋ ቦላን ጎዳ ዮሴፊ ሱንሳ ሄሲ ቤዴዲኖ። ¹⁴ ቁሳቱዋ ካፕዋ አስቆዋ ጊያ ኢቲ አዩሁዳ ቢታኒያሲ ሄዋ አሴዳ ላፕ ናናይ ዴዲኖ።

¹⁵ ኢታ አያናይ ኡንቱንቶ ዛሬዴ፣ «ታኒ ዮሴፊ ኤራይ፤ ጳውሎሳካ ኤራይ። ሺን ሂንቱንቱ አኔ?» ያጊዳ።

¹⁶ ኢታ አያናይ ዴዲያ ቢታኒ ኡንቱንቱ ቦላ ጉፒ ዎዲና፣ ኡንቱንቱ ማሱንዲዴ፣ ሄ ጎሊያፕ ካሎ ዎዋና ጋካናሲ፣ ዎልቃሚዴ ዎይዳ። ¹⁷ ኤፌሶኔን ዴዲያ አዩሁዳቱኔ አዩሁዳ ጊዴናዋንቱ ኡባይ ሄዋ ሲሲዴ ኡባይ ዳር ያዩዲኖ፤ ጎዳ ዮሴፊ ሱንሳይካ ዳር ቦንቼቱዳ። ¹⁸ አማኒያዋንቱፕ ጮራ አሳቱ ባሬንቱ አሴዳዋ ፓዲዲኔ ቆንጫያን አዲዴ ዩኖ። ¹⁹ ቢቲያዋንቱፕ ጮራቱ ባሬንቱ ማዋፋቱዋ ሸሺዴ፣ አሳ ኡባ ሲንሳን ጉዴዲኖ፤ ሄ ማዋፋቱዋ ጋቲያ ሄቲያ ዎዴ፣ ኢሻታሙ ሻዓ ቢራ ሳንቲሚያ ጊዴዳ። ²⁰ ሄዋ ማላ ዎልቃማ አጊያን ዎሳ ቃላይ ዲጩኔ አኬ።

ኤፌሶኔ ካታማን ዋሳሳይ ዴንዴዳ

²¹ ሄዋ ፖሌቱዳዋፕ ጉዩያን ጳውሎስ፣ «ታኒ ዮሩሳላሜ ባዴ ሮሜካ ቃሲ ቤዳናው ቤሴ» †ያጊዴ፣ ማቆዲኒያናኔ አካዩያና አዲዴ፣ ዮሩሳላሜ ባናው ቆፋ ቃቼዳ። ²² ቃሲ ባሬና ማዲያዋንቱፕ ላዓቱዋ ሂዋቶሳኔ ኤራስዎሳ ማቆዲኒያ ኪቲዴ፣ ባሬው ኢሲያን አማራዳ ዎዲያ ጋሚዴዳ።

²³ ጎዳ አጊያ ዲራው፣ ሄ ዎዴ ዳር ዋሳሳይ ኬሴዳ። ²⁴ አዩሲ ጎፕ፣ ሃጋራ ቢራ ሙሺሲዴ ቲጊ ሜዲያ ዲሜዲሮሳ ጊያ ኢቲ ቢታኒ አርዪሚሲ ጌሻ ጎሊያ ሚሲሊያ ቢራፕ ቲጊ ቲጊዴ፣ አሳንቻቱዋሲ ዳር ዎዲያ ዴዴ። ²⁵ ሄዋንታኔ ኡንቱንቱዋ ማላ እስጥ አሲያዋንታ ኢቲፕ ሸሺዴ፣ ሃዋዳን ያጊዳ፤ «አሳው፣ ኑ ዱሬቴሳይ ሃ እስጥና ጊዲያዋ ሂንቱ ኤሪታ። ²⁶ ሄዋ ጳውሎስ፣ (አሳ ኩሺ ሜዴዳዋንቱ ዎሳቱዋ ጊዲኪኖ) ያጊዴ፣ ኤፌሶኔ ዓላላን ጊዴናን አማራዳ ጋዳቱዋፕ አቲን፣ ኢሲያን ኡባን ጮራ

*19:3 አያን ማቆቱዲቱ? ሃዋ ጉሳይ አ ሱንሳን ማቆቱዲቱ፣ ጉሳ።

†19:21 ጳውሎስ ሃዋ አያና ጌሻን ካሌሴቲዴ ሃሳዩዳዋ።

አሳሲ አዲ አማንጴዳዎ ሂንቴንቱ ቤዔዲታኔ ሲሴዲታ።²⁷ ሎዔናባይ፣ ኑ አሱ ካዴታናዎ ዓላላ ጊደና፤ ሺን ኢሲያን ደዒያ ኡባቱኔ ሳዓ ኡባን ደዒያዎንቱ ጎደኒያ ዎልቃማ ያሳቶ ጌቱቲያ አርጌሚሲ ጌሻ ጎሊ ቦንቹቱናን አታናዎን፤ ኢዚ ዳርቴሳይ ኩንዳናዎ» ያጌዳ።

²⁸ አሳይ ሄዎ ሲሴዳ ዎዴ ሎይሲ ሃንቁቲዴ «ኤፌሶኔ አርጌሚሳ ዎልቃማ» ያጌዴ ጫቦቴዲና።
²⁹ ካታማ ኡባን ዋላሳይ ዴንዴዳ፤ ጳውሎሳና ሃሜቲያ ማቂዶኒያ አሳቱዎ ጋዮሳኔ አሪስጊሮኮሳ ባሬንቱና አይቂ አኪዴ። ኢቲፔ ካሳ ሳዓ ዎጌዲና።³⁰ ጳውሎሲካ አሳይ ሺቁዳሳ ጌላናው ኮዬዳ። ሺን ካሊያዎንቱ አ ዲጌዲና።³¹ ኢሲያ ጋዲያ ካፓቱዋፔ ጳውሎሳ ላጌላቱዋፔ ኢቱ ኢቱ ጳውሎሳው ኪቲዴ። ካሳ ሳዓን ቆንጩያ ኪሲዴ ኢ ቤቴያ ማላ፣ አ ዎሴዲና።

³² ሺቁዋን ዋላሳይ ዴንዲና፣ ዳሪያ ባጋ አሳይ ሃራይ አቶ አዩሲ ሺቁዴንቶ ኤሬና ዲራው፣ ኢቱ ኢቲባው ዋላቁቲያ ዎዴ፣ ዮኩ ቃይ ሃራባው ዋላቁቱ።³³ አዩሁዳቱ ኢስኪንዲራ አሲ ቤሲና፣ ኢቲ ኢቲ አሳይ ኢ ሃሳያና ማላ፣ አሳ ጊደፔ ሲንሳው አ አሴዳ፤ አሳይ ጮው ጋና ማላ፣ ኢ ባሬ ኩሺያን ያርሲ ቤሲዴ፣ አሳሲ ሞቱታናው ኮዬዳ።³⁴ ሺን ኢስኪንዲራ አዩሁዳ አሳ ጊዴዳዎ አሳይ ኤሬዳ ዎዴ፣ ላው ሳቱ ጊዲያዎ ኬና ኡባይ ኢቲ ቃላን፣ «ኤፌሶኔ አርጌሚሳ ዎልቃማ» ያጌዴ ጫቦቴዲና።

³⁵ ካታማው ዓፌ ጊዴዳዌ አሳ ጮው አሲዴ፣ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ኤፌሶኔ አሳው፣ ኤፌሶኔ ካታማይ ዎልቃማ አርጌሚሲሲኔ ሳሎዋፔ ዎዴዳ ኤቃ ሹቻሲ ኤቃ ጎሊያ ናጊያዎ ጊዴዳዎ ኤሬና አሳይ አኔ?
³⁶ ሃዎ ካዲያ አሳይ ባይና ዲራው፣ ሂንቴንቱ ዎፑ ጋናውኔ ዲርቤናን አጋናው ቤሴ።³⁷ አዩሲ ጎፔ፣ ሃዎንቱ ጌሻ ጎሊያ ሚሻ ወዲቤናዎንታ ኑ ያሳቱዋካ ቦርቤናዎንታ አሄዲታ።³⁸ ሄዎ ዲራው፣ ዲሜሚርሲኔ አናና ደዒያ አሳንቻቱ አሳ ሞታናው ኮዮፔ፣ ፐርዳ ጎሊ ዶያ ዴዔ፤ ቃሲ ጋዲያ ሞዲያዎንቱካ ደዒና፤ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ጊደን ሞቱቲና።³⁹ ሺን ሂንቴ ሃራ ዩወዋ ኮዮፔ፣ ሂጊያ ሺቁዋን ዩወዋ ቃቻና።
⁴⁰ አዩሲ ጎፔ፣ ሃቹ ሃኔዳዎ ሻቢሬሳ ጊዴ፣ ሮሜ ጋዲያ አሳቱ ኑና ሞታና፣ ሃ ሺቆካ ጋሱ ባዩና ዲራው፣ ኑኒ ጋሱዎ አዳናው ዳንዳዮኮ»⁴¹ ያጌዴ ሺቁዎ ላሴዳ።

ጳውሎሲ ማቂዶኒያኔ ገሪኬ ቤዳ

20 ዋላሳይ አርጌዳዎፔ ጉዬያን፣ ጳውሎሲ ካሊያዎንታ አሂሲዴ ዞሬዳ፤ ኡንቱንታ፣ «ሳሩዋን ዴዒቱ» ጊዴ፣ ማቂዶኒያ ባናው ኪሴዳ።² ሄ ጋዲያና አዲዴ፣ ቃላ አዲዴ፣ አሳ ሎይሲ ሚኒሴዳዎፔ ጉዬያን፣ ገሪኬ ጋዴ ዩዳ።³ ኢ ሄዎን ሄዙ አጌና ኡቲዴ፣ ማርካቢያን ሶሪያ ባናው ቆፒሺን፣ አዩሁዳቱ ባሬና ዎዳናው ኮዬያዎ ቤዒዴ፣ ማቂዶኒያና ጉዬ ሲማናው ባሬ ቆፋ ቃቹዳ።

⁴ ጳውሎሳ ሞዩዜዳዎንቱ፣ ቤሪያፔ ጳሪሃሳ ናዓ ሶሲጳሂርሳ፣ ቱሴሎንቁፔ አሪስጊሮኮሳኔ ሲኮንዲሳ፣ ዴርቤፔ ጋዮሳኔ ኢሲያፔ ቲኪቆሳኔ ጊርፊሞሳ፣ ቃሲ ጊሞቶሳ።⁵ ሄዎንቱ ሲንሳው ቤዴ፣ ኑና ጊርዓዳን ናጊና።⁶ ኑኒ ኡኪሳ ባላ ጋላሳ ቦንቾዋፔ ጉዬያን፣ ፒሊጲሲዮሳ ጊያ ጋዲያፔ ማርካቢያን ዴንዲዴ፣ ኢቸሾ ጋላሳን ጊርዓዳን ኡንቱንታ ጋኪዴ፣ ያኒ ላፑ ጋላሳ ኡቴዶ።

ጳውሎሲ ጊርዓዳ ቤዳ

⁷ ኑኒ ዎጋ ጋላሲ ፎኡኪሳ ሚንሳናው ሺቁዴዒሺን፣ ጳውሎሲ ዎንቲና ባናው ቆፔዳ ዲራው፣ ኡንቱንቶ ቃላ አዲዴ፣ ቃማ ቢላሂ ጋካናው ዩወዋ አዳሴዳ።⁸ ኑኒ ሺቁ ኡቴዳ ፖቂያን ጮራ ዎምፐ ዴዒ።⁹ ኤወዲኮሳ ጊያ ኢቲ ዎዳላይ ማስኮቲያ ቦላ ኡቲዴ፣ ዳሪሲ ጊሚዒሽዳ። ጳውሎሲ ሃሳያ አዳሴዳ ዎዴ፣ ኤወዲኮሲ ጊሚዒሹዋን ሃይሬዳዌ ሄዜንሲያ ፖቂያፔ ሳዓን ኩንዲዴ ሃይቁዳዎ አሳይ ዴንጴዳ።¹⁰ ሺን ጳውሎሲ ዎዲዴ፣ አ ቦላ ጉፋኔዳ፣ አ ኢዲሚዴ፣ «አ ሽምፑ ኪሲቤና ዲራው ሂርጎፐቱ» ያጌዳ።¹¹ ያቲዴ ፑዴ ፖቂያ ኪሲዴ፣ ኡኪሳ ሚንሲዴ ሜዳ፤ ሳዓይ ዎንታና ጋካናሲ፣ ዳር ዎዲያ ሃሳይዳዎፔ ጉዬያን ቤዳ።¹² ዎዳላይ ፓሂና፣ ሶይ አፊዴ፣ ዳሪሲ ናሹቱዲና።

ጳውሎሲ ጊርዓዳፔ ሚሊዪ ቤዳ

¹³ ሺን ጳውሎሲ ባሬና ያፔ ኑኒ ሞካና ማላ፣ ኑሲ አዴዳ ዲራው፣ ካሴቲዴ ማርካቢያኮ ቤዴ፣ አሶሳ ባናው ዴንዴዶ፤ አዩሲ ጎፔ፣ ጊዲያን ባናው ኢ ቆፔዳ ዲራው ኑና ሄዎዳን አዛዜዳ።¹⁴ ኢ ኑናና

፳20:7 ዎጋ ጋላሲ፡ ግሪኪያ ማፃፋን፣ ሳምባታቱዋፔ ኢቱዋን ያጌ።

አሰሳን ጋኬቲና፣ ማርካቢያን አ አኪዴ ሚጊሊኔ ዩዶ።¹⁵ ምንቴሳ ጋላሲ ያፕ ማርካቢያን ዴንዲዴ፣ ኪዮሳ ሄራ ጋኬዶ፤ ቃሲ ምንቴሳ ጋላሲ ሳሞሳ ፒኔዶ፤ ቲሮጊሊዮሜን አቂዴ፣ ምንቴና ሚሊዪ ዩዶ።¹⁶ አዩሲ ጎፕ፣ ጳውሎሲ ኢሲያን ዳሪ ጋሚዴናን ኤፌሶኔ ላንቂያና አዳናው ባሬ ቆሳ ቃቹዳ፤ ባሬው ዳንዳዩቶፕ፣ ጳንጌቆስቴ ጌቴቲያ ጋላሲ ዩሩሳላሚ ጋካናው ኤሌሌ።

ጳውሎሲ ኤፌሶኔ ጨማቶ ወርሴሳ ሃሳያ ሃሳዩዳ

¹⁷ ጳውሎሲ ሚሊዪቴ ኤፌሶኔ ኪቴዴ፣ አማኒያ አሳ ካሌሲያዎንታ ጊጊሴዳ።¹⁸⁻¹⁹ ምሳ ጎሌ ጨማቱ ጳውሎሳኮ ዩና፣ ኡንቱንታ ኢ ሃሞዳን ያጊዳ፤ «ታኒ ኢሲያ ጌሌዳ ኮይሮ ጋላላፕ ዶሚን፣ ካወሻቴሳኒኒ ዳሮ አፎሳኒ ጎዳሲ አሳዴ፣ አዩሁዳቱሞ ሸቁሞፕ ታና ጋኬዳ ፓጩ ጊዴዳ ምዲያ ኡባን ሂንቴንቱና ዋናዴ ዴንዲታንቶ ሂንቴንቱ ኤሪታ።²⁰⁻²¹ ናጋራፕ ያሳኮ ሲሚያሞኔ ኑ ጎዳ ዩሴሲ ኪሪስቶሳ አማኒያዎ አዩሁዳቱሞሲኒ አዩሁዳ ጊዴናዎንቶ ማርካታዴ፣ ሸቁሞንካ ሂንቴንቱ ጎሌን ጎሌንካ ሂንቴንቶ አዳዴ ታማሪሴዳሞፕ አቲን፣ ሂንቴንታ ጎዲያባፕ ኢቲባኒ ፓጩሳ ቢይኬ።

²² «ቤዲቴ፤ ሃዲካ ታኒ ጊሻ አያናሲ አዛዜታዴ፣ ዩሩሳላሚ ባይ፤ ያኒ ታው አዩ ኪሳኔንቶኔ ኤሪኬ።²³ ጊሻ አያናይ ቃቹኔ ዋዩ ታና ናጊያዎ ካታማ ኡባን ታው አዴ።²⁴ ሺን ታ ምሳ ፖላናወኔ ጎዳ ዩሴሲ ኪሪስቶሳፕ ታኒ አኪዳ እስጥ ያሳ አዶ ኪካቴሳ ምንጋላ ሚሺራቹሞ ማርካቲያዎ ፖላናው፣ ታ ሽምፑሞ ማዴናዎዳን ፓይዳይ።

²⁵ «ቤዲቴ፤ ታኒ ሃዲካ ያሳ ካወቴሳሳ አዳዴ፣ ሂንቴንቱ ኡባ ጊዶን ዩያዲ፤ ሲሚ ሃሞፕ ሲንሳው ሂንቴንቱኔ ኦኒኒ ታና ቤዲናዎ ኤራይ።²⁶ ሄሞ ዲራው፣ ሂንቴንቱኔ ኢቲ ኡራይ ባዮፕካ ታኒ ሄሞን ጌሌናዎ ሃቹ ሂንቴንቶ ጊሻዴ አዳይ።²⁷ አዩሲ ጎፕ፣ ያሳይ አሳናው ቆፕዳዎ ኡባ ሂንቴንቶ አይኔ አሽናን አዳይ።

²⁸ «ዩሴሲ ባሬ ሱሳን ምዜዳ ያሳ አማኒያዎንታ ናጊቴ፤ ቃሲ ጊሻ አያናይ ሂንቴንታ ካፓቱሞ አሲዴ ሱንሴዳ ወዲያ ኡባኒ ሂንቴንቱ ሁጲያ ናጊቴ።²⁹⁻³⁰ ታኒ ቤዳሞፕ ጉዩያን፣ ወዲያሲ ቃራቴና ኢታ ምራካናቱ ሂንቴንቱ ጊዶ ጊላናዎንታ፤ ካሊያዎንታ ባሬንቱ ጌዱሞ ካሌሳናው ምርዱሞ ሃሳዩያ አሳቱ ሂንቴንቱ ጊዶፕ ዴንዳናዎ ኤራይ።³¹ ሄሞ ዲራው፣ ታኒ ሄዙ ላይሳ ቃማኔ ጋላሳ አፎሳኒ ሂንቴንታ ሁጲያን ሁጲያን ሚኒሲያዎ አጋቤናዎ ቆፒዴ ጌንጨቴ።

³² «ሃዲካ ሂንቴንታ ሚኒሳናወኔ ጊሻ አሳ ኡባ ጊዶን ላቲሳናው ዳንዳዩያ ያሳሲኔ አ አዶ ኪካቴሳ ቃላሲ ሂንቴንታ ሃዳራ ኢማይ።

³³ «ታኒ ኦፕኔ ቢራ ምይ ምርቃ ምይ ማዩሞ አሞታቤይኪ፤³⁴ ታኒ ሃ ታ ኩሺያን ታናኔ ታናና ኢቲፕ ዴዲያዎንታ ኮሺዳዎ አሌዳዎ ሂንቴንቱ ሂንቴንቱ ሁጲው ኤሪታ።³⁵ ሂንቴንቱ ሃሞዳን ዳቡሪ አሲዴ፣ ዳቡራንቻቱሞ ማዳናሲኔ ጎዳ ዩሴሲ ባሬ ሁጲው፣ (አኪያሞፕ ኢሚያዌ አንጄቴዳዎ) ጌዳዎዳን፣ አ ቃላ ሂንቴንቱ ምዛና አሳናው ቤሲያዎ ታኒ ሮሞራ አጊያን ሂንቴንታ ቤሳዲ» ያጊዳ።

³⁶ ጳውሎሲ ሄሞ ሃሳይ ወርሴዴ፣ ኡንቱንቱ ኡባና ኢቲፕ ጉልባቲዴ፣ ያሳ ምሴዳ።³⁷ ኡንቱንቱ ኡባይ ጳውሎሳ ኢዲሚዴ፣ ዩኪዴ ዩራዲያ።³⁸ ኡባፕ ኢ፣ «ታና ላዲሱሞ ኡባካ ቤዲኪታ» ያጊዳ ቃላይ ኡንቱንታ ዳሮ ቃራሲና ማርካቢያ ጋካናው አ ሞዩዜዲያ።

ጳውሎሲ ዩሩሳላሚ ቤዳ

21 ኑኒ ኤፌሶኔ ጨማቱሞ ሻኬቲዴ፣ ቆሳ ጌቴቲያ ሃሳን ዶዴቶ ሳዓ ዩ አጊዶ፤ ምንቴሳ ጋላሲ ሮዳ ጋኬዶ፤ ሄሞፕ ጳሊራ ቤዶ።² ፒንቱ ፒኒያ ማርካቢያ ዴሚዴ፣ አኒ ጊሊዴ ባናው ዴንዴዶ።³ ኑኒ ቆጳሮሳፕ ቤዳናው ዳንዳዩያሳ ዩዴ፣ አሞይ ኪሲያሳ ጊሊያ ምዴ ቆጳሮሳ ሃዲሮሳ ባጋ ዩጊዴ፣ ሶሪያ ቤዶ፤ ሄሞፕ ጉዩያን ጊሮሳ ጋኬዶ፤ አዩሲ ጎፕ፣ ማርካቢ ባሬ ጫና ጊሮሳን ምሴ።⁴ ያኒ ካሊያዎንታ ዴሚዴ፣ ኡንቱንቱና ላፕ ጋላሳ ኡቴዶ፤ ጳውሎሲ ዩሩሳላሚ ቤና ማላ፣ ኡንቱንቱ አው አያናን አዴዲያ።⁵ ኑኒ ኡንቱንቱና ኡቲያ ምዲ ወሪና፣ ኪሲዴ ቤዶ፤ ኡንቱንቱ ኡባቱ ባሬንቱ ማጫዎንቱና ባሬንቱ ናናና ኢቲፕ ካታማፕ ካሬው ኪሳና ጋካናሲ፣ ኑና ሞዩዜዲያ፤ ኑኒ አባ ዶናን ጉልባቲዴ፣ ያሳ ምሴዶ።⁶ ሄሞፕ ጉዩያን፣ ኢቱ ኢቱሞ ሳሮቲዴ፣ ማርካቢያን ጌሌዶ፤ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ሶይ ሲሚዲያ።

7 ነኒ አባ አገረ ወርሲዬ፡፡ ዓርሳቴ ጳጳሳማይሴ ጋኬዶ፤ ኢሻቱዋ ሳርቲዬ፡፡ ኡንቱንቱ ማታን ኢቲ ጋላሳ ፔሼዶ።⁸ ዎንቲሳ ጋላሲ ከሲዬ፡፡ ቂሳሪያ ቤዶ፤ ዎንጋላ ሚሸራቸዋ አዲያ ፒሊጳሳ ሶይ ጋኪዬ፡፡ አ ማታን ኡቴዶ፤ ዮሩሳላሜን ዶሬቴዳ ላፑናቱዋፕ ኢ ኢቱዋ።⁹ ፒሊጳሳሲ ናባቱዋ ጊደዳ አይዱ ዎደሮ ማጫ ናናቱ ደዒኖ።

10 ነኒ ኡንደይዳ ጋላሳ ኡቴዳ ዎደ፡፡ ናቢዮ አጋቦሳ ጊያ ቢታኒ ዮሁዳቴ ቂሳሪያ ዮዳ።¹¹ ኑኮ ዩዴ፡፡ ጳውሎሳ ሳቂያ አኪዬ ባሬ ኩሸያኔ ባሬ ጊዲያ ታቺደ፡፡ «ጊሻ አያናይ ጊያዌ ሃዋ፤ ሃ ሳቂያ ጎዳ ዮሩሳላሜን አዩሁዳቱ ሃዋዳን ታቺደ፡፡ አዩሁዳ ጊደና አሳቱዋሲ አሲዬ ኢማና» ያጌዳ።

12 ነኒ ሄዋ ሲሴዳ ዎደ፡፡ ኑኒኔ ያኒ ደዒያ አሳቱ ጳውሎሳ ዮሩሳላሜ ቤና ማላ ዎሴዶ።¹³ ሸን ጳውሎሳ ዛሪዬ፡፡ «ሂንቱንቱ ዮኪደኔ ታ ዎዛና ቃሬቲሲዬ ዋኒቱ? ታኒ ጎዳ ዮሴፊ ሱንሳ ዲራው ታሸታናዋ ዓላላ ጊደናን፡፡ ሃራይ አቶ ዮሩሳላሜን ሃይቃናወካ ገጋ ኡታዲ» ያጌዳ።

14 ዞሪያ ኢ አኪናን ኢዲና፡፡ «ጎዳይ ጊዳዌ ሃኖ» ያጌደ ጮጦ ጌዶ።

15 ያኒ አማራዳ ዎዲያ ጋሚዔዳዋፕ ጉዩያን፡፡ ገጌቲዬ ዮሩሳላሜ ባናው ከሴዳ።¹⁶ ቂሳሪያን ደዒያ ካሊያዋንቱ አማራዳዋንቱ ቃሲ ኑናና ቤዲኖ፤ ኡንቱንቱ ነኒ አቃናሳ ሚናሶና ጊያ ቆጲሮሳ ቢታኒያ ሶይ ኑና አሬዲኖ፤ ሚናሶኒ ዳሮ ዎዲያፕ ደሚዬ ካሊያዋ።

ጳውሎሳ ዮሩሳላሜን ያዩቆባ አቼዳ

17 ነኒ ዮሩሳላሜ ጋኪዳ ዎደ፡፡ ኢሻቱ ኑና ናሼቻን ሞኪዲኖ።¹⁸ ዎንቲሳ ጋላሲ፡፡ ጳውሎሳኔ ነኒ ያዩቆባና ጋኪታናው ቤዶ። ዎሳ ጎሴ ጪማቱ ኡባቱካ ደዒኖ።¹⁹ ጳውሎሳ ኡንቱንታ ሳርቲዳዋፕ ጉዩያን፡፡ አዩሁዳ ጊደና አሳ ጊደን ባሬ ባጋና ያሳይ አሴዳዋ ኡንቱንቶ ወርሲዬ አደዳ።

20 ኡንቱንቱ ሄዋ ሲሴዳ ዎደ ያሳ ጋላቲደ፡፡ ጳውሎሳ ሃዋዳን ያጌዲኖ፤ «ኑ ኢሻው፡፡ አዩሁዳቱዋ ጊደን ያሳ አማኔዳዋንቱ አፑን ሻዓይ ደዒኖንቶ ቤዓሳ፤ ኡንቱንቱ ኡባይ ሂጊያ ሚኒሲ ናጊኖ።²¹ ዮሩሳላሜ አዩሁዳቱ፡፡ አዩሁዳ ጊደናዋንቱ ጋዲያን ደዒያ አዩሁዳ ኡባቱ ባሬንቱ ናና ቃዓሬና ማላ፡፡ ዎይ አዩሁዳቱ አሲያዋ ካሴና ማላ፡፡ ሙሴ ሂጊያካ ባዩዛና ማላ ኔኒ ታማርሲያዋ ሲሴዲኖ።²² ያቲና፡፡ አዩ ሎጦ? ኔኒ ዮዳዋ ጮራቱ ሲሲያ ዲራው፡፡ ሸቄናን አገኪኖ።

23 «ሄዋ ዲራው፡፡ ሃዋ ነኒ ኔው አዲያዋ አሳ፤ ኢቲፕ ሸቄ ደዒያ አይዱ አሳቱ ኑ ማታን ደዒኖ።^{c24} ኡንቱንታ አካዴ ኡንቱንቱና ጌያ፤ ቃሲ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ሁጲያ ሜዶታና ማላ፡፡ ኡንቱንቶ ሚሻ ኢማ፤ ኡንቱንቱ ኡባይ ኔዋ ሲሴዳዌ ቱማ ጊደናዋኔ ኔኒ ኔ ሁጲወካ ቃሲ ሙሴ ሂጊያ ናጋዴ ማራን ደዒያዋ ኤራና።

25 «ሸን አማኔዳ አዩሁዳ ጊደና አሳቱዋ ጊደፕ፡፡ ኡንቱንቱ ኤቃው ያርሼዳዋ ሜና ማላኔ ሱሳ ኡሼና ማላ፡፡ ባኩቴዳ ሜሂያ አሸዋ ሜና ማላኔ ዎሹሜና ማላ፡፡ ነኒ ዮወዋ ታቺደ፡፡ ኡንቱንቶ ዳቢዳቢያ ዓፌዶ» ያጌዲኖ።

26 ሄዋፕ ጉዩያን፡፡ ጳውሎሳ ዎንቲሳ ጋላሲ አሳቱዋ አኪዬ፡፡ ኡንቱንቱና ጌዩዳ፤ ኢ ባሬንታ ጌሹሳ አወደ ፖሊንቶ ኤሪሳናወኔ ቃሲ ያርሹዋ ሁጲያን ሁጲያን አወደ ኢማኔንቶ ኤሪሳናው ጌሻ ጎሊያ ጌሴዳ።

ጳውሎሳ ጌሻ ጎሊያን አይቄቴዳ

27-28 ላፑ ጋላሳይ ወራና ሃኖደ፡፡ ኢሲያፕ ዮዳ አዩሁዳቱ ጌሻ ጎሊያን ጳውሎሳ ቤዲደ፡፡ አሳ ኡባ ሃንቄሲደ፡፡ «ኢስራዔሊያ አሳው፡፡ ኑና ማዲቱ፤ ኢስራዔሊያ አሳ፡፡ ሙሴ ሂጊያኔ ሃ ጌሻ ጎሊያ ኢዲደ፡፡ ኡባሳን አሳ ኡባ ታማሪሲያዌ ሃ ቢታኒያ፤ ጉጂደ ቃሲ ገሪኬ አሳካ ጌሻ ጎሊያ ጌሊሲደ፡፡ ሃ ጌሻ ሳዓ ቱኒሴዳ» ያጌ ዋሲደ፡፡ ጳውሎሳ አይቄዲኖ።²⁹ ኡንቱንቱ ካሴ ኤሬሶኔን ደዒያ ዓርፊዋሳ ጳውሎሳና ካታማን ቤዳዳ ዲራው፡፡ ጌሻ ጎሊያ ጳውሎሳ አ ጌሊሴዳዋ ኡንቱንቶ ማላቴዳ።

30 ካታማ ኡባይ ሻቢራቴዳ፤ አሳይ ኡባይ ሸቄደ ጳውሎሳ አይቄደ፡፡ ጌሻ ጎሊያፕ ካሬው ጎቺ ከሴዳ፤ ሄ ማንዲያን ጌሻ ጎሊያ ፔንጌቱ ቃሸቲ አጌዲኖ።³¹ አሳይ ጳውሎሳ ዎዳና ሃኒሸን፡፡ «ዮሩሳላሜ ካታማይ ሙሴካ ሻቢራቴዲጌዳ» ጊያ ሃሳያይ ሮሜ ጋዲያ አላ ካፑዋሲ ጋኪዳ።³² ሄ አላ ካፑ ዎታዳራቱዋኔ

©21:23 ፓይ 6:13-21

ጌታቱዋ ካፓቱዋ ኢቲፔ አኪዴ። ምዲዴ አሳ ቦላ ኬሲ ምዴዳ፤ አሳይ አላ ካፕዋኔ ምታዳራቱዋ ቤዔዳ ምዴ። ጳውሎሳ ሾጪያዋ ባሺ አጌዳ።

33 ሄ ምዴ። ሄ አላ ካፕ ሺቂ። ጳውሎሳ አይቂዴ። ላዑ ሳንሳላታን ቃሺታና ማላ አዛዚዴ። ኢ አኔንቶኔ ቃሲ አያ አሴዴንቶኔ አሳ አቼዳ። 34 አሳፕ ባጋይ ኢቲባው ዋሲያ ምዴ። ባጋይ ሃራባው ዋሴ፤ ዋሴ ጮራዳ ዲራው። አላ ካፕዋሲ ቱሙዋ ኤራናው ዳንዳዮቴናን ኢዪና። ምታዳራቱ ጳውሎሳ ባሬንቱ ዴዲያሳ አፋና ማላ። ኡንቱንታ አዛዜዳ። 35 ዮዲዴ ኬሲያ ዴሳ ጳውሎሲ ጋኬዳ ምዴ። አሳ ሱጌሳ ዲራው። ምታዳራቱ አ ቶኬዲና። 36 አዩሲ ጎፔ። ጮራ አሳይ። «አ ምዳ!» ያጊዲኔ ዋሲዴ ካሌ።

ጳውሎሲ ሞቱዋሲ ዛሩዋ ኢሜዳ

37 ምታዳራቱ ጳውሎሳ ባሬንቱ ዴዲያሳ አፋና ሃኒሺን ጳውሎሲ አላ ካፕዋ። «ታኒ ኔው ኢቲባ አዶ?» ያጊዳ።

ሄ አላ ካፕ ጳውሎሳ። «ኔኒ ጊሪኬ ቃላ ኤራይ? 38 ኔኒ ሃዋፔ ካሴ ምዴ። ዋላሳ ኬሳዴ ሽምጥዋ ምዴዳዎንቱዬ አይዱ ሻዓ አሳቱዋ አሳይ ባይና ሚላ ሳዓ ካሌሴዳ ጊብዔ ቢታኒያ ጊዲኪ?» ያጊዳ።

39 ሺን ጳውሎሲ። «ታኒ አዩሁዳ አሳ፤ ቃሲ ኪልቂያን ዴዲያ ዪርሴሴን ዩሌቴዳ ሁጵ ካታማን ዴዲያ አሳ። ሃያና ታና አሳሲ ሃሳዩሳሪኪ!» ያጊዳ።

40 አላ ካፕ አ። «ሃሳያ» ያጊና። ጳውሎሲ ዮዲዴ ኬሲያ ዴሳን ኤቂዴ። አሳይ ጮራ ጋና ማላ። ባሬ ኩሺያን አሳኮ ያርሴዳ። አሳይ ጮራ ጊና። ኢብራዩስዔ ቃላን ሃሳዩዴ። ሃዋዳን ያጌዳ።

22 «ታናዳን አማኒያዎንቶ። ታ አዋቶ። ታኒ ሃዲ ሂንቱንቶ አዲያ ዩወዋ ሲሲቱ!» 2 ጳውሎሲ ኡንቱንቶ ኢብራዩስዔ ቃላን ሃሳዩያዋ ሲሲዴ። ካሴፕ ሎይሲ ጮራ ጊና ኢ ሃዋዳን ያጌዳ።

3 «ታኒ ኪልቂያን ዴዲያ ዪርሴሴን ዩሌታዴ። ሃ ካታማን ጋማሊያሊ ታና ታማሪሲና ዲጫዴ። ኑ አዋቱዋ ሂጊያካ ሚኒሳ ታማራዴ። ሃቼ ሂንቱ ኡባይ ሃኒያዋዳንካ። ታኒ ያሳ ዩወዋሲ ሴሌቲያ አዩሁዳ አሳ። 4 ታኒ ማጫ አሳኔ አቱማ አሳ አይቃ አይቃዴ ቃሾ ጎሌን ዩጌዳ አሳኔ። ሃ አጊያ ካሊያ አሳ ምዲሳና ጋካናሲ ሜቶሴዳ አሳ። 5 ሃዋዳንካ። ቃሲ። ቂሳቱዋ ኡባቱዋ ካፕኔ ጪዋ ኡባ ሺቂ ታዋ ማርካታናው ዳንዳዩ፤ ታኒ ዳማስቆን ዴዲያ ኡንቱንቱ ኢሻቱዋ አዩሁዳቱዋሲ። ኡንቱንቱዬ ዳቢዳቢያ አካዴ። ሄዋን ዴዲያ አሳቱ ቃሽቲዴ ሙራታናዳን። ዩሩሳላሜ ኡንቱንታ አሃናው ያ ባዲ።

ጳውሎሲ ኪሪስቶሳኮ ሲሜዳ ባሬ ሲማባ አዴዳ

(ኪት 9:1-19፤ 26:12-18)

6 «ታኒ ባዴ ዳማስቆ ማቴዳ ምዴ። ሴታ ጋላሳ ጊዲሺን። ቆፔናን ሳሉዋፔ ምልቃማ ፖሎ ታ ማታን ዩዩ አዲዴ ፖዔዳ። 7 ታኒ ሳዓን ኩንዳ ኡታዴ። (ሳዎላ። ሳዎላ። ታና አያው ዩዴርሳይ?) ጊያ ቃላ ሲሳዲ።

8 «ታኒ ዛራዴ። (ታ ጎዳው። ኔኒ አኔ?) ያጋዲ።
«ሄዋፔ ጉዩ። (ታኒ ኔኒ ዩዴርሲያ ናዘራቲያ ዩሱሳ) ያጌዳ። 9 ታናና ኢቲፔ ዴዲያዎንቱ ፖሎዋ ቤዲዴ ያዩዲኖ፤ ሺን ታው ሃሳዩያዋ ቃላ ሲሲቤይኪኖ።

10 « (ታ ጎዳው። ታኒ አያ ኡዶ?) ያጋዲ።
«ጎዳይ ታና። (ዴንዳዴ ዳማስቆ ባ። ኔኒ አሳናው ያሳይ ቆፔዳ ኡባባይ ኔው ያኒ አዴታናዋ) ያጌዳ።
11 ሄ ምልቃማ ፖሎዋ ዲራው። ታ አይፊ ቆቂና። ታናና ዴዲያ አሳቱ ታ ኩሺያ አይቂዴ። ታና ጎቺና። ዳማስቆ ጋካዲ።

12 «ዳማስቆን ዴዲያ አዩሁዳ ኡባይ ሎይሲ ቦንቺያ ኢቲ ሃናኒያ ጊያ ቢታኒ። ኑ ሂጊያሲ አዛዜቲዴ። ያሳው ኢሜቴዳ አሳ። 13 ሃናኒ ታኮ ዩዴ። ታ ማታን ኤቂዴ ታና። (ታ ኢሻው ሳዎላ። ዪላ) ያጌዳ። ታኒ ሄ ምዴ ሄ ማንዲያንካ አኮ ዪላ አጋዲ።

14 «ኢ ታና ሃዋዳን ያጌዳ፤ (ኑ አዋቱዋ ያሳይ ኔኒ አ ቆፋ ኤራናው። አ ዪሎ ናዓ ቤዓናወኔ አ ዶናፔካ ሃሳያ ሲሳናው ኔና ካሴና ዶራዳ። 15 አዩሲ ጎፔ። ኔኒ ቤዔዳባኔ ሲሴዳባ አሳ ኡባ ሲጎሳን አው ማርካታናሳ። 16 ሃዲካ አያው ጋማዓይ? ዴንዳዴ ሃማቂታ፤ አ ሱንሳ ዪሳዴ። ኔ ናጋራፔካ ሜጩታ) ያጌዳ።

17 «ታኒ ጉዩ ዩሩሳላሜ ሲማዴ ጌሻ ጎሊያን ዎሲሺን፣ ታ አያናን ጊዳዲ።¹⁸ ጎዳይ ታና፣ (ኤሌላዴ፣ ዩሩሳላሜ ኬሳ አያው ጎፕ፣ ኔኒ ታው ሃዋን ማርካቲያዎ አሳይ አኬና) ያጊሺን ታኒ አ ቤዓዲ።

19 «ታኒ፣ (ታ ጎዳው፣ አዩሁዳ ዎሳ ጎሊያ ኡባን ኔና አማኒያዋንታ አይቃዴ ዋዴዳዋኔ ቃሾ ጎሊያን ዩጊዳዋ ኡንቱንቱ ኤሪኖ።²⁰ ኡንቱንቱ ኔ ማርካ ኢስባፋኖሳ ዎዲያ ዎዴ፣ ታኒ ሄ ዩዉዋ ኤኖ ጋዲ። ቃሲ ኡንቱንቱ ሚዩያን ኤቃዴ፣ አ ዎዲያዋንቱ ማዩዋ ናጋይ) ያጊዳ።

21 «ጎዳይ ታና፣ (ታኒ ኔና አዩሁዳ ጊዴና አሳኮ ሃኮሳ ኪቲያ ዲራው ባ) ጌዳ» ያጊዳ።

ጳውሎስ ሮሜ አሳ ጊዲያዋ ቆንጨሴዳ

22 ጳውሎስ ሄ ቃላ ሃሳያና ጋካናው አሳይ ኢ ጊያዋ ሲሴ፤ ሄዋፕ ጉዩያን፣ ባራንቱ ኮሻ ጴቄ አሲዴ፣ «ሃዋ ጋዲያፕ ዳዩሳ፤ ኢ ዴዓናው ቤሴና» ያጊዲኖ።

23-24 ኡንቱንቱ ዋሲሺን፣ ባራንቱ ማዩዋ ቦላው አሊሺኒኒ ባና ጫርኩዋን ላሊሺን፣ አላ ካፑ ዎታዳራቱ ጳውሎሳ ባራንቱ ዴዒያሳ አፋና ማላ አዛዜዳ። ቃሲ አሳይ አዩሲ ሄዋዳን አቦላ ዋሴዲኖንቶ ኤራናው፣ ጳውሎሳ ሲሱዋን ሾጫና ማላ፣ ኡንቱንታ አዛዜዳ።²⁵ ሺን ዎታዳራቱ ጳውሎሳ ዳፉዋን ማኒሲ ቃቼዳ ዎዴ፣ ጳውሎስ ባራ ማታን ኤቄዳ ዪታቱዋ ካፑዋ፣ «ሮሜ ጋዲያ አሳ ፐርዳይ ባይናን ሾጪያዌ ሂንቱንቶ ዎጊ?» ያጊዳ።

26 ሄዋ ዪታቱዋ ካፑ ሲሴዳ ዎዴ፣ አላ ካፑዋኮ ቢዴ፣ «ሃ ቢታኒ ሮሜ አሳ፣ ኔኒ አያ አሳና ቆፓይ?» ያጊዴ ኦቼዳ።

27 አላ ካፑ ጳውሎሳኮ ሸቲዴ፣ «ኔኒ ሮሜ አሴ? ታው አዳ» ያጊዳ።

ጳውሎስ፣ «ኤ» ያጊዳ።

28 አላ ካፑ ጳውሎሳው ዛሪዴ፣ «ታኒ ሃ ዛራቴሳ ዳር ሚሻን ሻማዲ» ያጊዳ።

ሺን ጳውሎስ፣ «ታኒ ሄ ዜራሳፕ ዩሌታዲ» ያጊዳ።

29 ሄዋ ዲራው፣ ጳውሎሳ ቢዳናው ቆፕዳዋንቱ ማንዲያን አፕ ሻኪቲ አጊዲኖ፣ አላ ካፑካ ጳውሎስ ሮሜ አሳ ጊዴዳዋ ኤራዳ ዎዴ ያዩዳ፤ አዩሲ ጎፕ፣ ሳንሳላታን አ ቃሺሲ ዎሴዳ።

ጳውሎስ አዩሁዳቱዋ ሻንጋቱዋኮ ሸቲዳ

30 ዎንቱሳ ጋላሲ አላ ካፑ፣ አዩሁዳቱ ጳውሎሳ አዩሲ ሞቱዲኖንቶኔ ጊሺዴ ኤራናው ኮዩዴ፣ ጳውሎሳ ቢሴዳ። ያቲዴ ቄሳቱዋ ካፓቱኔ አሳይ ኡባይ ሺቃና ማላ አዛዜዳ፤ ቃሲ ጳውሎሳ ዱጌ ዎሲዴ፣ ኡንቱንቱ ሲንሳን ኤሴዳ።

23 ጳውሎስ ሄዋን ሸቲዳ አሳ ጫዲ ዪሊዴ፣ «ታናዳን አማኒያዋንቶ፣ ታኒ ሃቼ ጋካናዉካ ዎሳ ሲንሳን ታ ዴውዋ ኡባን ቲላ ዎዛናን ዴዓዲ» ያጊዳ።² ቄሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑ ሃናኒ፣ ጳውሎሳ ዶና ባቃና ማላ፣ አ ማታን ኤቄዳዋንታ አዛዜዳ።³ ጳውሎስ ሄ ዎዴ አ፣ «ላ ሃ ቦሺንቻን አኬዳ ሻዳው፣ ዎሳይ ኔና ባቃና፣ ኔኒ ታ ቦላ ሂጊያን ፐርዳናው ኡታዴ፣ ዎጋይ ባይናን ታና ባቃና ማላ አዛዛይ?» ያጊዳ።

4 ጳውሎሳ ማታን ኤቄዳዋንቱ አ፣ «ኔኒ ዎሳ ቄሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑዋ ቦራይ?» ያጊዲኖ።

5 ሄዋፕ ጉዩ ጳውሎስ፣ «ታናዳን አማኒያዋንቶ፣ ኢ ቄሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑዋ ጊዴዳዋ ታኒ ኤራቤይኬ፤ አዩሲ ጎፕ፣ (ኔ ጋዲያ ዋዲያዋ ቦላ ኢታ ቃላ ሃሳዮፓ) ጌቱቲዴ ዎሳ ማፃፋን ሃፌቱዳ» ያጊዳ።^d

6 ሺን ጳውሎስ ባጋቱ ሳዱቃዋናቱዋ፤ ባጋቱ ፓሪሳዋቱዋ ጊዴዳዋ ቤዒዴ፣ «ታናዳን አማኒያዋንቶ፣ ታኒ ፓሪሳዊያኔ ፓሪሳዊያ ናዓ፤ (ሃይቄዳዋንቱ ሃይቄዋፕ ዴንዳናዋንታ) ጋዴ ታኒ ናሺንቻን ናጊያ ዲራው፣ ኡንቱንቱ ታ ቦላ ፐርዲኖ» ያጊዴ፣ ጴቄ አሲዴ ሃሳዮዳ።

7 ጳውሎስ ሄዋ ያጊና፣ ፓሪሳዋቱዋ ጊዶኒኔ ሳዱቃዋናቱዋ ጊዶን ዋሳሳይ ኬሲና፣ ሸቲዳ አሳይ ላሌቱዳ።⁸ አዩሲ ጎፕ፣ ሳዱቃዋናቱ፣ «ሃይቄዳ አሳይ ዴንዴና፤ ኪታንቻይካ አያናይካ ባዋ» ያጊዲኖ፤ ፓሪሳዋቱ ቃሲ ላዑካ ዴዒያዋ አማኒኖ።⁹ ዎልቃማ ዋሳሳይ ዴንዴዳ፤ ፓሪሳዋቱዋ ባጋፕ ሙሴ ሂጊያ

^d23:3 ቦሺንቻን አኬዳ፣ ኢቲ ኡራይ ሎዓ ማላታና ማላ አሱሳ፣ ሺን ጊዴና።

^d23:5 ኬስ 22:28

ታማርሲያዎንቱ ዴንዲ ኤቂዴ፥ «ሃ ቢታኒያ ቦላ አይኔ ባላ ዴሚቤይኮ፤ አው አያናይ ዎይ ኪታንቻይ ሃሳቡናን አገና» ያጊዴ ፓሉሜቴዲኖ።

10 ዋላሳይ ዳሪና፥ አላ ካፑ ጳውሎሳ ኡንቱንቱ ሜንፊሬሳኔንቶኔ ጊ ያዩዴ፥ ባሬ ዎታዳራቱ ዎዲዴ፥ ኡንቱንቱ ጊዶፕ አ ኤሌካ ኬሲዴ፥ ባሬንቱ ዴዲያሳ አፋና ማላ አዛዜዳ።

11 ሄ ቃማ ጎዳይ ጳውሎሳ ማታን ኤቂዴ፥ «ጳውሎሳ፥ ኔኒ ታው ዩፋሳሳሜን ማርካቴዳዎዳን፥ ሮሜንካ ማርካታናው ቤሴ፤ ሚና፤ አይኔ ባዋ» ያጊዳ።

ጳውሎሳ ዎዳናው አሴቴዳ ማቁዋ

12 ዎንቲሳ ጋላሲ፥ አዩሁዳቱ ጳውሎሳ ዎዳና ጋካናሲ፥ ሜናዳኒኔ ኡሼናዳን፥ ጫቂቲዴ ጊጌቴዲኖ።

13 ጳውሎሳ ቦላ ሄዎ ማቁቴዳ አሳቱ አይታሙዋፕ ዳሪኖ። 14 ኡንቱንቱ ቄሳቱዋ ካፓቱዋኮኔ ጨማቱዋኮ ዩዴ፥ «ኑኒ ጳውሎሳ ዎዳና ጋካናሲ፥ አይኔ ባሬናዳን፥ ጊጌቲ ኡቴዶ። 15 ሄዎ ዲራው፥ ሂንቱንቱኔ ሺቄዳ አሳይ ጳውሎሳ ባ ጊሺዴ ቢዲያዎ ማላቲዴ፥ አላ ካፑ አ ሂንቱንቱቱ ዱጌ ዎሳና ማላ አቸቴ፤ ኑኒ ኢ ሃ ሺቃናፕ ካሴና አ ዎዳናው ጊጊ ኡቴዶ» ያጊዲኖ።

16 ሺን ጳውሎሳ ሚቻቲ ናዳይ ሄ ማቁዋ ሲሴዳ ዎዴ፥ ቢዴ ዎታዳራቱ ዴዲያሳ ጊሊዴ፥ ጳውሎሳው አዴዳ። 17 ጳውሎሲ ዪታቱዋ ካፓቱዋፕ ኢቱዋ ዪሲዴ፥ «ሃ ናዳ አላ ካፑዋኮ አፋ፤ አዩሲ ጎፕ፥ አላ ካፑዋሲ ኢ አዲያዎ ዴዴ» ያጊዳ።

18 ሄዎ ዲራው፥ ዪታቱዋ ካፑ ናዳ አላ ካፑዋኮ አፊዴ፥ «ቃሾ ጎሴን ዴዲያ ጳውሎሲ፥ ሃ ናዳይ ኔው አዩንቶ አዲያባይ ዴዲያ ዲራው፥ ታና ባሬኮ ዪሲዴ፥ አ ኔኮ አሃናዳን፥ ታና ዎሴዳ» ያጊዳ።

19 አላ ካፑ ናዳ ኩሺያ አይቂዴ፥ ዱማ ጋፃ ኬሲዴ፥ «ኔኒ ታው አዳናባይ አዩ?» ያጊዴ አቸዳ።

20 ናዳይ አላ ካፑዋሲ፥ «አዩሁዳቱ ጳውሎሳ ባ ካሴፕ ሚኒሲ አቸዳዎ ማላቲዴ፥ ኔኒ ሺቄዋ አ ኡቲሳናዳን፥ ኔና ዎንቲ ዎሳናው ዞሬታ ቃቸዲኖ። 21 ሺን ኔኒ ኡንቱንቱ ጊያዎ ሲሶፓ፤ አዩሲ ጎፕ፥ አይታሙዋፕ ዳሪያ አሳቱ ጳውሎሳ ዎዳና ጋካናሲ፥ ቁማ ሜናዳኒኔ ሃሳ ኡሼናዳን፥ ጫቂቲዴ ጌሜቲ ኡቲዴ አ ናጊኖ፤ ኔኒ ጊያዎ ሲሳናው ሃሳካ ጊጌቲ ኡቲዴ ናጊኖ» ያጊዳ።

22 ሄዎ ዲራው፥ አላ ካፑ ናዳ፥ «ሃ ዩወዋ ኔኒ ታና ኤሪሴዳዋ አሲኔ አዶፓ» ያጊዴ አዛዜዳዋፕ ጉዩያን፥ አ ዩዴዳ።

ጳውሎሲ ጋዲያ ሞዲያ ፊሊኪሳ ሲንሳ ሺቄዳ

23 አላ ካፑ ዪታቱዋ ካፓቱዋፕ ላዑዋ ዪሲዴ፥ «ቂሳሪያ ባናው፥ ላዑ ዪቱ ዎታዳራቱዋ፥ ላፑን ታሙ ፓራ አይቄዳ አሳቱዋኔ ላዑ ዪቱ ቶራንቻቱዋ ቃማፕ ሄዙ ሳቲያን ጊጊሲቴ፤ 24 ጋዲያ ሞዲያ ፊሊኪሳኮ ጳውሎሳ ሳሮቴሳን ጋሳናው ቶጊሲያ ሜሂያኔ ጊጊሲቴ» ያጊዴ፥ ኡንቱንታ አዛዜዳ። 25 አላ ካፑ ሃዋዳን ጊያ ዳቢዳቢያ ፃፌዳ።

26 «ቃላወዴዮሳ ሉሲያሳፕ፤ ጋዲያ ሞዲያ ቦንቸቴዳ ፊሊኪሳ! ሳሮቴሳይ ኔው ጊዶ። 27 አዩሁዳቱ ሃ ቢታኒያ አይቂዴ ዎዳና ሃኒሺን፥ ሮሜ ካታማ አሳ ኢ ጊዴዳዋ ኤራዴ፥ ዎታዳራቱዋና ጋካዴ አ አሻዲ። 28 ኡንቱንቱ አ አዩሲ ሞቴዲኖንቶ ኤራናው ኮያዴ፥ ዱጌ ኡንቱንቱ ሺቄዋሲ አ አፋዲ። 29 ኡንቱንቱ ባሬንቱ ሂጊያባ ኢ አቸዳዋሲ አ ሞቴዳዋፕ አቲን፥ አ ዎዲሲያ ዎይ ቃሺሲያ ሞቶ ጊዴና። 30 ኡንቱንቱ ሃ ቢታኒያ ቦላ ማቂቲ ኡቴዳ ዜጊሪሳይ ታና ጋኪና፥ ታኒ ሄ ማንዲያንካ አ ኔኮ ዩዳ አጋዲ፤ አ ሞቲያዋንቱካ ቢዴ፥ ኔ ሲንሳን ሞታና ማላ አዳዲ፤ ሳሮ ዴዳ» ያጊዳ።

31 ሄዎ ዲራው፥ ዎታዳራቱ አዛዜቴዳዋዳንካ ጳውሎሳ አኪዴ፥ ቃማ አንቲጳሂሪሳ ጋሴዲኖ። 32 ዎንቲሳ ጋላሲ አናና ባና ማላ ፓራ ቶጎ አሳቱዋ ዎሲዴ፥ ጊዲያን ቢያዋንቱ ጉዩ ዎታዳራቱ ዴዲያሳ ሲሜዲኖ። 33 ፓራዋንቱ ቂሳሪያ ጊሊዴ፥ ዳቢዳቢያ ጋዲያ ሞዲያዎ ኢሚዴ፥ ጳውሎሳ አ ሲንሳ አሴዲኖ። 34 ጋዲያ ሞዲያዎ ዳቢዳቢያ ናባቤዳዋፕ ጉዩያን፥ ጳውሎሲ ሃቃ አወራጃ አሴንቶ አ አቸዳ፤ ኪልቂያ አሳ ኢ ጊዴዳዋ ኤራዳ ዎዴ። 35 «ታኒ ኔባ ኔና ሞቲያዋንቱ ዩያ ዎዴ ሲሳና» ያጊዴ፥ ዎታዳራቱ ሄሮዲሳ ካወቴሳ ጎሴን አ ናጋና ማላ አዛዜዳ።

ጳውሎስ አዩሁዳቱ ሞቱዲኖ

24 ኢጅሹ ጋላሳ፤ ጉዩያን፤ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑ፤ ሃናኒያ፤ ጨማቱዋና፤ ዓርገሎሳ ጊያ ኢቲ ዓባቃና ዱጊ ቁሳሪያ ወደዳ፤ ኡንቱንቱ ጋዲያ ሞዲያዋ ቦላ ጳውሎስ ሞቱዲኖ።²⁻³ ጳውሎስ ጌሴቴዳ ወይ፤ ዓርገሎሴ አ ሃዋዳን ያጊዴ፤ ሞቱዋ ዶሜዳ።

«ቦንቼቴዳ ፊሊኪሳ፤ ኑኒ ኔ ባጋና ዳሮ ሳሮቴሳ ዴሜዶሺን፤ ኔ ቆፋን ሃ ጋዲያሲ ኡባባኒ ኡባሳንካ ሎዎ ላሚ ቤቲያዎ ኔና ሎይሲ ጋላቲዴ፤ ሃዋ አከቶ።⁴ ሺን ታኒ ኔና ጋሚዴሴናን፤ ዶያ ጊዴዳ ኔ ኬካቴሳን ኑባ ኒኒ ቃንሳን ሲሳና ማላ፤ ኔና ዎሳይ።⁵ አዩሲ ጎፕ፤ ሃ ቢታኒ ዱቦ ጊዴዴ፤ ሳዓ ኡባን ዴዲያ አዩሁዳቱዋ ጊዶን ዋላሳ ዴንሴዳ፤ ናዚራዋቱ ባጋ አሳ ካሌሲያዋ ጊዴዳዋ ኤሬዶ።⁶ ሃራይ አቶ ጊሻ ጎሊያካ ቱኒሳናው ኮዩሺን አ አይቂዴ፤ ኑ ሂጊያዳን፤ አ ቦላ ፐርዳናው ቆፕዶ፤⁷ ሺን አላ ካፑዋ ሉሲዮሲ ዩዴ፤ ዎልቃን ኑ ኩሺያፕ አ ዎሲ አከዳ።⁸ አ ሞቲያዎንቱክ ኔኮ ያና ማላ አዘዘዳ፤ ኔኒ ኔ ሁጲው ሃ ቢታኒያ ቢዳዴ፤ ኑኒ አ ሞቲያ ዩወዋ ኡባ ኤራናው ዳንዳያ» ያጊዳ።

⁹ አዩሁዳቱክ ቃሲ፤ «ሃ ዩወ ቱማ» ጊዴ፤ አ ቆፋ አከዲኖ።

ጳውሎስ ፊሊኪሳ ሲንሳን ሞቶ ዛፍዋ ኢሜዳ

¹⁰ ጋዲያ ሞዲያዌ ጳውሎስ ያናዳን ወቲና፤ ኢ ሃዋዳን ያጊዴ ዛሬዳ፤ «ኔኒ ዳሮ ዎዲያፕ ዶማዴ፤ ሃ አሳሲ ፐርዳዴ ዴዲያዋ ታኒ ኤራዴ፤ ታ ዩወዋ ናሺቻን ዛሬይ።¹¹ ታኒ ዩሩሳላሜ ጎዩናናው ኬሶዴፕ ታማኔ ላው ጋላሳፕ ዳራናዋ ኔኒ ኔ ሁጲው ኤራና ዳንዳያ።¹² አዩሁዳቱ ታና ጊሻ ጎሊያን ጊዲና፤ አዩሁዳ ዎሳ ጎሌን ጊዲና፤ ካታማን ጊዲና፤ አናናኔ ፓሉሜቲሺን ዎይ አሳ ሺሻዴ ማቂሺን፤ ኢቲ ኡራናኔ ቤዲቤይኪኖ።¹³ ኡንቱንቱ ሃዲካ ታና ሞቲያዋ ሻቲማናው ዳንዳይኪኖ።

¹⁴ «ሺን ታኒ ሃዋ ኔው አዳይ፤ ታኒ ሙሴ ሂጊያን ዴዲያዌ ናባቱ ሃሬዳ ኡባባ አማናናዳን፤ ኑ አዋቱዋ ያሳሲ ኡንቱንቱ ዎርዶ ጊያ አጊያን ጎሺታይ።¹⁵ ሃዋንቱ ባሬንቱ ሁጲው፤ (አሳይ ኡባይ፤ ዎርዶካ ሂሉካ ሃይቁዋፕ ዴንዳናዎንታ) ጊያዋዳን፤ ታኒካ ኡንቱንቱ ዴንዲያዋ ያሳኒ ሂዶታ ዎሳዴ አሙዋኒ ናጋይ።¹⁶ ሄዋ ዲራው፤ ታኒ ቃሲ፤ ያሳ ሲንሳኒኒ አሳ ሲንሳን ኡባ ዎይ፤ ፖኩ ባይና ቲላ ዎዛናይ ታው ዴዳና ማላ ሚናይ።

¹⁷ «ታኒ ዩሩሳላሜፕ ኬሶዴፕ ሙራ ላይሳፕ ጉዩያን፤ ታ ጋዴ ሂዩሳሲ ሚሻ ኢማናወኔ ያርሹዋ ያርሻናው ዩሩሳላሜ ባይ።¹⁸ ሄዋ አሲሺን፤ አሳይ ሸቄናን፤ ዋላሳይ ዴንዴናን፤ ታኒ ጊሻ ጎሊያን ጊዩሺን፤ ኡንቱንቱ ታና ዴሜዲኖ።¹⁹ ሺን ኢሲያፕ ዩዳ ኢቲ ኢቲ አዩሁዳቱ ሄዋን ዴዲኖ፤ ኡንቱንቱ ታ ቦላ ዩወዋ ኮዮፕ፤ ዩዴ ታና ኔ ቦላን ሞታናው ቤሴ።²⁰⁻²¹ ዎይ ታኒ ኡንቱንቱ ጊዶን ኤቃዴ፤ (ሃይቁዳዎንቱ ዴንዳናዋ አማኒያ ዲራው፤ ሃቼ ሂንቱ ሲንሳን ታ ቦላ ፐርዲኖ) ጋዴ ሃ ጶቂሳዴ ሃሳዩዳ ኢቲ ቃላፕ አቲን፤ ሸቁዋ ሲንሳን ኤቂሺን፤ ታ ቦላ ኢቲ ባዩዙዋ ዴሜዳዋ ጊዶፕ፤ ሃዋንቱ ባሬንቱ ሁጲው ሃዋን አዳናዎንታ» ያጊዳ።

²² ሺን ፊሊኪሴ ያሳ አጊያባ ጊሺ ኤሬዳ ዲራው፤ «ታኒ ሂንቱ ዩወዋ አላ ካፑዋ ሉሲዮሲ ዩዶ ዎዴ አጊያ አይሳና» ያጊዴ፤ ፐርዲያ ዎዲያ ሲንሳው ኬሬዳ።²³ ፊሊኪሴ ቃሲ ጳውሎስ ቃቼናን ናጋና ማላኔ አ ዳባቱዋፕ አኒኔ አው አሲሺን፤ ዎይ አኮ ዩሺን ዲጊና ማላ፤ ዪታቱዋ ካፑዋ አዘዘዳ።

ጳውሎስ ፊሊኪሳኔ ዲሩሲላ ሲንሳ ሸቁዳ

²⁴ አማራዳ ጋላሳፕ ጉዩያን፤ ፊሊኪሴ አዩሁዳ አሳ ዛሬ ጊዴዳ ባሬ ማቻቲ ዲሩሲሊና ዩዴ፤ ጳውሎስ ኪቲ አሂሲዴ፤ ዮሴፊ ኪሪስቶሳን አማኒያ አጊያ ኢ ሃሳዩሺን ሲሴዳ።²⁵ ጳውሎስ ሂሉቴሳባ፤ ባሬ ሁጲያ ናጉዋባኔ ያና ፐርዳባ ሃሳዩሺን፤ ፊሊኪሴ ያዩዴ፤ «ኔኒ ሃዲው ባ፤ ታው ሚኬዳ ዎዴ፤ ኔና ኪታዴ ዪጊሳና» ያጊዳ።²⁶ ሄዎ ዎዴ ቃሲ ጳውሎስ ቢሉታናው፤ ባሬው ማጋንጎ ኢማንዴሻ ጊዴ ቆፕዳ፤ ሄዋ ዲራው፤ ዳሮ ዎዴ አ አሂሲ አሂሲዴ፤ አናና ሃሳዩ።

²⁷ ላው ላይሳ ኩሜዳዋፕ ጉዩያን፤ ፊሊኪሳ ኮታ ጳርቂዮሳ ፐስዮሲ አከዳ። ፊሊኪሴ አዩሁዳቱዋ ናሺቻናው ኮዩዴ፤ ቃሻ ጎሌን ጳውሎስ ባሺ አጊዳ።

ጳውሎስ ሮሜ ካቲያኮ ባሬ ዩዉዋ አኪዴ ባናው አቼዳ

25 ፎስታስ አዉራጃ ጌሌዳ ሄዜንሲያ ጋላሳፕ ጉዩያን፣ ቂሳሪያፕ ዩሩሳላሜ ቤዳ። ² ያኒ ቂሳቱዋ ካፓቱኔ አዩሁዳቱዋ ካሌሲያዋንቱ ጳውሎሳ ሞቱዲኖ። ³ ኡንቱንቱ ጳውሎሳ ዎዳናው አጊያን ቆሴቲ ኡታናው፣ ባሬንቶ ሎዎባ ኡዲዴ አ ዩሩሳላሜ አሃና ማላ፣ ፎስታስ ዎሴዲኖ። ⁴ ፎስታስ ኡንቱንቶ፣ «ጳውሎሲ ቂሳሪያን ቃሼቲ ኡቱዳ፤ ታኒ ታ ሁጳዉካ ኤሌካ ያ ጉዩ ሲማናው ቆፓ ኡታዲ። ⁵ ሄዋ ዲራው፣ ኢ አዩንቶ ባዩዜዳዌ ዴዎፕ፣ ሂንቱንቱ ጊዶን አዎቲያዋንቱ ታናና ቂሳሪያ ቤዴ፣ አ ሞቲኖ» ያጊዴ ዛሬዳ።

⁶ ፎስታስ ዩሩሳላሜን ሆስፑን ዎይ ታው ጋላሳፕ አሴናን ኡቲዴ፣ ቂሳሪያ ቤዳ፤ ዎንቲሳ ጋላሲ ፐርዲያሳን ኡቲዴ፣ ጳውሎሳ አሃና ማላ አዛዜዳ። ⁷ ኢ ጋኪዳ ዎዴ፣ ዩሩሳላሜፕ ዩዳ አዩሁዳቱ አ ማታን ዩዩ አዲ ኤቂዴ፣ ባሬንቶ ሻቲማናው ዳንዳዩቱና ዳር ዴዎ ሞቱዋ አ ቦላ ዎሴዲኖ። ⁸ ጳውሎሲ ሞቱቲዴ፣ «ታኒ አዩሁዳቱዋ ሂጊያካ ጌሻ ጎሲያካ ሮሜ ካቲያ ቂሳሪካ አይኔ ናቃቤይኪ» ያጊዳ።

⁹ ፎስታስ አዩሁዳቱዋ ናሼቻናው ኮዩዴ ጳውሎሳ፣ «ፑዴ ዩሩሳላሜ ኪሳዴ፣ ሃ ዩዉዋባ ያኒ ታ ሲንሳን አሼታናው ኮዩይ?» ያጊዴ አቼዳ።

¹⁰ ሺን ጳውሎሲ፣ «ታኒ አሼታናው ቤሲያ ቂሳሪ ፐርዳ ጎሌን ኤቃዲ፣ ኔኒካ ሎይሳ ኤሪያዋዳን፣ ታኒ አዩሁዳቱዋ አይኔ ናቃቤይኪ። ¹¹ ሲሚ ታኒ ናቂዳዋ ዎይ ሃይቃናው ቤሲያዋ አሴዳዋ ጊዶፕ፣ ሃይቁዋፕ አታና ጊኪ፤ ሺን ኡንቱንቱ ታና ሞቲያ ሞቱ ሜላ ጊዴዳዋፕ ሂኒ ባጋን፣ አኒኔ ታና ኡንቱንቶ አሲዴ ኢማናው ዳንዳዩና፤ ቂሳሪ ታባ ፐርዶ ጋዴ አቻይ» ያጊዳ።

¹² ሄዋፕ ጉዩያን፣ ፎስታስ ባሬናና ዞራቲያዋንቱና ዞራቲ ሲሚዴ አ፣ «ኔኒ ቂሳሪ ታባ ፐርዶ ጋዴ አቻዳ፤ ቂሳሪኮ ባናሳ» ያጊዴ ዛሬዳ።

ፎስታስ ጳውሎሳባ አግሪጳና ማቂቴዳ

¹³ አማሬዳ ጋላሳፕ ጉዩያን፣ ካቲያ አግሪጳይኔ ባሪኒቂ ፎስታስ ሳርታናው ቂሳሪያ ቤዲኖ። ¹⁴ ያኒ ኡንቱንቱ ጮራ ጋላሳ ኡቲ ዴዲሺን፣ ፎስታስ ካቲያሲ ጳውሎሳባ ሃዋዳን ያጊዴ አዴዳ፤ «ሃዋን ሌሊኪሴ ቃቺዴ ባሻ ቤዳ ኢቲ ቢታኒ ዴዴ። ¹⁵ ታኒ ዩሩሳላሜን ዴዲሺን፣ ቂሳቱዋ ካፓቱኔ አዩሁዳ ጩማቱ አ ቦላ ፐርዳና ማላ፣ ታና ዎሴዴ፣ አባ ታው አዴዲኖ። ¹⁶ ታኒ፣ «ሞቱቴዳ ኡራይ ባሬና ሞቲያዋንቱና ኢቲቴ ኤቂናኔኔ ባሬና ሞቱዳ ዩዉዋሲ ዛናዋ ኢሜናን፣ አና ጊዶፕኔ አሲዴ ኢሚያዌ ሮሜ አሳሲ ዎጋ ጊዴና» ያጋዴ ኡንቱንቶ ዛራዲ።

¹⁷ «ሄዋ ዲራው፣ ኡንቱንቱ ሃዋን ሸቂዳ ዎዴ፣ ታኒ ጋሚዴናን ዎንቲሳ ጋላሲ፣ ፐርዳ ጎሌ ጌላዴ ጳውሎሳ አሃና ማላ አዛዜዳ። ¹⁸ አ ሞቲያዋንቱ ኤቂዴ፣ ኢታባን አ ሞቱናን አጊኪኖ ጋዴ ታኒ ቆፕዳዋዳን፣ አይኔ አ ሞቲቤይኪኖ። ¹⁹ ሺን ኡንቱንቱ ባሬንቱ አማኔዳባንቱባኔ ጳውሎሲ፣ «ፓዳ ዴዴ» ጊያ ሃይቂዳ ኢቲ ዩሴሳ ጌቱቲያ ቤታኒያባ አናና ፓሎሜቱዲኖ። ²⁰ ታኒ ሃ ዩዉዋ ዎታዴ ቤዳ ዴማኒታንቶ፣ ቆፋ ቃቼናን ዴዳዴ፣ ጳውሎሲ ዩሩሳላሜ ቤዴ፣ ሃ ዩዉዋ ያኒ አሼታናው ኮዩንቶኔ ጋዴ አ አቻዲ፤ ²¹ ሺን ጳውሎሲ ባሬ ዩዉዋ አዉጊስቦሴ ቂሳሪ አጊያ አይሳና ጋካናው ናጌታናዳን አቼና፣ ታኒ አ ቂሳሪኮ ዩዳና ጋካናሲ፣ ኢ ቃሼታና ማላ አዛዜዳ» ያጊዳ።

²² ሄዋፕ ጉዩ አግሪጳይ ፎስታስ፣ «ታኒ ታ ሁጳዉካ ቃሲ ሄ ቤታኒ ጊያዋ ሲሳና ኮዩይ» ያጊዳ።

ፎስታስ አ፣ «ኔኒ ዎንቲ ኢ ጊያዋ ሲሳናሳ» ያጊዳ።

²³ ዎንቲሳ ጋላሲ፣ አግሪጳይኔ ባሪኒቂ ዳር ቦንቼዋን አላ ካፓቱዋናኔ ካታማን ዴዲያ ዎልቃማ አሳና ዩዴ፣ ፐርዳ ጎሌ ጌሌዲኖ፤ ፎስታስ ጳውሎሳ አሃና ማላ አዛዜና አሄዲኖ። ²⁴ ፎስታስ ሃዋዳን ያጊዳ፤ «ካቲያ አግሪጳ፣ ሃዋን ኑናና ዴዲያ አሳ ኡባው፣ አዩሁዳ አሳይ ኡባይ ዩሩሳላሜኒካ ሃዋንካ ዋሲዴ፣ «ኢ ሃዋፕ ሲንሳው ፓዳ ዴዳናው ቤሴና» ያጊዴ፣ ታና ዎሴዳ ቤታኒያ ሃዋ ቤዲታ። ²⁵ ሺን ኢ አይኔ ሃይቃናው ቤሲያዋ አሴዳዋ ታኒ ዴማቤይኪ፤ ኢ ባሬ ሁጳው፣ «አዉጊስቦሴ ቂሳሪ ታባ ፐርዶ ያጋዴ አቻዲ» ጌዳ ዲራው፣ ቂሳሪኮ አ ዩዳናው ታኒ ቆፓዲ። ²⁶ ታኒ አባ ታ ጎዳ አዉጊስቦሴ ቂሳሪሲ ገፋናው ቱሙ ዩዉ ታው አይኔ ባዋ፤ ሄዋ ዲራው፣ ኢ ሎይሲ አሼቶዋፕ ጉዩያን፣ ታኒ ገሬያባ ዴማና ማላ፣ ሂንቱንቱ ሲንሳ፣ ካቲያ አግሪጳ፣ ኡባ ኔ ሲንሳ አ አሃዲ። ²⁷ አዩሲ ጎፕ፣ ቃሼቱዳ ኡራ ኪቲያ ዎዴ፣ አ አያው ሞቲዴንቶ፣ ኤሪሴናን ጮቡ ጊ ባሻያዌ ታው ኤያቴሳ ማላቱ» ያጊዳ።

ጳውሎስ አግሪጳ ሲንሳን ሃሳዬዳ ሃሳዮ

26 አግሪጳዬ ጳውሎስ፣ «ኔኒ ኔባ ሃሳዮናው ዳንዳያ» ያጌዳ። ሄ ዎዴ ጳውሎስ ባሬ ኩሺያ ሚጪዴ ሃዋዳን ያጊ ዛሬዳ።

2-3 «ካቲያ አግሪጳ፣ አዩሁዳቱዋ ዎጋኔ ፓሉማ ኡባ ኔኒ ሎዩሳዴ ኤሪያ ዲራው፣ ታና አዩሁዳቱ ሞቲያ ዩጢዋ ኡባ ሃቼ ታኒ ኔ ሲንሳን ዛሪያዎ ታ ቃዳይ ዳሪሲ ሎዳ ያጋዴ ቆፓይ፤ ሄዋ ዲራው፣ ኔኒ ታ ሃሳዮ ሳሌቴናን ሲሳና ማላ፣ ኔና ዎሳይ።

4 «ታኒ ናዓቴሳፕ ደማዴ ታ አሳ ጊዶኒኔ ዩሩሳላሜን ዴዔዳ ታ ዴጦዋ አዩሁዳ ኡባቱ ካሴፕ ደሚዴ ኤሪያ። 5 ታኒ ኮይሮፕ ደማዴ፣ ኑ አማኑዋ ሂጊያ አፕኔ ሚኒሲዴ ናጊያ ፓሪሳዋቱዋ ባጋ ፓሪሳዌ ጊዳዴ ዴዒያዋ፣ ኡንቱንቱ ማርካታናው ኮዮፕ ኤሪያ። 6 ታኒ ሃዒካ ያሳይ ኑ አዋቱዋ ሲ ኢማና ጌዳዋ ናሼቻን ናጊያ ዲራው፣ ፒርዴታናሲ ሃዋን ኤቃይ። 7 ቃሲ ታማኔ ላጦ ኑ አዋቱዋ ዛራቱ ያሳው ቃማኔ ጋላሲ ኡባዴ ሚኒሲ ጎዩኒዴ፣ ያሳይ ኢማና ጌዳዋ አካናው ናሼቻን ናጊያ፣ ካቲያ አግሪጳ፣ አዩሁዳቱ ታና ሞቲያዌ ታኒ ሄዋ ናሼቻን ናጊያ ዲራሳ። 8 አዩሁዳቶ፣ ያሳይ ሃይቁዳዋንታ ዴንሲያዋ አዩሲ አማኒኪቱ?

9 «ታኒ ታ ሁጲጢካ ናዚሬቲያ ዮሴፊ ኤቁታናው ቤሴ ጋዴ ካሴ ቆፓዲ። 10 ታኒ ዩሩሳላሜን አሴዳዌ ሃዋ፤ ቁሳቱዋ ካፓቱዋፕ ማታ አካዴ፣ ያሳ አሳቱዋፕ ሮሬቱዋ ቃሺሳዲ፤ ኡንቱንታ ዎዲያ ዎዴካ ኡንቱንቱ ሃይቁያዋ ደሳዲ። 11 አዩሁዳ ዎሳ ጎሌ ኡባን ዳር ዎዴ ኡንቱንታ ሙራዴ፣ ባሬንቱ አማኑዋ ኡንቱንቱ አጋና ማላ ጎዴታዲ፤ ታኒ ዎጋይ ባይናዋ ኡንቱንቶ ሃንቁታዴ፣ ሃራይ አቶ፣ ሃራ ጋዲያ ካታማ ጋካናጢካ ኡንቱንታ ሜቶሳይ።

ጳውሎስ ባሬ ሁጲው ኪሪስቶሳ ዎቲ አማኔዴንቶ አዴዳ
(ኪት 9:1-19፤ 22:6-16)

12 «ታኒ ሃ ዩጢዋሲ ቁሳቱዋ ካፓቱዋፕ ማታኒ አዛዙዋ አካዴ ዳማስቆ ባዲ። 13 ካቴው፣ ታኒ ሴታ ጋላሲ አጊያን ዴዒሺን፣ አዋ ፖጦዋፕ ሎይሲ አዲያ ፖጦ ታናኔ ታናና ቤዳዋንታ ዩዩ አዲዴ፣ ሳሉዋፕ ፖዒሺን ቤዳዲ። 14 ኑኒ ኡባይ ሳዓን ኩንዴዳ ዎዴ፣ ኢብራዩስ፤ ቃላን፣ ሳዋላ፣ ሳዋላ፣ ታና አያው ዩዴሳን ሜቶሳይ? ኔኒ ታና ኢጡሳን ኔና ቆሃሳ) ያጊዴ ታው አዲሺን ሲሳዲ።

15 «ያታዴ፣ (ታ ጎዳው፣ ኔኒ አኔ?) ያጋዲ።

«ጎዳይ፣ (ታኒ ኔኒ ዩዴሳን ሜቶሲያ ዮሴፊ። 16 ሺን ዴንዳ ኤቃ፤ አዩሲ ጎፕ፣ ሃቼ ኔኒ ታና ቤዔዳዋኔ ታኒ ኔና ሲንሳፕ ቤሳናዋ ሃራንቶ ማርካታና ማላ፣ ታው አሴያዋ ኡዳዴ ኔና ሱንሳናው ኔው ቆንጫዲ። 17-18 ኡንቱንቱ ታና አማኒና፣ ኡንቱንቱ ናጋራይ አቶ ጌቱታናዳን፣ ያሳይ ደሬዳ አሳ ጊዶን ኡንቱንቱ ባሬንቱ ዴዒያሳ ዴማናዳን፣ ቃሲ ዱማፕ ፖጦዋ ሲማናዳኒኔ ፃላሂያ ጎዳቴሳፕካ ያሳኮ ሲማናዳን፣ ኡንቱንቱ አይሬያ ኔኒ ዶያና ማላ፣ ኢስራዔሊያ አሳፕኔ ታኒ ኔና ኡንቱንቱኮ ኪቲያ አዩሁዳ ጊዴናዋንቱፕ ኔና አሻና) ያጌዳ።

19 «ካቲያ አግሪጳ፣ ሄዋ ዲራው፣ ታው ሳሉዋፕ ቤቴዳ ሳፃሲ ታኒ አዛዘታናዋ ኢፃቤይኪ። 20 ሺን ታኒ ካሴታዴ፣ ዳማስቆኒኔ ዩሩሳላሜን ሄዋፕ ጉዩያን፣ ዩሁዳ ጋዲያ ኡባን ዴዒያዋንቱሲኔ አዩሁዳ ጊዴናዋንቶ ባሬንቱ ናጋራፕ ሲማና ማላ፣ ቃሲ ናጋራፕ ሲማናው ቤሲያዋ አሴዴ፣ ያሳኮ ሲማና ማላ ቃላ አዳዲ። 21 ሄዋ ዲራው፣ አዩሁዳቱ ታና ጊሻ ጎሊያን አይቂዴ ዎዳናው ኮይዲያ። 22-23 ሄዋ ዲራው፣ ታኒ ያሳ ማዱዋ አካዴ፣ ዳርኔ ጉሳው ሃቼ ጋካናጢካ ኤቃዴ ማርካታይ። ናባቱኔ ሙሴ፣ (ኪሪስቶሲ ሜቶታናው ቤሴ፤ ቃሲ ሃይቁዋፕ ኮይሮ ዴንዲዴ፣ አዩሁዳቱዋሲኔ አዩሁዳ ጊዴናዋንቶ አቶቱሳ ፖጦዋ አዳናው ቤሴ) ጌዳዋዳን፣ ታኒካ ኡንቱንቱ ሃሳዬዳዋፕ ሃራ ኢቲባኔ ሃሳዬዳባይ ባዋ) ያጌዳ።^c

24 ጳውሎስ ባሬንቱባ ሃዋዳን ያጊዴ ዛሪሺን፣ ፒስፖሲ ኮሻ ዶቁ ኡዲዴ አ ሃሳዮ ዱባናው፣ «ጳውሎስ፣ ኔኒ ጎያ፤ ኔኒ ዳሪ ታማሬዳዌ ኔና ጎሻና ሃኔ» ያጌዳ።

^c26:22-23 ኢሳ 42:6፤ 49:6፤ 1ቆር 15:20

25 ሺን ጳውሎስ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «በንጅቴዳ ፒስዎሳ፣ ታኒ ተማቴሳን ሎዎ ዩወዋኔ ዎዛና ቆፋ ሃሳዬዎጥ ኣቲን ጎዩኪ። 26 ታኒ ካቲያ ኣግሪጳሲ ሃ ዩወዋ ቆንጨያን ኣዲያዎ ኢ ኤሬ፤ ኣዩሲ ጎፔ፣ ሃ ዩወ ጌማን ኣሴቲቤና ዲራው፣ ሃዋፔ ኢቱኔ ኣፔ ጌሜናዎ ታኒ ጌሻዴ ኤራይ።

27 «ካቲያ ኣግሪጳ፣ ኔኒ ናባቱ ጌዳዎ ኣማናይ? ኔኒ ኡንቱንቱ ጌዳዎ ኣማኒያዎ ታኒ ኤራይ» ያጌዳ።

28 ካቲያ ኣግሪጳይ ጳውሎስ፣ «ሃሂ ሃ ቃንሳ ዎዳቲንካ ታና ኣማንሳናው ኮያይ?» ያጌዳ።

29 ሃዋፔ ጉዩ ጳውሎስ፣ «ዳሮ ዎዴ ጊዲና፣ ጉሳ ዎዴ ጊዲና፣ ኔ ሃላላ ጊዳካ፤ ሺን ሃፕቱ ታኒ ኣዲያዎ ሲሲያ ኡባይ ቃሲ ታዋዳን ቃሹጉፒና ኣቲን፣ ታ ማላ ጊዳናዳን ዎሳ ዎሳይ» ያጌዳ።

30 ሃዋፔ ጉዩያን ካቲ፣ ሞዲያ ፒስዎሴ፣ ባሪኒቄኔ፣ ኡንቱንቱና ዴዲያ ኡባይ ዴንዲ፣ 31 ኢቲ ባጋ ሲሚዴ፣ ኢቱ ኢቱዋና፣ «ሃ ቢታኒ ሃይቁሳይ ኣቶ ሺን፣ ቃሹዋሲካ ቤሲያባ ኣሰቤና» ያጌ ሃሴዩዲና።

32 ኣግሪጳይ ፒስዎሳ፣ «ሃ ቢታኒ፣ (ቁሳሪ ታባ ፒርዶ) ጊቤኔንቶ፣ ቢሌታናው ዳንዳዩ ሺን?» ያጌዳ።

ጳውሎስ ሮሜ ቤዳ

27 ነኒ ማርካቢያን ሃሊያ ባናው ቆፒ ኡቴዳ ዎዴ፣ ጳውሎሳኔ ሃራ ኣማሬዳ ቃሹቴዳ ኣሳቱዋ ኣወጊስዎሳ ዎታዳራቱዋ ጊያዋንቱፎ ኢቲ ዩሊዮሳ ጊያ ሂታቱዋ ካፑዋሲ ኣሰዴ ኢሜዲና። 2 ኢሲያ ጋግን ዴዲያ ጋዳቱዋ ቢያ ኣዲራሚዲያና ማርካቢያን ጌሊዴ ቤዶ፤ ማቂዶኒያ ኣሳ ጊዲያ ቴሴሎንቄ ኣሪስባርኮሲ ኑናና ዴዴ።

3 ዎንቲሳ ጋላሲ ነኒ ሲዶና ጋኪሺን፣ ዩሊዮሲ ጳውሎሳው ዳሮፔ ኣ፣ «ኔ ዳባቱ ኔና ኮሺያባ ማዳና ማላ፣ ኔኒ ኡንቱንቱኮ ባናው ዳንዳዳ» ያጌዳ። 4 ሃዋፔ ዴንዲዴ፣ ሲንሳና ኑ ቦላ ጫርኪያ ዲራው፣ ቆጲርሳ ሃሳን ዶዴቴዳ ሳዓን ጫርኪና ባጋ ቤዶ። 5 ኪልቂያ ማታኒኔ ጲኒሬሊያ ማታን ዴዲያ ኣባ ፒኒዴ፣ ሊቂያን ዴዲያ ሙራ ጋኬዶ። 6 ሃዋን ሂታቱዋ ካፑ ሃሊያ ቢያ ኢስኪንዲሪያ ማርካቢያ ዴሚዴ፣ ኣኒ ኑና ጌሊሴዳ።

7 ነኒ ጮራ ዎዲያ ሎዳን ቢዴ፣ ዳሮ ሜቱዋን ቁኒዶሳ ካታማ ጋኪዶ፤ ሃዋና ባናው ኑና ጫርኩ ዲጊና ሳልዋናና ኣዲዴ፣ ሃሳን ዶዴቴዳ ቃርዌሳን ጫርኩዋፔ ቴዔቲዴ ቤዶ። 8 ቃሲካ ዳሮ ሜቱዋን ጋግና ጋግና ኣዲዴ፣ ላሲያ ካታማ ማታን ዴዲያ ኣባ ዶናን ማርካቢ ዎፑ ጊዴ ሽምፒያሳ ጌቴቲያሳ ዩዶ።

9 ነኒ ሃዋን ጮራ ዎዲያ ጋሚዳዎፔ ጉዩያን፣ ዎማይ ቢሌቲዲጌዳ ዲራው፣ ማርካቢያን ቢያዌካ ሂርጊሺን ጳውሎስ ኡንቱንታ ዞሪዴ። 10 «ኣሳው፣ ኑ ቡሳን ዎልቃማ ቦሻይኔ ዳሮ ባሻይ ዴዳናዌ ታው ቤቴ፤ ባሻይ ዩያዌ ጫና ቦላኔ ማርካቢያ ቦላ ሃላላን ጊዴና፤ ኑ ሽምፑዋ ቦላካ ያናዋ» ያጌዳ። 11 ሺን ሂታቱዋ ካፑ ጳውሎስ ጌዳዎፔ ኣሰዴ፣ ማርካቢያን ዴዲያዋንታ ኣዘዘያዌኔ ማርካቢያ ጎዳይ ጊያዋ ኣማኔ። 12 ሃ ኣባ ማታ ካታማይ ባልጉዋ ሻጫናው ኡንቱንቶ ሚኪና ካታማ፤ ሃዎ ዲራው፣ ጮራ ኣሳቱ ባሪንቶ ዳንዳዩቶፔ፣ ፒንቄ ጊያ ካታማ ጋኪዴ፣ ባልጉዋ ያኒ ሻጫና ማላ፣ ያፔ ዴንዳናው ዞራቴዲና፤ ፒንቄን ዴዲያ ማርካቢ ሽምፒያ ሚኮ ሳዳይ ዶዩቴዳዌ፣ ኣዋይ ወሊያሳፔኔ ኡሺቻ ባጋፔ ጊዳዎን፣ ቃሲ ወሊያሳፔኔ ሃዲርሳፔ ጊዳዎና።

ኣባ ቦላን ጎቱ ዴንዴዳ

13 ኣዋይ ኬሲያሳ ሂሊያ ዎዴ ኡሺቻ ዱጌሃ ባጋ ጫርኩ ሎዳን ጫርኪዳ ዎዴ፣ ባሪንቱ ቆፔዳዎዳን ሃኔዳዎ ኡንቱንቶ ማላቲና ዴንዴዲና፤ ማርካቢ ቤና ማላ ኣይቂያ ቢራታ ፑዴ ዳፊዴ፣ ቃርዌሳ ማታቲዴ፣ ላንቂያና ኣዲዲና። 14 ሺን ዳሪ ጋሚዳናን፣ «ኣወራቂስ» §ጊያ ዳሮ ዎልቃማ ጎቱ ሃሳ ጊዶን ዴዲያ ሳዓፔ ዱጌ ኡንቱንቱ ቦላ ዴንዴዳ። 15 ሃ ጎቱ ማርካቢያ ዴፎዴ ኣሴናን ዲጊና፣ ባናው ኑሲ ዳንዳዩቴናን ኢዲዳ ዲራው፣ ማርካቢያ ኢ ኣፊያሳ ኣጊዴ ቤዶ።

16 ነኒ ቂዳ ጊያ ሃሳን ዶዴቴዳ ጫርኩዋፔ ጌሜዳ ሳና ኣዲያ ዎዴ፣ ዳሪሲ ሜቶቲዴ ማርካቢያ ዎንጊሪያን ናጊ ኣሻናው ዳንዳዩዶ። 17 ኡንቱንቱ ዎንጊሪያ ፑዴ ኬሴዳዎፔ ጉዩያን፣ ጋዲያን ማርካቢያ ሃዲዴ፣ ሚኒሲ ቃፕዲና፤ ሲርባሳ ጊያ ሻፊ ኩሜዳ ሳን ባሪንታ ኩንዲሳኔንቶኔ ጊዴ ሂርጊዴ፣ ማርካቢያ ኣፊያ ሻራ ዎሲዴ፣ ጫርኩዋን ማርካቢያ ጮ ዩዲ ኣጌዲና።

§27:14 «ኣወራቂስ» ጌቴቲያ ዎልቃማ ጎቱ ኪሊ ፑዴሃፔ ወላ ባጋ ጫርኪያዎ ጊዲያዎ ቤሴ።

18 ጎቱ ወልቃሚዴ ኑ በላን ወልቃሚዳ ዲራው፤ ዎንቲሳ ጋላሲ ጫናፔ አባን አሱዋ ደሜዲና።
19 ሄዜንሱያ ጋላሲካ ማርካቢያን ዴዲያ ሚሻ ኡንቱንቱ ባራንቱ ኩሺያን አሌዲና። 20 ኑኒ ዳር ዎዲያ አዋኔ ያሊንቲያ ቤዴናን፤ ዎልቃሚ ኡሹ ኑ በላ ቡኪሺን፤ ሲንሳፔ ዳያናን አቶኮ ጊዴ ቆፔዶ።

21 ኡንቱንቱ ዳር ዎዲያ ቁማ ሜናን ጋሚዴዳዋፔ ጉዬያን፤ ጳውሎሲ ሄ ዎዴ ኡንቱንቱ ጊዶን ዴንዲ ኤቂዴ፤ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «አሳው፤ ሂንቱንቱ ታ ዞሪያ አከዴንቶኔ ቃርፊሳፔ ዴንዴናን አቴዴንቶ፤ ሃዋ ማላ ባዩሳይኔ ቆሁ ኑና ጋከና። 22 ሺን ሃዲካ ታኒ ሂንቱንታ ያዮፒቱ ጋዴ ዞራይ፤ አዩሲ ጎፔ፤ ሃ ማርካቢ ባያናፔ አቲን፤ ሂንቱንቱ ኢቲ ኡራ ሽምፑካ ባዩና። 23 አዩሲ ጎፔ፤ ያሳ ኪታንቻይ፤ ታና ዋዴዳ ታኒ ጎዩኒያ ያሳዌ፤ ዚኖ ቃማ ታ ማታን ኤቂዴ። 24 (ጳውሎሳ፤ ያዮፓ፤ ኔኒ ሮሜ ጋዲያ ካቲያ ቁሳራ ሲንሳን ኤቃናው ቤሴ፤ ቤዳ፤ ያሳይ ባሬ ኪካቴሳን ኔናና ቢያ አሳ ኡባ ሽምፑዋ አሻና) ያጌዳ። 25 ሄዋ ዲራው አሳው፤ ያዮፒቱ። አዩሲ ጎፔ፤ ሄ ኪታንቻይ ታው አዴዳዋዳን ሃናናዋ ታኒ ያሳ አማናይ፤ 26 ሺን ጫርኩ ኑና ኢቲ ሃሳን ዶዴቴዳ ሳዓን አባ ዶናን ዶምዲሳና» ያጌዳ።

27 ታማኔ አይዴንሱ ጋላሲ ሜዲቴራኒያ አባን ኑና ጫርኩ ያኔ ሃኔ ሱጊሺን፤ ማርካቢያን አሲያዋንቱሲ ቃማ ቢላሂ ቢታኮ ማቴዳዋ ማላቴዳ። 28 ኡንቱንቱ ሊኪያ ጋዲያ ዌራን ዴዲያባ ቃቺዴ፤ ሃሳን ዩጊና፤ ሃሳይ አይታሙ ሚቲሪያ ጨማቴዳዋ ኤራዲና። ጉሳ ጋሚዲዴ፤ ላዴሱዋ ዩጊዴ፤ ሃታሙ ሚቲሪያ ጨማቴዳዋ ኤራዲና። 29 ኡንቱንቱ ሹቻቲያሳን ኩንዴና ማላ ያዩዴ፤ ማርካቢ ቤና ማላ አይቂያ አይዱ ቢራታ ማርካቢያፔ ጉዬና አባን ዩጊዴ፤ ሳዓይ ዎንታና ማላ፤ ባራንቱ ያሳቱዋ ዎሲና። 30 ማርካቢያን አሲያዋንቱ ማርካቢያፔ ኪቻናው ኮዩዴ፤ ማርካቢ ቤና ማላ አይቂያ አማራዳ ቢራታቱዋ ማርካቢያፔ ሲንሳ ባጋና አባን ዩጊያዋ ማላቲዴ፤ ዎንጊሪያ አባን ዎሴዳ ዎዴ። 31 ጳውሎሲ ዌታቱዋ ካፑዋኔ ዎታዳራቱዋ፤ «ሃዋንቱ ማርካቢያ ጊዶን ዴዳና ዳዮፔ፤ ሂንቱንቱ አታናው ዳንዳይኪታ» ያጌዳ። 32 ሄዋፔ ጉዬያን፤ ዎታዳራቱ ዎንጊሪ ቃሽቴዳ ጋዲያ ቃንዲዴ፤ ዩዲ አጌዲና።

33 ሳዓይ ዎንታና ሃኒሺን፤ ጳውሎሲ ኡባይ ቁማ ማና ማላ፤ ሃዋዳን ያጌዴ ዎሴዳ፤ «ሂንቱንቱ ሃፔና ታማኔ አይዱ ጋላሳ ናጌዲታ፤ ቃሲ ሄ ኡባንካ ቁማ ሚቤይኪታ። 34 ሄዋ ዲራው፤ ጉሳ ቁማ ሂንቱንቱ ማና ማላ፤ ታኒ ሂንቱንታ ዎሳይ፤ አዩሲ ጎፔ፤ ሂንቱንቱ ፓዳ ዴናናው ጉሳ ቁማ ማና ኮሺ፤ ሃራይ አቶ ሂንቱንቱ ሁጲያ ቢናናፔ ኢቱካ ባዩና» ያጌዳ። 35 ጳውሎሲ ሃዋ ጊዴ፤ ኡኪሳ አኪዴ፤ ኡባ ሲንሳን ያሳ ጋላቴዳ፤ ሜንሲ ሙሳ ደሜዳ። 36 ሄዋፔ ጉዬያን ኡባይ ሎይሲ፤ ባራንቶ ቃሲ ቁማ ሜዲና። 37 ኑኒ ማርካቢያን ዴዲያዋንቱ ላዑ ዌታኔ ላፑን ታማኔ ኡሱፑና። 38 ኡንቱንቱ ሚዴ ካሌዳ ዎዴ፤ ጫና ዛርጋ አባን አሊዴ ማርካቢያ ዴፀዋ ካዉሺሴዲና።

ማርካቢያ ሜዑሳ

39 ሳዓይ ዎንቱዳ ዎዴ፤ ማርካቢያን አሲያዋንቱ ጋዲያ ኤሪቤይኪና፤ ሺን ሃሳይ ጎጊዴ አባን ጌሌዳሳ ሚዬያን ዴዲያ ሻሬያ አኪካን ዌሌዲና። ባራንቱሲ ዳንዳዩቲንቶ፤ ማርካቢያ ሄ ሻሬያኮ ላጋናው ባራንቱ ቆፋ ቃቺዲና። 40 ያቲዴ ማርካቢ ቤና ማላ አይቂያ ቢራታቱዋ ቢሊዴ፤ አባ ጊዶ ዩጊዲና፤ ሄ ዎዴ፤ ማርካቢያ ኮዩዳሳ ዛሪዴ ላጊያ ሚሳ ቃቺዳ ጋዲያ ቢሌዲና፤ ሄዋፔ ጉዬያን፤ ጫርኩ ማርካቢያ ሲንሳው ሱጋና ማላ፤ ማርካቢያ አሬያ ሻራ ሲንሳ ባጋና ጶቁ ኡዲዴ፤ ቡሳ ደሜዲና። 41 ሺን ማርካቢ ጨሙ ዴዲያሳፔ አጲዴ ሃሳን ዶዴቴዳ ሳዓ ማታን ዴዲያ ዴሳሳን ደምዲቲ ኤቂዳ፤ ማርካቢያሲ ጉዬ ባጋይ ቤታ ሱጌሳን ሜዴሬቲሺን፤ ሲንሳ ባጋይ ዱጌ ጲሺቲዴ፤ ቃሚናን ኢዲ አጌዳ።

42 ዎታዳራቱ ቃሽቴዳ አሳፔ ኢቱኔ ሃሳ ዋዲዴ ኬሲ አኪ ቤና ማላ፤ ኡንቱንታ ዎዳናው ዞሬቴዲና። 43 ሺን ዌታቱዋ ካፑ ጳውሎሳ አሻናው ኮዩዴ፤ ዎታዳራቱዋ ማቁዋ ኢዌዳ፤ ሃሳ ዋዳ ኤሪያ ኡባይ ማርካቢያፔ ሃሳን ጉፒ ጉፒዴ ካሴቲዴ ጋዳ ኪሳና ማላ አዛዜዳ። 44 አቴዳዋንቱ አማራዳዋንቱ ሳንቃን፤ አማራዳዋንቱ ቃይ ማርካቢያ ሜዑዋን ኪሳና ማላ አዛዜዳ፤ ሄዋዳን ኡባቱካ ጋዳ ሳርቴሳን ኪሴዲና።

ጳውሎሲ ማልታ ጊያ ሃሳን ዶዴቴዳ ሳዓ ቤዳ

28 ኑኒ ጋዳ ሳርቴሳን ኪሴዳ ዎዴ፤ ሄ ሃሳን ዶዴቴዳ ሳዓይ ማልታ ጌቲቲያዋ ኤራዶ። 2 ሃሳን ዶዴቴዳ ሳዓን ዴዲያ አሳቱ ኑሲ ዳር ኪካቴሳ ኪኪዲና፤ ኢራይ ቡካናው ደሜዳ ዲራሬኔ ሜጉዋ ዲራው፤ ታማ ኤሲዴ፤ ኑና ኡባ ሞኪዲና።

3 ጳውሎስ ዳር ቃይዌሪያ ሚሳ ሚዒዴ ታማን ዩጊሺን፣ ማርዛማ ሾሻይ ሴላ ዲራው ኬሲዴ፣ አ ኩሺያን ሃዜቲዴ፣ አ ዱኪዳ። 4 ሃሳን ዶዴቴዳ ሳዓን ዴዒያ አሳቱ ቂርጫንቲያ ሾሻይ ጳውሎስ ኩሺያን ሃዜቴዳዎ ቤዔዳ ዎዴ ኢቱ ኢቱዋሲ፣ «ቱሙ ሃ ቢታኒ ሽጮጦጦ ዎዲያ አሳ፣ ሃራይ አቶ አባፔ ኢ አቲናካ ኑ ያሳ ፐርዳይ አ ፓዓ ዴያ ጊቢና» ያጌዲኖ።

5 ሺን ጳውሎስ ባሬ ኩሺያፔ ቂርጫንቲያ ሾሻ ወዳኪዴ፣ ታማን አሌዳ፤ አ አይኔ አሲቢና። 6 ኡንቱንቱ፣ «አ ቦላይ ጋሬ፤ ዎይ አኬኬናን ኩንዲዴ ሃይቁ» ያጊዴ አ ናጊኖ፤ ሺን ጮራ ዎዲያ ናጊዴ፣ አ ቦላን አይኔ ዱማቴዳባይ ዳዩና፣ «ሃዌ ያሳ» ያጊዴ ባሬንቱ ቆፋ ባሺ አጌዲኖ።

7 ሄዋ ሄራን ሃሳን ዶዴቲ ኡቴዳ ሳዓ ካፕዎ ፑፒሊዮሳ ጊያዋሲ ጋዲ ዴዔ፤ ኢ ኑና ኢማሳቴሳ፣ ሄዙ ጋላሳ ሲቱዋን ሞኪ ሞዩዜዳ። 8 ፑፒሊዮሳ አቡ ቆፁዋ፣ ሴላኔ ኡሉዋ ካሳ ሳኪቲ ጊሲዴ ዴዔ፤ ጳውሎስ አ ሶይ ጌሲዴ፣ አው ያሳ ዎሴዳ፤ ባሬ ኩሺያ አ ቦላ ዎሴዴ፣ አ ፓሴዳ። 9 ሄዋፔ ጉዩያን፣ ሄ ሃሳን ዶዴቴዳ ሳዓን ሃርጊያ ሃራ ኡባ አሳይካ ቃሲ ዩዴ ፓዔዳ። 10 ሄዋፔ ሲሚና ኑና ዳር ቦንቼዋ ቦንቼዲኖ፤ ኑኒ ማርካቢያን ባናው ዴንዴዳ ዎዴ፣ አጌው ኑና ኮሺያባ ኑሲ ኢሜዲኖ።

ጳውሎስ ማልታፔ ሮሜ ቤዳ

11 ሄዙ አጊናፔ ጉዩያን፣ ሃሳን ዶዴቴዳ ሳዓን ባልጉዋ አሲዴ፣ «ማንቱ ያሳ» **ጊያ ኢስኪንዲሪያ ማርካቢያን ባናው ዴንዴዳ። 12 ኑኒ ሲራኩሴ ጊያ ካታማ ጌሊዴ፣ ያኒ ሄዙ ጋላሳ ኡቴዶ። 13 ሄዋፔ ዩዩዴ፣ ሬጊዮሜ ጊያ ካታማ ጋኪዶ። ኢቲ ጋላሳፔ ጉዩያን፣ አዋይ ኬሲያሳ ዌሊያ ዎዴ ኡሺቻ ዱጊሃ ባጋ ጫርኩ ጫርኪና፣ ዎንቲሳ ጋላሲ ፑቲያሉሳ ጊያ ካታማ ዩዶ። 14 ሄዋን ኑኒ ኢቲ ኢቲ አማኒያዎንታ ዴሚና፣ ባሬንቱና ላፑ ጋላሳ ኡታና ማላ፣ ኑና ዎሴዲኖ፤ ሄዋፔ ቃሲ ሮሜ ዩዶ።

15 ሮሜን ዴዒያ አማኒያዎንቱ ኑባ ሲሲዴ፣ አፊያሳ ጌያኔ «ሄዙ አቂያሳ ጌቱቲያሳ» ጋካናሲ ኑና ሞካናው ዩዲኖ፤ ጳውሎስ ኡንቱንታ ቤዔዳ ዎዴ ያሳ ጋላቲዴ፣ ዎካናን ሚኒሴዳ።

ጳውሎስ ሮሜን ታማሪሴዳ

16 ኑኒ ሮሜ ጌሴዳ ዎዴ፣ ጳውሎስ ባሬና ናጊያ ዎታዳራና ባሬካ ዴዓናዳን ኡዴቴዳ።

17 ሄዙ ጋላሳፔ ጉዩያን፣ ጳውሎስ አዩሁዳቱዋ ካፓቱዋ ባሬከ ዌሴዳ፤ ኡንቱንቱ ሺቂዳ ዎዴ፣ ኡንቱንታ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ታናዳን አማኒያዎንቱ፣ ታኒ ኑ አሳ ዎይ ኑ አዋቱዋ ዎጋ ኢታባ አይኔ አሴናን፣ ታና ዩሩሳላሜን ቃቺዴ፣ ሮሜ አሳሲ አሲዴ ኢሜዲኖ። 18 ኡንቱንቱ ታና ቢዴዳዋፔ ጉዩ፣ ሃይቃናው ቤሲያባይ ታ ቦላ አይኔ ባዩና ዲራው፣ ታና ቢላናው ኮዩዲኖ። 19 ሺን ሄዋ አዩሁዳቱ ኤኖ ጌናን ኢዌዳ ዎዴ፣ (ታባ ቆሳሬ ፐርዶ) ጋናዌ ታና ኮሺዳፔ አቲን፣ ታኒ ታ ዛሪያ ሞቲያባይ ታው ዴዒና ጊዴና። 20 ታኒ ሂንቱንቱና ጋኪታናወኔ ሃሳያናው ሂንቱንታ ዌሴዳዌ ሄዋሳ፤ አዩሲ ጎፔ፣ ኢስራዔሊያ አሳይ ናሺቻን ናጊያዋ ዲራው ታኒ ሃ ሳንሳላታን ቃሺታዲ» ያጌዳ።

21 አዩሁዳ ጫማቱ ጳውሎስ፣ «ኑኒ ዩሁዳፔ ኔባው ዳቢዳቢያ አኪቤይኮ፣ ኑ ኢሻቱዋፔካ ሃራይ አቶ፣ ኢቱካ ዩዴ፣ ኔባ አዲቢና፤ ዎይ ኔ ሱንሳ ባዩዚዴ፣ ኑሲ አዲቢና። 22 ሺን ሄ አሳ ሱንሳ ኡባሳን አሳይ ባዩዚዴ ሃሳዩያዋ ኑኒ ኤሪያ ዲራው፣ ኔ ቆፋ ሲሳናው ኮዩቶ» ያጌዲኖ።

23 ኡንቱንቱ ባሬንቱ ያና ጋላሳ ጳውሎሳው ኬሪዴ፣ ሄ ጋላሲ ጮሪዴ ኢ ዴዒያሳ ዩዲኖ፤ ኢካ ኡንቱንቱ ያሳ ካወቴሳባ ማርካቴዳ፣ ቃሲ ኡንቱንቱ ዩሱሳባ አማናና ማላ፣ ሙሴ ሂጊያፔኔ ናባቱ ሃፌዳዋፔ አኪዴ ኡንቱንታ ታማሪሲዴ፣ ዎንታፔ አማርሲ ጋካናው ሎይሲ አዴዳ። 24 ባጋቱ ጳውሎስ ጌዳዋ አማኔዲኖ፤ ሺን ባጋቱ አማኒቤይኪና። 25 ኡንቱንቱ ባሬንቱ ጊዶን ዩወዋ ኤኖ ጌናን ኢዌዳ ዎዴ፣ ጳውሎስ ኢቲባ ጌዳዋፔ ጉዩያን ቤዲኖ፤ ኢ ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ጌሻ አያናይ ኑ አዋቱዋሲ ናቢያ ኢሲያሳ ማፃፋን፣

26 «ኔኒ ሄ አሳኮ ባይ ሃዋዳን ጋ፤

«ሂንቱንቱ ሲሳ ሲሳና፤

ሺን ሂንቱንቱ ጌሴና፤

**28:11 ማንቱ ያሳ፣ ሃዋንቱ ላዑ አቱማ ናናቱ፣ ካስቶሪኔ ፓሎኪሳ ጌቱቲያዎንቱ ዜወሴ ናናቱዋ ጊዲዴ፣ ማርካቢያን ዴዒያ አሳቱዋ ናጊያ ያሳቱዋ ጌቱቲዴ ዌሴቲኖ።

ሂንቴንቱ ዪላ ዪላና፥

ሺን ቤዒኪታ።

²⁷ አዩሲ ጎፔ፥ ሃ አሳ ዎዛናይ ጉዙሜዳ፤

ባሬንቱ ሃይላ ቱሊሴዲኖ፤

ባሬንቱ አዩፊያካ ጨሎሜዲኖ።

ሄዌ ባዌንቶ፥ ባሬንቱ አይፊያን ቤዓና፤

ኡንቱንቱ ሃይላይካ ሲሳና፤

ኡንቱንቱ ዎዛናይካ አኬካና፤

ኡንቱንቱ ታኮ ያሳኮ ሲማና።

ቃሲ ታኒካ ኡንቱንታ ፓሳና»

ያጋ) ያጊዳ። ^f

²⁸ «ሲሚ ሃዌ ያሳ አቶቴሳይ፥ አዩሁዳ ጊዴናዎንቶ ኪቴቴዳዌ ሂንቴንቶ ኤሬቶ። ቃሲ ኡንቱንቱካ ሲሳና» ያጊዳ።

²⁹ [ጳውሎሲ ሄዎ ጌዳዎፔ ጉዩያን፥ አዩሁዳቱ ባሬንቱ ጊዶን ዳሮ ፓሎሜቲዴ ቤዲኖ።] ^{††}

³⁰ ጳውሎሲ ኪራ ጎሊያን ላዑ ላይላ ኩሜንሳ ዴዒዴ፥ ባሬኮ ዩያ ኡባ ሞኪ። ³¹ ባሬና ኦኒኔ ዲጊናን ያሳ ካዉቴሳባኔ ጎዳ ዮሴሲ ኪሪስቶሳባ ኦዲዴ፥ ያዩናን ዳሪ ቆንጨሲዴ ታማርሴዳ።

---

^{††}28:29 ዱማ ዱማ ማፃፋቱ ሃዎ ጉጂያዌ፥ ጳውሎሲ ሃዎ ጌዳዎፔ ጉዩያን ጊያዎና።

^f28:27 ኢሳ 6:9-10

ጳውሎስ

ሮጊያ አሳው

ፃፊዳ ኪታ

ጌሉዋ

ዮሴፍ ኪቴዳ ጳውሎስ ሮጊያ አሳው ፃፊዳ ኪታይ፡ ጳውሎስ ሮጊያን ደዲያ ዎሳ ጎሊያ ዎሞሳናው ቆፕዳ ዲራው፡ ኢ ባናሲ ኡንቱንቱ ጊጊዴ ናጋናዳን አሳናሳ፡ ጳውሎሳ ቆፋይ ሮጊያን ደዲያ አማኒያዎንቱና ጉሳ ዎዲያ አሴዳዎፕ ጉዩያን፡ ኡንቱንቱ ማዲና ኢሲፔኔ ባናሳ፡ ኪሪስቲና አማኑዋባ ባሬ ኤሬዳዎኔ ሄዎ ቃሲ አማኒያ አሳይ አሱዋን ፔሻና ሃኖታ ቆንጨሲዴ ፃፊዳ፡ ጳውሎሳ ቆፋይ ኩጫንሳ ሃኖታን ቤቲያዌ ሃ ኪታና፡

ጳውሎስ ሮጊያን ደዲያ አማኒያዎንቱሲ ሳሮታ አሶዋፔኔ ኡንቱንቱ ዎሳናዋካ ሂዶታ ኢሞዋፕ ጉዩያን፡ ኪታሲ ጊዶ ቆፋይ «ሚሺራቼዋ ቃላይ ዎሳይ አሳ ሂሊሲያዌ፡ ኮይሩዋፕ ጢርሴሳ ጋካናው አማኑዋና ጊዲያዎ አዴ» (1:17)

ሄዋፕ ጉዩያን ጳውሎስ ሃ ቆፋ አሲዴ ፃፊ፡ አዩሁዳቱዋ ጊዲናካ አዩሁዳ ጊዴና አሳ ጊዲናካ ኡባይ ናጋራው ሞዴቲያዎንታ ጊዲያ ዲራው፡ ኡንቱንቱ ዎሳና ሲጌታናው ኮሼ፡ አሳይ ዎሳና ሲጌታናው ዳንዳዩያዌ ዮሴፍ ኪሪስቶሳን አማኒያዎና፡ ዎሳና ሚዲያ አራሳ ኢቲፔቴሳ አይሬ አራሳ ዴዐዋ ጊዲያዎ ጳውሎስ አሲዴ አዴዳ፡ አማኒያ አሳይ ዎሳና ሳሮ ዴዴ፡ ቃሲ ዎሳ አያና ባጋና ናጋራኔ ሃይቁዋ ዎልቃፕ ቤሌቴ፡ ጳውሎስ ዎሳ ቆፋይኔ አማኒያ አሳ ዴዐዋ ጊዶን አሲያ ዎሳ አያና ዎልቃ ቆፋይ አዩንቶ አዴ (5-8)፡ ሄዋፕ ካሊዴ ቃሲ ጳውሎስ፡ «ዎሳይ አሳ ናናሲ ቆፕዳ ቆፋ ጊዶን አዩሁዳቱኔ አዩሁዳ ጊዴና አሳቱ ዋኒዴ ኢቲፕ ዋዪታናው ዳንዳያናዎንቱሻ?» ያጊያ አሻ ዛራናው ባዪቲዴ ዴዴ፡

ቃሲካ ጳውሎስ፡ አዩሁዳቱ ዮሴፍ አከናን አጌዳዌ ዎሳ ቆፋ ጊዲያዎ አዴ፡ አዩሲ ጎፔ፡ ሃዋ ማላ ሃኖታን አሳ ዜሬሳይ ኡባይ ዎሳይ ዮሴፍ ባጋና ቆንጨሲዳ አጾ ኬካቴሳን ኢቲፔቴሳ አሳናሳ፡ ጊዶሺን፡ አዩሁዳቱ ዮሴፍ አካናው ዎዲ ያናዋ ጳውሎስ አማኔ፡ ጢርሴሳን ጳውሎስ ኪሪስቲና ዴዐዋ ዋኒዴ ዴዳናው ቤሲንቶ አዴ፡ ዎሳሲ አሳናባ፡ አማኒያ አሳቱ ባሬንቱ ጋዲያሲኔ ባሬንቱ ጊዶን ኢቱ ኢቱዋሲ ሲቁዋኒኔ ማታን አሳናባኔ ቆፋ ጋሱዋን ዴንዲያ አሻቱዋባ ቆንጨሲዴ አዴ፡

ሼዎፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢጫቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ

ሮጊያ ኪታ ሁጺ ቆፋ ጌሉዋ (1:1-17)

አቶቴሳይ አሳው ኮሺያዎ ጊዲያዎ (1:18-3:20)

ዎሳ አሹዋ አጊያ (3:21-4:25)

ዮሴፍን ቤቲያ አራሳ ዴዐዋ (5:1-8:39)

ኢስራዲያ አሳው ደዲያ ዎሳ ቆፋ (9:1-11:36)

ኪሪስቲናሲ ቤሲያ አሱዋ (12:1-15:13)

ጢርሴሳ ቆፋኔ ሳሮታ (15:14-16:27)

1 ባሬ ሚሺራቼዋ ቃላ አዳናው ዎሳይ ዶሪዴ ዪሴዳ ኪሪስቶሳ ዮሴፍ ቆማይ፡ ዮሴፍ ኪሪስቶሲ ኪቴዳ ጳውሎስ፡ ታኒ ሃ ዳቢዳቢያ ፃፋይ፡

² ዎሳይ ዳሮ ዎዴፕ ካሴ ባሬ ናባቱዋ ባጋና ሚሺራቼዋ ቃላ ኢማና ያጌዳዌ ዎሳ ጌሻ ማፃፋቱዋን ፃፊቴዳ፤ ³ ሚሺራቼዋ ቃላይ አሳ ጊዲዴ ዳዊቴ ዛሪያፕ ዮሴቴዳ ዎሳ ናዳ፡ ኑ ጎዳ ዮሴፍ ኪሪስቶሳባ፡ ⁴ ቃሲ ኢ ባሬ ጌሻ አያናን ፡፡ሃይቁዋፕ ዴንዴዳዎን፡ ዎሳ ናዳ ጊዲያዎ ዎልቃማ ዎልቃን ቤሴዳ፡ ⁵ አዩሁዳ ጊዴና አሳይ ኡባይ አማናናዳኒኔ አዛዜታናዳን፡ ኑኒ ኡንቱንታ ካሴሳና ማላ፡ ዎሳይ ኪሪስቶሳ ሱንሳ ዲራው፡ ኪሪስቶሳ ባጋና አጾ ኬካቴሳኔ ዮሴፍ ኪቴዳዎንታ ጊዲያ ማታ ኑሲ ኢጫዳ፡ ⁶ ዮሴፍ ኪሪስቶሳዋ ጊዳናዳን፡ ዎሳይ ዪሴዳ ሂንቱንቱካ ሄዋንቱ ጊዶን ደዲያ፡፡

፡፡1:4 ባሬ ጌሻ አያናን፡ ዎይ «አኒ ደዲያ ጌሻ አያና»

7 ሦላይ ሲቂያዎንቶኔ ጊሻባ አሳናው ዌሴዳ ሮሜ ጋዲያን ደዒያ ኡባቶ ሦላ ኑ አዉዋፔኔ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳፔ አጶ ኬካቴሳይኔ ሳርቴሳይ ሂንቴንቶ ጊዶ።

ጋላታ ምሳ

8 ካሴታይ ታኒ ሂንቴንቱ አማኑ ሳዓ ኡባን ሲሴቴዳ ዲራው፥ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ባጋና ሂንቴንቶ ታኒ ሦላ ጋላታይ።⁹⁻¹⁰ አዩሲ ጎፔ፥ ታኒ ኡባ ምዴ ታ ምሳን ሂንቴንታ ሃሳዩሲያዎ፥ ሦላይ፥ ታኒ አ ናዓ ሚሺራቸዋ ቃላ አዲያዎን ታ አያናን አው አሲያዌ ማርካ፥ ሦላይ፥ ባሬ ሸኒያን፥ ታኒ ሃዒ ሂንቴንቱቱ ባናው ታ አጊያ ሚኮያናዳን፥ ኡባ ምዴ ምሳይ።¹¹ አዩሲ ጎፔ፥ ታኒ ሂንቴንታ ሚኒሳናው፥ ሂንቴንቱና ኢቲፔ አያና ኢዋታ ሻካና ማላ፥ ሂንቴንታ ቤዓናው ላሞታይ።¹² ታኒ ጊያዌ፥ ሂንቴንቱካ ታካ ኢቲ ምዴ ሚኔታና፥ ሂንቴንቱ ታ አማኑዋን፥ ቃሲ ታኒካ ሂንቴ አማኑዋን ሚኔታና።

¹³ ታናዳን አማኒያዎንቶ፥ ታኒ ኡባ ምዴ ሂንቴንቱቱ ባናው ቆፓዲ፥ ሺን ታና ዲጊያባይ ደዒያዎ ሂንቴ ኤራናው ቤሴ፤ ታኒ ሃራይ አቶ አዩሁዳ ጊዴና ሃራ አሳፔካ አይሬያ ደሜዳዎዳን፥ ሂንቴንቱፔካ አይሬያ ደማናው ኮያይ።¹⁴ ታኒ አሳ ኡባው፥ ጊሪኬ አሳዉኔ ታማሪቤና አሳው ቃሲ አጶ ኤራንቻቶኔ ኤያቶ ቃንፃና አጩ ደዔ።

¹⁵ ሄዋ ዲራው፥ ታው ዳንዳይቴዳ ኬናን ሮሜን ደዒያ ሂንቴንቱሲካ ሚሺራቸዋ ቃላ አዳናው አሞታይ።

ሚሺራቸዋ ቃላይ ሦላ ምልቃ

¹⁶ ሚሺራቸዋ ቃላይ ታና ዩላዩና፤ ኢ አማኒያ ኡባ፥ ካሴቲዴ አዩሁዳ አሳ ቃሲ አዩሁዳ ጊዴና አሳ አሻናው ሦላፔ ዩያ ምልቃ።¹⁷ አዩሲ ጎፔ፥ ሦላ ማፃፋይ፥ «ዒሉ ሦሳን አማኔቲዴ ደዓና» ያጊያዎዳን፥ ሦላይ አሳ ኮይሮፔ ዉርሴሳ ጋካናው፥ አማኑዋን ሂሲሲያዎ ሚሺራቸዋ ቃላይ ቆንጨሴ። 8

አሳ ኢታ አሱዋ

¹⁸ ቱማቴሳይ ኤራታናዋ ባሬንቱ ኢታ ሃኖታን ዲጊያ ናጋራ አሱዋ ኡባ ቦላኒኔ አሳ ኢታ አሱዋ ኡባ ቦላን፥ ሦላ ሃንቁ ሳሉዋፔ ምዲዴ ቆንጫና።¹⁹ ኡንቱንቱ ሦላባ ኤራና ዳንዳይያዌ ኡንቱንቶ ቆንጩ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ሦላይ ኡንቱንቶ ቆንጨሴዳ።²⁰ ቤቴና አ ሃኖታይ፥ ሄዌካ አ ሜዲና ምልቃይኔ አ ሦላቴሳይ ኢቲፔ ሦላይ ሃ አላሚያ ሜዴዳዋፔ ዶሚዴ፥ ኡንቱንቶ ቆንጨዴ ቤቴዳ፤ ኡንቱንቱ ሄዋ ሦላይ ሜዴዳባፔ ቤዓናው ዳንዳይያ ዲራው፥ ኡንቱንቶ ጋሶዩያባይ ባዋ።

²¹ አዩሲ ጎፔ፥ ኡንቱንቱ ሦላ ኤሮፔካ፥ አው ቤሲያ ቦንቸዋ ኢሚቤይኪኖ፤ ቃሲ አ ጋላቲኪኖ፥ ሺን ኡንቱንቱ አላሴ ኬሴናባ ቆፒኖ፤ ቃሲ ኡንቱንቱ አኬኬና ምዛናይ ዱሜዳ።²² ኡንቱንቱ ባሬንታ አዴዳ ኤራንቻ ጊኖ፤ ሺን ኡንቱንቱ ኤያ።²³ ኡንቱንቱ ሃይቁና ሦላሲ ጎይኒያዎ ኢጊዴ፥ ሃይቁያ አሳ ሜዴታ፥ ካፋቱዋ ሜዴታ፥ ደዓቱዋ ሜዴታኔ ቲራን ጎሼቲያዎንቱ ሜዴታ ሜዴቴዳዎንቱሲ ጎይኔዲኖ።
h

²⁴ ሄዋ ዲራው፥ ኡንቱንቱ ኢቱ ኢቱዋና ፖኮባ አሳና ማላ፥ ሦላይ ኡንቱንቱ ምዛናይ አሞቲያ ቱናባ አሳናዳን ኡንቱንታ አጊዳ።²⁵ አዩሲ ጎፔ፥ ኡንቱንቱ ሦላ ቱማቴሳ ምርዱዋን ላሜዲኖ፤ ቃሲ ሜዴዳ ሦላ አጊዴ፥ ኢ ሜዴዳባው ጎይኔዲኖኔ አሴዲኖ። ሦላይ ሜዲናው ጋላቴቴዳዎ፥ አሜንዒ።

²⁶ ሄዋ ዲራው፥ ሦላይ ኡንቱንቱ ፖኮባ አሞታና ማላ፥ ኡንቱንታ አጊዳ፤ ሃራይ አቶ ኡንቱንቱ ማጫዋንቱ ባሬንቶ ቤሲያዎ አጊዴ፥ ቤሴናዋ ሃኔዲኖ።²⁷ ሃዋዳንካ፥ አቱማ አሳይ ቃሲ ባሬንቶ ቤሲያዎዳን ማጫዋንቱና ጋኬቲያዎ አጊዴ፥ ኢቱ ኢቱዋና ጋኬታናው ኮዩዲኖ፤ አቱማ አሳይ ኢቱ ኢቱዋና ፖኮባ አሴዴ፥ ባሬንቱ አሴዳ ባላን ባሬንቶ ቤሲያ ፒርዳ አኬዲኖ።

²⁸ ኡንቱንቱ ሦላ ኤራናው ዶሴናን ኢጊዳዋ ኬና ሦላይ ኡንቱንቱ ቤሴናዋ አሳና ማላ፥ ኡንቱንቶ ፓሴና ቆፋ ኢሜዳ።²⁹ ኡንቱንቱን ቱናቴሳይ፥ ኢታቴሳይ፥ ዮራቴሳይኔ ኢታ ሃኖታይ ኩሜዳ፤ ቃሲ ኡንቱንቱን ቃናቲ፥ ሸምፑዋ ምዲያ ቆፋይ፥ ፓሉማይ፥ ጨሙሳይኔ ኢታ ቆፋይ ኩሜዳ፤ ቃሲ ኡንቱንቱ ሰቂያዎንታ፥³⁰ ዜጊራያዎንታ፥ ሦላ ኢጊያዎንታ፥ ቦሪያዎንታ፥ አቶሬቲያዎንታ፥

81:17 ኢምብ 2:4 h1:23 ዛር 4: 16-18

ጨቁቲያዎንታ፡ ኢታባ አሳናው ኮዬያዎንታኔ ባሬንቱ አዎኔ አቲው አዛዜቴናዎንታ፡ 31 ቆፋይ ባይናዎንታ፡ አማኑ ባይናዎንታ፡ ሃራንቶ ቃሬቴናዎንታኔ ማሬናዎንታ። 32 ኡንቱንቱ ሃዎንቱ ማላ አሲያዎንቱሲ ሃይቁ ቤሴ ጊያ ሶሳ ሂጊያ ኤሪዴ፡ ሃዎንታ አሲኖ፤ ሄዎ ዓላላ ጊዴናን፡ ሃዎንታ አሲያዎንታካ አሲቴ ጊዴ ሚኒሲኖ።

ሶሳ ፐርዳ

2 ሄዎ ዲራው፡ ኔኖ ሃራንቱ ቦላ ፐርዲያዎ፡ ኔው ጋሶዪያባይ ባዋ፤ አዩሲ ጎፔ፡ ኔኔ ሃራንቱ ቦላ ፐርዳዳ፡ ሄ ኔኔ ኡንቱንቱ ቦላ ፐርዲያዎ ማላ ኡዶፔ፡ ኔ ቦላ ፐርዳሳ፡ 2 ኑኒ ሃዎ ማላ አሱዋ አሲያዎንቱ ቦላ ሶሳይ ዒሎ ፐርዳ ፐርዲያዎ ኤሬቶ። 3 ኔኖ፡ ሃዎ ማላ አሱዋ አሲያዎንቱ ቦላ ፐርዲያዎ፡ ቃሲ ሄ ኔኔ ፐርዲያዎ ማላ አሲያዎ፡ ኔኔ ሶሳ ፐርዳፕ አቲያዎ ማላቲ? 4 ዎይ ሶሳ ዎልቃማ ኪካቴላ፡ ጌንጨዋኔ ዳንዳያ ካዳዪሻ? ሶሳይ ኔና ናጋራፔ ዛራናው ኮዬያ ዲራው፡ ኢ ኪካ ጊዲያዎ ኔኔ ኤራሳ።

5 ሺን ሂንቱንቶ ጉዙማ ዎዛናይኔ ናጋራፔ ሲሜና ዎዛናይ ዴዔ፤ ሄዎ ዲራው፡ ሶሳ ሃንቁኔ ዒሎ ፐርዳይ ቆንጨያ ጋላሲ፡ ኔኔ ኔ ቦላ ሃንቁዋ ካሴዋፔ ዳሪሳሳ፡ 6 ሶሳይ አሳ ኡባው አ አሱዋ ማላ ኢማናዎ። 7 ኢቲ ኢቲ አሳቱ ሎዶባ ዳንዳያን አሲኖ፤ ቃሲ ጋላታ፡ ቦንቹዋኔ ባዬና ዴዑዋ ኮዪኖ፤ ኡንቱንቶ ሶሳይ ሜዲና ዴዑዋ ኢማና። 8 ሺን ሃራንቱ ኢታባ አሳናው ያሬቲኖኔ ቱማቴላ ኢዒኖ፤ ሶሳይ ኡንቱንቱ ቦላ ባሻኔ ሃንቁዋ ዩዳና። 9 ኢታባ አሲያ አሳይ ኡባይ ሜቶታናኔ ዋዩታና፤ ሄዌ ካሴቲዴ፡ አዩሁዳ አሳ ጋካና፤ ሄዋፔ ቃሲ አዩሁዳ ጊዴና አሳ ጋካና። 10 ሺን ሶሳይ ሎዎ አሱዋ አሲያ ኡባቶ ጋላታ፡ ቦንቹዋኔ ሳሮቴላ ኢማና፡ ካሴቲዴ አዩሁዳቶ ኢማና፤ ሄዋፔ ቃሲ አዩሁዳ ጊዴናዎንቶ ኢማና። 11 አዩሲ ጎፔ፡ ሶሳ አዩሬያን አሳይ ኡባይ ኢቲ ማላ። j

12 ሙሴ ሂጊ ባይናን ናጋራ አሴዳ ኡባይ ሂጊ ባይናን ዳያና፡ ሙሴ ሂጊ ዴዒሺን፡ ናጋራ አሴዳ ኡባይ ሂጊያን ፐርዴታና። 13 አዩሲ ጎፔ፡ ሶሳ ሲንሳን ሂጊያ ናጊያዎንቱ ዒሊኖፔ አቲን፡ ሂጊያ ሲሲያዎንቱ ዒሊኪኖ። 14 አዩሁዳ ጊዴና አሳው ሂጊ ባዋ፤ ሺን ባሬንቱ ቲላ ቆፋን ሂጊ አዛዜያዎ አሲኖ፤ ኡንቱንቶ ሂጊ ዳዮፔካ፡ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ሁጺው ሂጊ። 15 ሂጊ አዛዜያዌ ኡንቱንቱ ዎዛና ጊዶን ዓፌቴዳዎ ኡንቱንቱ ሃኖታይ ቤሴ፤ ኢቲ ኢቲ ካላ ኡንቱንቱ ቲላ ቆፋይ ኡንቱንቶ ማርካቲያ ዲራውኔ ቃሲ ኢቲ ኢቲ ካላ ኡንቱንቱ ቆፋይ ኡንቱንታ ሞቲያ ዲራው፡ ዎይ ቃሲ ኡንቱንቱና ጋዳቲያ ዲራው፡ ሄዌ ቱማ ጊዲያዎ ኤሪሴ። 16 ታኒ ታማሪሴዳ ሚሺራቹዋ ቃላዳን፡ አሳ ዎዛናን ጊሜዳ ቆፋ ሶሳይ ዩሱሲ ኪሪሲቶሳ ባጋና ሃዎዳን ፐርዳና።

አዩሁዳቱዋኔ ሙሴ ሂጊያ

17 ሺን ኔኔ ኔና አዩሁዳ ጋሳ፤ ሂጊያን ዜምፓዴ ሶሳን ጨቁታሳ። 18 ኔኔ አሳና ማላ፡ ሶሳይ ኮዪያዌ አዩንቶ ኤራ፤ ቃሲ ቱማ ጊዲያዎ ዶራናው ሂጊያፔ ታማራዳ። 19-20 ኔኔ ቆቃቱዋ ካሴሲያዎ፡ ቃሲ ዲማኒ ዴዒያዎንቶካ ፖዒሲያዎ፡ ኤሬናዎንታ ኤሪሲያዎኔ ናናቱዋ ታማሪሲያዎ ጊዲያዎ ኤራዲ፤ ሂጊያፔ ኔኔ ኩሜንሳ ኤራቴላኔ ቱማቴላ ዴሚያዎ ኤራሳ። 21 ያቲና፡ ኔኔ ሃራቱዋ ታማሪሲያዌ ኔና ኔ ሁጺው አዩሲ ታማሪሲኪ? ኔኔ፡ «ወዶፓ» ያጋዴ ቃላ አዳሳ። ሺን ኔኔ ኔ ሁጺው ወዳዩ? 22 ኔኔ፡ «ዎሹዋፓ» ያጋ። ሺን ኔኔ ኔ ሁጺው ዎሹማይ? ኔኔ ኤቃ ሸኔታ። ሺን ኤቃይ ዴዒያ ጎሊያ ቦንቃይ? 23 ሶሳ ሂጊ ኔው ዴዒያ ዲራው፡ ኔኔ ጨቁታሳ፤ ሺን ሄ ሂጊያ ሜንሳዴ ሶሳ ዩላያይ? 24 አዩሲ ጎፔ፡ ሶሳ ማፃፋይ፡ «አዩሁዳ አሳቶ፡ ሂንቱ ጋሱዋን አዩሁዳ ጊዴና አሳቱዋ ጊዶን ሶሳ ሱንሳይ ባዩ» ያጌ። k

25 ኔኔ ሂጊው አዛዜቶፔ፡ ኔ ቃፃራይ ማዱዋና ዴዔ፤ ሺን ኔኔ ሂጊያ ሜንሶፔ፡ ኔኔ ቃፃሬቴዳዌ ቃፃሬቲቤናዎዳን ፓይዴቴ። 26 አዩሁዳ ጊዴና አሳይ ቃፃሬቴናን ሂጊ አዛዜያዎ ናጎፔ፡ ሶሳይ አ ቃፃሬቴዳዎዳን ፓይዴቴ? 27 ሂንቱንቱ፡ አዩሁዳ አሳቱ፡ ሂንቱንቶ ዓፌቴዳ ሂጊ ዴዶፔካ ቃሲ ሂንቱ ቃፃሬቶፔካ፡ ሂጊያ ሂንቱ ሜንሲያ ዲራው፡ አዩሁዳ ጊዴና አሳይ ቦላ ቃፃሬታና ዳዮፔካ፡ ሂጊው አዛዜቲዴ፡ ሂንቱ ቦላ ፐርዳና።

i2:6 ማዝ 62:12፤ ሌም 24:12 j2:11 ዛር 10:17 k2:24 ኢሳ 52:5

28 አዩሲ ጎፔ፥ አዩሁዳ አሳ ማላቲያ ኡባይ ቱሙ አዩሁዳ አሳ ጊዴና፤ ቃሲ አሳይ ባሬ አሹዋ አሳቲሳ ቃግሬቴዳ ዲራው፥ ቱሙ አዩሁዳ አሳ ጊዴና። 29 ሺን ቱሙ አዩሁዳ አሳ ጊያ ኡራይ ጋርሳ ባጋና አዩሁዳ አሳ ግጊዴዳዋ፤ ቃግሬቲያዋ ያሳ አያናን አሴቲያ ምዛና ቃግሬቴ አቲን፥ ዓፌቴዳ ሂጊያና ጊዴና፤ ሄ ኡራይ ባሬ ጋሳታ ያሳፔ አኪያዋፔ አቲን፥ አሳፔ አኪቤና። 1

አዩሁዳቱ አማኔናን አጉሳን ባዩዜዲኖ

3 ያቲና፥ አዩሁዳ አሳቱ አያኒ አዩሁዳ ጊዴና አሳፔ አዲኖ? ምይ ቃግሬቲያዋን አይ ማዱ ዴዒ? 2 ሃዌ አዩሁዳቱዋ ኡባባኒ ሎይሲ ማዴ፤ ኡባባፔ ካሴ ያሳይ ባሬ ኪታ ሃዳራ አዩሁዳቶ ኢሜዳ። 3 ያቲና ኡንቱንቱፔ ኢቱ ኢቱ አማኔቴናዋ ጊዶፔ፥ ዋኒ? ሄዋ ዲራው፥ ያሳይ አማኔቴና ያጊያዌ? 4 ሄዋ ጊዴና፤ አሳይ ኡባይ ምርዳንቻ ጊዶፔካ፥ ያሳይ ጊያዌ ቱማ ጊዳናው ቤሴ። ያሳ ማግፋይ፥ «ኔኒ ሃሳዬያ ምዴ፥ ኔኒ ዒሎ ጊዲያዋ ኤሪሳናው ኮሺ፤ ኔኒ ሞቱቲያ ምዴ፥ ሻቲማናው ቤሴ» ያጊ። ማ

5 ሺን ኑ ባዩዙ ያሳ ዒሎ አሱዋ ኤሪሲንቶ፥ ኑኒ ዋጋኔ? ኑ ባላ ሃንቁዋ አሂያ ያሳይ ባዩዛንቼ? ታኒ አሳይ ጊያዋዳን ጋይ። 6 ሄዌ ዋዩ ሃናና። አዩሲ ጎፔ፥ ሄዋዳን ጊዶፔ፥ ያሳይ ሃ አላሚያ ባላ ምቲ ፐርዳኔ?

7 ሺን ታ ምርዱዋን ያሳ ቱማቴሳይ አ ቦንቾ ዳሮፔ፥ ያቲና፥ ሃዋ ጋካናው አዩሲ ታ ባላ ናጋራንቻዳን ፐርዲ? 8 ያቲና ኑኒ፥ «ሎው ያናዳን፥ አኔ ኢታባ አሶይቱ» አዩሲ ጎኮ? ኢቲ ኢቲ አሳይ ሃዋ ታና ሞቲዴ ቦሬዲኖ፤ ኡንቱንቱ ያሳፔ ቤሲያ ፐርዳ አካና።

አሳይ ኡባይ ናጋራንቻ

9 ሄዋ ዲራው፥ ኑኒ ዋጋኔ? ኑኒ አዩሁዳቱ፥ አዩሁዳ ጊዴና አሳፔ ዳሬቶ? ሄዋ ጊዴና፤ አዩሲ ጎፔ፥ አዩሁዳቱካ አዩሁዳ ጊዴና አሳቱካ ኡባይ ኢቲፔ ናጋራፔ ጋርሳን ዴዒያዋ ታኒ ካሴ ሂንቱንቶ አዳዲ።

10 ያሳ ማግፋይ ሃዋዳን ያጊ፤ ስ

«ዒሎ አሳይ ኢቱኔ ባዋ።

11 አኪኪያ አሳይካ ባዋ፤

ምይ ያሳ ኮዩያዌካ ባዋ።

12 አሳይ ኡባይ ኦጊያፔ ካሬ ኪሴዲኖ፤

ኡባይ ሙሌካ ማዴናዋ ጊዴዳ።

ሎዖባ አሲያ አኒኔ ባዋ፤

ሃራይ አቶ ኢቱኔ ባዋ።

13 ኡንቱንቱ ዶናይ ዶያ ዴዒያ ዱፉዋ ማላ።

ባሬንቱ ኢንግርሳን ምርዶቴዲኖ።

ኡንቱንቱ ዶናፔ አሳ ምዲያ ሾሻ

ዩሻ ማላ ሃሳያይ ኪሴ። 0

14 ኡንቱንቱ ዶናን ሺቃይኔ ጫሞባይ ኩሜዳ። P

15 ኡንቱንቱ ሱሳ ጉሳናው

ዳሪ ኤሌሲኖ። Q

16 ባይዙኔ ኮሌሳይ

ኡንቱንቱ ቤዳሳን ሃቃኒኔ ዳዩና።

17 ኡንቱንቱ ሳሮቴሳ ኦጊያካ ኤሪኪኖ።

18 ቃሲ ያሳው ያዩያባይ

ኡንቱንቱ ቆፋን ባዋ»

ያጊ። r

ግግ2:29 አዩሁዳ ጉሳይ ጋላቴቲያዋ ጊዲዴ ሱንሳይ ዩሁዳፔ ዩዳ።

l2:29 ዛር 30:6   m3:4 ማዝ 51:4   n3:10 ማዝ 14:1-3   o3:13 ማዝ 5:9

p3:14 ማዝ 10:7   q3:15 ኢሳ 59:7-8   r3:18 ማዝ 36:1

19 አሳ ኡባ ሃሳያ ዲጋና ማላኔ ኩሜንሳ ሳዓ ያሳ ፒርዳፔ ጋርሳው አሳና ማላ፥ ሂጊያ ጊዶን ለዴቴዳ ኡባባይ ሂጊያፔ ጋርሳን ዴዒያ አሳው ሃሳዬያዋ ኑኒ ኤሬቶ። 20 ያሳ ሲንሳን አኒኔ ሂጊ አዛዚያዋ አሲያዋን ሂሴና፤ ሂጊ ኢቲ አሳይ ናጋራ አሴዳዋ ኤራናዳን ኡዴ። 5

አሳይ ሂሴያዌ አማኑዋና

21 ሺን ያሳይ አሳ ሂሴሲያ አጊ ሂጊ ባይናን ሃዒ ቆንጨዳ፤ ሂጊኔ ናባቱ ሄ ሂሎቴሳባ ማርካቴዲና። 22 ያሳይ አሳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አማኒያዋን ሂሴሴ፤ ያሳይ ሄዋ አ አማኒያ ኡባው አሴ፤ አይ ሻኩቴሳይኔ ባዋ።

23 አዩሲ ጎፔ፥ አሳይ ኡባይ ናጋራ አሴዳ፤ ያሳ ቦንቹካ ኡንቱንቶ ጉዌዳ። 24 ሺን ኡንቱንቶ ያሳይ ኢሚያ አ አዶ ኪካቴሳን፥ ባሬንታ ዎዚያ ኪሪስቶሲ ዩሱሳ ባጋና ጮ ሂሴዲና። 25 ዩሱሳ ሱሳን አሳይ አ አማኒዴ፥ ባሬ ናጋራው ማርቴሳ ዴማናው፥ ያሳይ አ ኢሜዳ፤ ያሳይ ሄዋ ባሬ ሂሎቴሳ ቤሳናው አሴዳ፤ ኢ ቤኒ ዎዲያን አሳ ናጋራ ዳንዳዩዴ፥ ካዲ ባሺ አጊዳ፤ ሺን 26 ሃ ዎዲያን ባሬ ሂሎቴሳ ቤሳናው አሳ ናጋራ አጊና፤ ያሳይ ሄዋ አሲያዋን ኢ ባሬ ሁጵው ሂሎ ጊዲያዋኔ ዩሱሳ አማኒያ ኡባ ሂሴሲያዋ ቤሴ።

27 ያቲና፥ ኑኒ አያው ጨቁታኔ? አይኔ ባዋ። አያ ጋሱዋኔ? ኑኒ ሂጊው ኤና ጊያዋኔ? ጊዴና፤ አማኑዋ ሂጊያናፔ አቲን። 28 አዩሲ ጎፔ፥ አሳይ አማኑዋን ሂሳናፔ አቲን፥ ሂጊ አዛዚያዋ አሲያዋና ጊዴና ያጊዴ ቆፔቶ።

29 ዎይ ያሳይ አዩሁዳቱዋ ያሳላው ያሴ? አዩሁዳ ጊዴና አሳው ያሳ ጊዴኔ? ቱማ፥ አዩሁዳ ጊዴናዋንቶካ ኢ ቃሲ ያሳ። 30 ኢቲ ያሳ ያሳላይ ዴዒ፤ አዩሁዳቱዋ ኡንቱንቶ አማኑዋን ኢ ሂሴሳና፤ ቃሲ አዩሁዳ ጊዴናዋንታካ ኡንቱንቶ አማኑዋን ሂሴሳና። 31 ያቲና፥ ኑኒ ሂጊያ አማኑዋን ጋዓ ሱጋኔ? ጊዴና፤ ሂጊያ ማኒሶይቴፔ አቲን።

አብራሃም አማኑዋን ሂሴዳ

4 ያቲና፥ ኑኒ ኑሲ አሹዋን ዛሬ ጊዲያ አብራሃም አያ ዴሜዳ ጋኔ? 2 አዩሲ ጎፔ፥ አብራሃም አሱዋን ሂሴዳዋ ጊዶፔ፥ አው ጨቁቲያባይ ዴዒ፤ ሺን ያሳ ሲንሳን ጨቁታና ዳንዳዩና። 3 አዩሲ ጎፔ፥ ያሳ ማፃፋይ ዋጊ? «አብራሃም ያሳ አማኒዳ፤ ያሳይ ሄዋ አው ሂሎቴሳን ፓይዴዳ» ያጊ። 11

4 አሲያ ኡራይ አኪያ ሚሻ ባሬው ቤሲና አኪፔ አቲን፥ አው ጮ ኢሜቲያዋዳን ፓይዴቴና። 5 ሺን አሱዋ አሴናን፥ ናጋራንቻ ሂሴሲያ ያሳ አማኒያ ኡራ፥ ያሳይ አ አማኑዋን አ ሂሴሴ። 6 ሃዋዳንካ፥ አይ አሱኔ ባይናን፥ ያሳይ ሂሎዋዳን ፓይዴዳ አሳ ናሺቺያባ ዳዊቲ ሃሳዬዳ ዎዴ ጊዳዌ ሃዋ።

7 «ያሳይ ኡንቱንቶ ባዩዙዋ

አቶ ጊዳዋንቱኔ

ኡንቱንቶ ናጋራ ካሜዳዋንቱ

አንጄቴዳዋንታ። v

8 ጎዳይ አ ናጋራ ፓይዴና አሳይ

አንጄቴዳዋ»

ያጊ።

9 ያቲና፥ ሃ ዳዊቲ ሃሳዬዳ አንጅ ቃፃሬቴዳ አሳ ያሳላሴዬ? ዎይ ቃሲ ቃፃሬቲቤና አሳቱዋሴ? አዩሲ ጎፔ ኑኒ፥ «ያሳ ማፃፋይ፥ (አብራሃም ያሳ አማኒዳ፤ ያሳይ ሄዋ አው ሂሎቴሳን ፓይዴዳ) ያጊ» ጎይቴ።

10 ያቲና፥ ሃዌ አዉዴ ሃኔዴ? አብራሃም ቃፃሬቲ ሲሚኔዬ? ዎይ ቃፃሬታናፔ ካሴኔ? ቃፃሬታናፔ ካሴናፔ አቲን፥ ቃፃሬቲና ጊዴና።

11 ጉዬፔ ኢ ቃፃሬቴዳ፤ ያሳይ አ አማኑዋ ዲራው፥ ኢ ቃፃሬታናፔ ካሴ አ ሂሎ ኡዴዳዋ ኤሪሳናው፥ አ ቃፃሬይ ማላ ጊዴዳ፥ ሄዌካ ቃሲ ቃፃሬቴናን ያሳ አማኒያ ኡባቱዋ ያሳይ ሂሎ አሲዴ ፓይዳናዳን፥

53:20 ማዝ 143:2፤ ጋል 2:16 3:30 ዛር 6:4፤ ጋል 3:20
44:3 ዶም 15:6፤ ጋል 3:6 v4:7 ማዝ 32:1-2

ኡንቱንቶ አብራሃም አዉዋ ጊዳናሳ።^{w12} ኢ ቃፃሬቴዳዋንቶካ አዉዋ፤ ጊዶፔካ፣ ኡንቱንቶ ቃፃሬቴዳ ዲራሳ ጊዶና፤ ሺን ኑ አዉዋ አብራሃም ቃፃሬታናፔ ካሴ አማኒያ አማኑዋ ማላ ካሊያዋንቶካ አዉዋ።

ዶሳይ ኢማና ጌዳባይ አማኑዋን አኬቴ

¹³ አብራሃምሲኔ አ ዜሬሳው ዶሳይ፣ «ሃ ሳፃ ታኒ ሂንቱንቶ ኢማና» ያጌዳዌ፣ አብራሃም ዶሳ አማኒዴ ዊሌዳ ዲራሳፔ አቲን፣ ሂጌው ኢ አዛዜቴዳ ዲራሳ ጊዶና።^{x14} አዩሲ ጎፔ፣ ሂጌው አዛዜቴዳዋንቶ ዶሳይ ኢማና ጌዳዋ ላቲያዋንታ ጊዶፔ፣ አሳ አማኑ ማዴናባ ጊዶዳ፤ ዶሳይ ጌዳዌካ ማላ ጊዶዳ፤¹⁵ ሂጌ ዶሳ ቦሻ አሄ፤ ሺን ሂጌ ባይናሳን ሂጌያ ሜንሲያባይ ባዋ።

¹⁶⁻¹⁷ ሄዋ ዲራው፣ ሂጌያ ናጊያዋንቱ ዓላላው ጊዶናን፣ ቃሲ አብራሃም አማኒዳዋዳን፣ አማኒያ አብራሃሜ ዜሬሳ ኡባው ዶሳይ ኢማና ጌዳዌ፣ ወይታዳን ቱማታናዌ አማኑዋና። አብራሃም ኑሲ ኡባው አዉዋ። ዶሳ ማፃፋይ፣ «ታኒ ኔና ጮራ ካዉቴሳቶ አዎ አሳዲ» ጊያዋዳን፣ ሃይቁዳዋንቶ ደዑዋ ኢሚያ፣ ባሬ አዛዙዋን ባይናባ ደዒያባዳን አሲዴ ዊሲያ፣ ኢ አማኒዳ ዶሳ ሲንሳን አብራሃም ኑሲ ኡባው አዉዋ። ሃ

¹⁸ ዶሳ ማፃፋይ አብራሃምሲ፣ «ኔ ዜሬሳይ ሃዋ ኬና ጊዳና» ያጌዳዋዳን፣ ሃዋ ኬና ጊዳና ጊዴ፣ ናሼቻን ናጋናው ዳንዳይና ወዴ፣ አብራሃም አማኒዴኔ ሲንሳፔ ዴማና ጊዴ፣ ናሼቻን ናጊዴ፣ ጮራ ዜሬሳው አዉዋ ጊዶዳ።^{z19} ሄ ወዴ፣ አብራሃም ዩሌቶዴፔ ዊቱ ላይሳ ኩማና ሃኒያ ጨማ፤ ሺን ባሬ ዳቡራንቻ አሳቴሳኔ ሳራ ናፃ ዩላናው ዳንዳይናዋ ቆፔዳ ወዴ፣ ኢ ባሬ አማኑዋን ዳቡራቤና።^a

²⁰⁻²¹ ዶሳ ኢ ቦንቺዴ፣ አው ኢማና ጌዳ ዶሳይ ቃሲ ፖላናው ዳንዳይናዋ ሎይሲ ኤሪዴ ባሬ አማኑዋን ሚኔዳዋፔ አቲን፣ አማኒናን ኢዊዴ፣ ዶሳይ ኢማና ጌዳዋ ሲዲቤና።²² ሄዋ ዲራው፣ ዶሳይ ቃሲ አ አማኑዋ ዊሎቴሳን ፓይዴዳ።

²³ «አው ዊሎቴሳን ፓይዴዳ» ጊያ ቃላይ አ ዓላላው ዓሬቲቤና።²⁴ ሄ ቃላይ ኑ ጎዳ ዩሱሳ ሃይቁዋፔ ዴንሴዳ ዶሳ አማኒያ ኑሲካ ዊሎቴሳን ፓይዴታና ማላ ዓሬቴዳ።²⁵ ዶሳይ አ ኑ ናጋራ ዲራው፣ ሃይቆ አሲዴ ኢሚና፣ ኢ ኑና ዊሊሳናው ሃይቁዋፔ ዴንዴዳ።^b

አማኑዋን ቤቲያ ሳርቴሳኔ ሲጋቴሳ

5 ሄዋ ዲራው፣ ኑኒ አማኑዋን ዊሌዳዋን፣ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ባጋና ኑሲ ዶሳና ሳርቴሳይ ዴዔ፤² ቃሲ ኢ ኑና ሃዲ ኑኒ ዴዒያ ዶሳ አይ ኬካቴሳ ጊዶ አማኑዋን አሄዳ፤ ያቲና፣ ኑኒ ዶሳ ቦንቹዋ ሻካናው ኑሲ ዴዒያ ሂዶታን ጨቁቴቶ።

³⁻⁴ ሄዋ ዓላላ ጊዶና፤ ኑኒ ኑ ዋዩያንካ ናሼቴቶ፤ አዩሲ ጎፔ፣ ዋዩያፔ ዳንዳይዶ፣ ቃሲ ዳንዳይፔ ፓጨያን ሚኒያዌ፣ ፓጨያን ሚኖታፔ ሂዶታይ ዩያዋ ኑኒ ኤራቶ።⁵ ዶሳይ ኑሲ ኢሜዳ ጊሻ አያና ባጋና ባሬ ሲቁዋ ኑ ወዛናን ጉሴዳ ዲራው፣ ሄ ኑኒ ዴማናው ናሼቻን ናጊ ኡቴዳዌ ኑና ዩላዩና።

⁶ አዩሲ ጎፔ፣ ኑኒ ቢሮ ወልቃይ ባይናዋንታ ጊዲዴ ዴዒሺን፣ ዶሳይ ዶሬዳ ወዲ ጋኪና፣ ኪሪስቶሲ ናጋራንቻቱዋ ዲራው ሃይቁዳ።⁷ ዊሎ ኡራ ዲራው፣ ኢቲ ኡራይ ሃይቃናዌ ዳር ሜቶባ፤ ሺን ሎዎ አሳ ዲራው ሃይቃናው፣ «ኤኖ» ጊያ ኡራይ አኒ ኤሪ ቤቴናን አጊና።⁸ ሺን ኑኒ ቢሮ ናጋራንቻ ጊዲዴ ዴዒሺን፣ ኪሪስቶሲ ኑ ዲራው ሃይቁዳ፤ ሄዌ ዶሳይ ኑና አይ ኬና ሲቂንቶኔ አ ሲቁዋ ኤሪሴ።⁹ ሲሚ ኑኒ ሃዲ አ ሱሳን ዊሌዳዋ ጊዶፔ፣ አ ባጋና ዶሳ ሃንቁዋፔ አታና።¹⁰ አዩሲ ጎፔ፣ ኑኒ ዶሳና ካሴ ሞርኪ፤ ሺን አ ናፃ ሃይቁዋን አናና ሲጌቴዶ። ሄዋፔ አሲዴ፣ ሃዲ ኑኒ ዶሳና ሲጌቴዳዋፔ ጉዩያን፣ ኢ ፓፃ ጊዲያ ዲራው ኑና አሻና።¹¹ ሺን ሄዋ ዓላላ ጊዶና፤ ሃዲ ኑና ዶሳና ሲጌሴዳ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ባጋና ኑና ዶሳባይ ናሼቹ።

w4:11 ዶም 17:10   x4:13 ዶም 17:4-6፤ 22:17-18፤ ጋላ 3:29
y4:16-17 ዶም 17:5   z4:18 ዶም 15:5   a4:19 ዶም 17:17   b4:25 ኢሳ 53:4-5

ሃይቁ አዳማን ዩና፣ ዴዑ ኪሪስቶስን ዩዳ

12 ሄዋ ዲራው፡፡ ናጋራይ ሃ ሳዓ ኢቲ አሳ ባጋና ጊሌዳ፤ ሄ ናጋራይ ባሬናና ሃይቁዋ አሄዳ፤ ሄዋ ጋሱዋን፡፡ አሳይ ኡባይ አዳማ ባጋና ናጋራ አሴዳ ዲራው፡፡ ሃይቁ አሳ ዛሪያ ኡባ ጋኪዳ።¹³ ሂጊ ኢሜታናፕ ካሴ፡፡ ሃ አሳሚያን ናጋራይ ዴዳ፤ ሺን ሂጊ ባይና ዎዴ ናጋራይ ፓይዴቴና።¹⁴ ሺን አዳማ ዎዴያፕ፡፡ ሙሴ ዎዴያ ጋካናሲ፡፡ ሃይቁ አሳ ኡባ ሞዴዳ፤ ሃራይ አቶ አዳሚ ሶሳ ሂጊው አዛዘቴናን ኢዲዳዋዳን፡፡ ናጋራ አሲቤናዋንታካ ሃይቁ ሞዴዳ።

አዩሲ ጎፕ፡፡ አዳሚ ያናዎ ሌሚሱዋ።¹⁵ ሺን ሶሳ ኢሞታይ አዳማ ናጋራ ኬና ጊዴና ዲራው፡፡ ኡንቴንቱ ኢቲ ማላ ጊዲኪኖ፤ ኢቲ ቢታኒያ ናጋራ ዲራው፡፡ ጮራ አሳይ ሃይቁዳዌ ቱማ፤ ሺን ሶሳ አዶ ኬካቴሳይኔ አ ኢሞታይ ኢቲ አሳ አዶ ኬካቴሳ ባጋና፡፡ ዩሱሲ ኪሪስቶስ አዶ ኬካቴሳ ባጋና ጮራ አሳው ዳሬዳ።¹⁶ ሶሳ ኢሞታይ ናጋራ አሴዳ ቢታኒያ ባጋና ዩዳዋ ማላ ጊዴና፤ አዩሲ ጎፕ፡፡ አዳሚ ኢቲ ናጋራ አሴዳዋፕ ጉዩያን፡፡ ሶሳይ አ ባዩዜዳዋዳን ፐርዴዳ፤ ሺን አሳይ ዳሮ ናጋራ አሴዳዋፕ ጉዩያን ሶሳይ፡፡ «ሂንቴንቴ ባዩዚቤይኪታ» ጊዴ፡፡ ባሬ አዶ ኬካቴሳ ኡንቴንታ ቤሴ።¹⁷ አዩሲ ጎፕ፡፡ ኢቲ ቢታኒያ ናጋራ ጋሱዋን፡፡ አ ናጋራ ባጋና፡፡ ሃይቁ ካዉቴዳዌ ቱማ፤ ሺን ኢቲ ኡራይ፡፡ ዩሱሲ ኪሪስቶስ አሴዳባይ አይ ኬና ዳሬ፤ ሶሳ ዳሮ አዶ ኬካቴሳኔ ሂሎቴሳ ኢሞታ አኪያ ኡባይ ኪሪስቶስ ባጋና ያኒዴ ዴዳና።

18 ሲሚ ኢቲ ኡራይ ናጋራ አሴዳ ጋሱዋን አሳ ኡባ ቦላ ባዩዜዳዋዳን ፐርዳይ ዩዳ፡፡ ሄዋዳንካ ኢቲ ኡራይ ሂሎባ አሴዳ ጋሱዋን፡፡ ሶሳይ አሳ ኡባ፡፡ «ባዩዚቤይኪታ» ጊዴ ኡንቴንቶ ዴዑዋ ኢሜዳ።¹⁹ አዩሲ ጎፕ፡፡ ኢቲ ኡራይ አዛዘቴናን ኢዲዳ ጋሱዋን፡፡ ዳሮ አሳይ ናጋራንቻ ጊዴዳ፡፡ ሃዋዳንካ ቃሲ ኢቲ ኤኖ ጌዳዋን ጮራ አሳይ ሂሳና።

20 ናጋራ ዳሪሳናው፡፡ ሂጊ ዩዳ፤ ሺን ናጋራይ ዳሪያ ዎዴ ሶሳ አዶ ኬካቴሳይ ሎይሲ ዳሬዳ።²¹ ናጋራይ ሃይቁዋ ዎልቃን ካዉቴዳዋዳን፡፡ ሃዋዳንካ ቃሲ ሶሳ አዶ ኬካቴሳይ ሂሎቴሳ ዎልቃን ካዉቲዴ፡፡ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶስ ባጋና፡፡ ኑና ሜዲና ዴዎ ካሌሴ።

ናጋራፕ ሻኬቲዴ ኪሪስቶስን ዴዑሳ

6 ያቲና፡፡ ኑኒ ዋጋኔ? ሶሳ አዶ ኬካቴሳይ ዳራናዳን፡፡ ናጋራን ሚኒዴ ዴዳኔ? ² ጊዴና፤ ኑኒ ናጋራ አሴና ማላ ሃይቁዲጌዶ። ያቲና፡፡ ኑኒ ሃዋፕ ሲንሳው ዎቲ አ ጊዶን ዴዳኔ? ³ ዎይ ኑኒ ኡባቱ ኪሪስቶስ ዩሱሳና ኢቲፕ ጊዳናው፡፡ ፃማቁቴዳ ዎዴ፡፡ አ ሃይቁዋንካ አናና ኢቲፕ ጊዳናው ፃማቁቴዳዋ ኤሪኪቴ? ⁴ ሄዋ ዲራው፡፡ ኪሪስቶስ ባሬ አዉዋ ቦንቾ ዎልቃን ሃይቁዋፕ ዴንዶዋዳን፡፡ ኑኒካ አራሳ ዴዑዋ ዴዳናው፡፡ አ ሃይቁዋ አናና ሻካናው ሂንቃታኒ አናና ኢቲፕ ሞጌቴዶ።

⁵ አዩሲ ጎፕ፡፡ ኑኒ ኢ ሃይቁዳዋዳን ሃይቁዴ፡፡ አናና ኢቱዋ ጊዶፕ፡፡ ሃዋዳንካ፡፡ ሃይቁዋፕ ኢ ዴንዶዋዳን ኑኒካ ዴንዲዴ፡፡ አናና ኢቱዋ ጊዳና።⁶ ኑኒ ሃዋፕ ሲንሳው ናጋራው አይሌ ጊዴና ማላ፡፡ ቃሲ ኑ ናጋራንቻ አሳቴሳ ዎልቃይ ዳያና ማላ፡፡ ኑ ኤጫ አሳቴሳ ኪሪስቶስና ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሺቲ ካቁቴዳዋ ኤሬቶ።⁷ አዩሲ ጎፕ፡፡ ኢቲ ኡራይ ሃይቁያ ዎዴ ናጋራ ዎልቃይ አ ሞዴና፤ ሺን ⁸ ኑኒ ኪሪስቶስና ሃይቁዳዋ ጊዶፕ፡፡ አናና ቃሲ ዴዳናዋ አማኔቶ።⁹ አዩሲ ጎፕ፡፡ ኪሪስቶስ ሃይቁዋፕ ዴንዶዳዋ፡፡ ቃሲ ላዔንሱዋ ኢ ሃይቁናዋኔ ሃይቁ ሲንሳፕ አ ሞዴናዋ ኑኒ ኤሬቶ።¹⁰ ኢ ኢቲ ካሳካ ሃይቁዳ፤ ናጋራው አ ቦላ ዎልቃይ ባዋ፤ ሺን ኢ ሃ ዴዲያ ዴዑዋ ሶሳው ዴዳ።¹¹ ሃዋዳን ቃሲ ሂንቴ ናጋራ አሴናዳን፡፡ ሂንቴንታ ሃይቁዳዋዳን ቆፒቴ፤ ሺን ጎዳ ኪሪስቶስ ዩሱሳ ባጋና ሶሳው ሂንቴ ፓዓ ዴዲያዋዳን፡፡ ሂንቴንታ ቆፒቴ።

12 ሄዋ ዲራው፡፡ ሂንቴ ሂንቴንቴ አሳቴሳ አሙዋሲ አዛዘቴና ማላ፡፡ ናጋራይ ሃይቁያ ሂንቴ አሳቴሳ ሞዶፖ።¹³ ቃሲ ሂንቴ አሳቴሳፕ ኢቲ ሳኔ ኢታ አሱዋ አሳናው ናጋራው ኢሞፒቴ፤ ሺን ሃይቁዋፕ ዴንዶዳ አሳዳን ሂንቴንታ ሶሳው ኢሚቴ፤ ቃሲ ሂንቴ ኩሜንሳ አሳቴሳካ ሂሎ አሱዋ አሳናው ሶሳው ኢሚቴ፤¹⁴ አዩሲ ጎፕ፡፡ ናጋራይ ሂንቴንታ ሞዳናው ዳንዳዩና፤ ሂንቴ ሶሳ አዶ ኬካቴሳ ጋርሳና ዴዲታፕ አቲን፡፡ ሂጊያፕ ጋርሳና ዴዲኪታ።

ዊሎቴሳው አይሌ ጊዲያዋ

15 ያተና፥ ዋናኔ? ሦሳ አጾ ኪካቴሳ ጋርሳና ዴዲኖፕ ኦቲን፥ ሂጊያፕ ጋርሳና ዴዴና ዲራው፥ ናጋራ አላኔ? ጊዴና፤ 16 ሂንቴ ሂንቴንታ ኢቲ ኡራው አዘዘታናው፥ አይሊያዳን አሲዴ ኢሚያ ዎዴ፥ ሄ ሂንቴንታ አዘዘያዎ አይሌቱዋ ጊዲያዋ ኤሪታ፤ ዎይ ሂንቴ ሂንቴንቶ ሃይቁዋ አሂያ ናጋራው ኤኖ ጊታ፤ ዎይ ሂንቴ ሂንቴንታ ዊሎ አሲያ አዘዘ ኤኖ ጊታ። 17 ሺን ሦሳው ጋላታይ ጊዶ፤ አይሲ ጎፕ፥ ናጋራው ካሴ ሂንቴ አይሌ፤ ሺን ጉዩፕ ሂንቴ አኪዳ ቲሚርቲያ ጊዶን ዴዲያ ቱማቴሳው ሂንቴ ኩሜንሳ ዎዛናፕ አዘዘቴዲታ። 18 ሂንቴንቱ ናጋራ አይሌቴሳፕ ኪሲዴ፥ ዊሎቴሳው አይሌ ጊዴዲታ።

19 ሂንቴንቱ ሜዴታን ዳቡራንቻ ጊዲያ ዲራው፥ ታኒ አሲካ ጊሊያ ሃሳያ ሃሳያይ፤ ሂንቴ ካሴ ሂንቴ ኩሜንሳ አሳቴሳ ናቁዋ አሳናው፥ ቱናቴሳውኔ ናቆ አይሌ ኡዲዴ ኢሜዲታ፤ ሃዲ ሄዋዳንካ ሂንቴ ኩሜንሳ አሳቴሳ ጊሻባ አሳናው፥ ዊሎቴሳው አይሌ ኡዲዴ ኢሚቴ።

20 ሂንቴንቱ ናጋራው አይሌቲዴ ዴዲያ ዎዴ፥ ዊሎቴሳይ ሂንቴንቶ ጎዳ ጊዴና። 21 ሂንቴንታ ሃዲ ዩላዩያ ዩዋቱዋ ሄ ዎዴ አሴዳዋፕ አይ ማዱዋ ዴሜዲቴ? አይሲ ጎፕ፥ ሄ ዩዋቱዋ ወርሴሳይ ሃይቁዋ። 22 ሺን ናጋራ አይሌቴሳፕ ሂንቴ ኪሲዴ፥ ሦሳው ኤኖጊዲታ፤ ቃሲ ሂንቴ አሲያ ኡባባኒ ሂንቴንታ ኡባካ አው አሲዴ ኢሜዲታ። ሄዌ ሂንቴንቶ ዎሬ፤ ሄዋ ወርሴሳይ ሜዲና ዴዑዋ። 23 አይሲ ጎፕ፥ ናጋራ ጋቲ ሃይቁዋ። ሺን ሦሳይ ኑ ጎዳ ኪሪስቶሳ ዩሱሳ ባጋና ኢሚያ ኢዋታይ ሜዲና ዴዑዋ።

ሙሴ ሂጊያ ቃሹዋፕ ቢሌቲያዋ

7 ታናዳን አማኒያዋንቶ፥ ሂንቴንቱ ኡባይ ሂጊያ ኤሪያ ዲራው፥ ታኒ ጊያዋ ሎይሲ ኤሪታ፤ ሂጊ ኢቲ አሳይ ጋግ ዴዴዳ ዎዴ ዓላላን አ ዋዴ። 2 አይሲ ጎፕ፥ አሲና ጊሌዳ ሚሺራታ ኢዚ አሲናይ ጋግ ዴዴዳ ኪናን፥ ሂጊያን አናና ቃሹታ ኡታዱ፤ ሺን ኢዚ አሲናይ ሃይቆፕ፥ አናና ጫቁዳ ሂጊ ኢዞ ዋዴና። 3 ሄዋ ዲራው፥ ኢዛ ባሬ አሲናይ ጋግ ዴዲሺን፥ ሃራ አቱማዋ ጊሎፕ፥ አሳይ ኢዞ፥ «ዎሹሜወኖ» ጋና። ሺን ኢዚ አሲናይ ሃይቆፕ፥ ሂጊ ኢዞ ዋዴና፤ ኢዛ ሃራ አሲና ጊሎፕ፥ ኢዞ አኒኔ፥ «ዎሹሜወኖ» ጊና።

4 ታናዳን አማኒያዋንቶ፥ ሄዋዳን ሂንቴንቱ ቃሲ ኪሪስቶሳ አሳቴሳፕ ኢቲ ባጋ ጊዲያ ዲራው፥ ሂንቴንቱ አባጋና ሃይቁዲታ። ቃሲ ኑኒ ሦሳ ማዲያ አሱዋ አሳና ማላ፥ ሂንቴንቱ ሦሳይ ሃይቁዋፕ ዴንሴዳ ኪሪስቶሳዋንታ። 5 አይሲ ጎፕ፥ ኑኒ ኑ አሳቴሳይ ኩዩዳዋዳን ዴዲያ ዎዴ፥ ሂጊ ኑኒ ናጋራ አሳናዳን፥ ኑና ዴንሴሴ፤ ኑ አሳቴሳ ጊዶን ኢታ አሙ ዴዲያ ዲራው፥ ኑኒ ሃይቆ አይፊያ አይፌዶ። 6 ሺን ሃዲ ኑኒ ኑና ቃሹዳዎ ሃይቁዳ ዲራው፥ ሦሳይ ኑና ሂጊያ ቃሹዋፕ ቢሌዳ። ሄዋ ዲራው፥ ኑኒ ጊሻ አያናይ ጊጊሴዳ ኦራሳ ኦጊያን ሦሳው ኤኖ ጋናዋፕ ኦቲን፥ ዓፌቴዳ ሂጊ ኑሲ ጊጊሴዳ ኤጫ ኦጊያን ኤኖ ጎዞ።

ሂጊያኔ ናጋራ

7 ያተና፥ ኑኒ ዋጋኔ? ሂጊ ባሬ ሁጲው ናጋራ? ሄዋ ጊዴና፤ ሺን ሂጊ ናጋራይ አይንቶ ታና ኤሪሴዳ፥ አይሲ ጎፕ፥ ታኒ ሂጊ፥ «አሳባ አዋቶጋ» ጊቤኔንቶ፥ አሳባ አዋቲያዌ አይንቶ ኤሪኬ። d8 ሺን ናጋራይ ታኒ ኡባባ አዋታና ማላ፥ አዘዙዋ ባጋና ታ ቦላ ኦጊያ ዴሜዳ፤ አይሲ ጎፕ፥ ሂጊ ባዌንቶ፥ ናጋራው ዎልቃይ ባዋ።

9 ካሴ ሂጊ ባይና ዎዴ ታኒ ጋግ፤ ሺን አዘዙ ዩዳ ዎዴ ናጋራይ ዴዎ ሲሚና፤ 10 ታኒ ቃሲ ሃይቃዲ፤ ታና ጋግ ዎሳናው ሦሳይ ቆፕዳ አዘዙ፥ ታው ሃይቁዋ አሄዳ። 11 አይሲ ጎፕ፥ ናጋራይ አዘዙዋ ባጋና ታና ጨሚያ ኦጊያ ዴሜዴ፥ ሄ አዘዙዋን ታና ዎዴዳ። e

12 ሄዋ ዲራው፥ ሂጊ ጊሻ፤ አዘዙካ ጊሻ፥ ዊላኔ ሎዳ።

13 ያተና፥ ሎዎባይ ታው ሃይቁዋ አሄዴ? ሄዋ ጊዴና፤ ሺን ታው ሄዋ ናጋራይ አሄዳ፤ አሳይ ናጋራይ አይንቶ ሻኪዴ ኤራና ማላ፥ ናጋራይ ሎዎባ ባጋና፥ ታው ሃይቁዋ አሄዳ። ቃሲ አዘዙ፥ «አኒኔ ናጋራ አሳናው ቤሴና» ያጊያ ዲራው፥ ናጋራይ ካሴዋፕ አዲ ኢቴዳ።

አሳ ዴዑዋ ጋርሳን ዴዒያ ባሂያ

14 ኑኒ ሂጊ ያሳዋ ጊዲያዋ ኤሬቶ፤ ሺን ታኒ ታና ናጋራው ዛሊዔዳ ሃይቂያ አሳ፤ 15 ታኒ አሲያዋ ምዛና አሲኪ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ታኒ ኢዲያዋ አሳይፔ አቲን፥ ታኒ አሳናው ዶሲያዋ አሲኪ።^f 16 ታኒ ኢዲያዋ አሲያዋ ጊዶፔ፥ ሂጊ ሎዓ ጊዲያዋ ማርካታይ። 17 ሄዋ ጊዶፔ፥ ሄ ዩውዋ ታ ቦላ ዴዒያ ናጋራይ አሲያዋፔ አቲን፥ ሃዒ ታኒ አሲኪ።

18 ታናን፥ ሄዌኔ ታ አሳቴሳን ሎዶባይ ዴዒናዋ ታኒ ኤራይ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ሎዶባ አሲያ አሙ ታ ቦላ ዴዶፔካ፥ ታኒ ሄ ሎዶባ አሳናው ዳንዳዩኪ። 19 ታኒ ኢዲያ ኢታባ አሳይፔ አቲን፥ ታኒ ዶሲያ ሎዶባ አሲኪ። 20 ሺን ታኒ ኢዲያዋ አሲያዋ ጊዶፔ፥ ሄዋ ታ ቦላ ዴዒያ ናጋራይ አሲያዋፔ አቲን፥ ሃዒ ሄዋ አሲያዌ ታና ጊዲኪ።

21 ሲሚ ታኒ ሎዶባ አሳናው ዶሲሺን፥ ኢታባ አሲያዌ ታው ሂጊ ጊዲያዋ ዴማዲ። 22 አዩሲ ጎፔ፥ ታኒ ታ ምዛና ጊዶን ዶሳ ሂጊያን ናሼታይ፤ 23 ሺን ታ ቦላ ጊዶን ዴዒያ ታ ምዛና ቆፋ ሂጊያና ዋዴቲያ ዱማ ሂጊያ ቤዓይ። ሄ ሂጊ ታ ቦላ ጊዶን ዴዒያ ናጋራ አሲሲያ ሂጊያን ታና ቃሺሴ። 24 ታኒ አዩባ ናሼቺ ባይና አሴ! ታና ሃይቆ አፊያ ሃ አሳቴሳፔ አሻናዌ አኔ? 25 ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ባጋና ያሳው ጋሳታይ ጊዶ።

ሲሚ ታኒ ታ ምዛና ቆፋን ዶሳ ሂጊው ኤኖ ጋይ። ሺን ታ አሳቴሳን ታና ናጋራ አሲሲያ ሂጊው ኤኖ ጋይ።

ጌሻ አያናይ ኮዩያዋዳን ዴዑሳ

8 ሄዋ ዲራው፥ ኪሪስቶሳ ዩሱሳና ዴዒያዋንቱ ቦላን ፐርዳይ ሃዒ ባዋ፤ 2 አዩሲ ጎፔ፥ ኪሪስቶሳ ዩሱሳ ባጋና ኑሲ ዴዑዋ ኢሚያ ጌሻ አያና ሂጊ ታና ስፍናጋራ ሂጊያ አይሌቴሳፔኔ ሃይቁዋ ሂጊያ አይሌቴሳፔ ኪሴዳ። 3 አሳ አሳቴሳይ ዳቡራንቻ ጊዲያ ዲራው፥ ሂጊ አሳናው ዳንዳዩቤናዋ ያሳይ አሴዳ፤ ናጋራንቻቱዋ አሳቴሳ ማላ አሳቴሳና ዴዒያ ባሬ ናዓ፥ አሳይ አሴዳ ናጋራው ያርሹዋ ጊዳናው ያሳይ ኪቲይ፥ አሳ አሳቴሳ ጊዶን ዴዒያ ናጋራ ፐርዴዳ። 4 ጌሻ አያናይ ኮዩያዋዳን ዴዒያዋንቱ አቲን፥ ኑ አሳቴሳይ ኮዩያዋዳን ዴዒያዋንቱ ቦላ፥ ኑ ቦላ፥ ሂጊያ ዒሎ አዛዙ ፖሌታና ማላ፥ ያሳይ ሃዋ አሴዳ።

5 ባሬንቱ አሳቴሳይ ኮዩያዋዳን ዴዒያዋንቱ ባሬንቱ አሳቴሳባ ቆፐና፤ ሺን ጌሻ አያናይ ኮዩያዋዳን ዴዒያዋንቱ ጌሻ አያናባ ቆፐና። 6 አሳቴሳባ ቆፐሳይ ሃይቁዋ አሄ፤ ሺን ጌሻ አያናባ ቆፐሳይ ዴዑዋኔ ሳርቴሳ አሄ። 7 አሳቴሳባ ቆፐሳይ ያሳው ኢዶ፤ አያው ጎፔ፥ አሳቴሳይ ያሳ ሂጊው ኤኖ ጊና፤ ቃሲ ኤኖ ጋናዉካ እው ዳንዳዩቴና። 8 ባሬንቱ አሳቴሳው ኤኖ ጊያዋንቱ ያሳ ናሼቻናው ዳንዳይኪና።

9 ሺን ያሳ አያናይ ሂንቴንቱን ዴዶፔ፥ ጌሻ አያናይ ጊያዋዳን ዴዒታፔ አቲን፥ ሂንቴ አሳቴሳይ ኮዩያዋዳን ዴዒኪታ። ሺን አኒኔ ኪሪስቶሳ አያናይ ባይናዋ ጊዶፔ፥ ሄ ኡራይ ኪሪስቶሳዋ ጊዴና። 10 ሺን ኪሪስቶሲ ሂንቴንቱን ዴዶፔ፥ ሂንቴ አሳቴሳይ ናጋራ ጋሱዋን ሃይቁዳዋ፤ ሺን ሂንቴ አያናይ ዒሎቴሳ ጋሱዋን ሂንቴንቱን ፓዳ ዴዒ። 11 ሺን ዩሱሳ ሃይቁዋፔ ዴንሴዳ ያሳ አያናይ ሂንቴ ጊዶን ዴዶፔ፥ ሃይቁዋፔ ኪሪስቶሳ ዴንሴዳ ያሳይ ቃሲ ሂንቴንቱን ዴዒያ ባሬ ጌሻ አያናን፥ ሃይቂያ ሂንቴ አሳቴሳዉካ ዴዑዋ ኢማና።

12 ሲሚ ታናዳን አማኒያዋንቶ፥ ኑኒ አጩዋና ዴዒቶ፤ ኑ አሳቴሳይ ኮዩያዋዳን ዴዒናው ኑሲ ቤሴና። 13 አዩሲ ጎፔ፥ ሂንቴ ሂንቴ አሳቴሳይ ጊያዋዳን ዴዶፔ፥ ሂንቴ ሃይቃና፤ ሺን ሂንቴ ሂንቴ ናጋራ አሱዋ ጌሻ አያናን ምዶፔ፥ ፓዳ ዴዒና። 14 ያሳ አያናይ ካሌሲያ ኡባቱ ያሳ ናና። 15 አዩሲ ጎፔ፥ ኑኒ ኑ ኮሻ ጶቁ አሲዴ፥ «አባ! ታ አቦ» ያጊዴ ዒሲያ፥ ኑና ያሳ ናና ኪሲያ ጌሻ አያና ያሳፔ አኪዶፔ አቲን፥ ሳዒሱዋ ያያናው አይሌ ኪሲያ አያና አኪቤይኮ። 16 ያሳ አያናይ ባሬ ሁጲው ኑ አያናና ጊዲዴ፥ ኑኒ ያሳ ናና ጊዲያዋ ማርካቱ። 17 ኑኒ አ ናና ጊዶፔ፥ ኢ ባሬ አሳው ሚንጂዳ አንጃዋ ሳታና፤ ቃሲ ኑኒ ያሳይ ኪሪስቶሳው ሚንጂዳዋካ አናና ሳታና፤ ኑኒ ኪሪስቶሳ ዋዩያ አናና ሻኮፔ፥ አ ቦንቹዋካ አናና ሻካና።

§§8:2 ታና፥ ኢቲ ኢቲ ጌሻ ቃላ ቢሌሳይ፥ ኔና ምይ ሂንቴንታ ያጌ፤ ሃራይ ቃይ ኑና ያጌ።

^f7:15 ጋላ 5:17

የሳ ናናው ቆንጫናው ዲዲያ በንቹዋ

18 አዩሲ ጎፔ፥ ነኒ ሃሂ ዋዩቲያ ዋዩያ ኑሲ ሲንሳፕ ቆንጫና በንቹዋና ጋሳናው፥ ኡባካ ዳንዳዩቴና ጋዴ ታኒ ቆፓይ። 19 የሳይ ሜዴዳ ሜዴታ ኡባይ የሳ ናናይ ቆንጫናዋ ሎይሲ ሳሞቲ ኡቴዳ። 20 አዩሲ ጎፔ፥ ሜዴታ ኡባይ ማዱ ባይናባ ጊዳናዳን፥ የሳይ አ ቦላ ፐርዴዳ፤ ሲንሳፕ ዴማና ጊዴ ናቬቻን ናጊ ኡታናዳን ኡዴዳ የሳይ ኮዩዳ ዲራው ሃኔዳፕ አቲን፥ ሜዴታ ኡባይ ባሬ ሁጺው ኮዩዳዋን ጊዴና። 21 ሜዴታ ኡባይ ባሬ ሁጺው ባሻ አይሌቴሳፕ አቲ ጋሳሲ ኬሳናዋ፤ ቃሲ ሄ ሜዴታቱ የሳ ናናይ አይሌቴሳፕ ኬሴዳ በንቹ ኬሳ ሻካና። 22 አዩሲ ጎፔ፥ ሜዴታ ኡባይ አቲፕ ሃዋ ጋካናው፥ ማጫ አሳ ዩሉ አይቂና አሊያዋን፥ ሳኩዋን አሊያዋ ነኒ ኤሬቶ። 23 ቃሲ ሄዋ ዓላላ ጊዴና፤ ነኒ፥ ጌሻ አያና የሳ ባይራ አሞታዳን ኡዲዴ አኬዳዋንቱ፥ ኑ ሁጺው ቃሲ የሳይ ኑና ባሬ ናና ኦሳናዳኒኔ ኑ ኩሜንሳ አሳቴሳ ዎዛናዳን ናጊዴ፥ ኑ ጊዶን አሌቶ። 24 አዩሲ ጎፔ፥ ነኒ የሳይ አሚና ጊዳዋን አቴዶ። ሺን ነኒ የሳይ አሚና ጊዳዋ ቤዎ፥ ያቲና፥ ሄዌ ናቬቻን ናጊያዋ ጊዴና፤ አዩሲ ጎፔ፥ ባሬ ቤዲያዎ ዴማና ጊዴ፥ ናቬቻን ናጊያዌ አኔ? 25 ሺን ነኒ ቤዴናዋ ዴማና ጊዴ፥ ናቬቻን ናጎፔ፥ ሄዋ ዳንዳዩዴ ናጊቶ።

26 ሃዋዳን ቃሲ ጌሻ አያናይ ኑ ዳቡራ ማዳናው ዩ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ነኒ የሳ ዎቲ ዎሳናው ቤሲንቶ ኤሮኮ፤ ሺን ጌሻ አያናይ ባሬ ሁጺው ቃላን ቆንጫሳናው ዳንዳዩቴና አሊያን ኑሲ ጋናቴ። 27 ቃሲ አሳ ዎዛና ቤዲያ የሳይ፥ ጌሻ አያናይ አ ኮዩያዋዳን፥ የሳ ናቶ ጋናቲያ ዲራው፥ ጌሻ አያና ቆፋይ አዩንቶ ኤሬ።

28 የሳይ ባሬና ሲቂያዋንቶ፥ ባሬ ቆፋዳን ዲሴዳዋንቶ፥ ኡባ ዩዉዋ ሎዎቴሳው አሊያዋ ነኒ ኤሬቶ። 29 የሳይ ባሬ ናዓይ ጮራ አሻቱዋ ጊዶን ባይራ ጊዳናዳን፥ አ ካሴ ኤሬዳዋንታ ቃሲ ባሬ ናዓ ማላታናዳን፥ ካሴቲዴ ቆፋ ቃቹዳ። 30 የሳይ ካሴቲዴ ቆቴዳዋንታ፥ ኡንቱንታ ቃሲ ዲሴዳ፤ ሄ ዲሴዳዋንታካ ጊሴዳ፤ ሄ ጊሴዳዋንታካ ቃሲ በንቹዳ።

የሳ ሲቁዋ

31 ያቲና፥ ነኒ ሃዋ ኡባ ዋጋኔ? የሳይ ኑ ባጋ ጊዶፕ፥ ኑና አኒ ኤቂታናዌ? 32 አ ሃራይ አቶ ባሬ ናዓካ ዋዩያፕ ጉዩ አሺቤና፤ ሺን አ ኑሲ ኡባው አሲዴ አሚ አጊዳ። አ ባሬ ናዓ አሚዳዌ ቃሲ ኑሲ ኡባባ ጮ አሚኔ?

33 የሳይ ዶሬዳዋንታ አኔ ሞታናዌ? የሳይ ባሬ ሁጺው ኡንቱንታ ዲሲሴዳ። 34 ያቲና፥ ኡንቱንቱ ቦላ ፐርዳናው ዳንዳዩያዌ አኔ? ሄዋ ጎፔ፥ ሃይቁዋፕ ዴንዲዴ፥ የሳፕ ኡቬቻ ባጋና ኡቴዳ፥ ኪሪስቶሲ ዩሱሳ፤ አ ቃሲ ኑሲ ጋናቴ።

35 ሲሚ ኑና ኪሪስቶሳ ሲቁዋፕ ሻካናዌ አኔ? ዋዩ ዎይ ሜቱ ዎይ ዩዴርሱ ዎይ ኮሻይ ዎይ ካሉ ዎይ ያሻይ ዎይ አላይ ኑና ሻካኔ? 36 የሳ ማዓፋይ፥ «ነኒ ኔ ዲራው፥ ኡባ ጋሳሲ ሃይቁቶ፤ ሹካው አሬያ ዶርሳዳን ፓይዴቴቶ» ያጊ። 37 ሺን ነኒ ኑና ሲቁዳ አኒ ሃ ዩዉዋ ኡባን ኑና የኒያዋንቱፕ አዴቶ።

38-39 አዩሲ ጎፔ፥ ሃይቁዋ ጊዲና፥ ዴዑዋ፥ ኪታንቻቱዋ ጊዲና፥ ሞዲያዋንታ፥ ሃሂ ዴዲያዋንታ ጊዲና፥ ሲንሳፕ ያናዋ፥ ዎልቃማቱዋ ጊዲና፥ ቦላ ሳሉዋ ጊዲና፥ ጋርሳ ሳዓ፥ አይ ሜዴታ ጊዲናካ፥ ኑ ጎዳ ኪሪስቶሳ ዩሱሳን ዴዲያ የሳ ሲቁዋፕ ኑና ሻካናው ዳንዳዩናዋ ታኒ ኤሬዲ።

የሳይ ካሴ ዶሬዳ አስራዔሊያ አሳ

9 ታኒ ቱሙዋ ሃሳያይ፤ ታኒ ኪሪስቶሳሳ፤ ቃሲ ዎርዶቲኬ። ጌሻ አያናይ ሞዲያ ታ ቲላ ዎዛናይ ታኒ ዎርዶቴናዋ ታው ማርካቴ። 2-3 ታው አሹዋን ዛሬ ጊዲያ ታናዳን አማኒያዋንቶ፥ ታ ዎዛናን ዳር ቃሬታዶኔ አጊና ቆፋይ ዴዒ። አዩሲ ጎፔ፥ ታኒ ታ ሁጺው ኡንቱንቱ ዲራው፥ የሳ ሺቃፕ ጋርሳና ዴዓሪኪታሻ፤ ቃሲ ኪሪስቶሳፕካ ሻኪታሪኪታሻ፤ 4 ኡንቱንቱ አስራዔሊያ አሳቱዋ፤ የሳይ ኡንቱንቱ ባሬ ናና ኡዲዴ፥ ባሬ በንቹዋ ኡንቱንቱና ሻኪዳ። ኡንቱንቱና ቃላ ጊሊዴ፥ ሂጊያ ኡንቱንቶ አሚዳ። ኡንቱንቱ የሳው ቤሲያ ኦጊያን ጎዶኒዮ፤ ቃሲ የሳይ አሚና ጊዳዋካ አኬዲዮ። 5 ኡንቱንቱ ዜሬሳኒ

ካሴ አዋቱዋ ዛሬ፤ ቃሲ ኪሪስቶሲካ አሹዋን ኡንቱንቱ ዛሬ። ኢ፥ ኡባፔ ቦላ ጊዲዴ ሞዲያ፥ ሜዲናው ጋላቴቴዳዌ ያሳ። አሜንዲ።

⁶ ሺን ታኒ፥ «የሳይ ኢጣና ጊዳዌ አታና» ያጊኬ። አዩሲ ጎፔ፥ ኢስራዌሊያ አሳ ኡባቴ ያሳይ ዶሬዳዋንታ ጊዲኪኖ። ⁷ ቃሲ አብራሃሜ ዜሬሳቱ ኡባቴ ያሳ ናና ጊዲኪኖ። ያሳይ አብራሃሞሲ፥ «ኔ ዜሬሳይ ዩሳቃ ባጋና ዪሴታናዋ» ያጊዳ። ⁸ ሄዋ ጉሳይ ኡንቱንቱ ያሳይ ኢጣና ጊዳ አጊያን ዩሴቴዳ ናናይ ዛሬያዳን ፓይዴታና፤ ሺን አሳ ቆፋዳን ዩሴቴዳዋንቱ ያሳ ናና ጊዲኪኖ ጉሳ። ⁹ አዩሲ ጎፔ፥ ያሳይ ኢጣና ጊዴ ሃሳዩዳዌ ሃዋ፤ «ታኒ ሃ ጌቴቴዳዋዳን ሄዎዴ ያና፤ ሳራካ አቱማ ናዓ ዩላና» ያጊዳ።
j

¹⁰ ሄዋ ዓላላካ ጊዴና፤ ኢርቢቃ ዩሴዳ ማንቱ ናና አወ ኢቱዋ፤ ኢካ ኑ አወዋ ዩሳቃ። ¹¹⁻¹² ሺን ኢቲ ናዓ ዶሬዳ ያሳይ ባሬ ሁጺው ቆፕዳዋ ጊዳናዳን፥ ያሳይ ኢርቢቂው፥ «ባይራይ ቴፋው አዛዜታና» ያጊዳ፤ ኢ ሄዋ ኡንቱንቱ ዩሴታናፔኔ ኢታባ ዎይ ሎዎባ አይኔ አሳናፔ ካሴና ጊዳ። ሄዋ ዲራው፥ ያሳ ዶሩ አ ዪሴዳዋዳኒፔ አቲን፥ ኡንቱንቱ አሴዳዋና ጊዴና። ^{k13} ያሳ ማፃፋይ፥ «ያዩቆባ ሲቃዲ፤ ሺን ኤሳ ኢዓዲ» ያጊ።

¹⁴ ያቲና፥ ኑኒ ዋጋኔ? ያሳይ ዴሺሲዴ ፐርዲ? ሄዋ ጊዴና። ¹⁵ አዩሲ ጎፔ፥ ሙሴው ኢ፥ «ታኒ ማራናው ኮዩያዋንታ ማራና፤ ቃሲ ቃሬታናው ኮዩያዋንቱሲካ ቃሬታና» ያጊዳ። ^{l16} ሲጣ ያሳይ አሳ ማሪያዌ ኢ ማራናው ኮዩያ ዲራሳፔ አቲን፥ አሳይ ኮዩያ ዎይ አሲያ ዲራሳ ጊዴና።

¹⁷ አዩሲ ጎፔ፥ ያሳ ማፃፋይ ጊብዌ ካቲያሲ፥ «ታኒ ታ ዎልቃ ኔናን ቤሳናወኔ ታ ሱንሳይ አላሚያ ኡባን አዴታናው፥ ሄዋሲ ታኒ ኔና ካወላዲ» ያጊ። ^{m18} ሲጣ ያሳይ ማራና ኮዩያዋ ማራ፤ ቃሲ ዎዛና ጎርዳና ኮዩያዋ ዎዛና ጎርዴ።

የሳ ሃንቁዋኔ ማርታ

¹⁹ ሲጣ ሂንቱ ታና፥ «ሄዌ ቱማ ጊዶፔ፥ ያሳይ አሳ ባዩዙዋሲ አያው ቶሺ? ያሳይ ጊዳዋ ኢዓዲ ጋናዌ አኔ?» ያጋናው ዳንዳዩታ።

²⁰ ሺን ታ ላጊው፥ ያሳሲ ዛሬናው ኔኒ አኔ? ኡርቃፔ ሜዴቴዳ ሚሻይ ጉዩ ዛሬዴ ባሬና ሜዴዳዋ፥ «ታና ሃዋዳን አዩሲ ሜዳዲ?» ጊዴ አቻናው ዳንዳይ? ⁿ²¹ ዎይ ኡርቃ ሜዲያዌ ባሬ ሜዲያ ኡርቃ ባሬ ኮዩያዋዳን አሳናወኔ ኢቲ ማላ ኡርቃፔ ኢቱዋ ቦንሾ ሚሻ ኡዲዴ፥ ቃሲ ኢቱዋ ቶሼቴዳ አሱዋ አሲያ ሚሻ ኡዲዴ ሜዳናው አው ማቲ ባዌ?

²² ያሳይ አሴዳዌ ሃዋና ኢቱዋ። ኢ ባሬ ሃንቁዋ ቤሳናወኔ ባሬ ዎልቃ ኤሪሳናው ኮዩዳ፤ ኢ ባሬ ሃንቁዋን ፐርዳናዋንታ፥ ባዩዛናው ጊጊ ኡቴዳዋንታ፥ ዳሮ ጊንጩዋን ዳንዳዩዳ። ²³ ቃሲ ኢ ማራዳዋንቶ፥ ባሬ ቦንቹዋ አካናው ጊጊሲ ዎሴዳዋንቱሲ ኢ አይ ኬና ቦንቹቲንቱኔ ቤሳናው ኮዩዳ። ²⁴ ኑኒ ኢ ዪሴዳዋንታ፤ ሺን አዩሁዳ አሳ ዓላላፔ ጊዴናን፥ አዩሁዳ ጊዴና አሳ ጊዶፔካ ዪሴዳ።

²⁵ ሆሴዓ ማፃፋን ኢ ጊያዌ ሃዋ፤ «ታ አሳ ጊዴናዋንታ፥ (ታ አሳ) ጋዴ ዪሳና፥ ታኒ ሲቃቤና ዛሬያካ፥ (ታ ሲቃቶ) ጋዴ ዪሳና። 0

²⁶ (ሂንቱንቱ ታ አሳ ጊዲኪታ) ጊያዋ ኡንቱንቱ ሲሴዳ ሄ ሳዓን፥ ኡንቱንቱ፥ (ዴዑዋ ያሳ ናና) ጌቴቲዴ ዪሴታናዋንታ» ያጊ። ^{p27} ኢሲያሲ ኢስራዌሊያ አሳባ ያጊዴ ሃሳዩዳ፤ «ኢስራዌሊያ አሳይ አባ ማታን

---

i9:7 ዶም 21:12   j9:9 ዶም 18:10   kg:11-12 ዶም 25:33   l9:15 ኬስ 33:19
m9:17 ኬስ 9:16   n9:20 ኢሳ 29:16፤ 45:9   o9:25 ሆስ 2:23   p9:26 ሆስ 1:10

ዴዲያ ሻፊያ ኬና ጊዶፔካ፡
ኡንቱንቱፔ አማራዳዎንቱ ፃላላይ አታና። ባ

²⁸ አዩሲ ጎፔ፡ ጎዳይ ሳዓ ቦላን

ዴዲያ አሳ ኡባ ቦላ

ኤሌካ ፐርዳና»

ያጌዳ። ²⁹ ኢሲያሲ ካሴቲዴ፡

«ኡባፔ ዎልቃማ ጎዳይ ኑሲ

አማራዳ ዜሬላ አሸኔንቶ፡

ኑኒ ሰዶማ ካታማዳኒኔ

ጋሞራ ካታማዳን ሃኔዶሺን»

ያጊ ሃሳዬዳ። ፫

³⁰ ያቲና፡ ኑኒ ዋጋኔ? ሂሎቴላ ኮዩቤና አዩሁዳ ጊዴና አሳይ አማኑዋን ሂሎዳ፤ ³¹ ሺን ኢስራዔሊያ አሳይ ባሬንታ ሂሊሲያ ሂጊያ ኮዩዳዎንቱ ሄ ሂጊያ ዴሚቤይኪኖ። ³²⁻³³ አዩሲ ዴሚቤይኪኖ? ኡንቱንቱ አሰብናፔ አቲን፡ አማኑዋን ሂሎቴላ ኮዩቤና ዲራሳ፡ ኡንቱንቱ ያሳ ማፃፋይ፡

«አኬኪቱ፤ ታኒ ሂዮኔን አሳ ዱቢያ ሹቻ፡

ኡንቱንቱ ኦጊያን ዛላ ዎሳና።

ሺን አኒ አማኒያ ኦኒኔ ዩላቴና»

ያጊዴ ፃፊቶዎዳን ዱቢያ ሹቻን ዱቤቴዲኖ። ፍ

ኢስራዔሊያ አሳይ ያሳ ኦጊያ ካሊቤና

10 ታናዳን አማኒያዎንቶ፡ ታኒ ኢስራዔሊያ አሳው ታ ኩሜንሳ ዎዛናፔ አሞቲያዌኔ ያሳ ዎሲያዌ ኡንቱንቱ አታናሳ፤ ² አዩሲ ጎፔ፡ ኡንቱንቱ ያሳው አሳናው ሎይሲ ኮዩያዎ ታኒ ማርካታይ፤ ሺን ኡንቱንቱ ያሳው አሳናው ሎይሲ ኮዩያ ከሻይ ቱሙ ኤራቴላፔ ጊዴና። ³ አዩሲ ጎፔ፡ ያሳይ አሳ ሂሊሲያ ኦጊያ ኡንቱንቱ ኤሬናን፡ ባሬንቱ ሁጴ ሂሎቴላ ኤሳናው ኮዩዲኖ፤ ቃሲ ባሬንቱ ሁጴው ያሳይ አሳ ሂሊሲያ ኦጊያው ኤኖ ጊቤይኪኖ። ⁴ አዩሲ ጎፔ፡ አማኔዳ ኡባይ ሂላናዳን፡ ኪሪስቶሲ ሂጊያ ቆፋ ፖሌዳ።

አቶቴላይ ኡባሳ

⁵ አሳይ ሂጊው አዛዜቲዴ ሂሊያባው ሙሴ፡ «ሂጊ አዛዜያዎ አሲያ ኦኒኔ ሄ ሂጊያን ፓፃ ዴዓና» ያጊ ፃፊዳ፤ ⁶ ሺን አማኑዋን ሂሊያባው ጌቴቴዳዌ ሃዎ፤ «ኔ ዎዛናን፡ (አኒ ሳሉዎ ፔዴ ባኔ?) ጎፓ። ሄዌ ኪሪስቶሳ ዱጌ ዎሳናሳ፤ ⁷ ዎይ (ዱጌ ሳዓ ጋርሳ ዎዳናዌ አኔ?) ጎፓ። ሄዌ ኪሪስቶሳ ሃይቁዎፔ ዴንሳናሳ። ⁸ ሺን ኢ ጊያዌ ሃዎ፤ (ያሳ ቃላይ ኔ ማታና፤ ኔ ዶናኒኔ ኔ ዎዛናን ዴዔ) ጌቴቴዳ» ያጌ። ሄዌካ ኑኒ ሂንቱንቶ አዲያ አማኑዎ ቃላ።

⁹ ኔኒ፡ «ዩሱሲ ጎዳ» ጋዴ ኔ ዶናን ማርካቶፔ፡ ቃሲ ያሳይ ሃይቁዎፔ አ ዴንሴዳዎ ኔ ዎዛናን አማኖፔ፡ ኔኒ አታና። ¹⁰ አዩሲ ጎፔ፡ አሳይ ባሬ ዎዛናን አማኒዴ ሂሎ፤ ባሬ ዶናንካ ማርካቲዴ አቱ። ¹¹ ያሳ ማፃፋይ፡ «አኒ አማኒያ ኦኒኔ ዩላቴና» ያጌ። ¹² አዩሁዳ አሳኔ አዩሁዳ ጊዴና አሳ ጊዶን ዱማቴላይ ባዎ። ኢቲ ያሳይ ኡባ ጎዳ፤ ኢ ባሬና ሂሲያ ኡባቶ ዳር ኬካ። ¹³ አዩሲ ጎፔ፡ ያሳ ማፃፋይ፡ «ጎዳ ሱንሳ ሂሲያ ኦኒኔ አታና» ያጌ። ¹⁴ ያቲና፡ ኡንቱንቱ አ አማኒቤናዎንታ ጊዶፔ፡ ዎቲ አ ሂላናው ዳንዳዩኖ? ቃሲ ቃላ ሲሲቤናዎንቱ ዋኒ አማናናው ዳንዳዩኖ? ቃላ አዲያዌ ዳዮፔ፡ ኡንቱንቱ ዋኒ ሲሳናው ዳንዳዩኖ? ¹⁵ ቃሲ ቃላ አዲያዎንቱ ኪቴቴናን አጎፔ፡ አሱ ዎቲ አዴታናው ዳንዳዩ? አዩሲ ጎፔ፡ ያሳ ማፃፋይ፡ «ናሽፔያ ሚሺራቹዎ አዲያዎንቱ ዩሳይ ዎቲ ሎዒ!» ያጌ። ¹⁶

99:27 ኢሳ 10:22-23 ፫9:29 ኢሳ 1:9 ፍ9:32-33 ኢሳ 28:16 ፊ10:5 ዎግ 18:5
፣10:6 ዛር 30:12-14 ህ10:11 ኢሳ 28:16 ሠ10:13 ኢዩ 2:32 ጳ10:15 ኢሳ 52:7

16 ሺን ኡንቱንቱ ኡባይ ዎንጋላው አዛዜቲቤይኪኖ፤ አዩሲ ጎፔ ኢሲያሲ፡ «ታ ጎዳው፥ ኑኒ ማርካቴዳዋ ኦኒ አማኔዴ?» ያጌዳ። ^{y17}ሲሚ አሳይ ቃላ ሲሲዴ አማኔ፤ ቃሲ ኢቲ ኡራይ ኪሪስቶሳ ቃላ፥ አዲና ሲሴ።

18 ሺን ኡንቱንቱ ቃላ ሲሲቤናዌ ቱሜ ጋዴ ታኒ አቻይ። ቱማ ኡንቱንቱ ሲሴዲኖ፤ ያሳ ማፃፋይ፡ «ኡንቱንቱ ሃሳይ ኮሻይ

ሳዓ ኡባን ላሌቴዳ፤

ኡንቱንቱ ቃላይካ ሳዓ ጋፃ ጋኬዳ»

ያጌዳ። ^{z19}ሺን ኢስራዔሊያ አሳቱ ኤሪቤይኪኖዬ ጋዴ ታኒ አቻይ። ሙሴ ካሴ፡

«ታኒ ሂንቱንታ አሳ ጊዴና አሳቱዋን ሴሊሳና፤

ቃሲ ኤያ አሳቱዋን ታኒ ሂንቱንታ ሃንቁሲሳና»

ያጌዳ። ^{a20}ቃሲ ኢሲያሲ ዳሮ ፃሊዴ፡

«ታና ኮዩቤናዋንቶ ቤታዲ፤

ታና አቺቤናዋንቶካ ቆንጫዲ»

ያጌ። ^{b21}ሺን ኢስራዔላቱዋባ ኢ ሃሳይዴ፡

«ጋላሳ ኡባ አዛዜቴናዋንቶኔ

ታዋ ኢዲያዋንቶ ታ ኩሺያ ሚጫዲ»

ያጌ። ^c

ያሳይ ኢስራዔሊያ አሳ ዉርሲ ኦሊቤና

11 ያቲና፥ ያሳይ ባሬ አሳ ኢዴዴ ጋዴ አቾ? ሄዋ ጊዴና፤ አዩሲ ጎፔ፥ ታኒ ታ ሁጴው ኢስራዔሊያ አሳ፤ አብራሃሜ ዛሬ፤ ቤኒያማ ያራ። ²ያሳይ ኮይሮ ዶሬዳ ባሬ አሳቱዋ ኢዲና፤ ያሳ ማፃፋይ፥ ኤላሳ ታሪኪያ ጊዶን፥ ኤላሲ ኢስራዔላቱዋ ያሳ ሲንሳን ዎቲ ሞቲንቶ፥ ሂንቱ ኤሪታ። ³«ጎዳው፥ ኡንቱንቱ ሄ ሱንሳን ናባቱዋ ዎዴዲኖ፤ ኔ ያርሺያሳካ ኮሌዲኖ፥ ያቲና፥ ታኒ ታ ፃላላይ አታዲ። ቃሲ ኡንቱንቱ ታናካ ዎዳናው ኮዩኖ» ያጌዳ። ^d

⁴ያሳይ አው ዋጊ ዛሬዴ? «ታኒ ኤቃ ባዓላው ጉልባቲቤና ላፑ ሻዓ አሳ ታው አሻዲ» ያጌዳ። ^e

⁵ሃዋዳንካ ቃሲ ሃ ዎዲያን፥ ያሳይ ባሬ አቶ ኬካቴሳን ዶሬዳ አማሬዳ አሳቱ ዴዲኖ። ⁶ሺን ኢ ባሬ አቶ ኬካቴሳን ዶሬዳፕ አቲን፥ ኡንቱንቱ ኦሱዋን ኡንቱንታ ዶሪቤና፤ ሄዌ ዳሮፕ፥ አ አቶ ኬካቴሳይ ቱሙ አቶ ኬካቴሳ ጊዴና።

⁷ያቲና፥ አዩ? ኢስራዔሊያ አሳቱ ባሬንቱ ኮዩያዋ ዴሚቤይኪኖ፤ ሺን ያሳይ ዶሬዳ አማሬዳዋንቱ ዴሚዲኖ፥ ዮኮንቱ ዎዛናይ ሚኔዳ። ⁸ሃዋዳንካ፥ ያሳ ማፃፋይ፡

«ያሳይ ኡንቱንቱ ባሬንቱ አይፊያን ቤዔናዳኒኔ

ባሬንቱ ሃይሳን ሲሴናዳን፥

ሃዋ ጋካናው ኡንቱንቶ

አዛላ አያና ኢሜዳ»

ያጌዳ። ^{f9}ቃሲ ዳዊቱ ያጌዳ፤

«ኡንቱንቱ ሚያ ጋይታይ ኡንቱንታ ጲሪያዳን አይቆ፤

ኡንቱንታ ጉፋንሶ፤ ኡንቱንቶ ኩሺያ ሺሪ ጩጎ። ⁸

¹⁰ኡንቱንቱ ዒሌናዳን፥ ኡንቱንቱ አይፊ ጎዜቶ፤

ኡባ ዎዴ ባሬንቱ ሜቱዋን ቁኒዴ ዴዲኖ»

ያጌዳ።

¹¹ያቲና፥ አዩሁዳቱ ዱቤቴዳ ዎዴ፥ ዴንዴናዳን ኩንዴዲኖ? ሄዋ ጊዴና፤ ኡንቱንቱ ናጋራ ኦሴዳ ዲራው፥ አቶቴሳይ ኡንቱንቱ አዩሁዳ ጊዴና አሳቱዋ ቃናታናዳን፥ አዩሁዳ ጊዴና አሳው ዩዳ። ¹²ሺን

y10:16 ኢሳ 53:1   z10:18 ማዝ 19:4   a10:19 ዛር 32:21   b10:20 ኢሳ 65:1

c10:21 ኢሳ 65:2   d11:3 1ካት 19:10፣ 14   e11:4 1ካት 19:18

f11:8 ዛር 29:4፤ ኢሳ 29:10   g11:9 ማዝ 69:22-23

አዩሁዳቱ ናጋራ አሴዳ ዲራው፤ አላሜው ዳር አንጁ ዩዳ፤ ቃሲ ኡንቱንቱ ኩንዴሳይካ አዩሁዳ ጊዴና አሳው ዳር አንጁዋ አሄዳ። ያቲና፤ አዩሁዳቱ ኡባይ ጉጄቲያ ዎዴ፤ አንጁ ዎይሳ ኪና ዳራንዴሻ!

አዩሁዳ ጊዴና አሳይ አታና አቶቱሳ

13 ሺን ታኒ ሃላ ሂንቱንቶ፤ አዩሁዳ ጊዴና አሳው ሃሳያይ፤ ታኒ አዩሁዳ ጊዴና አሳው ዩሱሲ ኪቴዳዋ ጊዴያ ዲራው፤ ታ አሱዋ ቦንቻና። 14 ታኒ ታ ዛሬ ጊዴያ አሳቱዋ ቃናታንቻቱዋ ኡዶ፤ ኦኒ ኤሪ ኡንቱንቱ፤ አማራዳዋንታ አሺናን አጊኪ። 15 አዩሲ ጎ፤፤ ዎሳይ ኡንቱንታ ኢዪዳ ዎዴ፤ ሃ አላሚ ዎሳና ሲጌቴዳ፤ ያቲና ዎሳይ ኡንቱንታ ሺሺ አኪያ ዎዴ፤ ሃይቁዳዌ ዴዑዋ ዴማና፤ አቲን፤ አዩ ሃና፤?

16 ኮይሮ አይፌ ባጋ ሙናቃይ አንጄቴዳዋ ጊዶ፤ ሙሜ ሙናቃይካ ቃሲ አንጄቴዳዋ ጊዳና፤ ኢቲ ሚሳ ሃዱ አንጄቴዳዋ ጊዶ፤ ሃይሳይ ኡባይካ ቃሲ አንጄቴዳዋ ጊዳና። 17 ሺን ዎራን ዶሌዳ ዎጋራ ሚሳ ቃንካ፤ ኢቱዋ ኢቱዋ ካሬዳሳን፤ ኔና ዎራን ዶሌዳ ዎጋራ ሚሳ ማላ ሄ ዎጋራና ጋሲ ቃፍዶ፤ ኔኒ ቃሲ ዛይቲ ኪሲያ ዎጋራ ሚሳ ሃዱዋና ኢቲ፤ ዴዳ። 18 ሲሚ ኔኒ ሄ ካሬቲ ዎዴዳ ቃንካቱዋ ቦላን አቶሬታናው ቤሲና፤ ሺን ኔኒ አቶሬቲያዋ ጊዶ፤ ሃዱ ኔና ቶኪ፤ አቲን፤ ኔኒ ሃዱ ቶኪናዋ አኪካ።

19 ሄዋ ዲራው ኔኒ፤ «ኡ፤ ሺን ቃንካቱ ታኒ ኡንቱንቱ ሳዳን ጌላናዳን ካሬቴዲና» ያጋና። 20 ሄዌ ቱማ፤ ኡንቱንቱ አማኒቤና ዲራው፤ ካሬቴዲና፤ ኔኒ አማኔዳ ዲራው፤ ሄ ሳዳን ኡቃዳ፤ ሺን ያያ፤ አቲን፤ አቶሮ ቆፋ ቆፖ። 21 አዩሲ ጎ፤፤ ዎሳይ ሜዴታ ቃንካ ማላቲያዋንቶ፤ አዩሁዳቶ ቃሬቲቤናዋ ጊዶ፤ ኔው ቃሬቲያዋ ማላቲ፤?

22 ሲሚ ዎሳ ኪካቴሳኔ ሃላቴሳ ቤዳ። ኩንዴዳዋንቶ ኢ ሃላ፤ ሺን ኔኒ አ ኪካቴሳኒ ሚናዴ ዴዎ፤ ኢ ኔው ኪካ፤ ሄዌ ሳዎ፤ ኔኒካ ቃሲ ካሬታና። 23 አዩሁዳቱካ ቃሲ አማኔናን ኢዪያዋ አጎ፤፤ ዎሳይ ካሴ ኡንቱንቱ ዴዲያሳን ዛሬዴ ዎሳና፤ አዩሲ ጎ፤፤ ኢ ኡንቱንታ ዛሬዴ ዎሳናው ዳንዳዩ። 24 አዩሲ ጎ፤፤ ዎሳይ ሂንቱንታ ዎራን ዴዲያ ኮይሮ ሜዴታ ዎጋራ ሚሳ፤ ቃንኪዴ፤ ሂንቱንቱ ሜዴታን ዎራን ዶሎዋንቱዳን ጊዴናን ጋዴን ቶኪዳ ዎጋራ ሚሳና ጋሲ አይሴዳዋ ጊዶ፤ ያቲና፤ ሄ ካሬቲ ዎዴዳ ኮይሮ ሜዴታ ቃንካቱዋ ዛሬሲዴ፤ ኡንቱንታ ኮይሮ ሜዴታን ዶሌዳ ባሬንቱ ዎጋራ ሚሳና ጋሲ ቃቻናው፤ አ አዩ ያናናዌ?

ዎሳ ማርታይ ኡባሳ

25 ታናዳን አማኒያዋንቶ፤ ታኒ ሂንቱ ኤራናዳን ኮይያ ቱሙ ፀራ ዩው ዴዴ፤ ሄዌ ሂንቱ ሂንቱንታ ሂንቱሬካ፤ ኑኒ አዴዳ ኤራንቻ ያጊዴ ቆፒያዋ ዲጌ፤ ኢስራዴሊያ አሳ፤፤ ባጋይ ሲሴናን ኢዪዳ፤ ሺን ሄ ሲሴናን ኢዪያዌ አዩሁዳ ጊዴና አሳ ኩሜንሳ ፓይዱ ዎሳኮ ጋካናሲ ጋሚዳና። 26 ሃዋዳንካ፤ ኢስራዴሊያ አሳይ ኡባይ አታና፤ ዎሳ ማግፋይ ሃዋዳን ያጌ፤

«አሺያዌ ሂዮኔ ጌቴቲያ ካታማ፤
ዩዴ፤ ናጋራ አሱዋ ኡባ ያይቆባ ዛሬያ፤ ዲጋና። h

27 ታኒ ኡንቱንቱ ናጋራ አቶ ያጊያ ዎዴ፤
ኡንቱንቱና ጌላና ቃላ ጫቁ ሃዋ»

ያጌ። i

28 አዩሁዳ ጊዴና አሳቶ፤ አዩሁዳቱ ዎንጋላ ሚሺራቼዋ ባጋና ሂንቱ ዲራው፤ ዎሳና ዋርኪ፤ ሺን ዎሳ ዶናዋ ባጋና አዋቱዋ ዲራው፤ ኡንቱንቱ ኢ ሲቁያዋንታ። 29 አዩሲ ጎ፤፤ ዎሳይ ባሬ ኢሚዳዋ ጉዩ አኪና፤ ቃሲ ባሬ ዪሴዳዋ ኢዪ ጌና። 30 አዩሁዳ ጊዴናዋንቶ፤ ዎሳው ሂንቱ ካሴና አዛዜቲቤኪታ፤ ሺን አዩሁዳቱ አዛዜቴናን ኢዪዳ ዲራው፤ ዎሳ ማርቱሳ ሃላ ሂንቱ አኪዲታ። 31 ሃዋዳን፤ ሂንቱ አኪዳ ማርቱሳ ዲራው፤ አዩሁዳቱ ቃሲ ዎሳ ማርቱሳ ሃላ አካናዳን፤ ዎሳው አዛዜቴናን ኢዪዲኖ። 32 አዩሲ ጎ፤፤ ዎሳይ አሳ ኡባ ማራና ማላ፤ አሳይ ኡባይ አው አዛዜቴናን ኢዪያ ሃናታን ቃፍዳ።

33 ዎሳ ዱራቴሳይ ዎይሳ ኪና ዳሬ? አ አዶ ኤራቴሳይኔ አ ኤራቴሳይ ዎይሳ ኪና ጩሜ? አ ፒርዳ አዳናዌ አኔ? ኢ ባሬ አሲያዋ አዩሲ አሲንቶ፤ አኔ አኪኪያዌ? j34 ሄዋ ዎሳ ማግፋይ፤ «ጎዳ ዎዛና

h11:26 ኢሳ 59:20 i11:27 ኤርም 31:33-34 j11:33 ኢሳ 55:8

ኤሪያዌ አኔ? አ ዘራናው ዳንዳዩያዌ አኔ? ^{k35} ዎይ ባሬ ኩሺያ ዛሬና ማላ፣ አው ኢቲባ ኢሜዳዌ ዴዒ? » ያጌ። ^l

³⁶ አዩሲ ጎፕ፣ ኡባባ ኢ ሜዴዳ፤ ቃሲ ኡባባይካ አ ማታኒኔ አወኔ ዴዒ፤ ያሳው ሜዲናው ቦንቹ ጊዶ። አሜንዲ። ^m

ያሳው አሳናዳን ኑኒ ዋኒዴ ዴዳናው ቤሲ?

12 ሲሚ ታናዳን አማኒያዋንቶ፣ ሂንቴ ሂንቴ አናቴሳ ያሳ ናሼቺያ ዴዶኔ ጌሻ ያርሹዋ ኡዲዴ፣ ያሳው ሸሻናዳን፣ ታኒ ሂንቴንታ ያሳ ማሮቴሳን ዎሳይ፤ ያሳው ሂንቴ ጎዩናናው ቤሲያ ቱሙ አጊ ሄዋ። ² ያሳይ ሂንቴ ቆፋ ኡባና ዱማዩዴ፣ ሂንቴንታ ላሞፕ አቲን፣ ሃ አላሚያ አሳ ማላቶፕቴ። ሄ ዎዴ ሂንቴ፣ ያሳ ሸኒ፣ ሎዎባይ፣ አ ናሼቺያባይኔ ቃሲ ፖሎ ጊዴዳባይ አዩንቶ ኤራኒታ።

³ ያሳይ ታው ኢሜዳ አዶ ኬካቴሳን ታኒ ሂንቴንቶ አዳይ። ሂንቴንቱ ቆፓናው ቤሲያዋፕ አሲዴ፣ አቶናዋን ቆፓፕቴ፤ ሄዋ አጊዴ፣ ዎዛናማ አሳዳን ቆፕቴ፤ ያሳይ ሂንቴንቶ ሁጲያን ሁጲያን ኢሜዳ አማኑዋ ኬናን ሂንቴ ቦላ ፐርዲቴ። ⁴ ኑ ኢቲ ቦላ ጊዶን፣ ጮራ ቦላ ቆሞቱ ዴዒኖ፤ ሄ ቆሞቱዋ ኡባወካ ዱማ ዱማ አሱ ዴዒ። ⁵ ሃዋዳን፣ ኑኒ ጮራ አሳ ጊዶፕ፣ ኬሪስቶሳ ባጋና ኢቲ አሳ፣ ቃሲ ኑኒ ኢቲ አሳቴሳ ቆሞቱዋዳን፣ ኢቱ ኢቱዋና አይቱቲ ኡቴዶ። ⁶ ያሳይ ኑሲ ኢሜዳ አዶ ኬካቴሳን ዱማ ዱማ ኢሞታይ ዴዒ። ኑ ኢሞታይ ናቤቴሳ ጊዶፕ፣ ኑሲ ዴዒያ አማኑዋ ኬና አዳናው ቤሲ። ⁷ ሃራቱዋ ማዱሳ ጊዶፕ፣ ሄ አሱዋን ሚናናው ቤሲ፤ ታማሪሱሳ ጊዶፕ፣ ሄ ታማሪሱዋን ሚናናው ቤሲ። ⁸ ሃራ አሳቱዋ ሚኒሱሳ ጊዶፕ፣ ሄ አሱዋን ሚናናው ቤሲ። ባሬ ሁጲው ዴዒያባፕ ሃራቱዋሲ ኢሚያ አኒኔ ዎዛናፕ ኢሞ። ማታይ ዴዒያ ኡራይ ሚኒሲ አሳናው ቤሲ፤ ሃራቱዋሲ ኬኪያ ኡራይ ናሼቻን ኬካናው ቤሲ።

⁹ ሂንቴንቱ ሲቁ አሳ ቤሳናው ሲቁቲያዋ ጊዳናው ቤሲና፣ ኢታባ ኢሂቴ፤ ሎዎባ ሚኒሲዴ አይቁቴ። ¹⁰ ኢቱ ኢቱዋና ኢሻቱዋዳን ሲቁቲቴ፤ ኢቱ ኢቱዋ ቦንቹያዋን ናሼቲቴ። ¹¹ ሚኒዴ አሲቴ፤ አዛሎፕቴ፤ ሂንቴ ኩሜንሳ ዎዛናፕ ጎዳው አሲቴ። ^{*12} ያሳይ ሂንቴንቶ ኢማና ጊዳዋን ናሼቲቴ፤ ዋዩያን ጌንጫቴ። ኡባ ዎዴ ያሳ ዎሲቴ፤ ¹³ ያሳ አሳቱዋ ኮሺያባን ማዲቴ፤ ኢማሳ ሞኪቴ።

¹⁴ ሂንቴንታ ዩዴርሲያዋንታ አንጂቴ፤ ኡንቴንታ አንጂቴፕ አቲን፣ ሼቆፕቴ። ¹⁵ ናሼቲያዋንቱና ናሼቲቴ፤ ዩኪያዋንቱናካ ዩኪቴ። ¹⁶ አሳ ኡባው ኢቲ ማላ ቆፋ ቆፕቴ፤ አሲያባን ኡባን ሂንቴንታ ቶቺዴ ዴዒቴፕ ሻቲን፣ አቶቆፕቴ፤ ሂንቴንታ ሂንቴሬካ አዶ ኤራንቻ ጊዴ ቆፓፕቴ። ⁿ

¹⁷ አኒኔ ሂንቴንቶ ኢታባ አሶፕ፣ ሄ ኡራው ኢታባ አሲ ዛሮፕቴ፤ አሳ ኡባው ሎዎባ አሳናው ቆፕቴ። ¹⁸ አሳ ኡባና ሳሮቴሳን ዴዳናው፣ ሂንቴ ባጋና፣ ሂንቴንቶ ዳንዳዩቴዳባ ኡባ አሲቴ። ¹⁹ ታናዳን አማኒያዋንቶ፣ ሂንቴ ሂንቴ ሁጲው አሳው ሃሉዋ ኬሶፕቴ። ያሳይ ሃሉዋ ኬሳናዳን፣ አ ቦላ አሊቴ። አዩሲ ጎፕ፣ ያሳ ማፃፋይ።

«ጎዳይ፣ (ታኒ ሃሉዋ ኬሳና፤

ታኒ ኩሺያ ጫጋና) ጌ»

ያጌ። ^o

²⁰ ሺን ያሳ ማፃፋይ።

«ኔ ሞርኪ ኮሻቶፕ፣ ሚዛ።

ሳሜቶፕ፣ ኡሻ።

አዩሲ ጎፕ፣ ኒኒ ሄዋ አሲያዋን

አ ዳሪሳ ዩላያሳ»

ያጌ። ^p

²¹ ኢታባ ሎዎባን ያናፕ አቲን፣ ኢታባይ ኔና ያኖፖ።

---

*12:11 ኩሜንሳ ዎዛናፕ ጎዳው አሲቴ፣ ጌሻ አያናኒ ካሌሴቲዴ ኪቱቲያዋንታ ጊዲቴ።
†12:16 ሂንቴንታ ቶቺዴ ዴዒቴ፣ አሺኬ ጊዲቴ ጉሳ።

^k11:34 ኢሳ 40:13   ^l11:35 ዮብ 41:11   ^m11:36 1ቆር 8:6   ⁿ12:16 ሌዎ 3:7
^o12:19 ዛር 32:35   ^p12:20 ሌዎ 25:21-22

ጋዲያ አዩሲያዎንቱሲ ኤኖ ጋናው ቤሴ

13 አሳይ ኡባይ ጋዲያ አዩሲያዎንቱሲ ኤኖ ጋናው ቤሴ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ያሳይ ጌናን ዴዲሺን፥ ጋዲያ አዩሲያዌ ዴዲናው ዳንዳዩና፥ ሃዲ ዴዲያ አዩሲያዎንቱካ ያሳይ ዎሴዳዎንታ። ² ሄዋ ዲራው፥ ሃዲ ዴዲያ አዩሲያዎንታ ኢጊያ እኒኔ ያሳ አዛዙዋ ኢጄ፤ ባሬ ቦላ ፐርዳ አሄ። ³ አዩሲ ጎፔ፥ አዩሲያዎንቱ ኢታባ አሲያዎንታ ያሻናዎፔ ኦቲን፥ ሎዎባ አሲያዎንታ ያሽኪኖ። አዩሲያዎ ያዩናን ኢጋናው ኮያይ? ያቶፔ ሎዎባ አሳ፤ ኢ ኔና ጋላታና። ⁴ አዩሲ ጎፔ፥ ኢ ኔው ሎዎባ አሳናው፥ ያሳው ቆማ። ሺን ኔኒ ኢታባ አሶፔ፥ ኢታባ አሴዳዋ ኢ ሴሪያ ዲራው፥ አው ያያ፤ ኢ ያሳ ቆማ። ቃሲ ኢታባ አሲያዎንቱ ቦላ ያሳ ሃንቁዋ ኢ አሄ። ⁵ ሄዋ ዲራው፥ ጋዲያ አዩሲያዎንቱሲ ኤኖ ጊያዌ ያሳ ሙራ ያላላሳ ጊዴናን፥ ሂንቴንቴ ዎዛና ቆፋ ዲራውካ ኤኖ ጋናው ቤሴ።

⁶ አዩሲ ጎፔ፥ ጋዲያ አዩሲያዎንቱ ባሬንቱ አሱዋ አሲያ ዎዴ፥ ያሳው አሲያ ዲራው፥ ሂንቴ ቃራግ ቃንጊያዌ ሄዋሳ። ⁷ አባ አሳውካ ቤሲያዋ ኢጣቴ። ጊራ ጊራናው ቤሲያዎ ጊራቴ፤ ቃራግ ቃንገናው ቤሲያዎ ቃንጊቴ፤ ያያናው ቤሲያዎ ያዩቴ፤ ቦንቹ ቤሲያዎ ቦንቹቴ።

ኢቱ ኢቱዋና ሲቁቲቱ

⁸ ሂንቴንቴ ኢቱ ኢቱዋና ሲቁታናፔ ኦቲን፥ ሃራ አጩ አ ቦላኒኔ ዴዎፖ። አዩሲ ጎፔ፥ ሃራ ሲቁያ እኒኔ ሂጊ ጊያዎ ፖሌዳ። ⁹ «ዎሹዋፓ፤ ዎዶፓ፤ ዉዎፓ፤ አሳባ አዎቶፓ» ጊያ አዛዛቱ ሃራ አዛዛቱ ኡባቱ፥ «ኔ ሾሩዋ ኔ ሁጲያዳን ሲቃ» ጊያ አዛዛቱን ኩጣኖ። ¹⁰ ባሬ ሾሩዋ ሲቁያ እኒኔ አው ኢታባ አሴና፤ ሄዋ ዲራው፥ ሾሩዋ ሲቁያዌ ሂጊያ ኡባው ኤኖ ጊያዎ።

¹¹ ጊጫዎሹዋፔ ሂንቴ ቤጎቲያ ሳቲ ሃዲ ጋኬዳ ዲራው፥ ሃ ዎዲያ አኪኪቴ። አዩሲ ጎፔ፥ ኑኒ ኮይር አማኔዳ ዎዲያፔ፥ ኑኒ አቲያ ዎዲ ሃዲ ኑኮ ማታቴዳ። ¹² ቃማይ አሳናው ሃኔ፤ ጋላሳይ ማታቴዳ። ሲጫ ኑኒ ዲማ አሱዋ አጊዴ፥ ፖዎብን አሌታናው፥ አላ ሚሻ ማዩቴ፤ ¹³ ጋላሲ ፖዎብን ዴዲያ አሳዳን፥ እኔ ማራ ዴዎይቴ። ዩሳኒኔ ማሱዋን ጊዶፓ፤ ዎሹሙሳኒኔ ዎሹማናው ካጄሱሳና ጊዶፓ፤ ፓሉማኒኔ ቃናቲያን ጊዶፓ። ¹⁴ ሺን ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ፥ አላ ሚሻ አ ማዩቴ፤ ሂንቴ ናጋራንቻ አሳቱሳይ ባሬ ዎዛና አሙዋ ፖላናዳን፥ አው ቆፖፐቴ።

አሳ ቦላ ፐርዴናን አጉሳ

14 አማኑዋን አዛሲያ ኡራ ሸሺ አኪቴ። ሺን ኢ ባሬ ሁጲው ቆፐያባን አናና ፓሉጫቶፐቴ። ² ኢቲ ኡራ አማኑ ኢ አያ ሚናኔ ዲጌና። ሺን አማኑዋን አዛሲያ ኡራይ ጋዴን ሞኬዳባ ያላላ ሜ። ³ ኡባባ ሚያ ኡራይ ኡባባ ሜና ኡራ ካዶፓ፤ ኡባባ ሜና ኡራይካ ኡባባ ሚያ ኡራ ቦላ ፐርዶፖ። አዩሲ ጎፔ፥ ያሳይ አ ሸሺ አኪዳ። ⁴ ሃራ አሳ ቆማ ቦላ ፐርዲያዌ ኔኒ እኔ? ኢ ኩንዲና ዎይ ዴንዲና ባሬ ጎዳሳ፤ ሺን ጎዳይ አ ዴንሳናው ዳንዳዩያ ዲራው፥ ኢ ኤቃና።

⁵ ኢቲ ኡራይ፥ «ሂቃ ጋላሳይ ሃራ ጋላሳቱዋፔ አዴ» ያጊዴ ቆፐያ ዎዴ፥ ሃራይ፥ «ኡባ ጋላሳቱካ ኢቲ ማላ» ጊዴ ቆፔ። አሳይ ኡባይ ሁጲያን ሁጲያን ሄዋዳን አዩሲ ቆፐንቶ አኪኮ። ⁶ ኢቲ ጋላሳ ሃራ ጋላሳቱዋፔ አሲዴ ቦንቹያ ኡራይ ጎዳ ቦንቹ ቦንቹ፤ ቁማ ሚያ ኡራይካ ጎዳ ቦንቹ ሜ። አዩሲ ጎፔ፥ ኢ ሄ ቁማ ዲራው፥ ያሳ ጋላቴ። ቁማ ሚናዌካ ጎዳ ቦንቹ ሜናን አጊዳ፤ ቃሲ ያሳ ጋላቴ። ⁷ አዩሲ ጎፔ፥ ኑፔ እኒኔ ባሬ ሁጲ ያላላው ዴዲና፤ ቃሲ እኒኔ ባሬ ሁጲ ያላላው ሃይቁና። ⁸ ኑኒ ፓግ ዴዎፔ፥ ጎዳው ዴዲና፤ ቃሲ ሃይቁፔካ፥ ጎዳው ሃይቁፔ፥ ሲጫ ኑኒ ፓግ ዴዎፔ ዎይ ሃይቁፔካ ጎዳሳ።

⁹ ሄዋ ዲራው፥ ኪሪስቶሲ ፓግ ዴዲያዎንቶኔ ሃይቁዳዎንቶ ጎዳ ጊዳናው ሃይቁዴ፥ ሃይቁፔ ዴንዴዳ። ¹⁰ ያቲና፥ ኔኒ ኔ ኢሻ ቦላ አዩሲ ፐርዳይ? ዎይ ኔኒ ኔ ኢሻ አዩሲ ካዳይ? ኑኒ ኡባይካ ያሳ ፐርዳ አይዲያ ሲንሳን ኤቃና። ¹¹ አዩሲ ጎፔ፥ ያሳ ማግፋይ።

« (ታኒ ጎዳይ ታ ዴዎብን ጫቃይ፤ አሳይ ኡባይ ታ ሲንሳን ጉልባታና። ቃሲ ታኒ ያሳ ጊዲያዎ

አሳይ ኡባይ ማርካታና) ያጋይ»

ያጌ። ¹² ሲሚ ኑኒ ሁጲያን ሁጲያን ኑባ ያሳው አዳና።

ናጋራ አሱዋሲ ጋሱዋ ጊደፓ

¹³ ሄዋ ዲራው፡ ኑኒ ኢቱ ኢቱዋ ቦላ ፐርዲያዋ ሃዋፔ ሲገሳው አኔ አጎይቴ። ሺን ኡባፔ አሲዴ፡ ሂንቴ ኢሻ ዱቢያባ ዎይ ናጋራን አሊያባ አሴናዳን ቆፋ ቃቻቴ። ¹⁴ ታኒ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳና ዴዲያዋን፡ ባሬ ሁጲው ቴና ጊዲያባይ ባይናዋ ኤራይኔ አኪካይ። ሺን ኢቱ ኡራይ ኢቲባ ቴና ጊዴ ቆፖፔ፡ ሄዌ አው ቴና ጊዴ። ¹⁵ ኔኒ ሚያባ ዲራው፡ ኔ ኢሻ ቆሆፔ፡ ሲሚ ኔኒ ሲቁዋን ዴዳካ። ኪሪስቶሲ አ ዲራው ሃይቄዳ አሳ ኔ ሚያ ቁማን ባዩዞፓ። ¹⁶ ሲሚ ኔኒ ሎዎባ ጊያዋ አሳይ ካጅፖ። ¹⁷ አዩሲ ጎፔ፡ ያሳ ካጧቴሳይ ጌሻ አያናይ ኢሚያ ሂሎቴሳ፡ ሳርቴሳኔ ናሺቻ ጊዲያዋፔ አቲን፡ ሙሳኔ ኡሻ ጊዴና። ¹⁸ አዩሲ ጎፔ፡ ኪሪስቶሳው ሃዋዳን አሊያ ኡራይ አኒኔ ያሳ ናሺቹ፤ አሳይካ አ ጋላቴ።

¹⁹ ያቶፔ፡ አኔ ኑኒ ሳርቴሳ አሂያባኔ ኑና ኢቱዋ ኢቱዋና ሚኒሲያባ ኡባ ኮዩቶ። ²⁰ ያሳ አሱዋ ቁማ ዲራው ባዩዞፓ። ቁማይ ኡባይ ጌሻ፤ ሺን ሃራ ኡራ ናጋራን ዩጊያዋ ሙሳይ ኢታ። ²¹ ሄዋሲ አሾዋ ሜናን ዎይ ኡሻ ኡሺናን አጊያዌ ዎይ ኔ ኢሻ ዱቢያባ አያኔ አሴናን አጊያዌ ሎዳ።

²² ሃ ዩጧዋን ኔ አማኑዋ ኔፔኔ ያሳፔ ጊዱዋን ናጋ። ኢቲ ኡራይ ሎዳ ጊዴ ኢ አማኔቴዳዋ አሊያ ዎዴ፡ «ታኒ ሎዑዋ አሳዲ» ጊዴ ባሬ ዎዛናኒ አማኔቶፔ፡ ሄ ኡራይ ቴሙ አጎጂቴዳዋ። ²³ ሺን ኢ ሄ ሚያባን ሲጅፔ፡ አ ሙሳይ አማኑዋና ጊዴና ዲራው፡ ያሳይ አ ቦላ ፐርዴ፤ ቃሲ አማኑ ባይናን አሴዳዌ አያዩኔካ ናጋራ።

አሳ ናሺቻናው ቤሲያ አጊያ

15 ኑኒ አማኑዋን ሚኔዳዋንቱ ዳቡራንቻቱዋ ቶኩዋ ቶካናው ቤሴ፤ ኑኒ ኑ ያላላ ናሺቻናው ቤሴና። ² ኑኒ ሁጲያን ሁጲያን ኑ ኢሻ ማዳናው፡ አማኑዋን አ ሚኒሳናውኔ ናሺቻናው ቤሴ። ³ አዩሲ ጎፔ፡ ሃራይ አቶ ኪሪስቶሲካ ባሬና ናሺቹቤና። ሺን ያሳ ማፃፋይ፡ «ኔና ቦሬዳዋንቱ ቦሬዳ ቦሪ ታ ቦላ ዎዴዳ» ጊዳዋዳን ሃኔዳ። ⁴ ያሳ ማፃፋይ ኑሲ ኢሚያ ጌንጫኔኔ ሚኖታን ኑኒ ዴማና ጊዴ ናሺቻን ናጊ ኡቴዳዌ ዴዳና ማላ፡ ያሳ ማፃፋን ያፌቴዳ ኡባባይ ኑና ታማርሳናው ያፌቴዳ።

⁵⁻⁶ ሂንቴንቱ ኡባይ ኢቲ ዎዛና ጊዲዴ፡ ኢቲ ቃላን ያሳ፡ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አጧዋ፡ ቦንቻና ማላ፡ ጌንጫዋኔ ሚኖቴሳ ኢሚያ ያሳይ፡ ሂንቴንቶ ኪሪስቶሲ ዩሱሲ አሴዳዋዳን፡ ኢቱ ኢቱዋና ኢቲፔ ዴዲያ ኢቲ ቆፋ ኢዋ።

ጳጳሱሳ አሱዋኔ አማኔና አሳው ጋኪዳ ሚሺራቼዋ ቃላ

⁷ ሄዋ ዲራው፡ ኪሪስቶሲ ሂንቴንታ ሞኪዳዋዳን፡ ያሳ ቦንቻ ኢቱ ኢቱዋ ሞኪቴ። ⁸⁻⁹ አዩሲ ጎፔ፡ ያሳይ አማኔቴዳዋ ጊዲያዋ ኤሪሳናው፡ ያሳይ አዋቶ ኢማና ጊዳዋ ቴማያናውኔ አዩሁዳ ጊዴና አሳይ ያሳ አ ማርቴሳ ዲራው ቦንቻናው ኪሪስቶሲ አዩሁዳቶ ቆማ ጊዴዳዋ ሂንቴንቶ አዳይ። ሄዋ ያሳ ማፃፋይ፡ «ሄዋ ዲራው፡ ታኒ ኔና

አዩሁዳ ጊዴና አሳ ጊደን ጋላታና፤

ኔ ሱንሳካ ሳባና፤

ያጌ። ^t

¹⁰ ቃሲካ፤

«አዩሁዳ ጊዴና አሳቶ፤

ያሳ አሳቱዋና ናሺቲቴ፤

ያጌ። ^u

¹¹ ቃሲካ ጉጂዴ፤

«ሂንቴንቶ፡ አዩሁዳ ጊዴና አሳቶ ኡባቶ፤

^f14:11 ኢሳ 45:23   ^s15:3 ማዝ 69:9   ^t15:8-9 2ሳም 22:50፤ ማዝ 18:49
^u15:10 ዛር 32:43

ጎዳ ጋላቲቲ፤ አሳው ኡባው፥ አ ጋላቲቲ»

ያጌ። ^v

¹² ቃሲካ ኢሲያሲ፥

«ኢሴይ ዜሬሳይ ዩዴ

አዩሁዳ ጊዴና አሳ ሞዳናው ዴንዳና፥

ቃሲ ኡንቱንቱ አ ባጋና ዴማና

ጊዴ ናሼቻን ናጋና»

ያጌ። ^w

¹³ ሂንቱንቱ አካና ጊዴ ናሼቻን ናጊያዌ ጌሻ አያና ምልቃን ዲጫናዳን፥ ሂንቱንቶ ኢማና ጌዳ ያሳይ፥ ሂንቱ አ አማኒያ ዲራው፥ ሂንቱንቶ ናሼቻኔ ሳሮቴላ ኩንሲዴ ኢሞ።

ጳውሎሲ 9ሊዴ 9ፌዳ ጋሱዋ

¹⁴ ታናዳን አማኒያዎንቶ፥ ሂንቱንቱን ሎዎቴሳይኔ ኤራቴሳይ ኡባይ ኩሜዳዋኔ ቃሲ ኢቱ ኢቱዋ ዞራናው ዳንዳዩያዋ ታኒ ታ ሁጵው ኤራዲ። ¹⁵⁻¹⁶ ሺን ታኒ ሂንቱንታ ኢቲባ ኢቲባ ጉጃ ቆሬሳናው፥ ሃ ዳቢዳቢያ ጊዶን አይኔ ያዩናን ሂንቱንቶ ያፋዲ። ታኒ ከሪስቶሳ ዩሱሳ ቆማ ጊዳዴ፥ አዩሁዳ ጊዴና አሳው አሳናዳን፥ ያሳይ ታው አጾ ኬካቴላ ኢሜዳ ዲራው፥ ታኒ አይኔ ያያቤይኬ፤ አዩሁዳ ጊዴና አሳይ ጌሻ አያና ባጋና ያሳው ጌሻ ጊዲዴ፥ አ ናሼቻያ ያርሹዋ ጊዳናዳን፥ ያሳ ምንጋላ ሚሺራቸዋ አዲያዋን ጌሻቴሳን አሳይ።

¹⁷ ሄዋ ዲራው፥ ታኒ ከሪስቶሳ ዩሱሳን ጊዳዴ ያሳው አሲያባን ጨቁታናው ዳንዳያይ። ¹⁸⁻¹⁹ አዩሁዳ ጊዴና አሳይ ያሳው አዛቤታናዳን፥ ከሪስቶሲ ታ ባጋና ቃላን፥ አሱዋን፥ ማላን፥ ማላታ ምልቃኒኔ ጌሻ አያና ምልቃን አሴዳዋ ያላላ ታኒ አዳናቴ አቲን፥ ሃራባ አዳናው ያሊኬ። ሄዋ ዲራው፥ ዩሩሳላሜቴ ዶማዴ፥ ኢሊዋሪቆና ጌቴቲያ ጋዲያ ጋካናው ዩያዴ፥ ከሪስቶሳ ምንጋላ ሚሺራቸዋ ወርሳ አዳዲ። ²⁰ ሃዋዳንካ፥ ታኒ ሃራ አሳይ ዶሜዳዋ ቦላን ዶሜናዳን፥ ከሪስቶሳ ሱንሳይ ዴሴቲቤናሳን ምንጋላ ሚሺራቸዋ አዳናው አዋታዲ። ²¹ ሺን ያሳ ማፃፋይ፥

«አባይ ሃዋ ጋካናው አዴቲቤናዋንቱ አ ቤዓናዋንታ፤

ቃሲ አባ ሲሲቤናዋንቱ አኬካናዋንታ»

ያጌ። ^x

ጳውሎሲ ሮሜ ባናው ቆጥዳ

²² ሄዋ ዲራው፥ ታኒ ጮራ ምዴ ሂንቱንቱኮ ያናው ኮያይ፤ ሺን ያናው ዳንዳያቤይኬ። ²³ ሺን ታኒ ሃዲ ሃ ሄራን ታ አሱዋ ወርሴዳ ዲራውኔ ጮራ ላይሳቴ ዶማዴ ሂንቱንታ ባዴ ቤዓናው ላሞቴዳ ዲራው ²⁴ ሃዲካ ሂንቱንቱኮ ባና ጋዴ ቆጋይ፤ ታኒ ኢሲቴኔ ጌቴቲያ ጋዲያ ባዴ ሂንቱንታ ቤዓናው ኮያይ፤ ቃሲ አማራዳ ምዲያ ሂንቱንታ ቤዓዴ ናሼቶዋቴ ጉዩያን፥ ኢሲቴኔ ቢሺን፥ ሂንቱ ታና ማዳና ማላ ኮያይ።

²⁵ ሺን ሃዲ ታኒ ያሳ አሳቱዋ ማዳናው፥ ዩሩሳላሜ ባይ። ²⁶ አዩሲ ጎቴ፥ ማቂዶኒያኔ አካዩያ ጌቴቲያ ጋዲያን ዴዲያ ምሳ ጎሴ አሳቱ ዩሩሳላሜን ዴዲያ ሂዩሳቱዋሲ ሚሻ ኢማናው ኮዩዲኖ። ²⁷ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ሁጵው ሃዋ አሳናው ቆፋ ቃቹዲኖ። ኡንቱንቱ ሄ ሂዩሳቱዋ ማዳናዌ ኡንቱንቶ አጩ ዴዲ፤ አዩሲ ጎቴ፥ አዩሁዳቱ ባሬንቱ አያና አንጁዋ አዩሁዳ ጊዴና አሳቱዋና ሻኪዳዋ ጊዶቴ፥ አዩሁዳ ጊዴና አሳቱካ ቃሲ ባሬንቶ ዴዲዳባን አዩሁዳቱዋ ማዳናው ቤሲ። ²⁸ ሄዋ ዲራው፥ ታኒ ሃ አሱዋ ወርሴዳዋቴ ጉዩያኒኔ ኡንቱንቶ ሸቂዳ ሚሻ ኡባ ኢሜዳዋቴ ጉዩያን፥ ኢሲቴኔ ባዴ ሂንቱ ማታና አዳና። ²⁹ ታኒ ሂንቱንቱኮ ቤያ ምዴ፥ ከሪስቶሳ አንጁ ታናን ኩሚና ባናዋ ኤራይ።

³⁰ ታናዳን አማኒያዎንቶ፥ ታው ያሳ ሂንቱ ምሲዴ፥ ምሳን ሂንቱ ታናና ሚናናዳን፥ ጎዳ ዩሱሲ ከሪስቶሳ ባጋናኔ ጌሻ አያናይ ኢሚያ ሲቆቴሳን ታኒ ሂንቱንታ ምሳይ። ³¹ ታኒ ዩሁዳን ዴዲያ አማኔናዋንቱ አታናዳኒኔ ቃሲ ታኒ ዩሩሳላሜን አሲያ አሱ ያኒ ዴዲያ ያሳ አሳቱዋ ናሼቻያዋ ጊዳናዳን፥

^v15:11 ማዝ 117: 1   ^w15:12 ኢሳ 11: 10   ^x15:21 ኢሳ 52: 15

ገላ ምሲቱ።³² ቃሲ ገላይ ጎፔ፣ ታኒ ሂንቴንቱኮ ናሼቻን ባዴ፣ ሂንቴ ማታን ሼምፓና።³³ ሳሮቴሳ ገላይ ሂንቴንቱና ኡባና ጊዶ። አሜን።

ሳሮታ

16 ከንኪሪያ ጌቴቲያ ካታማን ዴዲያ አማኒያ አሳና አሲያ ኑ ሚቻታ ፔባ ሎዎ ማጫ አሳ ጊዲያዎ ታኒ ሂንቴንታ ኤሪሳይ።² ሂንቴንቱ ኢዞ ጊሻቱ ጎዳ ሱንሳን ሞኪያዎዳን ሞኪቴ፤ ቃሲ ኢዞ ሂንቴንቱፔ ኮዬያዌ አያ ጊዶፔ፤ ኢዞ ማዲቴ፤ አዩሲ ጎፔ፣ ኢዞ ባሬ ሁጲው ጮራ አሳ ማዳው፤ ቃሲ ታና ታ ሁጲውካ ዳሪሳ ማዳው።

³ ከሪስቶሳ ዩሱሳ አሱዎ ታናና ኢቴፔ አሲያ ጲሪስቲሲኒኔ ኢዞ አሲና አቂሳሲ ታ ሳሮቶዎ አዲቴ።⁴ ኡንቴንቱ ታ ሼምፔዎ ዲራው፣ ባሬንቱ ሼምፔዎ አሲ ኢሜዲኖ። ኡንቴንታ ታ ገላላ ጊዴናን፣ አዩሁዳ ጊዴና አሳ አማኒያ አሳይ ኡባይካ ጋላቴ።⁵ ቃሲ ኡንቴንቱ ጎሊያ አማኒያ አሳይ ሺቂያሳ ኡዲዴ ጋኪቲያ አሳ ኡባ ሳሮ ጊቴ። ኢሲያ ጋዲያን ከሪስቶሳ ኮይሮ አማኒያ ታ ሲቂያ ኤፓኔቶሳው፣ ታ ሳሮቶዎ አዲቴ።⁶ ሂንቴንቶ ሎይሳ ዳቡራዳ ማይራዎ ሳሮቴቴ።⁷ ታናና ቃሾ ጎሌን ዴዴዳ ታ ዳቦ ጊዴዳ አዩሁዳቶ፣ አንዲሮኒቆሳኔ ዩኒያሳ ሳሮቴቴ። ዩሱሲ ኪቴዳዎንቱ ጊዶን ኡንቴንቱ ሎይሲ ኤሬቴዳዎንታ። ቃሲ ኡንቴንቱ ከሪስቶሳ ታፔ ካሴና አማኒያዎ።

⁸ ጎዳና ኢቴፔቴሳን ዴዲያ ታ ሲቆ ላጊያ አምፐሊያቶሳው ታ ሳሮቶዎ አዲቴ።⁹ ከሪስቶሳ አሱዎ ኑናና ኢቴፔ አሲያ ኡርባኖሳኔ ታኒ ሲቂያ ኢስግኩሳ ሳሮቴቴ።¹⁰ ከሪስቶሳና ኢ ዴዲያዌ ኤሬቴና ፓጩያ ምዴዳ አጵሊሳው ታ ሳሮቶዎ አዲቴ፤ አሪስፖሊሎሳ ሶይ አሳወካ ታ ሳሮቶዎ አዲቴ።¹¹ ታ ዳቦ ጊዴዳ አዩሁዳዊያ ሄሮዲዮናኔ ከሪስቶሳ አማኒያ ናርሲሴሳ ሶይ አሳ ሳሮቴቴ።

¹² ጎዳ አሱዎን ዳቡሪያ ቴሩፋይናኔ ቴሩፎሶ ጌቴቲያ ማጫዎንታ ሳሮቴቴ፤ ቃሲ ጎዳው ዳሮ ዳቡራዴ አሲያ ሲቂያ ፔርሲሶ ሳሮቴቴ።¹³ ጎዳ አሱዎን ሎይሲ ኤሬቴዳ ሩፎሳዩውኔ ታና ባሬ ናዓዳን ማዴዳ አ ዳዩው ታ ሳሮቶዎ አዲቴ።¹⁴ ታ ሳሮቶዎ አሲንኪሪቶሳው፣ ፒሌጎናው፣ ሄሮሜሳው፣ ፓቴሮሳሳውኔ ኡንቴንቱና ዴዲያ አማኒያ ኢሻቶዎ ኡባው አዲቴ።¹⁵ ፒሌጎና፣ ዩሎ፣ ኔሪያ፣ አ ሚቻቶ፣ አሎምፖሳኔ ኡንቴንቱና ዴዲያ ገላ አሳቶዎ ኡባ ሳሮቴቴ።

¹⁶ ጊሻ አሳው ቢሲያ ዩሬታ ዩሬቴዴ፣ ኢቱ ኢቱዎ ሳሮቴቴ፤ ከሪስቶሳን አማኒያዎንቱ ኡባቱ ሂንቴንታ ሳሮ ያጌዲኖ።

ወርሴሳ ዞሪያ

¹⁷ ታናዳን አማኒያዎንቶ፣ አሳ ጊዶን ሻኩቴሳ ሜዲያዎንታ፣ አሳ አማኖ ዲቦ ጊዲያዎንታኔ ሂንቴ ታማራዳ ቴሚርቲያና ጋኪቴናዎ ታማሪሲያዎንታ አኬካናዳን፣ ታኒ ሂንቴንታ ምሳይ። ኡንቴንቱኮ ሺቆፒቴ።¹⁸ አዩሲ ጎፔ፣ ሄዎ ማላባ አሲያዎንቱ ባሬንቱ ኡሎዎሲ አሲኖፔ አቲን፣ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ከሪስቶሳው አሲኪኖ፤ ባሬንቱ ላቢያ ሃሳያኒኔ ቂዲያን ኢታባ ቆፔና አሳ ምዛና ባሌሲኖ።¹⁹ ምንጋላው ሂንቴ አዛዜቴዳዎ አሳይ ኡባይ ሲሴዳ። ሄዎ ዲራው፣ ታኒ ሂንቴባን ናሼታይ፤ ሺን ሎዎቴሳው ሂንቴ አዲዳ ኤራንቻ ጊዳናዳኒኔ ቃሲ ኢታባው አሺኬ ጊዳናዳን ኮያይ።²⁰ ሳሮቴሳ ገላይ ሴሃና ሂንቴ ጊዲያፔ ጋርሳና ሃኬና ማታ ምዴ ጋጫና።

ኑ ጎዳ ዩሱሲ ከሪስቶሳ አዶ ኬካቴሳይ ሂንቴንቱና ጊዶ።

²¹ ታናና አሲያ ጊሞቶሴ ሂንቴንታ ሳሮ ያጌ፤ ቃሲ ሃዎዳንካ፣ ታ ዳባቱ ሉቂዮሲ፣ ያሶኒኔ ሶሲጳጊሮሲ ሂንቴንታ ሳሮ ያጊኖ።

²² ታኒ፣ ገርጊዮሲ፣ ሃ ዳቢዳቢያ ገሬዳዌ፣ ሂንቴንቶ ጎዳ ሱንሳን ሳሮታ ከታይ።

²³ አማኒያ አሳይ ኡባይ አ ሶዩን ሺቂያ ታ ሲራ ጋዮሲ ሂንቴንታ ሳሮ ያጌ፤ ካታማ ሚሻ አይቂያ ኤራስቶሲኔ ኑ ኢሻይ ቁዋርዮሲ ሂንቴንታ ሳሮ ያጊኖ።²⁴ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ከሪስቶሳ አዶ ኬካቴሳይ ሂንቴንቱና ኡባና ጊዶ። አሜን።

²⁵ ኑኒ ገላ ጋላቴቶ፣ ታኒ ምንጋላ ባጋና ዩሱሲ ከሪስቶሳባ አዴዳዎዳኒኔ ዳሮ ምዲያፔ ጊሚዴ፣ ሃዲ ቆንጩዳ ቱማቴሳዳን፣ ሂንቴ አማኩዎን ሂንቴንታ ገላይ ሚኒሳናው ዳንዳዩ።²⁶ ሺን ሃዲ ናባቱ ገሬዳዎ ባጋና ቱማቴሳይ ቆንጩያን ኤራታናዳን አሴዳ፤ ቃሲ አሳ ኡባይ ገላ አማኒዴ አዛዜታናዳን፣ ሜዲና ገላ አዛዙዎን፣ ሃ አላሚያን ዴዲያ አሳ ዜራሳ ኡባው ቆንጩዳ።

²⁷ አዲሱ ኤራቴሳይ አ ማላው ደዲያ ኢቲ ያሳው ዩሱስ ኪሪስቶስ ባጋና ሜዲናው ቦንቹ ጊዶ። አሜን።

ጳውሎስ

ቆሮንቶሳ አሳው

ገፌዳ ኮይሮ ኪታ

ጌሉዋ

ጳውሎስ ቆሮንቶሳ አሳው ገፌዳ ኮይሮ ኪታይ፡ ጳውሎስ ቆሮንቶሳ ካታማን ዴዒያ አማኒያዋንቱ ጊዶን ኪሪስቲና ዴዑዋኔ አማኑዋ ጊሊያባን ዴንዴዳ ሜቱዋ ዳዩሳናው ቆፒዴ ገፌዳዋ። ሄ ዎዴ ቆሮንቶሳ ካታማይ ሄ ጋዴን ዴዒያ አሳይ ጎዔቲያ ኤሬቴዳ ጊሪኬ ካታማ። ሄዋ ቦላካ ቃሲ አካዩያ ጌቴቲያ ሮማ ካውቴሳሲ ሁጳ ካታማ። ሃ ካታማይ ዎልቃማ ዛሲዒያን፡ ጋሚዒዴ ሚኔዳ ዎጋን፡ ሎይሲ አኪ አኪ ቢያ ዩዳ ዴዑዋን ዎይ ጊጊናባ ሃኒያዋኒኔ ሃይማኖቲያ ጮራቴሳን ኤሬቴዳዋ።

ዩሱሲ ኪቴዳዌ ሚኒሲዴ አዳናው ኮዩዳዌ፡ ሄ አማኒያዋንቱ ጊዶን ዴዒያ ሻኮቴሳባኔ ዩዳ ዴዑዋባ፡ ዎሹማባኔ ጌሉዋ አካባ፡ ዎሳ ጎሌ ዎጋባ፡ ጌሻ አያና ኢሞታቱዋባኔ ሃይቁዋ ዴንዱዋባ። ዩሱሲ ኪቴዳዌ ሃ ሚሺራቹዋ ቃላ ሃ አሻቱዋ ቦላ ሚኒሲዴ አዲያዋ ናጊዴ ሸሼ።

ሲቁ ዎሳይ ባሬ አሳሲ ኢሜዳ ኢሞታ ኡባፕ አዲያዋ ጊዲያዋ አዲያ ሸምፕዋ ታማኔ ሄዙ፡ ሃ ማፃፍን ዳር ኤሬቴዳዋ ጌቴቲዴ ቆፌቴ።

ሸምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ

ጌሉዋ (1:1-9)

አማኒያዋንቱ ጊዶን ዴንዴዳ ሻኮቴሳ (1:10-4:21)

ዩዳ ዴዑዋባኔ ሶይ አሳ ዴዑዋባ (5:1-7:40)

አማኒያዋንታኔ ኪሪስቲና አማኑዋ አኪቢናዋንታ (8:1-11:1)

አማኒያዋንቱ ዴዑዋኔ ጎሼታ ዎጋ (11:2-14:40)

ኪሪስቶሲ ሃይቁዋ ዎኒ ዴንዶዋኔ አማኒያዋንቱ ዴንዱዋባ (15:1-58)

ዩሁዳን ዴዒያ ሜቶታንቻቱዋሲ ኢሜቴዳ ማዱዋባ (16:1-4)

ወርሴሳ ቁቲያ (16:5-24)

1 ታኒ፡ ዎሳ ሸኒያን ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ኪቴዳዋ ጊዳናው ጌሴቴዳ ጳውሎሲኔ፡ ኑ ኢሻ ሶስቴኒሲ፡ ² ቆሮንቶሳን ዴዒያ ዎሳ አማኒያ አሳቱዋሲ፡ ዩሱሲ ኪሪስቶሳን ጌዩዳዋንቱሲኔ፡ ኑሲ ጎዳ ጊዲያ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ሱንሳ ኡባ ሳጎን ጌሲያ ኡባቱዋና ጌሻ ጊዳናው ጌሴቴዳዋንቱሲ ሃ ዳቢዳቢያ ገፌቶ።

³ ዎሳይ፡ ኑ አወኔ ኑ ጎዳይ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ሂንቴንቱሲ አጅ ኬካቴሳኔ ሳርቴሳ ኢሞ።

ዎሳ ጋላቱሳ

⁴ ዎሳይ ኪሪስቶሳ ዩሱሳ ባጋና ሂንቴንቱሲ ኢሜዳ አጅ ኬካቴሳ ዲራው፡ ታኒ ኡባ ዎዴ ሂንቴንቱሲ ዎሳ ጋላታይ። ⁵⁻⁶ ታኒ ኪሪስቶሳሲ ማርካቲያዌ ሂንቴንቱን ሚኔዳ ዲራው፡ ሂንቴ ኡባባኒ፡ ሃሳያ ኡባን ኤሬቴሳ ኡባን፡ አኒ ዱሬቴዲታ። ⁷ ሃዋዳን ሂንቴ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ዩሳ ናጊሺን፡ አያና ኢሞታፕ ሃራይ አቶ ኢቱኔ ሂንቴንቱሲ ፓጩና። ⁸ ቃሲ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ጋላሳን ሂንቴ ካጅ ባይናዋንታ ጊዳናዳን፡ ወርሴሳይ ጋካናው ኢ ሂንቴንታ ሚኒሳናዋ። ⁹ ባሬ ናጎ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ኢቲፕቴሳው ሂንቴንታ ጌሴዳ ዎሳይ አማኔቴዳዋ።

አማኒያ አሳ ጊዶን ሻኮቴሳይ ሚዴቶፖ

¹⁰ ሸን ታናዳን አማኒያዋንቶ፡ ኢቲ ዎዛናኒኔ ኢቲ ቆፋን ኢቲፕ ጊዳናፕ አቲን፡ ሻኮቴሳይ ሂንቴ ጊዶን ዴዒና ማላ፡ ሂንቴ ኡባይ ኢቲ ሃሳያ ሃሳያናዳን፡ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ሱንሳን ታኒ ሂንቴንታ ዎሳይ። ¹¹ አዩሲ ጎፕ፡ ታናዳን አማኒያዋንቶ፡ ቃሎጎ ሶይ አሳይ ሂንቴንቱባ፡ ሂንቴ ጊዶን ዋላሳይ ዴዒያዋ፡ ታው አዴዲና። ¹² ታኒ ጊያዌ ሃዋ፤ ሂንቴንቱ ሁጳያን ሁጳያን፡ «ታኒ ጳውሎሳዋ።

ታኒ አጲሎሳዎ። ታኒ ኪፋዎ። ቆታኒ ኪሪስቶሳዎ» ያጊታ።¹³ ኪሪስቶሲ ሻኬቴዎ? ሂንቴንቱ ዲራው። ማስቃሊያ በላ ሚሲማሪያን ዲሼቲዴ ካቁቴዳዌ ጳውሎሴ? ዎይ ሂንቴ ጳውሎሳሲ ጊዳናው ማጭቴዲቴ?¹⁴ ታኒ ቃሪሲጳሳፔኔ ጋዮሳፔ አቲን። ሂንቴንቱፔ አናኔ ማጭቲያ ዲራው። ያሳ ጋላታይ።¹⁵ ሄዎ ዲራው። አኒኔ ሂንቴንታ ታው ጊዳናዳን ማጭቴዲታ ጋናው ዳንዳይና።¹⁶ ቃሲ፣ ኤ፣ ኢስጊፋናሳ ሰይ አሳካ ታኒ ማጭቲያ። ሺን ሃራ ጉጃዴ ማጭቲያታንቶኔ ዎዛና አሲኬ።¹⁷ አይሲ ጎፔ፣ ኪሪስቶሲ ታና ሚሺራቸዎ ቃላ አዳና ማላ ኪቴዳፔ አቲን። ማጭቲያ ማላ ኪቴቤና፤ ቃሲ ኪሪስቶሲ ማስቃሊያ በላ ሃይቄዳዌ ሜላ ጊዴና ማላ፣ ታኒ አሳ አዴዳ ኤራቴላ ቃላን ታማሪሲኬ።

ኪሪስቶሲ ያሳ አዴዳ ኤራቴ ምልቃ

¹⁸ አይሲ ጎፔ፣ ኪሪስቶሲ ማስቃሊያ በላ ሃይቄዳዎ አዲያ ቃላይ ዳይያዎንቱሲ ኤያቴላ። ሺን ኑሲ አቲያዎንቱሲ ያሳ ምልቃ።¹⁹ ያሳ ማግፋይ። «ታኒ ኤራንቻቱዎ አዴዳ ኤራቴላ ባይዛና፤

ቃሲ አኬካንቻቱዎ አኬካካ ዳይሳና» ያጊ።²⁰ አዴዳ ኤራንቻይ ሃቃን ዴዒ? ሂጊያ ታማሪሲያዌ ሃቃን ዴዒ? ዎይ ሃ አላሚያ ያናናው ፓሎሜቲያዎንቱ ዋናንዲኖሻ? ያሳይ ሃ ሳዓ አዶ ኤራቴላይ ኤያቴላ ጊዲያዎ ቤሴዳ! ²¹ አይሲ ጎፔ፣ አሳይ ባሬ ሁጴ አዶ ኤራቴላን ባሬና ያሳ ኤሬና ማላ፣ ያሳይ ባሬ አዶ ኤራቴላን ዲጊዴ፣ ኑኒ አዲያ ኤያ ቃላን አማኒያዎንታ አሻናው ቆፔዳ።²² አይሁዳቱ ማላታ አቸኖ። ቃሲ ጊሪኬ አሳቱ አዶ ኤራቴላ ምልቃዎ ኮሻ ኮይኖ።²³ ሺን ኑኒ ማስቃሊያ በላ ሚሲማሪያን ዲሼቲዴ ካቁቴዳ ኪሪስቶሳካ አዴቶ። ሄይ አይሁዳቱዋሲ ዱቦ፤ ቃሲ አይሁዳ ጊዴናዎንቱሲ ኤያቴላ።²⁴ ሺን ያሳይ ዪሴዳዎንቱሲ አይሁዳቱሲካ ጊሪካቱሲካ ኑኒ አዲያ ያሳ ምልቃይኔ አ አዶ ኤራቴላይ ኪሪስቶሳ።²⁵ አይሲ ጎፔ፣ ያሳ ኤያቴላይ አሳ አዴዳ ኤራቴላፔ አዴ፤ ቃሲ አ ሳፋቴላ ጌቴቲያዌካ አሳ ሚኖቴላፔ ሚኔ።

²⁶ ሲሚ ታናዳን አማኒያዎንቶ፣ ያሳይ ሂንቴንታ ዪሲያ ዎይ ሂንቴ ዎይሳ ማላ አሴንቶ ቆፒቴ። አሳ ቆፋን ሂንቴ ጊዶን አዶ ኤራንቻቱ፣ ምልቃማቱኔ ዶቃ ሸሻቱ ዳራ ጊዲኪኖ።²⁷ ሺን ያሳይ አዴዳ ኤራንቻቱዎ ዩላያናው፣ አላሚያን ዴዒያ ኤያቱዎ ዶሬዳ፤ ቃሲ ሚናቱዎ ዩላያናው፣ አላሚያን ዴዒያ ሳፋቱዎ ዶሬዳ።²⁸ ያሳይ ሃ አላሚያን ምልቃማባ ጊዴ ቆፒያዎ ዳይሳናው፣ ሃ አላሚያ ማዴናባ ካዴቶባኔ ሃኒቤናባ ዶሬዳ።²⁹ ሄዎ ዲራው፣ አኒኔ ያሳ ሲንሳን ጩቄታናው ቤሴና።³⁰ ሺን ያሳይ ሂንቴንቱሲ ኪሪስቶሲ ዩሱሳ ዴዐዎ ኡዲ ኢሜዳ። ኪሪስቶሲ ኑሲ አዶ ኤራቴላ፣ ጊሎቴላ፣ ጊሻቴላኔ አቶቴላ ጊዴዳ።³¹ ሄዎ ዲራው፣ ያሳ ማግፋይ።

«ጩቄቲያ ኡራይ አኒኔ ጎዳይ አሴዳዎን ጩቄቶ» ያጊ።^a

ኑኒ ኪሪስቶሳ ካቃባ ማርካቴቶ

2 ታናዳን አማኒያዎንቶ፣ ታኒ ያሳ ቱማቴላ ፁራ ¹ሂንቴንቱሲ አዳናው ሂንቴንቱቱ ዩዳ ዎይ፣ ዶቃ ቃላኒኔ አዴዳ ኤራቴላን አዳናው ያቤይኬ።² አይሲ ጎፔ፣ ታኒ ሂንቴንቱና ዴዳዴ፣ ዩሱሲ ኪሪስቶሳፔኔ ቃሲ ማስቃሊያ በላ ሚሲማሪያን ዲሼቲዴ ኢ ካቁቴዳዎፔ አቲን፣ ሃራባ ኤሬናዳን፣ ታ ቆፋ ቃቻዲ።³ ታኒ ዳቡራኒኔ ያሻን ዳር ኮኮርሳን ሂንቴንቱና ዴዳዲ።⁴ ታኒ ታማሪሲያዌኔ አዲያዎ ያሳ

[†]1:12 ኪፋ፣ ሃይ ግሪኬ ሱንሳ ጊዲዴ፣ ቤሌላይ ዛላ ጊያዎ፣ ሃራ ጊሻ ማግፋቱዎን ኪፋ ሱንሳይ ጴጊሮሳ።

[¶]2:1 ያሳ ቱማቴላ ፁራ፣ ኢቲ ኢቲ ጊሻ ማግፋ ቤሌላቱ፣ ያሳባ ማርካቴላ፣ ያጊኖ።

ሃ1:19 ኢሳ 29:14   ²1:20 ዮብ 12:17፤ ኢሳ 19:12፤ 33:18፤ 44:25

^a1:31 ኤርም 9:24

አያናኒኔ ዎልቃን ቆንጩሳይፔ አቲን፣ ጩማ ጊዲዴ አደዳ ኤራቴሳ ቃላና ጊዴና። ⁵ ሄዎ ዲራው፣ ሂንቴ አማኑ ያሳ ዎልቃናፔ አቲን፣ አሳ አዶ ኤራቴሳን ዜምጢና።

የሳ አደዳ ኤራ

⁶ ኑኒ አያናን ዎዛናማቱዎ ጊዶን አዶ ኤራቴሳ ሃሳዬቶ። ሺን ሄዌካ ሃ አላሚያ አዶ ኤራቴሳ ጊዴና፤ ዎይ ሃ አላሚያ ሞዲያ ዳዩያዎንቱ አዶ ኤራቴሳ ጊዴና። ⁷ ሺን ኑኒ አዲያ አዶ ኤራቴሳይ፣ ያሳይ ካሴቲዴ፣ ጮራ ዎዲያፔ ካሴ ኑ ቦንቹዋሲ ዶራዳ አሳፔ ጌሜዳ አ ፀራ አዶ ኤራቴሳ። ⁸ ሃ አላሚያ ሞዲያዎንቱፔ አኒኒ ሃ አዶ ኤራቴሳ ኤራቤና። ኡንቱንቱ ኤራዳዎ ጊዲንቶ፣ ቦንቾ ጎዳ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሺዴ ካቂኪና። ⁹ ሺን ያሳ ማፃፋይ፣

«አኒኒ አይፊያን ቤሲቤናዌ፣

ሃይሳንካ ሲሲቤናዌ፣

ቃሲ አኒኒ ባሬ ዎዛናን ቆጠቤናዌ

የሳይ ባሬና ሲቂያዎንቱሲ ገገሴዳዎ»

ጊያዎዳን ኑኒ ሃሳዬቶ። ^{b10} ያሳይ ባሬ ፀራ ዬውዎ ባሬ አያናን ኑና ኤራቤዳ፣ አዩሲ ጎፔ፣ ጌሻ አያናይ ያሳባ ሃራይ አቶ ጌሜዳ ዬውዎ ኡባ ቤዴ። ¹¹ አዩሲ ጎፔ፣ አሳን ዴሲያ አሳ አያናፔ አቲን፣ አሳባ ኤሪያዌ አኒ? ሃዎዳንካ፣ ቃሲ ያሳባ ያሳ አያናፔ አቲን፣ አኒኒ ኤሬና። ¹² ኑኒ ያሳይ ኑሲ ኢሜዳባ ኡባ ኤራናው ኢ ኑሲ ዬዴዳ አያና አኪዶፔ አቲን፣ አላሚያ አያና አኪቤይቱ።

¹³ ኑኒ አያና ዬውዎ §አያና ዬውዎና ጋሲዴ፣ ጌሻ አያናይ ኑና ታማሪሴዳ ቃላን ሃዎ ሃሳዬቶፔ አቲን፣ አሳ አዶ ኤራቴሳይ ኑና ታማሪሴዳ ቃላን ሃሳዮቱ። ¹⁴ ሺን ጌሻ አያናይ ባይና አሳይ ያሳ አያና ዬውዎ አኪና፤ አዩሲ ጎፔ፣ ሄዌ አው ኤያቴሳ፣ ዬው ጌሻ አያናን ፓጩቲያ ዲራው፣ ኢ ኤራናው ዳንዳዩና። ¹⁵ ሺን ጌሻ አያናይ ዴሲያ አሳይ ኡባባ ሻኪ፤ ሺን ኢ ባሬ ሁጴው አናኒኒ ሻኪቴና። ¹⁶ አዩሲ ጎፔ፣ ያሳ ማፃፋይ፣

«ጎዳ ዎዛና ኤሪያዌ አኒ?

አ ዙራናው ዳንዳዩያዌ አኒ?»

ያጌ። ሺን ኑሲ ኪሪስቶሳ ዎዛናይ ዴዔ። **c

የሳ ካሊያዎንቱ አሱዎ

3 ታናዳን አማኒያዎንቶ፣ ታኒ ጌሻ አያናይ ዴሲያ አሳሲ ሃሳዩያዎዳን፣ ሂንቴንቱሲ ሃሳያናው ዳንዳዩቤይኪ። ሺን ሃ አላሚያ አሳሲ ሃሳዩያዎዳኒኒ አማኑዎን ሚኒቤና ኪሪስቶሳን ዴሲያ ጉሳ ናና ማላ አሳሲ ሃሳዩያዎዳን ሃሳያዲ። ² ሂንቴንቱ ቢሮ ሚኖ ቁማ ማናው ዳንዳይቤና ዲራው፣ ታኒ ሂንቴንታ ማላ ፓካዲ፤ ሃራይ አቶ፣ ሃዲካ ዳንዳይቤይኪታ። ³ አዩሲ ጎፔ፣ ሂንቴ ሃዲካ ሃ አላሚያ አሳዳን ዴሲታ። ሂንቴንቱ ሃ አላሚያ አሳ ጊዲያዎ ሂንቴ ጊዶን ዴሲያ ቃናቲኒ ፓሎማይ ኤሪሴኒ? ቃሲ ሃ አላሚያ አሳዳን ሲሜሬቲታ። ⁴ አዩሲ ጎፔ፣ ሂንቴንቱፔ ኢቱ፣ «ታኒ ጳውሎሳዎ» ጎፔ፣ ሃራይ ቃሲ፣ «ታኒ አጲሎሳዎ» ጎፔ፣ ሃ አላሚያ አሳ ማላ ጊዲኪቴ?

⁵ ያቲና፣ አጲሎሲ አኒ? ጳውሎሲ አኒ? ኑኒ ሂንቴንታ አማንሴዳ ያሳ ካሊያዎንታ። ያሳይ ኑሲ ሁጲያን ሁጲያን ኢሜዳ አሱዎ አሴቶ። ⁶ ታኒ ፕቲያ ቶካዲ፤ አጲሎሲ ሃሳ ኡሺዳ፤ ሺን ያሳይ ፕቲያ ዲቼዳ። ⁷ ሄዎ ዲራው፣ ዲቼያ ያሳፔ አቲን፣ ቶኪያዌካ ሃሳ ኡሺያዌካ አያኒ ጊዴና። ⁸ ቶኪያዌኒ ሃሳ ኡሺያዌ ኢቲ ማላ፤ ሺን ያሳይ ሁጲያን ሁጲያን አ ዳቡራ ኪና አው ዎይታና። ⁹ ኑኒ ያሳሲ ኢቲፔ አሲያ አ አሳንቻቱዎ ጊዲያ ዲራው፣ ሂንቴ አ አሱዎ ሳዓ።

ቃሲካ ሂንቴ ያሳ ጎሊያ። ¹⁰ ያሳይ ታው ኢሜዳ አዶ ኪካቴሳን ኤራንቻ አናጊያዳን፣ ጎሊያ ባሱዎ ባሳዲ፣ ሃራ ኡራይ አ ቦላ ኪኒ። ሺን አ ቦላ ኪኒያ አኒኒ ምቲ ኪኒንቶ፣ ባሬ ሁጴው ናጌቶ። ¹¹ አዩሲ ጎፔ፣ ያሳይ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ሃላላ ባሶ አሲዴ ዎሴዳ፣ አፔ ሃራ ባሱዎ ባሳናው አኒኒ ዳንዳዩና። ¹² ሺን

§2:13 አያና ዬውዎ፣ ጌሻ አያናይ ኢሜዳ ቃላ።

**2:16 ኑሲ ኪሪስቶሳ ዎዛናይ ዴዔ፣ ሃዎ ጉሳይ፣ ኑኒ ኪሪስቶሲ ቆጠያዎዳን ቆፔቶ ጉሳ።

b2:9 ኢሳ 64:4 c2:16 ኢሳ 40:13

ሃ ባሱዋ ቦላ እኒኔ ዎርቃን ጊዲና፣ ቤራን ጊዲና፣ አልዎ ሹቻን ጊዲና፣ ሚሳን ጊዲና፣ ጋታን ዎይ ማቃን ኬዎ፤¹³ አሳ ኡባ አሱ ቆንጩያ ኬሳናዎ። አዩሲ ጎፔ፣ ታማን ቆንጫና ዲራው፣ ሄ ጋሳሳይ አሳ ኡባ አሱዋ ቤሳና። አሳይ ኡባይ ባሬ አሱዋ ዎቲ አሴዴንቶኔ ታማይ ፓጫና።¹⁴ እኒኔ ባሱዋ ቦላ ኬዌዳ አሱ ሚኒዴ አቶ፤ ኢ ዎይታ አካናዎ።¹⁵ ኦ አሱኔ ጉዴቶ፤ ሄ ኡራይ ቆሄታና። ኢ ባሬ ሁጲው አታና፤ ሺን ታማ ጊዶ፤ ኬሲ አኮዋዳን አታና።

¹⁶ ሂንቴንቱ ሰሳይ አቂያ ጌሻ ጎሊያ ጊዲያዎይ ሰሳ አያናይ ሂንቴንቱን ዴዲያዎ ኤሪኪቴ? ¹⁷ እኒኔ ሰሳ ጌሻ ጎሊያ ኮሎ፤ ሰሳይ አ ኮሳና። አዩሲ ጎፔ፣ ሰሳይ አቂያ ጌሻ ጎሊ ጌሻ፤ ሄ ጌሻ ጎሊካ ሂንቴንታ።

¹⁸ እኒኔ ባሬ ሁጲያ ጩዋ። ሂንቴንቱኔ እኒኔ ባሬና ሃ አላሚያን አጅ ኤራንቻ ያጊዴ ቆፖ፤ አጅ ኤራንቻ ጊዳናው፣ ኤያ ጊዶ።¹⁹ አዩሲ ጎፔ፣ ሃ አላሚያ አጅ ኤራቴሳይ ሰሳ ሲንሳን ኤያቴሳ። ሰሳ ማፃፋይ፣

«ሰሳይ አጅ ኤራንቻቱዋ

ኡንቴንታ ኡንቴንቱ ጌኒያን አይቄ»

ያጊ።^{d20} ቃሲ፣

«አዲዳ ኤራንቻቱዋ ቆፋይካ

ማዱ ባይናዋ ጊዲያዎ ጎዳይ ኤሬ»

ያጊ።^{e21} ሄዎ ዲራው፣ እኒኔ አሳን ጩቁቶ። አዩሲ ጎፔ፣ ኡባባይካ ሂንቴዎ።²² ጳውሎሲካ፣ አጳሎሲካ፣ ኬፋይካ፣ ሰላላ አላሚካ፣ ዴዎካ፣ ሃይቁካ፣ ሃዲ ዴዲያዌካ፣ ሲንሳፔ ያናዌክ፣ ኡባይካ ሂንቴዎ።²³ ሂንቴንቱ ኪሪስቶሳዋንታ፤ ኪሪስቶሲካ ሰሳዎ።

ኪሪስቶሳ ካሊያዎንታ

4 አሳይ ኑና ኪሪስቶሳው አሊያዎንቱዳኒኔ ሰሳ ጎሌን ዴዲያ ፀራ ናጊያ አሳዳን ቆፖ።² ያቲዴ ሄ አሳቱ ባሬንቱ ጎዳሲ አማኔቴዳዎንታ ጊዲዴ። ቤታናው ኮሼ።³ ሺን ሂንቴ ዎይ ሃራይ ታ ቦላ ፐርዶ፤ አይኔ ጊዴና፣ ሃራይ አቶ፣ ታኒካ ታ ሁጲያን ፐርዲኪ።⁴ አዩሲ ጎፔ፣ ታኒ ታ ሁጲያን አያኒካ ኤሪያባይ ባዋ፤ ሺን ታና ሄዌ ዒሊሴና። ታና ፐርዲያዌ ጎዳ።⁵ ሄዎ ዲራው፣ ጎዳይ ጳማኒ ጌሜዳባ ፖዑዋ ኬሲያዌ፣ ዎዛና ቆፋ ቆንጩሲያዌ ያና ዎዲ ጋካናሲ ኦ ቦላኒኔ አናኔ ፐርዶ፤ ሄ ዎዴ፣ አሳይ ኡባይ ሁጲያን ሁጲያን ሰሳፔ ሳባ ዴማናዎ።

⁶ ታናዳን አማኒያዎንቶ፣ ሂንቴንቱኔ እኒኔ ኢቱ ታማሪሲያዎ ሳቢዴ፣ ሃራይ ታማሪሲያዎ ቦሬና ማላ፣ «ሰሳ ማፃፋን ገፊቴዳዎ ቦንቻ» ያጊያዎ ሂንቴ ኑናና ታማራና ማላ፣ ሂንቴ ዲራው፣ ታባኔ አጳሎሳባ ሌሚሱዋዳን አዳዲ።⁷ አዩሲ ጎፔ፣ ሃራቱዋፔ ኔና ኦኔ ጅቁሴዳዌ? ኔኒ ሰሳፔ አካቤናባይ ኔው አዩ ዴዲያዌ? ያቲና፣ ኔኒ አኪዳዎ ጊዶ፤ አዩሲ አካቤናዎዳን ጩቁታይ?

⁸ ሃዲ ሂንቴ ካሌዲታ። ሃዲ ዱራቴዲታ። ኑኒ ባይናን ሂንቴሬካ ካዉቱዲታ። ኑኒካ ሂንቴንቱና ካዉታናዳን፣ ሂንቴ ካዉቱዲቴንቶ ሎዓ ሺን።⁹ አዩሲ ጎፔ፣ ታው ማላቲያዎዳን፣ ኑኒ ሃ ሳዓሲ፣ ኪታንቻቱዋሲኔ አሳሲ ካሳ ጊዴዳ ዲራው፣ ሰሳይ ኑና ዩሱሲ ኪቴዳዎንታ ሃይቁዋሲ ፐርዴቴዳ አሳዳን፣ ኡባፔ ዉርሴሳ አሴዳ።

¹⁰ ኑኒ ኪሪስቶሳ ዲራው ኤያ፣ ሺን ሂንቴ ኪሪስቶሳን አዲዳ ኤራንቻ። ኑኒ ዳቡራንቻ፣ ሺን ሂንቴ ሚና፣ ሂንቴንቱ ቦንቻቴዳዎንታ፣ ሺን ኑኒ ቶሼቴዳዎንታ።¹¹ ሃ ዎዲ ጋካናሲ፣ ኑኒ ኮሻቴቶ፤ ሳሜቱቶ፤ ካሎቴቶ፤ ዴሼቴቶ። ቃሲ ዴዲያ ሳዓ ዳዩዴ ዩዩቶ።¹² ኑኒ ኑ ከሺያን አሊዴ ዳቡራቶ፣ ኑና አሳይ ሼቂያ ዎዴ፣ አንጂቶ፣ ኑና ዩዴርሲ ዩዩያ ዎዴካ ዳንዳዩቶ።¹³ ኑ ቦላ ኢታባ ሃሳዩያ ዎዴ፣ ኑኒ ሎዎ ቃላ ዛሬቶ። ኑኒ ሃዎ ጋካናሲካ፣ ሃ ሳዓ ፐቱዋኔ ኡባባ ቡራ ጊዴዶ።

¹⁴ ታኒ ታ ሲቂያ ናናዳን፣ ሂንቴንታ ሴራናው ሃዎ ገፋዲፔ አቲን፣ ዩላያናው ገፋቤይኪ።¹⁵ አዩሲ ጎፔ፣ ኪሪስቶሳን ሂንቴንታ ዲቺያ ታው ሻዓ አሳይ ሂንቴንቱሲ ዴዎፔካ፣ ሂንቴንቱሲ ኢቲ አዉዋፔ ሃራይ ባዋ። አዩሲ ጎፔ፣ ታኒ ሚሺራቼዋ ቃላ ሂንቴንቱሲ አሄዳዎዳን፣ ኪሪስቶሳ ዩሱሳን ሂንቴንቱሲ

††3:22 ኬፋ፡ 1: 12 ሃ ሱንሳው ገፊቴዳ ቤሌሳና ኢቱዋ።

d3:19 ዮብ 5:13 e3:20 ማዝ 94:11

አወዋ ጊዳዲ።¹⁶ ሲሚ ታናዳን ሃኒቱ ያጋዴ ሂንቴንታ ዎሳይ።¹⁷ ሄዋ ዲራው፡ ጎዳን አማኔቴዳ ታ ሲቂያ ታ ናዓ ሂሞቶሳ ሂንቴንቱኮ ኪታዲ። ኢ ኡባ ሳዓን ዴዲያ አማኒያ አሳ ኡባው ታኒ ታማሪሲያ ኪሪስቶሳ ዩሱሳን ዴዲያ ታ ኦጊያ ሂንቴንታ ሃሳዩሳናዋ።

¹⁸ ታኒ ሂንቴንታ ቤዓናው ሂንቴንቱኮ ዩናባ ማላቲና፡ ኦቶሬቲያ ኢቲ ኢቲ አሳቱ ዴዲና።¹⁹ ሺን ጎዳይ ጎፔ፡ ታኒ ሂንቴንቱኮ ኤሌካ ባይ ሄ ኦቶሬቲያ አሳቱዋሲ ሃሳይ ጊዴናን፡ ኡንቴንቱ ዎልቃ ኤራና።²⁰ አዩሲ ጎፔ፡ ዎሳ ካዉቴሳይ ዎሳ ዎልቃናፔ አቲን፡ ሃሳያና ጊዴና።²¹ ታኒ ሂንቴንቱኮ ሙሪያ ፃዎዓና ዮዬ ዎይ ሲቁዋናኔ አሺኬ አያናና ዮ? ሃቃዋ ዶሪቴ?

አማኒያ አሳ ጊዶን ኦሴቴዳ ፖኮባ

5 ሂንቴንቱ ጊዶን ፖኮ ዎሹማ አሱ ዴዲያዌ ዘጊሬቴ፤ ሄዋ ማላ ፖኮ ዎሹማ አሱ ሃራይ አቶ፡ ዎሳ አማኔና አሳ ጊዶኒኔ ባዋ። አዩሲ ጎፔ፡ ባሬ አወዋ ማቻቶ አኬዳ አሳይ ዴዲ።^{f2} ሂንቴንቱካ ኦቶሬቴዲታ። ሄዋፔ ሂንቴ ካዮታናው ቤሴኔ? ሄዋ ማላ ፖኮ አሱዋ ኦሴዳ ቢታኒ ሂንቴ ጊዶፔ ኪቻናው ቤሴ።

³⁻⁴ አያ ጊዲናካ ታኒ ታ አሳቴሳን ሂንቴንቱና ዴዲናኒ ጳዮፕካ፡ አያናን ሂንቴንቱና ዴዲያ። ሃዲ ሂንቴንቱና ዴዲያዎዳን ሃናዴ። ሄዋ ማላ አሱዋ ኦሴዳ ቢታኒያ ቦላ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ሱንሳን ፐርዳዲጋዲ። ሂንቴንቱኔ ታ አያናይ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ዎልቃና ኢቲፔ ሺቂዴ።⁵ ሄ ቢታኒያ አያናይ ጎዳ ዩሱሲ ፐርዳው ዩያ ጋላሳን አታና ማላ፡ ናጋራን ኩሜዳ አ ቦላ ኮላሳዳን ሴዓናሲ ሂንቴ ኢማናዳን፡ ታኒ ፐርዳዲ።

⁶ ሂንቴንቱ ጩቁ ሎዓ ጊዴና። ጉሳ ኢርሹ ሙናቃ ኡባ ዴንሲያዋ ኤሪኪቴ? ⁷ ሂንቴንቱ አራሳ ጊዳና ማላ፡ ናጋራ ኢርሹ ጫሌዳዋ ኬሲቴ። ሂንቴንቱ ኢርሹ ባይና ሙናቃ ማላ። አዩሲ ጎፔ፡ ኑ ፓሲጋ ዶርሳይ፡ ኪሪስቶሲ ያርሹቴዳ።⁸ ሄዋ ዲራው፡ ኑኒ ኡኪሳ ባላ ሱሬቴሳኒኔ ቴማቴሳን ቦንቻናፔ አቲን፡ ጫላ ኢርሹዋን፡ ኢታቴሳ ኢርሹዋኒኔ ጌላቴሳ ኢርሹዋን ቦንቻኮ።^h

⁹ ዎሹማናው ቆፒያዎንቱና ሂንቴ ኢቲፔ ጋኬቴና ማላ፡ ሂንቴንቱሲ ዳቢዳቢያ ፃፋዲ።^{##10} ታኒ ጊያዌ ሃ አላሚያን ዴዲያ ዎሹማናው ቆፒያዎንቱፔ ዎይ ዮራቲያዎንቱፔ፡ ካዩሶቲያዎንቱፔፔ ዎይ ኤቃው ጎዩኒያዎንቱፔ ኡባካ ሻኪታና ማላ ጊዴና። ሄዋ ጊዶፔ፡ ሃ አላሚያፔ ሂንቴ ሻኪቲ ባናው ቤሴ ጉሳ።¹¹ ሺን ኢሻቱዋ ሃዲ ጌቴቲያዎንቱፔ ኢቱኔ ዎሹማናው ቆፒያዎንቱ ዎይ ሚሻው ዮራቲያዎንቱ ዎይ ኤቃው ጎዩኒያዎንቱ ዎይ አሳ ሱንሳ ባይዚያዎንቱ ዎይ ማሶቲያዎንቱ ዎይ ወዲያዎንቱና ሂንቴንቱ ኢቲፔቴሳ ኦሴና ማላ፡ ታኒ ሂንቴንቱሲ ፃፋዲ። ሄዎንቱ ማላና ሃራይ አቶ፡ ቁማካ ኢቲፔ ሞፒቴ።

¹² አዩሲ ጎፔ፡ ዎሳ ጎሌፔ ካሬና ዴዲያዎንቱ ቦላ ፐርዳናው ታና አዩ ጋሲ? ሂንቴንቱ ጊዶን ዎሳ ጎሌን ዴዲያዎንቱ ቦላን ሂንቴ ፐርዲኪቴዬ? ¹³ ሺን ካሬና ዴዲያዎንቱ ቦላን ዎሳይ ፐርዳና። ሄ ኢታባ አሲያ ኡራ ሂንቴ ጊዶፔ ኬሲዲጊቴ።ⁱ

አማኒያ አሳ ጊዶን ዴዲያ ዋላሳ ዎቲዴ ጳዩሳናው ቤሲ?

6 ሂንቴንቱፔ ኢቲ ኡራሲ ባሬ ኢሻና ሞቱ ዴዲያባ ጊዶፔ፡ አማኒያዎንቱ ቦላ ፐርዴታናዋ ባሺዴ፡ አማኔናዎንቱ ቦላ ፐርዴታናው ዋኒ ፃሊዴ ቢ? ² አማኒያዎንቱ አላሚያ ቦላ ፐርዳናዋ ኤሪኪቴ? ያቲና፡ አላሚያ ቦላ ሂንቴ ፐርዳናዎንታ ጊዶፔ፡ ኡባባፔ ጉሂያዋ ፐርዳናው ዳንዳይኪቴ? ³ ሃ ዴዎባባይ አቶ ሺን፡ አማኒያዎንቱ ኪታንቻቱዋ ቦላ ፐርዳናዋ ኤሪኪቴ? ⁴ ያቲና፡ ሂንቴንታ ሃ አላሚያ ዴዎባባው ፐርዳ ጎሌ ቡሳይ ኮሹፔ፡ አማኒያ አሳይ ካዴዳ አሳን ፐርዲሳናው አፊቴ? ⁵ ታኒ ሂንቴንታ ዩላያናው ሃዋ ጋይ፤ ሃዋ ጊዳናው ቤሲ? ሂንቴንቱ ጊዶን ኢሻቱዋ ሲጌሳናው ዳንዳይያ ሎዎ ኤራንቻ አሳይ ኢቱኔ ባዌ? ⁶ ሺን ኢቲ ኢሻይ ዮኮ ኢሻ ፐርዳ ጎሌን ሞቲዴ፡ ሄ ዩዉዋ አማኔና አሳን ፐርዲሲ?

##5:9 ዳቢዳቢያ ፃፋዲ፡ ሃዋ ፃፋናፔ ካሴና ጳውሎሲ ቆሮንቶሳ አሳሲ ፃፌዳ ሃራ ቆንጨያን ኤራቲቤና ዳቢዳቢ ዴዲ ጉሳ።

f5:1 ዛር 22:30   g5:7 ኬስ 12:5   h5:8 ኬስ 13:7፤ ዛር 16:3
i5:13 ዛር 13:5፤ 17:7

7 ሲሚ ኢቱ ኢቱዋ ሞቲያዌ ሂንቱ ጊዶን ደዎ፤ ሄዌ ሂንቱ ኩንደዳዋ ቤሴ። ሄዋ፤ ሂንቱ ናቂቲያዌኔ ጨሜቲያዌ ሎዔኔ? 8 ሺን ሂንቱ ሂንቱ ሁጲው ኢቱ ኢቱዋ ሃራይ አቶ፤ ሂንቱ ኢሻቱዋካ ናቂታኔ ጨሚታ።

9 ዎይ ማካሳንቻቱ ያሳ ካዉቴሳ ላቴናዋ ኤሪኪቴ? ባሎ፤ ምሽግናው ቆፒያዋንቱ ዎይ ኤቃው ጎዩኒያዋንቱ ዎይ ዎሹሚያዋንቱ ዎይ አቱማዋ ጊዲዴ፤ አቱማዋና ጊሲያዋንቱ። 10 ዎይ ካዩሳቱ ዎይ ሚሻው ዮራቲያዋንቱ ዎይ ማሶቲያዋንቱ ዎይ አሳ ሱንሳ ባይዚያዋንቱ ዎይ ቦንቂያዋንቱ ያሳ ካዉቴሳ ላቴኪኖ። 11 ሂንቱንቱ፤ ኢቲ ኢቲ አሳይ ሄዋንቱ ማላ። ሺን ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ሱንሳኔ ኑ ያሳ አያናን ሂንቱ ሜጩቲዴ ጌዩዲታ፤ ቃሲ ሂሌዲታ።

ሂንቱንቱ አሳቴሳ ያሳ ቦንቆዋሲ ፔሺቴ

12 ኢቲ ኡራይ፡ «ታኒ ኮዩዳባ ኡባ አሳናው ዳንዳያይ» ጋና ዳንዳዩ። ሺን ኡባይካ ታና ማዴና፡ ታኒ ኮዩዳባ ኡባ አሳናው ዳንዳያይ። ሺን አዩኔካ ታና ሞዴና። 13 ቃይ ሃራይካ፡ «ቁማይ ኡሉዋሳ፤ ኡሉካ ቁማላ» ጌ። ሺን ያሳይ ኡሉዋካ ቁማካ ዳዩሳና። አሳ አሳቴሳይ ጎዳ ዩሱሳሳ፤ አቲን፤ ዎሹማሳ ጊዴና። ጎዳ ዩሱሲካ አሳ አሳቴሳሳ። 14 ያሳይ ጎዳ ዩሱሳ ሃይቁዋ፤ ዴንሴዳ፤ ቃሲ ኑናካ ሃይቁዋ፤ ባሬ ዎልቃን ዴንሳና።

15 ሂንቱንቱ አሳቴሳይ ኪሪስቶሳ አሳቴሳና ኢቱዋ ጊዲያዋ ሂንቱ ኤሪኪቴ? ያቲና፡ ታኒ ኪሪስቶሳ አሳቴሳና ኢቱዋ ጊዴዳዋ አፋዴ። ጫራቲ አሳቴሳና ኢቱዋ አሳናው ቤሲ? ቤሴና! 16 ዎይ ጫራቲና ኢቲ፤ ሜዲያ ኡራይ ኢዚና ኢቲ አሳቴሳ ጊዲያዋ ኤሪኪቴ? አዩሲ ጎ፤ ያሳ ማፃፋይ፡ «ኡንቱንቱ ላዓቱ ኢቲ አሾ ጊዳና» ያጌ። j17 ሺን ጎዳና ኢቲ፤ ሜዲያ ኡራይ አያናን አናና ኢቱዋ ጊዴ።

18 ዎሹማ፤ ሃኪቴ። ኢቲ ኡራይ አሲያ ሃራ ናጋራ ኡባይ አ አሳቴሳ፤ ካሬና ዴዔ፤ ሺን ዎሹሚያዌ ባሬ ቦላን ናጋራ አሴ። 19 ዎይ ሂንቱ ቦላይ ያሳይ ሂንቱንቱሲ ኢሜዳ ሂንቱንቱን ዴዒያ ጌሻ አያናይ አቂያ ጌሻ ጎሲያ ጊዲያዋ ኤሪኪቴ? ቃሲ ሂንቱ ሂንቱ ሁጲያሳ ጊዲኪታ። 20 አዩሲ ጎ፤ ያሳይ ሂንቱንታ ጋቲያን ሻሜዳ። ሄዋ ዲራው፡ ሂንቱ አሳቴሳን አ ቦንቆቱ።

ጌሉዋ አካባሲ አሹቴዳ አሻኔ ኢሜቴዳ ዛናዋ

7 ሂንቱንቱ ታው ዓሬዳ ዩዉዋሲ አቱማ አሳይ ማጫዉና ቦቼኔንቶ ሎዓ። 2 ሺን ዎሹማ ጋሱዋ ዲራው፡ አቱማ አሳሲ ሁጲያን ሁጲያን ማቻታ ዴዑ። ቃሲ ማጫ አሳሲካ ሁጲያን ሁጲያን አሲናይ ዴዎ።

3 አሲናይ ባሬ ማቻቲው አሲናቴሳን ቤሲያባ ኡዶ፤ ቃሲ ሄዋዳን፡ ማቻታካ ባሬ አሲናሲ ማቼቴሳን ቤሲያባ አሱ። 4 ማቻታ ባሬ አሳቴሳሲ ጎዳ ጊዱኩ፤ ሺን ኢዚ አሲናይ ጎዳ። ሃዋዳንካ፡ ቃሲ አሲናይ ባሬ አሳቴሳሲ ጎዳ ጊዴና፤ ሺን አ ማቻታ ጎዳ። 5 ሂንቱንቱ ሂንቱ ጊዶን ያሳ ዎሳን ጌንጫናው ሄ ዎዲያሲ ዞሬታን ዲጌታና፤ አቲን፤ ኢቱ ኢቱዋ ዲጎ፤ ሂንቱንቱ ሂንቱንታ ናጌና ዲራው፡ ሴፃናይ ሂንቱንታ ፓጩናዳን፤ ኢቲ፤ ዴዒቴ። 6 ሺን ታኒ ሂንቱንታ ሄዋ ሂንቱ ዶሶዋዳን ሃኒቴ ጋዩ፤ አቲን፤ አዛዚኪ። 7 ታኒ አሳይ ኡባይ ታናዳን ሃኒንቶ ዶሳይ። ሺን ያሳይ አሳው ሁጲያን ሁጲያን ዱማ ዱማ ኢሞታ ኢሚ ዎሴዳ፤ ኢቱዋሲ ሃዋዳን፤ ቃሲ ዮኮዋሲ ሄዋዳን ኢሚ ዎሴዳ።

8 ሄዋ ዲራው፡ ታኒ ማቻቶ አኪቤናዋንቱ፤ አሲናይ ሃይቆ ማጫዋንቱ ታናዳን ጮ ዴዒናንቶ፤ ኡንቱንቶ ሎዓ ጋይ። 9 ሺን አሙዋን ጉዴቲያዋ፤ አኪያዌኔ ጌሊያዌ ሎዓ ጊዲያ ዲራው፡ ኡንቱንቱ ባሬንታ ናጋናው ዳንዳያና ዳዮ፤ አኪናኔ ጌሊያ።

10-11 ማቻታ ባሬ አሲና፤ ሻኪቴ፤ ሺን ሻኪቴ፤ ጌሌናን ዴዑ፤ ዎይ ባሬ አሲናና ሲጌቱ። አሲናይካ ባሬ ማቻቶ ዩዶ፤ ያጋዴ፤ አኪዳዋንታኔ ጌሌዳዋንታ አዛዛይ። ሺን ሃዋ አዛዚያዌ ጎዳ፤ አቲን፤ ታና ጊዲኪ።

12 ታኒ ሃራቱዋ ሃዋዳን ጋይ፤ ጎዳ ጊዴና። አማኔና ማቻታ ዴዒያ አማኒያ አሳይ አኒኔ ዴዎ፤ አ ማቻታ አናና ኢቲ፤ ዴዒያዋ ኢ ዶሶ፤ ኢዞ ዩዶ። 13 ቃሲ አማኔና አሲናይ ዴዒያ አማኒያ ማቻታ ዴዎ፤ ኢዚ አሲናይ ኢዚና ኢቲ፤ ዴዒያዋ ኢዛ ዶሶ፤ አ፤ ሻኪቴ። 14 አዩሲ ጎ፤

አማኔና አሲናይ ባሬ አማኒያ ማቻቲና ዴዲዴ ገዩዳ። ቃሲ አማኔና ማቻታ ባሬ አማኒያ አሲናና ዴዳዴ ገዩዳ። ሄዌ ባዌንቶ፣ ሂንቴንቱ ናናይ ቱና፤ ሺን ሃሂ ኡንቱንቱ ጊሻ። ¹⁵ ሺን አማኔናዌ ሻኪታና ኮዮፕ ሻኪቶ። አማኒያ ማቻቶ ጊዲና፣ ዎይ አሲና ጊዲና፣ ሃዋ ማላ ዩ-ወዋን ቃሺቲኪኖ፣ አዩሲ ጎፕ፣ ያሳይ ኑና ሳርቱላን ዴዳናው ያሴዳ። ¹⁶ አማኒያ ማቻቱ፣ ኔኒ ኔ አሲና አሻኒንቶኔ ኦ ኤሪ? ዎይ አማኒያ አሲናው ኔኒ ኔ ማቻቶ አሻኒንቶኔ ኦ ኤሪ?

የሳይ ሂንቴንታ ኮይሮ ያሲያ ዎይ ሂንቴንቱ ዴዲያ ሃኖታን ዴዲቲ

¹⁷ ጊዶፕ፤ አሳይ ሁጲያን ሁጲያን ጎዳይ አው ኢሜዳዋዳኒኔ ቃሲ ያሳይ ባሬና ያሴዳዋዳን ዴዎ። ሄዌ አማኒያ አሳ ኡባ ታኒ ታማሪሴዳ ሂጊያ። ¹⁸ አኒኔ ቃፃሬቲ ኡቲዴ፣ ያሳ አማኔዳዋ ጊዶፕ፣ ባሬ ቃፃሬ ማላ ዲጎፖ። ቃሲ አኒኔ ቃፃሬቱናን ዴዲዴ፣ ያሳ አማኔዳዋ ጊዶፕ ቃፃሬቶፖ። ¹⁹ አዩሲ ጎፕ፣ ያሳ አዛዙዋ ናጋናፕ አቲን፣ ቃፃሬቲና ቃፃሬታና ዳዩና አላሲ ባዋ።

²⁰ አሳይ ሁጲያን ሁጲያን ያሳይ ባሬና ያሲያ ዎይ ዴዲያዋዳን ዴዎ። ²¹ ያሳይ ኔና ያሲያ ዎይ ኔኒ አይሌ? አይኔ ባዋ፤ ሺን ኔኒ አይሌቱላፕ ኪሳናው ዳንዳዮፕ ኪሳ። ²² አዩሲ ጎፕ፣ አይሌ ጊዲ ኡቱዳ አሳ ጎዳይ ያሴፕ፣ ኢ ጎዳይ አይሌቱላፕ ኪሴዳ አሳ። ሃዋዳንካ፣ አይሌ ጊዴና አሳ ኪሪስቶሲ ያሴፕ፣ ኢ ኪሪስቶሳ አይሌ። ²³ ያሳይ ሂንቴንታ ጋቲያን ሻሜዳ። አሳ አይሌ ጊዶፕ። ²⁴ ታናዳን አማኒያዋንቶ፣ አሳይ ሁጲያን ሁጲያን ያሳይ ኦ ያሲያ ዎይ ዴዲያ ዴዎዋዳን፣ ያሳና ዴዎ።

ጌሌቲ አክቲቤናዋንቱባኔ አምዔቱዋባሲ አሽቴዳ አሻ

²⁵ ዎዶራቱዋሲ ጎዳይ ታና አዛዜዳባይ ባዋ። ሺን ታኒ ጎዳሲ አማኔቱዳዋ ጊዴዳ ዲራው፣ አፕ ማርቱሳ አክዳዋዳን፣ ሂንቴንታ ዞራይ። ²⁶ ሲሚ ሃሂ ሜቱዋሲ ታው ሃዌ ሎዓ ማላቱ፤ አሳይ ሃዋዳን ሃኒዴ ዴዎፕ ሎዓ። ²⁷ ኔኒ ማቻቶ አካዲጊዳዋ ጊዶፕ፣ ኢዞ ዩዳናው ኮዮፓ። ማቻቶ አካቤናዋ ጊዶፕ፣ አካናው ኮዮፓ። ²⁸ ሺን ኔኒ ማቻቶ አኮፕ፣ ናጋራ አሳቤይካ፣ ዎዶራታካ አሲና ጌሎፕ፣ ናጋራ አሳቤይኩ። ሺን አክቲያዋንቶኔ ጌሌቲያዋንቶ ኡንቱንቱ ዴዎዋን ዎልቃማ ሜቱ ዴዔ። ታኒ ሂንቴንታ ሄ ሜቱዋፕ አሻናው ኮይይ።

²⁹ ሺን ታናዳን አማኒያዋንቶ፣ ታኒ ጊያዌ ሃዋ፤ ዎዲ ወሬዳ። ሃዋፕ ሲንሳው አኪዳ አሳቱ፣ አኪቤና አሳዳን ሃኒኖ። ³⁰ ዩኪያዋንቱ ዩኪናዋዳን፣ ናሺቲያዋንቱ ናሺቴናዋዳን፣ ሻሚያዋንቱካ ሻሚዴ አይኔ ባይናዋዳን፣ ³¹ ሃ አላሚያ ዴዎዋን ማዴቲያዋንቱ ኡባካ ማዴቴናዋዳን ሃኒኖ። አዩሲ ጎፕ፣ ሃ አላሚያ ዴዎ ኡቲያዋ።

³² ሂንቴንቱ ሂርጌናን ዴዳናዋ ታኒ ዶሳይ። አኪቤናዌ ጎዳ ናሺቻናው ኮይያ ዲራው፣ ኦ አሱዋባ ቆፕ። ³³ ሺን አኪዳዌ ባሬ ማቻቶ ናሺቻናው ኮይያ ዲራው፣ ሳዓባ ቆፕ። ³⁴ ኦ ቆፋይ ሻኪቱዳ፣ አሲና ጌላቤና ዎዶራታ ባሬ አሸዋኒኔ ባሬ ሺምፕዋን ጌያናው ኮይያ ዲራው፣ ጎዳ አሱዋባ ቆፓው። ሺን አሲና ጌሌዳወና ባሬ አሲና ናሺቻናው ኮይያ ዲራው፣ ሳዓባ ቆፓው።

³⁵ ታኒ ሃዋ ሂንቴንታ ማዳና ማላ ጋዩፕ አቲን፣ ሂንቴንታ ዲባናው ጊኪ። ሺን ሂንቴ ቤሲያዋዳን ዴዲዴ፣ ጎዳ አሱዋ ሂንቴና ኢሚዴ አሳና ማላ ኮይይ።

³⁶ አኒኔ ባሬ ጊጊሴዳ ዎዶራቶ አኪያ ዎዲ ጋኪና፣ ባሬና ናጋናው አው ዳንዳዩቱናን ኢዶፕ፣ ኢዞ አኮ። ኢ ኢዞ አኮፕ፣ ሄዋን ናጋራይ ባዋ። ³⁷ ሺን ኢ ባሬ ዎዛናን ሚኖፕ፣ አኪናን ጋሚዳና ዳንዳዩ። ቃሲ ባሬና ናጊዴ፣ ባሬ ጊጊሴዳ ዎዶራቶ አኪናን ጋሚዳና ጎፕ፣ አኒኔ ዎልቃንሴናን ባሬ ዎዛናን ቆፋ ቃቼዳዋ ጊዶፕ ሎይሴዳ። ³⁸ ሄዋ ዲራው፣ ዎዶራቶ አኪያ ኡራይ ሎይሴዳ፤ ቃሲ አኪናዌ ኡባ አሲ ሎይሴዳ።

³⁹ አሲና ጌሌዳ ሚሺራታ ባሬ አሲናይ ዴዔዳ ኪናን አናና ኢቱፕ ዴዳናዳን ቃሺታ ኡታዳ። ሺን ኢ ሃይቆፕ፣ ጎዳ አማኒያ አሳ አናና ጊዶፕ፣ ባሬ ዶሴዳ አሲና ጌላናው ዳንዳዩው። ⁴⁰ ታ ቆፋ ጊዶፕ፣ ጌሌናን ዴዳንቶ፣ ኢዛ ናሺቻን ዴዳና። ቃሲ ታናን ያሳ አያናይ ዴዲያዋ ታኒ ኡራይ።

ኤቃሲ ያርሼቱዳ ቁማባ

8 ኤቃሲ ያርሼዳ ቁማባ ጊዶ፤ ኑኒ ኡባይካ ኤሬቶ። ኤራይ ኦቶርሴ፤ ሺን ሲቁ አማኑዋን ዲቼ።
2 አንኔ ባሬው ኢቲባ ኤሪያዋ ማላቶ፤ ኢ ቢሮ ኤራናው ቤሲያዋ ኤሪቤና። 3 ሺን አንኔ ያሳ ሲቆ፤ ያሳይ አ ኤሬ።

4 ሄዋ ዲራው፤ ኤቃው ያርሼዳ ቁማ ሙሳባ ጊዶ፤ ኤቃ ኡባይ አላሚያን አያኔ ጊዶናዋ፤ ኢቲ ያሳ፤ ኢቲን፤ ሃራይ ባይናዋ ኑኒ ኤሬቶ። 5 አዩሲ ጎፔ፤ ጮራ ያሳቱኔ ጮራ ጎዳቱ ደዒና። ሺን ሃራይ አቶ፤ ሳሉዋን ጊዲና ሳግን ጊዲና፤ ያሳቱዋ ጌቱቲያዋንቱ ደዎ፤ 6 ኡባባ ሜዴዳዌ ኑኒ አው ደዒያዌ፤ ኢቲ ያሳይ፤ አው፤ ኑሲ ደዒ። ቃሲ ኡባባይ አን ሜዴቴዳዌኔ ኑኒ አን ደዒያዌ ኢቲ ጎዳይ፤ ዩሱሲ ኪሪስቶሲካ ኑሲ ደዒ።

7 ሺን ሃ ኤራይ አሳ ኡባው ደዒና፤ ኢቲ ኢቲ አሳቱ ኤቃ ዶዩዳ ዲራው፤ ሃዒ ጋካናውካ፤ «ኤቃው ያርሼዳ ቁማ» ያጊዴ ሚኖ። ቃሲ ኡንቱንቱ ዎዛናይ ሹጋ ጊዴዳዋን፤ ኡንቱንቶ ሃ ቁማን ቱኔዳዋ ማላቶ። 8 ሺን ቁማይ ኑና ያሳኮ ሺቃናዳን ማዴና፤ ኑኒ ማና ዳዩንቶካ ኑሲ አይኔ ፓጩና፤ ሞፔኔ ኑሲ አይኔ ጉጂቴና።

9 ሺን ሃዌ ሂንቱ ሂንቱ ዶሶዋዳን ሃኒያዌ ሹጎ አማኑዋና ደዒያዋንታ ናጋራን ዩጊና ማላ ናጌቲቱ።
10 አዩሲ ጎፔ፤ ኔኒ ኤራንቻይ ኤቃው ያርሼዳ ቁማ ማናው ኤቃ ጎሊያን ኡቱዳ ዎዴ፤ ሹጎ አማኑዋና ደዒያ ኢቲ አሳይ ኔና ቤያ፤ ኤቃው ያርሼዳ ቁማ ኢ ማናው አ ዎዛናይ ቆፔኔዬ? 11 ሄዋ ጊዶ፤ ሃ ሹጎ አማኑዋና ደዒያ ኔ ኢሻይ፤ ኪሪስቶሲ አ ዲራው ሃይቁዳዌ፤ ኔ ኤራን ባዩ። 12 ሃዋዳንካ፤ ሂንቱ ሂንቱ ኢሻቱዋ ናቂያዋንኔ ኡንቱንቱ ሹጎ ዎዛና ማይሲያዋን ኪሪስቶሳ ናቂታ። 13 ሄዋ ዲራው፤ ቁማይ አማኒያ ታ ኢሻ ዱቢያዋ ጊዶ፤ አ ዱቤና ማላ፤ ታ ደዒያ ላይሳን ሙሌካ አሹዋ ሚኬ።

ዩሱሲ ኪቴዳዋንቱሲ ደዒያ ማታኔ ኡንቱንቱ አሳናው ቤሲያባ

9 ታኒ አይሌቴሳይ ባይና አሳ ጊዲኪታ? ዩሱሲ ኪቴዳዋ ጊዲኪታ? ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ቤዓቤይኪታ? ሂንቱንቱ ታኒ ጎዳሲ አሴዳ ታ አሱዋፔ ቤቴዳዋንታ ጊዲኪቴዬ? 2 ታኒ ሃራንቱሲ ዩሱሲ ኪቴዳዋ ጊዳና ዳዮ፤ ሂንቱንቶ ዩሱሲ ኪቴዳዋ ጊዲያዌ ኤራቴዳዋ፤ አዩሲ ጎፔ፤ ታኒ ጎዳን ዩሱሲ ኪቴዳዋ ጊዲያዋ ሂንቱ ማርካ።

3 ታና ቦሪያዋንቱሲ ታኒ ኢሚያ ዛሩ ሃዋ። 4 ማናውኔ ኡሻናው ኑሲ ማቲ ባዌ? 5 ዩሱሲ ኪቴዳ ሃራቴዋዳንኔ ጎዳ ኢሻቱዋዳን፤ ቃሲ ጳይሪሳዋዳን፤ ኤዋ ጊያ ማቻቶ ኢቲፔ አኪዴ ባናው ኑሲ ማታይ ባዌ? 6 ዎይ ኑ ደውዋሲ አሲዴ ባዌታናው ቤሲያዌ ታናኔ ባርናባሳ ሃላሌ? 7 አይ ዎዴኔ ባሬ ሚሻ ሚዴ፤ ዎታዳራቴሳ አሲያዌ አኔ? ዎይ ዎዩኒያ ቱራ ቶኪዴ፤ አ አይፊያ ሜናዌ አኔ? ዎይ ሚዛ ወዲያ ሄሚዴ፤ ሄ ሚዛ ወዲያ፤ ማላ ኡሼናዌ አኔ?

8 ታኒ ሃዋ አሳ ቆፋ ሃላላን ጋይታ? ዎይ ሂጊ ቃሲ ሃዋ ጌኔ? 9 አዩሲ ጎፔ፤ ሙሴ ሂጊያን፤ «ካሳ ዩዲያ ሜሂያ ዶና ቃሻፓ» ጌቱቲዴ ሃፌቴዳ፤ ያሳይ ሜሂያባ ቆፒዴ ሃዋ ጊ? k10 ዎይ ኢ ሄዋ ጊያዌ ሙሌካ ኑ ዲራሳ ጊዴ፤ ቱማካ ኑ ዲራው ሃፌቴዳ፤ ጎሺያ ቢታኒካ ካሳ ቡኪያ ቢታኒካ፤ «ታና ጋኪያዋ አካና» ያጊዴ አሳናው ቤሴ። 11 ኑኒ ሂንቱ ጊዶን አያና ዩውዋ ዜራዳዋንታ ጊዲዴ፤ ኑ አሹዋሲ ማዶ ጊዲያዋ ሂንቱንቱ፤ ጫኮፔ ዳርቤ? 12 ሃራቴ ሄዋ ሂንቱንቱ አካናው ኡንቱንቶ ማታይ ደዎ፤ ኑሲ ኡንቱንቱዋ፤ አዲያ ማታይ ባዌ?

ሺን ኑኒ ኪሪስቶሳ ሚሺራቸዋ ቃላሲ ዱቦ ጊዴናዳን፤ ኡባባ ጌንጨያዋ፤ አቲን፤ ሄ ማታን ጎዳቲቤይኮ። 13 ጌሻ ጎሊያን አሲያ አሳቱ ባሬንቱ ቁማ ጌሻ ጎሊያ፤ አኪያዋ ኤሪኪቴ? ቃሲ ያርሼያሳን አሲያዋንቱ ያርሹዋ፤ አኪያዋ ኤሪኪቴ? 14 ሃዋዳንካ፤ ቃሲ ሚሺራቸዋ ቃላ አዲያዋንቱ ባሬንቱ ደውዋሲ ኮሺያባ አፔ ደማናዳን፤ ጎዳይ አዛዜዳ።

15 ሺን ታኒ ሃ ማታ ኡባን አይኔ ጎዳታቤይኪ። ታኒ ሃዋ ሃፌዳዌ ሄዋ ማላ ማታይ ታው ደዓናው ቤሴ ያጊያዋና ጊዴና፤ አዩሲ ጎፔ፤ ታ ጨቁዋ አንኔ ሚላ ኪሲያዋ፤ ሃይቁያዌ ታው ሎዓ። 16 ሚሺራቸዋ ቃላ አዳናው ታኒ አዛዜታ ኡቴዳ ዲራው፤ አ አዶፔካ ታው ጨቁቲያባይ ባዋ። ሚሺራቸዋ ቃላ

k9:9 ዛር 25:4፤ 1፻፶፬ 5:18   l9:13 ዛር 18:1

አዴናን አጎፔ፣ ታው አዩሮ።¹⁷ አዩሲ ጎፔ፣ ታኒ ሃዋ ዶሳዴ አሳፔ፣ ታው ዎይታይ ዴዴ። ሺን ታኒ ዶሴናን ኢዎፔካ፣ ሚሺራቸዋ ቃላ ዲራው ሃዳራ ዶሳይ ታው ኢሜዳ።¹⁸ ያቲና፣ ታ ዎይታይ አዩ? ሚሺራቸዋ ቃላ አዳዴ፣ ታው ዎንጋላን ዴዲያ ኩሜንሳ ማታን ጎጌቴናን፣ ሚሺራቸዋ ቃላ ጮ አዲያዋ።

¹⁹ ታኒ አሲኔ አይሌ ጊዲኬ ሺን፣ ጮራቱዋ ዛራናው ታና ኡባው አይሌ ኬሳዲ።²⁰ ታኒ አዩሁዳቱዋ ዛራናው ኡንቱንቱና ኡንቱንታ ጊዳዴ ዴዳዲ። ታ ሁጴው ሂጊያፔ ጋርሳና ዴዲኬ። ሺን ሂጊያፔ ጋርሳና ዴዲያዋንታ ዛራናው ሂጊያፔ ጋርሳና ዴዲያ አሳ ማላ ጊዳዲ።²¹ ታኒ ሂጊ ባይና አሳቱዋና ዴዳዴ፣ ሂጊ ባይና አሳዳን ሃናዲ። ዶሳ ሂጊ ዳዩና ጊዴና። ሺን ሂጊ ባይናዋንታ ዛራናው፣ ኪሪስቶሳ ሂጊያፔ ጋርሳና ዴዳዲ።²² ታኒ አማኑዋን ዳቡሪያዋንታ ዛራናው፣ ኡንቱንቱ ማላ ጊዳዲ። ታኒ አይ አጊያጊኔ አማራዳ አሳቱዋ አሻናው፣ ኡባ አሳቱዋና ኡባባኒ ኡንቱንቱ ማላ ጊዳዲ።²³ ታኒ ሚሺራቸዋ ቃላ አንጁዋ ሻካናው፣ ሚሺራቸዋ ቃላ ዲራው፣ ኡባባ አሳይ።

²⁴ ዎሳን ዶናና ጊዴ ዎዲያ ኡባይ ኢቲፔ ዎዲ። ሺን ኢቱዋ ሃላላይ ዎይታ አኪያዋ ኤሪኪቴ? ሃዋዳን ሂንቱንቱካ ዎይታ አካናው ዎዲቴ።²⁵ ካሳው ባሬና ጊጊሲያ አኒኔ ኡባባኒ ባሬና ናጌ። አሳይ ሄዋ ዳቡሪያዋ ዶዳዳዎ ኢሜቲያ ባዩያ አክሲሊያ ዴማናሳ። ሺን ኑኒ ዳቡሪያዋ ሜዲናው ዴዲያዎኔ ባዩና አክሲሊያ ዴማናሳ።²⁶ ሄዋ ዲራው፣ ታኒ ቆሬ ባይናን ዎዲያዋን ዎዲኬ። ጫርኩዋ ዩምፒያ አሳዳንካ ጮ አሌቲኬ።²⁷ ሺን ታኒ ሃራንቶ አዴዳዋፔ ጉዩያን፣ ታ ሁጴው ዎይታፔ አቴና ማላ፣ ታ አሳቱሳ ናጌታናዳን አሳይ።

ኤቃው ጎዩናናው ቤሴና

10 ሄዋ ቦላን ታናዳን አማኒያዋንቶ፣ ታኒ ሂንቱ ሃዋ ኤራና ማላ ኮያይ። ኑ አዎቱ ኡባይ ሻሪያፔ ጋርሳና ዴዴዲኖ፤ ኡባይካ አባ ጊዶና ፒኔዲኖ።^{m2} ኡንቱንቱ ኡባይ ሙሴና ኢቴፔ ጊዳናው፣ ሻሪያጊኔ አባን ማቀቱዲኖ።³ ኡንቱንቱ ኡባይ ሄ ኢቲ አያና ቁማ ሜዲኖ።ⁿ⁴ ቃሲ ኡባይካ ሄ ኢቲ አያና ኡሻ ኡሹዲኖ። አዩሲ ጎፔ፣ ኡንቱንቱ ባሬንታ ካሌሲያ አያና ዛላፔ ፑልቶዋ ኡሹዲኖ፤ ሄ ዛላይካ ኪሪስቶሳ።^{o5} ሺን ዶሳይ ኡንቱንቱፔ ዳሪያ ባጋቱዋን ናሹቲቤና ዲራው፣ ኡንቱንቱ አጋይ አሳይ ባይና ሳን ላሌቴዳ። p

⁶ ኡንቱንቱ ኢታባ አዎቱዳዋዳን፣ ኑ ዎዛናይ ቃሲ ኢታባ አሙዋፔ ናጌታናዳን፣ ሄዬ ኡባይ ኑሲ ቲሚርቴ ጊዴዳ።^{q7} ዶሳ ማግፋይ፣ «አሳይ ማናወኔ ኡሻናው ኡቴዲኖ፤ ቃሲ ዱሮ ዴንዲ ኤቁዲኖ» ያጊያዋዳን፣ ኡንቱንቱ ኢቱ ኢቱ ኤቃው ጎዩኔዳዋዳን፣ ሂንቱ ጎዩኖፒቴ።^{r8} ኡንቱንቱ ኢቱ ኢቱ ዎሹሜዳዋዳን፣ ኑኒ ዎሹማናው ቤሴና። ሄዋ ጋሱዋን ኡንቱንቱ ኢቲ ጋላሲ ላታማኔ ሄዙ ሻዓይ ሃይቁዳ።^{s9} ኡንቱንቱ ኢቱ ኢቱ ጎዳ ፓጩዴ። ሾሻን ዱኬቲ ሃይቁዳዋዳን፣ ኑኒ ጎዳ ፓጫናው ቤሴና።^{t10} ኡንቱንቱ ኢቱ ኢቱ ዙዙሚና፣ ዎዲያ ኪታንቻን ኡንቱንታ ዳዩሴዳዋዳን ዙዙሞፒቴ።

¹¹ ሃዬ ኡባይ ሃራቱሲ ቲሚርቴ ጊዳናዳን ኡንቱንቱ ቦላ ጋኬዳ። ቃሲ ኑና ዎዲያ ዉርሴሳይ ጋካና ማቱዳዋንታ ሲራናው ሃሬቴዳ።

¹² ሄዋ ዲራው፣ ሚና ኤቃዲ ጊዴ ቆፒያ ኡራይ አኒኔ ኩንዴናዳን፣ ባሬና ናጌ።¹³ ሂንቱንታ ጋኪያ ፓጩ፣ አሳ ኡባ ጋኪያ ፓጩያ ማላፔ አቲን፣ አይኔ ዱማቴና። ሂንቱንቱ ዎልቃይ ዳንዳዩያዋፔ አዲያ ፓጩያን ሂንቱ ፓጩታናው ኮዩና ዶሳይ አማኔቴዳዋ። ሺን ሂንቱንታ ፓጩ ጋኪያ ዎዴ፣ ሄ ፓጩያ ኢ ሂንቱንታ ዳንዳዩሳና። ቃሲ ሄ ፓጩያፔ ሂንቱንቱ ኬሲያ አጊያካ ኢ አሚና።

¹⁴ ሄዋ ዲራው፣ ታ ዶሲያዋንቶ፣ ኤቃው ጎዩኖፒቴ።¹⁵ ሂንቱንቱ ዎዛናማ አሳ ጊዴዳ ዲራው፣ ታኒ ሂንቱንቶ አዳይ። ታኒ ጊያዋ ሂንቱ ፐርዲቴ።¹⁶ ኑኒ ዶሳ ጋላቲዴ ሻኪያ አንጁዋ ፁዓይ ኪሪስቶሳ ሱሳና ኢቲፔቴሳይ ዴዲያዋ ጊዴኔ? ቃሲ ኑኒ ሜንሲያ ኡኪሳይ ኪሪስቶሳ አሾዋና ኢቲፔቴሳይ ዴዲያዋ ጊዴኔ? ¹⁷ ኢቲ ኡኪሳይ ዴዲያ ዲራው፣ ኑኒ ጮራ ጊዶፔካ፣ ኢቲ አሳቱሳ፣ አዩሲ ጎፔ፣ ኑኒ ኡባይካ ሄ ኢቲ ኡኪሳ ሻኪቴቶ።

m10:1 ኬስ 13:21-22፤ 14:22-29 n10:3 ኬስ 16:35
o10:4 ኬስ 17:6፤ ፓይ 20:11 p10:5 ፓይ 14:29-30 q10:6 ፓይ 11:4
r10:7 ኬስ 32:6 s10:8 ፓይ 25:1-18 t10:10 ፓይ 16:41-49

18 ኢስራዔሊያ አሳ ያሊቱ። ያርሹዋ ሚያዋንቱ ያርሺያሳና ኢቲቴቴሳይ ዴዲያዋንታ ጊዲኪና?
 u19 ሲሚ ታኒ ዋጋይታ? ኤቃሲ ያርሼቴዳ ቁማይ ማዲ ዎይ ኤቃይ ማዲ? 20 ማዴና፤ ሺን ታኒ ጊያዌ
 ያሳ አማኔና አሳቱ ኢታ አያናቱዋሲ ያርሺያዋቴ አቲን፤ ያሳው ያርሺኪኖ። ኢታ አያናቱዋና ሂንቴ
 ኢቲቴ ዙፔታና ማላ፤ ታኒ ኮዩኪ። v21 ጎዳ ፀ-ዓፔ ኡሺዴ ቃሲ ኢታ አያናቱዋ ፀ-ዓፔ ኡሻናው ሂንቴ
 ዳንዳዩኪታ። ጎዳ ጋይታቴ ሂንቴ ጊሺቲዴ ቃሲ ኢታ አያናቱዋ ጋይታቴ ማናው ዳንዳዩኪታ። 22 ሄዋ
 ኡዲዴ ኮኒ ጎዳና ጊኖታናው ኮሺ? ኮኒ አፔ ሚኔቶ? w

23 ሂንቴቴ ኢቱ ኢቱ። «ኡባባ አሳናው ታና ዲጊያባይ ባዋ»፤ ሺን ኡባባይ ማዴና። «ኡባባ አሳናው
 ዲጊያባይ ባዋ፤ ሺን ኡባባይ ጊሺና» ያጊኖ። 24 አኒኔ ሃራ አሳ ማዲያባ ቆፖፔ አቲን፤ ሃራይ አቶ
 ኢቱኔ ባሬና ማዲያባ ቆፖፖ።

25 ጊያን አገሬ ታራን ዛሊዔቲያ አሹዋ ሂንቴ ዎዛና ቆፋን፤ አይኔ ሲዴናን ሚቱ። 26 አዩሲ ጎፔ።
 አሳሚኔ አኒ ዴዲያባይ ኡባይ ጎዳባ። x

27 ኢቲ አማኔና አሳይ ሂንቴንታ ኢማሳ ኡዲ ሸባናው ዪሲና ባናው ኮፑፔ፤ ሂንቴ ዎዛና ቆፋን፤
 አይኔ ሲዴናን ሂንቴ ሲንሳ ኢ አሲያባ ኡባ ሚቱ። 28 ሺን ኢቲ ኡራይ ሂንቴንቶ። «ሃዌ ኤቃው
 ያርሺዳዋ» ጎፔ፤ ሄ ሂንቴንቶ አዴዳ ቢታኒያ ዲራውኔ ቃሲ ሂንቴ ዎዛና ቆፋ ዲራው፤ ሄ ቁማ ሞፒቱ።
 29 ታኒ ጊያዌ ኔ ዎዛና ቆፋ ዲራሳ ጊዴና፤ ሺን ዮኮ ቢታኒያ ዎዛና ቆፋ ዲራሳ።

ታኒ ታ ሃናናው ዳንዳዩያ ታ ሃናታ ሃራ አሳ ዎዛናይ አያው ፐርዲ? 30 ታኒ ያሳ ጋላታዴ ቁማ
 ሞፔ፤ ያሳ ጋላታዴ ሜዳ ቁማው አያው ቦሬታይታ?

31 ሲሚ ሂንቴ አያኔ ሞፔ፤ ዎይ አያኔ ኡሾፔ፤ ዎይ ሂንቴ አያኔ ኡዶፔ፤ ኡባባ ያሳ ቦንቹዋሲ
 አሲቱ። 32 ሂንቴንቱ አዩሁዳ አሳቱዋሲ ዎይ ጊሪኬ አሳቱዋሲ ዎይ ያሳ አማኒያዋንቱሲ ዱቦ ጊዶፒቱ።

33 ታኒ ቃሲ ጮራቱ አታና ማላ፤ ኡንቴንቱ ኡባ ማዳናዳኒቴ አቲን፤ ታ ሁጲው ማዱዋ ኮዩናን፤ አሳ
 ኡባ ኡባባኒ ናሼቹያዋዳን፤ ሂንቴንቱካ ሄዋዳ ኡዲቱ።

11

ታኒ ኪሪስቶሳ ሌሚሱዋ ካሊያዋዳን፤ ሂንቴንቱካ ታዋ ካሊቱ።

አሳይ ኢቲቴ ዎሲያ ዎዴ ዴዓናው ቤሲያ ዎጋ

2 ታናዳን አማኒያዋንቶ፤ ሂንቴ ኡባባኒ ታና ሃሳዩያ ዲራውኔ፤ ዎጋ ታኒ ሂንቴንቶ
 ኢሜዳዋዳን፤ ሂንቴ ሚኒሲዴ ናጊያ ዲራው፤ ሂንቴንታ ጋላታይ። 3 ሺን ኪሪስቶሲ አቱማዋ ኡባው
 ሁጲ ጊዲያዋ፤ አቱማ አሳይ ማጫ አሳሲ ሁጲ ጊዲያዋኔ ቃሲ ያሳይ ኪሪስቶሳሲ ሁጲ ጊዲያዋ ሂንቴ
 ኤራና ማላ ኮያይ። 4 ያሳ ዎሲዴ፤ ዎይ ቲምቤቲያ አዳዴ፤ ባሬ ሁጲያ ጎዜያ አቱማ አሳይ ኡባይ
 ኪሪስቶሳ ቶቹ። 5 ቃሲ ያሳ ዎሳዴ ዎይ ቲምቤቲያ አዳዴ፤ ባሬ ሁጲያ ጎዜያ ማጫውና ባሬ አሲና
 ቶቻው፤ አያው ጎፔ፤ ኢዛ ባሬ ሁጲያ ሜዴታዲጎኒና ኢቲ ማላ።

6 ማጫውና ባሬ ሁጲያ ጎዛና ዳዮፔ፤ ቃንጊሱ። ሺን ኢዛ ባሬ ሁጲያ ቃንጊሳናዌ ዎይ ሜዲሳናዌ
 ፖኩፔ፤ ባሬ ሁጲያ ጎዙ። 7 አቱማዌ ያሳ ሌሚሱዋኔ ቦንቹዋ ጊዲያ ዲራው፤ ባሬ ሁጲያ ጎዛናው
 ቤሲና፤ ሺን ማጫውና አቱማዋሲ ቦንቹ። y8 አዩሲ ጎፔ፤ ማጫውና አቱማዋፔ ቤታዱቴ አቲን፤
 አቱማዌ ማጫውኒቴ ቤቲቤና። 29 አዩሲ ጎፔ፤ ማጫውና አቱማዋ ዲራው ሚዴታዱፔ አቲን፤ አቱማዌ
 ማጫውኒ ዲራው ሜዴቲቤና። 10 ሄዋ ዲራው፤ ማጫውና ባሬ አሲና አዩሱዋፔ ጋርሳና ዴዲያዋ
 ኤሪሳናውኔ ኪታንቻቱዋ ዲራው፤ ኢዜ ሁጲያን ጎዜያባይ ዴዳናው ቤሲ።

11 ሺን ጎዳን ማጫውና አቱማዌ ባይናን ዴቡኩ፤ አቱማዌካ ማጫውና ባይናን ዴዳና። 12 አዩሲ
 ጎፔ፤ ማጫውና አቱማዋፔ ሜዴታዳዋዳን፤ ቃሲ አቱማዌካ ማጫውኒቴ ዩሌቱዳ። ቃሲ ኡባባይካ ያሳፔ
 ዩ።

13 ሂንቴንቱ ሂንቴ ሁጲው ፐርዲቱ። ማጫውና ባሬ ሁጲያ ጎዜናን ያሳ ዎሳናው ቤሲ? 14-15 አቱማዌ
 ባሬ ሁጲያ ዲቾፔ፤ አው ፖኩ። ሺን ማጫውና ባሬ ሁጲያ ዲቾፔ፤ ኢዜው ቦንቹ ጊዲያዋ ሃራይ
 አቶ፤ ሜዴቱንቶኔ ሂንቴንታ ታማሪሴኔ? አዩሲ ጎፔ፤ ማጫውኒ ሁጲ ኢዞ ካማናው ኢዜው ኢሜቱዳ።

u10:18 ዎግ 7:6 v10:20 ዛር 32:17 w10:22 ዛር 32:21 x10:26 ማዝ 24:1
 y11:7 ዶም 1:26-27 z11:8 ዶም 2:18-23

16 ሺን እኒኔ ሃ ዩ.ዉ.ዋን ፓሉሜታናው ኮዮፕ፣ ኑሲ ጊዲና ዎይ ያሳ አማኒያዋንቶ ጊዲናካ፣ ሃዋፕ ሃራ ዎጋይ ባዋ።

ጎዳ ካዉዋ አኪያ ዎጋ

(ማጥ 26:26-29፤ ማር 14:22-25፤ ሉቅ 22:14-20)

17 ሂንቴ ሸቂያዌ ኢታባሳፕ አቲን፣ ሎዎባሳ ጊዴና ዲራው፣ ታኒ ሃ አዛዙዋ ኢማዴ ሂንቴንታ ጋላቲኬ። 18 ሺን ሂንቴ ዎሳ ጎሌን ሸቂያ ዎይ፣ ሂንቴ ጊዶን ጳልቁሳይ ዴዲያዎ ታኒ ሰሳይ። ቃሲ ሄዌ አቲ ባጋና ቱማ ጊዲያዎ አማናይ። 19 አዩሲ ጎፕ፣ ሂንቴ ማታን አማኒቴዳዋንቱ ቆንጨ ኤሬታና ማላ፣ ሂንቴ ጊዶኒካ ቃሲ ሸኩ ዴዳናው ቤሴ። 20 ሄዋ ዲራው፣ ሂንቴ አቲፕ ሸቂያ ዎይ፣ ሂንቴ ሸቂ ጎዳ ካዉዋ ማናሳ ጊዴና። 21 አዩሲ ጎፕ፣ ሂንቴ ቁማ ሚያ ዎይ፣ ኡባይ ሁጲያን ሁጲያን ባሬዋ ባሬዋ ሚያ ዲራው፣ አቲ ኮሻቴ፤ አቲ ቃሲ ማሶቴ። 22 ማናዉኔ ኡሻናው ሂንቴንቶ ጎሲ ባዌ? ዎይ ዎሳ ዎሳ ጎሊያ ካጲቴ? ቃሲ አይኔ ባይናዋንታ ዩላዩቴ? ታኒ ሂንቴንታ ዋን? ሃ ዩ.ዉ.ዋን ታኒ ሂንቴንታ ጋላቲኬ።

23 አዩሲ ጎፕ፣ ታኒ ቃሲ ሂንቴንቶ ኢሜዳ ቲሚርቲያ ጎዳፕ አካዲ። ጎዳ ዩሱሲ ኡንቴንቱ አ አሲዴ ኢሜዳ ቃማ ዳቡዋ አኪዴ። ^{a24} ዎሳ ጋላቴዳ፤ ዳቡዋ ሜንሲዴ፣ «ሄይቴ፤ ሚቴ። ሃዌ ሂንቴ ጊሻታው ባሬና ኢሜዳ ታ አሹዋ። ሃዋን ታና ቆፒቴ» ያጌዳ። ²⁵ ሃዋዳንካ፣ ካዉዋ ሚዴ ሲሚና፣ ፁዓ ቃሲ አኪዴ፣ «ሃዌ ፁዓይ ታ ሱላን ታኒ ጫቁዳ ኦራሳ ጫቁዋ። ሂንቴንቱ አፕ ኡሺዳ ዎይ ኡባን ሄዋን ታና ቆፒቴ» ያጌዳ። ^{b26} አዩሲ ጎፕ፣ ሂንቴ ሃ ዳቡዋ ሜዳ ዎይ ኡባኒኔ ሃ ፁዓፕ ኡሺዳ ዎይ ኡባን ጎዳይ ያና ጋካናዉካ፣ አ ሃይቁዋ አዲታ።

27 ሄዋ ዲራው፣ ቤሴናን ዴዲዴ ጎዳ ዳቡዋ ሚያዌ፣ ዎይ ጎዳ ፁዓፕ ኡሺያዌ እኒኔ አ አሹዋኔ አ ሱላ አጮቴ። 28 ሺን አሳይ ባሬ ሁጲያ ፓጮ፣ ያቲዴ ዳቡዋ ሞ። ፁዓፕካ ኡሺ። 29 አዩሲ ጎፕ፣ ጎዳ አሹዋ ሻኪዴ ኤሬናን ዳቡዋ ሚያዌኔ ፁዓፕካ ኡሺያዌ ባሬ ሁጲያ ፒርዳ ሜኔ ኡሺ። ³⁰ ሄዋ ዲራው፣ ሂንቴ ጊዶን ጮራቴ ዳቡራንቻኔ ሃርጋንቻ ጊዴዲኖ፤ ቃሲ ኡንዴኔዳዋንቱ ሃይቁዲኖ። ³¹ ሺን ኑኒ ኑ ሁጲያ ቱሙ ፓጮዴንቶ፣ ዎሳይ ኑና ፒርዴና። ³² ኑኒ ፒርዴቲያ ዎይ፣ ሃ አላሚያና አቲፕ ፒርዴቴና ማላ፣ ጎዳይ ኑና ሴሬ።

33 ሄዋ ዲራው፣ ታናዳን አማኒያዋንቶ፣ ጎዳ ካዉዋ ማናው ሂንቴ ሸቂያ ዎይ፣ አቲ አቲዋ ናጊቴ። ³⁴ እኒኔ ኮሻቴዳዋ ጊዶፕ፣ አቲፕ ሸቂያ ዎይ ዎሳ ፒርዳን ሂንቴ ጌሌና ማላ፣ ባሬ ሰዩን ሞ። አቴዳዋ ታኒ ያ ባዴ ጊጊሳና።

ጊሻ አያና ኢሞታቱዋ

12 ታናዳን አማኒያዋንቶ፣ ጊሻ አያና ኢሞታባ ሂንቴ ኤራናው ኮያይ። ² ሂንቴንቱ ዎሳ አማኒና ዎይ፣ ኡባ ዎይ ካሊያዋዳንካ፣ ሃሳዩና ኤቃቱዋኮ ሂንቴ ቤዳዋ ኤራታ። ³ ሄዋ ዲራው፣ ዎሳ አያናይ ካሌሲያ አሳይ እኒኔ፣ «ዩሱሲ ሸቂቶ» ያጊዴ ሃሳዩናዋኔ ቃሲ ጊሻ አያናይ ካሌሶፕፕ አቲን፣ ሃራይ አቶ አቲ አሳይኔ፣ «ዩሱሲ ጎዳ» ጋናው ዳንዳዩናዋ ታኒ ሂንቴንታ ኤሪሳይ።

⁴ አያና ኢሞታይ ዱማ ዱማ፤ ሺን ኢሚያ አያናይ አቲዋ። ^{c5} ቃሲ አሲያ አሱ ዱማ ዱማ፤ ሺን ጎዳይ አቲዋ። ⁶ አሱዋ አሳናው ዱማ ዱማ አጊ ዴዲሺን፣ ሄ አሲያ አጊያ ኡባ አሳ ኡባው ቆንጨሲያ ዎሳይ አቲዋ። ⁷ ሺን አሳ ኡባ ማዳናው፣ ጊሻ አያና ቆንጨሲያ ዎልቃይ ኡባው ሁጲያን ሁጲያን ኢሜቴዳ።

⁸ አዩሲ ጎፕ፣ ጊሻ አያናይ አቲዋሲ አጵ ኤራቴላ ሃሳያ ኢሜዳ፤ ቃሲ አቲዋሲ ኤራቴላ ሃሳያ ኢሜዳ። ⁹ ሄ ጊሻ አያናይ አቲዋሲ አማኮዋ ኢሚዴ፣ ዮኮዋሲ ሃርጋንቻ ፓሲያ ዎልቃ ኢሜዳ። ¹⁰ ጊሻ አያናይ አቲዋሲ ማሳታ አሲያ ዎልቃ ኢሚዴ፣ አቲዋሲ ቲምቤቲያ ኦዲያ ዎልቃ ኢሜዳ። አቲዋሲ አያናቱዋ ጊዳዎን ዴዲያ ዱማቴላ ኤሪያ ዎልቃ ኢሚዴ፣ አቲዋሲ ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳዩያ ዎልቃ

^a11:23 ማጥ 26:26-28፤ ማር 14:22-24፤ ሉቅ 22:19፣ 20

^b11:25 ኪሲ 24:6-8፤ ኤርም 31:31-34 ^c12:4 ሮም 12:6-8

ኢሜዳ። ቃሲ ኢቱዋሲ ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳዬዳዋ ቢሊያ ወልቃ ኢሜዳ ¹¹ሺን ሃ ኡባባ አሲያዌ ሄ ኢቲ ገሻ አያና። አሳ ኡባው ኢ ባሬ ኮዩያዋዳን። ዱማ ዱማ ኢሞታ ሻኪ ሻኪዴ ኢሜዳ።

ኢቲ ቦላን ዴዲያ ዱማ ዱማ አሳቴላቱዋ

¹²ኪሪስቶሲ ጮራ አሳቴላቱ ዴዲያ ኢቲ ቦላ ማላ። ቦላይ ጮራ አሳቴላቱዋ፤ ሜዴቴዳዋ ጊዶፔካ። ኢቲ ቦላ። ^{d13}አዩሲ ጎፔ። ኑኒ አዩሁዳ አሳ ጊዶፔኔ ወይ ጊሪኪ አሳ ጊዶፔ። ወይ አይሌ ጊዶፔኔ ወይ ወማኖ ጊዶፔ። ኡባይ ኢቲ ገሻ አያናን ኢቲ ቦላ ጊዳናው ማወቅቴዶ። ቃሲ ኑኒ ኡባይ ኢቲ ገሻ አያና ኡሹዶ።

¹⁴አዩሲ ጎፔ። ቦላሲ አሳቴላቱ ጮራ ጊዲያዋ፤ አቲን። ኢቱዋ ጊዴና። ¹⁵ጌዲ። «ታኒ ኩሺያ ጊዴና ዲሬው። ቦላ ቆዋ ጊዲኪ» ጎፔ። ኢ ሄዋ ጊያዌ ቦላ ቆዋ ጊዲያዋ ዲጋኔ? ¹⁶ሃይሳይካ። «ታኒ አይሬያ ጊዴና ዲሬው። ቦላ ቆዋ ጊዲኪ» ጎፔ። ኢ ሄዋ ጊያዌ ቦላ ቆዋ ጊዲያዋ ዲጋኔ? ¹⁷ቦላይ ኡባይ አይሬያ ሃላላ ጊዲንቶ። ወቲዴ ሲሳናው ዳንዳዩ? ቃሲ ቦላይ ኡባይ ሃይሳ ሃላላ ጊዲንቶ። ወቲዴ ሲንጋናው ዳንዳዩ?

¹⁸ሺን ያሳይ ባሬ ኮዩዳዋዳን። ቦላ አሳቴላቱዋ ኢቱዋ ኢቱዋ ቦላን ወሴዳ። ¹⁹ኡባይ ኢቲ ቆዋ ጊዲንቶ። ቦላይ ሃቃን ዴዳኔ? ²⁰ሺን አሳቴላቱ ጮራ ጊዶፔካ። ቦላይ ኢቱዋ።

²¹አዩሬ ኩሺያ። «ኔኒ ታና ኮሻካ» ጋናው ዳንዳዩና። ወይ ቃሲ ሁጲ ጌዳቱዋ። «ሂንቴንቱ ታና ኮሺኪታ» ጋናው ዳንዳዩና። ²²ሺን ላፋ ማላቲያ ቦላ አሳቴላቱ ሎይሲ ኮሺያዋንታ። ²³ቦላ አሳቴላቱዋ፤ ቦንፔቴናዋንታ ኑሲ ማላቲያዋንታ ኑኒ ሎይሲ ቦንፔቶ። ቃሲ ኑና ዩላዩያ ቦላ አሳቴላቱዋካ ሎይሲ ቦንፔቶ። ²⁴ኑ ቦላ፤ ቤቲያ ባጋው ማዩ ኮሺና፤ ሺን ፖኪያ ባጋ አሳቴላቱዋ ሎይሲ ማዩዛናዳን። ያሳይ አሳቴላ ኢቲ፤ ጋሴዳ። ²⁵ቦላ አሳቴላቱ ኢቱ ኢቱዋሲ ኢቲ ማላ ቆፋ ቆፓና፤ አቲን። ቦላን ዱማቴላይ ዴዳናው ቤሴና። ²⁶ቦላ አሳቴላቱዋ፤ ኢቱ ሴሌቶ፤ ቦላ አሳቴላቱ ኡባይካ አናና ሴሌቲኖ፤ ቦላ አሳቴላቱዋ፤ ኢቱ ቦንፔቶ፤ ቦላ አሳቴላቱ ኡባይ አናና ናሹቲኖ።

²⁷ሂንቴንቱ ኡባይ ኪሪስቶሳ ቦላ፤ ቃሲ ሁጲያን ሁጲያን ሂንቴ ኡባይካ አ ቦላ አሳቴላቱዋ። ²⁸ያሳይ ወሳ ጎሌን ኢቲ ኢቲ አሳቱዋ። ኮይሩዋን ዩሱሲ ኪቴዳዋንታ። ላዴንሱዋን ናባቱዋ። ሄዜንሱዋን ታማሪሲያዋንታ። ሄዋ፤ ጉዩያን። ማላታ አሲያዋንታ። ሄዋ፤ ጉዩያን። ፓሲያ ወልቃይ ዴዲያዋንታ። ማዲያዋንታ። ወሳ ጎሊያ አዩሲያዋንታ ዱማ ዱማ ቃላን ሃሲያዋንታ አሴዳ። ^{c29}ኡባቱ ዩሱሲ ኪቴዳዋንቱ? ኡባቱ ናባቱ? ኡባቱ ታማሪሲያዋንቱ? ኡባቱ ማላታ አሲያ? ³⁰ኡባሲ ፓሲያ ወልቃይ ዴዲያ? ኡባቱ ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳዩኖ? ቃሲ ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳዩዳዋ ኡባቱ ቢሊኖ? ³¹ሺን ኡባ፤ አዲያ ኢሞታ ሎይሲ ኮዩቴ።

ቃሲ ኡባ፤ ሎይሲ አዲያ ኦጊያ ታኒ ሂንቴንታ ቤሳና።

ቱሙ ሲቁዋ

13 ታኒ አሳ ቃላኒኔ ኪታንቻ ቃላን ሃሳዩ፤ ታው ሲቁ ጳዮ፤ ታ ሃሳይ ጮ ዋሲያ ዳዋላ ማላ፤ ወይ ቆልጫካቲያ ጊናጊሊያ ማላ። ²ናቤቴላ ኢሞታይ ታው ዴዎ፤ ታኒ ጊሜዳ ዩውዋ ኡባኔ ኤራቴላ ኡባ ኤሪንቶካ። ቃሲ ዴሪያ ዴንሲ ዲጊያ አማኑ ታው ዴዎ፤ ሲቁ ጳዮ፤ ታኒ አያኔ ጊዲኪ። ^{f3}ታው ዴዲያዋ ኡባ ሂዩሳቱዋ ሚዛናው ኢሚንቶካ ሃራይ አቶ። ታ ቦላ ታማን ጉዳናው አሳ ኢሚንቶካ ሲቁ ጳዮ፤ ታና አይኔ ማዴና።

⁴ሲቁ ዳንዳዮንቻ። ሲቁ ኪኪ። ሲቁ ቃናቴና። ጩቁቴና፤ ቃሲ አቶሬቴና። ⁵ሲቁ ባሬው ቤሴናዋ አሴና፤ ኡዜቴና፤ ዩሎቴና፤ ሲቁ ናቁቴዳዋካ ፓይዴና። ⁶ሲቁ ቴማቴላን ናሹቲያዋ፤ አቲን። ዎርዱዋን ናሹቴና። ⁷ሲቁ ኡባባ ዳንዳዩ። ኡባባይካ ሃናናዋ ጊዴ። ናሹቻን ናጌ። ኡባባኒ ጌንጩ።

⁸ሲቁ ሙሉካ ጳዮና። ሺን ናቤቴላይካ አታና። ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳዩያዋካ አታና። ኤራቴላይካ ጳያና። ⁹አዩሲ ጎፔ። ኑኒ ኤራቴላ፤ ፓጫ ኤራቶ፤ ቲምቤቲያ፤ ፓጫ አዴቶ። ¹⁰ሺን ኩሜንሳ ጊዴዳዌ ዩያ ወዴ። ፓጫይ ጳያና።

^d12:12 ሮም 12:4-5   ^e12:28 ኤፌ 4:11   ^f13:2 ማጉ 17:20፤ 21:21፤ ማር 11:23

11 ታኒ ናዓቴሳን ዴዒያ ዎዴ። ናዓዳን ሃሳያይ። ናዓዳን ቆፓይ። ቃሲ ናዓዳንካ አኪካይ። ዎዳላ ጊዴዳ ዎዴ። ናዓቴሳ ሃኑዋ አጋዲ። 12 ኑኒ ሃላ ቢዒያዌ ማስቶቲያን ቢዒያ ሌምዒ ሌምዒያ ማላ ማላ፤ ሺን ሄ ዎዴ ኑኒ ኑ አይሬያን ቆንጨያን ቢዓና። ሃላ ታኒ ኤራቴሳፕ ፓጫ ኤራይ፤ ሺን ያሳይ ታና ዉርሲዴ ኤራያዋዳን። ሄ ዎዴ ታኒካ ዉርሳ ኤራና።

13 ሺን ሄዋ ጊዶፕ። አማኑ። ሃናናዋ ጊዴ ናሺቻን ናጊያዌኔ ሲቁ። ሃዋንቱ ሄዛቱ ሚኒዴ ዴዒና። ሃዋንቱፕ አዲያዌ ሲቁዋ።

ጌሻ አያና ኢዋታኔ ኡንቱንቱ ማዱዋ

14 ሲቁዋ ካሲቴ። አያና ኢዋታካ ሎይሲ ኮዩቴ። ሺን ኡባፕ አሲዴ። ናቢቴሳ ኮዩቴ። 2 አዩሲ ጎፕ። ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳዩያ ኡራይ ያሳው ሃሳዩፕ አቲን። አሳሲ ሃሳዩና። አዩሲ ጎፕ። ኢ ሃሳዩያዋ አኒኔ አኪኪና። ሺን አሳሲ ቆንጨቤና ዩዉዋ አያና ዎልቃን ሃሳዩ። 3 ሺን ናቢ አሳ ማዳናው። ዙራናዉኔ ሚኒሳናው አሳሲ ሃሳዩ። 4 ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳዩያ ኡራይ ባሬና ማዴ። ሺን ናቢ ዎሳ ጎሊያ ማዴ።

5 ሂንቴንቱ ኡባይ ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳያናዋ ታኒ ዶሳይ። ሺን ናቢቴሳ ሄዋፕ አሳዴ ዶሳይ። አዩሲ ጎፕ። ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳዩያዌ ሄ ሃሳዩዳዋ ዎሳ ጎሊያ ማዳናው ቢሊያ አሳይ ጳዮፕ። ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳዩያዋፕ ናቢቴሳይ አዲ።

6 ሺን ታናዳን አማኒያዋንቶ። ሃላ ታኒ ሂንቴንቱኮ ባዴ። ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳያዴ። ሳዓን ዎይ ኤራቴሳን ዎይ ናቢቴሳን ዎይ ታማርሲያዋን ሂንቴንቱሲ አዳና ጳዮፕ። ታኒ ሂንቴንታ አያ ማዳይታ? 7 ሃራይ አቶ። ሺምፕ ባይናባይ ሱሱሊያ ጊዲና ዎይ ዲሳ ጊዲና ካዒዴ። ባሬ ካሳ ዱማቴሳ ኤሪሳና ጳዮፕ። ሱሱሊያ ፕኖፕ። ዎይ ዲሳ ዲፕ። አሳይ ዎቲዴ ኤራይ? 8 ቃሲ ፁናምባ ዋሱ ሎይሲ ኤራታና ጳዮፕ። አላው አኔ ጊጌታናዌ? 9 ሃዋዳንካ። ቃሲ ዱማ ዱማ ቃላን ሂንቴ ሃሳዩያዌ ቆንጨፕ ጊዴናን ጳዮፕ። ሂንቴ ሃሳዩያዋ አሳይ ዎቲ አኪካይ? አዩሲ ጎፕ። ጫርኩዋሲ ሂንቴ ሃሳዩታ።

10 ሃ አላሚያን ጮራ ቃላይ ዴዔ፤ ሺን ቢሌሳይ ባይና ቃላይ ኢቱኔ ባዋ። 11 ሺን ኢቲ አሳይ ሃሳዩያ ቃላ ታኒ ኤራና ጳዮፕ። ሄ ሃሳዩያዌ ታው ኢማሳ ጊዴ፤ ታኒካ አው ኢማሳ ጊዳይ። 12 ሃዋዳንካ። ቃሲ ጌሻ አያና ኢዋታ ሂንቴ አካናው ሎይሲ ኮዩያዋንታ ጊዲያ ዲራው። ዎሳ ጎሊያ ዲቻናው ማዳዋ ኡባባፕ አሲዴ ኮዩቴ።

13 ሄዋ ዲራው። ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳዩያዌ ባሬ ሃሳዩዳዋ ቢላናው ዳንዳያና ማላ። ያሳ ዎሶ። 14 አዩሲ ጎፕ። ታኒ ዱማ ዱማ ቃላን ያሳ ዎሶፕ። ታ አያናይካ ዎሴ፤ ሺን ታ ጋርሳ ቆፋይ አይኔ ጎዔቴና። 15 ያቲና። ታኒ ዎቶ? ታኒ ታ አያናን ያሳ ዎሳና፤ ቃሲ ታ ቆፋንካ ያሳ ዎሳና። ታ አያናን ዩፃና፤ ቃሲ ታ ቆፋንካ ዩፃና። 16 ሄዋ ጊዳና ጳዮፕ። ኔኒ ኔ አያና ዓላላን ያሳ ጋላቲያዋ ጊዶፕ። ሄ ሳዓን ኔኒ ጊያዋ ኤራና አሳይ ኔኒ ያሳ ጋላቲያዋ ኤራናን። ኔኒ ጋላቲያዋን ዎቲዴ። «አሚንዒ» ጋኔ? 17 ኔኒ ያሳ ጋላቲያዌ ሎዓ፤ ሺን ሄዌ ዮኮ ቢታኒያ ማዴና።

18 ታኒ ዱማ ዱማ ቃላን ሂንቴ ኡባፕ አሳዴ ሃሳዩያ ዲራው። ያሳ ጋላታይ። 19 ሺን ታኒ ዎሳ ጎሊን ሃራቱዋ ታማርሳናው ዱማ ዱማ ቃላን ታሙ ሻዓ ቃላቱዋ ሃሳዩያዋፕ ኢቼሹ ቃላቱዋ ታ ዎዛና ቆፋን ሃሳያናው ዶሳይ።

20 ታናዳን አማኒያዋንቶ። ሂንቴ ኢታ ዩዉዋን ጉሳ ናና ማላ ጊዳናፕ አቲን። ቆፋን ጉሳ ናና ማላ ጊዶፕ፤ ሂንቴ ጋርሳ ቆፋን ዎዛናማቱዋ ጊዲቴ። 21 ያሳ ማፃፋን።

«ጎዳይ። (ታኒ ሃ አሳው።

ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳዩያ አሳኒኔ

ኢማሳቱዋ ዶናን ሃሳያና።

ሺን ሄዋንካ።

ታኒ ጊያዋ ኡንቱንቱ ሲሲኪና) ያጌ»

ጌቴቲዴ ዓፌቴዳ። 8

22 ሲሚ ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳዬያዌ አማኔናዋንቱሲ ማላታ ጊዲያዋፔ አቲን፥ አማኔያዋንቱሲ ማላታ ጊዲና፥ ቃሲ ናባቱዋፔ ሃሳዬቲያዌ አማኔያዋንቱሲ ማላታ ጊዲያዋፔ አቲን፥ አማኔናዋንቱሲ ማላታ ጊዲና፥

23 ሄዎ ዲራው፥ አማኒያ አሳይ ኡባይ ኢቲፔ ሺቂዴ፥ ቃሲ ኡባይካ ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳዮፔ፥ ታማሪቤና አሳይ ዎይ አማኔና አሳይ ጌሊዴ፥ ሂንቴንታ ኡባ፥ «ጎዬታ» ጌይ? 24 ሺን ታማሪቤና አሳይ ዎይ አማኔና አሳይ ዎሳ ጎሌ ጌሊያ ዎዴ፥ አሳይ ኡባይ ቲምቢቲያ አዶፔ፥ ኢ ባሬ ሲሲያዋን ባሬ ናጋራ አኪኪ፥ ቃሲ ሄ ሲሴዳባ ኡባንካ ኢ ፒርዴታና፥ 25 አ ዎዛናን ጌሜዳ ቆፋይካ ቆንጫና፥ ሃዋዳንካ ቃሲ፥ «የሳይ ቱሙ ሂንቴ ጊዶን ዴዔ» ያጊዴ ማርካቲዴ፥ ጉፋኒዴ ያሳው ጎዬናና፥

አሳይ ኢቲፔ ዎሲያ ዎዴ ዴዓናው ቤሲያ ዎጋ

26 ሲሚ ታናዳን አማኒያዋንቶ፥ አዩ? ሂንቴንቱ ኢቲፔ ሺቂያ ዎዴ፥ ሁጲያን ሁጲያን፥ ኢቱዋሲ ማዚሙራ ዴዔ፤ ኢቱዋሲ ታማሪሲያዌ ዴዔ፤ ኢቱዋሲ ሳፃይ ዴዔ፤ ቃሲ ኢቱዋሲ ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳዬያዌ ዴዔ፤ ኢቱዋሲ ቢሊያዌ ዴዔ፥ ኡባይካ ዎሳ ጎሊያ ማዲያዋ ጊዳናው ቤሴ፥ 27 አኒኔ ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳዮፔ፥ ላዑ ጊዲዴ፥ ዎይ ዳሮፔ ሄዙ ጊዲዴ፥ ካላን ካላን ሃሳያናው ቤሴ፥ ቃሲ ሃራ ኢቱ ኡንቴንቱ ሃሳዬያዋ ቤሎ፥ 28 ሺን ቢሊያ አሳይ ዳዮፔ፥ ዱማ ዱማ ቃላን ሃሳዬያዌ ዎሳ ጎሊያን ጮዑ ጎ፥ ባሬ ሁጲዉኔ ያሳው ሃሳዮ፥

29 ናባቱካ ላዑ ጊዲዴ ዎይ ሄዙ ጊዲዴ ሃሳዬና፥ ቃሲ ሃራንቱ ኡንቴንቱ ጊያዋ ሻኪና፥ 30 ሺን ያሳይ ሄ ሳዓን ኡቱዳ ሃራሲ ኢቲባ ቆንጨሶፔ፥ ካሴና ሃሳዬያዌ ጮዑ ጎ፥ 31 አዩሲ ጎፔ፥ ኡባይ ታማራና ማላኔ ኡባይ ሚናና ማላ፥ ካላን ካላን ቲምቢቲያ አዳናው ዳንዳዬታ፥ 32 ቲምቢቲያ አዲያዋንቱ ኢዋታይ ኡንቴንቶ አዛዘቴ፥ 33 አዩሲ ጎፔ፥ ያሳይ ሳርቱሳ ያሳፔ አቲን፥ ጫቡዋ ያሳ ጊዴና፥

ጌሻቱ ዎሳ ጎሌቱዋ ኡባን፥ 34 ማጫዋንቱ ሺቂዋ ጋርሳን ጮዑ ጊኖ፥ አዩሲ ጎፔ፥ አዩሁዳቱዋ ሂጊ ጊያዋዳንካ ኡንቴንቱ ዋዴታናፔ አቲን፥ ሺቂዋ ጋርሳን ሃሳያናው ኡንቴንቶ ማቲ ባዋ፥ 35 ማጫዋንቱ ሺቂዋ ጋርሳን ሃሳዬያዌ ፖኮ ጊዲያ ዲራው፥ አዩንቶ ኤራናው ኮዮፔኔ ሶዩን ባሬንቱ አሲና አቺኖ፥

36 ያሳ ቃላይ ኮይሮ ሂንቴፔ ዩዴ? ዎይ ሂንቴ ዓላላኮ ዩዴ? 37 አኒኔ ባሬና ናቢያ ዎይ ያሳ አያናይ ዴዔያ አሳ ያጊዴ ቆፖፔ፥ ታኒ ሂንቴንቶ ፃፊያዌ ጎዳ አዛዘዋ ጊዲያዋ አኪኮ፥ 38 ሺን አኒኔ አኪካና ዳዮፔ፥ አኪኮፖ ባሺ አጎ፥

39 ሄዎ ዲራው፥ ታናዳን አማኒያዋንቶ፥ ቲምቢቲያ አዳናው ሎይሲ አዋቲቱ፥ ቃሲ ዱማ ዱማ ቃላን ሃሲያዋካ ዲጎፔ፥ 40 ሺን ኡባባይካ ዎጋኒኔ ማራን ሃኖ፥

ከራስቶሲ ሃይቁዋፔ ዴንዴዳባ

15 ታናዳን አማኒያዋንቶ፥ ታኒ ሂንቴንቶ አዴዳ ሚሺራቹዋ ቃላ ሂንቴ አኪዳዋኔ ቃሲ ሂንቴ አማኑ አኒ ኤቁዳዋ ሂንቴንታ ቆፕሳይ፥ 2 ሂንቴንቱ አማኑ ሚላ ጊዳና ዳዮፔ፥ ቃሲ ታኒ ሂንቴንቶ አዴዳ ቃላ ሎይሲ አይቆፔ፥ ሂንቴ ሄ ሚሺራቹዋ ቃላን አቴዲታ፥

3 አዩሲ ጎፔ፥ ታኒ ቃሲ አኪዳዋ ኡባባፔ አዲዴ ኮሺያዋ ካሲታዴ ሂንቴንቱሲ ኢማዲ፥ ሄዌ አዩ ጎፔ፥ ያሳ ማፃፋይ ጊያዋዳን፥ ከራስቶሲ ኑ ናጋራ ዲራው^{h4} ሃይቂዴ ዋጊቴዳ፥ ያሳ ማፃፋይ ጊያዋዳንካ፥ ሄዜንሲያ ጋላሲ ሃይቁዋፔⁱ⁵ ዴንዲዴ፥ ጴጊሮሳው ቆንጨዳ፥ ሄዋፔ ጉዬያን፥ ባሬ ኪቴዳ ታማኔ ላዓቶ ቆንጨዳ፥^{j6} ሄዋፔ ጉዬያን፥ ኢቺቮ ፃቱዋፔ ዳሪያ ባሬና ካሊያ አሳው ኢቲ ካላ ቆንጨዳ፥ ኡንቴንቱፔ ዳሪያ ባጋይ ሃኖ ጋካናሲካ ፓፃ ዴዔና፤ ሺን አማራዳዋንቱ ሃይቁዲና፥⁷ ሄዋፔ ጉዬያን፥ ያዩቆባው ቆንጨዳ፤ ጉዬፔ ባሬ ኪቴዳ ኡባቶ ቆንጨዳ፥

8 ቃሲ ኡባፔ ዉርሴሳን፥ ዎዲ ጋኪናን ዩሌቴዳ ታዉካ ቆንጨዳ፥^{k9} አዩሲ ጎፔ፥ ዩሱሲ ኪቴዳ ኡባፔ ታኒ ሳፋ፤ ታኒ ያሳ ዎሳ ጎሊያ ዋዩሴዳ ዲራው፥ ዩሱሲ ኪቴዳዋ ጌቱታዴ ዪሴታናዉካ ቤሲኪ፥¹⁰ ሺን ያሳ አዶ ኪካቴሳን ታኒ ታናካ፥ ቃሲ ታው ኢ ኢሜዳ አዶ ኪካቴሳይ ሚላ ጊዲቤና፤ ሺን ታኒ

^h15:3 ኢሳ 53:5-12   ⁱ15:4 ማዝ 16:8-10፤ ማት 12:40፤ ኪት 2:24-32
^j15:5 ማት 28:16-17፤ ማር 16:14፤ ሉቅ 24:34፤ 36፤ ዮሀ 20:19   ^k15:8 ኪት 9:3-6

ኡንቱንታ ኡባፔ አሳዴ አሳዴ። ሺን ታናና ዴዲያ ሶሳ አቶ ኪካቲሳይ አሴዳፔ አቲን፣ ታና ጊዲኪ።
11 ሲሚ ታና ጊደፔካ፣ ዎይ ኡንቱንታ ጊደፔካ፣ ኑኒ ኡባይ አዲያዌ ሃዋ፤ ሂንቱንቱካ ሃዋ አማኔዲታ።

አሳይ ሃይቁዋፔ ዴንዳናባ

12 ኪሪስቶሲ ሃይቁዋፔ ዴንዴዳዋ አዲያዋ ጊደፔ፣ ሂንቱንቱፔ ኢቲ ኢቲ አሳቱ ያቲና ዎቲዴ፥
«ሃይቁዳ አሳይ ሃይቁዋፔ ዴንዴዳ» ያጊና? 13 ሃይቁዳ ኡራይ ሃይቁዋፔ ዴንዲቤናዋ ጊደፔ፣ ያቲና ሄኮ ኪሪስቶሲካ ሃይቁዋፔ ዴንዲቤና ጊያዋ። 14 ኪሪስቶሲ ሃይቁዋፔ ዴንዲቤናዋ ጊደፔ፣ ያቲና ኑኒ አዲያዌካ ሜላ፤ ቃሲ ሂንቱ አማኑካ ሜላ። 15 ቃሲ ኑኒ፣ «ኪሪስቶሳ ሃይቁዋፔ ዴንዴዳ» ያጊዴ ሶሳባ ማርካቴዳ ዲራው፣ አ ዎርዶ ማርካቴዋ ጊዲዴ ቤቴዶ። ሺን ሃይቁዳዋንታ ሃይቁዋፔ ኢ ዴንሲቤናዋ ጊደፔ፣ ኪሪስቶሳካ ዴንሲቤና። 16 አዩሲ ጎፔ፣ ሃይቁዳዋንቱ ሃይቁዋፔ ዴንዴዳዋ ጊደፔ፣ ሲሚ ኪሪስቶሲካ ዴንዲቤና። 17 ኪሪስቶሲ ሃይቁዋፔ ዴንዲቤናዋ ጊደፔ፣ ሂንቱ አማኑካ ሜላ፤ ቃሲ ሂንቱ ሃዋ ጋካናዉካ ናጋራና ዴዲታ። 18 ሲሚ ኪሪስቶሳ አማኒዴ ሃይቁዳዋንቱካ ቃሲ ጳዩዲኖ ጊያዋ። 19 ኑኒ ሃ ዴዎዋ ያላላው ኪሪስቶሳን ሂዶቴዳ 19 ጊደፔ፣ ሃ አላሚያን ዴዲያ አሳ ኡባፔካ ኑባይ ሎዲና።

20 ሺን ኪሪስቶሲ ሃይቁዳዋንቱ ዴንዴዳዋሲ ባይራ ጊዲዴ፣ ሃይቁዋፔ ዴንዴዳዌ ቱማ። 21 አዩሲ ጎፔ፣ ሃይቁ ኢቲ አሳ ባጋና ሃ አላሚያ ዩዳ፣ ሃይቁዳዋንቱ ዴንዴዳካ ቃሲ ኢቲ አሳ ባጋና ዩዳ። 22 አዩሲ ጎፔ፣ አሳይ ኡባይ አዳማና ኢቲፔቴሳ ሜዴዳ ዲራው ሃይቁዳዋዳን፣ ኪሪስቶሳና ኢቲፔቴሳ ሜዴዳ ዲራው፣ ኡባይ ዴዎዋሲ ዴንዳና። 23 ሺን ኡባይካ ባሬ ካላን ካላን ዴንዳና፣ ኪሪስቶሲ ኡባፔ ካሴቲዴ ዴንዴዳ፤ ሄዋፔ ጉዩያን፣ ኪሪስቶሳዋንቱ ኪሪስቶሲ ዩዶ ዎዴ ዴንዳና።

24 ሄዋፔ ጉዩያን፣ ኪሪስቶሲ ማታ ኡባ፣ ጎዳቴሳ ኡባይ ዎሊቃ ኡባ ጳዩሲዴ፣ ሶሳው ባሬ አቦ ካዉቴሳ ኢሚያ ዎዴ፣ ዎዲያ ዉርሴሳይ ያናዋ። 25 አዩሲ ጎፔ፣ ሶሳይ አ ሞርኪቴዋ ኡባ አ ጌዲያፔ ጋርሳና ዎሳና ጋካናው፣ ኪሪስቶሲ ሞዳናው ቤሴ። 26 ኡባፔ ዉርሴሳን ጳዩዴ ዴዲያ ሞርኪ ሃይቁዋ። 27 አዩሲ ጎፔ፣ ሶሳ ማፃፋይ፣ «ሶሳይ ኡባባ አ ጌዲያፔ ጋርሳና ዎሲዴ ሞዲሴዳ» ያፎ። ሺን ኡባባ አ ጌዲያፔ ጋርሳና ዎሲዴ ሞዲሴዳ ጊያ ዎዴ፣ ኡባባ አሴዳ ሶሳፔ አቲን፣ ዮኮ ኡባይ ሞዴቴዳ ጊያዌ ቆንጩ። 28 ሺን ኡባባይ ኪሪስቶሳው ሞዴቴዳዋፔ ጉዩያን፣ ኪሪስቶሲ ቃሲ ባሬ ሁጳው ኡባባ ባሬና ሞዲሴዳ ሶሳው ሞዴታና፣ ሶሳይ ቃሲ ኡባባ ዉርሲዴ ሞዳና።

29 ሄዋ ጊዳና ጳዮፔ፣ ሃይቁዳዋንቱ ኮታ ያማቁቲያዋንቱ አያ አሲኖ? ሃይቁዳዋንቱ ኡባካ ዴንዴዳናዋ ጊደፔ፣ አሳይ ሃይቁዳዋንቱ ኮታ አዩሲ ያማቁቲ?

30 ያቲና፣ ኑኒ ኡባ ዎዴ አዩሲ ሃሳዩና ማቴዋን ጌሌቶ? 31 ታናዳን አማኒያዋንቶ፣ ታኒ ኑ ጎዳ ኪሪስቶሳ ዩሱሳን ታው ዴዲያ ሂንቱናን ጩቁታዴ፣ ጋላሳን ጋላሳን ሃይቃይ። 32 ታኒ ኤፌሶን፣ አሳ ቆፋዳን ዱዳና ባሜቴዳዌ ታና አያ ማዲ? ሺን ሃይቁዳዋንቱ ሃይቁዋፔ ዴንዴዳዋ ጊደፔ፣ «ሲሚ ሞዴቴኔ ኡሾይቴ፤

አዩሲ ጎፔ፣ ኑኒ ዎንቲ ሃይቃና» ጊያዋ ማላ። 11

33 ጩሜቶፒቴ፤ ኢታ ላጌቴሳይ ሎዎ ሃኖታ ባዩዜ። 34 ጊሎቴሳኮ ሲሚቴ። ናጋራ አሶፒቴ። ሂንቱንቱፔ ኢቲ ኢቲ አሳይ ሶሳ ኤሬና፤ ታኒ ሃዋ ሂንቱንታ ዩላያናው ጋይ።

ሃይቁዋፔ ዴንዴዳ ቦላ ሃኖታ

35 ሺን ኢቲ አሳይ፣ «ሃይቁዳ አሳይ ዋኒዴ ዴንዳኔ? ኡንቱንቱ አያ ማላ ቦላና ያኔ?» ያጊናን አጊና። 36 ኔኖ ኤያው፣ ኔኒ ጋዲያን ዜሪያ ዜሬሳይ ሃይቁናን ሞኪና። 37 ኔኒ ዜሪያዌ ዛርጋ ጊዲና ዎይ ሃራ ቆዋ ካሳ ጊዲና፣ አይሬያ ያላላፔ አቲን፣ ላሚ ዶሊዴ ኪሲያዋ ጊዴና። 38 ሺን ሶሳይ ዜሬሳው ባሬ ዶሴዳ ቦላ ኢሜ፤ ቃሲ ዜሬሳ ኡባሲካ ሁጳያን ሁጳያን ኡንቱንቱ ቦላ ኢሜ። 39 ሜዴታ ኡባ አሾ ኢቱዋ ጊዴና። ሺን አሳ አሾ ኢቱዋ፤ ሜሂያ አሾ ዱማ፤ ካፋቴዋ አሾካ ዱማ፤ ቃሲ ሞሊያ አሾካ ዱማ።

11 15:19 ሂዶታ፣ ኪሪስቶሳን ኑ ዎሴዳ ኑ ኡባ ሂዶታይ፣ ሃ አላሚያን ዴዎዋሳ ጊደፔ፣ ሃ አላሚያን ዴዲያ ሃራ አሳቱዋ ኡባፔካ ኑባይ አዲዴ ኢታ፣ ጉሳ።

1 15:25 ማዘ 110:1   15:27 ማዘ 8:6   15:32 ኢሳ 22:13

40 ቃሲ ሳሎዋ አሳቴሳቱኔ ሳዓ አሳቴሳቱ ዴዒኖ። ሺን ሳሎዋ ቦላ ቦንቹ ዱማ፤ ቃሲ ሳዓ ቦላ ቦንቹ ዱማ። 41 አዋይፊያሲ አ ሁጵ ቦንቹ ዴዒ። አጌናሲካ አ ሁጵ ቦንቹ ዴዒ። ቃሲ ያሊንታቱዋሲካ ዱማ ቦንቹ ዴዒ፤ አያው ጎፔ። ኢቲ ያሊንቲ ዮኮ ያሊንቲያፔ ቦንቹዋን ዱማቴ።

42 ቃሲ ሃይቄዳዋንቱ ሃይቄዋፔ ዴንዲያ ዎዴ ሄዋዳን ሃናና፤ ሃይቄያ ቦላይ ሞጌቲዴ፤ ሃይቄና ቦላ ጊዲዴ ዴንዳና። 43 ቦላይ ቶሺያን ሞጌቲዴ፤ ቦንቹዋን ዴንዳና። ቃሲ ዳቡራን ሞጌቲዴ፤ ዎልቃን ዴንዳና። 44 ሜዴታ ቦላይ ሞጌቲዴ፤ ጌሻ አያናን ካሌሴቲያ ቦላ ጊዲዴ ዴንዳና። ሜዴታ ቦላይ ዴንዳና። ቃሲ ጌሻ አያናን ካሌሴቲያ ቦላይካ ዴዒ።

45 ሃዋዳንካ፤ ቃሲ ያሳ ማፃፋን፤ «ኮይሮ ቢታኒ፤ አዳሚ፤ ጋፃ ዴዒያ አሳ ጊዲዴ ሜዴቱዳ» ያጌ። ሺን ወርሴሳ አዳሚ ዴዒዎ አሚያ አሳ ጊዴዳ። 046 ሺን ሜዴታ አሳይ ኮይሮ ዩና፤ ጌዶፔ አያና አሳይ ዩና፤ አያና ኮይሮ ዩና። 47 ኮይሮ አዳሚ ቢታፔ ሜዴቱዳ፤ ኢ ቢታፔ ሜዴቱዳዋ። ላዒንሱዋ አዳሚ ሳሎዋፔ ዩና። 48 ሃ ሳዓ አሳቱ ቢታፔ ሜዴቱዳዋ ማላቲኖ። ቃሲ ሳሎዋ አሳቱ ሳሎዋፔ ዩናዋ ማላቲኖ። 49 ኑኒ ቢታፔ ሜዴቱዳዋ ማላ ማዩዳዋዳን፤ ሳሎዋፔ ዩናዋ ማላካ ቃሲ ማያና።

50 ታናዳን አማኒያዋንቶ፤ ታኒ ጊያዌ ሃዋ፤ አሹኔ ሱሳይ §§ያሳ ካወቱሳ ላታና ዳንዳዩና። ቃሲ ዎቂያዌ ዎቂናዋ ላቴና።

51-52 ሲሲቴ! ታኒ ሂንቴንቶ ኢቲባ ፀራይ። ኑኒ ኡባይ ሃይቆኮ። ሺን ወርሴሳ ፀራምባይ ፕኔቲያ ዎዴ፤ ሊጵዳ አይፊ ያላናሲ ዎዳና አሴናን ላሜታና። አይሲ ጎፔ፤ ፀራምባይ ፕኔቲያ ዎዴ፤ ሃይቄዳ አሳይ ዎቂና አሳ ጊዲዴ ዴንዳና፤ ኑኒካ ላሜታና። p53 አይሲ ጎፔ፤ ሃዌ ዎቂያዌ ዎቂናዋ ማያናው ቤሴ፤ ቃሲ ሃዌ ሃይቄያዌ ሃይቄናዋ ማያናው ቤሴ።

54 ሺን ሃዌ ዎቂያዌ ዎቂናዋ ማይያ ዎዴ፤ ቃሲ ሃዌ ሃይቄያዌ ሃይቄናዋ ማይያ ዎዴ፤ ሄ ዎዴ፤ ያሳ ማፃፋይ።

«ሃይቄ ያኔቲዴ ሚቴቱዳ። q

55 ሃይቆ፤ ኔ ዩሻይ ሃቃኔ?

ሃይቆ፤ ኔ ዮኑ ሃቃኔ?»

ጌዳ ቃላይ ፖሌታና። 156 ሃይቄ ዱኪያ ዎልቃ ናጋራፔ ዴሜ፤ ቃሲ ናጋራይ ዎልቃ ሂጊያፔ ዴሜ።

57 ሺን ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ባጋና ኑና ያኒሲያ ያሳ ጋላታይ ጋኮ።

58 ታኒ ሲቂያ ታናዳን አማኒያዋንቶ፤ ሄዋ ዲራው፤ ቃዒናን ሚኒ ኤቂቴ። ሂንቴንቱ ዳቡራይ ጎዳ ባጋና ሜላ ጊዴናዋ ኤሪዴ፤ ኡባ ዎዴ ጎዳ አሱዋ አዛሌናን አሲቴ።

ዩሩሳላሜን ዴዒያ አማኒያ አሳው ሺቂዳ ሚሻ ማዱዋ

16 ያሳ አሳቶ ሚሻ ሸሻናው ጋላቲያን ዴዒያ አማኒያ አሳቶ ታኒ ቃላ ጌሌዳዋዳን፤ ሂንቴንቱካ ቃሲ ሄዋዳን አሲቴ። 2 ሂንቴንቱ ታኒ ያ ቢያ ዎዴ፤ ሚሻ ሸሻና ማላ፤ ሂንቴ ኡባይ ዎጋ ጋላሲ ጋላሲ፤ ሂንቴ ዴሚያ ኬናፔ ሂንቴ ጎሌን ዳጋዩ። 3 ታኒ ያ ጋኪያ ዎዴ፤ ሂንቴ አማኒያ አሳ አና ጊዶፔ፤ ሂንቴ ኢሜዳዋ ጋላና ማላ፤ ዳቢዳቢያና ኡንቱንታ ዩሩሳላሜ ኪታና። 4 ቃሲ ታኒ ኡንቱንቱና ባናው ኮሾፔ፤ ኡንቱንቱ ታናና ኢቲፔ ባናዋንታ።

ጳውሎሳ ቆፋቱዋ

5 ታኒ ማቂዶኒያና አዳዴ፤ ሂንቴንቱካ ባና፤ አይሲ ጎፔ፤ ታኒ ማቂዶኒያና አዳዴ። 6 ታኒ ቢያሳ ሃቃ ጊዶፔ፤ ታ ቡሳን ሂንቴ ታና ማዳና ማላ፤ ሂንቴ ማታን አማራዳ ዎዲያ ጋሚዔናን አጊኪ። ዎይ ባልጉዋካ ሂንቴ ማታን ሻጩናን ዋያ አጋና። 7 አይሲ ጎፔ፤ ታኒ ሃዒ ያና አዳዴ ሄ አጊያና ሂንቴንታ ቤዓናው ኮይኪ። ጎዳይ ጎፔ፤ ሂንቴ ማታን አማራዳ ዎዲያ ታካናው ቆፓይ።

8 ሺን ታኒ ጴጌቆስቴ ጊያ ጋላሳይ ጋካናው ኤፌሶኔን ጋሚዓና። 9 ታው አሱ ኩሜዳ አኮ ፔገጊካ ያኒ ዶዩቱዳ፤ ቃሲ ታው ጮራ ሞርኬቱ ዴዒኖ።

§§15:50 ሃ ሳዓ ቦላ ዴዒዴ አሳይ ማዩዳ አሹዋኔ ሱሳ፤ ጉሳይ ሃ አላሚያ አሳቴሳ ጉሳ።

o15:45 ዶም 2:7 P15:51-52 1ቴስ 4:15-17 q15:54 ኢሳ 25:8 r15:55 ሆስ 13:14

10 ጊሞቶሴ ሂንቴንቱኮ የፔ፥ ሂንቴ ማታን ኢ ያዩናን ዴዓናዳን፥ አ ሎይሲ አይቂቴ፥ አዩሲ ጎፔ፥ ኢካ ቃሲ ጎዳ አሱዋ አሴ። 11 ሄሞ ዲራው፥ አኒኔ አ ካዶፖ። ሺን ኢ ታኮ ሳሮ ሲማና ማላ፥ አ ማዲዴ ሳሮቴሳን ሞዩዚቴ። አዩሲ ጎፔ፥ ታኒ ኢ ኢሻቱዋና ሲማናዋ ናጋ ኡታዲ።

12 ሺን ኑ ኢሻ አጲሎሲ የኮ ኢሻቱዋና ሂንቴንቱኮ ባና ማላ፥ ታኒ አ ሚኒሳ ዎሳዲ። ሺን ሃዲ ሂንቴንቱኮ ባናው ኮዩቤና፤ ኢ ባሬው ሚኪያ ዎዴ ሂንቴንቱኮ ባናዋ።

ዉርሴሳ ዞሪያኔ ሳሮታ

13 ቤጎቲቴ፥ አማኑዋን ሚኒ ኤቂቴ፥ ሃሊቴ፥ ጎቢቴ። 14 አሱዋ ኡባ ሲቁዋን አሲቴ።

15-16 ታናዳን አማኒያዋንቶ፥ ኢስጊፋኖሲኔ አ ሶይ አሳይ ጊሪኬን ኮይሮ አማኔዳዋንታ ጊዲያዋኔ ዎሳ አሳቱዋሲ አሳናው ባሬንታ ኢሜዳዋ ሂንቴ ኤሪታ። ሂንቴንቱካ ኡንቱንቱ ማላ አሳሲኔ፥ ኡንቱንቱና አሲያ ኡባው ዳቡሪያ ኡባው ኤኖ ጋናዳን፥ ታኒ ሂንቴንታ ዎሳይ።

17 ኢስጊፋኖሲ፥ ፓርዶናጊሲኔ አካይቆሲ ሂንቴ ባይናሳን ታና ቦራሲሲቤና ዲራው፥ ኡንቱንቱ ዩሳን ታኒ ናሼታይ። 18 ኡንቱንቱ ሂንቴንታ አያናን ሚኒሴዳዋዳን፥ ታናካ አያናን ሚኒሴዳ ዲራው፥ ሄዋንቱ ማላ አሳቱዋ ዶጎፒቴ።

19 ኢሲያን ዴዲያ አማኒያ አሳይ ሂንቴንታ፥ «ሳሬ፥ ሎዲ» ጊኖ፥ አቂላይኔ ጲሪስቂላ ባሬንቱ ሶዩን ሺቂያ ዎሳ ጎሌ አሳናካ ሂንቴንቶ ጎዳ ሳሮታ ዎዛናፔ ኪቲኖ። 20 ኢሻቱ ኡባይ ሂንቴንቱሲ ሳሮታ ኪቲኖ።

ኢቱ ኢቱዋና ጊሻ ዩሬታ ዩሬቲዴ ሳሮቴቲቴ። 21 ታኒ ጳዉሎሲ ሃ ሳሮታ ታ ኩሺያን ሃፋዲ።

22 ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ሲቂና አሳይ ዴዎፔ፥ ኢ ሸቂቴዳዋ ጊዶ። ኑ ጎዳው፥ ሃያ።

23 ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አዶ ኪካቴሳይ ሂንቴንቱና ጊዶ።

24 ኪሪስቶሳ ዩሱሳን ዴዲያ ሂንቴንቱ ኡባና ታ ሲቂ ጊዶ። አሜንዲ።

ጳውሎስ

ቆሮንቶሳ አሳው

ፃፊዳ ላዔንሶ ኪታ

ጌሉዋ

ጳውሎስ ቆሮንቶሳ አሳው ፃፊዳ ላዔንሶ ኪታይ ፃፊቴዳዬ፡ ጳውሎሳው ቆሮንቶሳን ደዒያ አማኒያ አሳና ደዒያ ጋኬሳይ ዳሮ ሜቱዋ ጊዶ ጌሊ ኡቴዳ ምዲያና። ኢቲ ኢቲ አማኒያ አሳቱ ኢቲ ኢቲ ቶሺያ ጳውሎሳ ቦላ ምሴዲኖ፤ ጊዶቴኔ ጳውሎስ ሲጋቴሳ ሜዳናው ላሞታይ ባሬው ደዒያዋ ቤሲዴ፡ ሄዌ ሃኒያ ምዴ ምልቃማ ናሺቻ ናሺታናው ዳንዳዩያዋ ቆንጨሴ።

ሃ ኪታ ኮይሮ ዶሜሳን ጳውሎስ ቆሮንቶሳን ደዒያ አማኒያዎንቱና ባሬው ደዒያ ጋኮቴሳ ቆንጨሴዴ፡ አማኒያዎንቱ ጊዶን ዴንዴዳ ቶሺያሲኔ ጳልቁሳሲ፡ ኢ ኡንቱንቶ አያሲ ሚኖ ዛሩዋ ኢሜዴንቶ አዴ። ሄዋናካ ጋሲዴ ሃዌ አ ሴራይ ኡንቱንታ ናጋሬቴ ሲማሲኔ ሲጋቴሳው ካሌሴዳ ዲራው፡ ሲሴቴዳ ናሺቻ ኡንቱንቱሲ ቆንጨሴ። ካሲዴ ቃሲ ዩሁዳን ደዒያ አማኒያዎንታ ማዲያዋ ባሬንቱዋቴ ሮ ኢማና ማላ፡ ኡንቱንታ ሃሳዩሴ። ወርሴሳ ሺምጋቴዎን ጳውሎስ ዩሱሳቴ ኪቴቴዳዋ ጊዲያዋ ቦላ ሺቄዳ ሞቱዋሲ ዛሩዋ ቃላ ኢሜ። አዩሲ ጎቴ፡ ቆሮንቶሳ አማኒያዎንቱ ጊዶን ኢቲ ኢቲ አሳቱ ባሬንታ ቱሙ ዩሱሲ ኪቴዳዎንታ ኬሲዴ፡ «ጳውሎስ ዩሱሲ ኪቴዳዋ ጊዴና፤ ኢ ምርዱዋ» ያጊዴ፡ አ ሞቲኖ።

ሺምጋቴዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቴዋ

ኡባቴ ሲንሳቲያ ዩወዋ (1:1-11)

ጳውሎሳኔ ቆሮንቶሳን ደዒያ አማኒያዎንታ (1:12-7:16)

ዩሁዳን ደዒያ አማኒያዎንቶ ኢሜቴዳ ማዱዋ (8:1-9:15)

ጳውሎስ ባሬ ኪቴቴዳ ማታው ኤቁታናው ሺሺዳ ቃላ ማርካ (10:1-13:10)

ወርሴሳ ቁቲያ (13:11-14)

1 ታኒ ጳውሎስ፡ ያሳ ሺኒያን፡ ኪሪስቶሲ ዩሱሲ ኪቴዳዌኔ ኑ ኢሻይ ሂሞቶሲ ያሳው ጎዩኒያ ቆሮንቶሳ ካታማን ደዒያ አማኒያዎንቱኔ አካዩያን ደዒያ ያሳ ናናቶ ሃ ዳቢዳቢያ ፃፊቶ።

² ያሳ ኑ አወዋቴኔ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳቴ፡ አጆ ኬካቴሳዩኔ ሳሮቴሳይ ሂንቱንቶ ጊዶ።

ጳውሎስ ያሳው ሺሺዳ ጋላታ

³ ያሳ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አወዋ፡ ማርቴሳ አወዋኔ ሜንሴሱዋ ኡባ ያሳ ጋላታይ ጋኮ፤ ⁴ ያሳይ ኑና ኑ ሁጳው ሜንሴሴዳ ሜንሴሱዋዳን፡ ዳሮ ዋዩያ ዋዩቲያዎንታ ኑኒካ ሜንሴሳናዳን፡ ኑ ዋዩያ ኡባን ኢ ኑና ሜንሴሴ። ⁵ አዩሲ ጎቴ፡ ኑኒ ኪሪስቶሳ ባጋና ዳሮ ዋዩያ ዋዩቲያዎዳን፡ ሄዋዳንካ፡ ቃሲ ኑና አ ባጋና ዳሮ ሜንሴሱዋን ሜንሴሴ። ⁶ ኑኒ ዋዩቶቴ፡ ሄዌ ሂንቱና ሜንሴሳናሳኔ ሂንቱና አሻናሳ፤ ቃሲ ኑኒ ሚኔቶቴ፡ ኑኒ ዳንዳዩዳ ዋዩያ ማላ ሂንቱካ ጊንጨዴ ዳንዳያና ማላ፡ ያሳይ ሂንቱወካ ቃሲ ሜንሴሱዋኔ ዳንዳያ ኢማናሳ። ⁷ ሂንቱ ዴማና ጊዴ፡ ሂዶታን ናጊ ኡቴዳዌ ዳሮ ሚና፤ አዩሲ ጎቴ፡ ሂንቱ ኑናና ዋዩቴዳዎዳን፡ ሄዋዳን ሜንሴሱዋካ ኑናና አካናዋ ኑኒ ኤሬቶ።

⁸ ኑ ኑናዳን ያሳ ካሊያዎንቶ፡ ኑኒ ኢሲያ ጋዲያን ዋዩቴዳ ዋዩያ ሂንቱና ሃሳዩሳናው ኮዩቶ፤ ኑ ዋዩ ኑ ምልቃቴ ዳሪና፡ ኑና ምጆ ጊዴ፡ ሂርጋና ጋካናው፡ ኑና ምጋይ ባዩናዋ ዴዌዳ። ⁹ ኑኒ ኑ ቦላ ሃዩቁዋ ፐርዳይ ፐርዴቴዳ ያጊዴ ቆቴዶ፤ ሺን ሄዌ ሃኔዳዌ ሃይቁዳ አሳ ሃይቁዋቴ ዴንሲያ ያሳን ኑኒ አማኔታናቴ አቲን፡ ኑ ሁጳያን አማኔቴናዳና። ¹⁰ ያሳይ ሃዋ ማላ ኢታ ሃዩቁዋቴ ኑና አሺዳ፤ ኢ ኑና አሻና፤ ሲንሳቴካ ኢ ኑና አሻናዋ ጊዴ፡ ሂዶታን ናጊ ኡቴዶ። ¹¹ ሂንቱ ምሴዳ ዳሮ ምሳን ኑሲ አንጁ ሲሜዳ ዲራው፡ ዳሮ አሳይ ኑ ዲራው ያሳ ጋላታና ማላ፡ ሂንቱካ ቃሲ ኑና ምሳን ማዳና ኮሺ።

ላሜቴዳ ጳውሎሳ ቆፋ

¹² ኑኒ ጩቁቲያዌ ሃዋ፤ ሃ ሳሳን ኑኒ ደዒያ ዴዎ፡ ኡባ ቃሲ ሂንቱናና ኑሲ ደዒያ ኢቲቴቴሳይ ያሳ አጆ ኬካቴሳናቴ አቲን፡ አሳ አጆዳ ኤራቴሳና ጊዴናዋ፡ ቃሲ ያሳይ ኢሜዳ ጌሻቴሳኒኔ ሱሬቴሳን ኑኒ

ዴዲያዎ ዎዛና ቆፋዪ ኑሲ ማርካቴ።¹³⁻¹⁴ አዩሲ ጎፔ፣ ሂንቴ ናባባናውኔ አኪካናው ዳንዳዩያዎ ዓላላ ሂንቴንቶ ዓፊያዎ፤ አቲን፣ ኑኒ ሃራባ ሂንቴንቶ ዓፊ፤ ኑ ጎዳ ዩሱሳ ጋላሲ ኑኒ ሂንቴናን ጩቁታናዎዳን፣ ሂንቴካ ኑናን ጩቁታና ማላ፣ ሂንቴ ሃራ ወርሲ አኪኪና ዩወዎ ጊዲኒ ወርሲ አኪካና ጋዴ ቆፓይ።
¹⁵ ሄዎ ታኒ ሎይሳ ኤሬዳ ዲራው፣ ሂንቴ ላዑ ጊዴ ጎዔታና ማላ፣ ኡባፔ ካሴታዴ ሂንቴብ ባናው ቆፋ ቃቻዲ።¹⁶ ታኒ ማቂዶኒያ ባዴ ሂንቴናና ጋኪታናዎኔ ቃሲ ያፔ ሲማዴ ሂንቴ ማታና ዩሁዳ አዲሺን፣ ሂንቴ ታና ማዳናዎ ቆፓ ኡታዲ።¹⁷ ሄዎ ዲራው፣ ታኒ ሄዎ ቆፓዴ ታናን አማኔታቤይኪታ? ታኒ ታ ቆፋ ቃቻያ ዎዴ፣ ሳዓ አሳዳን ኢቲ ኩሳን፣ «ኤ፣ ኤ» ዎይ፣ «ጊዴና፣ ጊዴና» ጋናው ጊጋ ኡታዲታ?

¹⁸ ሺን ሶሳይ አማኔቱዳዎ ጊዲያዌ ቱማ ጊዲያዎዳን፣ ኑኒ ሂንቴንቶ አዲያ ቃላይ «ኤ» ጊያዎኔ «ጊዴና» ጊያዎ ጊዴና።¹⁹ አዩሲ ጎፔ፣ ታኒ፣ ሲላሴኔ ዒዎቶሲ ሂንቴ ጊዶን አዴዳ ሶሳ ናዓይ፣ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ «ኤ» ጊያዎ፤ አቲን፣ «ጊዴና» ጊያዎ ጊዴና። ሺን ሶሳ ባጋና ኢ ኡባ ዎዴካ «ኤ»።²⁰ አዩሲ ጎፔ፣ ሶሳይ ኢማና ጊዳባው ኡባው ኤኖ ጊዳዌ ኪሪስቶሳ ባጋና ፖሌታና፣ ሄዎ ዲራው፣ ኑኒ ኪሪስቶሳ ባጋና ሶሳ ቦንቾ፣ አሜንዒ *ጊቶ።²¹ ሶሳይ ኪሪስቶሳ ባጋና ኑናኔ ሂንቴና ሜንሴሴኔ አኪ።²² ኑኒ አዎ ጊዲያዎ ኤሪሲያ ማታፋ ኢ ኑ ቦላ ዎሲዴ፣ ባሬ ገሻ አያና ዋሲያዳን፣ ኑ ዎዛና ጊዶን ዎሴዳ።

²³ ቃሲ ታኒ ቆሮንቶሳ ቤናን አጊዳዌ ሂንቴና ቆሄናዳና። ሄዎ ዎርዶ ጊዶፔ ታና ሙራናው ታ ሼምፕዎን ሶሳይ ማርካ።²⁴ ኑኒ ሂንቴና ናሼቻናው ሂንቴናና ኢቲፔ አሲያዎንታፔ አቲን፣ ሂንቴ አማኒያዎን ሂንቴና ጎዴታናው ኮዩያዎንታ ጊዶኮ፤ አዩሲ ጎፔ፣ ሂንቴንቱ ሂንቴ አማኑሳን ማኒዴ ዴዲታ።

2 ታኒ ላዒንሱዎ ሂንቴና ካዮዩና ማላ፣ ሂንቴብ ቤናዳን፣ ታ ቆፋ ቃቻዲ።² አዩሲ ጎፔ፣ ታኒ ሂንቴና ካዮዩያዎ ጊዶፔ፣ ሃ ታኒ ካዮዩዳ ሂንቴ ታና ናሼቻናፔ አቲን፣ አኔ ታና ናሼቻናዌ?
³ ታኒ ሂንቴንቶ ሄ ዳቢዳቢያ ዓፊዳዌ፣ ታና ናሼቻናው ቤሲያ አሳቱዎን ታኒ ካዮታናው ሂንቴብ ባናው ኮያቤናዎሳ፤ ታኒ ናሼቲያ ዎዴ፣ ሂንቴ ኡባይካ ቃሲ ናሼታናዎ ሂንቴ ኡባን አማኔታይ።⁴ አዩሲ ጎፔ፣ ታኒ ሂንቴንቶ ዳሮ ዋዩያኒኔ ቱጋን ቃሲ ዳሮ አፎሳና ዓፊዳዌ፣ ሂንቴና ካዮናሳ ጊዴና፤ ሺን ታኒ ሂንቴና ኡባቱዎ አይ ኪና ሲቃይታንቶ ሂንቴ ኤራናዳና።

ባዩዛንቻው አቶ ጊያዎ

⁵ ሺን ኢቲ ኡራይ ሃራ ካዮዩዳዎ ጊዶፔ፣ ታኒ አ ዩወዎ ዳሪሳናው ኮዩኪ፤ ኢ ሂንቴና ኡባቱዎ ካዮዩዳፔ አቲን፣ ታ ዓላላ ካዮዩቤና።⁶ ሂንቴፔ ዳሪያ ባጋ አሳይ ሄ ቢታኒያ ማላ አሳ ሄዎዳን ሙሮፔ፣ ሄ ሙራይ አው ጊዳናዎ።⁷ ሄዎ ዲራው፣ ሄ ቢታኒ ሎይሲ ካዮቴና ማላ፣ ሂንቴ አው አቶ ጋናውኔ አ ሜንሴሳናው ቤሴ።⁸ ሄዎ ዲራው፣ ሂንቴ አ ማኒሲዴ ሲቂያዎ ኢ ኤራና ማላ፣ ታኒ ሂንቴና ዎሳይ።⁹ አዩሲ ጎፔ፣ ሂንቴ ታው አዛዜታናው ኡባ ዎዴ ጊጊ ኡቴዲቴንቶኔ ቃሲ ፓጪያ ሂንቴ ዳንዳዩንቶ ኤራናው፣ ሄ ዳቢዳቢያ ሂንቴንቶ ዓፋዲ።¹⁰ ኢቲ ኡራይ ናፍዳዎ ሂንቴ አቶ ጊያ ዎዴ፣ ታኒካ ቃሲ አቶ ጋይ፤ ታኒ አቶ ጊዳዎ ጊዶፔ፣ አቶ ጊዳዎ አያኔ ኪሪስቶሳ ሲንሳን ሂንቴ ዲራው፣ አቶ ጋዲ።¹¹ ሴገናይ ኑኮ ዩዴ፣ ኑና ጪሜና ማላ፣ ታኒ አቶ ጋዲ፤ አዩሲ ጎፔ፣ ኑኒ አ ቆፋ ኤሬቶ።

አራሳ ጫቁዎ አሳንቻቱዎ ሶኑዎ

¹² ታኒ ኪሪስቶሳ ማሺራቸዎ ቃላ አዳናው ሂሮዓዳ ቤዳ ዎዴ፣ ጎዳይ ያኒ ታው ፔንጊያ ዶዩ ዎሴዳ።
¹³ ታኒ ታ ኢሻ ቲታ ያኒ ዴማቤና ዲራው፣ ታው አያናይ ሼምፐቤና። ሄዎ ዲራው፣ ያኒ ዴዲያ አሳ፣ «ሳሮ ዴዲቴ» ጋዴ ማቂዶኒያ ባዲ።
¹⁴ ሺን ኪሪስቶሳ ባጋና ኡባ ዎዴ ኑና ያኖ ካሌሲያ ሶሳ፣ ቃሲ ኪሪስቶሳ ቲሚርቲያ ኑ ባጋና ሺቱዎዳን፣ ኡባሳ ጋሲያዎ ጋላታይ ጋኮ።¹⁵ አዩሲ ጎፔ፣ ኑኒ አቲያ አሳ ጊዱዎኒኔ ዳዩያ አሳ ጊዶን ኪሪስቶሲ ሶሳው ያርሺያ ሳወዎ ቶሺኩ ጊያ ሺቱዎ ማላ።¹⁶ ኑኒ ዳዩያዎንቶ ዜዲያ ሃይቁዎ፤ ቃሲ አቲያዎንቶ ዴዑዎ ኢሚያ ሳዊያ ሺቱዎ፤ ያቲና፣ ሄዎ አሳናው ዳንዳዩያዌ አኔ? ¹⁷ ኑኒ ሶሳ ቃላ

* 1:20 አሜንዒ: «አሜንዒ» ጊያ ቃላይ ሃዎን «ኤ» ያጌቲያ ቢሌሳ አይቁ።

ጌሎባዳን፣ ዋላኪዴ ዛሊዲያ ሃራ ጮራ አሳቱዋ ማላ ጊደኮ፤ ሺን ሶሳይ ኑና ኪቲና፣ አማኔቲዴ ሶሳ ሲንሳን ኪሪስቶሳ ባጋና ቃላ አዴቶ።

ሶሳ አራሳ ጫቁዋ

3 ኑኒ ሺሬቲዴ፣ ኑ ሁጲያ ሳባናው ዶሜዶዶ? ዎይ ሃራ አሳቱዋዎዳን፣ ሳባ ዳቢዳቢያ ሂንቴንቶ ዩዳናው ዎይ ሂንቴፕ አካናው ኮዬቶ? ² ሂንቴንቶ ሂንቴ ሁጲያን አሳይ ኡባይ ኤራናዳኒኔ ናባናዳን፣ ኑ ዎዛናን ፃሬቲ ኡቴዳ ኑ ዳቢዳቢያ። ³ ሃ ዳቢዳቢያ ኪሪስቶሲ ባሬ ሁጲያን ፃሬዴ፣ ኑ ቦላ ኪቴዳዌ ተማ፤ ሃ ዳቢዳቢ ዴዑዋ ሶሳ ጌሻ አያናን አሳ ዎዛናን ፃሬቴዳዎፕ አቲን፣ ሹቻ ቦላ ቃላሚያን ፃሬቲቤና። ⁵

⁴ ኑሲ ኪሪስቶሳ ባጋና ሶሳን ሃዋ ማላ አማኑ ዴዴ። ⁵ ኑ ዳንዳያይ ሶሳፕ ዩያዎፕ አቲን፣ ሃ አሱዋ ኑኒ ኑ ሁጲያን አሳናው ዳንዳዬቶ ጊያዌ ኑሲ አያዩኒ ባዎ። ⁶ ኑኒ አራሳ ጫቆ አሳና ማላ፣ ሶሳይ ኑና ዳንዳዩሴዳ፤ ሄ አራሳ ጫቆ ጌሻ አያናዎፕ አቲን፣ ፃሬቴዳ ሂጊያዎ ጊዴና። ፃሬቴዳ ሂጊ ሃዩቁዋ አሄ፤ ሺን ጌሻ አያናይ ዴዑዋ አሄ። ⁷

⁷ ሹቻ ዎጪዴ ፃሬዳ ሂጊ ኢሜቲያ ዎዴ፣ ሶሳ ቦንቹ ቤቴዳ፤ ሙሴ ሶምዲያን ዴዲያ ጳሌሳይ ጳዩያዎ ጊዶፕካ፣ ሄ ጳሌሳይ ዳር ዎልቃማ ጊዲያ ዲራው፣ ኢስራዴሊያ አሳይ አ ሶምዲያ ቲሽሺ አሲ ያላናው ዳንዳዩቤና። ሃዩቁዋ አሂያ ሂጊ አሲያ አሱ ሃዎ ማላ ቦንቹዋና ዩያዎ ጊዶፕ። ⁸ ጌሻ አያናይ አሲያ አሱዋ ቦንቹ አይ ኬና ዳራኔ? ⁹ አዩሲ ጎፕ፣ አሳይ ፐርዳ አኪያ አሱ ቦንቹ ጊዶፕ፣ አሳይ ጊሊያ አሱዋ ቦንቹ ዋኒዴ ዳራንዴሻ? ¹⁰ አዩሲ ጎፕ፣ ካሴ ቦንቹ ሃዲ ባሬፕ ሎዶሲ አዲያ ቦንቹዋ ጋሱዋን ቦንቹዋ ጳዩዳዌ ተማ። ¹¹ አዩሲ ጎፕ፣ ሄ ጳዩዳዎን ቦንቹ ዴዲያዎ ጊዶፕ፣ ሜጲናው ዴዲያዎን አይ ኬና ዎልቃማ ቦንቹ ዴዳንዴሻ?

¹² ኑኒ ሂደታን ናጊያ ሃዎ ማላባይ ኑሲ ዴዲያ ዲራው፣ ቆንጪያን ፃሊዴ ሃሳዩቶ። ¹³ ኢስራዴሊያ አሳይ ጳዩያ ቦንቹዋ ወርሴሳ ቤዴና ማላ፣ ባሬ ሶምዲያ ናፃላን ካሜዳ ሙሴ ማላ ጊደኮ። ¹⁴ ሺን ኡንቴንቶ ዎዛናይ ዶንጪሌዳ፤ አዩሲ ጎፕ፣ ኡንቴንቶ ኤጫ ጫቁዋ ናባቢያ ዎዴ፣ ሃቹ ጋካናሲካ፣ ሄ ናፃላይ ኡንቴንቶ ዎዛና ካሚ ዎሴዳ፤ አኒኔ ኪሪስቶሳና ጋኬቲያ ዎዴ ፃላላን ሄ ናፃላይ ኪቹ። ¹⁵ ሺን ኡንቴንቶ ሙሴ ማፃፋ ናባቢያ ዎዴ ኡባን ሃቹ ጋካናሲካ፣ ሄ ናፃላይ ኡንቴንቶ ዎዛና ካሚ ዎሴዳ። ¹⁶ ሺን ሶሳ ማፃፋይ፣ «አኒኔ ጎዳኮ ሲሚያ ዎዴ፣ አወዴኔ ሄ ናፃላይ ቃራቴ» ያጌ። ¹⁷ ጎዳይ ጌሻ አያና፣ ጎዳ አያናይ ዴዲያሳን አዩሌቴሳይ ባዎ። ¹⁸ ኑኒ ኡባይካ ናፃላን ካሜቲቤና ሶምዲያን ጎዳ ቦንቹዋ ቤዳና ስቃሲ ጌሻ አያና ጊዲያ ጎዳፕ ዩያ ሄ ቦንቹ ኑና ባሬና ማላቲሲዴ፣ ቦንቹዎፕ ቦንቹ ላማና።

ጳወሎሲ ባሬ አሱዋን አማኔቴዳ አሳ

4 ሲሚ ሶሳይ ኑሲ ሃ አሱዋ ባሬ ማርቴሳን አሳናዳን ኢሜዳ ዲራው፣ ኑኒ ሳሌቶኮ። ² ኑኒ ጌማን አሲያ ዩላዩያ አሱዋ ኡባ አጎይቴ፤ ቃሲ ጊኒያ አሱዋካ አሶኮ፤ ዎይ ሶሳ ቃላ ዎርዱዋና ዋላኮኮ። ሄዋዳንካ፣ ቱሙዋ ቆንጪያን ሃሳዩዴ፣ ሶሳ ሲንሳን ሱሬ ዎዛናው ኑና ሺሾይቴ።

³ ኑኒ አዲያ ዎንጋላ ሚሺራቹ ጊሜዳዎ ጊዶፕካ፣ ጳዩያ አሳቱዋ ፃላላው ጊሜዳ። ⁴ ሃ ሳዓ ሶሳይ አማኔና አሳቱዋ ቆፋ ጆሊሴዳ፤ ኪሪስቶሳ ቦንቹዋ፣ ዎንጋላ ሚሺራቹዋ ፖዑዋ ባሬንቶ ፖዲያዎ፣ ሶሳ ማላቲያዎ ኡንቴንቶ ቤዴና ማላ፣ ኡንቴንታ ዲጊዳ። ⁵ አዩሲ ጎፕ፣ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ጎዳ ጊዲያዎኔ አ ዲራው ኑኒ ኑ ሁጲያን ሂንቴንቶ ቆማ ጊዲያዎ አዴቶፕ አቲን፣ ኑባ አዶኮ። ⁶ አዩሲ ጎፕ፣ «ጳማፕ ፖዑ ፖዳና» ጊዳ ሶሳይ ኑ ዎዛናን ባሬ ፖዑዋ ፖዲሴዳ፤ ቃሲ ኢ ባሬ ቦንቹ ኤራቴሳ ፖዑዋ ኪሪስቶሳ ሲንሳን ፖዲያዎ ኑሲ ኢማናው ፖዲሴዳ። ^x

⁷ ሺን ኡባፕ አዲያ ዎልቃይ ሶሳዎፕ አቲን፣ ኑሳ ጊዴናዎ ቤሳናው ኑሲ ሃ ሚንጃይ ኡርቃፕ ሜዴቴዳ ሚሻ ጊዴዳ ኑ ጊዶን ዴዴ።

†3:18 ናፃላን ካሜቲቤና ሶምዲያን፣ ኢቲ አሳ ዴዑዋን ሲንሳ ሃናናባይ፣ ካሃ ጋርሳን ጳልቂ ቤቲያዎዳን ጉሳ።

§3:3 ኬስ 24፣ 12፤ ኤርም 31፣ 33፤ ሂዝ 11፣ 19፤ 36፣ 26 ፋ3:6 ኤርም 31፣ 31
‡3:7 ኬስ 34፣ 29 ሃ3:13 ኬስ 34፣ 33 †3:16 ኬስ 34፣ 34 ‡4:6 ዶም 1፣ 3

⁸ ነኒ ኡባ ባጋናካ ኡንዔቴዶ፤ ሺን ሜዔሬቲቤይኮ፤ ቃሲ ኢቲ ኢቲ ዎዴ ሲዴቶ፤ ሺን ኑ ኡባናካ አጊቤይኮ። ⁹ ነኒ ዩዴርሴቴዶ፤ ሺን ያሳይ ኑና አሊቤና፤ ቃሲ ኑ ሞርኬቱ ኑና አሊ አጊዲኖ፤ ሺን ነኒ ዳይቤይኮ። ¹⁰ ቃሲ ዩሱሳ ዴዑ ኑ አሳቴሳን ቤታና ማላ፤ ነኒ ኡባ ዎዴ አ ሃይቁዋ ኑ አሳቴሳን ቶኪ ዩዩቶ። ¹¹ አዩሲ ጎፔ፤ ሃይቁያ ኑ አሳቴሳ ቦላ ዩሱሳ ዴዑ ቤታና ማላ፤ ፓፃ ዴዒያ ነኒ አ ዲራው፤ ኡባ ዎዴ ሃይቁቶ። ¹² ሄዎ ዲራው፤ ሃይቁ ኑ ጊዶን አሴ፤ ሺን ዴዑ ቃሲ ሂንቴ ጊዶን አሴ።

¹³ ያሳ ማፃፋይ፡ «ታኒ አማኔዳ ዲራው ሃሳያዲ» ያጌ፤ ሄ አማኑዋ አያናይ ኑሲካ ዴዒያ ዲራው፤ ነኒካ አማኔቶ፤ ሄዎ ዲራው፤ ሃሳዩቶ። ¹⁴ ያሳይ፡ ጎዳ ዩሱሳ ሃይቁዋ፤ ዴንሴዳዎ፤ ኑናካ ቃሲ ዩሱሳና ሃይቁዋ፤ ዴንሴዴ፤ ሂንቴናና ኢቲ፤ ባሬ ሲንሳ ሺሻናዋ ኤራቶ። ¹⁵ ሃዌ አባይ ሂንቴ ዲራሳ፤ ያሳ አዶ ኬካቴሳይ ዳሮ አሳ ጋኪያ ዎዴ፤ አሳይ ያሳ ቦንቾ ዳሮ ጋላታ ኢማና።

አማኑዋን ዴዑሳ

¹⁶ ሄዎ ዲራው፤ ነኒ ሳሌቶኮ፤ ኑሲ ሃራይ አቶ፤ ቦላ ባጋ አሳቴሳይ ዎቂንቶካ፤ ጋርሳ ባጋ አሳቴሳይ ጋላሳን ጋላሳን አራዲ። ¹⁷ አዩሲ ጎፔ፤ ሃዒው ዋዩቲያ ሃ ጉሳ ዋዩ፤ ኡባ፤ ሎይሲ ዳሪያ ሜዲና ቦንቾዋ ኑሲ ቤቲሳና። ¹⁸ ነኒ ቤቴናዎ ያሌቶ፤ አቲን፤ ቤቲያዎ ያሌቶ፤ አዩሲ ጎፔ፤ ቤቲያባይ ሃዒሳ፤ ሺን ቤቴናዌ ሜዲናው ዴዒያዎ።

5 አዩሲ ጎፔ፤ ነኒ ዴዒያ ሃ ሳዓ ዱንካኒ ኮሌቶ፤ ኑሲ አሳይ ኬሂቤና ጎሊ፤ ያሳይ ኬሂዳዎ፤ ሳሉዋን ሜዲናው ዴዒያዎ ነኒ ኤራቶ። ² ነኒ ሃ አላሚያን ዴዒዴ ዳሮ አሌቶኒ ሳሉዋን ዴዒና ኑ ጎሊያ ማያናው ሎይሲ አዋቴቶ። ³ ነኒ ሄዎ ማዩዴ፤ ካሉቶኮ፤ ⁴ ነኒ ሃ ሳዓ ዱንካኒያን ዴዒዴ፤ ዴዲቲዴ አሌቶ፤ አዩሲ ጎፔ፤ ሃይቁያ አሳቴሳይ ዴዑዋን ሚቲታና ማላ፤ ነኒ ማያናው ኮሌቶ፤ አቲን፤ ካሉታናው ኮዮኮ። ⁵ ነና ሃዎ ጊጊሴዳዌ ያሳ፤ ቃሲ ኢ ባሬ ጊሻ አያና ዋሴ ኡዲዴ፤ ኢሜዳዌ አ።

⁶ ሄዎ ዲራው፤ ነኒ ኡባ ዎዴ አማኔቶ፤ ቃሲ ነኒ ኑ ጎሌን ሃ አሳቴሳን ዴዒዳ ኬናን፤ ጎዳ፤ ሻኬቲዴ ዴዒያዋካ ኤራቶ። ⁷ አዩሲ ጎፔ፤ ነኒ አማኑዋን ዴዒቶ፤ አቲን፤ ቤዒያዎን ዴዎኮ። ⁸ ኑና አማንሴ፤ ቃሲ ሃ አሳቴሳን ኑ ጎሊያ አጊ ጎሌ ቤዴ ጎዳና ኢቲ፤ ዴዒያዌ ኑና ናሼቹ። ⁹ ሄዎ ዲራው፤ ነኒ ቃሲ አሹዋን ዴዒና ዴዒና ዳይና፤ ኑ ቆፋይ አ ናሼቻናሳ። ¹⁰ አዩሲ ጎፔ፤ ነኒ ሁጲያን ሁጲያን አሴዳ አሱ ሎዓ ጊዲና፤ ዎይ ኢታ ጊዲና፤ ኑሲ ቤሲያዎ አካናው፤ ኪሪስቶሳ ፐርዳ አይዲያ ሲንሳን አባይካ ሺቃናው ቤሴ።

አሳ ያሳና ዳቦዩያ አሱዋ

¹¹ ሄዎ ዲራው፤ ነኒ ያሳው ያዩሳይ አዩንቶ ኤሪዴ፤ ሄዎዳን ቃሲ አሳካ አማንሴቶ፤ ያሳይ ኑና ኡባና ኤሬ፤ ቃሲ ሂንቴካ ሂንቴ ዎዛና ቆፋን ኑና ኤሪታ ያጋዴ ቆፓይ። ¹² ቤቲያባን ጩቁቲያዎንቱ፤ አቲን፤ ዎዛናን ዴዒያዎን ጩቁቲና አሳቶ ሂንቴ አዲ ዛሪያባይ ዴዒና ማላ፤ ሂንቴ ኑናን ጩቁታናዳን፤ ነኒ ሂንቴንቶ ጋሱዋ ጊዳናው ኮዩያዋ፤ አቲን፤ ኑና ጋላታናው ኮዮኮ። ¹³ ነኒ ጎዩያዎ ጊዶ፤ ያሳ ቦንቾዋ፤ ዎይ ቃሲ ዎዛናና ዴዒያዎ ጊዶ፤ ሂንቴና ጎዳናሳ። ¹⁴ ኪሪስቶሳ ሲቁ ኑና ጊዴ፤ አዩሲ ጎፔ፤ ኢቲ አሳይ አሳ ኡባው ሃይቁዳዎ ነኒ አኬኬዶ፤ ሄዎ ጊዶ፤ አሳይ ኡባይ አናና ሃይቁዳ። ¹⁵ ፓፃ ዴዒያዎንቱ ባሬንቱ ዲራው ሃይቁዳዎኒ ቃሲ ሃይቁዋ፤ ዴንዴዳዎ ዴዒናና አቲን፤ ሲንሳ፤ ባሬንቱ ሁጲው ዴዒና ማላ፤ ኢ አሳ ኡባ ዲራው ሃይቁዳ።

¹⁶ ሄዎ ዲራው፤ ነኒ ሃዋ፤ ሲንሳው አናኔ አሳ ቆፋን ፐርዶኮ፤ ሃራይ አቶ፤ ነኒ ኪሪስቶሳ ካሴ አሳ ቆፋን ፐርዶዳዎ ጊዶ፤ ሲሚ ሲንሳ፤ ሄዎዳን ፐርዶኮ። ¹⁷ ሄዎ ዲራው፤ አኒኔ ኪሪስቶሳና ዴዎ፤ አራሳ ሜዴታ፤ ጩማይ አዴዳ፤ ቤዒቲ፤ ኡባባይካ አራዲዳ። ¹⁸ ኪሪስቶሳ ባጋና ኑና ባሬናና ሲጌሴዳ ያሳይ ኡባባካ አሴዳ፤ ቃሲ ኢ ኑሲ ሃራቱዋ ባሬናና ሲጌሴያ አሱዋ ኢሜዳ። ¹⁹ ያሳይ ኪሪስቶሳ ባጋና አሳ ኡባ ባሬናና ሲጌሴ፤ አሳ ናጋራካ አሳ ቦላ ፓይዴና፤ ቃሲ አሳ ባሬናና ሲጌሴያ ኪታካ ኑሲ ኢሜዳ።

20 ሲሚ ያሳይ ኑ ባጋና ሂንቴንቶ ሃሳዬያዋዳን፤ ኑኒካ ኪሪስቶሳ ዲራው ሃሳዬያ ኢ ኪቴዳዋንታ፤ ቃሲ ኑኒ ሂንቴና፤ «የሳና ሲጌቲቴ» ጊዴ፤ ኪሪስቶሳ ዲራው ዎሴቶ። 21 ኑኒ ያሳ ሂሎቴሳ ኪሪስቶሳ ባጋና አካና ማላ፤ ናጋራ ኤሬና ኪሪስቶሳ ኑ ዲራው፤ ያሳይ ናጋራንቻ አሴዳ።

6 ሂንቴ ኑናና ያሳ አሱዋ አሲዴ፤ አ አይ ኪካቴሳ አኪዴ ሃኔና አጊያን ጎዔቴና ማላ፤ ኑኒ ሂንቴና **6** ዎሴቶ። 2 አዩሲ ጎፔ ያሳይ፤

«ታኒ ኢንጄ ዎዲያን
ኔኒ ጊያዋ ሲሳዲ፤
ቃሲ አቶቴሳ ጋላሲ
ኔና ማዳዲ»

ያጊ። ቤዒቴ፤ ኢንጄ ዎዲ ሃጎ። ቤዒቴ፤ አቶቴሳ ጋላሳይ ሃቻ። 2

3 ኑኒ ኑ አሱዋ አኒኒ ቦራናዋ ኮዮኮ፤ ቃሲ አናኔ ዱባናዋ ኮዮኮ። 4 ሺን ኡባባኒ ኑኒ ያሳ አሳንቻቱዋ ጊዲያዋ ኑ ሁጲያን ቤሴዶ፤ ዳሮ ጊንጫን፤ ዋዩያን፤ ሜቱዋን፤ ዎልቃማ ቱጋን፤ 5 ሊሱዋን ሸጨቲያዋን፤ ቃሹዋን፤ ሻቢሬቱሳን፤ ዳቡራን፤ ጊሚዒሹዋ ዳዩያዋን፤ ዎማን፤ 6 ጊሻቴሳን፤ ኤራቴሳን፤ ዳንዳያን፤ ኪካቴሳን፤ ጊሻ አያናን፤ ቱሙ ሲቱዋን፤ 7 ቱሙዋ ሃሳዬያዋን፤ ያሳ ዎልቃን ኑኒ ያሳ አሳንቻቱዋ ጊዲያዋ ኑ ሁጲያን ቤሴዶ፤ ቃሲ ሂሎቴሳ ቶራ ኡሺቻ ኩሺያን፤ ጎንዳሊያ ሃዲርሳ ኩሺያን አይቃና። 8 ኑኒ ቦንቴቴዶኔ ቶሼቴዶ፤ ቦሬቴዶኔ ጋላቴቴዶ። ቃሲ ቱሙዋ ሃሳዬቶ፤ ሺን አሳይ ኑና ዎርዱዋ ጊዴ ቆፔ። 9 ኑኒ አሳይ ኤሬና አሳ ማላ፤ ሺን አሳይ ኡባይ ኑና ኤሬ፤ ኑኒ ሃይቄዳ አሳ ማላ፤ ሺን ሂንቴ ቤዒያዋዳንካ ዴዔቶ፤ ሙራቴዳ አሳ ማላ፤ ሺን ሃይቁቤይኮ። 10 ኑኒ ካዮቲያዋንታ ጊዶፔካ፤ ኡባ ዎዴ ናሼቴቶ። ሂዩሳ ማላቴቶ፤ ሺን ዳሮ አሳ ዱራዬቶ፤ ቃሲ አያይኔ ባይና አሳ ማላቴቶ፤ ሺን ኡባባይካ ኑዋ።

11 ቆሮንቶሳን ዴዒያ አሳው፤ ኑኒ ሂንቴንቶ ቆንጨያን አዴዶ፤ ኑ ኡሉዋካ ሂንቴና ቤሴዶ፤ 12 ኑኒ ሂንቴንቶ ዲቢይይኮ፤ ዲቢዳዋንቱ ሂንቴና፤ ኑኒ ኑ ኡሉዋ ሂንቴንቶ ጌንሊቤይኮ፤ ሺን ሂንቴ ኡሉዋ ኑሲ ጌንሴዳዋንቱ ሂንቴና። 13 ሃዒ ታኒ ታ ናናው ሃሳዬያዋዳን፤ ሂንቴንቶ ሃሳያይ፤ ኑኒ ሂንቴና ኑ ኡሉዋ ቤሴዳዋዳን፤ ሂንቴካ ኑና ሂንቴ ኡሉዋ አሲ ዶዩዴ ቤሲቴ።

አማኔና አሳና ዙፔቴና ማላ ሴራ

14 አማኔና አሳቱዋና ዙፔቲዴ፤ ጊጊና አሱዋ አሶፒቴ። አዩሲ ጎፔ፤ ሂሎቴሳዉኔ ናጋራው አያን ጋሴሳይ ዴዒ? ፖሶኔ ዱማው አያን ኢቲፔቴሳይ ዴዒ? 15 ኪሪስቶሳኔ ዳቢሎሳ †ኢቲፔ ጋሲያባይ አዩ? ቃሲ አማኔያዌኔ አማኔናዌ ኮሂያዌ አዩ ዴዒ? 16 ያሳ ጊሻ ጎሌዉኔ ኤቃው አይቤ ዙፔቴሳይ ዴዒ? አዩሲ ጎፔ ያሳይ፤

«ታኒ ኡንቱንቱ ጊዶን ዴዓናኔ
ኡንቱንቱ ጊዶን ሃሜታና፤
ታኒ ኡንቱንቱ ያሳ ጊዳና፤
ቃሲ ኡንቱንቱካ ታ አሳቱዋ ጊዳና»
ጊዳዋዳን፤ ኑኒ ዴዑዋ ያሳ ጊሻ ጎሊያ። a

17 ሄዋዳንካ፤ ቃሲ ጎዳይ፤
«ኡንቱንቱ ጊዶፔ ኪሲቴ፤
ኡንቱንቱፔ ሻኪቲቴ።
ቱናባካ ቦቾፒቴ።
ታኒ ሂንቴና ሞካ አካና። b

18 ቃሲ ታኒ ሂንቴንቶ አዉዋ ጊዳና፤

---

†6:15 ዳቢሎሳ፡ ግሪኪያ ማፃፋይ «ቤሊያር» ጌ። ሄዋ ጉሳይ ኢብራይስጊያን «ቤሊያል» ጊያዋ። ላዑዋ ቤሌሳይካ «ማካሳንቻ» ዎይ «ማዴናዋ» ጉሳ።

26:2 ኢሳ 49:8   a6:16 ዎግ 26:12፤ ሂዝ 37:27፤ 1ቆር 3:16፤ 6:19
b6:17 ኢሳ 52:11

ሂንቴካ ታው አቱማ ናናቱዋኔ

ማጫ ናናቱዋ ጊዳኒታ።

ታኒ ኡባፔ ዎልቃማ ጎዳይ

ሃዋ አዳይ»

ያጌዳ። ር

7 ሄዋ ዲራው፥ ታ ሲቃቶ፥ ያሳይ ሃ ኡባባ ኑሲ ኢማና ጌዳዋፔ ሂኒ ባጋን፥ ኑ አሹዋኔ ኑ ሽምፑዋ ቱኒሲያ ኡባባፔ ኑ ሁጲያ አኔ ጌሾይቴ፤ ቃሲ ያሳው ያዩያዋን ኡባና ጌዩዴ ዴዔቶ።

ጳውሎሳ ናሼቻ

² ሂንቴ ኡሉዋ ኑና ቢሲቴ፤ ኑኒ አናኔ ናቂቢይኮ፤ አናኔ ቆሂቢይኮ፤ ቃሲ አናኔ ጨሚቢይኮ። ³ ታኒ ሄዋ ሂንቴ ቦላ ፒርዳናው ጊኬ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ታኒ ካሴ ሂንቴንቶ ጌዳዋዳንካ፥ ሂንቴንቱ ኑ ዎዛናን ዴዔታ፤ ኑኒ ዴዔናካ ሃይቂናካ፥ ኢቲፔ ዴዔቶ። ⁴ ታኒ ሃሳዩያዋ ሂንቴፔ ቆሲኬ፤ ታኒ ሂንቴናን ጨቆታይ፤ ኑ ዋዩያ ኡባን ታኒ ሎይሳ ሚናይኔ ናሼታይ።

⁵ አዩሲ ጎፔ፥ ሃራይ አቶ ኑኒ ማቂዶኒያ ቤዳ ዎዴ፥ ኡባ ባጋንካ ዋዩቴዶፔ አቲን፥ ሽምፐቢይኮ፤ ሃራ አሳና ዋላሳይ ዴዔ፤ ኑ ዎዛናንካ ያሻይ ዴዔ። ⁶ ሺን ካዉሽዳዋንታ ሜንሴሲያ ያሳይ፥ ቲቶ ዩሳን ኑና ሜንሴሴዳ። ⁷ ኑና ካሴዋፔ አሲ ናሼቺያዎ፥ ቲቶ ዩሳ ሃላላ ጊዴና፤ ሺን ሂንቴ አ ሜንሴሴዳዎ፥ ሂንቴ ታና ቤዓናው አሞቴዳዋኔ ታው ቃራቴዳዋ ቃሲ ሂንቴ ታና ማዳናው ጊጌቴዳዋ ኢ ኑሲ አዴዳ።

⁸ አዩሲ ጎፔ፥ ታ ዳቢዳቢ ሂንቴና ካዮዩዳዋ ጊዶፔካ፥ አዩሲ ሃፋዲታሻ ጊኬ፤ አዩሲ ሃፋዲታሻ ጎፔካ፥ ታ ዳቢዳቢ ሂንቴና ጉሳ ዎዲያ ካዮዩዳዋ ቤዳይ። ⁹ ሃላ ታና ናሼቺያዎ ታኒ ሂንቴና ካዮዩዳ ዲራሳ ጊዴና፤ ሺን ሂንቴ ካዩ ሂንቴና ናጋራፔ ዛሬዳዋ ዲራሳ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ኑኒ ሂንቴና አያኒኔ ቆሄናዳን፥ ያሳይ ባሬ ኮዩዳዋዳን፥ ሂንቴና ካዮዩዳ። ¹⁰ አዩሲ ጎፔ፥ ያሳይ ኮዩያ ካዩ ናጋራፔ ዛሬዴ አቶቴሳኮ አሄ፤ ሄዋካ ታኒ ባዩዛዲ ጌና ዎዛና፤ ሺን አላሚያ ካዩ ሃዩቁዋ አሄ። ¹¹ ያሳይ ሄ ሂንቴ ካዩዋን አይ አዩሬያ ኢሜዴንቶ ቤዒቴ። ሂንቴና አይ ኬና ዴንሴሴዴንቶኔ ሂንቴ ጌሻቴላ ቱማያናው ሂንቴና አይ ኬና ዛፋዋ ኢሚሴዴንቶ፥ አይ ኬና ሃንቄሴዴንቶኔ አይ ኬና ታው ያሽሴዴንቶ፥ አይ ኬና ሴሲሴዴንቶ፥ አያ ኬና ታና ላሞቲሴዴንቶኔ ናቆ አሱዋ አሳዋንታ ሙራናው አይ ኬና ጊጊሴዴንቶ ፓጪ ቤዒቴ፤ ሂንቴ ሂንቴ ሁጲያን ጌሻ ጊዴዳዋ ኡባባንካ ኤሪሴይታ።

¹² ሄዋ ዲራው፥ ታኒ ሄ ዳቢዳቢያ ሂንቴንቶ ሃሬዳዋ ጊዶፔካ፥ ናቂዳ ኡራ ዎይ ናቂቴዳ ኡራ ዲራሳ ጊዴና፤ ሺን ሂንቴ ኑሲ ዎዩሳ ቆፒንቶኔ ያሳ ሲንሳን ሂንቴንቶ ቆንጨሳናው ታኒ ሃፋዲ። ¹³ ኑኒ ሚኔዳዎ ሄዋ ዲራሳ፤ ሄ ኑ ሚኖታ ቦላ፥ ቲቶ ናሼቴዳዋሲ ኑኒ ኡባፔ ዳሪያ ናሼቻ ናሼቴዶ። አዩሲ ጎፔ፥ ሂንቴ ኡባይ አ ሂርጋፔ ሽምፐሴይታ። ¹⁴ ታኒ ሂንቴዋ ሳባዴ አው አዲና፥ ሂንቴ ታና ዩላዩቤዩኪታ፤ ሺን ኑኒ ሂንቴንቶ ኡባ ዎዴ ቴሙዋ ሃሳዩዶ፤ ሄዋዳንካ፥ ኑኒ ቲቶ ሲንሳን ሂንቴዋ ሳቢዳዎ ቱማ ጊዴዳ። ¹⁵ ሄዋ ዲራው፥ ሂንቴ ኡባይ አው ያዩዴ ኮኮሪዴ፥ አ ዎቲ ሞኬዲቴንቶኔ ቃሲ አው አይ ኬና አዛዜቴዲቴንቶ ኢ ሃሳዩያ ዎዴ፥ ሂንቴና ሎይሲ ሲቁ። ¹⁶ ታኒ ኡባባኒ ሂንቴና አማኒያ ዲራው ናሼታይ።

ያሳ አሳቱዋ ኬካቴሳ ኢሞታ

8 ኑዋዳን ያሳ አሳቶ፥ ያሳ አጾ ኬካቴሳይ ማቂዶኒያ አማኒያዋንቱ ጊዶን አሴዳዋ ሂንቴና ኤሪሳናው ኮዩቶ። ² ኡንቱንቱ አሴዳ ዋዩያን ዎልቃማ ፓጪያ ፓጪፎቲዲኖ፤ ሺን ኡንቱንቱ ሂዩሳ ጊዶፔካ፥ ባሬንቱ ኢሚያዋን ዳር ኬኪኖኔ ቃሲ ዎልቃማ ናሼቻ ናሼቲኖ። ³ አዩሲ ጎፔ፥ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ዎልቃ ኬና ቃሲ ሃራይ አቶ ባሬንቱ ዎልቃፔካ ዳሪያዋ ዶሲዴ ኢሜዳዎ ታኒ ማርካ። ⁴ ኡንቱንቱ ያሳ አሳቱዋ ማዲያ ሎዮ አሱዋ ኑናና አሳናው ኑና ዳር ዎሴዲኖ። ⁵ ኡንቱንቱ ኑኒ ቆፔዳዋፔ አሲዴ አሴዲኖ፤ ካሴቲዴ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ሁጲያ ጎዳው ኢሜዳዋፔ ጉዩያን፥ ያሳ ሼኒያዳን፥ ኑሲካ ባሬንቱ ሁጲያ ኢሜዲኖ።

ፍ:18 2ሳም 7:14፤ 1አድ 17:13፤ ኢሳ 43:6፤ ኤርም 31:9

6 ሄዎ ዲራው፡ ኑኒ ሃ ሎዎ አሱዋ ዶሜዳ ቲቶ ጉጂ አሳናዳኒኔ ሂንቴና ማዲዴ፡ ሄ አሱዋ ፖሊሳናዳን አ ዎሴዶ። 7 ሺን ሂንቴ ኡባባኒ፡ አማኑዋን፡ ሃሳያን፡ ኤራቴሳን፡ ዎልቃማ ሎዎ አሙዋን፡ ኑና ሲቂያዋንካ ዱሬቴዳዋዳን፡ ሃ ሎዎ አሱዋንካ ሂንቴንቱ ኬካ ጊዳናዋ ኑኒ ኮዮቶ።

8 ታኒ ሄዎ አዛዛናው ጊኬ፤ ሺን ሃራቱዋ ዎልቃማ ሎዎ አሙዋ ባጋና ሂንቴ ሲቂ አይ ኬና ቴሜንቶ ኤራናው ጋይ። 9 አዩሲ ጎፔ፡ ሂንቴ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አዶ ኬካቴሳ ኤሪታ፤ ኪሪስቶሲ ዱሬ ጊዲ ዴዒዴ፡ ሂንቴ አ ሂዩሳቴሳን ዱሬታናዳን፡ ሂንቴ ዲራው ሂዩሴዳ።

10 ታኒ ሃ ዩውዋ ሂንቴና ዞሪያዌ ሃዋ፤ ዘላይሲ ሂንቴ ዶሜዳዋ ሃዒ ወርሲያዌ ሂንቴንቶ ሎዓ፤ ሂንቴ አሶ 9ላላው ጊዴናን፡ አሳና ቆፋዉካ ካሴቴዳዋንታ። 11 ሂንቴ አሳናው ሎይሲ አሞቴዳዌ አሲዴ ፖሌዳዋና ጊጋ ጊዳና ማላ፡ ሂንቴንቶ ዳንዳዩቴዳዋዳንካ አሱዋ ፖሊቴ። 12 አዩሲ ጎፔ፡ ኢቲ ኡራይ ኢማናው ሎይሲ ኮዮፔ፡ ኢ ባሬው ዴዒዳ ኬና ኢማናፔ አቲን፡ አው ባይናዋ አፔ አኬና።

13 አዩሲ ጎፔ፡ ታኒ ሃራንቱ ዋዩያፕ ሺምፒና፡ ሂንቴ ዋዩቲቴ ጊኬ፤ ሂንቴ ኡባይካ ቃራ ዴዓናዳናፔ አቲን። 14 ኡንቱንቱ ፓላሃይ ሂንቴ ፓጫ ኩንሳና ማላ፡ ሂንቴንቶ ሃ ዎዲያን ዴዒያ ፓላሃይ ኡንቱንቱ ፓጫ ኩንሳና ኮሺ፤ ላዑካ ሄዋን ቃራን ጎዒቲኖ። 15 ዎሳ ማፃፋን፡ «ዳሪሲዴ ሺሺዳዎ ፓላሂቤና፤ ቃሲ ጉሳ ሺሺዳዎካ ፓጫቤና» ጌቲቲዴ 9ፌቴዳ። d

ቲታኔ አ ሳጊሳ

16 ሺን ኑኒ ሂንቴንቶ ቆፒያዋ ማላ፡ ዎልቃማ ቆፋ ቲታ ቆሬሴዳ ዎሳ ጋላታይ ጋኮ። 17 ቲቶ ሂንቴኮ ባናው ባሬ ቆፋ ቃቹዳዌ፡ ባሬ ሁጲያን ሂንቴና ማዳናው ዳሮ አሞቴዳ ጊሻፔ አቲን፡ ኑ ዞሪያ 9ላላ አኬዳዋና ጊዴና። 18 ሺሺራቹዋ ቃላ ኦዲያ ባሬ አሱዋን አማኔቲያ አማኒያዋንቱ ሲንሳ ኡባን ዳሮ ቦንቹቴዳ ኢሻ ኑኒ አናና ኢቲፔ ኪቴቶ። 19 ሄዋ ቦላን ቃሲ፡ ሃ ኑኒ አሲያ ሎዎ አሱዋ ኢ ኑናና ኢቲፔ አሳናዉኔ ጎዳ ቦንቾ ኑኒ ሃራቱዋ ማዳናሲ ሎይሲ አሞቲያዋ ቤሳናው አማኒያ አሳቱ አ ዶሪዴ ሱንሴዲኖ።

20 ኑኒ አሲያ ሃ ኬካ ኢሞታ ዲራው፡ አኒኔ ኑና ዘጊሬና ማላ ናጌቴቶ። 21 አዩሲ ጎፔ፡ ኑኒ ጎዳ ሲንሳን ሎዎባ አሳናዋ 9ላላ ጊዴና፤ ሺን አሳ ሲንሳንካ ሎዎባ አሳናው ቆፔቶ። e

22 ኑኒ ዳሮ ጌዴ ፓጫ ቤዒዳ ኑ ኢሻ፡ ኡባ ዎዴ ሂንቴና ማዳናው ዳሮ አሞቲያዋ፡ ሃ አሳቱዋና ሂንቴኮ ኪቴቶ፤ ቃሲ ሃዒ ኢ ሂንቴና ዳሮ አማኒያ ዲራው፡ ሂንቴና ማዳናው ካሴዋፔ አሲዴ ሎይሲ አሞቴ። 23 ቲቶዋ ጊዶፔ፡ ኢ ሂንቴና ማዳናው ታናና ኢቲፔ አሲያ ታ ላጊያ፤ ዮኮ ኢሻቱዋባ ጊዶፔ፡ ኡንቱንቱ አማኒያ አሳቱ ኪቴዳዋንታኔ ኡንቱንቱ ዴው ኪሪስቶሳ ቦንቹሲያዋ። 24 ሲሚ አማኒያዋንቱ ኡባቱ ሂንቴ ሲቂ ቱማ ጊዲያዋ ኤራና ማላ፡ ቃሲ ኑኒ ሂንቴዋ ሳቢያዌ ሲኬ ጊዲያዋ ኤራና ማላ፡ ሂንቴ ሲቂዋ ኡንቱንታ ቤሲቴ።

ፓጫይ ዴዒያዋንታ ማዱሳ

9 ዩሁዳን ዴዒያ ገሻ አሳቱዋ ማዳናው ዩዲያባው ታኒ ሂንቴንቶ 9ፋናው ኮሺና። 2 ሂንቴ ማዳናው ሎይሲ አሞቲያዋ ታኒ ኤሪያ ዲራው፡ ማቂዶኒያን ዴዒያ አሳው ሂንቴዋ ሳባዲ። ታኒ ኡንቱንቶ፡ «አካዬያን ዴዒያ ኢሻቱ ዘላይሲፔ ዶሚዴ፡ ማዳናው ጊጌቴዲኖ» ያጋዴ አዳዲ፤ ቃሲ ሂንቴ ዎልቃማ አሙካ ኡንቱንቱ ዳሪያ ባጋ ዴንሴሴዳ። 3 ሺን ታኒ ኡንቱንቶ ጌዳዋዳንካ ኑኒ ሃ ዩውዋ ሂንቴናን ጨቁቲያዌ ሜላ ጊዴና ማላ፡ ሂንቴ ጊጌቴዳዋንታ ጊዳናዳን፡ ሃ ኢሻቱዋ ሂንቴኮ ኪታይ። 4 ማቂዶኒያ አሳቱ ታናና ዩዴ፡ ሂንቴ ጊጌቴናን ዴዒሺን፡ ሂንቴና ዴሞፔ፡ ኑ 9ላላ ጊዴናዳን፡ ሂንቴ ኑፔ አዳዋ ዩላታኒታ፤ ሺን ኑኒ ሂንቴና ሎይሲ አማኒዴ ጨቁቴዳዋሳ። 5 ሄዋ ዲራው፡ ታኒ ሃ ኢሻቱ ታፔ ሲንሳቲ ሂንቴኮ ቤዴ፡ ሂንቴ ኢማና ጌዳ ኢሞታ ካሴቲዴ ጊጊሳና ማላ፡ ኡንቱንታ ዎሳናው ኮሺያዋ አኬካዲ። ሄዋፔ ጉዩያን፡ ሄ ኢሞታይ ታኒ ጋኪያ ዎዴ ጊጊ ኡታናዋ፤ ሄዌ ቃሲ ዎልቃን ሂንቴ ኢሚያዋ ጊዴናን፡ ዶሲዴ ኢሚያዋ ኤሪሴ።

6 ሃዋ አኬኪቴ፤ ጉሳ ዘሬሳ ዘሪያ ኡራይ ጉሳ ካሳ ጫካና፤ ዳሮ ዘሬሳ ዘሪያ ኡራይ ቃሲ ዳሮ ካሳ ጫካና። 7 ዎሳይ ናሽቻን ኢሚያ ኡራ ሲቂያ ዲራው፡ ቃሬቲዴ ዎይ ዶሴናን ኢሚያዋ ጊዴናን፡

d8:15 ኬስ 16:18 e8:21 ሌም 3:4

ኢሚያ ኡራይ ሁጲያን ሁጲያን ባሬ ዎዛናን ቆፔዳዎ ኢሞ።⁸ ሶሳይ ሂንቴንቶ ጊዲያዌ ኡባ ዎዴ ዴዓናዳኒኔ ቃሲ ሃራቶካ ሂንቴ ኢማናው ጊዲያዌ ዴዓናዳን ሂንቴና ኮሺያ ኡባባ ሂንቴንቶ ኢማናው ዳንዳዩ።⁹ ሶሳ ማፃፋይ፡

«ኢ ሂዩሳ አሳው ዳሪሲዴ ኢሜ፤
ቃሲ አ ሂሎቴሳይ ሜዲናው ዴዓናዎ»

ያጌ።¹⁰ ሶሳይ፡ ዜሪያዎ ዜሬሳኔ ማናው ቁማ ኢሚያዌ፡ ሂንቴና ኮሺያ ዜሬሳ ኡባ ሂንቴንቶ ኢማና፤ ቃሲ ሂንቴ ሂሎቴሳፕ ዳሮ አይሬያ አይሬሳናው ሄ ዜሬሳ ዲቻናዎ።⁸

¹¹ ዳሮ አሳይ ሂንቴ ኢሚያ ኢሞታ ኑፔ አኪዴ፡ ሶሳ ጋላታናዳን፡ ሂንቴ ኡባ ዎዴ ዳሪሲዴ ኢሚያዎንታ ጊዳና ማላ፡ ሶሳይ ሂንቴና ኡባ ባጋና ዱሬያና።¹² አዩሲ ጎፔ፡ ሃ ሂንቴ አሲያ አሱ ሶሳናናው ኮሺያዎ ኩንሳ ኢሚያዎ ፃላላ ጊዴና፤ ሺን ሶሳው ዳሮ ጋላታ ኢሚያዎን ኩሚዴ ጎፔ።¹³ ሃ ሂንቴ አሱ ሂንቴ አማኑዎ ኤሪሲያ ዲሬው፡ ዳሮ አሳይ ኪሪስቶሳ ዎንጋላ ሂንቴ አማኒዴ ማርካቲያዎኔ ሂንቴ ማዱዎ ኡንቱንቱናኔ ሃራ ኡባቱዋና ሻኪዴ፡ ዳሪሲ ኢሚያዎ ሶሳ ቦንቻና።¹⁴ ኡንቱንቱ ሂንቴንቶ ሶሳ ዎሲዴ፡ ሂንቴናን ዴዒያ ሶሳ አጵ ኬካቴሳይ ዛዋይ ባዩናዎ ዲሬው፡ ሂንቴና ላሞቴቶ።¹⁵ ዛዋይ ባዩና ሶሳ አጵ ኬካቴሳ ዲሬው፡ ሶሳ ጋላታይ ጋኮ።

ጳውሎሲ ሞቲያዎንቱሲ ዛሬዳ ዛናዎ

10 ታኒ ጳውሎሲ፡ ሂንቴ፡ «ኢ ኑናና ዴዒያ ዎዴ አሸኪ» ጊያዌ፡ ቃሲ፡ «ኑፔ ሃኪ ዴዒያ ዎዴ ኑ ቦላ ፃሌ» ጊያዌ፡ ሎዓኔ አሸኪ ጊዴዳ ኪሪስቶሳ ባጋና ሂንቴና ዎሳይ።² ኑና ሃ ሳዓ ዶያዳን ዴዒኖ ጊዴ ቆፒያ ኢቲ ኢቲ አሳቱዎ ቦላ ታኒ ፃላናዎ ኡራይ፤ ሺን ታኒ ሂንቴኮ ቢያ ዎዴ ሂንቴ ታና ፃሊሴና ማላ፡ ሂንቴና ዎሳይ።³ አዩሲ ጎፔ፡ ኑኒ ሃ ሳዓን ዴዎፔካ፡ ሃ ሳዓ አሳዳን አሌቶኮ።⁴⁻⁵ አዩሲ ጎፔ፡ ኑኒ አሌቲያ ቶራይ ሃ ሳዓዎ ጊዴና። ሺን ጌሱዎ ላላናው ዎልቃና ዴዒያ ሶሳ ቶራ። ኑኒ አሳ ቆፋ ዳዩሴቶ፤ ቃሲ ሶሳ ኡራቴሳ ቦላ ዴንዲዴ ዱቢያ አቶሮ ቆፋ ኡባ ላሌቶ። ሄ ቆፋ ኡባይ ኪሪስቶሳው አዛዜታና ማላ አሞዴቶ።⁶ ሂንቴ አዛዜቲያዎ ፖሌዳዎፔ ጉዩያን፡ አዛዜቴናን ኢሂያዎ ኡባ ኑኒ ሙራናው ጊጌታና።

⁷ ሂንቴ ሲንሳን ዴዒያዎ ያሊቴ፤ አኒኔ ባሬና ኪሪስቶሳዎ ጊዴ ቆፖፔ፡ ሄዎ ጉጂ ቆፖ፤ ኪሪስቶሳዎ ኢ ጊዴዳዎዳን፡ ኑኒካ ቃሲ አዎ።⁸ አዩሲ ጎፔ፡ ጎዳይ ኑሲ ኢሜዳ ኑ አዎቴሳኒ ታኒ ሎይሳ አቶሬቲያዎ ጊዴፔካ፡ ሄዎን ዩላቲኬ፤ ሄ ኑሲ ኢሜዳ አዎቴሳይ ሂንቴና ኬፃናሳፔ አቲን፡ ኮላናሳ ጊዴና።⁹ ታኒ ታ ዳቢዳቢያን ሂንቴና ያሺሳናው ፃፎ አሳ ማላታዴ ቤታናው ኮዩኬ።¹⁰ አዩሲ ጎፔ፡ ኢቲ ኢቲ አሳይ፡ «ጳውሎሳ ዳቢዳቢ ዴዎኔ ዎልቃማ፤ ሺን ያሊያ ዎዴ ኢ ዳቡራንቻ፤ አ ሃሳያይካ ፓሴና» ያጌ።¹¹ ሄዎ ማላ አሳይ ኑኒ ሃኩዎን ዴዒዴ ፃሬያ ዳቢዳቢያኒኔ ያኒ ሂንቴናና ዴዒዴ አሲያ አሱዎን ዱማቴሳ ባዩናዎ አኬካና ኮሺ።

¹² ኑኒ ባሬና ናሺያ ኢቲ ኢቲ አሳቱዋና ኑና ፓይዳናው ዎይ ሊኪሳናው ኮዩኮ፤ ሺን ኡንቱንቱ ባሬና ኢቲ ኢቲዋና ሊኪሲዲኔ ቃሲ ባሬና ኢቲ ኢቲዋና ቃራዩዴ፡ ኡባና ኤዩዲኖ።

¹³ ሺን ኑኒ ሶሳይ ኑሲ ኤሴዳ ዛዋ ጊዴን ጩቁቲያዎፔ አቲን፡ ሄ ዛዋፔ ፒኒዴ ጩቁቶኮ፤ ሄ ዛዋይ ሂንቴኮካ ጋኪ።¹⁴ ኑኒ ሂንቴኮ ጋኪቤናዎ ማላቲዴ፡ ዛዋ ፒኖኮ፤ አዩሲ ጎፔ፡ ኑኒ ኪሪስቶሳ ሚሺራቼዎ ቃላ አዲዴ፡ ሂንቴኮ ካሴ ጋኪዶ።¹⁵ ኑኒ ሶሳይ ኤሴዳ ዛዋ ፒኒዴ፡ ሃራ አሳይ አሴዳ አሱዎን ጩቁቶኮ፤ ሺን ሂንቴ አማኑ ዲጩ ዲጩ ቢያ ዎዴ፡ ኑኒ ሂንቴ ጊዴን አሲያ አሱዎ ዛዋይ ካሴዎፔ ሎይሳ አኪ አኪ ባናዎ ጊዴ ቆፔቶ።¹⁶ ኑኒ ሚሺራቼዎ ቃላ ሂንቴ ዴዒያሳፔ ሂኒ ባጋን አዳና፤ ቃሲ ሃራ ዛዋን አሴቲዲጌዳ አሱዎንካ ጩቁቶኮ።¹⁷ ሺን ሶሳ ማፃፋይ፡

«ጩቁቲያ ኡራይ አኒኔ
ጎዳ ሎዎቴሳባን ጩቁቶ።

ያጌ።¹⁸ አዩሲ ጎፔ፡ ጎዳይ ናሺያ ኡራፔ አቲን፡ ባሬና ናሺያ ኡራይ ጋላቲና።

f9:9 ማዝ 112:9 ጳ9:10 ኢሳ 55:10 h10:17 ኤርዎ 9:24

ጳውሎስ ሳሬና ዩሱስ ኪቴዳ ጊያ ምርዳንቻቱዋ

11 ሂንቱ ታ ኤያቴሳ ጉሳ ዳንዳዩንቶ ሎግ። ሃያና ዳንዳዩቴ። ² ሶሳይ ቃናቲያዋዳን። ታኒካ ሂንቱው ቃናታይ፤ አዩሲ ጎፔ። ታኒ ሂንቱና ኢቲ አቱማዎ። ኪሪስቶሳው ኢማና ጋይ። አቱማዋ ኤሬና ገሻ ምድራቲዳን ጊጊሳ ምሳዲ።

³ ሺን ሸሻይ ባሬ ማካላን ሄዋና ባሌሴዳዋዳን። ኪሪስቶሳው ሂንቱ ኢሜዳ ሂንቱ ሱሬ ቆፋይ ባዩቢናዌ ምራ ባንዴሻ ጋይ ሂርጋይ። ⁴ አዩሲ ጎፔ። ኢቲ ኡራይ ዩይ። ኑኒ ሂንቱንቶ አይዳ ዩሱሳፔ ሃራ ዩሱሳ ሂንቱንቶ አድፎ። ምይ ሂንቱ አኬዳ አያናፔኔ ምንጋላፔ ዱማ አያናፔ ምንጋላ ሂንቱ አኮፎ። ሂንቱ ኤኖ ጊይ አኬዲታ ጉሳ።

⁵ ዩሱሲ ኪቴዳ ሃ ዋናቱዋፔ ታኒ አያንካ ላሬያዋ ታው ማላቴና። ⁶ ታኒ ሃሳዩያ ሃሳያን ታማራቢና አሳ ጊድፔካ። ኤራቴሳን ጊዲኬ፤ ሺን ኑኒ ሂንቱንቶ ሃ ዩውዋ አሳ ኡባ ጊድን ኡባ ባጋና ቆንጨሴይ።

⁷ ምይ ታኒ ሂንቱና ሚሻ አፔናን። ሶሳ ሚሺራቹዋ ቃላ ሂንቱንቶ ጮ አይዳዌኔ ሂንቱና ጴቱ አሳናው ታ ሁጲያ ቶቹዳዌ ታው ናጋራ ጊዳንዴሻ? ⁸ ታኒ ሂንቱንቶ አሳናው ሃራ አማኒያ አሳፔ ሚሻ አኬዳዎ። ሄዋንታ ቦንቃዲ። ⁹ ቃሲ ታኒ ሂንቱናና ዴዲሺን። ታና ሜቲና። ሂንቱፔ ኢቲ ኡራካ ዋዩሳቤይኪ። አዩሲ ጎፔ። ማቂድኒያፔ ዩዳ ኢሻቱ ታና ኮሼዳ ኡባባ ታው ኢሜዲኖ፤ ታኒ ሂንቱና ዋዩሴና ማላ። ካሴ ቶኮ ጊዳቢናዋዳንካ ሲንሳዉካ ቶኮ ጊዲኬ። ¹⁰ ኪሪስቶሳ ቱማቱሳይ ታናን ዴዲሺን። ሃ ታ ጩቁ አካዩያ ጋዲያን ሃቃኒኔ አቴና። ¹¹ ታኒ ሃዋ አዩሲ ጋይታ? ሂንቱና ሲቁና ዲራሴ? ታኒ ሂንቱና ሲቁያዋ ሶሳይ ኤሬ።

¹² ሺን ሄ ባሬንቱ ጩቁቲያዎን ኑኒ አሲያዋዳን አሳናው ጋሶቲያዋንቱ ጋሶዋ ዲጋናው። ሃዲ ታኒ አሲያ አሱዋ ጉጃዴ አሳና። ¹³ አዩሲ ጎፔ። ኡንቱንቱ ዩሱሲ ኪቲቤና ምርዶ አሳቱዋ፤ ሄዋንቱ ማላ አሳቱ ኪሪስቶሲ ኪቴዳዋንታ ማላታናው ባሬንቱ ማላ ሳሜራሲያ ኪቴቲቤና ምርዳንቻቱዋኔ ላባንቻ አሳንቻቱዋ። ¹⁴ ሄዌ ማላሊሲያዋ ጊዴና፤ አዩሲ ጎፔ። ሴፃናይ ባሬ ሁጲው ፖዑዋ ኪታንቻ ማላታናው ባሬ ማላ ሳሜ። ¹⁵ ሄዋ ዲራው። ሴፃና አሳንቻቱ ሂሎቴሳ አሳንቻቱዋ ማላታናው ባሬንቱ ማላ ሳዋፎ። ሄዌ ምልቃማባ ጊዴና፤ ኡንቱንቱ ሠርሴሳን ባሬንቱ አሱዋ ማላ አካና።

ጳውሎስ ጋኪዳ ሜቱዋ

¹⁶ ታኒ ላዴሱዋካ ጋይ፤ ታና አኒኔ ኤያ ጊይ ቆፖፖ፤ ሺን ሂንቱ ታና። ኢ ኤያ ጎፔካ። ታኒ ጉሳ ጩቁታናዳን። ታና ኤያ ጊቴ። ¹⁷ ታኒ ሃዋዳን ፃላዴ ጩቁታዴ ሃሳዩያዌ። ኤያቴሳ ሃሳያፔ አቲን። ታና ጎዳይ አዛዚና ጊዴና። ¹⁸ ዳሮ አሳይ ሃ ሳግባን ጩቁቲያ ዲራው። ታኒካ ጩቁታና። ¹⁹ ሂንቱ አይዳ ኤራንቻ ጊዲያ ዲራው። ኤያ አሳዋ ናሺቻን ዳንዳዩታ። ²⁰ አዩሲ ጎፔ። አኒኔ ሂንቱና አዩሌዮፔ። ምይ ሂንቱዋ ሞፔ። ምይ ሂንቱዋ ቦንቆፔ። ሂንቱ ቦላ አቶራቶፔ። ምይ ሂንቱ ሻዩያ ባቆፔ። ዳንዳዩታ። ²¹ ኑኒ ሄዋ አሳናው ዳሮ ዳቡራንቻ ጊዴዳዋ ታኒ ዩላታዴ አዳይ።

ሺን አኒኔ ኢቲባን ፃሊዴ ጩቁቶፔ። ታኒካ ጩቁታናው ፃላይ፤ ታኒ ኤያ አሳዳን ሃሳያይ። ²² ኡንቱንቱ ኢብራዌ? ታኒካ ኢብራዌ። ኡንቱንቱ ኢስራዌሊያ አሴ? ታኒካ ኢስራዌሊያ አሳ። ኡንቱንቱ አብራሃሜ ዛሬ? ታኒካ ቃሲ አብራሃማ ዛሬ። ²³ ኡንቱንቱ ኪሪስቶሳ ቆማቱ? ታኒካ ኡንቱንቱፔ አጲያ ቆማ፤ ታኒ ጎዩያ አሳዳን ሃሳያይ፤ ታኒ ዳሮ አሳ ዳቡራዲ፤ ዳሮ ምዲያ ቃሼታዲኔ ሊሱዋን ሾጩታዲ፤ ቃሲ ዳሮ ምዲያ ሃዩቃዴ አታዲ። ²⁴ አዩሁዳቱ ታና ኢቹሾ ጌዴ። ሃታማኔ ኡዱፔቱዋ ሊሱዋን ሾጩዲኖ። ²⁵ ሮሜ አሳይ ታና ሄዙ ጌዴ ፃምዳን ሾጩዳ፤ ኢቲ ጋላሲ ሹቻን ጫዲ ጫዲዴ አጌዳ፤ ማርካቢ ሄዙ ጌዴ ሜዲና። አባ ጊድን ኢቲ ቃማኔ ኢቲ ጋላሳ አቃዴ ፔሻዲ። ²⁶ ታኒ ዳሮ አጊያ ሃሜታዲ፤ ታና ኩንሶ ሃሳዩኔ ቦንቃንቻቱ ቦንቁ ዲጊዴ አሺዳ፤ ቃሲ ታ ቢታ አሳይኔ አዩሁዳ ጊዴና አሳይ ቦንቁ ዲጊዴ አሺዲኖ። ቃሲካ ካታማይ። ባዙ። አባይ። ታና ያሺሴዳ፤ ምርዱዋ ዳባቱካ ታና ቦንቁ ዲጊዴ አሺዲኖ። ²⁷ ታኒ ዳቡራዲኔ ሜቶታዲ። ዳሮ ጌዴ ጌሚዲሹዋ ጳያዲ፤ ኮሻታዲ፤ ሳሜታዲ። ዳሮ ጌዴ ያማዲ፤ ቃሲ ሜጌታዲኔ ካሎታዲ።

28 ሃራባ ኡባፕካ ኡባ ጋላሲ ታው ቶኩዋ ጊዴዳባይ፣ ዎሳ ጎሊያ ኡባው ሂርጊያዋ። 29 ዳቡሪያዌ አኔ? ታኒ ዳቡሪኪታዬ? ናጋራን ጌሊያዌ አኔ? ታኒ ኡንዔታዴ አው ቃራቲኪታዬ?

30 ታኒ ጨቁታናው ኮሺያዋ ጊዶፕ፣ ታኒ ዳቡራንቻ ጊዲያዋ ኤሪሲያዋን ጨቁታና። 31 ሜዲናው አንጂቴዳ ሶሳይ፣ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አው፣ ታኒ ዎርዶቴናዋ ኤሬ። 32 ዳማስቆ ካታማን አሬታሳ ጊያ ካቲያፕ ጋርሳና ጋዲያ ሞዲያዌ፣ ታና አይሳናው ዳማስቆ ካታማ ናጊሴ። 33 ሺን ካታማ ጊዎቢያ ዲርሳ ማስኮቲያና ታና ታዩያን ዱጌ ዎሲና፣ አፕ ኪሳ አካዲ።

ጳውሎሳ ሳፃ

12 ጨቁቲያዌ ታው አዩኔ ጎዔናዋ ጊዶፕካ፣ ታኒ ጨቁታናው ቤሴ። ሺን ታኒ ሳፃባኔ ጎዳፕ ቆንጨዳዋ ሃሳያና። 2 ታማኔ አይዱ ላይሳፕ ካሴ፣ ሄዜንሶ ሳሎዋ ፑዴ ቤዳ ኢቲ ቢታኒያ፣ ኪሪስቶሳ አማኒያዋ፣ ታኒ ኤራይ፣ ሄ ቢታኒ ባሬ አሳቴሳን ቤዴ ዎይ ሳፃን ቤዴንቶ፣ ታኒ ኤሪኪ፣ ሶሳይ ኤሬ። 3 ሄ ቢታኒያ፣ ሄዜንሶ ሳሎዋ ፑዴ ቤዳዋ፣ ኤራይ፣ ኢ ባሬ አሳቴሳን ቤዴንቶኔ ዎይ ሳፃን ቤዴንቶ፣ ታኒ ኤሪኪ፣ ሶሳይ ኤሬ። 4 ሄዎን ሄ ቢታኒ አሳይ ሃሳያናው ዳንዳዩናዋ፣ አሳ ኢንፃርሳዩካ ሃሳያናው ዳንዳዩናዋ ሲሴዳ። 5 ታኒ ሄ ቢታኒያባን ጨቁታና፣ ሺን ታኒ ዳቡራንቻ ጊዲያዋ ኤሪሲያ ዲራው፣ ታ ሁጲያን ጨቁቲኪ። 6 ታኒ ጨቁታናው ኮዩያዋ ጊዶፕካ ኤያ ጊዲኪ፣ አዩሲ ጎፕ፣ ታኒ ቱሙዋ ሃሳያይ። ሺን አሳይ ታዋ ታናን ቤዲያዋፕኔ ታፕ ሲሲያዋፕ አሲዴ ቆፕና ማላ ናጊታይ።

7 ቃሲ ሶሳይ ታው ዳር ቆንጨዳ ዎልቃማ ዩጢዋፕ ዴንዴዳዋን አቶሬቴናዳን ዲጋናው ታና ጫዲ አይቂያ፣ ሴፃና ኪታንቻይ፣ ታና ሜቶሳናውኔ ታኒ አቶሬቴና ማላ፣ ታና ናጋናው ታው ኢሜቲዳ። 8 ሄዎ ታፕ ሻካና ማላ፣ ታኒ ጎዳ ሄዙ ጌዴ ዎሳዲ። 9 ጎዳይ ታና፣ «ታ አይ ኪካቴሳይ ኔው ጊዳናዋ፣ አዩሲ ጎፕ፣ ታ ዎልቃይ ኔ ዳቡራን ፖሌቱ» ያጌዳ፣ ሄዎ ዲራው፣ ኪሪስቶሳ ዎልቃይ ታናን ዴፃና ማላ፣ ታ ዳቡራን ጨቁታናው ታኒ ዳር ናሼታይ። 10 ታኒ ኪሪስቶሳ ዲራው ዳቡሪያዋን፣ አሳን ቦሬቲያዋን፣ ዋዩቲያዋን፣ ዩዴርሴቲያዋን፣ ሜቶቲያዋን ናሼታይ፣ አዩሲ ጎፕ፣ ታኒ ዳቡሪያ ዎዴ፣ ሄ ዎዴ ሚናይ።

ጳውሎሲ ቆሮንቶሳ አሳሲ ኡንዔቲዴ ቆፕዳ

11 ታኒ ጨቁቲዳዋን ኤያዲ፣ ሺን ሄዎ ሂንቴ ታና ዎልቃን አሲሴይታ፣ አዩሲ ጎፕ፣ ሂንቴ ታና ጋላታናው ቤሴ፣ ታኒ አያኒኔ ኤሬቴናን ዳዮፕካ፣ ዩሱሲ ኪቴዳ ዶቃ ጌቴቴዳ ኡባቱዋፕ ላሬኪ። 12 ታና ዩሱሲ ኪቴዳዌ ቱማ ጊዲያዋ ኤሪሲያ ማላይ፣ አራሳባይኔ ዎልቃማ አሱ ሂንቴ ጊዶን ዳር ጌንጫን አሴቴዳ። 13 ታኒ ታ ሁጲያን ሂንቴና ዋዩሳቤናዋፕ አቲን፣ ሃራ አማኒያ አሳቴዋፕ ሂንቴ አያኒ ላሬቴ? ሃያና ታኒ ሂንቴና ናቁዳዋ ታው አቶ ጊቴ።

14 ታኒ ሂንቴኮ ባናው ጊጎዴፕ፣ ሃዌ ታው ሄዜንሶ ዎዴ፣ ታኒ ሂንቴና ዋዩሲኪ። ታኒ ሂንቴና ኮዩያዋፕ አቲን፣ ሂንቴ ሚሻ ኮዩኪ፣ አዩሲ ጎፕ፣ አውኔ አታ ባሬንቴ ናናው ሚሻ ሚንጂያዋፕ አቲን፣ ናናይ ባሬንቴ አዎኔ አቲው ሚንጂኪና። 15 ታኒ ሂንቴ ሺዎፖ ታው ዴዲያዋ ታናና ጋላዴ ናሼቻን ኢማና፣ ያቲና፣ ታኒ ሂንቴና ሎይሳ ሲቂያ ዲራው፣ ሂንቴ ታና ላፋ ሲቂቴ?

16 ጊዶፕካ፣ ታኒ ሂንቴና ዋዩሳቤይኪ፣ ሺን ሂንቴ ታና፣ «ኔኒ ኑና ጨማዴ ማካላን አይቃዳ» ያጋኒታ። 17 ታኒ ሃራይ አቶ፣ ሂንቴኮ ኪቴዳ ኢቲ አሳ ባጋናካ ሂንቴፕ ጎዔታዲታ? 18 ቲቶ ሂንቴኮ ባና ማላ፣ ታኒ ዎሳዲ፣ ቃሲ አማኒያ ኢሻካ አናና ዩዳዲ፣ ቲቶ ሂንቴፕ ጎዔቴዴ? ኑኒ ኑ አሱዋ ኢቲ ቆፋን አሲቤይኮ? ቃሲ ኑ ሃኑካ ኢቱዋ ጊዴኔዩ?

19 ኑኒ ኡባ ዎዴካ ሂንቴ ሲንሳን ኑ ሁጲው ሞቴቲያዋ ሂንቴንቶ ማላቲ? ኑኒ ኪሪስቶሳን ዴዲያዋንቱዳን፣ ሶሳ ሲንሳን ሃዲ ጋካናሲካ ሃሳዩቶ። ኑ ሲቃቶ፣ ኑኒ አሊያ ኡባባይካ ሂንቴና ማዳናሳ። 20 አዩሲ ጎፕ፣ ታኒ ሂንቴኮ ቢያ ዎዴ፣ አኒ ኤሪ ታኒ ኮዩያዋ ማላ ሂንቴ ጊዴናን አጋኔንቶኔ፣ ቃሲ ታኒካ ሂንቴ ኮዩያዋ ማላ ጊዴናን አጋኔንቶኔ። ቃሲ አኒ ኤሪ ሄዎን ፓሎሚ፣ ቃናቲ፣ ሃንቁ፣ ዮራይ፣ ዚጊርሳይ፣ ሳርቴሳ ዲጉሳይ፣ አቶሩ፣ ሜቱ ዴዴናን ዋዩ አጋና፣ ታና ያሼ። 21 ታኒ ሂንቴኮ ላዔሱዋ ቢያ ዎዴ፣ ታ ሶሳይ ሂንቴ ሲንሳን ታና ካጢሻኔንቶኔ ያያይ፣ ታኒ ናጋራ ካሴ አሊዴ፣ ባሬንቴ አሴዳ ቱናቴሳፕ፣ ዎሹሚያዋፕኔ አሙዋፕ ሲሚቤና ዳር አሳቶ ዩኪናን አጊኪ ጋዴ ያያይ።

ወርሱሳ ዞሪያኔ ሳሮታ

13 ሃዌ ታው ሂንቴኮ የሳይ ሄዜንሶ ዎዴ። አይ ሞቱካ ላው ዎይ ሄዙ ማርካይ ማርካቲና ፒርዴታናው ኮሺ። ^{k2} ታኒ ላዔንሱዋ ሂንቴናና ጋኬቴዳ ዎዴ፤ ሂንቴና ናጌቲቴ ጋዲ፤ ሃዒካ ሃኩዋን ዴዎፕካ፤ ሂንቴና ናጌቲቴ ጋይ። ታኒ ቃሲካ ሂንቴኮ ቢያ ዎዴ፤ ናጋራ ካሴ አሴዳዎንታካ ቃሲ ሃራቱዋ ኡባቱዋካ ሙራናን አጊኪ።

³ አዩሲ ጎፔ፤ ኪሪስቶሲ ታ ባጋና ሃሳዩያዋ ኤሪሲያዋ ሂንቴ ኮዩታ። ኢ ሂንቴናና ሃሳዩያ ዎዴ አ ዎልቃፕ አቲን ቤቲያዌ አ ዳቡራ ጊዴና። ⁴ አዩሲ ጎፔ፤ ኪሪስቶሲ ማስቃሊያ ቦሳ ሚሲማሪያን ዲሼቲዴ፤ ዳቡራን ካቴቴዳ፤ ሺን ሶሳ ዎልቃን ፓፃ ዴዔ። አዩሲ ጎፔ፤ ኢ ዳቡራንቻ ጊዴዳዋዳን፤ ኑኒካ ዳቡራንቻ፤ ሺን ሂንቴናና ሃሳዩያዋን ኑኒ ሶሳ ዎልቃን አናና ዴዓና።

⁵ አማኑዋን ሂንቴ ሚኒ ዴዒንቶ አኔ ሂንቴና ፓጩቴ፤ ሂንቴና ቢዲቴ። ኪሪስቶሲ ሂንቴናን ዴዒያዋ ሂንቴ ኤሪኪቴ? ሄዌ ዳዮፕ ፓጩያን ኩንዴዲታ ጉሳ። ⁶ ኑኒ ፓጩያን ኩንዲቢናዋ ሂንቴ ኤሪያዋ አማናይ።

⁷ ሂንቴ ኢታባ ሙሉካ አሴና ማላ፤ ኑኒ ሶሳ ዎሴቶ። ኑኒ ፓጩያ ዳንዳዩያዋንታ ጊዲዴ ቢታናሳ ጊዴና፤ ሺን ኑኒ ፓጩያ ዳንዳዩናዋንታ ማላቲዴ ቢቶፕካ፤ ሎዎባ ሂንቴ አሳናሳ። ⁸ አዩሲ ጎፔ፤ ኑኒ ቱሙዋ ዓላላው አሳናፕ አቲን፤ ቱሙዋፕ ሃራ አዩኔ አሳናው ዳንዳዮኮ፤ ⁹ ኑኒ ዳቡራንቻ ሺን ሂንቴ ዎልቃማ ጊዴዴ ናሹቴቶ። ሂንቴ ፖሎ ጊዳና ማላ ኑኒ ሶሳ ዎሴቶ።

¹⁰ ታኒ ሂንቴፕ ሃኩዋን ዴዓዴ ዓፌዳዌ ሄዋ ዲራሳ፤ ታኒ ሂንቴኮ ቢያ ዎዴ፤ ጎዳይ ታው ኢሜዳ ማታኒ ዜምፓዴ፤ ሂንቴና ሜቶሳናው ታና ዋዩ ኮሻና። ሄ ማታይ ታኒ ሂንቴና ኬፃናው ታው ኢሜቴዳዋፕ አቲን፤ ሂንቴና ኮሳናው ኢሜቲቤና።

¹¹ ወርሱሳን ታናዳን ሶሳ ካሊያዋንቶ፤ ሳሮ ዴዒቴ፤ ባሊ ባይናን ዴዒቴ፤ ታ ዞሪያ ሲሲቴ፤ ኢቲ ዎዛና ጊዲዴ ዴዒቴ፤ ሳሮቴሳን ዴዒቴ። ሲቁዋኔ ሳሮቴሳ ሶሳይ፤ ሂንቴናና ኢቲፕ ዴዓና።

¹² ኢቲ ኢቱዋና ጌሻ ዩሬታ ዩሬቲዴ ሳሮቴቲቴ። ¹³ ሶሳ አሳ ኡባቱ ሂንቴና ሳሮ ሳሮ ጊኖ።

¹⁴ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አዶ ኬካቴሳይ፤ ሶሳ ሲቁ፤ ጌሻ አያና ኢቲፕቴሳይ ሂንቴናና ኡባና ጊዴ። አሜንዒ።

k13:1 ዛር 17:6፤ 19:15

ጳውሎስ

ጋላቲያ አሳው

ፃፊዳ ኪታ

ጌሉዋ

ዮሴፊን አሳይክ አማኒዴ ኣኪ ኣኪ ቢሸን። «አማኒያ አሳ ጊዳናው ሙሴ ሂጊያ ፖላናው ኮሺዬ ኮሺኔ?» ጊያ ዋላሳይ ኢቲፔ ዴንዴዳ። ሄ ዎዴ ጳውሎስ። «አማኒያ አሳ ጊዳናው ሙሴ ሂጊያ ፖላናው ኮሺና፤ ዮሴፊን ኦሪሳ ዴዑዋ ዴማናው ኣኒ ኣማኖ አሳይ። ዎሳ ሲንሳን ሂላናው ዳንዳዩያዌ ኣማኖ ፃላላና» ያጊዴ ታማሪሱዋ ዶሜዳ። ሸን ቁሪ ኢሲያ ጊዶን። «አሳይ ዎሳ ሲንሳን ሂላናው ዮሴፊን ኣማኒያዎ ፃላላ ጊዴናን። ሙሴ ሂጊያካ ፖላናውኔ ቃፃሬታናው ኮሺ» ያጊዴ ጳውሎሳ ቲሚርቲያ ጳልቂያ አሳቱ ዴዒኖ።

ጳውሎስ ሃዋ ጋላቲያ ኪታ ፃፊዳዌ ሃ ባላ ቲሚርቲያን ጨሜቱዳ አሳ ሱሬ ኣማኑዋሲኔ ኣማኑዋ ዴዑዋሲ ዛሪዴ ካሌሳናሳ። ጳውሎስ ኮይሮ ዶሚዴ። ኢ ባሬና። «ታኒ ዮሴፊ ኪቴዳዋ» ያጊ ኤሪሲዴ ዶሚ። ዮሴፊ ኪቴዳዋ ኦሲዴ ኣ ጂሴዳዌ ዎሳፕ ኦቲን። አሳ ጊዴናዎኔ ቃሲ ኢ ኪቴቱዳዌ ኣዩሁዳ ጊዴና አሳቱዋሳ ጊዴያዎ ቆንጨሲዴ ኦዴ። ሄዋናካ ኦይቁቲዴ። አሳይ ሂላናው ዳንዳዩያዌ ኣማኑዋ ፃላላና ጊዴያዎ ኦዴ። ወርሴሳ ሸምፓቱዋን ኣማኑዋ ኤሻይ ዮሴፊ ኣማኒያ ኣማኑዋፔ ኬሲያ ሲቁዋፔ ፕልቲያዎ ጊዴያዎ ኦዴ።

ሸምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቱዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ ጌሉዋ (1:1-10)

ጳውሎስ ዎሳፕ ኪቴቱዳ ማታ (1:11-2:21)

ዎሳ ኦዶ ኬካቴሳ ሚሸራቹዋ ቃላ (3:1-4:31)

ኪሪስቲና ላዓቱሳኔ ኣማኑዋ (5:1-6:10)

ወርሴሳ ቁቲያ (6:11-18)

1 ታኒ ጳውሎስ። ዮሴፊ ኪሪስቶሲኔ ቃሲ ሃይቁዋፔ ኣ ዴንሴዳ ዎሳይ ኣወ ኪቴዳዋፔ ኣቲን። አሳፕ ዎይ አሳ ባጋና ኪቴቱዳዎ ጊዴኬ። ² ሃ ታኒኔ ታናና ዴዒያ ኣማኒያ ኢሻቱ ኡባይ። ጋላቲያ ጋዲያን ዴዒያ ኣማኒያ አሳ ኡባው ሳሮታ ኪቴቶ።

³ ዎሳይ ኑ ኣወኔ ኑ ጎዳይ ዮሴፊ ኪሪስቶሲ ሂንቴንቶ ኦዶ ኬካቴሳኔ ሳርቴሳ ኢዋ።

⁴ ኑ ዎሳ። ኑ ኣወዋ ሸኒያን ኪሪስቶሲ ሃ ኢታ ኦሱ ኦሱቲያ ዎዲያፔ ኑና ኣሻና ማላ። ኑ ናጋራ ዲራው። ባሬ ሁጲያ ኢሜዳ። ⁵ ዎሳው ሜዲፕ ሜዲና ጋካናው ቦንቹ ጊዶ። ኣሜንዒ።

ሚሸራቹዋ ቃላ ቱሙ ኢቱዋ ፃላላ

⁶ ኪሪስቶሳ ኦዶ ኬካቴሳን ሂንቴንታ ጂሴዳ ዎሳ አጊዴ። ሃራ ዎንጋላቱ። ሂንቴ ኤሌሲዴ። ዎቲ ሲሜዲቴንቶ ታው ኦሪሳሳ ጊዴዳ። ⁷ ሂንቴንታ ቡልዓኪያዎንቱኔ ኪሪስቶሳ ሚሸራቹዋ ቃላ ጊላናናው ኮይያ ኣማሬዳ አሳቱ ዴዒኖፔ ኣቲን። ቱሙፔ ሃራ ሚሸራቹዋ ቃላይ ባዋ። ⁸ ሸን ሃራይ ኦቶ ኑና ጊዴና። ዎይ ሳሉዋፔ ኪታንቻ ጊዴና። ኑኒ ሂንቴንቶ ካሴ ኦዴዳ ሚሸራቹዋ ቃላፔ ዱማቲያዎ ሂንቴንቶ ኦዲያዎ ጊዶፔ። ኢ ሜዲናው ሸቁቱዳዎ ጊዶ። ⁹ ካሴ ኑኒ ጌዳዎን። ሃራካ ላዒንሱዋ ታኒ ኦዳይ፤ ሂንቴ ኣኬዳ ሚሸራቹዋ ቃላፔ ዱማቲያዎ ኦኒኒ ሂንቴንቶ ኦዶፔ። ሄ ኡራይ ሜዲናው ሸቁቱዳዎ ጊዶ።

¹⁰ ሃዌ ታና አሳፕ ሳባ ኮይያዎ ማላቲሲ? ማላቲሴና! ታኒ ዎሳይ ሎዓ ጊያዎ ኮያይ። ዎይ ታኒ አሳ ናሸቻናው ኮያይታ? ታኒ ሃራካ አሳ ናሸቻናው ኮይያዎ ጊዶፔ። ኪሪስቶሳ ኣይሌ ጊዴኬ።

ጳውሎስ ዩሱስ ኪቴዎዋ ጊዴዳ ሃኑዋ

11 ታ ኢሻቶ፡ ታኒ ሂንቴንቶ አዴዳ ሚሺራቸዋ ቃላይ አሳፕ ጊዴናዋ ሂንቴንቶ አዳይ። 12 አዩሲ ጎፔ፡ ታው ዩሱስ ኪሪስቶስ ቆንጨሴዳፕ አቲን፡ ታኒ ሚሺራቸዋ ቃላ አሳፕ አካቢይኬ፤ አሳይ ታና ታማሪሲቤና።

13 ካሴ ታኒ አዩሁዳ አማኑዋን ዴዲያ ዎዴ፡ ዋናዴ ዴዳዲታንቶ፡ ሂንቴ ሲሴዲታ፤ ታኒ ኪሪስቶስ አማኒያዎንታ ቃራታይ ባይናን ዩዴርሳዲኔ ዳዩሳናው ባይታዲ። 14 ታ ዎዴ ዴዴዳ አሳቱዋፔ ጮራቱዋ አዩሁዳ አማኑዋ ሂጊያ ናጉዋን አዳይ፤ ኑ አዎቱዋ ዎጋ አፔኔ አዳይ ሲቃዲ።

15-16 ሺን ሶሳይ ባሬ አዶ ኪካቴሳን፡ ታኒ ቢሮ ታ ዳዩ ኡሉዋን ዴዲሺን፡ ባሬው አሳናው ታና ዪሴዳ፤ አባ አዲያ ሚሺራቸዋ ቃላ አዩሁዳ ጊዴና አሳው ታኒ አዳና ማላ፡ ሶሳይ ባሬ ናዓ ታው ቆንጨሳናው ኮዩዳ ዎዴ፡ ዞሬታናው አኮኔ ባቢይኬ። 17 ዎይ ታፔ ካሴ ዩሱስ ኪቴዎዋንቱና ጋኬታናው ዩሩሳላሜ ባቢይኬ፤ ሺን ታኒ ኤሌካ አራቢያ ጌቴቲያ ጋዲያ ባዲ። ሄዋፔ ዳማስቆ ጊያ ካታማ ሲማዲ። 18 ሄዙ ላይሳፔ ጉዩያን፡ ጳዲርሳና ፊጋኪታናው ዩሩሳላሜ ባዴ፡ አናና ታማኔ ኢቼቮ ጋላሳ ኡታዲ። 19 ሺን ዩሱስ ኪቴዎዋንቱና ጎዳ ኢሻ ያዩቆባፔ አቲን፡ ሃራቱዋና ጋኬታቢይኬ።

20 ታኒ ሂንቴንቶ ገሬያዎን ዎሪ ባዋ፤ ታኒ ሂንቴንቶ ዎርዱዋ አዴናዋ ሶሳይ ማርካ!

21 ሄዋፔ ጉዩያን፡ ሶሪያ ጌቴቲያ ጋዲያኔ ኪልቂያ ጌቴቲያ ጋዲያ ባዲ። 22 ዩሁዳን ዴዲያ ኪሪስቶስን አማኒያዎንቱ ታናና ኤሬታ ጊዲኪና። 23 ሺን ሃራ አሳይ፡ «ኑና ዩዴርሲ ዩዩያ ቢታኒ ሃዋፔ ካሴ ኢ ዳዩሳናው ኮዩያ አማኑዋባ ሃራ አዴ» ጊያዋ ኡንቴንቱ 24 ሲሲዴ ታባን ሶሳ ጋላቴዲና።

ጳውሎስ ኪቴቶዋ ጊዲያዌ ሃራቱዋ ማታን ኤሬቴዳ

2 ሄዋፔ ሲማዴ ታኒ ታማኔ አይዱ ላይሳፔ ጉዩያን፡ ባሪናባሳና ላዴንሱዋ ዩሩሳላሜ ባዴ፡ ቲታካ ታናና አካይ ባዲ። 2 ሶሳይ ታው ሳፃን ቆንጨሴዳ ዲራው ባዴ ታኒ ሃራ አሲያ አሱ ዎይ ካሴ አሴዳዌ ማላ አቴና ማላ፡ ኪሪስቶስን አማኒያዎንታ ካሌሲያዎንታ ዱማ ሺሻዴ፡ አዩሁዳ ጊዴና አሳው ታኒ አዲያ ሚሺራቸዋ ቃላይ አይ ማሌንቶ ኡንቴንቶ አዳዲ። 3 ሺን ሃራይ አቶ ታናና ዴዲያ ቲታ ኢ ጊሪኬ ጋዲያ አሳ ጊዲሺን፡ ቃፃሬቶ ጊዴ ጎዴቲቤይኪና። 4 ጊዩፔኔካ፡ ዎርዱዋን ኑሲ ኢሻቱዋ ማላቲ ዩዴ፡ ኑናና ዋላኪቴዳ ጮራ አሳቱ አ ቃፃራናው ኮዩዲያ። ሄ አሳቱ ኪሪስቶስ ዩሱስን ኑሲ ዴዲያ ኑኒ ኮዩዳዎዳን ሃናና ዳንዳዩያ ላዓቴሳ ዎቺዴ ዲሻናው፡ ዉዴቲዴ ኑ ጊዩ ጌሊዴ ኑና አይሌ አሳናው ኮዩዲያ። 5 ሺን ሚሺራቸዋ ቃላ ቱማቴሳይ ሂንቴንቱና ሚኒ ዴዳና ማላ፡ ኑኒ ሃራይ አቶ ጉሳ ዎዲያካ ኡንቴንቶ ዋዴቲቤይኮ።

6 ሺን ካጋቱዋ ማላቲያዎንቱ ታው አይኔ አራሳ ቆፋ ኢሚቤይኪና፤ ሃዋ አዩሲ ጋይታ ጎፔ፡ ሃዋፔ ካሴ ኡንቴንቱ አና ጊዲናካ ታና ሚቲያባ ጊዴና፤ ሶሳይ አሳ ሶዎዲያ ዪሊዴ ፒርዴና። 7 ሺን ጉዩፔ ሶሳይ ጳዲርሳው፡ አዩሁዳቶ ሚሺራቸዋ ቃላ አዲያ ሃዳራ ኢሜዳዎዳን፡ ታውካ አዩሁዳ ጊዴና አሳው ሚሺራቸዋ ቃላ አዲያ ሃዳራ ኢሜዳዎ ኡንቴንቱ ቤዴዲና። 8 አዩሲ ጎፔ፡ ጳዲርሲ አዩሁዳቶ ዩሱስ ኪቴዎዋ ጊዴዳዳን፡ ታኒካ ሶሳ ዎልቃን አዩሁዳ ጊዴና አሳው ዩሱስ ኪቴዎዋ ጊዳዲ። 9 ቃሲ ካሌሲያዎንታ ማላቲዴ ቤቲያዎንቱ፡ ያዩቆቢ፡ ጳዲርሲኔ ዮሃንሲ፡ ታው ኢሜቴዳ አዶ ኪካቴሳ ኤሪዴ፡ ታናኔ ባርናባሳ ኑ ኩሺያ አይቂዴ ሳርቴዲና። ታኒኔ ባርናባሲ አዩሁዳ ጊዴና አሳ ጊዶን አሳናዳን፡ ቃሲ ኡንቴንቱ አዩሁዳቱዋ ጊዶን አሳናዳን ቃቺዴ ዴንዴዶ። 10 ኡንቴንቱ ኑና ካሴፔካ ታኒ አሳናው ቆጋዴ ዴዲያ ሂዩሳቱዋ ማዳናዋ ፃላላ ቆሬሴዲና።

ጳውሎስ አንዎኪያን ጳዲርሳ ቲሚርቲያ ጳልቂዳ

11 ሺን ጳዲርሲ አንዎኪያ ጊያ ካታማ ዩዳ ዎዴ፡ ኢ ባዩዜዳ ዲራው፡ ቆንጨያን ታኒ አ፡ «ኔኒ ባዩዛንቻ» ያጋዲ። 12 አዩሲ ጎፔ፡ ያዩቆባ ማታፔ ኪቴቴዳ አማራዳ አሳይ ያናፔ ካሴ አዩሁዳ ጊዴና አሳቱዋና ቁማ ሜ፤ ሺን ኡንቴንቱ ዩዳዋፔ ጉዩያን፡ አዩሁዳ ጊዴናዎንቱ አማኒያዎንታ ጊዳናው

፲1:18 ጳዲርሳ፡ ግሪኬ ማፃፋይ ኬፋ ያጌ። ቢሌሳይካ አራማዩኪ ቃላን «ዛላ» ጊያዋ።

፲2:6 ዛር 10:17

ቃገሬታናው ኮቪ ጊያዋንቶ ያዩዳ ዲራው፤ ሚያዋ ኤሲዴ፤ አዩሁዳ ጊዴናዋንቱ፤ ሻኪቱዳ።¹³ ቃሲ ዮኮ አማኒዳ አዩሁዳቱ ጲዊሮሳና ያሻ ዶሜዲኖ፤ ሃራይ አቶ ባርናባሲካ ኡንቱንቱና ያሻንቻ ጊዴዳ።

¹⁴ ሺን ኡንቱንቱ ሚሺራቸዋ ቃላ ተማቴሳዳን፤ ሱሬ ሃሜቴናዋ ቤዓዴ፤ ጲዊሮሳ ሄ ኡባ አሳ ሲንሳን፤ «ኔኒ ዶሳ አሳ አዩሁዳ ጊዳዴ፤ ኡንቱንቱዳን ጊዴናን ዶሳ አሳ ጊዴና አዩሁዳ ጊዴናዋንቱዳን ዴዓ፤ ሺን ያቲና፤ ምታዴ አዩሁዳ ጊዴናዋንታ፤ (አዩሁዳቱዋዳን ዴዒቲ) ጋዴ ጊዳይ?» ያጋዲ።

አዩሁዳቱካ አዩሁዳ ጊዴናዋንቱካ አቲያዌ አማኑዋና

¹⁵ ኑኒ ዩሌታን አዩሁዳ፤ «ናጋራንቻ ጊዴዳ አዩሁዳ ጊዴና አሳቱዋ» ጊዶኮ። ¹⁶ ሄዋ ጊዶፔካ፤ አሳይ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አማኒዴ ዶሳ ሲንሳን ሂሳና፤ አቲን፤ ሙሴ ሂጊያ ናጉዋን ሂሌናዋ ኤሬዶ፤ አሸዋ ማዬዳ አሳይ ኡባይ ሙሴ ሂጊያ ናጉዋን ሂሌና ዲራው፤ ኑኒ ኑ ሁጲወካ ሙሴ ሂጊያ ናጉዋን ጊዴናን፤ ኪሪስቶሳን አማኒዴ ሂሳና ማላ፤ ኪሪስቶሲ ዩሱሳን አማኒዶ።^m

¹⁷ ሺን ኑሲ ኪሪስቶሳን ዴዒያ ኢቲፔቴሳን ሂሳናው ኮዬያዋንታ ጊዲዴ፤ ኑ ሁጲው ናጋራንቻ ጊዲዴ ቤቶ፤ ያቲና ኪሪስቶሲ ናጋራ ታማሪሲያዌ? ሄዌ ሙሌካ ምርዶ!¹⁸ አዩሲ ጎፔ፤ ኢቲ ካላካ አጋ ዲጊዳዋ ታኒ ሳዒሱዋ አሲያዋ ጊዶፔ፤ ታኒ ታ ሁጲው ሂጊያ ሜንሲያዋ ጊዲያዋ ኤሪሳይ።¹⁹ ታኒ ዶሳው ጋግ ዴዓና ማላ፤ ሂጊያ ባጋና ሂጊው ሃይቃዲ።²⁰ ታኒ ኪሪስቶሳና አ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሺታዴ ካቂታዲ፤ ሲሚ፤ ሃዒ ጋግ ዴዒያዌ ታና ጊዲኪ። ሺን ኪሪስቶሲ ታ ጊዶን ዴዒ፤ ታኒ ሃዒ ዴዒያ ዴው፤ ታና ሲቂዴ፤ ታ ዲራው፤ ባሬ ሁጲያ ኢሜዳ ዶሳ ናዓን ዴዒያ አማኑዋና።²¹ ታኒ ዶሳ አጶ ኪካቴላ ኢዒኪ፤ አሳይ ሂጊያ ባጋና ሂሎቴላ ዴሚያዋ ጊዶፔ፤ ኪሪስቶሲ ሮሞ ሜላ ሃይቁዳ ጉሳ።

ዒሎቴሳይ አማኖ ገላላን ቤቴ

3 አኪካይ ባይና ጋላቲያ አሳቶ፤ ታኒ ሂንቴና ኪሪስቶሲ ማስቃሊያ ቦላን ሚሲማሪያን ዲሺቲዴ ካቂቱዳዋ ቆንጫሳዴ ታማሪሳዲ። ያቲና፤ ቱዋ ሂንቴ ኤኖ ጊና ማላ፤ ሂንቴንታ ቤቴዳዌ አኔ? ² አኔ ታው ሃ ኢቲ ዩወዋ ገላላ አዲቴ፤ ዶሳ አያና፤ ሂጊ ጊያዋ ናጊዴ አኪዲቴ ዎይ አማኑዋን ሲሲዴ አኪዲቴ? ³ ሂንቴንቱ ሄዋ ኪና ኤዬ? ዶሳ አያናን ዴውዋ ዶሚዴ፤ ሃዒ ሂንቴ ዎልቃን ፖሊቴ? ⁴ ሂንቴንቱ ዳቡራ ኡባው አይኔ ማዱ ባዌ? ቱማ ማዱ ዴዒ።⁵ ያቲና፤ ዶሳይ ሂንቴንቱ ገሻ አያና ኢሚያዌኔ ሂንቴ ጊዶን ማላታ አሲያዌ፤ ሙሴ ሂጊያ ሂንቴ አሴዳ ዲራሴ? ዎይ ሚሺራቸዋ ቃላ ሲሲዴ፤ ሂንቴ አማኒዳ ዲራሴ?

⁶ ሃዋዳንካ፤ አብራሃም ዶሳ አማኒዳ ዲራው፤ ዶሳይ አ ሂሎዋዳን ሂሌዳ።⁷ ሄዋ ዲራው፤ አማኒያዋንቱ አብራሃሜ ዛሬ §ጊዲያዋ ኤሪቴ።ⁿ⁸ ዶሳይ አዩሁዳ ጊዴና አሳ አማኑዋን ሂሊሳናዋ ዶሳ ማገፋይ ካሴት ቤዒዴ፤ «ሃ አላሚያን ዴዒያ አሳይ ኡባይ ኔናን አንጄታና» ያጊዴ፤ ሚሺራቸዋ ቃላ አብራሃምሲ ካሴቲዴ አዴዳ።⁹ ሄዋ ዲራው፤ አብራሃም አማኒዴ አንጄቴዳዋዳን፤ አማኒያዋንቱ አዋዳካ አንጄታና።

¹⁰ ሂጊያ አሱዋን አማኒቲዴ ዴዒያዋንቱ ኡባይ ሺቃ ጊዶን ዴዒኖ፤ አዩሲ ጎፔ፤ ዶሳ ማገፋይ፤ «ሂጊያ ማገፋን ገፌቴዳ ኡባባኒ ዴዒናዌኔ ፖሌናዌ አኒኔ ሺቂቴዳዋ» ያጊ።¹¹ ዶሳ ማገፋይ፤ «ዶሳ ሲንሳን ሂላቱ አኒ አማኒቲዴ ዴውዋን ዴዓና» **ጊያ ዲራው፤ አኒኔ ዶሳ ሲንሳን ሂጊያ ናጊያዋን ሂሌናዌ ኤራቴዳዋ።¹² ሂጊ አማኑዋን ባሴቲ ኤቂ ቤና፤ ሺን ዶሳ ማገፋይ፤ «ሂጊ ጊያዋ ፖሊያዌ አኒ ዴውዋን ዴዓና» ያጊ።^p

¹³ ዶሳ ማገፋን፤ «ሚላ ቦላ ካቂቲ ሃይቂያ አኒኔ ሺቂቴዳዋ» ጌቲቲ ገፌቴዳ ዲራው፤ ኪሪስቶሲ ኑ ዲራው ሺቂቴዳዋ ጊዲዴ፤ ኑና ሂጊያ ሺቃፔ ዎዚ አኪዳ።^{q14} ኪሪስቶሲ ሄዋ አዩሲ አሴዴ ጎፔ፤

§3:7 አማኒያዋንቱ አብራሃሜ ዛሬ፤ ዶሳይ አብራሃማ ዶሬዳ፤ ሄ ዲራው አኒኔካ አብራሃሜ ናዓ ጌቲቴዳዌ፤ ዶሳ ናዓ ጊዲያዌ አማኒቲዳ። 3:29 ሂሊቴ።

**3:11 «ዶሳ ሲንሳን ሂላቱ አኒ አማኒቲዴ ዴውዋን ዴዓና»፤ ዶሳይ አኪዳ አሳይ አማኑዋፔ ዴንዴዳዋን ዴውዋን ዴዒ።

^m2:16 ማዝ 143:2፤ ሮም 3:20፤ 22 ⁿ3:7 ሮም 4:16 ^o3:8 ዶም 12:3 ^p3:12 ዎግ 18:5 ^q3:13 ዛር 21:23

የሳይ ኢማና ጌዳ፣ ገሻ አያና ኑኒ አማኑዋን አካናዳኒኔ አብራሃሜ አንጁ ባሬ ባጋና አይሁዳ ጊዴና አሳ ጋካና ማላ ጊዴ አሴዳ።

ሂጊ ሂዶታ ቃላ ኮሌና

15 ታናዳን አማኒያዋንቶ፣ ታኒ አሳይ ጊያዋዳን ሂንቴንቶ ጋይ፤ ሃራይ አቶ ላዑ አሳቱ ኢቲ ዩወዋ ሃሳዬዴ። ጫቁዋ ዎሴዳዋ፤ ሂኒ ባጋን፣ አኒኔ ሄ ጫቁዋ ቢላናው ዎይ ሃራባ ሄ ጫቁዋ ቦላ ጉጃናው ዳንዳዬና። 16 አብራሃሞኔ አ ዛሬ የሳይ ሲንሳፔ ኢማና ጊዴ ሃሳዬዳዋ ሲሴዲኖ። የሳ ማፃፋይ ጮራ አሳው ሃሳዬዳዋዳን፣ «ኔ ዜሬሳቱዋሲ» ጌና፤ ዋጊ ጎፔ፣ «ኔ ዛሬው» ያጌ። ሄዌኔ፣ ኢቲ አሳ ፃላላ ጌ፤ ኢካ ኪሪስቶሳ። ፣

17 ታኒ ጊያዌ ሃዋ፤ የሳይ አብራሃሞሲ ጫቁዴ። ሃ ጫቁዋ ታኒ ናጋና ያጊዳ። አይዱ ያታኔ ሃታሙ ሳይሳፔ ጉዬያን ዩዳ ሙሴ ሂጊ የሳይ ዎሴዳ ሃ ጫቁዋ ዳዩሳናወኔ ሲንሳፔ ኢማና ጊዴ ሃሳዬዳዋ ዲጋናው ዳንዳዬና። 18 አዬሲ ጎፔ፣ የሳይ ኢሚያ ላታይ ሂጊያን ቤቲያዋ ጊዶፔ፣ ያቲና የሳይ ሲንሳፔ ኢማና ጊዴ፣ ቃላ ጌሌዳዋና ጊዴና ጊያዋ፤ ሺን የሳይ ኢማና ጊዴ ቃላ ጌሌዳዋን ላታ አብራሃሞሲ ኢሜዳ።

19 ያቲና፣ ሂጊ አዬሲ ዴዲ? ሂጊ ባዩዞ አሱዋ ጊዲያባይ አዩንቶ ቤሳናው የሳይ ኢማና ጊዴ ሃሳዬዳ አብራሃሜ ዛሬ ያና ጋካናው ጉጃቱዳ፤ ኪታንቻ ባጋና ሙሴ ጋናቲያዋን ኢሜቱዳ። 20 ጋናይ ኢቲ ኡራ ፃላላሳ ጊዴና፤ ሺን የሳይ ኢቱዋ።

ሂጊያ ቆፋ

21 ያቲና፣ የሳይ ሲንሳፔ ኢማና ጊዴ ሃሳዬዳዋ፣ ኢቲ ሂጊ፣ «ሃኔና» ያጊ? አዎ! ሄዋ ጌና። አዬሲ ጎፔ፣ ሂጊ አሳው ዴዑዋ ኢማናው ዳንዳዬያባ ጊዶፔ፣ ዒሎቴሳይካ ቱሙ ሂጊያ አዛዜቲያዎፔ ቤቱ ጊያዋ። 22 ሺን ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አማኒና፣ የሳይ ሲንሳፔ ኢማና ጊዴ ቃላ ጌሌዳ ሳዓቴሳይ፣ አማኒያዋንቶ ኢሜታና ማላ፣ አሳይ ኡባይ ናጋራሲ ሞዴቲዴ ዴዲያዋ፣ የሳ ማፃፋይ አዴ።

23 ሺን ካሴ ሃ አማኑ ያናሲ፣ ሲንሳፔ ቆንጫና አማኖ ሂጊ ኑና ቃሼቱዳ አሳዳን ጎርዲ ዎሴዳ። 24 ሄዋ ዲራው፣ ኑኒ አማኑዋን ዒላና ማላ፣ ኪሪስቶሲ ያና ጋካናው ሂጊ ኑና ናጊያዋ ጊዴዳ። 25 ሺን ሃዲ ሲሚ አማኑ ዩዳ ዲራው፣ ሂጊ ሃዋፔ ሲንሳው ኑና ናጊያዋ ጊዴና።

26 ሂንቴንቱ ኡባይ አማኑዋ ባጋና ኪሪስቶሳ ዩሱሳን ኢቱዋ ጊዴዳ የሳ ናና። 27 አዬሲ ጎፔ፣ ሂንቴ ኪሪስቶሳና ኢቱዋ ጊዳና ማላ ፃማቁቱዳ ኡባቱ ኪሪስቶሳ ማዬታ። 28 ሄዋ ዲራው፣ አይሁዳ አሳ ጊዶኒኔ ጊሪኬ አሳ ጊዶን ዱማቴሳይ ባዋ፤ አይሊያ ዎይ ዎማኑዋ ጊዶን ዱማቴሳይ ባዋ፤ አቱማዋ ዎይ ማጫ አሳ ጊዶን ዱማቴሳይ ባዋ። አዬሲ ጎፔ፣ ሂንቴንቱ ኡባይካ ኪሪስቶሳ ዩሱሳን ኢቲ አሳ። 29 ሂንቴንቱ ኪሪስቶሳዋ ጊዶፔ፣ ሲሚ ሂንቴንቱ አብራሃሜ ዛሬ፤ †ቃሲ የሳይ ሲንሳፔ ኢማና ጊዴ ቃላ ጌሌዳዋ ላቲያዋንታ።

ኑኒ የሳ ናና ጊዲያዋ

4 ሺን አኬኪቱ፤ ባሬ አቡዋ ላቲያ ናዓይ ናዓቴሳን ዴዲዴ። ዴዲያዋ ኡባው ጎዳ ጊዶፔካ፣ አይላቱዋፔ አው ዱማቲያሳይ ባዋ። 2 ሺን ባሬ አቡ ጌዳ ዎዲ ወራና ጋካናው፣ አ ሃዳራ አኬዳዋንቱ ኩሺያኒኔ አ ሚሻ ናጊያዋንቱ ኩሺያን ዴዴ። 3 ሃዋዳን ኑኒካ ቃሲ ናዓቴሳን ዴዲያ ዎዴ፣ ሃ አላሚያ ሞዲያ አያናቱዋሲ አይሌቱዶ። 4 ሺን ያናው ቤሲያ ዎዲ ጋኬዳ ዎዴ፣ የሳይ ማጫወኒፔ ዩሌቶዋ፣ ሙሴ ሂጊው ሞዴቲያ አሳ ጋርሳን ዩሌቴዳዋ፣ ባሬ ናዓ ኪቱዳ። 5 አዬሲ ኪቱዴ ጎፔ፣ ሂጊያን ሞዴቲዴ ዴዲያዋንታ ዎዛናወኔ ኑና ባሬ ናና አሳናው ኪቱዳ።

††3:29 አብራሃሜ ዛሬ፣ ሃዲ ኑኒ አብራሃሜ ጎሌ አሳ፣ ሄዋሳ ጳውሎሲ ጋላቲያ አሳው አዲዴ፣ ኢቲ አሳይ ዩሱሳ አማኒዳ አማኑዋን አብራሃሜው ቱሙ ናዓ ያጌቲዴ ዒጌቱ። ሄዋ ጉሳይ የሳ ናና ጉሳ። 3:7 ዒሊቱ።

†3:16 ዶም 12:7   53:17 ኬስ 12:40

6 ያሳይ ሂንቴ አ ናና ጊዲያ ዲራው፡ «አባቦ፡ ታ አቦ» ጊዴ ዋሲያ ባሬ ናዓ አያና፡ ኑ ዎዛና ጊዶ ኪቴዳ። 7 ሄዋ ዲራው፡ ሃዋፕ ሲንሳው ኔኒ ያሳ ናዓ ጊዲያዋፕ አቴን፡ አይሌ ጊዳካ፤ ቃሲ ኔኒ አ ናዓ ጊዶፕ፡ ኪሪስቶሳ ባጋና ያሳይ ቃላ ጌሌዳባ ላቲያዋ።

ጳውሎሲ ጋላቲያ አሳባ ሂርጌዳ

8 ሺን ሂንቴ ሃዋፕ ካሴ ያሳ ኤሬናን ዴዲዴ፡ ቱማ ጊዴና ያሳቱዋሲ አይሌ ጊዲዴ ኤኖ ጌዲታ። 9 ሺን ሃዲ ያሳ ኤሪዴ፡ አባካ ያሳን ኤሬቲዴ፡ ላፋኔ ቃሲ ካዴቴዳ ሃ አያናቱዋኮ ዋኒዴ ሲሚቴ? ሺሬቲ ሲሚ፡ አይሌ ጊዲዴ፡ ላዔሱዋ ኡንቴንቶ ኤኖ ጋናው ኮዩቴ? 10 ዱማቴዳ ጋላሳቱዋ፡ አጌናቱዋ፡ ዎዴቴዋኔ ላይሳቱዋ ሂንቴ ሎይሲ ናጉዋን አይሌቴዲታ። 11 ታና ሂንቴባይ ያሺ፤ ታኒ ሂንቴንቶ ጮ ጋዴ ሜላ ዳቡራዲታሻ?

12 ታናዳን አማኒያዋንቶ፡ ታኒ ሂንቴንቱዳን ሃኔዳ ዲራው፡ «ሂንቴንቱካ ታናዳን ሃኒቴ» ጋዴ፡ ሂንቴንታ ዎሳይ፤ ሂንቴ ታና አይኔ ናቂቢይኪታ። 13 ታኒ ኮይሮ ሂንቴንቶ ሚሺራቸዋ ቃላ አዴዳዌ ታና ሃርጊሲሺና ጊዲያዋ ሂንቴ ኤሪታ። 14 ታው ፓፃቴሳይ ዳዩዴ፡ ሂንቴንቶ ፓጩ ጊዲናካ፡ ታና ካዲቤይኪታ፤ ሺኔቲካቤይኪታ። ሄዋ ዲራ አባ ታና ያሳ ኪታንቻ ሞኪያዋዳን፡ ዎይ ኪሪስቶሳ ዩሱሳ ሞኪያዋዳን ሞኪዲታ።

15 ያቲና፡ ሄኮ ሂንቴ ናሺቲያዌ ቤቴና! ታና ጊዶፕ፡ ሂንቴንቶ ዳንዳዩቲያባ ጊዲና፡ ታው ሂንቴ ሂንቴንቱ አይሬያ ዎጪ አሚንቶኔ አዲናዋ ማርካታይ። 16 ያቲና ታኒ ሂንቴንቶ ቱሙዋ ኦዲያ ዲራው፡ ሂንቴ ሞርኬ ጊዳይታ?

17 ሃራ አሳቱ ሂንቴንቶ ቃሬቲያዋ ማላቲኖ፤ ሺን ኡንቴንቱ ቆፋይ ሎዲና፤ አዩሲ ጎፕ፡ ሂንቴ ኡንቴንቶ ቃሬታና ማላ፡ ታፕ ሂንቴንታ ሻካናው ኮዩኖ። 18 ሺን ታኒ ሂንቴ ማታን ዴዲያ ዎዴ ፃላላን ጊዴናን፡ አባ ዎዴካ ሎዋባን ሂንቴ ኮዩቲያዋንታ ጊዶፕ ሎዓ።

19 ታ ሲቆ ናቶ፡ ኪሪስቶሳ ሜዴታይ ሂንቴንቱን ቤታና ጋካናው፡ ማጫወኖ አይሳይ ሳኪያ ኪና፡ ታኒ ሂንቴ ዲራው ሳኪታይ። 20 ሺን ታኒ ሂንቴንቶ ሂርጊያ ዲራው፡ ሃዲ ሂንቴ ማታ ባይ ሂንቴንቱና ዶናን ሃሳያንቶ፡ ዳሪ ዶሳይ።

አጋሪኔ ሳሪ ሎሚሱዋ

21 ሙሴ ሂጊያን ሞዴቲዴ ዴዓናው ኮዩያዋንቶ፡ ሂጊ ጊያዋ ሲስኪቴ? አኔ ታው አዲቴ። 22 አዩሲ ጎፕ፡ ያሳ ማፃፋይ፡ «አብራሃምሲ ዳንጋዒራቲፕኔ ጎዳቲፕ ዩሌቴዳ ላዑ ናናይ ዴዲኖ» ያጌ። 23 ሺን ዳንጋዒራቲ ናዓይ አሳይ ናዓ ዩሊያ ማራዳንካ ዩሌቴዳ፤ ቃሲ ጎዳቲ ናዓይ፡ ያሳይ ሲንሳፕ ኢማና ጊዴ ቃላ ጌሌዳዋን ዩሌቴዳ።

24 ሃ ላዑ ማጫዋንቱ ላዑ ጫቁዋሲ ጊዲያ ሎሚሶ። ኡንቴንቱፕ ኢቲና፡ ሙሴሲ ሂጊ አሜቴዳ ሲና ዴሪያፕ ጫቁ ዩዳወና፡ ባሬ ናና አይሌቴሳው ዩላዱ፤ ኢዛካ አጋሮ። 25 ሃ አጋራ አራቢያ ጌቴቲያ ጋዲያን ዴዲያ ሲና ዴሪያን ሎሚሴታው፤ ቃሲካ ሃዲ ዴዲያ ዩሩሳላሜን ሎሚሴታው፤ አዩሲ ጎፕ፡ ዩሩሳላሜ ካታማይ ባሬ ጊዶን ዴዲያ አሳ አባና ሙሴ ሂጊያ አይሌቴሳን ዴዲ። 26 ሺን ሳሉዋን ዴዲያ ዩሩሳላሜ አይሌቴሳን ዴዑኩ፤ ኢዛ ኑሲ አቶ ጊዴዳ ሳሮ። 27 አዩሲ ጎፕ፡ ያሳ ማፃፋይ፡

«ሃኔ፡ ዩላቢና ማንሳቴ፡ ናሺታ፤
ዩሉዋ አይሳይ አይቂ ኤሬናወኔ፡
ኔ ኮሻ ዶቂ አሳዴ ኢሊላ!
አዩሲ ጎፕ፡ ባሬ አሲናና
ዴዲያ ማጫወኒ፤
ባሬካ ዴዲያ ማጫወኒው
ጮራ ናናይ ዴዲያና»
ያጌ። ሀ

28 ታናዳን አማኒያዎንቶ፥ ኑኒካ ሳሪ ናዓ ዩሳቃዳን፥ ያሳይ ሲንሳፕ ኢጣና ጊዴ ቃላ ጌሌዳ ናና።
 29 ሺን ሄ ዎዴ አሳ ማራዳን ዩሌቴዳዊ፥ ያሳ አያናይ ጌዳዎዳን ዩሌቴዳዎ ዩዴርሲ ዲጎዎዳን፥ ሃዒካ ሄዎ
 ማላ።^{v30} ሺን ያሳ ማገፋይ ዋጊ? «ዳንጋጊርቲ ናዓይ ጎዳቲ ናዓና ኢቲፕ ላቴና ዲራው፥ ዳንጋጊራቶ
 ኢዚ ናዓና ኢቲፕ ኬሳ ዩዳ» ያጌ።^{w31} ሄዎ ዲራው፥ ታናዳን አማኒያዎንቶ፥ ኑኒ ጎዳቲ ናና ጊዲያዎፕ
 አቲን፥ ዳንጋጊራቲ ናና ጊዶኮ።

ኪሪስቶሳን አይሌቴሳፕ ኬሱሳ

5 ኑኒ አይሌቴሳይ ባይናን፥ ዴዓና ማላ፥ ኪሪስቶሲ ኑና አይሌቴሳፕ ኬሱዳ፤ ሲጢ ማኒኒዴ ኤቂቴ፤
 ላዔንሱዎ አይሌቴሳ ሞርጌ ሚሳን ዋዪቶፕ።

² ሲሲቴ፥ ታኒ ጳወሎሲ፥ ሂንቴንታ ያጋይ፤ ሂንቴ ቃግራቲያዎ ጊዶፕ፥ ኪሪስቶሲ ሂንቴንታ አይኔ
 ማዴና።³ ቃግራቲያ ኡባቱ ሂጊ ጊያዎ ኡባ ፖሊዴ ናጋናው ቢሲያዎ ጉጃዴ ቆፕሳይ።⁴ ሂጊያ ናጊዴ
 ያላናው ኮዩያዎንቶ፥ ኪሪስቶሳፕ ሻኬቴዳታ፤ ያሳ አዶ ኬካቴሳፕካ ኩንዴዳታ።⁵ ኑና ጊዶፕ፥ ኑኒ ያሳ
 አያና ባጋና አማኑዎን ያላናው ናሼቻን ናጌቶ።⁶ አዩሲ ጎፕ፥ ኑኒ ኪሪስቶሲ ዩሱሳና ኢቲፕ ዴዎፕ፥
 ሲቁዎን አሲያ አማኑዎፕ አቲን፥ ቃግራቲናካ፥ ቃግራቴናኒ አጊናካ ኑና አይኔ ማዴና።

⁷ ካሲ ሎዎ ዎሊታ፤ ሺን ቴማቴሳው ሂንቴ ኤኖ ጌና ማላ፥ አኔ ሂንቴንታ ዲጊዳዊ? ⁸ ሃ ጨሙ
 ሂንቴንታ ዪሱዳ ያሳፕ ዩሲና።⁹ አሳይ ጊያዎዳን፥ ጉሳ ኢርቮ ሙናቃ ኡባ ዴንሴ።¹⁰ ሂንቴንታ ሃራባ
 ቆፕናዎ ታኒ ያሳን አማኔታይ፤ ሺን ሂንቴንታ ሜቲያ ኡራይ አና ጊዶፕ፤ ያሳፕ ባሬ ፐርዳ አካናዎ።

¹¹ ሺን ታናዳን አማኒያዎንቶ፥ ታኒ ሃዎ ጋካናው ቃግራይ ኮሺያዎ አዲያዎ ጊዶፕ፥ ታና አዩሲ
 ዩዴርሲኖ? ሄዎ ቴማ ጊዶፕ፥ ታኒ ኪሪስቶሳ ማስቃሊያባ ታማሪሲና አይኔ ሜቲያባይ ባዎ።¹² ሂንቴንታ
 ሜቶሲያዎንቱ ባሬንታ ባሬንቶካ ጎይሬሪኪኖሻ!

¹³ ሂንቴንታ ጊዶፕ፥ ታናዳን አማኒያዎንቶ፥ አይሌቴሳፕ ኬሳናው ዪሴቴዳታ። ጊዶፕኔካ አይሌቴሳፕ
 ሂንቴ ኬሱዳዎን፥ ሂንቴ አሳቴሳ አሙ ሂንቴንታ ሞዶፖ። ሄዎ ዲራ ሲቁዎን ኢቲ ኢቶ ሞዴቲቴ።

¹⁴ አዩሲ ጎፕ፥ ሂጊ ኡባይ ኢቲ ሃሳዎን ቃሼቴዳ፤ ኢካ፥ «ኔ ሾሩዎ ኔ ሁጲያዳን ሲቃ» ያጊያዎ።
^{x15} ሺን ሂንቴ ኢቲ ኢቲዎና ሳዔቲያዎኔ ሜቴቲያዎ ጊዶፕ፥ ሂንቴ ሂንቴ ጊዶን ወሬና ማላ ናጌቲቴ።

አያናኔ አሹዎ

¹⁶ ሺን ሲሲቴ፤ ያሳ አያናይ ሂንቴንታ ካሌሲያዎ ጊዶፕ፥ ሂንቴ አሹዎ አሙዎ ሙሌካ ፖሊኪታ።
¹⁷ አዩሲ ጎፕ፥ ኑ አሹ አሞቲያዎ ጌሻ አያናይ ኢዪ፤ ቃሲ ጌሻ አያናይ አሞቲያዎ ኑ አሹ ኢዪ፤
 ሃዎንቱ ኢቲ ኢቲዎና ኢዪቲኖ። ሄዎ ዲራው፥ ሂንቴ ዶሲያዎ አሳናው ዳንዳይኪታ።¹⁸ ሺን ያሳ
 አያናይ ሂንቴንታ ካሌሲያዎ ጊዶፕ፥ ሙሴ ሂጊ ሂንቴንታ ሞዴና።

¹⁹ አሹዎ አሱ ኤሬቴዳዎ፤ ኢካ አዩ ጎፕ፥ ዎሹጢያዎ፥ ቴናቴሳ፥ አዴዳ ቴናቴሳ አሱዎ።²⁰ ኤቃው
 ጎዩኒያዎ፥ ቢቲያዎ፥ ሞርኬቴሳ፥ ፓሎማ፥ ቃናቲያዎ፥ ሃንቁዎ፥ ባሬና ዶሲያዎ፥ ዋላቂቲያዎ፥ ኢቲ
 ኢቲዎፕ ሻኬቲያዎ፥²¹ አሳዎ አሞቲያዎ፥ ማሶቲያዎ፥ ዩሳንቻ ጊዲያዎኔ ሃዎንታ ማላቲያዎንታ። ካሲካ
 ታኒ ሂንቴንታ አዴዳዎዳን፥ ሃዎንታ ማላቲያዎንታ አሲያዎንቶ ያሳ ካወቴሳን ጊሊያሳይ ባዎ።

²² ሺን ጌሻ አያና አይሬ፥ ሲቁዎ፥ ናሼቻ፥ ሳርቴሳ፥ ዳንዳዩ፥ ኬካቴሳ፥ ሎዎቴሳ፥ አማኔቲያዎ፥
²³ አሺኬቴሳ፥ ባሬ ሁጲያ ናጊያዎ። ሄዎንታ ማላቲያዎንታ ዲጊያ ሂጊ ባዎ።

²⁴ ኪሪስቶሳ ዩሱሳባ ጊዲያዎንቱ ባሬንቱ አሳቴሳ አ ኢታ ቆፋናኔ አ አሙዎና ኢቲፕ ማስቃሊያ
 ቦላን ሚሲጣሪያን ጂሺዴ ካቂዲኖ።²⁵ ኑሲ ጌሻ አያናይ ዴዑዎ ኢሞዎፕ ጉዩያን፥ ኑና ቃሲ ኢ
 ካሌሱ።²⁶ አኔ አቶራቲያዎ፥ ዎይ ኢቲ ኢቲዎ ሃንቁሲያዎ፥ ዎይ ኢቲ ኢቲዎ ቃናቲያዎ አጎይቴ።

ኢቲ ኢቲዎና ማዴቲያዎ

6 ታናዳን አማኒያዎንቶ፥ ሂንቴናን ጌሻ አያናን ዴዒያዎንቱ ኢቲ ኡራይ አይ ባዩዙዎ አሲዴ፥
 ቢቶፕካ፥ አሺኬቴሳ አያናን አ ሱሪሲቴ፤ ቃሲ ሂንቴ ፓጩቴና ማላ፥ ሂንቴ ሁጲያ ናጊቴ።
² ኢቲ ኢቲዎ ቶኩዎ ቶኪቴ፤ ሄዎ አሲያዎን ኪሪስቶሳ ሂጊው አዛዘቴታ።³ አዩሲ ጎፕ፥ ኢቲ ኡራይ

አይኔ ሃኔናን ደዓዒዴ። ኢቲባ ኢ ሃኔዳዋ አው ማላቶ፤ ባሬ ሁጲያ ጨሜ። ⁴ሺን አሳይ ኡባይ ሁጲያን ሁጲያን ባሬ አሱዋ ፓጮ፤ ሄዋፔ ጉዩያን፤ ሃራ አሳዋና ሊኬናን፤ ባሬ ሁጲ አሱዋ ዓላላን አማኔቲያዋ ደማና። ⁵አዩሲ ጎፔ፤ አሳይ ኡባይ ሁጲያን ሁጲያን ባሬፔ ናጌቲያዋ አሳና ቤሴ።

⁶ሺን ያሳ ቃላ ታማሪያዌ ባሬው ደዓዒያ ሎዖባ ኡባ ባሬና ታማሪሲያዋና ሻኮ።

⁷ሂንቴንታ ሂንቴሬካ ጨዋፒቴ። አኒኔ ያሳ ቦላ ቂሊጫናው ዳንዳዩና፤ አዩሲ ጎፔ፤ አሳይ ባሬ ዜሪያዋ ዛሬሲዴ ቆይጫና። ⁸ባሬ አሹዋ አሙዋን ዜሪያዋ ጊዶፔ፤ አሹዋ አሙዋፔ ሃይቁዋ ቆይጫና። ሺን ያሳ አያናን ዜሪያዋ ጊዶፔ፤ ያሳ አያናፔ ሜዲና ደዑዋ ቆይጫና። ⁹አኔ ሎዖ አሱዋ አሳናው ሚናይቴ። አዩሲ ጎፔ፤ ኑኒ ሚኒ አሶፔ፤ ቆይጫያ ዎዲ ሲንሳፔ ያናዋ። ¹⁰ሄዋ ጊዶፔ ሃ አሳናው ኑኒ ዳንዳዩያዋን፤ አሳ ኡባው ሎዖባ አሶይቴ፤ ሺን ኡባፔ አሲዴ። ኑናና አማኑዋን ደዓዒያዋንቶ ሎዖባ አሶይቴ።

ወርሴሳ ዞሪያኔ ሳሮታ

¹¹ታኒ ታ ኩሺያን፤ አይ ማላ ዎልቃማ ፒዶላቱዋን፤ ሃዋ ሂንቴንቶ ዓፋዲታንቶ ቤዒቴ። ¹²አሳ ሲንሳን ሎዒዴ ቤታናው ኮዩያ ኡባቱ፤ ሂንቴ ቃፃሬታና ማላ ኮዩኖ፤ ሺን ሄዋ ኡንቴንቱ አሲያዌ ባሬንቶ ኪሪስቶሳ ማስቃሊያ ዲራው ዩድርሴቴናን አታና ዓላላሳ። ¹³አዩሲ ጎፔ፤ ኡንቴንቱ ሂንቴ ቃፃሬቴዳዋን ጨቁታናው ሂንቴንታ ቃፃሬቲኖ ጊኖፔ አቲን፤ ሃራይ አቶ ቃፃሬቴዳዋንቴካ ባሬንቱ ሁጲው ሙሴ ሂጊያ ናጊኪኖ።

¹⁴ሺን አላሚ ታው ካቁቲና፤ ታኒካ አላሚው ካቁቴዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ማስቃሊያፔ አቲን፤ ታኒ ጨቁቲያባይ ሃራባይ ታፔ ሃኮ። ¹⁵አዩሲ ጎፔ፤ ኪሪስቶሲ ዩሱሳን አራሳ ሜዲታ ጊዲያዌ ማዴፔ አቲን፤ ቃፃሬቲናካ ቃፃሬቴናን አጊናካ አይኔ ማዴና። ¹⁶ሃ ዎጋን ሃሜቲያ ኡባቱዋ ቦላኒኔ ያሳ አሳ ኡባ ቦላ፤ ሳሮቴሳይኔ ማሮቴሳይ ጊዶ።

¹⁷ታኒ ዩሱሳው ማይቴድ ማላ ታ ቦላን ቶኬዳ ዲራው፤ ሃዋፔ ሲንሳው ኢቲ አሳይካ ታና ሜቶሶፓ።

¹⁸ታናዳን አማኒያዋንቶ፤ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አዶ ኪካቴሳይ ሂንቴንቴና ጊዶ። አሜንዒ።

ጳውሎስ

ኤፌሶና አሳው

ፃፊዳ ኪታ

ጌሉዋ

ጳውሎስ ኤፌሶናን ደዲያ አሳሲ ፃፊዳ ኪታን ኡባባፔ አሲዴ ኢ ዪሌዳዌ፤ «የሳ ቆፋ አሱዋን ፔሻናዌ ሳሉዋኒኔ ሳዓን ደዲያባይ ኡባይ ኢቲፔ ሺቲዴ፤ ኢቲ ኪሪስቶሳ ማታ ጋርሳን አቂያ ዎዲ ጋካና» ያጊያ ቆፋ (1:10)። ሄዋ ቦላንካ ጉጃይ ዩሱሲ ኪሪስቶሳና ኢቲፔ ጊዲዴ፤ አሳ ዛሪያ ኡባይ ኢቲዋ ጊዳና ማላ፤ ሃ ዎልቃማ ቆፋ አሱዋን ፔሻናዳን ያሳ አሳ ሃሳዩሴ።

ኤፌሶና ኪታይ ኮይሮ ሳን ፃፊ ኢቲፔቴላዋ ፃፋናው ዶሜዳዋ አሲዴ፤ ያሳይ አዉ ባሬ አሳ ዎቲ ዶሬዴንቶ፤ ኡንቲንቲካ አ ናዓ፤ ዩሱሲ ኪሪስቶሳን ባሬንቲ ናጋራፔ ማሬቲዴ፤ ዋኒ ላዓ ኬሴዴንቲኔ ያሳ ዎልቃማ ሂዶታ ቃላይ ጊሻ አያና ባጋና ዎቲ ኤሬቴዴንቶ አዴ። ላዒሲያ ሻኩዋን ቃሲ ፃፊ ሃ ኪታ ናባቢያዋንቲ ባሬንቲ ኢቲፔቴላ ዴዑዋን ኪሪስቶሳን ኡንቲንቲሲ ደዲያ ኢቲፔቴላይ ቲማ ጊዳና ማላ ኡንቲንቲ ዋኒዴ ዴዓናው ቤሲንቶ ቆሬሴ።

አሳይ ኪሪስቶሳን ደዲያ ኢቲፔቴላን ዋኒዴ ዴዓናው ዳንዳዩንቶ ዳማ ዳማ ሂላ ሃሳያን ቆንጨዳ። አማኒያ አሳይ ኢቲ አሳቴላ ሌሚሱዋ ጊዲያ ዎዴ፤ ኪሪስቶሲ ሄ አሳቴላው ሁጲያ ጊዴ። አማኒያ አሳይ ጊምቢያ ጎሊያን ሌሚሴቲያ ዎዴ፤ ኪሪስቶሲ ሄ ጊምቢያ ጎሌው ጎዳ ፃጲዋ ሚኒሲያ ዋና ሹቻ ጊዴ። አማኒያ አሳይ ማቺያዳን ሌሚሴቲያ ዎዴ፤ ኪሪስቶሲ አሲናዳን ጊዴ። ፃፊያዌ ኪሪስቶሳ ባጋና ቆንጨዳ ያሳ አጾ ኬካቴላ ዳሮ ጶቂሲ ናሺ ሃሳዩዴ፤ ጨማቴዳ ቆፋ ሺሼ። ኢ ኡባባካ ኪሪስቶሳ ሲቁዋን፤ ኢ ያርሺቶዋን፤ አ ማሮቴላን፤ አ አጾ ኬካቴላኒኔ አ ሳሮቴላ ባጋና ዪሌ።

ሺምፓቲዋ ኡባቲዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቲዋ ጌሉዋ (1:1-2)

ኪሪስቶሳኔ አማኒያ አሳ (1:3-3:21)

ኪሪስቶሳን ቤቲያ ኦራሳ ዴዑዋ (4:1-6:20)

ዉርሴሳ ቁቲያ (6:21-24)

1 ታኒ ያሳ ሺኒያን ኪሪስቶሲ ዩሱሲ ኬቴዳ ጳውሎስ፤ ኤፌሶናን ደዲያ ያሳ ናናው ቃሲ ኪሪስቶሳ ዩሱሳው አማኔቲዴ ደዲያዋንቶ ሃ ዳቢዳቢያ ፃፋይ።

² ያሳ ኑ አዉዋፔኔ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳፔ አጾ ኬካቴላዩኔ ሳሮቴላይ ሂንቲንቶ ጊዶ።

ኪሪስቶሳፔ ቤቲያ አያና አንጃዋ

³ አያና አንጃዋ ኡባን ኪሪስቶሳ ባጋና ቦላ ሳሉዋን ኑና አንጄዳ ያሳ፤ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አዉዋ፤ ኑኒ ጋላቴቶ። ⁴ ኑኒ አ ሲንሳን ጊሻቲዋኔ ፖኩ ባዩናዋንታ ጊዳና ማላ፤ ያሳይ ኑና ሳዓይ ሜዴታናፔ ካሴ፤ ኪሪስቶሳ ባጋና ባሬ ሲቁዋን ዶሬዳ። ⁵ ያሳይ ባሬ ሺኒያን ባሬ ዶሴዳዋዳን፤ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ባጋና ኑና ባሬ ናናቲዋ አሳናው ካሴቲዴ ቆፒ ዎሴዳ። ⁶ ያሳይ ባሬ ሲቂያ ናዓ ባጋና ኑሲ ሮሞ ኢሜዳ አጾ ኬካቴላ ቦንቺዋ ዲራው፤ ኑፔ ጋላታ አካናው ሄዋ አሴዳ።

⁷ ኑኒ ያሳ አጾ ኬካቴላ ዳናዋዳን፤ ኪሪስቶሳ ሱሳን ዎኬቲዶ፤ ሄዋን ያሳይ ኑ ናጋራ አቶ ጌዳ። ⁸ ያሳይ ባሬ አዴዳ ኤራቴላ ኡባኒኔ ባሬ ዎዛና ቆፋ ኡባን ባሬ አጾ ኬካቴላ ኑሲ ዳሪሲዴ ኢሜዳ። ⁹ አዩሲ ጎፔ፤ ያሳይ ባሬ ቆፔዳዋ አሴዳ፤ ቃሲ ኪሪስቶሳ ባጋና ፖላናው ቆፒ ዎሴዳ ፁራ ዩዉዋ ኑና ኤራሴዳ። ¹⁰ ያሳይ ዎዲያ ዉርሴሳይ ጋኪያ ዎዴ ፖላናው ቆፔዳ ቆፋይ ኪሪስቶሳ ዋና ኡዲዴ፤ ሳሉዋኒኔ ሳዓን ደዲያ ሜዴታ ኡባ ኢቲፔ አኒ ሺሻናዋ።

¹¹ ኡባባይ ያሳ ቆፋዳኒኔ ኢ ጌዳዋዳን ሃኔዳ፤ ያሳይ ካሴቲዴ ቆፒ ዎሴዳዋዳን፤ ኪሪስቶሳ ባጋና ኑኒ አዋንታ ጊዳናዳን፤ ኑና ዶሬዳ። ¹² ኑኒ ካሴቲዴ፤ ኪሪስቶሳ ባጋና አካና ጊዴ ናሺቻን ናጊያዋንቲ፤ ያሳ ቦንቺዋ ጋላቴቶ። ¹³ ሂንቴዉካ ቃሲ ሄዋዳን ሃኔዳ፤ ቲሙ ኪታ፤ ሂንቴንቶ አቶቴላ አሄዳ ሚሺራቺዋ ቃላ፤ ሂንቴ ሲሴዳ ዎዴ ኪሪስቶሳ አማኔዲታ፤ ያሳይ ሂንቴንቶ ኢማና ጌዳ ጊሻ አያና ባጋና፤ ሂንቴ

አዋ ጊዲያዎ ኤሪሲያ ማታፋ ሂንቴ ቦላ ዎሴዳ።¹⁴ ያሳይ ባሬ አሳው ኢማና ጌዳዎ ኑኒ ላታና ጋካናው።
ጌሻ አያና ዋሴቴላ አይቁዶ። ሄዌ ቃሲ አ ቦንቹዋሲ። ጋሳታ ጊዳናዋ።

ጳውሎሲ ኤፌሶና አሳው ዎሴዳ

¹⁵ ሄዋ ዲራው። ጎዳ ዩሱሳ ሂንቴ አማኒያዎኔ ጌሻቱዋ ኡባ ሂንቴ ሲቂያዎ ታኒ ሲሶዴፕ ዶማዴ።
¹⁶ ሂንቴንቶ ያሳ ጋላቲያዎ አጋቤዪኪ፤ ያሳ ዎሳይ ሂንቴወካ ዎሳይ።¹⁷ ቃሲ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ
ያሳይ። ቦንቹዋ አወ። ያሳ ሂንቴ ኤራናዳን። ሂንቴና አዴዳ ኤራንቻ አሲያ ቃሲ ያሳ ሂንቴንቶ
ቆንጨሲያ ጌሻ አያና ሂንቴንቶ ኢማናዳን። ታኒ ዎሳይ።¹⁸ ያሳይ ሂንቴ አካና ጊዴ። ናሼቻን ናጊ
ኡቴዳዎ ሂንቴና ያሴዳዎኔ ኢ ባሬ አሳው ኢማና ጊያ አንጃ አይ ኪና ዱሬንቶ ሂንቴ ኤራናዳን። ያሳይ
ሂንቴ ዎዛና ዶዩና። አ ፖዑዋ ሂንቴ ቤናናዳን። ታኒ ያሳ ዎሳይ።

¹⁹⁻²⁰ ቃሲ አ አማኒያ ኑናን አ ዎልቃይ ሎይሲ እሴ። ሃ ኑናን ዴዲያ ዎልቃይኔ ሃዩቁዋፕ ኪሪስቶሳ
ዴንሲዴ። ሳሉዋ ሳዓን ያሳፕ ኡሼቻ ባጋና[‡] ኡቲሴዳ ዎልቃዎ ዎልቃይ ኢቱዋ። ሃ²¹ ኪሪስቶሲ ሳሉዋ
ሱንሳቱዋፕ። ጎዳቴሳይ ዴዲያዎንቱ። ዎልቃዎቱዋፕኔ ጎዳቱዋ ኡባፕ ቦላ ጊዲዴ ዎዴ፤ ኢ ሃዲ
ዴዲያ ዩሉታ ሃላላን ጊዴናን። ሲንሳፕ ያና ዩሉታኒካ ሃራ ሱንሳቱሳ ኡባፕ ጶቁ።²² ያሳይ ኡባባ
ኪሪስቶሳ ጊዲያፕ ጋርሳን ዎዲሲዴ። ቃሲ ያሳይ ኢ ኡባባኒ ኡባፕ ቦላና ጎዳ ጊዳናዳን። ዎሳ ጎሌው
አ ኢሜዳ።^{2a} ²³ ዎሳ ጎሊ ኪሪስቶሳ አሳቴሳ፤ ዎሳ ጎሊ ኪሪስቶሲ ኡባን ኡባባ ኩንሲያ አ ፖሉዋ።

ኪሪስቶሳን ሃዩቁዋፕ ዴዎ ፒኒያዎ

2 ሂንቴ አዛዜቴናን ኢዲዳ ዲራውኔ ሂንቴ ናጋራ ዲራው። ካሴ ዎዲያን አያና ሃዩቁዋ ሃዩቁዲታ።
^{2b} ሄ ዎዴ ሂንቴ ሃ አላሚያ ዩሉታ ኢታ አጊያ ሃሜቱዲታ፤ ጫርኩዋ ጊዶን ዴዲያ ዎልቃዎ
አያናቱዋ ካፖ ቃሲ ያሳው አዛዜቴና አሳ ሃዲ ዎዲያ አያናው አዛዜቴዲታ።³ ኑኒካ ቃሲ ኡባይ ሄ አሳ
ማላ፤ ቃሲ ኑኒ ኑ አሹዋ አሙዋዳን ዴዲያ፤ ኑ አሹኔ ኑ ዎዛናይ ኩዩዳዎ አሴዶ። ኑኒካ ሃራቱዋዋዳን።
ኑ ሜዴታን ያሳ ሃንቁዋ አካናው ዴዴቶ።

⁴ ሺን ያሳ ማርቴሳይ ዳራ ጊዲያ ዲራው። ባሬ ሲቁዋ ዳራዋዳን።⁵ ኑኒ አው አዛዜቴናን ኢዲዴ።
ሃራይ አቶ አያናን ሃዩቁዳዎንታ ጊዲናካ። ኢ ኪሪስቶሳና ኑሲ ዴዑዋ ኢሜዳ። ያሳ አጶ ኪካቴሳን
ሂንቴ አቴዲታ።⁶ ኑኒ ኪሪስቶሲ ዩሱሳና ሳሉዋኔ ሳዓኔ ዎዳናዳን። ያሳይ ኑና አናና ኢቲፕ ሃዩቁዋፕ
ዴንሴዳ።⁷ ኢ ሲንሳፕ ያና ዎዲያን። ኑሲ ኪሪስቶሲ ዩሱሳን ዴዲያ ኪካቴሳን። ኡባፕ አዲያ ባሬ
አጶ ኪካቴሳ ጶቃቴሳ ቤሳናው ሄዋ አሴዳ።⁸ አዩሲ ጎፕ። ሂንቴ ያሳ አጶ ኪካቴሳን። አማኑዋን
አቴዲታ፤ ሃዌ ያሳ ኢሙዋፕ አቲን። ሂንቴ አሱዋና ጊዴና።⁹ ሂንቴ ዳቡራን ቤቲቤና ዲራው። ሂንቴ
ጨቁቲያባይ አያዩኔ ባዋ።¹⁰ አዩሲ ጎፕ። ኑኒ ያሳ ሜዴታ፤ ኢ ኑሲ ካሴቲዴ ጊጊሲ ዎሴዳ ሎዎ
አሱዋ ኑኒ አሳናዳን። ኪሪስቶሲ ዩሱሳ ባጋና ኑና ሜዴዳ።

ኪሪስቶሳን ቤቲያ ኢቲፕቴሳ

¹¹ ሄዋ ዲራው። ሂንቴና ዛሪያን አዩሁዳ ጊዴና አሳቶ። ባሬንቱ አሳቴሳ ቦላ ኩሺያን አሴቴዳዎን።
ባሬና ቃዓሬቴዳዎንታ ጊያ አዩሁዳቱ። ቃዓሬቲቤናዎንታ ጊዴ ያሲያዎንቶ። ሂንቴ ካሴ አኔንቶ አኪኪቴ።
¹² ሄ ዎዴ ሂንቴ ኪሪስቶሳፕ ሻኪቴዲታ፤ ኢማሳ ጊዲዴ። ኢስራዴሲያ አሳፕ ሃኪዴ ዴዲያ፤ ያሳይ
ባሬ አሳው ኢማና ጊዴ ጫቁዳ ጫቁዋፕ አዩኔ ዴሚቤይኪታ፤ ሃ ሳዓ ቦላ ሂንቴ ዴማና ጊዴ። ናሼቻን
ናጊ ኡቴዳዎ ዴሜናኒኔ ቃሲ ያሳይ ባዩናን ዴዲያ።¹³ ሺን ሂንቴ ካሴ ሃኪዴ ዴዲያዎንቱ ሃዲ
ኪሪስቶሳ ዩሱሳና ዴዲያ። ኪሪስቶሳ ሃዩቁዋን ማታ ሺቁዲታ።

¹⁴ አዩሲ ጎፕ። ኪሪስቶሲ አዩሁዳ አሳኔ አዩሁዳ ጊዴና አሳ ኢቱዋ ኡዲዴ። ኑሲ ሳርቴሳ አሄዳ።
ኡንቴንቱ ላዑዋ ሻኪዴ። ዎርኪ አሲ ዎሴዳ ዎርኪቴሳ ጎዳ ባሬ አሳቴሳን ኮሊ ዩጌዳ።¹⁵ ኢ ባሬ
ሁጲው ሃ ላዑ ዛሬቱዋፕ ኢቲ አራሳ አሳ ሜዲዴ ሳርቴሳ ዎሳናው። አዩሁዳ አሳቴዋ ሂጊያ አ
አዛዛቱዋ። ዎጋቱዋና ኢቲፕ ዳዩሴዳ።¹⁶ ኪሪስቶሲ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሼቲዴ ሃዩቁዳ ባሬ

‡1:19-20 ኡሼቻ ባጋ፡ ዎልቃኔ ቦንቹዋ ሳዓ።

ሃይቁዋን ሞርኬቴሳ ዳዩሴዳ፤ ቃሲ ማስቃሊያ ባጋና ላዑ ዛሬቱዋካ ኢቲ አሳ አላ ሲገሰደ። ሦስት አሄዳ።¹⁷ ከሪስቶሲ ዩደ። ሦሳፕ ሃኪደ ደዒያ ሂንቴንቶ አዩሁዳ ጊደናዋንቶኔ፤ አ ማታን ደዒያ አዩሁዳቶ ኡባው፤ ሚሺራቸዋ ቃላ ሳርቴሳ አደዳ።^{b18} አዩሲ ጎፔ፤ ኑኒ ኡባይ፤ አዩሁዳቱካ አዩሁዳ ጊደናዋንቶኔ፤ ኢቲ ጌሻ አያናን ከሪስቶሳ ባጋና አዉዋ ሲንሳ ሺቃናው ዳንዳዩቶ።

¹⁹ ሲሚ ሂንቴ አዩሁዳ ጊደና አሳቱ ሃዋፔ ሲንሳው አላጋ ዎይ ኢማሳ ጊዲኪታ፤ ሃሂ ሂንቴኔ ጌሻቱ ኢቲ ቢታ አሳ፤ ቃሲ ሦሳው ሂንቴ ሶይ አሳ።²⁰ ዩሱሲ ከቴዳዋንቶኔ ቲምቢቲያ አዲያዋንቶ ባሴዳ ባሱዋ ቦላ ሂንቴካ ከዴቴዲታ፤ ጎዳ ገጹዋ ሚኒሲያ ዋና ሹቻይ ከሪስቶሲ ዩሱሳ።²¹ ኢ ጎሊያ ኡባ ኢቲፔ ሺሺ አይቂደ፤ ሦሳ ባጋና ጌሻ፤ ሦሳ ጌሻ ጎሌ ጊዳና ማላ ዲቹ።²² ሂንቴ ቃሲ ሦሳይ ባሬ አያናን ደዒያ ጎሊያ ጊዳናው፤ ሃራቱዋ ኡባና ኢቲፔ ከሪስቶሳን ከዴቲታ።

ጳውሎሲ አማኔና አሳው አሴዳ አሱዋ

3 ሄዋ ዲራው፤ ሂንቴዋ አዩሁዳ ጊደና አሳቶ፤ ታኒ ጳውሎሲ ሂንቴ ዲራው ከሪስቶሲ ዩሱሳ ቃሻ አሳ ጊደዳዌ፤ ሦሳ ዎሳይ።² ሦሳይ ባሬ አዶ ከካቴሳን፤ ታኒ ሂንቴና ማዳናዳን፤ ሃ አሱዋ ታው ኢሜዳዋ ሂንቴ ሎይሲ ሲሴዲታ።³ ሦሳይ ባሬ ፁራ ቆፋ ታው ቆንጨሲደ፤ ታና ኤሪሴዳ፤ ታኒ ሄዋ ቃንሳን ገፋዲ።⁴ ቃሲ ታኒ ገሬዳዋ ሂንቴ ናባቢያ ዎይ፤ ከሪስቶሳ ፁራ ታኒ ዎታ አከካዲታንቶኔ ኤራናው ዳንዳዩታ።⁵ ቤኒ ዎይ አሳይ ሄ ፁራ ዩዉዋ ሲሲቤና፤ ሺን ሦሳይ ሄዋ ዩሱሲ ከቴዳ ሦሳ ናናቶኔ ቲምቢቲያ አዲያዋንቶ፤ ጌሻ አያናን ሃሂ ቆንጨሲዳ።⁶ ፁራ ዩዉ ሃዋ፤ አዩሁዳ ጊደና አሳይ ዎንጋላ ባጋና፤ ሦሳ አንጃዋ አዩሁዳቱዋና ኢቲፔ ላቲኖ፤ አንቴንቱ ኢቲ አሳቴሳን ሻኪቴናን ደዒኖ፤ ቃሲ ከሪስቶሲ ዩሱሳ ባጋና ሦሳይ ኢማና ጊዳዋ አዩሁዳቱዋና ሻኪኖ።

⁷ ሦሳይ ባሬ አሱዋ ዎልቃ ባጋና ታው ኢሜዳ አዶ ከካቴሳን ታኒ ሃ ዎንጋላው ቆማ ጊዳዲ።⁸ ታኒ ጌሻቱዋ ኡባ ጊደን ላሬያዋ ጊደፔካ፤ አዩሁዳ ጊደና አሳው ዛዋይ ባዩና ከሪስቶሳ ዱራቴሳ ሚሺራቸዋ ቃላ አዲያ ሃ ቃዳ ሦሳይ ታው ኢሜዳ።⁹⁻¹⁰ ቃሲ ታኒ ሄዋን ሦሳ ፁራ ቆፋ አሳ ኡባው ቆንጨሳ አዳና፤ ኡባባ ሜዴዳ ሦሳይ ባሬ ፁራ ዩዉዋ ቤኒ ዎይ ጌንሲ ዎሴዳ። ሦሳይ ሃሂ ሄዋ ሦሳ ጎሊያ ባጋና ሳሉዋ ሳንን ደዒያ ካፓቶኔ ጎዳቴሳይ ደዒያዋንቶ ዛዋይ ባዩና ባሬ አደዳ ኤራቴሳ ቆንጨሳናው አሴዳ።¹¹ ሦሳይ ሄዋ ኑ ጎዳ ከሪስቶሲ ዩሱሳ ባጋና ኢ ፖሌዳ ባሬ ሜዲና ቆፋዳን አሴዳ።¹² ኑኒ ከሪስቶሲ ዩሱሳና ኢቲፔ ጊዲደ፤ አ አማኒያ አማኑዋን አማኔቲደ፤ አዩኔ ያዩናን ሦሳ ሲንሳ ሺቃናው ዳንዳዩቶ።

¹³ ሄዋ ዲራው፤ ታኒ ሂንቴዋን ሜቶቲያዋን ሂንቴ ሂርጌና ማላ፤ ሂንቴና ዎሳይ፤ አዩሲ ጎፔ፤ ታኒ ሂንቴ ቦንቾ ሜቶታይ።

ከሪስቶሳ ሲቁዋ

¹⁴⁻¹⁵ ሄዋ ዲራው፤ ታኒ ሳሉዋኒኔ ሳንን ደዒያ አማኒያ ጎሊያ አሳይ ኡባይ አፔ ዩዳ[¶] ሦሳ ሲንሳን ጉልባታይ።¹⁶⁻¹⁷ ሦሳይ ባሬ ቦንቹዋ ዳሩዋዳን፤ ባሬ ጌሻ አያናን፤ ሂንቴንቶ ሂንቴ ጋርሳ አሳቴሳን ሂንቴ ሚኒያ ዎልቃ ኢማናዳኒኔ፤ ቃሲ አማኑዋ ባጋና ከሪስቶሲ ሂንቴ ዎዛና ባሬ ጎሊያ ሜዲናዳን፤ ታኒ ሦሳ ዎሳይ፤ ቃሲካ ሂንቴ ገጹዋ ዩዲደ፤ ቶኪቲደ ሲቁዋን ሚናናዳን፤ ሦሳ ዎሳይ።¹⁸ ቃሲ ጌሻቱዋ ኡባና ከሪስቶሳ ሲቁ አይ ከና አኪንቶ፤ አዱሴንቶ፤ ዶቁንቶኔ ጨሜንቶ^{§§} ኤሪያ ዎልቃ ሂንቴንቱ ደማናዳን፤ ታኒ ሦሳ ዎሳይ።¹⁹ ኤራቴሳፔ አዲያ ከሪስቶሳ ሲቁዋ ሂንቴ ኤራናዳኒኔ ቃሲ ሦሳዋ ጊዲያ ኡባባኒ ሂንቴ ፖሊ ኩማናዳን፤ ታኒ ሦሳ ዎሳይ።

²⁰⁻²¹ ሲሚ ኑ ጊደን አሲያ ባሬ ዎልቃ ባጋና ኑኒ ዎሲያዋ ዎይ ቆፒያዋ ኡባፔ ሎይሲ ዳሪሲ አሳናው ዳንዳዩያ ሦሳው፤ ሦሳ ጎሊያኒኔ ከሪስቶሲ ዩሱሳን ኡባ ዎይ ሜዲናፔ ሜዲና ጋካናው ቦንቹ ጊደ። አሜንዲ።

[¶]3:14-15 አፔ ዩዳ፡ አፔ ደንዶዋን፡ ኢቱዋ ኢቱዋ ሁጲያን ሁጲያን ኤሪያዋሳ።
^{§§}3:18 አኪንቶ፡ አዱሴንቶ፡ ዶቁንቶኔ ጨሜንቶ፡ ሃዌ ቤሲያዌ ሳሉዋን ደዒያ ዩሩሳላዋ ዎይ ሦሳ ሲቁዋ ዎይ ሦሳ አዶ ኤራ ዎይ ዩሱሳ ማስቃሎው ደዒያ ቤሴሳ።

^b2:17 ኢሳ 57:19

በላ ኢትፔቴላ

4 ሄዎ ዲራው፥ ታኒ ጎዳው አሲያ ዲራው ቃሹቴዳዌ ያሳይ ሂንቴና ዌሴዳ ዌሳው ቤሲያ ደዑዋ ሂንቴ ደዓናዳን፥ ታኒ ሂንቴና ያሳይ። ²ኡባ ዎዴ ሂንቴ ሂንቴ ሁጲያ ካዉሺያዎንታ፥ አሺኪቴዎኔ ዳንዳያንቻቴዎ ጊዲቴ፤ ኢቴ ኢቴዎ ማዲያዎን ሂንቴ ሲቁዎ ቤሲቴ። ³ሂንቴና ኢቴፔ ጋሲ ቃቺያ ሳርቴላን፥ ጌሻ አያናይ ሂንቴንቶ ኢሚያ ኢቴፔቴላ ናጋናው ሚኒቴ። ⁴ያሳይ ሂንቴና ዌሴዳ ሂዶታይ፥ ሂንቴ ደማና ጊዴ ናጊ ኡቴዳዌ ሜዒ ኢቴዎ ጊዶዳዳን፥ ኢቴ አሳቴላይኔ ኢቴ ጌሻ አያናይ ደዔ። ⁵ኢቴ ጎዳይ፥ ኢቴ አማኑኔ ኢቴ ሂንታታይ ደዔ። ⁶ኡባ ጎዳይ፥ ኡባ ባጋና አሲያዌ፥ ኡባ ጊዶን ደዒያዌ፥ ኢቴ ያሳይ፥ ኡባ አዉ ደዔ።

⁷ሺን ኪሪስቶሲ ኢሜዳ ኢሙዋዳን፥ ኑኒ ሁጲያን ሁጲያን ዱማ ኢሙዋ አኪዶ። ⁸ሄዎ ዲራው፥ ያሳ ማፃፋይ፥

«ኢ ፑዴ ዶቃሳ ኪሴዳ ዎዴ፥
አሞዴቴዳዎንታ አፌዳ፤
አሳዉካ ኢሞታ ኢሜዳ»

ያጌ። ⁹ያቲና፥ «ፑዴ ኪሴዳ» ጊያዌ ዋጊያዌ? ኢ ኮዬር ዱጌ ዎዶዳ፤ ሄዌ ሳዓው ሂርኪ ዉርሴሳሳ ዎዶዳ ጊያዎ። ¹⁰ሃ ዱጌ ዎዶዳዌ ባሬ ሁጲው አ፤ ሄ ኢ ኡባባ ኩማናዳን፥ ሳሉዋ ኡባፔ ዶቲያሳ ፑዴ ኪሴዳ።

¹¹አሳው ኢሞታ ኢሜዳዌ አ፤ ኢ ኢቴዎ ኢቴዎ ዩሱሲ ኪቴዳዎንታ፥ ሃራቴዎ ቲምቢቲያ ኦዲያዎንታ፥ ቃሲ ሃራቴዎ ሚሺራቸዎ ቃላ ኦዲያዎንታ፥ ቃሲካ ሃራቴዎ ያሳ ጎሊያ ካሴሊያዎንታኔ ታማሪሲያዎንታ አሲ ሱንፊዳ። ¹²ኢ ሄዎ ጌሻቴ ኡባይ አማኒያ አሳ ኦሱዋ ኦሳናዳኒኔ ኪሪስቶሳ በሳን ኪዌታናዳን ጊጊሳናው አሴዳ። ¹³ቃሲ ኑኒ ኡባይ ያሳ ናዓ አማኒናኔ ኤሪና ቤቲያ ኢቴፔቴላኮ ጋካና፤ ኑኒ ኪሪስቶሳ ፖሎ ዲቻ ኪና ዲጪዴ፥ ዶንዛ አሳ ጊዳናዳና።

¹⁴ኑኒ ቤታን ያኔ ሃኔ ሾጩቲዴ፥ ባሬንቱ ጪሚያ ሃናታን አሳ ባላ አጊያ ካሴሊያ ጌኒያ አሳ ቲሚርቲያ ጫርኩዋ ኡባን ሱጌቲዴ፥ ሃዎፔ ሲንሳው ናዓ ጊዳናው ቤሴና። ¹⁵ሺን ኑኒ ሲቆቴላን ቱሙዋ ሃሳዬዴ፥ ሁጲ ጊዲያ ኪሪስቶሳኮ ኡባባኒ ዲጫናው ቤሴ። ¹⁶በላ ጊዶን ደዒያ ዱማ ዱማ ሻኮታይ አኒ ኢቴፔ ኦይቄቴዲኖ፤ ቃሲ ኩሜንሳ በላይ ባሬው ኢሜቴዳሳ ኡባን ኢቴ ኢቴዎና ጋኪቲዴ፥ ኢቴፔ ኦይቄቲ ኡቴዳ፤ ሄ ዱማ ዱማ ሻኮታይ አሳናው ቤሲያዎ አሲያ ዎዴ፥ ኩሜንሳ በላይ ሲቁዎን ዲጩኔ ባሬና ኪዌ።

ኪሪስቶሳን ቤቲያ ኦራሳ ደዑዋ

¹⁷ሄዎ ዲራው፥ ታኒ ሃዎ ሂንቴንቶ ጎዳ ሱንሳን አዳይኔ ማርካታይ። ሂንቴ ጎዲ ባዬና ቆፋ ቆፒያ አዩሁዳ ጊዴና አሳቴዎዳን ደዎፒቴ። ¹⁸ኡንቴንቱ ዎዛናይ ዱማኒ ደዔ፤ ኡንቴንቱ አዩኔ ኤሪናዎንታኔ አዛዜቴና ዲራው፥ ያሳይ ኢሚያ ደዑዋፔ ሃኪዲኖ። ¹⁹ኡንቴንቱ ማታን ዩላ ጊያዌ ባዎ፤ ኡንቴንቱ ዎሹማው ካሺላናው ባሬንቱ ሁጲያ አሲ ኢሚኖ፤ ቃሲ ቱናባ ኡባ ፓጪ ባዬናን አሳናው ሎይሲ ዮራቲያዎንታ።

²⁰ሺን ሂንቴ ኪሪስቶሳዎ ሄዎዳን ታማሪቤዩኪታ። ²¹አባ ቱሙ ሲሴዲታ፤ ቃሲ ቱማቴላይካ ዩሱሳን ደዒያዎ፥ አፔ ታማሪዲታ። ²²ሂንቴ ካሴ ደዒያ ደዑዋ አጊቴ፤ ቃሲ ባሬ ጪሚያ አሙዋን ጳዩያ ሂንቴ ኤጫ አሳቴላ ጳዩሲቴ። ²³ሂንቴ ዎዛናይኔ ቆፋይ ኡባና ኦራፃናው ቤሴ። ²⁴ቱሙ ዒሎቴላኒኔ ጌሻቴላን ያሳ ሴሚሱዋን ሜዴቴዳ ኦራሳ አሳቴላ ማዬቴ።

²⁵ሲሚ ዎርዶቶፒቴ። ኑኒ ኡባይ ኪሪስቶሳ አሳቴላን ኢቴ አሳ ጊዲያ ዲራው፥ አሳይ ኡባይ ባሬ ኢሻው ቱሙዋ ሃሳያናው ቤሴ። ^{d26}ሃንቄቲቴ፤ ሺን ሂንቴ ሃንቄዎን ናጋራ ኦሶፒቴ። ሂንቴ ሃንቄዎን ደዒሺን፥ አዎይ ዉሎፖ። ^{e27}ፃላሄው ያሲያ ኢሞፒቴ። ²⁸ዉዒያ ኡራይ ሃዎፔ ሲንሳው ዉዶፖ፤ ሺን ሄዎ አጊዴ፥ ሂዩሳቴዎ ማዳናው፥ ባሬ ኩሺያን ሎዶባ ኦሲዴ ዳቡር።

29 ሂንቴ ሃሳይሮ ሲሰያዋንታ ጎጥና ማላ፥ ኮሺያዋዳን ሜንጮሲያ ሎፖ ቃላይ ሂንቴ ዶናፔ ኬሶፔ አቲን፥ ኢታ ቃላይ ሙሌካ ኬሶፖ። 30 ሦሳይ ሂንቴና ምዚያ ጋላሳው ሂንቴ አታሜቲ ኡቴዳ ሦሳ ጌሻ አያና ካዮፑፒቴ። 31 ኢጊያ ሃናታ፥ ዩሎፑ፥ ሃንቁፑ፥ ሞሱፑቴ ጫሻ ኡባ ኢታቴላ ኡባና ሂንቴፔ ጳዩሲቴ። 32 ኢቱ ኢቶ ኬኪቴቴ ቃሬቲቴ፤ ቃሲ ሦሳይ ኪሪስቶሳ ባጋና ሂንቴንቶ አቶ ጌዳዋዳን፥ ሂንቴካ ኢቱ ኢቱዋ አቶ ጌቴ።

ፖዑዋን ዴዒቴ

5 ሲሚ ሦሳይ ሲቂያ ናናቱዋዳን፥ አ ማላቲቴ። 2 ቃሲ ኪሪስቶሲ ኑና ሲቂዴ፥ ባሬ ሁጲያ ሦሳው ናሼቺያ ያርሹዋዳኒኔ ኢዋታ ኡዲዴ ኢሜዳዋዳን፥ ሂንቴካ ሲቁዋን ዴዓናው ቤሴ። f

3 ሺን ሦሳ ናናው ቤሲያዋዳን፥ ሂንቴ ጊዶን ምሹሚያዌኔ ቱናቴላ ኡባይ፥ ምይ ሚሻ አሞቲያዌ ሙሌካ ሲሴቶፖ። 4 ዩላዩያዌኔ ኤያ ሃሳይሮ ምይ ፓሴና ቂዲ ሂንቴንቶ ቤሴናዋ ጊዲያ ዲራው፥ ሂንቴ ማታን ኡባካ ዴፖፖ፤ ሂንቴ ሄዋ ኡባ አጊዴ፥ ሦሳ ጋላታናው ቤሴ። 5 ሃዋ ኤሪቴ፤ አኒኔ ምሹሚያዋ ምይ ቱናባ አሲያዋ፥ ምይ ሚሻ አሞቲያዋ ጊዶፔ፥ ኪሪስቶሳ ካውቴላ፤ ሦሳ ካውቴላ ላታናው ዳንዳዩና፤ ሚሻ አሞቲያዌ ኤቃው ጎዩኒያዋፔ ዱማቴና።

6 ሂንቴና አኒኔ ፓሴና ሃሳይን ጨዋፖ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ሃዋ ጋሱዋን ሦሳ ሃንቱ አዛዜቴና አሳ ቦላ ያና። 7 ሲሚ ሄዋ ማላ አሳና ዙፔቶፒቴ። 8 አዩሲ ጎፔ፥ ካሴ ሂንቴ ጳማኒ ዴዔዲታ፤ ሺን ጎዳ ባጋና ሃዒ ፖዑዋን ዴዒታ፤ ፖዑዋን ዴዒያ አሳዳን ፖዑዋን ሃሜቲቴ። 9 አዩሲ ጎፔ፥ ፖዑ ሎፖቴላ፥ ጊሎቴላ፤ ቱማቴላ ኡባ አዩፊ።

10 ጎዳ ናሼቺያባይ አዩንቶ ታማሪቴ። 11 ጎዒ ባዩና ዱማ አሱዋ ቆንጨሲ ቤሲቴፔ አቲን አናና ዋላኬቶፒቴ። 12 ኡንቴንቱ ጌማን አሲያዌ ሃራይ አቶ ሃሳዩያዌካ ፖኬ። 13 ሺን ኡባባይ ፖዑዋ ኬሲያ ምዴ፥ ቆንጨያን ቤታና፤ አዩሲ ጎፔ፥ ቆንጨያን ቤቲያ ኡባባይ ፖዑዋ። 14 ሄዋ ዲራው፥

«ጌሚዒሺያዎ፥ ቤጎታ፤ ሃዩቁዋፔካ ዴንዳ፤ ኪሪስቶሲ ኔው ፖዒሳናዋ» ያጌ። *

15 ሲሚ ሂንቴ ዋኒ ዴዒንቶ አኬኪቴ፤ አዴዳ ኤራቴላና ዴዒያ አሳዳን ዴዒቴፔ አቲን፥ አዴዳ ኤራቴላይ ባዩና አሳዳን ዴፖፒቴ። 16 ምዲ ኢታ ጊዲያ ዲራው፥ ሂንቴ ምዲያ ሂንቴው ዳንዳዩቶዋዳን ሎፖቴላው ጎዔቲቴ። 17 ሄዋ ዲራው፥ ጎዳይ ኮዩያዌ አዩንቶ አኬኪቴፔ አቲን፥ ኤያ ጊዶፒቴ።

18 ቃሲ ሂንቴናን ጌሻ አያናይ ቃንጻናን ኩሞፔ አቲን፥ ሂንቴና ባዩዚያ ምዶኒያ ጊያ ኤሳ ኡሺዴ ማሶቶፒቴ። 19 ማዚሙሪያ ዩላን፥ ጋላቲዴ ዩጊያዋኒኔ አያና ዩላን ኢቱ ኢቱዋና ሃሳዩቴ፤ ቃሲ ጋላቲያ ዩላንኒ ማዚሙሪያ ዩጊያዋን ሂንቴ ምዛናን ጎዳ ጋላቲዴ ዩጊቴ። 20 ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ሱንሳን፥ አዉዋ ሦሳ ኡባባው ኡባ ምዴ ጋላቲቴ።

አሲናባኔ ማቻቲባ

21 ኪሪስቶሳው ያዩዴ፥ ኢቱ ኢቶ ሞዴቲቴ። 22 ማቻቶ፥ ጎዳው ሞዴቲያዋዳን፥ ሂንቴ አሲናው ሞዴቲቴ። 23 አዩሲ ጎፔ፥ ኪሪስቶሲ ቃሲ ምሳ ጎሌው ሁጲ ጊዲያዋዳን፥ አሲናይካ ባሬ ማቻቲው ሁጲ፤ ቃሲ ኪሪስቶሲ ባሬ ሁጲያን፥ ባሬ ቦላ ጊዲያ ምሳ ጎሊያ አሺያዋ። 24 ሺን ምሳ ጎሊ ኪሪስቶሳው ሞዴቲያዋዳን፥ ማቻቶ ቃሲ ባሬንቱ አሲናው ኡባባኒ ሞዴታናው ቤሴ።

25 አሲናቶ፥ ኪሪስቶሲ ምሳ ጎሊያ ሲቂዴ፥ ባሬ ሁጲያ አዚው ኢሜዳዋዳን፥ ሂንቴካ ሂንቴ ማቻቱዋ ሲቂቴ። 26 ኢ ምሳ ጎሊያ ባሬ ቃላንኒ ሃሳን ሜጨ ጌሺዴ፥ ሦሳው ዱማያናው ሃዋ አሴዳ። 27 ኪሪስቶሲ ምሳ ጎሊያ ቂታይ ምይ ዴሙዋ ጨጲሲያዌ ምይ ሄዋ ማላቲያዌ ባዩናን፥ አ ኩሜንሳ ቦንቹዋና ጌሻኔ ቦሬቴናዋ ኡዲዴ፥ ባሬ ሁጲው ሺሻናው ኮዩዳ። 28 ሲሚ ቃሲ አሲናይ ባሬ ማቻቶ ባሬ ቦላዳን

*5:14 ሃዌ ማዚሙሪያ ጊዲዴ አማኔዳ አሳይ ፃማቂቲያ ምዴ ዩጊቲያዋ።

ሲቃናው ቤሴ፤ ባሬ ማቻቶ ሲቂያዊ ባሬና ሲቄ። 29 አዩሲ ጎፔ፥ ባሬ ቦላ ኢጊያ አሳይ ሙሉካ ባዋ፤ ሺን ኪሪስቶሲ ዎሳ ጎሊያ ሙዚያዋዳኒኔ ናጊያዋዳን አኒኔ ባሬ ቦላ ሙዜኔ ናጊ። 30 አዩሲ ጎፔ፥ ኑኒ አ ባላ ዱማ ዱማ አሳቱሳ።

31 ዎሳ ማገፋይ፤ «ሄዋ ዲራው፥ አቱማዌ ባሬ አወዋኔ ባሬ ዳዩ አጊዴ፥ ባሬ ማቻቲና ኢቲፔ ዴዓና፤ ኡንቱንቱ ላዑካ ኢቲ አሹዋ ጊዳና» ያጌ። 32 ሃ ፀራይ ዎልቃማ ቱማቴሳ፤ ሺን ታኒ ሃዌ ኪሪስቶሳባኒ ዎሳ ጎሊያባ አዴ ያጋይ። 33 ጊዶፔካ፥ ቃሲ አሲናይ ሁጲያን ሁጲያን ማቺያ ባሬ ሁጲያዳን ሲቃናው ቤሴ፤ ማቻታካ ባሬ አሲና ቦንቻናው ቤሴ።

ዩሌዳዋንቱባኒ ዩሌቴዳ ናናቱዋባ

6 ናቶ፥ ሂንቴና ዩሌዳዋንቶ ጎዳ ቦንቺያዋዳን አዛዜቲቱ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ሃዌ አሳናው ቤሲያዋ። h2-3 «ኔው ኡባባይ ሎዓናዳኒኔ ሳዓን ኔ ላይሳይ አዱቃናዳን፥ ኔ አወዋኔ ኔ ዳዩ ቦንቻ» ጊያ አዛዙ ዎሳይ ኢማና ጊዳ ሂዶታና ዴዒያ ኮዬሮ አዛዙዋ። i

4 አዋቶ፥ ሂንቴ ሂንቴ ናናቱዋ ጎዳ ሴራኒኔ ዞሪያን ዲቺቴፔ አቲን፥ ኡንቱንታ ሃንቁሶፒቴ። j

ጎዳቱዋባኒ አይላቱዋባ

5 አዩላቶ፥ ኪሪስቶሳው አሲያዋዳን፥ ሂንቴ ጎዳቶ ያሻቴሳኒኔ ኮኮርሳን ሱሬ ዎዛናፔ አዛዜቲቱ። k6 ዎሳይ ጊዳዋ አሲያዋንቱዳን፥ ኪሪስቶሳ አዩላቱዋዳን፥ ዎዛናፔ አሲቴፔ አቲን፥ አሳ ናሼቻናው አሲያዋዳን፥ አሳይ ቤዎ ጊዴ አሶፒቴ። 7 አሳው ጊዴናን ጎዳው አሲያዋዳን፥ ዲቤናን ዎዛናፔ አሲቴ። 8 አዩሌ ጊዴና ዎይ ዎማኑዋ ጊዲና፥ ኢ አሲያ ሎዎ አሶ ኡባው ጎዳይ ሁጲያን ሁጲያን ዎዩታናዋ ኤሪታ።

9 ጎዳቶ፥ ሂንቴ አዩሌቱዋ ናሲያዋ አጊዴ፥ ኡንቱንቶ ሄዋዳን አሲቴ፤ ሂንቴናኒ ኡንቱንታ ጋሲ ዋዲያ ጎዳይ፥ አናኔ ማዲ ፒርዴናዌ፥ ሳሎን ዴዒያዋ ኤሪታ።

ዎሳ አላ ሚሻቱዋባ

10 ወርሴሳን፥ ጎዳኒኔ አ ዎልቃማ ዎልቃን ኡባ ዎዴ ሚኒቴ። 11 ዓላሂያ ኢታ ጨሙዋ ቴዓናው ሂንቴ ዳንዳያና ማላ፥ ዎሳይ ሂንቴንቶ ኢሚያ አላ ማዩዋ ኡባ ማዩቴ። 12 አዩሲ ጎፔ፥ ኑኒ ቦላ ሳሎዋ ዴዒያ ኢታ አያና ዎልቃቱዋና፥ ዋዲያዋንቱና፥ ጎዳቴሳይ ዴዒያዋንቱናኔ ሃ ዱማ ቢታ ዋዲያዋንቱና አሌቲያዋፔ አቲን፥ አሳና አሌቶኮ።

13 ሄዋ ዲራው፥ ኢታ ጋላሳን ሰቴዓናወኔ ቃሲ ወርሴሳይ ጋካናው ዋዴቶዋፔ ጉዩያን፥ ሚኒ ኤቃናው ሂንቴ ዳንዳያና ማላ፥ ዎሳ አላ ሚሻ ኡባ አይቂቴ። 14-15 ሄዋ ዲራው፥ ዒሳን ሳቂያ ዳንጨያዋዳን ቱማቴሳ ዳንጨዴ፥ ቲራን ዎሲያ አላ ሚሻዳን ዒሎቴሳ ማዩዴ፥ ሂንቴ ጊዲያን ጫማ ዎሲያዋዳን ሳሮቴሳ ሚሺራቸዋ ቃላ አዳናው ጊጊዴ፥ ሚኒ ኤቂቴ። 16 ሄ ኡባፔ አሲዴ፥ ዓላሂ ዩዲያ ዎንዳሬያ ታማ ኡባ ቶዩሳናው፥ አማኑዋ ኡባ ዎዴ ጎንዳሲያዳን አይቂቴ። 17 አቶቴሳ ሁጲያን ዎሲያ ቤራታ ቆቢያዳን ዎሲቴ፤ ቃሲ ጌሻ አያና ማሻ ጊዴዳ ዎሳ ቃላ አይቂቴ። m18 ዎሳ ዎሲዲኔ አ ማዳዋ አቺዴ፥ ኡባ ዎዴ ጌሻ አያናን ዎሳ ዎሲቴ። ሄዋ ዲራው፥ ሚኒቴ፤ ሳሌቶፒቴ፤ ጌሻቱዋ ኡባው ዎሳ ኡባ ዎዴ ዎሲቴ።

19 ቃሲ ታኒ ያዩናን ዎንጋላ ፀራ አዳናው፥ ዎሳይ ታ ዶና ዶዩዴ፥ ሃሳዩያዋ ኢማናዳን፥ ታዉካ ዎሳ ዎሲቴ። 20 ታኒ ሃሂ ቃሹዋን ዴዎፔካ፥ ሃ ዎንጋላ ዲራው ታኒ ኪቴቴዳዋ፤ ታኒ አባ ታው ቤሲያዋዳን ያዩናን አዳና ማላ፥ ታው ዎሳ ዎሲቴ።

†6:13 ኢታ ጋላሳን፥ ሃሂ ዴዒያ ዎዲያ ዎይ ሃይቁዋ ጋላሳ ዎይ ወርሴሳ ፒርዳ ዎይ ሙራ ጋላሳ ጊያዋ።

85:31 ዶም 2:24 h6:1 ቆል 3:20 i6:2-3 ኬስ 20:12፤ ዛር 5:16 j6:4 ቆል 3:21 k6:5 ቆል 3:22-25 l6:14-15 ኢሳ 52:7 m6:17 ኢሳ 59:17

ወርሰሳ ሳሮታ

21 ሺን ታኒ ዋና ደዓሊንቶኔ አያ አሳይታንቶ ሂንቴካ ኤራናዳን፥ ኑ ሲቆ ኢሻይ፥ ጎዳ አሱዋን አማኔቴዳ ቆማይ ቲኪቆሲ፥ ታዋ ኡባ ሂንቴንቶ አዳናዋ። no 22 ኑኒ ኡባይ ዋኒ ደዓሊንቶ ሂንቴንቶ አዲዴ፥ ሂንቴና ማኒሳና ማላ፥ ታኒ አ ሂንቴኮ ኪታዲ።

23 ዖሳ አወዋፔኔ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳፕ ሳሮቴሳይኔ ሲቆቴሳይ አማኑዋና ኢቲፔ ኢሻቴዋ ኡባው ጊዶ፤ 24 ዶቼና ሲቆዋን ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ሲቂያ ኡባቴዋና ዖሳ አዶ ኬካቴሳይ ጊዶ። አማንዒ።

፡፡6:21 ኪት 20:4፤ 2፻፶ 4:12 ፡፡6:21 ቆል 4:7-8

ጳውሎስ

ፕሊ.ጲ.ሲ.ዮሳ አሳው

ፃፊዳ ኪታ

ጌሉዋ

ጳውሎስ ፕሊ.ጲ.ሲ.ዮሳ አሳው ፃፊዳ ኪታይ ፃፊቴዳዌ፥ ማቂዶኒያ ጊዱዋን ደዒያ ሮሜን አሞዴቴዳ ፕሊ.ጲ.ሲ.ዮሳ ጌቴቲያ ጋዲያን ደዒያ አማኒያዋንቱሳ። ሃዋንቱ ጳውሎስ ኮይሮ አማንሲዴ ሸሽዳዋንታ። ኡንቱንቱ ሮሜ ጋዴ ዩሌታ ጊዶ ዲራዉኔ ቃሲካ ካሬ ጋዴፕ ዩዳ ዎጋኒኔ አማኑዋን ዳሮፕ አዩና። ጳውሎስ ባላን ኡንቱንቱ ዳሮፕ ሃንቅቱዳ ጋሱካ ሃዋ (ኪት 16:20)። ሃ ኪታይ ፃፊቴዳዌ፥ ሃራ አማኒያ አሳንቻቱ ጳውሎስ ቆፋ ጳልቂ ጳልቂዴ ዋዩሲያ ዎዲያናኔ ፕሊ.ጲ.ሲ.ዮሳ አማኒያዋንቱ ጊዶን ዴንዴዳ ዎርዶ ቲሚርቲያ ጋሱዋን አ ዎዛናይ ዳሮ ካዮቲዴ ሚዒዳ ዎዴኔ ቃሾ ጎሊያን ኢ ደዒያ ዎዲያና። ጊዶሺን፥ ጳውሎስ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ሚኒሲዴ አማኒያ አሳ ጊዴዳ ዲራው፥ ሃ ኪታ ባላን ቆንጨዴ ቤቲያዌ ናሼቻኔ ኩሜንሳ አማኔቲያዋ።

ጳውሎስ ሃ ኪታ ፃፊዳ ኮይሮ ጋሱ አ ሜቱዋ ዎዴ አ ማዳናው ፕሊ.ጲ.ሲ.ዮሳ አማኒያ አሳይ ኢሞታ አው ኪቴዳ ዲራው፥ ኡንቱንታ ጋላታናሳ። አ ባላንካ ኡንቱንቱ ባላንካ ዱማ ዱማ ሜቱ ጋኪዳዋ ጊዶፕካ፥ ኡንቱንቱ ፃላና ማላኔ ኩሜንሳ አማኔቲዴ ዴዓና ማላ፥ ሃ ጋኪቴዳ ኢንጂያን ኡንቱንታ ሜንሴሴ። አዩዋኔ አቶሩዋ ዲጊዴ፥ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አሸኪቴሳን ኡንቱንቱ ኩማና ማላ፥ ሚኒሲዴ ኡንቱንታ ሃሳዩሴዳ። ዩሱሲ ኪሪስቶሳና ኢቲፕ ጊዴዳዋን ኡንቱንቱ ዴሜዳ ዴዑ ያሳ አቶ ኪካቴሳፕ ፑልቴዳዋኔ ኡንቱንቱ አማኑዋን አኪዳዋ ጊዲያዋፕ አቲን፥ አዩሁዳቱዋ ዎጋቱዋ ፖሊያዋን ቤቴዳዋ ጊዴናዋ ኡንቱንታ ሃሳዩሴ። ዩሱሲ ኪሪስቶሳና ኢቲዋ ጊዲዴ ዴዒያ ኡባቶ ያሳይ ኢሚያ ሳሮቴሳባኔ ናሼቻባ ኡንቱንቱሲ ፃፊ።

ሃ ኪታይ ኤሬቲያዌ ናሼቻ፥ አማኔቲያዋ፥ ኢቲፕቴሳኔ ኪሪስቲና አማኑዋንኔ ዴዑዋን ሚኒዴ ዴዒያዋ ጊሸዴ ቤሲያዋና። ሄዋ ባላካ ጉጂዴ፥ ጳውሎስ ፕሊ.ጲ.ሲ.ዮሳን ደዒያ አማኒያ አሳቱዋ ሲቂያ ዎልቃማ ሲቂዋ ቆንጨሴ።

ሼምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ

ጌሉዋ (1:1-11)

ጳውሎስ ዴዒያ ዴዑዋ ሃኖታ (1:12-26)

ኪሪስቲና ዴዑዋ ሌሚሱዋ (1:27-2:18)

ፃሞቶሳሲኔ ኤጳፊሮዲቴሳሲ ዴዒያ ቆፋ (2:19-30)

አማኑዋ ኤቁቲያዋንቱፕ ናጊታና ማላ አዴቴዳዋ (3:1-4:9)

ጳውሎስ ፕሊ.ጲ.ሲ.ዮሳ አማኒያዋንቱሲ ሸሽዳ ጋላታኔ ማቁዋ (4:10-20)

ዉርሴሳ ቁቲያ (4:21-23)

ሳሮታ

1 ኑኒ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አሳንቻቱ ጳውሎስኔ ሂሞቶሲ፥ ኪሪስቶሳ ዩሱሳን ዴዒያዋንቶ፥ ፕሊ.ጲ.ሲ.ዮሳ ጊያ ካታማን ዴዒያ ጊሻቶ ኡባቶ፥ አማኒያዋንታ ካሌሲያዋንቶኔ ማዲያዋንቶ ሃ ዳቢዳቢያ ፃፊቶ።
2 ኑ አዉዋ ያሳፕኔ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳፕ አቶ ኪካቴሳዩኔ ሳሮቴሳይ ሂንቱንቶ ጊዶ።

ጳውሎስ ዎሴዳ ጋላታ ዎሳ

³ ታኒ ሂንቴና ሃሳዩያ ዎዴ ኡባን ታ ያሳ ጋላታይ። ⁴⁻⁵ ሂንቴ ኮይሮ ጋላሳፕ ሃኖ ጋካናው፥ ሚሺራቾዋ ቃላ አዲያዋን ታና ማዴዳ ዲራው፥ ታኒ ኡባ ዎዴ ሂንቴንቶ ኡባው ናሼቻን ያሳ ዎሳይ። ⁶ ቃሲ ሂንቴንቱ ጊዶን ሎዎ አሱዋ ዶሜዳ ያሳይ፥ ኪሪስቶሲ ዩሱሲ ሲሚያ ጋላሳይ ጋካናው ፖላናዋ ኤራይ።

⁷ ታኒ ሂንቴንቶ ኡባው ሄዋዳን ቆፓናው ቤሴ፤ አዩሲ ጎፕ፥ ታኒ ሂንቴና ኡባ ዎዴ ሃሳዩይ። ሃዲ ታኒ ቃሹዋን ዴዒያዋንኔ ዎንጋሳው ሞቴቲያዋን፥ ቃሲ ዎንጋላ ሚኒሳ ኤሲያዋንኔ፥ ያሳይ ታው ቃዴዳ

ቃዳ ሂንቴክ ታናና ጊሺ አኬዲታ።⁸ አዩሲ ጎፔ፣ ታኒ ሂንቴና ኡባቱዋ ኪሪስቶሲ ዩሱሳፕ ዩያ ሲቁዋን አይ ኬና ሲቁንቶ፣ ያሳይ ታው ማርካ።

⁹⁻¹⁰ ቃሲ ታኒ ሂንቴንቶ ያሳ ዎሲያዌ ሃዋ፤ ሎዎባ አያኔካ ዶራናው ሂንቴንቱ ዳንዳያናዳኒኔ፣ ቃሲ ሂንቴንቱ ሲቁ ቱሙ ኤራቴሳናኔ አኬካ ኡባና ኢቲፔ ጉጂ ጉጂ ዲጫናዳን፣ ያሳ ዎሳይ፤ ያቲዴ ኪሪስቶሲ ሲሚያ ጋላሳን ሂንቴንቱ ሱሬኔ ፖኩ ባይናዋንታ ጊዳና።¹¹ ቃሲ ሂንቴንቱ ሼምፕካ ያሳ ቦንቾኔ ጋላታው ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ባጋና ቤቲያ ሂሎቴሳ አይፊያ አይፋና።

ጳውሎሳ ቃሹ ዎንጋላይ አካናዋ ዲጊቤና

¹² ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፣ ሃ ታና ጋኬዳዌ ሚሺራቹዋ ቃላይ አካናዳን ቱሙ ማዴዳዋ ሂንቴንቱ ኤራና ማላ ኮያይ።¹³ ታኒ ኪሪስቶሳ ዲራው ቃሹቴዳዋ፣ ካቲያ ጎሊያ ናጊያ ኡባቱኔ ሃዋን ዴዲያ ሃራቱ ኡባቱ ኤሪና።¹⁴ ቃሲ ታኒ ቃሹቴዳዌ ኑ ኢሻቱዋፕ ዳሪያዋንቱ ጎዳን ሎይሲ አማኔቲዴ፣ ያሳ ቃላ ያሺ ባይናን ካሴዋፕ ሃሊዴ አዳናዳን ማዴዳ።

¹⁵ ቱሙፕ ኢቱ ኢቱ ቃናቲያ ዲራውኔ ፓሉሚያ ዲራው፣ ኪሪስቶሳዋ አዲና፤ ሺን ሃራንቱ ሎዎ አሙዋን አዲና።¹⁶ ሃዋንቱ ያሳይ ታው ዎንጋላ ናጊያ አሱዋ ኢሜዳ ዲራው፣ ሲቁዴ ቃላ አዲና።¹⁷ ሺን ዮኮንቱ ታኒ ቃሹዋን ዴዲሺን፣ ታ ቦላ ዋዩያ አሃናዋ ኡንቱንቶ ማላቲና፣ ባሬና ሲቁያ ዎልቃማ አሙዋን ኪሪስቶሳዋ አዲናፕ አቲን፣ ዎዛናፕ አዲኪና።

¹⁸ አይኔ ባዋ፤ ማላቲሲያ አዶኔ ጊዶ ዎይ ቱሙ አዶኔ ጊዶ፣ አይ አጊያኒኔ ኪሪስቶሳዋ አዶፕ፣ ታኒ ሄዋን ናሹታይ፣ ሲንሳናዉካ ቃሲ ታኒ ናሹታና።¹⁹ አዩሲ ጎፔ፣ ታኒ ሂንቴንቱ ዎሳኒኔ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አያናፕ ዩያ ማዳዋን አታናዋ ኤራይ።²⁰ ታ ዎልቃማ አሙኔ ያሳፕ አካና ጋዴ ታኒ ናሹቻን ናጊያ ናጉ አዩ ጎፔ፣ ታኒ ፓዓ ዴዲናካ ዎይ ሃዩቁናካ ያዩናን፣ ካሴዋዳን ሃዲካ ታ ኩሜንሳ አሳቴሳን ኪሪስቶሲ ቦንቾታናዋፕ አቲን፣ ታኒ ሃራይ አቶ ኢቲባንካ ዩላቴናን አታናሳ።²¹ አዩሲ ጎፔ፣ ታው ዴው ኪሪስቶሳ፤ ቃሲ ሃዩቁካ ታው ጎዳ።²² ሺን ታኒ ፓዓ ዴዲያዋን ዳር ጎዲያዋ አሳናዋ ጊዶፕ፣ ሃቃዋ ዶራኔንቶ ታው ኤራቴና።²³ ታኒ ሃ ላው ዩዋቱዋን ሜቶታይ፤ ሃ ዴውዋፕ ሻኪታናዉኔ ቃሲ ኪሪስቶሳና ኢቲፕ ዴዳናው አዋታይ፤ ኪሪስቶሳና ኢቲፕ ዴዲያዌ ኡባፕ አዴዳ ዳር ሎዎ።²⁴ ሺን ታኒ ሃዩቁያዋፕ ሂንቴንቱ ዲራው ፓዓ ዴዲያዌ ሂንቴና ዳር ኮሺያዋ።

²⁵ ሃዌ ቱማ ጊዲያዋ ታኒ ጊሻዴ ኤራይ፤ ቃሲ አማኑዋን ሂንቴንቱ ዲጫናዳኒኔ ናሹታናዳን፣ ታኒ ሂንቴናና ኡባና ፓዓ ዴዳና።²⁶ ሄዋ ዲራው፣ ታኒ ሂንቴናና ላዕሱዋ ዩያ ዎይ፣ ኪሪስቶሳ ዩሱሳና ሂንቴ ዴዲያ ዴውዋን፣ ታባን ጩቁቲያባይ ሂንቴንቶ ዳራና።

²⁷ ጊዶፕካ፣ ሂንቴንቱ ሂንቴንቱ ሁጴው ኪሪስቶሳ ዎንጋላው ቤሲያ ዴውዋ ዴዲቴ፤ ታኒ ሂንቴና ባዴ ዎይ ቤዓና ዳዩና፣ ሂንቴንቱ ኢቲ ቆፋን ሚኒዴ ኤቁዳዋ፤ ቃሲ ዎንጋላ አማኖ ኢቲ ዎዛና ጊዲዴ ኢቲፕ ባዬቲያዋ ሲሳና።²⁸ ሂንቴ ሞርኪቱዋሲ አያንካ ያዮፕቴ፤ ሄዌ ኡንቱንቶ ኡንቱንቱ ባሻ ዲሺሴ፤ ሺን ያሳይ ሂንቴና ያኒሲያ ዲራው፣ ሂንቴንቶ አቶቴሳ ዲሺሴ።²⁹ አዩሲ ጎፔ፣ ኪሪስቶሳው አሲያ ቃዳይ ሂንቴና ጋኬዳዌ ሂንቴንቱ አኒ አማናና ሃላላሳ ጊዴናን አ ዲራው ዋዩያካ አካናሳ።³⁰ ታኒ ካሴ ባዬቲሺን ሂንቴንቱ ቤዳዳዋ ማላ ባዬኔ ቃሲ ሃዲካ ታኒ ባዬቲያዋ ሂንቴንቱ ሲሲያዋ ማላይ ሂንቴና ጋኬዳ።

ኪሪስቶሲ ባሬና ካዉሺዳዋ ሌሚሱዋ

2 ኪሪስቶሳን ሂንቴንቱ ዴዲያ ዴው ሂንቴና ዎዛንሴ? አ ሲቁ ሂንቴና ሜንሴሴ? ጊሻ አያናና ሂንቴንቶ ኢቲፕቴሳይ ዴዲ? ሂንቴ ኢቱ ኢቱዋሲ ኬኪቴኔ ቃሬቲቴ? ² ያዮፕ፣ ሂንቴንቱ ቆፋን፣ ሲቁዋን፣ ዎዛናኒኔ ቆፋ ፖሉዋን ኢቱዋ ጊዲዴ፣ ታና ፖሎ ናሹቸቴ። ³ ሂንቴና ሲቁያዋን ዎይ ጩቁታናው ኮዩያ ሜላ አሙዋን ኢቲባኔ አሶፕቴ፤ ሺን ኢቱ ኢቱዋፕ ጶቃይ ያጊዴ ቆፕናን፣ ኢቱ ኢቱዋሲ ሂንቴንቱ ሁጲያ ካዉሺቴ። ⁴ ቃሲ ኢቱ ኢቱዋ ጎዲያዋ ኮያናፕ አቲን፣ ሂንቴንቱ ሁጲ ሃላላ ጎዲያዋ ኮዮፕቴ።

⁵ ኪሪስቶሳ ዩሱሳን ዴዲያ ሃ አሺኬቴሳ ቆፋይ ቃሲ ሂንቴናንካ ዴዳናው ቤሴ።

⁶ ኢ ኡባ ዎዴ ያሳ ጊዲዴ ዴዲዳ፤

ሺን ኢ ዎልቃን ያሳ ኬና ጊዲያ ማታይ ዴዲያዋ ቤሲያዋዳን ፓይዲቤና።

7 ሺን ኢ. ባሬ ሸኒያን ኡባባ አጊዴ፥ †

አይሊያ ሜዴታ አኬዳ፤

ቃሲ አሳ ማላቲዴ ቆንጩዳ።

8 ኢ. ባሬና ካዉሸዳ፤

ሃይቆ፥ ኡባ ሃራይ አቶ፥

ማስቃሊያ ቦላ ሃይቃናዉካ አዛዜቴዳ።

9 ሄዋ ዲራው፥ ያሳይ አ ሎይሲ ዶቁ ዶቁ አሴዳ፤

ቃሲ ሱንሳ ኡባፔካ አዲያ

ዶቃ ሱንሳ አው ኢሜዳ።

10 ሄዋ ዲራው፥ ሳሉዋኒኔ ሳዓን

ሳዓፕ ጋርሳን ዴዒያ ኡባይ

ዩሱሳ ሱንሳ ቦንቻናው ጉልባታና። P

11 ቃሲ አሳይ ኡባይ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ጎዳ ያጊዴ፥

ያሳ አዉዋ ቦንቾ ማርካታና።

ሃ ሳዓን ዴዒያ አሳሲ ፖዖ ጊዲያዋ

12 ሄዋ ዲራው፥ ታ ዳባቶ፥ ታኒ ሂንቴናና ዴዒያ ዎዴ ኡባን ሂንቴንቱ ታው አዛዜቴዳዋዳን፥ ሃዒ ታኒ ሂንቴንቱ ማታን ዴዒና ዎዴካ፥ ሂንቴንቱ ካሴዋፔ አሲዴ ታው አዛዜታናው ቤሴ፤ ያሻቴሳኒኔ ኮከርሳን ሂንቴንቱ አቶቴሳ ፖላናው አሲቴ። 13 አዩሲ ጎፔ፥ ያሳይ ሂንቴና ባሬው ኤኖ ጊሳናዳኒኔ ቃሲ ኢ ቆፔዳዋ ሂንቴንቱ አሳናዳን ሂንቴንቱ ጊዶን ኡባ ዎዴ አሴ።

14-15 ጊላኔ ናጋራንቻ አሳ ጊዶን ፖኩ ባይናዋንታ፥ ጊሻቴዋ፥ ያሳ ናናቴዋዳንካ ፖኩ ባይናዋንታ ጊዲቴ፤ ቃሲ ዙዙሜናን ዎይ ኢታባ ቆፔናን ኡባባ አሲቴ። ሄ አሳ ጊዶኒካ ሳሉዋን ፖዒያ ያሊንቲያዳን ፖዒዴ፥ 16 ዴዎዋ ሚሺራቹዋ ቃላ ኡንቴንቶ አዲቴ፤ ሄ ዎዴ ታ ዳቡራዩኔ ታ አሱ ሜላ ዳዩቤናዌ ኤሬቲያ ዲራው፥ ኪሪስቶሲ ሲሚያ ጋላሲ ታኒ ሂንቴናን ጩቁታና።

17 ሃራይ አቶ ሂንቴንቱ አማኑ ያሳው ያርሺያ ያርሹዋ ቦላ ታ ሱሳይ አሻ ያርሹዋዳን ጉኮፔካ፥ ታኒ ናሺታይ፤ ሂንቴናና ኡባና ኢቲፔ ናሺታይ። 18 ሄዋዳን ሂንቴካ ቃሲ ናሺታናው ቤሴ፤ ታናና ኢቲፔ ናሺቲቴ።

፯ ዋቶሲኔ ኤፓፊሮዲቶሲ አሴዳ አሱዋ

19 ሺን ታኒ ሂንቴንቱ ዴዎዋባ ሲሳዴ ናሺታናዳን፥ ፯ዋቶሳ ሂንቴኮ ኤሌካ ዩዳናዋ ጎዳ ዩሱሳን አማኔታይ። 20 አዩሲ ጎፔ፥ ሂንቴንቱ ዴዎዋባው ዎዛናፔ ሂርጊያ አ ማላ አሳይ ሃራይ አኒኔ ታው ባዋ።

21 አዩሲ ጎፔ፥ ሃራቴ ኡባቱ ባሬንቱ ሁጺ ጎዓ ኮዩኖ፤ ዩሱሲ ኪሪስቶሳዋ ኮዩኪኖ። 22 ሺን ናዓይ ባሬ አቡ አሲያዋዳን፥ ፯ዋቶሲ ታናና ኢቲፔ ጊዲዴ፥ ዎንጋላ አሱዋ አሴዳዋን፥ አማኔቲያ አሳ ጊዲያዋ ኤሪሴዳዋ ሂንቴንቱ ኤሪታ። 23 ሄዋ ዲራው፥ ታኒ ዩዉ ሃኒያዋ ቤዓዴ፥ ኤሌካ አ ሂንቴኮ ዩዳና ጋዴ ቆፓይ። 24 ታኒ ታ ሁጺው ማታ ዎዲያን ሂንቴኮ ባናዋ ጎዳን አማኔታይ።

25 ሺን ታኒ ታ አሻ ኤፓፊሮዲቶሳ፥ ታናና ኢቲፔ ታ ባጋ ጊዲዴ አሴዳዋ፥ አሌቴዳዋኔ፥ ቃሲ ታና ማዲያዋን ሂንቴንቶ ኪቴቲዴ አሴዳዋ ሂንቴኮ ኪታናው ኮሺያዋ ቆፓዲ። 26 አዩሲ ጎፔ፥ ኢ ሂንቴና ኡባ ቤዓናው ላዋቴ፤ ቃሲ ኢ ሳኪቴዳዋ ሂንቴንቱ ሲሴዳ ዲራው፥ ባሬ ዎዛናን ዳር ሜቶቴ።

27 ኢ ቴሙ ሳኪቲዴ፥ ሃዩቁ አቴዳ፤ ሺን ያሳይ አው ቃሬቴዳ፤ አ ዓላላው ጊዴናን ካዩ ካዩዋ ቦላ ጉጁቴናዳን፥ ታዉካ ቃሬቴዳ።

28 ሲሚ ሂንቴንቱ ላዔንሱዋ አ ቤዒዴ ናሺታናዳን፥ ታዉካ ታ ዎዛና ካዩ ኢርፃናዳን፥ ታኒ ኤሌካ አ ሂንቴኮ ዩዳና። 29 ሄዋ ዲራው፥ ጎዳን ዴዒያ ኢሻዳን፥ ኩሜንሳ ናሺቻን አ ሞኪቴ፤ ቃሲ አ

†2:7 ኡባባ አጊዴ፥ ኢ. ባሬና ሜላ ኡዴዳ ጉሳ።

ማላቲያ አሳ ኡባካ ቦንቺቴ።³⁰ አዩሲ ጎፔ፣ ሂንቴንቱ ሂንቴንቱ ሁጺው ታና ማዳና ዳንዳዩና ማዱዋ ማዳናው፣ ከሪስቶሳ አሱዋ ዲራው፣ ባሬ ሼምፑዋ ሼኔኮ ጊዴ፣ ሃዩቂ አቴዳ።

ቱሙ ሂሎቴሳ

3 ወርሴሳን፣ ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፣ ጎዳይ ሂንቴንቶ ናሼቻ ኢሞ። ታኒ ካሴ ዓሬዳዋ ዛሬሳዴ ዓሬያዌ ታና ዋዩሴና፤ ቃሲ ሄ ዓሬያዌ ሂንቴና ናጋና።

² ኢታባ አሲያዋንቱ፤ ሄ ካናቱዋ ኤሻይ ዴዒያዋንቱ፤ ቃዓራይ ኮሼ ጊያ አሳቱዋ፤ ናጌቲቴ።
³ አዩሲ ጎፔ፣ ኑኒ ያሳ ጊሻ አያናን ያሳው ጎዩኒያ ዲራውኔ ኑ ዴዑዋን ጎዳ ከሪስቶሳ ዩሱሳን ናሼቲያ ዲራው። ቱሙ ቃዓራ ቃዓራቴዳዋንታ፤ አሳቴሳ ቦላ አሴቲያዋን አማናኮ።

⁴ ቃሲ ታው ታ ሁጺያንካ ታ አሳቴሳን አማኔቲያዌ ዴዒ። አይ አሳይኔ ባሬ አሳቴሳን አማኔቲያዌ ባሬው ዴዒ ጊዴ ቆፖ፤ ታኒ አፕ ሎይሳ አዳይ።⁵ ታኒ ዩሎቶዴ፤ ሆስፑንሳ ጋላሳን¹ ቃዓራታዲ። ታኒ ዩሎታን ኢስራዒሊያ፤ ቢኒያማ ዛሬ፤ ዋላካይ ባዩና አዩሁዳ አሳ። አዩሁዳ ሂጊያ ናጊያዋን ጊዶ፤ ታኒ ፓሪሳዌ፤⁶ አዩሁዳ አማኖ ሴላ ጊዶ፤ ታኒ አማኒያዋንታ ዋዩሳዲ፤ ኢቲ ኡራይ ሙሴ ሂጊው አዛዜቲዴ ሂሊያዋ ባጋ ጊዶ፤ ታናን ፖኮባይ ቤቲቤና።

⁷ ሺን ታና ጎዒያ ሄ ኡባባ ከሪስቶሳ ዲራው ባዩዳዋዳን ፓይዳይ።⁸⁻⁹ ቱማካ፣ ሄዋንቱ ዓላላ ጊዴና፤ ታኒ ታ ጎዳ ከሪስቶሲ ዩሱሳ ኤሪያዌ ኡባባ፤ ሎይሲ አዲያ ዲራው። ኡባባ ታና ሙሴካ ጎዒናዋዳን ፓይዳይ፤ ታኒ አ ዲራው ኡባባ ዩጋ ባሻዲ። ከሪስቶሳ ዴማናውኔ አናና ዴዳናው ኡባባ ዎራ ኦሌዳዋዳን ፓይዳይ፤ ታኒ ሙሴ ሂጊው አዛዜታዴ ዴሚያ ታ ሁጺ ሂሎቴሳይ ታው ባዋ። ከሪስቶሳ አማኒና፣ ያሳይ ኢሚያ ሂሎቴሳይ፣ አማኑዋን ያሳ ማታ፤ ዩያ ሂሎቴሳይ ታው ሃዒ ዴዒ።¹⁰⁻¹¹ ታኒ ከሪስቶሳኔ አ ዴንዱዋ ዎልቃ ኤራናው ኮያይ፤ ያታዴ ታኒ ታ ሁጺው ሃዩቁዋ፤ ዴንዳና ያጊያዋን፣ አ ዋዩያ አናና ዋዩታናውኔ አ ሃይቁዋን አ ማላታናው አዋታይ።

ጋኪያሳ ጋካናው ዎዒያዋ

¹² ታኒ ሃዒ ዴማ ዲጋዲ ዎይ ታናን ባሊ ባዋ ጊኬ። ሺን ከሪስቶሲ ዩሱሲ ታና ባሬው አሴዳ ዎይታ ዴማና ጋዴ ኤሌላይ።¹³ ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፣ ታኒ ሄዋ ዴማ ዲጋዲ ጋዴ ቆፒኬ፤ ሺን ታኒ ኢቲባ አሳይ፤ ታፔ ጉዩና ዴዒያዋ ዶጋዴ ሲንሳን ዴዒያዋ አይቃናው ዋዴታይ።¹⁴ ያሳይ ከሪስቶሲ ዩሱሳ ባጋና ቦላ ዴዑዋሲ ዌሲያ ዎይታ አካናው፣ ታ ጋካናው ዎዓይ።

¹⁵ ሲሚ ኑኒ አያናን ሚኔዳዋንቱ ኡባቱ ሃዋ ቆፓናው ቤሴ፤ ቃሲ ሂንቴቴ አማሬዳዋንቶ አያኒኔ ዱማ ቆፋይ ዴዎ፤ ሄዋካ ያሳይ ሂንቴንቶ ቆንጨሳና።¹⁶ ጊዶ፤ ኑኒ ሃዋ ጋካናው ዴዒዳ ማራዳን፣ አኔ ሲንሳው ሄ ማራ ካሎቴ።

¹⁷ ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፣ ታኒ ሃኒያዋዳን ሃኒቴ። ኑኒ ሂንቴንቶ ሌሚሱዋ ጊዴይ፤ ሄዋዳን ሂንቴካ ኑኒ ሂንቴንቶ ሌሚሱዋ ጊዴዳ ማራ ካሊያዋንታ አኬኪቴ።¹⁸ አዩሲ ጎፔ፣ ታኒ ሄዋ ሂንቴንቶ ካሴ ሙራቶ አዳዲ፤ ቃሲ ሃዒ ላዒሱዋካ አፎዓዴ ሂንቴንቶ አዳይ፤ ከሪስቶሲ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሼቲዴ ሃዩቁዳዎ ባሬንቱ ሼምፑ ባሬና ሞርኪ አሴዳ ዳሮ አሳቱ ዴዒኖ።¹⁹ ኡንቱንቱ ወርሴሳይ ባሻ፤ ኡንቱንቱ ኡሉ ኡንቱንቶ ያሳ፤ ዩላታናው ቤሲያዋን ኡንቱንቱ አቶሬቲኖ፤ ቃሲ ሃ ሳዓባ ዓላላ ቆፒኖ።²⁰ አዩሲ ጎፔ፣ ኑ ቢታይ ሳሉዋና፤ ኑኒ ቃሲ ሳሉዋ፤ ያና ኑና አሺያ ጎዳ ዩሱሲ ከሪስቶሳ ናጌቶ።²¹ ከሪስቶሲ ኡባባ ባሬ፤ ፓሪሳን ዎሳናው ዳንዳዩያ ባሬ ዎልቃን፣ ኑ ዳቡራንቻ አሳቴሳ ላሚዴ፣ ባሬ ቦንቻ አሳቴሳ ማላቲሲዴ አሳና።

ወርሴሳ ዞሪያ

4 ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፣ ታኒ ሲቂያዋንቶ፣ ላሞቲያዋንቶ፣ ታና ናሼቺያዋንቶ፣ ታና ዶቁ አሲያዋንቶ፣ ታ ዳባቶ፣ ሲሚ ጎዳን ሂንቴንቱ ሚኒ ኤቃናው ቤሴ።

¹3:5 ታኒ ዩሎቶዴ፤ ሆስፑንሳ ጋላሳን፣ ሃዌ አዩሁዲያ አቴማ ናናይ ዩሎቶዴ፤ ሆስፑንሳ ጋላሳን ቃዓራቲያዋ ቤሴ።

² ከዎዴኔ ሲንጻኬ፣ ሂንቴንቴ ላዑካ ቆፋን ኢቱዋ ጊዲዴ። ጎዳን ዴዓናዳን፣ ታኒ ሂንቴና ዞራይ።
³ ቃሲ ታናና አሲያ አማኔቴዳዎ፣ ኔኒ ሃ ማጫ አሳቱዋ ማዳናዳን፣ ታኒ ኔና ዎሳይ፤ አዩሲ ጎፔ፣ አንቴንቴ ታናና ኡንቴንቴ ሱንሳይ ዎሳ ዴዑዋ ማፃፋን [§]ፃፌቴዳ ቃሌሚንፖሳና ቃሲ ታናና ኢቲፔ አሲያ ሃራቱዋ ኡባና ዎንጋላ ኡባሳ ጋሳናው ዳቡሬዲና።

⁴ ጎዳና ሂንቴንቴ ዴዲያ ዴዑዋን ኡባ ዎዴ ናሼቲቴ፤ ታኒ ሃዋ ጉጃዴካ ጋይ፤ ናሼቲቴ።

⁵ አሳይ አባይ ሂንቴንቴ አሺኬቴሳ ኤሮ፤ ጎዳይ ማታን ያና። ⁶ ዎሳ ሂንቴንቴ ዎሲያ ዎሳ ኡባን አ ሎይሲ ጋላቲዴ፣ ሂንቴና ኮሺያዋ ኡባው ዎሲቴፔ አቲን፣ ኢቲባወካ ሂርጎፒቴ። ⁷ ቃሲ አሳ ኤራቴሳ አባፔ አዲያ ዎሳ ሳሮቴሳይ ሂንቴንቴ ዎዛናኔ ሂንቴንቴ ቆፋ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ባጋና ናጋና።

⁸ ወርሴሳን፣ ታናዳን ዎሳ ካሊያዋን፣ ሂንቴንቴ ዎዛናን ሎባይ ጋላቲሲያዋ ቆፒቴ፤ ቴዎ ጊዲያባ ኡባ፣ ቦንቺሲያዋ ኡባ፣ ባዩዙዋ ጊዴናባ ኡባ፣ ጊሻባ ኡባ፣ ሲቁዋ ኡባ፣ ሱራ ጊዲያባ ኡባ ቆፒቴ።
⁹ ሂንቴንቴ ታፔ ታማራዳዎ፣ አኪዳዎ፣ ሲሴዳዎኔ ቤዔዳዎ ኡባ አሲቴ፤ ቃሲ ኑሲ ሳሮቴሳ ኢሚያ ዎሳይ ሂንቴናና ኢቲፔ ጊዳናዎ።

ባሬው ኪቴቴዳ ኢዋታው ጳወሎሲ ጋላቴዳዎ

¹⁰ ሺን ዳሮ ዎዲያፔ ጉዩያን፣ ሃዲ ሂንቴንቴ ታዋ ላዒንሱዋ ቆጋናው ዶሜዳ ዲራው፣ ታኒ ጎዳን ሎይሳ ናሼታይ፤ ታው ቆጋናው ሂንቴንቴ ኢንጄቴናን ኢዲዳዋፔ አቲን፣ ታው ቆፋ ቆፒታ። ¹¹ ታኒ ሃዋ ታና ሜቴዳ ዲራው ጊኪ፤ አዩሲ ጎፔ፣ ታው ዴዲያባይ ታው ጊዳና **ጊያዋ ታኒ ታማራዲ።
¹² ታኒ ሜቶቲዴ ዎቲ ዴዓኔንቶ ኤራይ፤ ቃሲ ዱሬቲዴ ዴዲያዌካ አዩንቶ ኤራይ፤ ሃቃን ጊዲናካ አወዴ ጊዲናካ፣ ታኒ ካሉዋኔ ኮሻ ቃሲ ፓጫኔ ፓላሃ ታማራዲ። ¹³ ኪሪስቶሲ ታው ኢሜዳ ዎልቃን፣ ኡባባ አሳናው ታኒ ዳንዳያይ።

¹⁴ ጊዶፔካ፣ ሂንቴንቴ ታ ሜቱዋ ታናና ሜቶቲዴ ዳሮ ሎይሴዲታ፤ ¹⁵ ፒሊኢሲዮሳ አሳው፣ ዎንጋላ ሚሺራቹ ኮይሮ ሂንቴ ጊዶን አይቴዳ፤ ሺን ታኒ ማቂዶኒያፔ ኪሴዳ ዎዴ፣ ታና አማኒያ ሂንቴንቴፔ አቲን፣ ሃራይ ማዲቤናዋ ሂንቴንቴ ሂንቴንቴ ሁጲው ኤሪታ፤ ቃሲ ኢሚያባንካ አኪያባንካ ሂንቴፔ አቲን፣ ሃራይ ታና ማዲቤና። ^{†16} አዩሲ ጎፔ፣ ታና ሜቱ አይቁዳ ዎዴ፣ ሃራይ አቶ ታኒ ቴሴሎንቂያን ዴዲሺንካ ታና ዛሪ ዛሪዴ ማይዲታ። ^{§17} ታኒ ሂንቴዋ ቦላ ሃራባይ ጉጄታናዋ ኮይያዋፔ አቲን፣ ዎዩታ ፃላላ አካናው ኮይኪ።

¹⁸ ሺን ታኒ ሂንቴንቴ ኢሜዳዎ ኡባ አካዲ፤ ቃሲ ታው ፓላሂዴ ጊዲያዌ ዴዔ። ሂንቴ ኪቴዳ ኡባባ ኤፓሬሮዲቶላፔ አካዲ፤ ኮሺያ ኡባይ ታው ዴዔ። ሂንቴ ታው ኪቴዳ ኢሙ ዎሳው ሳወዋ ቶሺኩ ጊያኔ ኢ ዶሲያ፣ አ ናሼቺያ ያርሹዋ ማላ። ^{†19} ቃሲ ታ ዎሳይ ባሬ ቦንሾ ዱሬቴሳ ዳናዋን ኪሪስቶሲ ዩሱሳ ባጋና ሂንቴና ኮሺያዋ ኡባ ሂንቴንቴ ኢማና። ²⁰ ኑ ዎሳው፣ ኑ አዎ ሜዲናፔ ሜዲና ጋካናው ቦንቺ ጊዶ። አሜንዲ።

ወርሴሳ ሳሮታ

²¹ ኪሪስቶሲ ዩሱሳዋ ጊዲያ ዎሳ አሳቱዋ ኡባቱዋ ሳሮ ጊቴ። ታናና ሃዋን ዴዲያ ኢሻቱ ሂንቴና ሳሮ ጊኖ። ²² ሃዋን ዴዲያ ዎሳ አሳቱዋ ኡባቱ፣ ኡባፔካ አሲዴ ካቲያ ቆሳሬ ጎሊያን ዴዲያዋንቴ ሂንቴና ሳሮ ጊኖ።

²³ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አዶ ኪካቴሳይ ሂንቴናና ጊዶ።

§4:3 ዎሳ ዴዑዋ ማፃፋን፣ ዎሳ አሳ ሱንሳይ ፃፌቲያ ማፃፋ።
 **4:11 ታው ዴዲያባይ ታው ጊዳና፣ ታው ዴዲያባን ታኒ ሺምፓይ፣ ካላይ፣ ዎፑ ጋይ።

ጳውሎስ

ቆላሲያሳ አሳው

ፃፊዳ ኪታ

ጌሉዋ

ጳውሎስ ቆላሲያሳ አሳሲ ፃፊዳ ኪታይ ፃፊቱዳዌ፣ ኤፌሶኔ አሳው ፃፊቱዳ ኪታና ኢቲ ዎዲያና ማላቴ። ሄዌካ ቄሪ ኢሲያን፣ ኤፌሶኔ፤ አዋይ ደሲያ ባጋና ቤቲያ ቆላሲያሳን ዴዲያ አማኒያ አሳቱዋሳ ጊዲዴ ላዑዋ ጊዶን ዴዲያ ዱማቴሳይ። ቆላሲያሳ አሳው ፃፊቱዳ ኪታይ ኪሪስቶስ ሜዴታ ኡባሲ ሁጵ ጊዲያዋ ቤሲያ ዎዴ ኤፌሶና አሳሲ ፃፊቱዳ ኪታይ ቃሲ ኪሪስቶስ ዎሳ ጎሌው ሁጵ ጊዲያዋ ቤሲ። ሃ አሳቱዋሲ ቃላ ማርካቴዳዌ ጳውሎሳ ጊዳና ዳዮፔካ፣ ሮሜ ጋዲያን፣ ኢሲያ ዋና ካታማ ጊዲያ ኤፌሶኔ፤ ኡንቱንቱሲ አሲያ አሳቱዋ ኪቲያዌ አ ጊዲያ ዲራው። ቆላሲያሳውካ አዎቲያ ሃኖታይ አው ዴዴ። ቆላሲያሳ አማኒያዋንቱ ጊዶን፣ «ዎሳ ኡራናውኔ ኩሜንሳ አቶቴሳ ዴማናው፣ አሳይ ኡባይ አያና ዎልቃቱዋሲኔ ማታይ ዴዲያዋንቱሲ ጎዩናናው ኮሺ» ያጊያ ዎርዶ አስታማራቱ ዴዲያዋ ጳውሎስ ሲሴዳ። ሃ አስታማራቱ ሃራባ ቃሲ፣ «አሳይ ኡባይካ ቃፃራ ማላቲያ ዎጋቱዋሲ ዋዴታናውኔ ቁማ ዎጋኔ ሃራ ዎጋቱዋ ኡባ ናጋናው ኮሺ» ያጊኖ።

ጳውሎስ ሃ ኪታ ፃፊዳዌ ቱማንቻ ጊዲያ ኪሪስቲና ኪታ አዲያዋን፣ ኡንቱንቱ ዎርዶ ቲሚርቲያ ጳልቃናሳ። ኢ ዛሬዳ ዛሩዋፔ ዋናቲያዌ «ዩሱስ ኪሪስቶስ ኩሜንሳ አቶቴሳ ኢማናው ዳንዳዩ፤ ሃ ሃራ አማናቱኔ አሳቱ አፔ ሃሳናው ዳንዳዩኖ» ያጊያዋ። ዎሳይ ኪሪስቶሳ ባጋና ሃ አሳሚያ ሜዴዳ። ቃሲ አ ባጋና ዛሪዴ አ ባሪኮ አሃና። ሃ አሳሚያሲ ኪሪስቶሳ ዎዛናፔ አማኒያዋ ዓላላን አቶቴሳ ሂዶታይ ዴዴ። ሃዋ ማራን ጳውሎስ ሃ ዎልቃማ ቲሚርቲ አማኒያ አሳ ዴዑዋን ዋኒዴ ኦሱዋን ፔሻናው ዳንዳዩንቶ አዴ።

ሃ ኪታ ጳውሎሳፔ አኪዴ። ቆላሲያሳ ጋሳናው ኪቴቴዳ ቲኪቆሳና ኢቲፔ ቤዳዌ አናሲዋሳ ጊዲያዋ ቤዲያዌ ጎዲያዋ። ዋኒዴ ጎፔ፣ ጳውሎስ ሃ አናሲዋሳ ጌቴቲያ ባሬ ኦሳንቻባ ዴንሲዴ። ፒሊዋናው ሃራ ኪታ ፃፊዳ።

ሼምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ

ጌሉዋ (1: 1-8)

ኪሪስቶሳ ኤሻኔ አሱዋ (1: 9-2: 19)

ዩሱሳን ቤቲያ አራሳ ዴዑዋ (2: 20-4: 6)

ዉርሴሳ ቁቲያ (4: 7-18)

1 ታኒ ጳውሎስ፣ ዎሳ ሺኒያን ኪሪስቶሲ ዩሱሲ ኪቴዳዋ ጊዴዳዌኔ ኑ ኢሻይ ጊሞቶሲ፣ ² ቆላሲያሳ ጊያ ካታማን ዴዲያ ዎሳ ናናቶ፣ ኪሪስቶሳን አማኔቴዳ ኢሻቶ ሃ ዳቢዳቢያ ፃፊቶ። ዎሳ ኑ አዉዋፔኔ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳፔ፣ አጾ ኪካቴሳይኔ ሳርቴሳይ ሂንቱንቶ ጊዶ።

ጳውሎስ ዎሴዳ ጋላታ ዎሳ

³ ኑኒ ሂንቱንቶ ዎሲዴ፣ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አዉዋ፣ ዎሳ ኡባ ዎዴ ጋላቴቶ። ⁴ አዩሲ ጎፔ፣ ኑኒ ኪሪስቶሲ ዩሱሳ ሂንቱንቱ አማኒያዋኔ ዎሳ አሳቱዋ ኡባ ሲቂያዋ ሲሴዶ። ⁵ ቱሙ ኪታይ ዎንጋላይ ኮዩሮ ሂንቱኮ ዩዳ ዎዴ፣ ዎሳይ ሲንሳፔ ኢማና ጊዳዋ ሲሴዲታ። ሲሚ ሂንቱንቱ አማኑኔ ሲቂ ሳሉዋን ጊጊዴ ናጊያ፣ ዎሳይ ሲንሳፔ ኢማና ጊዳዋን ዶሜቴዳ። ⁶ ሄ ዎንጊሊ ሂንቱኮ ጋኪዳ፣ ሂንቱንቱ አ ሲሶዴፔኔ ዎሳ አጾ ኪካቴሳ ቱማቴሳን ኤሮዴፔ ዶሚዴ። ሂንቱንቱ ጊዶን ዴዲያዋዳንካ፣ ቤታ ኡባን አንጃዋ አሄኔ ኡባሳ አኪ።

⁷ ሂንቱንቱ ሄዋ ኑናና ኢቲፔ ቆማ ጊዴዳ ሲቆ ኤፓፊራፔ ታማሬዲታ፤ ኢ ኑ ዲራው ኪሪስቶሳው አማኔቲዴ አሲያዌ፣ ⁸ ዎሳ አያናን ሃራቱዋ ሂንቱንቱ ሲቂያዋ ኑሲ አዴዳ።

⁹ ሄዋ ዲራው፣ ኑኒ ቃሲ ሄዋ ሲሴዳ ጋላሳፔ ዶሚዴ። ዎሳይ ሂንቱንቶ ባሬ ሺኒያ ኤሪያ ኤራቴሳ፣ ዎሳ አያናይ ኢሚያ አዴዳ ኤራቴሳናኔ አኪካና ኢቲፔ ኩንሲዴ ኢማናዳን፣ ኡባ ዎዴ ባሌናን ዎሳ ዎሴቶ።

10 ሄዋጥ ጉዩያን፣ ጎዳይ ኮዩያዋዳን ሂንቴንቴ ዴዓናወኔ፣ ኡባ ዎዴ አ ናሼቺያባ እሳናው ዳንዳያና፤ ሂንቴንቴ አሲያ ሎዎ አሱዋ ኡባን ሂንቴንቴ ዴዎ ጎዓና ዴዒያዋ ጊዳናዋ፤ ቃሲ ያሳ ኤሪያዋን ዲጪ ዲጪ ባኒታ።

11 ሂንቴንቴ ኡባባኒ ናሼቻን ጌንጫናዳኒኔ ዳንዳያናዳን፣ ያሳይ ባሬ ቦንቸዋ ጊታቴሳዳን ኢሚያ ዎልቃ ኡባን ሚኒቴ። 12 ቃሲ ያሳ ናናቶ ጊጌዳ ፖዎ ካጢቴሳ ላታናው፣ ኑና ዳንዳዩሴዳ ያሳ አጢዋ ጋላቲቴ።

13 ኢ ኑና ዱማ ዎልቃቴ አሺዴ፣ ባሬ ሲቂያ ናዓ ካጢቴሳኮ ፒንሴዳ። 14 ቃሲ ኢ ባሬ ናዓን ኑና ዎዚዴ፣ ኑ ናጋራ አቶ ጌዳ።

ኪሪስቶሳ ያሳቴሳኔ አ አሱዋ

15 ኪሪስቶሲ ቤቴና ያሳ ቆንጫሲያዋ፤ ኢ ሜዴቴዳዋ ኡባቴ አዲያ ባይራ ናዓ። 16 አዩሲ ጎጥ፣ ኡባባይካ አኒ ሜዴቴዳ፤ ቤቴናዎንቴ፣ ቤቴናዎንቴ፣ አያናቴዋጥ ቤቴያ ዎልቃይኔ ጎዳቴሳይ፣ ዶቃቴሳይኔ ማታይ፣ ሳሉዋኒኔ ሳዓን ዴዒያ ኡባባይካ አኒኔ አው ሜዴቴዳ። 17 ኢ ኡባባጥ ካሴ ዴዒዳ፤ ኡባባይካ አኒ ባሬ ሳዓ ሳዓ አይቂዴ ዴዒ። 18 ኢ ባሬ ሁጲው፣ ዎሳ ጎሌው ሁጲኔ ዴዎ፤ ኢ ኡባጥ ቦላ ጊዳና ማላ፣ ካሴቴዴ ሃዩቁዋጥ ዴንዴዳ ባዩራ ናዓ ጊዴዳ።

19 አዩሲ ጎጥ፣ ያሳይ ኮዩዳዋዳን፣ አኒ ያሳቴሳ ኩሜንሳይ ዴዒ። 20 ያቲና ያሳይ ኪሪስቶሳ ባጋና ኡባባ ባሬናና ሲጌሳናው ዩጢዋ ቃቸዳ፤ ባሬ ናዓይ ማስቃሊያ ቦላን ጉሴዳ ሱሳን ሳሉዋኒኔ ሳዓን ዴዒያ ኡባባ ባሬናና ሲጌሴዳ።

21 ሃዋጥ ካሴ፣ ሂንቴንቴ ኢታባ ቆጥዳ ዲራወኔ አሴዳ ዲራው፣ ያሳጥ ሻኪቴዴ፣ አናና ሞርኪቴዲታ። 22 ሺን ያሳይ ሃዒ ሂንቴንታ ፖኮባይ ባዩናዎንታኔ ቃሲ ጌሻቱዋ አሲዴ፣ ባሬ ሲንሳ ሺሻናው፣ ባሬ ናዓ ሃዩቁዳዋ አሳቴሳን ባሬናና ሂንቴንታ ሲጌሴዳ። 23 ሄዌ ሂንቴንቴ ቱሙ አማኮዋን ሚኒ ኤቂዴ፣ ሚሺራቸዋ ቃላ ሲሲዴ፣ ሲንሳጥ አካና ጌዳዋጥ ቃዒናን ሚኒዴ ዴዎጥ ሃናና፤ ሄ ዎንጋላ ሚሺራቸ ሳዓን ዴዒያ ሜዴታ ኡባ ማታን አዴቴዳ። ታኒ ጳጢሎሲካ ሚሺራቸዋ ቃላ አዲያዋ ጊዳዲ።

ጳጢሎሲ ዩሱሲ ኪቴዳዋ ጊዲዴ አሴዳ አሱዋ

24 ታኒ ሂንቴንቴ ዋዩቴዳ ዲራው፣ ሃዒ ናሼታይ፤ ኪሪስቶሲ ባሬ ሁጲው፣ ሄዋ ጊያዌ ዎሳ ጎሌው፣ ዋዩቴሺን ፓጩዳዋ ታኒ ታ ቦላ ሳኩዋን ኩንሳይ። 25 ያሳይ ታና ሂንቴንታ ማዲያዋኔ አ ቃላ ፖላዴ አዲያ አሸካሬቴሳ ኪታ ታው ኢሜዳ። 26 ሃ ቃላይ ሃዋጥ ካሴ ባጋ ኡባን፣ አሳ ኡባው ኤሬቴናን ጌሚዴ ዴዒ፤ ሺን ባሬና አማኒያዎንቶ ያሳይ ሃዒ ቆንጫሴዳ። 27 ያሳይ አዩሁዳ ጊዴና አሳው ዎሴዳ ሃ አሳው ቆንጫሴና ቦንቸዋኔ ዱራ ዩጢ አዩንቶ ጌሻቱዋ ኤሪሳናው ኮዩዳ፤ ሃ አሳው ሃዒ ቆንጩዳዌ አዩ ጎጥ፣ ኪሪስቶሲ ሂንቴንቴን ዴዒያዋ፤ ሄዋ ጊያዌ ያሳ ቦንቸዋ አናና ሂንቴንቴ አካናዋ።

28 ሄዋ ዲራው፣ ኑኒ አሳ ኡባው ኪሪስቶሳዋ አዴቶ፤ አሳ ኡባ ኪሪስቶሳን ኩሜንሳ አሳ አሲዴ፣ ያሳኮ ሺሻና ማላ፣ ኑሲ አዲዳ ኤራቴሳ ኡባን ሂንቴንታ ሴሬቶኔ ታማሪሴቶ። 29 ታኒ ሃዋ ፖላናው፣ ታናን አሲያ ኪሪስቶሲ ታው ኢሚያ ዎልቃን ባዒታይኔ ዳቡራይ።

2 ታኒ ሂንቴንቴን ሎዶቂያ ጊያ ካታማን ዴዒያ አሳቶኔ ቃሲ ታና ቤዒቤና አማኒያዎንቶ ኡባቶ አይ ኪና ባዒታዲታንቶ ሂንቴንቴ ኤራና ማላ ኮያይ። ² ኡንቴንቴ ዎዛናይ ሚናና ማላ፣ ሲቁዋን ኢቴፔ ጊዲዴ፣ ቱሙ አኪካን ቤቴያ ዱራቴሳ ኡባ ኡንቴንቴ አካና ማላኔ ቃሲ ኡንቴንቴ ያሳይ አሳው ቆንጫሲቤናዋ፣ ኪሪስቶሳ አ ሁጲው ኤራና ማላ፣ ታኒ ዳቡራይ። ³ ጊማን ያሳይ ሚንጄዳ ኤራይኔ አዲዳ ኤራቴሳይ ኡባይ አኒ ዴዒ።

⁴ አኒኔ ሂንቴንታ ጪሚያ ቃላን ባሌሴና ማላ፣ ታኒ ሂንቴንታ ሃሳዩሳይ። ⁵ አዩሲ ጎጥ፣ ታኒ ሂንቴንቴ ማታፔ ሃካዴ ዴዎጥካ፣ አያናን ሂንቴንቴና ዴዓይ፤ ሂንቴንቴ ዴዒያ ማራኔ ኪሪስቶሳ ሂንቴንቴ ሚኒዴ አማኒያዋ ቤዓዴ ናሼታይ።

ኪሪስቶሳን ቤቴያ ኩሜንሳ ዴዎዋ

⁶ ሲሚ ሂንቴንቴ ጎዳ ኪሪስቶሲ ዩሱሳ አኪዳዋዳን፣ አኒ ዴዒቴ። ⁷ አኒ ዓጲዋ ዩዲዴ ዲጪቴ፤ ሂንቴንቴ ታማራዳዋዳን አማኮዋን ሚኒቴ፤ ያሳ ኡባ ዎዴ ጋላቲቴ።

⁸ከሪስቶስ ጊደና ቲሚርቲያን፣ ሃ ሳዓ ሞዲያ አያናቱዋ ቲሚርቲያኒኔ፣ አሳፔ ዩዳ ኤራቴሳን፣ ቃሲ ሜላ ጪሙዋን ሂንቴንታ አኒኔ አዎደና ማላ ናጌቲቱ። ⁹አዩሲ ጎፔ፣ ከሪስቶስ አሳቴሳ ቦላን ሶሳቴሳ ሜዴታ ኩሜንሳይ ደዔ። ¹⁰ቃሲ ኡባ አያናቱዋ ካፓቴሳወኔ ጎዳቴሳው ኡባው ሁጲ ጊዲያ ከሪስቶስ ኩሜንሳ ደዐቀ ደሜዲታ።

¹¹ሂንቴንቱ ከሪስቶስና ኢቲ አሳ ማላ ጊዲዴ፣ አሳ ቃግራ ማላ ጊደናን፣ ሂንቴንቱ ናጋራንቻ ሜዴታ ዲጊያ ቃግራ፣ ሃዌካ አሹዋ ቃግራ ጊደናን ከሪስቶሲ አሴዳዋ። ¹²ሂንቴንቱ ግማቄቴዳ ዎዴ፣ ከሪስቶስና ሞጌቲዴ፣ ከሪስቶስ ሃዩቁዋፔ ዴንሴዳ ሶሳ ዎልቃ አማኔዳ ዲራው፣ አራሳ ደዐቀሲ ዒንቃታን ከሪስቶስና ኢቲፔ ዴንዴዲታ።

¹³ሂንቴንቱ ሂንቴንቱ ናቁዋኒኔ ሂንቴንቱ ኤጫ አሳቴሳ ቃግራቴናን አጌዳዋን ሃዩቂዴ ደዒያ ዎዴ፣ ሶሳይ ሂንቴንቱ ናቁዋ አቶ ጊዴ፣ ከሪስቶስና ሂንቴንታ ፓግ ዎሴዳ። ¹⁴ኑና ኢዲያ፣ አጩዋ ፓራማ አ ጫቁዋና ኢቲፔ ሶሳይ ዳኬዳ፣ ማስቃሊያ ቦላን ዲሺዴ፣ አጊያፔ ዲጊዳ። ¹⁵ከሪስቶሲ ሄ ማስቃሊያን ካፓቱዋፔኔ ጎዳቱዋፔ ዎልቃ ዎሲ አከዴ፣ ባራ ዎኑዋኔ አሞዴቴዳዋንታ ቆንጪያን ቤሴዳ።

¹⁶ሄዋ ዲራው፣ ሙሳን ዎይ ኡሻን፣ ባላ ጋላሳ ዎይ አጊናይ ዒሪያ ዎዲያ ቦንቺያዋን፣ ዎይ ሳምባታ ቦንቺያዋን፣ አኒኔ ሂንቴንቱ ቦላ ፐርዶፖ። ¹⁷ሃዋንቱ ሲንሳፔ ያና ዩዋቱዋሲ ኤሹዋ፣ ሺን ቱማቴሳይ ከሪስቶስዋ። ¹⁸ዎርዱዋ አሺኬ ማላታናወኔ ከታንቻው ጎዩናናው ኮዩያዌ፣ ቤዒቤናዋ ሳግን ቤዓዲ ጊዴ አቶሬቲያዌ፣ አሳቴሳ ቆፋን ሙ አዩያዌ፣ አኒኔ ሂንቴንቱ ቦላ ፐርዶፖ። ¹⁹ሄዋ ማላ አሳይ ሁጲ ጊዲያ ከሪስቶስ ማኒሲ አይቁዳዋ ሌፐሴ፣ ቦላ ኡባይ ሄ ሁጲያፔ ዎልቃ ደሚዴ፣ ቦላን ደዒያ ኩሪያናኔ ጎጲዋና ኢቲፔ አይቁቲዴ፣ ሶሳይ ዲቺያ ዲሹዋዳን ዲጩ።

ሃይቁዋንካ ፓግንካ ከሪስቶስና ደዒያዋ

20-21 ሂንቴንቱ ሃ ሳዓ ሞዲያ አያናቱዋፔ ሃኪዴ፣ ከሪስቶስና ሃዩቁዲታ፤ ያቲና፣ አዩሲ ሃ ሳዓ ዎጋን ደዒያ አሳዳን ደዒቲቱ? «አይቆፓ፤ ባራ ቤዎፓ፤ ቦቾፓ» ያጊያ ሂጌቶ አዩሲ አዛዜቲቱ? ²²ሃ ኡባባይካ አሳይ ሜዴዳ ሂጌኔ ቲሚርቲ ጊዲያ ዲራው፣ ዎዲያፔ ጉዩያን ጳያና። ²³ኡንቴንቱ ከታንቻው ጎዩኒያዋኒኔ ዎርዱዋ አሺኬ ማላቲያዋን ቃሲ ባራንቱ አሳቴሳ ጊልቂሲያዋን አዴዳ ኤራንቻ ማላቲያ፤ ሺን አሹዋ አሙዋ ዲጋናው ጎዲና።

3 ሲሚ ሂንቴንቱ ከሪስቶስና ሃዩቁዋፔ ዴንዴዳዋ ጊዶፔ፣ ሶሳፔ ኡሺቻ ባጋና ኡቴዳ ከሪስቶሲ ደዒያሳን ሳሉዋን ደዒያዋ ማኒሲ ኮዩቴ። ²ሳሉዋን ደዒያዋ ሂንቴንቱ ቆፓናፔ አቲን፣ ሳዓን ደዒያዋ ቆፓፐቴ። ³አዩሲ ጎፔ፣ ሂንቴንቱ ሃዩቁዲታ፤ ቃሲ ሂንቴንቱ ሺምፔ ሶሳን ከሪስቶስና ጌሜዳ። ⁴ሂንቴው ደዎ ጊዴዳ ከሪስቶሲ ቆንጪያ ዎዴ፣ ሄ ዎዴ ሂንቴካ አናና ቦንቺዋን ቆንጫና።

ኤጫኔ አራሳ ደዐቀ

⁵ሄዋ ዲራው፣ ሂንቴንቱን ደዒያ ሃ ሳዓ አሞቱዋ ዎዲቲ፤ ሄዋንቱካ ዎሹሚያዋ፣ ቱናቴሳ፣ ዎሹማናው ኮዩያዋ፣ ኢታ አሙዋ፣ ሚሻ አሞቲያዋ፣ ዮራንቻ ጊዱሳይ ኤቃው ጎዩኒያዋፔ ዱማቴና። ⁶ሃዋንቱ ጋሱዋን፣ ሶሳይ አዛዜቴና አሳቱዋ ሃንቁታናዋ። ⁷ካሴ ሂንቴንቱ ሃ ኢታ ቆፋቱዋን ደዒያ ዎዴ ኡንቴንቱን ሞዴቴዲታ።

⁸ሺን ሃዒ ሂንቴንቱ ቃሲ ሃንቁዋ፣ ዩሉዋ፣ ኢፀዋ፣ ሂንቴንቱ ድናፔ ከሲያ ጫሻኔ ዩላዩያ ሃሳያ ሃዋንታ ኡባ ሂንቴፔ ጳዩሲቴ። ⁹ኢቱ ኢቶ ዎርዶቶፐቴ፤ አዩሲ ጎፔ፣ ናጋራንቻ ሜዴታ አ አሉዋና ሂንቴፔ ጳዩሲ ዲጊዴ። ¹⁰ሶሳይ፣ አ ሜዴዳዌ፣ ባራና ማላቲሳናወኔ ባራው ደዒያ ኤራቴሳ ኡባ ኢማናው፣ ኡባ ዎዴ አራሲያ አራሳ ሜዴታ ማዩዲታ። ¹¹ሃ አራሳ ሜዴታን፣ ጊሪኬ አሳ ዎይ አዩሁዳ አሳ፣ ቃግራቴዳዋ ዎይ ቃግራቲቤናዋ፣ ኢማሳቱዋኔ አይኔ ታማሪቤናዋ፣ አዩሊያ ዎይ ዎማጉዋ ጊዴ ሻኪያባይ ባዋ፤ ሁጲ አሳሊ ከሪስቶሳ፤ ኢ ኡባንካ ደዒ።

¹²ሄዋ ዲራው፣ ሶሳይ ዶራዳዋንቱዳን፣ ጌሻኔ ሲቂያዋንታ ጊዲዴ፣ ማርቴሳ፣ ቃራታ፣ ኪካቴሳ፣ ሂንቴንቱ ሁጲያ ካወሺያዋ፣ አሺኬቴሳኔ ዳንዳያ ማዩቴ። ¹³ኢቱ ኢቱዋዋ ዳንዳዩቴ፤ አኒኔ ባራ ሳጊያ ቦላ ሃንቁቴዳዌ ደዎፔ፣ ኢቱ ኢቶ አቶ ያጎ፣ ከሪስቶሲ ሂንቴንቶ አቶ ጌዳዋዳን፣ ሂንቴካ አቶ ጊቲ።

¹¹3:9 ኤፌ 4:22   ¹²3:10 ዶም 1:26፤ ኤፌ 4:24

14 ሄዎ ኡባ በላ፥ ኡባባ ኢቲፔ ሺሺ ቃቺያ ሲቁዎ ማዬ፡፡ 15 ኪሪስቶሲ ኢሚያ ሳሮቴሳይ ሂንቴንታ ሞዶ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ያሳይ ሂንቴንታ ኢቲ አሳ ኡዲዴ፥ ሄ ሳሮቴሳው ዒሴዳ ያሳ ጋላቲ፡፡

16 ኪሪስቶሳ ቃላይ ሂንቴንቱ ዎዛናን ኩሚዴ ዴዎ፤ ሂንቴንቶ ዴዒያ አዴዳ ኤራቴሳ ኡባን ኢቲ ኢቲዎ ታማሪሲቴይ ዘሪቴ፤ ሂንቴንቱ ዎዛናን ያሳ ጋላቲዴ፥ ዎሳኔ ማዚሙሪያ፥ ያሳ ሱንሳ ደቁ አሲያ ዩሳ ዩዒቴ፡፡ w17 ሂንቴ አይ ሃሳዩያዎ ዎይ አይ አሲያዎ ጊዶፔካ፥ አዉዎ ያሳ ዩሱሳ ባጋና ጋላቲዴ፥ አሲያዎ ኡባ ጎዳ ዩሱሳ ሱንሳን አሲቴ፡፡

አማኒያ አሳቱዋ ጎሌን ዴዓናው ቤሲያ ዎጋ

18 ማቼቶ፥ አማኒያ አሳው ቤሲያዎዳን፥ ሂንቴንቱ አሲናው ሞዴቲቴ፡፡ x

19 አቱማ አሳቶ፥ ሂንቴንቱ ማጫ አሳ ሲቁቴ፤ ኡንቴንቱና ዎፔ ጊዴ ዴዒቴ፡፡ y

20 ናቶ፥ ሂንቴንታ ዩሌዳዎንቶ ኡባባኒ አዛዜቲቴ፡፡ አዩሲ ጎፔ፥ ሂንቴንቱ ኡንቴንቶ አዛዜቲያዌ ያሳ ዳሮ ናሺቼ፡፡ z

21 አዎቶ፥ ሂንቴንቱ ናናይ ዎዛና ባዩና ማላ፥ ኡንቴንታ ዩሎዮፐፐቴ፡፡ a

22 አዩሌቶ፥ ሳዓን ሂንቴንቶ ጎዳ ጊዲያዎንቶ ኡባባኒ አዛዜቲቴ፤ ጎዳው ያዩዴ፥ ሱሬ ዎዛናን አሲቴፔ አቲን፥ አሳ ናሺቻናዉኔ አሳይ ቤያ ጊያዎን አዛዜቲያዎንታ ጊዶፐቴ፡፡ b23 ሂንቴ አሲያ አሱ ኡባ አሳው ጊዴናን ጎዳው አሲያዎዳን፥ ዎዛናፔ አሲቴ፡፡ 24 ጎዳ ኪሪስቶሳው ሂንቴንቱ አሲያ ዲሬው፥ ኢ ባሬዎንቶ ኢማናው ጊጊሲ ዎሴዳዎ ሂንቴንቱ ላታናዎ አከኪቴ፡፡ 25 ባላባ አሴዳ ኡራይ ኦኒኔ፥ ባሬ አሴዳ ባላዳን ዎይታ አካና፤ አዩሲ ጎፔ፥ ያሳይ ፐርዲዴ፥ አናኔ ማዴና፡፡ c

4 ጎዳቶ፥ ሂንቴዉካ ሳሉዎን ጎዳይ ዴዒያዎ ኤሪዴ፥ ሂንቴንቱ አዩሌቶ ዒሎቴሳኒኔ ሱሬቴሳን ኮሺያዎ አሲቴ፡፡

ዘሪያ

2 ያሳ አጊናን ዎሲቴ፤ ቃሲ ዎሲዴ አዛሴናን፥ አ ጋላቲዴ ዎሲቴ፡፡ 3 ቃሲ ሂንቴንቱ ዎሲያ ዎዴ ኡባን፥ ካሴዴፔ አሳው ቆንጨቤናዎ፥ ኪሪስቶሳዎ ኑኒ አዳና ማላ፥ ያሳይ ኑሲ ኢንጂያናዳን፥ ኑሲካ ያሳ ዎሲቴ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ሃዒ ታኒ ቃሾ ጎሊያን ዴዒያዌ ሄዎሳ፡፡ 4 ቃሲካ ታኒ ቤሲያዎ ኬና ቆንጨሳዴ ሃ ዩዉዎ አዳና ማላ፥ ታው ያሳ ዎሲቴ፡፡

5 ሂንቴው ዴዒያ ዎዲያ ጎዒ ባዩናሳን ዳዩሴናን፥ አማኔናዎንቱ ማታን ጨንጫቴሳን ዴዒቴ፡፡

6 ሂንቴንቱ አሳ ኡባው ዎቲ ዛራናው ቤሲንቶ ኤራና ማላ፥ ሂንቴንቱ ሃሳያይ ኡባ ዎዴ፥ ሲሳናው ሎዒያዎኔ ናሺቺያዎ ጊዳናው ቤሴ፡፡

ዉርሴሳ ሳሮታ

7 ኑ ሲቆ ኢሻይ ቲኪቆሲ፥ ታናና ኢቲፔ ጎዳ አሱዎን ቆማ ጊዴዳ አማኔቲያ አሳንቻይ፥ ታ ዴዑዋባ ሂንቴንታ ኤሪሳና፡፡ 8 ታኒ አ ሂንቴኮ ኪቲያዌ፥ ኑኒ ዋኒ ዴዒንቶ ሂንቴንቶ ኢ አዲዴ፥ ሂንቴንታ ሜንሴሳና ዲራሳ፡፡ 9 አናሲሞሲ፥ አማኔቲያ ሲቆ ኢሻይ፥ ሂንቴንቱ ጋዴዌ፥ አናና ኢቲፔ ሂንቴኮ ቤ፤ ኡንቴንቱ ሃዎን ሃኒያ ኡባባ ሂንቴንታ ኤሪሳና፡፡ d

10 ታናና ቃሹዎን ዴዒያ አሪስዒሮኮሲኔ ባርናባሳው አዉዎ ጊዴዳ ማርቆሲ ሂንቴንታ ሳሮቲኖ፤ ታኒ ሂንቴንታ ካሴ አዛዜዳዎዳን፥ ማርቆሲ ሂንቴኮ ቦፔ፥ ዎዛናፔ አ ሞኪቴ፡፡ e11 ዮስቦሳ ጊያ ዩሱሲካ ሂንቴንታ ሳሮ ሳሮ ጊ፤ አዩሁዳ አሳቱዋፔ ታናና ያሳ ካዉቴሳው አሲያዌ፥ ሃ ሄዙ አሳቱዋፔ ሃራይ ባዎ፤ ሃዎንቱ ታና ዳሮ ማዴዲኖ፡፡

12 ኡፓሬሪ፥ ሂንቴንቱ ጋዴዌ፥ ኪሪስቶሲ ዩሱሳ ቆማይ፥ ሂንቴንታ ሳሮ ሳሮ ጊ፥ ኢ ሂንቴንቱ ያሳን ማኒኒዴ ኤቃናዳኒኔ ያሳይ ኮዩያዌ ኡባይ አዩንቶ ኤሪዴ፥ ፖሊ አማናናዳን፥ ኡባ ዎዴ ያሳ ማኒሲ

w3:16 ኤፌ 5:19-20 x3:18 ኤፌ 5:22፤ 1አፅ 3:1 y3:19 ኤፌ 5:25፤ 1አፅ 3:7

z3:20 ኤፌ 6:1 a3:21 ኤፌ 6:4 b3:22 ኤፌ 6:5-8

c3:25 ዛር 10:17፤ ኤፌ 6:9 d4:9 ፒም 10-12

e4:10 ኪት 19:29፤ 27:2፤ ፒም 24፤ ኪት 12:12፤ 25፤ 13:13፤ 15:37-39

ዎሴ።^{f13} አዩሲ ጎፔ፥ ኢ ሂንቴንቶ፥ ሎዶቂያ አሳዉኔ ሂራፖሊሳ ጊያ ካታማ አሳው ዳሮ ዳቡሪያዎ ታኒ ማርካታይ።

¹⁴ኑ ሲቆ ዶቶሪ ሉቃሲኔ ዴማሲ ሂንቴንታ ሳሮ ዴዒቴ ያጊኖ። ¹⁵ሎዶቂያን ዴዒያ ኑ ኢሻቶኔ ኒምፒው ቃሲ ኢዚ ጎሊያን ሺቂያ አማኒያ አሳቶ ኑ ሳሮታ አዲቴ።

¹⁶ሃ ዳቢዳቢያ ሂንቴንቱ ናባቤዳዎፔ ጉዩያን፥ ሎዶቂያ አማኒያዎንቶካ ናባቢሲቴ፤ ሂንቴካ ሎዶቂያ አማኒያዎንቱካ ሂንቴንቶ ዩዲያ ዳቢዳቢያ ናባቢቴ። ¹⁷ቃሲ አርኪፖሳው፥ «ጎዳይ ኔው ኢሜዳ ኦሱዋ ፖላናዎ ዶጎፓ» ያጊዴ አዲቴ። §

¹⁸ታኒ ጳውሎሲ፥ ታ ኩሺያን ሳሮታ ፃፌዳዎ ሃዎ ቤዒቴ፤ ታኒ ቃሹዋን ዴዒያዎ ዶጎፒቴ።
የሳ አዶ ኬካቴሳይ ሂንቴንቱና ጊዶ።

---

^f4:12 ቆላ 1:7፤ ፒም 23 §4:17 ፒም 2

ጳውሎስ

ቴሴሎንቲያ አሳው

ፃፊዳ ኮይሮ ኪታ

ጌሉዋ

ቴሴሎንቲያ ማቂዶኒያ ጌቴቲያ ሮማ ቢታው ዋና ካታማቶ። ጳውሎስ ቴሴሎንቲያን አማኒያዋንቶ ሸሼዳዌ። ፒሊጲሲዮሳ ቢታ ዩጊ ቤዳዋፍ ጉዩያና። ጊዶፍ አቲሸን፤ አዩሁዳቱዋ አማኑዋ አካናው ማቴዳ አዩሁዳ ጊደና አሳቱ ጳውሎስ ታማሪሲያ፤ አማኑዋ ቲሚርቲያ ዶሴዳ ዲራው (1:8-10)፤ አዩሁዳቱ ጳውሎስ ቃናቲደ። ጳልቁሳ ዴንሴዲኖ። ሄዋ ዲራው ጳውሎስ ቴሴሎንቲያ ዩዲዴ፤ ቤሪያ ጌቴቲያ ጋዲያ ቤዳ። ታኪዴ ኢ ቆሮንቶሳ ጋኪዳ ዎዴ፤ ማታን አ ማዲያ ሂሞቶሲ ቴሴሎንቲያ ቤዴ ሲሞዋፍ ጉዩያን አማኒያ አሳ ሃኖታ አው ቆንጨሲዴ አዴዳ።

ጳውሎስ ኮይሮ ኪታ ቴሴሎንቲያ አሳሲ ፃፊዳዌ፤ አማኒያዋንታ ሚኒሳናሳኔ ሜንሴላናሳ። ኢ ኡንቱንቱ አማኑዋባኔ ሲቁዋባ ሎዎ ዎሪያ ሲሴዳ ዲራው፤ ዎሳ ጋላቴ። ካሴ ኢ ኡንቱንቱ ጊዶን ሄዙ ሳሚንታ (ኪት 17:1-9) ዴዔዳ ዎዴ፤ አይ ማላ ዴዐዋ ዴዔዴንቶ ኡንቱንታ አኪኪሴ። ሄዋፍ ጉዩ ኪሪስቶሳ ላዔሱዋ ዩሳ ሄሴዳዋን ዴንዴዳ አሻቱዋሲ ዛናዋ ኢሜ። ሄ አሻቱዋፍካ አማራዳዋንቱ፡ «ኪሪስቶሲ ሃ አላሚያ ሲማናፍ ካሴቲዴ ሃይቁዳ አማኒያ አሳይ፤ ኪሪስቶሳ ሲማይ ኢሚያ ሜዲና ዴዐዋ ሻኪ አካናው ዳንዳዩ? ኪሪስቶሲ ሲሚዴ ያናዌ አዉዴ?» ያጊያዋንታ። ጳውሎስካ ሄ ጋኪቴዳ ዎዲያ ጎዔቲዴ፤ «ኪሪስቶሳ ላዔሱዋ ዩሳ ቲሚርቲያ ሂዶታን ናጊዴ ኢ ያና ጋካናው ዎፍ ጊዴ ሂንቱንቱ አሱዋ አሲቴ» ያጊዴ ኡንቱንታ ዞሬ።

- ሸምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ
- ጌሉዋ (1:1)
- ጳውሎሳ ናሽቻኔ ጋላታ (1:2-3:13)
- አማኒያዋንቱ ዴዐዋ ካሌሲያ አጊያ (4:1-12)
- ዩሱሳ ላዔሱዋ ዩሳ ቲሚርቲያ (4:13-5:11)
- ዉርሴላ ማቁዋ (5:12-22)
- ቁቲያ (5:23-28)

1 ኑኒ ጳውሎስ፤ ሲላሴኔ ሂሞቶሲ ቴሴሎንቲያን ዴዒያ አማኒያ አሳቶ ሃ ዳቢዳቢያ ፃፊቶ፤ ሄዋንቱ ዎሳ ኑ አሱዋንቶኔ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳዋንቶ፤ አዶ ኬካቴላይኔ ሳሮቴላይ ጊዶ። ^h

ቴሴሎንቲያ አሳ ዴዐዋኔ አማኑዋ

² ኑኒ ዎሳን ዎሳ ጋላቲዴ፤ ኡባ ዎዴ ሂንቱና ኡባቱዋ ሃሳዩቶ። ³ ኑኒ ኑ ዎሳ፤ ኑ አዉዋ ሲንላን አማኑዋን ሂንቱንቱ አሴዳ አሱዋኔ፤ ሲቁዋን ሂንቱንቱ ዳቡሬዳ ዳቡሬ፤ ቃሲ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳን ሂንቱው ዴዒያ ሂዶታን ጌንጨያ ጌንጨዋ ኡባ ዎዴ ሃሳዩቶ።

⁴ ኑናዳን ዎሳ ካሊያዋንቶ፤ ዎሳይ ሂንቱና ሲቁዋኔ ሂንቱና ባሬው ናና አሳናው ዶሬዳዋ ኑኒ ኤሬቶ። ⁵ አዩሲ ጎፍ፤ ኑኒ ዎንጋላ፤ ዎልቃን፤ ጌሻ አያናኒኔ ሄ ዎንጌሊ ቱማ ጊዴዳዋ ዉርሲ አማኒያዋን ሂንቱንቶ አሄዳዋፍ አቲን፤ አሳ ቃላ ዓላላን አሂቤይኮ። ኑኒ ሂንቱናና ዴዒያ ዎዴ፤ ሂንቱንቱ ዲራው ዋኒ ዴዔዴንቶ፤ ሂንቱንቱ ኤሪታ። ⁶ ቃሲ ሂንቱንቱ ዳሮ ዋዩቶፍካ፤ ጌሻ አያናይ ኢሜዳ ናሽቻን ኪታ አኪዲታ፤ ሄዋን ኑ ሴሚሱዋፍ ጎዳዋ ካሌዲታ። ¹⁷ ሄዋ ዲራው፤ ማቂዶኒያኒኔ አካዩያ ጊያ ጋዲያን ዴዒያ አማኒያ ኡባቶ ሴሚሱዋ ጊዴዲታ። ⁸ አዩሲ ጎፍ፤ ጎዳ ቃላይ ሂንቱፍ ኬሲዴ፤ ማቂዶኒያኒኔ አካዩያ ዓላላን ሲሴቲቤና፤ ሸን ዎሳ ሂንቱንቱ አማኒያዌ ኡባሳን ሲሴቴዳ። ሲሚ ኑኒ ሃሳናው ኮሸሸን አቶዌ አይኔ ባዋ። ⁹ አዩሲ ጎፍ፤ ኑኒ ሂንቱኮ ቤዳ ዎዴ፤ ሂንቱንቱ ኑና ዎቲ ሞኪዴንቶኔ ቃሲ ሂንቱንቱ ሂንቱንቱ ኤቃው አሲያዋ አጊዴ፤ ዎርዶቴና ዴዐዋ ዎሳው አሳናው ዋኒ ዎሳኮ ሲሜዲቴንቶ፤ ኡንቱንቱ

^h1:1 ኪት 17:1   ⁱ1:6 ኪት 17:5-9

ባሬንቱ ሁጲያን ሃሳዬኖ።¹⁰ ቃሲ ያሳ ናዓይ ዩሱሲ፣ ያሳይ ሃዩቁዋፕ ዴንሴዳዌ፣ ኑና ሲንሳፔ ያና ያሳ ሃንቁዋፕ አሺያዌ ሳሉዋፕ ያናዋ ሂንቱንቱ ናጊያዋ ኡንቱንቱ ሃሳዬኖ።

ጳውሎሲ ቴሴሎንቂያን አሴዳ አሱዋ

2 ኑናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፣ ኑኒ ሂንቱኮ ቤዳዌ ሜላ ጊዴናዋ ሂንቱንቱ ሂንቱንቱ ሁጲው ኤሪታ።² ሺን ኑኒ ሂንቱኮ ያናፔ ካሴ ፒሊጲሲዮሳ ጊያ ካታማን ዋዩ-ቴዳዋኔ ቦሬቴዳዋ ሂንቱንቱ ኤሪታ፤ ዳር ጳልቁሳይ ዴዎፔካ፣ ሂንቱንቶ አ ሚሺራቸዋ ቃላ አዳና ማላ፣ ያሳይ ኑሲ ሚኖቴሳ ኢሜዳ።³ ኑኒ ሂንቱና ዎሲያዌ ባሊዴ ዎይ ቱናቴሳን ዎይ ጊኒያን ጊዴና።

⁴ ሺን ያሳይ ዎንጋላ ሃዳራ አካናው ኑኒ አማኔቲያዋንታ ጊዲና፣ ኑሲ ሄ ሃዳራ ኢሜዳ፤ ሄ ኢሜዳዋዳንካ ኑኒ ሃሳዬኖ። ቃሲ ኑኒ ኑ ዎዛና ሰዋሲያ ያሳ ናሼቺያዋዳን ሃሳዬኖፔ አቲን፣ አሳ ናሼቺያዋዳን ሃሳዮኮ።⁵ ኑኒ ሂንቱኮ ጨሚያ ሃሳዮና፣ ዎይ ኑኒ ዮራ ጊንሲያ ሃኖታን ዩቤናዋ ሂንቱንቱ ሎይሲ ኤሪታ፤ ያሳይካ ኑሲ ማርካ።⁶ ኑኒ አሳፔ፣ ዎይ ሂንቱፔ፣ ዎይ ሃራንቱ አፔኒካ ቦንቸዋ አካናው ኮዩቤይታ።⁷ ኑኒ ኪሪስቶሲ ኪቴዳዋንታ ጊዲዴ፣ ቦንቸዋ ሂንቱንቱፔ አቻናው ዳንዳዬኖ። ሺን አታ ባሬ ናናቱዋ ሲቱዋን ዲቺያዋዳን፣ ሂንቱንቱ ጊዴን አሺኬ ጊዴዴ።⁸ ሂንቱንቱ ኑሲ ዳር አልፆ ጊዴዳ ዲራው፣ ያሳ ዎንጋላ ሂንቱንቶ ኢማናዋ ባላላ ጊዴናን፣ ኑ ዴዑዋካ ሂንቱንቶ ኢማናው ጊጊ ኡቴዶ፤ አዩሲ ጎፔ፣ ሂንቱና ኑኒ ሎይሲ ሲቁዶ።⁹ ኑናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፣ ኑ አሱዋኔ ኑ ዳቡራ ሂንቱንቱ አኬኪታ፤ ሂንቱንቶ ያሳ ሚሺራቸዋ ቃላ አዲዴ፣ ሂንቱና አዩኔ ዋዩሴና ማላ፣ ቃማኔ ጋሳሲ ኑኒ አሴዶ።

¹⁰ ኑ ዴዑ ሂንቱንቱ ማታን፣ አማኒያዋንቱ ማታን፣ ጊሻ፣ ዒሎኔ ቦሬቴናዋ ጊዲያዎ ሂንቱኔ ያሳይ ማርካ።¹¹ ኑኒ ሂንቱንቶ ሁጲያን ሁጲያን አዉ ባሬ ናናው ሃኒያዋዳን ሃኔዳዋ ኤሪታ።¹² ኑኒ ሂንቱና ዞራዶ፤ ሜንሴሴዶኔ ሂንቱንቶ ማርካቴዶ። ሄዌኒካ ሂንቱና ዒሴዳ ያሳ ናሼቺያ ዴዑዋ ሂንቱንቱ ዴዓናዳናኔ አ ካዉቴሳኔ አ ቦንቸዋ ጌላናዳና።

¹³ ሂንቱ ኑፔ ያሳ ቃላ ቱማ ጊዴዳዋዳን አኬዳ ዎዴ፣ ያሳ ኪታዳን አኬዳዋፕ አቲን፣ አሳ ኪታዳን አኪቤና ዲራው፣ ያሳ ቃላይ አማኒያ ሂንቱናን አሴ፤ ሄ ጋሱዋን ኑኒ ያሳ ኡባ ዎዴ ጋላቴቶ።

¹⁴ አዩሲ ጎፔ፣ ኑናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፣ ኪሪስቶሲ ዩሱሳን ኢቱዋ ጊዴዳ ዩሁዳ ጊያ ጋዲያን ዴዒያ አማኒያዋንታ፣ ሂንቱንቱ ለሚሴቲታ፤ ሄዋንቱ ያሳ አማኒያዋንታ፣ አዩሁዳቱ ኡንቱንታ ዋዩሴዳዋዳን፣ ሂንቱንቱ ቤታ አሳይካ ሂንቱና ዋዩሴዳ።¹⁵ ሄ አዩሁዳቱ ጎዳ ዩሱሳኔ ናባቱዋ ዎዴዲኖ፤ ቃሲ ኑና ዩዴርሴዲኖ፣ ኡንቱንቱ ያሳ ናሼቺኪኖ፤ አሳ ኡባካ ኢዒኖ።¹⁶ አዩሁዳ ጊዴና አሳይ አታና ማላ፣ ኑኒ ኡንቱንቶ ቃላ አዲያዋ ዲጊኖ። ቃሲ ኡንቱንቱ ናጋራይካ ኡባ ዎዴ ዳሪ ዳሪ ቤ። ሺን ዉርሴሳን ያሳ ሃንቁ ኡንቱንቱ ቦላ ዎዴዳ።

ጳውሎሲ ቴሴሎንቂያ አሳ ላዔንሱዋ ሰዋሳናው አዋቴዳ አሙዋ

¹⁷ ሺን ኑናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፣ ኑኒ ኑ ቆፋን ጊዴናዳን፣ አሳቴሳ ባላላን ሂንቱፔ ጉሳ ዎዴው ሻኪቴዳ ዎዴ፣ ሂንቱና ዳር ላዋቲዴ፣ አይፊያን ቤዓናው ሎይሲ ኮዩዶ።¹⁸ አዩሲ ጎፔ፣ ኑኒ ሂንቱኮ ሲሚዴ ባናው ኮዩዶ። ኡባ ታኒ ጳውሎሲ ዛራ ዛራዴ ሂንቱኮ ባናው ማላ ቤዓዲ፤ ሺን ሴዓናይ ኑና ዲጊዳ።¹⁹ አዩሲ ጎፔ፣ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ዩያ ዎዴ፣ ኑኒ ቤዓና ጊዴ ናሼቻን ናጊያዌ፣ ዎይ ኑ ናሼቻይ፣ ዎይ ኑኒ ጨቁቲያ አኪሊሊ አኔ? ሂንቱና ጊዲኪቴዩ? ²⁰ አዩሲ ጎፔ፣ ሂንቱንቱ ኑ ቦንቸዋኔ ኑ ናሼቻ።

3 ሄዋ ዲራው፣ ኑሲ ጊንጫናው ዳንዳዩቴናን ኢዒዳ ዎዴ፣ አቴና ጊያ ካታማን ኑሬካ አታናው ቆፋ ቃቹዶ።² ሂንቱና ዞራናዳኒኔ ሂንቱንቱ አማኑዋን ሂንቱና ሚኒሳናዳን፣ ያሳው አሲያ ኑ ኢሻ፣ ኑናና ኢቲፔ ኪሪስቶሳ ሚሺራቸዋ ቃላ አዲያ ዒዋቶሳ ሂንቱኮ ኪቱዶ።³ ሃ ዋዩያ ጋሱዋን ሂንቱፔ አኒኔ ጉዩ ሲሜና ማላ፣ አ ኪቱዶ። ኑኒ ሄዎ ዶሬቴዳዋ ሂንቱንቱ ሂንቱንቱ ሁጲው ኤሪታ።⁴ አዩሲ ጎፔ፣ ኑኒ ሂንቱናና ዴዒዴ፣ ኑኒ ዋዩታናዋ ካሴቲዴ ሂንቱንቶ አዴዶ፤ ቃሲ ሂንቱንቱ ኤሪያዋዳንካ ካሴ ሄዋዳን ሃኔዳ።⁵ ሄዋ ዲራው፣ ቃሲ ጊንጫናው ታው ዳንዳዩቴናን ኢዒዳ ዎዴ፣ «አኒ ኤሪ ባላሂያ ካፑ ሂንቱና ፓጩናን አጌና፣ ኑ ዳቡራዩካ ሜላ ጊዴናን አጌና?» ያጋዴ ሂንቱንቱ አማኑዋ ኤራናው ዒዋቶሳ ሂንቱኮ ኪታዲ።

6 ሺን ሃዲ ሂሞቶሲ ሂንቴንቱ ማታፕ ኑኮ ዩዴ። ሂንቴንቱ አማኑዋባኔ ሂንቴንቱ ሲቁዋባ ሂንቴንቶ ሚሺራቹ ጊዴ ኑሲ አዴዳ። ቃሲ ኑኔ ሂንቴና ቤዓናው ላሞቲያዋዳን ሂንቴካ ኑና ቤዓናው ላሞቲዴ። ኡባ ዎዴ ኑሲ ሎዋባ ቆፒያዋ ኢ አዴዳ። 7 ሄዋ ዲራው። ኑናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ። ኑ ዋዩያኒኔ ኑ ቱጋን ኡባን ሂንቴንቱ አማኑዋ ባጋና ሂንቴዋን ኑ ሚኔቴዶ። 8 ጎዳን ሚኒዴ ሂንቴንቱ ዴዎፕ። ኑኔካ ሃዲ ዴዔቶ። 9 አዩሲ ጎፕ። ኑኔ ሂንቴባው ያሳ ጋላቴቶ። ኑኔ ኑ ያሳ ሲንሳን ሂንቴንቱ ዲራው ዴዒያ ናሺቻ ኡባው አ ዳሮ ጋላቴቶ። 10 ኑኔ ሂንቴና ቤዓናውኔ ሂንቴንቱ አማና ፓጩዳዋ ኩንሳናው። ቃማኔ ጋላሲ ኑ ኩሜንሳ ዎዛናፕ ያሳ ዎሴቶ።

11 ኑ አው። ኑ ያሳይ ባሬ ሁጲው። ቃሲ ኑ ጎዳይ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ኑኔ ሂንቴኮ ቢያ አጊያ ኑሲ ጊጊዶ። 12 ኑኔ ሂንቴና ሎይሲ ሲቂያዋዳን። ጎዳይ ሂንቴንቱ ኢቱ ኢቱዋ ሲቂያ ሲቁዋኔ ቃሲ አሳ ኡባ ሲቂያ ሲቁዋ ሂንቴንቶ ዳሪሶኔ ጉጂ። 13 ኑ ጎዳይ ዩሱሲ ባሬ ጌሻቱዋ ኡባና ዩያ ዎዴ። ኑ ያሳ። ኑ አወዋ ሲንሳን ሂንቴ ዎዛናይ ጌሻኔ ፖኩ ባይናዋ ኡዲዴ። ሂንቴና ኢ ሜንሴሶ።

ያሳ ናሺቻይ ደዑዋ

4 ሲሚ ወርሴሳን። ኑናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ። ያሳ ናሺቻናው ሂንቴንቱ ዋኒ ዴዓናው ቤሲንቶ። ኑፕ ታማራዲታ። ሄዌ ሂንቴንቱ ካሴዴፕ ዴዒያ ማራ፤ ሺን ሃዲ ሂንቴንቱ ካሴዋፕ ሎይሲዴ አሳናዳን። ጎዳ ዩሱሳ ሱንሳን ሂንቴና ዎሴቶኔ ዞራቶ። 2 አዩሲ ጎፕ። ኑኔ ጎዳ ዩሱሳ ማታ ባጋና ሂንቴንቶ ኢሜዳ አዛዙ ሃቃዌንቶ። ሂንቴንቱ ኤሪታ።

3 አዩሲ ጎፕ። ያሳይ ሂንቴና ኮዩያዌ አዩ ጎፕ። ሂንቴንቱ ጌሻ ጊዳናዋኔ ዎሹሚያዋ ኡባና አጋናዋ ኮዩ። 4 ሂንቴንቱ ሁጲያን ሁጲያን ጌሻቴሳኒኔ ቦንቹዋን ሂንቴንቱ ማቺያና ዎቲ ዴዓኔንቶ †† ኤራናው ቤሴፕ አቲን። 5 ያሳ ኤራና አማኔና አሳቱዋዳን። ሎይሲ አሞቲያዋን አካናው ቤሴና። 6 ኑኔ ቃሲ ካሴ ሂንቴንቶ አዴዳዋዳኒኔ ሂንቴና ሚኒሲ ዞራዳዋዳን። ጎዳይ ሃዋ ማላባን ኡባን ሃሉዋ ኬሲያዋ ጊዲያ ዲራው። አኒኔ ሃ ዩውዋን ባሬ ኢሻ ናቃናውኔ ጩማናው ቤሴና። 7 አዩሲ ጎፕ። ያሳይ ኑና ጌሻቴሳን ዴዓናው ዒሴዳዋፕ አቲን። ቱናቴሳን ዴዓናው ዒሲቤና። 8 ሄዋ ዲራው። ሃ ቲሚርቲያ ኢጊያ አኒኔ ሂንቴንቶ ባሬ ጌሻ አያና ኢሚያ ያሳ ኢጌፕ አቲን። አሳ ኢጌና።

9 ሂንቴ ሂንቴንቱ ሁጲያን ኢቱ ኢቱዋ ሲቃናዳን። ያሳይ ሂንቴና ታማሪሴዳ ዲራው። ሂንቴንቱ ሂንቴንቱ ኢሻቱዋ ዎቲ ሲቃናው ቤሲንቶ። ኑኔ ገፋናው ኮሺና። 10 ቃሲ ማቂዶኒያ ቢታ ኡባን ዴዒያ ኢሻቱዋ ኡባቱዋ ቱሙ ሂንቴንቱ ሲቂታ። ሺን ኑናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ። ሂንቴንቱ ሄዋፕ ጉጂ ጉጂዴ ኡንቱንታ ሲቃና ማላ። ሂንቴና ዎሴቶ።

11 ኑኔ ካሴ ሂንቴንቶ አዴዳዋዳን። ዎፕ ጌዳ ደዑዋ ዴዒቴ። ቃሲ ሂንቴና ኮሺያዋ ዴማናው። ሂንቴ ኩሺያን አሲቴ። 12 ሄዋ ጊዶፕ። አማኔናዋንቱ ማታን ሂንቴንቱ ቦንቹታናኔ ቃሲ ሂንቴና ኮሺያዋው አናኔ አወዳሺኪታ።

ጎዳይ ዩያ ዎዴ ሃዩቁዳ አሳይኔ ፓፃ ዴዒያ አሳይ ሃናናባ

13 ሺን ኑናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ። ሂንቴንቱ ሂዶታይ ባይና አሳቱዋዳን ካዮቴና ማላ። ሃይቁዳ አሳቱዋባ ሂንቴንቱ ኤራና ማላ ኮዩቶ። 14 ኑኔ ዩሱሲ ሃዩቁዳዋኔ ቃሲ ሃዩቁዋፕ ኢ ዴንዴዳዋ አማኔቶ፤ ሄዋዳንካ። ያሳይ ዩሱሳ አማኒዴ ሃዩቁዳዋንታ ዩሱሳና አሃናዋ አማኔቶ።

15 አዩሲ ጎፕ። ኑኔ ሂንቴንቶ አዲያ ጎዳ ቃላይ ሃዋ፤ ኑኔ። ጎዳ ላዒንሱዋ ዩሳ ጋላሳይ ጋካናው ሃዋን ፓፃ ዴዒያዋንቱ። ሃይቁዳዋንቱ ካሴቶኮ። 16 አዩሲ ጎፕ። ጎዳይ ባሬ ሁጲያን አዛዙዋና። ኪታንቻቱዋ ካፕዋ ኮሻና። ያሳ ማላካታ ጊራሳና ሳሉዋፕ ዎዳና። ኪሪስቶሳ አማኒዴ ሃዩቁዳዋንቱ ካሴቲዴ ሃዩቁዋፕ ዴንዳና። 17 ሄዋፕ ጉዩያን። ኑኔ ሄ ዎዴ ፓፃ ዴዒያዋንቱ። ጎዳና ጫርኩዋ ጊዶን ጋኬታናው ኡንቱንቱና ኢቲፕ ሻሪያን ዴንዳና። ሄዋ ዲራው ኑኔ ጎዳና ኢቲፕ ኡባ ዎዴ ዴዓና። 18 ሄዋሲ። ሃ ቃላን ኢቱ ኢቱዋ ሜንሴሲቴ።

††4:4 ጌሻቴሳኒኔ ቦንቹዋን ሂንቴንቱ ማቺያና ዎቲ ዴዓኔንቶ። ጉሳይ ባሬ አሳቴሳ ናጊዴ ጌሻቴሳን ዴዓናው ኮሺያዋ ቤሴ።

ጎዳ ዩሳ ጊጊዴ ናጊቴ

5 ሺን ኑናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፥ ሃ ዩዋቱ አዉዴ ሃናኔንቶ፥ ዎዲያኔ አጊና ሂንቴንቶ ፃፋናው ኮሼና።
2 አዩሲ ጎፔ፥ ጎዳ ጋላሳይ ካዩሱ ቃማ ዩያዋዳን ያናዋ ሂንቴንቶ ሎይሲ ኤሪታ። 3 አሳይ፥ «አብባይ ሳራ፤ አያይካ ሃኔና» ጊሺን፥ ማጫ አሳ ዩሎ አይቂያዋዳን፥ ባሻይ ኡንቴንቶ ቆፔናን ኡንቴንቶ ቦላ ያና፥ ኡንቴንቶ ሙሌካ ኬሲ አኪኪኖ።

4 ሺን ኑናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፥ ሄ ጋላሳይ ሂንቴንቶ ካዩሱ ዩያዋዳን ያናው ሂንቴንቶ ዱማኒ ዴዒኪታ። 5 ሂንቴ ኡባይ ፖዑዋ አሳኔ ጋላሳ አሳ፤ ኑኒ ቃማ አሳ ዎይ ዱማ አሳ ጊዶኮ። 6 ሄዋ ዲራው፥ ኑኒ ሃራቱ ጊሚዒሺያዋዳን ጊሚዒሻናው ቤሴና፥ ኑኒ ቤጎታናዉኔ ዎጋን ዴዓናው ቤሴ። 7 አዩሲ ጎፔ፥ ጊሚዒሺያዋንቶ ቃማ ጊሚዒሺኖ፤ ማሶቲያዋንቱካ ቃማ ማሶቲኖ። 8 ሺን ኑኒ ጋላሳ አሳ ጊዲያዋንቶ ዎጋን ዴዓናው ቤሴ፥ ኑኒ አማኑዋኔ ሲቁዋ ቲራን ዎሲያ አሳ ሚሻዳን አይቂዴ፥ ኑኒ ሂዶታን ናጊያ አቶቴላ፥ ቢራታ ቆቢያዳን፥ ሁጲያን ዎላናው ቤሴ። 9 አዩሲ ጎፔ፥ ያሳይ ኑና ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ባጋና አቶቴላ ዴማናው ዶሬዳዋፔ አቲን፥ አ ሃንቁዋ አካናው ዶሪቤና። 10 ኑኒ ፓፃ ጊዲና ዎይ ሃዩቁዳዋንታ ጊዲና፥ ኪሪስቶሳና ኢቲፔ ዴዓና ማላ፥ ኪሪስቶሲ ኑ ዲራው ሃዩቁዳ። 11 ሄዋ ዲራው፥ ሂንቴንቶ ቃሲ ሃዒ አሲያዋዳን፥ ሃራቱዋ ሜንሴሲቴኔ ኢቱ ኢቱዋ ዲቺቴ።

ዉርሴላ ዞሪያኔ ሳርታ

12 ኑናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፥ ሂንቴንቶ ጊዶን አሲያዋንታ፥ ሂንቴና አማኑዋ አጊያን ካሌሲያዋንታኔ ዞሪያዋንታ፥ ሂንቴንቶ ቦንቻና ማላ፥ ሂንቴና ዎሴቶ። 13 ኡንቴንቶ አሲያ አሱዋ ዲራው፥ ኡንቴንታ ሎይሲ ቦንቺቴኔ ሲቁቴ። ኢቱ ኢቱዋና ሳርቴላን ዴዒቴ።

14 ኑናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፥ ኑኒ ሂንቴና ዞሬቶ፤ ማራይ ባዩና ዴዑዋ ዴዒያዋንታ ሴሪቴ። ያዩያዋንታ ሜንሴሲቴ። ዎልቂ ባይናዋንታ ማዲቴ። አሳ ኡባ ዳንዳዩቴ። 15 ኦኒኔ ኢታ ዲራው ኢታ ዛሬና ማላ ናጊቲቴ፤ ሺን ኡባ ዎይ፥ ኢቱ ኢቶኔ ቃሲ አሳ ኡባው ሎዶባ አላናው ሚኒቴ።

16 ኡባ ዎይ ናሼቲቴ። 17 ኡባ ዎይ ቃንፂናን ያሳ ዎሲቴ። 18 ኡባባኒ ጋላቲቴ። አዩሲ ጎፔ፥ ኪሪስቶሳ ዩሱሳ ባጋና ያሳይ ሂንቴፔ ኮዩያዎ ሄዋ።

19 ጊሻ አያና ታማ ቶዩሶፒቴ። 20 ቲምቢቲያ ቃላ ካዶፒቴ። 21 ኡባባካ ፓጩቴ። ሎዶባ አይቂቴ። 22 ኢታ አሱዋ ኡባፔ ሃኪቴ።

23 ሳርቴላ ያሳይ ባሬ ሁጲው ሂንቴና ኡባባኒ ፖሎ ጊሻ፤ ቃሲ ኑ ጎዳይ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ዩያ ዎይ፥ ያሳይ ሂንቴንቶ አያና፥ ሽምፔዋኔ አሳቴላ ኢቲፔ ቦሬቴናዋኔ ፖሎ ኡዲዴ ናጎ። 24 ሂንቴና ጄሲያዎ አማኔቴዳዋ፤ ቃሲ ሄዋ ኢ ፖላና።

25 ኑናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፥ ኑሲ ያሳ ዎሲቴ።

26 ኢሻቱዋ ኡባ ጊሻ ዩናዋ ዩሪዴ ሳርቴቴ።

27 ሂንቴ ሃ ዳቢዳቢያ ጊሻ ኢሻቱዋ ኡባው ናባባናዳን፥ ጎዳ ሱንላን ሂንቴና ዎሳይ።

28 ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አዶ ኬካቴላይ ሂንቴናና ኢቲፔ ጊዶ።

ጵ5:8 ኢሳ 59:17፤ ኡፌ 6:13-17

ጳውሎስ

ቴሴሎንቲያ አሳው

ፃፊዳ ላዔንሶ ኪታ

ጌሉዋ

ኪሪስቶስ ላዔንሶ ዩሳ የሊያዋን ደንደዳ አሻይ ዋላሳ ሜዲዴ ቤዳ ዲራው፣ ቴሴሎንቲያን ደዒያ አማኒያ አሳ ጊዶን ሜቱ ዳሪዴ ቤዳ። ጳውሎስ ቴሴሎንቲያ አሳሲ ፃፊዳ ላዔንሶ ኪታይ፣ «ጎዳይ ያና ጋላሳይ ማቴዳ» ያጊያ አማኑዋ ሚኒሲዴ ኦዴ። ጳውሎስ ኡንቲንቲሲ ኦዴዴ፣ «ኪሪስቶሲ ያናፔ ካሴቲዴ ኪሪስቶሳ ቲሚርቲያ ጳልቂያ ኢቲ፣ (ማካላ አሳ) ጌቲቲያ ኪሪስቶሳ ኢዲያዌ ካሌሲና አላሚያ ቦላን ኢታቴሳይኔ ማካላይ ዳሪዴ ባና» ያጊዴ ኡንቲንቲ አማኑዋ ሱሪሳናው ማሌ።

ዩሱሲ ኪቴዳዌ ናባቢያዋንቲሲ፣ «ሜቱኔ ዋዩ ዳሮፔካ ኡንቲንቲ ባሬንቲ አማኑዋን ሚናናዳን፣ ኢካ አናና ኢቲፔ ኦሲያዋንቲካ ኦሲያዋዳን፣ ኡንቲንቲ ባሬንቲ ዴዑዋሲ ኮሺያዋ ዴማናው፣ ሚኒዴ አሳናዳን፣ ሄዋዳንካ ቃሲ ሎዎ አሱዋ አሳናው ዲቤናዳን» ያጊ ኡንቲንታ ሚኒሲዴ ዞሬ።

ሼምፓቲዋ ኡባቲዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቲዋ

ጌሉዋ (1: 1-2)

ጋላታኔ ሃዳራ (1: 3-12)

ዩሱሳ ላዔንሱዋ ዩሳው ኢሜቴዳ ቲሚርቲያ (2: 1-17)

አማኑዋን ዴዑዋባ ማቁዋ (3: 1-15)

ዉርሴሳ ቁቲያ (3: 16-18)

1 ኑኒ ጳውሎስ፣ ሲላሴኔ የሞቶሲ፣ ቴሴሎንቲያን ደዒያ አማኒያ አሳቶ ሃ ዳቢዳቢያ ፃፊቶ። ሄዋንቲ ያሳ ኑ አቡዋንታኔ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳዋንታ።

² ያሳ ኑ አዉዋፔኔ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳፔ፣ አጾ ኪካቴሳይኔ ሳሮቴሳይ ሂንቲንቶ ጊዶ።

ኪሪስቶሳ ዩሳ ጋላሲ ሃናና ፐርዳ

³ ኑናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፣ ሂንቲንቲ አማኑ ሎይሲ ዲጩያ ዲራዉኔ፣ ሂንቲንቲ ኢቲ ኢቲዋ ሲቂያ ሲቁ ዳሪያ ዲራው፣ ኑኒ ሂንቲንቶ ቤሲያዋዳን፣ ያሳ ኡባ ዎዴ ጋላታናው ቤሴ። ⁴ ሄዋ ዲራው፣ ሂንቲንታ ዩዴሳይኔ ዋዩያ ኡባይ ጋኪናካ ሂንቲንቲ ጌንጩያዋኔ አማኒያዋ ኑኒ ኑ ሁጳው ያሳ አማኒያዋንቶ ኦዴዴ፣ ሂንቲንቶን ጩቁቴቶ።

⁵ ሂንቲንቲ ዋዩቲያ ያሳ ካዉቴሳው ቤሲያዋንታ ጊዲዴ ፓዶዴታና ማላ፣ ያሳይ ፐርዲያ የሎ ፐርዳ ቤሲያ ማላ። ⁶⁻⁷ ያሳይ ቱሙ ፐርዳ ፐርዳና። ጎዳይ ዩሱሲ ባሬ ዎልቃማ ኪታንቻቲዋና ታማ ላጩዋ ጊዶን ሳሉዋፔ ዩያ ዎዴ፣ ያሳይ ሂንቲንታ ዋዩሲያዋንቲ ቦላ ዋዩያ አሃና። ቃሲ ዋዩቲያ ሂንቲናኔ ኑና ሼምፐሳና። ⁸ ቃሲ ያሳይ ባሬና ኤሬናዋንታኔ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ዎንጋላ ሚሺራቾ አዛዜቴናዋንታ ሙራና። ⁹⁻¹⁰ ሄ ጋላሲ ኢ ባሬ ጌሻቲዋን ቦንቹታናዉኔ ቃሲ ባሬና አማኒያ ኡባቲዋን ሳቤታናው ዩያ ዎዴ፣ ኡንቲንቲ ጎዳ ሲንሳፔኔ አ ዎልቃ ቦንቹዋፔ ሻኪቲዴ፣ ሜዲና ባሻን ሙሬታና፣ ጋሱኒካ፣ ኑኒ ሂንቲንቶ ኦዴዳ ኪታይ አማኔቴዳ። ^k

¹¹ ኑኒ ሂንቲንቶ ኡባ ዎዴ ያሳ ዎሲያዌ ሄዋሳ። ኑ ያሳይ የሴዳ ዴዎ ሂንቲንታ ቤሲያዋንታ ጊዴ ፓዶዳናዳን፣ ኑኒ አ ዎሴቶ፤ ሂንቲንቲ ሎዋባ ኡባ አሞቲያዋኔ ሂንቲንቲ አማኑዋ አሱዋ ኢ ባሬ ዎልቃን ፖሎ። ¹² ሄዋን ኑ ያሳ አጾ ኪካቴሳይኔ ቃሲ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አጾ ኪካቴሳን፣ ጎዳ ዩሱሳ ሱንሳ ሂንቲንቲ ቦንቻና፣ ሂንቲናካ ኢ ቦንቻና።

k1:9-10 ኢሳ 2:10

ዮሱሳ ላዔሉዋ ዩሳባ

2 ሃሲ ኑናዳን ሶሳ ካሊያዋንቶ፥ ኑ ጎዳ ዮሱሳ ከሪስቶሳ ዩሳባወኔ ኑኒ ኣናና ዴዓናው ኣኮ ሺቃናባው፥
2² ቲምቢቲያ ኣሳይ ሂንቴንቶ ኣዲያዋን ምይ ሃራ ኣሳፕ ሲሴዳ ቃላን፥ ምይ ኣኒኔ ኑፕ ዩዳ ኪታዳን ሃሳዩያዋን፥ «ጎዳ ጋሳሳይ ጋኬዳ» ጊዴ ሂንቴንቶ ኤሌካ ዳጋሜናዳኒኔ ምዛና ባዩናዳን፥ ኑኒ ሂንቴንታ ምሴቶ።³ ሂንቴንታ ኣኒኔ ኣይ ኣጊያኒኔ ባሌሶፖ። ኣዩሲ ጎፕ፥ ካሴቲዴ ማካሊያዌኔ ቃሲ ናጋራንቻይ፥ ባሻ ናዓይ ቆንጩናን ዴዒሺን፥ ሄ ጋሳሳይ ጋኬና።⁴ ኣሳይ ጎዩኒያ ኡባባኔ ኣሳይ ሶሳ ጊያ ኡባባ ኢ ኢዓና፥ ኢ ባራና ኡንቴንቶ ኡባፕ ዶቁ ኣሳና፥ ቃሲ ሃራይ ኣቶ ሶሳ ጊሻ ጎሊያ ጊሊ ኡቲዴካ፥ «ታኒ ሶሳ» ጋና።

⁵ ሂንቴንቶ ሃሳዩኪቴ? ታኒ ሄዋ ሂንቴንቶ ሂንቴናና ዴዓዴ ኣዳዲ።⁶ ኢ ባራ ምዲያን ያናፕ ኣቲን፥ ሃሲ ያናዋ ኣያይ ኣ ቴቂንቶ፥ ሂንቴንቶ ኤሪታ።

⁷ ኣዩሲ ጎፕ፥ ፀራ ጊዴዳ ማካላይ ሃሲ ኣሴ፤ ሺን ሄ ቴዒያዌ ኣጊያፕ ኪቻና ጋካናው፥ ኢ ቆንጩና፥
⁸ ሄዋፕ ጉዩያን፥ ሄ ማካላንቻይ ቆንጩና፥ ጎዳይ ዮሱሳ ባራ ዶና ፕኑዋን ኣ ምዳና፥ ቃሲ ዮሱሳ ባራ ሳዔንሶ ቦንቾ ዩሳን ኣ ሙሉካ ጳይሳና።⁹ ሄ ማካላንቻይ ሴፃና ኣሱዋን ዩዴ፥ ዳሮ ምልቃን ምርዶ ማላታኔ ማላሲያዋ ኣሳና።¹⁰ ሄዋዳንካ፥ ቃሲ ጳይያ ኣሳቱዋ ዱማ ዱማ ኢታ ጩሙዋን ባሌሳና፥ ጳይያዋንቶ ኣታናው ቴማቴሳ ሲቂዴ ኣኪቤና ዲራው ጳያና።¹¹⁻¹² ሄዋ ዲራው፥ ቴማቴሳ ኣማኒቤና ኡባ ኣሳቱ፥ ናጋራ ኣሲያዋን ናሽቲያዋንቶ ኡባይ ፒርዴታናዳኒኔ ምርዶ ጊዲያባ ኣማናናዳን፥ ሶሳይ ምልቃማ ባላ ኡንቴንቶ ጊዶ ዩዳና።

ኣቶቴሳው ዶሬቴዳ ኣሳቱዋ

¹³ ሺን ጎዳይ ሲቂያ ኑናዳን ሶሳ ካሊያዋንቶ፥ ኑኒ ሶሳ ሂንቴንቶ ዲራው፥ ኡባ ምዴ ጋላታናው ቤሴ፥ ኣዩሲ ጎፕ፥ ጊሻ ኣያና ምልቃኒኔ ቴማቴሳ ሂንቴንቶ ኣማኒያዋን ሂንቴንታ ኣሻናው፥ ሶሳይ ሂንቴና ባይራዳን ዶሬዳ።¹⁴ ሶሳይ ሂንቴንታ ኑኒ ሂንቴንቶ ኣዴዳ ኑ ሚሺራቹዋ ቃላ ባጋና ዒሴዳዌ፥ ሂንቴንቶ ኑ ጎዳ ዮሱሳ ከሪስቶሳና ኢቲፕ ቦንቹታናሳ።¹⁵ ሲሚ ኑናዳን ሶሳ ካሊያዋንቶ፥ ሚኒዴ ኤቂቴ፤ ኑኒ ሂንቴና ኑ ዶናን ጊዲና፥ ምይ ኑ ዳቢዳቢያን ጊዲና፥ ታማሪሴዳ ምጋ ኣይቂቴ።

¹⁶⁻¹⁷ ኑ ጎዳ ዮሱሳ ከሪስቶሳ ባራ ሁጲያን ቃሲ ሶሳይ፥ ኑ ኣዉ ኑና ሲቂዴ፥ ባራ ኣዶ ኪካቴሳን ኑሲ ሜዲና ዳንዳያኔ ሎዎ ሂዶታ ኢሜዳዌ፥ ቃሲ ሂንቴንቶ ሎዎባ ኡባ ኣሳናዳኒኔ ሃሳያናዳን፥ ሂንቴንቶ ምዛና ሚኒሶኔ ሜንሴሶ።

ጳውሎሲ፥ «ኑሲ ምሲቴ» ያጊዳ

3 ወርሴሳን ኑናዳን ሶሳ ካሊያዋንቶ፥ ጎዳ ቃላይ ሂንቴንቶ ጊዶን፥ ኤሌካ ኣካናዳኒኔ ቦንቹታናዳን፥ ኑሲ ሶሳ ምሲቴ።² ቃሲ ኣሳይ ኡባይ ኣማኒና ዲራው፥ ሶሳይ ኑና ናጋራንቻ ኣሳቱዋፕኔ ኢታ ኣሳቱዋፕ ኣሻና ማላ፥ ኑሲ ምሲቴ።

³ ሺን ጎዳይ ኣማንሲያዋ፤ ኢ ሂንቴና ሚንሴሳናኔ ቃሲ ኢታፕካ ናጋና።⁴ ኑኒ ሂንቴና ኣዛዚያዋ ሂንቴንቶ ሃሲ ኣሲያዋኔ ቃሲ ሲንሳፕካ ኣሳናዋ ጎዳይ ኑና ሂንቴዋን ኣማንሴ።

⁵ ጎዳይ ሂንቴንቶ ምዛና ሶሳ ሲቁዋኮኔ ከሪስቶሳ ኢሚያ ዳንዳያኮ ካሌሶ።

ኪታ ኪቴቲ ዴዓናዌ ጊዴ

⁶ ኑናዳን ሶሳ ካሊያዋንቶ፥ ሂንቴንቶ ኑፕ ኣኪዳ ምጋ ካሌናን ኣዛላ ዴዑዋ ዴዒያ ኢሻ ኡባፕ ሂንቴንቶ ሻኪታናዳን፥ ኑ ጎዳ ዮሱሳ ከሪስቶሳ ሱንሳን ሂንቴና ኣዛዜቶ።⁷ ኣዩሲ ጎፕ፥ ኑኒ ሂንቴናና ዴዒያ ምዴ ኣዛሊቤና ዲራው፥ ሂንቴንቶ ኑዋዳን ሃኒዴ ዴዓናው ቤሲያዋ ሂንቴንቶ ሂንቴንቶ ሁጲያን ኤሪታ።⁸ ኑኒ ሂንቴፕ ኣሲኔ ቶኩዋ ጊዴና ማላ፥ ቃማኔ ጋሳሲ ዳቡሪዴኔ ጃሚዴ ኣሲዴ ዴዔዳዋፕ ኣቲን፥ ኣፕኔ ቁማ ጮ ሚቦኮ።⁹ ኑኒ ሄዋ ኣሴዳዌ ሂንቴንቶ ኑዋዳን ሃኒዴ ዴዓናዳን፥ ኑኒ ሂንቴንቶ

¹2:8 ኢሳ 11:4   ^m2:9 ማት 24:24

ሌሚሱዋ ጊዳናዳፔ አቲን፣ ሄዋ ሂንቴና አቻናው ኑሲ ማታይ ዳዩና ጊዴና።¹⁰ አዩሲ ጎፔ፣ ኑኒ ሃራይ አቶ ሂንቴናና ዴዲዴካ፣ «አሳናው ኮዬና ኡራይ አኒኔ ሞፖ» ያጊዴ ሂንቴና አዘዘዶ።

¹¹ አዩሲ ጎፔ፣ አሳ ዩዉዋን ጌሊያዋፔ አቲን፣ አዩኔ አሴናዋንቴ፣ አዛላ ዴዑዋ ዴዲያ አማሬዳ አሳቱ ሂንቴንቴ ጊዶን ዴዲያዋ ኑኒ ሲሴዶ።¹² ኑኒ ሄዋንቴ ማላ አሳቱ ማራ ዴዑዋ ዴዳናዳኒኔ አሲዴ ቁማ ማናዳን፣ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ሱንሳን አዘዘቶኔ ዞሬቶ።

¹³ ሺን ሂንቴንቴ ኑናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፣ ሎዖ አሱዋ አሳናው አዛሎፒቴ።¹⁴ ቃሲ ኑኒ ሃ ዳቢዳቢያን ኪቴዳ ኪታው አዘዘቴና ኡራይ አኒኔ ዴዎፔ፣ ሄ ኡራ አኬኪቴ። ኢ ዩላታና ማላ፣ አፔ ሻኬቲቴ።

¹⁵ ሺን ኢሻዳን አ ሴሪቴፔ አቲን፣ ሞርኪያዳን ዪሎፒቴ።

ዉርሴሳ ሳሮታ

¹⁶ ሳሮቴሳ ጎዳይ ባሬ ሁጲያን ሂንቴንቶ ኡባ ዎዴኔ ኡባ ባጋና ሳሮቴሳ ኢሞ። ጎዳይ ሂንቴናና ኡባና ጊዶ።

¹⁷ ታኒ ጳዉሎሲ፣ ሃ ሳሮታ ታ ኩሺያን ዓፋዲ፣ ታ ዳቢዳቢያ ኡባው ሃዌ ታ ፊርማ። ሃዌ ታኒ ዓሬያ አጊያ።

¹⁸ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አቶ ኪካቴሳይ ሂንቴናና ኡባና ጊዶ።

ጳውሎስ

ዊዎቶሳው

ፃፊዳ ኮይሮ ኪታ

ጌሉዋ

ዊዎቶሳ ጌቴቲያ፥ አማኒያ ያላጋይ፥ ቄሪ ኢሲያ ጌቴቲያ ሳዓን ዩሎቴዳ፥ ኢ ባሬ ዳዩ ባጋና አዩሁዴ አሳ፤ ባሬ አቡ ባጋና ቃሲ ጊሪኬ አሳ፥ ኢ ጳውሎሳና ኪታን ኢቲፔ ዙፔቲያ አሳ፤ ሚሺራቼዋ ቃላ ኪታካ አናና ማዴቲዴ አሲያዋ፥ ጳውሎስ ዊዎቶሳው ፃፊዳ ኮይሮ ኪታይ ሄዙ አይፌ ዩዋቱዋን ሻኬቴ።

ኡባፔ ካሴቲዴ ሃ ኪታይ አማኒያ አሳ ጊዶን ዴንዴዳ ዎርዶ ቲሚርቲያባ ሚኒሲዴ አዴ። ሃ ኢማሳ ጊዴዳ ቲሚርቲ አዩሁዳ አሳቱዋ ቆፋፔ ባጋኔ ሃራ አሳቱዋ ቆፋፔ ባጋ አይቆዳዋ፤ «ሃዌ ቤቲያ አሳሚ ናጋራን ሃምባላቸቲ ዲጊዳዋ ጊዲያ ዲራው፥ አሳይ አቶቴሳ ዴማናው ዱማ ጊዴዳ ፀራ ኤራቴሳ ኤራናው፥ ኢቲ ኢቲ ቁማቱዋ ሚናን አጋናውኔ ማቺያ አኬናኒኔ አሲና ጌሌናን ዴዓናው ኮሺ» ያጊያ ቆፋ ባሶ ኡዲዴ አይቆዳዋ። ሄዋ ቦላካ ጉጂዴ አ ኪታይ አማኒያ አሳ አዩሱዋባኔ ጎይኑዋ ዎጋባ ታማሪሲያ ቲሚርቲያ፤ ሄዋዳንካ ቃሲ አማኒያ አሳ ካሌሲያዋንቱኔ ኡንቱንታ ማዲያዋንቱ አይ ማላ ኤሻና ዴዲያዋንታ ጊዳናው ቤሲንቶ ኦዲያባ አይቆዳ፥ ዉርሴሳን ዊዎቶሲ ዩሱሲ ኪሪስቶሳሲ አሲያ ሎዎ አሳንቻ ዋኒዴ ጊዳናው ዳንዳይንቶኔ ቃሲ ዱማ ዱማ አማኒያ አሳ ማባራ ሲንሳን አው ዴዲያ አዎቴሳሲ፥ ጳውሎስ አ ዞራዳ ዞሪያ ቤዔቶ።

ሼምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ

ጌሉዋ (1:1-2)

አማኒያ አሳባኔ ኡንቱንቱ ጊዶን አሲያ ያሳ አሳንቻቱዋባ (1:3-3:16)

ዊዎቶሳው አ አሱዋሲ ኢሜቴዳ ቲሚርቲያ (4:1-6:21)

1 ኑና አሺያ ያሳይኔ ኑኔ ቤዓና ጊዴ ናሺቻን ናጊያ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ አዛዜዳ አዛዙዋዳን፥ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ኪቴዳዋ ጊዴዳ ታኒ ጳውሎስ፥ ² አማኑዋ ባጋና ታ ቱሙ ናዓው፥ ዊዎቶሳው ሃ ዳቢዳቢያ ፃፋይ።

ዎርዶ ቲሚርቲያፔ ናጌቱሳ

ያሳ ኑ አዉዋፔኔ ኑ ጎዳ ኪሪስቶሳ ዩሱሳፔ አዶ ኬካቴሳይ፥ ማሮቴሳይኔ ሳርቴሳይ ኔው ጊዶ።

³ ታኒ ማቂዶኒያ ባዴ ኔው ጊዳዋዳን፥ ኔኒ ኤፌሶኔን ጋሚዓና ማላ ኮያዲ፥ ኢቲ ኢቲ አሳቱ ዎርዱዋ ቲሚርቲያ ታማሪሲያ፤ ሄዋንቱ ታማሪሴና ማላ፥ አጊቱ ጋዴ አዳ። ⁴ ኡንቱንቱ ቶሳ አዲያዋኔ ባሬንቱ ዛሪያ ጋይሪያዋ አጋናዳን አዳ፥ አዩሲ ጎፔ፥ ሄዋ ማላባይ ፓሉማ ካሌሴ፤ ቃሲ ያሳ ቆፋ አማኑዋን ኤራቴያዋ አሲኪኖ። ⁵ ሃ አዛዙ ዋና ቆፋይ ጊሻ ዎዛናፔ፥ ሎዎ ሱሬ ዎዛናፔ፥ አሳይ ቤዎ ጊያባይ ባይና አማኑዋፔ ቤቲያ ሲቁዋ ዴንሴሳናሳ። ⁶ ኢቲ ኢቲ አሳቱ ሃዋ አጊዴ፥ ማዴና ሃሳያኮ ሲሜዲኖ፥ ⁷ ኡንቱንቱ አያ ሃሳዩንቶኔ ዎይ ባሬንቱን አማኔቲዴ ኦዲያባይ አዩንቶ ኤሪኪኖ፤ ሺን ያሳ ሂጊያ ታማሪሲያዋንታ ጊዳናው ኮዩኖ።

⁸ አሳይ ቤሲያዋዳን ሂጊያን ጎዔቶፔ፥ ሂጊ ሎዓ ጊዲያዋ ኑኔ ኤራቶ። ⁹ ኢቲባ አኬካናው ኮሺ፥ ሂጊ ሎዎ አሳው ሜዴቲቤና፥ ሺን ሂጊያ ሚንሲያዋንቶ፥ አዛዜቴናዋንቶ፥ ማካላንቻቶ፥ ናጋራንቻቶ፥ ጊሻቴሳይ ባይናዋንቶ፥ ቴናቶ፥ ባሬንቱ ዳዮ ዎይ አባ ዎዲያዋንቱሲ፥ ሼምፔዋ ዎዲያዋንቱሲ፥ ¹⁰ ዎሹማናው ካጂሊያዋንቶ፥ አቱማ አሳይ አቱማ አሳና ዎሹሚያዋንቶ፥ አሳ ዛሊዲያዋንቶ፥ ዎርዳንቻቶኔ ዎርዱዋን ጫቂያዋንቶ፥ ዎይ ቱሙ ቲሚርቲያና ጋኬቴና አይ አሱዋ ጊዲናካ አሲያዋንቶ ኬሴዳ። ¹¹ ሄ ቱዋ ቲሚርቲ አንጂቴዳ ያሳይ ታኒ አዋጃና ማላ፥ ታው ሃዳራ ኢሜዳ ቦንቾ ዎንጋላ ጊዱዋን ዴዔ።

ጳውሎስ ያሳው ሺሼዳ ጋላታ

12 ታኒ አሲያ ኪታን ታው ዎልቃ ኢሜዳ ኑ ጎዳ ኪሪስቶሳ ዩሱሳ ጋላታይ። ታና ባሬ አሳንቻ ሱንሲዴ። ታና ሄ አሶ ቤሲያ አማኔቶዋ ጊዴ ፓይዴዳ ዲራጫካ አ ጋላታይ። 13 ታኒ ሃዋፔ ካሴ አ ቦሪያዋ፣ አ ዩዴርሲያዋኔ ቱጋዩያዋ ጊዶፔ፤ ታው ሃዋ ኢ አሴዳ። ሺን ታኒ ኤሬናን አሴዳ ዲራጫኔ አማናቤና ዲራው፣ ያሳይ ታና ማሬዳ። 14 ቃሲ ኑ ጎዳይ ዛዋይ ባይና ባሬ አጶ ኬካቱሳ ታ ቦሳን ጉሲዴ፣ ኪሪስቶሳ ዩሱሳ ባጋና ኑባ ጊዴዳ አማኑዋኔ ሲቁዋ ታው ኢሜዳ።

15 ኪሪስቶሳ ዩሱሲ ናጋራንቻቱዋ አሻናው ሃ ሳዓ ዩዳ ጊያ ሃሳያይ አማኔቴዳዋኔ አሳይ ኡባይ ቱማ ጊዴ አካናው ቤሲያዋ። ኡባፔ አዲያ ናጋራንቻይ ታና። 16 ሺን ሜዲና ዴቦዋ አካናው አኒ አማናው ቤሲያ አሳው ታኒ ሌሚሱዋ ጊዳናዳን፣ ኡባፔ አዲያ ናጋራንቻው ታው ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ዳሮ ዳንዳያዳን፣ ያሳይ ታና ማሬዳ። 17 አይሬያን ቤቴና ሜዲና ያሳው ኢቱዋሲ፣ ሜዲና ካቴው፣ ሜዲናፔ ሜዲና ጋካናው ጋላታይኔ ቦንቹ ጊዶ። አሜንዒ!

18 ታ ናዓ ጊሞቶሳ፣ ካሴ ኔባ ቲምቢቲያ አዴዳዋዳን፣ ሄ አዴዳዋዳን ሎዎ አሳ ኔኒ አሌታና ማላ፣ ሃ አዛዙዋ ኔው ሃዳራ ኢማይ። 19 አማኑኔ ሎዎ ሱሬ ዎዛናይ ኔው ዴዎ። ኢቱ ኢቱ ባሬንቱ ሱሬ ዎዛና ዩጊ አጊዴ፣ ላጊያዌ ባይና ማርከቢ ባዩያዋዳን፣ ባሬንቱ አማኑዋ ባዩዜዲኖ። 20 ያሳ ቦሪያዋ አጋና ማላ፣ ሄዋ ታማራናው ታኒ ሴፃናው አሳ ኢሜዳ ሄሜኔዮሲኔ ኢስኪንዲሪ ኡንቱንቱ ጊዶን ዴዒኖ።

ዎሳ ጎሊያ ዎሳ

2 ¹⁻² ኑኒ ያሳ ማላቲያዋን፣ ጊሻቴሳ ኡባን፣ ሳሮቴሳኒኔ አሺኬቴሳን ዴዓና ማላ፣ አሳ ኡባው፣ ካቴቶኔ ሱንሳቴሳይ ዴዒያ ኡባቶ፣ ያሳ አቻናው፣ ዎሳናው፣ ጋናታናጫኔ ጋላታናው ቤሲያዋ ኡባባፔ ካሴታይ ታኒ ኔና ኤሪሳይ። ³⁻⁴ አሳይ ኡባይ አታናዳኒኔ ቱማቴሳ ኤራናዳን ኮዩያ ኑና አሺያ ያሳ ሲንሳን ሃዌ ሎዒያባኔ ናሺቺያዋ። ⁵ አዩሲ ጎፔ፣ ኢቲ ያሳይ ዴዔ፤ ያሳፔኔ አሳፔ ጊዱዋን ጊዲዴ ጋናቲያ ኢቱ ዴዔ። ሄዌካ ኪሪስቶሲ ዩሱሳ ጊያ አሳ። ⁶ ኢ አሳ ኡባ ዎዛናው ባሬና ኡባው ኢሜዳ። ያሳይ ባሬ ዎዲያን አሳ ኡባ ዎዛናው ኮዩያዋ ቤሲያ ማርከይ ሃዋ። ⁷ ታኒ ያሳ ቃላ አዲያዋ፣ ዩሱሲ ኪቴዳዋኔ ቃሲ አማኑዋኒኔ ቱማቴሳን አዩሁዳ ጊዴና አሳ ታማሪሲያዋ ጊዳዴ ሱንሴቴዳዌ ሃዋሳ። ታኒ ዎርዶቲኪ፤ ቱሙዋ ሃሳያይ።

⁸ ሄዋ ዲራው፣ ኡባሳን ዴዒያ አቱማ አሳይ ሃንቁኔ ፓሎሚ ባይናን፣ ባሬ ጊሻ ኩሺያ ፑዴ ዴንሲዴ፣ ያሳ ዎሳናዳን፣ ታኒ ኮያይ።

⁹⁻¹⁰ ሄዋዳን ቃሲ ማጫዋንቱካ ቤሲያ ማዩዋ ያሻቴሳኒኔ ባሬንታ ሞዲያዋን ማዩና። ያሳው ያያይ ጊያ ማጫ አሳ ቤሲያዋዳን፣ ሎዎባ አሲያዋናፔ አቲን፣ ሁጲያ ሹሩባ ዳዲያዋን፣ ዎርቃን ዎይ ኢንቁዋን፣ ዎይ ዳሮ አልዎ አሬላን ባሬና አሌቂሶፒኖ።

¹¹ ማጫጫና ኡባባኒ ሞዴታዴ፣ ጮቡ ጋዴ ታማሩ። ¹² ታኒ ማጫጫና ጮቡ ጋዴ ዴቡ ጋዩፔ አቲን፣ አቱማ አሳ ታማሪሱኔ ዎይ ኡንቱንቱ ቦላ አዎቱ ጊኬ። ¹³ አዩሲ ጎፔ፣ አዳሚ ኮይሮ ሜዴቴዳ፤ ሄዋና ጉዩፔ ሜዴታዴ። ⁿ¹⁴ ሄዋና ጨሜታዴ ያሳ ሂጊያ ሜንሳዱፔ አቲን፣ አዳሚ ጨሜቲቤና። ^{o15} ሺን ማጫጫና አማኑዋን፣ ሲቁዋን፣ ጊሻቴሳኒኔ ባሬና ሞዳዴ ዴዎፔ፣ ናና ዩሊያዋን አታና። ††

ዎሳ ጎሊያ ካሌሲያዋንታ

3 አኒኔ ዎሳ ጎሊያ ካሌሲያዋ ጊዳናው ኮዮፔ፣ ሎዎባ አሞቴዳ ጊያ ሃሳያይ ቱማ። ² ዎሳ ጎሊያ ካሌሲያ ኡራይ ቦሪሴናዋ፣ ኢቲ ማቻቲ ፃላላይ ዴዒያዋ፣ ባሬና ሞዲያዋ፣ ባሬና ናጊያዋ፣ ባሬው ቤሲያዋ አሲያዋ፣ ኢማሳ ሞኪያዋ፣ ታማሪሳናው ዳንዳዩያዋ፣ ^{p3} ማጮቴናዋ፣ አሺኬቴሳፔ አቲን ዋላቁቴናዋ፣ ፓሎሜቴናዋ፣ ሻሎዋ ሲቁናዋ፣ ⁴ ናናይ አው አዛዜቲያዋኔ ቦንቺያዋ፣ ቃሲ ባሬ ጎሊያ አዩሳናው ዳንዳዩያዋ ጊዳናው ቤሴ። ⁵ አዩሲ ጎፔ፣ ኢቲ ኡራይ ባሬ ጎሊያ አዩሳናው ዳንዳዩናዋ ጊዶፔ፣ ያሳ አማኒያዋንታ ዎቲ አዩሳናው ዳንዳዩ?

††2:15 ናና ዩሊያዋን አታና፣ ናና ዩሊያዋን ናጊታ ዴዓና ጉሳ።

n2:13 ዶም 2:7፣ 21-22 o2:14 ዶም 3:1-6 p3:2 ቲት 1:6-9

6 አቶሩዋን ሱጊቲዲ፥ ፃላሂያ ካፑ ያሳ ፐርዳን ኩንዴዳዋን ኩንዴና ማላ፥ አራሳ አማኔዳ አሳ ጊዳናው ቤሴ። 7 ፃላሂያ ካፑዋ ቦሪያኒኔ ጳሪያን ጌሌና ማላ፥ ሄ ኡራይ ያሳ ጎሊያፕ ካሬና ዴዲያ አሳን ናሹቲያዋ ጊዳናው ቤሴ።

ያሳ ጎሌን ማዲያዋንቱባ

8 ሄዋዳን ቃሲ ያሳ ጎሊያ ማዲያዋንቱ አሳይ ቦንቺያዋንታ፥ ላዑ ዶና ሃሳዩናዋንታ፥ ዳሮ ዎዩኒያ ኤሳ ኡሸናዋንታ፥ ሚሻው ያራቴናዋንታ፥ 9 አማኑዋ ፀራ ጌሻ ዎዛና ቆፋን ናጊያዋንታ ጊዳናው ቤሴ። 10 ሄዋንቱ ካሴቲዴ ፓጩታናው ኮሼ፥ ፓጩያ አዶዋፕ ጉዩያን፥ ያሳ ጎሌን አሲያዋንታ ጊዲዴ አሲኖ።

11 ሄዋዳንካ ቃሲ ኡንቱንቱ ማቻቱ አሳይ ቦንቺያዋንታ፥ ዚጊሬናዋንታ፥ ባሬና ሞዲያዋንታ፥ አባባኒ አማኔቲያዋንታ ጊዳናው ቤሴ።

12 ያሳ ጎሊያ ማዲያዌ ኢቲ ማቻቲ ፃላላይ ዴዲያዎኔ ቃሲ ባሬ ናናኔ ባሬ ጎሊያ ሎይሲ አዩሲያዋ ጊዳናው ቤሴ። 13 አዩሲ ጎፕ፥ ያሳ ጎሊያ ማዲያዋንታ ጊዲዴ፥ ሎዎ አሱዋ አሲያዋንቱ ባሬንቱ ሁጵው ዎልቃማ ቦንቺዋ ዴሚኖ፤ ቃሲ ኪሪስቶሳ ዩሱሳን ባሬንቶ ዴዲያ አማኑዋ ሎይሲ ፃሊዴ ሃሳያናው ዳንዳዩኖ።

ዎልቃማ ፀራ

14 ታኒ ኔኮ ኤሌካ ባና ጋዴ ሃዋ ኔው ፃፋይ። 15 ሺን ታኒ ቤናን ጋሚያፕ፥ ያሳ ጎሌን ኔኒ ዎታ ዴዳናው ቤሲንቶ ኤራና ማላ ፃፋይ። ሄ ጎሊ ቱማቴሳው ቱሳኔ ባሶ ጊዲያ ዴዑዋ ያሳ ያሳ ጎሊያ። 16 ኑ አማኑዋ ፀራይ ዎልቃማ ጊዲያዋ አኒኔ ሲዳናው ዳንዳዩና።

- ኪሪስቶሲ አሹዋን ቆንጩዳ፤
- ኢ ጊሉዋ ጊዲያዋ ጌሻ አያናይ ማርካቴዳ።
- ኪታንቻቱካ አ ቤዔዲኖ፤
- አዩሁዳ ጊዴና አሳይ አባ አዲና ሲሴዳ።
- ሳዓን ዴዲያ አሳይ አ አማኔዳ፤
- ቦንቺዋን ኢ ሳሉዋ ቤዳ።

ዎርዶ አስታማራቱዋ

4 ኢቲ ኢቲ አሳይ ዉርሴሳ ዎዲያን አማኑዋ አጋናዋ ጌሻ አያናይ ቆንጩያን አዴዳ። ኡንቱንቱ ዎርዶ አያናቱዋሲ አዛዜታና፤ ቃሲ ፃላሃቱዋ ቲሚርቲያ ካላና። 2 ሃዋ ማላ ቲሚርቲ፥ ቲላ ዎዛና ታማን ቦንቁዳ ቢራታን ጉዴዳዋዳን ዶንጩሌዳ ዎርዶ አሳቱዋ ባጋና ዩዳ።

3 ሃዋንቱ ማላ አሳቱ አኪያዎኔ ጌሊያዋ ቃሲ ኢቲ ኢቲ ቆዋ ካሳ ሚያዋ ዲጊኖ። ሺን አማኒያዋንቱኔ ቱማቴሳ ኤሪያዋንቱ ያሳ ጋላቴዳዋፕ ጉዩያን ማና ማላ፥ ያሳይ ካሳ ሜዴዳ። 4 አዩሲ ጎፕ፥ ያሳይ ሜዴዳባይ አባባይካ ሎዳ። ያሳ ጋላቲዴ አኮፕ፥ አሌቲያዌ አያይኔ ባዋ። 5 አዩሲ ጎፕ፥ ሄ አባባይ ያሳ ቃላኒኔ ዎሳን አንጀቴዳዋ።

ኪሪስቶሳሲ ሎዎ አሳንቻ ጊዲያዋ

6 ሄዋ ዲራው፥ ኔኒ ኢሻቱዋ ሄዋ ሃሳዩሲያዋ ጊዶፕ፥ አማኑዋኔ ኔኒ ካሌዳ ሎዎ ቲሚርቲያ ቃላን ኤቆፕ ኔኒ ኪሪስቶሲ ዩሱሳው ሎዎ አሳንቻ ጊዳናሳ። 7 ሺን አማኒያ አሳው ሎዔና ሃሳያፕኔ ቃሲ ጩማ ማጫ አሳ ቶሳፕ ባቃታ። ቃሲ ያሳ ማላቲያዋን ኔና ሎሂሳ። 8 አዩሲ ጎፕ፥ አሳይ ባሬ ቦላ ሚኒሲያዌ ላፋ ጎዔ። ሺን ያሳ ማላቲያዋን ሎሂሲያዌ ሃኒካ ሲንሳፕካ ዴዑዋ ኢማና ጊያ ዲራው፥ አባባዉካ ጎዔ። 9 ሃሳያይ አሳይ አባይ አካናው ቤሲያ ቱሙ ሃሳያ። 10 ኑኒ ሄዋ ዴማናው ዳቡራቶኔ ሎይሲ አሴቶ፤ ሄዋሲ ኑኒ ሂዶታ ዎሴዳዌ አሳ አባ፥ አባፕ አሲዴ፥ አማኒያዋንታ አሺያ ዴዑዋ ያሳ።

11 ሃዋ አዛዛኔ ታማሪሳ። 12 ኔኒ ያሳጋ ጊዲያ ዲራው፥ ኔና አኒኔ ካዶፖ። ሺን አማኒያዋንቶ ኔ ሃሳያን፥ ሃኖቴሳን፥ ሲቁዋን፥ አማኑዋኒኔ ጌሻቴሳን ሌሚሱዋ ጊዳ። 13 ታኒ ያና ጋካናው አሳሲ ያሳ

ማፃፋ ናባቢያዋን፤ ሦሳ ቃላ ኦዲያዋንኔ ታማሪሲያዋን ሚና።¹⁴ ቲምቢቲያ ኦዲያዋንቱ ሃሳዬናኔ ጨማቱ ባሬንቱ ኩሺያ ኔ ቦላ ዎሲና፤ ኔኒ ኣኬዳ፤ ኔናን ዴዲያ ገሻ ኣያና ኢሙዋ ቶሻ፡፡

¹⁵ ኔ ዲቻይ ኣሳ ኡባው ቆንጫና ማላ፤ ሄዋ ሚኒሳ ቆ፡፡ ሃዋ ኡባ ዎዴ ኣሳ።¹⁶ ኔ ሁጲያኔ ኔ ቲሚርቲያ ና፡፡ ኔኒ ሄዋ ኦሶፕ፤ ኔናኔ ኔኒ ጊያዋ ሲሲያዋንታ ኣሺያ ዲራው፤ ኣጌናን ኣሳ።

አምዔቱዋ ዞሬዳ ዞሪያ

5 ጨማ ኣሳ ኔ ኣባ ቦንቺያዋዳን ቦንቻፕ ኣቲን፤ ቶሻ፡፡ ያላጋቱዋ ኔ ኢሻዳን፤² ቃሲ ጨማ ማጫ ኣሳ ኔ ኣቲዳን፤ ያላጋ ማጫ ኣሳ ኔ ሚቻቲዳን፤ ኩሜንሳ ገሻቴላን ቦንቻ።

³ ባሬ ፃላላ ጊዴዳ ቱሙ አምዔቱዋ ቦንቻ።⁴ ሺን አምዓቲው ናናይ ዎይ ናና ናናይ ዴዎፕ፤ ሄ ናናይ ሦሳ ማላቲያዋ ባሬንቱ ሶይ ኣሳ ቤሲያዋንኔ ቃሲ ሄዋ ኣሲያዋን ባሬንታ ዩሌዳዋንቱ ኩሺያ ዛሪያዋ ታማሪና፤ ኣዩሲ ጎፕ፤ ሄዌ ሦሳ ናሺቺያዋ።

⁵ ኣያ ማዳካ ባይና ባሬ ዴዲያ ቱሙ አምዓታ ሦሳይ ኢማና ጋዴ ናሺቻን ናጋ ኡታዱ። ቃሲ ጋላሲኔ ቃማ ሦሳይ ኢዞ ማዳና ማላ፤ ዎሳዉኔ ኣቻው።⁶ ሺን ባሬና ኢሻሲያ አምዓታ ጋፃ ዴዎፕካ፤ ኢዛ ሃይቃዲጋዱ።⁷ ቃሲ ኣኒኔ ኡንቱንታ ቦሬና ማላ፤ ሃ ኣዛዙዋ ኢማ።⁸ ሺን ባሬንቱዎ ቃሲ ኡባፕ ኣሲዴ፤ ባሬ ሶይ ኣሳው ቆፕና ኡራይ ኣናኔ ጊዶፕ፤ ሄዌ ባሬ ኣማኑዋ ካዴዳዋ። ኣማኔና ኣሳፕካ ኣዲዴ ኣው ኢታ።

⁹ ኡሱፑን ታሙ ላይላይ ኩሚቤና አምዓቲ ሱንሳ ማዘገቢያን ፃፎ፡፡ ሄዋ ቦላን ቃሲ ኢዛ ኢቲ ኣሲናፕ ሃራ ጌላቤናዉና ጊዳናው ኮሺ።¹⁰ ናና ዲቺያዋን፤ ኢማሳ ሞኪያዋን፤ ገሻቱዋ ጌዲያ ሜጨያዋን፤ ዋዩቴዳ ኣሳ ማዲያዋን፤ ሎዎ ኣሱዋ ኡባ ካሊያዋን፤ ሃ ሎዎ ኪታ ኪቴቲያዋን ኤሬቴዳዉና ጊዳናው ቤሴ።

¹¹ ሺን ያላጋ አምዔቱዋ ዮኮንቱ ሱንሳና ጋሳ ፃፎ፡፡ ኣዩሲ ጎፕ፤ ኡንቱንቱ ባሬንታ፤ ኣሲና ጌላ ጌላ ጊያ ዎዴ፤ ኪሪስቶሳ ኣጋናዋንታ።¹² ኮይሮ ኣማኑዋ ካዴዳ ዲራው፤ ኡንቱንቱ ፐርዴታና።¹³ ሄዌ ባይናን ኣሱዋ ዳዩዴ ኢቲ ጎሊያፕ ሃራ ጎሊያ ዩዩዴ፤ ሃሜቲያዋ ፃላላ ጊዴናን፤ ባሬንቶ ቤሴናባ ሃሳዩዴ፤ ዘጊርሳኔ ዩውዋን ጮ ጌሊያዋ ታማሪና።¹⁴ ሄዋ ዲራው፤ ኑ ሞርኪቱ ኑ ቦላ ሃሳዩያ ኢታባ ዴሜና ማላ፤ ያላጋ አምዓቱ ኣሲና ጌሊዴ፤ ናዓ ዩሊዴ፤ ባሬንቱ ጎሊያ ኣዩሳና ማላ ዞራይ።¹⁵ ኣዩሲ ጎፕ፤ ሃዋፕ ካሴ ኣማሬዳ አምዓቱ ሴፃና ካላናው ኣጊዴ ጉዩ ሲሜዲና።

¹⁶ ኣማኒያ ሚሺራቲው ሃቃንካ ዳቦ አምዓቱ ዴዎፕ፤ ኢዛ ኡንቱንታ ማዳናው ቤሴ። ኣማኒያ ኣሳቱ ማዱ ቤሲያ ቱሙ አምዔቱዋ ማዳና ማላ፤ ኡንቱንቱ ኣማኒያዋንቶ ቶኮ ጊዶፐና።

¹⁷ ሎይሲ ሄሚያ ጨማቱ፤ ቃሲ ኡባፕ ኣሲዴ፤ ቃላ ኦዲያዋንኔ ታማሪሲያዋን ዳቡሪያዋንቱ፤ ዳኮ ቦንቹዋ ኣካናው ቤሲና።¹⁸ ኣዩሲ ጎፕ፤ ሦሳ ማፃፋይ፤ «ኡዱማን ካሳ ዩዲያ ቦራ ዶና ቃሻ፡፡» ቃሲ፤ «ኣሳንቻይ ባሬ ዲርጉዋ ኣካናው ቤሴ» ያጌ። 9

¹⁹ ላው ዎይ ሄዙ ማርካይ ባይናን፤ ዎሳ ጎሊያ ጨማ ሞቲያዋ ሲሶ፡፡²⁰ ሃራቱ ያያና ማላ፤ ናጋራ ኣሲያ ኡባቱዋ ኣሳ ኡባ ሲንሳን ሴራ።

²¹ ኔኒ ኣይኔ ኣሳ ዴሙዋ ጌሌናን፤ ኢቱዋ ኢቱዋፕ ዱማይናን ሃ ኣዛዙዋ ናጋና ማላ፤ ሦሳኒኔ ዩሱሲ ኪሪስቶሳን ዶሬቴዳ ኪታንቻቱዋ ሲንሳን ኔና ታኒ ዞራይ።²² ኦላ ቦላኒኔ ኤሌላዴ ኔ ኩሺያ ዎሶ፡፡ ሃራቱዋ ናጋራን ጌሎ፡፡ ኔና ገሻቴላን ናጋ።

²³ ኔኒ ኡባ ዎዴ ሳኪቲያ ዲራውኔ ኔ ኡሉዋ ዲራው፤ ጉሳ ዎዩኒያ ኤሳ ኡሻፕ ኣቲን፤ ሃሳ ፃላላ ኡሻ፡፡

²⁴ ኢቲ ኢቲ ኣሳቱዋ ናጋራይ ቤዓናው ቆንጩ፤ ኡንቱንቱ ናጋራይ ኡንቱንታ ፐርዳናው ኡንቱንቱፕ ሲንሳው ኣዲ። ሺን ሃራቱ ናጋራይ ጉዩፕ ቆንጩ።²⁵ ሄዋዳንካ፤ ሎዎ ኣሱካ ቆንጩ። ቆንጨቤናባ ጊዶፕኔ፤ ጌማናው ዳንዳዩና።

አይሌቱዋሲ ኢሜቴዳ ዞሪያ

6 ሰላ ሱንሳይይ ኑ ቲሚርቲ ቦሬቴና ማላ፣ አይሌቱሳ ሞርጌ ሚሳ ጊዶን ዴዲያዋንቱ ባሬና ሞዲያ ጎዳቶ ቦንቹ ቤሲያዋ ኤሪኖ። ² አማኒያ አሳ አይሊያ ጊዴዳዋንቶ ኡንቱንቱ ጎዳቱ ኡንቱንቶ ኢሻ ጊዲያ ዲሬው፣ ኡንቱንታ ካዶፒኖ። ሺን ባሬንቱ ኪታን ጎዔቲያዋንቱ ኡንቱንቱ ሲቂያ አማኒያዋንታ ጊዲያ ዲሬው፣ ኡንቱንቱ ካሴዋፔ አሲዴ አሳናው ቤሴ።

ዎርዶ ቲሚርቲያይ ቱሙ ዱሬቴሳ

ኔን ሃ ዩዋቱዋ ታማሪሳናውኔ አዳናው ቤሴ። ³⁻⁴ እኒኔ ዱማ ቲሚርቲያ ታማሪሲያዋ ጊዶፔ፣ ቃሲ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ቱሙ ቃላናኔ ኑ አማኑዋ ቲሚርቲያና ጋኬቴና ኡራይ ዳሮ አቶሬቴ፤ አይኔ ኤሬና። ቃሲ ቃላ ቦላን ፓሉሚታናውኔ ዋላቂታናው ኡንቱንቶ ጊጊና ቆፋይ ዴዔ። ሄዌ ቃናቲያ፣ ፓሉማ፣ ቦሪያ፣ ኢታ ሲዲያ ካሌሴ። ⁵ ቃሲ ኡንቱንቱ ሁጲ አሴና፣ ቱማቴሳይ ባይና አሳቱዋናካ ፓሉማ ካሌሴ። ኡንቱንቱ ሰላ ማላቲያዋን ዱሬታና ጊዴ ቆፒኖ። ኔን ሄ አሳቱዋፔ ሻኪታ።

⁶ ሺን ታው ዴዲያባይ ታው ጊዳና ጊያ ኡራ ሰላ ማላቲያዋ ዱሬዩ። ⁷ አዩሲ ጎፔ፣ ኑኒ ሃ አላሚያ አይኔ አሂቤይኮ፤ ቃሲ አፕ አይኔ አፎኮ። ⁸ ሺን ሚያባይኔ ማዩያባይ ዴዎፔ፣ ሄዌ ኑሲ ጊዳናዋ። ⁹ ሺን ዱሬታናው ኮዩያዋንቱ ፓጪያንኔ ጲሪያን ጊሊኖ፤ ቃሲ ዳሮ አሳ ባሻውኔ ዳዮ ጎቺ አሬያ ዳሮ ኤዶኔ ቆሂያ አሙዋን ኩንዲኖ። ¹⁰ አዩሲ ጎፔ፣ ሻሉዋ ሲቂያዋ ኢታቱሳ ኡባው ፑልቱዋ። ኢቱ ኢቱ ሄዋ አሞቲዲ፣ አማኑዋፔ ባሌቲዴ፣ ዳሮ ሜቱዋን ባሬንታ ቆሄዲኖ።

ጳውሎሲ ጊሞቶሳ ዞሬዳ ዞሪያኔ አዛዜዳ አዛዙዋ

¹¹ ሺን ኔኖ፣ ሰላ አሳው፣ ሄዋፔ ባቃታ። ጊሎቴሳ፣ ሰላ ማላቲያዋ፣ አማኑዋ፣ ሲቂዋ፣ ዳንዳያኔ አሺኪቴሳ ካላ። ¹² አማኑዋ ባሂያ ሎይሳ ባቂታ። ዳሮ አሳ ሲንሳን ሎዎ ማርካ ማርካታዴ፣ ኔና ሰሳይ ዪሴዳ ሜዲና ዴዐዋ አይቃ። ¹³ ኡባባው ዴዐዋ ኢሚያ ሰላ ሲንሳኒኔ፣ ቃሲ ጴንዪናዊያ ጲላሰሳ ጌቴቲያ ጋዲያ ሞዲያዋ ሲንሳን ሎዎ ማርካ ማርካቴዳ ኪሪስቶሲ ዩሱሳ ሲንሳን ታኒ ኔና ሃዋ አዛዛይ። ¹⁴ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ቆንጫና ጋካናው፣ ቂታይ ባዩናኒኔ ቦሪ ባይናን ሄ አዛዙዋ ናጋ። ¹⁵ አ ቆንጫሳ፣ ኢቲ ሱንሳይ ዴዲያ አንጄቴዳ ሰሳይ፣ ካታቱዋ ካቲ፣ ጎዳቱዋ ጎዳይ፣ ባሬ ቤሲያ ዎዲያን ቤሳና። ¹⁶ ሃይቁናዌ ኢቲ አ ሃላላ። እኒኔ አኮ ሺቃናው ዳንዳዩና ፖዑዋን ዴዔ። እኒኔ አ ቤዒቤና፤ ቃሲ ቤዓናውካ ዳንዳዩና፣ ቦንቹኔ ሜዲና ዎልቃይ አው ጊዶ። አሜንዒ።

¹⁷ ሃዒ ሃ ዎዲያን ዱሬ ጊዲያዋንቱ አቶሬቴናዳኒኔ ቃሲ ኑኒ ናሺታናዳን፣ ኡባባ ፓላሂሲዴ ኑሲ ኢሚያ ዴዐዋ ሰሳን አማኔታናዋፔ አቲን፣ አዲያ ዱሬቴሳን ኡንቱንቱ አማኔቴናዳን፣ ኡንቱንታ አዛዛ። ¹⁸ ኡንቱንቱ ሎዎላ አሳናዳን፣ ሎዎ ኪታን ዱሬታናዳን፣ ኪኪያዋንታኔ ሃራቱዋና ሻኪ አኪያዋንታ ጊዳናዳን አዛዛ። ¹⁹ ሄዋ ያቲያዋን ኡንቱንቱ ሲንሳው ሚኖ ባሶ ጊዲያ ሻሉዋ ባሬንቶ ሺሺኖ። ሄዋፔ ጉዩያን፣ ኡንቱንቱ ቱሙ ዴዐዋ አካና።

²⁰ ጊሞቶሳ፣ ኢቲ ኢቲ አሳይ ባላን ኤራቴሳ ጊያ ኤዎ ፓሉሚያፔኔ ሜላ ሃሳያፔ ባቃታዴ፣ ኔው ኢሜቴዳ ሃዳራ ናጋ። ²¹ አዩሲ ጎፔ፣ ኢቱ ኢቱ ኑሲ ኤራቴሳይ ዴዔ ያጊዴ፣ አማኑዋ ባሌዲኖ።

ሰላ አዶ ኪካቴሳይ ሂንቴናና ኡባና ጊዶ።

ጳውሎስ

ዊሞቶሳው

ፃፊዳ ላዔንሶ ኪታ

ጌሉዋ

ሃዌ ጳውሎስ ዊሞቶሳው ፃፊዳ ላዔንሶ ኪታይ፡ ጳውሎስ ማታ ባሬና ማዲያኔ እስብ ባሬናና ኢቴፔ አሲያ ዎዳላ፡ ዊሞቶሳ ዞሬዳ ዞሪያ አይቆዳዋ። አ ዞሪያፔ ዳሪያ ባጋይ ዳንዳያን ጌንጫና ቤሴ ጊያዋ። ዊሞቶሳው ዞሪያኔ ሜንሴሱዋ ቃላይ ኢሜቴዳዌ፡ ዩሱስ ኪሪስቶሳባ አማኔቲያዋ ጊዲዴ ማርካታናዳን፡ ሚሺራቸዋ ቃላኔ ኤጫ ቃላ ጫቁዋ ቲሚርቲያ ሚኒሲዴ አይቃናዳኒኔ ሜቲያባይኔ ኤቁቲያባይ ዳሮፔካ ታማሪሲያዋኒኔ ሚሺራቸዋ ቃላ አዲያዋን ሚናናሳ።

ዊሞቶሲ ኤያቴሳን አሴቲያ ፓሴና ሚላ ፓሉማፔ ሃካና ማላ፡ ዱማ ሚና አዱ አው አዴቴዳ፡ አዩሲ ጎፔ፡ ሄዋ ማላ አዱ ሲሲያዋንታ ባዩዚያዋፔ አቲን፡ ሃራ ኢ ኢሚያ ጎዲ ባዋ።

ሄዋን ኡባን ዊሞቶሲ ሃሳያናው ቤሲያባይ ጳውሎሳ ዴዑዋኔ አ ሃኖታ ሎዎ ቆፋ፡ ሄዋፔካ አ አማኑዋ፡ አ ጌንጩዋ፡ አ ሲቁዋ አ ዳንዳያኔ ዩዴሳን አ ጋኬዳ ሜቱዋ ሴሚሱዋን ካላናዳና።

ሼምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ

ጌሉዋ (1: 1-2)

ዊሞቶሳው ኢሜቴዳ ማቁዋ (1: 3-2: 13)

አሳይ ካዲያ ዎዴ አማኔቲ ቤቱሳ (2: 14-4: 5)

ሄ ዎዴ ዴዊያባቱዋኔ ኮሺያ ካሌሲያ አጋቱዋ (4: 6-18)

ዉርሴሳ ቁቲያ (4: 19-22)

1 ታኒ ጳውሎስ፡ ያሳይ ኢማና ጌዳ ኪሪስቶሲ ዩሱሳና ኑሲ ዴዊያ ዴዑዋባ አዳናው፡ ያሳይ ጌዳዋዳን፡ ኪሪስቶሲ ዩሱሲ ኪቴዳዌ፡ ² ታ ሲቆ ናዓ ዊሞቶሳው ሃ ዳቢዳቢያ ፃፋይ።

ዊሞቶሳው ኢሜቴዳ ዞሪያ

ያሳ አዉዋፔኔ ኑ ጎዳ ኪሪስቶሲ ዩሱሳፔ፡ አጾ ኪካቴሳይ፡ ማሮቴሳይኔ ሳሮቴሳይ ኔው ጊዶ።

³ ታ ዛራቱ አሴዳዋዳን፡ ታኒካ ታና ዞሪያ ጌሻ ዎዛናፔ አሲያ ያሳ ቃማኔ ጋላሲ ዎሲያ ዎሳን ኡባ ዎዴ ኔና ሃሳዩያ ዲራው፡ አ ጋላታይ። ⁴ ታኒ ኔ አፎሳ ሃሳያ ሃሳያዴ ናሼታና ማላ፡ ኔና ቤዓናው ዳሮ ሳዋታይ።

⁵ ኔናን ዴዊያ ዎርዶ ባይና አማኑዋ ሃሳያይ። ሄ አማኑ ቤኒ ኔ ዳይ ዳይ ሎይዲኒኔ ኔ ዳይ ኤዉኒቂን ዴዊያ አማኑዋ ማላ፤ ቃሲ ኔናኒካ ሄዌ ዴዊያዋ ኤራዲ። ⁶ ሄዋ ዲራው፡ ታኒ ታ ኩሺያ ላዑዋ ኔ ቦላ ዎሴዳ ዎዴ፡ ⁷ ያሳይ ኔው ኢሜዳ ኢውዋ ኔኒ ዶሺሴና ማላ፡ ኔና ሃሳዩሳይ። ⁷ አዩሲ ጎፔ፡ ያሳይ ኑሲ ዎልቃ፡ ሲቁዋኔ ኑ ሁጲያ ናጊያዋ ኢሚያ ጌሻ አያና ኢሜዳፔ አቲን፡ ያሻ አያና ኢሚቤና።

⁸ ሲሚ፡ ኑ ጎዳው ማርካቲያዋን ዎይ አ ዲራው ቃሹዋን ዴዊያ ታዋንካ ዩላቶፓ። ሺን ያሳይ ኔው ኢሚያ ዎልቃ ኬናን ታናና ሚሺራቸዋ ቃላው ዋዩታ። ⁹ ያሳይ ባሬ ቆፋኒኔ ባሬ አጾ ኪካቴሳን ኑና አሺዴ፡ ባሬ አሳ አሳናው ዊሶዋፔ አቲን፡ ኑኒ አሴዳ አሱዋ ዲራው ጊዴና። ኢ ሃ አጾ ኪካቴሳ ኪሪስቶሲ ዩሱሳ ባጋና ዎዲ ዶሚታናፔ ካሴ ኑሲ ኢሜዳ። ¹⁰ ሺን ሃዲ ሃ አጾ ኪካቴሳይ ኑና አሺያ ኪሪስቶሲ ዩሱሳ ዩሳን ኑሲ ቆንጩዳ። ቃሲ ሃይቁዋ ዎልቃካ ኢ ዳዩሴዳ፡ ዎንጋላ ሚሺራቸዋ ባጋና ባዩና ዴዑዋ ኑሲ ቆንጩሴዳ።

¹¹ ታኒ ዩሱሲ ኪቴዳዋኔ አዩሁዳ ጊዴና አሳ ታማሪሲያዋ ጊዳዴ፡ ዎንጋላ ሚሺራቸዋ አዳና ማላ፡ ያሳይ ታና ዶሬዳ። ¹² ቃሲ ታኒ ሃ ሜቱዋ አኪያዌ ሄዋ ዲራሳ፡ ሺን ታኒ አማኔዳዋ ኤሪያ ዲራው፡ ዩላቲኬ። ቃሲ ኢ ታው ኢሜዳ ሃዳራ ሄ ጋላሳይ ጋካናው፡ ኢ ናጋናው ዳንዳዩያዋ ኤራይ።

¹¹1:6 ታኒ ታ ኩሺያ ላዑዋ ኔ ቦላ ዎሴዳ ዎዴ፡ ሃዌ ቤሲያዌ፡ አማኒያ አሳ ካሌሳናዳን ጌሻ አያናይ አሱዋሲ ዶሪና ቱማቴሳን ካሌሲያዋንቱ ቃላ አዳናው ዎይ ታማሪሳናው ያሳይ አኪዳዋንቱ ቦላን ባሬንቱ ኩሺያ ዎሲዴ ዎሲያዋ ቤሴ። 1ዊም 1: 4 ዊሊቴ።

13 ታኒ ኔና ታማሪሴዳ ቱሙ ቃላ ሌሚሱዋ ኡዳ እዩቃዴ፡ ኪሪስቶሲ ዩሱሳን ኑሲ ዴዒያ አማኑዋኒኔ ሲቁዋን ዴዓ። 14 ኑ ጊዶን ዴዒያ ገሻ አያና ባጋና ኔው ሃዳራ ኢሜዳ ሎዖባ ናጋ።

15 ኢሲያ ጊያ ቢታን ዴዒያ ኡባቱ ታፔ ባቃቱዳዋ ኤራሳ፤ ኡንቱንቱ ጊዶን ፒጌሉሲኔ ሄርሞጌኔሲ ዴዒያ።

16 ሄኔሲፎሩ ታና ዳር ዎዴ ሜንሴሴዳ ዲራው፡ ጎዳይ አ ሰይ አሳው ማሮቴሳ ኢሞ። ቃሲ ታኒ ቃሾ ጎሴን ዴዒያዋ ኢ ዩላቲቢና። 17 ሺን ሮሜ ጊያ ካታማ ጋኬዳሳና ታና ሎይሲ ኮዩዴ ዴሜዳ።

18 ሄ ጋላሲ ጎዳፔ ማሮቴሳ ዴማናዳን፡ ጎዳይ አው ኢሞ። ቃሲ ኤሬሶና ጊያ ካታማን ኢ ታና አይ ኬና ማዴዴንቶኔ ኔኒ ሎይሳ ኤራሳ።

ኪሪስቶሳው ሎዖ ዎታዳራ ጊዲዴ ሜቱዋ አኪያዋ

2 ሲሚ ታ ናዓው፡ ኪሪስቶሲ ዩሱሳን ዴዒያ አጾ ኪካቴሳን ሚና። 2 ቃሲ ዳር ማርካቱ ዴዒያሳን ታፔ ኔኒ ሲሴዳ ዩዋቱዋ ሃራቱዋ ታማሪሳናው ዳንዳዩያ አማኔቱዳ አሳቱዋሲ ሃዳራ ኢማ።

3 ኪሪስቶሳ ዩሱሳው አማኔቱዳ ዎታዳራዳን፡ ታናና ዋዩታ። 4 አላ ቢያ ዎታዳራይ ባሬ ካፕዋ ናሼቻናው፡ ዎታዳራ ጊዴና አሳይ አሲያ ኪታን ዋሳኪቴና። 5 ቃሲ ዎሳን ኪሴቲያ ኡራይካ ዎጋዳን ዎዓና ጳዮፔ፡ ዎይታ አኪና። 6 ዳር ዳቡሪዴ አሴዳ ቢታ ጎሺያ ቢታኒ ሺቄዳ ካሳፔ ባሬና ጋኪያዋ ኮይር አካናው ቢሴ። 7 ኔኒ ኡባባ አኪካናዳን፡ ጎዳይ ኔና ዳንዳዩሳና ዲራው፡ ታኒ ጊያዋ ቆፓ።

8 ታኒ ዎንጋላ ሚሺራቹዋ ኦዲያዋዳን፡ ሃይቁዋፔ ዴንዴዳ ዳዊቱ ዛሪያ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ቆፓ። 9 ታኒ ዎንጋላ ሚሺራቹዋ ኦዲያ ዲራው፡ ኢታባ አሴዳዋዳን፡ ሃራይ አቶ ቃሼታና ጋካናው ዋዩታይ። ሺን ዶሳ ቃላይ ቃሼቱና። 10 ሄዋ ዲራው፡ ታኒ ዶሳይ ዶሬዳ አሳቱካ ኪሪስቶሲ ዩሱሳን ዴዒያ አቶቴሳ ሜዲና ቦንቹዋና ዴማናዳን፡ ኡንቱንቱ ዲራው፡ ታኒ ኡባባን ዋዩታይ።

11 ሃዌ፡

«ኑኒ አናና ኢቲፔ ሃይቁዳዋ ጊዶፔ፡

አናና ኢቲፔ ዴዓና።

12 ኑኒ ጊንጮፔ፡

አናና ኢቲፔ ካዉታና።

ኑኒ አ ካዶፔ፡

ኢካ ኑና ካዳና።

13 ኑኒ አማኔቱናን አጎፔካ፡

ኢ አማኔቲያዋ ጊዲዴ ዴዓናዋ።

አዩሲ ጎፔ፡ ኢ ባሬና ባሬ ሁጲው

ኤሪኬ ጋናው ዳንዳዩና።

ጊያዌ ቱሙ ሃሳያ።

ሚኖ አሳንቻ

14 ኔኒ ኔ አሳ ሃዋ ሃሳዩሳ፤ ኡንቱንቱ ቃላን ፓሉሜቴና ማላ፡ ዶሳ ሲንሳን ዞራ። ሄዌ ሲሲያ አሳ ባዩዚያዎፔ አቲን፡ አይኔ ጎሄና። 15 ኔኒ ዶሳ ቱማቴሳ ቃላ ሱሬቴሳን ኦዲያዎኔ ቃሲ አ አሶ ዩላቴና አሳንቻ ጊዳዴ፡ ዶሳይ ሳቢያ አሳዳን፡ ኔ ሁጲያ ዶሳው ኢማናው ሚና። 16 ሺን ሃ ሳዓው ኢንጂቲያ ማዴና ሃሳያፔ ኔና ናጋ። አዩሲ ጎፔ፡ ሄዌ ዶሳፔ አሳ ሃሴ። 17 ቃሲ ኡንቱንቱ ታማሪሲያዌ ቦላ ጨቱዋዳን ኡባሳ ጋካናሳ። ሄ ታማሪሲያዎንቱፔ ላዓቱ ሄሜኔዮሳኔ ፒሊዶሳ። 18 ኡንቱንቱ ቱሙዋ አጊያ አጊዴ፡ «ሃይቁዋፔ ዴንዲያዌ ካሴ አጲዲጌዳ» ያጊዴ አማራዳ አማኒያ አሳቱዋ አማኑዋ ባዩዚኖ።

19 ጊዶፔካ፡ ዶሳይ ኤሴዳ ሚኖ ቴሳይ ቃዓና ዳንዳዩና። ቃሲ አ ቦላን፡ «ጎዳይ ባሬዋንታ ኤሬ»፤ ቃሲ «ጎዳዋ ጊዲያ አኒኔ ኢታ አሱዋ አጎ» ያጊያ ቃላቱ ዓፌቱዲኖ። t

20 ኢቲ ዎልቃማ ጎሴን ዎርቃፔኔ ቢራፔ ሜዴቴዳ ሚሻ ዓላላ ጊዴናን፡ ሚሳፔኔ ኡርቃፔ ሜዴቴዳ ሚሻቱካ ዴዒያ። ሄዋንቱፔ ባጋቱ ቦንቾ አሱዋ ኡንቱንቱን አሳናው፡ ቃሲ ባጋቱ ቶሼቲያዎ ኡንቱንቱን

t2:19 ፓይ 16:5

አሳናው ሜዴቴዲኖ።²¹ ሄዋ ዲራው፥ እኒኔ ሃ ኢታባ ኡባፕ ባሬና ጌሾፕ፥ ኢ ባሬ ጎዳ ጎዲያ አሱዋ አሳናው ባሬና ኢሜዳ ዲራው፥ ቦንቾ አሱዋ አሲያ ሚሻ ጊዳናዋ። ቃሲ ሎዖ አሱዋ ኡባ አሳናው ጊጌቴዳዋ ጊዳናዋ።

²² ሺን ኔኒ ኢታ ዎዳላቴሳ አሙዋፕ ባቃታ። ባሬንታ ማዳናው ጌሻ ዎዳናፕ ጎዳ ዪሲሲያዎንቱና ኢቲፕ፥ ሂሎቴሳ፥ አማኑዋ፥ ሲቆቴሳኔ ሳርቴሳ ሚኒሳዴ ካላ።

²³ ሺን ኤያቱዋ ፓሉሚኔ አይኔ ኤሬናዎንቱ ፓሉሚ ዋሳሳ ካሌሲያዋ ኤራዴ አፕ ባቃታ።²⁴ ጎዳ ቆማይ ኡባው ኬኪያዋ፥ ሎይሲ ታማሪሲያዋን ዳንዳያንቻ ጊዳናው ቤሴፕ አቲን፥ ዋላቂታናው ቤሲና።²⁵ ቃሲ ኢ ባሬና ኢዲያዎንታ አሺኬቴሳን ሴሪያዋ ጊዳናው ቤሴ። ኡንቱንቱ ባሬንቱ ናጋራፕ ሲሚዴ፥ ቱማቴሳ ኤራናዳን ያሳይ አሳኔንቶ፥ እኒ ኤራ።²⁶ ቃሲ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ዎዳና ቆፋው ሲሚዴ፥ ኡንቱንታ ባሬ ኮዬዳባው አዛዜታና ማላ አይቄዳ ዓላሂያ ካፕዋ ዳባፕ ኬሲ አካና።

ወርሴሳ ጋላሳቱዋን ሃናናው ዴዲያ ኢታ ዩዋቱዋ

3 ሺን ወርሴሳ ጋላሲ ዋዬሲያ ዎዲ ያናዋ አኬካ።² አዩሲ ጎፕ፥ አሳይ ባሬና ሲቂያዎንታ፥ ሻሉዋ ሲቂያዎንታ፥ ጩቁቲያዎንታ፥ አዩያዎንታ፥ ቦሪያዎንታ፥ ባሬና ዩሌዳዎንቶ አዛዜቴናዎንታ፥ ጋላቴናዎንታ፥ ጌሻቴሳይ ባይናዎንታ፥³ ሲቂ ባይናዎንታ፥ ሲጌቴናዎንታ፥ ዚጊርሳንቻቱዋ፥ ባሬና ናጊናዎንታ፥ ኬኪናዎንታ፥ ሎዖባ ዶሴናዎንታ፥⁴ ኡባ ኤሪኬ ጊያዎንታ፥ ዲርቢያዎንታ፥ አቶሩዋን ሱጌቲያዎንታ፥ ቃሲ ያሳፕ አሲዴ፥ ኢሻሉዋ ዶሲያዎንታ ጊዳና።⁵ ኡንቱንቱ ያሳው ጎዩኒያዋ ማላቲኖ፤ ሺን አ ዎልቃ ካዴዲኖ። ሄዋንቱ ማላ አሳቱዋኮ ሺቆፓ።

⁶⁻⁷ አዩሲ ጎፕ፥ ኡንቱንቱፕ ኢቱ ኢቱ አሳ ጎሊያ ጌሊዴ፥ ናጋራይ ዴዲያዎንታ፥ ዱማ ዱማ አሙዋን ሱጌቲያዎንታ፥ ኡባ ዎዴ ታማሪዴ፥ ቱማቴሳ ኤራ አካናው ሙሌ ዳንዳይቤና ዳቡራንቻ ማጫዎንታ ባሌሲኖ።⁸ ያኔሲኔ ያምባሬሲ ስፍራው ዩዊዋ ጳልቆዋዳን፥ ሄዋዳን ቃሲ ሃዋንቱ፥ ሱሬ ቆፋይ ባይናዎንታ አማኑዋን ኩንዴዳዎንቱ፥ ቱማቴሳባ ጳልቂኖ።⁹ ሺን ያኔሳ ኤያቴሳይኔ ያምባሬሳ ኤያቴሳይ ቃሲ ቆንጩዳዋዳን፥ ኡንቱንቱ ኤያቴሳይካ አሳ ኡባው ቆንጫና ዲራው፥ ኡንቱንቱ ካሴዋፕ አዲዴ ዲጫኪኖ።

ወርሴሳ ዞሪያ

¹⁰ ሺን ኔኒ ታ ቲሚርቲያ፥ ታ ሃናታኔ ታ ቆፋ፥ ታ አማኑዋን ታ ዳንዳያ፥ ታ ሲቂዋን ታ ጌንጩዋ፥¹¹ ታ ዩዴሳኔ ታ ዋዬያ ቤዓዳ፥ አንዖኪያ፥ ኢቆኒዮኔ ሲስጊራ ጊያ ካታማቱዋን ታና ጋኬዳባኔ ታኒ ዳንዳይዳ ዩዴሳ ኤራሳ፥ ጎዳይ ታና ሄ ኡባፕ አሺዳ።¹² ቱማቴሳን ኪሪስቶሲ ዩሱሳን ያሳ ማላቲዴ ዴዳናው ዶሲያ ኡባይ ዩዴርሴታና።¹³ ሺን ኢታ አሳቱኔ ባሌሲያዎንቱ ሃራቱዋ ባሌሲዴኔ ባሬንቱ ሁጲው ባሊዴ፥ ካሴፕ ኢቲ ኢቲ ቢኖ።

¹⁴ ሺን ኔኒ ሄ ቱማቴሳ አፕ ታማሪዴንቶኔ ኤራዴ፥ ኔኒ ታማሪዳዎንቲ ኤራዳዎን ሚናዴ ዴዳ።¹⁵ ኔኒ ጉሳ ናዓቴሳፕ ዶማዴ ኪሪስቶሲ ዩሱሳ አማናዴ፥ አቶቴሳይ ቤቲያ አዴዳ ኤራ ኢማናው ዳንዳይያ ጌሻ ማፍቱዋ ኤራዳ።¹⁶⁻¹⁷ ያሳ ማፍቱ ኡባን ያሳ አያናይ ዴዳ። ቃሲ ሄ ማፍቱ ያሳው አሲያ አሳይ ኩሜንሳኔ ሎዖ አሱዋ ኡባው ጊጌዳዋ ጊዳና ማላ፥ ቱማቴሳ ታማሪሳናው፥ ባላ ሴራናው፥ ባዩዙዋ ሱሪሳናውኔ ሂሎቴሳ ዴዎ ዞሪያ ኢማናው ማዲኖ።

4 ታኒ ኔና ያሳ ሲንሳኒኔ፥ ዴዎዋን ዴዲያ አሳኔ ሃይቄዳ አሳ ፐርዳናው ዴዲያ ኪሪስቶሲ ዩሱሳ ሲንሳን፥ ቃሲ አ ዩሳኒኔ አ ካዉቴሳን ኔና ዞራይ።² ቃላ አዳ፥ ዎዲ ኢንጂቲና ኢንጂታና ጳይና፥ ሚናዴ አዳ፥ ዳር ዳንዳያን አሳ ታማሪሳዴ ሱሪሳ፥ ሴራኔ ዞራ።³ አዩሲ ጎፕ፥ አሳይ ቱሙ ቲሚርቲያ ሲሴናን ኢዲያ ዎዲ ያናዋ። ሺን አሳይ ባሬንቱ አሙዋ ካሊዴ፥ ሲሳናው ናሽቺያዋ አዲያ ታማሪሲያዎንታ ጉጂ ጉጂ ሺሻና።⁴ ኡንቱንቱ ቱሙ ዩዊዋ ሲሲያዋ አጊዴ፥ ቶሳ ሲሳናው ባሬንቱ

§§3:8 ያኔሲኔ ያምባሬሲ፡ ሃ ሱንሳቱ ኤጫ ጫቁዋ ማፍታን ባዋ። ሺን ሙራ አሳይ ጊያ ቆፋይ፡ «ሃዋንቱ ሙሴ ኢስራኤሊያ አሳ ጊብዔፕ ኬሲዴ ካሌሳናው ቆፕዳ ዎዴ፡ አናና ኤቁቴዳ ሙሩኒያዎንታ» ያጊያዋና። ኬስ 7:11፥ 12 ዪሊቴ።

u3:8 ኬስ 7:11

ሃይሳ ዎራ ዛራና። ⁵ሺን ነኒ ኡባባኒ ኔ ሁጲያ ናጋናው ቤሴ። ሞዩያ ዳንዳያ። ዎንጋላ ሚሺራቸዎ አዲያዌ አሲያ አሱዋ አሳ። ያሳ ቆማዳን፣ ኔ አሲያ አሱዋ ኡባ ፖላ።

⁶ታና ጊደፔ፣ ታ ሱሳይ ጉኪዴ ያርሼቲያ ዎዲኔ ቃሲ ሃ ዴዑዋ አጋዴ ቢያ ዎዲ ጋኪዳ። ⁷ታኒ ሎዎ ባዊያ ባዌታዲ፤ ዎሳ ዎፃዴ ዉርሳዲ፤ አማኑዋካ ናጋዲ። ⁸ሲንሳፔ ታው ዊሎቴሳ አኪሊሊ ጊጊ ኡቴዳ። ሄዎ ዊሎ ፒርዳ ፒርዲያ ጎዳይ ሄ ጋላሲ ታው ኢማና። ቃሲ ኪሪስቶሲ ቆንጫናዎ ዶሲያ ኡባሳፔ አቲን፣ ታ ፃላላሳ ጊዴና።

አ ቡዞ አላላቱዋባ

⁹ታኮ ኤሌካ ያናው ሚና። ¹⁰አዩሲ ጎፔ፣ ዴማሲ ሃ አላሚያ ዶሲዴ፣ ታና አጊዴ፣ ቴሴሎንቂያ ጊያ ካታማ ቤዳ። ቄርቂሲ ጋላቲያ ጊያ ጋዲያ ቤና፣ ቃሲ ቲቶ ዲልማዊያ ጊያ ጋዲያ ቤዳ። ¹¹ሉቃሳ ፃላላይ ታናና ዴዴ። ማርቆሲ ታና ኪታን ሎይሲ ማዳናው ዳንዳዩያ ዲራው፣ አ ዴማዴ ኔናና አካዴ ያ። ¹²ሺን ታኒ ቲኪቆሳ ኤፌሶና ጊያ ካታማ ኪታዲ። ¹³ኔኒ ያዴ፣ ዊሮዓዳ ጊያ ካታማን ካርፖሳዋን ታኒ ዩጋዴ ዩዳ ታ ጋቢያኔ ቃሲ ማፃፋቱዋ ታው አካዴ ያ። ሺን ዱማያዴ ጋልባን ፃፌቴዳ ማፃፋቱዋ አያ ጊደፔኔ፣ አኪናን ዮፓ።

¹⁴ቢራታ ቆዊያ ኢስኪንዲሪ ታና ዳሮ ቆሄዳ፤ ጎዳይ አው አ አሱዋዳን ዛራና። ¹⁵ኢ ኑኒ አዲያዎ ሎይሲ ጳልቂያ ዲራው፣ ኔኒ አፔ ኔና ናጋ።

¹⁶ኮይሮ ታና ሞቲያ ዎዴ፣ ኡባይካ አጊዳዎፔ አቲን፣ ታና ኦኒኔ ማዲቤና። ያሳይ ሄዎ ኡንቱንቶ ፓይዶፖ። ¹⁷ሺን ታኒ ኩሜንሳ ኪታ አዩሁዳ ጊዴና አሳይ ኡባይ ሲሳናው ኦዳና ማላ፣ ጎዳይ ታ ማታን ኤቂዴ፣ ታው ዎልቃ ኢሜዳ። ቃሲ ጋሙዋ ዶናፔካ ታና አሼዳ። ¹⁸ጎዳይ ታና ኢታባ ኡባፔ አሺዴ፣ ባራ ሳሉዋ ካዉቴሳ ሳሮቴሳን አፋና፤ አው ሜዲ ሜዲናው ቦንቹ ጊደ። አሜንዲ።

ዉርሴሳ ሳሮታ

¹⁹ጲሪስቂሊሲ፣ አቂላሲኔ ሄኔሲፎሩ ሶይ አሳው ታ ሳሮታ አዳ። ²⁰ኤራስዎሲ ቆሮንቶሳ ጊያ ካታማን አቴዳ። ሺን ዊሮፊሞሲ ሳኪቴዳ ዲራው፣ ሚሊዌ ጊያ ካታማን አ ዎሳዲ። ²¹ባልጉ ዎዳናፔ ካሴ ያናው ሚና።

ኤዉቡሉሲ፣ ጳዴሲ፣ ሊኖሲኔ ቂላዉዴ ቃሲ ሃራ ኢሻቱ ኡባይካ ኔና ሳሮ ሳሮ ጊና።

²²ጎዳይ ኔ አያናና ጊደ። አዶ ኬካቴሳይ ሂንቴናና ኡባና ጊደ። አሜንዲ።

ጳውሎስ

ቲቶስ

ፃፊዳ ኪታ

ጌሉዋ

ቲቶ አዩሁዳ ጊዴና አሳ ጊዲዴ። ጉዩፔ ኪሪስቲና አማኑዋን ላሜቲዴ ጳውሎስ ሚሺራቹዋ ቃላ ኪታ አሲያ ዎዴ፤ ማታን ዴዒዴ፤ ሄ አሱዋ ማዴዳ አሳ። ጳውሎስ ሃ ኪታ ፃፊዳዬ፤ ላይሳን አፔ ጉዲያ ሃ ባሬናና አሲያ ቲቶስ ጊዲሺን፤ ሄ ዎዴ ቲቶ አማኒያዋንታ ህላናዉኔ ናጋናው፤ ቃሪዔሴ ጊያ ሃሳን ዶዴቴዳ ሳዓን አቴዳ። አ ኪታ ቆፋይ ሄዙ ሁጴ ዩዋቱዋ ቦላና።

ኮይሩ ዎሳ ጎሊያ ካሌሲያዋንቱ ቃሪዔሴ አሳቱዋ ኢታ አሱዋ ህሊያዋን አይ ማላ ኤሻይ ዴዒያዋንታ ጊዳናው ኮሺንቶ ቲታ አኬኪሳናሳ፤ ሳዔሱ አማኒያዋንቱ ጊዶን ዴዒያ ዱማ ዱማ ጨታ፤ ጨማ አቱማዋንታኔ ማጫዋዋንታ፤ ያላጋ አቱማ አሳቱዋኔ ጎዳሲ አሲያ ዱማ ዱማ አሳ ዎቲ ታማሪሳናው ቤሲንቶ ቲታ ዞሬዳ። ወርሴሳይ ቃሲ አማኒያ አሳ ኤሻባ፤ ሳርቴሳኒኔ ሲቱዋን ዴዓና ዴዑዋባ፤ አማኒያ አሳ ጊዶፔ ዋላሳ፤ ፓሉሚያኔ ሻኩቴሳ ዳዩሳናባ ቲቶ ዞሪያ ኢሜዳ።

ሺምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ

ጌሉዋ (1: 1-4)

አማኒያ አሳቱዋ ካሌሲያዋንታ (1: 5-16)

አማኒያ አሳቱዋ ዱማ ዱማ አሱዋ ጨታ (2: 1-15)

ማቱዋኔ ናጌታና ማላ ኢሜቴዳ ማራ (3: 1-11)

ወርሴሳ ቁቲያ (3: 12-15)

1 ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ኪቴዳ ታኒ ጳውሎስ፤ ያሳ አይሊ፤ ሃ ዳቢዳቢያ ፃፋይ። ያሳይ ዶሬዳ አሳው አማኑ ዴዓናዳኒኔ ያሳ ቱማቴሳ ኤራኮ ኡንቱንታ ካሌሳናዳን ታኒ ዶሬታዴ ኪቴታዲ። ²ዎርዶቴና ያሳይ ኑሲ ሃ ሜዲና ዴዑዋ ዳር ዎዲያፔ ካሴ ኢማና ጌዳ። ³ያሳይ ኑና አሺያዌ ሊኬ ዎዲያን ባሬ ቃላን ሃዋ ቆንጨሴዳ፤ ኢ ሃዳሪዴ ታና አዛዜዳዋዳን፤ ታኒ አ ቃላ አዳይ።

⁴አማኑዋ ኢቲፔቴሳን ታ ቱሙ ናዓ ኔው ቲቶ፤ ያሳ አዉዋፔኔ ኑና አሺያ ዩሱሲ ኪሪስቶሳፔ፤ አዶ ኪካቴሳይ፤ ማርቴሳይኔ ሳርቴሳይ ጊዶ።

ቲቶ ቃርዔሳን አሲያ አሱዋ

⁵ታኒ ኔና ቃርዔሳን አጋዴ ዩዳዌ፤ ኔኒ አቶዋ ጊጊሳናሳኔ፤ ታኒ አዛዜዳዋዳን፤ ካታማ ኡባን ዎሳ ጎሊያ ጨማቱዋ ዶራናሳ። ⁶ጨማይ ቦሬቴናዋኔ ኢቲ ማቻቲ ፃላላይ ዴዒያዋኔ አማኒያ ናናይ ዴዒያዋ ጊዳናው ቤሴ፤ አ ናናይ ሻሉዋ ባዩዚያባኒኔ ዎይ አዛዜቴናን ኢዲያባን አሳይ አማሳሴናዋንታ ጊዳናው ቤሴ። ⁷አዩሲ ጎፔ፤ ሄ ጨማይ ያሳ አሱዋ አዛዚያ ካፑዋ ጊዲዴ። ፖኪሴናዋ፤ አቶሬቴናዋኔ ኤሌ ሃንቱቴናዋ ጊዳናው ቤሴ፤ ቃሲ ማሶቴናዋ፤ ሱጊናዋኔ ዮራቴናዋ ጊዳናው ቤሴ። ⁸ሺን ኢማሳ ሞኪያዋኔ ሎዶባ ዶሲያዋ ጊዳናው ቤሴ፤ ቃሲ አኬካንቻ፤ ሂሉዋ፤ ጌሻኔ ባሬና ናጊያዋ ጊዳናው ቤሴ። ⁹አማኔቲያ ዴዑ ቤቲያ ቲሚርቲያና ጊጊያ ቃላ ኢ ሎይሲ አይቆ። ያቶፔ ሃራቱዋ ቱሙ አማኑዋ ታማሪሲያዋኒ ሜንሴሳናዉኔ ቃሲ ሄዋ ኢዲያዋንታካ ዞራናው ዳንዳያናዋ።

¹⁰አዩሲ ጎፔ፤ አዛዜቴናዋንቱ፤ ማዴናዋ ሃሳዩያዋንቱ፤ ሃራቱዋ ጨሚያዋንቱኔ ቃፃሬቴዳ አዩሁዳ አማኒያዋንቱ ባጋ ጊዴዳ ዳር አሳቱ ዴዒኖ። ¹¹ኡንቱንቱ ታማሪሳናው ቤሴና ፖኪያ አጊያን ሚሻ ዴማናው ታማሪሲያዋን ጎሊያ ኡባ ባይዚያ ዲራው፤ ኡንቱንቱ ሃሳያ ቴዓና ቤሴ። ¹²ኡንቱንቱ ጊዶፔ ኢቱ፤ ቲምቤቲያ ኦዲያዌ ኡንቱንቶ፤ «ቃሪዔሴ አሳይ ኡባ ዎዴ፤ ዎርዳቱዋ፤ ኢታ ዱዓቱዋኔ ዮራንቻ፤ ቃሲ አዛላ አሳ» ያጌዳ። ¹³⁻¹⁴ኢ ማርካቶዌ ቱማ፤ ሄዋ ዲራው፤ ኔኒ ኡንቱንቱሲ ሚኖ አማኑ ዴዓናዳኒኔ ቃሲ አዩሁዳቱዋ ቶሳኔ ቱሙዋ ኢዲዳ አሳቱዋ አዛዙዋ ኡንቱንቱ ሲሴናዳን፤ ኡንቱንታ

፡፡1:6 1ዲም 3:2-7

ሚኒሳዴ ሴራናው ቤሴ። ¹⁵ ባሬንቱ ሁጺው ጌሻ ጊዴዳዋንቱሲ ኡባባይካ ጌሻ፤ ሺን ቱናቱዋሲኔ አማኔናዋንቱሲ ኡንቱንቱ ዎዛና ቆፋይኔ ኡንቱንታ ሱሬ ዎዛናይ ቱኔዳ ዲራው። ኡንቱንቶ አያይኔ ጌሻ ጊዴና። ¹⁶ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ያሳ ኤሪያዋ ቆንጨያን አዲኖ፤ ሺን ኡንቱንቱ ሺኔዩያዋንታ። አዛዜቴናዋንታኔ አሱዋ ኡባዉካ ጊጌናዋንታ ጊዲያ ዲራው። ባሬንቱ ኪታን አ ኤሮኮ ጊኖ።

ጌሻ ቲሚርቲያባ

2 ሺን ኔኒ ዴዑዋ ዴማናው ጊጊያ ቲሚርቲያ ታማሪሳናው ቤሴ። ² ጨማ አቱማ አሳይ አማኑዋን። ሲቁዋሂኔ ዳንዳያን ሚኖ ጊዳናዳን። ቃሲ ማሶቴናዋ። ቦንቼቲያዋኔ ባሬናካ ናጊያዋ ጊዳናዳን ዞራ። ³ ሄዋዳንካ ጨማ ማጫ አሳይ ጌሻ ዴዑዋ ዴዲያዋንታ። ዘጊሬናዋንታ። ዎዩኒያ ኤሳሲ ሞዴቴናዋንታኔ ሎዶባ ታማሪሲያዋንታ ጊዳናው ቤሴ። ⁴⁻⁵ ኡንቱንቱ ያሳ ቃሳይ ቦሬቴና ማላ። ባሬንቱ አሲናቱዋኔ ባሬንቱ ናና ሲቂያዋንታ። ባሬንታካ ናጊያዋንታ። ጌሻቱዋ። ባሬንቱ ጎሌን አሲያዋንታ። ኬካቱዋኔ ባሬንቱ አሲናቱዋሲካ አዛዜቲያዋንታ ጊዳና ማላ። ያላጋ ማጫዋንታ ታማሪሳ።

⁶ ሄዋዳንካ ያላጋ አቱማ አሳቱ ባሬንታ ናጋና ማላ ዞራ። ⁷ ኔኒ ኔ ሁጺዉካ ሎዶ አሱዋ ኡባን ኡንቱንቶ ሴሚሶ ጊዳ፤ ኔኒ ታማሪሲያዋንካ አማኔቲያዋኔ ቦንቼቲያዋ ጊዳ። ⁸ ኔ ሞርኬቱ ኑና ዘጊሬያባይ ኡንቱንቱሲ ዳዩያ ዎዴ ኡንቱንቱ ዩላታና ማላ። ኔኒ ቦሬቴና ሎዶ ሃሳያ ሃሳያ።

⁹ አዩሌቱ ባሬንቱ ጎዳቱዋሲ አዛዜታና ማላኔ። ኡንቱንቱና ፓሉሜቴናን ኡባባኒ ኡንቱንታ ናሺቻና ማላ ዞራ። ¹⁰ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ጎዳቱዋፔ ዉዔና ማላ። ቃሲ ኑና አሺያ ያሳዋ ታማሪሲያዋ ኡባባኒ ጋላቲሳናው። ባሬንቱ አሲያ ኪታን ኡባ ዎዴ ሎዓኔ አማኔቲያዋንታ ጊዲያዋ ቤሳና ማላ። ኡንቱንታ ዞራ።

¹¹ አዩሲ ጎፔ። ያሳይ አሳ ኡባ አሺያ ባሬ አዶ ኬካቱሳ ቆንጨሴዳ። ¹² ሄ አዶ ኬካቱሳይ ናጋራ አሱዋኔ ሃ አላሚያ አሙዋ ኑኒ አጋናዳኒኔ ኑ ሁጺያ ናጊዴ። ያሳ ማላቲዴ። ጊሎቴሳን ዴዓናዳን። ኑና ታማሪሴ። ¹³ ኑኒ ኑ ዎልቃማ ያሳይ። ኑና አሺያ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ቤታና ጌዳ አንጄቴዳ ቦንቾ ጋላሳ ናጌቶ። ¹⁴ ኢታ አሱዋ ኡባፔ ኢ ኑና ዎዛናዉኔ ሎዶባ አሳናው አዋቲያ ባሬ ጌሻ አሳ ኬሳናው። ኑ ዲራው። ባሬ ሁጺያ ኢሜዳ። ^W

¹⁵ ኔኒ ሃዋ ታማሪሳ። ኔ ኩሜንሳ ማታኒ ዞራኔ ሴራ፤ አኒኔ ኔና ካዶፓ።

ያሳ አሳይ አሲያ አሱዋ

3 ¹⁻² ኡንቱንቱ ሞዲያዋንቱሲኔ ማታይ ዴዲያዋንቱሲ ሞዴታናው። አዛዜታናዉኔ ሎዶ አሱዋ ኡባ አሳናው ጊጊታናዳን ኡንቱንታ ሃሳዩሳ፤ ቃሲ ኡንቱንቱ አ ቦላኒኔ ኢታ ቃላ ሃሳዩና ማላ። አናናኔ ዋላቁቴና ማላ። አሳ ኡባ አሺኬቴሳኔ ሲጋቴሳ ቤሲያዋንታ ጊዳናዳን ዞራ። ³ አዩሲ ጎፔ። ኑኒ ካሴ ኑ ሁጺዉካ ኤያቱዋ። አዛዜቴናዋንታ። ባሊያዋንታኔ አሙዋሲኔ ዱማ ዱማ ናሺቻሲ አዩሊያዳን ሞዴቲያዋንታ፤ ቃሲ ኢታቴሳኒኔ ቃናቲያን ዴዲያዋንታ፤ አሳን ኢዴቲያዋንታኔ ኢቱ ኢቱዋካ ኢዲያዋንታ። ⁴ ሺን ኑና አሺያ ያሳ ኬካቱሳይኔ አሳ ኢ ሲቂያ ሲቁ ቆንጨዳ ዎዴ። ⁵ ኢ ባሬ ማሮቴሳዳንካ። አራሳ ዩሌቴሳን ሃኔዳ ጌዩሳኒኔ ጌሻ አያናን አራዲዳዋን ኑና አሺዳዋፔ አቲን። ኑኒ ጊሎ አሱዋ አሴዳዋና ጊዴና። ⁶⁻⁷ ያሳይ ባሬ አዶ ኬካቴሳን ኑኒ ጊላናዳኒኔ። ኢ ኢማና ጌዳ ሜዲና ዴዑዋ ላታናዳን። ኑና አሺያ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ባጋና ጌሻ አያና ኑ ቦላ ዳሪሲዴ ቲጌዳ። ⁸ ሃ ሃሳያይ አማኔቴዳዋ፤ ያሳ አሳቱ ሎዶ አሱዋ አሳናው ጊጋናዳን። ሃ ዩዉዋ ኡንቱንቱሲ ኔኒ ሚኒሳዴ አሳናው ኮያይ፤ ሃዋንቱ አሳው ሎዓኔ ጎዲያዋንታ። ⁹ ሺን ኤያቴሳ ፓሉማፔ። ዛሪያ ፓዶዲያዋፔ። ዋላሳፔኔ ሂጊያባን ዋላቁቲያዋፔ ናጌታ። አዩሲ ጎፔ። ሄዋንቱ ጎዔናዋንታኔ ማዴናዋንታ። ¹⁰⁻¹¹ ሻኮቴሳ ሜዲያ ኡራይ ጌላ አሳ ጊዲያዋኔ ባሬ ሁጺያን ፐርዲዴ ናጋራ አሲያዋ ኤራዴ። ኢቲ ጌዴ ዎይ ላዑ ጌዴ አ ሴራዳዋፔ ጉዩያን። ሄዋ ማላቲያ አሳፔ ሻኬታ።

W2:14 ማዝ 130:8፤ ኬስ 19:5፤ ዛር 4:20፤ 7:6፤ 14:2፤ 1ጵፅ 2:9

ወርሴሳ ዞሪያ

¹² ታኒ አርፄማሳ ዎይ ቲኪቆሳ ኔኮ ኪቲያ ዎዴ፥ ኔኒ ታኮ ኒቆጲሊዮና ያናው ሚና። አዩሲ ጎፔ፥ ታኒ ባልጉዋ *ያኒ ሻጫናው ቆፋ ቃቻዲ። ¹³ ሂጊያ ኤሪያ ዜናሲኔ አጲሎሲ ኦጊያ ቢያ ዎዴ፥ ኡንቱንቱሲ አያይኔ ፓጩና ማላ፥ ኡንቱንታ ሎይሳ ማዳ። ¹⁴ ኑ አሳይካ ማዴና አሳ ጊዲዴ አቴና ማላ፥ ባሬንታ ሎይሲ ኮሺያዋ ዴማናው፥ ሎዎ አሱዋ ሚኒዴ አሲያዋ ታማሪኖ።

¹⁵ ታናና ዴዒያ ኡባቱ ኔና ሳሮ ሳሮ ጌዲኖ። ኑና አማኑዋን ሲቂያዋንታ ሳሮ ሳሮ ጋ። ዎሳ አጾ ኬካቴሳይ ሂንቱናና ኡባና ኢቲፔ ጊዶ። አጫንዒ።

---

*3:12 ባልጉዋ፡ ጊሪኬ ቃላንካ ኢራይ ቡኪያ ዎዲያ ጊዲያዋ ኦዴ። ኢንጊሊዜሱዋን (ዊንቴር) ጊያዋ።

ጳውሎስ

ጊሊሞናው

ፃፊዱ ኪታ

ጌሉዋ

ጊሊሞኒ ኤሬቴዳ አማኒያ አሳ፤ ኢ ቆሳሲያሳ ዎሳ ጎሊያ አሳ ጊዴናን ዋዬ አጋና። ጊሊሞናው አናሲሞሳ ጊያ አይሊ ዴዔ። ሄ አይሊ ባሬ ጎዳፕ ቤቲዴ ቤዳ ዎዴ። ቃሾ ጎሌን ዴዒያ ጳውሎሳና ጋኬቴዳ። አናሲሞሲ ጳውሎሳ ባጋና ዩሱሳ አማኒያ። ጳውሎሲ ጊሊሞናሲ ፃፊዱ ኪታይ ጊሊሞኒ ጉዩ ሲሚ ቤዴ ዴዒያ ባሬ ቆማና ሲጌታናዳን። ሄዋ ሃሳዩሲያዋ። ሄዋ ቦላካ ሃዒ አናሲሞሲ አማኒያ አሳ ጊዴዳ ዲራው። ሃዋፕ ሲንሳው አማኒያ ኢሻዳን አ ሞኪ አካናፕ አቲን። ቆማዳን አ ጌሌናዳን አው አዴ።

ሼምፓቱዋ ኡባቱሞሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ

ጌሉዋ (1-3)

ጊሊሞናሲ ጳውሎሳ ጋላታ (4-7)

ጳውሎሲ አናሲሞሳ ዲራው ሺሼዳ ሚና አሻ (8-22)

ወርሱሳ ቁቲያ (23-25)

1 ታኒ ጳውሎሲ፣ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ዲራው ቃሹዋን ዴዒያዌኔ ኑ ኢሻ ጊሞቶሲ፣ ኑናና አሲያ ኑኒ ሲቂያ ጊሊሞናው፣ ²ኔ ጎሌን ሺቂያ አማኒያዋንቶ፣ ኑ ሚቻቲ አፊቢሲኔ ኑናና ኢቲፕ ዴዒያ ኪሪስቶሳ ዎታዳራ አርኪፖሳው ሃ ዳቢዳቢያ ፃፊቶ። ^x

³ ዎሳ ኑ አወዋፔኔ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳፕ አዶ ኬካቴሳይኔ ሳሮቴሳይ ሂንቴንቱሲ ጊዶ።

ጊሊሞና ሲቁዋኔ አማኑዋ

⁴⁻⁵ ኔኒ ዎሳ አሳቱዋ ሲቂያዋኔ ጎዳ ዩሱሳ አማኒያዋ ታኒ ሲሲያ ዲራው፣ ዎሳ ዎሳዴ ኔና ሃሳዩያ ዎዴ ኡባን፣ ታ ዎሳ ጋላታይ። ⁶ ኔኒ ኔ አማኑዋ ሃራቱዋና ሻኪያዌ ኑሲ ኪሪስቶሲ ዩሱሳ ባጋና ዩያ ሎዎባ ኡባ ኤሪሳና ማላ፣ ታኒ ዎሳ ዎሳይ። ⁷ አዩሲ ጎፕ፣ ዎሳ አሳቱዋ ዎዛናይ ኔ ኪታን ሚኔዳ ዲራው፣ ታ ኢሻው፣ ታኒ ኔ ሲቁዋን ዳሮ ናሼቻኔ ሜንሴሱዋ ዴማዲ።

አናሲሞሲ ጊሊሞናኮ ሲሜዳ ሲሙዋ

⁸ ሄዋ ዲራው፣ ኔኒ አሳናው ቤሲያዋ አሳና ማላ፣ ታኒ ኔና አዛዛናው ኪሪስቶሳ ባጋና ፃሎፕካ፣ ⁹ ታኒ ጳውሎሲ ጫሜዳዌ፣ ኪሪስቶሲ ዩሱሳው ሃዒካ ቃሹዋን ዴዒያዌ፣ ሲቁዋ ዲራው፣ ኔና ዎሳይ። ¹⁰ ታኒ ቃሹዋን ዴዳዴ አው አወዋ ጊዴዳ ታ ናዳ አናሲሞሳ ጳውሎሲ፣ ኔና ዎሳይ። ^{y11} ኢ ካሴ ኔና ጎዒና፣ ሺን ሃዒ ኔናካ ታናካ ቱሙ ጎዒ።

¹²⁻¹³ ታኒ ዎዛናፕ ዶሲያ አናሲሞሳ ኔኮ ዩዶዌ ታ ዎዛና ዩዶዋ። ታኒ ዎንጋላ ዲራው ቃሹታ ኡታ ዴዒሺን፣ ኔና ኮቺዴ፣ ታና ማዳና ማላ፣ ታ ማታን አ አሻናው ኮያይ። ¹⁴ ሺን ኔኒ ኔ ሺኒያዳን አሳናዋ ኮያይፕ አቲን፣ ኔናና ዞሬቴናን ዎልቃን አይኔ አሳናው ኮዩኪ።

¹⁵ አናሲሞሲ ጉሳ ዎዲያ ኔፕ ሻኬቴዳዌ፣ አኒ ኤሪ ሲሚዴ፣ ኡባ ዎዴካ ኔናና ዴዳናሴንቶኔ።

¹⁶ ሲሚ ሃዋፕ ሲንሳው አናሲሞሲ አይሊያ ጊዴና፣ ሺን አይሊያፕ ኢ ሎይሲ አዴ፣ ኢ ታው አይ ኬና ሲቆ ኢሼ! ቃሲ ኢ ኔው አሳ ባጋናካ ጎዳ ባጋናካ አይ ኬና አዴዳ ኢሻ ጊዳንዴሻ!

¹⁷ ሲሚ ኔኒ ታና ኔ ላጌሳ ጊያዋ ጊዶፕ፣ ታና ሞኪያዋዳን፣ አ ሞካ። ¹⁸ ኢ ኔው ባዩዜዳባይ ዎይ አ ቦላ ኔው አጩ ዴዎፕ፣ ታፕ ጫጋ አካ። ¹⁹ ሄ አጩዋ ታኒ ጫጋና ጋዴ፣ ታኒ ጳውሎሲ ታ ኮሺያን ፃፋይ። ኔኒ ታው ኔ ሼምፕዋ አጮታ ኡቴዳዋ ታኒ ኔና ሃሳዩሳናው ኮሼና።

†1:10 አናሲሞሳ፣ ጊያ ሱንሳ ቢሌሳይ፣ ግሪኪያ ቃላን ጎዒያዋ ዎይ ማዲያዋ ጉሳ።

^x1:2 ቆል 4:17   ^y1:10 ቆል 4:9

20 ኤ፥ ታ ኢሻው፥ ጎዳ ባጋና ኔፔ ማዶዋ ደማናው ኮያይ። ኪሪስቶሳ ባጋና ታና ሜንሴሳ። 21 ታኒ ጌዳዋፔ ዳሩዋ ኔኒ ኦሳናዋ ኤራደ፥ ቃሲ ኔ ታው ኦዛዜታናዋካ ኦማናደ፥ ሃዋ ኔው ፃፋይ።

22 ቃሲ ሂንቴንቱ ኤሌካ ታው ኢማሳይ ሼምፒያ ጎሊያ ጊጊሲቴ። ኦዩሲ ጎፔ፥ ያሳይ ሂንቴንቱ ዎሳን ታና ሂንቴንቱሲ ጉዬ ዛሪዴ ኢማና ጋዴ ቆፓይ።

ዉርሴሳ ሳሮታ

23 ኪሪስቶሲ ዩሱሳ ዲራው፥ ታናና ቃሹዋን ደዒያ ኤፓፊሪ ኔና ሳሮ ሳሮ ጌ። 24 ቃሲ ታናና ኢቴፔ ኦሲያ ማርቆሲ፥ ኦሪስዒሮኮሲ፥ ደማሲኔ ሉቃሲ ኔና ሳሮ ሳሮ ጊኖ።

25 ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ኦዶ ኬካቴሳይ ሂንቴንቱ ኦያናና ጊዶ።

ኢብራዌ አሳው

ገፊቴዳ ኪታ

ጌሉዋ

ሃዌ ጳውሎስጌ ጳጊሮሲ ገፊጳዋዳን ኪታ ጊዴናን ቲሚርቴ ጊዲዴ ገፊቴዳዎ፤ ዎልቃማ ቱጋይ ጋኪና፤ አማኑዋ አጋናው ማቴዳ አማኒያ አሳቱዋሳ (10:32-39)። ሃ ማፃፋ ገፊጳዎ ኦኔንቶ ኤሬቴና፤ ሃ ገፊያ ሁጴ ቆፋይ ኮይሮቲዴ ኡንቱንቱን ዴዲያ ሲቁዋኮ ሲማናዳን ዩሱሳ ጶቃቴሳ ቤሲዴ ኡንቱንታ ዞሬ። ሄ ገፊ ኢብራዌ አማኒያዋንቱሲ ሚኒሲ ኦዲያዌ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ቱማኔ ያሳ ፖሎ ቆንጨሳ ጊዲያዋና። ሃ አማኒያዋንቱ ባሬንቱ አማኑዋን ሚናና ማላ፤ ኡንቱንታ ሜንሴሴ። ኢ ሄዋ አሲዴ ሄዙ ቱማቱዋ ቆንጨሲዴ ቤሴ።

1. ኢ አኬዳ ሜቱዋ ባጋና ባሬ አዉዋሲ ቱሙ አዛዜቴዳ ዩሱሲ ያሳው ሜዲና ናዓ። ኢ ያሳ ናዓ ጊዴዳ ዲራው፤ ኤጫ ቃላ ጫቁዋ ዎዲያን ቲምቢቲያ ኦዲያዋንቱ፤ ኪታንቻቱዋ፤ ሃራይ አቲን፤ ሙሴፕካ ሎይሲ አዲያዋ።

2. ዩሱሲ ኤጫ ቃላ ጫቁዋ ቁሳቱዋ፤ ሎይሲ አዲያ፤ ሜዲና ቁሳ ጊዲያዋ ያሳይ ባሬ ሁጴው ኦዲዳ።

3. ዩሱሳ ባጋና አማኒያዌ ናጋራ፤ ያሻቴሳፕኔ ሃይቁዋ፤ አቱ። ዩሱሲ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑዋ ጊዲያ ዲራው፤ ካሴ ኢብራዋቱዋ አማኑዋ ዎጋቱዋኒኔ ሜሄቱዋ ያርሹዋን ኩዋዳን ቤቲያ አቶቴሳ ሃዲ ቱማ ጊዳናዳን ኡዴዳ።

ገፊ ኢስራዲያ አሳ ታሪኪያን ዳሮ ኤሬቴዳ አሳ አማኑዋ ሌሚሱዋዳን ጎዔቲዴ (ሼምፑዋ 11)፤ ሃ ማፃፋ ናባቢያ አሳቱ ባሬንቱ አማኑዋን ሚናናዳን ቆፊሴ። ሄዋዳንካ (ሼምፑዋ 12) ናባቢያዋንቱ ባሬንቱ አይፊያ ዩሱሳ ባላን ቲሺ ኡዲ ዎሲዴ፤ ባሬንቱ አማኑዋን ሚናናዳንኔ አይ ማላ ሜቱኔ ዋዩ ጋኮፕካ፤ ኡንቱንቱ ጌንጫናዳን ዞሬ። ወርሴሳን ቃሲ ዞሪያኔ አኬኪሱዋ ቃላ ኢሚያዋን ወርሴ።

- ሼምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ
- ጌሉዋ፡ ያሳይ ዩሱሳን ቆንጨዳዋ (1:1-3)
- ኪሪስቶሲ ኪታንቻቱዋ፤ ባላ ጊዲያዋ (1:4-2:18)
- ኪሪስቶሲ ሙሴፕኔ ኢያሱፕ ባላ ጊዲያዋ (3:1-4:13)
- ኪሪስቶሳ ቁሳቴሳ ጶቃቴሳ (4:14-7:28)
- ኪሪስቶሳ ቃላ ጫቁዋ ጶቃቴሳ (8:1-9:23)
- ኪሪስቶሲ ያርሼቴዳዌ አዋፕኔ ዳሪያዋ (9:23-10:39)
- አማኑዋ ዳሮቴሳ (11:1-12:29)
- ያሳ ናሼቹሳ (13:1-19)

ያሳይ ባሬ ናዓ ባጋና ሃሳዩዳ

1 ያሳይ ቤኒ ዎዴ፤ ኑ አዎቱ ናባቱዋ ባጋና ዱማ ዱማ አጊያንኔ ዳሮ ዎዲያን ሃሳዩዳ። ²ሺን ሃ ወርሴሳ ዎዲያን፤ ኡባባ አ ላቲሲዴ፤ ዩሌታ አ ባጋና ሜዴዳ ባሬ ናዓ ባጋና ኑሲ ሃሳዩዳ። ³ናዓይ ያሳ ቦንቾ ፖራዋ ጳሌ፤ ቃሲ ኩሜንሳ ያሳ ኤሻ አኪዴ፤ ባሬ ዎልቃማ ቃላን ሃ ሳዓ ናጌ፤ ያቲዴ አሳ ናጋራፕ ጊሺዴ፤ ኡባፕ ባላ ያሳፕ ኡሼቻ ባጋና ቷሳሉዋን ኡቴዳ።

ያሳ ናዓይ ኪታንቻቱዋ፤ ባላ

⁴ያሳይ አው ኢሜዳ ሱንሳቴሳይ ኪታንቻቱዋ፤ ጶቃ ጊዲያዋዳንካ፤ ኡንቱንቱ፤ አ ሎይሲ ጶቁ አሴዳ። ⁵አዩሲ ጎፕ፤ ያሳይ ባሬ ኪታንቻቱዋ፤ አና፤ «ኔኒ ታ ናዓ፤

†1:3 ኡሼቻ ባጋና፤ ቦንቹዋኔ ዎልቃሳ ጊዲያዋ ቤሴ።

ታኒ ሃቼ ኔው አዉዋ ጊዳዲ»
 ጌዴ? ምይ ቃሲ አና፥
 «ታኒ አው አዉዋ ጊዳና፤
 ኢካ ታው ናዓ ጊዳና»
 ጌዴ? ²⁶ ቃሲ ያሳይ ባሬ ባይራ ናዓ ሃ ሳዓ ዩዳና ሃኒዴ፥
 «ታ ኪታንቻቱዋ ኡባቱካ አው ጎዩኒኖ»
 ያጌዳ። ^{a7} ያሳይ ኪታንቻቱዋ ሃሳዩዴ፥
 «ታኒ ታ ኪታንቻቱዋ ጫርኩዋ ኬሳይ፤
 ቃሲ ታ አሳንቻቱዋካ ታማ ላጩዋ ኬሳይ»
 ያጌ። ^{b8} ሺን ባሬ ናዓዋ ሃሳዩዴ፥
 «ያሳው፥ ኔ ካዉቴሳ አይዲ
 ሜዲ ሜዲናው ዴዔ።
 ኔ ካዉቴሳ ሂሎቴሳን አሃሳ። ^c
⁹ ኔኒ ሂሎቴሳ ሲቃዴ፤
 ናቱዋ ኢፃዳ፥
 ያሳይ፥ ኔ ያሳይ ኔና
 ኔ ላጌቱዋፔ አሲዴ፥
 ናሹቻን ኢሊሊሲያ ዛይቲያ ኦኪዳዌ ሃዋሳ»
 ያጌ። ¹⁰ ያሳይ ሃዋዳን ያጌ፤
 «ጎዳው፥ ኮይሮ ኔኒ ሳዓ ሜዳዳ፤
 ሳሉዋካ ኔ ኩሺያን ሜዳዳ። ^d
¹¹ ሄዋንቱ ኡባይ ዳያና፤
 ሺን ኔኒ ዴዓና።
 ኡንቱንቱ ኡባይካ አፊላዳን ዉራና።
¹² ኔኒ ኡንቱንታ ጋቢያዳን ዳኮያና፤
 ቃሲ ኡንቱንቱ አፊላዳን ላሜታናዋንታ።
 ሺን ኔኒ ኔናካ፤
 ኔ ላይሳይ ኡባካ ዉሬና»
 ያጌ። ¹³ ሺን ያሳይ ባሬ ኪታንቻቱዋፔ ኢቱዋኔ፥
 «ታኒ ኔ ሞርኬቱዋ ኔኒ
 ጌዲያን ዩዲያዋ አሳና ጋካናው፥
 ሃዋን ታፔ ኡሹቻ ባጋን ኡታ»
 ጊቤና። ^{e14} ኪታንቻቱ ኡባይ ያሳው አሳናዉኔ አቶቴሳ ዴማና አሳቱዋ ማዳናው ያሳይ ኪቴዳ አያናቱዋ
 ጊዲኪናዮ?

ዎልቃማ አንጃዋ

2 ሄዋ ዲራው፥ ኑኒ ሲሴዳ ቱሙ ዩዉዋፔ ሱጌቲ ዎራ ቤና ማላ፥ ሄ ዩዉዋ ሎይሲ አይቃናው ቤሴ። ² አዩሲ ጎፔ፥ ኪታንቻቱ አዴዳ ቃላይ ቱማ ጊዲያ ዲራው፥ ናቱያ ምይ አዛዜቴና አሳይ ኡባይ ሙሬቴዳዋ ጊዶፔ፥ ³ ያቲና፥ ኑኒ ሃ ዎልቃማ አቶቴሳ ሹኔኮ ጎፔ፥ ዋኒዴ አታኔ? ጎዳይ ኮይሮ ባሬ ሁጹው ሃ አቶቴሳ አዴዳ፤ ቃሲ ኢ አዴዳዋ ሲሴዳዋንቱ ኑሲ ጌሺዴ አዴዲኖ። ⁴ ሄ ሲሴዳዋንቱ ማርካቴዳዌ ባላ ያሳይካ ማላ፥ አራሳባኔ ዱማ ዱማ ማላታ ኪቴቲያዋን ጉጂ ማርካቴዳ፤ ቃሲ ጌሻ አያና ኢሙዋካ ባሬ ኮዩዳዋዳን፥ ጊሺ ጋሴዳ።

²1:5 ማዝ 2:7፤ ²4ጎም 7:14፤ 1አድ 17:13   ^a1:6 ዛር 32:43   ^b1:7 ማዝ 104:4
^c1:8 ማዝ 45:6-7   ^d1:10 ማዝ 102:25-27   ^e1:13 ማዝ 110:1

አቶቴሳው ካሌሲያዎ

⁵ አዩሲ ጎፔ፥ ሦሳይ ኑኒ ሃሳዩያ ሲንሳፕ ያና አላሚያ፥ ኪታንቻቱዋ ሞዲሲቢና። ⁶ ሺን ሦሳ ማገፋይ ኢቲ ሳን ሃዋዳን ያጌ፤

«ሦሳው፥ ነኒ አሳዋ ቆፓናው አሳይ አዩ?»

ዎይ ነኒ አው ሂርጋናው ኢ አዩ? ^f

⁷ ነኒ ኪታንቻቱዋፕፕ

አማራዳ ምዲያ አ ጉሳዳ።

አ ሁጲያንካ ቦንቹዋኔ

ሳባ አኪሊሊያ ምሳዳ።

⁸ ቃሲ ኡባባ አ ጌዲያፕ ጋርሳና

ምሳዴ ሞዲሳዳ»

ያጌ፥ አዩሲ ጎፔ፥ ሦሳይ ኡባባካ አ ሞዲሴዳዋዳን አኒ ሞዴቲቢናዌ አያይኔ ባዋ፤ ሺን ሃዲ ኡባባይ አው ሞዴቲያዌ ኑሲ ቤቴና። ⁹ ሺን ኑኒ ዩሱሳ ቤዔቶ፤ ዩሱሲ ሦሳ አጵ ኪክቴሳ ባጋና አሳ ኡባው ሃይቃና ማላ፥ አማራዳ ምዲያ ኪታንቻቱዋፕፕ ጋርሳ ጊዴዳ። ቃሲ ሃይቁዋ ዋዬያ ኢ ዋዬቴዳ ዲራው፥ ፖዲያ ቦንቹዋኔ ሳባ አኪሊሊያ ምሴዳዋ ሃዲ ኑኒ ቤዔቶ። ¹⁰ ሦሳይ ኡባባ ሜዴዳዌ፥ ኡባባካ ናጊያዌ፥ ዩሱሲ ዳር ናና አሂዴ፥ ባሬናና ቦንቹሳና ማላ፥ ዋዬያ ባጋና ዩሱሳ ባላይ ባይናዋ አሴዳዋ ቤሴ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ሄ ናና አቶቴሳው ካሌሲያዌ ዩሱሳ።

¹¹ አዩሲ ጎፔ፥ አሳ ጌሺያ ዩሱሳወካ ቃሲ ሄ ጌዬዳ አሳ ኡባወካ አወ ኢቱዋ፥ ዩሱሲ ኡንቱንታ፥ «ታ ኢሻቱዋ» ጊዴ ዩላቴናን ዌሲያዌ ሃዋሳ። ¹² ዩሱሲ፥

«ታኒ ኔ ሱንሳ ታ ኢሻቶ አዋጃና።

ማባራ ሺቁዋንካ ኔና ጋላታና»

ያጌ፥ ^{g13} ቃሲ ኢ፥ «ታኒ ታ አማኑዋ ሦሳን ምሳና» ቃሲካ፥ «ሦሳይ ታው ኢሜዳ ናናቱዋና ታኒ ሃዋን ዴዓይ» ያጌ። ^h

¹⁴ ናና ጊዴ ኢ ዌሲያዋንቱ፥ አሹዋፕፕ ሱሳፕ ሜዴቴዳ አሳቱዋ ጊዲያ ዲራው፥ ዩሱሲ ባሬ ሁጲው ኡንቱንታ ማላቲዴ፥ ኡንቱንቱ ሜዴታ አኪዳ፤ ቃሲ ኢ ሄዋ አሴዳዌ፥ ጻላሂያ ካፕዋ ሃይቁዋ ቦላ ማታይ ዴዲያዋ ባሬ ሃይቁዋን ዳዩሳናሳ። ¹⁵ ቃሲ ባሬንቱ ዴዑዋ ኡባን ሃይቆ ያዩዴ፥ ሃይቆ አይሌቲዴ ዴዲያዋንታ ኡባቱዋ አይሌቴሳፕ ኪሴዳ።

¹⁶ አዩሲ ጎፔ፥ አብራሃማ ዛሪያ ኢ ማዲያዋፕ አቲን፥ ኪታንቻቱዋ ማዴናዌ ኤሬቴዳ። ⁱ¹⁷ ሄዋ ዲራው፥ አሳ ናጋራይ አቶ ጌቱታና ማላ፥ ሦሳ ኪታን አማኔቴዳ ማሪያ ቄሳቱዋ ኡባቱዋ ካፕዋ ጊዳና ማላ፥ ኡባባኒ ኢ ባሬ ኢሻቱዋ ማላታናው ቤሴ። ¹⁸ አዩሲ ጎፔ፥ ኢ ባሬ ሁጲው ፓጩቴዳ ዲራው፥ ዋዬቴዳ ዲራው፥ ፓጩቲያዋንታ ማዳናው ዳንዳዩ።

ዩሱሲ ሙሴፕ ቦላ

3 ሄዋ ዲራው፥ ሦሳይ ዌሴዳ ጌሻ ኢሻቶ፥ ኑ ማርካቴሳ ሦሳይ ኪቴዳዋ ቄሳቱዋ ኡባቱዋ ካፕዋ፥ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ቆፕፕ። ² ሙሴ ባሬ ኪታን ሦሳ ጎሊያ ኡባን አማኔቴዳዋ ጊዴዳዋዳን፥ ዩሱሲካ ባሬና ዶሪዴ፥ ሃ አሶ ዩዴዳ ሦሳው አማኔቴዳዋ። ^{j3} አዩሲ ጎፔ፥ ኪዌቲያ ጎሊያፕ ኪዌያ ቤታኒ ቦንቹቲያዋዳን፥ ሙሴዋፕ አጲያ ቦንቹዋ ኢ አካናው ቤሲያዌ ኤሬቴዳዋ። ⁴ አዩሲ ጎፔ፥ ጎሊያ ኡባ ኪዌዳዌ ኢቲ አሳ፤ ሺን ኡባባ ኪዌዳዋ ሦሳ። ⁵ ሙሴ ሦሳ ጎሊያ ኡባን አማኔቴዳ አሳንቻ ጊዲዴ፥ ሦሳይ ሲንሳፕ ጋናዋ ማርካቴዳ። ⁶ ሺን ኪሪስቶሲ ሦሳ ጎሌን ናዓዳን አማኔቴዳዋ፤ ኑኒ አካና ጊዴ ናሺቻን ናጊያዋ ጻላቴሳኒኔ አማኑዋን ናጎፔ፥ ሦሳው ጎሊያ ጊዴቶ።

^f2:6 ማዝ 8:4-6   ^g2:12 ማዝ 22:22   ^h2:13 ኢሳ 8:17፥ 18   ⁱ2:16 ኢሳ 41:8-9
^j3:2 ፓይ 12:7

የሳ አሳይ ሽምጥ ዲማና

7 ሄዋ ዲራው፥ ጌሻ አያናይ ሃዋዳን ያጌ፤
 «የሳ ቃላ ሂንቴንቱ ሃቼ ሲሲያዋ ጊዶ፤^k
 8-9 ሂንቴንቱ አዎቱ ታው ኢዲ ማካሊዴ፥
 አይታሙ ላይሳ ታ አሱዋ ቤዔዳ ባዙዋ ፓጫያ ጋላሳዳን፥
 ሂንቴንቱክ ዞሪያ አኪናን ኢዶፒቴ።
 10 ሄዋ ዲራው፥ ታኒ
 ሄ አሳ ሃንቁታዴ፥
 (ኡንቱንቱ ኡባ ዎዴ ባሬንቱ ዎዛናን ባሊኖ፥
 ታ አጊያክ ኤሪቤይኪኖ) ያጋዲ።
 11 ሄዋዳንካ ቃሲ፥
 ታኒ ሃንቁታ ጫቃዴ፥
 (ታኒ ሽምጥሳ ኡንቱንቱ
 ኡባካ ጌሊኪኖ) ያጋዲ»
 ያጌ።

12 ታናዳን አማኒያዎንቶ፥ ዴዑዋ የሳፔ ሂንቴንታ ሻኪያ ኢታ አማኔና ዎዛናይ ሂንቴናን ኦናኒኔ ዴዔና ማላ ናጌቲቴ።¹³ ሺን የሳይ ሂንቴንታ ኡባ ጋላሲ ሃቼ ጊዴ ያሲሺን፥ ሂንቴፔ አናኔ ናጋራይ ባሌሲና፥ ዞሪያ አኪናን ኢዲና ማላ፥ ኢቲ ኢቲዋ ዞሪቴ።¹⁴ አዩሲ ጎፔ፥ ኑኒ ኮይሮ ኑሲ ዴዒያ አማኑዋ ወርሴሳይ ጋካናው ሎይሲ ናጎፔ፥ ኪሪስቶሳና ኢቲፔ ሻካና።¹⁵ የሳ ማፃፋይ፥
 «የሳ ቃላ ሂንቴንቱ
 ሃቼ ሲሲያዋ ጊዶ፤
 ሄ ዎዴ ኡንቱንቱ ኢዲ ማካሌዳዎዳን፥
 ዞሪያ አኪናን ኢዶፒቴ»
 ያጌዳ።^l

16 የሳይ ጊያዋ ሲሲዴ፥ አው ማካሌዳ አሳቱ እኔ? ሙሴ ጊብጌፔ ካሌሲና ኪሴዳ ኡባቲዋ ጊዲኪኖዬ?
 m17 የሳይ አይታሙ ላይሳ አናን ሃንቁቲዴ? አጋይ ዎራን አቴዳ አሳቲዋ፥ ናጋራ እሴዳዎንታ ጊዲኪኖዬ?
 18 ቃሲ የሳይ ባሬው አዘዘቴናን ኢዲዳዎንቱ ኢ ሽምጥሳ ሳዓ ኡባካ ጌሌና ማላ፥ ኡንቱንቱሲ ጫቁዳዎፔ አቲን፥ አሲ ጫቁዴ?¹⁹ ኡንቱንቱ አማኒቤና ዲራው፥ ሽምጥሳ ጌላናው ዳንዳይቤናዋ ኑኒ ቤዔቶ።

4 ሲሚ የሳይ ኑና ባሬ ሽምጥሳ፥ «ጌሊሳና» ጌዳዌ ቢራ ጊዶ፤ ሂንቴፔ እኒኔ ሄ ሽምጥሳ ጌሌናን አቴና ማላ ናጌቶ።² አዩሲ ጎፔ፥ ኡንቱንቱ ዎንጋላ ሚሺራቸዋ ሲሴዳዎዳን፥ ኑኒካ ሲሴዶ፤ ኡንቱንቱ ሲሴዲኖ፥ ሺን አማኒዴ አኪቤና ዲራው፥ አይኔ ኡንቱንታ ጎዲቤና።³ ጊዶፔካ፥ የሳ ኪታይ ሳዓይ ሜዴቶዴፔ ዶሚና ፖሌቴዳዋ ጊዶፔ፤ የሳይ፥
 «ታኒ ሃንቁታ ጫቃዴ፥
 (ኡንቱንቱ ታኒ ሽምጥሳ
 ኡባካ ጌሊኪኖ) ያጋዲ»
 ጌዳዎዳን፥ ኑኒ አማኒዳዎንቱ ኢ ሽምጥሳ ጌላና።ⁿ⁴ አዩሲ ጎፔ፥ ላፑንሳ ጋላሳባ ኢቲሳዓን የሳ ማፃፋይ፥ «የሳይ ላፑንሳ ጋላሳን ባሬ አሱዋ ኡባፔ ሽምጥሳ» ያጌዳ።^{o5} ቃሲ ሄ ሳዓን፥ «ኡንቱንቱ ታኒ ሽምጥሳ ኡባካ ጌሊኪኖ» ያጌዳ።^{p6} ዎንጋላ ሚሺራቸዋ ኮይሮ ሲሴዳዎንቱ አዘዘቲቤና ዲራው፥ ሽምጥሳ ሳዓ ጌሊቤይኪኖ፤ ኢቲ ኢቲ አሳቲ ያ ጌላናዎንቱ ዴዒኖ።⁷ የሳይ ዳሮ ዎዲያፔ ጉዩያን፥ ዳዊታ ባጋና ሳዔንሱዋ ኢቲ ጋላሳ፥ «ሃቼ» ጊያ ቃላን ኪሪዴ፥
 «የሳ ቃላ ሂንቴንቱ ሃቼ ሲሲያዋ ጊዶ፤
 ዞሪያ አኪናን ኢዶፒቴ»

k3:7 ማዘ 95:7-11   l3:15 ማዘ 95:7-8   m3:16 ፓይ 14:1-35
 n4:3 ማዘ 95:11   o4:4 ዶም 2:2   p4:5 ማዘ 95:11

ያጌዳ።⁸ የሳይ ሽምፒያሳ አሳ አፊዴ ኢያሱ ሽምፒሴዳዋ ጊዲንቶ፤ የሳይ ሃራ ጋላሳዋ ጉዩ ኪሬና።⁹ ሄዋ ዲራው፤ የሳ አሳው ሳምባታ ሽምፑ ናጌቲ ኡቴዳ።¹⁰ አዩሲ ጎፔ፤ የሳይ ሽምፒያሳ ጌሊያ አኒኒ፤ የሳይ ባሬ አሱዋፔ ሽምፔዳዋዳን፤ ኢካ ባሬ አሱዋፔ ሽምፓና።¹¹ ሲሚ ኢስራዔሊያ አሳይ አዛዘቴናን ኢዲዴ፤ የሳና ኢቲፔ ሽምፒያሳ ጌሌናን አቴዳዋዳን፤ ኑፔ አኒኒ ሄዋ ማላ ኢፁዋን ያ ጌሌናን አቴና ማላ ሚኖይቴ።

¹² አዩሲ ጎፔ፤ የሳ ቃላይ ሚዲናው ዴዲያዋኔ እሲያዋ፤ ላዑ ባጋና ሌፊቴዳ ማሻፕካ አዲዴ ኩሴ። ሄ ቃላይ ሽምፔኔ አያናይ፤ ኩሪኔ ኮልዘ ኢቲፔ ጋኬቲያሳ ሻካና ጋካናው ጫዴ። ቃሲ አሳ ዎዛናን ዴዲያ ኮሻኔ ቆፋ ኢ ሻኬ።¹³ ኑኒ አሲያዋ ዎቺያ የሳ ሲንሳን ኡባባይካ ቤቲያዋፔኔ ቆንጨያን ዴዲያዋፔ አቲን፤ አ አይፊያን ጌሚያ ሜዴታይ አያይኔ ባዋ።

ዩሱሲ ቄሳቱዋ ኡባቶ ዎልቃማ ካፑዋ

¹⁴ ሲሚ ሳሉዋ ቤዳ፤ ቄሳቱዋ ኡባቱዋ ዎልቃማ ካፑ፤ የሳ ናዓይ ዩሱሲ፤ ኑሲ ዴዲያ ዲራው፤ ኑ አማኑዋ ሎይሲ ናጌቶ።¹⁵ አዩሲ ጎፔ፤ ኑ ቄሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑ ኑኒ ዳቡሪያ ዎዴ ኑሲ ቃሬታናው ዳንዳዩ፤ ናጋራ ኢ አሲቤናዋፔ አቲን፤ ኑናዳን ኡባባንካ ፓጩቴዳ።¹⁶ ሲሚ ኑና ኮሺያ ዎዴ ማዲያ ማሮቴላ አካናዉኔ አዶ ኬካቴላ ዴማናው፤ አዶ ኬካቴላይ ዴዲያ ሳዓ የሳ አራታኮ፤ ያዩናን ሺቆይቴ።

5 ቄሳቱዋ ኡባቱዋ ካፓቱ ሁጲያን ሁጲያን ባሬ አሳ ጊዶፔ ዶሬቲዴ፤ ሄ አሳ ጊሻታው የሳው አሳናው፤ ኢሙዋ ኢማናዉኔ ናጋራ ያርሹዋ ያርሻናው ሱንሴቴዲኖ።² ኢ ባሬ ሁጲው ዳቡራንቻ ጊዲያ ዲራው፤ ታማሪቤናዋንቶኔ ባሊያዋንቶ ቃሬታናው ዳንዳዩ።³ ሄዋ ዲራው፤ ሄ ቄሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑ አሳ ዲራው ያርሹዋ ያርሺያዋዳን፤ ባሬ ሁጲ ናጋራ ዲራውካ ያርሻናው ቤሴ።⁴

⁴ የሳይ አሮና ቄሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑዋ ጊዳና ማላ ዪሴዳዋዳን፤ የሳይ ዪሳናፔ አቲን፤ አኒኒ ቄሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑዋ ጊዲያ ቦንቺዋ ባሬው አካናው ዳንዳዩና።⁵ ሄዋዳንካ፤ ኪሪስቶሲ ቄሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑዋ ጊዲያ ቦንቺዋ ባሬው አኪቤና፤ ሺን የሳይ አ፤ «ኒኒ ታ ናዓ።

ታኒ ሃቼ ኔው አዉዋ ጊዳዲ»

ያጌዳ።⁶ ሄዋዳንካ ቃሲ ሃራሳን፤

«ማልኪ-ዪዴቂ ምቄሳ ጊዴዳዋዳን፤

ኔኒካ ሜዲናው ቄሳ ጊዳና»

ያጌዳ።⁷

⁷ ዩሱሲ ሳዓን ዴዲያ ዎዴ፤ ባሬና ሃይቁዋፔ አሻናው ዳንዳዩያ የሳ ሎይሲ ዩኪዴኔ አፎዪዴ ዎሴዳኔ አቼዳ፤ የሳይ አ ዎሳ ሲሴዳዌ፤ ኢ ባሬና ቶቼዳዋሳኔ አው ያዩዳዋሳ።⁸ ዩሱሲ የሳ ናዓ ጊዶፔኔ፤ ባሬ ዋዩቴዳ ዋዩያን አዛዘቴያዋ ታማሪዳ።⁹ ዩሱሲ ባሬ አሱዋ ፖሌዳ ዎዴ፤ ባሬው አዛዘቴያ ኡባው ሜዲና አቶቴላ ዴማናው ጋሶ ጊዴዳ።¹⁰ ቃሲ የሳይ ማልኪ-ዪዴቃ ሱንሳቴላዳን፤ ቄሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑዋ ጊዳና ማላ፤ አ ሱንሴዳ።

አሳይ ባሌናዳን አዴቴዳ ሚኖ አዱዋ

¹¹ ኑኒ ሃ ዩዉዋን ሃሳያናባይ ዳሮባይ ዴዔ፤ ሺን ሂንቴንቱ አኬካናው አዛላ ጊዲያ ዲራው፤ ሂንቴንቱሲ አዲ ጌሊሳናው ዋዩሴ።¹² አዩሲ ጎፔ፤ ሂንቴንቱ ሃ ዎዲያን ታማሪሲያዋንታ ጊዳናው ቤሶፕካ፤ የሳ ቃላ ኮይሮ ቲሚርቲያ ሂንቴንታ ዛሪ ታማሪሲያ ኢቲ ኡራ ኮሺ፤ ሂንቴንታ ኡሺያ ማላ ኮሺፔ አቲን፤ ሙሚያ ቁማ ኮሺና።¹³ ማላ ፓኪቲዴ ዴዲያ አኒኒ ጋጪኖ ናዓ ጊዲያ ዲራው፤ ዪሎቴላ ቲሚርቲያዋ ኡሬና።¹⁴ ሺን ሚኖ ቁማይ ኢታኔ ኬካ ዴዑዋ ዳናዋን ሻኪ ኡሬዳ ዎዛና ማሳሳ።

¹5:6 ማልኪ-ዪዴቂ፡ ሃ ሱንሳይ ኡጫ ጫቁዋን ዪሴቴዳዌ፤ ኢ ቁሳ አሮኔፔ ካሴና ዴዔዳዌ ኡሬቶ ዲራሳ። አ ጉዩ ዛሪያባሲኔ አ ሃይቁዋባሲ አይኔ ጌቴቶዌ ባዋ። 7:3፤ ዶም 14: 17-20 ዪሊቴ።

94:7 ማዘ 95:7-8 ፣4:8 ዛር 31:7፤ ኢያ 22:4 ፣4:10 ዶም 2:2 ፣5:3 ዎግ 9:7 ህ5:4 ኬስ 28:1 ህ5:5 ማዘ 2:7 ህ5:6 ማዘ 110:4

6¹⁻² ሄዋ ዲራው፡ ኪሪስቶስ ቲሚርቲያ ቢሮ ዶሚያዎ አገደ፡ ዎዛናማ አሳ ቲሚርቲው ሲንሳው በይቱ፤ ኮይሮ ኮኒ ታማራናው ኮሺያ ቲሚርቲያ ዎዲ ኤቂዴ ታማራናው ኮሲ ቤሴና፤ ሄ ቲሚርቲ አይ ጎፔ፤ ማዴና አሱዋፔ ሲሚያዎ፤ ያሳ አማኒያዎ፤ ጊንቃታቱዋባ፤ §ከሺያ ዎሱዋባ፤ ሃይቁዋፔ ዴንዱዋባኔ ሜዲና ፒርዳባ።³ ያሳይ አሲቱ ጎፔ፤ ሄዋ ኮኒ አሳና።

⁴⁻⁵ አዩሲ ጎፔ፤ ኢቶዴካ ፖው ፖዌዳዋንታኔ ሳሉዋ ኢሙዋ ባሪ ቤዌዳዋንታ፤ ቃሲ ጌሻ አያናካ ሻኪ አኪዳዋንታኔ ያሳ ቃሳይ ሎዓ ጊዴዳዋ ሲሲ ኤሬዳዋንታ፤ ሲንሳፔ ያና ሳዓ ዎልቃካ ቦቺ ጌሌዳዋንታ፤⁶ ሄዋፔ ጉዩ ሲሚዴ ካዴዳዋንታ ናጋራፔ ላዌንሱዋ ዛራናዌ ዳንዳዩቴና፤ አዩሲ ጎፔ፤ ሄዋንቱ ያሳ ናዓ ማስቃሲያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሺዴ ካቂያዋንታኔ አሳ ሲንሳን ካሚሺያዋንቱ ማላ።

⁷ አባ ዎዴ ቡኪያ ኢራ ኡሺና፤ ጎሺዳ ኡራ ጎዲያ ካሳ ዋኪያ ቢታ ያሳይ አንጄ።⁸ ሺን ቡሉዋኔ ቡዙዋ ሞኮፔ፤ አይኔ ጎዲና፤ ሺቃው ሺቂ ኡቴዳ። ቃሲ ዉርሴሳን ጉዴታና።^x

⁹ ሺን ኑ ሲቃቶ፤ ኮኒ ሃዋዳን ሃሳዩያዎ ጊዶፔ፤ ሂንቴንቱ አቶቴሳው ጊዲያ ሎዋባይ ሂንቴንቱሲ ዴዲያዎ ኤሬቶ።¹⁰ አዩሲ ጎፔ፤ ሂንቴንቱ አሴዳ አሱዋኔ ቃሲ አማኒያዎንታ ማዴዳዋንኔ ሃዲካ ማዲያዎን ያሳ ሲቄዳ ሲቄዳ ያሳይ ዶጋናው ማካላ ጊዴና።¹¹ ሂንቴንቱ ሁጲያን ሁጲያን ዴማና ጊዴ፤ ሂዶታን ናጊ ኡቴዳ ኩሜንሳ ቱማቴሳ ዉርሴሳይ ጋካናው፤ ካሴዋዳን ሚኒሲዴ አሳና ማላ አሞቴቶ።¹² ያሳይ ኢማና ጊዳዋ አማኑዋንኔ ጌንጫን ላቲያዋንቱ ማላ ሂንቴንቱ ጊዳናዋ ኮኒ ኮይያዋፔ አቲን፤ አዛላ ጊዳናዋ ኮዮኮ።

ያሳይ ኢሜዳ ሂዶታይ ሲዲሴናዋ

¹³ ያሳይ አብራሃዎ ኢማና ጊዴ ጫቂዳ ዎዴ፤ ባሬፔ አዲያ ዎልቃማይ ባይና ዲራው፤ ባሬ ሁጲያን ጫቂዳ።¹⁴ ያሳይ አ፤

«ታኒ ኔና አንጃና፤
ኔ ዜራሳካ ጮሪሳና»

ያጊዴ ጫቂዳ።^{y15} ሄዋዳንካ፤ አብራሃዎ ጌንጫ ናጊዴ፤ ያሳይ ኢማና ጊዳዋ አኪዳ።

¹⁶ አዩሲ ጎፔ፤ አሳይ ባሬፔ ደቂያ ኡራን ጫቂ፤ ቃሲ ሄ ጫቂ ፓሉሚያ ኡባካ ቴዌ።¹⁷ ሄዋ ዲራው፤ ያሳይ ባሬ ኢማና ጊዳዋ ላታናዋንቶ ባሬ ቆፋ ኡባካ ላሜናዋ ጌሺ አዳናው ሎይሲ ኮይዴ፤ ሄዌ ቱማ ጊዴዳዎ ጫቂዳ።¹⁸ ያሳይ ዎርዶታናው ዳንዳዩና ሃ ላው ላሜቴና ዩዋቴዋን፤ ኢ ኢማና ጊዳ ኑ ሲንሳን ዴዲያዎ አይቃናው አኮ ባቃቴዳ ኑሲ ዎልቃማ ሜንሴሱ ዴዌ።

¹⁹ ሃ ኮኒ ዴማና ጊዴ ናሺቻን ናጊ ኡቴዳዌ፤ ኑ ሺምፖ ማርካቢያ አይቂያ ቃዌና ቢራታ ማላ፤ ሄ ኮኒ ዴማና ጊዴ፤ ናሺቻን ናጊ ኡቴዳዌ ኤሬቴዳ ሚያ ጊዲዴ፤ ጋሪዱዎ **ጊዶ ጌሻሳ ጌሌ።^{z20} ቃሲ ዩሱሲ ማልኪ-ጌዴቃ ሱንሳቴሳዳን፤ ሜዲናው ቂሳቱዋ ኡባቱዋ ካፔዋ ጊዲዴ፤ ኑ ጊሻታው ኑፔ ካሴቲዴ፤ ሄ ሳዓ ጌሌዳ።^a

ቂሳ ማልኪ-ጌዴቃ

7 ሃ ማልኪ-ጌዴቂ፤ ሳሌማ ካቲ፤ ኡባፔ ቦላ ያሳ ቂሳይ፤ አብራሃዎ ካቴቱዋ ዎዲዴ አላፔ ሲሚሺን፤ አናና ጋኪቲዴ፤ አ አንጄዳ።^{b2} አብራሃዎ ባሬ አሞዴዳ ኡባፔ አሲራታ ኪሲዴ፤ አው ኢሜዳ፤ ማልኪ-ጌዴቃ ሱንሳው ኮይሮ ቢሌሳይ ሂሎቴሳ ካቲያ ጊያዋ፤ ቃሲ ሳሌማ ካቲያ ኢ ጊዲያ ዲራው፤ ላዌሶ ቢሌሳይ ሳርቴሳ ካቲያ ጊያዋ።³ ማልኪ-ጌዴቃው ዳያ ዎይ አዉ፤ ዎይ አው ዛሪያ ፓይዱ ባዋ፤ ቃሲ አ ዩሉታው ዶሜሳይ ዎይ አ ሃይቆ ዉርሴሳይ ባዋ፤ ሺን ያሳ ናዓ ማላቲዴ፤ ሜዲናው ቂሳ ጊዴዳ።

§6:1-2 ጊንቃታቱዋባ፡ ሜቻቱዋባ ጊያዋ ጊዲዴ ጌሻቴሳባ ግርኪን ዱማ ዱማ ዎጋ ጊዲያዋ ቤሴ።
**6:19 ጋሪዱዎ፡ ሃዌ ዱንካኒያ ጊዱዋን ጎይናው ማዲያዎ። ሄዌካ «ጌሻሳ» ጌቴቴዳዋፔ «ጌሻ፣ ጌሻሳ» ሻካናው ጎዲያዎ ጊዲዴ ቂሳቱዋ ካፖ ያላሳይ ጌላናው ዳንዳዩያሳ።

^x6:8 ዶም 3: 17-18   ^y6:14 ዶም 22: 16-17   ^z6:19 ዎግ 16: 2
^a6:20 ማዝ 110: 4   ^b7:1 ዶም 14: 17-20

4 ኑ አዎቱዋ ካፕ አብራሃም አላን አሞዲዴ። አሄዳዋፕ አሲራታ ኢሜዳ ማልኪ-ዌዴቂ አይ ኪና ጶቁ ጊያዌንቶ ቤዒቱ።⁵ ቁሳ ጊዲያ ሌዊያ ዛራቱ ኢስራዌሊያ አሳፕ። ሄዌኔ ባሪንቱ ጋዴ አሳፕ ሃራይ አቶ ኡንቱንቱ አብራሃም ዛሬ ጊዶፕ። አሲራታ አካና ማላ። ሂጊያን አዛዜቱዲና።⁶ ማልኪ-ዌዴቂ ሌዊያ ዛሬ ጊዴና፤ ሺን አብራሃምፕ አሲራታ አኪዴ። ሶሳይ ኢማና ጌዳዋ ናጊያ አብራሃም አንጂዳ።⁷ ቃሲ አንጂያዌ አንጂቲያዋፕ ጶቁ ጊያዌ ፓሉንሴና።

8 ኢቲ ባጋና። ሃይቂያ አሳይ አሲራታ ኪሴ፤ ሺን ሃራ ባጋና ቃሲ። ሃይቂና ጊዴ ማርካቲያ ኡራይ አሲራታ ኪሴ።⁹ ሃዋዳን ሃሳያናው ሃራይ አቶ። አሲራታ ኪሴያ ሌዊካ አብራሃም ባጋና አሲራታ ኢሜዳ።¹⁰ አዩሲ ጎፕ። ማልኪ-ዌዴቂ አብራሃምና ጋኬቲያ ዎዴ። ሌዊ ቢሮ ዩሉቲቤና፤ ሺን ባሪ ዛሪያ አብራሃም ጉልባታን ዴዔ።

11 ኢስራዌሊያ አሳው ሂጊ ሌዊያ ተዘራገቱዋ ቁሴቱሳ ባጋና ኢሜቱዳ። ሄ ቁሴቱሳ ኪታይ ባላይ ባይናዋ ጊዶፕ። አርናዋ ማላ ጊዴናን ማልኪ-ዌዴቂ ማላ ሃራ ቁሳይ ሱንሴታናው አዩሲ ኮሺ? ¹² አዩሲ ጎፕ። ቁሴቱሳይ ላሜቲያ ዎዴ። ሂጊ ካ ቃሲ ላሜታናው ኮሺ።¹³ ሃ ዩዉ ሃሳዩቱዳ ኡራይ ሃራ ዛሪ፤ አ ዛሪያፕ አኒኔ ያርሺያንን ቁሳዳን አሲቤና።¹⁴ ኑ ጎዳይ ዩሁዳ ዛሪያፕ ዩዳዌ ኤራቱዳዋ ጊዲያ ዲራው። ሙሴ ቁሳቱዋባ ሃሳዩዴ። ሄ ዛሪያባ አይኔ ሃሳዩቤና።

ኪሪስቶሲ ማልኪ-ዌዴቂ ማላ ቁሳ

15 ማልኪ-ዌዴቂ ማላ ሃራ ቁሳይ ዩዳዋ ጊዲያንቶ። ሃዌ አዲዴ ኤራታናዋ።¹⁶ ኢ አሳ ሂጊያኒኔ ዎጋን ቁሳ ጊዲቤና፤ ሺን ዉራና ዴዎዋ ዎልቃን ቁሳ ጊዴዳ።¹⁷ አዩሲ ጎፕ። ሶሳ ማፃፋይ።

«ማልኪ-ዌዴቂ ቁሳ ጊዴዳዋዳን።
ኔኒካ ሜዲናው ቁሳ ጊዳናዋ»

ያጊዴ ማርካቲ።^{d18} ቤኒ ዴዒያ ሂጊ ላፋኔ ማዴናዋ ጊዲያ ዲራው አቱዳ።¹⁹ አዩሲ ጎፕ። ሙሴ ሂጊ አያኔ ባላይ ባይናዋ አሳናው ዳንዳዩና፤ ቃሲ ኑኒ አ ባጋና ሶሳኮ ሺቃና ጊዴ ናሺቻን ናጊ ኡቲዳ ኡባፕ አዲያዌ ዩዳ።

20 ሄዋ ቦላን ቃሲ ሶሳ ጫቁካ ዴዔ፤ ሃራቱ ቁሳ ጊዴዳ ዎዴ። ሄዋ ማላ ጫቁ ባዋ።²¹ ሺን ዩሱሲ ጫቁዋን ቁሳ ጊዴዳ፤ ሶሳይ አ።

«ጎዳይ ጫቁዳ፤ ኢ ባሪ ቆፋ ላሜና።
(ኔኒ ሜዲናው ቁሳ ጊዳና) ጌዳ»

ያጌዳ።^{e22} ሄዋ ዲራው። ዩሱሲ ኡባፕ አዲያ ጫቆ ዋሴ ጊዴዳ።

23 ካሴ ቁሳቱዋ ፓይዱ ሮራ፤ አዩሲ ጎፕ። ኡንቱንቱ አሳና አሱዋ ሃይቂ ዲጌዳ።²⁴ ሺን ዩሱሲ ሜዲናው ዴዒያ ዲራው። አ ቁሴቱሳይ ላሜቱና።²⁵ ሄዋ ዲራው። ኢ ኡንቱንቱ ጊሻታው ጋናታናው ሜዲናው ዴዒያ ዲራው። ሶሳኮ ባሪ ባጋና ዩያዋንታ ኡባቱዋ አሻናው ዳንዳዩ።

26 ኑሲ ጊጊያ ሃዋ ማላ። ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፕ ዴዒናው ኮሺ፤ ኢ ጌሻ፤ አኒ ጌኒኔ ካዴሲያባይ ባዋ፤ ናጋራንቻቱዋና ኢ ጋኪቱና፤ ቃሲ ጶቃ ሳሉዋንካ ኢ ቦንቼቱዳ።²⁷ ሃራ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፕቱዋዳን። ኢ ኮይሮ ባሪ ሁጵ ናጋራሲ ያርሺዴ። ቃሲ ጉዩፕ አሳ ናጋራሲ ሃቼ ሃቼ ያርሻናው ኮሺና፤ ኢ ባሪና ያርሺዳ ዎዴ። ላዔንሴናን ኢቲ ጌዴ ያርሺዳ።^{f28} አዩሲ ጎፕ። ሙሴ ሂጊ ዳቡራንቻ አሳ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፕቱ ኡዲዴ ሱንሴ፤ ሺን ሶሳይ ኢማና ጊዴ ጫቁዳ ሂጊያፕ ጉዩ ዩዳ ቃላይ ሜዲናው ባላይ ባይናዋ። ሶሳ ናዓ ሱንሴ።

ዩሱሲ አራሳ ቃላ ጫቁዋ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፕቱ

8 ኑኒ ሃሳዩያ ዎልቃማባይ ሃዋ፤ ሳሉዋን ኡባፕ ቦላ ሶሳይ ኡቲያ ካዉቱሳ አይዲያፕ ኡሺቻ ባጋና ኡቲዳ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፕ። ሃዋ ማላይ ኑሲ ዴዔ።^{g2} ጌሻ ሳዓኒኔ ቱሙ ዱንካኒያን ኢ አሴ፤ ሄ ዱንካኒ አሳይ ኤሴዳዋ ጊዴናን። ሶሳይ ኤሴዳዋ።

††7:11 ሌዊያ፡ ሃ ሱንሳ ዓሴቲያዋንቱ ቁሳቱዋፕኔ ኡንቱንታ ማዲያዋንቱፕ ዶራቱዳዋንታ።

c7:5 ፓይ 18:21   d7:17 ማዝ 110:4   e7:21 ማዝ 110:4   f7:27 ዎግ 9:7
g8:1 ማዝ 110:1

³ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑ ኡባይ ኢሙዋኔ ያርሹዋ ያሳው ኢማናው ሱንሴቱዳ ዲራው፥ ሃ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፓካ ያርሻናው ኢቲባይ ዴናናው ኮሼ። ⁴ ሲሚ ሳዓን ኢ ዴዲያዋ ጊዶፕ፥ ኡባካ ቁሳ ጊዴና፤ አዩሲ ጎፔ፥ ሂጊ አዛዚያዋዳን፥ ኢሙዋ ኢሚያ ቁሳቱ ዴዲያ። ⁵ ኡንቱንቱ ቁሳቱዋዳን አሲያ ኪታይ ሳሉዋን ዴዲያ አሶ ቱሙ ሌሚሱዋኔ ኤሹዋ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ሙሴ ዱንካኒያ ኤሳና ሃኒሺን፥ ያሳይ አ፥ «አኪካ፤ ኡባካ ታኒ ኔና ዴሪያ ሁጲያን ቤሴዳ ሌሚሱዋ ካላዴ አሳ» ያጌዳ። ⁶ ሺን ዩሱሲ ጋናቲያ ጫቁ ካሴዋፕ አዲያዋዳን፥ አው ኢሜቱዳ አሱካ ኡንቱንቱዋፕ አዲ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ሄ ጫቁ ያሳይ ኢማና ጌዳ ኡባፕ አዲያ ኪታን አሴቱዳ።

⁷ አዩሲ ጎፔ፥ ኮይሮ ጫቁዋን ባላይ ባይናዋ ጊዲንቶ፥ ላዔንሶ ጫቁዋ ኮሼና። ⁸ ሺን ኡንቱንታ ቦሪዴ፥ ጎዳይ ሃዋዳን ያጌ፤

«ታኒ ኢስራዔሊያ አሳና፤ ዩሁዳ አሳና
አራሳ ጫቁዋ ጫቁቲያ ጋላሳቱ ያናዋ።ⁱ

⁹ ሄ ጫቁ ታኒ ጊብዔ ጋዲያፕ
ኡንቱንቱ አዋቱዋ ኩሺያ አዩቃዴ፥ ጎቻ ኪሴዳ ዎዴ፥
ኡንቱንቱና ጫቁቱዳ ጫቁዋ ማላ ጊዴና።
ኡንቱንቱ ታ ጫቁዋን አማኔቲቤና ዲራው፥
ታኒካ ኡንቱንታ አጋዲ።
ታኒ፥ ጎዳይ፥ ሃዋ አዳይ።

¹⁰ አዩሲ ጎፔ፥ ሄ ጋላሳቱዋፕ ጉዩያን፥
ታኒ ኢስራዔሊያ አሳና ጫቁታና ጫቁ ሃዋ፥
ታኒ ታ ሂጊያ ኡንቱንቱ ቆፋን ዎሳና፤
ቃሲ ኡንቱንቱ ዎዛናካ ዓፋና።
ታኒ ኡንቱንቱ ያሳ ጊዳና፤ ኡንቱንቱካ ታ አሳ ጊዳና። ¹¹ ኡንቱንቱፕ አኒኔ ባሬ ሾሩዋ
ዎይ ባሬ ኢሻ፥

(ጎዳ ኤራ) ያጊዴ ታማሪሴና።
አዩሲ ጎፔ፥ ኡንቱንቱ ናዓፕ ጫማ ጋካናው ኡባይ ታና ኤሪና። ¹² ታኒ ኡንቱንቱ ናቁዋ ማራና፤
ኡንቱንቱ ናጋራካ ላዔንሶ ሃሳዩኪ»
ያጌ። ¹³ ያሳይ አራሳ ጫቁዋ ጊዴ ሃሳዩያዋን ኮይሮዋ ኤጫሴዳ፤ ቃሲ ኤጫያባዩኔ ወሪያባይ ኤሴካ
ዳያና።

ሳሉዋን አሴቲያ አያና አሱ ሳዓን አሴቲያ አያና አሱዋፕ አዲ

9 ኮይሮ ጫቁ ያሳው ጎዩኒያ ዎጋይኔ አሳይ አሴዳ ጌሻ ጎሊ ዴዔ። ² አዩሲ ጎፔ፥ ኮይሮ ዱንካኒ ኤቁዳ፤ አ ጊዱዋን ሙቃዳ ዎሲያዌ፥ ጎራጴዛይኔ ጎዳ ሲንሳን ዎሲያ ኡኪሳይ ዴዔ፤ ሄ ሳዓይ ጌሻ ጊዴ ያሴቱ። ³ ላዔንሶ ጋሪዱዋ ጉዩ ባጋና ኡባፕ አዲያ ጌሻ ሳዓ ጌቱቲያ ዱንካኒ ዴዔ። ⁴ አ ጊዱዋን ኢገና ጩዋያናው ዎርቃፕ አሴዳ ሳዒኒኔ ኡባሳና ዎርቃን ሺሼዳ ቃላ ጫቁዋ ታቦታይ ዴዔ። ሄ ቃላ ጫቁዋ ታቦታን ማናይ ዴዲያ ዎርቃ ዓሩ፥ አሮና ገምዳይ አጩዳዌኔ ቃሲ ሙሴ ሂጊ ዓፌቱዳ ላው ማሴቱዳ ሹቻቱ ዴዲያ። ⁵ ሄ ቃላ ጫቁዋ ታቦታፕ ቦላ ባጋና አቶ ጊያ ሳዓ ቁምዲያ ባሬንቱ ቁፊያን ጌንሲያ ቦንቾ ኪሩቤቱ ዴዲያ፤ ሺን ሃ ኡባባ ሃሂ ወርሲ አዳናው ዳንዳዮኩ። ^m

⁶ ሄዌ ሄዋዳን ጊጊ ዴዲሺን፥ ቁሳቱ ኡባ ዎዴ፥ ባሬንቱ አሱዋ አሳናው ኮይሮ ዱንካኒያ ጌሊና። ⁿ⁷ ሺን ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑዋ ዓላላይ ላዔንሶ ዱንካኒያ ሳይሳፕ ኢቲ ጌዴ ጌሊዴ ባሬ ዲራውኔ ኤሬናን አሳይ አሴዳ ናጋራ ዲራው፥ ያሳው ያርሺያ ሱሳ አኪዴ ጌሌ። ⁸ ኮይሮ ዱንካኒ ኤቁ ዴዲሺን፥ ኡባፕ አዲያ ጌሻ ሳዓ አፊያ አጊ ቢሮ ዶዩቲቤናዋ ጌሻ አያናይ ሄዋን ኤሪሴ።

---

h8:5 ኬስ 25:40 i8:8 ኤርም 31:31-34
j9:2 ኬስ 26:1-30፤ 25:31-40፤ 25:23-30 k9:3 ኬስ 26:31-33
l9:4 ኬስ 30:1-6፤ 25:10-16፤ 16:33፤ ፓይ 17:8-10፤ ዛር 10:3-5
m9:5 ኬስ 25:18-22 n9:6 ፓይ 18:2-6 o9:7 ዎግ 16:2-34

9 ሄ ዱንካኒ ሃ ወደው ለሚሰጡ፤ ሄዋ ጊያዌ ያሳው ኢሚያ ኢሙኔ ያርሹ ጎዩኒያዋ ሱሬ ወዛና ባላይ ባይናዋ አሳናው ዳንዳዩኪኖ። 10 ሄዋንቱ ሙሳባ፣ ኡሻባኔ ዱማ ዱማ ሜቻባ አዲያ ካሬ ባጋ ዎጋቱዋ፤ ኡንቱንቱ አራጊያ ወዲ ጋካናው አሴቲያ ዎጋቱዋ።

11 ሺን ኪሪስቶሲ ሃዋን ዴዲያ ሎዋባው ቁሳቱዋ ካፑዋ ጊዲዴ ዩዲጊዳ። ኢ ጊሊዴ አሲያ ዱንካኒ ኡባፕ አዲያዎኔ ባላይ ባይናዋ፤ ቃሲ ሄ ዱንካኒያ አሳይ አሲቤና፤ ሃ ሜዴቴዳ ሳዓባካ ጊዴና። 12 ኪሪስቶሲ ኡባፕ አዲያ ጊሻ ሳዓ ጊሊያ ወዴ፣ ዴሻ ሱላኔ ጋሎ ማራ ሱላ አይቂዴ ጊሊቤና፤ ሺን ባሬ ሱላ አይቂዴ፣ ኑሲ ሜዲና አቶቴላ ኢሚዴ፣ ላዔሴናን ኢቲ ጊዴ ጊሌዳ። 13 ቱኔዳ አሳ ቦላ ኮሩማ ሱላኔ ዴሻ ሱላ ጫጫፊዴ፣ ጉዴቴዳ አሳቲ ቢዲንሳ ቆሊና፣ ሄ ኡራ ቱናቴላፕ ጊሻናው ዳንዳዮፕ። 14 ሜዲና ጊሻ አያና ባጋና ባላይ ባይና ያርሹዋዳን፣ ያሳው ባሬና ኢሜዳ ኪሪስቶሳ ሱላይ፣ ኑኒ ዴዑዋ ያሳው አሳና ማላ፣ ካሴ ኑ ሃይቂዳ አሰጥፕ ኑ ሱሬ ወዛና ዎቲ ጊሻንዴሻ!

15 ሄዋ ዲራው፣ ያሳይ ሄሴዳዋንቱ ኢ ኢማና ጊዳ ሜዲና አንጃዋ ላታና ማላ፣ ኪሪስቶሲ አራሳ ጫቆ ጋናቴዳ፤ ሄዌ ሃናና ዳንዳዩያዌ፣ አሳይ ኮይሮ ጫቁፕ ጋርሳን ዴዲዴ አሴዳ ባላ አይሌቴላፕ ኬሲያ ሃይቁ ዴዲያ ዲራሳ።

16 አዩሲ ጎፕ፣ ሃይቂያ ኡራይ ወይቴዳዌ ዴዎፕ፣ ሄ ኡራይ ሃይቆዌ ኤሬታናው ኮሼ። 17 አዩሲ ጎፕ፣ ወይቴዳ ኡራይ ሃይቂዳ ወዴ፣ ኢ ወይቴዳዌ ፖሌቴዳ፤ ሄ ወይቴዳዌ ፓፃ ዴዲሺን፣ አይኔ ፖሌቴና።

18 ሃራይ አቶ፣ ኮይሮ ጫቁካ ሱላይ ባይናን ኢንጄቲቤናዌ ሃዋላ። 19-20 አዩሲ ጎፕ፣ ሂጊያን ዴዲያ አዛዙዋ ኡባ ሙሴ አሳ ኡባው አዴዳ፤ ሄዋፕ ጉዩያን፣ ጋሎ ማራ ሱላኔ ዴሻ ሱላ፣ ሃሳና፣ ዞዎ ዶርሳ ኢሲኪያናኔ ሂሶጲያ ጊያ ሚላ ቦንጫያና ኢቲፕ አኪዴ፣ «ሃዌ ሂንቱንታ ያሳይ አዛዜዳ ጫቁዋ ሱላ» ያጊዴ፣ ሂጊያ ማፃፋ ቦላኔ አሳ ኡባ ቦላ ጫጫፊዳ። 21 ሄዋዳንካ፣ ዱንካኒያ ቦላኔ አሲያ ሚሻ ኡባ ቦላ ሱላ ሙሴ ጫጫፊዳ። 22 ሂጊ ጊያዋዳን፣ ቱሙካ አማራዳዎፕ አቲን፣ ኡባባይካ ሱላን ጊዩ፤ ሱላይ ጉካና ዳዮፕ፣ አቶቴላይ ባዋ።

ኪሪስቶሲ ያርሹቴዳዌ ናጋራ ቁጪ ዳዩሴ

23 ሄዋ ዲራው፣ ሳሉዋን ዴዲያዋንታ ማላቲያዋንቱ ሄ ያርሹዋን ጊያናው ኮሼ፤ ሺን ሳሉዋን ዴዲያዋንቱካ ባሬንቱ ሁጵው ጊያናው አዲያ ያርሹዋ ኡንቱንታ ኮሼ።

24 አዩሲ ጎፕ፣ ኪሪስቶሲ ቱሙ ጊሻሳን ለሚሴቲያ አሳይ አሴዳ ጊሻሳ ጊሊቤና፤ ሺን ኢ ሃዲ ኑ ጊሻታው ያሳ ሲንሳን ቤታናው ያ ሳሉዋ ጊሌዳ። 25 ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፑ ላይሳን ላይሳን ባሬ ሱላ ጊዴናዋ አይቂዴ፣ ጊሻ ሳዓ ጊሊያዋዳን፣ ኪሪስቶሲ ባሬና ኡባዴ ያርሻናው ጊሊቤና። 26 ሄዋ ጊዲንቶ፣ ኪሪስቶሲ ሳዓይ ሜዴቶዴፕ ዶሚዴ ዳሮ ጊዴ ዋዩታናው ኮሼ፤ ሺን ሃዲ ወዴያ ወርሴሳን ናጋራ ዳዩሳናው ባሬና ያርሺዴ፣ ላዔሴናን ኢቲ ጊዴ ቤቴዳ።

27 አሳይ ኡባይ ኢቲ ጊዴ ሃይቃናው ቤሴ፤ ሄዋፕ ጉዩያን ያሳይ አሳ ፒርዳና። 28 ሄዋዳንካ፣ ቃሲ ኪሪስቶሲ ዳሮ አሳ ናጋራ ዳዩሳናው ኢቲ ጊዴ ያርሹቴዳ፤ ቃሲ ኢ ባሬና ሎይሲ ናጊያዋንታ አሻናው ቤታናፕ አቲን፣ ላዔንሶ ናጋራ ቶካናው ቤቴና። 5

10 አዩሲ ጎፕ፣ ሂጊው ያና ሎዋባ ኤሹዋ ፃላላይ ዴዔ፤ አው ቱሙ ለሚሱ ባዋ። ኡባ ወዴ ላይሳን ላይሳን ኢቲ ማላ ያርሹ ያርሹቴ፤ ሄዋ ዲራው፣ ሂጊ ያሳኮ ሺቂያ አሳ ሄ ያርሹዋን ባላይ ባይና አሳ አሳናው ኡባካ ዳንዳዩና። 2 ያሳው ጎዩኒያ አሳይ ባሬ ናጋራፕ ኡባና ጊዩዳባ ጊዲንቶ፣ ሱሬ ወዛናን ላዔሱዋ ናጋራ ቆፕና፤ ቃሲ ያርሺያዋካ አጋና። 3 ሺን አሳይ ላይሳን ላይሳን ሄ ያርሹዋን ባሬ ናጋራ ሃሳዩ። 4 አዩሲ ጎፕ፣ ኮሩማ ሱላይኔ ዴሻ ሱላይ ናጋራ ዳዩሳናው ኡባካ ዳንዳዩና።

5 ሄዋ ዲራው፣ ኪሪስቶሲ ሃ አላሚያ ያና ሃኒዴ፣ ሃዋዳን ያጊዳ፤ «ኔኒ ያርሹዋኔ ኢሙዋ ኮያቤይካ፤

ሺን ታው ቦላ ጊጊሳዳ። ሰ

6 ኔኒ ፁጊያ ያርሹዋኔኒ

p9:13 ዎግ 16: 15-16፤ ፓይ 19:9፤ 17-19 ፃ9:19-20 ኪስ 24:6-8
ፑ9:21 ዎግ 8: 15 ፍ9:28 ኢሳ 53: 12 ሰ10:5 ማዝ 40:6-8

ናጋራ ያርሹዋን ኡባካ ናሼታካ።

7 ታኒ ሄ ዎዴ፡ (9ሳ ማፃፋን ታባይ ዓፌቴዳዋዳንካ፤
 ያሳው፤ ታኒ ኔኒ ኮዪያዋ አሳናው ያዲ) ያጋዲ»

ያጌዳ።⁸ ያርሹ ያርሹታና ማላ፤ ሂጊ አዛዚያዋ ጊዶቴኔ፤ ኪሪስቶሲ ኮይሮ፤ «ኔኒ ያርሹዋ፤ ኢሞታ፤
 ፀጊያ ያርሹዋኔ ናጋራ ያርሹዋ ኡባካ ኮያቤይካ፤ ሄዋንቱን ናሼታካ» ያጌዳ።⁹ ሄዋቴ ጉዬያን ኪሪስቶሲ፤
 «ያሳው፤ ታኒ ኔኒ ኮዪያዋ አሳናው ያዲ» ያጌዳ። ሄዋ ዲራው፤ ኪሪስቶሲ ላዔንሱዋ ኤሳናው ኮይሮዋ
 ዳዩሴ።¹⁰ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ያሳይ ኮዪያዋ አሴዳ ዲራው፤ ባሬ አሹዋ ላዔንሴናን ኢቲ ጌዴ ያርሹዳዋን
 ኮኒ ኑ ናጋራቴ ጌዪ አጌዶ።

¹¹ ቁሳቱዋ ኡባቱ ሃቼ ሃቼ ኤቂዴ፤ ባሬ አሱዋ አሲኖ፤ ቃሲ ናጋራ ዳዩሳናው ኡባካ ዳንዳዩና ኢቲ
 ማላ ያርሹዋ ዛሬ ዛሬዴ ያርሹኖ።¹¹² ሺን ኪሪስቶሲ ናጋራ ዲራው፤ ኡባ ዎዴው ጊዴዳ ኢቲ ያርሹዋ
 ያርሹዴ። ያሳቴ ኡሼቻ ባጋና ኡቲ አጌዳ።¹¹³ ያሳይ ሲንሳቴ ኪሪስቶሳ ሞርኬቱዋ ኪሪስቶሳው ጌዲያን
 ዩዲያዋ አሳና ጋካናው፤ ያኒ ናጌ።¹⁴ አዪሲ ጎቴ፤ ኢ ኢቲ ጌዴ ያርሹዳዋን፤ ናጋራቴ ጌዪያዋንታ
 ሜዲናው ባላይ ባይናዋንታ አሴዳ።

¹⁵ ቃሲ ጊሻ አያናይ ኑሲ ማርካቲዴ፤ ሃዋዳን ያጌ፤

16 «ታኒ ሄ ጋላሳቱዋቴ ጉዬያን፤

ኡንቱንቱና ጫቂቲያ ጫቂ ሃዋ፤

ታኒ ታ ሂጊያ ኡንቱንቱ ቆፋን ዎሳና፤

ቃሲ ኡንቱንቱ ዎዛናንካ ዓፋና»

ያጌ።¹⁷ ቃሲ ሄዋቴ ጉዬና፤

«ታኒ ኡንቱንቱ ናጋራኔ

ኡንቱንቱ ማካላ አሱዋ ላዔንሱ ሃሳዩኪ»

ያጌ።¹⁸ ያሳይ ሄ ናጋራ አቶ ጌዳ ዎዴ፤ ናጋራ ዳዩሳናው ሃዋቴ ሲንሳው ያርሹዋ ኮሼና።

ዮሳፍ ሺቃናው ኮሼ

¹⁹ ሲሚ ታናዳን አማኒያዋንቶ፤ ኮኒ ዩሱሳ ሱሳ ባጋና ኡባቴ አዲያ ጊሻ ሳዓ ጌላናው ኑሲ ዓላቴሳይ
 ዴዔ።²⁰ ኪሪስቶሲ ኑሲ አራሳ አጊያኔ ዴውዋ አጊያ ጋሪዱዋ ባጋና፤ ሄዋ ጉሳይ ባሬ ቦላ ባጋና ዶዬዳ።
²¹ ኑሲ ያሳ ጎሴን ሱንሴቴዳ ዎልቃማ ቁሳይ ዴዒያ ዲራው፤²² ኮኒ ሱሬ ዎዛናና፤ ቱሙ አማኑዋና፤
 ኢታ ዎዛናቴ ጌዬዳ ዎዛናኔ ቃሲ ዒሎ ሃሳን ሜጩቴዳ ቦላና ያሳኮ ሸቆይቱ። ሃ

²³ ኑሲ ኢማና ጌዳ ያሳይ አማንሲያ ዲራው፤ ኮኒ ዴማና ጊዴ ናሼቻን ናጊ ኡቱዳዋ ሎይሲ
 አይቆይቱ።²⁴ ኢቱ ኢቱዋና ዋኒ ሲቁታኔንቶኔ ቃሲ ሎዎ አሱዋ ዎቲ አሳኔንቶ፤ ኢቱ ኢቱዋሲ
 ቆቴቶ።²⁵ ኢቱ ኢቱ ሸቁዋ ዶያ ኡዲዴ ሸቁያዋዳን፤ ኮኒካ ኢቲቴ ሸቁያዋ አጎኮ፤ ሺን ጎዳ ጋላሳይ
 ማታቲያዋ ሂንቱንቱ ቤዒያ ዲራው፤ ኢቱ ኢቱዋ ሜንሴሴቶ።

²⁶ ኮኒ ቱማቴሳ ኤራ አከዲጊዴ፤ ኤሪዴ ናጋራ አሲያዋ ጊዶቴ፤ ሃዋቴ ሲንሳው ናጋራ ዳዩሲያ
 ያርሹ ኢቲባይኔ ባዋ።²⁷ ሺን ያሸያ ፐርዳ ናጊያዌኔ ያሳ ኢዒያ ኡባ ማናው ዎልቃማ ታማይ ዴዔ።
²⁸ ሙሴ ሂጊው አዛዜቴና ኡራይ፤ ላዑ ኡራይ ዎይ ሄዙ ኡራይ አ ቦላ ማርካቶቴ፤ ቃሬቲ ባይናን
 ሃይቁ።²⁹ ያሳ ናዓ ካዴዳ ኡራይ፤ ባሬና ናጋራቴ ጊሸዳ ያሳ ጫቁዋ ሱሳ ቱናባዳን ቆቴዳ ኡራይ፤
 ቃሲ አዶ ኪካቴሳ ጊሻ አያና ቦሪያ ኡራይ፤ አይ ኬና ኢታ ፐርዳ አካናው ቤሲንቶኔ አኔ ቆፐቱ።^b

³⁰ አዪሲ ጎቴ፤ «ታኒ ሃሉዋ ኪሳናኔ ኩሺያ ዛሬና» ጌዳዋ ኮኒ ኤሬቶ፤ ቃሲካ፤ «ጎዳይ ባሬ አሳ
 ፐርዳና» ያጌዳ።³¹ ዴውዋ ያሳ ኩሺያን ኩንዳናዌ ዳሮ ያሸያዋ።

³² ሂንቱንቱሲ ያሳ ፖዑ ፖዒዳዋቴ ጉዬያን፤ ሂንቱንቱ ዳሮባን ዋዩቲዴ፤ ዎልቃማ ዋዴታን ጌንጩዳ
 ቤኒ ዎዲያ ሃሳዩቱ።³³ ኢቲ ኢቲ ጌዴ ሂንቱንታ አሳ ሲንሳን ቦሬዲኖኔ ፓዓ ካዔዲኖ፤ ቃሲ ሃራ
 ዎዴ ሄዋዳን አሴዳዋንቱናኔ ኢቲቴ ዴዔዲታ።³⁴ አዪሲ ጎቴ፤ ቃሹዋን ዴዒያ አሳቱዋሲ ሂንቱንቱ

u10:11 ኪስ 29:38 v10:12 ማዝ 110:1 w10:16 ኤርም 31:33

x10:17 ኤርም 31:34 y10:22 ዎግ 8:30 z10:27 ኢሳ 26:11

a10:28 ዛር 17:6 b10:29 ኪስ 24:8 c10:30 ዛር 32:35 36

ቃሬቴዲታ፤ ያቲዴ ሂንቴንቱሲ ሜዲናው ወሬና ኡባፕ አዲያ ሻሉ ሳሉዋን ዴዲያ ሂንቴንቱ ሁጵው ኤሬዳ ዲራው፡ ሂንቴባ ኡባ አኪዲጎፕ ሂዶታን ጌንጩዲታ።

³⁵ ሄዋ ዲራው፡ ዎልቃማ ዎዩታና ዴዲያ ሂንቴንቱ ፃላቴሳ አሎፒቴ። ³⁶ ዎሳይ ኮዩያዋ ኡዲዴ፡ ኢ ሂንቴንቱሲ ኢማና ጌዳዋ አካናው ጌንጫና ኮሼ። ³⁷ አዩሲ ጎፕ፡ ዎሳ ማፃፋይ፡

«አማራዳ ዎዲ አቴዳ።

ዩያዌ ያናዋ፤ ጋሚዔና። ^{d38} ታ ዒሉ አማኔቲዴ ዴዳናዋ።

ሺን አኒኔ ጉዩ ሲሞፕ፡

ታና ናሼቼና»

ዎጌ። ³⁹ ኑኒ አማኔቲዴ አቴዳዋንቱ ባጋ ጊዲያዋፕ አቲን፡ ጉዩ ሲሚዴ ዳዩዳዋንቱ ባጋ ጊዶኮ።

አማኑዋ

11 አማኑዋ ጊያዌ፡ ዴማና ጊዴ ናሼቻን ናጊ ኡቴዳባይ አማንሲያዎኔ ቤዓናው ዳንዳዩናባ ኤሪሲያዎ። ² ዎሳይ ቤኒ ጨማ አሳው ማርካታዌ፡ ኡንቱንቱ አማኔዳዋና።

³ ሳሉቴ ሳዓይኔ ዎሳ ቃላን ሜዴቴዳዋ አማኑዋን ኑኒ ኤሬቶ፤ ሄዋ ዲራው፡ ቤቲያባይ ቤቴናባፕ ሜዴቴዳ። ^e

⁴ አቤል ቃዔላዋፕ አዲያ ያርሹዋ ዎሳው ያርሹዳዌ አማኑዋና። ዎሳይ አ ኢሙዋባ ማርካቲዴ፡ ኢ ዒሉዋ ጊዴዳዋካ ማርካቲዳ፤ አቤል ሃራይ አቶ ሃዩቁዳሺንካ፤ ባሬ አማኑዋን ሃዒ ጋካናው ሃሳዩ። ^f

⁵ ሄናኪ ሃይቁናን ሳሉዋ ቤዳዌ አማኑዋና፤ ዎሳይ አሬዳ ዲራው፡ አኒኔ አ ቤዓናው ዳንዳዩቤና። ዎሳ ማፃፋይ፡ «ሄናኪ ሳሉዋ ባናፕ ካሲ ዎሳ ናሼቼዳ» ዎጌ። ⁶ አማኑ ባይናን አኒኔ ዎሳ ናሼቻናው ዳንዳዩና፤ አዩሲ ጎፕ፡ ዎሳኮ ዩያ አኒኔ ዎሳይ ዴዲያዎኔ ባሬና ኮዩያዋንቶ ዎይታ ኢሚያዋ አማናናው ኮሼ።

⁷ ዋሄ ቤዓናው ዳንዳዩና ሲንሳፕ ሃናናባው ዎሳይ፡ «ኔና ናጋ» ጊና፡ ዎሳው ያዩዴ፡ ባሬና፤ ባሬ ሶይ አሳ አሻናው ማርካቢያ ሜዴዳዌ አማኑዋና፤ ያቲዴ ሄዋን ሃ ሳዓ ቦላ ፒርዲዴ፡ አማኑዋን ቤቲያ ዒሎቴሳካ ዎሳፕ አኪዳ። ^h

⁸ አብራሃም ላታናዳን፡ ዎሳይ ባሬው ኢማና ጌዳ ጋዲያ ባና ማላ፡ ዎሳይ ባሬና ሄሴዳ ዎዴ፡ አዛዜቴዳዌ አማኑዋና፤ ኢ ባሬ ጋዲያፕ ኬሲዴ ቢያ ዎዴ፡ ሃቃ ቢንቶኔ ኤሬናን ኬሴዳ። ⁱ⁹ አብራሃም ዎሳይ ባሬው ኢማና ጌዳ ጋዲያን ሃራ ቢታ አሳዳን ዴዴዳዌ አማኑዋና፤ ዎሳይ ሄ ኢማና ጌዳዋ ባሬናና ኢቲፕ ላታና ዩሳቃና፤ ያዩቆባና ዱንካኒያን ዴዴዳ። ^{j10} አዩሲ ጎፕ፡ አብራሃም ዎሳይ ሎዎ ባሱዋን ቆፒዴ ኬዴዳ ካታማ ናጌ።

¹¹ ሳራ ባሬ ሁጵው ሃራይ አቶ ኤጫዴካ፡ ኢማና ጌዳ ዎሳይ አማኔቴዳዋ ጊዴዳዋ ኤሬዳ ዲራው፡ ናዓ ሻሃራናው ዎልቃ ዴሜዳዌ አማኑዋና። ^{k12} ሄዋ ዲራው፡ ሃይቁዳ አሳ ማላቲያ ኢቲ ቢታኒያፕ ሳሉዋን ዴዲያ ዎሲንቲያ ኬና፡ አባ ጋፃን ዴዲያ ፓይዱ ባይና ሻሬያ ኬና ዛሬቱ ዩሎቴዲኖ። ^l

¹³ ሄ አሳቱ ኡባቱ አማኑዋን ሃይቁዲኖ፤ ባሬንቶ ዎሳይ ኢማና ጌዳዋካ አኪቤይኪኖ፤ ሺን ሃኩዋን ሄዋ ቤዒዴ፡ ሳርቴዲኖ። ቃሲ ኡንቱንቱ ሳዓን ኢማላኔ ዩዴሪሴቲዴ ኬሴዳ አሳቱዋ ጊዴዳዋ ኤሬዲኖ። ^{m14} አዩሲ ጎፕ፡ ሄዋዳን ጊያ አሳቱ ባሬንቱ ሁጵ ጋዲያ ኮዩያዋ ኤሪሲኖ። ¹⁵ ኡንቱንቱ ሄ ዩጊዴ ኬሴዳ ጋዲያ ሲማናው ቆፕዳዋ ጊዲንቶ፡ ጉዩ ሲሚያ ካጫ ዴሜናን አጊኪኖ፤ ሺን ¹⁶ ኡንቱንቱ ሄዋ አጊዴ፡ ሎዒያ ጋዲያ ላሞቲኖ፤ ሄዌ ሳሉዋ ጋዲያ። ሄዋ ዲራው፡ ዎሳይ ኡንቱንቱ ዎሳ ጌቴታናው ዩላቴና። አዩሲ ጎፕ፡ ኢ ኡንቱንቶ ካታማ ጊጊሲ ዎሴዳ።

¹⁷⁻¹⁸ አብራሃም ዩሳቃ ያርሻኔንቶ ዎይ ያርሼኔንቶ፡ ዎሳይ ኤራናው ዎሞሴዳ ዎዴ፡ አብራሃም አማኑዋን አ ያርሼዳ። ዎሳይ አብራሃማ፡ «ኔ ዛሬ ዩሳቃ ባጋና ሄሴታናዋ» ጌዳሺንካ፡ አብራሃም ባሬ

---

^d10:37 ኢምባ 2:3-4   ^e11:3 ዶም 1:1፤ ማዝ 33:6፤ 9፤ ዮሀ 1:3
^f11:4 ዶም 4:3-10   ^g11:5 ዶም 5:21-24   ^h11:7 ዶም 6:13-22
ⁱ11:8 ዶም 12:1-5   ^j11:9 ዶም 35:27   ^k11:11 ዶም 18:11-14፤ 21:2
^l11:12 ዶም 18:11-14፤ 21:2   ^m11:13 ዶም 23:4፤ 1ኦኖ 29:15፤ ማዝ 39:12

ናዓ ደሳቃ ያርሻናው ጊዜ።¹¹⁹ አብራሃም የሳይ ደሳቃ ሃራይ አቶ፣ ሃይቁዋፔካ ፓሳናው ዳንዳዩያዎ ኤሬዳ፤ ሄዎ ዲራው፣ ሃይቁዋፔ ጉዩ አ ዛሪዴ አኬዳ።

²⁰ ደሳቂ ሲንሳፔ ሃናናባው ያዩቆባኔ ኤሳ አንጄዳዌ አማኑዋና።^o

²¹ ያዩቆቢ ሃይቃና ሃኒዴ፣ ዮሴፎ ናና ሁጲያን ሁጲያን አንጄዳዌኔ ጋቲማን ጉሬቲዴ፣ የሳው ጎዩኔዳዌ አማኑዋና።^p

²² ዮሴፎ ሃይቃናው ማቲዴ፣ ኢስራዔሊያ አሳይ ጊብዔፔ ኬሳናዋ ሃሳዩዳዌኔ ባሬ ሜቄሳ አሳናባ ኡንቱንታ አዛዘዳዌ አማኑዋና።^q

²³ ሙሴ ዩሌቴዳዋፔ ጉዩያን፣ አዉኔ አታ ማላ ሎዎ ናዓ ጊዴዳዋ ቤዒዴ፣ ሄዙ አጊና ቆሴዳዌ አማኑዋና፤ ኡንቱንቱ ካቲያ አዋጆካ ያዩቤይኪና።^r

²⁴ ሙሴ ዲጩዳዋፔ ጉዩያን፣ ጊብዔ ካቲያ ናቲ ናዓ ጌቱታናዋ ኢዪዳዌ አማኑዋና።^{s25} ናጋራን ሙሴ ጉሳ ዎዲያ ናሼታናዋፔ፣ የሳ አሳና ዋዩታናዋ ዶሬዳ።²⁶ ዎዴፔ ዴማና ዎይታ ኢ ቲሺ ኡዲዴ ዪሎ ዲራው፣ ጊብዔ ጋዲያ ሻሉዋ ኡባፔ ኪሪስቶሳ ዲራው ቦሬቲያዌ ዳሮ አዲያ ዱሬቴሳ ጊዴዳዋ ቆፕዳ።

²⁷ ካቲያ ሃንቆ ሙሴ ያዩናን፣ ጊብዔ ጋዲያፔ ኬሴዳዌ አማኑዋና፤ አዩሲ ጎፔ፣ ቤቴና የሳ ቤዒዳዋዳን፣ ጊንጩዴ ሲንሳው ቤዳ።²⁸ ሃይቁዋ ኪታንቻይ ኢስራዔሊያ አሳው ባይራ ናና ቦፔናዳን፣ ሙሴ ፓሲጋ ቦንቼዳዌኔ ጉባኒያን ሱሳ ጫጫሬሴዳዌ አማኑዋና።^t

²⁹ ኢስራዔሊያ አሳይ ሜላ ቤታን ሃሜቲያዋዳን፣ ዞዎ አባ ፒኔዳዌ አማኑዋና፤ ሺን ጊብዔ አሳቱ ፓጩው ጊሊሺን፣ ሃሳይ ኡንቱንታ ሚቲ አጊዳ።

³⁰ ኢስራዔሊያ አሳይ ኢያርኮ ጊያ ካታማ ሹቻ ዲርሳ ላፕ ጋሳሳ ዩዩ ዩዩ አዲዋፔ ጉዩያን፣ ሄ ሹቻ ዲርሳይ ኩንዴዳዌ አማኑዋና።^{u31} ጫራታ ራዓባ ዩዉዋ ቆሪያዋንታ ሎይሳ ዋኪዳ ዲራው፣ የሳው አዛዘቴናን ኢዪዳ አሳና ሃይቁናን አቴዳዌ አማኑዋና።

³² ሲሚ ሃራባ ጉጃዴ አያ አዶ? ጌዶናባ፣ ባራቃባ፣ ሳሚሰናባ፣ ዮፍታሄባ፣ ዳዊቱባኔ ሳሚላባ፣ ቃሲ ናባቱዋባ አዳናው ታው ዎዲ ጊዴና።^{v33} ኡንቱንቱ ካቲያ ኡባና አሌቲዴ ዶኔዳዌኔ ዪሎባ አሴዳዌ አማኑዋና፤ ያቲዴ የሳይ ኢማና ጌዳዋ አኬዲና፤ ጋሞቱዋ ዶናካ ጎርዴዲና።^{w34} ዎልቃማ ታማ ቶዩሴዲና፤ ኩሳ ማሻፔ አቴዲና፤ ኡንቱንቱ ዳቡራንቻ፤ ሺን ሚኔዲና፤ ቃሲ አላን ሚኒዴ፣ ሃራ ጋዲያ አላ አሳ ዩዴርሴዲና።^{x35} ማጫዋንቱ ባሬንቱ ሃይቁዳዋንታ ሃይቁዋፔ ዴንዲና አኬዲና።

ቃሲ ሃራንቱ ቃሹዋፔ ቢሌታናዋ ኢዪዴ፣ ኬኪያ ዴዎ ሃይቁዋፔ ዴንዳናው፣ ኡጋቲዴ ሃይቁዲና።^{y36} ሃራቱዋ ቦላ አሳይ ቂሊጩ ካዔዳ፤ ሊሱዋን ሾጩቴዲና፤ ሳንሳላታን ቃሼቲዴ፣ ቃሹ ጎሊያ ጌሌዲና።^{z37} ሹቻን ጫዴቴዲና፤ ማጋዚያን ላዑ ኬሲዴ ጳልቄቴዲና፤ ፓጩቴዲና፤ ማሻን ሃይቁዲና፤ ኡንቱንቶ ኡባባይካ ዳዩና፣ ዋዩቲዴ ቱጋቲዴ፣ ዶርሳ ጫላኔ ዴሻ ጫላ ማዩዴ ዩዩዲና።^{a38} ኡንቱንቱሲ ሃ አሳሚ ጊጌናን ኢዪና፣ ዎራን፣ ዴሪያን፣ ጎንጎሉዋ ጊዶኒኔ አላ ጊዱዋን ዩዩዲና።

³⁹ የሳይ ኡንቱንቱ አማኑዋ ማርካቶፔካ፣ ሄዋንቱ ኡባቱ ኢ፣ ኢማና ጊዳዋ አኪቤይኪና።⁴⁰ የሳይ ኑሲ ኢቲ ሎዎ ቆፋ ቆፒ ዎሴዳ ዲራው፣ ኡንቱንቱ ኑኒ ባይናን ባላይ ባይናዋንታ ጊዲኪና።

የሳይ ኑሲ አዉዋ

12 ሲሚ ኑሲ ሃዋ ኬና ዳሮ አሳይ፣ ሻሪያዳን ኑ ማታን ዩዩ አዲዴ ማርካቲያዌ ዴዒሺን፣ ኑና ጳቢያ ኡባባኔ ባቂ አይቂያ ናጋራ ዲጊዴ ኑ ሲንሳን ዴዒያ ኑኒ ዎዳና ዎሳ ጊንጩዴ ዎዎይቱ።² ኑኒ ኑ አማኖ አጊያ ዶዩዳዋኔ ፖሊሲያዋ ጊዴዳ ዩሱሳ ዪሎይቱ። ዩሱሲ ዩላ ካዲዴ፣ ሲንሳፔ

^m11:17-18 ዶም 22:1-14 ^o11:20 ዶም 27:27-29፣ 39-40 ^p11:21 ዶም 47:31
^q11:22 ዶም 50:24-25፤ ኬስ 13:19 ^r11:23 ኬስ 2:2፤ 1:22
^s11:24 ኬስ 2:10-12 ^t11:28 ኬስ 12:21-30
^u11:30 ኢያ 2:1-21፤ 6:22-25 ^v11:32 ዳት 6:11-8:32፤ 4:6-5:31፤ 13:2-16:31፤
11:1-12:7፤ 1ሳም 16:1-1ካ 2:11፤ 1ሳም 1:1-25:1 ^w11:33 ዳን 6:1-27 ^x11:34
ዳን 3:1-30 ^y11:35 1ካት 17:17-24፤ 2ካት 4:25-37 ^z11:36 1ካት 22:26-27፤ 2አድ
18:25-26፤ ኤርም 20:2፤ 37:15፤ 38:6 ^a11:37 2አድ 24:21

አው ዴዲያ ናሼቻ ዲራው፤ ማስቃሊያ ቦላ ሚሲማሪያን ዲሼቲዴ ሃይቃናዋ ጌንጨዴ፤ ያሳ ካዉቱሳ አይዲያ፤ ኡሼቻ ባጋና ኡቴዳ።

³ ሂንቴንቱ ሂንቴንቱ ዎዛና ባዩዚዴ ዳቡሬና ማላ፤ ናጋራንቻቱ ባሬና ዳሮ ኢዲናካ ጌንጨዳ ዩሱሳ ቆፒቴ። ⁴ ናጋራና ሂንቴንቱ ባዩቲዴ፤ ሱሳ ጉሳና ጋካናው ቢሮ ኦሌቲ ዲጊቤይኪታ። ⁵ ያሳይ ባሬ ናናዳን፤ ሂንቴንታ ዞሪያዋ ዩጊዲቴ፤ ያሳይ ሂንቴንታ።

«ታ ናናው፤ ያሳይ ኔና ሙሪያ ዎዴ፤ ላፋባዳን ቆፓ።

ኢ ኔና ሴሪያ ዎዴካ ያዮ።^b

⁶ አዩሲ ጎፔ፤ ኢ ባሬ ሲቲያ ኡራ ሙሬ፤

ቃሲ ባሬ ናናዳን አኪያ ኡባካ ሊሱዋን ሾጩ»

ያጊዳ፤ ⁷ ያሳይ ሂንቴንታ ሙሪያ ዎዴ ጌንጨቴ። አዩሲ ጎፔ፤ ኢ ሂንቴንታ ናናዳን አሴ። አዉ ሴሪና ናናይ ዴዲ፤ ⁸ ናና ኡባ ሴሪያዋዳን፤ ሂንቴንታ ሙሬናን አጎፔ፤ ካሬን ዩሌቴዳዋንታ ጊዲታ፤ አቲን፤ ቱሙ ናና ጊዲኪታ። ⁹ ሄዋ ቦላን ቃሲ፤ ኑና ዩሌዳ ኑ አዎቱ ኑና ሙሬዳ ዎዴ፤ ኑኒ ኡንቴንታ ቦንቼዶ። ያቲና፤ ኑኒ ዋኒዴ አያና አቦ ሎይሲ ዳሪሲ ዋዴቲዴ ዴዎኮ? ¹⁰ አዩሲ ጎፔ፤ ኑና ዩሌዳ ኑ አዎቱ ባሬንታ ሎዎዋዳን፤ አማራዳ ዎዲያ ኑና ሙሬዲና፤ ሺን ያሳይ ኑኒ አ ገሻቴሳ አካና ማላ፤ ኑና ማዳናው ሙሬ። ¹¹ ኑኒ ሙሬቲያ ዎዴ፤ ሃዲው ዩሎዩ፤ ናሼቼና፤ ሺን ሙሬዳዋንቶ ጉዩ፤ ሄ ሙሬይ ሂሎቴሳ ዴዎባ ሳሮቴሳ ዎይታ ኢማና።

ዞሪያኔ ሴራ

¹² ሄዋ ዲራው፤ ሂንቴንቱ አርጋጩዳ ኩሺያኔ ሂንቴንቱ ዳቡሬዳ ጉልባታ ሚንሴሲቴ። ^{c13} ዎቢያ ጌዲ ጋዎና፤ አቲን፤ ቡርቁና ማላ፤ ሱራ ኦጊያን ሃሜቲቴ። ^d

¹⁴ አሳ ኡባና ሳሮ ዴዳናው ሚኒቴ፤ ቃሲ ጊሻ ዴዎዋ ዴዲቴ። አዩሲ ጎፔ፤ ጊሻቴሳይ ባይናን አኒኔ ጎዳ ቤዳናው ዳንዳዩና። ¹⁵ ያሳ አዶ ኬካቴሳ አኒኔ አኪናን አቴና ማላ ናጌቲቴ፤ ቃሲ ዶላዴ፤ ባሬ ማርዚያን አሳ ዋዩሲያ ጫዋ ሚሳዳን ሃኒዴ፤ አኒኔ ዳሮ አሳ ቱኒሴና ማላ ናጌቲቴ። ^{e16} ዎሹማናው ካጄሊያ አሳይ አኒኔ ዴዴና ማላ፤ ዎይ ቃሲ ኢቲ ጌዴ ሚያባው ባሬ ባይራቴሳ ዛሊዴዳ፤ አያናባ ካዉሺሲያ ኤሳ ማላ አሳይካ ዴዴና ማላ ናጌቲቴ። ^{f17} ሄዋ፤ ጉዩያን፤ ኤሳይ ባሬ አቡ አንጃዋ አካናው ኩዩዳዋ ኤሪታ፤ ሺን አ አቡ አ አንጃናን ኢዲዳ፤ አዩሲ ጎፔ፤ ናጋራ፤ ሲሚያ ኦጊያ ኢ ሃራይ አቶ፤ አፎጊ ኮዩዴካ ዴማናው ዳንዳዩቤና። ^g

¹⁸ ሂንቴንቱ ቦቻናው ዳንዳዩያ ዴሪያኮኔ ኤዲያ ታማኮ፤ ዱማኮ፤ ሻሪያኮኔ ጎቱዋኮ፤ ^{h19} ቃሲ ማላካታ ዋሱዋኮኔ ቃላ ኮሻኮ ዩቤይኪታ። አሳይ ሄ ኮሻ ሲሴዳ ዎዴ፤ ሃራ ጉጂ ሲሴና ማላ ዎሴዳ። ²⁰ አዩሲ ጎፔ፤ ያሳይ ኡንቴንታ፤ «ሃራይ አቶ፤ ዶዳይካ ሄ ዴሪያ ቦሾፔ፤ ሹቻን ጫዴቲዴ ሃይቆ» ያጊዳ አዛዙዋ ኡንቴንቱ ጌንጫናው ዳንዳዩቤይኪኖ። ⁱ²¹ አይሬያን ቤቲያዌ ዳሮ ዳጋንሲያዋ ጊዲያ ዲራው ሙሴ፤ «ታኒ ያሻን ኮኮራይ» ያጊዳ። ^j

²² ሺን ሂንቴንቱ ሂዮኔ ዴሪያ፤ ዴዎ ያሳይ ዴዲያ ካታማ፤ ኢቲ፤ ሺቲዴ ናሼቲያ ዳሮ ሻዓ ኪታንቻቱዋኮ ሳሉዋ ዩሩሳላሜ ዩዲታ። ²³ ያሳ ባይራ ናናቱዋኮ፤ ኢቲ፤ ሺቲዳዋንቱኮ፤ ኡንቴንቱ ሱንሳይ ሳሉዋን ሃፌቴዳዋንቱኮ ዩዲታ፤ ቃሲ አሳ ኡባ ፐርዲያ ያሳኮኔ፤ ባሳይ ባይናዋንታ አሴዳ ሂሎ አሳቱዋ አያናቱዋኮ ዩዲታ። ²⁴ አራሳ ጫቆ ጋናቲያ ዩሱሳኔ አቤላ ሱሳ፤ አዲያዋ አዲያ ጉኬዳ ሱሳኮ ዩዲታ። ^k

²⁵ ሂንቴንቱሲ አዲያ ኡራ ዩዉዋ ሲሲያዋ ሂንቴንቱ ኢዲና ማላ፤ ሂንቴንታ ናጌቴ። ያሳ ኪታ ሳዓን ባሬንቶ አዲያዋ አዲያዋ ሲሴናን ኢዲዳዋንቱ አታና ዳዮ፤ ሳሉዋን፤ «ሂንቴና ናጌቴ» ጊያ ያሳ፤ ኑኒ ዋኒዴ አታኔ? ^{l26} ሄ ዎዴ አ ኮሻይ ሳዓ ቃሴዳ፤ ሺን ኢ ሃዲ፤ «ታኒ ሳዓ ሃላላ ጊዴናን፤ ኢቲ ጌዴ

^b12:5 ዮብ 5:17፤ ሌም 3:11-12 ^c12:12 ኢሳ 35:3 ^d12:13 ሌም 4:26

^e12:15 ዛር 29:18 ^f12:16 ዶም 25:29-34 ^g12:17 ዶም 27:30-40

^h12:18 ኬስ 19:16-22፤ 20:18-21፤ ዛር 4:11-12፤ 5:22-27

ⁱ12:20 ኬስ 19:12-13 ^j12:21 ዛር 9:19 ^k12:24 ዶም 4:10 ^l12:25 ኬስ 20:22

ጉዳይ ሳሉዋክ ቃላትና። ያጌዳ። ^{m27} «ኢቲ ጌዴ ጉዳይ» ጊያ ቃላይ ቃዊናባይ ማኒዴ ዴዓና ማላ። ሜዴቴዳባይ ቃዓናዋኔ ኪቻናዋ ጊሺዴ ቤሴ።

²⁸ ኑኒ ቃዓናው ዳንዳዬና ካውቴላ አኪያ ዲራው። አኔ ያሳ ጋላቶይቴኔ አ ናሽቾይቴ፤ አው ቤሲያዋዳን ቦንቸዋንኒ ያሻቴላን አው ጎዬኖይቴ። ²⁹ አዩሲ ጎፔ። ኑ ያሳይ ቱሙ ባዩዚያ ታማ። ⁿ

ያሳ ኑኒ ዎቲ ናሽቻናው ቤሲንቶ

13 ሂንቴንቱ ኢሻቱዋ ሲቂያዋ አጎፐቴ። ² ኢማሳ ሞኪያዋክ ዶጎፐቴ። አዩሲ ጎፔ። ያቲያዋን ኢቲ ኢቲ አሳይ ኤሬናን ኪታንቻቱዋ ሞኪዳ። ⁰³ ቃሾ ጎሌን ዴዲያዋንቱባ ሂንቴንቱክ ኡንቴንቱና ኢቲፔ ቃሾ ጎሌን ዴዲያዋዳን ቆፐፐቴ፤ ቃሲ ሂንቴንቱ ሂንቴንቱ ሁጲው ዋዩቲያዋዳን፤ ዋዩቲያዋንቱባ ቆፐፐቴ።

⁴ አኪያዋኔ ጊሊያዋ አሳይ ኡባይ ቦንቻናው ቤሴ፤ ቃሲ አሲናይኔ ማቻታ ኢቱ ኢቱዋሲ አማኔታናው ቤሴ፤ አዩሲ ጎፔ። ያሳይ ዎሹማናው ካጄሊያዋንታኔ ዎሹሚያዋንታ ፐርዳና።

⁵ ሚሻ ሲቁዋፔ ሂንቴንታ ናጊቴ፤ ሂንቴንቱሲ ዴዲያዌ ሂንቴንቱሲ ጊዶ። አዩሲ ጎፔ። ያሳይ ባሬ ሁጲው።

«ታኒ ኔና ኡባካ ዩጊኪ ዎይ አጊኪ»

ያጌዳ። ^{D6} ሄዋ ዲራው። ኑኒ ዓሊዴ።

«ጎዳይ ታና ማዲያዋ፤

ታኒ ያዩኪ።

አሳይ ታና አይ አሲ?»

ያጌቶ። ^q

⁷ ያሳ ቃላ ሂንቴንቱሲ አዴዳ ሂንቴንታ ካሌሴዳዋንታ ሃሳዩቴ፤ ኡንቴንቱ ዋኒ ዴዴዲኖንቶኔ ሃሳዩቴ፤ ቃሲ ኡንቴንቱዋዳን አማኒቴ።

⁸ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ዚኖካ ሃቼካ ሜዲናውካ ላሜቴና። ⁹ ዱማ ዱማ አራሳ ቲሚርቲያን ዎራ ቦፐቴ። ኑ ዎዛናይ ያሳ አዶ ኪካቴላን ሚኖፔ ሎዎ ጊዲያዋፔ አቲን። ቁማ ዎጋቶ አዛዜቲያዋ ጊዴና፤ ሄዎ አዛዜቴዳዋንቱክ ማዴቲቤይኪኖ።

¹⁰ ኑሲ ያርሺያሳይ ዴዴ፤ ዱንካኒያ ጊዶን አሲያዋንቱ ሄ ያርሺያሳፔ ማናው ኡንቴንቶ ማታይ ባዋ።

¹¹ ቁሳቱዋ ኡባቱዋ ካፔ ናጋራ ዲራው። ሜሂያ ሱላ ያርሻናው ኡባፔ አዲያ ጊሻ ሳዓ አፌ፤ ሺን ሄ ሜሂያ አሹዋ ቃሲ ዲርሳፔ ካሬና ጉዴ። ¹² ስሚ ዲራው። ዩሱሲክ ቃሲ ናጋራፔ አሳ ባሬ ሱላን ጊሻናው። ካታማ ፔንጊያፔ ካሬና ዋዩቴዳ። ¹³ ሲሚ ኑኒ ኢ ቦሬቴዳ ቦሪያ አኪዴ። ዲርሳፔ ካሬ አኮ ኪሶይቴ። ¹⁴ አዩሲ ጎፔ። ኑሲ ሃዋን ሜዲናው ዴዲያ ካታማይ ባዋ፤ ሺን ኑኒ ያና ካታማ ናጌቶ።

¹⁵ ሲሚ ያሳው ዩሱሳ ባጋና ኡባ ዎይ ጋላታ ያርሹዋ ኢሞይቴ፤ ሄዋ ጊያዌ ሜቴርሻይ አ ሱንሳው ኢሚያ ጋላታ ጊያዋ። ¹⁶ ሎዎባ አሲያዋኔ ኢቱ ኢቱዋ ማዲያዋ ዶጎፐቴ። አዩሲ ጎፔ። ያሳ ናሽቻያዌ ሄዋ ማላ ያርሹዋ።

¹⁷ ሂንቴና ካሌሲያዋንቶ አዛዜቲቴ፤ ቃሲ ኡንቴንቱ አዛዜያዋክ አሲቴ። ኡንቴንቱ ባሬንቱ አሌዳዋ ያሳው አዳና ዲራው። ሂንቴንቱ ሽምፑዋ ሎይሲ ናጊኖ፤ ሂንቴንቱ ኡንቴንቶ አዛዜቶፔ። ባሬንቱ አሉዋ ናሽቲዴ አሳና፤ ሄዌ ጳዮፔ። ኡንቴንቱ ዩሎቲዴ አሳና፤ ሄዌ ሂንቴንታ አይኔ ማዴና።

¹⁸ ኑሲ ያሳ ዎሲቴ። ኑኒ ኡባ ዎይ ሎዎባ አሳናው ኮዩያ ዲራው። ኑና ዞሪያ ሎዎ ዎዛናይ ኑሲ ዴዴ።

¹⁹ ያሳይ ታና ሂንቴንቱኮ ኤሌካ ዛራና ማላ። ያሳ ሂንቴንቱ ሎይሲ ዎሳናናን። ታኒ ሂንቴንታ ሎይሳ ዎሳይ።

^m12:26 ሃግ 2:6   ⁿ12:29 ዛር 4:24   ^o13:2 ዶም 18:1-8፤ 19:1-3

^P13:5 ዛር 31:6፤ 8፤ ኢያ 1:5   ^q13:6 ማዝ 118:6   ^r13:11 ዎግ 16:27

ዎሳ

20 ሳሮቴሳ ያሳይ፥ ኑ ጎዳ ዩሱሳ፥ ዶርሳቱዋ ሄንሳንቻ ዎልቃማ፥ ሜዲና ጫቁዋ ሱሳን ሃይቁዋ፤ ደንጅዳ። 21 ያሳይ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ባጋና ባሬ ሲንሳን ባሬና ናሼቺያዋ ሂንቴንታ ኦሲሲዴ፥ ሂንቴንቱካ ኢ ኮዬዳዋ ኦሳና ማላ፥ ሎዎ ኦሱዋ ኡባን ሂንቴንታ ኢ ጊጊሶ፤ ያሳይ ሜዲ ሜዲናው ቦንቼቶ። አሜን።

ቁቴሳ ቃላ

22 ታናዳን አማኒያዎንቶ፥ ታኒ ሃ ዳቢዳቢያ ሂንቴንቱሲ ቃንሳን ሃፌዳ ዲራው፥ ሂንቴንቱ ሃ ዞሪያ ሳሌቴናን ሲሳና ማላ፥ ታኒ ሂንቴንታ ዎሳይ።

23 ኑ ኢሻይ፥ ጊዎቶሲ ቃሹዋ፤ ቢሌቴዳዋ ኤሪቴ። ኤሌሊ ኢ ሃ ዮፕ፥ ታኒ አናና ባዴ ሂንቴንታ ቢዓና።

24 ሂንቴና ካሌሲያ ኡባቱዋኔ ያሳ አሳቱዋ ኡባ ሳሮ ሳሮ ጊቴ። ሃሊያ፤ ዩዳ አማኒያዎንቱ ሂንቴንታ ሳሮ ሳሮ ጊኖ።

25 አዶ ኬካቴሳይ ሂንቴናና ኡባና ኢቲፕ ጊዶ። አሜን።

ያዩቆቢ

ገጫዳ ኪታ

ጌሉዋ

ሃ ኪታ ገጫዳ ያዩቆቢ ጎዳ ዩሱሳ ኢሻፕ ኦቲን ታማኔ ላዑ ዩሱሳ ካሊያዋንቱፍ ኢቱዋ ጊዴና። ኢካ ዩሩሳላሜን ደዒያ አማኒያ አሳ ካሌሲያ ጨማ (ጋል 2:9)። ሃ ኪታይ ገጫቴዳዌ ኢቲ ዎሳ ጎላቲው ጊዴናን ሮሜ ካዉቴሳ ጊዶን ላሌቴዳ አዩሁዳ አማኒያዋንቱ ኡባቱዋሳ ጊዲዴ። ኑናካ ሃቼ ሃቼ ደዑዋ ካሌሲያ ቆፋቱዋ አይቂዳ። ገጫቴዳዌካ «አላሚያ ኡባን ላሌቴዳ ዎሳ አሳሳ»። ሃ ማፃፋ ገጫዳዌ አደዳ ኤራቴሳ ኑኒ አሱዋን ፔሺያ ሂላኔ አማኒያ አሳ ኤሻኔ ሃኖታ ታማሪሲያ አጊያ ካሌሱዋ ኢሚያ ዩዋቱዋ ሚሲሊያዳን ቆንጨያን ቤሴ።

ሂዩሳቴሳባ፣ ዱሬቴሳባ፣ ፓጨያባ፣ ሎዎ ኤሻባ፣ ቃናቲያባ፣ አማኑዋባኔ ሎዎ አሱዋባ፣ ኢንፃርሳ ማዱዋባኔ ቆሁዋባ፣ አደዳ ኤራቴሳባ፣ ኢቱ ኢቱዋና ዋላቂቲያባ፣ አቶሩዋባኔ አሺኬቴሳባ፣ ሃራ አሳ ቦላ ፐርዲያዎ፣ ጨቁዋባ ዎይ አዩዋባ፣ ጌንጫባኔ ዎሳባ፣ አማኒያ አሳይ ደዓናው ቤሲያ አጊያ ኡባ ገጫዳ።

ኪታይካ ኪሪስቲና ደዑዋን አማኑ አሱዋን ፔሻና ሃኖታባ ቆንጨሲዴ ቤሴ።

ሺምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ

ጌሉዋ (1:1)

አማኑዋኔ አደዳ ኤራቴሳ (1:2-8)

ሂዩሳቴሳባኔ ዱሬቴሳ (1:9-11)

ፓጨያ (1:12-18)

ዎሳ ቃላ ሲሱሳኔ አሱዋ ቦላ ፔሹሳ (1:19-27)

ሃኔና አጊያን ኢቱ ሃራሲ ማዴና ማላ ኢሜቴዳ አዱዋ (2:1-13)

አማኑዋኔ አሱዋ (2:14-26)

አማኒያ አሳኔ ኢንፃርሳፕ ኬሲያ ሃሳያ (3:1-18)

አማኒያ አሳኔ ሃ አላሚያ (4:1-5:6)

ዱማ ዱማ ዩዉዋሲ ኢሜቴዳ ማቁዋ (5:7-20)

1 ታኒ ያዩቆቢ ዎሳ አይሊኔ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አይሊ፣ ቢታ ኡባን ላሌቴዳ ታማኔ ላዑ ዜሬሳቶ ቱሳሮታ ኪታይ።

ዳንዳያ፣ አማኑዋ፣ አደዳ ኤራቴሳ

2-3 ታናዳን ዎሳ ካሊያዋንቶ፣ ሂንቱ አማኑ ፓጨቴያዌ ሂንቱንቶ ዳንዳያ ኢማናዋ ኤሪዴ፣ ዱማ ዱማ ፓጨ ሂንቱና ጋኪያ ዎዴ፣ ሄዋ ኩሜንሳ ናሺቻዳን ፓይዲቴ። ⁴ሂንቱ ዳንዳያይ አይኔ ባሊ ባይናን ሂንቱና ሚኔዳዋንታኔ ፓጨ ባዩናዋንታ አሲዴ፣ ባሬ አሱዋ ፖሎ። ⁵ሺን ሂንቱፕ አኒኔ ባሬው አደዳ ኤራቴሳይ ዳዮፕ፣ ካዴናኒ ኡባው ኬካቴሳን ኢሚያ ዎሳ ዎሶ። ኢ አው ኢማና። ⁶ሺን ኢ አያኒኔ ሲዴናን አማኑዋን ዎሳ ዎሶ። አዩሲ ጎፕ፣ ሲዲያ ኡራይ ጫርኩ ሱጊና ቃጊያ አባ ቤታ ማላ። ⁷⁻⁸አዩሲ ጎፕ፣ ላዑ ቆፋይ ደዒያ ኡራይ፣ ባሬ አጊያ ኡባን ባሬ ቆፋ ቃቼናዌ፣ ሄ ኡራይ ጎዳፕ አዩኔ ደማናው ቆፖ።

†1:1 ቢታ ኡባን ላሌቴዳ ታማኔ ላዑ ዜሬሳቶ፣ ያዩቆቢ ጊዴ ደዒያ ቆፋይ፣ ጎዳ ካሊያ አማኒያዋንታ ጊዲዴ ታማኔ ላዑ ኢሲራዴሊያ ዜሬሳቱዋዳን ባሬንቱ ሞርኬቱዋን ቢታ ኡባ ላሌቲ ጋኬዳዋንታ ጉሳ።

ሂዩሳ አሳኔ ዱሬ አሳ ናሼቻ

9 ሺን ሂዩሳ ኢሻይ ያሳይ አ ቋቁ አሴዳ ዎዴ ናሼቶ። 10 ቃሲ ዱሬ ኢሻይካ ያሳይ አ ካወሸሴዳ ዎዴ ናሼቶ። አዩሲ ጎፔ፥ ዱሬ ቢታኒ ማታ ጊዶን ዲጪያ ጩሻዳን ዳያና። s11 አዩሲ ጎፔ፥ አዋይ ባሬ ሴላና ኬሲዴ፥ ማታ ሜሊሲና፥ ጩሻይ ዳዩ፤ ቃሲ አ ማላ ሎዶቴላይካ ዳዩ፤ ሄዋዳንካ ቃሲ ዱሬ ቢታኒ ባሬዋ አሲዴ ዳያና።

አሳ ቦላ ጋኪያ ፓጪያ

12 ዋዩያን ጌንጪያ ኡራይ አንጄቴዳዋ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ሄ ዋዩያ ዶኔዳዋ፤ ጉዩያን፥ ያሳይ ባሬና ሲቂያዋንቶ ኢማና ጌዳ ዴዑዋ አኪሊሊያ ¹¹ኢ አካና። 13 አኒኔ ፓጩቴዳ ዎዴ፥ «ታና ያሳይ ፓጩ» ጎፓ፥ አዩሲ ጎፔ፥ ያሳይ ኢታን ፓጩታናው ዳንዳዩና፤ ቃሲ ኢ ባሬ ሁጵው አናኔ ፓጩና። 14 ሺን አሳይ ሁጵያን ሁጵያን ባሬ ሁጵ ኢታ አሙዋን ጎሼቲያ ዎዴኔ ጩሜቲያ ዎዴ ፓጩቴ። 15 ሄዋ፤ ጉዩያን፥ አሙ ሻሃሪዴ፥ ናጋራ ዩሴ፤ ቃሲ ናጋራይ ዲጪዴ፥ ሃይቁዋ ዩሴ።

16 ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፥ ጩሜቶ፤ 17 ሎዶ ኢሙዋ ኡባዩኔ ኩሜንሳ ዎይታ ኡባይ ሳሉዋ፤ ዩሴ፥ ሳሉዋ ፖዑዋ ሜዴዳ አወዋ፤ ዩሴ፥ ያሳይ ባሬ ሁጵው ዳማቴናኔ ዎይ ባሬ ኩዋ ላሜና። 18 ኑኒ ኢ ሜዴዳ ሜዴታቱዋ ጊዶን ዶቃሳ አካናዳን፥ ኑና ባሬ ሺኒያን ቱሙ ቃላን ዩሴዳ።

ሲሴዳዋ አሱዋን ፔሺያዋ

19 ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፥ ሃዋ ሃሳዩቴ፤ አሳይ ኡባይ ሲሳናው ኤሌሎ፤ ሺን ሃሳያናወኔ ሃንቂታናው ኤሌሎ። 20 አዩሲ ጎፔ፥ አሳ ሃንቂ ያሳይ ኮዩያ ዊሎቴላ አሄና። 21 ሄዋ ዲራው፥ ቱና ሃናታ ኡባኔ ኢታቴላ ኡባ ሂንቴ፤ ዳዩሲዴ፥ ያሳይ ሂንቴ ዎዳናን ቶኬዳ ሂንቴ ሸምፑዋ አሻናው ዳንዳዩያ ቃሳ አሸኪቴላን አኪቴ።

22 ሺን ያሳ ቃላ አሱዋን ፔሺቴ፤ አቲን፥ ሲሳ ዓላላን ሂንቴ ሁጵያ ጩሞ፤ 23 አዩሲ ጎፔ፥ ቃላ ሲሲዴ አሴና ኡራይ ዴዎ፤ ኢ ባሬ ማላ ማስቶቲያ ዊሊያ ኡራ ማላ። 24 ኢ ባሬና ዊሊዴ ቤ፤ ኤሌካ ኢ አይ ማሌንቶኔ ዶጊ አጌ። 25 ሺን አኒኔ አዩሴቴላ፤ ኬሲያ ባሊ ባዩና ሂጊያ ዊሊዴ፥ አኒ አቂያዌ ቃሲ አ ናጊያዌ፥ ሲሴዳዋካ ዶጊናዌ፥ ሄ ኡራይ ባሬ አሲያ አሱዋን አንጄታና።

26 ባሬ ኢንፃርሳ ናጌናን ባሬና ጩሜዴ፥ ባሬው ያሳ ጎዩኒያዋ ማላቲያ ኡራይ ዴዎ፤ አ ጎይናይ ሜላ። 27 ያሳ አወዋ ሲንሳን ፖኩ ባዩና ገሻ ጎይናይ ሃዋ፤ ሄዌ ሃቃዌ ጎፔ፥ አታ አወ ባዩና ናናቱዋኔ ዋዩቲያ አምዔቱዋ ማዳናዋኔ ሳዓ ናጋራ ቂታ፤ ባሬ ሁጵያ ናጋናዋ።

ሂዩሳ ካዳናው ቤሴና

2 ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፥ ሂንቴ ኑ ቦንሾ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አማኒ ዴዒዴ፥ ዴሙዋ ዊሊዴ፥ አሳ ቦንሾ፤ 2 አዩሲ ጎፔ፥ ዎርቃ ሚጊዱዋ ዎሲዴ፥ ሎዶ ማዩዋ ማዩዳ ኢቲ አሳይ ሂንቴ ሺቁዋ ዮፔ፥ ቃሲ ጩቃ ማዩዋ ማዩዳ ሂዩሳ አሲካ ዮፔ፥ 3 ሎዶ ማዩዋ ማዩዳ ቢታኒያ ሂንቴ አሲ ቦንሹዴ አ፥ «ኔኒ ሃዋን ኡባ፤ ሎዒያ አይዲያን ኡታ» ጊዴ ቃሲ ሂዩሳ ቢታኒያ፥ «ኔኒ ሂኒና ኤቃሻ፤ ዎይ ሃዋን ታ ጌዲያ ማታን ሳዓን ኡታ» ጎፔ፥ 4 ያቲና ሂንቴ ሂንቴ ጊዶን ሻኮቴላ ሜዲያዋንታኔ ኢታ ቆፋና ዴዒያ ዳናቱዋ ጊዲኪቴ።

5 ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፥ ሲሲቴ፤ ያሳይ ሃ ሳዓን ዴዒያ ሂዩሳ አሳይ አማኑዋን ዱሬታናወኔ ባሬና ሲቂያዋንቶ ኢማና ጌዳ ሳሉዋ ካወቴላ ሳታናው ዶሪቤኔዮ? 6 ሺን ሂንቴ ሂዩሳቱዋ ቶቼዲታ፥ ዱሬቴ ሂንቴና ቱጋዩያዋንታ ጊዲኪኖዮ? ኡንቴንቴ ሂንቴና ዳናን ሞቲያዋንታ ጊዲኪኖዮ? 7 ሂንቴው ኢሜቴዳ ሎዶ ሱንሳ ቦሪያዋንቱ ኡንቴንታ ጊዲኪኖዮ?

¹¹1:12 ዴዑዋ አኪሊሊያ፥ ቦንሹቴዳ ዴዑዋ ጉሳ።

s1:10 ኢሳ 40:6-7

8 ሺን ያሳ ማገፋን፡ «ኔ ሾሩዋ ኔ ሁጲያዳን ሲቃ» ጌቱቲዴ ገፌቴዳ ካቲያ ሂጊያ ስፍሂንቴ ፖሎፕ፡ ሎዶባ አሲታ።⁹ ሺን ሂንቴ አሳ ዴመዋ ዊሊዴ ቦንቾፕ፡ ናጋራ አሲታ፤ ቃሲ ሂጊ ሂንቴ ቦላ፡ ሂጊያ ሜንሴዳዋንቴዳን ፒርዳና።¹⁰ አዩሲ ጎፕ፡ አኒኔ ሂጊያ ኡባ ናጊዴ፡ ኢቲኖ ሜንሴያዋ ጊዶፕ፡ ሄ ኡራይ ሂጊያ ኡባ ሜንሴ።¹¹ አዩሲ ጎፕ፡ «ዎሹዋፓ» ጌዳዌ ቃሲ «ዎዶፓ» ጌዳ፤ ሺን ኔኒ ዎሹማና ዳዮፕ፡ ዎዴዳዋ ጊዶፕ፡ ሂጊያ ሜንሳዳ።¹² አሳ አይሌቴሳፕ ኪሲያ ሂጊያን፡ ፒርዳ አካና አሳቱዋዳን ሃሳዩቴኔ ኡንቴንቴዋዳን አሲቴ።¹³ አዩሲ ጎፕ፡ አሳ ማሪቤና ኡራ ያሳይ ማሬናን ፒርዳና፤ ማሮቴሳይ ፒርዳ ዶኔ።

አማኑዋኔ አሱዋ

14 ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፡ ኢቲ ኡራይ ባሬው አማኑ ዴዔ ጎፕ፡ ቃሲ አ አማኑዋ አ አሱ ኤሪሳና ዳዮፕ፡ አ አይ ጎዓኔ? አ አማኑ አ አሻናው ዳንዳዩ? ¹⁵ ኢቲ ኢሻይ፡ ዎይ ኢቲ ሚቻታ ካሎቶፕ፡ ቃሲ ኡንቴንቶ ኡባ ጋላሲ ሚያባይ ዳዮፕ፡ ¹⁶ ሂንቴፕ ኢቲ ኡራይ ኡንቴንታ፡ «ሳሮ ቤቴ። ታማ ሆዒቴ። ካሊዴ ሚቴ» ጊዴ፡ ኡንቴንቶ ኮሺያዋ ኢማና ዳዮፕ፡ ኡንቴንታ አይ ጎዓኔ? ¹⁷ ሄዋ ዲራው፡ አማኑ አሱ ባይናን ባሬካ ዴዎፕ ሃይቁዳዋ።

18 ሺን ኢቲ ኡራይ፡ «ኔው አማኑ ዴዔ፤ ቃሲ ታው አሱ ዴዔ። ኔኒ ኔ አማኑዋ ኔ አሱዋፕ ሻካዴ ታና ቤሳ፤ ታኒካ ታ አማኑዋ ታ አሱዋን ኔና ቤሳና» ጋና። ¹⁹ ኔኒ ኢቲ ያሳይ ዴዒያዋ አማናሳ፤ ሄዎ ሎዓ። ገላሄቱካ ቃሲ አማኒኖ፤ ያሻን ኮኮሪና። ²⁰ ኔኒ ኤያይ! አማኑ አሱዋፕ ሻኪቲዴ ጎዔናዋ *ኤራናው ኮያይ? ²¹ ኑ አሱ አብራሃዎ ባሬ ናዓ ዩሳቃ ያርሺያ ሳዓ ቦላ ዎሴዳ ዎዴ፡ ባሬ አሱዋን ዊሊቤኔ? ^{v22} አ አማኑኔ አ አሱ ኢቲፕ አሴዳዋኔ አ አማኑ አ አሱዋን ፖሎቴዳዋ ቤዒኪ? ²³ ያሳ ማገፋይ «አብራሃዎ ያሳ አማኒዳ፡ ያሳይካ ሄዋ አው ዊሎቴሳን ፓይዴዳ» ጌዳዌ ፖሎቴዳ፤ ቃሲ ያሳ ዳቦ ጌቱቲዴ ኢ ዊሴቴዳ። ^{w24} አሳይ አማና ገላሳና ጊዴናን፡ አሱዋን ዊሊያዋ ሂንቴ ቤዒታ።

²⁵ ሄዋዳንካ ቃሲ ጫራታ ራዓባ ኪቴቶዋንታ ሞካዴ ሃራ አጊያና ኡንቴንታ ሞዩዜዳ ዎዴ፡ ባሬ አሱዋን ዊላቤይኪ? ^x

²⁶ አዩሲ ጎፕ፡ ሽምፑ ሻኪቴዳ ቦላይ ሃይቁዳዋ ጊዲያዋዳን፡ ሄዋዳንካ ቃሲ አሱ ሻኪቴዳ አማኑ ሃይቁዳዋ።

ኢንገርሳ ናጊያዋ

3 ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፡ ኑኒ ሃራቴዋፕ አዲያ ፒርዳ አካናዋ ሂንቴ ኤሪያ ዲራው፡ ሂንቴፕ ጮራቱ ታማሪሲያዋንታ ጊዶፕ።² ኑኒ ኡባዩካ ዳርባን ባሌቶ፤ ኢቲ ኡራይ ባሬ ሃሳያን ሙሌካ ባላና ዳዮፕ፡ ኢ ባሬና ናጋናው ዳንዳዩያ ባሊ ባዩና አሳ።³ ፓራቱ ኑሲ አዘዜታና ማላ፡ ቢገላ ባርሲዴ፡ ኑኒ ኮዩያሳ ኡባ ኡንቴንታ አፌቶ።⁴ ቤዒቴ፡ ማርካቤቴካ ቃሲ ሄዋ ኪና ዎልቃማ ጊዲዴ፡ ጎቱዋ ጫርኩዋን ላጌቶፕ፡ ኡንቴንታ ላጊያዌ ባሬዋ ኮዩያሳ ዛሪዴ ላጊያ ቄሪ ጉላ ሚሳን ላጌቲዴ ቢና።⁵ ሄዋዳን ኢንገርሳይ ቦላ ጊዶን ጉላ አሳቴሳ ጊዶፕ፡ ዳር ዎልቃማን ጩቁቴ።

ጉላ ታማይ ዋኒዴ ዎልቃማ ዎራ ጉዲ! አኪኪቴ።⁶ ኢንገርሳይካ ታማ ማላ፡ ኢ ኑ አሳቴሳ ጊዶን ኢታባ ኡባ አሳና ዳንዳዩ፤ አሳቴሳ ኡባ ቱኒሴ። ቃሲ ኑ ዴውዋ ዎሳካ ታማን ጉዴ፤ ጋናሚያ ታማን ኢ ጉዴታናዋ።⁷ አዩሲ ጎፕ፡ ዶዓቱዋ፡ ካፋቱዋ ዛሪያ፡ ቲራን ጎሹቲያ ሾሻቱ ዛሪያኔ አባን ዴዒያ ሜዴታቱዋ ዛሪያ ኡባ አሳይ አዲሴዳ፤ ቃሲ ኡንቴንቴካ አዴዲና።⁸ ሺን አኒኔ ኢንገርሳ አዲሳናው ዳንዳዩቤና፤ ኢንገርሳይ ዎዲያ ማርዚ ኩሜዳ ጮው ጊና ኢታ ሜዴታ።⁹ ኑኒ ኢንገርሳን ኑ ጎዳኔ አዉዋ ጋላቴቶ፤ ቃሲ አኒካ ያሳ ማላቲዴ ሜዴቴዳ አሳ ሹቁቶ።^{y10} ኢቲ ዶናፕ ጋላታይኔ ሹቃይ ኪሴ። ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፡ ሄዎ ሄዋዳን ሃናናው ቤሴና።¹¹ ፑልቱ ኢቲ አሳፕ ማልዒያ ሃሳኔ

§§2:8 ካቲያ ሂጊያ፡ ኡባፕ አዲያን ጎዒያ ሂጊያ፤ ሃዋ ቤሌሳይ፡ ካቲያፕ ኢሜቴዳዋ ጉሳ። ካቲ አኔ ጎፕ ያሳፕ ኢሜቴዳ ሂጊያ።

*2:20 ጎዔናዋ፡ ሃዋ ጉሳይ ሃይቁዳዋ ጉሳ።

t2:8 ዎግ 19:18 u2:11 ኪሲ 20:13፤ 14፤ ዛር 5:17፤ 18 v2:21 ዶም 22:1-14

w2:23 ዶም 15:6፤ 2አድ 20:7፤ ኢሳ 41:8 x2:25 ኢያ 2:1-21 y3:9 ዶም 1:26

ጫሚያ ሃሳ ፑልታናው ዳንዳዩ? 12 ታናዳን ሶሳ ካሊያዋንቶ፣ ባላሲያ ጊያ ሚሳይ ዎጋራ አዩፋናው ዳንዳዩ? ዎይ ዎዩኒያ ቱራይ ባላሲያ ጊያ ሚሳ አዩፋናው ዳንዳዩ? ማገኔ ማገኔ ጊያ ሃሳፕካ ማልዎ ሃሳይ ኪሳና ዳንዳዩና።

ሳሉዋ አዲዳ ኡራኔ ሳዓ አዲዳ ኡራ

13 ሂንቴ ጊዶን አዲዳ ኡራንቻዩኔ አከካንቻይ እኔ? ባሬ ሎዎ ደዑዋን አሴቴዳ ባሬ አሱዋ አዲዳ ኡራቴሳፕ ዩያ አሺኪቴሳን ቤሶ። 14 ሺን ሂንቴ ዎዛናን ጫሚያ ቃናቲኔ ዩርጊ ደዎ። ቃሲ ቱማቴሳ ቦላካ ዎርዶቶፕቴኔ አቶሬቶፕቴ። 15 ሄዎ ማላ አዲዳ ኡራቴሳይ ሳሉዋፕ ዎዲያዎ ጊደና፤ ሺን ሄዌ ሳዓባ፣ አሳዋ፣ ዓላሃቴዎዎ። 16 አዩሲ ጎፕ፣ ቃናቲኔ ዩርጊ ደዒያሳን ዋላሳዩኔ ኢታ አሶ ኡባይ ደዒ። 17 ሺን ቦላፕ ዩያ አዲዳ ኡራቴሳይ ኡባፕ ካሲ ጌሻ። ቃሲ ሳርቴሳ ዶሲያዎ፣ አሺኪኔ ኤኖ ጊያዎ፤ ቃሲ ማርቴሳይኔ ሎዎ አይሬ ኩሜዳዎ። ሲዲኔ ሎዎ ማላቲያ ኢታቴሳይ ባዩናዎ። 18 ጊሎቴሳ አይሬ ሳርቴሳ አሲያዎንቱ ሳርቴሳን ዜሬዳ ዜሬሳፕ ቤቴዳ።

ሃ አላሚያ ኢታቴሳ ዶሴናን አጋናዎ

4 አላይኔ ዋላሳይ ሂንቴ ጊዱዋ ሃቃፕ ዩ? ኡንቴንቴ ዩ-ዳሳይ ሂንቴ ቦላ ጊዶን አሉቲያ ሂንቴ ናሺታናው ዎልቃማ አሙዋ አሞቲያዎፕ ጊደኔ? 2 ሂንቴ አሞቲታ፤ ሺን ደሚኪታ፤ ዎዲታ። ሎይሲ ኮዩታ፤ ሺን ደማናው ዳንዳዩኪታ፤ ዋላቄቲታኔ አሉቲታ። ሺን ሶሳ ዎሴና ዲራው፣ ሂንቴ ኮዩያዎ ደሚኪታ። 3 ሶሳ ዎሲታ፣ ሺን ደሚኪታ፤ ጋሱካ ባላ አጊያን ዎሲታ። ሄዎ ሂንቴና ናሺቲያዎን ፕሻናው ኮዩያ ዲራሳ። 4 ሲሚ ዎሹሚያዎንቶ፣ ሃ አላሚያና ዳቦቲያዌ ሶሳው ሞርኪ ጊዲያዎ ኡሪኪቴ? አዩሲ ጎፕ፣ ሃ አላሚያና ዳቦታናው ኮዩያዌ አኒኔ ሶሳና ሞርኪቴ። 5 ዎይ ሶሳ ማፃፋይ፣ «ሶሳይ ኑናን ዎሴዳ አያናይ ዎልቃማ አሙዋ ኑሲ አሞቴ» †ጊያዎ ሂንቴንቶ ጮ ጊያዎ ማላቲ? 6 ሺን ሶሳይ አዶ ኪካቴሳ አሲደ አሚ። ሄዎ ዲራው፣ ሶሳ ማፃፋይ፣ «ሶሳይ አቶሬቲያዎንታ አዲ፤ ሺን ባሬና ካሚሺያዎንቶ አዶ ኪካቴሳ አሚ» ያጌ። ፯

7 ሲሚ፣ ሂንቴ ሶሳው ሞዶቲቴ። ያቲደ ዓላሂያና ኤቄቲቴ፤ ኢ ሂንቴፕ ባቃታና። 8 ሶሳኮ ሸቄቴ፤ ኢካ ሂንቴኮ ሸቃና። ሂንቴኖ ናጋራንቻቶ፣ ሂንቴ ኩሺያ ሜጩቲቴ። ላዑ ቆፋይ ደዒያዎንቶ፣ ሂንቴ ዎዛና ገሺቴ። 9 ቱጋቲቴ፤ ካዮቴቴኔ ዩኪቴ። ሂንቴ ሚቻ ዩኮ ላሚቴ፤ ሂንቴ ናሺቻካ ካዮ ላሚቴ። 10 ጎዳ ሲንሳን ሂንቴ ሁጲያ ቶቺቴ፤ ቃሲ ኢ ሂንቴና ዶቄ ዶቄ አሳና።

አሳ ቦላ ፐርደናን አጋናዎ

11 ታናዳን ሶሳ ካሊያዋንቶ፣ ኢቱ ኢቱዎ ዜጊሮፕቴ። ባሬ ኢሻ ዜጊሪያዌኔ አ ቦላ ፐርዲያዌ ሂጊያ ዜጊሬኔ ሂጊያ ቦላ ፐርደ። ኔኒ ሂጊያ ቦላ ፐርዶፕ፣ ሂጊያ ቦላ ፐርዲያዎ ጊዳሳፕ አቲን፣ ሂጊው አዘዜቲያዎ ጊዳካ። 12 ሂጊያ ኢሚያዌኔ ፐርዲያዌ ሶሳ ዓላላ፤ ኢ አሻናውኔ ዳዩሳናው ዳንዳዩ፤ ሺን ኔ ሾሩዎ ቦላ ፐርዲያዌ ኔኒ እኔ?

ጩቄቴናዳን አሚቴዳ ዞሪያ

13 ሂንቴኖ፣ «ኑኒ ሃቼ ዎይ ዎንቲ ኔ ካታማ ባና፤ ሄዎን ላይሳ ኡታና፤ ዛሊዓናኔ ቃሲ ሚሻ ዎዲሳና» ጊያዎንቶ፣ ቤዒቴ። ^{a14} ዎንቲ ሂንቴ ደዑ አያ ሃናኔንቶኔ ኡሪኪታ፤ ጉሳ ዎደው ሂንቴ ቤቲደ፣ ጉዩፕ ዳዩያ ፔንዎ ማላ። 15 ሄዎ አጊደ፣ «ጎዳይ ጎፕ፣ ኑኒ ደዓና፤ ሃዎ ዎይ ሄዎ አሳና» ጋናው ቤሴ። 16 ሺን ሂንቴ ሃዒ ሂንቴንቱ ዶቃቴሳን ጩቄቲታ፤ ሄዎ ማላ ጩቄ ኡባይ ኢታ። 17 ሄዎ ዲራው፣ ሎዎባ አሳናው ኡሪደ አሴና ኡራው ሄዌ ናጋራ።

†4:5 «ሶሳይ ኑናን ዎሴዳ አያናይ ዎልቃማ አሙዋ አሞቴ»፡ ሶሳይ ኑናን ባሬ አያና ዎሴዳዌ፡ ኑሲ ሎዎ ቆፋ አሞቲያዎና።

፯4:6 ሌም 3:34   ሳ4:13 ሌም 27:1

ዱሬ አሳሲ ኢሜቴዳ ሚኖ ዞሪያ

5 ሃረካ ሂንቴና ዱሬ አሳቶ፡ ሂንቴ ቦላ ዩያ ተጋው «አዩ! አዩ!» ያጊዴ ዩኪቴኔ ዘላሊቴ።
² ሂንቴ ዱሬቴሳይ ባይዲጊዳ፤ ቃሲ ሂንቴ አፊላካ ቢልዓይ ሚዲጊዳ። ³ ሂንቴ ዎርቃይኔ ሂንቴ ቢራይ ሺዒ ዲጊዳ። ቃሲ ሄ ሺዓይ ሂንቴ ቦላ ማርካታና፤ ሂንቴ ቦላካ ታማዳን ማና። ሂንቴ ሂንቴ ሚሻ ሲንሳው ዳጋይ ዴዒታ። ⁴ አከኪቴ፤ ሂንቴ ጋዴን ካሳ ቆይጩዳ አሳቶ ጨጊቤና ኪራ ሚሻይ ዋሴ፤ ኡንቴንቴ ዋሱ ዎልቃማ ጎዳ ሃዩሳን ሲሴቴዳ። ^{b5} ሂንቴው ኢንጄቲና፡ ሳዓን ኢሻሊዴ ዴዔዲታ፤ ሹካ ጋሳሳው ዲኪያዋዳን፡ ሂንቴ ቦላ ዲኬዲታ። ⁶ ጊሎ አሳ ቦላ ፐርዴዲታ፤ ቃሲ አ ዎዴዲታ፤ ኢ ሂንቴናና ኤቁቴና።

ጎዳ ላዔንሶ ዩሳ ዳንዳያን ናጊያዎ

⁷ ሄዎ ዲራው፡ ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፡ ጎዳይ ያና ጋካናው ጊንጨቴ፤ ቢታ ጎሺያዌ አዲሊያ ኢራይኔ አሱራ ኢራይ ያና ጋካናው ጊንጨዴ፡ አልዎ ካሳ ኢ ዎቲ ናጊዴ ጋሲ አከንቶ ቤዒቴ።
⁸ ሂንቴካ ቃሲ ጊንጨቴ፤ ሂንቴ ዎዛና ሚኒሲቴ። አዩሲ ጎቴ፡ ጎዳ ዩሳይ ማታቴዳ።

⁹ ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፡ ያሳይ ሂንቴ ቦላ ፐርዴና ማላ፡ ኢቱ ኢቱዎ ቦላ ዙዙሞፐቴ። ቤዒቴ፡ ፐርዲያዌ ፔንጊያን ኤቁዳ። ¹⁰ ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፡ ዋዩያሲኔ ጊንጫሲ ሌሚሱዎ ጊዴዳዋንታ፡ ጎዳ ሱንሳን ሃሳዩዳ ናባቱዎ ሃሳዩቴ። ¹¹ ቤዒቴ፡ ዳንዳዩዴ ጊንጨዳዋንታ ኑኒ አንጄቴዳዋንታ ጊቶ። ኢዮባ ጊንጫ ሂንቴ ሲሴዲታ፤ ቃሲ ጎዳይ አው ዉርሴሳን ኢሜዳዋካ ቤዔዲታ። አዩሲ ጎቴ፡ ጎዳይ ማርታይኔ ቃራታይ ኩሜዳዎ። ^c

¹² ሺን ኡባፕ ካሴ፡ ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፡ ሳሉዋን ጊዲና፡ ዎይ ሳዓን ጊዲና፡ ዎይ ሃራ ጫቁዋን ጊዲና፡ አያንካ ጫቆፐቴ። ሺን ያሳ ፐርዳን ሂንቴ ጌሌናዳን፡ ሂንቴ ዩው ኤ ጊያዎ ጊዶፕ፡ «ኤ» ጊቴ፤ ጊዴና ጊያዎ ጊዶፕ፡ «ጊዴና» ጊቴ።

¹³ ሂንቴ ጊዶን ዋዩቲያ ኡራይ ኦኒኔ ዴዎፕ፡ ያሳ ዎሶ፤ ናሹቲያ ኡራይ ኦኒኔ ዴዎፕ፡ ዩዲዴ ጋሳቶ።
¹⁴ ሂንቴፕ ሳከቲያ ኡራይ ኦኒኔ ዴዎፕ፡ አማኒያ አሳ ካሌሲያ ጨማቱዎ ባሬኮ ዪሶ፤ ኡንቴንቴ ጎዳ ሱንሳን ዛይቲያ አ አከዴ፡ አው ያሳ ዎሲኖ። ¹⁵ አማኑዋን ያሳ ዎሴዳ ዎሳይ ሃርጋንቻ ፓሳና፤ ጎዳይካ አ ሃርጊያፕ ዴንሳና፤ ቃሲ ናጋራ ኢ አሴዳዎ ጊዶፕካ ጎዳይ አው አቶ ጋና። ¹⁶ ሄዎ ዲራው፡ ሂንቴ ፓዓና ማላ፡ ሂንቴ ናጋራ ኢቱ ኢቶ ፓዒቴኔ ኢቱ ኢቶ ያሳ ዎሲቴ፤ ጊሎ አሳ ዎሳይ ዎልቃማ አሱዎ አሴ። ¹⁷ ኤላስ ኑ ማላ አሳ፡ ኢራይ ሳዓን ቡኪናዳን፡ ኢ ሚኒሲዴ፡ ያሳ ዎሲና ሄዙ ላይሳኔ ኡሱፑን አጊና ሳዓን ኢራይ ቡኪቤና። ^{d18} ላዔንሶ-ዎ ያሳ ኢ ዎሲና፡ ሳሉዋፕ ኢራይ ቡኪዳ፤ ሳዓይካ ባሬ ካሳ ሞኪዳ። ^e

¹⁹ ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፡ ሂንቴፕ ኦኒኔ ቱሙዋፕ ዎራ ቦፕ፡ ቃሲ ኢቱ አ ጉዩ ሄ ቱሙዋኮ ዛርፕ፡ ²⁰ ናጋራንቻ አ ባላ አጊያፕ ዛርያ ኦኒኔ አ ሺዎፕዎ ሃዩቁዋፕ አሻናዋኔ ዳር ናጋራ ካማናዎ ኤር። ^f

^{b5}:4 ዛር 24:14-15   ^{c5}:11 ዮብ 1:21-22፤ 2:10፤ ማዝ 103:8
^{d5}:17 1ካት 17:1፤ 18:1   ^{e5}:18 1ካት 18:42-45   ^{f5}:20 ሌም 10:12፤ 1ጳፅ 4:8

ጲዊሮሳ

ጻፌዳ ኮይሮ ኪታ

ጌሉዋ

ዮሱሲ ኪቴዳ ጲዊሮሳ ጻፌዳ ኮይሮ ኪታይ ጻፌቴዳዌ፤ ሄ ኪታ ጊዶን «ዶሬቴዳ ዶሳ አሳቱዋ» ጌቴቲዶ ሄሴቲያኔ ቄሪ ኢሲያን ሁጲሳ ባጋ ሻኩዋን ላሌቴዳ አማኒያዋንቴሳ፤ ሃ ኪታ ዋና ቆፋይ፤ አማኑዋ ጋሱዋን ሜቱኔ ዋዩ ጋኪዳዋንታ ሚኒሳናሳኔ ሚንሴሳናሳ፤ ጻፊ ሃዋ አሲያዌ አ ሃይቁዋ፤ አ ደንዱዋ፤ አ ላዒንሶ ዩሳ ኦዲያ ዮሱሲ ኪሪስቶሳ ሚሺራቸዋ ቃላ ናባቢያዋንታ ሃሳዩሲያዋና፤ ኡንቴንቴ ዮሱሲ ኪሪስቶሳ ደዑዋ ሌሚሱዋዳን አኪደ፤ ሜቱዋ ጌንጨደ ኦዳናዳን ሃሳዩሴ፤ ሃዋና ኢቲፔ ጋሲያ ዎደ፤ ሜቱ ኡንቴንቴ አማኑዋ ጻልታቴሳ ፓጨያዎኔ ዮሱሲ ኪሪስቶሲ ቆንጨያ ጋላሲ ኡንቴንቴ ቤሲያ ጋቲያ አካናው ደዒያዋ ኡንቴንታ ሃሳዩሴ።

ጻፊ፡ ኡንቴንቴ ሜቱዋን ጌንጫና ማላ ሚንሴሲያዋ ቦላካ፤ ኪሪስቶሳ ካሊያዋንቴ ደዒያዋዳን ኡንቴንቴ ደዒናዳን ቆፊሴ።

ሺምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ

ጌሉዋ (1: 1-2)

ዶሳ አሸዋባ (1: 3-12)

ጌዮዳ ደዑዋ ደዒናዳን ኢሜቴዳ ማቁዋ (1: 13-2: 10)

ሜቱዋ ዎደ አማኒያ አሳይ አሳና ቤሲያ አዎቴሳ (2: 11-4: 19)

አማኒያ አሳ አሺኬቴሳኔ አሱዋ (5: 1-11)

ዉርሴሳ ቁቲያ (5: 12-14)

1 ታኒ፣ ዮሱሲ ኪሪስቶሲ ኪቴዳ ጲዊሮሳ፤ ዶሳይ ዶሬዳ አሳቶ ጳንዶሳ ጋዲያን፤ ጋላቲያ ጋዲያን፤ ቃጳቂያ ጋዲያን፤ ኢሲያ ጋዲያኒኔ ቢታኒያ ጋዲያን ቤቲያን ደዒያዋንቶ ዳቢዳቢያ ጻፋይ።
2 ዮሱሲ ኪሪስቶሳው ሂንቴ አዛዘታና ማላኔ አ ሱሳን ጌያና ማላ፤ ዶሳይ አዉ ዶሬዳ ሂንቴንቶ ባሬ አያናን ጌሼዳዋንቶ፤ አቶ ኬካቴሳይኔ ሳሮቴሳይ ጊዶ።

ደዑዋ ኢማና ጌዳ ሂዶታ

³ ኑኒ ዶሳ፤ ኑ ጎዳ ዮሱሲ ኪሪስቶሳ አዉዋ፤ ባሬ ማሮቴሳ ዳሩዋዳንካ ኑና ላዒሱዋ ዮሌዳዋ፤ ዮሱሲ ኪሪስቶሳ ሃዩቁዋፔ ደንሴዳዋን ኑሲ ደዑዋ ሂዶታ ኢሜዳዋ ጋላቴቶ። ⁴ ቃሲ ዶሳይ ሂንቴንቶ ኢማና ዳሮ ላታይ ዎቄናዌ፤ ባዩናዌኔ ጳዩናዌ ሳሉዋን ናጊ። ⁵ ሄዌካ ሂንቴንቴሲ፤ ዶሳ ዎልቃን አማኑዋን ናጌቲ ኡቲደ፤ አቶቴሳው ጊጌዳዋንቱሲ ዉርሴሳ ዎዲያን ቆንጫናዋ።

⁶ ሃዒ ጉሳ ዎደው ሃራይ አቶ ዱማ ዱማ ፓጨያን ሂንቴ ፓጨታናው ኮሾፔካ፤ ሃዋን ዳሮ ናሺቲቱ። ⁷ ሄዌ ሃራይ አቶ፤ ታማን ዩጊና ጳዩያ ዎርቃፔካ ሂንቴ አማኑ ዳሮ አልዶኔ ባሊ ባዩናዋ ጊዲያዋ ቤሳናሳ፤ ያቲደ ዮሱሲ ኪሪስቶሲ ቤቲያ ዎደ፤ ጋላታ፤ ቦንቹዋኔ ሳባ ሂንቴ አካና። ⁸⁻⁹ ሂንቴ አ ኡራና ጳዩፔካ፤ ሲቂታ፤ ሂንቴ ሃዒ አ ቤዳና ጳዩፔካ፤ አማኒታ። ቃሲ ሂንቴ ሂንቴ አማና ፖሎ ጊዲያ ሂንቴ ሺምፓዋ አቶቴሳ አኪያ ዲራው፤ አዳናው ዳንዳዩቴና ቦንቹ ኩሜዳ ናሺቻ ናሺቲታ።

¹⁰ ዶሳይ ሂንቴንቶ ኢማና አቶ ኬካቴሳባው ቲምቢቲያ ኦዶዳ ናባቲ ሎይሲ ቢዲደ፤ ሃ አቶቴሳባ ኮዩዲኖ። ¹¹ ኡንቴንቴን ደዒያ ኪሪስቶሳ አያናይ ኪሪስቶሳ ቱጋባኔ ሄዋፔ ጉዩያን ያና ቦንቹዋባ ካሴቲደ ማርካቲደ፤ አዉደ ዎይ ዋኔዳ ዎዲያን ያኔንቶኔ አኪኪሴዳዋዳን፤ ኡንቴንቴ ኮዩዲኖ። ¹² ሄ ቲምቢቲያ ኦዲያዋንቶ አሴዳ አሱ ሂንቴሳፔ አቲን፤ ኡንቴንቴ ሁጲያሳ ጊደናዋ ዶሳይ ኡንቴንቶ ቆንጨሴዳ፤ ሃዒ ሂንቴ ሲሴዳ ሚሺራቸዋ ቃላ ሂንቴንቶ ኦዶዳ አሳቱ፤ ባሬው ሳሉዋፔ ኪቴቴዳ ጌሻ አያና ዎልቃን ኦዶዲኖ፤ ሄዋ ኪታንቻቱካ ቤዳናው አሞቲኖ።

ገሻቴሳን ዴዲያዎ

13 ሄዎ ዲራው፡ አሱዋ አሳናው ሂንቴ ምዛናን ቆፋ ገገሲዴ ሂንቴ ሁጲያ ናገቴ። ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ቆንጨያ ምዴ አጾ ከካቴሳ ሂንቴ አኪያ ዲራው፡ ኩሜንሳ ሂዶታን ናገቴ። 14 ያሳው አዛዜቲያ ናናዳን፤ ሂንቴ ካሴ ኤሬናን አሞቴዳ አሙዋ ካሎፒቴ። 15-16 ሺን ሂንቴና ጌሴዳ ያሳይ ገሻ ገዴዳዎዳን፡ ሂንቴካ ሂንቴ አሱዋ ኡባን ገሻ ገዴቴ። ያሳ ማፃፋን፡ «ታኒ ገሻ ገዴያ ዲራው፡ ሂንቴካ ገሻ ገዴቴ» ጌቴቲዴ ፃፌቴዳ። 8

17 አሳ ሁጲያን ሁጲያን ዴሙዋ ጌሴናን አ አሱዋዳን ፒርዲያ ያሳ ምሲዴ ሂንቴ፡ «ኑ አባ» ገዴ አ ጌሲያዎ ገዶፕ፡ ሃ አላሚያን ቤቴ ገዴዴ ሂንቴ ዴዲያ ምዲያን ያሻቴሳን ዴዲቴ። 18-19 ሂንቴ ሂንቴ አዋቱዋፕ ሳቴዳ ፓሴና ዴዑዋፕ ምዜቴዳዌ፡ ዳዩያ ቢራ ምዴ ምርቃ ማላና ገዴናዋ ኤሪታ፤ ቦሪሲያባይ ምዴ ቂታይ ባዩና ዶርሳ ሱሳዳን፡ አልዎ ኪሪስቶሳ ሱሳን ሂንቴ ምዜቴዲታ። 20 ያሳይ ሳዳይ ሚዴታናፕ ካሴ ኪሪስቶሳ ዶሪ ምሴዳ፤ ሺን ሂንቴ ዲራው፡ ሃ ምዲያ ወርሴሳን ኢ ቤቴዳ። 21 ሂንቴ አማኑኔ ሂንቴ አካና ገዴ ናሺቻን ናገ ኡቴዳባይ ያሳን ዴዓና ማላ፡ ያሳይ ሃዩቁዋፕ አ ዴንሲዴ፡ አው ቦንቹዋ ኢሜዳዋ አኒ አማኒታ።

22 ቴማቴሳው ሂንቴ አዛዜቲያዎን፡ ሎዓ ማላቲያ ኢታቴሳይ ባዩናን ሂንቴ ኢሻቴዋ ሲቃናው ሂንቴ ሁጲያ ገሺዴ፡ ኢቴ ኢቴዋና ሚኒሲዴ ምዛናፕ ሲቁቴቴ።

23 ሂንቴ ሃዩቂያ ዜሬሳፕ ላዴንሱዋ ዩሎቲቤይኪታ፤ ሺን ሜዲናው ዴዲያዎኔ ሲንሳወካ ዴዓና ያሳ ቃላን ሃይቁና ዜሬሳፕ ዩሎቴዲታ። 24 አዩሲ ጎፕ፡ ያሳ ማፃፋይ፡ «አሳይ ኡባይ ማታ ማላ፤ አ ቦንቹ ኡባይካ ማታ ጨሻ ማላ፡ ማታይ ሜሎ፤ ጨሻዩካ ቆቆፌቴ። h25 ሺን ጎዳ ቃላይ ሜዲናው ዴዴ» ያጌ። ሃዌ ሂንቴንቶ ጎዳይ አዴዳ ሚሺራቹዋ ቃላ።

ዴዑዋ ሹቻኔ ገሻ አሳ

2 ሄዎ ዲራው፡ ሂንቴኔ ኢታቴሳ አባ፡ ጨሚያዎ አባ፡ ሎዓ ማላቲያ ኢታቴሳ፡ ቃናቲያኔ ዜገርሳ አባ ዲገቴ። 2-3 ጎዳይ ከካ ገዴዳዎ ሂንቴ ዴዑዋን ቤዴዳዎ ገዶፕ፡ ሃዲ ዩሎቴዳ ጋጨኖ ናናቱዋዳን፡ ኡሺዴ ዲጫናወኔ አታናው ግሎ ገዴዳ አያና ማሳ ላሞቲቴ። i

4 ጎዳኩ ዴዎ ሹቻኩ ሸቂቴ። አሳይ አ ኢዲዳ፤ ሺን ያሳ ማታን ኢ ዶራቴዳ አልዎ። 5 ሂንቴካ ቃሲ ዴዎ ሹቻዳን፡ ገሻ ቁሳ ገዴዴ፡ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ባጋና ያሳ ናሺቹያ አያና ያርሹዋ ያሳው ያርሻናው፡ ሂንቴ ሂንቴ ሁጲው አያና ኪሳዳን ከፃቲቴ። 6 አዩሲ ጎፕ፡ ያሳ ማፃፋይ፡ «ቤዲቴ፡ ታኒ ዒዮኔ ገያ ካታማን ጎሲያ ጎዳ ፃጶዋ ሚኒሲያ፡ ዶራቴዳ፡ አልዎ ሹቻ ምሳይ፤ አኒ አማኒያ አኒኔ ዩላቴና» ያጌ። j7 ሄዎ ዲራው፡ ሃ ሹቻይ ሂንቴንቶ አማኒያዎንቶ ዳር አልዓ፤ ሺን አማኒያዎንቶ፡ «ገምቢያዎንቱ ካዴዳ ሹቻይ ጎዳ ፃጶዋ ሚኒሲያ፡ ኡባፕ አዲያ ሹቻ ገዴዳ» ያጌ። 8 ቃሲካ፡ «ሃ ሹቻይ አሳ ዱቢያ ሹቻኔ አሳ ኩንዲሲያ ዛላ» ያጌ፤ ኡንቴንቱ ያሳ ቃላ አማኒና ዲራው፡ ኡንቴንቶ ካሴና ቆፌቴዳዎዳን ዱቤቴዲኖ። k

9 ሺን ያሳይ ዱማፕ ማላሲሲያ ባሬ ፖዎ ሂንቴና ጌሴዳ፤ ሂንቴ አ አራሳ አሱዋ አዳናው ዶራቴዳ ዛሬ፤ ሂንቴ ካቲያ ቁሳቱዋ፤ ገሻ አሳኔ ያሳሲ ቡዞ አሳ። l10 ሂንቴ ካሴ ያሳ አሳ ገዴኪታ፤ ሺን ሃዲ ሂንቴ አ አሳ፤ ሂንቴ ካሴ ማርቴሳ አኪቤይኪታ፤ ሺን ሃዲ ማርቴሳ አኪዲታ። m

ያሳ አይላቱዋ

11 ታ ዳባቶ፡ ሂንቴ ሃ ሳዓን ኢማሳኔ ቤቴ ገዴዴ ዴዲያዎንታ ገዴዳዎዳን፡ አባ ምዴ ሂንቴ ሹምፑዋና አሎቲያ አሳቴሳ አሙዋፕ ሂንቴ ሃካና ማላ፡ ታኒ ሂንቴና ምሳይ። 12 አሜኔና አሳይ ሂንቴና ኢታባ አሲያዎንቱዳን ዜገሪያ ምዴ፡ ኪሪስቶሲ ዩያ ጋሳሲ ሂንቴ ሎዎ አሱዋ ኡንቴንቱ አኪኪዴ፡ ያሳ ጋሳታና ማላ፡ ሂንቴ ዴዑዋ ኡንቴንቱ ገዶን ሎይሲ ናገቴ።

81:15-16 ምግ 11:44-45፤ 19:2 h1:24 ኢሳ 40:6-8 i2:2-3 ማዝ 34:8 j2:6 ኢሳ 28:16 k2:8 ኢሳ 8:14-15 l2:9 ኬስ 19:5-6፤ ኢሳ 43:20፤ 21፤ ዛር 4:20፤ 7:6፤ 14:2፤ ቲት 2:14፤ ኢሳ 9:2 m2:10 ሆስ 2:23

13 ጎዳ ዲራው፡ አሳ ሂጊያ ኡባው ሞዴቲቱ፤ ካቲካ ኡባ፤ ቦላ ጊዲያ ዲራው፡ አው ሞዴቲቱ።
 14 ቃሲ ጋዲያ ሞዲያዎንቶካ ሞዴቲቱ። አዩሲ ጎፔ፡ ኡንቱንቱ ኢታባ አሲያዎንታ ሙራናውኔ ሎቦባ አሲያዎንታ ጋላታናው ካቲያ፤ ኪቴቴዲኖ።¹⁵ አዩሲ ጎፔ፡ ሶሳይ ሂንቴ ሂንቴ ሎቦ አሱዋን ካዲያ ኤያ አሳቱዋ ሃሳዩ ጮው ኡዳናዋ ኮዩ።¹⁶ አይሌቴሳፕ ኬሲዴ፡ ሶሳ አዩሊያዳን ዴዒቴፕ አቲን፡ ሄ አይሌቴሳፕ ኬሲዳዋ ኢታቴሳ ጌንሲያዋ አሶፒቴ።¹⁷ አሳ ኡባ ቦንቸቴ። ሂንቴ ኢሻቱዋ ሲቂቴ። ሶሳው ያዩቴ። ካቲያ ቦንቸቴ።

ኪሪስቶሳ ጋኬዳ ሜቱዋ ሌሚሱዋ

18 አይላቶ፡ ሂንቴ ሎቦ ጎዳቱዋ ዓላላውኔ አሺኬ ጎዳቱዋ ዓላላው ጊዴናን፡ ኢታቶካ ዳሮ ያዩዴ ሞዴቲቱ።¹⁹ አዩሲ ጎፔ፡ አሳይ ናቂያ ዎዴ ሞቴቲያ ኡራይ ሶሳ ቆፒዴ፡ አጌ ባይናን ናቂቶፕ ሶሳይ አ አንጃና።²⁰ አዩሲ ጎፔ፡ ሂንቴ ናጋራ አሲና፡ ሂንቴና ዴቺያ ዎዴ፡ ሂንቴ ዳንዳዮ፤ ሂንቴንቶ አይ ጋላታይ ዴዒ? ሺን ሎቦባ አሲዴ ሞዩያ ሂንቴ ዳንዳዮ፤ ሶሳይ ሂንቴና ሄዎ አንጃና።²¹ ሶሳይ ሂንቴና ዌሴዳዌ ሄዋ ዲራሳ፤ አዩሲ ጎፔ፡ ኪሪስቶሲ ሂንቴንቶ ሞቴ፤ ሂንቴ አ ቃታማ ካላና ማላ፡ ሂንቴንቶ ሌሚሱዋ ጊዴዳ።²² ናጋራ ኢ አሲቤና፤ ባሬ ዶናፕ ዎርዱዋ ሃሳዩቤና።ⁿ²³ አሳይ ባሬና ቦሪያ ዎዴ፡ ዛሪዴ ቦሪቤና፤ ሞቴቲያ ዎዴካ ማንዲቤና። ሺን ዒሉዋ ፐርዲያ ሶሳው ባሬና አሲዴ ኢሜዳ።^{o24} ኑኒ ናጋራው ሃዩቂዴ፡ ዒሎቴሳው ዴዒና ማላ፡ ኪሪስቶሲ ባሬ ሁጲው ባሬ አሹዋን ኑ ናጋራ ማስቃሊያን ቶኪዳ፤ ሂንቴ አ ማይሳን ፓዒዲታ።^{p25} አዩሲ ጎፔ፡ ሂንቴ አጊ ባሌዳ ዶርሳ ማላ፤ ሺን ሃዒ ሂንቴ ሹምፑዋ ሄሚያዋኮኔ ናጊያዋኮ ሲሜዲታ። q

አሲናዋኔ ማቺያዋ

3 1-2 ሄዋዳንካ ማቺቶ፡ ሂንቴ አሲናቱዋፕ ሶሳ ቃላው አዛዜቴና ኢቱ ኢቱ ዴፎፕካ፡ ሂንቴ ፓሉሜቴናን፡ ኡንቱንቱ ሂንቴ ያሻቴሳኔ ሂንቴ ጌሻ ዴዑዋ ቤዒዴ ሶኔታና ማላ፡ ኡንቱንቶ ሞዴቲቱ።³ ሂንቴ ሂንቴ ሁጲያ አልቦ ባን ጊጊሲያዋኒኔ ዎርቃ ዎሲያዎን ዎይ አልቦ ማዩዋ ማዩያዎን ሂንቴንቱ ቦላ ባጋ ሎይሶፒቴ።⁴ ሺን ሂንቴ ጋርሳን ቆሴቴዳ አሳቴሳ ሎፎቴሳይ ሶሳ ሲንሳን ሂንቴንቶ ዳሮ አልቦ ጊዲዴ፡ ዳዩና አሺኬኔ ዎፑ ጌዳ አያና ጊዶ።⁵ አዩሲ ጎፔ፡ ሄዋዳን ሶሳን ሂንቴና ጌሻ ማጫ አሳቱ ቤኒ ዎዴ ባሬንቱ አሲናው ሞዴቲዴ፡ ባሬንታ ዳሮ ሎይሴዲኖ።⁶ ሄዋዳን ሳራ አብራሃማ፡ «ታ ጎዳው» ያጋ ዌሳዴ፡ አው አዛዜታዳ፤ ሂንቴካ ኢቲባወኔ ያዩናን ሎቦባ አሶፕ፡ ኢ ናናቱዋ። r
 7 ሄዋዳን አሲናቶ፡ ሂንቴ ማጫ አሳቱዋና አኪካን ኢቲፕ ዴዒቴ። ኡንቱንቶ ዳቡራንቻ አሳቴሳይ ዴዒያ ዲራው፡ ኡንቱንታ ቦንቸቴ፤ ሂንቴ ዎሳይ ዱቤቴና ማላ፡ ሶሳይ ኢሜዳ ዴዑዋ አዶ ኪካቴሳ ኡንቱንቱ ሂንቴናና ኢቲፕ ላቲኖ።

ሎቦባ አሲዴ ሜቱዋ አኪያዋ

8 ወርሴሳን፡ ኡባይ ኢቲ ቆፋን ዴዒቴ። ኢቱ ኢቶ ቃሬቲቴ፤ ኢሻቱዋዳን ሲቂቴቴ፤ ቃሲ ኢቱ ኢቶ ኪኪያዎንታኔ ሂንቴ ሁጲያ ካወሺያዎንታ ጊዲቴ።⁹ ኢታ ዲራው ኢታ ዎይ ሺቃ ዲራው ሺቃ ዛሮፒቴ፤ ሄዋ አጊዴ፡ ሶሳይ ሂንቴንቱ አንጃዋ ሳታናዳን ሂንቴና ዌሴዳ ዲራው፡ አንጃቴ።¹⁰ አዩሲ ጎፔ፡ ሶሳ ማገፋይ ሃዋዳን ያጌ፤ «ዴዑዋ ዶሲያዌኔ ሎቦ ጋላሳ ቤዒናው ኮዩያዌ አና ጊዶፕኔ ባሬ ኢንግርሳን ኢታባ ሃሳዩያዋኔ ዎርዱዋ አዲያዋ አጎ። s
 11 «ኢታባ አሲያዋ አጊዴ፡ ሎቦባ አሶ፤ ሳሮቴሳካ ሎይሲ ኮዩኔ ካላናው ባዒቶ።
 12 «አዩሲ ጎፔ፡ ጎዳ አይፊ ሊሎቱዋኮ ዌሌ፤ ቃሲ አ ሃይሳይ ኡባ ዎዴ ኡንቱንቱ ዎሳው ዶያ ዴዒ። ሺን ጎዳይ ኢታባ አሲያዎንታ ባሬ ሃንቁዋ ሶምዒያን ዌሌ» ያጌ።
 13 ሂንቴ ሎቦባ አሳናው አዋቶ፤ ሂንቴና ቆሃናዌ አኔ? ¹⁴ ሺን ሃራይ አቶ፡ ዒሎቴሳ ዲራው ሂንቴ ሞቴቶፕካ፡ አንጃቴዳዋንታ። አሳው ያዮፒቴቴ ሂርጎፒቴ።^{t15} ሺን ኪሪስቶሳ ሂንቴ ዎዛናን ቦንቸቴኔ አ ሂንቴ ጎዳ አሲቴ። ሶሳይ ሂንቴንቶ ሂንቴና ዴዑዋሲ ጋሱዋ ኦቺያ አሲኔ ዛናዋ ኢማናው ኡባ ዎዴ ጊጊ

^m2:22 ኢሳ 53:9   ^o2:23 ኢሳ 53:7   ^p2:24 ኢሳ 53:5   ^q2:25 ኢሳ 53:6
^r3:6 ዶም 18:12   ^s3:10 ማዝ 34:12-16   ^t3:14 ማት 5:10፤ ኢሳ 8:12-13

ኡቲቱ፤ ¹⁶ሺን ሄዋ አሺኪቴሳኒኔ ያሻቴሳን አሲቱ። ቃሲ ኪሪስቶሳን ሂንቴ ዴዒያ ሎዎ ዴዑዋ ኢታባ አሴዳዋዳን፤ ሂንቴ ቦላን ኢታባ ሃሳዩያ አሳይ ባሬ ዜጊሪያዋን ዩላታና ማላ፤ ሂንቴ ዎዛናይ ገሻ ጊዶ። ¹⁷አዩሲ ጎፔ፤ ሶሳይ ጌዳዋ ጊዶፔ፤ ኢታባ አሴዳ ዲራው ዋዩቲያዋፔ፤ ሎዎባ አሴዳ ዲራው ዋዩቲያዋ ኬካ። ¹⁸አዩሲ ጎፔ፤ ኪሪስቶሲ ኑና ሶሳኮ አፋናው፤ ባሬው ዒሎ ጊዲዴ፤ ማካላንቻቱዋ ዲራው፤ ኢቲ ጌዴ ኡባ ናጋራው ሃዩቁዳ፤ ኢ ባሬ አሳቴሳን ሃዩቁዳ፤ ሺን አያናን ፓዲዳ። ¹⁹ቃሲ ሄ አያናን፤ ቃሹዋን ዴዒያ አያናቱዋኮ ቢዴ፤ ኡንቴንቶ ቃላ አዴዳ። ²⁰ሄ አያናቱ አማሬዳ፤ ሆስፔን አሳቱ ሃሳን አቴዳ ማርካቢያ ኖሄ ኪዊሺን፤ ሶሳይ ዳንዳዩዴ ጋሚዔዳ ዎዴ፤ ሶሳው አዛዜቲቤና አሳ አያናቱዋ። ²¹ሄዌ ዒንቃቃው ሌሚሎዋ ጊዲዴ፤ ሂንቴና ሃዒ አሺ፤ ሱራ ዎዛናፔ ሶሳ ዎሲያዋፔ አቲን፤ ቦላ ቂታ ሜጪያዋ ጊዴና፤ ሄዌ ሂንቴና ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ሃዩቁዋፔ ዴንዴዳዋን አሺ። ²²ሳሎዋ ቢዴ ሶሳፔ ኡሺቻ ባጋን ኢ ኡቲዴ፤ ኪታንቻ ኡባ፤ ማታና ዴዒያዋንታኔ ዎልቃማቱዋ ዋዴ።

ገሻቴሳን ዴዓና ዴዑዋባ

4 ሄዋ ዲራው፤ ኪሪስቶሲ ባሬ አሹዋን ኑሲ ዋዩቱዳ ዲራው፤ ሂንቴካ ሄ ቆፋን ዳንጩቲቱ፤ አዩሲ ጎፔ፤ ባሬ አሹዋን ዋዩቱዳ ኡራይ ናጋራ አሲያዋ አጊዳ። ²ሃዋፔ ሲንሳን፤ ሃ ሳዓን ሽምፔዋና ዴዓናው አቴዳ ዎዲያን፤ ሶሳይ ኮዩያዋዳን ዴዓናው ቤሲያዋፔ አቲን፤ አሳ አሙዋዳን ዴዓናው ቤሴና። ³አዩሲ ጎፔ፤ አማኔና አሳይ አሳናው ዶሲያዋ ሂንቴ አሲዴ፤ ዎሹማናው ካጅሊያዋን፤ አሙዋን፤ ማሉዋን፤ ዩላን፤ ኡሻን፤ ፖኪያ ኤቃው ጎዩኒያዋን፤ ዴዔዳ ካሴ አዴዳ ዎዲ ሂንቴንቶ ጊዳናዋ። ⁴አማኔና አሳና ሂንቴ ሾራይ ባዩና አሎዋ ኢቲፔ አሴና ዲራው ማላሌቲዴ፤ ሂንቴና ቦሪና። ⁵ሺን ኡንቴንቱ ፓግ ዴዒያ አሳ ቦላኔ ሃይቁዳ አሳ ቦላ ፐርዳናው ጊጊ ኡቴዳ ሶሳው ዛሩዋ ኢማና። ⁶ሃይቁዳ አሳይ ቶላሬ አሳቴሳን አሳይ ፐርዴቲያዋዳን ፐርዴታናውኔ ቃሲ አያናን ሶሳይ ዴዒያዋዳን ዴዓናው፤ ዎንጋላ ሚሺራቹ ኡንቴንቶ ሄዎ አዴቴዳ።

ሶሳይ ኢሜዳ ኢዋታቱዋ ሎይሲ አዩሲያዋ

⁷ኡባባዉካ ዉርሴሳይ ማታቱዳ፤ ሄዋ ዲራው፤ ሶሳ ዎሳናው ቆፋን ጌዩዴ፤ ሂንቴና ናጊቴኔ ሚኒቱ። ⁸ሲቁ ዳር ናጋራ ካሚያ ዲራው፤ ኡባባፔ አሲዴ ኢቱ ኢቱዋና ዎዛናፔ ሲቁቲቱ። ⁹ዙዙሜናን ኢቱ ኢቱዋ ኢማሳቴሳን ሞኪቱ። ¹⁰ሂንቴ ሁጲያን ሁጲያን ሶሳፔ ዱማ ዱማ አዶ ኪካቴሳ አኪዳዋዳንካ፤ ሶሳ ዱማ ኢሙዋ ሃዳራ ሎይሲ ኪሲያዋንቱዳን፤ ኢቱ ኢቶ አሲቱ። ¹¹ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ባጋና ኡባባኒ ሶሳይ ጋላቴታና ማላ፤ አኒኔ አዲያዋ ጊዶፔ፤ ቃላ ሶሳፔ አኪዴ አዲያዋዳን አዶ። ቃሲ አኒኔ ማዲያዋ ጊዶፔ፤ ሶሳይ አው ኢሚያ ዎልቃን ማዶ። ቦንቹኔ ጎዳቴሳይ ሶሳሲ ሜዲናፔ ሜዲናው ጊዶ። አሜንዒ።

ሜቱዋ ዎዴ ሚኒያዋ

¹²ታ ሲቃቶ፤ ሂንቴ ጊዶን ታማዳን ጉዲዴ ፓጪያ ዋዩ ዩያዋ አራሳባይ ሃኒያዋዳን ማላሌቶፐቲ። ¹³ሺን ኪሪስቶሳ ቦንቹ ቤቲያ ዎዴ ሂንቴ ናሺታና ማላ፤ አናና ዋዩቲያዋን ናሺቲቱ። ¹⁴አሳይ ሂንቴና ኪሪስቶሳ ሱንሳ ዲራው ቦሪያዋ ጊዶፔ፤ ሂንቴ አንጄቴዳዋንታ፤ አዩሲ ጎፔ፤ ቦንቾ አያናይ፤ ሶሳ አያናይ፤ ሂንቴ ቦላ ሽምፓና። ¹⁵ሂንቴፔ አኒኔ ሽምፔዋ ዎዲዳዋዳን፤ ዎይ ካዩሱዋዳን፤ ዎይ ኢታባ አሴዳ አሳዳን፤ ዎይ ሃራ አሳ ዩዉዋ ጌሴዳዋዳን ዋዩቶፖ። ¹⁶ሺን አኒኔ ኪሪስታኒያ ጊዲያ ዲራው ዋዩቶፔ፤ ኪሪስቶሳ ሱንሳ ዲራው፤ ሶሳ ጋላታናፔ አቲን፤ ዩላቶፖ።

¹⁷አዩሲ ጎፔ፤ ፐርዳይ ሶሳ ጎሊያን ዶሜቲያ ዎዲ ጋኪዳ። ቃሲ ሄ ፐርዳይ ኮዩሮ ኑ ቦላ ዶሜቲያዋ ጊዶፔ፤ አ ዎንጋላው አዛዜቱናዋንቱ ዉርሴሳይ አያ ጊዳኔ? ¹⁸ዒሎ አሳይ ቱጋን አቲያዋ ጊዶፔ፤ ማካላንቻይኔ ናጋራንቻይ ያቲና ዋናኔ? ¹⁹ሄዋ ዲራው ቃሲ፤ ሶሳይ ጌዳዋዳን ዋዩቲያዋንቱ ሎዎባ አሲዴ፤ ባሬንቱ ሽምፔዋ ሃዳራ ባሬና ሜዴዳ አማኔቲያ ሶሳው ኢሚና።

፳4:6 ሃይቁዳ አሳይ፤ ዩሱሳ አማናናፔ ካሴና ሃይቁዳዋንታ ዎይ ኖሄ ዎዴ አሳቱዋ። 3:19 ዒሊቱ።

፳3:20 ዶም 6:1-7:24 ፻4:8 ሌም 10:12 ፯4:18 ሌም 11:31

ቦሳ አሳ አዩሳናው ኢሜቴዳ ዞሪያ

5 ሲሚ ታኒ ዎሳ ጎሊያ ጨማቱዋና ጨማ ጊዲያዌኔ፣ ኪሪስቶሳ ዋዩያ ማርካቲያዌ፣ ቃሲ ቆንጫና ቦንቹዋ ሻካናዌ ሂንቴ ጊዶን ዴዒያ ጨማቱዋ ዞራይ። ² ሂንቴ ጊዶን ዴዒያ ቦሳ ወዲያ ቦሳይ ኮዩያዋዳን ሄሚቴ። ዶሱዋናፔ አቲን፣ ዎልቃን ጊዴና። ቃሲ ሂንቴ ጎዓ ገላላ ዪሌናን፣ ሎዎ ቆፋን ሄሚቴ። ³ ወዴው ሂንቴ ሌሚሱዋ ጊዲቴፔ አቲን፣ ሂንቴ ሄሚያዋንታ ዎልቃን ሄሞፒቴ። ⁴ ቃሲ ሄሚያዋንታ ካፕ ቆንጨያ ዎዴ፣ ባዩና ቦንቾ አኪሊሊያ ሂንቴ አካና።

⁵ ሄዋዳንካ ያላጋ አሳቶ፣ ጨማቶ ሞዴቲቴ። ኡባይካ ኢቱ ኢቶ አሳናው ሂንቴ ሁጲያ ካወሺያዋ አፊላዳን ማዩቴ። አዩሲ ጎፔ፣ ቦሳይ አቶሬቲያዋንታ ኢዪ፣ ሺን ባሬና ካወሺያዋንቶ አዶ ኪካቴሳ ኢሜ። ^{x6} ቦሳይ ባሬ ሎዎ ዎዲያን ሂንቴና ጶቁ አሳና ማላ፣ ዎልቃማ ቦሳ ኩሺያፔ ጋርሳና ሂንቴና ቶቹቴ። ⁷ ኢ ሂንቴንቶ ቆፒያ ዲራው፣ ሂንቴና ሂርጊሲያ ኡባባ አ ቦላ አሊቴ።

⁸ ገላሂያ ካፕ፣ ሂንቴ ሞርኪ፣ ሚቲያ ኡራ ኮዩዴ። ጉዲያ ጋሙዋዳን ሂንቴ ዩሹዋን ዩዩያ ዲራው ናጌቲቴኔ ቤጎቲቴ። ⁹ ሳዓን ዴዒያ ሂንቴ ኢሻቲ ሄዋዳን ዋዩቲያዋ ኤሪዴ፣ አማኑዋን ሚኒዴ፣ አናና ኤቁቲቴ። ¹⁰ አዶ ኪካቴሳ ኡባ ቦሳይ፣ ባሬ ሜጲና ቦንቾ ኪሪስቶሲ ዩሱሳ ባጋና ሂንቴና ዪሴዳዌ፣ አማራዳ ዎዲያ ሂንቴ ዋዩቴዳዋፔ ጉዩያን፣ ኢ ባሬ ሁጲው ሂንቴና ሺሪ አራሳናኔ ሚኒሳና። ቃሲ ኢ ሂንቴና ማዳናኔ ባሲ ኤሳና። ¹¹ ዎልቃይ ሜጲናፔ ሜጲና ጋካናው አው ጊዶ። አሜንዲ።

ወርሴሳ ሳሮታ

¹² ሃዌ ቦሳ ቱሙ አዶ ኪካቴሳ ጊዲያዋ ታኒ ሂንቴንቶ ማርካታዴኔ ሂንቴና ዞራዴ፣ ሂንቴንቶ ቃንሳን ገፊዳ ዳቢዳቢያ አማኔቲያ ኢሻ ጋዴ ታኒ ቆፒያ ሲላሴ ቦላ ኪታዲ፣ ሄ አዶ ኪካቴሳን ሚኔዲታ።

¹³ ሂንቴናና ኢቲፔ ዶሬቴዳ ባቢሎኔን ¹ዴዒያ ዎሳ ጎሊያ አሳይኔ ታ ናዓይ ማርቆሲ ሂንቴና «ሳሮ ሳሮ» ጊና። ¹⁴ ሲቁዋ ዩሬታ ዩሬቲዴ፣ ኢቱ ኢቱዋ ሳሮቲቴ።

ሂንቴው፣ ኪሪስቶሳና ኢቱዋ ጊዴዳዋንቶ ኡባቲዋሲ ሳሮቴሳይ ጊዶ። አሜንዲ።

¹5:13 ባቢሎኔ፣ ሳዓ ማገፋ ቆፋዳን፣ ሃ ሱንሳይ ሮሜ ጉሳ ጊዴናን አገና።

^{x5}:5 ሌም 3:34

ጲዊሮሳ

ገፌዳ ላዔንሶ ኪታ

ጌሉዋ

ዮሱሲ ኪቴዳ ጲዊሮሳ ገፌዳ ላዔንሶ ኪታይ ገፌቴዳዌ፥ ዱማ ዱማ ሳዓን ደዒያ፥ በኒ አማኒያ አሳቱዋሳ። ኪታው ሁጴ ቆፋይ ዎርዶ አስታማራቱዋ ኢታ አሱዋኔ ኡንቱንቱ ቲግርቲያ ጋሱዋን ሜዴቴዳ ፖኮ ደዑዋ ኤቁቲያዋ። ሜዴቴዳ ሜታቱዋ ቃራናው ማዶ ጊዲያዌ ዮሱሳ ባሬንቱ አዩፊያን በዔዳኔ ኢ ታማሪሲያ ዎደ ባሬንቱ ሃዩሳን ሲሴዳ አሳቱ ታማሪሴዳ ቲግርቲያ ባጋና ያሳባኔ ጎዳ ዮሱሲ ኪሪስቶሳዋ አማንሲያ ኤራ ደግረዋ። ገፊ ዱማ ናጊዴ አደዳባይ፥ «ኪሪስቶሲ ላዔሶ ዩና» ያጊያ ዎርዱዋ ቲግርቲያባ። ሄዋ ያሊያዋን ሃሳዩዴ፥ «ኪሪስቶሲ ሲግዴ ዮናን ጋግሜዳዌ፥ ያሳይ፥ አሳይ ኡባይ ባሬ ናጋራፕ ሲማናዋፕ አቲን፥ አኒኔ ዳያናዋ ኮዩና ዲራሳ» ያጊ።

ሼምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ

ጌሉዋ (1: 1-2)

አማኒያ አሳ ዪሳ (1: 3-21)

ዎርዶ አስታማራቱዋ (2: 1-22)

ዮሱሳ ላዔንሶ ዩሳ (3: 1-18)

1 ታኒ ሲሞኒ ጲዊሮሳ፥ ዮሱሲ ኪሪስቶሳ ዪሎቴሳ ባጋና ኑዋ ማላ አማኑዋ አኬዳዋንቶ፥ ሃ ዳቢዳቢያ ገፋይ።

² ያሳኔ ኑ ጎዳ ዮሱሳ ሂንቱ ኤሪያዋን አዶ ኬካቴሳይኔ ሳርቴሳይ ሂንቱንቶ ፓላሂዴ ጊዶ።

ዮሳ ዪሳኔ አ ዶሩዋ

³ ኑኒ ያሳ በንቹዋኔ ሎዎቴሳ ላታና ማላ፥ ኑና ዪሴዳዋ ኑኒ ኤሪያዋን፥ ደዑዋሲኔ ያሳ ማላቱሳሲ ኑና ኮሺያዋ ኡባ ያሳ ዎልቃይ ኑሲ ኢሜዳ። ⁴ ሂንቱ አ ኢሙዋ ባጋና ሳዓን ደዒያ ባዩዚያ አሙዋፕ ኬሲ አካናዳኒኔ ያሳ ያሳቴሳ ላታናዳን፥ ኢ ባሬ ኢማና ጌዳ ዳሮ ዎልቃማኔ አልዎ ኢሙዋ ኑሲ ኢሜዳ። ⁵ ሄዋ ዲራው፥ ሂንቱና በሲያዋ ኡባ ሚኒ አሲዴ፥ ሂንቱ አማኑዋ በላ ሎዎቴሳ፥ ሎዎቴሳ በላ ኤራቴሳ፥ ⁶ ኤራቴሳ በላ ሂንቱና ናጊያዋ፥ ሂንቱና ናጊያዋ በላ ጌንጫ፥ ጌንጫ በላ ያሳ ማላቲያዋ፥ ⁷ ያሳ ማላቲያዋ በላ ኢሻቴሳ ሲቁዋ፥ ኢሻቴሳ ሲቁዋ በላ ሲቁዋ ጉጂቴ። ⁸ አዩሲ ጎፕ፥ ሃዋንቱ ሂንቱንቶ ሎይሲ ዳሪያዋ ጊዶፕ፥ ሂንቱና ጎዳ ዮሱሲ ኪሪስቶሳ ኤራቴሳን ቲሻኔ አዩፊያና ደዒያዋንታ አሳና። ⁹ ሺን ሄዋንቱ ባይና ኡራይ ባሬ ማታን ደዒያዋ ገላላ ደግሜ፤ ቃሲ ኢ ቆቃ፤ ኢ ካሴ አሴዳ ናጋራይ አቶ ጌቴቴዳዋ ዶጊዳ።

¹⁰ ሄዋ ዲራው፥ ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፥ ሂንቱና ያሳይ ዪሴዳዋኔ ዶሬዳዋ ሎይሲ ኤሪሳናው፥ ካሴዋፕ አዲ ሚኒቴ፤ አዩሲ ጎፕ፥ ሂንቱ ሄዋ አሲያዋ ጊዶፕ፥ ዱቤቲኪታ። ¹¹ ሄዋዳን ቃሲ ኑ ጎዳኔ ኑና አሺያ ዮሱሲ ኪሪስቶሳ ሜዲና ካዉቴሳ ጊሊያ ኩሜንሳ ማታይ ሂንቱንቶ ኢሜታና።

¹² ሄዋ ዲራው፥ ሂንቱ ሃ ዩዋቱዋ ኤሪያዋ ጊዶፕካ፥ ቃሲ ሂንቱ አይቁዳ ቱሙዋን ሚኔዳዋንታ ጊዶፕካ፥ ታኒ ሂንቱና ሃ ዩዋቱዋ ኡባ ዎደ ሃሳዩሲያዋ አጊኬ። ¹³ ታኒ ፓግ ደዔዳ ኬናን፥ ሂንቱና ሃሳዩሳዴ ቃሴሳናው ኮሺያዋ ታው ማላቱ። ¹⁴ ኑ ጎዳይ ዮሱሲ ኪሪስቶሲ ታው ቆንጨያን አደዳዋዳን፥ ታኒ ሃ ሃዩቁያ አሳቴሳ ጋግሜናን ቃራ አሳናዋ ኤራይ። ¹⁵ ታኒ ሃዩቁዳዋፕ ጉዩያን ጊዲናካ፥ ሂንቱ ሃ ዩዋቱዋ ኡባ ዎደ ቆፓናው ዳንዳያና ማላ፥ ታው ዳንዳዩቴዳዋ ኡባ አሳና።

ኪሪስቶሳ በንቹዋ ባሬ አዩፊያን በዔዳ ማርካቱዋ

¹⁶ ኑኒ አ ዎልቃማ በንቹዋ ኑ አይፊያን በዒዴ አደቶፕ አቲን፥ ሜዲ አኬዳ ቶሳን ኑ ጎዳ ኪሪስቶሳ ዎልቃኔ ዩሳ ሂንቱንቶ አዲቤይኮ። ¹⁷ አዩሲ ጎፕ፥ ዳሮ ዎልቃማ በንቹዋፕ፥ «ታኒ አኒ ዳሮ ናሼቲያ

§1:10 ዱቤቲኪታ፥ ናጋራን ኩንዲኪታ።

ታ ሲቆ ናዓይ ሃዋ። ያጊያ ኮሻይ ዩዳ ዎዴ፤ ያሳ አዉዋፔ ቦንቸዋኔ ጋላታ ኢ አኬዳ። 18 ቃሲ ኑኒካ ጌሻ ዴሪያ ቦላን እናና ዴዒዴ። ሄ ኮሻይ ሳሉዋፔ ዩዳዋ ሲሴዶ።

19 አሳይ ሄዋፔ ሎይሲ አዲያ ቲምቢቲያ አዲያዋንቱ ሃሳዩዳ ኑና ሎይሲ አማንሲያ ቃላይ ኑሲ ዴዒ፤ ሂንቱ ሄ ቃላ ናጊያዋ ጊዶፔ ሎይሴዲታ። አይሲ ጎፔ፤ ሄዌ ሳዓይ ዎንታና ጋካናሲኔ ዎንታ ያሊንቲያ ፖዑ ሂንቱ ዎዛናን ፖዋና ጋካናው። ዲማኒ ፖዒያ ፖዑዋ ማላ። 20 ኡባፔ ካሴቲዴ፤ ሃዋ ኤሪቴ፤ ያሳ ማፃፃን ፃሬቴዳ ቲምቢቲያ አዴዳዋ እኒኔ ባሬካ ቢላናው ዳንዳዩና። 21 አይሲ ጎፔ፤ ቲምቢቲያ አዴዳዌ ኡባይ ጌሻ አሳቱ ጌሻ አያናይ ካሴሲና፤ ያሳ ቃላ ሃሳዩዲኖፔ አቲን፤ አሳ ሼኒያን ሃሳዩቲቤና።

ዎርዶ አስታማራቱዋ

2 ሺን ቲምቢቲያ አዲያ ዎርዳቱ አሳ ጊዶን ካሴ ዴዒያዋዳን፤ ሂንቱ ጊዶኒካ ዎርዱዋ ታማሪሲያዋንቱ ዴዒና። አንቱንቱ ባሬና ዎዜዳ፤ ጎዳ ካዲዴ። ባይዚያ ዎርዶ ቲማርቲያ አሃና፤ ቃሲ ኡንቱንቱ አኬኪና ባሻ ባሬንቱ ቦላ አሃና። 2 ቃሲ ዳሮ አሳይ ዩላይያ ኡንቱንቱ ኢታ አጊያ ካላና፤ ኡንቱንቱ ጋሱዋን ቱሙዋ አጊ ቦሬታና። 3 ዎርዱዋ ታማሪሲያ ሄዋንቱ ሻሎ ያሬቲያዋን ባሬንቱ ሜዲ አኬዳ ቶሳን ሂንቱና ቦንቃና፤ ቤኒፔ ዶሚዴ፤ ኡንቱንቱ ፐርዳይ ጊጊ ኡቴዳ፤ ኡንቱንታ ዳይሲያዌ ቤጎቲዴ ናጊ።

4 ናጋራ አሴዳ ኪታንቻቶ ያሳይ ቃሬቴናን፤ ፐርዳ ጋላሳይ ጋካናው ዲማ አላን ኡንቱንቱ ቃሼቲ ኡቴዳ ጋናሚያን ዩጊዳ። 5 ያሳይ ናጋራንቻቱዋ ቦላ ባሻ ሃሳ ዩዴዳፔ አቲን፤ ቤኒ አሳው ኬኪቤና፤ ሺን ሂሎቴላባ አዴዳ ኖሃኔ ሃራ ላፕ አሳቱዋ አሼዳ። 6 ያሳይ ሶዶማኔ ጋዋራ ጊያ ካታማቱዋ ቢታ ቢዲንሳ አዲዴ፤ ጉዲ ዳይሲዴ፤ ናጋራንቻ ጊዲያዋንታ ጋካናባው ሎሚሱዋ አሴዳ። 7 ሂጊው አዛዜቴና ቱናቴላ አሲያ አሳቱዋ ጊዶን ቱጋቲዴ ዴዒያ ሂሎዋ ሎፃ ያሳይ አሼዳ። 8 ሎዎ ቢታኒ ኡንቱንቱ ጊዶን ዴዒዴ፤ ኡንቱንቱ አሲያ ኢታ አሱዋ ጋላሲ ጋላሲ ቤዔዳ ዎዴኔ ሲሴዳ ዎዴ አ ሎዎ ዎዛናይ ኡንዔቴዳ። 9-10 ሄዋ ጊዶፔ፤ ጎዳይ ያሳው ጎዶኒያ አሳቱዋ ፓጩያፔ ዎቲ አሻኔንቶ ኤሬ፤ ናጋራንቻቱዋ ቃሲ ኡባፔ አሲዴ፤ ቱና አሙዋን አሹዋ አሙዋ ካሊያዋንታኔ ቃሲ ያሳ ዎልቃ ካዲያዋንታ፤ ፐርዳ ጋላሳይ ጋካናው ጎዳይ ሙሪዴ ዎሳናዋካ ኤሬ።

ዎርዱዋ ታማሪሲያ ሄዋንቱ ፃላኔ አቶራንቻ ጊዴዳዋን፤ ቦላን ዴዒያ ቦንሾ ሜዴታ ቦሪኖፔ አቲን፤ ቦንቺኪኖ። 11 ሄ ዎርዱዋ ታማሪሲያ አሳቱዋፔ ዳሮ ሚኖኔ ዎልቃማ ጊዲያ ኪታንቻቱካ ኡንቱንታ ጎዳ ሲንሳን ቦሪያን ሞታናው ኮዩኪኖ። 12 ሺን ሄ አሳቱ አይቄቲዴ ዳያናው ዩሎቴዳ ባሬንቱ ሜዴታን ዎዛናይ ባይና ዎራ ዶዓቱዋዳን ሃኒኖ፤ ኡንቱንቱ ኤሬናባ ቦሪኖ፤ ቃሲ ባሬንቱ ባይዙዋን፤ ኡንቱንቱ ሙ ዳያና። 13 ኡንቱንቱ ባሬንቱ ሜዴዳ ሜቱዋን ሜቶታና፤ ጋላሲ ዩዒዴ ዱሪያዋ ናሼቺያባ ጊዴ ቆፒኖ፤ ኡንቱንቱ ካዉሺሲያዋንታኔ ቱናቱዋ ጊዲ ኡቲዴ። ሂንቱናና ሚያ ቁማ ሙሳን ናሼቲኖ። 14 ጫራቲያ ማጫ አሳ ሄሊያዋ አገኔ አይሬ ኡንቱንቶ ዴዒ፤ ቃሲ ናጋራ አሲያዋካ አጊኪኖ። አማኑዋን ሚኒቤና አሳ ጩሚኖ። አሙዋ ዶዩዳ ዎዛናይ ኡንቱንቶ ዴዒ፤ ኡንቱንቱ ሸቄቴዳዋንታ። 15 ሱሬ አጊያ አጊዴ ባሎዲኖ። ቢዎራ ናዓ ባላማ አጊያና ቤዲኖ፤ ባላሚ ማካላን ሚሻ አካናው ኮዩዳ። 16 ኢ ቲምቢቲያ አዲያዋ፤ ሺን አ ናጋራ ዲራው፤ አ ሃሪ አሳዳን ሃሳያን ሴሪዴ። ጎሻ ማላ ሃኑዋፔ አ ቱዔዳ።

17 ሄ አሳቱ ሜሲዲጊዳ ፕልቱዋ ማላ፤ ቃሲ ጎቱ ቶኪዴ አፊያ ሻሪያ ማላ፤ ያሳይ ኡንቱንቶ ሳካና ዲማ ጊጊሲ ዎሴዳ። 18 አይሲ ጎፔ፤ ኡንቱንቱ ሜላኔ አቶሮ ሃሳያ ሃሳዩኖ፤ ባሊዴ ዴዒያ አሳፔ ኬሲ ዩዳዋንታ ዎልቃማ አሹዋ አሙዋን ጩሚኖ። 19 ኡንቱንቱ ባሬው ባሻ አሙዋና ዴዒዴ ኡንቱንታ፤ «ሂንቱ አይሎቴላፔ ኬሳና» ያጊኖ፤ አይሲ ጎፔ፤ ኢቲ አሳይ ባሬና ዶኔዳባው አያዉኔ አይሊያ። 20 ኡንቱንቱ ኑ ጎዳኔ ኑና አሺያ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ኤራቴላን ሃ ሳዓ ቱናቴላፔ ኬሲ አኪዳዋፔ ጉዩያን፤ ጉዩ ሲሚዴ። አኒ ዲቤቲዴ ያኔቲያዋ ጊዶፔ፤ ካሴ ዴዒያ ዴዑዋፔ ጉዩዌ ኡንቱንቶ ኢታና። 21 አይሲ ጎፔ፤ ኡንቱንቶ ኢሜቴዳ ጌሻ አዛዙዋ ኤሪዴ አጊያዋፔ ኡንቱንቱ ሂሎቴላ አጊያ ኤሬናን አጊንቶ ሎዓ ሺን። 22 «ካናይ ባሬ ሙሻኮ ጉዩ ሲሜ» ጊያ ሴሚሱኔ ቃሲ፤ «ሜጩቴዳ ጉዳንሳይ ጉዩ ሲሚዴ፤ ኡርቃን ጎንዶሬቴ» ጊያ ሴሚሱ ቱማ ጊዲያዋ ኡንቱንታ ጋኪዳዌ ቤሴ። c

፶2:5 ዶም 6: 1-7: 24   ፶2:6 ዶም 19: 24   ፶2:7 ዶም 19: 1-16
፶2:15 ፓይ 22: 4-35   ፶2:22 ሌም 26: 11

ጎዳይ ዩሱሲ ያና ናሺቻ

3 ታ ሲቃቶ፥ ሃዌ ታኒ ሂንቴንቶ ገፌዳ ላዔንሶ ዳቢዳቢያ፤ ታኒ ሄ ላዑ ዳቢዳባቱዋክ ሂንቴ ሱሬ ቆፋ ቆፓናዳን ዴንሴሳናው ሂንቴና ሃሳዩሳናዳን ገፋዲ። ² ጊሻ ጊዴዳ ናባቱ ቤኒ ኦዴዳ ቃላ ሂንቴ ሃሳያና ማላኔ ጎዳይ ሂንቴና አሺያዌ፥ ባሬ ኪቴዳዋንቱ ባጋና ሂንቴና አዛዜዳ አዛዙዋ ሂንቴ ሃሳያና ማላ ኮያይ። ³ ዎዲያ ወርሴሳን፥ አሳ ቶቺያ ባሬንቱ አሙዋዳን ዴዲያዋንቱ አሳ ቶቺዴ ዴንዳናዋ ኡባፕ ክሴቲዴ ኤሪቴ። ⁴ ኡንቴንቱ፥ «ኢ (ያና) ያጌዳ፥ ጊቤኔ? ያቲና ሃቃን ዴዲ? አዩሲ ጎፕ፥ ኑ አዎቱ ሃዩቂ ዲጌዲያ፤ ሺን ኡባባይካ ሳዓይ ሜዴቶዴፕ ዶሚዴ ዴዲያዋዳንካ ዴዔ። ያጋና። ⁵ ዳሮ ዎዲያፕ ክሴ ያሳይ ሃሳዩና፥ ሳሉኔ ሳዓይ ሜዴቱዳዋ ኤሪዴ፥ ኡንቴንቱ አኪኪናን ኢዳዲያ፥ ሳዓይ ሃሳፕቴ ሃሳን ሜዴቱዳ። ^{d6} ቃሲ ሄዋ ጋሱዋን፥ ሄ ዎዴ ዴዲያ ሳዓይ ሄ ሃሳን ሚቴቲ ዳዩዳ። ^{e7} ሺን ሃዲ ዴዲያ ሳሉኔ ሳዓይ፥ ያሳው ጎዩኔና አሳቱ ፒርዴቲያ ጋላሳይኔ ዳዩያ ጋላሳይ ጋካናው ታኪዴ፥ ሄ ቃላን ታማ ናጊኖ።

⁸ ሺን ታ ሲቃቶ፥ ሃ ኢቲ ዩዋቶ ዶጎፒቱ፤ ጎዳ ማታን፥ ኢቲ ጋላሳይ ሻዓ ላይሳ ማላ ጊዲያዋ፥ ቃሲ ሻዓ ላይሳይ ኢቲ ጋላሳ ማላ ጊዲያዋ ዶጎፒቱ። ^{f9} ኢቱ ኢቱ ቆፒያዋዳን፥ ጎዳይ ባሬ አሳና ጌዳዋ አሳናው ታኪና፤ ሺን አኒኔ ባሬ ናጋሬፕ ሲማናዳን ኮዩፕ አቲን፥ አኒኔ ዳያና ማላ ኮዩና ዲሬው፥ ሂንቴሲ ጊዴ ዳንዳያን ጋምዔ።

¹⁰ ሺን ጎዳ ጋላሳይ ካዩሱዋዳን ያና፥ ሄ ጋላሲ ሳላቱ ዎልቃማ ጉንሳን ዳያና፤ ሳሉዋ ሜዴታቱ ዎልቃማ ሴላን ሲላና፤ ሳዓይኔ አ ቦላን ዴዲያ ኡባባይ ዳያና። ¹¹ ኡባባይካ ሄዋዳን ዳዩያዋ ጊዶፕ፥ ሂንቴ አይ ማላ አሳ ጊዳናው ቤሲ? ሂንቴ ዴው ጊሻኔ ያሳ ማላቲያዋ ጊዳናው ኮሺ። ¹² ሂንቴ ያሳ ጋላሳ ናጊሺና፥ ሄ ጋላሳይ ኤሌካ ጋካናዳን፥ ሂንቴንቶ ዳንዳዩቲያዋ አሲቴ፤ ሄ ጋላሲ ሳላቱ ጉዴቲዴ ዳያናኔ ሳሉዋ ሜዴታቱካ ዎልቃማ ሴላን ሲላና። ¹³ ሺን ኑኒ ያሳይ ኢማና ጌዳ ኦራሳ ሳሉዋኔ ኦራሳ ሳዓ ጊሉ ዴዳናሳ ናጊቶ። ^g

¹⁴ ሄዋ ዲሬው፥ ታ ሲቃቶ፥ ሄ ጋላሳ ናጊዴ፥ ፖኩኔ ዩላዩያባይ ባዩናዋንታ ጊዲዴ፥ አናና ሳሮቴሳን ዴዳና ማላ ሎዎባ ኡባ አሲቴ። ¹⁵ ጎዳ ዳንዳያይ አቶቴሳ ጊዲያዋ ሂንቴ ዎዛናን ቆፒቴ፤ ሄዋዳን ቃሲ ኑ ሲቆ ኢሻይ ጳወሎሲ፥ ያሳይ ባሬው ኢሜዳ አዴዳ ኤራቴሳን ሂንቴንቶ ገፌዳ። ¹⁶ ባሬ ገፌዳ ዳቢዳቢያን፥ ሄ ዩወዋባ ገፌያ ዎዴ፥ ታማሪቤና አሳቱኔ ሚኒቤና አሳቱ ሃራ ያሳ ማገፋቱዋ ጌላዩያዋዳንካ፥ ሄ ዳቢዳቢያ ጊዶን ዴዲያ አኪካናው ዋዩሲያ ዩወዋ ጌላዩና። ኡንቴንቱ ሄዋ አሲያዋን ባሬንቱ ቦላ ባሻ አሂኖ።

¹⁷ ሄዋ ዲሬው፥ ታ ሲቃቶ፥ ሂንቴ ሄዋ ኤሪያ ዲሬው፥ ማካላንቻቱዋ ባላን ጨሜቲዴ፥ ዎራ ቤና ማላኔ፥ ቃሲ ሚኒዴ ዴዲያ ሳጎፕ ኩንዴና ማላ ናጊቴቴ። ¹⁸ ሺን ሂንቴ ኑ ጎዳ፥ ኑና አሺያ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አዶ ኪካቴሳኒኔ ኤራቴሳን ዲጨቴ፥ አው ሃዲኔ ሜዲና ጋላሳይ ጋካናው ጋላታይ ጋኮ። አሜንዲ።

d3:5 ዶም 1:6-9 e3:6 ዶም 7:11 f3:8 ማዝ 90:4
 g3:13 ኢሳ 65:17፤ 66:22፤ ሳሕ 21:1

ዮሃንሲ

ፃፊዳ ኮይሮ ኪታ

ጌሉዋ

ዮሱሲ ኪቴዳ ዮሃንሲ ፃፊዳ ኮይሮ ኪታይ፡ ላዑ ሁጼ ቆጋቱዋ አይቁዳ፤ ሄዋንቱካ፡ ናባቢያዋንቶ ሰሳናኔ አ ናዓ ዮሱሲ ኪሪስቶሳና ኢቲፔቴሳይ ዴዓናዳን ሜንጮሳናሳኔ ሃ ኢቲፔቴሳ ጳዩሳናው ዳንዳዩያ ዎርዶ ቲግርቲያፔ ኡንቱንቱ ሃካና ማላ፡ ሚኒሲዴ አኬኪሳናሳ። ሄ ዎዴ ዴንዴዳ ዎርዶ ቲግርቲ «ኢታቴሳይ ፑልቲያዌ ሃ ኑኒ ዴዒያ ዎልቃማ አላግያና ጋኬቲያ ጋኬሳና ጊዲያ ዲራው፡ ሰሳ ናዓይ ዮሱሲ ሙሌካ አሳ ጊዳናው ዎይ፡ አሳቴሳ ኤሻይ አው ዴዓናው ዳንዳዩና» ያጊያዋ። ሄ አስታማራቱ፡ «አቶቴሳ ጉሳይ አላግያ ዴዑዋሲ ኡንዔቲያዋፔ ላዓ ኬሲያዋ» ያጊኖ። ሄዋ ቦላካ ቃሲ «ኢታኔ ኬካ ሻኪዴ አይቂያዋ ዎይ፡ ሃራ አሳው ሲቁዋ ቤሲያዋ ጊዶፔካ፡ አቶቴሳና ኡንቱንታ ጋሲያባይ ባዋ» ያጊኖ።

ፃፊ ሃ ቲግርቲያ ኤቁቲዴ፡ «ዮሱሲ ኪሪስቶሲ ፖሎ አሳ፤ ዮሱሳን አማኒያዋንቱኔ ሰሳ ሲቂያዋንቱ ኡባይ ባሬንቱ ጊዶኒካ ኢቱ ኢቱዋና ሲቁታናው ቤሴ» ያጊዴ አዴዳ።

ሼምጋቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ

ጌሉዋ (1:1-4)

ፖዑዋኔ ጳማ (1:5-2:29)

ሰሳ ናናኔ ፃላሂያ ናና (3:1-24)

ቱሙዋኔ ባሌሉዋ (4:1-6)

ሲቁዋ ዎልቃንሉዋ (4:7-21)

የኒያ አማኑዋ (5:1-21)

ዴዑዋ ቃላ

1 ኑኒ ኮዩሩዋፔ ዶሚዴ ዴዒያ፡ ኑ አዩፊያን ቤዒዴ፡ ኑ ኩሺያን አ ቦቺ ቤዔዳ ዴዑዋ ቃላባ ሂንቱንቶ ፃፊቶ። ኑኒ አ ቤዔዶ፤ ኑ ኩሺካ አ ቦቺ ቤዔዳ። ^{h2}ሄ ዴዑ ቆንጨና፡ ኑኒ አ ቤዒዴ፡ አባ ሂንቱንቶ ማርካቴቶ፤ ቃሲ ሰሳ አወዋ ማታን ዴዒያ ኑሲ ቆንጨዳ ሜዲና ዴዑዋባ ሂንቱንቶ አዴቶ። ⁱ³ቃሲ ኑናና ሂንቱንቶ ኢቲፔቴሳይ ዴዓና ማላ፡ ኑኒ ቤዔዳዋኔ ሲሴዳዋ ሂንቱንቶ አዴቶ፤ ኑሲ አወዋናኔ አ ናዓ ዮሱሲ ኪሪስቶሳና ኢቲፔቴሳይ ዴዔ። ⁴ኑኒ ኑ ናሺቻይ ፖሌታና ማላ፡ ሃዋ ሂንቱንቶ ፃፊቶ።

ሰሳይ ፖዑዋ

⁵ኑኒ ሰሳ ናዓፔ ሲሲዴ፡ ሂንቱንቶ አዲያ ኪታይ፡ «ሰሳይ ፖዑዋ፤ አኒ ጳማይ ሙሌካ ባዋ» ያጊያዋ። ⁶ኑኒ ኑሲ አናና ኢቲፔቴሳይ ዴዔ ጊዴ ጳማኒ ዴዎፔ፡ ኑ ሃሳያኒኔ ኑ አሱዋን ዎርዶቴቶ። ⁷ሺን ፖዑዋን ኢ ዴዒያዋዳን፡ ኑኒካ ፖዑዋን ዴዎፔ፡ ኑሲ ኢቶ ኢቱዋና ኢቲፔቴሳይ ዴዔ፤ ቃሲ አ ናዓ፡ ዮሱሲ ኪሪስቶሳ ሱሳይ ናጋራ ኡባፔ ኑና ጊሼ።

⁸ኑኒ ናጋራ አሲቤይኮ ጎፔ፡ ኑሬካ ኑና ጨሜቶ፤ ኑናን ቱማቴሳይካ ባዋ። ⁹ሺን ኑኒ ሰሳው ኑ ናጋራ ፓዎፔ፡ ኢ ኑ ናጋራ አቶ ጋናዉኔ ኑ ባዩዞ አሱዋ ኡባፔ ኑና ጊሻናው፡ አማኔቲያዋኔ ቱሙዋ አሲያዋ። ¹⁰ኑኒ ናጋራ አሲቤይኮ ጎፔ፡ ሰሳ ዎርዱዋ ጌቶ፤ አ ቃላይካ ኑ ዎዛናን ዴዔና።

h1:1 የሀ 1:1 i1:2 የሀ 1:14

ኪሪስቶስ ኑሲ ጋናቲያዎ

2 ታ ናቶ፥ ናጋራ ሂንቴ አሴናዳን፥ ታኒ ሃዋ ሂንቴንቶ ፃፋይ፤ ሺን አኒኔ ናጋራ አሶፕ፥ አዉዋ ማታን ኑሲ ጋናቲያ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ፥ ዒሉ፥ ዴዔ። ² ቃሲ ኑኒ ኑ ናጋራ አቶ ጌቴቱሳ ኪሪስቶሳ ባጋና ዴሜቶ፤ ኪሪስቶሲ ያርሼቴዳዌ አሳ ኡባ ናጋራ ዲጋናሳፕ አቲን፥ ኑ ናጋራ ፃላላ ዲጋናሳ ጊዴና። ³ ኑኒ ሶሳ አዛዙዋ ናጎፕ፥ ቱሙ አ ኤሪያዋ ሄዋን ሻካናው ዳንዳዬቶ። ⁴ ኢቲ ኡራይ፥ «ታኒ አ ኤራይ» ጊዴ፥ ቃሲ አ አዛዙዋ ናጎናን አጎፕ፥ ሄ ኡራይ ሶሳ ሲቂያዌ ቱሙ ፖሎቴዳ፥ ኑኒ ሶሳን ዴዒያዋ ሃዌ ኑና ኤሪሴ። ሄዌካ፥ ⁶ «ታኒ፥ ሶሳን ዴዒይ» ጊያ አኒኔ ኪሪስቶሲ ዴዒዳዋዳን ዴዒናው ቤሴ።

አራሳ አዛዙዋ

⁷ ታ ሲቃቶ፥ ታኒ ሂንቴንቶ ኮዩሩዋፕ ዴዒያ ኤጫ አዛዙዋ ፃፋይፕ አቲን፥ አራሳ አዛዙዋ ፃፊኪ፤ ሄ ኤጫ አዛዙ ሂንቴ ሲሴዳ ቃላ። ⁸ ጊዶፕካ፥ ታኒ ሂንቴንቶ ላዒንሱዋ አራሳ አዛዙዋ ፃፋይ፤ ሄ አዛዙዋ ቱማቴሳይካ ኪሪስቶሳኒኔ ሂንቴናን ቤቴ። አዩሲ ጎፕ፥ ዳማይ ዳዩ፤ ቱሙ ፖዑ ሃሂ ፖዔ።

⁹ ፖዑዋን ዴዒይ ጊዴ፥ ባሬ ኢሻ ኢዒያ አኒኔ ሃኖ ጋካናሲካ ዳማኒ ዴዒ። ¹⁰ ባሬ ኢሻ ሲቂያ አኒኔ ፖዑዋን ዴዒ፤ ሄ ኡራን ሃራ ኡራ ዳቢያባይ አያይኔ ባዋ። ¹¹ ሺን ባሬ ኢሻ ኢዒያ አኒኔ ዳማኒ ዴዒ፤ ዳማኒ ሃሜቴ። ዳማይ አ አይፊያ ቆቂሲ ዎሴዳ ዲራው፥ ሃቃ ቢንቶኔ ኤሬና።

¹² ታ ናቶ፥ ሶሳይ ኪሪስቶሳ ሱንሳ ዲራው፥

ሂንቴ ናጋራ አቶ ያጌዳ ዲራው፥ ታኒ

ሂንቴንቶ ፃፋይ።

¹³ አዎቶ፥ ኮዩሩዋፕ ዴዒያዋ ሂንቴ ኤሬዳ ዲራው፥

ሂንቴንቶ ፃፋይ።

ያላጋቶ፥

ፃላሂያ ካፕዋ ሂንቴ ሶኔዳ ዲራው፥

ሂንቴንቶ ፃፋይ።

ጉሳ ናቶ፥ ሶሳ አዉዋ ሂንቴ ኤሬዳ ዲራው፥

ሂንቴንቶ ፃፋይ።

¹⁴ አዎቶ፥ ኮዩሩዋፕ ዴዒያዋ ሂንቴ ኤሬዳ ዲራው፥

ሂንቴንቶ ፃፋይ።

ያላጋቶ፥

ሂንቴ ሚኖ ጊዲያ ዲራው፤

ሶሳ ቃላይ ሂንቴናን ዴዒያ ዲራው፥

ቃሲ ፃላሂያ ካፕዋ ሂንቴ ሶኔዳ ዲራው፥

ሂንቴንቶ ፃፋይ።

¹⁵ ሃ አላሚያ ዎይ አላሚያን ዴዒያ አያኔ ሲቆፕቴ። ሂንቴ ሃ አላሚያ ሲቆፕቴ፥ ሶሳ ሲቁ ሂንቴናን ባዋ። ¹⁶ አዩሲ ጎፕ፥ ሃ አላሚያን ዴዒያ ኡባባይ፥ ሄዌካ፥ አሳቴሳ አሙ፥ አዩራያን ያሊዴ ካጄሊያዌኔ ባሬ ዴዒያዋን ጩቁቲያዌ ሃ አላሚያፕ ዩዳዋፕ አቲን፥ ሶሳፕ ዩቤና። ¹⁷ ሃ አላሚኒ ሃ አላሚያን አሳይ አዎቲያ ኡባባይ አሳና፥ ሺን ሶሳይ ጊዳዋ አሲያ ኡራይ ሜዲናው ዴዒና።

ኪሪስቶሳ ኤቁቲያዋፕ ናጌቲያዎ

¹⁸ ታ ናቶ፥ ዎዲያ ዉርሴሳይ ማታቴዳ፤ ኪሪስቶሳ ኤቁቲያዌ ሲንሳፕ ያናዋ ሂንቴ ሲሴዳዋዳን፥ ሃራይ አቶ ሃሂካ አ ኤቁቲያዋንቱ ጮራቱ ዴንዴዲኖ። ሄዋ ዲራው፥ ዎዲያ ዉርሴሳይ ማታቴዳዋ ኑኒ ሄዋን ኤራቶ። ¹⁹ ሃ ኤቁቲያዋንቱ ኑ ባጋ ጊዴና ዲራው፥ ኑ ጊዶፕ ኬሴዲኖ፤ አዩሲ ጎፕ፥ ኡንቴንቱ

ኑ ባጋ ጊዲያባ ጊዲንቶኔ፥ ኑ ጊዲን ዴዓና፤ ሺን ኡንቱንቱፍ አኒኔ ኑ ባጋ ጊዴናዌ ኤሬታና ማላ፥ ኑ ጊዲፍ ኬሴዲኖ።

20 ሺን ኪሪስቶሲ ሂንቴ ቦላ ጊሻ አያና ጉሴዳ፤ ቃሲ ሂንቴ ኡባይ ቱሙዋ ኤሪታ። 21 ቱሙዋ ሂንቴ ኤሪያ ዲራዉኔ ቃሲ ቱሙዋን ዎርዱ አያይኔ ባዩናዋ ሂንቴ ኤሪያ ዲራው፥ ታኒ ሂንቴንቶ 9ፋይፍ አቲን፥ ቱሙዋ ሂንቴ ኤሬና ዲራው 9ፊኪ።

22 ዩሱሲ አኪቴዳ ኪሪስቶሳ ጊዲያዋ ኤሪኬ ጊያ ኡራፍ አቲን፥ ዎርዱ አኔ? ሄዌ ያሳ አዉዋኔ ናዓ ኤሪኬ ጊያዌ ኪሪስቶሳ ኤቁቲያዋ። 23 ያሳ ናዓ ኤሪኬ ጊያ አናኔ ያሳ አዉካ ኤሬና፤ ያሳ ናዓ ኤራይ ጊያ አናኔ ቃሲ ያሳ አዉካ ኤሬ።

24 ሄዋ ዲራው፥ ኮዩሩዋፍ ሂንቴ ሲሴዳዋ ሂንቴ ዎዛናን ማኒሲዴ ናጊቴ። ኮዩሩዋፍ ሲሴዳዋ ሂንቴ ናንቴ፥ ሂንቴንቶ ቃሲ ያሳ ናዓናኔ ያሳ አዉዋና ኢቲፍቴላይ ዴዓና። 25 ቃሲ ኪሪስቶሲ ባሬ ሁጺው ኑሲ አማና ጊዳዌ ሜዲና ዴዑዋ።

26 ታኒ ሃዋ ሂንቴንቶ ሄ ሂንቴና ባሌሲያ አሳቱዋ ዲራው 9ፋዲ። 27 ሺን ኪሪስቶሲ ሂንቴ ቦላ ባሬ ጊሻ አያና ጉሴዳ። ጊሻ አያናይ ሂንቴናን ዴዒያ ዲራው፥ አኒኔ ሂንቴና ታማሪሳና ኮሼና፤ አዩሲ ጎፕ፥ አ ጊሻ አያናይ ሂንቴና ኡባባ ታማሪሴ። ኢ ታማሪሲያዌ ቱሙዋፍ አቲን ዎርዱዋ ጊዴና። ሄዋ ዲራው አያና ጊሻ ቲማርቴው አዛዜቲዴ፥ ኪሪስቶሳና ኢቲፍቴላን ዴዒቴ።

28 ታ ናቶ፥ ቃሲ ኢ ቆንጩያ ዎዴ፥ ኑኒ ያሺ ባዩናዋንታ ጊዳናዳኒኔ፥ አ ዩሳ ጋላሲ አ ሲንሳን ኑኒ ዩላቱናዳን፥ አናና ኢቲፍቴላን ዴዒቴ። 29 ኪሪስቶሲ ሂሎ ጊዲያዋ ሂንቴ ኤርፍ፥ ሂሎባ አሲያ ኡባይ ያሳ ናዓ ጊዲያዋ ኤራናው ቤሴ።

ያሳ ናናቱዋ

3 ኑኒ ያሳ ናናቱዋ ጌቲቲዴ ሄሴታና ማላ፥ ያሳይ ኑና አይ ኪና ሲቁዴንቶኔ ቤዒቴ። ኑኒ ቱሙካ አ ናናቱዋ፥ ሃ አሳሚ ያሳ ኤሬና ዲራው፥ ኑናካ ኤሬና። k2 ታ ሲቃቶ፥ ሃዒ ኑኒ ያሳ ናናቱዋ፤ ኑኒ አያ ሃናደንቶ ቢሮ ኤራቲቤና፤ ሺን ኪሪስቶሲ ቆንጩያ ዎዴ፥ ኑኒ አ ማላታናዋ ኤሬቶ። አዩሲ ጎፕ፥ ኢ ቱሙ አ ጊዲያዋ ኑኒ ኩሜንሳን ቤዓና። 3 ቃሲ ኪሪስቶሳ ቤዓና ጊዴ ናሹቻን ናጊያ አኒኔ ኪሪስቶሲ ጊሻ ጊዴዳዋዳን፥ ባሬና ጊሹ።

4 ናጋራ አሲያ ኡባይ ያሳ ሂጊያ ሜንሴ፤ አዩሲ ጎፕ፥ ናጋራይ ያሳ ሂጊያ ሜንሴሳ። 5 ኪሪስቶሲ አሳ ናጋራ ዳዩሳናው ቆንጩዳዋ ሂንቴ ኤሪታ፤ አኒ ናጋራይ ባዋ። 16 ኪሪስቶሳን ዴዒያ አኒኔ ናጋራ አሲዴ ዴዒና፤ ቃሲ ናጋራ አሲዴ ዴዒያ አኒኔ አ ቤዒቤና ዎይ ኤሪቤና።

7 ታ ናቶ፥ አኒኔ ሂንቴና ባሌሶፖ። ኪሪስቶሲ ሂሎ ጊዲያዋዳን፥ ሂሎባ አሲያ ኡራይ ሂሎዋ። 8 9ላሂያ ካፑ ኮዩሩዋፍ ናጋራ አሴዳ ዲራው፥ ናጋራ ኡባ ዎዴ አሲያ ኡራይ 9ላሂያ ካፑዋሳ፤ ሄዋ ዲራው፥ ያሳ ናዓይ 9ላሂያ ካፑዋ አሱዋ ዳዩሳናው ቆንጩዳ። 9 ያሳ ናናቱዋ ጊዲያ ኡባይ ያሳ ሜዴታይ ኡንቱንቱን ዴዒያ ዲራው፥ ናጋራ ኡባ ዎዴ አሲኪኖ፤ ቃሲ ያሳይ ኡንቱንቱ አዉዋ ጊዲያ ዲራው፥ ናጋራ አሳናው ዳንዳዩኪኖ። 10 ያሳ ናናቱዋ ጊዳዋኒኔ 9ላሂያ ካፑዋ ናናቱዋ ጊዲን ዴዒያ ዱማቴላይ ሃዋን ኤሬቴ፤ ሂሎባ አሴናዋንቱኔ ዎይ ባሬ ኢሻ ሲቁናዋንቱ አኒኔ ያሳ ናናቱዋ ጊዲኪኖ።

ኢቱ ኢቱዋና ሲቁቲያዋ

11 አዩሲ ጎፕ፥ ኮዩሩዋፍ ሂንቴ ሲሴዳ ኪታይ፥ «ኢቱ ኢቱዋና ሲቁታናው ቤሴ» ያጊያዋ። m12 ኑኒ ቃዩላ ማላ ጊዳናው ቤሴና። ቃዩላ 9ላሂያ ካፑዋሳ፤ ሄዋ ጊዲ ዲራው፥ ባሬ ኢሻ ዎዴዳ። ኢ ባሬ ኢሻ አዩሲ ዎዴዴ። ኢ አሴዳ አሱ ኢታ ጊዲና፥ አ ኢሻይ አሴዳ አሱ ሎዓ ጊዴዳ ዲራው ዎዴዳ። n

13 ታናዳን ያሳ ካሊያዋንቶ፥ ሃ ሳዓ አሳይ ሂንቴና ኢፑፕ፥ አራሳባ ጎፒቴ። 14 ኑኒ አማኒያዋንታ ሲቁያ ዲራው፥ ሃዩቁዋፍ ዴዎ ፒኔዳዋ ኤሬቶ፤ አማኒያዋንታ ሲቁና ኡራይ አኒኔ ሃዩቁዋ ጊዲን ዴዒ። 15 አማኒያዋንታ ኢሂያ አኒኔ ሹምፑዋ ዎዴዳዋ፤ ቃሲ ሹምፑዋ ዎዴዳዋን ሜዲና ዴዑ ባዩናዋ ሂንቴ ኤሪታ። 16 ኪሪስቶሲ ባሬ ሹምፑዋ ኑ ዲራው አሲዴ ኢሜዳዋን ሲቁ አዩንቶ ኑኒ ኤሬዶ፤

k3:1 የህ 1:12   l3:5 የህ 1:29   m3:11 የህ 13:34   n3:12 ዶም 4:8

ኑኒካ አማኒያዋንቱ ዲራው፡ ኑ ሼምፑዋ አሲዴ ኢማናው ቤሴ።¹⁷ ሺን ዱሬ አሳይ አኒኔ ባሬ ኢሻይ ሜቶቲያዋ ቤዒዴ፡ አው ቃሬቴናን ኢፖፔ፡ ባሬ ዎዛናን ሶሳ ሲቃይ ጋናው ዋኒ ዳንዳዩ?¹⁸ ታ ናቶ፡ ኑኒ አሱዋኒኔ ቱማቴሳን ሲቁቶይቴፔ አቲን፡ ጮ ሃሳያን ዎይ ቦላ ዶናን ሲቁታናው ቤሴና።

ሶሳ ሲንሳን አማኔቲዴ ኤቂያዋ

19-20 ኑኒ ቱሙዋ ባጋን ዴዒያዋ ሄዋን ኤራና፤ ቃሲ ኑ ዎዛናይ ኑ ቦላ ፒርዲያ ዎዴ ኡባን፡ ሶሳ ሲንሳን ቱማቴሳ ኑና ሄዋን ኤራሴ። አዩሲ ጎፔ፡ ሶሳይ ኑ ዎዛናፔ ዎልቃማ፤ ቃሲ ኢ ኡባባ ኤሬ።

21 ታ ሲቃቶ፡ ኑ ዎዛናይ ኑ ቦላ ፒርዴናዋ ጊዶፔ፡ ኑኒ ሶሳ ሲንሳን ያዮኩ።²² ኑኒ አ አዘዙዋ ናጊያ ዲራውኔ አ ናሼቺያባ አሲያ ዲራው፡ ዎሲያ ኡባባ አፔ አኬቶ።²³ ሶሳ አዘዙ ሃዋ፡ ኪሪስቶሲ ኑና አዘዘዳዋዳንካ፡ ሶሳ ናዓ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ሱንሳን ኑኒ አማናናዳኒኔ ኢቱ ኢቱዋና ሲቁታናዳን ሶሳይ ኑና አዘዘዳ።²⁴ ሶሳ አዘዙዋ ናጊያ አኒኔ ሶሳ ጊዶን ዴዒ፤ ሶሳይካ አ ጊዶን ዴዒ፤ ሶሳይ ኑሲ ኢሜዳ አ አያና ባጋና ኢ ኑ ጊዶን ዴዒያዋ ኑኒ ኤሬቶ።

ቱማንቻ አያናኔ ዎርዶ አያና

4 ታ ሲቆቶ፡ ሶሳ አያናይ ታናን ዴዒ ጊያ ኡባ አማናፒቴ፤ ሺን ኡንቱንቱን ዴዒያ አያናይ ሶሳፔዩ ዎይ ጊዴኔንቶ ፓጩቱ። አዩሲ ጎፔ፡ ጮራ ዎርዶ ናባቱ ኡባሳ ቤዲና።² ሶሳ አያና ጊዲያዋ ሂንቴ ሃዋን ኤራና፤ «ዩሱሲ ኪሪስቶሲ አሳ ጊዲዴ ዩዳዋ አማናይ» ጊያ አናኒኔ ዴዒያ አያናይ ኡባይ ሶሳፔ ዩ።³ ቃሲ ኪሪስቶሲ አሳ ጊዲዴ ዩዳዋ አማናይ ጊናዋ አያናይ ኡባይ ሶሳፔ ዩቤና፤ አኒ ኪሪስቶሳ ኤቁቲያ አያናይ ዴዒ። ሂንቴ ሄዌ ያናዋ ካሴ ሲሴዲታ፤ ኢ ሃራይ አቶ ሃዒካ ሃ አላሚያን ዴዒ።

4 ታ ናቶ፡ ሂንቴ ሶሳዋንታ፤ ሂንቴ ጊዶን ዴዒያ ጊሻ አያናይ ሃ አላሚያን ዴዒያ አያናፔ ዳር ዎልቃሚያ ዲራው፡ ዎርዶ ናባቱዋ ሂንቴ ያኔዲታ።⁵ ኡንቱንቱ ሃ አላሚያ አሳ ጊዲያ ዲራው፡ ሃ አላሚያባ ሃሳዩና፤ ሃ አላሚያ አሳይካ ኡንቱንቱ ሃሳያ ሲሴ።⁶ ኑኒ ሶሳዋንታ፤ ሶሳ ኤሪያ አኒኔ ኑኒ ጊያዋ ሲሴ። ሶሳ ኤሪና አኒኔ ኑኒ ጊያዋ ሲሴና፡ ኑኒ ቱሙ አያናኔ ዎርዶ አያና ሄዋን ሻኬቶ።

ሶሳይ ሲቁዋ

7 ታ ሲቃቶ፡ ሲቁ ሶሳፔ ዩያ ዲራው፡ አኔ ኢቱ ኢቱዋና ሲቁቶይቴ። ሲቁቲያ አኒኔ ሶሳ ናና፤ ሶሳካ ኤሪና።⁸ ሶሳ ኤሻይ ሲቆ ጊዲያ ዲራው፡ ሲቁና ኡራይ አኒኔ ሶሳ ኤሪና።⁹ ሶሳይ ኑና ባሬ ሲቁዋ ሃዋን ቤሴዳ፤ ኑኒ አ ባጋና ዴውዋ ዴማና ማላ፡ ባሬ ኢቲ ናዓ ሃ አላሚያ ኪቱዳ።¹⁰ ሲቁዋ ጊያዌ ሃዋ፤ ሶሳይ ኑና ሲቁዴ፡ ኑኒ ኑ ናጋራፔ ማርቴሳ ዴሜዳ ባሬ ናዓ ኑሲ ኪቱዳፔ አቲን፡ ኑኒ አ ሲቁዳዋና ጊዴና።

11 ታ ሲቆቶ፡ ሶሳይ ኑና ሃዋዳን ሲቁዳዋ ጊዶፔ፡ ኑኒካ ኢቱ ኢቱዋና ሲቁታናው ቤሴ።¹² ሶሳ አኒኔ ሙሌካ ቤዒቤና፤ ኑኒ ኢቱ ኢቱዋና ሲቁቶፔ፡ ሶሳይ ኑ ጊዶን ዴዒ፤ አ ሲቁካ ኑ ጊዶን ፖሌቱዳ።

13 ሶሳይ ባሬ አያና ኑሲ ኢሜዳ ዲራው፡ ኑኒ ሶሳ ጊዶን ዴዒያዎኔ ኢካ ኑ ጊዶን ዴዒያዋ ኤሬቶ።¹⁴ ሶሳ አዉ ባሬ ናዓ ሃ አላሚያ አሺያዋ ጊዳናው ኪቱዳዋ ኑኒ ቤዒዴ ማርካቱቶ።¹⁵ ዩሱሲ ሶሳ ናዓ ጊዲያዋ ማርካቲያ አ ጊዱዋኒኔ ሶሳይ ዴዒ፤ ኢካ ሶሳ ጊዶን ዴዒ።¹⁶ ሶሳይ ኑና ሲቁያዋ ኑኒ ኑ ሁጲው ኤሬቶኔ አማኔቶ።

ሶሳይ ሲቁዋ፡ ሲቁዋን ዴዒያ አኒኔ ሶሳ ጊዶን ዴዒ፤ ሶሳይካ አ ጊዶን ዴዒ።¹⁷ ኑ ዴው ሃ አላሚያን ኪሪስቶሲ ዴዒያዋ ማላ ጊዲያ ዲራው፡ ፒርዳ ጋሳሲ ኑኒ ያዩና ማላ፡ ሲቁ ኑ ጊዶን ፖሌቱዳ።¹⁸ ሲቁዋን ያሺ ባዋ፤ ጋሱካ ቱሙ ሲቁ ያሻ ኬሲ አሉ። ያሻይኔ ሙራይ ኢቲፔ ቤያ ዲራው፡ ያዩያ ኡራ ሲቁ ኩሜንሳ ጊዴና።

19 ሶሳይ ኮይሮ ኑና ሲቁዳ ዲራው፡ ኑኒ አ ሲቁዶ።²⁰ አኒኔ፡ «ታኒ ሶሳ ሲቃይ» ጊዴ ባሬ ኢሻ ኢፖፔ፡ ኢ ዎርዱዋ፡ አዩሲ ጎፔ፡ ቤዒዳ ባሬ ኢሻ ሲቁናዌ ቤዒቤና ሶሳ ሲቃናው ዋኒ ዳንዳዩ?

21 ቃሲ ኪሪስቶሲ ኑሲ ኢሜዳ አዘዙ ሃዋ፤ ሶሳ ሲቁያ ኡራይ ባሬ ኢሻካ ሲቃናው ቤሴ።

ሃ አላሚያ ምኒያዎ

5 አኩቱዳ ከራስቶሳ ያጊዴ፥ ዩሱሳ አማኒያ ኡባይ ያሳ ናና፤ ቃሲ ያሳ አጫዎ ሲቂያ አኒኔ አ ናናቱዋካ ሲቂ። ² ኑኒ ያሳ ሲቂያዋኒኔ አ አዛዙዋ ናጊያዋን፥ ያሳ ናናቱዋ ሲቂያዋ ኤሬቶ። ³ አዩሲ ጎፔ፥ ኑኒ ያሳ ሲቂያዌ አ አዛዙዋ ናጊያዋ፤ አ አዛዙካ ዴዎ ጊዴና። ⁴ አዩሲ ጎፔ፥ ያሳ ናዓ ጊዴያ አኒኔ ሃ አላሚያ ያናናው ዳንዳዩ፤ ኑኒካ ሃ አላሚያ ያናናዌ ኑ አማኑዋና። ⁵ ሃ አላሚያ ያናናው ዳንዳዩያዌ አኒ? ዩሱሲ ያሳ ናዓ ጊዴያዎ አማኒያዎ ማላይ ያናና።

ከራስቶሳዎ ማርካቴዳዎ

⁶ ዊንቃታ ሃሳናኔ ሃይቁዎ ሱሳና ዩዳዌ ሃዋ፤ ኢካ ዩሱሲ ከራስቶሳ፤ ሃሳናኔ ሱሳና **ኢ ዩዳዋፔ አቲን፥ ሃሳ ማላና ዩቤና። ጌሻ አያናይ ቱዎ ጊዴያ ዲራው፥ ሄዌ ቱዎ ጊዴያዎ ኢ ባሬ ሁጲው ማርካቴ። ⁷ አዩሲ ጎፔ፥ ሄዙ ማርካቴ ዴዒኖ። ⁸ ሄዋንቱ፥ ያሳ አያና፥ ሃሳኔ ሱሳ፤ ሃ ሄዛቱ ኢቱ ኢቱዋዎ ጳልቁኪኖ። ⁹ ኑኒ አሳይ ማርካቴያዎ አማኖፔ፥ ያሳይ ማርካቴያዌ አሳዋፔ ሎይሲ አጴ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ያሳይ ባሬ ናዓባ ማርካቴዳ ማርካቴሳይ ሃዋ። ¹⁰ ያሳ ናዓ አማኒያ ኡራ ዎዛናን ሃ ማርካቴሳይ ዴዒ። ያሳ አማኔና ኡራይ አኒኔ ያሳይ ባሬ ናዓው ማርካቴዳ ማርካቴሳ አማኒቤና ዲራው፥ ያሳ ዎርዱዎ ጌ። ¹¹ ሲሚ ማርካቴሳይ ሃዋ፤ ያሳይ ኑሲ ሜጲና ዴዑዋ ኢሜዳ፤ ሄዌካ አ ናዓን ዴዒ። ¹² ያሳ ናዓይ ዴዒያ አሲኔ ዴዑ ዴዒ፤ ያሳ ናዓይ ባይና አሲኔ ዴዑ ባዋ።

ሜጲና ዴዑዋ

¹³ ያሳ ናዓ ሱንሳን አማኒያ ሂንቴንቶ ሜጲና ዴዑ ዴዒያዎ ሂንቴ ኤራና ማላ፥ ሃዋ ሂንቴንቶ ማላ። ¹⁴ ያሳይ ኮዩያዋዳን፥ አዩኔ ኑኒ አ ዎሶፔ፥ ኢ ሲሲያዎ ኑኒ ኤሪያ ዲራው፥ አ ሲንሳን ያዮኮ። ¹⁵ ኑኒ ዎሲያ ኡባን ኢ ሲሲያዎ ኤሮፔ፥ ኑኒ አ ዎሴዳዎ ኢ ዛሬዳዎ ኤሬቶ። ¹⁶ አኒኔ ሃይቁ ቤሴና ናጋራ ባሬ ኢሻይ አሲሺን ቤዎፔ፥ ያሳ ዎሳናው ቤሴ፤ ሃይቁ ቤሴና ናጋራ አሴዳዎንቶ ያሳይ ዴዑዋ ኢማና። ሃይቁ ቤሲያ ናጋራይ ዴዒ፤ ታኒ ሂንቴና ሄዎ ያሳ ዎሲቴ ጊኬ። ¹⁷ ባዩዞ አሱ ኡባይ ናጋራ፤ ሺን ሃይቁ ቤሴና ናጋራይ ዴዒ። ¹⁸ ያሳ ናናይ አኒኔ ናጋራ ኡባ ዎዴ አሴናዎ ኑኒ ኤሬቶ። አዩሲ ጎፔ፥ ያሳ ናዓይ ኡንቴንታ ናጌ፤ ቃሲ ማላሂያ ካፔካ ኡንቴንታ ቆሃናው ዳንዳዩና። ¹⁹ ኑኒ ያሳዋንታ ጊዴያዋኔ ሃ አላሚ ኡባይ ማላሂያ ካፔዋን ሞዴቴዳዌ ኤሬቶ። ²⁰ ኑኒ ቱሙ ያሳ ኡራናዳን፥ ያሳ ናዓይ ዩዳዋኔ ኑሲ አከካ ኢሜዳዎ ኤሬቶ። ኑኒ ቱሙ ያሳ ጊዴን፥ አ ናዓ ዩሱሲ ከራስቶሳ ጊዴን ዴዒቶ፤ ኢ ቱሙ ያሳኔ ሜጲና ዴዑዋ። ²¹ ታ ናቶ፥ ኤቃቱዋፔ ሂንቴ ሁጲያ ናጊቴ።

**5:6 ሃሳናኔ ሱሳና፥ ዩሱሲ ሃ አላሚያ ዩዴ ዊንቃታ ሃሳ ማላና ጊዴናን ባሬ ሃይቁዎ ሱሳን ዩዳ፥ ሄዎ ጉሳይ ኢ አሳ ከሺያን ማጭቱሳ ማላ ጊዴናን፥ ሃ አላሚያን ሃይቁዳ ጉሳ።

የሃኒሳ

ገፌዳ ላዔንሶ ኪታ

ጌሉዋ

የሃኒሳ ላዔንሶ ኪታ፡ ዩሱሲ ኪቴዳ አማኒያዎንታ ካሌሲያ ጨማ የሃኒሳ ገፌዳ፡ ገፌቴዳዌክ፡ ዶሬቴዳ ጎዳቲሳኔ ኢዚ ናናቱዋሳ፡ ኢዛክ ሄ ዎዴ ዴዒያ አማኒያ አሳ ሸቁዋ ቤሳው። ሃ ቃንሳ ኪታይ ገፌቴዳዌ ኡንቱንቱ ኢቱ ኢቱዋና ሲቁታናዳን ሃሳዩሳናሳኔ ዎርዶ አስታማራቱዋፔኔ ኡንቱንቱ ቲግርቲያፔ ናጌታናዳን ቆሬሳናሳ።

ሽምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ

ጌሉዋ (1-3)

ሲቁ ኡባፔ ቦላ (4-6)

ዎርዶ ቲግርቲያፔ ናጌታናዳን አዴቶዋ (7-11)

ወርሴሳ ቁቲያ (12-13)

1 ¹⁻² ታኒ አማኒያዎንታ ካሌሲያ ጨማይ፡ ሂንቱንቶ፡ ዶሬቴዳ ገኒወኔ ኢዚ ናናው ሰጥ ዳቢዳቢያ ገፋይ፤ ኑ ጊዶን ዴዒያ ቃሲ ኑናና ሜዲናው ዴዓና ቱማቴሳ ዲራው፡ ታኒ ሂንቱና ቱሙ ሲቃይ። ቃሲ ታ ገላላ ጊዴናን፡ ቱማቴሳ ኤሪያ ኡባቱ ሂንቱና ሲቁኖ።

³ ዶሳ ኑ አወዋኔ አ ናዓ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ አዶ ኬካቴሳይ፡ ማርቴሳይኔ ሳርቴሳይ ቱማቴሳኒኔ ሲቁዋን ኑናና ኢቲፔ ጊዶ።

ቱሙዋባኔ ሲቁዋባ

⁴ ዶሳ አወ ኑና አዛዜዳዋዳን፡ ኔ ናናቱዋፔ አማሬዳዋንቱ፡ ቱማቴሳን ዴዒያዋ ቤዓዴ ታኒ ዳር ናሽታዲ። ⁵ ሲቆ ገኔ፡ ሃዒካ ኑኒ ኡባይ ኢቱ ኢቱዋና ሲቁታና ማላ፡ ታኒ ኔና ዎሳይ፤ ሃ አዛዙ ካሴዴፔ ኑናና ዴዒያ አዛዙዋፔ አቲን፡ ታኒ ኔው አራሳ አዛዙዋ ገሬኪ። ⁶ ሲቁዋ ጊያዌ ኑኒ ዶሳ አዛዙዋ ናጊዴ ዴዒያዋ ጊያዋ። ቃሲ ኮዩሩዋፔ ሂንቱ ሲሴዳዋዳንካ፡ አ አዛዙ አዩ ጎፔ፡ ሂንቱ ኡባይ ሲቁዋን ዴዓናዋ።

⁷ አዩሲ ጎፔ፡ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ አሳ ጊዴዴ ዩዳዋ አማኖኮ ጊያዋንቱ፡ ባሌሲያ ዳር አሳቱ፡ ጋዴ ጊዶ ጌሌዲኖ። ሄዋ ማላ ኡራይ አኒኔ አሳ ባሌሲያዋኔ ኪሪስቶሳ ኤቁቲያዋ። ⁸ ሂንቱ አሴዳዎ ኩሜንሳ ዎይታ አካናፔ አቲን፡ ኑኒ ስሴዳዋ ባዩዜና ማላ፡ ሂንቱና ናጊ።

⁹ ኪሪስቶሳ ቲግርቲያፔ ሃኪያ ኡራወኔ ቃሲ አ ቲግርቲያን ዴዔና ኡራው ዶሳና ኢቲፔቴሳይ ባዋ፡ ኪሪስቶሳ ቲግርቲያን ዴዒያ ኡራው ዶሳ አወዋናኔ አ ናዓና ኢቲፔቴሳይ ዴዔ። ¹⁰ አኒኔ ሂንቱኮ ዩዴ፡ ሃ ቲግርቲያ አሄናን አጎፔ፡ ሂንቱ ጎሴ አ ጌሊሶፐፔ፤ ሳርካ ጎፐ። ¹¹ አዩሲ ጎፔ፡ አ ሳር ጊያ ኡራይ አ ኢታ አሱዋ አናና ጊሼ።

ወርሴሳ ሳርታ

¹² ታኒ ሂንቱንቶ ገፋናው ኮዩዳ ዳርባይ ዴዔ፤ ሸን ዋራቃታኒኔ ቃላሚያን ገፋናው ኮዩቤይኪ፤ ሸን ኑ ናሽቻይ ፖሌታና ማላ፡ ሂንቱናና ዶናን ሃሳያናው ሂንቱኮ ባና ጋዴ ቆፓይ።

¹³ ሲቆ ገኔ፡ ዶሳይ ዶሬዳ ኔ ሚቻቲ ናናይ ኔና ሳር ሳር ያጊኖ።

††1:1-2 ዶሬቴዳ ገኒወኔ ኢዚ ናናው፡ አኒ ኤሪ ሃዌ ገፌቴዳዌ፡ ዎሳ ጎሴወኔ ኢዚን ዴዒያ ጎዳ ካሊያ አማኒያዎንቶ ጊዴናን አጊና። 13 ጊሊቴ።

‡‡1:8 ኑኒ፡ ኢቲ ኢቲ ጊሻ ማገፋ ቢሌሳይ፡ «ሂንቱንቱ» ያጌ።

የሃኒሳ

ፃፊዳ ሄዜንሶ ኪታ

ጌሉዋ

የሃኒሳ ሄዜንሶ ኪታ፣ ዩሱሲ ኪቱዳ አማኒያ አሳ ካሌሲያ ጨማየ የሃኒሳ ፃፊዳ፣ ኢ ፃፊዳዌካ ጋዮሳ ጊያ ኢቲ ዎሳ ጎሊያ ካሌሲያዋሳ፣ ፃፊ፣ ጋዮሲ ሃራ አማኒያዋንታ ማዴዳ ዲራው አ ጋላቴ፤ ሃራ ባጋና ቃሲ ዲዮቲራፊሳ ጌቴቲያ ሜቱዋ ሜዲያ ቢታኒያፔ ናጌታና ማላ አከኪሴ።

ሼምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ

ጌሉዋ (1-4)

ጋዮሲ ጋላቴቶዋ (5-8)

ዲዮቲራፊሴ ናጌታናዳን አዴቶዋ (9-10)

ዲሜዒሮሲ ጋላቴቶዋ (11-12)

ዉርሴሳ ቱቲያ (13-15)

1 ታኒ አማኒያዋንታ ካሌሲያ ጨማይ፣ ቱሙ ሲቂያ ታ ሲቂዋ ጋዮሳው ሃ ዳቢዳቢያ ፃፋይ። ^{p2} ታ ሲቆ፣ ኔኒ ያሳና ዴዒያ ዴው ሎዓ ጊዲያዋ ታኒ ኤሪያዋዳን፣ ኔና አያዩኔ ዋዩሴና ማላኔ ቃሲ ኔ አሳቴሳይ ፓፃ ጊዳና ማላ፣ ያሳ ዎሳይ። ³ አዩሲ ጎፔ፣ አማራዳ ኢሻቱ ዩዴ፣ ኡባ ዎዴ ኔኒ ቱማቴሳን ዴዒያዋኔ ኔ ቱማቴሳባ ማርካቴዳ ዎዴ፣ ታኒ ዳሮ ናሼታዲ። ⁴ ታ ናናይ ^{¶1} ቱማቴሳን ዴዒያዋ ሲሲያዋፔ አዲዴ፣ ታና ናሼቺያባይ ባዋ።

ጋዮሳባ አሳይ ማርካቴ

⁵ ታ ሲቆ፣ ኑ ኢሻቱ ኢማሳ ጊዶፔካ፣ ኔኒ ኡንቱንቶ አሲያ አሱዋ ኡባን አማኔቴዳ አሱዋ አሳዳ። ⁶ ቃሲ ኡንቱንቱ ኔ ሲቂዋባ አማኒያ አሳቶ ማርካቴዲኖ፤ ኡንቱንቱ ቃንፄናን ባሬ አጊያ ባና ማላ ያሳይ ዶሲያዋዳን፣ ኔኒ ሎዶባ አሳዴ ኡንቱንታ ማዳሪኪ። ⁷ አዩሲ ጎፔ፣ ያሳ አማኔናውንቱፔ አዩኔ አከናን፣ ኪሪስቶሳ ሱንሳ ዲራው ከሴዲኖ። ⁸ ሄዋ ዲራው፣ ኑኒ ቱማቴሳ ኡንቱንቱና ኢቲፔ አሳና ማላ፣ ሃዋንቱ ማላ አሳቱዋ ማዳናው ቤሴ።

ዲዮቲራፊሴ ሴሬቴዳ፤ ዲሜዒሮሲ ሳቤቴዳ

⁹ ታኒ አማኒያዋንቶ፣ ዳቢዳቢያ ፃፋዲ፤ ሺን ኡንቱንቱ ካፔዋ ጊዳናው ኮዩያ ዲዮቲራፊሴ ኑኒ ጊያዋ አከና። ¹⁰ ሄዋ ዲራው፣ ታኒ ያ ቢያ ዎዴ፣ ኢ ኑ ቦላን ሃሳዩያ ኢታ ሃሳያኔ ኢ አሴዳ አሱዋ ሂንቱንቶ አዳና፤ ቃሲ ኢ ሄዌ ጉዌዳ ጊዴ፣ ኑ ኢሻቱ ዩያ ዎዴ ሞኪና፤ ሃራይ አቶ ኡንቱንታ ሞካናው ኮዩያዋንታካ ዲጊዴ፣ አማኒያዋንቱ ጊዶፔ ከሴ።

¹¹ ታ ሲቆ፣ ሎዶባፔ አቲን፣ ኢታባ ማላቶፓ። ሎዶባ አሲያ አኒኔ ያሳ አሳ፤ ሺን ኢታባ አሲያ አኒኔ ያሳ ኤሬና።

¹² ዲሜዒሮሲ ሎዓ ጊዲያዋ አሳይ ኡባይ ማርካቴ፤ ቱማቴሳይ ባሬ ቡጲያንካ አባ ማርካቴ። ኑኒካ ቃሲ አባ ማርካቴቶ፤ ኑ ማርካቴሳይ ቱማ ጊዲያዋ ሂንቱካ ኤሪታ።

ዉርሴሳ ሳሮታ

¹³ ታኒ ኔው ፃፋናው ኮዩዳ ዳሮባይ ዴዔ፤ ሺን ዋራቃታኒኔ ቃላሚያኒኔ ፃፋናው ኮዩኪ። ¹⁴ ሺን ታኒ ማታን ኔናና ጋኪታናው ቆፓይ፤ ሄ ዎዴ ኑኒ ጋኪቲዴ ሃሳያና።

¹⁵ ሳሮቴሳይ ኔናና ጊዶ።

¶1:4 ታ ናናይ፣ ጎዳ አማኒዴ ካሊያዋንታ ጉሳ።

ኔ ዳባቱ ኔና ሳሮ ሳሮ ያጊኖ። ኑ ዳባቱዋ ኡባ ኡንቱንቱ ሱንሳ ሱንሳ ዪሳዴ፣ ታና ሳሮ ሳሮ ጌዳ ያጋ።

ዩሁዳይ
ፃፌዳ ኪታ
ጌሉዋ

ዩሁዳ ኪታይ ፃፌቴዳዌ፥ አማኔናን ዴዒዴ አማኒያ አሳ ማላቲዴ፥ ዎርዶ ቲሚርቲያ ላሊያ አሳቱዋፕ ኣማኒያ አሳይ ናጌታና ማላ፥ አዳናሳ፥ ሃ ቃንሳ ኪታይ ባሬ ጊዶን ኣይቆዳዋን ላዒንሶ ጴዊሮሳ ማላቲ፥ ፃፌ ናባቢያዋንቱሲ ኦዲዴ፥ «ላዒሴና ሃኖታን ሦሳይ ባሬ ናናቱዋሲ ኢቲ ካላካ ኢሜዳ አማኑዋሲ ማኒኒዴ ባዔታናዳን» ማኒኒሲዴ ቆፊሴ።

ቬምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ

ጌሉዋ (1-2)

ዎርዶ አስታማራቱዋ ቲሚርቲያ ኤሻኔ ኩንዴሳ (3-16)

አማኑዋ ናጋናዳን ኢሜቴዳ ዞሪያ (17-23)

ዉርሴሳ አንጁዋ (24-25)

1 ታኒ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ቆማይ ዩሁዳይ፥ ያዩቆባ ኢሻይ፥ ሦሳይ ዒሴዳዋንቶ፥ ሦሳይ አዉ ሲቂያዋንቶ፥ ቃሲ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ናጊያዋንቶ፥ ሃ ዳቢዳቢያ ፃፋይ።

² ማርቴሳይ፥ ሳርቴሳይኔ ሲቆቴሳይ ሂንቴናን ኩሞ።

ዎርዶ አስታማራቱዋ

³ ታ ሲቃቶ፥ ኑኒ ኢቲፔ ሻኪ አካና አቶቴሳባ ሂንቴንቶ ፃፋናው ታኒ ዳር ዳቡሪያ ዎዴ፥ ሦሳይ ባሬ ናናቶ ላዒሴናን ኢቲ ጊዴ ኢሜዳ አማኖ ሂንቴ ባዔታና ማላ፥ ሂንቴና ዞሪዴ ፃፋናው ኮሺያዋ አኪካዲ። ⁴ አዩሲ ጎፔ፥ ሦሳ ኤሬና ኢቲ ኢቲ አሳቱ ኦኒኔ ቤዔናን ሂንቴ ጊዶ ጌሴዲኖ። ሄዋንቱ ኑ ሦሳ አጶ ኪካቴሳባ አዲያ ኪታ ኢታ ቱናቴሳው ጌላይ ታማሪሲኖ፤ ኡንቴንቱ ኑ ኢቲ ካቲያ፥ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ኤሮኮ ያጊኖ፤ ቃሲ ኡንቴንቱ ፐርዳ አካናዋ ሦሳ ማፃፋቱ ዳር ዎዲያፔ ካሴ አዴዲኖ።

⁵ ሺን ሂንቴ ሃ ኡባባ ኤሪያዋ ጊዶፔካ፥ ጎዳይ ኢስራዔሊያ አሳ ጊብዔ ጋዲያፔ ዎቲ አሺዴንቶኔ ቃሲ አማኒቤናዋንታ ጉዩፔ ዎቲ ዳዩሴዴንቶ፥ ታኒ ሂንቴና ሃሳዩሳናው ኮያይ። ⁶ ቃሲ ባሬንቱ ዴዒያሳ አጊዴ፥ ባሬንቶ ኢሜቴዳ ካፖቴሳ ናጊቤና ኪታንቻቱ ፐርዳ አኪያ ዎልቃማ ጋሳሳይ ጋካናው ሦሳይ ኡንቴንታ ናጊያሳን፥ ዳማፔ ጋርሳን ሜዲናው ቃቺ ዎሴ። ⁷ ሄዋዳን ሶዶማኔ ጋሞራ ጊያ ካታማቱዋኒኔ ኡንቴንቱ ሄራን ዴዒያ ካታማቱዋን ዴዒያ አሳይ ሄ ኪታንቻቱዋዳን ዎሹሜዲኖኔ ዎሹማናው ሎይሲ ካጄሴዲኖ፤ ሄዋንቱ ሜዲና ታማን ኤዒዴ፥ ሃራቶ ለሚሱዋ ጊዴዲኖ። ⁸

⁸ ሄዋዳን ቃሲ ሄ አኩሜቲያ አሳቱ ባሬንቱ አሳቴሳ ቱኒሲኖ፤ ሦሳ ጎዳቴሳ ካዲኖ፤ ቦንሾ ሜዴታቱዋካ ቦሪኖ። ⁹ ሺን ኪታንቻቱዋ ካፔ ሚካዒሊ ሙሴ አጋባ ¹⁰ ፃፃላሂያና ፓሉሜቴዳ ዎዴ፥ «ጎዳይ ኔና ሴሮ» ጌዳዋፔ አቲን፥ ቦሪያ ቃላን አ ቦላ ፐርዳናው ኮዩቢና። ¹¹ ሺን ሄ አሳቱ ባሬው አኪኪናባ ኡባ ቦሪኖ፤ ቃሲ ኡንቴንቱ ዩሺ ቆፔና ዶዓቱዋዳን፥ ሜዴታ ኤራቴሳን ኤሪያ ዩዋቱ ኡንቴንታ ዳዩሲያዋንታ። ¹² ኡንቴንቶ አዩሮ! አዩሲ ጎፔ፥ ኡንቴንቱ ቃዩሊ ሃሜቴዳ አጊያ *ሃሜቴዲኖ፥ ሻሉዋ ዲራው ጊዴ፥

§§1:9 ሚካዒሊ ሙሴ አጋባ፥ ሃዌ ቤሲያዌ፥ ቤኒ ኮይሮቲዴ አዩሁዳቱዋ ማፃፋን ሙሴባሲ ፃፌቴዳዋ።

*1:11 ቃዩሊ ሃሜቴዳ አጊያ፥ ቃዩሊ ባሬ ኢሻ አቤላ ዎዴዳ፥ ዶም 4:3-8 ዒሊቲ።

ባ1:5 ኪስ 12:51፤ ፓይ 14:29-30 ፣1:6 ዶም 6:2 ፣1:7 ዶም 19:1

፣1:9 ዳን 10:13፤ 21፤ 12:1፤ ሳፅ 12:7፤ ዛር 34:6፤ ዛክ 3:2

ባላሚ አሴዳዋ ተማላ ባዩዙዋ አሴዲኖ። ቃሲ ቆሬ ቷጊያ ቢታኒ ማካሊዴ ዳዩዳዋዳን፤ ኡንቱንቱካ ማካሊዴ ዳዩዲኖ። ሀ

12 ሄዋንቱ ሲቁዋን ሾቢያ ሂንቱ ሚያሳን ሂንቱናና ያሺ ባዩናን ሚያ ዎዴ፤ ቆሴቱዳ ዱቡዋ ማላ። ኡንቱንቱ ባሬንቱ ሃላላ ናጊኖ። ኡንቱንቱ ጫርኩ አፊያ ኢራይ ባዩና ሻሪያ ማላ፤ ቃሲ ኡንቱንቱ ቦኒያን አይፊያ አዩሬና፤ ሃዲዋና ሾዴቲዴ፤ ሙሌካ ሜሌዳ ሚላ ማላ። 13 ኡንቱንቱ ባሬንቱ ፖኩዋ ጌንሴና ሆሞቲያ፤ ኢታ አባ ቤታ ማላ። ኡንቱንቱ፤ ያሳይ፤ ሜዲናው ሳካና ዱማኒ ሳዓ ጊጊሲ ዎሴዳ ዩዩያ ያሊንታቱዋ ማላ።

14-15 ሄኖኪ አዳማ፤ ዶሚና፤ ላፑንሳ ዩሌታ ጊዲያዌ፤ ዳሮ ዎዲያ፤ ካሴ ኡንቱንቱዋ ቲምቢቲያ አዲዴ፤ ሃዋዳን ያጊዳ፤

«አኬኪቴ፤ ያሳ ኤሬና ናጋራንቻ አሳቱ አሴዳ ኢታ አሱዋ ኡባወኔ ቃሲ ያሳ ኤሬና ሄ ኢታ አሳቱ ያሳ ቦላ ሃሳዩዳ ኢታ ሃሳያ ኡባወ፤ ጎዳይ ኡንቱንቱ ኡባ ቦላ ፐርዳናው፤ ባሬ ጮራ ሻዓ ጌሻቱዋና ኢቲፔ ያና» ያጊዳ። ህ16 ሄ አሳቱ ኡባ ዎዴ ዙዙሚኖኔ ሃራቱዋ አማሳሊኖ፤ ቃሲ ባሬንቱ ኢታ አሙዋ ካሊኖ፤ ባሬንቱ ሁጲው ጎዓ ዴማናው ሃራቱዋ ሳቢኖኔ ባሬንቱ ኮሻ ዎጋፔ አሊዴ፤ ዶቁ አሊ ሃሳዩና።

ሚኖ አኬኪሱዋኔ ዞሪያ

17 ሺን ታ ሲቃቶ፤ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ኪቴዳዋንቱ ሂንቱንቶ ቤኒ ሃሳዩዳ ቃላ አኬኪቴ። 18 ኡንቱንቱ ሂንቱንቶ፤ «ወርሴሳ ዎዲያን፤ ባሬንቶ ያሳይ ባዩናዋንቱ፤ ባሬንቱ አሙዋ ካሊያዋንቱ፤ ቃሲ ሂንቱ ቦላ ቂሊጪያዋንቱ ያና» ያጊዲኖ። 19 ሄዋንቱ አሳ ጊዶን ሻኮቴሳ ሜዲያዋንታኔ፤ ባሬንቱ ኢታ አዋ ሞዴቴዳዋንታ፤ ቃሲ ጌሻ አያናይ ባይናዋንታ።

20 ሺን ታ ሲቃቶ፤ ኡባፔ አዲያ ጌሻ አማኑዋን ሂንቱ ሁጲያ ኪዲቴ፤ ቃሲ ጌሻ አያና ዎልቃን ያሳ ዎሲቴ። 21 ቃሲ ኑ ጎዳይ ዩሱሲ ኪሪስቶሲ ባሬ ማሮቴሳን ሂንቱንቶ ኢማና ሜዲና ዴዑዋ ናጊዴ፤ ሂንቱ ሁጲያ ያሳ ሲቁዋን ዎሲቴ።

22 ኢቲ ኢቲ ሲዲ ዴዲያ አሳቶ ቃሬቲቴ። 23 ኢቱዋ ኢቱዋ ታማፔ ዳፊ ኬሲዴ አሺቴ። ቃሲ ሃራይ አቶ ኡንቱንቱ ኢታ አሙዋን ቱኔዳ ማዩዋ ኢዲዴካ፤ ኢቶ ኢቶ ያሻቴሳን ቃሬቲቴ።

ጋላታ ዎሳ

24-25 ሂንቱ ኩንዴናዳን፤ ሂንቱና ናጋናወኔ ፖኩ ባይናዋንታ ኡዲዴ፤ ባሬ ቦንቹዋ ሲንሳ ዎልቃማ ናሺቻን ሸሻናው ዳንዳዩያ ኑና አሺያ ኢቲ ያሳው፤ ኑ ጎዳ ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ባጋና ቦንቹ፤ ጊታቴሳይ፤ ዎልቃይ ማታይ፤ አሴዳ ዎዴ ኡባፔኔ ሃዲኔ ሜዲና ጋካናው ጊዶ። አሜንዲ።

†1:11 ባላሚ አሴዳዋ፡ ጌሻ ቃላ ፓይዱዋ ማራዳን፤ ቦላ ጉጃ ዴማና ጊዴ ኢስራዔሊያ አሳ ሸቂኪ ጊዴ ኢዲዳ ጋሱዋን ኡንቱንቱ ያሳው አዘኔቴናዳን ዴዓና አጊያ ታማሪሴዳ። ፓይ 22:18፤ 24:13፤ 25:1-3፤ 31:16 ያሊቴ።

‡1:11 ቆሬ፡ ዳታኔና ኢቲፔ ጊዲዴ ሙሴወኔ አሮኔው ማካሌዳዋዳን፤ ማካላ አሳ ታማሪሴዲኖ። ፓይ 16:1-35፤ 26:9፤ 10 ያሊቴ።

ሀ1:11 ዶም 4:3-8፤ ፓይ 22:1-35፤ 16:1-35 ህ1:14-15 ዶም 5:18፤ 21-24

የሃኒሳው ዩዳ

ሳፃ

ጌሉዋ

የሃኒሳው ዩዳ ሳፃይ ዓፌቴዳዌ፣ አማኒያ አሳቱ ዩሱሲ ከሪስቶሳ ባሬንቱ ጎዳ ኡዲዴ፣ ጊሻቴሳን ዴዔዳ ዲራው፣ ኡንቱንታ ሜቱኔ ዋዩ ጋኬዳ ዎዲያና፣ ዓፊያ ሁጺ ቆፋይ፣ ናባቢያዋንቱ ሂዶታይ ኩሜንሳ ጊዳናዳን፣ ኡንቱንታ ሜንሴሳናሳኔ ባሬንታ ጋኬዳ ዩዴሳኔ ሜቱዋ ጊዶን ባሬንቱ አማኑዋን ሚናናዳን፣ ኡንቱንታ ሚኒሳናሳ።

ማፃፋ ጊዶን ዳሪያ ባጋይ ዳራኔ ካሊ ካሊዴ ቆንጩዳ ሳፃቱዋ አይቆዳዋ። ሳፃቱዋ ሄ ላይሳን ዴዔያ አማኒያ አሳሲ ጌሊያዋንታ። ሺን ሃራቱዋሲ ፀራ ጊዲዴ ቆንጩና ሃሳያን ሺቆዲኖ። ማኪሙሪያ አዘማቺ ዛሬሴቲያዋዳን፣ ሃ ማፃፋ ጊዶን ዴዔያ ሁጺ ዩዋቱዋ ዱማ ዱማ ሳፃቱዋ ባጋና ዱማ ዱማ ማላኒኔ ዱማ ዱማ ሚሲሊያ ፓይዳቱዋን ዛሪ ዛሪዴ ሺቆዲኖ። ሃ ማፃፋ ዔሊያዋን ዱማ ዱማ ቆፋይ ዴዎፔኔ አው ጊዶ ቆፋይ ቆንጩ። ሄዌኔ፣ «ዶሳይ ጎዳ ጊዴዳ ከሪስቶሳ ባጋና ላዔሴና ሃኖታን፣ ባሬ ዋርኪቱዋ፣ ሴፃናናካ ኢቲፔ፣ ኢቲ ጌዴ ወርሴሳ ዶኑዋ ዶናና፣ ፖሌዳዋፔ ጉዩያን ባሬው አማኔቲዴ ዴዔዳ፣ ባሬ ባጋቱዋ አራሳ ሳሉዋኔ አራሳ ሳዓ አንጁዋ ላቲሳና» ያጊያዋ።

ሺምፓቱዋ ኡባቱዋሲ ኢሜቴዳ ቃንሳ ቆፋቱዋ

ጌሉዋ (1:1-8)

ሳፃ ዶያኔ ላፑ ዎሳ ጎሌቶ ከቱቴዳ ኪታ (1:9-3:22)

ማፃፋኔ ላፑ ማታፋቱዋ (4:1-8:1)

ላፑ ማልካታቱዋ (8:2-11:19)

ዳዊያኔ ላው ሜሄቱዋ (12:1-13:18)

ዱማ ዱማ ሳፃቱዋ (14:1-15:8)

ዶሳ ሃንቱዋ ላፑ ፀዓቱዋ (16:1-21)

ባቢሎኔ ባሻ፣ ዱዓ፣ ዎርዶ ናቢያኔ ሴፃናይ ዶኔቲያዋ (17:1-20:10)

ወርሴሳ ፒርዳ (20:11-15)

አራሳ ሳሉዋ፣ አራሳ ሳዓኔ አራሳ ዩሩሳላሞ (21:1-22:5)

ወርሴሳ ቁቲያ (22:6-21)

1 ኤሌሲ ሃናናው ቤሲያዋ ባሬ አሳንቻቱዋ ቤሳና ማላ፣ ዶሳይ ዩሱሲ ከሪስቶሳው ኢሜዳ ሳፃይ ሃዋ፤ ዩሱሲ ባሬ ኪታንቻ ኪቲዴ፣ ሃ ሳፃ ባሬ አሳንቻ የሃኒሳ ኤሪሴዳ። ² የሃኒሲ ቤዒዴ ቴማቴሳን አዴዳ ኡባብይ፣ ዶሳ ቃላኔ ዩሱሲ ከሪስቶሳ ማርካቴሳ። ³ ሃ ማፃፋ ናባቢያ ኡራይ ላንጄቴዳዋ፤ ቃሲ ሃ ቲምቢቲያ ማፃፋ ሲሲያዋንቱኔ ሃ ማፃፋን ዓፌቴዳዋ ናጊያዋንቱ አንጄቴዳዋንታ፤ አዩሲ ጎፔ፣ ሃ ዩወ. ፖሌታናው ዎዲ ማታቴዳ።

ኢሲያን ዴዔያ ላፑ ዎሳ ጎሌቱዋሲ ከቱቴዳ ሳርታ

⁴ ታኒ የሃኒሲ፣ ኢሲያ ጋዲያን ⁵ ዴዔያ ላፑ ዎሳ ጎሌቶ ያጋይ፤

ካሴ ዴዔያ ዶሳፔ፣

ሃዒካ ዴዔያ ዶሳፔ፣

ሲንሳፔካ ያና ዶሳፔ፣

ቃሲ አ ካወቱሳ አይዲያ ሲንሳን

ዴዔያ ላፑ አያናቱዋፔ፣

¹1:3 ናባቢያ ኡራይ፣ ሃዋ ጉሳይ ኡባ አሳይ ኢቲፔ ዶሳ ጎሼቲያ ዎዴን ሄዋንቱሲ ቃሳ ናባቢያ ኡራይ አንጄቴዳዋ ጉሳ።

⁵1:4 ኢሲያ ጋዲያ፣ 1:4-3:22 ዴዔያዌ ዳቢዳቢያ ጊዲዴ ዓፌቴዳ። ኢሲያ ጋዲ አዋዩፊ ዶሊያ ባጋና ዴዔያ ሮሜ ካወቱሳ ጊዲዴ ሃዒ ሃ ዎዲያን ቱሪኬ ጋዲያ ጊዴ ዔሴቲያዋ።

አጵ ኬካቴሳይኔ ሳሮቴሳይ

ሂንቴንቴሲ ጊዶ።^w

⁵ ቃሲ አማኔቴዳ ማርካ፥

ሃይቁዋፔ ኮይሮ ዴንዴዳ

ናዓፔ፥

ሳዓ ካታቴዋ ሞዲያ

ዩሱሲ ኪሪስቶሳፔ

አጵ ኬካቴሳይኔ ሳሮቴሳይ

ሂንቴንቴሲ ጊዶ።

ኢ ኑና ሲቄኔ

ቃሲ ኑ ናጋራ አይሌቴሳፔካ

ባሬ ሱሳን

ኑና ኬሴዳ።^x

⁶ ኑኒ ባሬ ያሳዉኔ አዎ

አሳና ማላ፥

ኢ ኑና ካታቴዋኔ

ቁሳቴዋ አሴዳ፤

አው ሜዲናፔ ሜዲና ጋካናው

ቦንቹኔ

ሞዲያ ዎልቃይ ጊዶ። አሜንዲ።^y

⁷ ቤዲቴ፥

ዩሱሲ ሻርያኒ ዩ።

አሳይ ኡባይ፥ ሃራይ አቶ፥

አ ጫዴዳዎንቴካ

አ ቤዓና፤

ሳዓን ዴዲያ አሳይ ኡባይ

አ ጋሱዋን ዩካናዎንታ።

ሃዌ ቱሙፔ ሃናናዋ። አሜንዲ።^z

⁸ ካሴ ዴዲያዌ፥ ሃዲካ ዴዲያዌ፥ ሲንሳፔካ ያና ጎዳይ፥ ኡባፔ ዎልቃማ ያሳይ፥ «ኡባባው አልፋይኔ አሜጋይ፥ ኮይሩኔ ዉርሴሳይ ታና» **ያጌ።^a

ኪሪስቶሲ ሳፃን ቆንጩዳዎ

⁹ ታኒ ዮሃኒሲ፥ ሂንቴንቴ ኢሻይ፥ ሂንቴናና ዩሱሲ ኪሪስቶሳ ዋዪያኔ አ ካዉቴሳ ቃሲ አ ዳንዳያ ኢቲፔ ሻኬቲያዌ፥ ያሳ ቃሳ አዴዳ ዲራዉኔ ዩሱሳዎ ማርካቴዳ ዲራው፥ ፒፂዎ ጊያ ሃሳይ ዶዶ ቤታን ዴዓዲ።¹⁰ ጎዳ ጋላሳን ታኒ አያናን ዴዓይ፤ ታኒ ታፔ ጉዩና ማላካታ ዋሱዋ ማላ ዎልቃማ ኮሻ ሲሳዲ።¹¹ ሄ ኮሻይ ታና፥ «ኔኒ ቤዲያዎ ማፃፋን ፃፋ፤ ኢሲያን ዴዲያ ላፔ ዎሳ ጎሌቶ፥ ኤፌሶና፥ ሳሚሪኔሳ፥ ጴርጋሞና፥ ቲያፂሮና፥ ሳርዴሳ፥ ፒላዴሊፊያ፥ ሎዶቂያ ዎሳ ጎሌቶ ዩዳ» ያጌዳ።

**1:8 አልፋይኔ አሜጋይ፥ ሃዋ ጉሳይ አራሳ ጫቁ ኮይሮ ግርኬ ቃላን ፃፊቴዳ ዲራው፥ ኮይሩኔ ዉርሴሳይ ጋናው ኮዪዴ፥ አልፋ ጊያ ግርኬ ኮይሮ ፒዶሊያ አኪዴ ዉርሴሳው ቃይ አሜጋ ጊያ ዉርሴሳን ዴዲያ ፒዶሊያ አኪዲኖ። ሃዎንታ ጉሳይ ሌሚሱዋን ዳዉሮሱዋ ፒዶላቴዋ አኪንቶ [አ፥ ዝ] ያጊያዎ ማላ ጉሳ።

w1:4 ኬስ 3:14፤ ሳፅ 4:5   x1:5 ኢሳ 55:4፤ ማዝ 89:27
y1:6 ኬስ 19:6፤ ሳፅ 5:10   z1:7 ዳን 7:13፤ ማት 24:30፤ ማር 13:26፤ ሉቃ 21:27፤
1:ቴስ 4:17፤ ዛክ 12:10፤ ዮሀ 19:34፤ 37   a1:8 ሳፅ 22:13፤ ኬስ 3:14

12 ታኒ ታው አዲያ ኮሻ ቤዓናው ጉዩ ሲማዲ፤ ምጥርያ ዎሲያ ላፑ ዎርቃ ባላቱዋ ቤዓዲ።¹³ ሄ ባላቱዋ ጊዶን አሳ ናዓ ማላቲያዋ ቤዓዲ፤ አዱሳ አፊላ ባሬ ጊዲያ ጋሲ ማዬዴ፤ ዎርቃ ዳንጩዋ ባሬ ቲሬን ዩሺ አሴዳ።^{b14} አ ሁሲኔ አ ሁሲያ ቤናናይ ቦሳ ዶርሳ ኢሲኪያኔ ሄዋፔካ አዲዴ ሻቻ ማላቲ፤ አ አይፊካ ታማ ላጩዋ ማላቲ።^{c15} አ ጊዲካ ጮጪያ ታማን ቴሪዴ ጳሊያ ናሃሲያ ጊያ ቢራታ ማላቲ፤ አ ኮሻይካ ዎልቃማ ሻፋ ጉንሳ ማላ።^{d16} ኢ ባሬ ኡሺቻ ኩሺያን ላፑ ዎሊንታቱዋ አይቁዳ። አ ዶናፔ ላዑ ባጋና ቃራቴዳ ማሻይ ኪሴዳ። አ ዴሙካ ሎይሲ ፖዲያ አዋይፊያ ማላቲ።

17 ታኒ አ ቤዔዳ ዎዴ ሃይቁዳዋን ሃናዴ። አ ጊዲያ ማታን ኩንዳዲ። ባሬ ኡሺቻ ኩሺያ ታ ቦላ ዎሲዴ። ታና ሃዋዳን ያጊዳ፤ «ያዮፓ፤ ኮይሩካ ወርሴሳይካ ታና።^{e18} ታኒ ዴዑዋን ዴዲያዋ። ታኒ ሃይቃዲ፤ ሺን ቤዓ። ሜዲ ሜዲናውካ ዴዑዋን ዴዳይ። ሃይቁዋ ቁልፒኔ ሲዎሊያ ቁልፒ ታ ኩሺያን ዴዔ።¹⁹ ሲሚ ኔኒ ቤዔዳባኔ ሃዲ ዴዲያዋ። ቃሲ ሲንሳፔ ሃናና ባዳ።²⁰ ኔኒ ታ ኡሺቻ ኩሺያን ቤዔዳ ላፑ ዎሊንታቱዋ ቢሌሳይኔ ቃሲ ምጥርቱዋ ዎሲያ ላፑ ዎርቃ ባላቱዋ ቢሌሳይ ሃዋ፤ ላፑ ዎሊንታቱ ላፑ ዎሳ ጎሌቱዋ ኪታንቻቱዋ፤ ††ዎሳ ጎሊያ ላፑ ዎርቃ ባላቱ ላፑ ዎሳ ጎሊያ።

(1) ዩሱሲ ኤፌሶኔን ዴዲያ ዎሳ ጎሌው ጎዋ

2 «ኤፌሶኔን ዴዲያ ዎሳ ጎሌ ኪታንቻው ሃዋዳን ያጋዴ ዓፋ።
 ባሬ ኡሺቻ ኩሺያን ላፑ ዎሊንቲያ አይቁዳዋ። ምጥርቱዋ ዎሲያ ላፑ ዎርቃ ባላቱዋ ጊዱዋና ሃሜቲያዋ ሃዋዳን ያጊ።² ታኒ ኔ ኪታ። ኔ ዳቡራኔ ኔ ጌንጩዋ ኤራይ። ቃሲ ኔኒ ኢታ አሳቱዋ ጌንጩናው ዳንዳያቤናዋካ ታኒ ኤራይ፤ ዩሱሲ ኪቱዳዋንታ ጊዴናን ዴዲዴ ባሬንታ። «ኑኒ ዩሱሲ ኪቱዳዋንታ» ጊያዋንታ ኔኒ ምላሳዴ። ኡንቱንቱ ዎርዶ ጊዲያዋ ዴሜዳዋካ ኤራይ።³ ኔኒ ጌንጩዳ፤ ቃሲ ታ ሱንሳ ዲራውካ ሜቱዋ ዳንዳያዳ፤ ዳቡራቤይካ።⁴ ሺን ታኒ ኔና ካዲያባይ ዴዔ፤ አዩሲ ጎፔ። ኔኒ ካሴ ኔ ሲቁዋ አጋዳ።⁵ ሲሚ ኔኒ ሃቃፔ ኩንዳዲንቶኔ አኪካ። ኔ ናጋራፔ ሲማ፤ ኔኒ ካሴ አሲያ አሱዋ አሳ። ሄዎ ጳዮፔ። ታኒ ኔኮ ያና፤ ያዴ ኔኒ ኔ ናጋራፔ ሲማና ጳዮፔ። ኔኒ ምጥርያ ዎሲያ ኔ ባላ አ ሳዓፔ አካዲጋና።⁶ ሺን ኢቲባ ሎይሳዳ፤ ኒቆላዋቱዋ አሱዋ። ታኒ ኢዲያዋ ኔኒካ ኢዳዳ።

7 (ሲሳናው ሃይሳይ ዴዲያ ኡራይ ጌሻ አያናይ ዎሳ ጎሌቶ ጊያዋ ሲሰ፤ ታኒ ዶኒያ ኡራው ዎሳ ጌኔቲያን ሞኪያ ዴዑዋ ሚሳ አይፊያ ማናው ኢማና) ያጊ።

ያጋዴ ዓፋ።^f

(2) ዩሱሲ ሳሚሪኔሳን ዴዲያ ዎሳ ጎሌው ጎዋ

⁸ «ሳሚሪኔሳን ዴዲያ ዎሳ ጎሌ ኪታንቻው ሃዋዳን ያጋዴ ዓፋ።
 (ሃይቁዳዋ። ሃይቁዋፔካ ዴንዴዳዋ። ኮይሩኔ ወርሴሳይ ሃዋዳን ያጊ።⁸
⁹ (ታኒ ኔ ዋዩያኔ ኔ ሂዩሳቴሳ ኤራይ፤ ሺን ኔኒ ዱራ። አዩሁዳ ጊዴናን ዴዲዴ ባሬንታ። «ኑኒ አዩሁዳ» ጊያዋንቱ ቦሪያዋ ታኒ ኤራይ፤ ሺን ኡንቱንቱ ሴዓና ማባራን ዴዲኖ።¹⁰ ኔኒ ዋዩታና ዋዩው ያዮፓ። ቤዓ። ዓላሂያ ካፑ ሂንቴፔ አማራዳዋንታ ምላሳናው ቃሻ ጎሌን ዩጋና፤ ታሙ ጋላሳ ጋካናው ሂንቴንቱ ዋዩታና። ሃይቃና ጋካናሲካ አማኔቴዳዋ ጊዳ፤ ታኒ ኔው ዴዑዋ አኪሊሊያ ††ኢማና።

††1:20 ኪታንቻቱዋ፡ ሃዋንታ ጉሳይ አማኒያዋንታ ካሌሲያ ጨማቱዋ ዎይ አማኒያዋንቶ ኪቱቴዳዋንታ።

‡‡2:10 ዴዑዋ አኪሊሊያ፡ ቦንፔቴዳ ዴዑዋ።

b1:13 ዳን 7:13፤ 10:5   c1:14 ዳን 7:9፤ 10:6   d1:15 ሂዝ 1:24፤ 43:2
 e1:17 ኢሳ 44:6፤ 48:12፤ ሳፅ 2:8፤ 22:13   f2:7 ዶም 2:9፤ ሳፅ 22:2፤ ሂዝ 28:13፤
 31:8   §2:8 ኢሳ 44:6፤ 48:12፤ ሳፅ 1:17፤ 22:13

11 (ሃይሳይ ዴዲያ ኡራይ ጌሻ አያናይ ዎሳ ጎሌቶ ጊያዋ ሲሶ፣ ዶኒያ ኡራይ ላዔሱዋ ሃይቁዋን ግፍሄቴና) ያጌ»

ያጋዴ ፻ፋ።

(3) ዩሱሲ ጳርጋሞናን ዴዲያ ዎሳ ጎሌው ጎዋ

12 «ጳርጋሞናን ዴዲያ ዎሳ ጎሌ ኪታንቻው ሃዋዳን ያጋዴ ፻ፋ፡

(ላዑ ባጋና ሌፌቴዳ ማሻይ ዴዲያዌ ሃዋዳን ያጌ።

13 (ታኒ ኔኒ ዴዲያ ሳዓ ኡራይ። ኔኒ ሴፃና ካዉቴላ አይዲ ዴዲያ ሳዓን ስፍዓሳ፤ ታ ሱንሳ ሚኒሳ ናጋሳ። ሃራይ አቶ። ሴፃናይ ዴዲያ ሳዓን ሂንቴንቴ ማታን አሳይ ዎዴዳ ታኒ አማኒያ ማርካይ አንተጳሲ ዴዲያ ዎዴካ ታና አማኒያዋ አጋቤይካ። 14 ሺን ታኒ ኔና ቦሪያ ጉሳባይ ዴዴ፤ ኢስራዔሊያ አሳይ ኤቃው ያርሼዳ ቁማ ማናዳኒኔ ዎሹማናዳን ኡንቴንታ ናጋራ አሲሴዳ ባለቃ ታማሪሴዳ ባለማ ተሚርቲያ ታማሪያ አማራዳ አሳቱ ኔናና ዴዲያ።^{h15} ሄዋዳንካ፤ ቃሲ ኒቆላዋቱዋ ተሚርቲያ ታማሪያ አሳቱ ኔናና ዴዲያ።¹⁶ ሄዋ ዲራው። ኔኒ ኔ ናጋራፕ ሲማ፤ ሄዌ ጳዮፕ። ታኒ ኔኮ ኤሴካ ያና፤ ያዴ ሄ አሳቱዋና ታ ዶናፕ ኪሲያ ማሻን አሌታና።

17 (ሃይሳይ ዴዲያ ኡራይ ጌሻ አያናይ ዎሳ ጎሌቶ ጊያዋ ሲሶ፣ ዶኒያ ኡራው ታኒ ጊማን ዴዲያ ማናፕ አማራዳዋ ኢማና። ቃሲ ታኒ ቦሳ ሹቻካ አው ኢማና፤ አኪያ ኡራፕ አቲን፤ አኒኔ ኤሬና አራሳ ሱንሳይ ሄ ሹቻ ቦሳ ፃፌቲ ኡቴዳ) ያጌ»

ያጋዴ ፻ፋ።ⁱ

(4) ዩሱሲ ቲያፂርኔን ዴዲያ ዎሳ ጎሌው ጎዋ

18 «ቲያፂርኔን ዴዲያ ዎሳ ጎሊያ ኪታንቻው ሃዋዳን ያጋዴ ፻ፋ፡

(ዎሳ ናዓይ፤ ታማ ላጩዋ ማላቲያ አይፊ ዴዲያዌ፤ ቃሲ ጮጩያ ታማን ቴሪዴ ጳሊያ ናሃሲያ ጌቴቲያ ቢራታ ማላቲያ ጊዲ ዴዲያዌ፤ ሃዋዳን ያጌ።

19 (ታኒ ኔ አሱዋ፤ ኔ ሲቁዋ፤ ኔ አማኑዋ፤ ኔ ማዱዋኔ ኔ ጌንጩዋ ኡራይ፤ ኔኒ ኮይር አሲያዋፕ ሃሲ ዳሪሳዴ አሲያዋ ታኒ ኡራይ።²⁰ ሺን ታኒ ኔና ካዲያባይ ዴዴ፤ ባሪና፤ (ታኒ ናባቶ) ያጊያ ሚሺራቶ ኤልሃቤሎ ሸኔኮ ጋዳ፤ ሄ ሚሺራታ ታ አሳንቻቱ ዎሹማናዳኒኔ ኤቃው ያርሼዳ ቁማ ማናዳን፤ ታማሪሳዉኔ ባሌሳው።^{j21} ኢዛ ባሬ ናጋራፕ ሲማና ማላ፤ ታኒ ኢዘው ዎዲያ ኢማዲ፤ ሺን ዎሹማናው ካጄሊያዋፕ ኢዛ ሲማናው ኮያቤይኩ።²² ቤዒቴ፤ ታኒ ኢዞ ጊሱዋን ኩንዲሲና፤ ሳኩዋን ኢዛ ዋዩታና፤ ኢዘና ዎሹሚያዋንቴ ሄ ኢዘና አሲያ ናጋራፕ ሲማና ጳዮፕ፤ ኡንቴንታካ ዎልቃማ ዋዩያን ዩጋና።²³ ታኒ ኢዘ ናናካ ዎዳና፤ ቃሲ ዎሳ ጎሊያ ኡባይካ ታኒ አሳ ቆፋኔ አሙዋ ኤሪያዋ ጊዲያዋ ኡራና፤ ታኒ ሂንቴንቴሲ ሂንቴንቴ ኪታ ማላ ኢማና።^k

24 (ቲያፂርኔን ዴዲያ ሃራቶ፤ ሃ ኢታ ተሚርቲያ ታማሪቤናዋንቶ፤ ሃራቴ፤ «ሴፃና ጩዋ ዩውዋ» ጊያዋ ሂንቴንቴ ታማሪቤዩኪታ፤ ታኒ ሂንቴንታ ሃራ ዴፀዋ ቶሲኬ ጋይ።²⁵ ሺን ታኒ ያና ጋካናው ሂንቴንቴሲ ዴዲያዋ ሎይሲ ናጊቴ።

26-27 (ዶኒያዎኔ ዉርሴሳይ ጋካናው ታ ኪታ ናጊዳዎ፤ አሳ ዛሪያ ኡባ ዋዳና ማላ፤ ታኒ ታ አዉዋፕ አኪዳ ማታ ማላ አው ኢማና፤

«ኢ አሳ ዛሪያ ኡባ ቢራታ ፃምዓን ዋዳናኔ ኡርቃፕ

¹¹2:11 ላዔሱዋ ሃይቁዋ፡ ኮይር ሃይቁ አሹ ሼምፕዋፕ ሻኪቲያዋ ጊዶዴ፤ ላዔሶ ሃይቁ ሼምፕ ሜዲናው ሜቶቲዴ ዴዲያ ሃይቁዋ።

^{፳፮}2:13 ሴፃና ካዉቴላ አይዲ፡ ሃዋ ቢሌሳይ ሎይሲዴ ቆንጩ ጊዴና፤ ሺን ሃዌ ቢሲያዌ ዎሳ ኡራናን ኢጄዳዋንቴ ጎዩኒያ ጎይና ሳዓ ጋና ዳንዳዮቴ።

^h2:14 ፓይ 25:5፤ 7፤ 31:16፤ ዛር 23:4፤ ፓይ 25:1-3

ⁱ2:17 ኬስ 16:14-15፤ 16:33-34፤ ዮሀ 6:48-50፤ ኢሳ 62:2፤ 65:15

^j2:20 1ካት 16:31፤ 2ካት 9:22፤ 30 ^k2:23 ማዝ 7:9፤ ኤርም 17:10፤ ማዝ 62:12

ሜዴታ ሚሻ ሜንሲያዋዳን ሜንሳና።»¹

²⁸ ቃሲ ታኒ አው ባካሊያ ያሊንቲያ ኢማና። ²⁹ ሲሳናው ሃይሳይ ዴዲያ ኡራይ ጊሻ አያናይ ዎሳ ጎሌቶ ጊያዋ ሲሶ) ያጌ»

ያጋዴ ፃፋ።

(5) ዮሱሲ ሳርዴሳን ዴዲያ ዎሳ ጎሌው ጎዋ

3 «ሳርዴሳን ዴዲያ ዎሳ ጎሊያ ኪታንቻው ሃዋዳን ያጋዴ ፃፋ፡
(ዎሳ አያና ላፑናቱኔ ላፑ ያሊንታቱ ዴዲያዌ ሃዋዳን ያጌ።

(ታኒ ኔ ኪታ ኤራይ፤ አሳይ ኔና ሺምፑዋና ዴዳሳ ጊንቶካ፤ ኔኒ ሃይቃዳ። ² ቤጎታ! አቱዳዋኔ ሃይቃናው ማቱዳዋ ሜንሴላ። አዩሲ ጎፔ፤ ኔ ኪታይ ታ ዎሳ ሲንሳን ፖሎ ጊዴናዋ ታኒ ዴማዲ። ³ ሲሚ ኔኒ አኪዳዋኔ ሲሴዳዋ አኪካ፤ ናጋ፤ ኔ ናጋራፕካ ሲማ። ኔኒ ቤጎቱናዋ ጊዶፔ፤ ታኒ ኔኮ ካዩሱዋዳን ያና፤ ታኒ ዎይሳዴ ያኔንቶ ኔኒ ኤራካ። ⁴ ሺን ባራንቱ ማዩዋ ቁቲሲቤና አማራዳ አሳቱ ሳርዴሳን ኔናና ዴዲያ። ኡንቱንቱ ቦሳ ማዩዋ ማዩዴ ታናና ሃሚታና፤ አዩሲ ጎፔ፤ ኡንቱንቱ ቦሳ ማዩዋ ማያናው ቤሲያዋንታ። ⁵ ዎኒያዌ ሄዋዳንካ ቦሳ ማዩዋ ማያና። ታኒ አ ሱንሳ ዴዑዋ ማፃፋፔ *ቁጩኪ፤ ታኒ ታ አቡ ሲንሳኒኔ አ ኪታንቻቱዋ ሲንሳን ኢ ታዋ ጊዲያዋ ማርካታና።
m

⁶ (ሲሳናው ሃይሳይ ዴዲያ ኡራይ ጊሻ አያናይ ዎሳ ጎሌቶ ጊያዋ ሲሶ) ያጌ»

ያጋዴ ፃፋ።

(6) ዮሱሲ ፒላዴሲፊያን ዴዲያ ዎሳ ጎሌው ጎዋ

⁷ «ፒላዴሲፊያን ዴዲያ ዎሳ ጎሊያ ኪታንቻው ሃዋዳን ያጋዴ ፃፋ፡

(ዳዊቱ ቁልፒያ ፊላዴቁዳዌ፤ አኒኔ ጎርዳናው ዳንዳዩናዳን ዶዩያዌ፤ ቃሲ አኒኔ ዶያናው ዳንዳዩናዳን ጎርዲያዌ ጊሻይ፤ ቱማንቻይ ሃዋዳን ያጌ።ⁿ

⁸ (ታኒ ኔ ኪታ ኤራይ። ቤዓ፤ ታኒ ኔ ሲንሳን አኒኔ ጎርዳናው ዳንዳዩና ፔንጊያ ዎሳዲ፤ አዩሲ ጎፔ፤ ኔ ዎልቃይ ጉሳ ጊዶፔ፤ ታ ቃሳ ናጋዳኔ ታ ሱንሳካ ኤሪኪ ጋቤይካ። ⁹ ቤዓ፤ አዩሁዳ ጊዲኪኖ ሺን ባራና፤ (ጉኒ አዩሁዳ) ጊዴ ዎርዶቲያ ሴፃና አዩሁዳ ዎሳ ጎሊያ ታኒ አሃዴ፤ ኔ ሲንሳን ጎይኒሳናኔ ኔና ሲቂያዋካ ኡንቱንታ ኤሪሳና።^{o10} ኔኒ ጌንጩዋን ታ አዘዙዋ ናጌዳ ዲራው፤ ሳዓን ዴዲያ አሳ ፓጫናው ኩሜንሳ ሳዓ ቦሳ ዩያ ዋዩያ ዎዲያፔ ታኒካ ኔና ናጋና። ¹¹ ታኒ ኤሌካ ያና፤ አኒኔ ኔ አኪሊሊያ አኪና ማላ፤ ኔው ዴዲያዋ ሚኒሳ አይቃ። ¹² ታኒ ዎኒያ ኡራ ታ አዉዋ ጊሻ ጎሊያን ቱሳ አሳና፤ ኢ ሄዋፔ ኡባካ ኪሴና። ታኒ ታ ዎሳ ሱንሳ፤ ታ ዎሳ ካታማ ሱንሳኔ ታ ዎሳ ማታፔ ዎዳና አራሳ ዩሩሳላሜ ሱንሳ አ ቦሳ ፃፋና። ቃሲ ታኒ ታ አራሳ ሱንሳካ አ ቦሳ ፃፋና።

¹³ (ሲሳናው ሃይሳይ ዴዲያ ኡራይ ጊሻ አያናይ ዎሳ ጎሌቶ ጊያዋ ሲሶ) ያጌ»

ያጋዴ ፃፋ።

(7) ዮሱሲ ሎዶቂያን ዴዲያ ዎሳ ጎሌው ጎዋ

¹⁴ «ሎዶቂያን ዴዲያ ዎሳ ጎሊያ ኪታንቻው ሃዋዳን ያጋዴ ፃፋ፡

(አማኔቱዳ ቱማንቻ ማርካይ፤ ዎሳይ ሚዴዳዋ ኮይሩ፤ «አሜንዲ» ጊያዌ) ሃዋዳን ያጌ።

¹⁵ (ታኒ ኔ ኪታ ኤራይ። ኔኒ ኢርፃ ጊዳካ፤ ዎይ ሴሊያዋ ጊዳካ፤ ኢርፃ ዎይ ሴሊያዋ ጊዳሪኪ።

¹⁶ ኔኒ ኢርፃ ዎይ ሴሊያዋ ጊዴናን፤ ዶምቦሎላ ጊዲያ ዲራው፤ ታኒ ኔና ታ ዶናፔ ጩቻና ሃናይ።

¹⁷ አዩሲ ጎፔ ኔኒ፤ «ታኒ ዱራ፤ ሚሻና ዴዳይ፤ ታና አይኔ ኮሺና» ያጋሳ። ሺን ኔኒ ሜቶቲያ አሳ፤ ቃራሲያ አሳ፤ ሂዩሳ፤ ቆቃኔ ካሎቱዳ አሳ ጊዲያዋ ኤራካ።¹⁸ ሄዋ ዲራው፤ ኔኒ ዱራታና

*3:5 ዴዑዋ ማፃፋ፡ ዎሳ አሳቱዋ ሱንሳይ ፃፌቲያ ማፃፋ።

†3:7 ዳዊቱ ቁልፒያ፡ ሃዋ ጉሳይ ዳዊቱ ካዉቴሳ አዩሱዋ ማታ አዲያዋ።

l2:26-27 ማዝ 2:8-9 m3:5 ኪስ 32:32-33፤ ማዝ 69:28፤ ሳፅ 20:12፤ ማት 10:32፤ ሉቅ 12:8 n3:7 ኢሳ 22:22፤ ዮብ 12:14 o3:9 ኢሳ 49:23፤ 60:14፤ 43:4

ማላ፡ ታማን ጌዬዳ ዎርቃ፥ ኔና ዩላዩያ ኔ ካሉዋ ካማናው ቦሳ ማዩዋኔ ቃሲ ሎይሳ ግላናው ኔ አይፊያ አኪያ ጳሊያ ታፕ ሻማናዳን፥ ታኒ ኔና ዞራይ።¹⁹ ታኒ ሲቂያ ኡባ ሴራይኔ ሙራይ፤ ሲጣ ሎይሳ ሴሌታ፤ ኔ ናጋራፕካ ሲማ።^P

²⁰ «ቤዓ፥ ታኒ ካሬን ኤቃዴ ግሳይ። አኒኔ ታኒ ግሲያዋ ሲሲይ፥ ካሪያ ዶዮፕ፥ ታኒ አኮ ጌላዴ አናና ኢቲፕ ካዉዋ ማና፤ ኢካ ታናና ኢቲፕ ማና።²¹ ቃሲ ታኒ ያናዴ ታ አዉዋና አ ካዉቴሳ አይዲያን ኡቴዳዋዳን፥ ዶኒያ ኡራው ታናና ታ ካዉቴሳ አይዲያን ኡቲያ ማታ ኢማና።

²² «ሲሲያ ሃይሳይ ዴዲያ ኡራይ ጌሻ አያናይ ዎሳ ጎሎቶ ጊያዋ ሲሶ ያጌ) ያጋዴ ፃፋ» ያጌዳ።

ዮሳይ ዮሃንሳ ባሬ ካዉቴሳ አይዲያ ሲንሳ አሄዳ

4 ሄዋፕ ጉዩያን፥ ታኒ ሳሉዋን ዶያ ፕንጊያ ቤዓዲ፤ ቃሲ ታው ማላካታዳን አዲሺን፥ ታኒ ሲሴዳ ኮይሮ ኮሻይ ታና፤ «ሃዋፕ ጉዩያን፥ ሃናናው ቤሲያዋ ታኒ ኔና ቤሳና፤ ሃ ኪሳ» ያጌዳ።² ኤሌካ ታኒ ጌሻ አያና ሞዱዋ ጊዶ ጌሳ አጋዲ። ቤዒቴ፥ ሳሉዋን ካዉቴሳ አይዲ ዴዲ፤ ሄ አይዲያን ኢቱ ኡቴዳ።³ ሄ ኡቴዳዋ ማላይ አልዎ ኢያሲዲያ ሹቻዳንኒ አልዎ ሴርዲናኔ ሹቻዳን ጳሌ። ካዉታ አይዲ ዙሉዋን ዩዩ አዲዴ ኡባ ባጋና አልዎ ማርጊዲያ ሹቻዳን ጳሌ።⁴ ሄ ካዉቴሳ አይዲያ ዩዩ አዲዴ፥ ሃራ ላታማኔ አይዱ ካዉቴሳ አይዳቱ ዴዲኖ፤ ኡንቱንቱን ቦሳ ማዩዋ ማዩዴ፥ ሁጲያን ዎርቃ አኪሊሊያ ዎሴዳ ላታማኔ አይዱ ጨማቱ ኡቴዲኖ።⁵ ካዉቴሳ አይዲያፕ ዋልቃንሳይ፥ ኮሹንቻይኔ ጉጉንሳ ጉንሳይ ኪሴዳ፤ ቃሲ ካዉቴሳ አይዲያ ሲንሳን ላፑ ያምፓቱ ፖዲኖ፥ ሄዋንቱ ዮሳ ላፑ አያናቱዋ።¹⁶ ካዉቴሳ አይዲያ ሲንሳን ቢሪሊያ ማላቲያ ቡርጩኩዋ አባይ ዴዲ።⁵

ሄ ካዉቴሳ አይዲያፕ ሲንሳናኔ ጉዩና አ ማታን ዩዩ አዲዴ፥ አይሬ ኩሜዳ አይዱ ዴዎዋን ዴዲያ ሜዴታቱ ዴዲኖ።⁷ ኮይሮ ዴዎዋን ዴዲያ ሜዴታይ ጋሙዋ ማላቱ፤ ላዲንሱ ሚዛ ማራ ማላቱ፤ ሄዜንሱዋ ሰምዲ አሳ ዴሙዋ ማላቱ፤ ቃሲ አይዴንሱ ፓሊያ አርጋንሳ ማላቱ።⁸ አይዱ ዴዎዋን ዴዲያ ሜዴታቶ ሁጲያን ሁጲያን ኡሱፑን ቄሬ ዴዲ፤ ኡንቱንቶ ቦሳን ጋርሳንካ ኡባሳን አይሬ ኩሜዳ። ኡንቱንቱ ቃማኔ ጋሳሲ፥

«ጌሻው፥ ጌሻው፥ ጌሻው፥

ካሴ ዴዲያዎ፥ ሃዲካ ዴዲያዎ፥

ቃሲ ሲንሳፕ ያናዎ፥

ጎዳው፥ ኡባፕ ዎልቃማ ዮሳው»

ጊያዋ አጊኪኖ።¹⁹ ሄ ሜዴታቱ ካዉቴሳ አይዲያን ኡቴዳ ሜዲ ሜዲናው ዴዎዋን ዴዲያዋ ማዚሙራያን ሳቤዳ ዎዴ፥ ቦንቹዳ ዎዴኔ ጋላቱዳ ዎዴ፥¹⁰ ላታማኔ አይዱ ጨማቱ ካዉቴሳ አይዲያን ኡቴዳ ሜዲ ሜዲናው ዴዲያዋ ሲንሳን ጉፋኒዴ፥ አው ጎዩኒኖ፤ ባሬንቱ አኪሊሊያ ካዉቴሳ አይዲያ ሲንሳን ዎሲዴ ሃዋዳን ያጊኖ።

¹¹ «ኑ ጎዳው ዮሳው፥

ኔኒ ቦንቹዋ፥

ሳባኔ ዎልቃ

አካናው ቤሳሳ፥

አዩሲ ጎፕ፥

ኡባባ ኔኒ ሜዳዳ፤

ቃሲ ኡባባይካ

ኔኒ ኮዩዳዋዳን

ሃኔዳኔ ዴዲዳ»

ያጊኖ።

P3:19 ሌም 3:12፤ ኢብር 12:6 ፃ4:2 ሂዝ 1:26-28፤ 10:1

፫4:5 ኪስ 19:16፤ ሳፅ 8:5፤ 11:19፤ 16:18፤ ሂዝ 1:13፤ ሳፅ 1:4፤ ዛክ 4:2

፻4:6 ሂዝ 1:22፤ 5-10፤ 10:14 ፫4:8 ሂዝ 1:18፤ 10:12፤ ኢሳ 6:2-3

ማፃፋኔ ዶርሳ

5 ኢቲ ፃፂቶ ማፃፋይ ቶካውቴሳ አይዲያን ኡቴዳዋ ኡሼቻ ኩሺያን ዴዲያዋ ቤዓዲ፤ ሄ ፃፂቶ ማፃፋይ ላው ባጋናካ ፃፌቲ ኡቴዳ፤ ቃሲ ላፑ ማታፋይ አ ቦላ አታሜቴዳ።^{u2} ታኒ ኢቲ ዎልቃማ ኪታንቻይ ባሬ ቃላ ጶቁ ኡዲዴ። «ማታፋ ዶዩዴ። ፃፂቶ ማፃፋ ቢላናው ቤሲያ ኡራይ አኔ?» ያጊዴ። አዋጂያዋ ቤዓዲ።³ ሳሉዋን ጊዲና ዎይ ሳዓን ጊዲና። ዎይ ሳዓፕ ጋርሳን¹ ጊዲና። ሄ ፃፂቶ ማፃፋ ቢላናው ዎይ አ ጊዱዋ ያላናው አኒኔ ቤሲያዌ ባዋ።

⁴ ፃሳ ማፃፋ ቢላናው ዎይ አ ጊዱዋ ያላናው ቤሲያ ኡራይ ባይና ዲራው። ታኒ ዳር ዩካዲ።⁵ ጨማቱዋፕ ኢቲ ታና። «ዩኮፓ፤ ቤዓ። ዩሁዳ ዛሪያ ጊዴዳ ጋሙ። ዳዊቴ ዛሪ ዎኔዳ። ኢ ማታፋ ዶያናውኔ ፃፂቶ ማፃፋ ቢላናው ቤሲ» ያጊዳ።^v

⁶ ታኒ ካውቴሳ አይዲያፕ። ዴውዋን ዴዲያ አይዱ ሜዴታቱዋፕኔ ቃሲ ጨማቱዋፕ ጊዱዋን። ሹኪቴዳ ዶርሳ ማላቲዴ ኤቁዳዋ ቤዓዲ፤ አው ላፑ ካጩቴኔ ላፑ አይፌቲ ዴዲያ። ሄዋንቲ አላሚያ ኡባ ኪቴቴዳ ዶላ ላፑ አያናቱዋ።^{w7} ሄ ዶርሳይ ቢዴ። ካውቴሳ አይዲያ ቦላ ኡቴዳዋ ኡሼቻ ኩሺያፕ ፃፂቶ ማፃፋ አኪዳ።⁸ ኢ ሄ ፃፂቶ ማፃፋ አኪዳ ዎዴ። ዴውዋን ዴዲያ አይዱ ሜዴታቱኔ ላታማኔ አይዱ ጨማቱ አ ሲንሳን ኩንዴዲኖ። ኡንቱንቲ ሁጲያን ሁጲያን ዲሳኔ ኢፃናይ ኩሜዳ ዎርቃ ሚሻ አይቁዲኖ። ሄ ኢፃናይ ጊሻቲ ዶላ ዎሲያዋ።^{x9} ኡንቱንቲ።

«ፃሳ ማፃፋ
አካናውኔ
ማታፋ ዶያዴ
ያላናው ኔው ቤሴ።
አዩሲ ጎፕ።
ኔኒ ሹኪታዳ።
ኔኒ ቆሙዋ ኡባፕ።
ዱማ ዱማ
ጋዲያ ቃላ ኡባፕ።
ያራ ኡባፕኔ
ዛሪያ ኡባፕ
ኔ ሱሳን
ዶሳው አሳ ዎዛዳ።^y
¹⁰ ኑ ዶሳው አሳና ማላ።
ኡንቱንታ ኔኒ
ካታቱዋኔ
ቁሳቱዋ አሳዳ።
ቃሲ ኡንቱንቲ ሳዓን ሞዳና»
ያጊዴ አራሳ ማዘሙሪያ
ዩዲኖ።^z

¹¹ ሄዋፕ ጉዩያን። ታኒ ያላዴ። ካውቴሳ አይዲያ። ዴውዋን ዴዲያ አይዱ ሜዴታቱዋፕ ጨማቱዋ ዩዩ አዲዴ ኤቁዳ ዳር ኪታንቻቱዋ ኮሻ ሲሳዲ፤ ኡንቱንቲ ሻዓኒኔ ሚሎኒያን ፓይዴቴዲኖ።^{a12} ሄ ኪታንቻቲ ባሬንቲ ቃላ ጶቁ ኡዲዴ።

---

‡5:1 ፃፂቶ ማፃፋ። ሃዋ ጉሳይ ዋራቃታን ዎይ ጋልባን ፃፌቴዳ ፃፂቲያ ማፃፋ ጊዲዴ። ዳር ካሬ ባጋና ኢቲ ዎይ ላው ቦላ ባጋ ጋልባን ማታፋይ አታሜቴ።
¶5:3 ሳዓፕ ጋርሳን። ሃይቁዳዋንታ ጉሳ።

u5:1 ሂዝ 2:9-10፤ ኢሳ 29:11 v5:5 ዶም 49:9፤ ኢሳ 11:1፤ 10
w5:6 ኢሳ 53:7፤ ዛክ 4:10 x5:8 ማዝ 141:2
y5:9 ማዝ 33:3፤ 98:1፤ ኢሳ 42:10 z5:10 ኪስ 19:6፤ ሳፅ 1:6 a5:11 ዳን 7:10

«ሹኬቱዳ ዶርሳይ
 ዎልቃ፥ ዱራቴሳ፥
 አደዳ ኤራ፥
 ሚኖቴሳ፥
 ቦንቸዋ፥ ሳባ፥
 ጋላታ አካናው ቤሴ!»
 ያጌዲኖ።

¹³ ሄዋፔ ጉዩያን፥ ሳዓን፥ ሳሉዋን፥ ሳዓፔ ጋርሳኒኔ አባ ጊዱዋን ዴዲያ ሜዴታ ኡባይኔ ቃሲ ሄዋንቱን ዴዲያ ሜዴታ ኡባይ፥

«ካዉቴሳ አይዲያ ቦላ
 ኡቴዳዎኔ ዶርሳው
 ጋላታይ፥ ቦንቸ፥
 ሳባይኔ ዎልቃይ
 ሜዲ ሜዲናው ጊዶ!»
 ያጊዴ ዩዲሺን ሲሳዲ።

¹⁴ ዴዑዋን ዴዲያ አይዱ ሜዴታቱ፥ «አሜንዲ» ያጊና፥ ጨማቱ ጉፋኒዴ ጎዩኔዲኖ።

ሄ ፃዴታ ማፃፋ ማታፋ ዶያ

6 ዶርሳይ ላፕ ማታፋቱዋፔ ኢቱዋ ዶዩሺን ቤዓዲ፤ ቃሲ ሼምፕዋና ዴዲያ አይዱ ሜዴታቱዋፔ ኢቱ ጉጉንሳ ጉንሳ ማላቲያ ኮሻን፥ «ሃ ያ!» ያጊያዋ፥ ታኒ ሲሳዲ። ² ታኒ ኢቲ ቦሳ ፓራ ቤዓዲ። ሄ ፓራ ቶጊዳዌ ዎንዳፊያ አይቁዳ፤ ቃሲ አው አኪሊሊ ኢሜቴዳ። አላ ኢ ያኒዲኔ ቃሲካ ያናናው ኬሴዳ። ^b

³ ዶርሳይ ላዴንሶ ማታፋ ዶዩዳ ዎዴ፥ ሼምፕዋና ዴዲያ ሜዴታቱዋ ላዴንሶ፥ «ሃ ያ!» ያጊያዋ፥ ታኒ ሲሳዲ። ⁴ ቃሲ ሃራ ዳማ ፓራይ ኬሴዳ። አሳይ ኢቲ ኢቱዋና ሹኬታና ማላ፥ ሄ ፓራ ቶጊዳዎ ሳዓን ሳርቴሳ ዲጊያ ዎልቃይ ኢሜቴዳ። ዎጋ ማሻይ አው ኢሜቴዳ። ^c

⁵ ዶርሳይ ሄዜንሶ ማታፋ ዶዩዳ ዎዴ፥ ዴዑዋን ዴዲያ ሜዴታቱዋ ሄዜንሶ፥ «ሃ ያ!» ያጊያዋ፥ ታኒ ሲሳዲ። ያታዴ ካሬሳ ፓራይ ኬሴዳዋ ቤዓዲ፤ ቃሲ ሄ ፓራ ቶጊዳዌ ባሬ ኩሺያን ሚዛኒያ አይቁዳ። ^{d6} ታኒ ዴዑዋን ዴዲያ አይዱ ሜዴታቱዋ ጊዶፔ ኮሻ ማላቲያባ ሲሳዲ። ሄ ኮሻይ፥ «ኢቲ ጋላሳ አሶ ዲርጉ ባጋ ኪሉዋ ዛርጋ፤ ቃሲ ኢቲ ጋላሳ አሶ ዲርጉ ኢቲ ኪሉዋ ባጋ ባንጋ። ሺን ዛይቲያኔ ዎዩኒያ ኤሳ ቆሆፓ» ያጊያዋ ሲሳዲ።

⁷ ዶርሳይ አይዴንሶ ማታፋ ዶዩዳ ዎዴ፥ ዴዑዋን ዴዲያ ሜዴታቱዋ አይዴንሶ፥ «ሃ ያ!» ያጊያዋ፥ ታኒ ሲሳዲ። ⁸ ታኒ ጊራጩ ፓራይ ኬሴዳዋ ቤዓዲ። ሄ ፓራ ቶጊዳዋ ሱንሳይ ሃይቁዋ፤ አ ጊዱዋ ሲዶሊ ካሴዳ። ሃይቁኔ ሲዶሊ ሳዓፔ አይዴንሶ ኩሺያ አላን፥ ኮሻን፥ ሃርጊያን፥ ዶዓን ዎዲሳና ማላ፥ ኡንቱንቱሲ ማታይ ኢሜቴዳ። ^e

⁹ ዶርሳይ ኢቼሽንሶ ማታፋ ዶዩዳ ዎዴ፥ ኡንቱንቱ ያሳ ቃላ አይዱ ዲራዉኔ ባሬንቱ ማርካቴሳን አማኔቴዳ ዲራው፥ ሹኬዳ አሳ ሼምፕዋ ያርሹዋ ያርሺያሳፔ ጋርሳን ቤዓዲ። ¹⁰ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ቃላ ዶቁ ኡዲዴ፥ «ኡባ ሞዲያ ጎዳው፥ ጊሻው፥ ቱማንቻው፥ ሳዓን ዴዲያ አሳ ቦላ አዉዴ ፕርዳይ? ቃሲ ኑ ሱላ አዉዴ ጨጌታይ?» ያጊዲኖ። ¹¹ ኡንቱንቶ ሁጲያን ሁጲያን ቦላ ማዩ ኢሜቴዳ። ኡንቱንቱዋዳን ሃይቃናው ቤሲያ ኡንቱንቱ ላጊላ አሳንቻቱዋ ፓይዱኔ ኡንቱንቱ ኢሻቱዋ ፓይዱ ኩማና ጋካናው፥ ኡንቱንቱ አማሬዳ ዎዲያ ታኪሻና ማላ፥ ኡንቱንቱሲ አይቴዳ።

¹² ዶርሳይ ኡሱፕንሶ ማታፋ ዶዩዳ ዎዴ፥ ታኒ ቤዓዲ፤ ቤታይ ሎይሲ ቃዲዳ። አዋይሬ ካሬሳ ማዩዋዳን ካሬጌዳ፤ አጊናይካ ሙሌ ሱላ ማላቴዳ። ¹³ ባላሲያ ጊያ ሚላቲ ጋሚዳ አይሬ፥ ዎልቃማ ጫርኩ ቃሲና፥ ሳዓን ቆቆሬቲያዋዳን፥ ያሊንታቱ ሳሉዋፔ ሳዓን ቆቆሬቲያዳ። ^{f14} ሳሉ ፃዴታ ማፃፋይ

^b6:2 ዛክ 1:8፤ 6:3፤ 6 ^c6:4 ዛክ 1:8፤ 6:2 ^d6:5 ዛክ 6:2፤ 6
^e6:8 ሂዝ 14:21 ^f6:13 ኢሳ 34:4

ፃፂቲያዋዳን፣ ፃፂቲዴ ዳጅ አጌዳ፤ ዴሪ ኡባቱኔ ሃሳን ዶዴቴዳ ሳፃይ ኡባይ ባሬንቱ ዴዲያሳፕ ኪቺ አጌዲኖ።¹⁵ ሄዋፕ ጉዩያን፣ ሳፃ ካታቱ፣ ዴሪያ ሞዲያዋንቱ፣ ሻላቃቱ፣ ዱራቱ፣ ምልቃማቱ፣ ቃሲ ሃራ አሳይ ኡባይ፣ አይሌቱ፣ ምግናቱ፣ ዴሪያ ኬሲዴ፣ ጎንጎሉዋ ጊዶኒኔ ዴሪያን ዴዲያ ዛላ ጉዩ ባጋን ቆሴቴዲኖ።⁸¹⁶ ያቲዴ ዴሬቱዋኔ ሹቻ፣ «ካዉቴሳ አይዲያን ኡቴዳዋ አይፊያፕኔ ዶርሳ ሃንቁዋፕ ኑ ቦላ ኩንዲዴ፣ ኑና ጌንሴርኪቴሻ! ^{h17}አዩሲ ጎፕ፣ ኡንቱንቶ ምልቃማ ሃንቁዋ ጋላሳይ ጋኪኪቼዳ፤ ሄ ሃንቁዋ ዳንዳያናዌ አኔ?» ያጌዲኖ።ⁱ

ኢስራዔሊያ አሳፕ 144000 አሳቱዋ ሶምዲያን ማታፋይ ምደዳ

7 ሄዋፕ ጉዩያን፣ ታኒ አይዱ ኪታንቻቱ አይዱ ባጋ ሳፃ ጋፃን ኤቁዳዋንታ ቤዓዲ። ሄ ኪታንቻቱ ሳፃ ቦላን፣ ምይ አባ ቦላን፣ ምይ አይ ሚላ ቦላን፣ ጫርኩ ጫርኪናዳን ቴዔዲኖ።^{j2} ቃሲካ ዴቦዋ ያሳ ማታፋ አይቂዴ ሃራ ኪታንቻይ አዋይ ሞኪያሳፕ ኬሲያዋ ታኒ ቤዓዲ። ሄ ኪታንቻይ ባሬ ኮሻ ጶቁ ኡዲዴ፣ ሳፃኔ አባ ቆሃናው ምልቃይ ኢሜቴዳ አይዱ ኪታንቻቱዋ³ ዲሲዴ፣ «ኑ ያሳ አሳንቻቱዋ ዴሙዋን ኑኒ ማታፋ ምሳና ጋካናው፣ ሳፃ ጊዲና ምይ አባ ጊዲና፣ ምይ ሚላ ጊዲናካ ቆሆፕፕ።» ያጌዳ።^k

⁴ ታኒ ያሳ ማታፋ ዴሙዋን ምሴዳዋንቱ ፓይዱዋ ሲሳዲ። ኢስራዔሊያ ዛሪያ ኡባፕ ኢቲ ዪታኔ አይታማኔ አይዱ ሻዓ አሳቱዋ ዴሙዋን ማታፋይ ምደዳ።

⁵ ዩሁዳ ዛሪያፕ
ታማኔ ላዑ ሻዓ
ዴሙዋን ማታፋይ
ምደዳ።

ሮቤላ ዛሪያፕ
ታማኔ ላዑ ሻዓ።
ጋዴ ዛሪያፕ
ታማኔ ላዑ ሻዓ።

⁶ አሴራ ዛሪያፕ
ታማኔ ላዑ ሻዓ።
ኒፍታሌሜ ዛሪያፕ
ታማኔ ላዑ ሻዓ።

ሚናሴ ዛሪያፕ
ታማኔ ላዑ ሻዓ።
⁷ ሲሞና ዛሪያፕ
ታማኔ ላዑ ሻዓ።

ሌዊያ ዛሪያፕ
ታማኔ ላዑ ሻዓ።
ዩሳኮራ ዛሪያፕ
ታማኔ ላዑ ሻዓ።

⁸ ዛቢሎና ዛሪያፕ
ታማኔ ላዑ ሻዓ።
ዮሴፎ ዛሪያፕ
ታማኔ ላዑ ሻዓ።

ቢኒያማ ዛሪያፕ
ታማኔ ላዑ ሻዓ
ዴሙዋን ማታፋይ

86:15 ኢሳ 2:19፣ 21   ^h6:16 ሆስ 10:8፤ ሉቅ 23:30   ⁱ6:17 ኢዩ 2:11፤ ሚል 3:2
ፓ7:1 ኤርም 49:36፤ ዳን 7:2፤ ዛክ 6:5   ^k7:3 ሂዝ 9:4፣ 6

ዎደዕዳ።

በሳ ማዩዋ ማዩዳ ጮራ አሳቱዋ

⁹ ሄዋፔ ጉዩያን፣ ዛሪያ ኡባፔ፣ ቆሙዋ ኡባፔ፣ ያራ ኡባፔኔ ዱማ ዱማ ጋዲያ ቃላ ኡባፔ አኒኔ ፓይዳናው ዳንዳዬና ዛዋይ ባይና ጮራ አሳ ታኒ ቤዓዲ። ሄ አሳይ በሳ ማዩዋ ማዩዳ። ዛምባ ሃይሳ ባሬንቱ ኩሺያን አይቂዴ፣ ካዉቴሳ አይዲያ ሲንሳን ዶርሳ ሲንሳን ኤቁዳ። ¹⁰ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ቃላ ዶቁ ኡዲዴ።

«ኑ አቶቴሳይካ

ካዉቴሳ አይዲያን

ኡቴዳ

ኑ ያሳፔኔ

ዶርሳፔ ዩ»

ያጌዲኖ።

¹¹ ኪታንቻቱ ኡባይ ካዉቴሳ አይዲያ፣ ጨማቱዋኔ ዴዑዋን ዴዒያ አይዱ ሜደታ ዩዩ አዲዴ ኤቁዲኖ። ኡንቱንቱ ካዉቴሳ አይዲያ ሲንሳን ባሬንቱ ዴሙዋን ጉፋኒዴ ያሳው ጎዩኒዴ።

¹² «አሜንዲ!

አንጁ፣ ቦንቹ፣

አደዳ ኤራቴሳይ፣

ጋላታይ፣ ሳባይ፣

ዎልቃይ፣ ሚኖቴሳይ

ሜዲናፔ ሜዲና ጋካናው

ኑ ያሳው ጊዶ።

አሜንዲ!»

ያጌዲኖ።

¹³ ጨማቱዋፔ ኢቱ ታና፣ «ሃ በሳ ማዩዋ ማዩዳ አሳቱ አኔ? ኡንቱንቱ ሃቃፔ ዩዲኖ?» ያጊዴ አቼዳ።

¹⁴ ታኒ፣ «ታ ጎዳው፣ ኔኒ ኤራሳ» ያጋዲ። ኢ ታና ሃዋዳን ያጌዳ፤

«ሃዋንቱ ዳሮ ዋዩያ

ዋዩቲዴ ዩዳዋንታ።

ኡንቱንቱ ባሬንቱ ማዩዋ

ዶርሳ ሱሳን ሜጨዴ

በዪዳዋንታ። ¹

¹⁵ ሄዋ ዲራው፣

ኡንቱንቱ ያሳ ካዉቴሳ አይዲያ

ሲንሳን ኤቂዴ፣

ቃማኔ ጋላሲ

አ ጌሻ ጎሊያን

አው አሲኖ።

ቃሲ ኢ ባሬ ካዉቴሳ አይዲያን

ኡቴዳዌ

ኡንቱንቱ ጊዱዋን ዴዳና።

¹⁶ ሃዋፔ ሲንሳናው ኡባካ

ኡንቱንቱ ኮሻቲኪኖ

ዎይ ሳሜቲኪኖ።

¹7:14 ዳን 12:1፤ ማት 24:21፤ ማር 13:19

አዋይ ኡንቱንታ ሜና፤
 ቃሲ አይ ሴላይካ ኡንቱንታ ጉዴና። ሠ
 17 አዩሲ ጎፔ፤
 ካዉቴላ አይዴው
 ጊዱዋን ኡቴዳ ዶርሳይ
 ኡንቱንታ ሄማና።
 ዴዑዋ ሃላ ፑልቱዋኮካ
 ኡንቱንታ ካሌሳና።
 ያሳይካ
 ኡንቱንቱ አይፊያ አፎላ ኡባ ቁጨዲጋና»
 ያጊዳ። ሠ

ፃፃላ ማፃፋ ላፑንሳ ማታፋይ ዶዩቴዳ

8 ዶርሳይ ላፑንሳ ማታፋ ዶዩዳ ዎዴ፤ ባካ ሳቲያ ጊዲያዋ ኬና ሳሉ ጮዑ ጊዳ።
 2 ሄዋፔ ጉዩያን፤ ታኒ ላፑ ኪታንቻቱዋ ያሳ ሲንሳን ኤቂያዋንታ ቤዓዲ፤ ኡንቱንቱሲ ላፑ ማላካታይ ኢሜቴዳ።
 3 ኢፃና ጩዋዩያ ዎርቃ ሚሻ አይቁዳ ሃራ ኪታንቻይ ዩዴ፤ ያርሺያሳ ማታን ኤቁዳ። ዎርቃፔ ሜዴቴዳ ያርሺያሳይ ካዉቴላ አይዲያ ሲንሳን ዴዒ፤ ሄ ያርሺያሳ ቦላ ጊሻ ኡባቱዋ ዎሳ ጉጃና ማላ፤ ኪታንቻው ዳር ኢፃናይ ኢሜቴዳ። 04 ኢፃና ጩዋይ ጊሻቱዋ ዎሳና ኢቲፔ ሄ ኪታንቻ ኩሺያፔ ፑዴ ያላኮ ቤዳ። 5 ሄዋፔ ጉዩያን፤ ኪታንቻይ ኢፃና ጩዋዩያዋ አኪዴ፤ ያርሺያሳፔ ታማ ቦንቁዋ አኪዴ፤ አኒ ኩንሴዳ። ሄ ኢፃና ጩዋዩያዋ ዱጌ ሳዓ አለና፤ ጉጉንሳይ ጉሜዳ። ዋልቃንሳይ ዎልቃሜዳ፤ ቃሲ ቢታይካ ቃዒዳ። ሐ

ማላካታቱ ፑኔቴዲኖ

6 ቃሲ ላፑ ማላካታ አይቂዴ ላፑ ኪታንቻቱ ማላካታ ፑናናው ጊጌዲኖ።
 7 ኮይር ኪታንቻይ ባሬ ማላካታ ፑኒና ሱሳና ዋላኪቴዳ ሻቻይኔ ታማይ ሳዓን ቡኪዳ። ሳዓፔ ሄዜንሶ ኩሺ ጉዴቴዳ፤ ሚላፔካ ሄዜንሶ ኩሺ ጉዴቴዳ፤ ማታ ኡባይካ ጉዴቴዳ። ፃ
 8 ላዔንሶ ኪታንቻይካ ባሬ ማላካታ ፑኔዳ። ዎልቃማ ዴሪያ ማላቲያባይ ታማን ኤዒዴ፤ አባን ዩጌቴዳ፤ ያቲና፤ አባፔ ሄዜንሶ ኩሺ ሱሳ ጊዴዳ። 9 አባን ዴዑዋን ዴዒያ ሜዴታቱዋ ሄዜንሶ ኩሺ ሃይቁዳ፤ ማርካቤቱዋፔካ ሄዜንሶ ኩሺ ዳዩዳ።
 10 ሄዜንሶ ኪታንቻይ ባሬ ማላካታ ፑኒና ሻፋፔኔ ፑልቱዋ ሃላፔ ሄዜንሶ ኩሺያ ቦላ ሳሉዋፔ ያምፒያዳን ኤዒያ ዎልቃማ ያሊንቲ ዎዴዳ። 11 ሄ ያሊንቲያ ሱንሳይ ጫውዋ ጌቴቴ። ሃላፔ ሄዜንሶ ኩሺ ጫሜዳ፤ ቃሲ ሃላይ ጫሜዳ ዲራው፤ ዳር አሳይ ሄ ሃላ ኡሺዴ ሃይቁዳ። 5
 12 አይዴንሶ ኪታንቻይ ባሬ ማላካታ ፑኔዳ። አዋፔ፤ አጌናፔኔ ያሊንቲያፔ ሄዜንሶ ኩሺ ዴሺቴዳ፤ ኡንቱንቱ ፖዑዋፔካ ሄዜንሶ ኩሺ ዱሜዳ። ሄዋ ዲራው፤ ጋላሳፔ ሄዜንሶ ኩሺ፤ ቃማፔካ ሄዜንሶ ኩሺ ዱሜዳ። 1
 13 ኢቲ አርጋንሳይ ሳሉዋን ፓሊያዋ ታኒ ቤዓዲ። ሄ አርጋንሳይ ባሬ ቃላ ዶቁ ኡዲዴ፤ «ሄዙ ኪታንቻቱ ፑናና ቤሲያ ዮኮ ማላካታይ ፑኔቲያ ዎዴ፤ ሳዓን ዴዒያ አሳው አዩር! አዩር! አዩር!» ያጊያዋ ሲሳዲ።

፳7:16 ኢሳ 49:10 ፳7:17 ማዘ 23:1፤ 2፤ ሂዘ 34:23፤ ኢሳ 49:10፤ 25:8
 08:3 አዋ 9:1፤ ኪስ 30:1፤ 3 ፑ8:5 11:19፤ 16:12፤ 18፤ ሂዘ 10:2፤ ኪስ 19:16
 98:7 ኪስ 9:23-25፤ ሂዘ 38:22 18:10 ኢሳ 14:12 58:11 ኤርም 9:15
 18:12 ኢሳ 13:10፤ ሂዘ 32:7፤ ኢዩ 2:10፤ 31፤ 3:15

9 ሄዋቴ ጉዩያን፣ ኢቼቮንሶ ኪታንቻይ ባሬ ማላካታ ፕኒና ሳሉዋቴ ዱጌ ሳፃ ኩንዴዳ ያሊንቲያ ቤዓዲ። ሄ ያሊንቲው ጨዋ አላ ⁸ቁልፒ ኢሜቱዳ። ² ያሊንቲ ጨዋ አላ ደዩዳ፤ አኮ ጮጫያፕ ኬሲያ ጩዋ ማላ ጩዋይ ሄ ጨዋ አላፕ ኬሲዳ። ቃሲ አዋይኔ ሳፃይ ሄ ጨዋ አላፕ ኬሲዳ ጩዋን ዲሜዲኖ። ¹¹

³ ጩዋቴ ቦሊ ዱጌ ሳፃ ዩዳ። ሳፃን ዴዲያ ሶጋቶ ዴዲያ ዎልቃ ማላ ዎልቃይ ቦሌወካ ኢሜቱዳ። ^{v4} ያላ ማታፋይ ዴሙዋን ባይና አሳ ፃላላ ቆሃናፕ አቲን፣ ሳፃን ዴዲያ ማታ ዎይ አጫያ ሚሳ ጊዲና ዎይ አይ ሚሳ ጊዲናካ ቆሄና ማላ፣ ቦሌው አዴቴዳ። ^{w5} ቦሊ ሄ አሳ ኢቼቮ አጌና ጊዲያዎ ፓፃ ካዓና ማላ፣ ማታይ ኢሜቱዳፕ አቲን፣ አው አሳ ዎዳናው ማታይ ኢሜቲቤና። ሶጉ አሳ ዱኪዴ ሴሊሲያዎ ኬና ቦሊ ሴሊሴ። ⁶ ሄ ጋላሳቱዋን አሳይ ሃይቁዋ ኮያና፤ ሺን ዴሜና፣ ቃሲ ሃይቃናወካ አዋታና፤ ሺን ሃይቁ አላፕ ባቃታና። ^x

⁷ ቦሊ አላው ጊጊ ኡቴዳ ፓራ ማላቴ። ቦሊያ ሁጲያን ዎርቃ ማላቲያ አኪሊሊ ዴዲ፤ አ ዴሙካ አሳ ዴሙዋ ማላቴ። ^{y8} አ ቢናናይካ ማጫ አሳ ቢናናይዳ አዱቁ፤ አ አቻይካ ጋሙዋ አቻ ማላቴ። ²⁹ አ ቲራይ ቢራታን አሴዳ ጎንዳሊያ ማላቲያዋን ጎዜቲ ኡቴዳ፤ ቃሲ አ ቁሬያ ኮቫይ አላ ባናው ፒሪሪያ ፓራቱ ጎቼያ ጋሪያ ኮቫ ማላ። ^{a10} አው ሶጉዋ ዱሬያ ማላቲያ ዱሬ ዴዲ፤ አ ዱሬያን ዱኪያባይ ዴዲ። ሄ ዱሬያን ኢቼቮ አጌና ጊዲያዎ አሳ ቆሃናዳን፣ አው ማታይ ኢሜቱዳ። ¹¹ አ ዋዲያ ካቲ ዴዲ። ሄ ካቲ ጨዋ አላ ኪታንቻ። አ ሱንሳይካ ኢብራዩስይ ቃላን አቢዶና፤ ቃሲ ጊሪኬ ቃላን አጲሊኖና ጌቴቴ። አጲሊኖና ጊያዎ ቢሌሳይ፣ ዳዩሲያዎ ጊያዎ።

¹² ኮይሮ አዩሮ ጊያዎ አዴዳ፤ ቤዓ፣ ቢሮ ሃራ ላው አዩሮ ጊያዎ ያናዎ።

¹³ ኡሱፑንሳ ኪታንቻይ ባሬ ማላካታ ፕኒና። ያላ ሲንሳን ኤቁዳ ዎርቃፕ ሜዴዳ ያርሺያሳን ዴዲያ አይዱ ጋፃ ካጩቱዋፕ አቲ ኮቫ ሲሳዲ። ^{b14} ሄ ኮቫይ ማላካታይ ዴዲያ ኡሱፑንሳ ኪታንቻ፣ «ኤሬራዲሳ ጊያ ዎጋ ቫፋን ቃሼቴዳ አይዱ ኪታንቻቱዋ ቢላ» ያጌዳ። ¹⁵ አሳ ዛሪያፕ ሄዜንሶ ኩሺያ ዎዳናው፣ ሃ ሳቲያሲ፣ ጋላሳሲ፣ አጌናሲኔ ላይሳሲ ጊጊሲ ዎሴዳ፣ አይዱ ኪታንቻቱ ቢሌቴዲኖ። ¹⁶ አላ ፓራ ቶጊያ አሳ ፓይዱ ላው ዪቱ ሚሎኔ ጊዲያዎ ታኒ ሲሳዲ።

¹⁷ ቃሲካ ታኒ ሳፃን ፓራቱዋኔ ሄ ፓራቱዋ ቶጌዳ አሳ ቤዓዲ። አሳው ቲራን ዎሲያ ቢራታ ጎንዳሊያ ማላይ ዴዲ። ሄ ቲራን ዎሲያ ቢራታ ጎንዳሊያ ማላይ ታማዳን ዞያ፤ ሳማዩያ፤ ቃሲ ኤዲያ ዲኒያ ማላ። ፓራቱዋ ሁጲ ጋሙዋ ሁጲያ ማላ። ኡንቱንቱ ዶናፕ ታማይ፣ ጩዋይኔ አዲሊያ ጨቫ ማላቲያ ኤዲያ ዲኒያ ታማይ ኬሲዳ። ¹⁸ ፓራቱዋ ዶናፕ ኬሲዳ ታማን፣ ጩዋሂኔ ኤዲያ ዲኒያን ሃ ሄዙ ቦቫቱዋን አሳ ዛሪያፕ ሄዜንሶ ኩሺ ሃይቁዳ። ¹⁹ አዩሲ ጎፕ፣ ፓራቶ ዎልቃይ ዶናኒኔ ዱሬያን ዴዲ። ኡንቱንቱ ዱሬካ ሁጲያና ዴዲያ ሸቫ ማላቴ፤ ሄዋን ኡንቱንቱ አሳ ቆሃኖ።

²⁰ ሃ ቦቫቱዋን ሃይቁናን አቴዳ አሳይ ባሬ ኩሺያን አሲያዎ አጊቤና። ቃሲ ዎርቃፕ፣ ቢራፕ፣ ናሃሲያ ጌቴቲያ ቢራታፕ ሹቻፕኔ ሚሳፕ አሴቴዳ፣ ዪላናው ዎይ ሲሳናው ዎይ ሃሜታናው ዳንዳዩና ኤቃሲኔ ፃላሂያሲ ጎዩኒያዋካ አጊቤና። ^{c21} አሳይ ኤሪዲ ዎዴዳዎ፣ ዎይ ባሬ ቢቴዳዎ፣ ዎይ ባሬ ዎሹሜዳዎ፣ ዎይ ባሬ ወዲዳዎ አጊዴ። ባሬ ናጋራፕ ሲሚቤና።

ኪታንቻኔ ጉሳ ማፃፋ

10 ቃሲካ ታኒ ሃራ ዎልቃማ ኪታንቻይ ሳሉዋቴ ኬሲዴ፣ ዱጌ ዎዲያዎ ቤዓዲ። ቫሪያ ኢ ማዩ ኡቴዳ፤ ቃሲ ዙሉ አ ሁጲያ ዩዩ አዲ ኡቴዳ። አ ዴሙካ አዋ ማላ፤ አ ጌዳካ ታማ ቱሳ ማላ። ² ሄ ኪታንቻይ ዶያ ዴዲያ ኢቲ ጉሳ ፃዪቶ ማፃፋ ባሬ ኩሺያን አይቁዳ። ባሬ ኡሺቻ ጌዲያ አባ ቦላ ኤሲዴ፣ ባሬ ሃዲርሳ ጌዲያ ቢታ ቦላ ኤሲዳ። ³ ጉዲያ ጋሙዋዳን፣ ዎልቃፕ ጉዴዳ። ኢ ጉዴዳዎፕ ጉዩያን፣ ላፕ ዳዳቱ አናና ጉንሳን ሃሳዩዲኖ።

§9:1 ጨማ አላ፣ ሃዋ ጉሳይ ጋርሳ ባጋ ቢታን ዳሪሲ ጨማቲዴ ዴዲያ ኢታ አያናቱ ባሬንቱ ወርሴሳ ሙራ ጋላሳይ ጋካናው ቃሼቲዴ ዴዲያሳ።

u9:2 ዶም 19:28   v9:3 ኬስ 10:12-15   w9:4 ሂዝ 9:4
x9:6 ዮብ 3:21፤ ኤርም 8:3   y9:7 ኢዩ 2:4   z9:8 ኢዩ 1:6   a9:9 ኢዩ 2:5
b9:13 ኬስ 30:1-3   c9:20 ማዝ 115:4-7፤ 135:15-17፤ ዳን 5:23

4 ኡንቱንቱ ጉሜዳ ዎዴ ታኒ ፃፋናው ቆጋዲ። ሺን ሳሉዋፔ፡ «ላፑ ዳዳቱ ሃሳቡዳዋ አሳው ቃቶፓኔ ፃፊፓ» ያጊያ ኮሻይ ታው ሲሴቴዳ።

5 ሄዋፔ ጉዩ፡ አባ ቦላኒኔ ቢታ ቦላን ኡቂዴዲሺን ታኒ ቤዔዳ ኪታንቻይ፡ ባሬ ኡሼቻ ኩሺያ ሳሉዋ ፑዴ ሚጩዳ። d6 ሳሉዋኔ ሳሉዋን ዴዲያ ኡባባ፡ ሳዔኔ ሳዓን ዴዲያ ኡባባ፡ አባኔ አባን ዴዲያ ኡባባ፡ ሜዴዳ ሜዲ ሜዲናው ዴዲያ ያሳ ሱንሳን ጫቄዳ። ያቲዴ፡ «ዎዲ ዉራናው ጋሚዔና፡ 7 ሺን ላፑንሳ ኪታንቻይ ባሬ ማላካታ ፑኒያ ዎዴ፡ ያሳይ ናባቱዋ ጊዴዳ ባሬ አሺካሬቶ ቃላ ኦዲ ዎሴዳዋዳንካ፡ ኢ ፀራዳ ቆፋይ ፖሌታና» ያጊዳ።

8 ሄዋፔ ጉዩያን፡ ሳሉዋፔ ሃሳቡሺን ታኒ ሲሴዳ ኮሻይ ላዔንሱዋ ዛሪዴ ታና፡ «አባ ቦላኒኔ ቢታ ቦላን ኡቄዳ ኪታንቻ ኩሺያን ዴያ ዴዲያ ፃዔቶ ማፃፋ ባዴ አካ» ያጊያዋ ሲሳዲ። e

9 ታኒ ሄ ኪታንቻኮ ባዴ፡ ጉሳ ፃዔቶ ማፃፋ ታው ኢማና ማላ፡ አ ኦቻዲ። ኢ ታና፡ «አካዴ ማ፤ ማፃፋይ ኔ ኡሉዋ ጫሚሳናዋ፤ ሺን ኔ ዶናን ኡሳዳን፡ ኢ ማልዓናዋ» ያጊዳ።

10 ሄዋፔ ጉዩ፡ ታኒ ኪታንቻ ኩሺያፔ ሄ ጉሳ ፃዔቶ ማፃፋ አካዴ ማዲ፤ ታ ዶናን ማፃፋይ ኡሳዳን ማልዔዳ። ሺን ታኒ ሚዳዋፔ ጉዩያን፡ ታ ኡሎ ጊዳ ጫሚዳ። 11 ቃሲካ ታና፡ «ያራ ኡባ፡ ዛሪያ ኡባ፡ ዱማ ዱማ ቢታ ቃላኔ ካታቱዋባ ኔኒ ቲምቢቲያ ቃንጌናን ሃሳያናው ቤሴ» ያጊዳ።

ላዑ ማርካቱዋ

11 ሄዋፔ ጉዩ፡ ማቃ ማላቲያ ሊኪያ ፃምዓይ ታው ኢሜቱዳ፤ ታና ጊዳዌ ሃዋ፤ «ባዴ ያሳ ጌሻ ጎሊያኔ ያርሺያሳ ሊካ። ሄዋን ጎዩኒያዋንታካ ፓይዳ። f2 ሺን ጌሻ ጎሌው ካሬ ባጋ አጋ ባሻ፤ ሄዋ ሊኮፓ። አዩሲ ጎፔ፡ ሄ ሳዓይ አዩሁዳ ጊዴና አሳው ኢሜቱዳ። አዩሁዳ ጊዴና አሳይ ጌሻ ካታማ አይታማኔ ላዑ አጊናው ዩዳና። g3 ታኒ ጋቢያ ማዩዳ ታ ላዑ ማርካቱዋ ኪታና፤ ኡንቱንቱ ኢቲ ሻዔኔ ላዑ ዲታኔ ኡሱፑን ታሙ ጋሳሳን ያሳ ኪታ አዳና» ያጊዳ።

4 ሄ ላዑ ማርካቱ ሃ ሳዓ ጎዳ ሲንሳን ኡቂያ ያምፒያ ዎሲያ ላዑ ባላቱዋ። h5 እኒኔ ኡንቱንታ ቆሃናው ኮዮፔ፡ ኡንቱንቱ ዶናፔ ታማይ ኪሲዴ ኡንቱንቱ ሞርኪቱዋካ ዳዩሴ። ቃሲ እኒኔ ኡንቱንታ ቆሃናው ኮዮፔ፡ ሄዋዳንካ ሃይቃና። 6 ኡንቱንቱ ያሳ ኪታ ኦዲያ ዎዲያን ኢራይ ቡኪናዳን፡ ሳሉዋ ጎርዳናው ኡንቱንቱሲ ማታይ ዴዔ። ኡንቱንቱሲ ሃሳ ሱሳ ኪሲያ ማታይካ ዴዔ፤ ቃሲ ኡንቱንቱ ባሬና ኮሺያ ዎዴ፡ ሳዓ ዱማ ዱማ ቦሻን ሾጫናው ኡንቱንቱሲ ማታይ ዴዔ። i

7 ኡንቱንቱ ባሬንቱ ማርካቱሳ ዉርሴዳዋፔ ጉዩያን፡ ጩዋ አላፔ ፑዴ ኪሲያ ዶዓይ ኡንቱንቱና አሌታና። ሄ ዶዓይ ኡንቱንታ ያኒዴ ዎዳና። j8 ኡንቱንቱ ጎዳይ ማስቃሊያ ቦላን ሚሲማሪያን ዲሼቴዴ ሱሌቴዳ ካታማ ዎጋ አጊያን ኡንቱንቱ አጋይ ጊሳናዋ። ሄ ካታማይ ሌሚሱዋን ሶዶማ ዎይ ጊብፂ ጌቱቲዴ ጄሴቴ። k9 ቃሲ ያራ ኡባፔ፡ ቆሙዋ ኡባፔ፡ ዱማ ዱማ ቢታ ቃላፔኔ ዛሪያ ኡባፔ ዩዳ አሳይ ኡንቱንቱ አጋ ሄዙ ጋሳሳኔ ባጋ ቢዓና። አጋይ ሞጌቴና ማላ፡ ሄ አሳይ ዲጋና። 10 ሳዓን ዴዲያ አሳይ ሃ ቲምቢቲያ አዲያ ላዑ አሳቱዋ ሃይቁዋን ናሼታና። አሳይ ኡንቱንቱ ሃይቁዋ ኢቱ ኢቱዋና ኢዋታ ላሜቲዴ ቦንቻናዋ፤ አዩሲ ጎፔ፡ ሳዓን ዴዲያ አሳ ኡንቱንቱ ዳሪሲ ሜቶሴዲና።

11 ሄዙ ጋሳሳኔ ባጋፔ ጉዩያን፡ ዴዑዋ ሺምፑዋ ያሳይ ኡንቱንቱን ሺምፒና፡ ኡንቱንቱ ዴንዲ ኡቄዲና። ኡንቱንታ ቢዔዳ ኡባይ ኢታ ያሻ ያዩዳ። l12 ሄዋፔ ጉዩያን፡ ሄ ቲምቢቲያ አዲያ ላዑ አሳቱ ሳሉዋፔ፡ «ሃ ፑዴ ኪሴቴ» ጊያ ዎልቃማ ኮሻ ሲሴዲና። ባሬንቱ ሞርኪቱ ባሬንታ ዌሊሺን፡ ኡንቱንቱ ሻሪያን ጊሊዴ፡ ፑዴ ሳሉዋ ቤዲና። m

13 ሄ ሳቲያን ቢታይ ሎይሲ ቃፂና ካታማፔ ታሙንሳ ኩሺ ዳዩዳ። ቃሲ ቢታ ቃሳን ላፑ ሻዓ አሳይ ሃይቁዳ። አቴዳ አሳይ ሎይሲ ኮኮሪ ያዩዴ። ሳሉዋ ያሳ ጊታቴሳ ሳቢዳ።

14 ላዔንሳ አዩሮ ጊያዌ አዲዳ። ሺን አኬኪቴ፤ ሄዜንሶ አዩሮ ጊያዌ ኡሌካ ያናዋ።

d10:5 ኬስ 20:11፤ ዛር 32:40፤ ዳን 12:7፤ አሞ 3:7 e10:8 ሂዝ 2:8-3:3 f11:1 ሂዝ 40:3፤ ዛክ 2:1-2 g11:2 ሉቅ 21:24 h11:4 ዛክ 4:3፤ 11-14 i11:6 1ካት 17:1፤ ኬስ 7:17-19፤ 1ሳም 4:8 j11:7 ዳን 7:7፤ 21፤ ሳፅ 13:5-7፤ 17:8 k11:8 ኢሳ 1:9-10 l11:11 ሂዝ 37:10 m11:12 2ካት 2:11

ላፑንሳ ማላካታ

¹⁵ ሄዋፔ ጉዩያን፥ ላፑንሳ ኪታንቻይካ ባሬ ማላካታ ፑኔዳ። ሳሉዋን፥

«አላሚያ ካወቴሳይ

ሃዲ ኑ ጎዳሳኔ

አ ኪሪስቶሳሳ፤

ቃሲ ሜዲናፕ ሜዲና ጋካናው

ኢ ሞዳና»

ያጊያ ዎልቃማ ኮሻይ ሲሴቴዳ። ፡፡ⁿ

¹⁶ ባሬንቱ አይዲያን ኡቴዳ ላታማኔ አይዱ ጨማቱ ያሳ ሲንሳን ዱጌ ጉፋኒዴ፥ ያሳው ጎዩኒዴ ሃዋዳን ያጊዲና፤

¹⁷ «ሃዲ ዴዲያዎ፥

ካሴፕካ ዴዲያዎ፥

ጎዳው፥

ኡባፔ ዎልቃማ ያሳው፥

ኔው ዎልቃማ ዎልቃይ

ዴዲያ ዲራዉኔ

ኔኒ ሞዳናው

ዶሜዳ ዲራው፥

ኑኒ ኔና ጋላቴቶ።

¹⁸ አዩሁዳ ጊዴና አሳይ ሃንቁቴዳ፤

ኔ ሃንቁካ ዩዳ።

ሃይቁዳዋንቱ

ፒርዴቴያ ዎዲ ሃዳ፤

ቃሲ ኔኒ ኔ አሳንቻቶ፥

ናባቶ፥

ጌሻቶ፥

ኔ ሱንሳው ያዩያዋንቶ፥

ዶቃቶኔ ላፋቶ

ኡንቱንቱ አሱዋዳን

ኢሚያ ዎዲካ ሃዳ።

ሳዓ ዳዩሲያዋንታካ

ኔኒ ዳዩሲያ ዎዲ ሃዳ»

ያጊዲኖ። ፡፡^o

¹⁹ ሳሉዋን ዴዲያ ያሳ ጌሻ ጎሊ ዶዩቴዳ፤ አ ጌሻ ጎሊያን ያሳ ቃላ ጫቁዋ ታቦታይ ቤቴዳ። ቃሲ ዋልቃንሳይ ዎልቃሜዳ፤ ጉንሳይ ሲሴቴዳ፤ ጉጉንሳይ ጉሜዳ፤ ቢታይ ቃዬዳ፤ ዎልቃማ ሻቻይካ ሻጩዳ።

ታኒ ሚሺራቶ፥ ናዓኔ ዳዊያ ቤዓዲ

12 ሄዋፔ ጉዩያን፥ ሳሉዋን ዎልቃማ ማላይ ቤቴዳ። አዋ ማዩዳ ኢቲ ሚሺራታ፥ አጌና ቦላ ኤቁዳዉና፥ ታማኔ ላው ያሊንቲያ አኪሊሊያ ባሬ ሁጲያን ዎሴዳዉና ሄዋን ዴዓው። ² ሄ ሚሺራታ ሻሃራ፤ ኢዞ ዩሉዋ አይሳይ፥ ኡንዔሲና ዋሳዱ።

ⁿ11:15 ኪስ 15: 18፤ ዳን 2:44፤ 7: 14፤ 27   ^o11:18 ማዝ 2:5፤ 110:5፤ 115: 13

³ ሃራ ኢቲ ዎልቃማ ማላይ ሳሉዋን ቤቴዳ። ታሙ ካጨያና ዴዲያ ላፑ ሁጲያን አኪሊሊያ ዎሴዳ ኢቲ ዎልቃማ ዞዎ ዳዊ ዴዴ። ^{D4} ሄ ዳዊ ባሬ ዱፊያን ሄዜንሶ ኩሼ ያሊንቲያ ሳሉዋፍ ዳፊዴ። ሳፃን አሌዳ። ሄ ዳዊ ዩሌቲ ዎጅሳናካ ናፃ ማናው ዩላና ሃኒያ ሚሺራቲ ሲንሳን ኤቁዳ። ⁹

⁵ ሚሺራታ አቱማ ናፃ፣ አዩሁዳ ጊዴና አሳ ኡባ ቢራታ ፃምፃን ሞዳናዎ ዩላዱ። ሺን ናፃይ ያሳኮኔ አ አራታኮ፣ ፑዴ ኤሌካ አኪቴዳ። ¹⁶ ሚሺራታ ኢቲ ሻፃኔ ላዑ ዪታኔ ኡሱፑን ታሙ ጋላሳው ሚዚዴኔ ኡሺዴ ዎሳናው ያሳይ ጊጊሲ ዎሴዳ ሳፃ ባዙዎ ባቃታዱ።

⁷ ሄዎፍ ጉዩያን፣ ሳሉዋን አላይ ዴንዴዳ። ሚካዔሊ ባሬ ኪታንቻቱዋና ኢቲፍ ዳዊያ አሌቴዳ፤ ዳዊካ ባሬ ኪታንቻቱዋና ጊዴዴ፣ ዛሬ አሌቴዳ። ^{S8} ሺን ዳዊ ዶኔቲና ዳዊያሲኔ አ ኪታንቻቱዋሲ ሳሉዋን ሳፃይ ዳዩዳ። ⁹ ዎሊቃማ ዳዊ፣ ፃላሂያ ካፑዎ ዎይ ሴፃና ጊያዌ፣ ቤኔ ሾሻይ፣ አላሚያ ኡባ ባሌሲያዌ አሌቴዳ፤ ኢ ባሬ ኪታንቻቱዋና ኢቲፍ ዱጌ ሳፃው አሌቴዳ።

¹⁰ ሄዎፍ ጉዩያን፣ ታኒ ሳሉዋፍ ሃዎዳን ያጊያ ኮሻ ሲሳዲ፤ «ያሳ አቶቴሳይ ሃዲ ዩዳ።

ያሳይ ባሬው
ካቴ ጊዲያዎዳንካ
ባሬ ዎልቃ ቤሴዳ፤
አ ኪሪስቶሲ ባሬ ማታ ቤሴዳ።
አዩሲ ጎፑ፣
ቃማኔ ጋላሲ
ያሳ ሲንሳን ኤቁዴ፣
ኑ ኢሻቱዎ ሞቲያዌ
ሳሉዋፍ ዱጌ አሌቴዳ። ^t
¹¹ ኑ ኢሻቱ ዶርሳ ሱሳኒኔ
ባሬንቱ ቱሙ ማርካቴሳን
ዳዊያ አሌቲዴ ዶኔዲኖ።
ቃሲ ኡንቱንቱ
ባሬንቱ ሺምፑዎ አሲ ኢሚያዎ
ቃሬቲቤይኪኖ።
¹² ሄዎ ዲራው፣
ሳሉኔ ሳሉዋ ጊዶን ዴዲያዎንቱ፣
ናሹቲቴ።
ሺን ሳፃዉኔ
አባው አዩሮ!
አዩሲ ጎፑ፣
ፃላሂያ ካፑ
ባሬው ጉሳ ዎዲ
አቴዳዎ ኤሪያ ዲራው፣
ዎልቃማ ሃንቁዋን
ዱጌ ሂንቱንቱኮ
ዎጅዳ»
ያጌዳ።

¹³ ቃሲ ዳዊ ባሬና ዱጌ ሳፃ አሌዳዎ ቤዔዳዎፍ ጉዩያን፣ ሄ አቱማ ናፃ ዩሌዳ ሚሺራቶ ዩዴርሱዎ ዶሜዳ። ¹⁴ ሚሺራቶ ሾሻይ ቆሄና ማላ፣ ሄዙ ላይሳኔ ባጋ ማዴኔ ኡሻዴ ኢዛ ናጌቲያሳ ባዙዎ ፓላዴ ባና ማላ፣ ላዑ ዎልቃማ አርጋንሳ ቁሬ ኢዚው ኢሜቴዳ። ^u

D12:3 ዳን 7:7   Q12:4 ዳን 8:10   T12:5 ኢሳ 66:7፤ ማዝ 2:9   S12:7 ዳን 10:13፤
21፤ 12:1፤ ዳት 9   U12:10 ዮብ 1:9-11፤ ዛክ 3:1   U12:14 ዳን 7:25፤ 12:7

15 ሄዋፔ ጉዩያን፥ ሚሺራቶ ዲዑ ዲዒዴ አፋና ማላ፥ ሾሻይ ሻፋ ሃሳ ኬና ሃሳ ባሬ ዶናፔ ሚሺራቲ ጌዱዋን ጉሴዳ፥ 16 ሺን ቢታይ ሚሺራቶ ማዴዳ፤ ቢታይ ባሬ ዶና ዶዩዴ፥ ዳዊያ ዶናፔ ኬሴዳ ሃሳ ሚቲ አጌዳ፥ 17 ዳዊ ሚሺራቲው ዳሪሲ ሃንቄቲዴ፥ ኢዚ ዜሬሳ ሶሳ አዛዙዋ ናጊያ ኡባቱዋኔ ዩሱሲ ቆንጨሴዳ ቱሙ አማኔቲያዋንታ አላናው፥ 18 ቢዴ አባ ዶናን ዴዒያ ሻፊያን ኤቄዳ፥

ታኒ አባፔ ኬሲያ ላዑ ዶዓቱዋ ቤዓዲ

13 ሄዋፔ ጉዩያን፥ ኢቲ ዶዓይ አባፔ ኬሲሺን፥ ታኒ ቤዓዲ፥ አው ታሙ ካጨኔ ላፕ ሁጲ ዴዔ፤ አ ታሙ ካጨያ ቦላን ታሙ አከሊሊ ዴዔ፥ አ ሁጲያንካ ቦሪያ ሱንሳይ ዓፌቲ ኡቱዳ፥ ^{v2} ታኒ ቤዔዳ ዶዓይ ማሂያ ማላቱ፤ አ ጌዲ ባባንሳ ጌቱቲያ ኢታ ዱዓ ጌዲያ ማላቱ፤ አ ዶናይ ጋሙዋ ዶና ማላቱ፥ ዳዊ ባሬ ዎልቃ፥ ባሬ ካጤቴሳ አይዲያኔ ባሬ ዎልቃማ ማታ ሄ ዶዓው ኢሜዳ፥ ^w

³ ሄ ዶዓ ሁጲቱዋፔ ኢቱ ሃይቄዳዋ ማላቲያዋ ታኒ ቤዓዲ፤ ሺን ዎዲያ ማይሳይ ፓዌዳ፥ ሳዓ አሳይ ኡባይ ማላሌቲዴ፥ ሄ ዱዓ ጌዱዋ ካሌዳ፥ ⁴ ዳዊ ባሬ ማታ ዶዓው ኢሜዳ ዲራው፥ አሳይ ኡባይ ዳዌው ጎዩኔዳ፥ ቃሲ ሄ አሳይ፥ «ዶዓ ማላይ እኔ? እናና አሌታናው እኒ ዳንዳዩ?» ያጊዴ፥ ዶዓው ጎዩኔዳ፥

⁵ ሄ ዶዓው ፓላ ዩውዋኔ ቦሪያ ሃሳዩያ ዶናይ ኢሜቱዳ፥ አይታማኔ ላዑ አጊናሲ አሳና ማላ፥ አው ማታይ ኢሜቱዳ፥ ^{x6} ሄ ዶዓይ ሶሳ፥ አ ሱንሳ፥ ኢ ዴዒያሳኔ ሳሉዋን ዴዒያ ኡባቱዋ ቦሪያ ዶሜዳ፥ ⁷ ሄ ዶዓይ ሶሳ አሳቱዋና አሌቲዴ፥ ኡንቱንታ ዶናና ማላ፥ አው ማታይ ኢሜቱዳ፥ ቆሙዋ ኡባ፥ ያራ ኡባ፥ ዱማ ዱማ ቢታ ቃላ ኡባኔ ዛሪያ ኡባ ሞዲያ ማታይ አው ኢሜቱዳ፥ ^{y8} ሳዓይ ሜዴታናፔ ካሴ ሹኬቱዳ ዶርሳ ዴዑዋ ማፃፋን ሱንሳይ ዓፌቲቤና አሳይ፥ ሳዓን ዴዒያዌ ኡባይ፥ ሄ ዶዓው ጎዩናና፥ ^z ⁹ ሲሲያ ሃይሳይ

- ዴዒያ ኡራይ ሲሲ፥
- ¹⁰ አሞዴታና አሳይ ዴያፔ፥
- አኒኔ አሞዴታናዋ፥
- ማሻን ሹኬታና አሳይ ዴያፔ፥
- አኒኔ ማሻን ሹኬታናዋ፥
- ጌሻቱዋ ዳንዳያይኔ
- አማኑ ሃዋን ኤሬታናዋ፥ ^a

ታኒ ሳዓፔ ኬሲያ ዶዓ ቤዓዲ

¹¹ ሄዋፔ ጉዩያን፥ ሃራ ዶዓይ ሳዓፔ ኬሲያዋ ታኒ ቤዓዲ፥ ዶርሳ ካጨያ ማላቲያ ላዑ ካጨ አው ዴዔ፤ ሺን ሄ ዶዓይ ዳዊያዳን ሃሳዩዳ፥ ¹² ሄ ዶዓይ ኮይሮ ዶዓ ዎልቃማ ማታ ኡባ አ ሲንሳን አሌዳ፥ ሳዓይኔ ሳዓን ዴዒያ አሳይ ኡባይ አ ዎዲያ ማይሳይ ፓዌዳ ኮይሮ ዶዓው ጎዩናና ማላ፥ ሄ ዶዓይ ጎዳቱዳ፥ ¹³ ሄ ላዔንሶ ዶዓይ ዎልቃማ ማላታቱዋ አሌዳ፤ ሃራይ አቶ ታማ ሳሉዋፔ አሳ ኡባ ሲንሳ ሳዓ ዎሳና ጋካናው ማላታቱዋ አሌዳ፥ ¹⁴ ኮይሮ ዶዓ ሲንሳን አሳናው፥ አው ኢሜቱዳ ማላታቱዋን ሳዓን ዴዒያ አሳ ኡባ ኢ ባሌሴዳ፥ ማሻን ማይሳቶፔኔ ፓዓ ዴዒያ ኮይሮ ዶዓ ቦንሻ ሚሲሊያ ጊጊሳናዳን፥ ሳዓ አሳ ኡባው ላዔንሶ ዶዓይ አዴዳ፥ ¹⁵ ቃሲ ኮይሮ ዶዓ ሚሲሊ ሃሳያናዳኒኔ ባሬው ጎዩኔና ኡባ ዎዳናዳን፥ ላዔንሶ ዶዓይ ባሬ ሺምፑዋ ኮይሮ ዶዓ ሚሲሊያን ሺምፑዋ ጊሊሳናው አዛዜቱዳ፥

¹⁶ አሳይ ኡባይ ዎጋይኔ ቄራይ፥ ማንቁኔ ዱሪ፥ ዎማኑኔ አይሊ ባሬ ኡሺቻ ኩሺያን ዎይ ባሬ ዴሙዋን ማላ ዎሳናዳን፥ ሄ ላዔንሶ ዶዓይ ጎዳቱዳ፥ ¹⁷ ሄ ዶዓ ሱንሳይ ዎይ አ ሱንሳ ፓይዱ ዴዒያ ማላይ ባይና አሳይ አኒኔ ዛሊዓናውኔ ሻማናው ዳንዳዩና፥

¹⁸ አዴዳ ኤራቱሳይ ሃዋን ዴዔ፥ ኤራይ ዴዒያ አኒኔ ሄ ዶዓ ፓይዱዋ ቢሌሳ ኤሮ፤ አዩሲ ጎፔ፥ ሄ ፓይዱ ኢቲ አሳ ሱንሳ፥ አ ፓይዱ ኡሱፑን ዌታኔ ኡሱፑን ታማኔ ኡሱፑና፥

^v13:1 ዳን 7:3፤ ሳፅ 17:3፤ 7-12   ^w13:2 ዳን 7:4-6   ^x13:5 ዳን 7:8፤ 25፤ 11:36
^y13:7 ዳን 7:21   ^z13:8 ማዝ 69:28   ^a13:10 ኤሮም 15:2፤ 43:11

ታኒ ዶርሳኔ 144000 አሳቱዋ ቤዓዲ

14 ሄዋፔ ጉዩያን፣ ታኒ ቤዓዲ፣ ቤዒቱ፣ ዶርሳይ ሂዮኔ ዴሪያ ቦላ ኤቄዳ፣ አ ሱንሳይኔ አ አቡ ሱንሳይ ዴሚዮን ፃሬቴዳ፣ ኢቲ ሄታኔ አይታማኔ አይዱ ሻዓ አሳቱ አናና ኢቲፔ ዴዒኖ።
 b2 ሳሉዋፔ ኩንሳ ሃሳ ጉንሳኔ ዳዳ ጉንሳ ማላቲያ ዎልቃማ ኮሻ ታኒ ሲሳዲ። ቃሲ ታኒ ሲሴዳ ኮሻይ ዲሳ ዲሂያዋንቱ ባሬንቱ ዲሳ ዲሂና ሲሴቲያ ኮሻ ማላቲ።³ ኢቲ ሄታኔ አይታማኔ አይዱ ሻዓ አሳቱ ካዉቴሳ አይዲያ ሲንሳን፣ አይዱ ፓፃ ዴዒያ ሜዴታቱዋ ሲንሳኒኔ ጨማቱዋ ሲንሳን ኤቄዲኖ። ሳፃፔ ዎዜቴዳ ኡንቱንቱፔ አቲን፣ ሃራይ አኒኔ ታማራናው ዳንዳዩና አራሳ ማዘሙራያ ዩዬዲኖ።⁴ ሃዋንቱ ጌሻ አሳቱዋ ጊዲያ ዲራው፣ ማጫዋንቱና ጋኬቲዬ ባሬና ቱኒሲቤይኪኖ። ዶርሳይ **ቢያሳ ኡባ ኡንቱንቱ ካሊኖ። ኡንቱንቱ ስሳሲኔ ዶርሳሲ ባይራ ጊዳናው፣ ሳፃ አሳ ጊዶፔ ዎዜቴዳዋንታ።⁵ ኡንቱንቱ ኡባካ ዎርዶቲ ኤሪኪኖ፤ ኡንቱንቱን ባዩዙ ባዋ።^c

ታኒ ሶሳ ኪታንቻ ቤዓዲ

⁶ ሳፃን ዴዒያ አሳ ኡባው፣ ዛሪያ ኡባው፣ ቆሙዋ ኡባው፣ ዱማ ዱማ ቢታ ቃላ ኡባዉኔ ያራ ኡባው ሜዲና ዎንጋላ ሚሸራቹዋ አዋጃናው፣ ቦላ ሳሉዋን ፓሊያ ሃራ ኪታንቻ ታኒ ቤዓዲ።⁷ ሄ ኪታንቻይ ባሬ ቃላ ጵቁ ኡዲዴ፣ «ዎሳው ያዩቴ፤ አ ቦንቹቴ። አዩሲ ጎፔ፣ ሳፃ አሳ ኢ ፐርዲያ ሳቲ ጋኬዳ። ሳሉዋ፣ ሳፃ፣ አባኔ ሃሳ ፑልቱዋ ሜዴዳ ሶሳው ጎዩኒቱ» ያጌዳ።

⁸ ሃራ ላዲንሳ ኪታንቻይ፣ «ዎልቃማ ባቢሎና ኩንዳዱ፤ ኢዛ ኩንዴዳ ጋሱኔካ አሳ ዛሪያ ኡባ ኢታ አሱዋ አሲሲያ ዲራሳ» ያጊዴ፣ ኮይሮ ኪታንቻ ካሌዳ።^d

⁹ ሄኬንሳ ኪታንቻይ ባሬ ኮሻ ጵቁ ኡዲዴ፣ ሃዋዳን ያጊዴ፣ ኮይሮ ላዑ ኪታንቻቱዋ ካሌዳ፤ «ዶዓዉኔ አ ሚሲሌው ጎዩኒያ አኒኔ ቃሲ አ ማላ ባሬ ዴሙዋን ዎይ ባሬ ኩሺያን ዎሲያ አኒኔ ዴዎፔ።¹⁰ ሶሳይ ባሬ ዎልቃማ ሃንቁዋ ቡርጩኩዋን ኩንሴዳ ሃንቁዋ ዎዩኒያ ኤሳ ኢ ኡሻና። ሄዋ አሴዳ ኡባይ ጌሻ ኪታንቻቱዋ ሲንሳኒኔ ዶርሳ ሲንሳን፣ ታማኒኔ ኤሂያ ዲኒያን ፓፃ ካዴታና።^{e11} ኡንቱንታ ፓፃ ካዲያ ታማ ጩዋይ ሜዲ ሜዲናው ጩዋታና። ዶዓዉኔ ሄ ዶዓ ሚሲሌው ጎዩኒያ አሲኔ ቃሲ ሄ ዶዓ ሱንሳ ማላታና ዴዒያ አሲኔ ቃማኔ ጋላሲ ሽምፑ ባዋ» ያጌዳ።^f

¹² ሶሳው አዛዜቲያኔ ዩሱሳው አማኔቲያ ጌሻቱ ዳንዳዩያ ዳንዳዩያ ሃዋና።

¹³ ሄዋፔ ጉዩያን ሳሉዋፔ፣ «ሃዋ ፃፋ፤ ሃዋፔ ሲንሳው ጎዳን ሃይቂያዋንቱ አንጄቴዳዋንታ» ያጊያ ኮሻ ታኒ ሲሳዲ።

አያናይ፣ «ቱማ፤ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ዳቡራፔ ሽምፓና፤ አዩሲ ጎፔ፣ ኡንቱንቱ ሎዎ ኪታው፣ ሶሳይ ሎዎን ዛራና» ያጌ።

ታኒ ቆይቻ ዎዲያ ቤዓዲ

¹⁴ ቃሲካ ታኒ ቤዓዲ። ቤዒቱ፣ ቦላ ሻሪ ዴዒ። ሻሪያ ቦላን አሳ ናዓ ማላቲያዎ ኡቴዳ፤ አ ሁጲያን ዎርቃ አኪሊሊ፣ ቃሲ አ ኩሺያን ቃራ ባጫይ ዴዒ።^{g15} ሃራ ኪታንቻይ ጌሻ ጎሊያፔ ኬሲዴ፣ ሻሪያ ቦላን ኡቴዳዎ ባሬ ቃላ ጵቁ ኡዲዴ፣ «ቆይቻ ሳቲ ጋኬዳ ዲራው፣ ኔ ባጫ ዩዳዴ ካሳ ቆይጫ፤ አዩሲ ጎፔ፣ ሳፃ ካሳይ ሜሌዳ» ያጌዳ።^{h16} ሻሪያ ቦላን ኡቴዳዎ፣ ባሬ ባጫ ሳፃ ዩዲዴ፣ ሳፃ ካሳ ጫኪዳ።

¹⁷ ቃሲካ ሳሉዋን ዴዒያ ጌሻ ጎሊያፔ ሃራ ኪታንቻይ ኬሴዳ፤ አዉካ ኩሳ ባጫይ ዴዒ።

¹⁸ ታማው ካፖ ጊዴዳ ሃራ ኪታንቻይ ያርሺያሳፔ ኬሲዴ፣ ኩሳ ባጫይ ዴዒያ ኪታንቻው ባሬ ቃላ ጵቁ ኡዲዴ፣ «ዎዩኒያ አይፊ ቴሬዳ ዲራው፣ ኔ ኩሳ ባጫ ዩዳዴ፣ ሳፃን ዴዒያ ዎዩኒያ ቱራፔ ሆንዶዳ አይፊያ ቃንፃ!» ያጌዳ።ⁱ¹⁹ ሄ ኪታንቻይ ባሬ ባጫ ሳፃ ዩዲዴ፣ ሳፃን ዴዒያ ዎዩኒያፔ

**14:4 ዶርሳ፣ ዩሱሳው ኢሜቴዳ ሱንሳ።

b14:1 ሂዝ 9:4፤ ሳፅ 7:3

c14:5 ሶፍ 3:13 d14:8 ኢሳ 21:9፤ ኤርም 51:8፤ ሳፅ 18:2 e14:10 ኢሳ 51:17፤ ዶም 19:24፤ ሂዝ 38:22 f14:11 ኢሳ 34:10 g14:14 ዳን 7:13 h14:15 ኢዩ 3:13

ሆንዶዳ አይፊያ ቃንጺዳ፤ ያሳ ዎልቃማ ሃንቁዋ ሄ ዎዩኒያ ጉሚዒያ አላን ዩጌዳ። ²⁰ካታማፔ ጋፃን ዴዒያ ዎዩኒያ አይፊያ ጉሚዒያ አላን ዎዩኒያ አይፊ ጉሚዒቴ። ሱሳይ ኬሲዴ። ሄ ዎዩኒያ ጉሚዒያ አላፕ ሄዙ ጌቱ ኪሎ ሚቲሪያ ኬና ሃኪዴ። ፓራው ፑሉዋ ጋኪያዋ ኬና ጶቁ ጊዴ ኤሌዳ። ¹

ታኒ ቡርጨኩዋ አባ ቤዓዲ

15 ታኒ ሳሉዋን ሃራ ዎልቃማኔ ማላሲሲያ ማላ ቤዓዲ። ያሳ ሃንቁ ኡንቱንቱ ቦላን ፖሌቲያ ዲራው። ወርሴሳ ላፑ ቦሻና ዴዒያ ላፑ ኪታንቻቱ ዴዒኖ።

² ቃሲካ ታኒ ቡርጨኩዋ አባ ማላቲያዋ ታማና ዋላኬቴዳዋ ቤዓዲ። ቃሲ ዶዓ። አ ሚሲሲያኔ አ ሱንሳ ፓይዱዋ ዶኔዳዋንታ ቤዓዲ። ያሳይ ኡንቱንቱሲ ኢሜዳ ዲሳቱዋ አይቂዴ። ቡርጨኩዋ ማላቲያ አባ ማታን ኡንቱንቱ ኤቁዲኖ። ³ ኡንቱንቱ። ያሳ አሳንቻ ሙሴ ማዚሙሪያኔ ዶርሳ ማዚሙሪያ ሃዋዳን ዩጺዲኖ።

«ጎዳው።

ኡባፕ ዎልቃማ ያሳው።

ኔ ኪታይ ጊታኔ ማላሲሲያዋ።

አሳ ዛሪያ ኡባ ካቴው።

ኔ አጊ ጊሉዋኔ ቱሙዋ። ^j

⁴ ጎዳው። ኔው ያዩናዌኔ

ኔ ሱንሳ ቦንቼናዌ አኔ?

አዩሲ ጎፕ። ጊሻይ ኔ ሃላላ።

አሳ ዛሪያ ኡባይ ዩዴ።

ኔ ሲንሳን ጎዩናና፤

አዩሲ ጎፕ። ኔ ጊሎ ኪታይ

ኡባው ቆንጨዳ።»

ያጊዴ ዩጊኖ። ^k

ላፑ ቦሻና ዴዒያ ላፑ ኪታንቻቱዋ

⁵ ሄዋፕ ጉዩያን። ታኒ ሳሉዋን ዴዒያ ጊሻ ጎሊ ዶዩቶዋ ሄዌካ ማርካቴሳ ዱንካኒያ ቤዓዲ። ¹⁶ ላፑ ቦሻና ዴዒያ ላፑ ኪታንቻቱ ጊሻ ጎሊያፕ ኬሴዲኖ። ኡንቱንቱ ጰሊዴ ቦጊያ ላይኑዋ ማዩዋ ማዩዲኖ፤ ባራንቱ ቲራ ዎርቃ ዳንጨዋን ዩሺ አሲዴ ቃቼዲኖ። ⁷ ዴዑዋን ዴዒያ አይዱ ሜዴታቱዋፕ ኢቱ። ሜዲ ሜዲናው ጋካናው ዴዒያ ያሳ ሃንቁ ኩሜዳ ላፑ ዎርቃ ኬሬቱዋ ላፑ ኪታንቻቱ ኢሜዳ። ⁸ ያሳ ቦንቼዋፕኔ አ ዎልቃፕ ዩዳ ጨዋይ ጊሻ ጎሊያ ኩሜዳ። ላፑ ኪታንቻቱ አሄዳ ላፑ ቦሻቱ ፖሌታና ጋካናው። ጊሻ ጎሊያ አኔኔ ጊላናው ዳንዳዩቤና። ^m

ያሳ ሃንቁ ኩሜዳ ኬሬቱዋ

16 ሄዋፕ ጉዩያን። ላፑ ኪታንቻቱ። «ቤዴ ያሳ ሃንቁዋ ላፑ ኬሪያፕ ሳዓን ጉሲቴ» ያጊዴ። ጊሻ ጎሊያፕ ሃሳዩያ ዎልቃማ ኮሻ ታኒ ሲሳዲ።

² ኮይር ኪታንቻይ ቤዴ። ባራ ኬሪያን ዴዒያዋ ሳዓን ጉሲና። ዶዓ ማላይ ዴዒያዋንቱ ቦላኔ ሄ ዶዓ ሚሲሲው ጎዩኒያዋንቱ ቦላ ሎይሲ ሳኪያ ማይሳ ኬሴዳ። ⁿ

³ ላዔንሶ ኪታንቻይ ባራ ኬሪያን ዴዒያዋ አባን ጉሲና አባ ሃሳይ ሃይቁዳ አሳ ሱሳ ማላቴዳ። ቃሲ አባን ዴዒያ ሜዴታ ኡባይካ ሃይቁ አኔዳ።

⁴ ሄዜንሶ ኪታንቻይ ባራ ኬሪያን ዴዒያዋ ሻፋቱዋኒኔ ፑልታቱዋን ጉሲና ኡንቱንቱ ሱሳ ጊዴዲኖ። ^{o5} ሃሳው አዎቲያ ኪታንቻይ ሃዋዳን ያጊያዋ። ታኒ ሲሳዲ፤

ⁱ14:20 ኢሳ 63:3፤ ሴል 1:15፤ ሳፅ 19:15   ^j15:3 ኬስ 15:1   ^k15:4 ኤርም 10:7፤ ማዝ 86:9   ^l15:5 ኬስ 38:21   ^m15:8 ኬስ 40:34፤ 1ካት 8:10-11፤ 2ኦድ 5:13-14፤ ኢሳ 6:4   ⁿ16:2 ኬስ 9:10   ^o16:4 ኬስ 7:17-21፤ ማዝ 78:44

«ካሴካ ሃዲካ
 ዴዲያ ጎዳው፥
 ጌሻው፥
 ሃ ፒርዳ ፒርዴዳ ዲራው፥
 ኔኔ ሂሉዋ፥
 6 ኡንቱንቱ ጌሻቱዋ ሱሳኔ
 ናባቱዋ ሱሳ
 ጉሴዳ ዲራው፥
 ኔኔ ኡንቱንታ ኡሻናው
 ሱሳ ኡንቱንቶ ኢማዳ፥
 ኡንቱንቱ ባሬንቶ
 ቤሲያዋ አኬዲኖ»
 ያጌዳ፥
 7 ያርሹዋ ያርሺያሳፕ፥
 «ጎዳው፥
 ኡባፕ ዎልቃማ ያሳው፥
 ኔ ፒርዳዴ ቱሙቀኔ ሂሉዋ!»
 ያጌያ ኮሻ ታኒ ሲሳዲ፥

8 አይዴንሶ ኪታንቻይ ባሬ ኬሪያን ዴዲያዋ አዋይፊያ ቦላን ጉሲና ባሬ ታማ ሴላን አሳ ጉዳናው፥ አዋይፊው ማታይ ኢሜቱዳ፥ 9 አሳይ ዎልቃማ ሴላን ጉዴቲይ ሃ ባሻቱዋ ቦላን ማታይ ዴዲያ ያሳ ሱንሳ ቦሬዳ፥ ሺን ባሬ ናጋራፕ ሲሚቤናኔ ያሳ ጊታቱሳካ ቦንቺቤና፥

10 ኢፔሼንሶ ኪታንቻይ ባሬ ኬሪያን ዴዲያዋ ዶዳ ካዉቱሳ አይዲያ ቦላ ጉሲና፥ ሄ ዶዳ ካዉቱሳይ ዱሜዳ፥ አሳይ ባሬ ሴላ ዲራው፥ ባሬ ኢንፃርሳ ሳዔዳ፥ P11 ቃሲ አሳይ ባሬ ሴላ ዲራውኔ ባሬ ማይሳ ዲራው ሳሉዋ ያሳ ሸቄዳ፥ ሺን ባሬ አሴዳ ናጋራፕ ሲሚቤና፥

12 ኡሱፕንሳ ኪታንቻይ ባሬ ኬሪያን ዴዲያዋ ዎጋ ኤፊራዒሳ ጌቱቲያ ሻፋን ጉሲና አዋይ ዶሊያ ባጋፕ ያና ካታቱዋሲ አጊ ጊጋናዳን፥ ሃሳይ ሜሌዳ፥ Q13 ሄዋፕ ጉዬያን፥ ታኒ ሸዲያ ማላቲያ ሄዙ ቱና አያናቱ ዳዊያ ዶናፕ፥ ዱዳ ዶናፕኔ ዎርዱዋ ቲምቤቲያ አዲያዋ ዶናፕ ኬሲሺን ቤዓዲ፥ 14 ኡንቱንቱ ማላቱዋ አሲያ ዓላሃቱዋ አያናቱዋ፥ ሄ ሄዙ ኢታ አያናቱ ኡባፕ ዎልቃማ ያሳ ዎልቃማ ጋላሳን፥ ሳዓ ካታቱዋ ኡባ አላው ሺሻናው ባና፥

15 «ቤዓ፥ ታኒ ካዩሱዋዳን ያና፥ አሳ ሲንሳን ካሎ ሃሜቲይዬ ዩላቱና ማላ፥ ጌሚዲሸናን ባሬ ማዩዋ ማዩዴ ናጊያ ኡራይ አንጄቱዳዋ!» ያጌዳ፥

16 ሄ ኢታ አያናቱ ካቱቱዋ ኢብራዩስዔ ቃላን አሪማጊዶና ††ጌቱቲያ ሳዓ ሺሸዲኖ፥ †

17 ላፕንሳ ኪታንቻይ ባሬ ኬሪያን ዴዲያዋ ጫርኩዋን ጉሲና፥ ጌሻ ጎሊያን ዴዲያ አራታፕ፥ «ፖሌቱዳ» ያጊያ ዎልቃማ ኮሻይ ዩዳ፥ 18 ሄዋፕ ጉዬያን፥ ዋልቃንሳይ ዎልቃሜዳ፤ ጉንሳይ ሲሴቱዳ፤ ጉጉንሳይካ ጉሜዳ፥ ቃሲ ቢታይ ፓላ ቃሳ ቃዒዳ፥ አሳይ ሳዓን ሜዴቶዴፕካ ቢታይ ሄዋ ማላ ቃሳ ቃዒ ኤሬና፤ ሄዋ ኡባፕ አሴዳ ቃሳ፥ 19 ዎሊቃማ ካታማይ ሄዙ ኬሲዴ ዛዔዳ፥ ቢታ ኡባን ዴዲያ ካታማቱ ዳዩዲኖ፥ ያሳይ ዎልቃማ ባቢሎኖ ቆፒዴ፥ ባሬ ኢታ ሃንቱዋ ዎዩኒያ ኤሳይ ኩሜዳ ቡርጩኩዋፕ ዎዩኒያ ኤሳ ባቢሎኖ ኡሼዳ፥ s20 አባን ዶዴቱዳ ቢታይ ኡባይ ዳዩዳ፤ ዴሪካ ቤቲቤና፥ 21 አሳ ቦላ አይታሙ ኪሎ ኬና ዴዲያ ዎልቃማ ሻቻይ ሳሉዋፕ ዎዴዳ፥ አሳይ ሄ ሻቻ ባሻ ዲራው፥ ያሳ ቦሬዳ፤ አዩሲ ጎፕ፥ ቦሻይ ዳር ዎልቃማ፥ †

---

††16:16 አሪማጊዶና፥ ሃ ቃላው ከይርቲ ዴዲያ ኢብራዩስዔ ሜዴታይ፥ «ሃር-ማጊዶ» ያጊያዋ ጊዲዴ፥ «ሃር-ማጊዶ» ጊያዎ ዴዲያ ቤሌሳይ፥ «ሜጊዶ-ዞዚያ» ያጊያዋ፥ ሃዋ ጉሳይ ቤኒ ዎዲያን አሳይ ጮራ አሳ አሌቱዳ ሳዓ ጉሳ፥

P16:10 ኬስ 10:21   Q16:12 ኢሳ 11:15   †16:16 2ካት 23:29፤ ዛክ 12:11
 s16:19 ኢሳ 51:17   †16:21 ኬስ 9:23፤ ሳፅ 11:19

ባቢሎኔ ቦላ ያና ሙራ

17 ሄዋፔ ጉዩያን፣ ላፑ ኪራቱ ደዒያ ላፑ ኪታንቻቱዋፔ ኢቱ ታኮ ዩደ። ታና ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ሃ ያ፤ ዳሮ ሻፋቱዋ ጋፃን ደዒያ ዎሹሚያ፤ ዎልቃማ ካታማታ፤ ዋና ሙሬታኔንቶ፤ ታኒ ኔና ቤሳና። ² ሳፃን ደዒያ ካታቱ ኢዚና ዎሹሚያና፤ ሳፃን ደዒያ አሳይካ ኢዚ ዎዩኒያ ኤሳ ኡሺ ማሶቲዴ ኢዚና ዎሹሚያ» ያጌዳ። ^u

³ ሄ ኪታንቻይ ታና አያናን ባዙዋ አፌዳ። ሄዋን ታኒ ኢቲ ሚሺራቶ ቦሪያ ሱንሳይ ቦላ ኡባን ፃፌቲ ኡቴዳ ዘዎ ደዓ ቶጊዳዉና ቤዓዲ፤ ሄ ደዓው ላፑ ሁጲያን ታሙ ካጪ ደዒያ። ⁴ ሄ ሚሺራታ ቴራ አቻ ማላቲያ ማዩዋኔ ዘዎ ማዩዋ ማያዱ፤ ኢዛ ቃሲ ዎርቃን፤ ቦንቾ ሹቻኒኔ ኢንቱዋ ጌቴቲያ አልዎ ሹቻን አሌቃዱ። ኢዛ ዎሹሚያ ቴናባይኔ ሸኔዩያባይ ኩሜዳ ዎርቃ ቡርጩኩዋ ባሬ ኩሺያን አይቃዱ። ^{v5} ኢዚ ደሙዋን ፀራ ዩዉዋ ቢሌሳይ ደዒያ ሱንሳይ፤

«ዎሊቃማ ባቢሎና፤
ሳፃን ደዒያ
ዎሹሚያዎንቶኔ
ሳፃን ደዒያ
ሸኔዩያባው አቶ»

ያጌያዌ ፃፌቲ ኡቴዳ።

⁶ ቃሲ ሄ ሚሺራታ ጌሻቱዋ ሱሳኔ ዩሱሳው ማርካቲሺን ዎዲዳዋንቱ ሱሳ ኡሻዴ ማሶቴዳዉና ታኒ ቤዓዴ ማላሌታዲ።

⁷ ኪታንቻይ ታና፣ «ኔኒ አዩሲ ሃዋዳን ማላሌታዲ? ታኒ ኔው ሚሺራቲ ፀራ ዩዉዋኔ ኢዛ ቶኪዳ ላፑ ሁጲያን ታሙ ካጪ ደዒያ ዱዓ ፀራ ዩዉዋ አዳና። ⁸ ኔኒ ቤዒዳ ደዓይ ካሴ ደዒያ፤ ሺን ሃዒ ባዋ። ሄ ደዓይ ጩዋ አላፔ ኤሌ ኪሲዴ፤ ባሻው ባናዋ። አላሚ ሜዴቶዴፔ ደሚዴ፤ ዴዑዋ ማፃፋን ኡንቱንቱ ሱንሳይ ፃፌቲቤና ሳፃን ደዒያ አሳይ ደዓ ቤዒዴ ማላሌታና። አዩሲ ጎፔ፣ ኢ ካሴ ደዒያ፤ ሃዒ ባዋ፤ ሺን ሲንሳፔ ያናዋ። ^w

⁹ «ሃዌ አዲዳ ኤራቴሳኔ አኪካ ኮዩ። ላፑ ሁጲ ሚሺራታ ኡቲያ ላፑ ደሬቱዋ፤ ሄዋንቱ ቃሲ ላፑ ካታቱዋ። ¹⁰ ኡንቱንቱ ኢቻሹ ካታቱ ኩንዴዲና። ኢቱ ሃዒ ጋካናሲካ ሞዴ፤ ዮኮ ካቲ ዩቤና። ኢ ዩዴ። ጉሳ ዎዲያ ታካናው ቤሴ። ¹¹ ካሴ ደዒዳ ደዓይ፤ ሃዒ ባይናዌ፤ ኢ ባሬ ሁጲው ሆስፑንሳ ዱዳ። ኢ ላፑ ደዓቱዋፔ ኢቱዋ፤ ኢ ዳያናው ቤ።

¹² «ኔኒ ቤዒዳ ታሙ ካጩቱ ሞዳናው ደሚቤና ታሙ ካቴቱዋ። ሺን ኡንቱንቱ ደዓና ኢቲፔ ኢቲ ሳቴው ካቴቱዋዳን ሞዳናው ኡንቱንቱሲ ማታይ ኢሜታና። ^{x13} ኡንቱንቱሲ ኡባው ኢቲ ቆፋይ ደዒያ፤ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ዎልቃኔ ባሬንቱ ማታ ደዓው ኢማና። ¹⁴ ኡንቱንቱ ደርሳና አሌታና፤ ሺን ደርሳይኔ ደርሳና ደዒያዎንቱ፤ ኢ ዪጌዳዋንቱኔ ደሬዳዋንቱ፤ አ ካሊያ አማኔቴዳዋንቱ፤ ሄ ካቴቱዋ ያናና፤ አዩሲ ጎፔ፤ ኢ ጎዳቱዋ ጎዳኔ ካቴቱዋ ካቲያ» ያጌዳ።

¹⁵ ኪታንቻይ ቃሲካ ታና ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ጫራታ ኡቴዳ ሄ ኔኒ ቤዒዳ ሃሳይ ያራቱዋ፤ ሙራ አሳ፤ አሳ ዛሬቱዋኔ ዱማ ዱማ ቢታ ቃላ። ¹⁶ ቃሲ ኔኒ ቤዒዳ ታሙ ካጪኔ ደዓይ ዎሹሚዉና ኢፃናዋንታ። ኡንቱንቱ ኢዚው ደዒያ ኡባባ አኪዲጋና። ቃሲ ኢዞ ካሎ አሻናኔ ኢዚ አሹዋ ሚዲጋና፤ ያቲዴ ኡንቱንቱ ኢዞ ታማን ጉዳና። ¹⁷ አዩሲ ጎፔ፤ ያሳ ቃላይ ቱማታና ጋካናው፤ ኡንቱንቱ ቆፋይ ኢቱዋ ጊዳናዳን፤ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ሞዲያ ዎልቃ ደዓው ኢማናዳኒኔ ያሳይ ቆፔዳዋ ኡንቱንቱ አሳናዳን፤ ኡንቱንቱ ዎዛናን ያሳይ አሙዋ ዎሴዳ።

¹⁸ «ሄ ኔኒ ቤዒዳ ሚሺራታ ሳፃ ካቴቱዋ ሞዲያ ዎልቃማ ካታማቶ» ያጌዳ።

^u17:2 ኢሳ 23:17፤ ኤርም 51:7   ^v17:4 ኤርም 51:7
^w17:8 ዳን 7:7፤ ሳፅ 11:7፤ ማዝ 69:28   ^x17:12 ዳን 7:24

ባቢሎኒ ኩንዴሳ

18 ሄዋፔ ጉዩያን፥ ዎልቃማ ማታይ ዴዲያ ሃራ ኪታንቻይ ሳሉዋፔ ዎዲሺና፥ ታኒ ቤዓዲ። ሄ ኪታንቻ ቦንቹ ሳዓ ፖዲሴዳ።

²ሄ ኪታንቻይ ባሬ ኮሻ ዶቁ ኡዲዴ፥

«ኢዛ ኩንዳዱ!

ዎልቃማ ባቢሎና ኩንዳዱ!

ባቢሎና ሃላሃቱ አቂያሳ ጊዳዱ፤

ኢታ አያናቱ ኡባቱኔ

ኢዬቲያ ኢታ ካፋቱ ኡባቱ

ኢኒ ዴዲኖ። ሃ

³አዩሲ ጎፔ፥

አሳ ዛሪያ ኡባ

ባሬ ማሶዩያ ዎዩኒያ ኤሳ

ኡሺና

ኢዚና ዎሹሜዲኖ።

ቃይካ ሳዓ ካታቱ

ኢዚና ዎሹሜዲኖ።

ኢዚ ኢሻሎ ዎልቃ ጋሱዋን

ሳዓን ዴዲያ

ዛሊዓንቻቱ ዱሬቴዲኖ»

ያጌዳ። ሄ

⁴ሄዋፔ ጉዩያን፥

ታኒ ሳሉዋፔ

ሃዋዳን ያጊያ

ሃራ ኮሻ ሲሳዲ፤

«ታ አሳው፥ ኢፔ ኪሲቴ!

ኢዚ ናጋራ ኢዚና ኮዎፒቴ!

ኢዚ ሙራ ጊሼቶፒቴ።

⁵አዩሲ ጎፔ፥

ኢዚ ናጋራይ

ሳሉዋ ጋካናው ዶሬቲ ኡቴዳ።

ዎሳይ ኢዚ ኢታ ባዩዙዋ

ሃሳዬዳ። ለ

⁶ኢዛ ኢሜዳዋ ኪና ዛሪዴ፥

ኢዚው ኢሚቴ።

ኢዛ ኦሴዳዎ

ላው ኩሺያ

ኢዚው ቃንጊቴ።

ኢዛ ሂንቴንቴሲ ጊጊሴዳ ኡሻፔ

ላው ኩሺያ ኡሻ

ኢዚ ቡርጩኩዋ ኩንሲቴ። ለ

⁷ኢዛ ቦንቹቴዳዋኔ

ሃ18:2 ኢሳ 13:21፤ 21:9፤ ኤርም 50:39፤ 51:8፤ ሳዕ 14:8 ሂ18:3 ኢሳ 23:17፤ ኤርም 51:7 ለ18:5 ዶም 18:20-21፤ ኤርም 51:9 ለ18:6 ማዝ 137:8፤ ኤርም 50:29

ኢሻሌዳዋ ኪና
 ኢዞ ቱጋዩቴኔ ካዮዩቴ።
 ኢዛ ባሬ ዎዛናን፥
 (ታኒ ካታቲዳን ኡታይ፤
 ታኒ አሲናይ ባይና ማጫወኖ ጊዲኬ፤
 ቃሲ ኡባካ ካዮቴኬ)
 ያጋው። ር
 ፩ሄዋ ዲራው፥
 ኢዚ በሻ ኡባይ
 ሃርጊ፥ ካዩኔ ኮሻይ
 ኢዞ ኢቲ ጋላሲ አይቃና።
 ቃሲ ኢዛ ታማን ጉዴታና፤
 አዩሲ ጎፔ፥
 ኢዚ በላ ፐርዲያ
 ጎዳ ያሳይ ዎልቃማ»
 ያጊዳ።

⁹ ሳፃ ካታቲ፥ ኢዚና ዎሹሚዴ ኢሻሌዳዋንቱ ሄ ካታማታ ጉዴቲና፥ ኬሲያ ጩዋ ቤዔዳ ዎዴ፥ ካታማቲው ኡንቱንቱ ዋሳናኔ ዩካና። ^{d10} ኡንቱንቱ ሄ ካታማቲ ኡጋው ያዩዳ ዲራው፥ ሃኪ ኤቂዴ፥ «ሃ ዎልቃማ ካታማቲ! ዎልቃማ ካታማቲ! ባቢሎኔ፥ ኔው አዩር! ኔኒ አይ ማላ ቱጋታኒሻ። ኔኒ ኢቲ ሳቲያ ጊዶን ኔ ፐርዳ አካዳ» ያጋና።

¹¹ ኡንቱንቱ ማርካቢያ ጫና ሃዋፔ ሲንሳናው ሻሚያባይ ባይና ዲራው፥ ሳፃን ዴዲያ ዛሊዓንቻቱ ሄ ካታማቲው ዋሳናኔ ካዮታና። ^{e12} ኡንቱንቱ ዎርቃ፥ ቢራ፥ በንሹ ሹቻ፥ ኢንቁዋ ጌቴቲያ አልዎ ሹቻ፥ ቴራ አቻ ማላቲያ ማዩዋ፥ ሱፊያ ማላ ማዩዋ፥ ሃሪያ ጌቴቲያ ማዩዋ፥ ዞዎ ማዩዋ፥ ኡባ ቆዋ ሳዊያ ሚሳ፥ ኡባ ቆሙዋን አሴዳ ዳንጋርሳ አቻ፥ አልዎ ሚሳፔ ሜዴቴዳባ፥ ናሃሲያ፥ ቢራታ፥ ኢቢኔቤሬዲያ ጌቴቲያ ሹቻ፥ ^{f13} ቃራፋ፥ ቂማሚያ፥ ኢፃና፥ ሺቱዋ፥ ሳዊያ ኢፃና ዲሊያ፥ ዎዩኒያ ኤሳ፥ ዎጋራ ዛይቲያ፥ ሊቁዳ ዲሊያ፥ ዛርጋ፥ ሚዛ፥ ዶርሳ፥ ፓራኔ ፓራይ ጎቺያ ጋርያ፥ ኡንቱንቱ አይሌቱዋኔ ሃራይ አቶ አሳ ሽምፔኔ ሻሚያባይካ ባዋ።

¹⁴ ዛሊዓንቻቱ ሚሺራቲው፥
 «ኔኒ አዋቴዳ
 ሎዎባይ ኡባይ ኔፔ ሃሊዲጊዳ።
 ኔ ዴዐኔ
 አሌቁቲያባይ ኡባይ ዳዩዲጊዳ።
 ኔኒ ላዔንሶ
 ኡንቱንታ ኡባካ ዴማካ»
 ያጊዲኖ።

¹⁵ ሄ ካታማቲን ዛሊዲዴ ዱሬቴዳ ዛሊዓንቻቱ ኢዚ ኡጋው ያዩዴ፥ ኢፔ ሃኪዴ ኤቃና፥ ኡንቱንቱ ዩካናኔ ካዮታና። ^{g16} ቃሲ፥
 «ሱፊያ ጌቴቲያ
 ኪሪያን ዳዴቴዳ ማዩዋ፥
 ቴራ አቻ ማላቲያ
 ማዩዋኔ ዞዎ ማዩዋ ማያዴ፥
 ዎርቃ አሌቁዋን፥
 በንሹ ሹቻኒኔ

^c18:7 ኢሳ 47:7-9   ^d18:9 ሂዝ 26:16-17   ^e18:11 ሂዝ 27:31፣ 36
^f18:12 ሂዝ 27:12፣ 13፣ 22   ^g18:15 ሂዝ 27:31፣ 36

ኢንቁዋ ጌቴቲያ
 አልዎ ሹቻን አሌቁዳ፥
 ሄ ዎልቃማ ካታማቲው አዩሮ! ¹⁷ ሃዋ ኬና
 ዎልቃማ ማፁ አብይ
 ኢቲ ሳቲያ ጊዶን
 ዲፒ ጊ ዳዩ አጌዳ»
 ያጌዲኖ።

ማርካቢያ ላጊያ አባቱ፥ ማርካቢያን ቢያ አባቱ፥ ማርካቢያን አሰያ አባቱ፤ አባን አሰ ጎዔቲያ
 አባቱ ሃኪ ኤቁዲኖ። ^{h18} ሄ ካታማታ ጉደቲና ኬሲያ ጩዋ ቤዔዳ ዎዴ ባሬንቱ ኮሻ ጶቁ አዲዴ፥
 «ሃ ዎልቃማ ካታማቶ ማላቲያ ካታማይ አባካ ባዋ» ያጌዲኖ። ⁱ

¹⁹ ኡንቱንቱ ባሬንቱ ሁጲያን ባና ቆሊዴ፥ ዋሴዲኖኔ ካዮቴዲኖ፤
 «አባን ማርካቢቱ ዴዲያ አብ
 ባሬ ማፁዋን ዱሬዮዳ

ዎልቃማ ካታማቲው አዩሮ!
 ቃሲ ኢዚው ዴዲያባይ አባይ
 ኢቲ ሳቲያ ጊዶን
 ዳዩ አጌዳ። ^j
²⁰ ሄ ካታማታ ዳዩዳ ዲራው፥

ሳሎ፥ ናሼታ!
 ጌሻቶ፥ ዩሱሲ ኪቴዳዋንቶ፥
 ናባቶ፥ ናሼቲቱ!
 አዩሲ ጎፔ፥
 ኢዛ ሂንቴንታ አሴዳዋ
 ዲራው ያሳይ ኢዞ ፒርዴዳ» ያጌዳ። ^k

²¹ ሄዋፔ ጉዩያን፥
 ዎልቃማ ኪታንቻይ
 ዎፃ ማላቲያ ዎልቃማ ሹቻ
 ዴንሲ አባን አሊዴ ሃዋዳን ያጌዳ፤
 «ዎልቃማ ካታማታ

ባቢሎና ሱጊና፥
 ሃዋዳን ኩንዳና፤
 ኢዛ ሃፔፔ ሲንሳው
 አባካ ቤቱኩ። ^l

²² ዲሳ ዲጊያዋንቱ፥
 ማዚሙሪያ ዩጊያዋንቱ፥
 ሱሱሊያኔ ማላካታ ፕኒያዋንቱ
 ኮሻይ ሃዋፔ ሂኒ ባጋን
 ኔ ጊዶን አባካ ሲሴቴና።
 ኩሺያ ሂላ ኤሪያ ኦኒኔ
 ላዔሶ አባካ ዴዔና።
 ዎፃ ኮሻይካ
 ሃዋፔ ሲንሳው ኔ ጊዶን ሲሴቴና። ^{mn}

---

^h18:17 ኢሳ 23: 14፤ ሂዝ 27: 26-30 ⁱ18:18 ሂዝ 27: 32 ^j18:19 ሂዝ 27: 30-34
^k18:20 ዛር 32: 43፤ ኤርም 51: 48 ^l18:21 ኤርም 51: 63-64፤ ሂዝ 26: 21
^m18:22 ሂዝ 26: 13፤ ኢሳ 24: 8 ⁿ18:22 ኤርም 7: 34፤ 25: 10

23 የምጊያ ፖዑካ
 ላዔሱዋ ኔ ጊዶን ፖዔና።
 አከያዋ ኮሻይኔ
 ጌሌዉኒ ኮሻይ
 ሲንሳው ኔ ጊዶን ሲሴቴና።
 ኔ ዛሊዓንቻቱ ሳዓ
 ኡባን ኤሬቴዳ ዎልቃማቱዋ።
 ኔ ቢቲያዋን አሳ ዛሪያ ኡባይ
 ጨሜቴዳ።
 24 ናባቱዋ ሱሳይ፥
 ጌሻቱዋ ሱሳይኔ
 ሳዓን ሃይቄዳ ኡባቱዋ ሱሳይ
 ኢዚን ቤቴዳ ዲራው፥
 ባቢሎና
 ሙሬታዱ»
 ያጌዳ። 0

19 ሄዋፔ ጉዩያን፥ ሳሉዋን ሮሬ አሳ ኮሻዳን ኮሹሚያ ዎልቃማ ኮሻይ ሃዋዳን ያጊያዋ ታኒ
 ሲሳዲ፤
 «የሳ ጋላታይ ጋኮ።
 አቶቴሳይ፥
 ቦንቹኔ ዎልቃይ
 ኑ የሳሳ።
 2 አ ፒርዳይ
 ቱሙዋኔ ዒሉዋ።
 ጫራታይ ሳዓ ቱኒሴዳ
 ዎልቃማ ጫራቶ
 የሳይ ፒርዴዳ፤
 የሳ አሳንቻቱዋ
 ኢዛ ዎዴዳ ዲራው፥
 የሳይ ኢዞ ሙሬዳ»
 ያጌዳ። ፱

3 አሳይ ላዔንሱዋ ባሬ ኮሻ ዶቄ ኡዲዴ፥
 «የሳ ጋላታይ ጋኮ።
 ሄ ካታማታ ሜዲ ሜዲናው ጨዋታና»
 ያጌዲኖ። ፑ

4 ላታማኔ አይዱ ጨማቱኔ ሼምፔዋና ደዒያ አይዱ ሜዴታቱ ካዉቴሳ አይዲያን ኡቴዳ የሳው
 ጉፋኒዴ፥ «አሜንዲ። የሳ ጋላታይ ጋኮ» ያጌዴ ጎዩኔዲኖ።

ዶርሳ ቡላቻው ዔሲያ ዔሳ

5 ሄዋፔ ጉዩያን፥
 «የሳ አይላቱ ኡባይ፥
 የሳው ያዩያ ጉሳይ፥
 ዳሩ ኡባይ ኑ የሳ
 ጋላቲቴ»

018:24 ኤርም 51:49   ፱19:2 ዛር 32:43፤ 2ካት 9:7   ፑ19:3 ኢሳ 34:10

ያጊያ ኮሻይ ካውቴሳ አይዲያፕ ኬሴዳ። ፂ

⁶ ሄዋፕ ጉዩያን፣ ጮራ አሳዳን ኮሹሚያ፣ ዎልቃማ ሻፋዳን ጉሚያ፣ ዎልቃማ ጉጉንሳዳን ጉጉሚያ ኮሻ ታኒ ሲሳዲ። ሄ ኮሻይ፣

«ዎሳ ጋላታይ ጋኮ።

አዩሲ ጎፕ፣

ኑ ጎዳይ፣

ኡባፕ ዎልቃማ ዎሳይ

ካውቴዳ። ⁵

⁷ ዶርሳ ቡላቻ

ጋላሳይ ጋኬዳ ዲራውኔ

ጌሌውናካ ቡላቻው

ባሬና ጊጊሴዳ ዲራው፣

ኑኒ ፓሽኮይቴኔ ናሽቶይቴ፤

ቃሲ ዶርሳ ቦንቾይቴ።

⁸ ጌሌውኒው ማያናው

ሱፊያ ጌቴቲያ

ኪሪያን ዳዴቴዳ

ጳሊያ ቦሳ ማዩ ኢሜቴዳ።

ሱፊያ ጌቴቲያ

ኪሪያን ዳዴቴዳ ማዩ

ጊሻቱዋ

ዒሎ አሱዋ»

ያጊያዋ፣ ታኒ ሲሳዲ።

⁹ ሄዋፕ ጉዩያን፣ ኪታንቻይ ታና፣ « (ዶርሳ ቡላቻው ዒሴቴዳዋንቱ አንጄቴዳዋንታ) ያጋዴ ዓፋ» ያጊዳ። ሄ ኪታንቻይ ቃሲካ ታና፣ «ሃዌ ዎሳ ቱሙ ቃላ» ያጊዳ።

¹⁰ ሄዋፕ ጉዩ ታኒ አው ጎዩናናው አ ጊዲያን ኩንዳዲ። ሺን ኢ ታና፣ «ሄዋ አሶፓ። ታኒ ኔ ማላኔ ዩሱሲ ኡንቱንቱሲ ቆንጨሴዳ ቱማቴሳ አይቄዳ ኔ ኢሻቱዋ ኡባ ማላ አይሊያ። ዎሳው ጎዩና። አዩሲ ጎፕ፣ ዩሱሲ ቆንጨሴዳ ቱማቴሳይ ቲምቢቲያ አዲያዎ ዴንሴሲያዋ» ያጊዳ።

ቦሳ ፓራ ቶጌዳዋ

¹¹ ያቲና፣ ሳሎ ዶዩቴዳዋ ታኒ ቢዓዲ። ሄዋን ቦሳ ፓራይ ዴዔ፤ ሄ ፓራ ቶጌዳዌ አማኔቲያዋን ቱማንቻ ጊዴ ዒሴቴ። ቶጌዳዌ ዒሎቴሳን ፒርዴኔ ባሬ አላካ አሌቴ። ^{t12} አ አይፊ ታማ ላጩዋ ማላቴ፤ ቃሲ ኢ ባሬ ሁጲያን ዳር አኪሊሊያ ዎሴዳ። አ ቦሳ ዓፊቲ ኡቴዳ ሱንሳይ ዴዔ፤ ሺን ሄ ሱንሳይ አዩንቶኔ አፕ አቲን፣ አኒኔ ኤሬና። ^{u13} ኢ ማዩዳ ማዩ ሱሳን ሙኪ ኬሴዳዋ። አ ሱንሳይካ ዎሳ ቃላ። ¹⁴ ሳሎዋ ዎታዳራቱ ቦሳ ጊሻ ሱፊያ ጌቴቲያ ኪሪያን ዳዴቴዳ ማዩዋ ማዩዴ። ቦሳ ፓራቱዋ ቶጊዴ፣ አ ጌዱዋ ካሊና። ¹⁵ አሳ ዜሬሳ ኢ ጳዩሲያ ኩሳ ማሻይ አ ዶናፕ ኬሴ። ቢራታ ዓምዓን አሳ ኢ ሞዳና። ኡባፕ ዎልቃማ ዎሳይ ባሬ ሃንቁዋ ዎዩኒያ ኤሳይ ጉሚዔቲያሳን፣ ጉሚዔዴ ቤሳና። ^{v16} አ ማዩዋ ቦላኔ አ ዎዲሪያ ቦላ፣ «ካታቱዋ ካቲያኔ ጎዳቱዋ ጎዳ» ያጊያ ሱንሳይ ዓፊቲ ኡቴዳ።

¹⁷ ሄዋፕ ጉዩያን፣ ታኒ ኢቲ ኪታንቻይ አዋን ኤቄዳዋ ቤዓዲ። ሄ ኪታንቻይ ሳሎዋን ጰቂዴ ፓሊያ ካፉዋ ኡባቶ ባሬ ኮሻ ጰቁ ኡዲዴ። «ሃ ዩቴ። ዎሳ ካዉዋሲ ኢቲሳዓ ሸቂቱ። ^{w18} ዩዴ ካታቱዋ አሹዋ፣ ሻላቃቱዋ አሹዋካ ዎታዳራቱዋ አሹዋ ሚቴ፤ ፓራቱዋ አሹዋካ ፓራቱዋ ቶጊዳዋንቱ አሹዋካ ሚቴ፤ ቃሲ አሳ ኡባ አሹዋ አይሊያዋኔ ዎማኑዋ፣ ጰቃዋኔ ሆካዋ ሚቴ» ያጊዳ።

[†]19:5 ማዝ 115:13   ⁵19:6 ሂዝ 1:24፤ ማዝ 93:1፤ 97:1፤ 99:1

[‡]19:11 ሂዝ 1:1፤ ማዝ 96:13፤ ኢሳ 11:4   ^u19:12 ዳን 10:6

^v19:15 ማዝ 2:9፤ ኢሳ 63:3፤ ኢዩ 3:13፤ ሳፅ 14:20   ^w19:17 ሂዝ 39:17-20

19 ፓራ ቶጊዳዋና ኣ ምታዳራቱዋና ኣሌታናው፤ ደዓይኔ ሳዓ ካታቱ ቃሲ ኡንቱንቱ ምታዳራቱ ኢቲ ሳዓ ሺቂ ኡቴዳዋንታ ታኒ ቤዓዲ። 20 ሄ ደዓይ ኣ ሲንሳን ማላታ ኣሌዳ ምርዶ ናቢያና ኢቲፕ ኣይቁቴዳ። ደዓ ማላይ ደዓይዋንታኒ ደዓ ሚሲሌው ጎዩኔዳዋንታ ኢ ባሌሴዳዌ ሄ ኣሲያ ማላታቱዋና። ደዓይኔ ምርዳዎ ቲምቢቲያ ኣዲያዌ ላዓቲካ ዲኒያን ኤዲያ ታማ ኣባን ፓፃ ዩጌቴዲኖ። 21 ኡንቱንቱ ምታዳራቱ ፓራ ቶጊዳዎ ደናፕ ኪሲያ ማሻን ሃይቁዲኖ። ካፋቱ ኡባቱ ኡንቱንቱ ኣሹዋፕ ባሬንቶ ዳንዳዩዳዎ ኪና ሜዲኖ።

ሻዓ ላይሳ ካዉቴሳ

20 ጨዋ ኣላ ቁልፒያኔ ምልቃማ ሳንሳላታ ባሬ ኩሺያን ኣይቁዳ ኢቲ ኪታንቻይ ሳሉዋፕ ዩያዎ ታኒ ቤዓዲ። 2 ኪታንቻይ ዳዊያ፤ ሄ ቤኒ ሾሻ፤ ፃላሂያ ካፕዋ ምይ ሴፃና ጊያዎ ኣይቁዳ፤ ያቲዴ ሻዓ ላይሳው ቃፔዳ። x3 ኪታንቻይ ጨዋ ኣላን ኣ ዩጊዴ፤ ሻዓ ላይሳይ ዉራናው፤ ኣሳ ዜሬሳ ላዒሱዋ ባሌቴና ማላ፤ ሄ ጨዋ ኣላ ቁልፒ ጎርዲዴ ኣታሜዳ። ሄዋፕ ጉዩያን፤ ዳዊ ኣማሬዳ ምዲያ ቢሌታናው ቤሴ።

4 ሄዋፕ ጉዩያን፤ ታኒ ኣራታቱዋኔ ኡንቱንቱን ኡቴዳዋንታ ቤዓዲ፤ ኡንቱንቱሲ ፐርዲያ ማታይ ኢሜቴዳ። ዩሱሲ ቆንጨሴዳ ቴማኔ ያሳ ቃላ ኣዋጄዳ ዲራው፤ ባሬንቱ ቆዲያ ቃንጊቴዳ ኣሳ ሽምፕዋካ ታኒ ቤዓዲ። ኡንቱንቱ ደዓው ምይ ደዓ ሚሲሌው ጎዩኒቤይኪኖ። ኡንቱንቱ ደዓ ማላ ባሬንቱ ደሙዋን ምይ ባሬንቱ ኩሺያን ምሲቤይኪኖ። ኡንቱንቱ ሃይቁዋፕ ዴንዲዴ። ኪሪስቶሳና ኢቲፕ ካቴቱዋዳን ሻዓ ላይሳው ሞዴዲኖ። y5 ሃይቁዳዋንቱፕ ጮራቱ ሻዓ ላይሳይ ዉራና ጋካናው፤ ሃይቁዋፕ ዴንዲቤይኪኖ። ሄዌ ኮይሮ ዴንዱዋ። 6 ኮይሮ ዴንዱዋን ዴንዴዳዋንቱ ኣንጄቴዳዋንታኒ ያሳ ኣሳቱዋ። ኡንቱንቱ ቦላ ላዒንሶ ሃይቆ ምልቃይ ባዋ። ኡንቱንቱ ያሳሲኔ ኪሪስቶሳሲ ቁሳቱዋ ጊዳና፤ ኡንቱንቱ ኣናና ኢቲፕ ሻዓ ላይሳው ሞዳና።

ሴፃናይ ዶኔቴዳ

7 ሻዓ ላይሳይ ዉራዳዋፕ ጉዩያን፤ ሴፃናይ ቃሹዋፕ ቢሌታና። 8 ኢ ሳዓን ኡባሳን ዴዒያ ኣሳ ዜሬሳ ባሌሳናው ኪሳና፤ ሄዌ ጎጋኔ ማጎጋ ጌቴቲያዋ። ሴፃናይ ኣባ ሻሬያ ኪና ዜሬሳ ኣላው ሺሻና። 29 ሄ ዛሬቱ ቢታ ኡባ ማዩዴ ጌሻቱዋ ሄራኔ ያሳይ ሲቂያ ካታማቶ ዩዩ ኣዲ ኤቁዲኖ። ሺን ታማይ ሳሉዋፕ ምዲዴ፤ ኡንቱንታ ሜዳ።

10 ደዓይኔ ምርዶ ናቢ ዩጌቴዳ ኤዲያ ዲኒያ ታማ ኣባን ፃላሂያ ካፕ። ኣሳ ዜሬሳ ባሌሴዳዌ፤ ዩጌቴዳ። ኡንቱንቱ ቃማኔ ጋላሲ ሜዲ ሜዲናው ፓፃ ካዔታና።

ዉርሴሳ ፐርዳ

11 ሄዋፕ ጉዩያን፤ ታኒ ምልቃማ ቦላ ኣራታኔ ሄ ኣራታን ኡቴዳዎ ቤዓዲ። ሳዓይኔ ሳሉ ኣ ሲንሳፕ ባቃቴዲኖ፤ ላዒንሶ ቤቲቤይኪኖ። a12 ሃይቁዳዋንቱ፤ ዶቁ ጊያዋንቱኔ ጉሳቱ ኣራታ ሲንሳን ኤቁዳዋንታ ታኒ ቤዓዲ። ማፃፋቱ ደዩቴዲኖ፤ ሃራ ማፃፋይ፤ ዴዑዋ ማፃፋይካ ደዩቴዳ። ሃይቁዳዋንቱ ባሬንቱ ኣሉዋዳን፤ ማፃፋቱዋን ፃሬቲ ኡቴዳዋዳንካ ፐርዴቴዲኖ። 13 ኣባይ ባሬ ጊዶን ዴዒያ ሃይቁዳዋንታ ኢሜዳ፤ ሃይቁኔ ሲዶሊ ባሬንቱ ጊዶን ዴዒያ ሃይቁዳዋንታ ኢሜዲኖ። ኡባይካ ባሬንቱ ኣሉዋዳን ፐርዴቴዲኖ። 14 ሄዋፕ ጉዩያን፤ ሃይቁኔ ሲዶሊ ታማ ኣባን ዩጌቴዲኖ። ሄ ታማ ኣባይ ላዒሶ ሃይቁዋ። 15 ዴዑዋ ማፃፋን ባሬ ቡንሳይ ፃሬቲቤና ኣሳይ ኣኒኔ ታማ ኣባን ዩጌቴዳ።

x20:2 ዶም 3:1   y20:4 ዳን 7:9፤ 22   z20:8 ሂዝ 7:2፤ 38:2፤ 9፤ 15
 a20:11 ዳን 7:9-10

አራሳ ሳሎዋን አራሳ ሳፃ

21 ሄዋፔ ጉዩያን፣ ታኒ አራሳ ሳሎዋን አራሳ ሳፃ ቤዓዲ፣ ኮይሮ ሳሎን ኮይሮ ሳፃይ ዳዩዳ፣ አባይካ ዳዩዳ፣ ^{b2} ጌሻ ካታማታ አራሳ ዩሩሳላሜ፣ ባሬ አሲናው ማያዴ ጊጌዳ ጊሊያ ዎዶሮ ናቲዳን፣ ጊጋ ኡቴዳወና ሳሎዋፔ ያሳ ማታፔ ዱጌ ዎዴወኖ ታኒ ቤዓዲ። ^c

³ ዎሊቃማ ኮሻይ አራታፔ ሃዋዳን ያጊዴ፣ ሃሳዩሽን፣ ታኒ ሲሳዲ፤ «ያሳ ጎሊ አሳና ዴዔ፤ ያሳይ አሳና ኢቲፔ ዴዓና፣ ኡንቱንቱ እ አሳ ጊዳና፤ ያሳይ ባሬ ሁጺው ኡንቱንቱና ዴዓና፣ ኢ ኡንቱንቱ ያሳ ጊዳና። ^{d4} ያሳይ ኡንቱንቱ አይፊያ አፋሳ ኡባ ቁጫና፣ ሃዋፔ ሲንሳናው ሃይቁኔ ካዩ ዎይ ዋሱኔ ሳኩ ባዋ፣ አዩሲ ጎፔ፣ ኤጫባይ ዳዩዳ» ያጊዳ። ^e

⁵ አራታን ኡቴዳዋ፣ «ታኒ ኡባባ አራሳይ» ያጊዳ። ቃሲካ ጉጂዴ ታና፣ «ታኒ ሃሳዩያዌ አማኔቲያዋን ቱማ ጊዲያ ዲራው ፃፋ» ያጊዳ። ⁶ ቃሲካ ታና ሃዋዳን ያጊዳ፣ «ፖሌቴዳ፣ ታኒ አልፋኔ አማጋ፣ ዶሚሳኔ ፖሎዋ፣ ሳሜቴዳ አናኔ ታኒ ዴዐብ ሃሳ ፕልቱዋፔ ጮ ኡሻና፣ ⁷ ሦኒያ ኡራይ አኒኔ ሃዋ ኡባ ላታና፣ ታኒ አው ያሳ ጊዳና፤ ኢካ ታ ናዓ ጊዳና። ^{f8} ሽን ያዩያዋንቱ፣ አማኔናዋንቱ፣ ቱናቱ፣ ሽምፑዋ ዎዲያዋንቱ፣ ዎሹሚያዋንቱ፣ ቢቲያዋንቱ፣ ኤቃሲ ጎዩኒያዋንቱ ዎርዶቲያዋንቱ ኡባይ ዴዒያ ሳፃይ ታማይኔ ኤዒያ ዲኒ ኤዒያ አባ ጊዳናዋ፣ ሄዌ ላዔንሶ ሃይቁዋ» ያጊዳ።

አራሳ ዩሩሳላዋ

⁹ ላፕ ዉርሴሳ ቦሻቱ ኩሜዳ ላፕ ኬራቱዋ አይቁዳ ላፕ ኪታንቻቱዋፔ ኢቱ ታኮ ዩዴ ታና፣ «ሃ ያ፣ ታኒ ኔና ጊሌወኖ ዶርሳ ማቻቶ ቤሳና» ያጊዳ። ¹⁰ ኪታንቻይ ታና ዳሮ ዶቃ ዴሪያ ሁጲያ አያናን ኬሲዴ ጌሻ ካታማታ፣ ዩሩሳላማ ሳሎዋፔ ያሳ ማታፔ ዱጌ ዎዴወኖ ታና ቤሴዳ። ^{g11} ሄ ካታማታ ያሳ ቦንቹዋን ፖዓው። ሄ ካታማቲ ፖው ያስጲዲያ ጌቱቲያ አልዎ ሹቻ ማላ፤ ቢሪሊያዳን ጳላው። ¹² ሄ ካታማቲው ታማኔ ላው ፔንጌቱኔ ሄ ፔንጌቱዋን ታማኔ ላው ኪታንቻቱ ናጊያ ዎልቃማ አዱሳ ዲርሳይ ዴዔ። ፔንጌቱዋን ታማኔ ላው ኢስራዔሊያ ዛሬቱዋ ሱንሳይ ፃፌቲ ኡቴዳ። ^{h13} አዋይ ዶሊያ ባጋና ሄዙ ፔንጌቱ ዴዒና፣ ቃሲ ሂርኪ ባጋና ሄዙ ፔንጌቱኔ ሁጲሳ ባጋና ሄዙ ፔንጌቱ ዴዒና። አዋይ ዉሊያ ባጋናካ ሄዙ ፔንጌቱ ዴዒና። ¹⁴ ካታማቲ ዲርሳይ ዶርሳይ ኪቴዳ ታማኔ ላዓቱዋ ሱንሳይ ፃፌቴዳ ታማኔ ላው ሹቻቱዋ ቦላ ጊምቤቴዳ።

¹⁵ ታናና ሃሳዩዳ ኪታንቻው ካታማቶ፣ ኢዚ ፔንጌቱዋን ኢዚ ዲርሳ ሊኪያ ዎርቃ ጋቲማይ ዴዔ። ⁱ¹⁶ ካታማቲው አይዱ ጋፃይ ዴዔ፤ ካታማቲ ጌሳይኔ ጎምፓይ ኢቲ ማላ። ኪታንቻይ ካታማቶ ባሬ ጋቲማን ሊኬዳ። ካታማታ ላው ሻዓኔ ላው ዌቱ ኪሎ ሚቲሪያ ጊዳዱ፤ ካታማቲ ጌሳይ፣ ጎምፓይኔ ዶቃቴሳይ ኢቲ ማላ። ¹⁷ ኪታንቻይ ቃሲ ዲርሳካ ሊኬዳ። አሳ ኩሺያን ኢቲ ዌታኔ አይታማኔ አይዱ ዋዳ ጊዴዳ። ሄዌ አኒኔ ሊኪያ ኦጊያን ኪታንቻይ ሊኪናዳ።

¹⁸ ካታማቲ ዲርሳይ ያስጲዲያ ጌቱቲያ ሹቻን ዲሬቴዳ። ካታማታ ቢሪሊያዳን ጳሊያ ጌሻ ዎርቃን ሜዴታዱ። ^{j19} ካታማቲ ዲርሳው ሂዌቴዳ ሹቻይ ቦንቹቴዳ ሹቻ ኡባን አሌቁቴዳ፤ ኮይሮ ሂዌቴዳ ሹቻይ ያስጲዲያ፤ ላዔንሶ ሳምፔሪያ፤ ሄዜንሶ ኬልቁዶኒያ፤ አይዴንሶ ባሉሪያ፤ ²⁰ ኢቹሼንሶ ሳርዶንኪሳ፤ ኡሱፑንሶ ሳርዲዮና፤ ላፕንሶ ኪሪስቲሎባ፤ ሆስፑንሶ ቢራሊ፤ ኡዱፑንሶ ቶጳዚያኒያ፤ ታሙንሶ ኪሪስጲራሲሳ፤ ታማኔ ኢቴንሶ ያኪንቲያ፤ ታማኔ ላዔንሶ አሜቴስዒናሲያ።

²¹ ታማኔ ላው ፔንጌቱ ታማኔ ላው ኢንቁዋ ጌቱቲያ አልዎ ሹቻ፤ ኢቲ ኢቲ ፔንጊ ኢቲ ኢንቁዋን አሌቴዳ። ካታማቲ ኦጊ ቢሪሊያ ማላ ጌሻ ዎርቃ።

²² ጎዳይ፣ ኡባፔ ዎልቃማ ያሳይኔ ዶርሳይ ካታማቲ ጌሻ ጎሊያ ጊዲያ ዲራው፣ ታኒ ሄ ካታማቲን ጌሻ ጎሊያ ቤዓቤይኬ። ²³ ካታማቲው ፖዒያ አዋይ ዎይ አጊናይ ኮሸና። አዩሲ ጎፔ፣ ያሳ ቦንቹ ሄ ካታማቲን ፖዔ፤ ዶርሳይካ ሄ ካታማቲው ያምፒያ። ^{k24} አሳ ዜሬሳይ ካታማቲ ፖውዋን ሃሜታና፣ ሳፃ

^b21:1 ኢሳ 65:17፤ 66:22፤ 2ጵፅ 3:13 ^c21:2 ኢሳ 52:1፤ 61:10፤ ሳፅ 3:12

^d21:3 ሂዝ 37:27፤ ዎግ 26:11፤ 12 ^e21:4 ኢሳ 25:8፤ 35:10፤ 65:19

^f21:7 2ሳም 7:14፤ ማዝ 89:26-27 ^g21:10 ሂዝ 40:2 ^h21:12 ሂዝ 48:30-35

ⁱ21:15 ሂዝ 40:3 ^j21:18 ኢሳ 54:11-12 ^k21:23 ኢሳ 60:19-20

ከታቱክ ባሬንቱ ቦንቹዋ ሄ ከታማቲኮ አሃና።¹²⁵ ከታማቲ ፔንጌቱ ኡባ ጋሳሲክ ዶያ ዴዓና፤ ኡባክ ጎርዴቲኪኖ። አዩሲ ጎፔ። ሄዋን ቃማይ ባዋ።²⁶ አሳ ዜሬሳ ጊታቴሳይኔ ቦንቹ ሄ ከታማቲኮ ሺቃና።²⁷ ሺን ቱናባይ ዎይ ካወሻባ አሲያዌ። ዎይ ዎርዶቲያዌ አኒኔ ሄ ከታማቶ ጌሌና። ቃሲ ዶርሳ ዴዑዋ ማፃፋን ሱንሳይ ፃፌቴዳዋንቱ ፃላላይ ሄ ከታማቶ ጌላና።^m

22 ሄዋፔ ጉዩያን፣ ኪታንቻይ ታና ዶሳ ካዉቴሳ አይዲያፔኔ ዶርሳ ካዉቴሳ አይዲያፔ ጎጊያ ቢሪሊያዳን ጳሊያ ዴዑዋ ሃሳ ሻፋ ቤሴዳ።ⁿ² ሄ ሻፋይ ከታማ አጊያ ጊዱዋና ዱጌ ጎጌ። ሻፋፔ ሄሬንሳ ባጋናኔ ሃሬንሳ ባጋና አጊናን ኢቲ ጌዴኔ ሳይሳን ታማኔ ላዑ ጌዴ አይፊያ ዴዑዋ ሚሳይ ዴዴ። ሄ ሚሳ ቦንቹ ዴዲያዌ። ዛሪያ ኡባ ሃርጊያፔ ፓሳናሳ።^o

³ሄ ከታማን ዶሳ ሺቃይ አይኔ ባዋ። ዶሳ ካዉቴሳ አይዲኔ ዶርሳ ካዉቴሳ አይዲ ሄ ከታማን ዴዓና። ዶሳ አሳንቻቱ ዶሳው ጎዩናና።^{p4} ኡንቱንቱ አ ዴዑዋ ቤዓና፤ አ ሱንሳይ ኡንቱንቱ ዴዑዋን ፃፌታና።⁵ ሄዋፔ ሲንሳው ሃራ ቃማይ ባዋ። ኡንቱንቶ ምግፒያ ዎይ አዋ ፖዑዋ ኮሺና፤ አዩሲ ጎፔ። ጎዳይ ዶሳይ ኡንቱንቱሲ ምግፒያ ጊዳናዋ። ኡንቱንቱ ሜዲ ሜዲናው ካዉታና።^q

ዩሱሳ ዩሳ

⁶ሄዋፔ ጉዩያን፣ ኪታንቻይ ታና ሃዋዳን ያጌዳ፤ «ሃ ታኒ ሃሳዩያዌ ቱሙዋኔ አማኔቲያዋ። ናባቶ ባሬ ጌሻ አያና ኢሚያ ጎዳይ ዶሳይ፣ ማታን ሃናናው ቤሲያዋ ባሬ አሳንቻቱዋ ቤሳናው ባሬ ኪታንቻ ኪቴዳ» ያጌዳ።

⁷ዩሱሲ፣ «ቤዓ! ታኒ ኤሌካ ያና። ሃ ማፃፋን ዴዲያ ቲምቢቲያ ናጊያዋንቱ አንጂቴዳዋንታ» ያጌዳ።

⁸ታኒ ዮሃንሲ፣ ሃ ኡባባ ሲሳዲኔ ቤዓዲ። ታኒ ሃዋ ሲሴዳ ዎዴኔ ቤዴዳ ዎዴ። ሄዋ ታና ቤሴዳ ኪታንቻው ጎዩናናው፣ አ ጌዲያን ኩንዳዲ።⁹ ሺን ኪታንቻይ ታና፣ «ሄዋ አሶፓ። ታኒ ኔናዳኒኔ ናቤ ጊዴዳ ኔ ኢሻቱዋዳን፣ ቃሲ ማፃፋን ዴዲያዉው አዛዜቲያ ኡባቱዋዳን አይሊያ። ዶሳው ጎዩና» ያጌዳ።

¹⁰ሄዋፔ ጉዩያን፣ ኪታንቻይ ታና፣ «ሃናና ጌዳ ሃ ማፃፋ ቃላ ማታፋን ጎርዶፓ። አዩሲ ጎፔ፣ ሃ ኡባባይ ፖሌቲያ ዎዲ ማታቴዳ።¹¹ ኢታባ አሲያዌ ጉጂዴካ ኢታባ አሶ፤ ቱናይ ጉጂዴካ ቱኖ። ሎዶባ አሲያዌ ጉጂዴካ ሎዶባ አሶ፤ ጌሻይኔ ጉጂዴካ ጌሻ ጊዶ» ያጌዳ።^r

¹²ዩሱሲ፣ «ቤዓ! ታኒ ኤሌካ ያና። አሳ ኡባው አ አሶዋዳን ኢማናው፣ ታ ዎይታ አካ ያና።^{s13} ታኒ አልፋኔ አሜጋ፤ ኮይፋዎኔ ወርሴሳ፤ ዶሜሳኔ ፖሎዋ» ያጌዳ።^t

¹⁴ባሬንቱ ማዩዋ ጌሺ ሜጨያዋንቱ አንጂቴዳዋንታ። ዴዑዋ ሚሳ አይፊያ ማናዉኔ ከታማ ፔንጊያና ጌላናው ኡንቱንቱሲ ማታይ ኢሜቴዳ።^{u15} ሺን ካናቱ፣ ቢቲያዋንቱ፣ ዎሹሚያዋንቱ፣ ሺምፔዋ ዎዲያዋንቱ፣ ኤቃሲ ጎዩኒያዋንቱኔ ባሬንቱ ሃሳያኒኔ ባሬንቱ ኪታን ዎርዶቲያዋንቱ ካሬና ዴዲያ።

¹⁶«ታኒ ዩሱሲ፣ ሃ ዩዉዋ ሂንቱንቱሲ ዎሳ ጎሌቱዋን ማርካታና ማላ፣ ታ ኪታንቻ ኪታዲ። ታኒ ዳዊታ ጎሲያ ዩሌታ። ታኒ ፖዲሲያ ዎንታ ባካሊያ» ያጌዳ።^v

¹⁷ጌሻ አያናይኔ ጌሌዉና፣ «ሃ ያ» ያጊኖ። ቃሲ ሃዋ ሲሲያዌ አኒኔ፣ «ሃ ያ» ያ። ሳሜቴዳ አሳይ አኒኔ ሃ ዮ። ዴዑዋ ሃሳ ኮዩያ አሳይ አኒኔ ሮዎ አኮ።^w

¹⁸ታኒ ሃ ማፃፋን ፃፌቴዳ ሃናና ጌዳ ቃላ ሲሲያ እናኔ ዞራይ። አኒኔ ሃ ቃላ ቦላ ኢቲባ ጉጃፔ። ዶሳይ ሃ ማፃፋን ፃፌቴዳ ቦሻ አ ቦላ ጉጃና።¹⁹ አኒኔ ማፃፋን ዴዲያ ቲምቢቲያ ቃላፔ አያኔ ፓጨሶፔ። ሃ ማፃፋ ጊዶን ቆንጨሴዳ ዴዑዋ ሚሳ አይፊያፔኔ ጌሻ ከታማፔ አ ጋኪያ ጊሹዋ ዶሳይ ፓጨሳና።^x

²⁰ሃ ኡባባው ማርካቲያዌ፣ «ቱማ! ታኒ ኤሌካ ያና» ያጌ። አሜንዲ። ጎዳ ዩሱሳ፣ ኔኒ ሃያ።

²¹ጎዳ ዩሱሲ ኪሪሰቶሳ አዶ ኪካቴሳይ ሂንቱናና^{‡‡}ኡባና ጊዶ። አሜንዲ።

‡‡22:21 ሂንቱናና፣ ሮዎ ሃራ ቢሌሳቱዋን፣ ዶሳ አሳ ኡባና ያጌ።

l21:24 ኢሳ 60:3   m21:27 ኢሳ 52:1፤ ሂዝ 44:9   n22:1 ሂዝ 47:1፤ ዛክ 14:8
o22:2 ዶም 2:9፤ ሂዝ 47:12   p22:3 ዛክ 14:11   q22:5 ኢሳ 60:19፤ ዳን 7:18
r22:11 ዳን 12:10   s22:12 ኢሳ 40:10፤ 62:11፤ ማዝ 28:4፤ ኤርም 17:10
t22:13 ሳሕ 1:8፤ 17፤ 2:8፤ ኢሳ 44:6፤ 48:12   u22:14 ዶም 2:9፤ 3:22
v22:16 ኢሳ 11:1፤ 10   w22:17 ኢሳ 55:1   x22:19 ዛር 4:2፤ 12:32